

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

58

UNIVERSITETS- OG SKOLEANNALER

NY REKKE

UTGITT EFTER FORANSTALTNING AV KIRKE-
OG UNDERVISNINGSDEPARTEMENTET

52. ÅRGANG

1937

OSLO

A. W. BRØGGERS BOKTRYKKERI A/S

1938

Innhold.

Undervisningsrådet.

Undervisningsrådets innberetning for skoleåret 1935—36	1
I. Møter og inspeksjoner.....	1
II. Middelskoleeksamen 1936.....	2
III. Artium 1936.....	24
Bemerkninger vedkommende avgangsprøvene.....	63
Erklæringer og betenkninger.....	92

Lærerskoler m. v.

<i>Melding fra Lærerskolerådet for 1937</i>	93
<i>Innberetning fra Menighetsfakultetet for 1937</i>	100
<i>Innberetning om Det Pedagogiske Seminars virksomhet i leseåret 1936—37</i>	102

Høiere skolevesen i almindelighet.

Rundskrivelser i 1937.....	106

Anhang.

Universitetets årsberetning for 1935—36.
Sammes matrikkel for året 1936.

Universitets- og Skoleannaler.

Ny rekke.

Utgitt efter foranstaltning av

Kirke- og Undervisningsdepartementet.

Nr. 1—7.	52de årgang.	1937.

Undervisningsrådets innberetning for skoleåret 1935—1936

Undervisningsrådets medlemmer i 1935—1936 var rektor Alfsen, formann, rektor Voss, lektor Bruun, lektor Koren, rektor Aubert, rektor Bjørge, lektor Bøyum og som lægekyndig medlem professor dr. med. C. Schiøtz.

I

Møter og inspeksjoner

Undervisningsrådet har i skoleåret 1935—1936 vært samlet til 3 fulltallige møter, 4—6 november 1935, 23—31 mars 1936 og 15 juni 1936. Dessuten har det vært holdt 1 møte av de innenbys medlemmer.

Inspeksjoner:

Formannen, rektor *Alfsen*:

Høsten 1935: Skien.

Våren 1936: Stabekk, Nissens pikeskole, Berles skole.

Rektor *Voss*:

Høsten 1935: Horten, Tønsberg, Holmestrand, Hønefoss, Nøtterøy, Drammens off. h. almenskole, Drammens komm. h. almenskole.

Lektor *Bruun*:

Høsten 1935: Hamar, Lillehammer, Rena, Elverum, Kongsvinger, Ullern.

Våren 1936: Hornnes landsgymnas, Kristiansands katedralskole.

Rektor *Aubert*:

Høsten 1935: Tvedestrand.

Rektor *Bjørge*:

Høsten 1935: Svolvær, Narvik, Bodø, Sulitjelma, Sandnessjøen priv. middelskole, Mosjøen, Namsos, Steinkjer, Levanger, Orkdal priv. middelskole, Røros, Steinkjer landsgymnas, Orkdal landsgymnas.

Våren 1936 (i eksamenstiden): Namsos, Levanger, Røros.
Lektor *Bøyum*:

Høsten 1935: Eidsvoll landsgymnas, Hamar, Lillehammer, Rena,
Elverum, Kongsvinger.

II

Middelskoleeksamen 1936

O p g a v e r

Norsk stil

(Bokmålstekst)

- a. Fortell om en klubb (eller en forening eller et forbund) som du er eller har vært medlem av, og si litt om det utbytte du har hatt av det.

Eller:

- b. Under og etter et stort snefall.

Eller:

- c. Fortell om forskjellige midler som dyrene har til å berge sig mot sine fiender.

(Nynorsk tekst)

- a. Fortel um ein klubb (eller eit lag eller ein samskipnad) som du er eller har vore medlem av, og seg litt um den vinningi du har havt av det.

Eller:

- b. Under og etter eit stort snøfall.

Eller:

- c. Fortel um ymse råder som dyri har til å berga seg mot fiendane sine.

Tysk stil

(Bokmålstekst)

H e s t e n f a n t v e i e n

En læge på landet eide en fin ung hest, som han var meget glad i. Hesten var meget klok, men bare dens egen herre fikk lov å ride på den.

Engang vilde lægen ride en sti som han aldri hadde vært på før. Flere ganger var det vanskelig for ham å finne stien, men da han hadde dratt hjemmefra tidlig om morgenen, hadde han tid nok til å spørre folk i forskjellige hytter og hus på veien, og således lyktes det ham å nå målet for sin reise før aften.

Så gikk det to år til han måtte ride den samme veien igjen. Denne gangen hadde han så meget å gjøre hjemme om formiddagen at han først kunde komme avsted etter middag. Etterat han hadde ridd en halv mil, mistet han veien, og det så ut som om han slett ikke kunde finne den igjen. Han red omkring i skogen, men det fantes hverken bondegårder eller hytter i nærheten, hvor han kunde spørre om veien. Natten nærmet sig, og da det regnet sterkt, blev det meget mørkere enn almindelig. I sin fortvilelse holdt han op å styre hesten, og lot den gå som den selv vilde. Hesten hadde en bedre hukommelse enn lægen. Skjønt den bare hadde gått veien en gang for to år siden, og skjønt den knapt kunde se to skritt foran sig, førte den snart sin herre til målet.

Styre — lenken, hukommelsen — das Gedächtnis.

Tysk stil
(Nynorsk tekst)

Hesten fann vegen

Ein lækjar på landet åtte ein fin ung hest, som han var svært glad i. Hesten var svært klok, men berre hans eigen herre fekk lov å rida på han.

Eingong vilde lækjaren rida ein stig som han aldri hadde vore på fyrr. Fleire gonger var det vanskeleg for han å finna stigen, men då han hadde drege heimanfrå tidleg um morgonen, hadde han tid nok til å spurja folk i ymse hyttor og hus på vegen, og soleis lukkast det han å nå målet for reisi si fyre kvelden.

So gjekk det tvo år til han laut rida den same vegen att. Denne gongen hadde han so mykje å gjera heime um fyremiddagen at han fyrst kunde koma avstad etter middag. Etter han hadde ride ei halv mil, miste han vegen, og det såg ut som um han slett ikkje kunde finna han att. Han reid ikring i skogen, men det fanst korkje bondegardar eller hyttor i nærleiken, der han kunde spurja um vegen.

Natti nærma seg, og av di det regnde sterkt, vart det mykje myrkare enn vanleg. I si ørvæne gav han upp å styra hesten, og let han gå som han sjølv vilde. Men hesten hadde eit betre hugs enn lækjaren. Endå han berre hadde gått vegen ein gong for tvo år sidan, og endå han knapt kunde sjå tvo steg fyre seg, førde han snart herren sin til målet.

Ørvæna — die Verzweiflung, styra — lenken, hugset — das Gedächtnis.

Tysk gjengivelse

Der Arznehändler und sein Gehilfe
(Medisinselgeren og hans medhjælper. — Medisinseljaren og
hjelpesmannen hans.)

Ein Reisender trat an einem Sonntag Nachmittag in ein Wirtshaus ein und verlangte ein Abenbrot. Er setzte sich an den Tisch und fing an zu essen. Aber kaum hatte er den ersten Bissen in den Mund gesteckt, als er begann, laut zu jammern und zu stöhnen. Er fuhr vom Stuhle auf, zog sein Taschentuch hervor und hielt es an die linke Wange. Es waren im Wirtshause viele Gäste, die sich um ihn versammelten und ihn teilnehmend fragten, was ihm doch fehle. Er antwortete, dass er plötzlich heftige Zahnschmerzen gekriegt habe und nicht still sitzen könne.

Während er so stöhnend im Zimmer umherlief, trat ein neuer Gast ein, der sich in eine Ecke setzte und ein Glas Bier verlangte. Als er von den Zahnschmerzen des anderen hörte, sagte er: »Ich bin Arznehändler und kann Ihnen gleich helfen. Ich habe verschiedene Arzneien bei mir und darunter auch eine, die das Zahnweh heilen kann.« Darauf zog er ein graues Pulver hervor und sprach weiter: »Wenn Sie etwas von diesem Pulver nehmen und damit den Zahn berühren, werden die Schmerzen sofort aufhören.«

Der Fremde tat so, und nach einigen Augenblicken rief er froh aus: »Ach, wie schön! Jetzt sind die Schmerzen verschwunden!« Als die anderen Gäste das hörten, wollten sie alle etwas vom Pulver haben, und der Händler machte diesen Abend sehr gute Geschäfte.

Wenn sie es aber später benutzten, half es nichts; es kam an den Tag, dass sie vom Arznehändler betrogen worden waren. Der Mann mit den Zahnschmerzen war sein Gehilfe, und das teure Pulver bestand nur aus Pfeffer und Salz.

Det opgis: die Arznei — lægemiddelet; lækjerådi.

Overskriften (med oversættelsen) og det opgitte ord skrives på veggtafven. Teksten leses op to ganger.

Engelsk gjengivelse

The Kind-hearted Japanese.

In a village of Japan, near the sea, lived a rich gentleman. He was the oldest man in the place and was very kind. His neighbours came to him in their difficulties. He settled their quarrels, and helped them with food and money, when necessary.

One day in the autumn, there was a festival in the village, in which all its inhabitants joined. Only the old man remained at his house, which stood on a hill from where the whole village could be seen.

Suddenly there was an earthquake. As this is not unusual in Japan, the merry villagers thought of no danger. Yet they wondered greatly when they saw the sea rolling, in a huge wave, from the land, quite a long way out. But the old man, watching from his doorway, immediately knew what this meant. He had seen it happen once in his childhood.

Before he could warn his friends of the great danger, they had all run down to the shore to watch the strange sight. He then quickly resolved to set fire to a couple of cornstacks standing near his house, in order to draw the attention of the people away from the sea.

In a moment the flames rose from the cornstacks. The people on the shore, seeing the fire, ran up the hill as fast as possible. Those who arrived first began to put out the fire, but the old man, to their great astonishment, forbade them to do so.

When all the villagers had gathered there, he shouted, »Look at the sea!« Turning towards the shore they saw that the big wave was rolling in again. It spread roaring over the village and the neighbouring fields, destroying nearly every house of the place.

Thus the old man had sacrificed his corn to save the lives of his friends.

Festival — fest, earthquake — jordskjelv, villagers — landsbyfolk, cornstack — kornstakk.

Overskriften (som oversettes) og de opgitte gloser skrives på veggtavlen og leses op for kandidatene. Opgaven leses op to ganger.

Regning og matematikk

(Fullstendig prøve)

(Bokmålstekst)

I

En grosserer kjøpte 4500 tonn kull, som kom på 95 568 kroner.

Han vilde tjene $16\frac{2}{3}$ pct. på kullpartiet. Ved harpingen av kullene fikk han 450 tonn småkull, som straks blev solgt for 18 kroner pr. tonn. Hvad måtte han da forlange pr. hl for resten av kullene når 1 tonn av disse kullene gav $11\frac{1}{2}$ hl?

Den således beregnede salgspris blev av praktiske grunner avrundet opover til det nærmeste beløp som 5 øre gikk op i. Hvor stor blev da den virkelige salgspris? Ved årsoppgjøret viste regnskapet at grosserereren hadde solgt for 110 358 kroner av kullpartiet (småkullene medregnet). Hvor mange tonn kull hadde han da igjen?

II

En kobberkjel uten lokk har nederst form av en halvkule og øverst form av en cylinder med samme diameter som halvkulen. Diameteren er 60 cm målt innvendig. Høiden av kjelens cylindriske del er 20 cm. Denne kjelen skal fortinnes innvendig. Hvor stor flate skal fortinnes?

På kjelen skal det settes et merke som skal vise hvor hoit vannet kommer til å stå når to tredjedeler av kjelen er fylt. Hvor langt fra øverste kant skal dette merke settes?

III

En mann hadde et år et innskudd på 5000 kroner i en bank. Bankrenten var 3 pct. p. a. Han antok at han måtte betale 4 pro mille av innskuddet og 15 pct. av renteinntekten i skatt til kommunen for året. Men så blev det bestemt at skatten skulde være 25 pct. av renteinntekten, og at innskuddet skulde være skattefritt. Hvor meget mere eller mindre enn han hadde ventet, kom han til å betale i skatt?

En annen mann hadde penger stående i en bank som gav 2,5 pct. p. a. Denne mannen, som likeledes hadde gått ut fra at han måtte betale 4 pro mille av sitt bankinnskudd og 15 pct. av renteinntekten i skatt til kommunen for året, fortalte at han hadde fått 12 kroner mindre i skatt efter den nye bestemmelsen. Hvor stort var det innskuddet han hadde?

IV

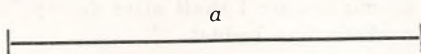
I en firkant $ABCD$ skjærer diagonalen AC den annen diagonal i punktet M . Siden AB er lik linjestykket a som er tegnet nedenfor. Vinkelen mellom diagonalene er rett. Linjen $AM = \frac{1}{2} AB$, og $AM : MC = 2 : 3$. Vinkel $ACD =$ vinkel ABD .

Konstruer denne firkanten.

Konstruer derefter den cirkel som kan omskrives om trekanten ABD .

Beregn firkantens diagonalen når $a = 10$ dm. Svarene skal ha to desimaler.

Hvorledes innser vi at vinkel ABM må være 30 grader? Hvor mange grader inneholder buen AD ? Beregn cirkelens radius.

Rekning og matematikk

(Full prøve)

(Nynorsk tekst)

I

Ein grosserar kjøpte 4500 tonn kol, som kom på 95 568 kroner.

Han vilde tena 16 $\frac{2}{3}$ pst. på kolpartiet. Då han harpa koli, fekk han 450 tonn småkol, som straks vart selde for 18 kroner tonnet. Kva måtte han då taka for kvar hl av resten av koli når 1 tonn av desse koli gav 11 $\frac{1}{2}$ hl?

Den salsprisen han soleis rekna seg, vart av praktiske grunnar runda av oppover til den næraste summen som 5 øre gjekk upp i. Kor stort vart då den verkelege salsprisen? Då dei gjorde upp årsrekneskapen, syntte det seg at grosseraren hadde selt for 110 358 kroner av kolpartiet (medrekna småkoli). Kor mange tonn kol hadde han då att?

II

Nedste parten av ein koparkjel utan lok er på skap som ei halv-kule, og øvste parten er på skap som ein sylinder med same diameter som halvkula. Det innvendes målet på diameteren er 60 cm. Høgdi på den sylinderforma delen av kjelen er 20 cm. Denne kjelen skal fortinast innvendes. Kor stor flate skal fortinast?

På kjelen skal det setjast eit merke som skal syna kor høgt vatnet kjem til å stå når tvo tredjepartar av kjelen er fyllte. Kor langt frå øvste kanten må dette merket setjast?

III

Ein mann hadde eit år eit innskot på 5000 kroner i ein bank. Bankrenta var 3 pst. for året. Han gjekk ut frå at han laut betala 4 pro mille av innskotet og 15 pst. av renteinntekti i skatt til kommunen for året. Men so vart det vedteke at skatten skulde vera 25 pst. av renteinntekti, og at innskotet skulde vera skattefritt. Kor mykje meir eller mindre enn han hadde venta, kom han til å betala i skatt?

Ein annan mann hadde pengar ståande i ein bank som gav 2,5 pst. for året. Denne mannen, som likeins hadde gått ut frå at han laut betala 4 pro mille av bankinnskotet sitt og 15 pst. av renteinntekti i skatt til kommunen for året, fortalde at han hadde fått 12 kronor mindre i skatt etter det nye vedtaket. Kor stort var det innskotet han hadde?

IV

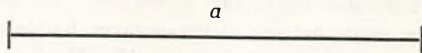
I ein firkant $ABCD$ skjer diagonalen AC den andre diagonalen i punktet M . Sida AB er lik linestykket a som er teikna nedanfor. Vinkelen millom diagonalane er rett. Lina $AM = \frac{1}{2} AB$, og $AM : MC = 2 : 3$. Vinkel $ACD =$ vinkel ABD .

Konstruer denne firkanten.

Konstruer dinæst den sirkelen som kann kringskrivast trekanten ABD .

Rekna ut diagonalane i firkanten når $a = 10$ dm. Svarti skal ha 2 desimalar.

Korleis kan me skyna at vinkel ABM må vera 30 grader? Kor mange grader inneheld bogen AD ? Rekna ut sirkelradien.

Regning og matematikk
(Innskrenket prøve)
(Bokmålstekst)

I

Som fullstendig prøve I.

II

Som fullstendig prøve II.

III

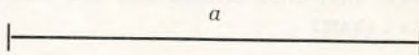
Der er gitt tre kvadrater med sider 3 cm, 4 cm og 5 cm. Konstruer et kvadrat lik summen av disse tre kvadratene. Omgjør til slutt det funne kvadrat til et rektangel således at en side blir 9 cm.

IV

I en firkant $ABCD$ skjærer diagonalen AC den annen diagonal i punktet M . Siden AB er lik linestykket a som er tegnet nedanfor. Vinkelen mellom diagonalene er rett. Linjen $AM = \frac{1}{2} AB$, og $MC = \frac{2}{3} AB$. Vinkel $ACD =$ vinkel ABD .

Konstruer denne firkanten.

Konstruer derefter den cirkel som kan omskrives om trekanten ABD .

Rekning og matematikk

(Avknappa prøve)

(Nynorsk tekst)

I

Som full prøve I.

II

Som full prøve II.

III

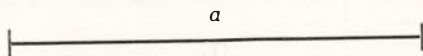
Sidone på tre gjevne kvadrat er 3 cm, 4 cm og 5 cm. Konstruer eit kvadrat som er lik summen av desse tre kvadrati. Gjer til slutt det funne kvadratet um til eit rektangel soleis at ei side vert 9 cm.

IV

I ein firkant $ABCD$ skjer diagonalen AC den andre diagonalen i punktet M . Sida AB er lik linestykket a som er teikna nedanfor. Vinkelen millom diagonalane er rett. Lina $AM = \frac{1}{2} AB$, og $MC = \frac{2}{3} AB$. Vinkel $ACD =$ vinkel ABD .

Konstruer denne firkanten.

Konstruer dinæst den sirkelen som kann kringskrivast trekanten ABD .

Regning og matematikk

(Tilleggsprøve)

(Bokmålstekst)

I

Finn x og y av ligningene:

$$\frac{3}{4}(x - 2) + \frac{1}{2}(2x + 5) - \frac{1}{4}(3 - y) = y$$

$$\frac{\frac{1}{2}(x + 4) - y}{2(x - 2) + \frac{1}{2}y} = -2$$

II

Konstruer en likebenet rettvinklet trekant ABC med hypotenusen AB lik 9 cm. Beregn trekantens flateinnhold.

Slå med B som centrum en cirkelbue gjennom C . Denne buen skjærer AB i D . Slå dernæst om A en lignende bue gjennom C . Den skjærer AB i E . Beregn lengden av linjen DE . Beregn tilslutt flateinnholdet av den del av trekanten som ligger mellem de to cirkelbuer.

III

Som fullstendig prøve III.

IV

Som fullstendig prøve IV.

Rekning og matematikk

(Tilleggsprøve)

(Nynorsk tekst)

Finn x og y av likningane:

$$\frac{3}{4}(x - 2) + \frac{1}{2}(2x + 5) - \frac{1}{4}(3 - y) = y$$

$$\frac{\frac{1}{2}(x + 4) - y}{2(x - 2) + \frac{1}{2}y} = -2$$

II

Konstruer ein jamleggja rettvinkla trekant ABC med hypotenusen AB lik 9 cm. Rekna ut flateviddi åt trekanten.

Slå med B til sentrum ein sirkelboge gjennom C . Denne bogen skjer AB i D . Slå dinæst um A ein liknande boge gjennom C . Han skjer AB i E . Rekna ut lengdi på lina DE . Rekna til slutt ut flateviddi åt den delen av trekanten som ligg millom dei tvo sirkelbogane.

III

Som full prøve III.

IV

Som full prøve IV.

Gymnastikk

1. Stående hevning på tå med armhevning op, halv knebøining med armføring til hodefeste, dyp knebøining med armstrekning op eller Strekk neiesittende armstrekning.
2. Ving fotfest-sparkstående ryggbøining bakut og ryggbøining fremad med fatning i en ribbe og tøining eller Strekk støtt bredstående ryggbøining bakut. Strekk bredstående ryggbøining nedad.
3. Loddhengende overslag baklengs til stupheng, vidare til dragstupheng og med bøde hofter til dragvinkelheng eller Frahengende armboining.
4. Opstigning til balansegang fra side- (eller tverr-)sittende stilling.
Nedgang samme vei.

5. Bøi fotfest-vater nei stående armstrekning ut eller Favn vater tå støtt $\frac{1}{2}$ stående armslagning.
6. Stupfall-liggende (stupfallende) armbøining.
7. Hjulslagning — til høire og til venstre.
8. Tilløpende høidehopp over list (tau), — sats på venstre og høire fot på hoide 0,90 m og valgfri sats og fot på hoide 1,10 m.
9. Side mot kors (kryss) høit stående dybdehopp til siden (ca. 1,0 m).
10. Tilløpende mellomhopp til stående stilling midt på kassen — på langs.
11. Tilløpende hopp med fravending over redskap på tvers.
12. Tilløpende overslag (kolbøtte) over lav kasse — på tvers.
13. Stående fotflytning frem og til side med armsvingning frem og ut, venstre og høire (fortløpende 1—8) eller Stående armrunding med heving på tå og knebøining.

NB. Antall elever på partiet skal ikke være over 20. Øvelsene utføres i avdelinger på høist 4. Det vil derfor være hensiktsmessig å stille partiet i kolonne med 4 i bredden og stor avstand.

Håndgjerning for piker
(Bokmålstekst)

S ø m
(Varebind til en bok)

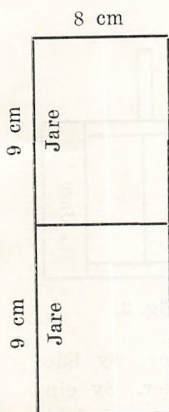

Fig. 1.

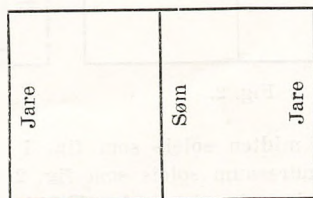

Fig. 2.

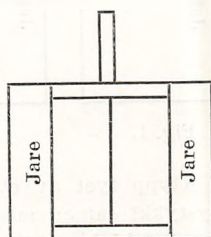

Fig. 3.

Klipp toiet av etter midten som fig. 1 viser. Sy begge toistykkene sammen med indresøm som fig. 2 viser. Sy en smal fald langs den ene lange siden. Tråkl en smal fald langs den andre lange siden. Brett jarene $2\frac{1}{2}$ cm inn mot midten på vrangen av toiet, se fig. 3. Sy sammen brettene oppe og nede med kastesting.

Bendelbåndet skal være bokmerke. Sy det på varebindet, se fig. 3.

Strikking

Legg op 24 masker. Strikk hælen og hælfellingen. Fell (mask) strikketøiet av. Fest garnendene.

Materiale

Et stykke tøy med jare $18\text{ cm} \times 8\text{ cm}$, 18 cm langs jaren. Et bendelbånd 10 cm langt, $\frac{1}{2}$ cm bredt. Sysaker.

Et lite garnoste. Strikkepinder. Stoppenål.

Handarbeid for gjentor

(Nynorsk tekst)

Saum

(Varaband til ei bok)

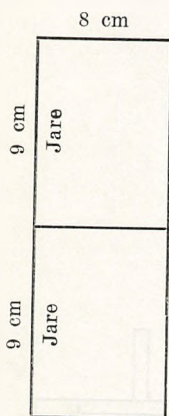

Fig. 1.

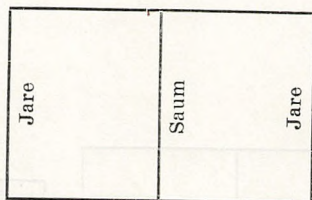

Fig. 2.

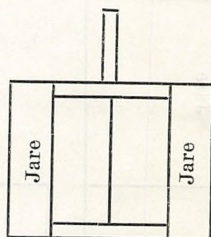

Fig. 3.

Klypp tyet av etter midten soleis som fig. 1 syner. Sy båtystykki saman med indresaum soleis som fig. 2 syner. Sy ein smal fald langs etter den eine langsida. Tråkla ein smal fald langs etter den andre langsida. Brett jarane $2\frac{1}{2}$ cm inn mot

midten på ranga åt tyet, sjå fig. 3. Sy saman brettane uppe og nede med kastestyng.

Bendelbandet skal vera bokmerke. Sy det på varabandet, sjå fig. 3.

Spøting

Legg upp 24 moskar. Spøt hælen og hælfellingi. Fell (mosk) spøtet av. Fest garnendane.

Materiale

Eit stykke ty med jare 18 cm $\times$ 8 cm, 18 cm langs etter jaren. Eit bendelband 10 cm langt, $\frac{1}{2}$ cm breidt. Sysaker.

Eit lite garnnysta. Stikkor. Stoppenål.

Perspektivtegning

Der skal tegnes en *stoppesopp*.

Til hjelp for opstillingen trekker man på opstillingsbrettet en krittstrek fra midten av den forreste kant (den som er nærmest eleven) til midten av den bakerste. Gjennom krittstrekens midtpunkt (*M*) trekker man en ny krittstrek som skal danne en vinkel på 45° med brettets forreste kant. Benytt en vinkelhake. På hvert annet opstillingsbrett skal vinkelåpningen vende til venstre, på hvert annet til høire. På den skrå krittstreken merker man av et punkt *K* 4 cm fra *M*. *K* skal ha større avstand fra brettets forreste kant enn *M*. Stoppesoppen legges slik at både selve hatten og stilken (håndtaket) berører den skrå krittstreken. Hatten skal berøre krittstreken i *K* og håndtaket skal vende frem mot eleven. Forat modellen skal ligge støtt, kan man slå små stifter i brettet. Dette må være i orden før eleven tar plass.

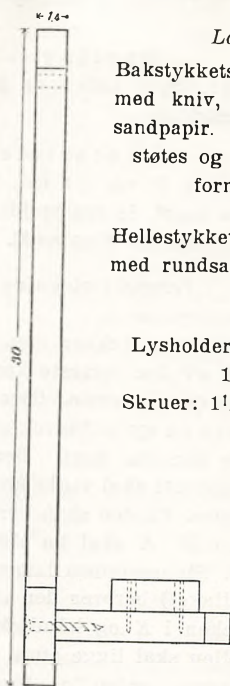
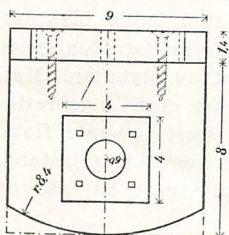
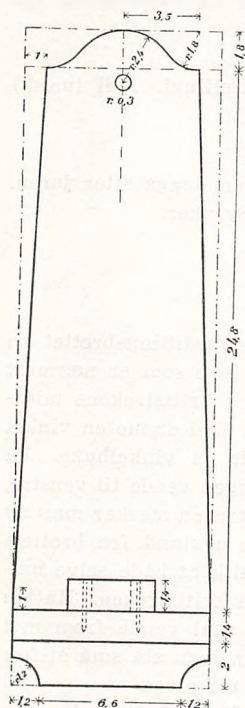
Man stiller nu et prisme som er omtrent 35 cm høit med en av grunnflatene på opstillingsbrettet. Eleven skal holde blyanten loddrett og innta en sådan stilling at den første krittstreken synes å falle sammen med høire eller venstre kant av blyanten. Man sikter så mot elevens øie over prismet og fester opstillingsbrettet i en slik høide at eleven såvidt skimter prismets øverste flate. I stedet for et prisme kan man bruke en annen passende gjenstand. Den stilling elevene nu inntar, bør de også senere ha, når de under arbeidet ser på modellen.

Tegningens største bredde skal være 14 cm. Dette mål skal læreren på forhånd sette av på tegnearkene. Man måler langs en av kantene fra et hjørne av og setter en kort blyantstrek loddrett på kanten. Elevene gjøres opmerksom på at de ikke må ta en annen bredde.

Tegningen skal skyggelegges.

Håndgjerning for gutter.

Lampett $\frac{1}{2}$ st.

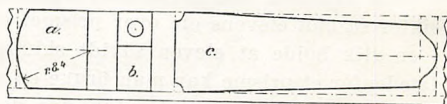
Bakstykkets øverste ende formes med kniv, files og pusses med sandpapir. Den nederste enden støtes og de små kvartcirkler formes med kniv

Hellestykkets buete ende formes med roundsag, files og pusses med sandpapir.

Lysholderens hull bores med 18 mm bor.

Skruer: $1\frac{1}{4}''-5$; spiker: $16/20$.

Emne til hyllestykke (a), lysholder (b) og bakstykke (c) $\frac{1}{2}$ st.

Utsatt og fornyet prøve

Norsk stil

(Bokmålstekst)

- a. Fortell om en interesse du har utenom skolearbeidet, og gjør rede for den glede og nytte du har av den.

Eller:

- b. En eksamensfest.

(Nynorsk tekst)

- a. Fortel um ei interesse du har utanum skulearbeidet, og gjør greide for den gleda og nytta du har av henne.

Eller:

- b. Ein eksamensfest.

Utsatt og fornyet prøve

Tysk stil

(Bokmålstekst)

Det ulykkelige fund

(Der unglückliche Fund)

Tre vedhuggere hadde funnet en stor skatt av gull- og sølvmynter i skogen. Den var gjemt i et hult tre. De var meget fornøyd over fundet, for nu var de med en gang rike og behøvde ikke å plage sig mer med hårdt arbeide. I sin store glede besluttet de straks at en av dem skulde gå til nærmeste by for å kjøpe vin. Efterpå vilde de dele pengene.

Underveis kom vedhuggeren på onde tanker. Han tenkte: »Jeg vil blande gift i vinen. Når mine kamerater drikker av den, så dør de, og pengene tilhører mig alene«. Derfor kjøpte han ikke bare vin, men også gift og vendte tilbake til skogen.

Imidlertid hadde de to mennene som var blitt tilbake i skogen, besluttet sig til å myrde den tredje når han kom tilbake; så vilde pengene tilhøre dem alene. Da nu den tredje kom og satte vinen foran dem, slo de ham ihjel med øksene sine. Derpå drakk de og begynte å dele pengene mellom sig. Men snart brente vinen som ild i kroppen på dem, og under store smerter døde de straks efter. Nu lå det tre lik ved pengene. Fundet av skatten, som vedhuggerne hadde holdt for en stor lykke, hadde gjort dem til forbrytere og drevet dem i døden.

Utsett og ny prøve

Tysk stil

(Nynorsk tekst)

Det usæle fundet

(Der unglückliche Fund)

Tri vedhoggarar hadde funne ein stor skatt med gull- og sylvmynter i skogen. Han var goymd i eit holt tre. Dei var svært fornøgde med fundet, for no var dei med ein gong rike og trong ikkje å plåga seg meir med hardt arbeid. I si store glede fastsette dei straks at ein av deim skulde gå til næraste byen og kjopa vin. Etterpå vilde dei so skifta pengane.

På vegen kom vedhoggaren på vonde tankar. Han tenkte: »Eg vil blanda gift i vinen. Når kameratane mine drikk av han, so døy dei, og pengane høyrer til meg åleine.« Difor kjøpte han ikkje berre vin, men gift og, og vende attende til skogen.

I millomtidi hadde dei tvo karane som hadde vorte attverande i skogen, rådt seg til å myrda den tridje når han kom att; so vilde pengane høyra til deim åleine. Då no den tridje kom og sette vinen fram for deim, slo dei han ihel med øksane sine. Etter det drakk dei og byrja skifta pengane millom seg. Men snart brann vinen som eld i kroppen på deim, og med store lidingar døyde dei straks etter. No låg det tri lik attmed pengane. Skattefundet, som vedhoggarane hadde halde for ei stor lukke, hadde gjort deim til brotsmenn og drive deim alle tri i dauden.

Råda seg til — sich entschließen.

Utsatt og fornyet prøve

Tysk gjengivelse

Ende gut, alles gut

(Når enden er god, er alt godt)

Vor vielen Jahren reisten einmal einige Leute in einem Postwagen nach London. Der Abend näherte sich, es wurde dunkel, und sie begannen zu fürchten, von Räubern überfallen zu werden.

Ein Herr sagte, er habe zwanzig Pfund bei sich und wisse nicht, wo er sie verstecken sollte. Da gab ihm eine Dame den Rat, sie in den Stiefeln zu verbergen, was er auch gleich tat.

Bald darauf kam wirklich ein Räuber und verlangte das Geld der Reisenden ausgeliefert. Die Dame versicherte laut und deutlich, daß sie kein Geld habe, aber sagte auch, daß er in den

Utsatt og fornyet prøve
 Regning og matematikk
 (Innskrenket prøve)
 (Bokmålstekst)

I

Den 1 januar 1934 begynte A, B og C en forretning sammen. A skjøt inn 4000 kroner, B skjøt inn 5000 kroner og C skjøt inn det beløp han fikk ved salg av 5 statsobligasjoner à 1000 kroner til en kurs av 95 pct. Hvor meget skjøt C inn?

Forretningen sluttet den 1 januar 1935.

Ved oppgjøret var til deling foruten de beløp som var skutt inn, også nettofortjenesten på årets drift 1325 kroner.

A, som hadde bestyrt forretningen, skulde ha 500 kroner for dette arbeid.

Resten blev fordelt i forhold til innskuddene.

Hvor meget fikk hver utbetalt ved oppgjøret?

II

To punkter A og B med avstand 6 cm er gitt. Konstruer en sirkel som går gjennom A og B således at buen AB blir 60° . Kall centrum i denne sirkel C . Konstruer en ny sirkel som også går gjennom A og B . Den nye cirkels radius skal være $\frac{2}{3}$ av den første cirkels radius, og dens centrum D skal ligge på den andre siden av AB .

Omgjør til slutt firkanten $ACBD$ til en rombe som har CD til diagonal.

III

Som fullstendig prøve III.

IV

En gutt syklet med jevn fart 33 km i 1 time og 50 minutter. En annen gutt gikk 33 km på 7 timer og 20 minutter. Hvor mange meter tilbakela hver gutt pr. minutt?

Disse to guttene startet en dag samtidig på veien fra et sted A til et sted B , hver med den farten som er angitt ovenfor.

Da fotgjengeren hadde gått i 2 timer og 20 minutter, møtte han syklisten som da var på tilbaketur fra B . Syklisten fortalte at han hadde gjort et opphold på 20 minutter i B .

Hvor stor er etter dette avstanden mellom stedene A og B ?

II

To punkter A og B med avstand 6 cm er gitt. Konstruer en sirkel som går gjennom A og B således at buen AB blir 120° . Kall centrum i denne sirkel C .

Konstruer en ny sirkel som også går gjennom A og B . Den nye sirkels radius skal forholde sig til den første sirkels radius som 4 til 3 , og dens centrum D skal ligge på den andre siden av AB . Beregn linjen CD og flateinnholdet av firkanten $ACBD$.

Beregn dernest siden i et kvadrat som er så stort som denne firkanten.

Omgjør så ved konstruksjon firkanten $ACBD$ til et kvadrat.

III

Et densimeter — som brukes ved bestemmelse av væskers egenvekt — består nedentil av en videre beholder med litt hagl i, og oventil av en lang sylindrisk stilk. Det veier $37,68$ gram.

I rent vann (egenvekt 1) synker densimetret til et merke A på stilken. Hvor stort er volumet av densimetret nedenfor merket A ?

I en væske med egenvekt $1,5$ synker densimetret til et merke B på stilken. Hvor stort er volumet av densimetret nedenfor B ?

Merket B står 20 cm nedenfor merket A .

Beregn radien i tverrsnittet av stilken.

I en væske med egenvekt $1,2$ synker densimetret til et merke C mellom A og B . Beregn avstanden mellom merkene B og C .

Bruk loven: Når et legeme flyter på en væske, er vekten av den fortrenkte væske nettop lik vekten av legemet.

IV

En gutt syklet med jevn fart 33 km i 1 time og 50 minutter. En annen gutt gikk 33 km på 7 timer og 20 minutter. Hvor mange meter tilbakela hver gutt pr. minutt?

Disse to guttene startet en dag samtidig på veien fra et sted A til et sted B , hver med den farten som er angitt ovenfor. Avstanden fra A til B var $23,25$ km.

Da syklisten kom til B , gjorde han et opphold på 20 minutter. Han syklet så tilbake og møtte den andre gutten. Hvor lenge efter starten og hvor langt fra A møtte de hverandre?

This was a dreadful discovery, and, as you may well imagine, the girl felt very unhappy at the thought of her mistress's return.

One of her friends tried to comfort her, however, saying that she had seen little birds exactly like the dead one, at the poulterer's round the corner.

The servant-maid wiped away her tears, put on her hat, and went with her friend to the shop. There she bought a little bird which seemed to her very like the old one. She took it home, put it in the cage, and *tended* it most carefully.

The new bird soon seemed to feel quite at home, eating and drinking with a good appetite, and every day becoming bigger and fatter.

When the kind old lady came home at last, and went to say »How do you do?« to her little darling, she was much astonished to see that it had grown into — a duck.

Pet animal — kjæledyr; seed — frø; poulterer — fjærkrehandler, fjørfehandler; to tend — å passe, å passa.

Overskriften (med oversettelsen) og de opgitte gloser skrives på veggtavlen og leses op for kandidatene. Opgaven leses op to ganger.

Utsatt og fornyet prøve

Regning og matematikk

(Fullstendig prøve)

(Bokmålstekst)

I

Den 1 januar 1934 begynte A, B og C en forretning sammen. A skjøt inn 4000 kroner, B skjøt inn 5000 kroner og C skjøt inn det beløp han fikk ved salg av 5 statsobligasjoner à 1000 kroner til en kurs av 95 pct.

Hvor meget skjøt C inn da forretningen begynte?

Den 1 mai skjøt A ytterligere inn 2000 kroner. Den 1 september skjøt B også inn 2000 kroner, og endelig skjøt C den 1 oktober likeledes inn 2000 kroner.

Forretningen sluttet den 1 januar 1935.

Ved opgjøret var til deling foruten de beløp som var skutt inn, også nettofortjenesten på årets drift 1475 kroner.

A, som hadde bestyrt forretningen, skulde ha 500 kroner for dette arbeid.

Resten av fortjenesten blev delt mellem A, B og C således at de innskutte beløp blev forrentet efter samme procent pro anno. Hvor meget fikk hver utbetalt?

Stiefeln ihres Nebenmannes zwanzig Pfund finden würde. Der erstaunte Herr mußte gleich die Stiefel ausziehen und dem Räuber das Geld übergeben.

Sobald der Räuber verschwunden war, begann der Herr die Dame auszuschelten. Aber diese antwortete nur ganz ruhig: »Wenn Sie alle morgen bei mir zu Mittag essen wollen, will ich Ihnen erklären, warum ich so gehandelt habe.«

Die Reisenden nahmen die Einladung an, und den nächsten Tag wurden sie in einer vornehmen Wohnung von der Dame herzlich empfangen. Nach einem prachtvollen Mittag wurden die Gäste in das Gesellschaftszimmer des Hauses geführt, und als sie alle Platz genommen hatten, sagte die Wirtin: »Jetzt will ich Ihnen mein Betragen im Postwagen gestern abend erklären.« Danach wandte sie sich an den Herrn, den sie verraten hatte, und indem sie ihm ein Taschenbuch zeigte, fuhr sie fort: »Ich bitte Sie um Entschuldigung, mein Herr, daß ich Sie verraten habe. Aber wenn ich es nicht getan hätte, würde ich tausend Pfund verloren haben, die ich in diesem Taschenbuch habe. Und jetzt bitte ich Sie, hundert davon zu empfangen.«

Utsatt og fornyet prøve

Engelsk gjengivelse

The Changed Canary

(Den omskapte kanarifugl)

I think you have noticed that many old people like to have some *pet animal* in their houses. As a rule it is a cat, but often it may be a canary.

I am going to tell you a sad story about an old lady and her canary.

Of course, it was a very pretty bird and an excellent singer, and the lady was extremely fond of it.

Once she went to stay for a short time with some friends in the country. Before going away she told her servant-maid to take great care of her little pet, and above all not to forget to give him *seed* and water.

The servant, however, being glad to have a holiday while her mistress was gone, spent most of her time calling on her friends, and soon forgot all about the bird.

One day she found the poor little thing dead at the bottom of the cage. It had not had any water for several days.

Utsatt og fornyet prøve
 Regning og matematikk
 (Tilleggsprøve)
 (Bokmålstekst)

I

I et trapes $ABCD$ — bokstavene i denne rekkefølge figuren rundt — er vinkel A rett, de parallelle sider AB og CD er 12 og 9 cm, og avstanden mellom dem er 4 cm. Beregn trapesets flateinnhold, og beregn siden BC .

Et punkt E på siden CD ligger 3 cm fra C . På AB skal merkes av et punkt F således at flateinnholdet av trapeset $BCEF$ blir halvparten av trapeset $ABCD$. Hvor langt fra B må punktet F ligge? Beregn til slutt linjen EF .

II

Som fullstendig prøve IV.

III

Som fullstendig prøve II.

IV

Reduser mest mulig

$$\left(\frac{2,5 + \frac{a}{2}}{\frac{a}{2} - 1} - \frac{\frac{a}{3} - 1}{a + 2} - \frac{13a}{\frac{3}{2}a^2 - 6} \right) : \frac{a^2 + 12}{5a - 10}$$

og innsett til slutt: $a = \frac{6}{7}$.

b) Eksamens utfall

Til middelskoleeksamen 1936 var anmeldt .... 7823 eksaminander
 Trukket sig tilbake for og under eksamen .... 27 —

Gutter			Piker			Sum av gutter og piker
Elever	Privtr.	Sum	Elever	Privtr.	Sum	
3590	961	4551	2775	470	3245	7796
Av de 7796 bestod eksamen:						
3417	800	4217	2658	398	3056	7273
Av de 7796 bestod ikke eksamen:						
173	161	334	117	72	189	523

Av de 7796 eksaminander som motte til middelskoleeksamen var følgende anmeldt til middelskoleeksamen med innskrenket fagkrets:

Gutter			Piker			Sum av gutter og piker
Elever	Privtr.	Sum	Elever	Privtr.	Sum	
111	85	196	117	49	166	362

Tilleggsprøve i enkelte fag er bestått av 66 eksaminander. 25 eksaminander med lærerprøven har bestått middelskoleeksamen.

Skriftlig utsatt og fornyet prøve ved middelskoleeksamen avholdtes fra og med mandag 12 oktober til og med torsdag 15 oktober.

Muntlig utsatt prøve avholdtes i løpet av oktober og ordnedes for øvrig etter hver skoles bekvemmelighet.

Utsatt prøve blev bestått av:

Gutter			Piker			Sum av gutter og piker
Elever	Privtr.	Sum	Elever	Privtr.	Sum	
19	20	39	13	12	25	64

Fornyet prøve blev bestått av:

68	56	124	47	32	79	203

Til fornyet prøve i et *skriftlig* fag fremstilte sig 112 eksaminander, som ved den ordinære prøve hadde fått karakteren Måtelig, og som efter reglementet hadde adgang til kontinuasjon.

De karakterer som disse eksaminander opnådde ved den fornyede prøve, fremgår av oversikten nedenfor.

	Norsk	Tysk	Engelsk	Matem.	Sum
Tf.	1	8	2		11
Ng. tf.	4	27	8	30	69
Måtelig.		3	2	20	25
Ik. tf.		1		6	7
Sum	5	39	12	56	112

Karakterer i skriftlige fag ved middelskoleeksamen 1936

	Norsk						Tysk						Engelsk						Matematikk					
	S. tf.	M. tf.	Tf.	Ng. tf.	Mtlig.	Ikke tf.	S. tf.	M. tf.	Tf.	Ng. tf.	Mtlig.	Ikke tf.	S. tf.	M. tf.	Tf.	Ng. tf.	Mtlig.	Ikke tf.	S. tf.	M. tf.	Tf.	Ng. tf.	Mtlig.	Ikke tf.
1ste krets	6	420	1360	486	10	1	23	374	887	762	103	14	29	527	1042	597	59	10	176	686	710	593	126	6
2nen —	1	126	265	75	0	0	7	131	193	114	6	0	7	124	184	132	20	0	33	180	139	103	9	0
3dje —	0	129	315	62	2	0	21	183	190	88	7	0	5	125	191	172	6	1	13	148	189	132	23	2
4de —	0	131	361	87	2	0	9	97	245	190	19	2	3	128	293	130	5	1	28	137	185	193	33	2
5te —	5	88	249	138	8	0	10	122	217	128	12	0	8	97	236	146	1	0	25	174	183	126	12	4
6te —	0	44	126	27	0	0	1	50	89	58	7	1	0	62	91	49	2	0	6	63	76	47	15	0
7de —	0	54	150	57	1	0	2	48	107	82	10	4	9	61	127	54	5	2	15	97	67	64	13	3
8de —	0	87	352	87	1	0	5	120	190	170	34	8	6	109	213	174	22	2	12	156	166	173	27	1
9de —	2	135	431	167	3	0	18	270	268	153	22	1	10	218	364	140	5	0	60	314	215	122	21	4
10de —	0	151	247	78	1	0	18	135	177	121	17	2	14	142	176	116	16	2	32	162	170	91	18	4
11te —	2	104	319	125	3	0	28	107	239	137	27	8	3	143	256	141	10	0	26	208	178	119	22	2
12te —	0	33	176	85	1	0	2	52	99	112	26	2	0	44	177	64	2	0	12	76	97	91	18	2
13de —	1	36	161	67	1	0	4	55	131	73	2	0	0	48	119	93	4	1	14	103	83	56	10	1
Hele landet	17	1538	4512	1541	33	1	148	1744	3032	2188	292	42	94	1828	3469	2008	157	19	452	2504	2458	1910	347	31
I procent	0,2	20,1	59,0	20,2	0,4	0,01	2,0	23,4	40,7	29,4	3,9	0,6	1,2	24,1	45,8	26,5	2,1	0,3	5,9	32,5	31,9	24,8	4,5	0,4

Hovedkarakterer ved den ordinære eksamen: Stf. 293, M. tf. 3087, Tf. 3398, Ng. tf. 103.

III

Artium 1936

Norsk hovedstil
(Bokmålstekst)

- a. Gi en sammenligning mellom bondeyrket i vårt land for hundre år siden og nu, og gjør rede for de viktigste årsaker til de forandringer som har skjedd.

Eller:

- b. Reklamen i vår tid, de virkemidler den bruker, og den makt den har.

Eller:

- c. Gi en fremstilling av hvorledes det kommunale selvstyre i Norge i hovedtrekkene er ordnet, og gjør rede for hvad dette selvstyre har å si for vårt folk.

Eller:

- d. Gi en karakteristikk av noen mennesketyper i Holbergs komedier, og gjør rede for hvad dikteren har villet med å skildre disse typene.

(Nynorsk tekst)

- a. Gjev ei samanlikning millom bondeyrket i landet vårt for hundrad år sidan og no, og gjer greide for dei viktigaste årsakene til dei umskifti som har gått for seg.

Eller:

- b. Reklamen i vår tid, dei hjelperådene han verkar med, og den makti han har.

Eller:

- c. Gjev ei framstilling av korleis det kommunale sjølvstyret i Noreg i hovuddragi er skipa, og gjer greide for kva dette sjølvstyret har å segja for folket vårt.

Eller:

- d. Gjev ein karakteristikk av nokre mennesketypar i Holbergs komediar, og gjer greide for kva diktaren har vilja med å skildra desse typane.

Norsk tilleggsstil
(Nynorsk tekst)

- a. Um dei vanskane som naturtilhøvi fører med seg for samferdsla i landet vårt.

Eller:

b. Seglskutor og dampskip.

Eller:

c. Ein historisk stad (eller bygnad) og dei minni som knyter seg til han.

(Bokmålstekst)

a. Om de vanskeligheter som naturforholdene fører med sig for samferdselen i vårt land.

Eller:

b. Seilskuter og dampskip.

Eller:

c. Et historisk sted (eller en historisk bygning) og de minner som knytter sig til det (den).

Tysk skriftleg

(Norrønlina)

(Svaret bør vera på 2 til 3 sidor)

Nach einer kurzen Einleitung über die politische Laufbahn des Fürsten Bismarck erzähle man von den näheren Umständen, die zu seiner Entlassung führten.

Tysk stil for engelsklinjen

(Bokmålstekst)

Fra keiser Fredrik II's liv

Få tyske keisere har vært så begavet og hatt så stor åndelig dannelse som Fredrik II. Han var en mann med god forstand og klar dømmekraft. Han hadde vunnet sig store kunnskaper, især ved omgang med arabiske lærde som levde ved hoffet i Palermo. Han var en klok og beregnende statsmann, tillike en mann med urokkelig viljekraft. Han hadde tidlig lært den kunst å beherske og forstille sig, og han vennet sig mere og mere til å forakte menneskene.

Da han var blitt keiser, opstod det snart strid mellom ham og paven. Foranledningen til det var følgende: Ved sin kroning hadde Fredrik lovt at han skulde gjøre et korstog til det Hellige Land. Men han hadde som hersker over sitt store rike så meget å gjøre, at han utsatte toget fra det ene året til det andre.

Endelig samlet han de nødvendige soldater på den italienske kyst og drog avsted i 1227. Han blev imidlertid syk underveis og kom tilbake efter kort tids forløp. Paven, som blev mektig vred over dette, lyste ham i bann. Han påstod at sykdommen var

opdiktet. Hvis det hadde vært Fredriks alvor å dra på korstog, kunde han meget godt ha fortsatt ferden.

Næste år seilte Fredrik virkelig avsted, og han var så heldig at han næsten uten blodsutgydelse sluttet en overenskomst med sultanen av Egypt, som måtte avstå blandt annet Jerusalem. Men paven ophevet ikke bannet; ja han forbød geistligheten i Jerusalem å utføre kirkelige handlinger. Således var ingen prest til stede da Fredrik satte Jerusalems krone på sitt hode i den hellige gravs kirke.

Imidlertid hadde paven ikke bare nøid sig med å lyse Fredrik i bann. Under hans fravær hadde han angrepet keiserens land i Italia og besatt deler av det. Da Fredrik kom tilbake, drev han de pavelige soldater bort og tilbød paven forsoning. Den kom også i stand, og Fredrik blev løst av bannet.

Tysk stil for engelsklina

(Nynorsk tekst)

Or livet åt keisar Fredrik II

Få tyske keisarar har vore so gåverike og havt so stor åndsning som Fredrik II. Han var ein mann med god forstand og klår domekraft. Han hadde vunne seg store kunnskapar, serleg ved umgangen med arabiske lærde som levde ved hoffet i Palermo. Han var ein klok og *fyrereknande* statsmann, samstundes ein mann med urikkeleg viljekraft. Han hadde tidleg lært kunsten å styra seg og *dylja* seg, og han vande seg meir og meir til å vanvyrda menneski.

Då han hadde vorte keisar, kom det snart upp strid millom han og paven. Tilføret til det var fylgjande: Då han vart krynt, hadde Fredrik lova at han skulde gjera ei krossferd til det Heilage Landet. Men som styrar yver det store riket sitt hadde han so mykje å gjera, at han sette ut ferdi frå det eine året til det andre.

Endeleg samla han dei naudsynlege soldatane på den italienske kysten og drog avstad i 1227. Han vart imedan sjuk på vegen og kom attende etter stutt tid. Paven, som vart mektigt vreid yver dette, lyste han i bann. Han påstod at sjukdomen var uppdikta. Dersom det hadde vore ålvoret åt Fredrik å draga på krossferd, kunde han svært godt ha halde fram med ferdi.

Næste år sigla Fredrik verkeleg avstad, og han var so heppen at han næstan utan *blodspille* fekk i stand ei semje med sultanen av Egypt, som laut gjeva frå seg millom anna Jerusalem. Men

paven tok ikkje av bannet; ja han forbaud presteskapet i Jerusalem å gjera kyrkjelege handlingar. Soleis var ingen prest til stades då Fredrik sette Jerusalems-kruna på hovudet sitt i den heilage gravs kyrkja.

I millomtida hadde paven ikkje berre nøgd seg med å lysa Fredrik i bann. I fråvera hans hadde han gjort åtak på landet åt keisaren i Italia og hersett luter av det. Då Fredrik kom attende, dreiv han pavesoldatane vekk og tilbaud paven utsoning. Ho kom og i stand, og Fredrik vart løyst or bannet.

Fyrereknande — berechnend, dylja seg — sich verstellen, blodspille — Blutvergießen, taka av — aufheben.

Tysk gjengivelse for engelsklinjen

Heinrich Heine

Heinrich Heine wurde 1797 von jüdischen Eltern in Düsseldorf geboren, das zu der Zeit von französischen Truppen besetzt war. Seine ersten Jugendjahre verstrichen hier unter dem Einfluß französischer Herrschaft. Die Franzosen und Napoleon waren von den dortigen Juden als Befreier begrüßt worden. Dieses erklärt uns Heines Französische Sympathien und die Verehrung, die er sein ganzes Leben lang Napoleon widmete.

Mit der größten Sorgfalt leitete die Mutter die erste Erziehung und den ersten Unterricht des Knaben. Obgleich Heine früh literarische Neigung zeigte, wurde er zum Kaufmann bestimmt und trat mit 15 Jahren in ein Handelsgeschäft ein, erwies sich aber für diesen Beruf ganz ungeeignet. Ein eigenes Geschäft, das er mit Hilfe seines Onkels Salomon, eines Hamburger Millionärs, eröffnet hatte, musste er wieder aufgeben. Auch der konnte keinen brauchbaren Kaufmann aus ihm machen. Statt dessen bot nun der Millionär seinem Neffen die Mittel zum Universitätsstudium an unter der Bedingung, daß er die Rechte studiere und sich als Advokat in Hamburg niederlasse.

In der folgenden Zeit finden wir also Heine als einen juristischen Studenten auf mehreren Universitäten. Er zeichnet sich nicht eben durch seinen Fleiß aus und macht nur langsame Fortschritte; sein eigentliches Studium tritt nämlich vor literarischen Arbeiten immer mehr in den Hintergrund und wird auch von Ausflügen nach dem Harz unterbrochen. Endlich rafft sich Heine zusammen und besteht 1825 das juristische Examen.

Schon einige Jahre früher hatte Heine seine Jugendgedichte, unter denen man die weltberühmte Ballade von den beiden

Grenadieren findet, herausgegeben. Mit der Schilderung seiner Harzreise begann er seine »Reisebilder«, die etwas Neues brachten und eine literarische Begebenheit wurden. Das Werk hatte großen Erfolg, und noch heutzutage liest man gern dies witzige Buch, ohne sich einen Augenblick dabei zu langweilen. Es war mit den schönsten seiner Gedichte durchflochten, die ihren Platz im »Buch der Lieder« fanden.

1831 siedelte Heine nach Paris über, um da den Rest seines Lebens zu verbringen. Er hatte kein Bedenken, von der französischen Regierung eine kleine Pension anzunehmen, was ihm seine Landsleute höhnisch vorgeworfen haben. Die letzten Jahre war er an das Krankenbett gefesselt. 1856 starb er und wurde in Paris begraben, weltberühmt wie kein deutscher Dichter seit Goethe.

Det opgis: 1797 in Düsseldorf geboren, Onkel Salomon, 1825 juristisches Examen, »Reisebilder«, »Buch der Lieder«, 1831 Übersiedelung nach Paris, 1856 gestorben.

Overskriften og de opgitte ord skrives på veggtavlen. Teksten leses op to ganger.

Tysk stil for reallinjen og latinlinjen
(Bokmålstekst)

L o m m e t y v e n e s t a k k

En tysk embedsmann var en gang på en biltur i Nordtyskland. Mens han suste avsted i rasende fart, fikk han øie på to foggjengere ved veikanten. Ivrig vinket de med armene for således å gi *chaufføren* tegn til å ta dem med.

Embedsmannen var elskverdig nok til å stanse bilen og spørre hvem de fremmede var. Svaret lød ikke særlig opmuntrende. De to menn sa de var lommetyver, som nettop var sloppet ut av fengslet. »La oss få lov til å kjøre med! De behøver ikke å være redd for oss«, føide de til.

Skjønt embedsmannen var klar over at han utsatte sig for en stor *vågnad*, lot han de mistenkelige personer stige inn i bilen; ja, han var endog villig til å kjøre en omvei for deres skyld. Men da dette efter all sannsynlighet vilde føre med sig en forsinkelse, *satte han op farten* med den virkning at en politibetjent befalte ham å stanse.

»De kjører fortere enn tillatt«, påstod han. »Kan jeg få vite Deres navn og adresse?«

Embedsmannen var rasende. I årevis hadde han kjørt bil uten at han noensinne hadde betalt noen *mulkt*. Takket være hans menneskekjærlighet så det ut som han nu skulde få en slik for første gang gang i sitt liv. Han kunde ikke la være å fortelle sine passasjerer hvor han ergret sig. Men lommetyvene hadde bare et overlegent smil til hans klager. »Vær bare rolig, nådige herre«, sa de, »det vil ikke skje noe.« »Hvad sier dere. Politibetjenten har dog skrevet op navnet mitt.« »Gjør ingenting«, sa de, og dermed drog den ene av lommetyvene frem en bok. Det var politiboken som inneholdt meldingen om embedsmannens forgåelse.

Chaufføren — der Chauffeur, vågnad — Gefahr, sette op farten — die Fahrt beschleunigen, mulkt — Geldstrafe.

Tysk stil for reallina og latinlina
(Nynorsk tekst)

Takki å t lummetjuvane

Ein tysk embetsmann var eingong på ei bilferd i Nordtyskland. Medan han suste avstad i rasande fart, fekk han auga på tvo fotgangarar attmed vegkanten. Ivrigt vinka dei med armane og vilde soleis gjeva *sjåfføren* teikn til å taka deim med.

Embedsmannen var godsleg nok til å stogga bilen og spyrja kven dei framande var. Svaret lydde ikkje serleg *kveikjande*. Dei tvo mennene sa dei var lummetjuvar, som nett var slopne ut or fangehuset. »Lat oss få lov å køyra med! De treng ikkje vera redd for oss«, la dei attåt.

Endå embetsmannen var klår yver at han utsette seg for ein stor vågnad, let han dei mistenkjelege personane stiga inn i bilen; ja, han var jamvel viljug til å køyra ein unveg for deira skuld. Men for di dette etter all *von* vilde føra med seg ei forseinking, sette han *upp farten* med den verknaden at ein politimann baud han å stana.

»De køyrer fortare enn tillate«, påstod han. »Kann eg få vita namnet og adressa Dykkar?«

Embedsmannen var rasande. I årevis hadde han køyrt bil utan at han nokonsinne hadde betalt nokor *pengebot*. Takk vere menneskekjærleiken hans såg det ut som han no skulde få ei slik for fyrste gongen i sitt liv. Han kunde ikkje lata vera å fortelja passasjerane sine kor han erga seg. Men lummetjuvane hadde berre ein yverlegen smil til klagone hans. »Ver berre loqn. nådige herre«, sa dei, »det vil ikkje skje noko.« »Kva segjer de?

Politimannen har då skrive upp namnet mitt.« »Gjer ingenting«, sa dei, og dermed drog den eine av lummetjuvane fram ei bok. Det var politiboki som inneheldt meldingi um *misferdi* åt enbettsmannen.

Sjåfføren — der Chauffeur, kveikjande — ermunternd, von (her:) — Wahrscheinlichkeit, setja upp farten — die Fahrt beschleunigen, pengebot — Geldstrafe, misferd — Vergehen.

Tysk gjengivelse for reallinjen og latinlinjen

Ein gelungener Streich

Während Voltaires Aufenthalt am preussischen Hofe kam einmal nach Potsdam ein Engländer, der ein so ausserordentliches Gedächtnis hatte, daß er alles, was man ihm vorlas oder vorsagte, ohne jede Auslassung wiederholen konnte.

Friedrich der Große ließ diesen Wundermann zu sich kommen. Der Engländer legte verschiedene Proben seines fabelhaften Gedächtnisses ab, über die der König immer mehr staunte.

Da meldete sich Voltaire, der um die Erlaubnis bat, dem König eines seiner neuen Gedichte vortragen zu dürfen. Dieser gab seine Einwilligung, beschloß aber gleichzeitig, sich einen Scherz zu machen. Er ließ den Engländer hinter einen *Wandschirm* treten und bat ihn, genau achtzugeben, was der französische Dichter vorlesen würde.

Voltaire trug sein Gedicht mit großen *Pathos* vor. Der König blieb aber wider seine Gewohnheit sehr kalt dabei und bemerkte nach Schluß der Vorlesung, es sei ihm schon seit einiger Zeit aufgefallen, daß sich Voltaire mit fremden Federn schmücke und die Leistungen anderer für seine eigenen ausgabe.

Voltaire erschrak heftig und versicherte hoch und heilig, daß der König ihn in falschem Verdacht habe. »Ei«, entgegnete dieser, »ich will Ihnen gleich beweisen, daß ich recht habe. Die Verse, die Sie eben vorgetragen haben, sind das geistige Eigentum eines Engländers«. Voltaire widersprach lebhaft und schwur, die Arbeit sei die seinige. »Kommen Sie hervor«, rief der König in Richtung des Wandschirms, »sagen Sie Herrn Voltaire Ihre Verse vor.«

Der Engländer trat mit großem Ernst aus seinem Versteck heraus, und nun wiederholte er Voltaires Gedicht Wort für Wort, ohne das geringste zu vergessen.

»Nun, Herr Voltaire«, sagte Friedrich lächelnd, »habe ich recht?« »Himmel«, schrie der entsetzte Dichter, »das geht nicht mit rechten Dingen zu, das ist Zauberei. Ich begreife es nicht.«

Man kann sich vorstellen, wie sich König Friedrich über diesen köstlich gelungenen Streich amüsierte. Und der Engländer wurde reichlich belohnt für das Vergnügen, das er dem König bereitet hatte.

Det opgis: der Wandschirm — skjermbrettet, das Pathos.

Overskriften og de opgitte ord skrives på tavlen. Teksten leses op to ganger.

Engelsk skriftlig

(Length of paper two or three written pages)

- A. For kandidater som har anmeldt til skriftlig prøve pensum fra Brekke—Westerns og Brekke—Western—Lødrups utvalg:
Give an account of the relation between England and her American colonies, and of the circumstances that led to the American War of Independence. In conclusion, add some lines on the opinion of William Pitt as to the question of taxing the colonies.
- B. For kandidater som har anmeldt til skriftlig prøve pensum fra Knap-Eitrens utvalg:
From »The Mill on the Floss«:
State the causes that brought about the estrangement between Tom Tulliver and his sister, and made the latter unhappy. Then tell about the efforts Maggie made to save her brother during the great flood. Add a few remarks on Tom's and Maggie's characters.
- C. For kandidater som har anmeldt at de skal skrive fri opgave:
Why does Norway attract so many tourists?

Latinsk oversettelse

Under krigen mot Antiokus den store vinner den romerske prætor L. Aemilius Regillus et sjøslag. Etter å ha reparert sine skib på Chios seiler han så til Phocaea for å straffe denne by for dens frafall.

Classis Romana ab *Chio* Phocaeam traiecit. In sinu maris intimo posita haec urbs est; duos portus tutissimos habet. Hos cum occupasset Romana classis, priusquam aut scalis aut operibus moenia aggrediretur, mittendos censuit praetor, qui principum magistratumque animos temptarent.

Postquam obstinatos vidit, duobus simul locis oppugnare est adortus. Altera pars urbis infrequens aedificiis erat; ea prius ariete admoto quaterne muros turresque coepit; dein cum eo multitudo occurreret ad defendendum, altera quoque parte admotus

aries; et iam utrimque sternebantur muri. Ad quorum casum cum impetum Romani milites per ipsam *stragem ruinarum* facerent, alii scalis etiam ascendere in muros conarentur, adeo obstinati restitere oppidani, ut facile appareret plus in armis et virtute quam in moenibus auxilii esse. Coactus ergo periculo militum praetor receptui cani iussit, ne obiceret incautos furentibus desperatione ac rabie.

Dirempto proelio, ne tum quidem ad quietem versi sunt oppidani, sed undique omnes ad restituenda, quae ruinis strata erant, concurrerunt. Huic operi intentis supervenit Q. Antonius a praetore missus, qui castigata pertinacia eorum maiorem curam Romanis quam illis ostenderet esse, ne in perniciem urbis pugnaretur; si absistere furore vellent, poestatem iis dari aequis conditionibus se tradendi.

Haec cum audissent, quinque dierum spatio ad deliberandum sumpto, temptata interim spe auxilii ab Antiocho, postquam legati missi ad regem nihil in eo praesidii esse rettulerunt, tum portas aperuerunt pacti ne quid hostile paterentur. Cum signa in urbem inferrentur et pronuntiasset praetor parci se deditis velle, clamor undique est sublatus, indignum facinus esse, Phocaeenses, numquam fidos socios, semper infestos hostes, impune *eludere*. Ab hac voce velut signo a praetore dato ad diripendam urbem passim discurrunt.

Chios el. Chius, oi ved vestkysten av Lilleasia; oy på vestkysten åt Litleasia; strages ruinarum — ruinhaugene, ruindungane; eludere — drive gjøn (med en); driva ap (med ein).

Gamalnorsk skriftleg

(Norrønlina)

1. Gamalnorsk umsetjingsemne.

Misnøjet med kong Magnus den gode

Magnús konungr gerðist maðr ríkr, vinsæll ok fullkominn at vizku ok afli fyrr en at vetra tali, ok friðr ásjónum. Þeir menn er vinir höfðu verit Ólafs hins helga töldu mjök á hendr þrændum þeim, er í mót höfðu verit Ólafi konungi; váru til þess nefndir margir gøfgr menn, ok váru gerð af því Magnúsi konungi lítilræði, at han hafði þá at borði sínu ok sumna at trúnaðarmönnum, ok gerði ráðgjafa sína, sem var Kalfr Arnasunr, er af hafði tekit föður hans. Nú harðnaði konungrinn mjök við þrændi. Fór þá Kalfr Arnasunr ór landi fyrir konungs reið ok mart annarra ríkra manna, sumir guldu ofrefli fjár, sumir létu ok allar eignir sínar.

Nú ræddu bændr sín á millum: »Hvárt konungr þessi man nokkut hóf við oss kunna at hafa?» Kolluðust gert hafa þá stundum stórræði, er minni sakir váru til, létu vera harm mikinn, ef þrændir skyldu hafa verra rétt en annat landsfolk, töldu mjök vera *aldauda* forellra sína, þá er eigi hófðu *hljóða látit* konungum at taka yfir lög fram; sögðu ok, at Þrándheimr hafi alla æfi verit hófud Noregs, en nú er gert at herlandi: váru fyrst várir frændr rikastir menn í Noregi, en nú erum vér þrælur konungs. Nú heyrðu þessa ræðu vinir konungs, ok óttuðust ofríki hans, gengu saman nokkurir vitrir menn ok ræddu sín á milli þetta mál, fýsti nú hverr annan til at segja konungi, hvat mælt var, en engi þorði sjalfr. Var þá gert ráð þat, at hluta skyldi mann til, ok létu á leiðfara blutfallit. Nú var sá hlutr upptekinn er átti Sighvatr skáld, er fylgt hafði lengi Ólafi konungi, ok var þá handgenginn Magnúsi konungi. Þá orti Sighvatr flokk um Magnús konung.

aldaudi (-a), adj. — heilt utdøydd, heilt burte; láta e-m e-t hljóða — lata ein fá gjera eitkvart, tola at ein gjer eitkvart.

2. Tilleggsspursmál.

Gjev ei stutt utgreiðing um dei politiske tilhøvi som førde til kongeskiftet i 1035.

Eller:

Diktingi át Sighvatr skald.

Matematikk

(Reallinjen)

(For alle kandidater)

(Bokmålstekst)

I

Hvad er summen av de n første naturlige tall?

Vis at summen av de n første kvadrattall er $\frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$.

Vis hvorledes vi ved hjelp av disse sumformler finner

$$\sum_0^n (ax^2 + bx + c).$$

Bestem a , b og c således at denne siste summen for enhver verdi av n blir lik $n(n+1)(n-3)$.

II

a. Finn det eksakte uttrykk for $\sin 18^\circ$ ved hjelp av læren om regulære mangekanter.

b. Bevis at $\cos 3v = 4 \cos^3 v - \cos v$.

c. Finn x av ligningen

$$\sin 2x = \cos 3x.$$

III

a. Finn flateinnholdet av den trekant som de rette linjer $x + y = 0$, $x - y = 0$ og $y = kx + b$ avgrensar.

b. Finn polen for den rette linje $y = kx + b$ med hensyn på sirkelen $x^2 + y^2 = R^2$.

c. En bevegelig rett linje avgrensar sammen med linjene $x + y = 0$ og $x - y = 0$ en trekant av konstant flateinnhold lik a^2 . Finn det geometriske sted for denne linjes pol med hensyn på sirkelen $x^2 + y^2 = R^2$.

Matematikk

(Reallina)

(For alle kandidatar)

(Nynorsk tekst)

I

Kva er summen av dei n fyrste naturlege tali?

Syn at summen av dei n fyrste kvadrattali er $\frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$.

Syn korleis me med hjelp av desse sumformlane finn

$$\sum_0^n (ax^2 + bx + c).$$

Fastset a , b og c soleis at denne siste summen for kvart verde av n vert lik $n(n+1)(n-3)$.

II

a. Finn det eksakte (noggranne) uttrykket for $\sin 18^\circ$ med hjelp av læra um regulære mangelantar.

b. Prova at

$$\cos 3v = 4 \cos^3 v - \cos v.$$

c. Finn x av likningi

$$\sin 2x = \cos 3x.$$

III

a. Finn flateviddi åt den trekanten som dei rette linone $x + y = 0$, $x - y = 0$ og $y = kx + b$ avgrensar.

b. Finn polen for den rette lina $y = kx + b$ med umsyn på sirkelen $x^2 + y^2 = R^2$.

c. Ei rørleg rett line avgrensar saman med linone $x + y = 0$ og $x - y = 0$ ein trekant med konstant flatevidd lik a^2 . Finn merkestaden for polen åt denne lina med umsyn på sirkelen $x^2 + y^2 = R^2$.

Matematikk

(Engelsklinjen, latinlinjen og norrønlinsen)

(Bokmålstekst)

I

Finn de to røtter, x_1 og x_2 , i ligningen

$$3x^2 + 4x - 2 = 0$$

uten å bruke formelen for røttene.

Lag så en ny ligning av annen grad hvor den ukjente heter z , og hvor de to røtter har verdiene: $z_1 = \frac{1}{x_1}$ og $z_2 = \frac{1}{x_2}$. Ligningen skal ordnes således at koeffisientene blir hele tall.

II

En sirkel med radius r er gitt. Innskriv i sirkelen en rettvinklet trekant som er slik at halveringslinjen for den rette vinkel deler hypotenusen i to deler som forholder sig til hverandre som 1 : 2. Forklar konstruksjonen.

Finn — uttrykt ved r — hver av katetene og den del av den rette vinkels halveringslinje som faller inne i sirkelen.

Finn også den del av halveringslinjen som faller inne i trekanten uttrykt ved r .

Beregn vinkelen mellom halveringslinjen og hypotenusen så nøyaktig som logaritmetabellen tillater.

III

Et rett linjestykke s og et kvadrat med side a er gitt. Konstruer to kvadrater hvis sider, x og y , har summen s , og hvis flateinnhold har en sum lik flateinnholdet av det gitte kvadrat.

Hvad er betingelsen for at opgaven skal være mulig?

Matematikk

(Engelsklina, latinlina og norrønlina)

(Nynorsk tekst)

I

Finn dei tvo rotene, x_1 og x_2 i likningi

$$3x^2 + 4x - 2 = 0$$

utan å bruke formelen for rotene.

Laga so ei ny likning av andre grad, der den ukjende heiter z , og der dei tvo rotene har verdi: $z_1 = \frac{1}{x_1}$ og $z_2 = \frac{1}{x_2}$. Likningi skal ordnast soleis at koeffisientane vert heile tal.

II

Ein sirkel med radius r er gjeven. Skriv inn i sirkelen ein rett-vinkla trekant som er soleis på skap at halvingslina for den rette vinkelen byter hypotenusen i tvo stykke som høver til kvarandre som 1:2. Forklår konstruksjonen.

Finn — uttrykt med r — kvar av katetane og det stykket av halvingslina åt den rette vinkelen som ligg innanfor sirkelen.

Finn og det stykket av halvingslina som ligg innanfor trekanten, uttrykt med r .

Rekna ut vinkelen millom halvingslina og hypotenusen so grannsamst som råd er med logaritmetabellen.

Eit rett linestykke s og eit kvadrat med side a er gjevne. Konstruer tvo kvadrat der sidone, x og y , har summen s , og der flateviddene har ein sum lik flateviddi åt det gjevne kvadratet.

Kva er vilkåret for at oppgåva skal vera mogeleg?

Fysikk

(For kandidater som legger op Isaachsens lærebok)

(Bokmålstekst)

I

Definer begrepet tetthet. Utled det uttrykket som viser hvordan tettheten av faste legemer og væsker avhenger av temperaturen, når vi forutsetter at utvidelseskoeffisienten er konstant. Og vis hvordan vi kan måle en væskes utvidelseskoeffisient ved dilatometer, når vi kjenner glassets utvidelseskoeffisient.

Utled det uttrykket som viser hvordan tettheten av en gass avhenger av temperatur og trykk. Og sett op uttrykket for den mengde tørr luft som finnes i 1 m^3 atmosfæreluft, når barometertrykket er B mm kvikksølvhøide og vanddamptrykket f mm, temperaturen $t^\circ \text{ C}$, og tettheten av tørr luft i normaltilstanden $1,293 \text{ kg/m}^3$. Vis hvordan vi kan finne duggpunktet, og hvordan vi kan bruke dette til å skaffe oss beskjed om vanddamptrykket i luften.

II

Et tog går med jevn fart 15 m pr. sek. på vannrett bane. Hvor stor er trekkraften, og hvor stor er den nyttige effekt som maskinen gir, uttrykt i hestekrefter og kilowatt, når friksjonskraften er 600 kg ?

Toget går senere med jevn fart nedover en jevn helling, hvor det kommer 1 m lavere for hver 1000 m det går. Hvor stor er nu

den kraften som maskinen trekker toget med, når toget veier 100 tonn, og vi regner at friksjonskraften er som før?

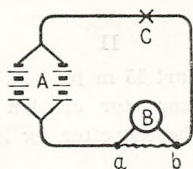
I et bestemt øieblikk blir dampen slått av og bremsene satt på. Hvor stor konstant motstand må skaffes ved hjelp av bremsene forat farten skal avta fra 15 m pr. sek. til null over en strekning på 225 m, når skinneplanet heller som før, og den friksjonskraft som ikke skyldes bremsene, er 600 kg som før?

Når et tog stanser brått, vil passasjerene rykkes fremover i den retning toget gikk. Hvad kommer det av?

Tyngdens akselerasjon regnes i denne opgaven for 10 m/sek.²

III

På figuren er *A* et batteri av 6 like akkumulatorceller; 3 og 3 er koblet i serie, og de to seriegruppene er koblet i parallell. Hver celle har en elektromotorisk kraft på 2 volt og en indre motstand

på 0,04 ohm. Finn batteriets elektromotoriske kraft og indre motstand.

B er et dreiespoleampèremeter som har en shunt *ab*. Ampèremetrets skala er delt inn fra 0 til 15 ampère; på skalaen leser vi direkte av strømstyrken i den strømkretsen som det shuntede ampèremeter er skutt inn i. Hvor stor er motstanden i shunten, når motstanden i spolegrenen er 1 ohm, og denne gren må få en strøm på 0,5 ampère forat ampèremetrets viser skal stå på ytterste skalastrek? Og hvor stor er ampèremetrets resultantmotstand? *C* er en lampe som har en motstand på 0,8 ohm når den lyser. Hvad leser vi av på ampèremetret når strømkretsen *ABC* er sluttet? Og hvor stor er batteriets polspenning da? Finn varmeutviklingen pr. minutt i lampen i dette tilfelle. Motstanden i alle sammenkoblingsledninger settes lik null.

Hvilken av blyakkumulatorens polplater er den positive? Hvilken av polplatene forbinder vi med strømkildens positive pol når vi skal la op akkumulatoren?

Fysikk

(For kandidatar som legg upp Isaachsens lærebok)
(Nynorsk tekst)

I

Definer umgrepet tettleik. Leid ut det uttrykket som syner korleis tettleiken åt faste lekamar og vætor rettar seg etter temperaturen, når vi går ut ifrå at utvidingstalet er ubrigdeleg. Og syn korleis vi kan mæla utvidingstalet åt ei væte med hjelp av dilatometer, når vi kjenner utvidingstalet åt glaset.

Leid ut det uttrykket som syner korleis tettleiken åt ein gass rettar seg etter temperatur og trykk. Og set upp uttrykket for den mengdi turr luft som finst i 1 m^3 atmosfæreluft, når barometertrykket er B mm kviksyylvhøgd og trykket åt vasseimen f mm, temperaturen $t^\circ \text{ C}$, og tettleiken åt turr luft i normaltilstandet $1,293 \text{ kg/m}^3$. Syn korleis vi kan finna doggpunktet, og korleis vi kan nytta det til å få greide på vasseimtrykket i lufti.

II

Eit tog går med jamn fart 15 m pr. sek. på vassbein bane. Kor stor er dragkrafti, og kor stor er den nyttige effekten som maskina gjev, uttrykt i hestekrefter og kilowatt, når friksjonskrafti er 600 kg ?

Ei tid etter går toget med jamn fart nedetter ei jamn halling, der det kjem 1 m lågare for kvar 1000 m det går. Kor stor er no den krafti som maskina dreg toget med, når toget veg 100 tonn , og vi reknar at friksjonskrafti er som fyrr?

På eit visst tidspunkt vert eimen slegen av og bremsone sette på. Kor stort konstant motstand må vi skaffa med hjelp av bremsone um farten skal minka frå 15 m pr. sek. til null over eit vegstykke på 225 m , når skjeneplanet hallar som fyrr, og den friksjonskrafti som ikke skriv seg frå bremsone, er 600 kg som fyrr?

Når eit tog bråstanar, vert ferdafolket rykte framover i den leidi toget gjekk. Kva kjem det av?

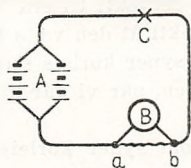
Tyngdeakselerasjonen reknar vi i denne oppgåva for 10 m/sek^2 .

III

På figuren er A eit batteri med 6 like akkumulatorsellor; 3 og 3 er kopla i rekkje, og dei tvo rekkjegruppone er kopla i parallell. Kvar selle har ei elektromotorisk kraft på 2 volt og eit indre

motstand på 0,04 ohm. Finn den elektromotoriske krafti og det indre motstandet i batteriet.

B er eit ampèremeter med rørleg spole; det har ein shunt ab . Ampèremeterskalaen er delt inn frå 0 til 15 ampère; på skalaen les vi direkte straumstyrken i den straumkrinsen som det shunta ampèremetret er skote inn i. Kor stort er motstandet i shunten, når motstandet i spolegreini er 1 ohm, og denne greini må få ein straum på 0,5 ampère um ampèremetervisaren skal stå på yste skalastreket? Og kor stort er resultantmotstandet i ampèremetret? C er ei lampe som har eit motstand på 0,8 ohm når ho lyser. Kva les vi på ampèremetret når straumkrinsen ABC er heil? Og kor

stor er polspenningi åt batteriet då? Finn den varmemengdi som lagar seg pr. minutt i lampen i dette tilfellet. Motstandet i alle sambindingsleidningane set vi lik null.

Kva for ei av polplatone til blyakkumulatoren er den positive? Kva for ei av polplatone bind vi til den positive polen åt ei straumkjelde når vi skal lada akkumulatoren?

Fysikk

(For kandidater som legger op Bjerke og Glimmes lærebok)

(Bokmålstekst)

I

Vis hvordan vi kan finne den spesifikke vekt av et fast legeme ved pyknometer, når vi kjenner den spesifikke vekt av den væsken som brukes ved målingen. Utledd det uttrykket som viser hvordan den spesifikke vekt av faste legemer avhenger av temperaturen, når vi forutsetter at utvidelseskoeffisienten er konstant.

Utledd det uttrykket som viser hvordan den spesifikke vekt av en gass avhenger av temperatur og trykk. Og sett op uttrykket for den mengde tørr luft som finnes i 1 m^3 atmosfæreluft, når barometertrykket er B mm kvikksølvhøide og vanddamptrykket f mm, temperaturen $t^\circ \text{ C}$, og den spesifikke vekt av tørr luft i normaltilstanden $1,293 \text{ kg/m}^3$. Vis hvordan vi kan finne duggpunktet, og hvordan vi kan bruke dette til å skaffe oss beskjed om vanddamptrykket i luften.

II

Som prøve II for kandidater som legger op Isaachsens lærebok.

III

Som prøve III for kandidater som legger op Isaachsens lærebok.

Fysikk

(For kandidatar som legg upp Bjerke og Glimmes lærebok)
(Nynorsk tekst)

I

Syn korleis vi kan finna servekti til ein fast lekam med pyknometer, når vi kjenner servekti åt den væta vi nyttar ved målingi. Leid ut det uttrykket som syner korleis servekti åt faste lekamar rettar seg etter temperaturen, når vi går ut ifrå at utvidingstalet er ubrigdeleg.

Leid ut det uttrykket som syner korleis servekti åt ein gass rettar seg etter temperatur og trykk. Og set upp uttrykket for den mengdi turr luft som finst i 1 m^3 atmosfæreluft, når barometertrykket er B mm kviksylovhøgde og trykket åt vasseimen f mm, temperaturen $t^\circ \text{ C}$, og servekti åt turr luft i normaltilstandet $1,293 \text{ kg/m}^3$. Syn korleis vi kan finna doggpunktet, og korleis vi kan nytta det til å få greide på vasseimtrykket i lufti.

II

Som prøve II for kandidatar som legg upp Isaachsens lærebok.

III

Som prøve III for kandidatar som legg upp Isaachsens lærebok.

Fysikk

(For kandidater som legger op Bruun og Deviks lærebok)
(Bokmålstekst)

I

Definer begrepet absolutt egenvekt. Utled det uttrykket som viser hvordan egenvekten av faste legemer og væsker avhenger av temperaturen, når vi forutsetter at utvidelseskoeffisienten er konstant. Og vis hvordan vi kan måle en væskes utvidelseskoeffisient ved pyknometer, når vi kjenner glassets utvidelseskoeffisient.

Utled det uttrykket som viser hvordan egenvekten av en gass avhenger av temperatur og trykk. Og sett op uttrykket for den

mengde tørr luft som finnes i 1 m^3 atmosfæreluft, når barometertrykket er B mm kvikksølvhøide og vanddamptrykket f mm, temperaturen $t^\circ \text{ C}$, og egenvekten av tørr luft i normaltilstanden $1,293 \text{ kg/m}^3$. Vis hvordan vi kan finne duggpunktet, og hvordan vi kan bruke dette til å skaffe oss beskjed om vanddamptrykket i luften.

II

Som prøve II for kandidater som legger op Isaachsens lærebok.

III

Som prøve III for kandidater som legger op Isaachsens lærebok.

Fysikk

(For kandidatar som legg upp Bruun og Deviks lærebok)
(Nynorsk tekst)

I

Definer umgrepet absolutt servekt. Leid ut det uttrykket som syner korleis servekti åt faste lekamar og vætor rettar seg etter temperaturen, når vi går ut ifrå at utvidingstalet er ubrigdeleg. Og syn korleis vi kan mæla utvidingstalet åt ei væte med hjelp av pyknometer, når vi kjenner utvidingstalet åt glaset.

Leid ut det uttrykket som syner korleis servekti åt ein gass rettar seg etter temperatur og trykk. Og set upp uttrykket for den mengdi turr luft som finst i 1 m^3 atmosfæreluft, når barometertrykket er B mm kviksylvhøgde og trykket åt vasseimen f mm, temperaturen $t^\circ \text{ C}$, og servekti åt turr luft i normaltilstandet $1,293 \text{ kg/m}^3$. Syn korleis vi kan finna doggpunktet, og korleis vi kan nytta det til å få greide på vasseintrykket i lufti.

II

Som prøve II for kandidatar som legg upp Isaachsens lærebok.

III

Som prøve III for kandidatar som legg upp Isaachsens lærebok.

Projeksjonstegning

(Bokmålstekst)

Et legeme er sammensatt av to kongruente regulære trekantede pyramider som er lagt inn til hverandre slik at de har en sideflate felles. La ABC være grunnflaten i den ene pyramiden, BCD

grunnflaten i den andre og BCT den felles sideflate. Grunnflatens side i hver av pyramidene er 7 cm og sidekanten 9 cm.

Legemet står med siden AB på horisontalplanet og støtter sig med hjørnet C mot vertikalplanet. Siden AB danner en vinkel på 45° med grunnlinjen, vinkelåpningen vender mot høire, og hjørnet A ligger grunnlinjen nærmere enn hjørnet B . Flaten ABC danner en vinkel på 30° med horisontalplanet.

Legemet er gjennemsåret av et plan som er parallelt med flaten ABC og har en avstand på 2 cm fra denne flate.

Tegn legemet med snitt i horisontal og vertikal projeksjon og trasene til skjæringsplanet. Planet er ugjennemsiktig.

Projeksjonsteikning

(Nynorsk tekst)

Ein lekam er samansett av tvo kongruente regulære trekanta pyramidar som er lagde inn til kvarandra soleis at dei har ei sideflate saans. Lat ABC vera grunnflata i den eine pyramidene, BCD grunnflata i den andre og BCT den sams sideflata. Grunnflate-sida i kvar av pyramidane er 7 cm og sidekanten 9 cm.

Lekamen står med sida AB på horisontalplanet og støder seg med hyrna C mot vertikalplanet. Sida AB lagar ein vinkel på 45° med grunnlina, vinkeloplet vender mot hogre, og hyrna A ligg nærare grunnlina enn hyrna B . Flata ABC lagar ein vinkel på 30° med horisontalplanet.

Lekamen er gjennomskoren av eit plan som er parallelt med flata ABC og har eit avstand på 2 cm frå denne flata.

Teikna lekamen med skurd (snitt) i horisontal og vertikal projeksjon og trasone til skjæringsplanet. Planet er ikkje gjennomsynleg.

Gymnastikk

1. Boistående svikhopp med tåstotning frem og motsatt armstrekning frem eller
Gang tåstående dansehopp med fotskifte og vending.
2. Rekk gangstående (sparkstående) dyp 1 kneboining.
3. Spennboistående benopbøining.
4. Armgang op i 1 eller 2 tau — ned i klatrestilling.
5. Balansegang på fire (bom).
6. Bøi bredstående kroppfelling frem med armstrekning ut, ryggboining ned med armheving op, strekning frem med armføring ut, langsom armstrekning op og ut, reisning med armboining eller
Streck gangstående ryggboining fremad og nedad.

7. Håndstående (hvelvstupstående) armbøining, mot vegg eller med levende støtte.
8. Bøistående utfall tilsidefremad med 1 armstrekning op og 1 armstrekning ned og avvekslende med vridning til forreste fot og med effacering eller $\frac{1}{2}$ strekk sideutfallstående ombytning.
9. Tilløpende høidehopp over list (tau), sats på venstre og høire fot på høide 1,0 m og på valgfri fot og tilløp på høide 1.25 m.
10. Tilløpende mellemhopp til stående stilling langt frem på kasse på langs.
Høitstående overslag (kolbøtte) ned.
11. Tilløpende hopp med motvending og helomvending (dobbeltvending) over redskap på tvers.
12. Tilløpende ridehopp over hest på langs.
13. Stående fotflytning bakut med armforanbøining, ryggbøining bakut med armføring ut, direkte tilbakegang til grunnstilling; venstre og høire eller Favn gang buestående armrulling.

NB. Antall elever på partiet skal ikke være over 20. Øvelsene utføres i avdelinger på høist 4. Det vil derfor være hensiktsmessig å stille partiet i kolonne med 4 i bredden og stor avstand.

Utsatt og fornyet prøve

Norsk hovedstil (Bokmålstekst)

- a. Gjør rede for hvad fotografering har fått å si på forskjellige områder i vår tid.
Eller:
- b. Hvad har det å si for et folk at det har en god folkeskole?
Eller:
- c. Napoleons fastlandssystem og de følger det fikk for de nordiske land.

(Nynorsk tekst)

- a. Gjer greide for kva fotografering har fått å segja på ymse område i vår tid.
Eller:
- b. Kva har det å segja for eit folk at det har ein god folkeskule?
Eller:
- c. Napoleons fastlandsstenge og dei fylgjone det fekk for dei nordiske landi.

Utsatt og fornyet prøve

Norsk tilleggsstil

(Nynorsk tekst)

- a. Um flygemaskinor og flygetrafikk.

Eller:

- b. Johan Herman Wessel.

(Bokmålstekst)

- a. Om flyvemaskiner og flyvetrafikk.

Eller:

- b. Johan Herman Wessel.

Utsatt og fornyet prøve

Tysk stil for engelsklinjen

(Bokmålstekst)

Den hellige visdoms kirke

I året 548 efter Kristi fødsel stod en av kristenhetens herligste kirker ferdigbygd.

16 år hadde arbeidet vart. Idag på innvielsesdagen kommer keiser Justinian kjørende i sitt prektige firspann, og ledsaget av den greske patriark trer han inn i helligdommen, som overgår alle andre bygninger i herlighet.

I en høide på 56 meter hvelver kuppelen sig lik en himmel over rummet. Inngangsporten er av sølv, og høialteret er prydet med et forgylt billede av den korsfestede frelser. Grepet av ydmykhet overfor den Allerhøieste, men tillike full av menneskelig stolthet faller den romerske keiser på kne og roper ut: »Priset være Gud, som har holdt mig verdig til å fullende dette verk. Jeg har seiret over dig, Salomo.« Nu lyder fløiter og trommer, og folkets jubel blander sig med musikkens toner.

Nye ættledd og nye århundrer følger i de gamles spor. Så kommer den 29 mai 1453, og tyrkernes skarer stormer Konstantinopels murer. Vanvittige av redsel flykter byens innbyggere inn i kirken; for i farens stund, så lyder en spådom, vil en engel redde gudshuset.

Muhamedanerne forfølger de kristne med ild og sverd. De trenger inn i kirken, og med sine sabler slakter de ned de vergeløse mennesker. Under blodbadet blir en biskop stående ved alteret og leser messen til trøst for de døende. Fienden styrter frem mot ham. Han viker med kalken i hånden op trappen til galleriet. Veggene stenger veien for ham, — da åpner plutselig veggen sig,

og den geistlige stiger gjennom åpningen, som lukker sig bak ham. Forferdet og rasende hugger forfølgerne løs på den hårde stenveggen.

Siden den dag lyser halvmånen over bygningens tak; men de troende vet at en dag vil korset erstatte den. Da vil presten vise sig igjen, skride gjennom kirken og fortsette messen på det samme sted hvor han blev avbrutt for snart 500 år siden.

Firspannet — das Viergespann, kuppelen — die Kuppel, ættledet — die Generation, spådommen — die Weissagung, kalken — der Kelch, korsfeste — kreuzigen, muhamedaneren — der Mohammedaner.

Utsatt og fornyet prøve

Tysk gjengivelse for engelsklinjen

Cornelia, die Mutter der Grachen

Cornelia gehörte durch ihre Geburt einer der angesehensten Familien Roms an. Ihr Vater, Scipio der Ältere, war der erste Mann seiner Zeit. In seinem Hause fand die griechische Bildung eine gute Aufnahme, und Cornelia wurde früh mit den Schriften der griechischen Dichter und Weisen vertraut.

Herangewachsen reichte sie einem Manne die Hand, der von gleichem Geiste erfüllt war. Als ihr der Gemahl durch einem frühen Tod entrissen wurde, widmete sich Cornelia ganz der Erziehung ihrer Kinder. Sie gab ihnen treffliche Lehrer, war oft beim Unterricht anwesend und suchte, ihre Herzen stets für das Edle zu begeistern. Si hatte den Schmerz, mehrere Söhne und Töchter früh in die Gruft sinken zu sehen; mit desto innigerer Liebe schoß sie die, welche ihr blieben, in ihr mütterliches Herz und war namentlich bemüht, ihren Söhnen den Sinn für Gerechtigkeit und Volkswohl einzuflößen. Den Söhnen lebte sie ganz; äußerer Glanz hatte für sie geringen Wert.

Einst machte eine vornehme Römerin ihr einen Besuch, zeigte dabei die kostbaren Schmucksachen, die sie besaß, und wünschte nun auch die Kleinode Cornelias zu sehen. Da öffnete diese die Tür des Nebenzimmers, wo ihre Söhne eben unterrichtet wurden, rief diese herbei und sprach mit freudigem Tone: »Das sind meine Schätze.«

Beide Söhne wuchsen zu edeldenkenden Jünglingen heran. Der ältere, Tiberius, versuchte aus allen Kräften, die Wohlfart seines Volkes zu fördern. Er versuchte, die Lasten des geringen Volkes zu mildern; aber er unterlag schließlich bei diesen Bestrebungen und wurde in einem Straßenkampf erschlagen.

Zehn Jahre nach dem Tode des Tiberius nahm Gaius dessen Werk wieder auf. Allein er ging demselben Schicksal entgegen, dem sein Bruder erlegen war. Seine Mutter hatte ihn vergebens beschworen, sich nicht in dem Kampf zu stürzen, und mit banger Sorge sah sie ihn die gefährliche Bahn wandeln. Als man ihr meldete, der Sohn sei in einem Tempel, in den er sich geflüchtet habe, gefallen, sprach sie mit hoher Würde: »So hat er eine Grabstätte gefunden, die seiner würdig ist.«

Dann zog sie sich auf ihr Landgut zurück. Hier brachte sie den Rest ihres Lebens in ruhiger Ergebung, aber keineswegs in unätiger Trauer zu.

Overskriften skrives på veggtavlen.

Teksten leses op to ganger.

Utsatt og fornyet prøve

Tysk stil for reallinjen og latinlinjen

(Bokmålstekst)

Den rette arvingen

For omtrent hundre år siden bodde det i en by i Sachsen en rik, gammel kjøpmann, som ved sin død etterlot sig en stor formue. Man visste at han hadde hatt en eneste sønn. Men denne hadde reist hjemmefra for lang tid siden, og ingen kunde si om han var i live eller ei. De andre slektningene av kjøpmannen var derfor i stor strid om hvad som skulde gjøres med arven, og det blev foreløbig ikke tatt noen avgjørelse.

Da det hadde gått et par år, meldte det sig med kort mellomrum tre menn, som hver for sig påstod at han var den virkelige sønn og den rette arving. For å kunne avgjøre dette vanskelige spørsmål lot dommeren til sist hente et portrett av den avdøde og opfordret mennene til å skyte på det, idet han sa: »Den av dere som med en pil kan treffe det merket jeg har satt på brystet av portrettet, vil bli ansett som berettiget til arven.«

To av mennene gjorde sig straks rede til å skyte; men det lyktes ingen av dem å treffe. Da så turen kom til den tredje, syntes han først litt usikker, men grep så pilen og stod lenge og siktet. De tilstedeværende vidner så hvordan han bleknet over hele ansiktet, hendene skalv av bevegelse, og øinene fyltes med tårer. Så kastet han plutselig buen fra sig, og sa med skjelvende røst at han ikke kunde bringe det over sitt hjerte å skyte en pil mot billedet av sin far. Skjøt han på det, vilde han krenke og tilsøle minnet om faren. Heller vilde han bære

tapet av hele arven. »Gjæve mann«, ropte dommeren, »du er den rette, og de andre er bedragere og slyngler. For ingen rett sønn vilde gjennembore sin fars hjerte, selv om det bare var på et portrett.«

Portrettet — das Porträt, es, e., tilsole — besudeln.

Utsatt og fornyet prøve

Tysk stil for reallina og latinlina
(Nynorsk tekst)

Den rette ervingen

For umlag hundrad år sidan budde det i ein by i Sachsen ein rik, gamal kjøpmann, som etterlot seg ein stor midel då han døydde. Dei visste at han hadde havt ein einaste son. Men han hadde reist heimanfrå for lang tid sidan, og ingen kunde segja um han var i live eller ei. Dei andre skyldfolki åt kjøpmannen var difor i stor strid um kva som skulde gjerast med arven, og det vart fyrebils ikkje teke nokor avgjerd.

Då det hadde gått eit par år, melde det seg med stutt millomrom tri menn, som kvar for seg påstod at han var den verkelege sonen og den rette ervingen. For å kunna avgjera dette vanskelege spursmålet let domaren til sist henta eit portrett av den avlidne og oppmoda mennene å skyta på det, med di han sa: »Den av dykk som med ei pil kann råka det merket eg har sett på brystet av portrettet, vil verta halden for rettkomen til arven.«

Tvo av mennene gjorde seg straks reide til å skyta; men det lukkast ingen av deim å råka. Då so turen kom til den tridje, syntest han fyrst litt utrygg, men treiv so pili og stod lenge og sikta. Vitni som var til stades, såg korleis han bleikna yver heile andletet, hendene skalv av hugrørsle, og augo fylltest med tårar. So kasta han med eitt bogen frå seg, og sa med skjelvande røyst at han ikkje kunde få det yver sitt hjarta å skyta ei pil mot biletet av far sin. Skaut han på det, vilde han krenkja og sulka minnet um faren. Heller vilde han bera tapet av heile arven. »Gjæve mann«, ropte domaren, »du er den rette, og dei andre er snytarar og farkar. For ingen rett son vilde gjenombora hjarta åt far sin, jamvel um det berre var på eit portrett.«

Portrettet — das Porträt, es, e, sulka — besudeln, farken — der Schlingel, hugrørsle — die Bewegung.

Utsatt og fornyet prøve

Tysk gjengivelse for reallinjen og latinlinjen

Kaiser Joseph II. und der Amtmann

Kaiser Joseph von Österreich war ein sehr weiser und wohlthätiger Monarch und immer bereit, den Armen und Unterdrückten beizustehen.

Einst herrschte in Böhmen große Teuerung, so daß viele Einwohner die bitterste Not litten. Da ließ Joseph Getreide in großer Menge nach Böhmen verschaffen und reiste selbst dorthin, um zu sehen, ob auch alles richtig und ordentlich verteilt wurde.

Unerkannt kam er einmal in eine kleine Stadt. Vor dem Rathause hielten mehrere mit Korn beladene Wagen; die Bauern aber, denen die Wagen gehörten, standen dicht beisammen und sprachen heftig mit einander. Um die Ursache befragt, antworteten sie dem Kaiser: »Hier warten wir schon lange und haben noch einen Rückweg von acht Stunden.« »Das ist wahr«, fügte der anwesende Amtsschreiber hinzu, »und außer ihnen warten noch die Einwohner des Ortes seit mehreren Stunden vergebens auf die Austeilung des Getreides.«

Der Kaiser, der nur einen einfachen Überrock trug, trat darauf mit dem Amtsschreiber in das Haus des Amtsmannes und sagte zu diesem, der eben Gesellschaft hatte, daß er kaiserlicher Offizier sei und ihn bitten möchte, die armen Leute draußen abzufertigen, die schon so lange warteten. »Die Bauern können noch länger warten«, versetzte der Amtmann, »ich werde mich durch sie in meinen Vergnügungen nicht stören lassen.« — »Aber man muß doch menschlich sein und die Leute nicht ohne Not plagen«, versuchte der Kaiser einzuwenden. Der andere aber sagte, der fremde Offizier habe ihm, einem kaiserlichen Amtmanne, keine Lehren zu geben; er wisse, was er zu tun habe.

»Nun denn«, rief der Kaiser zornig und entrüstet, »so muß ich Ihnen sagen, Herr Amtmann, daß Sie mit dem Korn und dessen Austeilung gar nichts mehr zu schaffen haben. Sie sind von dem Kaiser, den Sie hier vor sich sehen, als ein Unwürdiger Ihres Amtes entsetzt. Die Verteilung aber besorgen Sie, Herr Amtsschreiber! Sie sind von heute an Amtmann.«

Det opgis: Teuerung — dyrtid.

Overskriften og det opgitte ord blir skrevet på tavlen. Teksten blir lest op to ganger.

Utsatt og fornyet prøve

Engelsk skriftlig

(Length of paper two or three written pages)

- A. For kandidater som har anmeldt til skriftlig prøve pensum fra Brekke—Western og Brekke—Western—Lødrups utvalg:

Give a brief sketch of Oliver Cromwell's career during the Civil War. Then state what were the Lord Protector's political plans, and show how far they succeeded. In conclusion, make some remarks on his character.

- B. For kandidater som har anmeldt til skriftlig prøve pensum fra Knap—Eitrens utvalg:

After pointing out the causes of conflict between King and Parliament during the reigns of the Stuart Kings, give a brief account of the events that led up to the English Revolution of 1689. Add a few concluding lines on the great importance of the Revolution.

- C. For kandidater som skal skrive fri opgave:

My impressions of an interesting locality I have visited (abroad, or at home).

Utsatt og fornyet prøve

Latinsk oversettelse

Kamper mellem romerne og ækverne år 394
før Kristus

Eodem anno in Aequis varie bellatum, adeo ut in incerto fuerit et apud ipsos exercitus et Romae, vicissent victine essent.

Imperatores Romani fuere C. Aemilius et Sp. Postumius. Primo rem communiter gesserunt; fuis inde acie hostibus Aemilium praesidio Verruginem obtinere placuit, Postumium fines vastare.

Ibi eum incomposito agmine neglegentius ab re bene gesta euntem adorti Aequi terrore iniecto in proximos compulere tumultos; pavorque inde Verruginem etiam ad alterum exercitum, qui in praesidio erat, perlatus est. Postumius suis in tutum receptis cum contione advocata terrorem increpare ac fugam, fusos esse ab ignavissimo ac fugacissimo hoste, conclamat universus exercitus merito se ea audire et fateri admissum flagitium, sed eosdem correcturos esse, neque diuturnum id gaudium hostibus fore. Poscentes, ut confestim inde ad castra hostium duceret — et in conspectu erant posita in plano —, nihil poenae recusabant, ni ea ante noctem expugnassent. Collaudatos corpora curare paratosque esse quarta vigilia jubet. Et hostes, nocturnam fugam ex

tumulo Romanorum ut ab ea via, quae ferebat Verruginem, excluderent, fuere obvii; proeliumque ante lucem — sed luna pernox erat — commissum est, et haud multo incertius diurno proelium fuit.

Sed clamor Verruginem perlatus, cum castra Romana crederent oppugnari, tantum iniecit pavoris, ut nequiquam retinente atque obsecrante Aemilio Tusculum palati fugerent.

Inde fama Romam perlata est Postumium exercitumque occisum. Qui, ubi prima lux metum insidiarum sustullit, cum perequitasset aciem promissa militum repetens, tantum iniecit ardoris, ut non ultra sustinuerint impetum Aequi.

Caedes inde fugientium, qualis ubi ira magis quam virtute res geritur, ad perniciem hostium facta est; tristemque ab Tusculo nuntium nequiquam exterrita civitate litterae a Postumio laureatae sequuntur victoriam populi Romani esse, Aequorum exercitum deletum.

Verrugo — by i volskernes land (syd i Latium), pernox — som lyser hele natten, diurnus — som foregår om dagen, Tusculum — romersk-sinnet by i Latium, ikke langt fra Rom selv, repetere — kreve opfylt.

Utsatt og fornyet prøve

Matematikk

(Reallinjen)

(For alle kandidater)

(Bokmålstekst)

I

Skriv op (uten bevis) formelen for summen av de n første ledd av en geometrisk rekke. Gjør rede for hvorledes det går med denne sum når antallet av ledd vokser i det uendelige.

I en likebenet trekant er hver av de like store sidene lik a og vinkelen ved toppunktet lik $2v$. Inn til grunnlinjen i denne trekant tegner vi en ny likebenet trekant, som er likedannet med den første, og hvis like store sider hver er lik grunnlinjen i den første trekanten. Når vi fortsetter videre på samme vis, vil flateinnholdene av de trekantene vi får, danne en geometrisk rekke. Hva er betingelsen for at rekken blir konvergerende, og hva er i så fall den uendelige rekkes sum?

Beregn rekkens sum når $a = 2,347$ og $v = 23,72^\circ$.

Finn hvor stor v måtte være om rekkens sum skulde bli lik $\frac{1}{2} a^2$

II

Utleid formelen for en rettavkortet rett kjegles volum.

En rettavkortet rett kjegle er omskrevet om en kule og har dobbelt så stort volum som denne. Finn radien i grunnflaten, radien i toppflaten og den avkortede kjegles sidelinje uttrykt ved kulens radius r .

Konstruer et plant snitt gjennom aksen.

Finn forholdet mellom overflaten av den avkortede kjegle og overflaten av kulen.

III

Cirkelen $x^2 + y^2 = R^2$ og punktene $A(O, a)$ og $B(O, -a)$ er gitt. Velg et vilkårlig punkt M på cirkelen, trekk den rette linje AM og kall linjens skjæringspunkt med X -aksen for P . Trekk en rett linje gjennom origo (O) og M og en annen rett linje gjennom P og B .

Finn ligningen for det geometriske sted for skjæringspunktet mellom OM og PB . Drøft ligningen.

Utsett og ny prøve

Matematikk

(Reallina)

(For alle kandidatar)

(Nynorsk tekst)

I

Skriv upp (utan prov) formelen for summen av dei n fyrste ledene i ei geometrisk rekkje. Gjer greide for korleis det går med denne summen når talet på ledene veks i det uendelege.

I ein jamleggja trikant er kvar av dei jamstore sidone lik a og vinkelen ved toppunktet lik $2v$. Me teiknar ein ny jamleggja trikant inn åt grunnlina i denne trikanten. Den nye trikanten er jamskapa med den fyrste, og kvar av dei jamstore sidone hans er lik grunnlina i den fyrste trikanten. Når me held fram på same visi, vil flateviddene åt det trikantane som me fær, laga ei geometrisk rekkje. Kva er vilkåret for at rekkja vert konvergerande, og kva er i so fall summen av den uendelege rekkja?

Rekna ut summen av rekkja når $a = 2,347$ og $v = 23,72^\circ$.

Finn ut kor stor v måtte vera um summen av rekkja skulde verta lik $\frac{1}{2} a^2$.

II

Leid ut formelen for volumet åt ei rettavstytt rett kjegle. Ei rettavstytt rett kjegle er kringskrivi ei kule og har dobbelt so stort volum som kula. Finn radien i grunnflata, radien i toppflata og sidelina i den avstytte kjegla uttrykt med kuleradien r .

Konstruer ein plan skurd gjennom aksen.

Finn høvet millom overflata åt den avstytte kjegla og overflata åt kula.

III

Sirkelen $x^2 + y^2 = R^2$ og punkti $A(O, a)$ og $B(O, -a)$ er gjevne.

Vel eit vilkårlig punkt M på sirkelen, drag den rette lina AM og kall lina sitt skjeringspunkt med X -aksen for P . Drag ei rett line gjennom origo (O) og M og ei onnor rett line gjennom P og B .

Finn likningi for merkestaden åt skjeringspunktet millom OM og PB . Dryft likningi.

Utsatt og fornyet prøve

Matematikk

(Engelsklinjen, latinlinjen og den norrøne linje)

(Bokmålstekst)

I

- a. Fremstill funksjonen $\frac{1}{3}x^2 + \frac{4}{3}x - 4$ grafisk (velg 1 cm til enhet).
- b. Finn ved beregning de verdier av x som gjør uttrykket $\frac{1}{3}x^2 + \frac{4}{3}x - 4$ negativt, og finn den minste verdi av uttrykket og den tilsvarende verdi av x .

Påvis at svarene stemmer med den grafiske fremstilling i opgavens første del.

II

Konstruer en likebenet trekant hvor hoiden er lik grunnlinjen, og den omskrevne cirkels radius er gitt lik a . Forklar konstruksjonen.

Finn sidene og den innskrevne cirkels radius uttrykt ved a .

III

I en rettvinglet trekant ABC er kateten AB gitt lik 54,34 og vinkelen B lik $63,87^\circ$. Beregn kateten AC og hypotenusen BC .

Kateten AB forlenges forbi B til et punkt D således at BD blir 30,56, og den rette linje DC trekkes. Beregn vinkelen D .

Vis hvordan vi ved forsøk med en kule som løper nedover et skråplan, kan finne forbindelsen mellom et legemes akselerasjon og den kraft som akselererer det. Det forutsettes kjent at bevegelsen på skråplanet er jevnt akselerert. Skriv op i matematisk form den lov som forbinder treg masse, kraft og akselerasjon, og definer kraftenheten i dyn.

Finn uttrykk for den akselerasjon et legeme har, som glir nedover et skråplan, når skråplanets hellingsvinkel er α og friksjonskoeffisienten mellom legemet og skråplanet er μ .

II

Som for kandidater som legger op Isaachsens lærebok.

III

Som for kandidater som legger op Isaachsens lærebok.

Utsatt og fornyet prøve

Projeksjonstegning

(Bokmålstekst)

En regulær trekantet pyramide $ABCD$ ligger med sideflaten ABD på horisontalplanet og toppunktet D i grunnlinjen. Horisontalprojeksjonen av pyramidens akse danner en vinkel på 60° med grunnlinjen, vinkelåpningen mot venstre. Hjørnet A ligger lengst til venstre. Pyramidens sidekant er 9 cm og grunnflatens side 5 cm. På sideflaten BCD hviler en regulær femkantet pyramide med en sideflate. Den femkantede pyramidens sidekant er 9 cm og grunnflatens radius 3 cm. En av sidene i den femkantede pyramidens grunnflate ligger i horisontalplanet, og en sidekant går gjennom hjørnet C i den trekantede pyramide.

Tegn de to legemer i horisontal og vertikal projeksjon. Sideflaten ACD i den trekantede pyramide skal derpå utvides således at dette plan gjennemsjærer den femkantede pyramide. Finn snittet og planets traser.

Ved optrekningen forutsettes planet ugjennemsiktig.

Utsett og ny prøve

Projeksjonsteikning

(Nynorsk tekst)

Ein regulær trikanta pyramide $ABCD$ ligg med sideflata ABD på horisontalplanet og toppunktet D i grunnlina. Horisontalprojeksjonen åt pyramide-aksen lagar ein vinkel på 60° med

4 mm² hver. Hvor stor er spenningen mellem disse to kobbertrådene på et sted som ligger 6 m fra varmelegemet, regnet langs kobbertrådene, når varmelegemets to tråder er koblet i parallell, spenningen mellem endepunktene av denne motstandstråd-kobling er 220 volt, og kobbertrådene bare fører strøm til varmelegemet? Motstanden i kobbertrådene er $\frac{1}{100}$ ohm pr. m pr. mm².

Utsatt og fornyet prøve

Fysikk

(For kandidater som legger op Bjerke og Glimmes lærebok)

I

Vis hvordan vi ut fra definisjonene på hastighet og akselerasjon kan utlede: 1) loven for tilbakelagt veilengde når hastigheten er konstant, og 2) lovene for opnådd hastighet og tilbakelagt veilengde når akselerasjonen er konstant. Hvordan lyder loven om forbindelsen mellem de krefter som akselererer et legeme, og de akselerasjoner kreftene gir dette legeme? Vis hvordan vi ved forsøk med en kule som løper nedover en fallrenne, kan få en noenlunde bra stadfestelse på denne loven. Det forutsettes kjent at bevegelsen på fallrennen er jevnt akselerert. Skriv op i matematisk form den lov som forbinder masse, kraft og akselerasjon, og definer kraftenheten i dyn.

Finn uttrykk for den akselerasjon et legeme har, som glir nedover et skråplan, når skråplanets hellingsvinkel er α og friksjonskoeffisienten mellem legemet og skråplanet er f .

II

Som for kandidater som legger op Isaachsens lærebok.

III

Som for kandidater som legger op Isaachsens lærebok.

Utsatt og fornyet prøve

Fysikk

(For kandidater som legger op Bruun og Deviks lærebok)

I

Vis hvordan vi ut fra definisjonene på banehastighet og baneakselerasjon kan utlede: 1) loven for tilbakelagt veilengde når banehastigheten er konstant, og 2) lovene for opnådd banehastighet og tilbakelagt vei når baneakselerasjonen er konstant.

II

Et kalorimeter inneholder 190 g vann av 40°C . Vi slipper 50 g fosfor av $10,6^{\circ}\text{C}$ op i vannet. Blandingstemperaturen (felles-temperaturen) blir $38,6^{\circ}\text{C}$. Hvor stor er fosforets egenvarme etter dette forsøket når kalorimetrets vannverdi er 10 kalorier (gramkalorier) pr. grad.

Efterat det har gått en tid, har kalorimetret og hele innholdet fått en temperatur på $34,2^{\circ}\text{C}$. Hvor mange gram vanddamp av 100°C må vi lede ned i kalorimetret forat kalorimetret med alt innholdet skal få fosforets smeltepunkt $44,2^{\circ}\text{C}$, og alt fosforet bli smeltet? Fosforets smeltevarme er 5 kalorier (gramkalorier) pr. gram, og vannets fordampningsvarme ved 100° er 540 kalorier (gramkalorier) pr. gram.

Vi legger et tetsluttende lokk over kalorimetret og lar dette stå inntil det og innholdet har fått 27°C ; luften under lokket er da mettet med fuktighet. Hvor stor er vekten av hver cm^3 av den fuktige luften i kalorimetret når barometertrykket der inne er 777 mm. Vi regner at 1 cm^3 tørr luft ved 0°C og 760 mm trykk veier 1,3 mg, at vanddampens relative egenvekt (relative spesifikke vekt) er $\frac{5}{8}$ i forhold til tørr luft og dens metningstrykk ved 27°C er 27 mm. Gassenes utvidelseskoeffisient er $\frac{1}{273}$ (opgis for de kandidater som bruker en slik regnemåte at de trenger den).

III

I en varmtvannsbeholder er lagt inn et elektrisk varmelegeme. Det består av to like motstandstråder som kan kobles på to forskjellige måter: a) trådene i parallell, b) trådene i serie. Varmelegemet får en effekt på 2200 watt når trådene er parallellkoblet, og spenningen mellom koblingens endepunkter er 220 volt. Hvor stor er motstanden i hver av de to trådene? Hvor stor effekt får varmelegemet når trådene er koblet i serie, og spenningen mellom koblingens endepunkter er 220 volt?

Beholderen fylles med 120 liter vann av 10°C , og man velger den av de to koblingene som gir størst effekt. Efterat strømmen har stått på i 5 timer, er vannets gjennomsnittstemperatur 76° . Finn forholdet mellom den energi som er blitt lagret i vannet som varme, og den energi som varmelegemet har mottatt fra ledningen. Og finn hvor meget oppvarmingen koster når prisen pr. kilowatt-time er 5 øre.

Strømmen føres til varmelegemet gjennom to kobbertråder som løper ved siden av hverandre, og som har en tversnittsflate på

Utsett og ny prøve

Matematikk

(Engelsklina, latinlina og norrønlina)

(Nynorsk tekst)

I

- a. Teikna funksjonen $\frac{1}{3}x^2 + \frac{4}{3}x - 4$ grafisk (vel 1 cm til eining).
 b. Finn med utrekning dei verde av x som gjer uttrykket $\frac{1}{3}x^2 + \frac{4}{3}x - 4$ negativt, og finn det minste verdet av uttrykket og det tilsvarande verdet av x .

Syn at svari høver den grafiske teikningi i fyrste luten av oppgåva.

II

Konstruer ein jamleggja trikant der høgdi er lik grunnlina, og radien i den kringskrivne sirkelen er gjeven lik a . Forklår konstruksjonen.

Finn sidone og radien i den innskrivne sirkelen uttrykt med a .

III

I ein rettvinkla trikant ABC er kateten AB gjeven lik 54,34 og vinkelen B lik $63,87^\circ$. Rekna ut kateten AC og hypotenusen BC .

Kateten AB vert påskoytt frå B til eit punkt D soleis at BD vert 30,56, og den rette lina DC vert dregi. Rekna ut vinkelen D .

Utsatt og fornyet prøve

Fysikk

(For kandidater som legger op Isaachsens lærebok)

I

Vis hvordan vi ut fra definisjonene på hastighet og akselerasjon kan utlede: 1) loven for tilbakelagt veilengde når hastigheten er konstant, og 2) lovene for opnådd hastighet og tilbakelagt veilengde når akselerasjonen er konstant. Vis hvordan vi ved hjelp av Atwoods fallmaskin kan finne forbindelsen mellom et legemes akselerasjon og den kraften som akselererer det. Det forutsettes kjent at bevegelsen på fallmaskinen er jevnt akselerert. Skriv op i matematisk form den lov som forbinder masse, kraft og akselerasjon, og definer kraftenheten 1 dyn.

Finn uttrykk for den akselerasjon et legeme har, som glir uten friksjon nedover et skråplan med hellingsvinkel a . Finn også uttrykk for den hastighet et legeme opnår ved å gli på dette skråplanet fra et utgangspunkt til et sted som ligger h lengdeenheter lavere, regnet i vertikal retning.

grunnlina, vinkeløpet mot vinstre. Hyrna *A* ligg lengst til vinstre. Sidekanten i pyramiden er 9 cm og grunnflate-sida 5 cm. På sideflata *BCD* kviler ein regulær femkanta pyramide med ei sideflate. Sidekanten i den femkanta pyramiden er 9 cm, og radien i grunnflata er 3 cm. Ei av grunnflate-sidone i den femkanta pyramiden ligg i horisontalplanet, og ein sidekant går gjennom hyrna *C* i den trikanta pyramiden.

Teikna dei tvo lekamane i horisontal og vertikal projeksjon. Sideflata *ACD* i den trikanta pyramiden skal so vidast ut soleis at dette planet skjer gjennom den femkanta pyramiden. Finn skurden og finn trasone åt planet.

Ved oppdragingi går ein ut frå at planet er ugjenomsynleg.

b. Eksamens utfall

Til artium 1936 var anmeldt:

Reallinjen			Engelsklinjen			Latinlinjen			Norrøn- lina	Sum
Ele- ver	Pri- vatr.	Sum	Ele- ver	Pri- vatr.	Sum	Ele- ver	Pri- vatr.	Sum	Elever	
930	240	1170	624	208	832	536	146	682	11	2695

Av de anmeldte kandidater var kvinner:

115 | 20 | 135 | 392 | 59 | 451 | 261 | 38 | 299 | 2 | 887

	Reall.	Engelskl.	Latinl.	Norrønl.	Sum
Tilbakemeldt eller ikke fremmøtt til eksamen	19	4	8	0	31
Rejisert ved den ordinære skriftlige prøve	82	72	28	0	182
Rejisert ved den ordinære muntlige prøve	7	2	5	0	14
Ikke fremmøtt til utsatt og fornyet prøve	8	2	7	0	17
Rejisert ved skriftlig utsatt og fornyet prøve	6	8	11	0	25
Rejisert ved muntlig utsatt og fornyet prøve	1	3	1	0	5
Adgang til å fullføre eksamen 1937 (regl. § 42)	10	21	15	0	46
Fullført eksamen	1037	720	607	11	2375

Enn videre har 25 kandidater fra 1935 fullført eksamen ved årets artium, på reallinjen 3, på engelsklinjen 7, og på latinlinjen 15. 12 kandidater har bestått tilleggsprøven på reallinjen, og 1 kandidat har bestått tilleggsprøven på engelsklinjen.

Ved artium 1936 tilstod Overstyret 260½ fritagelser for å betale artiumsgebyr.

Hovedkarakterer og antall rejiserte kandidater fordelt på elever og privatister:

	Reallinjen					Engelsklinjen						
	S.t.f.	M.t.f.	T.f.	Ng.t.f.	Rejicert	Sum	S.t.f.	M.t.f.	T.f.	Ng.t.f.	Rejicert	Sum
Elever	21	392	464	22	28	927	7	190	373	20	36	626
Privatister	0	25	52	22	68	167	0	20	51	19	49	139
Sum	21	417	516	44	96	1094	7	210	424	39	85	765

	Latinlinjen					Norrøn-lina						
	S.t.f.	M.t.f.	T.f.	Ng.t.f.	Rejicert	Sum	S.t.f.	M.t.f.	T.f.	Ng.t.f.	Rejicert	Sum
Elever	11	221	275	16	14	537	1	5	5			11
Privatister	1	16	36	28	31	112						
Sum	12	237	311	44	45	649	1	5	5			11

Uten å få hovedkarakter har følgende antall kandidater bestått artium:

	Real- linjen	Engelsk- linjen	Latin- linjen	Sum
Kandidater med lærerprøve	3	15	3	21
Handelsgymnasiaster	34	24		58
Vernepliktige sjøoffiserer..	2			2
Landbrukskandidater		1		1

Til fornyet prøve i et skriftlig fag fremstilte sig 122 kandidater ved den avsluttende eksamen, som ved den ordinære prøve hadde fått karakteren Måtelig, og som efter reglementet hadde adgang til kontinuasjon.

De karakterer som disse kandidater oppnådde ved den fornyede prøve, fremgår av oversikten nedenfor:

	Reallinjen					
	Norsk h. st.	Norsk t. st.	Tysk	Matem.	Fys.	Sum
M. tf.				1	2	3
Tf.		6		4	9	19
Ng. tf.	5	7	1	8	3	24
Måtelig	2			3		5
Sum.....	7	13	1	16	14	51

	Engelsklinjen					
	Norsk h. st.	Norsk t. st.	Tysk	Matem.	Eng.	Sum
M. tf.				1		1
Tf.	1	3	7		6	17
Ng. tf.		1	15	1	2	19
Måtelig			1	1		2
Sum.....	1	4	23	3	8	39

	Latinlinjen					
	Norsk h. st.	Norsk t. st.	Tysk	Matem.	Latin	Sum
M. tf.						
Tf.			1	1	1	3
Ng. tf.	7	4	1		10	22
Måtelig			1		5	6
Ik. tf.					1	1
Sum.....	7	4	3	1	17	32

En sammenligning mellem forhåndskarakterer og eksamenskarakterer i de muntlige fag som det blev holdt prøve i for skolens elever, viser:

Av 2303 karakterer blev 1624 uforandret ved eksamen (70,5 pct.)
 » » » » 333 forbedret » » (14,5 »)
 » » » » 346 nedsatt » » (15 »)

Den skriftlige prøve og prøven i gymnastikk blev holdt fra og med 22 mai til og med fredag 29 mai.

Censuren for den skriftlige prøve falt torsdag 18 juni.

Som censorer ved den skriftlige prøve fungerte:

I norsk: Rekt. Heggstad, lekt. Bie, rekt. Winsnæs, lekt. Hatteland, skolebest. Øverås, lekt. frk. Horne, rekt. Voss, lekt. Schreiner, lekt. Berentzen, lekt. Vislie, lekt. Lillesund, lekt. Brakstad, skolebest. Salveson, lekt. Hagli, adj. K. Langlo, lekt. Greve, lekt. Beyer, lekt. Riksheim, lekt. Framnes, lekt. Eek Larsen, lekt. Gimse, gymnaslærer Barstad, lekt. Jan Krogh, lekt. Østlid.

I tysk på den norrøne linje: Lekt. Lappe, lekt. Lødrup.

I tysk på engelsklinjen: Lekt. Christie, lekt. Aasen, lekt. frk. Hansteen, lekt. A. J. Andersen, lekt. Lappe, lekt. Lødrup, lekt. Nordheim, lekt. Johan Steen.

I tysk på reallinjen og latinlinjen: Lekt. frk. Schiødt-Larsen, rekt. Fostervoll, lekt. Bøyum, lekt. Gathe, lekt. frk. Lothe, lekt. Ballestad, lekt. frk. Sahlgård Børresen, lekt. Stensvand, lekt. Fischer, lekt. T. Holmboe.

I engelsk: Lekt. Bekker, lekt. Meyer Myklestad, rekt. Bjørge, rekt. Engebrigtsen, lekt. Pande, lekt. Alf Steen, rekt. Kristiansen, lekt. Natvig Pedersen.

I latin: Lekt. Leivestad, lekt. Berntsen, lekt. Grøndal, lekt. Trauås, lekt. Faaland, lekt. Garbo.

I gamalnorsk: Rekt. Voss, rekt. Heggstad.

I matematikk på reallinjen: Lekt. Holm, lekt. Gadeholt, rekt. H. Andersen, lekt. Ryssdal¹, lekt. G. Steen, lekt. Aas, lekt. Sandene, lekt. Worm-Petersen, lekt. Koren, adj. Hoydal.

---

¹ Lekt. Ryssdal fikk sykdomsforfall under censuren; i hans sted blev opnevnt lekt. Haagaas.

I *matematikk på de sproglige linjer*: Lekt. Solem, skolebest. Haugstveit, lekt. A. Hougen, lekt. Ramberg, lekt. Ager-Hanssen lekt. Hauge, lekt. Ullmann, lekt. Schiøtz, lekt. Libach, lekt. Langerak.

I *fysikk*: Lekt. Bruun, lekt. Valeur, lekt. Krekling, lekt. Rateig, lekt. Thorstensen, lekt. Grimestad, lekt. Hansson, lekt. Berge, rekt. Hvistendahl, adj. Rustad.

Oversikt over de standpunkt karakterer som lærerne på forhånd hadde gitt eksaminandene i de skriftlige fag og de eksamens karakterer som blev gitt ved artium 1936

Undervisningsrådet anmodet likesom de foregående år gymnasielærerne om før artium i 1936 å gi sine elever standpunkt karakterer i de skriftlige fag etter deres kjennskap til elevene fra arbeidet i året.

Man bad om at standpunktene i de usikre tilfelle skulde bli angitt ved en felles betegnelse f. eks. t/ng (mellem t og ng). Tabellen nedenfor gir en oversikt over det materiale som foreligger for artium 1936.

Materialet omfatter i alt 10 198 enkeltbesvarelser ved den endelige artium og ved 2nen klasses prøver. Av forhåndskarakterene var 2823 eller 27,7 pct. mellemkarakterer. I tabellen er halvparten av mellemkarakterene ført på den beste og halvparten på den ringeste av de to karakterer. Når en kandidat har fått en forhåndskarakter mellem to karakterer, og han ved eksamen har fått den ene eller den andre av disse karakterene, er dette regnet som sammentreff.

For alle besvarelser under ett viser tabellen et sammentreff mellem forhåndskarakterer og eksamens karakterer i 64,5 pct. Karakteren er gått 1 grad op i 21,6 pct. og 1 grad ned i 12 pct. Sammenligning mellem forhåndskarakterene og eksamens karakterene for de enkelte klasser viser at de stemmer godt overens for en flerhet av klassene; men det er også en del steder hvor forhåndskarakterene gjennomgående er dårligere enn eksamens karakterene, og en del andre hvor de gjennomgående er bedre.

	Antall besvarelser	Forhåndskarakterenes fordeling på de enkelte karaktergrader, angitt i prosent						Eksamenskarakterenes fordeling på de enkelte karaktergrader, angitt i prosent						Antall karaktergrader eksamenskarakter er bedre (+) eller dårligere (÷) enn forhåndskarakteren, angitt i prosent							Gjennomsnitt av forhåndskarakterene	Gjennomsnitt av eksamenskarakterene	
		S	M	T	Ng.	Mtl.	Ik.	S	M	T	Ng.	Mtl.	Ik.	+3	+2	+1	0	÷1	÷2	÷3			
Alle fag....	10 198	0,08	14,9	45,8	35,2	4,08	0,03	0,80	19,1	47,4	29,7	2,68	0,39	0,03	1,30	21,6	64,5	12,0	0,63	-	-	1,63	1,78
Norsk I....	2 087	-	11,3	52,7	34,0	2,00	-	-	11,6	59,7	27,5	1,10	0,10	-	0,43	18,9	68,5	11,6	0,53	-	-	1,69	1,79
Norsk II....	2 078	-	12,4	49,8	35,4	2,40	-	0,05	12,6	53,6	32,2	1,50	1,00	-	0,62	19,6	64,4	15,1	0,34	-	-	1,67	1,74
Tysk R & L..	1 418	0,20	17,1	42,2	35,5	5,00	-	0,99	23,5	42,1	30,5	2,60	0,35	-	1,27	24,3	63,0	10,7	0,70	-	-	1,62	1,83
Tysk E....	619	0,16	10,5	42,2	43,0	4,20	-	0,97	12,1	44,4	37,5	4,70	0,32	-	0,65	18,3	69,1	11,0	0,97	-	-	1,51	1,56
Engelsk....	606	-	12,0	46,5	38,3	3,10	-	0,33	12,7	47,2	36,1	3,00	0,66	-	0,33	17,2	69,6	12,2	0,66	-	-	1,61	1,62
Mat. E & L..	1 078	0,19	18,2	35,9	35,4	10,00	0,28	3,70	24,1	36,3	26,3	7,90	1,70	0,27	3,70	24,4	58,6	12,0	1,10	-	-	1,42	1,65
Mat. R.....	917	-	16,7	41,2	36,3	5,80	-	0,22	31,5	39,0	26,9	1,90	0,43	-	2,94	28,0	59,4	9,1	0,55	-	-	1,57	1,95
Fysikk.....	916	0,11	23,0	46,0	27,9	2,90	-	1,60	33,5	39,3	23,3	2,00	0,33	-	1,53	23,3	64,0	10,9	0,33	-	-	1,82	2,04
Latin.....	479	0,21	16,7	43,0	36,1	4,00	-	0,42	21,3	42,6	32,8	2,90	-	-	0,84	21,5	63,3	13,2	1,25	-	-	1,65	1,78

Undervisningsrådets bemerkninger om den
skriftlige prøve ved den ordinære artium
Norsk stil ved artium 1936

Prøven hadde følgende utfall:

	Hovedstilen:								
	Stf.	Mtf.	Tf.	Ngtf.	Mtlg.	Iktf.	Bok- mål	Ny- norsk	Ialt
Reallinjen:									
Gr. A	-	34	119	72	3	1	207	22	229
B	-	17	121	90	4	-	211	21	232
C	-	31	133	63	4	-	223	8	231
D	-	15	130	73	5	-	198	25	223
E	-	20	128	64	4	-	214	2	216
Engelsklinjen:									
Gr. F	-	16	119	65	4	-	201	3	204
G	-	17	125	58	1	-	201		201
H	-	20	131	51	3	-	201	4	205
I	-	32	117	37	2	-	186	2	188
Latinlinjen: ¹									
Gr. J	-	36	157	31	2	-	202	22	224
K	-	32	146	49	9	-	182	47	229
L	-	17	81	113		3	205	18	223
alt		287	1507	766	41	4	2431	174	2605
procent		11,0	57,9	29,4	1,5	0,2	93,3	6,7	

¹ + norrønlina (11 kandidater).

Hovedstilen Sammenligning mellom elever og privatister:

Gruppe	Elever						Privatister					
	Stf.	Mtf.	Tf.	Ngtf.	Mtlg.	Iktf.	Stf.	Mtf.	Tf.	Ngtf.	Mtlg.	Iktf.
A	-	31	110	48	2	1	-	3	9	24	1	-
B	-	14	94	69	1	-	-	3	27	21	3	-
C	-	29	106	49	4	-	-	2	27	14	-	-
D	-	13	114	60	4	-	-	2	16	13	1	-
E	-	15	107	49	2	-	-	5	21	15	2	-
F	-	12	92	40		-	-	4	27	25	4	-
G	-	14	104	47		-	-	3	21	11	1	-
H	-	14	111	42	2	-	-	6	20	9	1	-
I	-	26	91	23	1	-	-	6	26	14	1	-
J	-	31	143	26		-	-	5	14	5	-	-
K	-	28	112	40	1	-	-	4	34	9	1	-
L	-	15	60	81	7	1	-	2	21	32	2	2
I alt	-	242	1244	574	24	2	-	45	263	192	17	2
I procent	-	11,6	59,6	27,5	1,2	0,1	-	8,6	50,7	37,0	3,3	0,4

	Tilleggsstilen:						
	Stf.	Mtf.	Tf.	Ngtf.	Måtlg.	Iktf.	Tils.
Reallinjen							
Gr. A	-	33	108	86	1	1	229
B	-	24	110	90	8	-	232
C	-	28	122	80	1	-	231
D	-	7	102	102	10	3	224
E	-	30	107	72	6	-	215
Engelsklinjen:							
Gr. F	-	17	109	69	9	-	204
G	-	35	92	66	5	1	199
H	-	23	116	60	3	2	204
I	1	22	116	44	4	-	187
Latinlinjen: ¹							
Gr. J	-	39	122	62	-	1	224
K	-	28	133	64	2	-	227
L	-	15	103	96	9	-	223
Ialt.....	1	301	1340	891	58	8	2599
I procent.....	0,04	11,6	51,6	34,3	2,2	0,3	

¹ + norrønlinsen (11 kandidater).

Tilleggsstilen. Sammenligning mellem elever og privatister:

Gruppe	Elever						Privatister					
	Stf.	Mtf.	Tf.	Ngtf.	Måtlg.	Iktf.	Stf.	Mtf.	Tf.	Ngtf.	Måtlg.	Iktf.
A.....	-	27	99	65	1	-	-	6	9	21	-	1
B.....	-	20	81	72	5	-	-	4	29	18	3	-
C.....	-	26	100	61	1	-	-	2	22	19	-	-
D.....	-	7	91	86	6	1	-	-	11	16	4	2
E.....	-	24	94	50	4	-	-	6	13	22	2	-
F.....	-	13	75	54	2	-	-	4	34	15	7	-
G.....	-	31	78	52	4	-	-	4	14	14	1	1
H.....	-	20	96	50	3	-	-	3	20	10	-	2
I.....	1	17	95	27	1	-	-	5	21	17	3	-
J.....	-	35	115	49	-	1	-	4	7	13	-	-
K.....	-	24	110	47	-	-	-	4	23	17	2	-
L.....	-	13	74	70	7	-	-	2	29	26	2	-
Ialt.....	1	257	1108	683	34	2	-	44	232	208	24	6
I procent	0,05	12,3	53,1	32,8	1,6	0,1	-	8,6	45,1	40,5	4,7	1,1

Opgave-valget kan en se av denne tabellen:

	1 a	1 b	1 c	1 d	2 a	2 b	2 c
Reallinjen:							
Gr. A	77	131	11	10	188	27	14
» B	50	157	10	15	188	27	17
» C	61	145	11	14	185	31	15
» D	69	133	12	9	170	38	16
» E	53	133	12	18	158	37	20
R. i alt	310	699	56	66	889	160	82
Engelsklinjen:							
Gr. F	29	145	4	26	161	25	18
» G	30	143	6	22	152	27	20
» H	44	143	6	12	154	27	23
» I	33	125	2	28	133	32	22
E. i alt	136	556	18	88	600	111	83
Latinlinjen:							
Gr. J	41	143	20	20	182	22	20
» K	60	127	14	28	185	16	26
» L	44	145	9	25	171	27	25
L. i alt	145	415	43	73	538	65	71
Sum	591	1670	117	227	2027	336	236
I prosent	22,7	64,1	4,5	8,7	78,0	12,9	9,1

Utdrag av censorenes innberetninger

Censorene er i det hele enige om at oppgavene passet bra. En censor sier om hovedstilene: »Kvar for seg var alle oppgavene gode og velvalde.« En annen sier: »Uppgåvone i hovudstil i år var vel valde og i det heile greide og hovelege. Til saman femnde dei vidt, og gav kandidatane hove til å velja sitt emne frå ulike kantar, so dei baud på noko for kvar smak, for dei praktisk innstilte, som for dei med litterære, politiske eller historiske ser-interesser.« En tredje: »Samtlige 4 oppgaver må karakteriseres som centrale, passende oppgaver med vel tilrettelagt stoffmasse og

med enkeltspørsmål som setter modenheten på prøve.« En fjerde sier om oppgavene både i hovedstil og tilleggsstil: »Årets artiumsoppgaver i Norsk var greie og klare.« Om tilleggsstilene sier en fente censor: »Alle tre oppgaver må sies å være av nettop den rette vanskelighetsgrad.«

Et par censorer tar delvis forbehold. Den ene savnet sterkt »ei eller fleire oppgåvor som greip sterkare inn i elevane sitt naturlege interesseliv og gav dei betre høve til »å ausa or eiga djupn««. Og vedkommende censor fortsetter: »Eg vil og understreka at ei enskild oppgåve — slik det oftast hev vore — med etisk-filosofisk legging (tendens) framleides bør gjevast. Dei vil alltid vera til glede både for kandidaten og censor, jamvel um einskilde kandidatar stundom vel gale og tullar noko i soverne oppgåvor . . . . Hovudinnvendinga mi mot oppgåvone i hovudstil i år vil eg elles samla i desse orda: Dei gav lite rom for personlegt innslag frå kandidatane; difor vart og svara jamt upersonlege og keidsame. Det er dei oppgåvone eg hev lika dårlegast dei 4 åra eg hev vore censor. Kvar for seg er dei alltid brukande, men dei høver mindre godt saman same året, so mykje alle er faguppgåvor — burtsett frå b, som mange censorar truleg av andre grunnar vil ha sine serlege innvendingar mot. Kanskje fyrst og fremst av di at ho kunde ha vore like høveleg til millomskuleeksamen når ho fyrst vart skyna av kandidatane som ho vart.« (Se nedenfor.)

Undervisningsrådet er klar over at de »etisk-filosofiske« oppgaver som har vært gitt igjen i de senere år, har fremkalt noen av de beste besvarelser i det hele. Men like sikkert synes det efter censorenes innberetninger å være at slike oppgaver har ført mange på villspor. Når man denne gang ikke gav noen slik oppgave, er det fordi flere censorer i de senere år sterkt har frarådet oppgaver av det slag. Efter de erfaringer man har gjort, synes det tvilsomt om det er riktig å gi oppgaver som nok kan passe utmerket for velutrustede, særlig modne elever, men i sin helhet ligger for høit for gjennemsnittet. Et tilfeldig valg fra kandidatens side kan her lett komme til å få et utfall som i hvert fall kan karakteriseres som uheldig. Det er tryggere å gi oppgaver som inneholder tilstrekkelig av stoff som passer for gjennemsnittet, men samtidig rummer momenter som de særlig utrustede og modne kandidater kan strekke sig efter. — Undervisningsrådet vil hermed ikke ha frarådet lærerne i årets løp også å gi oppgaver av »etisk-filosofisk« slag. Rådet forbeholder sig for fremtiden leilighetsvis også å gi oppgaver som i hvert fall kan ha etisk-filosofisk islett, når slike oppgaver frembyr sig.

En annen censor skriver: »Um oppgåvone skal eg få segja at eg synest det er svært leiddt at det ikkje vart gjeve ei retteleg historisk oppgåve. Det er vondt nok at den obligatoriske sogestilen er teken burt; det synest å vera reint i utrengsmål å setja ein stoppar ogso for det friviljuge valet av sogestil. Uppgåve c gjeld samfundslære, ikkje saga.«

Til dette skal Undervisningsrådet si at hovedoppgave a (om bondeyrket for 100 år siden og nu) gjaldt et samfundshistorisk emne som spenner over de siste 100 år, og at det blandt opgavene i tilleggsstil var én av rent historisk innhold (c. Ein historisk stad . . . .). Oppgave c i hovedstil (om det kommunale selvstyre) er riktignok hentet fra samfundslæren, ikke fra historien, men historisk innsikt kommer også her godt med til en sikker besvarelse av oppgaven. Det er ikke på noen måte rådets mening å sette en stopper for det frivillige valget av historisk stil.

Når det gjelder *utfallet av prøven*, synes det å ha vært noe større forskjell mellom opgavene enn ellers.

For *hovedstilens* vedkommende var det innenfor alle grupper et uforholdsmessig stort antall kandidater som valgte oppgave b (reklamen). Og av dem skrev de fleste bare om reklamens virkemidler og holdt sig her igjen mest til forretningsreklame. Svært mange behandlet overhode ikke oppgavens siste ledd (om reklamens makt), eller nøide sig med i noen få ord å fastslå at den hadde stor makt. En censor fremhever det som særlig fortjenstfullt når enkelte kandidater »har forsøkt sig på å gjøre noe ut av dette (c: om den makt reklamen har) og da oftest fortolket det som om der stod »årsakene til den makt den har««. Selv om censorene ikke likefrem sier det, må en vel gå ut fra at noen kandidater også har hatt øie for det som her er minst like viktig som årsakene, nemlig *følgene* av den makt reklamen har (til godt og til ondt). Her er plass for en vurdering — om man vil: en »etisk-filosofisk« vurdering. Og efter U.R.s mening skulde det ikke være for meget å vente at modnere kandidater hadde øie også for denne side av oppgaven. Rådet er enig med de censorene — og det er visstnok de fleste — som i sin bedømmelse av besvarelsene har tatt vesentlig hensyn til om spørsmålet om reklamens makt har vært behandlet eller ikke, og til den måte spørsmålet i tilfelle er blitt behandlet på. Det falt derfor få gode karakterer innenfor besvarelsene av denne oppgave. På den annen side må en si at oppgaven blev i letteste laget, for ikke å si for lett, for dem som bare behandlet reklamens — og særlig forretningsreklamens — virkemidler. En censor skriver — og flere censorer

gir på forskjellig måte uttrykk for det samme: »Opgave b (Reklamen) var både aktuell og interessant. Likevel var dette etter mi meining den dårlegaste — eller rettare: den minst gode — av dei fire oppgåvene. Ho stod der og stakk seg fram som eit forlokkande emne for den store hopen av kandidatane (i vår gruppe valde 70 pst. denne opg.), slik at dei andre emna vart mest berre staf-fasje, iminsto c og d. Dette er då vel og det einaste ankemålet ein med rette kan kome med mot oppgåvene i hovudstil iår.»

Om besvarelsene av oppgave 1 a (om bondeyrket for 100 år siden og nu) sier en censor: »Opgave a er en central og overmåte verdi-full historisk oppgave, og det er mye godt å si om besvarelsene av den. Oppgaven er av en veldig bredde, og som rimelig kan være, er det ingen som har fått med *alt* det stoff som rummes i den. Det er innsett av de fleste at »bondeyrket« må omfatte både bondens arbeide (menns og kvinners) og hans økonomi. De fleste har da fått med som hovedpunkter: overgang fra selvbergings-jordbruk til handelsjordbruk, den bedre faglige opplysning blandt bøndene, den tekniske omlegning ved maskinenes innførelse i jord-bruket og den derav følgende innskrenkning i den faste arbeids-stokk, — husmannsvesenets ophør. Noen få nevner (blandt årsakene til omlegningen) konkurransen fra det oversjøiske jord-bruk. En enkel viser sig å kjenne til jordfellesskapet og utskift-ningen. De forskjellige kandidaters personlige forutsetninger for å behandle en slik oppgave har vært overmåte varierende. Den er valgt av folk som har stått emnet temmelig fjernt, og som har vært sterkt utsatt for å misforstå det de har lest om det, og den er valgt av folk som har hatt slik detaljert viden om hvordan slåttonn, skuronn, tresking o. s. v. foregikk og foregår, at de ikke er kommet ut over dette rent tekniske og altså ikke får med det mere generelle, f. eks. det sociale innhold i omlegningen. Enkelte stiler skiller sig så sterkt ut fra grosset ved fyldig og inngående sakkunnskap at de må skrive sig fra folk som har gått landbruksskole. Noen har funnet på å utvide skildringen av bondeyrket for hundre år siden til en redegjørelse for bonde-standens hele nivå dengang, ikke bare økonomisk, men kulturelt, religiøst og politisk. De samme setter da gjerne overgangen til pengehushold i forbindelse med f. eks. 1814, haugianismen eller det kommunale selvstyre, — men *hvorfor* bonden begynte å reise inn til byen med varene sine mere enn for, det innlater de sig ikke på. Det fins også andre og betydelig verre dumbheter, og samtidig som besvarelsene i sin helhet ligger på et ganske høit nivå som historiske stiler betraktet er antallet av strykekarak-

terer forholdsvis stort: 3 av de 4 ntl. i hovedstil hører til denne gruppen.«

Av oppgavene i *tilleggsstil* valgte de fleste a. Flere censorer bemerker her at mange kandidater røpet dårlig kjennskap til forholdene langs kysten.

Av de kandidater som valgte oppgave 2 c (Ein historisk stad . . .) har mange hoppet over første del av oppgaven og bare skrevet om ett eller flere minner som knytter sig til stedet.

Ellers har censorene som vanlig både godt og mindre godt å si om kandidatenes behandling av stil-ennene i det hele (hoved- og tilleggsstil) En censor skriver: »Utfallet for gruppe . . . . utmerker sig ved påfallende få gode karakterer. Søker man efter årsaken hertil, nytter det neppe å skyldte på elevmateriellet. Ei heller er det grunn til å tro at censuren har vært strengere enn vanlig. Mitt bestemte inntrykk er at det i ganske stor monn skorter på skoloring. I og for sig gløgge elever ødelegger en M.tf. ved å undlate å behandle et punkt som oppgaven krever behandlet, eller ved at de kommer med en hel del utenomsnakk. Denne mangel på skoloring vil jeg søke å belyse litt nærmere. I flere av stilene var disposisjonen greit gitt i oppgaven. Reklamestilen — som over 50 pct. av kandidatene har valgt — faller således i tre tydelige avsnitt. Dersom nu et helt avsnitt mangler — og det er ikke så sjelden tilfelle — skal det overordentlig meget til for at stilen kan belønnes med M.tf. — likesom en besvarelse i matematikk vel neppe får M.tf. dersom et stykke er satt blank. Så har vi den type stiler vi kan kalle for de »snakkesalige«. Her skriver kandidatene helt suverent det de har lyst til, det de selv har interesse for, eller rett og slett det som tilfeldig faller dem inn, uten å kaste det nødvendige lille blick op på oppgaven for å se hvad den tillater. . . . . Kort sagt, det kan ikke noksom innskjerpes elevene alltid å holde sig til den foreliggende tekst. Hver setning skal tjene til å belyse oppgaven, på samme måte som hvert enkelt ord skal bidra til å gjore setningens mening klar. Av andre skjjemmende gevekster vil jeg peke på de tallrike overdrivelser: »Like fra de eldste tider har menneskene dyrket jorden (— har menneskene ferdes på havet)«, eller: »På alle bondegårder har man nu selvbindere.« . . . . Til slutt vil jeg nevne den uendelig klossete »kasteballmanér«, f. eks. i stilen om bondeyrket: Slik var det for 100 år siden, og slik er det nu; men nu er det slik, og for 100 år siden . . . , ja, på den måten spretter ballen frem og tilbake ustanselig.

De her nevnte skavanker forekommer dessverre ikke så helt sjelden i besvarelser som øiensynlig er skrevet av gløgge, opvakte kandidater, som på den måten forspiller sin gode karakter. Det skorter ikke på vett, men på skolering.«

Også andre censorer gjør opmerksom på at en tydelig kan merke forskjellen i opplæringen, og at det ofte er mere påfallende forskjell mellom de forskjellige skoler eller klasser enn mellom elever og privatister.

En censor klager over at besvarelsene ofte er for lange: »Lengdi ser ut til å auka for kvart år. I år er det ei heil mengd med stilar på 8—9—10, ja, mest 11 sidor. Det er greidt at på 5 timar maktar ein kandidat ikkje gjera ein so lang stil skikkeleg frå seg. Det vert berre kladd. Orden og tilskipping lid, språk og rettskriving verkar slurvut, og det vert ingi tid til gjenomsyn og teiknsetjing. Når det på sume skular etter kvart hev vorte so vanleg å skriva altfor lange stilar, er det eit spursmål um ein ikkje ogso for norsk stil, soleis som det vert gjort for engelsk stil, burde fastsetja ei grense for lengdi av stilen, ei grense som ingen kandidat fekk lov å gå yver. 3—4 sidor er til vanleg ein høveleg lang stil, 6 sidor burde vera maksimum.«

Det er vanskelig å sette en fast grense her, et fast antall sider som skulde være maksimum. Men lærerne bør være opmerksom på dette forhold og ove op sine elever til ikke å skrive lenger enn at de på 5 timer kan greie å gjøre arbeidet skikkelig fra sig.

På den annen side klager noen censorer i år — som tidligere — over at mange besvarelser er for korte og snaue. Det gjelder særlig tilleggsstilene, men også hovedstilene. Også her kan selvsagt opplæringen gjøre meget. Når én censor sier at besvarelsene av tilleggsstilene »i noen bunker« var »utillatelig korte«, er det sannsynlig at mangelen på opplæring her har sin vesentlige del av skylden.

Mange av censorene fremhever også i år at målføringen i nynorsk er blitt meget bedre i de senere år.

Et par censorer finner på den annen side at det går smått med fornorskingen av bokmålet. Det gjelder ordvalg og setningsbygning. En censor skriver: »Ordbruket er det gamle norsk-danske med den vanlege redsel for norske ord, som »steil« for bratt, og jamvel »pleie jorden« for »stelle jorden«. Og en annen censor: »Et målbevisst arbeide med dette måtte vise bedre resultat ved eksamen.«

Også denne gang bruker mange av censorene sterke ord om den dårlige *tegnsetning* i altfor mange av besvarelsene: »Derimot viste mange selv gode besvarelser en fullstendig uvidenhet i tegnetning.« »Og komma og til dels punktum såg det ofte ut til at dei ikkje visste um.« »Teiknsetjingi var i fleire bunkar slettare enn eg nokon gong hev set ho. *Reint uforsvarleg ring.*« »Av andre ting som det kann vera grunn til å festa seg ved i fråsegna denne gongen skal berre verta nemnt ein, *den dårlege kommasetjinga*. Ved sume skular ser det beintfram ut som det lita eller inga vekt vert lagt på å få innøvt kommabruken. Allvisst reint for lite vekt. Til eit døme kann eg soleis nemna stilnummera . . ., som annars er normalt jamne stilskrivarar. Kommasetjinga er der stundom under all kritikk.«

Forhåpentlig vil den rundskrivelse som Undervisningsrådet våren 1937 sender lærerne og censorene om tegnetningen, gjøre sin virkning. Det *må* skje en vending til det bedre i bruken av skilletegn.

Tysk skriftlig

N o r r ø n l i n j e n

11 kandidater alle *elever* fra Voss landsgymnas. 2 fikk S.tf., 5 M.tf., 3 Tf. og 1 Ng.tf.

Censorene finner at oppgaven var heldigere valgt enn de to foregående år.

I den første, friere del av oppgaven blev det krevd kjennskap til Bismarcks politiske løpebane også for 1862. Til dette punkt finnes ikke stoff i det statariske pensum om Bismarck og hans tid (ca. 20 sider i alt). Bare 1 av de 11 kandidater har behandlet denne del av oppgaven tilfredsstillende. Undervisningsrådet er enig med de to censorer i at det er viktig at kandidatene holder sig til oppgaven, selv om det krever noen utfylning fra den almindelige historie. Bismarck er en central skikkelse både i tysk historie og norrønlinjens tyskpensum.

Besvarelsene var for øvrig gjennomgående usedvanlig gode, både i innhold og form. Især viste to kandidater en overlegen evne til å turnere det fremmede idiom på en korrekt og næsten elegant måte.

Tysk skriftlig
Engelsklinjen

I alt blev censurert 781 besvarelser. 619 fra elever, 162 fra privatister.

Utfallet var:

	S.tf.	M.tf.	Tf.	Ng.tf.	Mtlg.	Ik.tf.	Sum
Gruppe F	1	18	80	77	23	4	203
» G	2	21	96	65	11	0	195
» H	0	23	71	92	15	5	206
» I	3	25	74	64	11	0	177
Tilsammen	6	87	321	298	60	9	781
I procent	0,8	11,1	41,1	38,2	7,7	1,1	100

Elevene:

Gruppe F	1	14	65	52	12	0	144
» G	2	19	84	57	3	0	165
» H	0	18	59	77	13	2	169
» I	3	24	65	45	4	0	141
Tilsammen	6	75	273	231	32	2	619
I procent	1,0	12,1	44,1	37,3	5,2	0,3	100

Privatistene:

Gruppe F	0	4	15	25	11	4	59
» G	0	2	12	8	8	0	30
» H	0	5	12	15	2	3	37
» I	0	1	9	19	7	0	36
Tilsammen	0	12	48	67	28	7	162
I procent	0,0	7,4	29,6	41,4	17,3	4,3	100

I gr. F var der 40 stiler (6 fra elever (1 S.tf., 3 Tf., 2 Ng.tf.), 34 fra privatister), i gr. G ingen stiler, i gr. H er tallet på stiler ikke oppgitt, i gr. I 11 stiler (bare privatister). For at man skal få et inntrykk, om enn ufullstendig, av censuren av stilene, settes her op statistikk for privatistene i gr. F og I. tils. 45 besvarelser:

	S.tf.	M.tf.	Tf.	Ng.tf.	Mtlg.	Ik.tf.	Sum
Gruppe F	0	0	8	17	6	3	34
» I	0	0	2	5	4	0	11
Tilsammen.....	0	0	10	22	70	3	45
I procent.....	0,0	0,0	22,2	49,0	22,2	6,6	100

Til sammenligning anføres statistikk for de *elever* som har skrevet *gjengivelse* (gr. F, G, I):

Gruppe F	0	14	62	50	12	0	138
» G	2	19	84	57	3	0	165
» I	3	24	63	40	0	0	130
Tilsammen.....	5	57	209	147	15	0	433
I procent.....	1,2	13,1	48,3	33,9	3,5	0	100

og for de *privatister* som har skrevet *gjengivelse* (gr. F, G, I):

Gruppe F	0	4	7	8	5	1	25
» G	0	2	12	8	8	0	30
» I	0	1	7	14	3	0	25
Tilsammen.....	0	7	26	30	16	1	80
I procent.....	0,0	8,8	32,5	37,5	20,0	1,2	100

Censorene er gjennomgående fornøyd med *gjenfortellingsteksten*. Den var stort sett heldig. Avsnittet om Heines produksjon var dog for sammentrengt. Det skapte vrøvl og forvirring. En av censorene mener at oppgaven var mindre heldig på grunn av dette avsnitt. Det er en gammel erfaring, sier han, at en oppgave som delvis handler om ting kandidatene ikke har greie på, fører til et slett resultat også rent sproglig, og at den sproglige usikkerhet brer sig til hele besvarelsen. En annen censor mener at dette avsnittet vilde ha vært lettere å opfatte om det hadde vært mere oppspedd. Han mener det ikke er betenkelig å gjøre gjenfortellingen lenger (ca. 400 ord), forutsatt at sproget vedblir å være så enkelt og naturlig som det har vært i de siste år. Kandidatene vilde tvinges til en mere selvstendig gjengivelse, og den muntlige undervisning, som jo er den viktigste, vilde stimuleres. Når undtas to å tre skoler, synes den muntlige undervisning (på tysk) å ha vært mindre effektiv

Stilen var efter censorenes mening i vanskeligste laget.

Helhetsinntrykket av besvarelsene (både gjengivelse og stil) var nedslående. Tallet på middelmådige, slette og helt uantagelige besvarelser var meget stort. De mange misforståelser i Heine-besvarelser må ha sin grunn i mindre forsvarlig muntlig undervisning. Ubehjelpelighet i sprogføring og usikkerhet i formålæren var almindelig. Det skortet også på skikkelig instruksjon i deling av ordene (se Duden s. 17* om Silbentrennung) og i tegnsetning. En del av privatistbesvarelsene avslorte en mangel på selvkritikk og respekt for studenteksamen som virket likefrem uhyggelig.

En censor mener at *elev*-besvarelsene slår fast at tysken har for få timer på den sproglig-historiske linje.

Undervisningsrådet vil bemerke at den samlede karakterstatistikk synes å vise at censorene kanskje har sett litt for pessimistisk på resultatet. I 1935 (da karakterutfallet var helt normalt) blev gitt 57,7 pct. »gode« karakterer (S.tf., M.tf., Tf.) og 42,3 pct. »dårlige«. I 1936 var tallene 53 pct. og 47 pct. Nedgangen kan jo skyldes det påklagede avsnitt i Heine-opgaven. Tallene for *clever* er: i 1935 63,8 pct. »gode« karakterer, i 1936 57,2 pct., for *privatister*: i 1935 36,7 pct. »gode« karakterer, i 1936 37 pct. Av privatistene er det relativt mange som skriver stil. Også i 1935 het det om stilen at den muligens var noe vanskelig. 1936-censorene uttaler at de bedømte stilene mildt.

Tysk skriftlig

Reallinjen

I alt blev censurert 1104 besvarelser, 943 fra elever, 161 fra privatister.

Utfallet var:

	S.tf.	M.tf.	Tf.	Ng.tf.	Mtlg.	Ik.tf.	Sum
Gr. M (og B, C)...	0	74	134	135	22	4	369
» N (og A, E) ..	5	84	158	106	10	6	369
» O (og D)	3	100	119	128	9	7	366
Tilsammen	8	258	411	369	41	17	1104
I procent	0,7	23,4	37,2	33,4	3,7	1,6	100

Elevene:

	S.tf.	M.tf.	Tf.	Ng.tf.	Mtlg.	Ik.tf.	Sum
Gr. M (og B, C)...	0	62	113	105	15	1	296
» N (og A, E) ..	2	75	135	88	7	1	308
» O (og D)	3	97	117	117	4	1	339
Tilsammen	5	234	365	310	26	3	943
I procent	0,5	24,8	38,7	32,9	2,8	0,3	100

Privatistene:

Gr. M (og B, C)...	0	12	21	30	7	3	73
» N (og A, E)...	3	9	23	18	3	5	61
» O (og D)	0	3	2	11	5	6	27
Tilsammen	3	24	46	59	15	14	161
I procent	1,9	14,9	28,6	36,6	9,3	8,7	100

Om karakterutfallet for *stil* se under latinlinjen.

Tysk skriftlig
Latinlinjen

I alt blev censurert 574 besvarelser, 471 fra elever, 103 fra privatister.

Utfallet var for alle kandidater:

Gr. S (og K).....	4	44	137	86	6	4	281
» T (og J, L) ...	3	67	129	81	12	1	293
Tilsammen	7	111	266	167	18	5	574
I procent	1,2	19,3	46,4	29,1	3,1	0,9	100

Elevene:

Gr. S (og K).....	3	37	122	65	4	1	233
» T (og J, L) ...	4	60	106	60	8	1	238
Tilsammen	7	97	228	125	12	2	471
I procent	1,5	20,6	48,4	26,5	2,6	0,4	100

Privatistene:

Gr. S (og K).....	0	7	15	21	2	3	48
» T (og J, L) ...	0	7	23	21	4	0	55
Tilsammen	0	14	38	42	6	3	103
I procent	0,0	13,6	36,9	40,8	5,8	2,9	100

For reallinjens gr. M (og B, C) forelå ikke noen oppgave over tallet på stiler. I gr. N (og A, E) var der 52 stiler, 40 fra elever og 12 fra privatister. I gr. O (og D) var der 19 stiler, 1 elevstil og 18 privatiststiler. I gr. S (og K) var 44 stiler, 35 fra elever og 9 fra privatister. I gr. T (og J, L) var der 42 stiler, 21 fra elever og 21 fra privatister.

Karakterutfallet altså bare i 4 av de 5 grupper for *elevstiler*:

	S.tf.	M.tf.	Tf.	Ng.tf.	Mtlg.	Ik.tf.	Sum
Gr. N (og A, E) . . .	0	7	17	16	0	0	40
» O (og D)	0	0	0	1	0	0	1
» S (og K)	0	2	21	11	1	0	35
» T (og J, L) . . .	0	2	11	7	1	0	21
Tilsammen	0	11	49	35	2	0	97
I procent	0,0	11,4	50,5	36,0	2,1	0	100

For privatister:

Gr. N (og A, E) . . .	0	2	4	5	0	1	12
» O (og D)	0	0	2	7	5	4	18
» S (og K)	0	0	0	6	1	2	9
» T (og J, L) . . .	0	1	11	6	3	0	21
Tilsammen	0	3	17	24	9	7	60
I procent	0,0	5,0	28,3	40,0	15,0	11,7	100

Censorene på real- og latinlinjen er på én undtagelse nær enige om at årets gjenfortelling var høvelig. Den var »meget god både med hensyn til innhold og form, og den rette grad av vanskelighet er truffet«. En censor sier imidlertid: »Gjenfortellingen i år bod ikke på grammatiske vanskeligheter; men den var for meget av en hukommelsesprøve med mange detaljer, for meget samtale (også en annen nevner dette), for lite handling; sproget var også til dels litt stivt.« En finner at nettop den noe vanskelige samtalen mellom kongen og Voltaire var en god prøvesten.

Også stilen finner de fleste censorer høvelig vanskelig. Den bør »i alle fall ikkje vera vanskelegare«. En sier han antar at de som har skrevet stil, har hatt en noe vanskeligere prøve enn de andre. En annen finner at det burde vært oppgitt noen flere gloser.

En av censorene finner ikke tendensen heldig i de senere års utpreget anekdotemessige gjenfortellinger og stiler med moderne

dagligsprog. Pensum fører elevene hovedsakelig inn i det litterære (historisk-biografiske) sprog, og tiden er for knapp til arbeide på to fronter. Det var å vente, at med en »stil« som årets måtte resultatet bli mindre godt. En annen censor mener at anekdoteformen ikke bør bli enerådende. »Attforteljing med historisk bakgrunn og innhald bør kanskje ha sitt rom med.« Og han legger til: »Frie stilar må vere målet, og det er vonleg berre eit tidsspørsmål når dei blir innførde t. d. som valfrie.«

Hvad formen og innholdet i besvarelsene angår, synes censorene å være enige om at der spores noen fremgang i grammatisk sikkerhet og i riktig opfatning av innholdet (gjenfortellingen). Særlig på reallinjen hersker der adskillig uklarhet med hensyn til bruken av konjunktiv, en uklarhet som visstnok må tydes som mangel på almindelig grammatisk forståelse. En ubestemt relativsetning oppfattes som avhengig spørresetning: Er konnte alles was man ihm vorlese oder vortrage, wiederholen. Setzen Sie sich und passet(!) auf was er lese. Tiltalepronomenene i 2. og 3. person flertall og de tilsvarende eiendomspronomenene blandes ofte sammen. De store forbokstaver skaper fremdeles vanskelighet. Genitivendelsen utelates svært ofte: Proben seines Gedächtnis o. l. »Elles er det mykje slurv og ugreste med teiknsetjingi.«

Resultatet er dog normalt. *Elev*-statistikken for 1936 viser 67,2 pet. »gode« karakterer. I 1935 var procenten 71,9. *Privatist*-procenten av »gode« karakterer var i 1936 48, i 1935 39,1.

Engelsk skriftlig

I alt vart censurert 810 svar, 618 frå elevar og 192 frå privatistar.

Utfallet var:

Alle kandidatane:

	S.tf.	M.tf.	Tf.	Nk.tf.	Mtlg.	Ik.tf.	Sum
Gruppe F	-	27	90	70	11	6	204
" G	2	21	98	78	6	2	207
" H	-	26	93	76	7	3	205
" I	1	28	81	78	5	1	194
Tilsaman	3	102	362	302	29	12	810
I prosent	0,4	12,6	44,7	37,2	3,6	1,5	100

Elevane:

	S.tf.	M.tf.	Tf.	Nk.tf.	Mtlg.	Ik.tf.	Sum
Gruppe F	-	21	69	47	5	2	144
» G	2	17	81	61	4	-	165
» H	-	22	78	60	6	2	168
» I	-	21	66	52	2	-	141
Tilsaman	2	81	294	220	17	4	618
I prosent	0,3	13,1	47,6	35,6	2,8	0,6	100

Privatistane:

Gruppe F	-	6	21	23	6	4	60
» G	-	4	17	17	2	2	42
» H	-	4	15	16	1	1	37
» I	1	7	15	26	3	1	53
Tilsaman	1	21	68	82	12	8	192
I prosent	0,5	10,9	35,4	42,6	6,5	4,1	100

Dersom me jamfører prosenttalet av »gode« karakterar (S.tf., M.tf., Tf.) og »ringe« karakterar (Nk.tf., Måteleg, Ik.tf.) i dei siste fem åri, finn me:

	Elevar		Privatistar	
	Gode kar.	Ringe kar.	Gode kar.	Ringe kar.
1932.....	70,2 0/0	29,8 0/0	44,3 0/0	55,7 0/0
1933.....	66,2 »	33,8 »	48,9 »	51,1 »
1934.....	59,5 »	40,5 »	46,9 »	53,1 »
1935.....	54,4 »	45,6 »	38,6 »	61,4 »
1936.....	61,0 »	39,0 »	46,8 »	53,2 »

Som ein ser har dei »gode« karakterane for elevane auka med 6,6 pct. frå 1935, og for privatistane med 8,2 pct. Samstundes har talet på kandidatar stige frå 644 i 1935 til 810 i 1936. Talet på privatistar har stige frå 166 til 192.

Strykeprosenten i 1936 var for elevar 3,4 (i 1935 3,5), for privatistar 10,6 (i 1935 15,7).

Censorane er samde um at oppgåvone var greide både med omsyn til innhald og form, og at dei var høveleg tunge. Dei gav høve både til forteljing. resonnement og karakteristikk. Berre

ein censor segjer at dei var kanskje i lettaste laget. Kandidatane viste seg i det store og heile å vera bra orienterte i det stoffet som oppgåvene var henta ifrå. Resultatet vert karakterisera som rimeleg og jamt bra.

Som veike sidor ved svari på A-uppgåva vert nemnt at mange har for lange innleidingar um kolonisasjons-soga, levevilkåri åt kolonistane. »Enkelte løsevne detaljer fra handelslovgivningen nevnes liksom rent tilfeldig, uten at der gjøres opmerksom på dennes hensikt ved utestengning av konkurranse å gjøre koloniene til kjøps- og salgsmarked for engelsk handel og industri.« Elles vert det og nemnt av censorane i ei gruppe at dei reint politiske høvi millom England og koloniane vert berre lausleg umtala eller slett ikkje nemnde hjå mange. Ein censor nemner at han saknar i dei fleste svari ein umtale av »Canada's erobring og de følger den fikk for kolonienes stilling til England og for deres første fellesoptreden.«

Censorane er stort set nogde med det sjølvstendet kandidatane synte i disposisjon og målføring. »Prestasjonene var jevnere enn ifjor, og jevnheten var heldigvis parret med respektabel selvstendighet og variasjon i anlegg og språkføring.«

Likevel nemner dei fleste censorane at det finst framleides stilbunker som ber »altfor meget pøreg av lærerens gjennomgåelse eller av bokens fremstilling.« Eit par bunkar hadde nokso einslydande innleiding som har vore diktert elevane.

Um B-uppgåva (frå »The Mill on the Floss«) segjer censorane at det syner seg klårt at litterært stoff kann vera like godt skikka til skriftlege oppgåvor som historisk stoff. Ein censor skriv: »Besvarelsen av oppgave B rober større individuell variasjon, men også på samme tid større sproglig usikkerhet. Dette skyldes sikkert delvis det forholdsvis nye pensum som denne oppgave er hentet fra (lærerens gjennomgåelse har ikke fått tid til å stivne i dressur og eksamensteknikk). Men mon det ikke også skyldes at litterært stoff stimulerer til en mer personlig uttrykksform? At denne til å begynne med er mere ubehjelpelig og mindre idiomatisk korrekt enn de inneksererte vendinger som kreves for å uttrykke historiske fakta, opveies efter min mening av den mere personlige karakter og den større individuelle forskjelligartethet som besvarelsene av oppgave B, samlet vurdert, bar pøreg av.«

Som vanlege feil ved svari vert nemnt at fyrste bolken var for breid og umstendeleg; mange vanta evna til å samla hovudpunkti,

so dei kritikklaut skreiv alt dei kunde hugsa; skildringi av Maggie's rotur var ofte altfor detaljert og for bundi til teksti.

Det siste punktet i oppgåva (Add a few remarks . . .) gav dei dugande elevane høve til å skilja seg ut, liksom den fyrste delen (State the causes . . .) var godt skikka til å skilja dei mogne frå dei umogne. »Stort sett var det opmuntrende å lese disse bemerkninger; de viste med all tydelighet at det slett ikke ligger over de unge menneskers evne å lese prosadiktning med adskillig utbytte.«

Eit par censorar klagar likevel over at denne bolken av oppgåva var skrøpeleg hjå dei veikare kandidatar, ja ofte utelaten. U.R. må gjeva ein censor medhald i det han held fram »at det bør åbenbart legges mer vekt på arbeidet med å opøve elevenes evne til å samle konkrete trekk, med henvisning til bestemte handlinger, holdninger i givne situasjoner, til et sammenhengende billede av personenes karakterer.«

Ein av censorane har dryft umstendeleg årsakene til at dei gode karakterane i hans gruppe var færre for den litterære oppgåva enn for den historiske. Då oppgåvor av dette slaget er nye og lite røynde endå, kann det ha ålmenn interesse å lata tankane hans koma vidare:

Er de nye litterære opgaver, spesielt en som den i år, en god prøve, må det også innrømmes at den er vanskeligere enn de tidligere historiske.

Det er et sundt og riktig prinsipp at det forlanges kjennskap til gangen i det verk pensumstykket er hentet fra, og at der kreves en viss innforlivelse i bokens karakterer. Men når pensumstykket er tatt fra en hel, ofte meget lang roman, blir stoffet meget omfangsrikt, og kravene til kandidatene om evne til å velge og vrake av kunnskapsmassen efter opgavens behov, meget store. Det vil lett, som i år, bli et tungt arbeide.

Dernæst blir fordringene til sprogferdigheten hos kandidatene meget sværere i disse litterære opgaver. De forutsetter et langt større og fyldigere ordforråd hos kandidatene enn de historiske opgaver, hvor stilen delvis er gitt gjennom emnet, og hvor mønstret fra leseboken øver en, ofte meget sterk, innflytelse på sprotonen.

Der skal i virkeligheten langt større selvstendighet til både i fremstillingen av innholdet og i sprogbehandlingen for å kunne skrive en god litterær opgave. Denne selvstendighet må det kunne la sig gjøre å belønne uten derfor å slå av på fordringene til almindelig sprogriktighet og rettskrivning. Når, i min gruppe

i år, kandidatene med B-opgave har omtrent 9 pct. Mtf., mens de som har skrevet A-opgaven har omtrent 15 pct., så viser dette at vanskelighetene har vært størst for dem som skrev litterære besvarelser.

Jeg tror ikke det er urimelig å kreve at censuren av de to arter besvarelser må legges litt forskjellig an. Det rent formelle må ikke få for stor vekt.

Når det gjelder sprogbehandlingen, tvinger selve opgavens art forfatterne til å søke sine egne uttrykk på det fremmede mål, og vi må ikke telle småfeil i besvarelser som disse. Det må kunne gå an å se bort fra uaktsomhetsfeil, når man tenker på hvilken ansænt opmerksomhet der skal til for å skrive så langt og fyldig som enkelte kandidater har gjort. Naturligvis er forutsetningen den at besvarelsen som helhet viser sikkerhet eller overlegenhet i sprogferdigheten; men gjør den det, bør man kunne tåle adskillige uhell.»

I samband med dei tankar som her er haldne fram, skal ein få koma med eit par merknader: U.R. har fyrr hevda som eit ålment prinsipp at censorane i dømingi av eksamenssvari bør taka rimeleg omsyn til den ulike vanskegraden i dei ymse pensumstykkeri (sjå anm. for skuleåret 33—34). Likeins har det vore halde fram at eit arbeid som syner stor mogning og kunnskap, og som er sjølvstendigt både i oppbyggjing og målføring, må kunna tola fleire språkfeil på ein M.tf. enn eit minder sjølvstendigt arbeid med magrare innhald.

Latinsk umsetjing

Utfallet av censuren var:

	St.tf.	M.tf.	Tf.	Nk.tf.	Mtlg.	Ik.tf.	Sum
Gruppe J	1	49	75	94	7	1	227
" K	1	36	105	60	8	1	211
" L	1	39	92	74	16	1	223
I alt	3	124	272	228	31	3	661
I prosent	0,5	18,7	41,1	34,5	4,7	0,5	100
Elevar:							
Gruppe J	1	48	70	79	3	-	201
" K	-	33	92	42	3	-	170
" L	1	33	72	48	9	-	163
I alt	2	114	234	169	15	-	534
I prosent	0,4	21,4	43,8	31,6	2,8	-	100

Privatistar:

	S.tf.	M.tf.	Tf.	Ng.tf.	Mtlg.	Ik.tf.	Sum
Gruppe J	-	1	5	15	4	1	26
» K	1	3	13	18	5	1	41
» L	-	6	20	26	7	1	60
I alt	1	10	38	59	16	3	127
I prosentar	0,8	7,9	29,9	46,4	12,6	2,4	100

Utfallet viser normalt prosenttall på dei ymse karakterane og er ein god mun betre enn dei tvo siste åra, serskilt for elevane sitt vedkomande.

Dei censorane som uttaler seg um det oppgjevne emnet, har då og sagt seg vel nøgde med det, og finn at vanskegraden svarar til det ein kann venta greidt på latinkurset i vårt gymnas. Emnet høyrer tvillaust til dei lettare, som er gjevne, men gav kanskje nett difor eit godt grunnlag for ei sikker døming um kunnskapsnivæet åt kandidatane og evna deira til å taka seg fram i teksti.

Norronlina

11 kandidatar var uppe til eksamen i gamalnorsk. Karakterane fall slik: 3 M.tf., 5 Tf. og 3 Nk.tf. Eit utfall soleis av same slag som dei tvo fyrre åra.

Umsetjingsemnet var noko stuttare enn ifjor, men baud annars på umlag like store vanskar, både når det gjaldt glosekunnskap og setningskonstruksjonar. Det var ingen vanske av noko slag som ikkje ein eller annan av kandidatane hadde greidt, men samstundes var det nok av prøvesteinar til å kunna skilja greidt dei gode karaktergruppone frå einannan (periodane med litilræði og stór-ræði, kolludust geit hafa, hóf t. d.), og for so vidt kann ein godt segja at serskilte tilleggsspursmål ikkje er turvande.

Av tilleggsspursmål hadde 6 valt det historiske um kongeskiftet i 1035 og 5 det litterære um Sighvat skald. Svarei var sers ujamne. Medan nokre var framifrå, var det andre som var sers ringe og praktisk tala utan kunnskap um emnet. Ved fastsetjing av karakterane har tilleggsemna spela inn berre i fall censuren for hovudemnet var uviss.

Det er berre i 3 år og berre ved ein skule vi enno har havt artium i gamalnorsk skriftleg. Men so mykje kann det segjast,

at det har hevda seg godt som høveleg skriftleg fag. Det gjev godt tilføre til å visa mognad både når det gjeld kunnskap, klår tanke og framstillingsevne.

Matematikk
Reallinjen

Censuren hadde følgende utfall:

Samtlige kandidater:

	S.tf.	M.tf.	Tf.	Ng.tf.	Mtlg.	Ik.tf.	Sum
Gruppe A	1	45	76	89	13	3	227
» B	0	91	72	59	7	2	231
» C	0	50	83	86	11	1	231
» D	0	68	86	58	7	6	225
» E	1	57	104	48	8	1	219
Tilsammen	2	311	421	340	46	13	1133
I procenter	0,2	27,5	37,2	30,0	4,1	1,1	-

Elever:

Gruppe A	1	42	70	72	5	1	191
» B	0	79	55	38	4	1	177
» C	0	47	74	62	4	1	188
» D	0	67	73	48	1	1	190
» E	1	56	86	27	3	0	173
Tilsammen	2	291	358	247	17	4	919
I procenter	0,2	31,7	38,8	26,9	1,8	0,4	-

Privatister:

Gruppe A	0	3	6	17	8	2	36
» B	0	12	17	21	3	1	54
» C	0	3	9	24	7	0	43
» D	0	1	13	10	6	5	35
» E	0	1	18	21	5	1	46
Tilsammen	0	20	63	93	29	9	214
I procenter	0	9,3	29,4	43,5	13,6	4,2	-

Antallet av gode karakterer, spesielt M.tf., var forholdsvis noe større enn det år om annet pleier være. Særlig i én av gruppene er dette forhold fremtredende. Ser man på de øvrige fire grupper,

fortoner resultatet sig som et jevnt, pent middelsår. Procenten av strykekarakterer blev 5,2. Den er noe under det vanlige.

Censorene i den gruppen som spesielt er nevnt ovenfor, sier i sin innberetning efter å ha pekt på det store antall M.tf. bl. a.: »Opgavene som var gode og velvalgte, har altså virket lettere enn vanlig. For øvrig mener vi at det vil være heldig om arbeidet med oppgavene og deres vanskelighetsgrad heller ikke i fremtiden blir nevneverdig større enn det var i år. At prøven varierer noe fra år til annet, er vel ikke til å undgå.« En annen censor skriver: »Skjont oppgavene må sies å være lette, gav de allikevel som helhet en god prøve. Den måte hvorpå de var bygget op i avsnitt med stigende vanskelighetsgrad fra en meget lett begynnelse, gav de kandidater som overhodet hadde noen greie på det der bør kunne forlanges til realartium, anledning til å vise hvad de kunde. De som var helt utenfor, fikk anledning til å rope sin uvidenhet. Også de flinke kandidater fikk anledning til å vise hvad de formådde. Det viste sig å være meget vanskelig å gjøre alt perfekt.«

Angående besvarelsene av de enkelte oppgaver sier censorene bl. a.: I oppgave I var det adskillige som utledet formelen for summen av de n første naturlige tall, mens de undlot å utlede formelen for $\sum_0^n (ax + bx + c)$. Flere av disse hadde nc eller c istedenfor $(n + 1)c$. I den siste del av oppgaven hadde nok så mange feil.« »Svært mange fann dei »rette svar«. Men her måtte ein leggja serleg vekt på løysingsmåten — det som var skrive eller ikkje skrive — for å syna tankegangen og den logiske oppbygning av resultatet. I ei god løysing måtte ein m. a. krevja pointert at konstantleddet i 3 gradsfunksjonen $F(x)$ fall burt ved subtraksjonen og soleis vart ubestemt. Det er ikkje nok at ein »set $A = 0$ « eller »vel $A = 0$ « utan å syna at ein veit kvifor det går an å gjera det.«

Opgave II. »De to første spørsmål i annen oppgave var tilfredsstillende besvart av de fleste; derimot var det ikke få som viste stor uformuenhet i å behandle trigonometriske ligninger, noe som ofte viser sig å være tilfelle. I enkelte klasser var det mange som fant både $\sin x$ og $\cos x$ og sammenlignet verdiene for å bestemme i hvilke kvadranter vinkelen skulde ligge. Ved forkortningen med $\cos x$ i ligningen mistet dessuten flere løsningene 90° og 270° . At enkelte kandidater bare tok med 18° og 90° med den begrunnelse at $3x$ i ligningen ikke kunde være større enn 360° , kan jo til en viss grad forståes. Merkelig få bestemte

vinklene i ligningen ved hjelp av læren om regulære mangekanter, hvad dog opgavens første del skulde opfordre til.« »I det hele viser besvarelsene av denne opgave at der legges liten, kanskje for liten, vekt på goniometrien i våre realgymnasier. Det er også betegnende at av gruppens samtlige nummer var det bare to som forsøkte å løse den trigonometriske ligning ved hjelp av komplementvinkler, og ingen av disse fant alle løsningene.«

Opgave III har gitt anledning til følgende uttalelser: »Av opgave III har de aller fleste klart første del. Men i besvarelsene av III b er der mange feil som viser at der er adskillige kandidater som har liten forståelse av den analytiske geometri. De evner ikke å utnytte ligningene på en fornuftig måte, og det fører dem op i håpløse utregninger. Enkelte viser at de ikke har greie på den geometriske betydning av konstantene i de ligninger de har for sig. Besvarelsene for III c er for de aller fleste ufullstendig, idet de bare har fått med den ene hyperbel. Dertil kommer at en del har fått en annen hyperbel enn den de skulde ha, idet de har skaffet sig et uttrykk med negativ verdi for flateinnholdet i III a og så satt dette uttrykk lik a^2 ved løsning av III c.« »Uppgåva i analytisk plangeometri tek til enkelt og beint fram med å finna skjæringspunkti millom ei rett line og 2 andre rette liner og bruk av formelen for flatemålet i ein trekant. I denne oppgåva er det mykje stigning i vanskane. Å finne polen til ei line med umsyn på ein sirkel, skulde ein kunna krevja ogso av mindre flinke elevar. Gjennomsnitten av kandidatane greidde seg so langt og gjerne noko lenger. Flatemålet $\frac{b^2}{1-k^2}$ er positivt eller negativt ettersom $|k| \leq 1$ (eller for $\frac{b^2}{k^2-1}$ ettersom $|k| \geq 1$), og det skulde setjast lik den positive konstant a^2 . Kandidatane hadde ikkje alltid det fortekn for flatemålet som var i samsvar med figuren (og dei fleste tenkte seg berre eit flatemål og ei stilling av lina). Difor kom stundom den geometriske merkjestaden til å liggja rangt samanlikna med den leid den upptekna lina hadde. Her vanta det mykje på øving i å sjå det algebraiske resultat geometrisk, og difor fekk dei heller ikkje gjera seg nytte av å sjå på samanhengen millom polens stilling og polaren. Hadde dei havt klårt for seg at polen ligg i perpendikulæren frå centrum på den oppgjevne lina, skulde dei ved geometrisk åskoding av figuren for det fyrste finna ut at merkjestaden måtte liggja slik at polen kom i rett stilling til den gjevne lina, og dernæst til det resultat at der nødvendigvis

måtte vera 2 merkjestader etter den leid den gjevne lina — polaren — hadde og som svara til $|k| \geq 1$. Dei to løysingane var det få som oppdaga — berre ca. 3 pct., og av desse var det ogso fleire som hadde lite eller inkje geometrisk oversyn over problemet.« Endelig sier en censor om III c: »Istedenfor her, som i de foregående opgaver, å bygge videre på resultatene funnet i a) og b), noier mange sig med å skrive op et par ligninger, f. eks. ligningen for den rette linje gjennom 2 punkter, og cirkelens ligning, og lar det bli med det; mens andre bygger videre på disse ligninger og utfører et arbeide som fyller flere sider. 53 av samtlige elever (i gruppen) har lagt blank, og 24 leverer en ikke tilfredsstillende bevarelse — i alt 40 pct. 33 privatister har lagt blank, og 2 besvart ikke tilfredsstillende — 80 pct. 10 elever (ingen privatister) har begge løsninger; men gjør ikke like god rede for $|k| \geq 1$ og resultatet herav. Enkelte er inne på tanken om 2 løsninger; 1 uttaler således at »da linjen kan ligge i alle kvadranter, vil vi også få den konjugerte hyperbel«, men viser ikke hvorledes. En annen tilføier »at det geometriske sted kan bli den konjugerte hyperbel når k er negativ«; en tredje »når $k < -1$ «. De færreste har besvær med å tegne hyperblene, og mange undlater å gjøre rede for den geometriske betydning av den funne ligning, forveksler halv- og helakse o. s. v. Mange som starter med det riktige ligningssystem (med de 3 ligninger), men regner feil, finner at det geometriske sted blir en cirkel, rett linje eller ingen geometrisk betydning har.«

Om opgaven i projeksjonstegning uttaler en censor: »Opgaven blev gjennomgående pent og enkelt løst; den synlige del av legemet blev riktig optrukket. Det skjærende plans tracer blev av og til glemt. Kravene var bra avpasset efter det arbeide som er anvendt gjennom 2 år; men prøven bør heller ikke bli vanskeligere, med det nuværende pensum. En teoretisk opgave i stereometri tillagt tegnepróven, som det har vært fremholdt på matematikkseksjonens møter, vilde, nettop med en matematikkpróve som den i år, være både ønskelig og berettiget, slik at kandidaten også kunde bli prøvet i denne disiplin, og den samlede bevarelse få vekt som en selvstendig opgave.« Censorene i en annen gruppe sier: »Resultatet i projeksjonstegning var gjennomgående nokså bra. Dog var hjelpefigurene ofte tungvint laget og lite oversiktlige, og hos noen kandidater manglet de næsten helt.«

Matematikk

Engelsklinjen, latinlinjen
og den norrøne linje

Censuren hadde følgende utfall:

For alle kandidater:

	S.tf.	M.tf.	Tf.	Ng.tf.	Mtlg.	Ik.tf.	Sum
Gruppe F og P ...	14	41	93	68	26	9	251
» G, H og Q .	5	60	84	76	37	3	265
» I og R ...	3	56	79	74	13	19	244
» K og S ...	19	76	109	65	25	3	297
» J, L og T ...	8	62	100	88	27	7	292
Tilsammen	49	295	465	371	128	41	1349
I procenter	3,6	21,9	34,5	27,5	9,5	3,0	

For elevene særskilt:

Gruppe P	11	32	79	54	21	2	197
» Q	4	48	64	55	25	2	198
» R	3	52	75	58	9	8	205
» S	16	71	98	57	17	3	262
» T	7	55	84	68	16	3	233
Tilsammen	41	258	398	292	88	18	1095
I procenter	3,7	23,6	36,3	26,7	8,0	1,7	

For privatistene særskilt:

Gruppe F	3	9	16	14	5	7	54
» G og H ...	1	12	20	21	12	1	67
» I	0	4	4	16	4	11	39
» K	3	5	11	8	8	0	35
» J og L ...	1	7	16	20	11	4	59
Tilsammen	8	37	67	79	40	23	254
I procenter	3,1	14,2	26,4	31,1	15,8	9,1	

Resultatet at vel en tredjedel av alle kandidater fikk karakteren Tf., og at 60 pct. opnådde en av de 3 beste karakterer, mens 40 pct. måtte nøie sig med en av de 3 dårligste, var bedre enn forrige år; særlig var antallet av S- og M-besvarelser relativt stort.

I sine innberetninger betegner censorene samstemmig oppgavene som passende: »Uppgavene var i det heile greide og godt avmåta

for elevane og arbeidsbyrda passeleg stor.« »Opgavene var meget gode og gav et sikkert grunnlag ved bedømmelsen.« »Hvad opgavene angår, synes jeg de var vel avpasset efter formålet; det kan muligens sies at opgavene bevirket litt for mange av karakterene m og s , men for øvrig fordeler karakterene sig på en rimelig måte.« »Om opgavene kan det vel i almindelighet sies at de var rimelige. De var lettere enn fjorårets opgaver, hvilket jeg synes var påkrevet.« Den siste censor uttaler også i anledning av resultatet: »Jeg skulde anta — uten å ha anledning til å undersøke forholdet i øieblikket — at antallet av strykkarakterer i år i matematikk ikke er så nevneverdig meget større enn antallet av strykkarakterer i andre fag. I hvert fall kan vel ikke matematikken i år sies å ha vært den »busemann« som faget tidligere er betegnet med. Og det vilde være hyggelig for faget og for skolen om man noenlunde kunde holde den karakterstilling matematikken hadde ved årets eksamen.«

Censorene gjør bare ganske enkelte bemerkninger om besvarelserne av de enkelte opgaver; man skal anføre:

Ad opg. 1. »Besvarelserne viser hos mange manglende kjensskap til begrepet en lignings koeffisienter.« »Enkelte besvarelser viste manglende evne til å løse en ligning av 2den grad uten formel. Opgavens annet avsnitt falt meget vanskelig for mange elever, idet disse helt manglet forståelsen av å kombinere de funne svar i 1ste avsnitt med en ny opgave.«

Ad opg. 2. »I opg. nr. 2 viser kandidatene manglende øvelse i interpolasjon når en vinkel skal bestemmes ved hjelp av en trigonometrisk funksjon.« »Flere elever konstruerte først den søkte trekant, og omskrev derpå ved konstruksjon en sirkel. Disse elever kan neppe ha lest opgavens tekst nøiaktig, idet denne anfører at sirkelen er gitt, og at den rettvinklede trekant skal innskrives.«

Ad opg. 3. »Få klarte å gjennomføre en uklanderlig drøftelse.« Den drøftelse opgaven krever består i å angi betingelsen for at konstruksjonsoppgaven er mulig. Betingelsen er dobbelt; forholdet mellom s og a må ligge mellom to ytterverdier, et maksimum og et minimum, og de fleste kandidater har bare funnet en av dem. Konstruksjonsoppgaven selv kan løses efter to almindelige, i det geometriske kursus vel innøvde metoder, enten på grunnlag av algebraisk analyse eller på grunnlag av rent geometrisk analyse. Bruker man den ene løsningsmåte faller maksimumsbetingelsen lett i øinene, bruker man den andre faller minimumsbetingelsen

lett i øinene. I begge tilfelle er den andre betingelsen ikke så umiddelbart påtrengende, og er derfor bare blitt opdaget av de mest omtensomme kandidater.

Fysikk

Censuren fikk følgende utfall:

Samtlige kandidater:

	S.tf.	M.tf.	Tf.	Ng.tf.	Mtlg.	Ik.tf.	Sum
Gruppe A	6	78	73	56	13	3	229
» B	4	70	83	63	7	4	231
» C	1	70	84	65	12	1	233
» D	1	60	85	67	8	2	223
» E	5	55	93	56	8	6	223
Tilsammen	17	333	418	307	48	16	1139
I prosent	1,5	29,2	36,7	26,9	4,3	1,4	100,0

Elever:

Gruppe A	5	72	66	44	4	1	192
» B	4	59	68	41	4	1	177
» C	1	64	73	41	7	1	187
» D	1	59	74	56	0	0	190
» E	5	52	79	34	3	0	173
Tilsammen	16	306	360	216	18	3	919
I prosent	1,7	33,3	39,2	23,5	2,0	0,3	100,0

Privatister:

Gruppe A	1	6	7	12	9	2	37
» B	0	11	15	22	3	3	54
» C	0	6	11	24	5	0	46
» D	0	1	11	11	8	2	33
» E	0	3	14	22	3	6	50
Tilsammen	1	27	58	91	30	13	220
I prosent	0,5	12,3	26,4	41,4	13,6	5,9	100,1

Censorene var gjennomgående vel fornøyd med både oppgavene og besvarelsene. En censor skriver: »Um oppgávone må ein segja at dei stort set var velvalde. Dei var bygde på centrale deler av pensum og var etter mi meining vel skikka til å syna — ikkje berre kva kandidatane hadde lært men og kva dei hadde melta

av det dei hadde lært . . . I det store og heile var loysningane bra. Sume bunkar var mykje gode og vitna um godt og grundigt arbeid.« En annen skriver: »Jeg for min del synes at prøven i fysikk i år var god. Spesielt synes jeg at de to regneoppgaver gir en vel tilrettelagt prøve i de centrale deler av mekanikk og elektrisitet.« En tredje skriver: »Besvarelsene var svært ofte preget av formelle mangler. Kandidatene synes jevnt over å ha liten evne til å uttrykke sig klart og presist. Av dette må en trekke den slutning, at undervisningen ikke legger tilstrekkelig vekt på å øve op denne evnen hos elevene, noe som nettop fysikken kan gi så rik anledning til.«

Om oppgave nr. 1 skriver en censor: »De gitte oppgaver var praktisk talt ens for alle kandidater — uansett hvilke lærebøker de la op — og dette anser jeg rent prinsipielt for å være foredelaktig og riktig. Men det kan jo ikke nektes at hvis denne praksis skulde bli en almindelig regel, vil lærere og elever lett kunne regne sig til at visse avsnitt ikke kan ventes å komme med i den teoretiske oppgave til skriftlig artium. Jeg har også en følelse av at ønsket om å få teorioppgaven (nr. 1) noenlunde ens for alle kandidater har resultert i — og muligens måtte resultere i — en oppgave som virket svært opstykket, som gav liten anledning til selvstendighet og initiativ og som derfor ikke blev den modenhetsprøve i fysikk som man kunde ha ønsket. Forholdet med de tre autoriserte, temmelig forskjellige lærebøker i fysikk har skapt et problem, som det tør være vanskelig å finne den mest tilfredsstillende løsning på. En mere detaljert angivelse av pensum og eksamenskrav med hyppig å jourføring vil kanskje gjøre det lettere og skape sikrere og mere ensartede forhold. Jeg utkaster også til overveielse, hvorvidt det kunde være hensiktsmessig å la elevene få velge mellem flere opgitte teorioppgaver og (eller) gi oppgavestillerne flere mindre oppgaver fra de forskjellige deler av fysikken istedenfor å fastsette at det skal være 1 teorioppgave og 2 beregningsoppgaver.« En annen skriver: »Den teoretiske oppgave var i år gitt således at opgavens ordlyd var omtrent den samme for alle kandidater uansett lærebok, bare med de modifikasjoner som de forskjellige lærebøkers behandling gjorde nødvendig. Dette var en stor fordel, og man bør også i størst mulig utstrekning gi oppgaver av denne art. Opgaven, som var hentet fra centrale deler av pensumet, blev i det hele ganske godt besvart av de fleste kandidatene. Noen få kandidater hadde ikke besvart de forskjellige avsnitt av opgaven i den rekkefølge da var gitt. Dette er efter min mening en mangel, da en teoretisk oppgave bør danne

et så vidt mulig avsluttet hele, hvor det ene avsnitt foier sig naturlig til det annet. En annen formell mangel ved flere besvarelser var at uttrykkene som viser hvordan tettheten avhenger av temperatur (og trykk), bare var opført og ikke utledet således som oppgaven forlangte. Store deler av mange besvarelser blev på denne måten i altfor høi grad en opramsning av formler. En del kandidater hadde undlatt å tegne dilatometret, og det var meget få som nevnte at man ved oppvarmingen av dilatometer med væske må bruke væskebad av hensyn til temperaturmålingen. En annen formell mangel var at der intet blev nevnt om ved hvilken temperatur dilatometrets voluminndeling var foretatt. Den ligning til bestemmelse av utvidelseskoeffisienten som man kom frem til, kom derfor til å sveve i luften, og man fikk det inntrykk at den for manges vedkommende var utenadlært.« En tredje skriver: Siste spørsmål om duggpunktet var en anstøtsten for mange og gav et velkomment middel til å skille ut de flinkeste.« En fjerde skriver: »Mange kandidater har blandet sammen begrepene tetthet og spesifikk vekt, mens utledningen av temperaturens innflytelse på tettheten var kjent av de fleste. Beskrivelsen av forsøket med dilatometret var temmelig upresist besvart av en stor procent av kandidatene. Mange gikk surr i volumbetegnelsene for væske og dilatometer. Utgangstemperaturen for forsøket var misforstått og uteglemt av mange. Besvarelsen av dette spørsmål viser at elevene har vanskelig for å uttrykke sig presist og eksakt. Ved dilatometerforsøket efter Bruun og Deviks bok var det mange som ikke hadde forstått at fordelen ved denne metode ligger i at bestemmelsen av volumet ikke er nødvendig. Det kan muligens skrive sig fra at de ikke tilslutt løser de to ligninger som skal føre til sluttresultatet, men bare nøier sig med å fortelle at man av ovenstående ligninger kan finne utvidelseskoeffisienten. Det er jo fullt forsvarlig og nyttig i en lærebok å overlata en slik regning til elevene; men i en eksamensbesvarelse kan det være nyttig å forlange sluttresultatet. De siste spørsmål i stilen var normalt besvart. Mange fant dog vekten av vanddampen i luften istedenfor vekten av den tørre luft.«

Om oppgave nr. 2 skriver en censor: »Bevegelsesoppgaven som man hadde grunn til å vente skulde falt lett, falt imidlertid stort sett vanskelig. Det var altfor mange som ikke kjente forskjell på kraft og effekt og disse størrelsers enheter. Behandlingen av skråplansoppgaven var også dårlig. Altfor mange forstod ikke å analysere oppgaven og glemt derfor en av de virkende krefter.

Dette gjelder særlig besvarelser av spørsmålet om bremsekraften. Man fikk inntrykk av at tiden til repetisjon av dette avsnitt hadde vært knapp. Det er vel en erfaring som mange fysikklærere har gjort, at omlegningen av undervisningen i mere eksperimentell retning med utstrakt anvendelse av demonstrasjoner og elevøvelser samt utvidelse av lesestoffet i de nye bøker og utgaver levner mindre tid til en grundig repetisjon.« En annen skriver: »Den vanskeligste del av besvarelsen faller under oppgave 2; men det er forbausende hvor mange det er som har maktet denne oppgave godt.« En tredje skriver: »Denne oppgave, som var en meget god prøve, blev ikke så godt besvart som man skulde ha ventet. Oppgaven stillet ganske enkle spørsmål; men mange hadde opkonstruert vanskeligheter.«

Om oppgave nr. 3 skriver en censor: »Elektrisitetsoppgaven hadde en normal og passe vanskelighetsgrad og blev gjennomgående bra besvart. Herfra må dog undtas spørsmålene om blyakkumulatoren. Altfor mange manglet kjennskap til blyakkumulatoren og hvordan den skulde oplades.« En annen skriver: »Det annet sidespørsmål i 2den oppgave var meget vel valgt og åpenbaret for manges vedkommende feilaktige begreper om en akkumulators poler under ladning og utladning.«

Erklæringer og betenkninger

Av uttalelser til Overstyret hitsettes:

- Artiumsrett for Nordstrand skole og Steinkjer landsgymnas.
- Fornyelse av artiumsretten for Kristelig gymnasium, Oslo, Kongsberg gymnasium, Rogaland landsgymnas og Volda gymnas.
- Fornyelse av middelskoleeksamensretten for Årnes middelskole og Mysen middelskole.
- Forholdet mellem gresken i gymnasiet og ved de forberedende prøver ved Universitetet.
- Avansemensvilkårene for lærerne i den høiere skole.
- Kursus i engelsk for lærere ved Trondheim folkeskole.
- Økning av antall medlemmer av Undervisningsrådet til 8.
- Skiens skole, påbygning.
- Faglærernes medvirkning ved skriftlig eksamen.
- Utvidelse av Ullern skole.
- Drammens komm. middelskole, lokalene.
- Mosjøen skole, opprettelse av en 1ste gymnasieklasse.
- Leseverk for den norrøne lina.

- Lekselrihet mandager og efter fridager.
 Revidering av de historiske lærebøker.
 Linjebytte i gymnasiet ved Halden skole.
 Lillehammer skole, utvidelse av lokalene.
 Bruun og Devik: Lærebok i fysikk. — Elektrisitet.
 I. M. Platou: Norsk grammatikk og eksempelsamling, 19de oplag.
 Kristen Weierholt: Gresk grammatikk.
 »Soga om Gunnlaug Ormstunge«, omsett av Jacob Fjalestad.
 Sigurd Høst: Norges historie, 3dje utgave.
 Sigurd Høst: Lærebok i verdenshistorie, 10de utgave.
 D. F. Knudsen og Otto Kristiansen: Lærebok i tysk, utgave B,
 ved Georg Klem og Hans Nerdrum.
 Ole Johannesen: Middelskolens regnebok, av Aam. Johannesen,
 1ste og 2nen del.
 Stein Schibsted og Axel Sømme: Geografi for den høiere skole.
 O. Kristiansen og V. Holst: Tysk lesebok for millomskulen, 6te
 opplag. Revidera utgåve ved Ernst W. Selmer.
 Grøndahl og Pande: Landmarks of English Literature.

Melding fra Lærerskolerådet for 1937

Lærerskolerådets sammensetning

Medlemmer av rådet har i år vært skoleinspektør dr. B. Ribs-
 skog, Oslo, formann, rektor *Einar Boyesen*, Hamar, og overlærer
Olav Kårstad, Volda.

Rektor Boyesens første funksjonstid i Lærerskolerådet utløp
 31 juli i år. Ved kgl. resol. av 1 oktober blev han på ny
 opnevnt for et tidsrum av 5 år, regnet fra 1 august 1937.

Nedlegging av skoler

Stortinget gjorde i år vedtak om at *Hamar* og *Notodden* lærer-
 skoler skulde nedlegges. Hamar lærerskoles rektor og lærer-
 personale blev efter samme vedtak overført til Elverum lærerskole
 fra 1 juli 1937. Fra samme tid skulde Elverum være offentlig
 lærerskole. Efter 1 september styrer rektor Boyesen Elverum
 lærerskole, og samtidig administrerer han avviklingen av Hamar-

etablissementet. Avviklingen av lærerskolen på Hamar med hensyn til materiell og inventar skjer efter en plan som er godkjent av departementet, og den vil bli gjennomført innen utgangen av skoleåret 1937—38.

Prøver

Av prøver har det i år vært holdt avsluttende lærerprøve i *kristendoms-kunnskap I* for de 2-årige klasser ved *Volda* og *Oslo* lærerskoler som blev optatt 1936. Dessuten var det *optakingsprøve* ved *Elverum*, *Stord* og *Tromsø* læreskoler.

Til lærerprøven i kristendoms-kunnskap I meldte det sig 29 elever fra *Volda* og 30 fra *Oslo* lærerskole. Av dem som hadde meldt sig fra *Volda*, var 16 menn og 13 kvinner, for *Oslo* var tallene 15 for begge kjønn.

Censorer for denne prøven blev på grunnlag av forslag fra rådet opnevnt ved skriv fra Kirke- og Undervisningsdepartementet av 15 april 1937.

Ingen elev meldte sig til utsatt prøve, alle gjorde sig ferdig ved den ordinære og blev opflyttet i 2. kl.

Kursus for arbeidsledige lærere

Som meddelt i meldingen for ifjor, var det skoleåret 1936—37 i gang et ett-årig kursus ved *Løvanger* lærerskole for elever med 3-årig lærerutdanning uten skolearbeid. Da skoleåret sluttet, var elevtallet 28, 18 menn og 10 kvinner. Undervisningen sluttet med eksamen, som blev holdt ved hjelp av skolens egne lærere — uten censorhjelp utenfra. Prøven omfattet følgende fag: Engelsk, nyere historie med samfundslære, fysikk og kjemi, biologi, tegning, kroppsoving (instruksjon), pedagogikk og praktisk lærerdyktighet. Det blev også gitt karakter for orden og opførsel. Dessuten blev det ført på vitnemålet at de hadde fått undervisning i regnskapsføring (12 t.), i fysikksløid¹ (20 t.), i sang (45 t.), i stemmebruk (30 t.), i dyktighet i kroppsoving (30 t.).

Elevene av dette kurset søkte departementet om at det ett-årige kursus sammen med deres tidligere 3-årige lærerutdanning måtte stille dem likt med elevene av den 4-årige lærerskole når de f. eks. ønsket å ta eksamen artium. Søknaden kunde imidlertid ikke inøtekommes, da vedkommende bestemmelse i loven for de høiere skoler uttrykkelig gjelder dem som er uteksaminert fra den 4-årige skole.

¹ Bare de mannlige elever.

Reglement og undervisningsplaner

Det utvidede lærerskoleråd blev i løpet av 1937 på det nærmeste ferdig med det endelige forslag til reglement og undervisningsplaner.

Optaking av nye klasser

Efter vedtak av Stortinget blev det i år optatt 6 nye lærerskoleklasser, 3 på den 4-årige og 3 på den 2-årige linje. De 3 førstnevnte blev lagt til Elverum, Stord og Tromsø, de 3 andre til Volda, Levanger og Oslo lærerskoler. Antall elever pr. klasse blev satt til 24.

I henhold til kunngjøring fra Lærerskolerådet meldte det sig aspiranter til de forskjellige skoler slik som en vil se av tabellen nedenfor. Aspirantene til de 4-årige klassene blev optatt på grunnlag av den optakingsprøve som skolene ordnet i siste halvdel av august. I de 2-årige klassene blev søkerne optatt vesentlig etter artiumsvitnemålet, men sokernes praktiske lærerarbeid og utdanning ellers utenom eksamen artium blev det også tatt noe hensyn til.

Oversikt over optaking av nye klasser høsten 1937

Lærerskole	Meldt	Møtt		Strøket		Optatt		I alt
		M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	
1. Elverum ¹	212	95	67	5	1	12	12	24
2. Stord ²	177	90	56	-	1	16	8	24
3. Tromsø ³	134	98	35	13	2	17	7	24
4. Volda	189	-	-	-	-	12	12	24
5. Levanger	153	-	-	-	-	13	11	24
6. Oslo	263	-	-	-	-	12	12	24
Tilsammen	1128	283	158	18	4	82	62	144

Som en ser av tabellen, var konkurransen om plassene i de nye klassene sterk, og protokoll-utskriftene for optakingsprøven viser at mange flinke har møtt frem til prøven. Ved Elverum lærer-

¹ 36 — 26 m. og 10 kv. — trakk sig tilbake fra prøven foruten dem som strøk.

² 7 — 6 m. og 1 kv. — trakk sig tilbake fra prøven foruten dem som strøk.

³ 2 m. trakk sig tilbake fra prøven foruten dem som strøk.

skole blev således ikke optatt noen med mindre pointsum enn 31, ved Stord var laveste pointsum 33 og ved Tromsø 30.

For å komme med i studentklassene måtte aspirantene stort sett minst ha M.tf. i hovedkarakter, eller de måtte ha adskillig lærerpraksis og god utdanning ved siden av eksamen artium.

Elev- og klassetall pr. 15 september 1937

Lærerskole	Kl. I		Kl. II		I alt		I alt	Ant. kl.
	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.		
1. Elverum.....	12	12	-	-	12	12	24	1
2. Stord	16	8	-	-	16	8	24	1
3. Nesna.....	-	-	19	13	19	13	32	1
4. Tromsø	17	7	-	-	17	7	24	1
5. Volda.....	12	12	17 ¹	13	29	25	54	2
6. Levanger.....	13	11	-	-	13	11	24	1
7. Oslo	12	12	16 ¹	15	28	27	55	2
Tilsammen	82	62	52	41	134	103	237	9

¹ 1 hospitant.

Ymse saker

Av de saker som departementet har bedt rådet uttale sig om, nevner en følgende:

Permisjonssøknader fra adskillige av lærerskolenes personale.

Fordelingen av bevilgningen til naturfagopplæringen i lærerskolen.

Søknad fra en tidligere elev av en lærerskole om å slippe ny optakingsprøve for nu å bli optatt i en 1ste klasse.

Henstilling fra Socialistisk skolelag om eksamensordningen i forskjellige skolearter.

og en henstilling fra samme lag om mere psykologi i lærerskolen.

Spørsmål om embedseksamen er nødvendig for å overta engelskundervisningen i lærerskolen.

Flere henstillinger som tar sikte på å styrke skolekjøkkenopplæringen ved lærerskolene.

Henstilling fra Norges Livredningsselskap om å få til uttalelse en forestilling fra Norges Svømeforbund om innføring av undervisning i livredning og kunstig åndedrett i skolene.

Skriv fra elevene av det ett-årige kursus ved Levanger lærerskole om ledighetsstatistikken og optaking av nye klasser.

Spørsmål om hvad som kommer inn under frie skrive- og tegnesaker.

Henstilling om bruk i folkeskolen av lærebøker i engelsk som ikke er godkjent av departementet.

Søknad fra en som ikke har kunnet fullføre sin lærerutdanning, om å bli hjulpet til lærerpost.

Flere søknader om adgang til lærerprøven som privatister, uten opphold ved lærerskole.

Henstilling om at nye lærebøker og nye utgaver av lærebøker må komme ut i begge målformer samtidig, og til ens pris.

Om Centralforeningen for Norges sparebankers blad »Lykkesmeden« skal deles ut til barn som slutter skolen.

Forslag til kontrakt mellom kommunen og lærerskolen om øvingsskolen ved en del av lærerskolene.

Fagfordelingsplanene fra de lærerskoler som er i drift.

Utarbeiding av plan og budgett for en Statens sløid- og tegneskole ved Notodden lærerskole.

Forslag om nye lærerskoleklasser 1938.

Overflytting av overlærere.

Forslag til ordning av vikarspørsmålet ved Tromsø etter overlærer Ovring.

Søknader fra flere som ikke greide konkurransen ved optakingen til 1ste-klassene, om å bli optatt i klassene allikevel — som overtallige.

Permisjon for rektor Kristvik og ordningen ved Volda lærerskole under hr. Kristviks fravær.

Utarbeiding av oppgave over lærerpersonalets utdanning.

Forslag til fordelingen av reisestipendiene til lærerskolenes personale.

Uttalelse om lærerskolenes budgettforslag.

Henstilling om å delta i verdensutstillingen i New York 1939.

Lønsspørsmål for 2 vikarer ved Oslo lærerskole.

Ordensreglement for Elverum lærerskole.

Henstilling fra Norges lærerlag om ensartede definisjoner og ens terminologi i norsk grammatikk.

Henstilling fra Folkeforbundet om historieundervisningen i de forskjellige land.

Henstilling fra Barnevernsakademiet i Oslo om offentlig oppnevning av censorer ved akademiets eksamen.

Forslag fra rektor Dokk om tillegg i undervisningsplanen vedkommende praksisopplæringen.

Henstilling fra Norges Lærerinneforbund om foredrag og demonstrasjon i lærerskolen om undervisning og behandling av svakt begavede barn.

Henstilling om at skolene tar med trafikkmerker blandt modellene for sløidundervisningen.

Ordningen av praksisopplæringen ved Oslo lærerskole.

Henstilling fra Norges Bondelag om fastsetting av normalformer for skriveundervisningen i folkeskolen.

Liksom de 2 foregående år har rådet også i år ordnet med ledighetsstatistikken for lærerstandens vedkommende. Resultatet er sendt departementet den 9 desember 1937.

Rådet har i år gitt innstilling om 39 bøker som har vært søkt godkjent til bruk i folkeskolen, ungdomsskolen og lærerskolen.

*For lærerskolen har rådet i år anbefalt følgende bøker
til godkjenning*

H. Hegna: Kroppspøving i landsfolkeskulen. Anbefalt som lærebok.

Håkon Wergeland: Israel fyre Kristus. Anbefalt som lærebok.

Alette Schreiner: Menneskekroppen. Anbefalt som lærebok.

Schibsted og Sømme: Geografi for den høiere skole. Anbefalt som lærebok.

Grude Koht og Gruda Skard: Pedagogisk psykologi. Anbefalt som lærebok.

Erling Kristvik: Sjelelære, pedagogisk psykologi. Anbefalt som lærebok.

Ole Johannesen: Lærebok i aritmetikk og algebra for middelskolen. 19 utg. ved Aam. Johannesen. Anbefalt som lærebok.

Bonnevie, J. A.: Kortfattet lærebok i plangeometri. 20 utg. ved A. Eliassen. Anbefalt som lærebok.

Karaktergivingen

Lærerskolerådet har sendt om til uttalelse til lærerskolene, til skoleinspektører, til skoledirektører og til andre som har med tilsetting av lærere å gjøre et trykt arbeide av rådets formann: *Lærerprøven, karakterer og karaktergiving*. Det var rådets mening at heftet skulde gi et bidrag til løsning av karaktergivingsspørsmålet ved lærerprøven. Rådet mener at det bør gjøres noe effektivt for at det kan bli en rimelig fordeling av karakterene på de ymse karaktergrader, så at avgangsvitnemålene kan bli til så stor rett-

leing som mulig for dem som skal tilsette lærere. (Se også dep.-skr. av 14 februar 1906). Arbeidet med denne sak er enda ikke ferdig.

Utarbeiding av en oppgave over de lære- og lesebøker som er godkjent for lærerskolen. Samtidig anmodet man lærerskolene om å søke rådets godkjenning på bruk av bøker som ikke var godkjent, og som blev brukt i disipliner hvor en manglet autoriserte bøker.

Skriv om fremgangsmåten ved optaking av studentklasser.

Forslag til budgett for terminen 1 juli 1938—30 juni 1939. Man gjentok forslaget fra ifjor om felles undervisningsråd for folkeskolen, fortsettelsesskolen og lærerskolen og leverte budgettforslag for dette. For det tilfelle at et slikt råd ikke blev opprettet, førte rådet også op budgett for rådet som det nu er.

4 oktober sendte rådet forslag til antall nye klasser ved lærerskolene 1938.

Imidlertid viste »ledighetsstatistikken« i høst så sterk nedgang i ledigheten blandt lærerstanden at rådet fant at grunnlaget for forslaget av 4 oktober blev helt forrykket, og

16 november sendte derfor rådet nytt forslag om flere klasser 1938.

26 oktober sendte rådet henstilling til lærerskolene om å få å-jour-ført oppgaven over skolenes lære- og lesebøker.

Forslag fra øvingslærer *Martin Strømnes* om centraler for pedagogisk litteratur og annet undervisningsmaterieil ved lærerskolene.

30 desember sendte rådet departementet en henstilling om å gjøre sterkest mulig fortgang med byggingen av ny lærerskole på Tromsø.

Efter forslag av Lærerskolerådet har Undervisningsrådet henstillet til departementet at det bør kreves at lære- og lesebøker i engelsk følger de internasjonale bestemmelser for lydskriftbetegnelse.

Foruten det som her er nevnt, har rådet hatt en betydelig korrespondanse med lærerskolene, privatpersoner og med departementet.

Inspeksjoner

Følgende inspeksjoner har i 1937 vært gjort av rådet:

Formannen har besøkt: *Tromsø* og *Notodden* lærerskoler.

Rektor Boyesen har besøkt: *Oslo* lærerskole. Rektor Boyesen blev hindret i å foreta en planlagt inspeksjon våren 1937, da han på den tid efter departementets anmodning var optatt med forelesninger m. m. ved Det Pedagogiske Seminar.

Overlærer Kårstad har besøkt: *Hamar* og *Levanger* lærerskoler.

Innberetning fra Menighetsfakultetet for 1937

Efter innberetning fra lærerrådet har følgende kandidater fullført *teologisk embedseksamen* ved Menighetsfakultetet 1ste semester 1937:

1. Thorleif Juell Howarth Andersen.....	Laudabilis
2. Torgny Birkeland	Haud primi gradus
3. Olav Bruknapp	Haud primi gradus
4. Daniel Fuglerud	Haud secundi gradus
5. Henry Karsten Giske	Laudabilis
6. Lars Georg Grøndahl	Haud primi gradus
7. Berthold Hindal	Haud secundi gradus
8. Kjellfrid Kjær	Haud primi gradus
9. Nils Kjöll	Laudabilis
10. Ole Meling	Laudabilis
11. Nils Meidel Møll	Laudabilis
12. Lorentz Ulrik Pedersen	Laudabilis
13. Olav Roset	Laudabilis
14. Knut Sellevold	Laudabilis
15. Arne Kåre Torgersen	Laudabilis
16. Gustav Fredrik Johan Wiig	Haud secundi gradus

Dessuten ved kontinuasjonseksamen:

Mathias Borgersen	Haud primi gradus
Knut Rygnestad	Laudabilis

Efter innberetning fra hovedlæreren ved Menighetsfakultetets praktisk-teologiske seminar har følgende kandidater fullført *praktisk-teologisk eksamen* 1ste semester 1937:

1. Trygve Aandstad	Laudabilis
2. Knut Asphol	Laudabilis
3. Peder Berge	Laudabilis
4. Mathias Borgersen	Haud illaudabilis
5. Olav Theodor Dybvik	Laudabilis
6. John Espås	Laudabilis
7. Arvid Christian Foss	Laudabilis
8. Andreas Grasmø	Laudabilis

9. Mikal Hagenes	Haud illaudabilis
10. Olav Anton Haugland	Laudabilis
11. Hallvard Kåre Heimdal	Laudabilis
12. Øystein Honningdal	Laudabilis
13. Jacob Jacobsen	Laudabilis
14. Per Juvkam	Laudabilis
15. Karl Sverre Lund Kjeldsen	Laudabilis
16. Steinar Kjøllesdal	Haud illaudabilis
17. Enok Sverre Johan Korsvold	Haud illaudabilis
18. Michael Rasch Landmark	Laudabilis
19. Karl Trygve Lehne	Laudabilis
20. Ole Modalsli	Laudabilis
21. Agnar Johan Nigar	Haud illaudabilis
22. Nils Jørg Reistad	Haud illaudabilis
23. Knut Rygnestad	Laudabilis
24. Nils Ingberg Rødberg	Laudabilis
25. Karl Severin Skarbøvik	Laudabilis
26. Endre Johannes Wilhelm Storebø	Haud illaudabilis
27. Johan Bernhard Strand	Laudabilis
28. Jens Sverre Tennfjord	Laudabilis
29. Arthur Lewy Thorbjørnsen	Laudabilis
30. Trygve Tønnessen	Laudabilis
31. Bjarne Odd Weider	Laudabilis
32. Harald Øysæd	Haud illaudabilis

Ved kontinuasjonseksamen:

Håkon Emil Hellesø-Knutsen ..... Laudabilis

Dessuten har Agnes Vold underkastet sig eksamen i alle fag (samtliges med karakteren laud) undtagen i dimmisspreken, hvorfor hun ikke kan tildeles hovedkarakter.

Følgende 10 kandidater har fullført teologisk embedseksamen i høstsemestret 1937:

	Født.	Art.	Karakter.
1. Jan Dalland	21 jan. 1913	1932	Haud prim.
2. Sverre Habberstad	2 april 1912	1932	Haud sec.
3. Gabriel Schanche Hidle	24 juli 1910	1930	Laud.
4. Henry Dahl-Johannessen	28 nov. 1912	1932	Laud.
5. Per Fjeldså Larsen	7 sept. 1909	1931	Haud sec.
6. Øivind Ferdinand Nicolaisen	13 febr. 1893	1933	Haud sec.

	Født.	Art.	Karakter
7. Lauritz Johan Riise	2 aug. 1910	1932	Haud prim.
8. Torstein Skarpaas	21 sept. 1902	1926	Laud.
9. Christian Tidemann Strand ..	1908	1927	Laud.
10. Arne Trondsen	4 april 1907	1929	Laud.

Dessuten har 1 kandidat kontinuert i høstsemestret:

	Født.	Art.	Karakter.
John Holte	13 mai 1912	1932	Haud prim.

Innberetning om Det Pedagogiske Seminars virksomhet

i leseåret 1936—37

Pedagogisk eksamen er i 2net semester 1936 bestått av 40 kandidater med følgende spesialkarakterer (for pedagogikk, skriftlig og muntlig, samt praktisk lærerdyktighet) og hovedkarakterer:

Aarberg, Johan	2,3—2,0—2,2	Meget godt	2,17
Austad, Haakon	2,1—1,9—2,5	—	2,17
Barstad, Gotfred	2,4—2,0—2,7	—	2,37
Bræck, Osvald	2,2—2,2—2,2	—	2,20
Bøckmann, Atle Vedeler	2,5—2,0—2,0	—	2,17
Eriksen, Waldemar	2,4—1,8—2,5	—	2,23
Fjeld, Steinar	1,8—1,6—2,3	—	1,90
Flogstad, Olav	2,4—1,7—2,4	—	2,17
Fredhall, Sverre	2,2—1,9—2,4	—	2,17
Hadlevik, Kristen	2,2—1,6—2,1	—	1,97
Helgerud, Kjell	3,0—1,9—2,8	Godt	2,57
Helseth, Otto	2,5—1,6—2,5	Meget godt	2,20
Homme, Jon	2,2—1,7—2,6	—	2,17
Høyberg, Ester	2,3—2,0—2,7	—	2,33
Isaksen, Nils Jentoft	2,2—1,7—2,4	—	2,10
Johnsen, Ingrid	2,5—2,2—1,8	—	2,17
Kringlebotn, Brynhild	2,1—1,9—2,2	—	2,07
Kristensen, Margit	2,6—2,1—2,3	—	2,33
Larsen, Hjalmar	2,0—2,5—2,5	—	2,33
Lem, Olav	2,5—1,6—2,3	—	2,13
Lie, Aage	2,0—1,7—1,9	—	1,87
Luzanski, Nikolai	2,4—1,9—2,6	—	2,30
Lyche, Ingeborg	1,9—1,4—2,3	—	1,87
Nesse, Ivar Swerker	2,0—1,4—1,8	—	1,73

Næss Gunnar	2,1—1,8—2,4	Meget godt	2,10
Qvamme, Børre	2,3—1,9—1,9	—	2,03
Refsdal, Per	2,2—2,2—2,1	—	2,17
Rypdal, Børge	2,1—1,7—2,3	—	2,03
Røen, Hans	2,3—2,1—2,4	—	2,27
Selberg, Sigmund	2,1—1,5—2,1	—	1,90
Seim, Hjalmar	2,1—1,5—2,2	—	1,93
Smedfjeld, Odd	2,3—1,8—2,0	—	2,03
Stai, Arne	2,0—2,0—2,0	—	2,00
Skogan, Ingebrigt	2,8—1,5—2,3	—	2,20
Søvik, Alfon	2,6—2,2—2,4	—	2,40
Thorsen, Harald	2,1—1,4—2,4	—	1,97
Wiggen, Marthinus	1,8—1,6—2,4	—	1,93
Wollebæk, Aslaug	2,3—2,0—2,0	—	2,10
Wulfsberg, Fredrik	2,4—2,5—2,2	—	2,37

Opgavene ved eksamen var følgende:

I. Opgave i almindelig pedagogikk

Efter fritt valg *enten*:

a. Gi en kort fremstilling av de viktigste pedagogiske ideer hos Comenius, og vis hvilke av hans prinsipper gjør sig gjeldende i vår tids skole og pedagogikk.

Eller:

b. Hvad forstår vi i pedagogikken ved opdragelse, og hvorledes søker skolen å virke opdragende?

Eller:

c. Hvorfor og hvorledes bør skolen fremme elevenes selvvirksomhet?

II. Opgave i fagmetodikk

For filologer:

a. Gjør i detalj rede for hvorledes De vil gjennomgå et bestemt dikt av Wergeland, som De selv velger i den forelagte diktsamling. Oplys hvilken alder eller klasse gjennomgåelsen tar sikte på.

Eller:

b. Moderne fremmedsproglig undervisning, mål og midler.

Eller:

c. Vis — også ved konkrete eksempler — hvorledes en lekse-gjennomgåelse i gymnasiet, nettop hvor det gjelder avgjørende

ting og begivenheter, må få en annen karakter enn den eksaminasjon eller »høring« som til en viss grad preger historieundervisningen i middelskolen.

For realister:

Gjør rede for hvordan utbyttet av naturfagundervisningen kan styrkes ved at elevene fører arbeidsbok ikke bare over sine egne »elevøvelser«, men også over forsøkene i klasseundervisningen. — Kandidatene kan besvare oppgaven i sin almindelighet eller velge til behandling et av naturfagene og bruke som eksempel et par undervisningstimer i et tema de har fått kjennskap til i prøvehalvåret.

Eller:

Velg en av de matematikktimer De har gitt i dette semester, og gi en fremstilling av hvorledes De nu vilde planlegge en time i det samme stoff etter de erfaringer De har gjort som prøvekandidat. Velg helst en time da De gjennomgikk nytt stoff.

Pedagogisk eksamen er i 1ste semester 1937 bestått av 34 kandidater med følgende karakterer (orden som ovenfor):

Bader, Cecilie Bull	2,5—2,8—2,2	Meget godt	2,50
Baltzersen, Alf	2,3—1,7—2,1	—	2,03
Bråten, Margot	2,0—1,8—2,2	—	2,00
Dalaker, Audun	2,2—2,1—2,0	—	2,10
Halvorsen, Ingrid Fjeld	2,4—2,7—2,4	—	2,50
Hansen, Arne Johannes	2,2—2,2—1,9	—	2,10
Hansen, Hjalmar	2,7—2,0—2,3	—	2,33
Hanssen, Kaare Frølich	2,3—1,7—2,4	—	2,13
Havnevik, Finn	1,8—2,0—1,9	—	1,90
Henden, Asbjørn	2,3—2,1—2,3	—	2,23
Jebsen, Gunnar Smit	2,3—2,1—2,0	—	2,13
Johnsen, Egil Eiken	2,3—2,1—2,0	—	2,13
Jørstad, Arne Johannes	2,5—2,1—2,2	—	2,27
Lund, Olaf Wilhelm	2,4—2,2—2,3	—	2,30
Løvold, Louis Levin	2,3—1,8—1,7	—	1,93
Nilzén, Loella Maria	2,3—1,8—2,1	—	2,07
Opsal, Arne	2,3—1,9—2,0	—	2,07
Pharo, Sonja	2,3—2,0—2,1	—	2,13
Ramsland, Signe Marie	2,3—1,9—2,1	—	2,10
Sandvik, Sverre	2,0—1,5—2,0	—	1,83
Skansen, Per	2,5—2,3—2,1	—	2,30
Skjæveland, Peter	2,1—1,8—2,0	—	1,97
Smemo, Erling	1,8—2,2—2,1	—	2,03

Svaar-Seljesæter, Aslaug	2,4—2,4—2,5	Meget godt	2,43
Sørli, Arne	2,6—2,4—2,4	—	2,47
Tandberg, Gudrun	1,9—1,5—1,8	—	1,73
Thompson, Gunnar	2,1—2,1—2,0	—	2,07
Tønnesen, Trygve	2,0—1,7—2,1	—	1,93
Valset, Hans	2,3—2,2—2,7	—	2,40
Vogt, Olaug	1,8—1,9—1,8	—	1,83
Walstad, Kolbjørn	2,2—2,3—2,3	—	2,27
Wittrup, Irma Lea	2,4—1,7—2,2	—	2,10
Wollebæk, Harald Magnus	2,4—1,6—2,0	—	2,00
Aalen, Odd Jostein	1,6—1,6—1,9	—	1,70

Opgavene ved eksamen var følgende:

I. Opgave i almindelig pedagogikk

Gi en karakteristikk av overgangsårenes legemlige og sjelelige utvikling, og påpek de oppgaver som dette alderstrin stiller til skolen og læreren.

II. Opgave i fagmetodikk

a. For filologer og teologer:

1. Hvilken oppgave har undervisningen i fremmede sprog i skolen? Hvorledes søker den direkte metode å løse disse oppgaver, og hvilke krav stilles der herunder til læreren?

Eller:

2. Under hvilke synspunkter bør lesestoffet velges i engelsk på de forskjellige trin (begynnertrinnet, mellomtrinnet og gymnasiets engelsklinje), og etter hvilke prinsipper bør det behandles i undervisningen på de samme trin?

Eller:

3. Forklar hvorledes undervisningen i den nyeste tids historie (fra 1815 og utover til vår tid) frembyr særegne vanskeligheter, men også har særlige betingelser for å kunne stimulere elevene.

Hvorledes vil De anlegge denne undervisning i gymnasiet for å gjøre den fruktbringende uten å overbebyrde elevene?

Eller:

4. Lærebokens rolle i geografiundervisningen.

b. Særskilt for teologer:

Gi en fremstilling av lærerens og elevenes arbeide ved religionsundervisningen i middelskolen.

c. *For realister:*

1. Den praktiske regning i middelskolen.

Eller:

2. Lærebokens rolle i geografiundervisningen.

Eller:

3. Gi en kritisk fremstilling av undervisningen i et par timer i et av naturfagene, undervisningens gang og midler. — Kandidatene velger selv sitt tema fra sin praksis i prøvehalvåret. De kan ha elevenes lærebok ved hånden.

Høiere skolevesen i almindelighet

Rundskrivelser i 1937

Av 16 mars om de komm. høiere almenskolors stedlige styre.

Av 10 mai om leksefri mandag.

Av 4 juni om flg. forandring i artiumsreglementets § 2, punkt 4, og i leseplanen for fysikk i realgymnasiet — bestemt ved kgl. resol. av 21 mai 1937:

»I. Reglement for artium § 2, punkt 4, skal lyde således:

Særskilt for *reallinjen*:

Opgaver i *fysikk*, en eller to stiler hentet fra den centrale del av realgymnasiets pensum, og lette beregningsoppgaver fra mekanikk, varmelære og elektrisitetslære.

II. Denne bestemmelse gjelder fra og med artium 1938.«

Fra samme tid blir næst siste avsnitt i *leseplanen for fysikk i realgymnasiet* å forandre således:

»Ved den skriftlige prøve gis en eller to stiler, hentet fra den centrale del av realgymnasiets pensum, og lette beregningsoppgaver fra mekanikk, varmelære og elektrisitetslære. Opgavenes samlede antall må bestemmes etter den arbeidsmengde som de enkelte oppgaver krever.«

Forandringene er foretatt etter forslag av Undervisningsrådet, som i skr. av 10 mai har fremholdt følgende:

»I ca. 30 år var Isaachsens lærebok i fysikk for gymnasiet enerådende i våre skoler. Vi har nu fått to lærebøker til i fysikk, som er godkjent til bruk i gymnasiet, Bjerke og Glimmes, og Bruun og Deviks. Disse tre bøkene er innbyrdes meget forskjellige. Under Undervisningsrådets arbeide med oppgavene til artium

har det vist sig at det ofte er vanskelig å få gitt stilopgaver i fysikk av det omfang disse opgaver hittil har hatt, når de skal være av samme vanskelighetsgrad for alle kandidater, og det skal være tilstrekkelig indre sammenheng i opgaven.

Undervisningsrådet tillater sig derfor å foreslå at det ved forandring i reglement og leseplan blir åpnet adgang til å gi to mindre stiler istedenfor én av det nuværende omfang. Samtidig foreslår man ophevet begrensningen av beregningsopgavens antall til to. Det kan ofte være vanskelig å få knyttet et beregningsspørsmål naturlig sammen med andre til en oppgave av det omfang som en beregningsoppgave hittil har hatt. I slike tilfelle vil det være en fordel å kunne gi f. eks. tre beregningsoppgaver som tilsammen gir samme arbeidsmengde som de to vi nu har.«

Av 5 juni om midlertidige læreres (»årsvikarers«) forhold til Statens Pensjonskasse.

Av 10 juli om alderstillegg for lærere konstituert i ledig post (»årsvikarers«).

Av 13 juli om bistillingslønninger og reguleringstillegg.

Av 17 august om »Reformasjonen sitt 400-årsjubileum i Norge«.

Av 25 august om reguleringstillegget, rektorers og bestyreres boligfradrag m. v.

Av 16 september om propagandalitteratur som elevpremier.

Av 26 november om rusdrikkserving ved skolens fester og om undervisningen om alkoholens virkninger og farer.

Av 22 desember om fastsettelse av pensum i engelsk på den sproglig-historiske linje for kandidater som har brukt Knap og Eitrem: Engelsk litteratur i utvalg for gymnasiet, engelsklinjen II, 2nen utgave:

»Undervisningsrådet meddeler at 2nen utgave av Knap og Eitrem's engelske leseverk for 2nen og 3dje klasse på den sproglig-historiske linje er så forskjellig fra 1ste utgave at det er nødvendig å fastsette nytt artiumspensum. Jfr. rundskrivelse av 15 februar 1930. Rådet har gjort følgende utvalg:

I. Til skriftlig pensum:

Nr. 31. Macaulay, Oliver Goldsmith.

» 42. Wordsworth, From Michael.

» 68. Eliot, Extracts from The Mill on the Floss, fra s. 282, l. 9 f. n. ut stykket.

» 87. Galsworthy, Justice.

- Nr. 13. Robinson, The Struggle between the Crown and Parliament during the 17. Century.
- » 14. Trevelyan, The English Revolution and the Revolution Settlement.
  - » 38. Williamson, Science and Work.
  - » 39. Williamson, The Programme of Reform in 1822.
  - » 63. Macaulay, A Speech on the Ten Hours' Bill.
  - » 64. Cunnington, Social Reforms.
  - » 19. Macaulay, The Struggle between the French and English in Southern India.
  - » 20. Green, Pitt and the Seven Years' War.
  - » 21. Trevelyan, The American Revolution.
  - » 22. Pitt, Speech on the Right of Taxing America.
  - » 23. Burke, Speech on Conciliation with America.
  - » 101. Trevelyan, The Second British Empire, fra begynnelsen s. 428 til (men ikke med) *Australia* s. 438; fra og med *India* s. 444 til og med l. 14 f. n. s. 448; fra og med l. 5 f. n. s. 449 ut stykket.
  - » 102. Williamson, The British Empire of To-Day.

I forbindelse med Macaulay's Oliver Goldsmith bør utdraget av *She Stoops to Conquer* leses kursorisk. — Kandidatene må ha kjennskap til tidligere hendelser i *The Mill on the Floss*, i den utstrekning de er omhandlet i utvalget selv, gjennom tekst og kommentar. — Det er likeledes forutsetningen at kandidatene skal kjenne I, III og IV akt av *Justice* (hjemmelesning med (skriftlig eller muntlig) kontroll, elevforedrag, eller vanlig kursorisk lesning; I, III og IV akt er 55 sider). — I tilslutning til Trevelyan's *The Second British Empire* (de avsnitt som ikke tilhører det skriftlige pensum, bør leses kursorisk) og Williamson's *The British Empire of To-Day* tilrådes sterkt å lese Lansbury's *Imperial and Social Problems as Seen by a Labour Leader* som utfyllende stoff.

II. Til *fast* pensum til muntlig prøve, foruten det som er nevnt under I:

- Nr. 15. Addison, Sir Roger de Coverly at Home.
- » 16. Swift, On the Death of Dean Swift.
  - » 26. Gray, Elegy Written in a Country Churchyard.
  - » 52. Byron, The Ocean.
  - » 53. Shelley, To a Skylark.

Nr. 60. Scott, *The Disinherited Knight*.

» 61. Hood, *The Song of the Shirt*.

» 71. Tennyson, *The Lady of Shalott*.

» 81. Carlyle, *Labour*.

III. Dessuten legges op til muntlig prøve omtrent 35 sider (der-
som Shakespeare's *Macbeth* legges op, omtrent 25 sider), som
velges fritt innenfor utvalget.

Man minner for øvrig om artiumsreglementets bestemmelse (C,
§ 3, 3 b, 1) om at der til artium legges op *et utvalg på 60 oktav-*
sider som er gjennomgått i 1ste klasse.

Pensum av *Shakespeare* og *engelske institusjoner* er det samme
som bestemt ved rundskrivelse av 28 august 1912.

Litteraturhistorie. Fra en godkjent lærebok skal kandidatene
kjenne de forfattere som er representert i pensum (skriftlig og
muntlig (fast og valgfritt)). Hvor læreboken ikke strekker til,
må kandidatene ha skaffet sig opplysninger annensteds.

Litteraturhistorien er dog ikke å betrakte som noen selvstendig
disiplin. Kjennskapet til forfatterne har bare mening og verdi
i forbindelse med det utvalg av dem som kandidatene har lest.
På den andre siden tilrådes det at læreboken leses i sin helhet
kursorisk, gjerne fra 2net halvår i 1ste klasse. Iallfall bør visse
avsnitt leses i sammenheng, f. eks. av Grøndahl og Pandes *Land-*
marks of English Literature III, IV, VI, VII, VIII, X og XI
kapitel, og av Lars O. Jensens *A Brief History of English Liter-*
ature tilsvarende avsnitt.

Disse bestemmelser gjøres gjeldende *fra og med artium 1939*,
fra hvilket tidspunkt bestemmelsene i departementets rund-
skrivelse av 15 februar 1930 om pensum efter (1ste utgave av)
Knap og Eitrem: *Engelsk litteratur i utvalg for gymnasiet*,
engelsklinjen II, settes ut av kraft.

Undervisningsrådet har henstillet til departementet å gjøre sko-
lene oppmerksom på at det som ovenfor er sagt om *litteratur-*
historien, også gjelder for kandidater som har valgt eksamens-
pensum efter Brekke—Westerns leseverk (med Lodrups »Tillegg«
og Anderssens og Eitrems utvalg av engelske klassikere med
tillegg).«

Av 23 desember om forandring av reglement for artium § 3,
punkt 4, om prøven i fransk — bestemt ved kgl. resol. av 10
desember 1937:

»I. Reglement for artium av 16 mai 1911 med senere forandringer § 3, punkt 4, skal lyde:

Fransk. Kandidaten skal lese op og forklare et stykke av det statariske pensum.

Derefter skal kandidaten prøves om han i en samtale på fransk kan besvare spørsmål som eksaminator stiller angående innholdet av det leste stykke. Oversettelse av det opleste stykke og — eller — særskilt prøve i grammatikk faller bort, medmindre eksaminanden viser usikkerhet.

Dessuten skal kandidaten lese op og oversette en omhyggelig valgt lengere, sammenhengende ukjent tekst (minst $\frac{3}{4}$ oktavsider).

Som gjenstand for prøven legges op på engelsk- og latinlinjen 85 sider, på real- og norrønlinsen 60 sider stoff av litterær verdi, hentet fra et utvalg som er godkjent av Undervisningsrådet.

(Siste avsnitt om gresklesende kandidater uforandret.)

II. Denne bestemmelse trer i kraft fra og med artium 1940, men det er adgang til å bruke den allerede ved eksamen i 1938.«

De nye bestemmelser er foranlediget av franskseksjonen i Oslo, som har sendt Undervisningsrådet et forslag til nedskjæring av det statariske pensum i fransk ved artiumsprøven. Dette forslag, som Rådet har sluttet sig til, er trykt i Den Høiere Skole nr. 11 for 1935, hvortil henvises om begrunnelsen for den foretatte endring.

Reglementsforandringen foranlediger tilsvarende endring i leseplanen for gymnasiet. Overensstemmende med Undervisningsrådets forslag fastsettes følgende nye plan:

A. *Reallinjen.*

(4—3—3 timer.)

Der leses 200 sider av en godkjent samling lesestykker, hvorav 60 sider legges op til artiumsprøven. I siste halvår bør der leses noe ekstempore. Ved artiumsprøven forholdes som på de øvrige linjer.

B. *Den sproglig-historiske linje.*

(4—4—4 timer.)

Der leses 250 sider av et godkjent utvalg, hvorav 85 sider legges op til artiumsprøven. I det siste år leses noe ekstempore. Ved avgangseksamen prøves om kandidaten i en samtale på fransk kan besvare spørsmål som eksaminator stiller angående innholdet av det leste stykke.

C. *Latinlinjen.*

(0—5—7 timer.)

Som for den sproglig-historiske linje. I siste halvår leses noe ekstepore.

D. *Norrønlina.*

(0—0—5—4 timar.)

Ein les 160 sidor av ei godkjend samling lesestykke og legg upp 60 sidor til artiumsprøva. I det siste halvåret i fjerde klassa eksteporerar ein av leseboki eller anna høvelegt stoff. Sjå elles under reallina.

På anmeldelsesskjemaet føres op også det *kursoriske* pensum. Privatister på alle linjer kan risikere å bli prøvd også i det kursoriske pensum (en hurtig stikkprøve).«

Lærebøker (rundskrivelser)

1. *Av 18 januar* om lærebok i praktisk regning av A. Chr. Føyn og O. Juel.
2. *Av 12 mai* om D. Isaachsen: Lærebok i fysikk for realgymnasiet. Niende utgave ved D. Isaachsen og dr. G. Holtsmark, II.
3. *Av 22 mai* om D. F. Knudsen og Otto Kristiansen: Lærebok i tysk, utg. B, ved Georg Klem og Hans Nerdrum. 2net oplag.
4. *Av 10 juli* om Jens Holmboe: Plantelivet.
5. *Av 19 august* om Chr. Killengreen og Nic. Stang: Deutsches Lesebuch für die Mittelschule.
6. *Av 21 august* om O. H. Jensenius: Samfundslære, 3dje oplag.
7. *Av 4 september* om A. Midsem: Deutsches Lesebuch, Dreizehnte umgearbeitete Auflage.
8. *Av 7 september* om Brekke: Lærebok i engelsk. B.-utgave ved K. Brekke og J. Midgaard. 3dje Oplag.
9. *Av 20 november* om Knap og Eitrem: Engelsk litteratur i utvalg for gymnasiet. Engelsklinjen II. 2nen utgave.
10. *Av 7 desember* om det internasjonale system for uttalebetegnelser i fremmedspråklige lærebøker.
11. *Av 23 desember* om Georg Klem og Hans Nerdrum: Tysk grammatikk.

DET KONGELIGE
FREDERIKS UNIVERSITETS
ÅRSBERETNING

1 JULI 1935 — 30 JUNI 1936

SAMT
UNIVERSITETETS MATRIKKEL FOR 1936

UTGITT VED
UNIVERSITETETS SEKRETÆR

OSLO 1937
A. W. BRØGGERS BOKTRYKKERI A/S

Innhold

	Side
Kap. I. Universitetets professorer, dosenter og øvrige funksjonærer	
1. Det akademiske kollegiums sammensetning.....	5
2. Ansettelser og meddelelser av avskjed.....	5
3. Dødsfall.....	9
4. Opnevning av censorer og eksaminatorer.....	9
5. Ordning av midlertidig undervisning.....	10
6. Innstilling vedkommende besettelse av professorater og dosenturer.....	14
7. Tjenestefrihet og reisetilladelse.....	215
— II. De ved Universitetet studerende	
1. Artium 1936.....	219
2. De studerendes antall.....	219
— III. Universitetets undervisning	
1. Forelesninger ved Det teologiske fakultet.....	220
2. — » Det juridiske fakultet.....	225
3. — » Det medisinske fakultet.....	231
4. — » Det hist.-filos. fakultet.....	243
5. — » Det mat.-naturv. fakultet.....	262
6. Tiltredelsesforelesninger.....	276
7. Fremmede foredragsholdere.....	276
— IV. Universitetsksamener, doktorpromosjoner og magistergrad	
1. Forberedende prøver.....	276
2. Embedseksamener.....	277
3. Doktorpromosjoner.....	279
4. Magistergraden.....	280
— V. Universitetets institutter og samlinger	
1. Det anatomiske institutt.....	281
2. Det patologisk-anatomiske institutt.....	283
3. Det fysiologiske institutt.....	285
4. Den farmakologiske samling.....	285
5. Det farmakologiske institutt.....	286
6. Det hygieniske institutt.....	287
7. Det bakteriologiske institutt.....	287
8. Den kirurgiske instrumentsamling.....	290
9. Den obstetriciske instrumentsamling.....	290
10. Samlingen av materiell for undervisningen i hudsygdommer.....	290
11. Det psykiatriske institutt.....	290

	Side
12. Universitetets samling av kunsthistorisk undervisningsmaterieill	291
13. Det psykologiske institutt	291
14. Det fonetiske institutt	292
15. Det astrofysiske institutt	292
16. Det zoologiske laboratorium	294
17. Det botaniske laboratorium	295
18. Det kjemiske institutt	295
19. Det fysiske institutt	297
20. Samlingen av matematisk og mekanisk undervisningsmaterieill	299
21. Institutt for arvelighetsforskning	300
22. Den biologiske stasjon i Drøbak	300
23. Biologisk laboratorium	301
24. Geografisk institutt	302
25. Det forsikringstekniske seminar	304
26. Det teologiske seminarbibliotek og leseværelse	304
27. Det juridiske og statsøkonomiske leseværelse	305
28. De medisinske studerendes leseværelse	305
29. Det historisk-filologiske leseværelse	305
30. De aktuar- og realstuderendes leseværelse	305
31. Universitetsbiblioteket	305
32. Norsk folkeminesamling	306
33. Universitetets myntkabinett	307
34. Samlingen av nordiske oldsaker	310
35. Det etnografiske museum	310
36. Det zoologiske museum	310
37. Det mineralogisk-geologiske museum	117
38. Det mineralogiske institutt	320
39. Det paleontologiske museum	321
40. Det geologisk-paleontologiske institutt	324
41. Det botaniske museum	325
42. Den botaniske have	330
43. Det farmasøitiske institutt	332
Kap. VI. Almindelige universitetsanliggender	
1. Universitetsfestligheter	335
2. Almanakken	336
3. Adresser og representasjon	336
4. Universitetets representasjon ved jubileer og kongresser	338
5. Lykønskningstelegrammer	338
6. Komiteer	339
7. Gaver	340
8. Universitetets samling av portretter og byster	340
9. Universitets-doktorers meddelelser om forelesninger inntatt i forelesningskatalogen	340
10. Eksamenstestimonier	341
11. Deling av eksamensavgift ved den nye juridiske embeds-eksamen	341
12. Universitetets studentkontor	341
13. Forståelsen av Universitetslovens § 21 og 22	341
14. Aktiv deltagelse i kurser kan ikke tre istedetfor skriftlige prøver	349

	Side
15. Slektningers fortrinsrett til Familien Stillesens Stipendielegat.....	352
16. Medisinsk embedseksamens reglement og adgangen til kontinuasjon	352
17. Bortfeste av Observatorieeiendommer	353
18. Salg av en del Tøyen	357
19. Regulering av Tøyenområdet i Oslo	359
20. Lover, reglementer og studieplaner	361
21. Reglement for studentutvalg.....	370
22. Legater	372

Det Kongelige Frederiks Universitets matrikkel for 1936.....	1
Fortegnelse over kandidater som i 1936 har tatt embedseksamen	271
Eksamenenes begynnelse og slutning i 1936	338
Utdeling av Universitetets prismedaljer og stipendier i 1936....	339

B e r e t n i n g

om

Det Kongelige Frederiks Universitets virksomhet
i 1 juli 1935—30 juni 1936

K a p i t e l I

Universitetets professorer, dosenter og øvrige funksjonærer

1. Det akademiske kollegiums sammensetning

Det akademiske kollegium bestod i 2net halvår 1935 av Universitetets rektor, professor *Sem Sæland*, dekan for Det matematisk-naturvidenskapelige fakultet, som formann, av professor dr. *A. W. Brøgger*, dekan for Det historisk-filosofiske fakultet, som næstformann, samt professorene dr. *Chr. Ihlen*, dekan for Det teologiske fakultet, dr. *I. Wedervang*, dekan for Det juridiske fakultet og dr. *Otto Lous Mohr*, dekan for Det medisinske fakultet.

I 1ste halvår 1936 bestod kollegiet av de samme herrer som 2net halvår 1935 dog med den forandring at professor dr. *Frede Castberg* tiltrådte som dekan for Det juridiske fakultet etter professor *I. Wedervang*.

2. Ansettelser og meddelelser av avskjed

a. Professorer og dosenter.

22 juli 1935 meddelte Kirkedepartementet kollegiet at Landbruksdepartementet 6 s. m. hadde underrettet om at professor dr. med. *Asbjørn Følling* fra 1 juli s. å. var utnevnt til professor ved Norges Veterinærhøiskole. Professoren hadde i skrivelse til kollegiet av 10 mai gitt meddelelse om at han hadde underrettet Landbruksdepartementet om at han var villig til å la sig overflytte fra sin stilling som professor i medisin ved Universitetet til det ledige professorat i fysiologi ved Norges Veterinærhøiskole.

Ved kgl. resol. av 27 september 1935 blev dr. med. *Theodor Thjøtta* utnevnt til professor i medisin med særlig plikt til å gi undervisning i bakterologi og serologi for de medisinske og farmasøitiske studerende og videre gi undervisning i hygiene for de

farmasøitiske studerende. Til embedet hører bestyrelsen av Det bakterologiske institutt.

Ved kgl. resol. av 20 desember 1935 blev dr. med. *Niels Danbolt* utnevnt til professor i medisin fra 1 januar 1936 på de i kunngjørelsen nevnte vilkår.

Ved kgl. resol. av samme dag blev antikvar dr. philos. *Anders Ragnar Bugge* utnevnt til professor i kunsthistorie fra 1 januar 1936 på de i kunngjørelsen angitte vilkår.

Ved kgl. resol. av 13 mars 1936 blev fhv. professor dr. philos. *Victor Moritz Goldschmidt* fra 1 januar s. å. utnevnt til professor i mineralogi og geologi på de i kunngjørelsen nevnte vilkår.

Ved kgl. resol. av 29 mai 1936 blev professor i rettsvidenskap dr. juris *Nikolaus Gjelsvik* meddelt avskjed i nåde fra 1 juli 1936 fra sitt embede i henhold til aldersgrenseloven.

b. Videnskapelige tjenestemenn.

4 juli 1935 ansatte fungerende rektor cand. pharm. *Leif M. Paulsen* som assistent ved Det kjemiske institutt for 3-året 1 august 1935—31 juli 1938.

5 oktober 1935 blev politiadjutant *Helge Refsum* av kollegiet antatt som lærer i lovkunnskap ved Det farmasøitiske institutt for budgettåret 1935—1936.

26 oktober 1935 fornyet kollegiet *Sigurd Stensholts* ansettelse som videnskapelig assistent ved Det fysiske institutt for 3 år fra 1 januar 1936.

30 november 1935 meddelte kollegiet dr. *Herman Lovenskiold* forlenget ansettelse som 2nen amanuensis ved Det farmakologiske institutt for 1½ år. Samtidig blev cand. med. *Lars Gram* konstituert som vikar for 1ste amanuensis *M. Kobro* under dennes tjenestefrihet fra 25 oktober til 25 desember s. å.

14 desember 1935 bifalt kollegiet Det farmasøitiske institutts forslag om at hjelpeassistent cand. pharm. *Tor Christiansen* fungerte som amanuensis under ledigheten efter dr. *Hornemann* og at ingeniør *Ryjord* vikarierte i hjelpeassistentstillingen.

25 januar 1936 bifalt kollegiet at 2nen amanuensis ved Det farmakologiske institutt *Herman Lovenskiold*, som hadde opsagt sin stilling fikk fratre denne ved utgangen av året 1935.

25 januar 1936 innvilget kollegiet assistent ved Paleontologisk Museum dr. philos. *Trygve Strands* ansøking om avskjed fra sin stilling for å overta en stilling som statsgeolog ved Norges Geologiske Undersøkelser. Samtidig bifalt kollegiet hans ansøking om å få stille dr. philos. *Leif Størmer* som sin vikar i de 3

måneder opsigelsesfristen varte. 18 april 1936 blev dr. Størmers vikariat forlenget til 1 juli s. å.

2 mai 1936 ansatte kollegiet cand. pharm. *Egil Ramstad* som midlertidig assistent ved Det farmasøitiske institutt for et år fra 15 mai å regne. Lønnen utredes av den ledige amanuensislønn.

Samme dag ansatte kollegiet dr. phil. *K. Wülfert* som 2neu amanuensis ved Det farmakologiske institutt for 3-året 15 mai 1936—15 mai 1939.

25 januar 1936 ansatte kollegiet cand. pharm. *Tor Christiansen* som amanuensis ved Det farmasøitiske institutt fra 1 februar å regne.

15 februar 1936 meddelte kollegiet etter ansøking amanuensis i farmakognosi ved Det farmasøitiske institutt dr. pharm. *Carl Stousland* avskjed fra hans stilling fra 1 mars s. å., idet han var utnevnt til apotekvisitator.

29 februar 1936 ansatte kollegiet som midlertidig assistent i farmasøitisk kjemi ved Det farmasøitiske institutt cand. pharm. *Harald Gausåker* fra 1 mars.

Samme dag meddelte kollegiet lektor dr. philos. *S. W. Pantzerhielm Thomas* fornyet ansettelse som lektor i latinsk stilskrivning for tidsrummet 1 juli 1937—30 juni 1941.

Samme dag ansatte kollegiet ingeniør *Torbjørn Dannevig Hauge* i den fra 1 juli nyoprettede konservatorpost ved Universitetets Oldsaksamling.

Samme dag ansatte kollegiet som bibliotekar ved Universitetsbiblioteket fra 1 juli biblioteksassistent cand. philol. *Harald Ludvig Tveterås*, biblioteksassistent cand. philol. *Øyvind Anker* og magister artium *Sverre Holm* og som biblioteksassistent stud. mag. art. *Hallvard Lie* og cand. philol. *Rebekka Hammering*.

6 juni 1936 ansatte kollegiet dr. philos. *Johan T. Ruud* i den fra 1 juli s. å. nyoprettede amanuensisstilling ved Det biologiske laboratorium.

Samme dag ansatte kollegiet dr. philos. *Leif Størmer* som midlertidig assistent ved Det paleontologiske museum for tiden 1 juli 1936—30 mai 1937.

20 juni 1936 konstituerte kollegiet dr. philos. *Trygve Braarud* som amanuensis ved Det botaniske laboratorium fra 1 juli til 1 oktober under ledigheten etter amanuensis *Thekla Resvoll* som var trådt tilbake i henhold til aldersgrenseloven.

Samme dag ansatte kollegiet i de to nyoprettede assistentstillinger ved Det kjemiske institutt dr. ing. *Johan Hveding* og kjemiingeniør *Rolf Leonardsen* for 3-året 1 juli 1936—30 juni 1939.

c. Andre tjenestemenn.

13 september 1935 konstituerte kollegiet *Agnes Brevig* som instruktør for Kvinnelige Studenters Sangforening for sesongen 1935—36.

Samme dag innvilget kollegiet etter ansøking bibliotekar ved Universitetsbiblioteket *Reidar Omang* avskjed fra hans stilling fra 1 oktober. Som bibliotekar i den fra 1 juli ledige bibliotekarstilling blev ansatt biblioteksassistent *Hallvard Sand Bakken*. I den efter Omang ledige blivende stilling blev ansatt biblioteksassistent cand. philol. *Anders Søyland*. I de to ledigblevne assistentstillinger ansattes cand. mag. *Rolf Haffner* og magister artium *Sverre Holm*.

Samme dag ansatte kollegiet for undervisningsåret 1935—36 *Kari Berggrav* i den nyoprettede stilling som tegner og fotograf ved den medisinske undervisning på Rikshospitalet.

21 september 1935 entlediget kollegiet etter ansøking oberst *David Thue* fra hans stilling som gymnastikklærer fra 1 oktober s. å. Fra samme tid ansatte kollegiet kaptein *L. Th. Aas* som gymnastikklærer.

Samme dag ansatte kollegiet *Marit Weydahl* fra 1 juli s. å. i stillingen som pedell ved Universitetet. Kollegiet besluttet at stillingen skulde legges inn under Universitetets sekretariat.

23 november 1935 entlediget kollegiet etter ansøking *Liv Barstad* fra hennes stilling som tegner og fotograf ved Det matematisk-naturvidenskapelige fakultet fra 1 februar 1936.

14 desember 1935 ansatte kollegiet som tegner og fotograf ved Det matematisk-naturvidenskapelige fakultet frk. *Borgny Bay* fra 1 februar 1936.

16 mai 1936 innvilget kollegiet etter ansøking fru *Olaug Sømme* avskjed fra hennes stilling som preparant ved Det zoologiske museum fra 1 september s. å. Samme dag ansatte kollegiet som 3dje preparant 4de preparant fru *R. Wollebæk* og som 4de preparant frk. *L. Torbjørnsen*, begge fra 1 september.

6 juni 1936 ansatte kollegiet frk. *Agnes Brevig* fra 1 juli 1936 som instruktør for Kvinnelige Studenters Sangforening.

Samme dag ansatte kollegiet som lærer i tegning for de realstuderende fra 1 oktober 1936 dr. philos. *Ingebrigt Johansson* efter cand. philos. *Fredrik Bugge* som trådte tilbake i henhold til aldersgrenseloven.

20 juni 1936 ansatte kollegiet frk. *Helene Halvorsen* som preparant ved Det zoologiske museums marine evertebratavdeling fra 1 september.

d. Tjenestemenn ved Universitetets administrasjon.

Ved kgl. resol. av 5 juni blev *Jens Kristian Folkmann Schaanning Theiste* fra 1 august s. å. meddelt avskjed i nåde fra kvestor-embedet i henhold til aldersgrenseloven.

3. Dødsfall

17 oktober 1935 professor i mineralogi og geologi *Jakob Grubbe Cock Schetelig*.

15 februar 1936 professor i matematikk *Alf Victor Emanuel Guldberg*.

4. Opnevning av censorer og eksaminatorer

15 august 1935 meddelte Kirkedepartementet at det hadde opnevnt som eksaminatorer ved apotekereksamens 2nen avdeling for årene 1935—1937 apotekerne *A. Jahnsen*, *H. M. Moa* og *A. J. Smith* og som censorer generalsekretær cand. pharm. *Chr. v. d. Lagen* og apotekvisitator cand. pharm. *H. Siebke*.

19 september 1935 meddelte Kirkedepartementet at det hadde ansatt dr. med. *Sverre Kjelland-Mørdre* som censor ved medisinsk embedseksamen inntil videre, dog ikke ut over vårsemestret 1940.

23 oktober 1935 meddelte Kirkedepartementet at det for 1935—1936 hadde opnevnt som censorer ved apotekereksamens 3dje avdeling apoteker *A. Jahnsen*, apoteker *A. Jakobsen*, kontorchef *L. Junker-Andersen*, laboratoriebestyrer *de Lemos*, apoteker *H. M. Moa* og provisor *O. Steenseth*.

5 november 1935 meddelte Kirkedepartementet at det hadde opnevnt apotekbestyrer *J. Flood* som censor ved den muntlige prøve i fysikk ved 2nen avdeling av apotekereksamen.

9 november 1935 opnevnte kollegiet amanuensis dr. pharm. *Herman Bjørge Hansen* som censor i næringsmiddelkjemi ved apotekereksamens 3dje avdeling høsten s. å.

25 november 1935 opnevnte Kirkedepartementet lektor *Fredrik Aas* som censor i kjemi hovedfag ved matematisk-naturvidenskapelig embedseksamen til og med 30 juni 1936.

6 desember 1935 meddelte Kirkedepartementet at det hadde opnevnt direktør *Olaf Gran* som censor i aktuariematematikk ved aktuariereksamen i høstsemestret s. å.

11 februar 1936 meddelte Kirkedepartementet at det for følgende professorer ved Bergens Museum hadde forlenget opnevningen som eksaminatorer ved matematisk-naturvidenskapelig embedseksamen for kandidater som har studert under deres ledelse til 30 juni 1941, professor *Hagem* i almindelig botanikk, professor

Nordhagen i systematisk botanikk, professor *Gaarder* i kjemi og professor *Kolderup* i mineralogi og petrografi, for sistnevntes vedkommende til det tidspunkt da han trer tilbake i henhold til aldersgrenseloven.

7 april 1936 opnevnte Kirkedepartementet dr. phil. *Arvid Brodersen*, cand. jur. et oecon. *Sigurd Beverfelt*, direktør *Gunnar Jahn* og professor *Kristian Gottlieb Schönheyder* som eksaminatorer og censorer ved juridisk embedseksamen i vårsemestret s. å.

18 april 1936 opnevnte kollegiet cand. med. *T. Holst Larsen* som censor i farmakologi ved apotekereksamen i Det farmasoitiske institutt i 1936.

20 april 1936 meddelte Kirkedepartementet at det hadde opnevnt professor *Bjørn Trumphy*, Bergen, som eksaminator ved matematisk-naturvidenskapelig embedseksamen for de kandidater som under hans ledelse har utført det eksperimentelle hovedfagsarbeide og som måtte ønske å bli eksaminert av ham i det spesialpensum som slutter sig til hovedfagsoppgaven. Opnevnelsen skulde gjelde til 30 juni 1941.

5. Ordning av midlertidig undervisning

22 august 1935 bifalt rektor Det medisinske fakultets forslag om dr. med. *N. Danbolts* konstitusjon som lærer i dermatologi for de studerende blev forlenget inntil professoratet blev besatt.

24 august 1935 bifalt kollegiet rektor professor *Sem Sælunds* forslag til ordning av hans undervisning i høstsemestret 1935 og vårsemestret 1936 hvorefter amanuensis *O. E. Frivold* skulde overta forelesningene og tilsynet med Fysisk Institutts avd. A's daglige drift — såvidt det var nødvendig — og assistent *N. H. Moxnes* skulde overta den daglige undervisning i bifagslaboratoriet under amanuensis Frivolds overledelse samt delta i den utstrekning som det blev pålagt ham i veiledningen av de hovedfagsstuderende på laboratoriet. Av bevilgningen til vikarutgifter for rektor kr. 4500,00 skulde amanuensis Frivold oppbære som godtgjørelse kr. 2500,00 og assistent Moxnes kr. 2000,00.

31 august 1935 besluttet kollegiet å overdra til konservator *Ivar Oftedal* å gi 2 ukentlige timers undervisning i krystallografi i høstsemestret mot en godtgjørelse av kr. 25,00 pr. time av gasjen for dosenturet i krystallografi, idet dosent dr. Tom Barth, som var i Amerika ikke kunde overta undervisningen i de nærmeste måneder.

23 november 1935 overdrog kollegiet konservator *Harald Bjørlykke* å gi undervisning i vårsemestret 1936 under ledigheten i

professoratet i mineralogi og geologi. Samtidig blev det overdratt konservator *Ivar Oftedal* å bestyre Det geologiske museum under ledigheten.

14 desember 1935 bifalt kollegiet efter forslag fra Det historisk-filosofiske fakultet følgende ordning av undervisningen vedkommende professoratet i historie efter statsråd Koht i vårsemestret 1936: Dr. philos. *Arne Ordning* gir 2 timers ukentlig undervisning ca. 26 timer) mot godtgjørelse kr. 1300,00, lektor dr. *S. W. Pantzerhielm Thomas* gir 1 times ukentlig undervisning (ca. 13 timer) mot godtgjørelse kr. 650,00 og professor dr. *Eiliv Skard* 2 ukentlige timers undervisning utenom sine timer som professor (ca. 26 timer) mot godtgjørelse kr. 1300,00. Det resterende av gasjen for budgett-året skulde stå til disposisjon til dekning av eventuelle utgifter ved eksamen. Beløpene skulde utredes av den ledige gasje for professoratet.

21 desember 1935 bifalt kollegiet Det juridiske fakultets forslag til anvendelse av bevilgningen til juridiske hjelpelærere og ledige gasjer for vårsemestret 1936. 6 oppgaver i juridiske fag skulde gjennomgås, advokatene *Arnesen*, *Støylen* og *Wikborg* skulde veilede i opsetning av prosesskrifter i civile saker, statsadvokat *Reidar Aasgaard* skulde holde praktiske øvelser i strafferett og straffeprosess og hoifjellsdommer *Grette* gjennomgå 2 teoretiske oppgaver i statsrett.

Samme dag bifalt kollegiet Det juridiske fakultets forslag om at der av bevilgningen til undervisning i socialøkonomi for vårsemestret 1936 skulde utbetales aktuar *Henrik Palmstrøm* for øvelser i statistikk i 4 timer ukentlig kr. 1350,00.

29 februar 1936 bifalt kollegiet Det juridiske fakultets forslag om at der av foran nevnte bevilgning skulde overdras dr. phil. *Arvid Brodersen* å holde 3 ukentlige forelesninger, i alt ca. 25 timer, i inneværende semester for en godtgjørelse av kr. 40,00 pr. time, i alt ca. kr. 1000,00.

14 mars 1936 overdrog kollegiet efter forslag fra deputasjonen for matematisk-naturvidenskapelig embedseksamen professor *Poul Heegaard* under ledigheten i professoratet i matematikk efter Alf Guldberg å holde forelesninger i inneværende semester over matematikk til den forberedende prøve.

28 mars 1936 bifalt kollegiet et forslag fra Det matematisk-naturvidenskapelige fakultet angående den professoratet i matematikk efter professor Guldbergs død tilliggende undervisning for tidsrummet 16 mars—30 juni 1936 hvorefter professoratets grunngasje, som av Kirkedepartementet var stillet til rådighet,

skulde fordeles således: 1. Professor Heegaard til undervisning til den forberedende prøve i matematikk 30 timer à kr. 50,00 (efter kollegiets tidligere beslutning kr. 1500,00. 2. Student Per Gotaas for avholdelse av kollokvier over Prof. Steffensens lærebok i matematisk statistikk 11 timer à kr. 20,00 pr. time, kr. 220,00. 3. Student Sven Guldberg for kollokvier over samme lærebok 11 timer à kr. 20,00 pr. time, kr. 220,00. 4. Aktuarkandidat Thesen gjennomgår i 1 ukentlig time spesielle emner 11 timer à kr. 25,00 pr. time, kr. 275,00. 5. Censur av skriftlige besvarelser ved forberedende prøve i matematikk etter kr. 4,00 pr. besvarelse, kr. 236,00. I alt kr. 2451,00.

9 mai 1936 bifalt kollegiet Det juridiske fakultets forslag om at undervisningen vedkommende de obligatoriske øvelser i statistikk for statsøkonomer blev overdratt aktuar *Henrik Palmstrøm* for året 1936—37 mot godtgjørelse kr. 2000,00 av bevilgningen til hjelpelærere i økonomiske fag.

16 mai 1936 bifalt kollegiet Det juridiske fakultets forslag til anvendelse av bevilgningen til juridiske hjelpelærere og ledige gasjer for høstsemestret 1936. 5 praktiske oppgaver skulde gjennomgåes, 3 ved høiesterettsdommer *Herman Lie* og 2 ved advokat *Sven Arntzen*, høiesterettsdommer *Sverre Grette* skulde gjennomgå statsretten, riksgjeldsmeglingschef *Carl Platou* konkurs og statsadvokat *Reidar Aasgaard* praktiske rettsstiltfeller fra strafferett og straffeprosess, 2 teoretiske oppgaver og 1 lagmanns- eller byretts-sak, cand. jur. *Bernt Hvinden* kjøp.

Samme dag bifalt kollegiet Det historisk-filosofiske fakultets forslag om at undervisningen under dosenturet i semittisk i undervisningsåret 1936—37 blev besørget av dosent *Harris Birke-land* og bibliotekar *Jens Lindberg* mot godtgjørelse av den ledige gasje. Denne var stillet til disposisjon av Kirkedepartementet med kr. 3887,50, hvorav hver av dem skulde oppebære en halvdel.

Samme dag overdrog kollegiet pastor dr. teol. *Hans Ordning* også i undervisningsåret 1936—37 å gi undervisning i systematisk teologi for den dertil gitte bevilgning på kr. 2000,00.

Samme dag bifalt kollegiet Det historisk-filosofiske fakultets forslag om at undervisningen i engelsk og fransk litteratur i høstsemestret 1936 blev ordnet således at dosent *Herman Jæger* overtok 2 timers ukentlig undervisning i engelsk litteratur mot en godtgjørelse av 1500 kroner og dr. *Lorentz Eckhoff* overtok 1 times ukentlig undervisning i fransk litteratur mot en godtgjørelse av 750 kroner.

Samme dag bifalt kollegiet Det historisk-filosofiske fakultets forslag om at den undervisning som tillå lektoratet i tysk, også i budgettåret 1936—37 blev ordnet således at dosent dr. *E. W. Selmer* overtok 4 og pastor *V. Günther* 2 ukentlige timer mot en godtgjørelse av henholdsvis $\frac{2}{3}$ og $\frac{1}{3}$ av den ledige gasje.

Samme dag overdrog kollegiet lektor *Trygve Tranås* også i undervisningsåret 1936—1937 å gi undervisning i italiensk for den dertil gitte bevilgning kr. 1000,00.

Samme dag bifalt kollegiet Det historisk-filosofiske fakultets forslag om at undervisningen vedkommende professoratet i historie efter statsråd Koht i høstsemestret s. å. blev ordnet således at universitetsstipendiat *Johan Schreiner* overtok foruten sin stipendiattime 2 timers ukentlig undervisning, ca. 26 timer, mot godtgjørelse kr. 1040,00, dr. philos. *Arne Ordning* 2 timers ukentlig undervisning, ca. 26 timer, mot godtgjørelse kr. 1040,00 og professor *Eiliv Skard* foruten sine timer som professor 1 ukentlig undervisningstime, ca. 13 timer, mot godtgjørelse kr. 520,00. Beløpene skulde utredes av den ledige professorgasje.

23 mai 1936 bifalt kollegiet rektor professor *Sem Sælunds* forslag til ordning av hans undervisning i høstsemestret 1936 hvorefter amanuensis *O. E. Frivold* skulde overta forelesningene og tilsynet med Fysisk Institutt's avd. A's daglige drift — såvidt det var nødvendig — og assistent *N. H. Moxnes* skulde overta den daglige undervisning i bifagslaboratoriet under amanuensis Frivolds overledelse samt delta i den utstrekning som det blev pålagt ham i veiledningen av de hovedfagsstuderende på laboratoriet. Av bevilgningen til vikarutgifter for rektor skulde for høstsemestret 1936 amanuensis Frivold oppebære som godtgjørelse kr. 1250,00 og assistent Moxnes kr. 1000,00.

6 juni 1936 bifalt kollegiet nedenstående forslag fra Det matematisk-naturvidenskapelige fakultet til ordning for budgettåret 1936—37 av den undervisning som tilligger professoratet i matematikk, ledig efter professor Alf Guldberg:

Den disponible gasje deles i tre like store deler til bestridelse av følgende tre undervisningsgrener: 1. Undervisning til forberedende prøve i matematikk overtas av professor Heegaard. 2. Undervisning for aktuarer i variasjonsregning og matematisk statistikk besørges av professor Meidell. 3. Undervisning for statsøkonomer i sannsynlighetsregning og forsikringsmatematikk, for hvilken Det juridiske fakultet senere skulde fremkomme med forslag.

Kirkedepartementet hadde stillet gasjen til rådighet.

6. Innstilling vedkommende besettelse av professorater og dosenturer

Professoratet i medisin.

Ved professor dr. med. Asbjørn Føllings utnevneelse til professor ved Norges Veterinærhøiskole var embedet blitt ledig.

Kirkedepartementet skrev 25 oktober 1935 således til Det akademiske kollegium:

»I anledning av kollegiets påtegningskrivelse av 15 ds. om professoratet i ernæringsforskning (lønnet av Direktør Throne Holsts Fond for ernæringsforskning) meddeles at departementet intet har å bemerke ved, at professoratet ikke nu opslåes ledig og at den del av fondets renter som hittil har medgått til professorens avlønning midlertidig inngår i Oplagsfondet.«

Professoratet i medisin.

Ved stortingsbeslutning av 28 mars 1935 blev det tidligere dosentur i medisin med bakteriologi og serologi som fag fra 1 juli 1935 forandret til et professorat i medisin med forpliktelse til å gi undervisning i bakteriologi og serologi for de medisinske og farmasøitiske studerende og videre gi undervisning i hygiene for de farmasøitiske studerende. Til dette professorat meldte det sig 1 ansøker, dr. med *Th. Thjøtta*.

Da bare 1 ansøker meldte sig til stillingen fant fakultetet med kollegiets samtykke at det var tilstrekkelig å rette en anmodning til 2 sakkyndige, professor dr. med. *Carl A. Kling*, Stockholm, og direktør for Statens seruminstitut i Kjøbenhavn dr. med. *Thorvald Madsen*, om de på grunnlag av ansøkerens videnskapelige produksjon vilde avgi en uttalelse om sin opfatning av ansøkerens kompetanse.

Begge de sakkyndige fant ansøkeren fullt kompetent til stillingen.

Det medisinske fakultet besluttet i møte 10 september 1935 enstemmig å innstille dr. med. *Th. Thjøtta* til professoratet. Hertil sluttet kollegiet sig. (Se foran under 2 a.)

De sakkyndiges uttalelser:

Professor *Carl A. Klings* uttalelse av 30 august 1935:

I skrivelse av den 30 juli 1935 har Fakulteten meddelat mig att Stortinget nyligen beslutat inrätta »et professorat i medisin med særlig plikt til å gi undervisning i bakteriologi og serologi for de medisinske og farmasøitiske studerende og videre gi under-

visning i hygiene for de farmasøitiske studerende.« Jag har vidare underrättats om, att denna professur kungjorts ledig och att endast en ansökan inkommit, nämligen från Dr. med. Th. Thjotta.

Jag har jämte direktör Thorvald Madsen i Köpenhamn anmodats att för Fakulteten på basen av den sökandes utbildning och vetenskapliga produktion uttala min mening om hans kompetens att övertaga den ifrågavarande professuren. Med anledning av denna hemställan har jag härmed ären anföra följande.

Thjotta har skaffat sig en god utbildning i bakteriologi och serologi dels vid norska vetenskapliga institutioner dels också såsom medarbetare vid Rockefellerinstitutet i New York. Den härunder lagda grunden och hans ställning som föreståndare alltsedan 1918 för Härens bakteriologiske laboratorium hava givit honom en vittomfattande såväl teoretisk som praktisk erfarenhet inom mikrobiologi, som skulle komma honom väl till pass i den akademiska lärarställning, som här är fråga om. Genom flerårig tjänstgöring vid den epidemiska avdelningen av Bergens kommunale sykehus har han gjort sig väl förtrogen med i Norge inhemska epidemiska sjukdomar, deras epidemiologi, klinik, diagnos, terapi och bekämpande, och genom sin tjänstgöring vid expeditioner till utomeuropeiska länder har han även förvärvat kännedom om vissa tropiska sjukdomar. Genom sin utbildning och under sin praktiska tjänstgöring har han kommit att syssla med flera viktiga grenar av hygien.

Thjotta har bakom sig en omfattande vetenskaplig produktion och har förvärvat sig ett internationellt gott namn som mikrobiologisk forskare. Utan at ingå på någon detaljgranskning av hans vetenskapliga arbeten vill jag framhålla, att hans huvudsakliga forskning omfattar arbeten inom allmän och speciell bakteriologi och serologi, epidemiologi, klinisk bakteriologi samt infektionssjukdomarnas klinik och terapi.

Särskilt vill jag framhäva hans produktion i fråga om den bacillära dysenteriens epidemiologi och bakteriologi. Thjotta har på detta område påvisat de serologiska metodernas värde framför de kulturella och finner vid samstämninga försök medelst agglutination, komplementbinding och baktericidi, att hithörande stammar fördela sig på tre huvudgrupper, varigenom Sonnes indelning reduceras med en grupp. Hans arbeten ifråga om dysenteriens bakteriologi måsta därför anses vara av i viss mån grundläggande betydelse och ha bildat utgångspunkt för ett flertall arbeten av forskare i olika länder.

Ävenså vill jag betona hans insats ifråga om en infektions-sjukdom, som synes vara på väg att vinna terräng i Europa. Jag syftar härmed på hans publikationer rörande tularämiens epidemiologi och bakteriologi, vilka publikationer fäst uppmärksamhet vid sjukdomens förekomst i de skandinaviska länderna och i vissa avseenden varit vägledande för de undersökningar, som hittills företagits i Sverige, Danmark och Finland och som äro pågående även i andra europeiska länder.

Hans vetenskapliga forskning vittnar även i övrigt om, att Thjøtta har god blick för aktuella mikrobiologiska problem, genast griper sig an med dem för vetenskaplig bearbetning och lämnar värdefulla bidrag till frågornas belysning.

Under sin ställning som ledare för Härens bakteriologiske laboratorium har ett icke oansenligt antal vetenskapliga arbeten publicerats från hans institution av elever och medarbetare, däribland två doktorsarbeten, avhandlande viktiga och aktuella spörsmål inom bakteriologi, serologi och epidemiologi.

På grund av vad jag här ovan anfört är det mig ett nöje att kunna vitsorda att jag finner Dr. med. Th. Thjøtta genom sin utbildning, verksamhet och vetenskapliga produktion hava väl styrkt sin kompetens att vara innehavare av den nya professuren i bakteriologi vid universitætet i Oslo. Universitætet synes mig vara att lyckönska att kunna till sig knyta en vetenskapsman med Thjøttas kvalifikationer.

Direktør *Thorvald Madsens* uttalelse av 6 august 1935:

I Anledning af Fakultetets Forespørgsel av 30. Juli d. a. skal jeg tillade mig at fremkomme med nedenstaaende Udtalelse om Dr. med. Thjøttas Kvalifikationer som Ansøger til det ledige Professorat i Medicin med særlig Pligt til at give Undervisning i Bakteriologi og Serologi for de medicinske og farmaceutiske Studerende ved Det kgl. Frederiks Universitet i Oslo.

Efter min Anskuelse maa Dr. Thjøtta anses for at være særdeles vel kvalificeret til at beklæde den ovennævnte Stilling paa Grund af de smukke og grundige videnskabelige Arbejder af epidemiologisk, bakteriologisk og serologisk Art, der foreligger fra hans Haand. Dr. Thjøttas Arbejder af mere refererende Art viser ved Siden af hans omfattende Kundskaber paa forskellige Felter en særlig Evne til at faa fat paa det væsentlige i de Spørgsmaal han beskæftiger sig med, og de Arbejder, der er udgaaet fra hans Laboratorium, bærer et smukt Vidnesbyrd om hans Evner som leder af et videnskabeligt Institut.

Professorat i medisin.

Til det professorat i medisin (hud- og veneriske sykdommer) som ved professor Bruusgaards død blev ledig, meldte sig som ansøkere dr. med. *Niels Danbolt*, dr. med. *Gustav Guldberg*, cand. med. *Edvard Gundersen*, dr. med. *Wilhelm Holland* og cand. med. *Einar Hval*.

Det medisinske fakultet besluttet å anmode professor dr. *Johan Almkvist*, Stockholm, professor dr. *Axel Cedercreutz*, Helsinki, professor dr. *Theodor Frølich*, Oslo, overlæge *Edvard H. Hansteen*, Oslo, og overlæge dr. *H. P. Lie*, Bergen, om å avgi en uttalelse til fakultetets veiledning om ansøkernes videnskapelige kvalifikasjoner, basert på de med ansøkingene innsendte videnskapelige arbeider. Fakultetet ønsket at uttalelsene skulde inneholde en vurdering av ansøkernes videnskapelige arbeider, en sammenligning mellom dem, og innstilling av søkerne i rekkefølge på basis av en sådan sammenligning.

Da så vel de utenlandske som de norske sakkyndiges uttalelser viste sig å være sterkt divergerende og én av dem, overlæge Lie, direkte pekte på at det var ønskelig at konkurranseprøver blev avholdt, besluttet fakultetet at så skulde skje og at de skulde omfatte en teoretisk forelesning over selvvalgt emne og to kliniske demonstrasjoner av patienter valgt av de sakkyndige. Videre besluttet fakultetet at de samme sakkyndige som hadde bedømt søkerne på grunnlag av deres videnskapelige arbeider, skulde tilkalles for til fakultetets veiledning å avgi motiverte uttalelser om sin opfatning av konkurranseprøvenes utfall.

Dette forslag fikk Det akademiske kollegiums og Departementets tilslutning, hvorefter prøvene blev avholdt overensstemmende med den forutsatte plan.

Fakultetet besluttet at samtlige ansøkere skulde få adgang til å delta i prøvene. Tre av søkerne, dr. med. *Niels Danbolt*, dr. med. *Gustav Guldberg* og cand. med. *Edvard Gundersen* benyttet sig av denne adgang. Alle fakultetets medlemmer var sammen med samtlige sakkyndige innkalt til å overvære prøvene. Konkurranseprøvene bestod av 1 teoretisk forelesning (kateterforelesning) med selvvalgt emne og 2 kliniske forelesninger med demonstrasjon av patienter valgt av de sakkyndige.

De sakkyndige har avgitt utførlig motiverte uttalelser til fakultetet om sin opfatning av hver av de enkelte prøvers utfall.

I sin oversendelsesskrivelse av 22 november 1935 uttaler de sakkyndige:

»Som et resultat av vår samlede bedømmelse av ansøkernes kvalifikasjoner for å beklede det ledige professorat vil vi oppstille ansøkerne i følgende rekkefølge:

Som nr. 1 stilles dr. med. *Danbolt* av Cedercreutz, Frølich, Hansteen og Lie, mens Almkvist stiller dr. med. *Danbolt* og dr. med. *Guldberg* ex æquo.

Som nr. 2 stilles dr. med. *Guldberg* av Cedercreutz og Lie, mens Frølich og Hansteen som nr. 2 stiller cand. med. *Gundersen*.

Som nr. 3 stilles cand. med. *Gundersen* av Almkvist, Cedercreutz og Lie, mens Frølich og Hansteen stiller dr. med. *Guldberg* som nr. 3.

Overlæge Lie ønsker å tilføie at den foretatte konkurranse hadde bidratt betydelig til å klargjøre spørsmålet om de enkelte ansøkeres kvalifikasjoner.«

Det medisinske fakultet behandlet saken i møte 26 november 1935 og med 14 mot 1 stemme (professor Klaus Hansen) besluttet det å innstille dr. med. *Niels Danbolt* til det ledige professorat i medisin. Hertil sluttet kollegiet sig og ved kgl. resol. av 20 desember 1935 blev dr. med. *Niels Danbolt* utnevnt til professor fra 1 januar 1936. (Se foran under 2 a.)

De sakkyndiges uttalelser:

Professor *Johan Almkvist's* uttalelse av 15 august 1935.

Då Ni meddelat mig, att Medicinska Fakulteten i Oslo önskade mig såsom sakkunnig för avgivande av utlåtande angående skickligheten hos de sökande till den lediga professuren i hudsjukdomar och veneriska sjukdomar vid Universitetet i Oslo, så får jag efter mottagandet och studerandet av de sökandes ansökningshandlingar till Medicinska Fakulteten värdsamt avgiva nedanstående utlåtande.

Till mig har överlämnats ansökningshandlingar från fem personer, vilka, angivna efter deras ålder äro följande: Dr. med. *Wilhelm Holland*, 58 år, cand. med. *Edvard Gundersen*, 44 år, dr. med. *Gustav Guldberg*, 38 år, cand. med. *Einar Hval*, 34 år, dr. med. *Niels Danbolt*, som ej uppgivit födelseår, men avlagt »medisinsk emb.eks.« senast av de sökande.

Sedan jag nu avslutat studiet av dessa ansökningshandlingar, tillåter jag mig att först giva en översikt över vars och ens av de fem sökandes meriter och tjänstgöringar samt sedan utlåta mig om de sökandes skicklighet till befattningen och slut-

ligen angiva den ordning, i vilken de böra ifrågakomma till densamma, varvid jag kortfattat angiver de skäl, på vilka utlåtandet är grundat.

1. *Vilhelm Holland*. I sin redogörelse för hans medicinska utbildning har *Holland* alldeles missförstått detta ords betydelse. Att vara sekreterare eller förman i läkareföreningar eller redaktör eller referent för en tidskrift eller medlem av ett medicinskt sällskap åstadkommer på intet vis någon medicinsk utveckling, och sådant borde han inte alls upptagit i sin meritförteckning. Ej heller kan ett okontrollerat utövande av läkarepraktik räknas såsom en merit för en professorsutnämning. Borttages alla dylika saker återstår följande:

Angående den medicinska studietiden har *Holland* ej lämnat några uppgifter endast »utenom den vanlige medisinske utdanninge» »Medisinsk emb.eks.» 1904.

Såsom ej speciell utbildning efter studietiden uppgiver han: 1. 2 månaders tjänst vid Rikshospitalets patol. anat. institution. 2. Kandidattjänst vid Rikshospitalets ögonavdelning och med. avdelning A. 3. Bevistat psykiatriska föredrag och demonstrationer under 3 terminer på Kristiania stads sinnessjukasyl. 4. Underläkare vid Ullevål i 6 år (1910—1916). 5. Läkare vid N. K. S.s vårdhem för tuberkulösa vid Grorud 1910—1920. 6. Med stipendium från Pasteur-fonden studerat tuberkulos hos professor *Much* i Hamburg hösten 1920. 7. Avlade 1925 medicine doktorsgrad med en av honom författad avhandling. »Bakteriologische und klinische Studien über Haut-tuberkulos», för vilket arbete han tilldelades *Boecks* och *Danielsens* pris.

Såsom speciell dermato-venereologisk utbildning efter studietiden uppgiver han: 1. Kandidattjänst vid Rikshospitalets hudavdelning. 2. Underläkare vid Rikshospitalets hudavdelning under 4 år (1916—1920). 3. Studerade vid Finseninstitutet i Köpenhamn ljusbehandling av hudsjukdomar år 1908. 4. Studerade med stipendium från Henrichsens fond hud- och könssjukdomar 1913 i Berlin och Hamburg. 5. Studerade hudsjukdomar 1922 vid Hôpital St. Louis i Paris och hösten 1924 i New York och Chikago. 6. En månad 1920 vikarierat för professor *Bruusgaard* såsom överläkare vid hudavdelningen och givit undervisning åt studenterna. 7. Sedan 1922 »ved stadige reiser»¹ i utlandet studerat hud- och könssjukdomar, senast april och maj 1934.

¹ Jag förstår icke vad *Holland* menar med »stadige».

Har utgivit 23 arbeten och uppsatser sedan 1911 nämligen följande:

1. *Om syfilis i mund og svælg*. Den norske tandlægeforenings tidende, jan. 1911, 23 sidor.

Efter en kort inledning med överblick över olika patologiskt anatomiska former och sjukdomens allmänna utveckling, varvid författaren riktigt framhåller, att förändringarna i sjukdomens alla stadier bero på *samma process*, men att slutresultatet på grund av en mängd förhållanden blir olika, har förf. såsom särskilda kapitel: 1. Utslet paa slimhinder«, 2. Aarsaken til syfilis«, 3. »De specielle utbrud i mund og svælg«, och 4. »Differentialdiagnose«.

Arbetet, som var ett i två avdelningar framfört föredrag på Ullevåls sjukhus för Kristiania tandläkaresällskap, var ledsagat av patientdemonstrationer och förevisning av mikroskopiska preparat.

Till sin grundkaraktär är arbetet av populärvetenskaplig, rent undervisande art och saknar vetenskaplig betydelse. Det är synnerligen innehållsrikt, med träffande detaljskildringar, men är dåligt disponerat och ologiskt framställt. Att t. ex. under överskriften »Aarsaken til Syfilis« beskriva inte bara dess etiologi, utan även infektionssättet, infektionsvägarna och sjukdomsförloppet med dess 3 olika stadier, vilka författaren redan i inledningen omnämmt, vittnar om en beklaglig brist på reda och klarhet i tankarna.

2. *Beitrag zur Frage, Tätovierung und Syphilis*«. Arch. f. Dermatologie und Syphilis. Bd. 110, 1911. 5 sidor m. 3 avbildningar.

Författaren meddelar 4 fall av syfilitiskt exanthem med tatueringar (3 sjöman, 1 lagerarbetare), vilka fall belysa frågan om den inverkan som tusch och zinner vid tatueringen utöva på lokalisationen av det syfilitiska exanthemet. De överensstämmer med den gamla irritationsteorin, enligt vilken syfilitiska exanthem i det blå (tusch) äro regeln och i det röda (zinner) undantag, det senare beroende av en specifik verkan av kvicksilvret i zinnern.

Uppsatsen är endast ett kasuistiskt bidrag utan något egentligt vetenskapligt värde. Framställningen är ofta oklar.

3. *Temperaturkriser og respirationskriser ved tabes dorsalis*. N. mag. f. Læger, 1912, No. 5. 14 sidor.

Beskrivning av et fall av tabes dorsalis, observerat under loppet av 4 år (1907—1911) med temperaturkurvor under sammanlagt 38 månader. Temperaturkurvorna visa ett mycket oregelbundet

förlopp med afebrila perioder omväxlande med feberperioder, båda av olika längd, de afebrila högst 5½ vecka de febrila högst 4½ månad. Den högsta temperaturen var 40,8° C den 21 maj 1908. Allmäntillståndet var under temperaturstegringarna endast föga påverkat. Författaren diskuterar orsaken till temperaturstegringarna, vilka vid en okomplicerad tabes knappast förekomma och anser dem böra betraktas såsom »temperaturkriser«, orsakade såsom andra tabetiska kriser av den syfilitiska sjukdom, vilken här angriper temperaturcentrum.

Författaren har i litteraturen funnit en del mera eller mindre liknande fall, beskrivna av *Pel*, *B. Oppler*, *Stange* och *Brustein*, *Marie* och *Guillain*, *Wagner* samt *Hoffman* och *Aronsohn*.

Den ifrågavarande pat. visade också några gånger komatösa anfall med respirationstillstånd. Dessa uppfattas av förf. såsom »respirationskriser«.

Ett intressant fall, som är ganska väl beskrivet och väl värt ett grundligare utforskande. Huruvida förhållandena voro sådana att ett utforskande av fallet var omöjligt eller icke, kan jag naturligtvis ej avgöra.

4. *Pneumoni, kompliceret med akut ledreumatisme*. Hospitalst., No. 24, 1912. 8 sidor.

Detta fall synes mig intressant, dock må jag framhålla, att jag icke så speciellt studerat lungsjukdomar, att jag känner mig fullt sakkunnig i detsamma. Fallet börjar såsom en tämligen svår pneumoni. På tionde sjukdomsdagen symtom från en mängd av kroppens leder. På elfte sjukdomsdagen börjar en oregelbunden lysis, under vilken pneumonien småningom försvinner. Ledaffektioner kvarstå sedan omkring 4 veckor under bilden av någorlunda akut ledgångsrheumatism. Sedan ledförändringarna försvunnit, är pat. afebril i 4 dagar. Därefter åter temperaturstegring under uppträandet av en serös pleurit, som varar i 3 veckor och efterföljes av 4 veckor synbart fullständig hälsa. Men så får pat. sin fjärde sjukdomsbild, bestående i ett empyem. Pat. opereras och är sedan frisk efter 1 månad samt förblir frisk.

I diskussionen av fallet anser författaren, »at man i dette Tilfælde maa anse den Fränkelske mikrobe som aarsak til pat.s rheumat. acut., N. B. i videste forstand«. Men bevisen härför saknas fullständigt. I sjukdomsbeskrivningen saknas fullständigt undersökningen av sputum. Inte en gång makroskopisk beskrivning av sputum förekommer. Ur en klinisk bild sluter han utan vidare till etiologin. Författaren synes vara okunnig om

den allmänna lagen, att samma kliniska bild liksom också samma patol.-anatomiska förändring kan åstadkommas av olika etiologier samt att en och samma etiologi kan åstadkomma olika kliniska bilder och olika patologisk-anatomiska förändringar. När nu författaren anser pneumokocker i detta fall vara etiologien, så borde han dock åtminstone gjort något försök att påvisa dem. Men därom finnes intet nämnt. Författarens åsikt kan ju vara riktig, men bevisföringen för densamma är fullkomligt underhaltig.

5. *Demonstration av: 1) fotografier av ett exanthem antagligen pemphigus chron. och 2) en patient med erysipelas perstans (elephantiasis).* Tidsskr. for den norske lægeforen. Nr. 22. 1912. 4 sider.

Demonstrationen synes vara nog och detaljrikt utförd, men för övrigt utan vidare intresse.

6. *Staseblödningar ved kompression av kroppen (»Stanungsblutungen», »Masque ecchymotique»).* Norsk mag. for lægev., Nr. 1. 1913. 22 sider.

Författaren beskriver ett fall, då en arbetare under arbete på taket av en hisskorg genom att denna plötsligt gick upp blev illa klämd mellan hisskorgen och hissachtets tak. Efter en noggrann beskrivning av de talrika blödningar och andra symtom, som uppträdde, övergår förf. till omnämmande av de olika förklaringar, som en mängd författare givit till blödningarnas uppkomst. Härefter ingår förf. på en diskussion av de olika sätt, på vilka dessa blödningar kunna uppstå, vilka sätt han delar i passiv (utifrån kommande) och aktiv (genom muskelsammandragning åstadkommen) kompression. Slutligen påpekar han, att frågan också har rättmedicinsk betydelse och anför exempel därpå.

Det är en i flera avseenden viktig och hittills åtminstone så vitt jag vet, för litet beaktad fråga, på vilken författaren här ingår. Hans utläggning av frågan synes mig sakrik och intressant, men kunde utan tvivel varit klarare och bättre disponerad.

7. *Et tilfælde av Primær hudaktinomykose.* Norsk mag. for lægev., No. 8. 1913. 28 sider.

Fallet är en 62 år sinnessjuk man, som inlades på sjukhus för »bylder paa brystet», dog efter 2½ månads sjukhusvistelse och obducerades. Han hade haft hudförändringarna på bröstet i 6 månader och icke förbättrats genom incisioner. Ur öppningarna flöt vid inkomsten muco-purulent segt slemmigt sekret. Mikroskopisk undersökning visade endast »purulent betændelse». Drygt

en månad efter inkomsten uppstodo nya infiltrat med abscesser på venstra höftkammen, på metacarpus samt på höger och venster ben. Varet från abscessen på höger ben visade sig innehålla aktinomykossvampar. Varet hade en egendomlig och kväljande lukt. Efter den metastatiska utbredningen steg den förut afebrila temperaturen, till omkring 38°, ibland upp till 39°. Den metastatiska utbredningen fortsatte ända till pats död under marasm. Från mun och svalg aldrig några symtom. Vid obduktionen påträffas små, tydligen färskas härदार i lever och njurar och från bröst huden hade den på ett ställe gått in til pleura costalis. Det förelåg alltså primär hudaktinomykose, vilket är en mycket sällsynt form.

Efter genomgåendet av hudaktinomykosens olika former (aktinomykotisk lupus, aktinomykotiskt ulcus m. fl.) övergår förf. till frågan om inkubationens längd, vilken han genom kasuistik söker besvara. Av de över tusen fall som han ur litteraturen genomgått har han endast funnit 45 som givit upplysning. Såsom resultat av denna undersökning framhåller förf., att inga prodromalsymtom förekomma under inkubationen, att tiden för inkubationen är svår att bestämma, men den synes i allmänhet vara kort i somliga fall endast några få dagar. I vissa fall, framför allt sådana, där aktinomyces-smittan ligger inuti en främmande kropp, kan emellertid inkubationstiden vara mycket längre ända till 4—6 veckor, vilket förf. funnit en gång. Ju större virulensen är desto mera tenderar inkubationen att vara kort. Mängden av infektionsmassan spelar också en roll. Kulturförsök visa också en hastig utveckling. Kolonier redan efter 24—48 timmar. Djurförsök både med direkt ympning och med renkultur visa också, att resultatet för inkubationen motsvarar inkubationen hos människan.

Förf. behandlar sedan frågan om aktinomykosens latens, vilken ej alls är ovanlig. Den synes ej betingas av någon särskild form av svampen, utan den vanliga formen ligger antagligen liksom inkapslad, men kan genom något slags irritament framkalla ny växt hos svampen. Inträffar intet irritament synes latens kunna vara obegränsad.

Författaren försöker i tillslutning till sitt fall att utforska en del frågor angående aktinomykosen och offrar tydligen mycken tid och stor möda på denna forskning. Så vitt jag kan se är forskningen utförd rationellt och utan någon egentlig anmärkning, men framställningen i arbetet är oklar. Man har ibland svårighet att fatta sammanhanget.

8. *Pediculose som aarsak til anæmi.* Tidsskr. f. d. n. lægefor., No. 17 och 18. 1913.

Något separat har ej tillsänts mig, varför jag ej kan yttra mig om detta arbete.

9. *Koncentrerte intravenøse neosalvarsaninjektioner.* Norsk mag. for lægev., No. 2. 1914. 11 sidor.

Ett arbete som numera endast har historiskt värde, visande ett blad i salvarsanbehandlingen utvecklingshistoria, vilken förf. tydligen noggrant följt med.

10. *Et tilfælde av spytteglasinfektion med tuberkulose.* N. mag. f. lægev., No. 6. 1914. 3 sidor.

En 29-årig fullt frisk sköterska på ett tuberkulossjukhus fick på högra pekfingertoppen ett sår omkring en månad efter sedan hon vid rengöringen av spottkoppar hade fått en hudlöshet på nämnda fingertopp, dock så obetydlig att hon ej fäste sig vid den. Såret tillväxte och omkring det uppstodo knappnålshuvudstora tuberkler, så att förändringen fick bilden av en ulcerös, miliär hudtuberkulos. Högra kubitalkörteln svällde an.

Ett intressant fall, som borde undersökts noggrannare. Det är ett stort fel av förf. att inte ha gjort undersökning på tuberkelbaciller. Man får aldrig, såsom jag redan vid arbetet No. 4 framhållit, från den kliniska bilden sluta till etiologin. Det kan finnas andra infektioner än tuberkulos, som ge en sådan bild. Det är ett svårt fel hos förf. att upprepade gånger negligera den bakteriologiska undersökningen. Dessutom borde förf. ha gjort histologisk undersökning. Fallet är mycket underhålligt behandlat.

11. *Tertiær syfilis (spec.: syf. congen. tarda) — hudtuberkulose med 3 avbildningar* N. mag. f. lægev., No. 7. 1914. 17 sidor.

Ett i praktiskt hänseende mycket viktigt arbete med 3 synnerligen upplysande fall, om hur lätt förväxling av hudtuberkulose och gammal hudsyfilis kan ske. Visserligen är detta ett ganska välkänt förhållande, men det bör ständigt och jämt påpekas och 1914, då förf. skrev detta arbete, var kanske likheten mellan dessa båda sjukdomar inte så väl bekant. Författarens påpekande av likheten mellan tuberkulösa och syfilitiska tuberkler samt av Wassermanns-reaktionens och tuberkulinets stora diagnostiska betydelse äro mycket viktiga. Författarens ord: »Selv hvor man er aldrig saa sikker paa tbc. bor den (Wassermann'ske reaktion) ikke undlates» äro i full överensstämmelse med mina egna ord i mina föreläsningar för studenterna: »Ställ aldrig diagnosen hudtuberkulos eller hudsyfilis enbart på den kliniska bilden,

ty denna kan i båda dessa sjukdomar vara densamma, utan på Wassermanns reaktion och tuberkulinreaktion». Någon vetenskaplig betydelse äger arbetet däremot inte, enär inga ingående undersökningar äro gjorda.

12. *Tre tilfælder av visceral syfilis, behandlet med neosalvarsan.* Tidsskr. for Den norske lægeforening, No. 19. 1914. 8 sidor.

Ett fall av *paralysis generalis*, ett av *syphilis cerebri* och ett av *leversyphilis* visa alla tre en rask och betydlig förbättring under neosalvarsanbehandling.

Fallen äro kritiskt belysta och bedömt från tiden 1914, då salvarsanbehandlingen just kämpade sig fram, är det ett i praktiskt hänseende viktigt arbete, huru obetydligt det än må förefalla.

13. *Bidrag til spørgsmaalet: Den moderne medikamentelle behandling av paralyse og tabes.* N. mag. f. lægev., No. 6. 1916. 28 sidor.

Förf. genomgår olika behandlingar av dessa sjukdomar, nämligen med *tuberkulin*, *nukleinsyra*, *neosalvarsan*, *salvarsanserummetoden*, *kvicksilver* eller *kvicksilverserum i spinalkanalen* eller kombination av dessa olika metoder. Vid en kritisk granskning av resultaten finner emellertid förf., att man icke kan draga några säkra slutsatser angående behandlingens nytta, men dock göra vissa betraktelser. I dessa kommer förf. till den åsikten att det intraspinala behandlingssättet skulle vara det hittills mest rationella. Författaren går till slut in på frågan om profylaxen av paralyser och tabes. I denna fråga anser förf., att den bästa profylaxen icke bara mot cerebrospinal syfilis, utan även mot allsen organsyfilis är en kraftig og konsekvent genomförd behandling av den primära och sekundära syfilis.

Det är en praktiskt viktig fråga som förf. här går in på. Vid behandlandet av densamma visar han god kritik, men något vetenskapligt utforskande av frågan försöker han ej.

14. *Sakralinjektioner ved pruritus i genito-analregionen.* N. mag. f. lægev., No. 12. 1916. 10 sidor.

Sedan förf. utlåtitt sig om naturen av pruritus i nämnda regioner diskuterar han verkningssättet av sakralinjektionerna. Han anser, att dels *nedsettes* ledningsförmågan i nerverna, så att stark klåda förändras till svag eller försvinner, och dels *förändras* ledningsförmågan, så att klådan inte längre uppfattas såsom klåda.

Förf. anför 6 fall av pruritus, behandlade med sakralinjektioner och framhåller att »virkningen i alle tilfælder var temmelig

slaaende». Till slut diskuterar han indikationerna och ingår på metodiken.

Arbetet är ganska värdelöst, att draga terapeutiska slutsatser efter behandling av sammanlagt 6 fall är synnerligen osäkert.

Arbetet är också publicerat på tyska under titeln: *Sakralinjektionen bei Pruritus der Genito-Analregionen* i Dermat. Wochenschr., Bd. 63. 1916. 9 sidor.

Dessutom är en kort resumé på 2 sidor intagen Nord. dermat. Kongressforh. 1916.

15. *Naar inficeres lupuspatienterne med sin tuberkulose?* Forhandlinger i Medicinsk selskap, 1918. 6 sidor.

Förf. anmärker först, att då tidpunkten för infektionen ej säkert kan påvisas, det i stället blir fråga om, vid vilken ålder det första uppträdandet av lupus kan påvisas. Materialet, som härstammar från Rikshospitalets hudsjukavdelning och som består av 114 fall, har förf. delat i två avdelningar: 1) fall, i vilka lupus är det första synliga tecknet till tuberkulos (»primär» lupus) och 2) fall där andra tuberkulosformer först visa sig (»sekundär» lupus).

Tager man alla 114 lupusfallen tillsammans, så har lupus uppträtt i större delen (60 av 114) före 15-årsåldern. Tager man endast »primär» lupus, så har lupus uppträtt i större delen (19 av 34) redan före 10-årsåldern. Vid »sekundär» lupus (80 fall) är förhållandet såsom i det först nämnda fallet med större delen före 15 år, men om man sammanställer de första tecknen till tuberkulos i dessa 80 fall, så visar sig dess uppträdande mycket tidigare. Redan vid 5 års ålder har man 33 fall d. v. s. mellan $\frac{1}{3}$ och $\frac{1}{2}$. Tager man tillsammans denna form av tuberkulos och den »primära» lupus, så får man en bild av tuberkulosens första uppträdande, och den visar att flertalet ligger redan före 5 år.

Förf. sysselsätter sig sedan med undersökningar, under vilka former tuberkulosen först uppträder, patienternas kön, multipelt uppträdande av lupus och lungförändringarnas förhållande till lupus. Några slutledningar om orsaken till den olika lokaliseringen anser sig förf. ej kunna draga.

Det är en intressant liten studie, som utförts på uppmaning av professor Bruusgaard och ingick i Med. sällskapets diskussion om tuberkulosinfektionen i barnåldern. Arbetet synes väl utfört. Det har endast ett fel, nämligen för små siffror, men det kan förf. inte hjälpa.

16. *Nogen betragtning over erythema nodosum.* Norsk mag. for Lægev., August 1922. 6 sidor.

Ett litet välkommet inlägg mot den av pediatrikerna nästan såsom dogm uppställda åsikten om den tuberkulösa naturen av erythema nodosum. Förf. stöder sig dels på litteratur, dels på 13 å Rikshospitalets hudavdelning behandlade fall med erythema nodosum. I 9 av dessa gjordes ympningar på marsvin alla med negativt resultat.

Arbetet, som syftar till lösning av frågan om etiologin till erythema nodosum, är ganska väl utfört.

17. *Icterus während und nach der Salvarsanbehandlung.* Arch. f. Derm. u Syphil., 1923, Bd. 142, Heft 2, 12 sidor.

Författarens uppmärksamhet har dragits till denna fråga på grund av de många fall av ikterus, som han bland sina salvarsanbehandlade syfilisfall haft. Dessa ikterusfall äro icke mindre än 15 fall på 206 salvarsanbehandlade syfilisfall (från januari 1919 till januari 1922), således 7,3 %. Till jämförelse meddelar förf. att *Milian* har 2 %, *Pulvermacher* 1,5 % 1917 och 2,75 % 1919. Av författarens 15 ikterusfall hade 4 primär syfilis med negat. Wa. R. (grupp A.), 9 sekundär syfilis (grupp B) och 2 gammal syfilis (grupp C). För grupp A anser sig förf. kunna utesluta medverkan av syfilis och antaga enbart salvarsanverkan. Angående grupperna B och C har han ej kommit till något säkert resultat, men synes vilja antaga dels en direkt och dels en indirekt salvarsanverkan.

Arbetet har föga betydelse. Det för knappast frågan närmare sin lösning och borde utförts på ett mycket grundligare och vetenskapligare sätt.

18. *Vismut i luesterapien.* Norsk mag. for Lægev. Novemb. 1923. 7 sidor.

Först en liten nätt historik över utvecklingen av vismuts användande i syfilisbehandling från det anspråkslösa första meddelandet i *Presse médicale*, No. 48, 1921, av *Sazerac* och *Levaditi* och till dess det vid slutet av 1922 allmänt ansågs såsom ett förstklassigt antisypiliticum. Därefter behandlingstekniken, toleransen och intoxicationer samt sedan hans egen erfarenhet av medlet trépol, grundad på sammanlagt 32 fall av syfilis i olika stadier. Resultaten framhåller förf. såsom synnerligen goda. I detta nya medel har man »faat en meget god medhjelp i kampen mot syfilis» säger han.

Det är ett vanligt terapeutiskt arbete av enklaste slag.

19. *Bakteriologische und klinische Studien über Hauttuberkulose, besonders Lupus vulgaris.* Acta dermato-venereologica, 1924,

Vol. V, sid. 357—432 och 507—584 = 152 sid. Författarens gradualavhandl.

Det är et stort och väl planlagt arbete, på vilket författaren började 1916 och ej avslutade förr än efter 1922 och som han delat i en experimentell del (51 sidor) och en klinisk del (176 sidor).

Den experimentella delen föregå av en liten historisk översikt (9 sidor) angående frågan om tuberkelbacillernas olika typer, varunder han även uppkastar frågan om den roll dessa spela för hudtuberkulosen. Såsom resultat av olika undersökningar anses, att man i stort sett kan uppställa 4 typer av tuberkelbacill, nämligen human typ, bovin typ, fågeltyp och de kallblodiga djurens typ. Det är dock endast de båda första som intressera förf. Dessa två typer äro ej så skilda, at icke hos vissa individer båda typerna kunna förekomma, enär mottagligheten hos olika individer är mycket olika. Det skall till och med i ett fall av hudtuberkulos påvisats fågeltyp (Lipschütz). Även finnes atypiska stammar. Fall av bakteriologiskt bestämd hudtuberkulos sammanställer förf. i en tabell, omfattande 172 fall. Av dessa ha 122 haft human typ, 44 bovin typ och 6 varit atypiska. Slutligen uppställer förf. de olika kännetecknen på human och bovin typ, av vilka han anser virulens-provet på kaniner vara det viktigaste, bestående i att kaninerna äro oemottagliga för en infektion med 0,01 gram kulturmassa av human, men ej av bovin stam.

Vid beskrivningen av sina egna undersökningar anger han först sina arbetsmetoder, bestående i det sönderstyckade ympmaterialets inokulation på innersidan av högra låret hos ett marsvin. Sedan tuberkulosen utbrytit, gjordes från den ostiga massan i de tuberkulösa marsvinens lymfkörtlar odlingar på en mängd olika substrat. Även infekterades nya marsvin. Från vissa av odlingarna infekterades sedan kaniner. Under tiden mars 1916—januar 1922 infekterades 45 marsvin från *lupus vulgaris*, 28 fall från annan hudtuberkulos och 6 fall ben- och invärtes tuberkulos, tillsammans 79 fall. Från hudtuberkulosens 73 fall renodlade förf. 54 stammar, och av dessa prövades 42 på kaniner (brist på kultursubstrat och djur under den svåra kristiden var orsaken, att 12 kulturer ej blevo prövade). Förf. anser en virulensökning kunna ske, men aldrig en övergång från en bacilltyp till en annan. Mot åsikten, att *lupus vulgaris* inte alltid skulle bero på tuberkelbaciller uppställer förf. sin erfarenhet av 51 ympningar på 120 marsvin, av vilka 50 blevo positiva, och det enda negativa fallet lätt förklaras genom att endast minimala hudstycken kunde exstirperas. Andra författares negativa resultat förklarar förf. genom en

opraktisk teknik. Över de 54 renodlade bacillstammarna och deras ympning på kaniner har förf. uppställt utförliga tabeller (17 sidor), som visa närmare omständigheter och resultat. Dock har han försummat att angiva fallens yrke och bostad (på landet eller i stad). Endast 2 fall No. 18 och 20 visa bovin typ och 1 fall (No. 15) är humant atypiskt.

Sedan övergår förf. till morfologiska och tinktoriella förhållanden, vilka han finner ge säkra kännetecken för att skilja human och bovin typ, samt därefter till tuberkelbacillernas undersökning i »Dunkelfeld» och kommer härvid med den upptäckten, att tuberkelbacillerna i färska kulturer såväl i buljong som på fasta substrat vid undersökning i ultramikroskop visa en mycket livlig rörelseförmåga. Han uppger själv, att alla läroböcker och monografier över tuberkelbacillen förneka dess rörlighet.

För att bilda mig en uppfattning i denna fråga har jag bett doktor *Erik Wassén* på *Statens Bakteriologiska Laboratorium i Stockholm*, göra efter *Hollands* undersökningar med Ultramikroskop. *Wassén* har sedan meddelat mig, att han enligt *Hollands* beskrivning undersökt 4 humana och 2 bovina stammar samt att de alla visat *ingen som helst rörlighet*. Stammarna voro dels alldeles färska och dels äldre. Hur *Holland* kan ha iakttagit egenrörelse på sina odlade tuberkelbaciller, är mig därför omöjligt att förstå. Påståendet får stå för hans egen räkning.

I avseende på marsvinympningarna anser sig förf. i stort sett kunnat finna en viss parallellism mellan tuberkulosen hos människan och det från henne ympade marsvinet. Vidare framhåller förf. såsom sitt resultat påvisandet, att hudtuberkulosen i Norge endast relativt mycket sällan förorsakas av bovin infektion.

I den kliniska delen avhandlar förf. först den humana och bovina typens förekomst i hudtuberkulosens olika former enligt egna och andra författares undersökningar. Viktigast härvidlag är, att förf. i 3 fall av papulo-nekrotiska tuberkulider renodlat 3 tuberkelbacillstammar alla av human typ och således visat, att denna form är äkta tuberkulos. Fyra fall av scrophuloderma gävo även alla humana stammar. 32 lupuspatienter gävo 2 av bovin och resten av human typ, dock en atypisk.

Förf. undersöker sedan, om hos patienter med hudtuberkulos det blir olika reaktion för humant eller bovint tuberkulin. Efter en längre utredning med 7½ sidor tabeller kommer han till resultatet, att 385 jämförande undersökningar med reaktion av humant och bovint tuberkulin visat, att största delen av patienterna reagerat på samma sätt för de båda slagen av tuberkulin och att

det på tuberkulin-diagnostisk väg ej kan fastställas, om ett fall har human eller bovin infektion.

Därefter går förf. in på frågan om patogenesen vid lupus. Han tänker sig 3 vägar nämligen, inhalation, infektion genom näringskanalen och infektion genom huden. Under diskussion om sannolikheten av dessa vägar anför han en massa fall och experiment dels egna dels andra, framför allt *Jadassohns* kända fall från 1889 med lupus uppkommande synbart primärt i en tatuering. Stor uppmärksamhet lämnas *Lewandowskys* experiment och han citerar L.s intressanta resultat av försöken med hämatogen infektion. »Da, wo die Bacillen sich ungehemmet im Organismus vermehren, reagiert dieser mit den Erscheinungen gewöhnlicher Entzündung; aber wo die Bacillen unter Einwirkung von specifischen Antikörper langsam zu Grunde gehen, da entstehen Tuberkel und tuberkuloide Struktur». Förf. anser L.s experiment såsom grundläggande och bildande en bas för läran om denna sjukdoms patogenes. Sedan förf. diskuterat djurexperiment och de former av tuberkulos, som anses bero på direkt hudinfektion, nämligen 1) tuberculosis cutis miliaris ulcerosa, 2) tuberculosis cutis verrucosa, 3) tuberculosis cutis nekrogenica, 4) det tuberkulösa primärsåret och 5) lupus på näslemhinnan, kommer han till den åsikten, att mycket litet talar för teorin om lupus uppkomst genom primär hudinokulation, utan att *lupus kan uppträda endast hos en redan tuberkulös individ*.

Därefter övergår förf. till kapitlet om *hämatogenesen* för lupus vulgaris. Häröver äro meningarna i litteraturen mycket delade och påstående står i så hög grad mot påstående, att förf. anser det lönlöst att närmare ingå på det historiska, utan endast anför det viktigaste. Såsom bevisat torde kunna anses, att tuberkelbaciller kunna cirkulera i blodet utan att förorsaka miliärtuberkulos, däremot tuberkelmetastaser i ett enda organsystem t. ex. enbart i huden, enbart i lungorna. Även hos kliniskt friska personer kunna tuberkelbacillen cirkulera i blodet. Bacillämi uppträder kort efter infektionen. Utbredningen av tuberkelbaciller genom lymfvägarna är dessutom förut konstaterad. Ingående studerar förf. såväl fall ur litteraturen som egna fall av olika slags hudtuberkulos, scrophuloderma, lichen scrophulosorum, multibel akut hudtuberkulos, akut exfoliativ erythrodermie, multipel disseminerad lupus, vidare lupus med utbrott då och då, på olika ställen och slutligen lupus uppkommen efter akuta infektionssjukdomar. Den sista gruppen ägnar han särskild uppmärksamhet och belyser med 26 fall. De sjukdomar, som på detta

sätt framlocka tuberkulosen, finner han vara framför allt mässling, men dessutom influensa och kikhosta, varjämte ett fall observerats vid difteri, skarlakansfeber, erysipelas, påssjuka, lunginflammation, bronchit, adenit och reaktion vid ympning med tuberkulin. Dessa sjukdomar kunna även förosaka försämring av en bestående lupus.

Ingen sammanfattning av resultatet av hans undersökningar om hudtuberkulosens pathogenes.

Slutligen övergår förf. till att pröva sammanhanget mellan lupus (den viktigaste formen av hudtuberkulos) och lungtuberkulos (den viktigaste formen av invärtes tuberkulos). Han uppställer då frågan: har eller får lungtuberkulösa ofta eller sällan lupus? Denna belyser han med fall ur litteraturen och ur eget material och anser sig ha påvisat, att den samtidiga förekomsten av dessa båda tuberkulosformer ej alls är så ovanlig som många antaga. Ej heller här har han någon sammanfattning.

Till slut en kasiustik av alla fall, från vilka renkultur erhållits (54 sidor) med updrag ur journal och djurprotokoll (26 sidor) och litteratur (4 sidor).

Det stort och väl planlagda arbetet har förf. utfört så, att det bidrager till utredning och belysning av flera viktiga punkter inom tuberkulosläran. Med prisvärt tålamod och stor energi har han under över 6 år fullföljt sina forskningar så långt som han kunnat komma.

Men utförandet av den väl anlagda planen har icke blivit lyckligt. Rubrikerna i innehållsförteckningen stämna mången gång inte överens med innehållsförteckningen och denna är mycket virrigt uppsatt. Ej heller stämna siffrorna i tabellerna med siffrorna i texten. Det hela är ett ledsamt virrvarr. Kommer därtill författarens uppgift om tuberkelbacillernas rörlighet, vilken jag på grund av *Wasséns* kontrollundersökningar anser mig ha goda skäl att betvivla. Jag har därför fått ett intryck av otillförlitlighet i detta storartat planlagda arbete.

20. *Betydningen av cerebrospinalväskens undersökelse ved diagnose og behandling av den cerebrospinale syfilis.* Tidsskrift for Den norske lægeforening, No. 24. 1925. 10 sidor.

Först en kortfattad historik om utvecklingen av vår kännedom om de syfilitiska affektionerna av hjärnhinnorna, gående tillbaka till *Lallemand* 1834 och särskilt uppehållande sig vid neurorediverna. Förf. kommer sedan över till lumbalpunktionen och ger en sammanställning ur litteraturen angående tidpunkten för uppträdandet av patologiska förändringar i cerebrospinalvätskan.

huru ofta dessa förekomma, varuti de bestå och salvarsanbehandlings inverkan på dem. Därefter övergår han till huru undersökningen bör utföras, när och huru ofta undersökningen bör göras samt dess betydelse för prognos och behandling.

Arbetet är huvudsakligast en sammanställning ur litteraturen, sakrik, men illa disponerad.

21. *Konstitutionelle hudsykdommer*. Tidsskrift for Den norske lægeforening. No. 21. 1925. 10 sidor.

En översikt över sammanhanget mellan sjukdomar i kroppens inre och i huden. Såsom slutresultat framhåller förf. nödvändigheten för en god dermatolog att inte bara kunna se *på* huden, utan också *tvärs genom* den.

Översikten är ganska fullständig trots dess kortfattade form. Den är vidare trots sin mera populära form sakrik.

22. *Om tuberkuloseresistens*. Forh. i Det Norske Med. Selskab, 1927. 4 sidor.

Ett diskussionsinlägg, i vilket förf. redogör för sina resultat av sina egna undersökningar från Rikshospitalets hudavdelning om Pirquets reaktion på omkring 500 patienter samt sedan ingår på frågan om erythema nodosums tuberkulösa natur, vilken han ivrigt och ganska skickligt söker att nedslå.

23. *Dr. Hollands bok om kjønnsorganenes sykdommer*, Steenske forlag, Oslo. 1931. 95 sidor.

Den är en populär framställning som avser att beskriva samtliga sjukliga förändringar i könsorganen. Dylika upplysningsarbeten för allmänheten äro synnerligen viktiga. Men många författare till dem inse inte vikten av, att dessa arbeten skrives synnerligen noggrannt och väl. Tvärtom anse de, att det är väl ej så noga, när det bara är populärt arbete, och taga därför saken ganska lätt. Och så har tydligen doktor *Holland* också gjort. Men det är svårare att skriva en populär bok än en vetenskaplig. Det är svårare att klargöra en medicinsk sak för den medicinskt obildade än för den medicinskt bildade. En populär upplysnings-skrift bör verka uppfostrande. Den måste framför allt vara klar, redig och logisk. Men det är tyvärr, just vad doktor *Hollands* bok *icke* är.

När han (sida 11) försöker sig på en definition av könssjukdomar, så likställer han dem med »veneriska sjukdomar» och kallar sedan ulcus molle, syphilis och gonorrhoea för de 3 viktigaste av de veneriska sjukdomarna, till vilka kommer en del andra åkommor. Dylika (herpes genitalis, balanitis, phimosis m. fl.) skulle således också vara veneriska sjukdomar d. v. s. åstad-

kommas genom dyrkandet av Venus. En förvrängd uppfattning härav måste allmänheten få. Exempel på författarens fullkomliga brist på logik framträda tydligt vid hans skildring av gonorrhén. Såsom underrubriker under »Gonorre hos menn» har först »Betendelse i blærehalskjertelen, prostatitt», men behandlar under denna inte bara prostatiter, utan även spermatocystiter och epididymiter. Den andra underrubriken lyder »Blindganger», liksom denna anatomiska bildning vore en sjuklig förändring. De tre sedan följande rubrikerna lyda: »Gonorre i endetarmen», »Gonorre hos smågutter» och »Forsnevring i urinrøret», visande att förf. inte förstår betydelsen av enhetlig indelningsgrund. Såsom den sista underrubriken av »Gonorre hos men» uppställer förf. »Gonorre i øinene», liksom denna sjukliga förändring inte lika väl skulle kunna förekomma hos kvinnor. När förf. sedan övergår till »Gonorre hos kvinner» har han såsom en underrubrik där: »Icke gonorreisk betendelse hos småpiker». Hur denna förändring skall kunna kallas gonorrhé får stå för författarens räkning. Dråplig är författarens framställning av »Nerøse kjønns sykdommer» (sida 77). Såsom sådana anför han »nedtrykthet og forstemthet» på grund av något könslidande. Men nedtrykthet och förstämndhet äro inte könslidanden utan psykiska lidanden för vilka ett könslidande spela en viss etiologisk roll, således alldeles motsatt till författarens framställning.

Det anförda må vara nog såsom exempel på den oklarhet och det ologiska, som genomgår hela boken såväl rubriker som text. Mitt omdöme måste tyvärr bli: Det är ledsamt att en sådan bok såsom upplysningsskrift skall spridas bland folket.

Överblicka vi doktor *Wilhelm Hollands* vetenskapliga författareverksamhet sådan som den framträder i hans mig tillsända arbeten, så ser man, att han under en tid av 20 år (1911—1931) utgivit 23 arbeten. Av dessa äro emellertid fyra, nämligen arbetena 1, 5, 22 och 23, så beskaffade, att jag icke kan godkänna den såsom merit för en professur, varjämte ett arbete nämligen arbetet 4, helt och hållet faller utom dermatologi och syfilidologi och ett annat arbete, nämligen No. 8, av mig ej kan bedömmas. Det återstår således 17 arbeten, som skola bilda den grund, på vilken jag skall bedömma hans merit för professuren i dermatologi och syfilidologi. Dessa 17 arbeten behandla lika många ämnen eller åtminstone 16 ämnen, om man nämligen vill räkna arbetena No. 15 och 19 såsom behandlanden samma ämne. Detta publikationssätt är utmärkande för ett icke vetenskapligt arbetsätt. Den vetenskaplige arbetaren visar ett helt annat slag av

produksjon. Hos honom ser man, hur han fördjupar sig i en viss fråga, hur ett nytt arbete utvecklas ur et föregående, till dess det föreligger en större eller mindre följd av sammanhängande arbeten. Men ett sådant arbetssätt finnes ej spår till i *Hollands* publicering. Någon god vetenskaplig forskare är därför *Holland* icke, men en viss grad av vetenskaplig forskning finnes dock i hans arbete. Publikationerna utgöras av *beskrivning av fall* i 7 fall (2, 3, 6, 7, 10, 11 och 12) och i 3 av dessa (6, 7 och 11) har förf. gjort en större eller mindre vetenskaplig utläggning, *beskrivning av behandlingsmetoder* i 4 fall (9, 13, 14 och 18), *litteratursammanställning* i 1 fall (20), *översikt* i 1 fall (21) och *vetenskaplig forskning* i 4 fall (15, 16, 17 och 19). Dock har han i anslutning till sitt fall i arbetet No. 7 utfört en väl planlagd vetenskaplig undersökning, varför han egentligen har 5 arbeten med vetenskaplig forskning. Av sistnämnda 4 fall är No. 15 ganska väl utfört, ehuru dess värde förringas av de små siffrorna. Mot No. 16 har jag ej heller något att anmärka. Det är en modern fråga och för dess lösning borde gärna materialet varit större, men forskningsmetoden är rationell och bidrager till frågans lösning. Däremot finner jag icke i arbetet No. 17 ikterusfrågan väl behandlad, och arbetet har föga betydelse. Hans största vetenskapliga arbete är No. 19. Om detta har jag redan givit mitt omdöme, hur det är ganska väl planlagt, men illa utfört samt verkande otillförlitligt. Någon större vetenskaplighet röjer det därför knappast och den grad av vetenskaplig forskning som finnes i *Hollands* arbeten är icke av bästa slag. Hans försök som populär upplysningsförfattare är alldeles misslyckat.

2. *Edvard Gundersen*. Avlade medisinsk embedseksamen 1916.

Har haft följande sjukhusutbildning: 1. Kandidattjänst vid Epidemiavdelningen 6 månader, 2. I. avdeln. vid Ullevål 15 juni—31 aug. 1913, 3. Inre med. avdeln. 8 mån., 4. VII. avdeln. vid Ullevål 1 sept.—30 april 1918, 5. Kirurg. avdeln. 4 mån., 6. III. avdeln. vid Ullevål 1 mai—31 aug. 1918, 7. hudsjukavdeln. 8 mån., 8. Rikshospitalets hudavdeln. 1 sept.—31 des. 1915 samt 9. IV. avdeln. vid Ullevål 1. sept.—31 des. 1918. Varit *assistentläkare* vid Oslo kommunala läkarevakt, kirur. avdeln. 15 april 1919—15 april 1920 (1 år).

Specialutbildning i hud- och könssjukdomar. 1. Underläkare vid Rikshospitalets hudavdelning i 4 år 16 april 1920—15 april 1924. 2. Assistent vid härens bakteriologiska laboratorium 16 april 1924—15 april 1926, varvid han utfört den Wassermannska reaktionen på alla inkomna blodprov och liquorprov samt serologiska

reaktioner, som ligga till grund för »komplementbindning vid tuberkulos, speciellt hudtuberkulos. Dessutom alla slags laboratorieundersökningar. Efter 1926 alltid gjort sjukhustjänst, där han haft tillfälle till bakteriologiska och serologiska undersökningar från hans privatklientel. 3. 1925 tilldelad Freia-stipendiet samt 1925 och 1926 Pasteurstipendiet för undersökningar över patogena hudsvampars biologi. 4. Sedan 1931 konsulent i hud- och könssjukdomar vid Dikemark sjukhus. 5. Sedan 1 jan. 1932 av fångvardstyrelsen utsedd till specialläkare i hud- och könssjukdomar vid fängelserna i Oslo.

Har utgivit 25 arbeten och uppsatser sedan 1919, nämligen:

1. *Vagusneurose efter influensa*. Norsk Mag. f. Lægev., No. 6. 1919. 7 sidor.

En 20-årig medicine studerande fick efter en lindrig influensa ofta påkommande anfall bestående i bradycardi, lokal meteorism, inspirationssvårighet, polyuri, pharynxspasm, svårighet att hålla ögonbulberna stilla vid slutna ögon, samt stark oro. Förf. tolkar symtomen såsom beroende på en vagotoni. Han beskriver fallet på grund av dess ovanlighet.

Fallet är väl beskrivet och utlagt, men har knappast något dermatologiskt intresse.

2. *Et bidrag til vor viden om det etiologiske slektskap mellem variceller og Herpes Zoster*. Göteborg 1923, 17 sidor och *Contribution à nos connaissances de l'affinité étiologique entre les varicelles et l'herpes zoster*. Acta dermato-venereologica 1924. Vol. V, fascicule 4, p. 585—602. 17 sidor.

Efter en kort litteratursammanställning av i litteraturen beskrivna fall, vilka illustrera möjligheten av ett etiologiskt samband mellan de båda kliniska bilderna varicellae och herpes zoster, omtalar förf. att han sedan 1920 varit uppmärksam på denna fråga och meddelar 6 serier, så beskaffade, att i samma epidemi ett växlande uppträdande av de båda kliniska bilderna förekommit på ett sådant sätt, att man osökt och naturligt vill sätta dem i etiologiskt förhållande till varandra. Förf. är böjd at antaga, att det virus som framkallar varicellae, till följd av annan angreppspunkt också kan framkalla den kliniska bilden av herpes zoster, men tror inte, att denna sjukdomsbild alltid framkallas av detta virus.

Frågan är klart och tydligt belyst, hans 6 serier väl utlagda och slutledningarna utan anmärkning. Det är ett gott bidrag till belysningen av denna fråga, som dock naturligtvis inte löses härigenom.

3. *Om salvarsanikterus* med noen bemerkninger om dens forhold til icterus catarrhalis. Norsk Mag. f. Lægev., November 1924. 7 sidor.

I denna fråga framhåller förf. vanskligheten att kunna komma till en säker uppfattning. Tre etiologier anser han kunna komma ifråga, nämligen salvarsanet, syfilis och katarrhal ikterus, och alla tre orsakerna tror förf. förekomma i olika fall. Vid individuell överkänslighet för salvarsanet är nog dettas toxicitet orsaken, men i andra fall kan ett latentluetiskt leverlidande för salvarsanet ge en Herxheimers reaktion, som framkallar ikterus och slutligen kan en katarrhal ikterus uppstå. Ikterus uppträder nämligen mången gång periodvis, ibland sammanfallande med influensaepidemier, och dylik periodvis uppträdande »salvarsanikterus» skulle inte bero på varken salvarsan eller syfilis utan vara en vanlig icterus catarrhalis.

Arbetet är i all sin korthet en god och intressant utläggning av denna invecklade fråga.

4. Tillsammans med Th. Thjøtta. *En streptothrix-art isolert fra blodet hos en rheumatiker*, Göteborg 1924, 14 sidor och *A streptothrix isolated from blood in a case of acute rheumatism with remarks upon the classification of ray fungi*, Journal of Bacteriol., Jan. 1925, Vol. X, No. 1. 12 sidor.

Ett egendomligt fall, börjande i juli 1923 med angina, vartill kom albuminuri, ledaffektioner, bronchit, tarm pares och peritonit, pleurit samt perikardit. Tre månaders feber, dock med två feberfria avbrott, ett mycket kort i början och ett längre i september samt fem månaders sjukdomsduration.

Vid fallets undersökning anlades 3 blodkulturer en i den första och en i den andra feberperioden under oktober samt en efter tillfrisknandet i december. Den sista blev steril, de båda första, ehuru anlagda i olika substrat med 7 veckors mellanrum, av två olika undersökare och på två olika sjukhus visade samma växt. Denna visade sig bestå av en renkultur av en svamp, tillhörande trådschamparnas stora grupp, av *Petruschky* kallat trichomyceter, men också beskriven under namn av actinomyces, discomyces, streptothrix, nocardia och oospora. I sista delen sysselsätter sig förf. med indelningen av denna grupp och klassificeringen av den funna svamparten.

Det är ett internt-bakteriologiskt arbete, som har föga att göra med dermatologien. Det är klart och redigt skrivet och visar, huru hemmastadd förf. är på det bakteriologiska området.

5. *Et tilfelle av myeloencephalitis epidemica med generellt zosterexanтем.* Norsk Mag. f. Lægev. Februar 1925. 11 sidor.

Av exanthem vid epidemisk encefalit omtalas i litteraturen endast enstaka fall av herpesruptioner och erythem. Då nu *Levaditi* och andra visat det etiologiska sammanhanget mellan herpesvirus och encefalitvirus, så anser förf. sina två fall ha intresse. Det första är en 55-årig snickare hos vilken det efter en lätt feber uppträder: herpes Zoster, en allmän varicella-liknande huderuption, parotit, paroxysmal singultus, somnolens, nackstyvhet, myokloni, atetos, pollakuri och en universel parästesi. Fallet gick til hälsa, men det kvarstod i huden en egendomlig känsla, som om den var beströdd med hyvelspån, från vilka han ej kunde bli ren. Det andra fallet var en 8 års gosse och liknar mest en något atypisk varicella, men med en del symtom från nervsystemet. påminnande om det första fallet, ehuru svagare uttalade.

Under tiden för dessa två fall uppträdde i samma distrikt en del fall, som ge en viss belysning av denna fråga. Förf. omnämner kort 9 sådana.

På grund av denna kasuistik kommer förf. till den åsikten, att det är vid de fall av epidemisk myeloencefalit, då den patologiska processen griper över på den sensibla nervsystemet d. v. s. vid den så kallade poliomyelitis-posterior-typen, som symtom från huden uppträda. Dessa symtom äro 1. sensibiliteitsrubbingar, ofta med neuralgier och yttrande sig som, hyperästesi, parästesi och anästesi samt 2. exanthem, yttrande sig som flyktiga erythem, papulösa eller urtikariella utbrott, herpes vulgaris, herpes Zoster oevh varicellae, i de svåraste fallen med blödningar och nekros.

Det korta arbetet är innehållsrikt och väl skrivet med en god vetenskaplig sammanställning av fakta samt bidrager säkert till en utredning av denna svåra fråga.

6. *Bakterium mesentericum vulgatum fundet i en »trépolabsces».* Norsk Mag. f. Lægev., Mai 1925. 4 sidor.

I en kall abscess i glutealregionen, uppkommen 5 månader efter en serie injektioner av trépol, fann förf. en renkultur av *B. mesentericum vulgatum* både i varet och abscessväggen. Förf. diskuterar, huruvida abscessen uppkommit genom infektion vid en injektion med trépol eller om inte den långa tiden av 5 månader efter injektionen gör det antagligare, att den uppstått utan sammanhang med injektionen, vilket vore något mycket sällsynt, men intressant i bakteriologiskt hänseende.

Det obetydliga arbetet är väl, intressant och vetenskapligt skrivet.

7. *Difteroide staver dyrket fra blodet i tre tilfelle av feber av ukjent årsak.* Norsk Mag. f. Lægev., Mai 1925. 5 sidor.

Förf. beskriver tre fall av remitterande feber utan några som helst kliniska symtom och med negativa serumreaktion för tyfoidfieber. Det första fallet började med snuva hade feber i två månader samt gick till hälsa. Det andra fallet hade feber i två månader och gick till mors. I det tredje fallet dog pat. i bilden sepsis efter 2½ vecka. I alla fallen erhöles på blodkultur växt av bacillus xerosis. I första fallet gav serum positiv agglutineringsreaktion, men negativ komplementfixering. Förf. antager, att mikroben inkommit genom nässlemhinnan, men vågar ej identifiera mikroben såsom sjukdomens etiologi.

Ett rent bakteriologiskt arbete utan dermatologiskt intresse, men vetenskapligt utfört och visande god utbildning i bakteriologi.

8. *Sopp-sporecylindre i urinen i et tilfelle av dysuri.* Norsk Mag. f. Lægev., Februar 1926. 6 sidor.

En undersökning av ett insänt urinprov, som inte innehåller äggvita, var eller blod, utan i den centrifugerade bottensatsen endast cylindrar, bestående av orörliga stora bakterier och förgrenade svamptrådar. Cylindrarna äro dels hyalina, dels korniga och ha dels utseendet av blodkroppscylindrar. Resultatet av den mikroskopiska och bakteriologiska undersökningen blir, att dessa cylindrar stamma från njurkanalerna, att de blodkroppslänkande cylindrarna äro svampsporocylindrar och svampen en Penicillium-art. Dessa svampsporer torde kretsat i blodbanorna och utsöndrats genom njurarna.

Arbetet har knappast dermatologiskt intresse, utan endast internt-bakteriologiskt, men det är intressant, vetenskapligt utfört och väl beskrivet.

9. *Om sopp-sporecylindrer i urinen.* Oslo 1927. 4 sidor.

Ett polemiskt inlägg av *Olav Sopp* mot *Gundersens* föregående arbete och ett genmäle av *Gundersen*.

10. *Pilzuntersuchungen über das Problem der Gramfärbung.* Arch. f. Derm. u. Syphil. B. 151 (Kongressbericht), 4 sidor, och Derm. Wochenschr., 1926, B. 82, No. 2. 1 sida.

Utforskandet av de olika betingelserna för Gramfärgningens olika utseende och ett försök att fastställa lagmässigheten härav är målet för dessa undersökningar. Härvid har förf. studerat svamparnas förhållande till Gramfärgningen under olika växt-

förhållanden. Såsom resultat framhåller han, att den Gram-negativa färgningen av svampar framträder under den gynsamaste tillväxten och tillhör mycelets evolutionsfas, under det den Grampositiva färgningen uppträder vid hämmat växande och tillhör mycelets involutionsfas.

Den korta uppsatsen, illustrerad med 5 kurvor och teckningar, behandlar endast en bakteriologisk detalj, men en intressant sådan och resultatet, visande olika färgningssammanhang med en mikroorganism livsföreteelser, är viktigt och kan få betydelsefulla uppslag. Någon dermatologisk betydelse har det dock icke.

11. *Etiologiske betraktninger over den infektiøse diabetes*. Forh. i Det Norske Medic. Selskap, 1927, 7 sidor och *Is Diabetes of infections Origin?* The Journ. of Infect. Diseas., Sept. 1927, Vol. 41, No. 3. 6 sidor.

Iakttagelsen av en anhopning och ökning av diabetesfallen inom vissa distrikt har givit anledning till tal om diabetes såsom en infektionssjukdom, utan att man kunnat ange något om den möjliga infektionens väsen och vägar. Det är denna etiologiska fråga som förf. behandlar. Såsom utgångspunkt väljes dödlighetskurvan för diabetes mellitus i Norge under femårsperioden 1917—21 från ett till 80 år. Den visar två maxima ett mindre till omkr. 80 vid pubertetsåren och ett större till över 200 i tiden 60—70 år och detta såväl för män som kvinnor.

Förf. ingår på olika infektioner, som åstadkommer pankreatit (särskilt påssjukans) men nämner märkvärdigt nog ingenting alls om syfilitisk infektion.

Arbetet saknar dermatologisk betydelse, men är intressant och väl skrivet.

12. *Små meddelelser fra den bakteriologiske praksis*. Norsk tidsskrift for militærmedicin 1927, 5te häfte. 2 sidor.

3 små meddelanden: 1. Akut streptokoknefrit og purpura efter angina. 2. Akut hæmorrhogisk streptokoknefrit efter otitis media. 3. Akut hemorrhogisk streptokoknefrit efter erysipelas.

Tre fall, i vilka man ser mikroberna vandra över i blodet och utan sepsis utsöndras genom njurarna. Detta leder tanken till möjligheten, att dylika processer kanske ej äro så ovanliga och att det kanske finnes en övergång från dylika, som ej alls märkas, och till svåra septiska former, som dödar patienten inom några dagar.

Även detta mycket korta bidrag har förf. förstått att giva en intressant och vetenskaplig belysning.

13. *Has lethargie encephalitis any relation to epidemic parotitis.* The Journ. of Infect. Disease, Oct. 1927, Vol. 41, No. 4. 10 sidor.

De epidemiologiska egendomligheterna av den lethargiska encephaliten ge skäl för antagandet, att denna sjukdom endast är en special form av en mera vitt utbredd infektion. På grund av studium av påssjuksepidemierna i Norge under de sista 100 åren anser förf., att det finnes skäl att betrakta denna sjukdom såsom sömnsjukans ursprung. Påssjukepidemier återkomma regelbundet vart 8de eller 10de år. Under dessa epidemier förekomma tillfällena av sekundär encephalit och sekundär serös meningit samt tillfälligtvis primär meningit utan påssjuka. Sömnsjukan uppträdde 1919 i Oslo under en påssjukeepidemi och kurvorna för båda sjukdomarna förlöpte parallella. Egendomligheterna hos sömnsjukans förlopp, funnos även i påssjukans. Även andra iakttagelser tala för författarens åsikt om sammanhang i etiologien.

Arbetet är väl och klart skrivet med en intressant sammanställning av fakta talande för författarens hypotes.

14. *Bemerkninger om perioder i syfilisbehandlingen i Norge i de siste 100 år.* Forh. i Det Norske Medic. Selskap, 1928. 4 sidor.

Ett diskussionsinlägg till professor *Bruusgaards* föredrag om *Cæsar Boecks* syfilismaterial, i vilket inlägg han framhåller att behandlingen av syfilis i Norge efter 1827, då *Wilhelm Boecks* »Recherches sur la syphilis» tar sin begynnelse, kan delas i fyra perioder: 1. Tiden 1827—1856, då *merkurialismen* var rådande under *Sørensen* och *Hjort*. 2. 1856—1889, på vilken tid *Wilhelm Boeck* och *Bidenskap* sätta prägeln genom *syfilisationens* upphöjande till terapeutisk princip och som kan betecknas såsom dermatologiens blomstringsperiod i Norge. 3. 1889—1910, under vilken *Cæsar Boeck* visserligen fortsatte med samma biologiska behandlingsmetoder, att man icke skulle hindra organismens mobiliserande av reaktionskrafter mot sjukdomen, *vis medicatrix naturae*, men det dock utbildades en dualistisk åsikt i motsats till *Wilhelm Boecks* rent unistiska, samt 4. tiden efter 1910 då salvar-sanbehandlingen börjar.

Den lilla utläggningen är i alla sina delar väl utförd och intressant.

15. *Hvad forstod Wilhelm Boeck med diagnosen paralyse.* Oslo 1929. 2 sidor.

Et bemötande överläkare *S. Dahlströms* replik till *Gundersens* ovanstående inlägg i diskussionen efter professor *Bruusgaards* föredrag.

Det har för vårt spörsmål ingen betydelse.

16. Tillsammans med Th. Thjøtta *Komplementbindningsreaktionen i serum ved forskjellige kliniske former av tuberkulose*. Norsk Mag. f. Lægev., December 1928, 10 sidor, och *The Complement-Fixation Test in Different Clinical Manifestations of Tuberculosis, with Special Regard to Tuberculosis of the Skin*. Acta dermato-venereologica 1928. Vol. IX, Fasc. 5, sid. 335—345, 10 sidor, och *The Americ. Review of Tubercul.*, Febr. 1929, Vol. XIX, No. 2. 11 sidor.

Man har länge sökt efter en specifik komplementbindningsreaktion vid tuberkulos. Angående den reaktion man funnit säger förf.: »Det viste sig imidlertid snart at reaksjonen for tuberkulosen ikke var spesifikk i den grad som tilfellet er for syfilis.» Detta är ett beklagligt misstag av förf. Serumreaktionen vid syfilis är inte alls specifik. Ofta ser man den vid lepra och malaria och den kan förekomma vid andra infektionssjukdomar. När nu förf. vill pröva denna komplementbindningsreaktion vid tuberkulos använder han mycket riktigt (liksom man gör vid Wassermanns reaktion) flera antigen, förfärdigade på olika sätt såväl av humana som bovina tuberkelbaciller. Han har utfört reaktionen vil olika slag av tuberkulos, nämligen vid 1) lungtuberkulos i 101 fall, 2) kirurgisk tuberkulos i 106 fall och 3) hudtuberkulos i 118 fall, tillsammans i 325 fall. Dessa tre grupper gävo positiv reaktion i mycket olika antal. Lungtuberkulosen gav positiv reaktion i 94,6 %, kirurgisk tuberkulos i 44,0 % och hudtuberkulosen i 12,3 %. De båda sista siffrorna, tänker sig förf. möjligen bero på förekomsten av en tidigare nu läkt lungtuberkulos.

Bortsett från det svåra misstaget om den Wassermannska reaktionens specificitet är arbetet vetenskapligt och väl behandlat.

17. *Bemerkninger til »det 9de dags erythem»s etiologi og patogenese* i anledning av Dr. Gjessings foredrag. Forh. v. Nord. Derm. Foren.s møte i Oslo, 29—31 mai 1928. 2 sidor.

En logisk kritik av dr. Gjessings argumentering.

18. *Hat Psoriasis eine Relation zur fokalen Infektion?* VIII congrès international de Derm. et Syph. à Copenhague 1930. 4 sidor.

Förf. har undersökt förhållandet av Psoriasis, Lichen ruber och Erythema multiforme till fokal infektion och finner ett sådant sammanhang att det berättigar till behandling av dessa sjukdomar efter principen av fokal infektion. Några verkliga bevis finnas ej, endast samtidighet och resultat av behandlingen. Det första utbrottet av psoriasis låter sig i de flesta fall hänföras till

någon inflammationshärd såsom rotinflammation av tänder, tonsilliter o. s. v. Det cykliska förloppet av Psoriasis kan bero på recidiverande tonsilliter. Genom radikal behandling av dylika inflammationsfoci kan man utöva ett gynsamt inflytande på psoriasis. Den bakteriologiska undersökningen har visat renkultur av streptococcus viridans och för exotoxin av dessa streptokokker reagera psoriasispatienter vid intrakutaninjektion positivt.

Förf. vill betrakta psoriasis såsom en överkänslighet hos organismen mot denna streptokokkinfektion, vilken från primärfoci genom blodbanorna inverkar, antingen bakteriellt eller toxiskt, på det centrala nervsystemet med hudförändringar sekundärt till följd. På så sätt skulle psoriasis vara en neuroepithelios på infektiös bas från en fokal infektion. Genom denna uppfattning anser sig förf. samla alla föregående teorier om psoriasis under en gemensam synvinkel.

En vacker och intressant vetenskaplig fantasi, som dock fordrar bättre stöd.

19. *Epididymitt framkalt av B. paracoli*. Norsk Dermat. Foren., 1931. $\frac{1}{4}$ sida.

Ett fall, där en akut epididymit uppträdde i samband med akut hämorrhogisk cystit med hög temp. (40). Kateterurin gav renkultur av *B. paracoli* och pat.s serum agglutinerade dess odling i utspädning 1:80. Frisk efter ett par veckor. Recidiv visade samma renkultur och agglutination.

Ehuru ej särskilt intressant kunde fallet beskrivits något utförligare.

20. *Om den fokale infektionsbetydning för dermatologien*. Den Norske Tannlægef. Tidende, 1931, Heft 8, 27 sidor.

Förf. anmärker först, att denna fråga är ett »terra nova», som inte finner stöd i den ortodoxa dermatologiska uppfattningen, utan innehållet i detta arbete står för författarens egen räkning. Fokalinfektionernas idé innebär, att en patologisk process inom ett begränsat rum medför en patologisk process i ett annat organ eller ger anledning till en konstitutionell reaktion hos därför disponerade individer. Den fokus, som intresserar detta arbete, är respirationstraktens, slemhinnan i brockerna, trachea, pharynx, näsan och munhålan. Dispositionen är grundläggande, och det är därför mycket få, endast dessa, som reagera med sekundära symtom för den fokala infektionen. Det är på samma sätt som att endast få personer få urticaria efter förtärandet av smultron, kräftor, hummer o. s. v. Läran om allergien är det fundamentala för att förstå fokalinfektionens idé.

Först behandlar då förf. de s.k. rheumatiska exanthemen, nämligen purpura rheumatica, erythema multiforme och erythema nodosum, och sedan en annan grupp, psoriasis, parapsoriasis, pityriasis rosea och lichen ruber. Sannolikheten av ett orsaksförhållande mellan dessa två grupper av hudförändringar och fokallidandet består endast i den samtidiga förekomsten och resultatet av behandlingen. Vid gynsam behandling av fokus förbättras hudförändringarna dock ofta först efter en viss, ofta svår reaktion, vid misslyckad terapi kunna de försämrans. De fall som förf. beskriver äro mycket slående.

Det är ett mycket intressant uppslag, med vilket förf. här kommer. Det är också framställt på ett särdeles bestickande sätt, som gör att man gärna vill tro författarens åsikter vara riktiga. Man får emellertid vara oerhört försiktig, då man drager slutsatser ur terapeutiska resultat, betydligt försiktigare än förf. synes mig vara. Jag har också vid bedömandet av arbetet No. 18 om Psoriasis kallat det för »en vacker och intressant vetenskaplig fantasi». Fantasien inom vetenskapen spelar emellertid en framstående roll, den har bidragit till många vetenskapliga, viktiga upptäckter. Och det är visst inte osannolikt, att författarens arbete kan komma att bli ett storartat uppslag till framgångsrika forskningar, men ännu så länge kan jag ej kalla det annat än en »vacker och intressant vetenskaplig fantasi», givande impulser till iakttagelser och experiment i olika riktningar.

21. *Kroniske eksemers reaksjon på dentale inngrep*. Den norske tannlægefor. tidende, 1934, hefte V og VI. 8 sidor.

Förf. beskriver 3 fall av kroniska eksem, vilka efter tandextraktion och skötsel av abscesser först få en reaktion och sedan bli fullt friska. Fallen äro ägnade att bekräfta den i arbetet No. 20 framställda betydelsen av fokal infektion. Han gör följande sammanfattning: Det kroniska ekzemet hos vuxna visar i sitt förlopp ej sällan en anknytning till bestående rheumatiska symptom. Denna ekzemforms förhållande till bestående dentala infektionshärdar åskådliggöres genom den reaktion, som härdens utrymning framkallar hos hudsjukdomen. Först uppträder ett tillbakagående av hudsymtomen, en *avlastningsreaktion* av organismen, men så kommer på andra eller tredje dagen en stegring av symtomen under en vecka eller mer, en *resorptionsreaktion*. Därefter gå symtomen tillbaka och spontanläkning kan uppträda. Det samtidiga tillbakagående av de rheumatiska symtomen ger denna ekzemform en rheumatisk karaktär.

Jag måste göra anmärkning mot, att författaren kallar ekzemen för en *sjukdomsgrupp*. Detta är oriktigt. Ekzem är endast ett visst stadium i en hudsjukdom, som vanligen börjar såsom ett erythem eller en urticaria eller ett urticariellt erythem.

22. *Edvin Bruusgaard* †. Acta dermato-venereologica 1934, Vol. XV, Fasc. 4. 2 sidor.

En väl och sympatiskt skriven nekrolog.

23. *Parotitis epidemica* (Kusma), dens optreden i Norge 1834—1934. Oslo 1934. 50 sidor.

I inledningen framhåller förf. att påssjukan icke är så enkel som vanligtvis antages. Det finnes en mängd egendomligheter i dess klinik och epidemiologi, vilka hittills varit föga beaktade, men som ha betydelse för uppfattningen av dess natur. Dess smittämne finnes alltid bland befolkningen, men lugna tider växla med explosionsartade epidemier. Smittämnen är ett filtrabelt, eljes okänt virus, som åstadkommer en allmänsjukdom med särskild affinitet till parotis samt även till centrala nervsystemet såsom meningit och éncefalit.

Efter en historik gående tillbaka till *Hippokrates* och samtidigt omfattande olika terminologi övergår förf. till utdrag ur medicinalberättelserna. Påssjukan omtalas i dessa berättelser för första gången i Norge 1834. Med början från detta år genomgår sedan förf. varje år, beskrivande antalet fall och de epidemier, som förekommit på olika ställen och deras storlek. På de 100 åren har förf. upptagit 13 epidemier. De största epidemierna ha varit epidemien 1854—56, då »sykdommen gick fra hus til hus«, epidemierna 1900—1901 med 5322 fall och 2 dödsfall under 1900 samt 1443 fall under 1901. och epidemien 1915—1916 med 5563 fall och 1 dödsfall under 1915 samt 4142 och 1 dödsfall under 1916, epidemien 1920—21 med 2716 fall under 1920 och 6899 fall under 1921 samt slutligen epidemien 1927—28 med 9150 fall under 1927 och 9194 under 1928. Epidemierna ha återkommit med 8—10 års mellanrum. ehuru de 4 sista epidemierna endast visat ett intervall på 6—7 år. De visa ganska rikligt med komplikationer till testes, hjärnan och en del andra ställen. Dödligheten anses kunna beräknas till 1 på 2900 *anmälda* fall. Förf. går även in på en karakteristik av varje epidemi för sig. varigenom det visas, huru mångfoldig sjukdomen kan vara i sina yttringsformer. Efter 4 sidor om den sekundära parotiten slutar förf. med en framställning av påssjukans symtomatologi. Sedan han beskrivit iaktagna allmänsymtom, avhandlar han symtom från olika körtelorgan, nämligen från spottkörtlarna, från könskört-

larna, från bukspottkörteln, från mjölkkörteln, från sköldkörteln och från tårkörteln. Därefter skildrar han symtom från hud och slemhinnor samt slutligen symtom från nervsystemet, bland vilka märkes meningitiska, neuritiska och encefalitiska. Genom de sistnämnda kan den visa bilden av en encephalitis epidemica.

Det är ett synnerligen väl och vetenskapligt utfört arbete, som visar, hur oriktig vår uppfattning av påssjukan i allmänhet är. Både dess epidemiologi och symtomatologi visa en helt annan bild än läroböckerna ge, varför förf. i hög grad bidragit till en ökad kännedom om denna sjukdom.

24. *Bidrag till belysning av funksjonsanomalier i huden.* Oslo 1934. 38 sidor.

Arbetet utgör en bearbetning av två fall, det ena av alopecia maligna, det andra av vitiligo maligna, vilka båda gingo till sektion. Den patologisk-anatomiska diagnosen var i första fallet Meningitis tuberculosa + tuberc. renis sin. et ureteritis sin. et vesicæ urinar. + tuberc. miliaris pulmon. + pericarditis tuberc. + Alopecia universalis. Mikroskopisk undersökning av fem endokrina organ, nämligen hypofysen, thyroidea, pancreas, binjurar och testes, samt av huden. Förf. kommer i sin uppfattning till möjligheten av en från den gamla urogenitaltuberkulosen utgående toxisk inverkan på binjurebarkens funktion såsom orsak till den maligna alopecin, vilken då uppfattas som ett funktionellt utfallsfenomen av barkcellerna. I det andra fallet var den patologisk-anatomiska diagnosen. Myocarditis fibrosa + Aortitis luetica + Nefrosclerosis + hypertrophia cordis + Infarctus cordis invet. cum trombosis cordis + Infarctus pulm. dextr. + Stasis organum + Myoma uteri. Även här gjordes ingående mikroskopiska undersökningar på huden och på samma endokrina organ, ehuru i stället för testis på ovarierna, som båda visade en kolloid cystisk omvandling. Binjurebarken visade atrofi av barken, starkast i zona reticularis. Binjuremärgen hade tecken till kronisk ospecifik inflammation. På grunden av Blochs pigmentteori diskuterar förf. binjurebarkens möjliga betydelse för uppkomsten av pigmentanomalin och fäster uppmärksamheten på de båda mest i ögonen fallande förändringarna, den maligna alopecin och atrofin i binjurebarken, särskilt dess zona reticularis.

De båda sjukdomarna uppfattas såsom en systemsjukdom med utfallsyrningar, i första fallet av matrixcellernas håregenerationsförmåga, i det andra av basalcellernas pigmentbildning.

Arbetet visar en noggrann, patologisk och histologisk undersökning av de båda fallen. Slutledningarna äro dragna med

vetenskaplig skärpa och resultatet av undersökningen är intressant.

25. *Undersökelse over patogene hudsoppers biologi*. Oslo 1934. 44 sidor.

Förf. skildrar först den vid svamparna uppträdande pleomorfismen såsom en vid odling på fast, sockerhaltigt substrat uppträdande ändring i deras växtsätt, oftast börjande i centrum av svampskivan och hastigt bredande ut sig över moderkolonien samt bevarande sin nya växtform oförändrad vid fortsatt odling på sockerfria substrat. Sedan han därefter talat om svamparnas växt i flytande och fast medium, går han i ett långt kapitel på 30 sidor in på undersökningar över *Mikrosporon fulvums* förhållande till pleomorfismen för att härigenom söka belysa pleomorfismens problem. Han har odlat den i serier på glukoshaltiga och glukosfria, sura och alkaliska substrat. På 4%ig glukosagar har han kunnat följa den pleomorfa förändringen i svampkolonien i översiktlig form. På detta försiggår växten under ytan som en radiär djupväxt och på bestämt avstånd från inokulationsstället inträder förgreningar av hyferna och bildandet av ett ringformigt koncentriskt anordnat förgrenat mycel. Detta växer mot ytan och bildar här koncentriska ringar av dotterkolonier som visa pleomorf växt och utseende, vilken karaktär svampen bibehåller endast så länge den på detta substrat är i förbindelse med moderkulturen genom rotmycelet. Detta är en *fakultativ pleomorfism*. Den utgår från förgreningszonen i det radiärt växande djupmycelet. Den är här knuten till det s. k. ringfenomenet och uppstår efter en viss tid på ett sockersubstrat vid övergången från djup till ytväxt.

Det är en noggrannt utförd, vetenskaplig undersökning över en detaljfråga i svamparnas biologi. Något dermatologiskt intresse har undersökningen ej.

En överblick över doktor *Edvard Gundersens* vetenskapliga författareverksamhet sådan som den framträder i hans till mig insända arbeten visar, att han under en tid av 15 år (1919—1934) utgivit 25 arbeten. Av dessa bilda likväl arbetena No. 9, 15, 17 och 22 icke någon merit för en professur. De återstående 21 arbetena ådagalägga allesammans en god vetenskaplig läggning hos förf. Han har en tydligt framträdande förmåga att, hur korta arbetena än äro, likväl få dem innehållsrika, väl disponerade, sakrika och logiska i slutledningarna. De flesta ha också till kärna ett problem, som författaren söker lösa med rationella

undersökningar. Man ser också, huru samma problem dyker upp i flera arbeten, huru han ibland i sin forskning har en tråd, som han följer för att komma framåt. En sådan tråd bildar frågan om den fokala infektion (arbetena Nr. 18, 20 och 21), ett annat är sammanhanget mellan herpes Zoster, varicellae och myeloencephalitis epidemica (arbetena No. 2, 5) samt mellan encephalitis lethargica och epidemisk parotit (arbetena No. 13, 23). Frågan om detta sammanhang mellan olika sjukdomar är mycket intressant och kan möjligen leda till djupgående forskningar med ändring i vår nuvarande åskådning. Av Gundersens 21 arbeten behandla icke mindre än 13 huvudsakligast vetenskapliga problem (2, 3, 5, 10, 11, 13, 16, 18, 20, 21, 23, 24, 25). Av de övriga 8 är No. 14 ett historiskt studium av syfilisbehandlingen och de övriga 7 (1, 4, 6, 7, 8, 12, 19) huvudsakligast beskrivning av fall. Men även vid dessa sistnämnda ingår förf. mera eller mindre på en vetenskaplig utläggning. *Gundersen* har således tydligt visat, att han är kompetent till en riktig vetenskaplig forskning. Denna hans vetenskapliga forskning faller emellertid delvis inom bakteriologien. Icke mindre än sex arbeten (4, 6, 7, 10, 12 och 25) kunna betraktas såsom bakteriologiska och utan dermatologiskt eller syfilidologiskt intresse. Vidare ha fem arbeten (1, 8, 11, 13 och 23) nästan uteslutande internt och intet dermatologiskt intresse. Såsom arbeten, vilka intressera dermatologien och syfilidologien kvarstå således endast 10 (2, 3, 5, 14, 16, 18, 19, 20, 21 och 24) och många av dem ha en mera eller mindre uttalad bakteriologisk prägel. Huruvida *Gundersen* har en god dermatologisk utbildning kan därför möjligen ifrågasättas. Hans misstag, att anse Wassermanns reaktion vara specifik för syfilis talar just inte för någon god syfilidologisk erfarenhet, men detta kan ju också vara ett tillfälligt förbiseende. Studiet av hans arbeten ha lett mig till den uppfattningen, at *Gundersen* är en god vetenskaplig arbetare, en god bakteriolog och möjligen också en god dermatolog. Eller också torde han lätt kunna utbilda sig till en god, vetenskaplig dermatolog, ty bakteriologien och den interna medicinen äro goda grunder för dermatologien, och vetenskapligheten äger han.

3. *Gustav Guldberg*. Medicinsk emb.eks. juni 1924.

Hans utbildning för övrigt är följande: 1. Kandidattjänst vid Ullevåls avdeln. IX 1 sept.—31 dec. 1924 4 mån. 2. Kandidattjänst vid Rikshospitalets hudavdeln. 1 jan.—1 maj 1925 4 mån. 3. Kandidattjänst vid Rikshospitalets kirurg. avd. B. 1 maj—

1 sept. 1925 (4 mån.). 4. Assistentlæge ved Rikshospitalets hud-avdeln. 1 sept. 1925—1 jan. 1927 (1 år 4 mån.). Volontärassistent vid Rikshospitalets hudavdeln. 16 juni—16 aug. 1929 (2 mån.). 6. Volontärassistenttjänst vid Rikshospitalet i Köpenhamn (prof. C. Rasch) i 2 mån. 1930 och samtidigt volontärassistenttjänst vid Finsens med. ljustitut i Köpenhamn (overlæge Reyn). 7. Andre assistent vid Rikshospitalets patolog.-anatomiska institution 1 jan. 1927—1 maj 1928 (1 år 4 mån.). 8. Förste assistent vid Rikshospitalets patolog.-anatomiska institution 1 maj 1928—1 jan. 1931 (2 år 8 mån.). 9. Arbetat på den bakteriologiska avdelningen av Rikshospitalets patolog.-anatomiska institution (dr. J. Voss) 15 maj—15 oct. 1930 (5 mån.) och på Statens institution för folkhälsans Vaccinavdeln. (dr. J. Voss), vid sidan av hans anställning som reservläkare, 1 maj—1 sept. 1931 (4 mån.). 10. Reservläkare vid Ullevåls avdeln. IV B., hud- och veneriska sjukdomar för män, (överläkare dr. med. Inga Saeves) allt sedan 7 jan. 1931 (således till den 7 aug. 1935 4 år och 7 mån.). 11. Konst. överläkare vid Ullevåls avdeln. IV A og B juli 1933—jan. 1934 (6 mån.). 12. Kreerad till medicine doktor 5 mars 1932 för en avhandling »Experimental Researches on Preconcerous changes in the Skin and Skin Cancer». 13. Studerade vid Universitetet i Zürich hos professor Bruno Bloch dermatologi, venereologi och allmän patologi aug. 1932—mars 1933 (7 mån.). 14. Genomgick i dec. 1933 en kurs i uretroskopisk diagnos och behandling hos dr. Alois Glingar vid Urologische Abteilung, Sofienspital, Wien. 15. Studerade under maj och juni 1934 frågan om hudpigmentet och dess uppkomst hos doktor Albert Fischer, Carlsbergfondens biologiska institut i Köpenhamn.

Från trycket har Guldberg utgivit följande publikationer:

1. *Myositis fibrosa musculi pectoralis majoris under det kliniske billede av cancer mammae.* Norsk Mag. f. Lægev. juni 1926. 7 sidor.

En 53 år gammal kvinna inkom på Rikshospitalets kirurgiska avdelning för en tumör i venstra mammans övre yttre kvadrat. Den var gåsäggstor, kändes ligga i mammavävnader, av fast konsistens, något öm samt var fast adherent till den kontraherade M. pectoralis major. Trots ett gott allmäntillstånd och frånvaro av axillarkörtlar ställdes diagnosen cancer mammae med infiltration av m. pector maj. och 10 dagar efter inkomsten gjordes amputatio mammae med axillartoilette. Vid operationen visade sig, att det i stället förelåg en myositis fibrosa i m. pect. maj.

Fallet är intressant, då det visar, huru ovanliga fall lätt förorsaka en feldiagnos. Det är kort, tydligt och väl beskrivet, men har intet dermatologiskt intresse.

2. *Tuberculosis mammae*. Norsk Dermatol. selsk. forhandl., Norsk Mag. f. Lægev. 1926, 1 sida.

Ett fall av tuberkulos i högra mamma och i axillarkörtlarna. Mammaeävnaden helt och hållet infiltrerad och flera fistelöppningar i huden. Förf. är benägen att antaga en hämatogen uppkomst. Under behandling med Röntgen, almänna ljusbad samt tonica förbättrades pat. betydligt.

Beskrivningen av fallet är klar, tydlig och trots sin korthet medtagande allt viktigt, så att man får en god bild.

3. *Hud- og organförändringar hos tjærepenslede hvite mus*. Norsk Mag. f. Lægev., Juni 1927. 2 sidor.

Efter en kort historisk översikt från *Percival Potts* första försök 1775 att med tjärpensling framkalla hudkräfta, härvid framhållande dels de mycket olika resultaten (*Bloch* och *Dreifuss* 100 % positiva resultat, men *Mertens* 1 positivt resultat på 237 försök) framhåller han, att tjären inte bara åstadkommer lokala förändringar, utan också allmänt toxiska sådana, och indelar vidare de lokala förändringarna från biologisk synpunkt i två faser, en *reversibel*, under vilken förändringarna efter penslingarnas upphörande gå tillbaka, och en *irreversibel*, under vilken — till följd av den biologiska malignitetens inträdande — förändringarna utveckla sig vidare, även om penslingarna upphöra. Slutligen betonar han, att med en lämplig tjärsort och en god metodik tjärpensling är ett ganska säkert sätt att experimentellt framkalla hudkräfta, och sedan övergår förf. till egna försök att undersöka de utvecklade tjärsvulsternas histologi och åtföljande organförändringar.

Förf. använde 25 vita möss, vilka penslades med tjära 2 gånger i veckan en tid upptil 4 månader på ryggen mellan skulderbladen, sedan huden gjorts hårfri. Han gjorde sedan histologisk undersökning på det behandlade hudstället och vidare på axillar- och inguinalkörtlarna, på lungor, lever, mjälte och njurar. Penslingstiden har i 20 fall varit 120 dagar med 34 penslingar och i 5 fall 23 — 114 dagar med 6 — 31 penslingar. Djurens livslängd efter penslingens början har varierat från 23 till 374 dagar och tiden för de första hudförändringarnas uppträdande efter penslingens början har varit 52—196 dagar.

I 4 fall ha djuren dött på kortare tid än 100 dagar. Hos de tre tidigast döda av dessa synes endast en reaktion i corium, men

hos den fjärde, som levat i 74 dagar synes en begynnande epitelhyperplasi. Hos alla 21 fall, som levat mera än 100 dagar, utvecklade sig alltid makroskopiskt synliga svulster. Dessa voro av tre slag: 1) Papillom i ett fall, 2) börjande karcinom i 3 fall och 3) utvecklad kancer i 17 fall. Detta tredje slag visar olika histologisk byggnad och tumörerna kunna därför indelas i 2 slag: a) rena plattepitelkarcinom i 13 fall och b) irreguljära karcinom i 4 fall. De förra likna delvis ulcererande plattepitelkarcinom i huden hos människan och synas i sin utveckling ha passerat ett papillomatöst förstadium. Det andra slaget är delvis uppbyggt av spolförmiga celler och har väckt mycken diskussion med oenighet om deras ursprung.

Metastaser ha uppträtt i 6 fall av de 17 med utvecklad kancer, nämligen lymfkörtelmetastaser i 3 fall, lungmetastaser i 1 fall samt lymfkörtel- och lungmetastaser i 2 fall.

Allmänsymtom uppträdde även, av förf. uppfattade såsom en kronisk, perkutan tjärförgiftning. Sådana voro en utbredd alopeci, avmagring långsamt tilltagande och slutande med kachexi samt förändringar i en del inre organ. I mjälten uppträder snart förtjockning av trabeklerna, atrofi av folliklarna och pigmentavlagring. Senare blir mjälten förstörd, med kapselförtjockning och i mjältpulpan uppträder strukturlösa massor med amyloid reaktion samt en del »myelogenous» förändringar. Levern var hos de flesta djuren förstörd och visade i 2 fall en grynstor abscess samt mikroskopiskt flera olika slags förändringar. Njurarna voro makroskopiskt normala, men hos nästan alla djur, som levat över 100 dagar, mikroskopiskt betydligt förändrade med ökning av den interstitiella bindväven och en diffus lymfocytinfiltration samt ofta celldegeneration i tubuli. Lungorna voro likaså makroskopiskt normala, men mikroskopiskt hyperämiska med cellinfiltrat. I alla de fyra organen påträffades tjärpartiklar avlagrade i vävnadsluckorna och intracellulärt.

Ett intressant, viktigt och väl utfört experimentalarbete, som visar en god vetenskaplighet hos författaren.

Changes in the skin and organs in white mice after painting with tar. Acta pathol. et microbiol. scand. Vol. IV, 1927, Fasc. 4. 8 sidor.

En förkortning av föregående arbete.

4. *Et tilfelle av streptotrixpyæmi.* Föredrag med demonstrationer av preparat., Forh. i Den norske Patologfor., Norsk Mag. f. Lægev. 1927. No. 6, sid. 517. 2 sidor.

Då pat. den 18 juni 1926 intogs på Rikshospitalets hudavdelning, hade han sedan 7 månader haft ett generellt hudutslag av enkrone —barnhandflatstora, runda eller oregelbundna, upphöjda, ljusröda till brunröda, delvis krustabelagda infiltrat, gående ned i subcutis, men visade för övrigt normalt status, dock med en intermitterande feber. Mikroskopisk undersökning av huden visade purulent infiltration av stratum papillare och reticulare cutis samt djupare ned en granulationsväv. Vid bakteriologisk undersökning av hudförändringen fick man växt av en svamp, vilken man samtidigt fick i renkultur vid utsädd från patientens blod. Studiet av dess morfologiska och kulturella egenskaper visade, att den borde räknas till trichomyceterna (*Petruschky*) samt närmare bestämt till streptotrixgruppen. Såsom klinisk diagnos kunna tuberkulose, syfilis och blastomykose uteslutas, och förf. anser den påvisade svampen vara etiologin, ehuru han vet, att han ej kan bevisa detta säkert.

Ett intressant fall som förf. undersökt väl samt framställt kort men karaktäristiskt.

5. *Bidrag til kreftens anatomi og klinikk.* Norsk Mag. f. Lægev. Nov.-des. 1927. 25 sidor.

Förf. beskriver först ett fall av skorstensfejarekräfta samt genomgår i samband med detta ur litteraturen denna sjukdoms förekomst och dess karakteristiska egenskaper samt ingår sedan på dess framkallande orsak, vilken han framhåller måste vara sotet efter stenkol och framför allt de bituminösa kolen i mellersta England, under det att andra stenkolsarter ha mindre benägenhet att åstadkomma kräfta.

Sedan övergår förf. till frågan om kräfta i ungdomsåldern. Ur litteraturen genomgår han äldre statistiker: 93 säkert diagnosticerade fall intill 1907, fördelade lika på de båda könen och lokaliserade huvudsakligast till tarmkanalen (46,6%), ovarierna (20,45%) och huden (17,2%).

I en statistik från Rikshospitalets patologisk-anatomiska institution på 2101 fall voro 5 fall i åldern 11—20 år och 66 fall i åldern 21—30 år. Förf. har fortsatt denna statistik och samlat ett material av 4612 fall, bland vilka 15 fall hade kräfta i åldern 0—30 år. Dessa fall, 45 mankön och 112 kvinnkön, lokaliserade i 16 olika organ, oftast i mammae, hud, uterus och ovarier, men därefter i tarm, ventrikel och testis, fördela sig på följande åldrar: 0—5 år 2 m. och 2 kv., 6—10 år 3 m. och 1 kv., 11—15 år 1m. och 2 kv., 16—20 år 7 m. och 11 kv., 21—25 år 11 m. och 21 kv., 26—30 år 20 m. och 76 kv.

En intressant, kort och väl utförd sammanställning ur litteraturen och ur eget hopsamlat material bidragande till vår kännedom om kräftan i yngre år.

6. *Primær svulst i endokardiet*. Norsk Mag. f. Lægev. Mars 1928. 8 sidor.

Ett fall av de sällsynta svulsterna i endokardiet, som under hjärtsymtom gick till obduktion, vid vilken man i venstra atrium fann en plummonstor klotrund stjälkad tumor. Mikroskopiskt sattes diagnosen *kärlrikt fibrom, genomsatt av blödningar*. Dessutom framvisade obduktionen utbredd arterioskleros i aorta och kronoararterierna, multipla lungembolier och fibrös myokardit. Tumören kan ej anses såsom dödsorsak, utan måste betraktas som ett tillfälligt sektionsfynd. Förf. anser den såsom ett stöd för åsikten, att i endokardiet äkta svulstbildningar kunna uppstå. Till slut genomgår förf. litteraturen om endokardsvulster.

En väl gjord utläggning, utan något dermatologiskt intresse.

7. *Pachymeningitis carcinomatosa*. Norsk Mag. f. Lægev. Mars 1928. 4 sidor.

Ett fall, som låg 4 veckor i coma och vid obduktionen visade en betydlig förtjockning av dura mater i dess helhet med tättsittande, gryn- till bönstora, glatta knottor på den cerebrala ytan. Den mikroskopiska undersökningen visade bilden av karcinom. Förf. vill anse detta utgåendet från tårsåcksregionen, antagligen från huden därstädes och betrakta svulsterna i dura mater, lymfkörtlarna i thorax och bakom örat såsom metastaser.

Ett ovanligt väl beskrivet fall, utan dermatologiskt intresse.

8. *Lymfadenitis ingvinalis granulomatosa subacuta*. Norsk Mag. f. Lægev. August 1928. 16 sidor.

Hos en 26-årig sjöman, som haft ett ubetydligt, spontanläkt sår å glans penis utvecklade sig en lymphadenitis inguinalis med multipel abscessbildning samt feber, dåligt allmäntillstånd och lätt ansvällning av andra lymfkörtlarna. Efter en mängd undersökningar ställdes diagnosen på *Nicolas* och *Favres* sjukdom, men förf. kritiserar starkt det av dem föreslagna namnet *Lymphogranuloma inguinalis subacuta benigna* och önskar i stället benämningen *Lymfadenitis inguinalis granulomatosa subacuta*, vilken han anser fullt neutral. Patologiskt-anatomiskt anser förf. denna sjukdom stå den infektiösa granulationssvulsten mycket nära och morfologiskt visa stora likheter med tuberkulos och tularemi.

Ett väl beskrivet fall med utläggning, men utan särskilt intresse.

9. *Pachymeningitis hæmorrhagica interna bei Lues congenita.* Arch. f. Derm. u. Syphil., 1929, Bd. 157, 2. Heft. 10 sidor.

På 247 fall av obducerade kongenitalluetiska barn under 2 år vid patologisk-anatomiska institutionen i Oslo har förekommit 2 fall av *pachymeningitis hæmorrhagica interna*. Förf. ger en beskrivning på dessa båda fall, framhållande de i dessa fall framkallande momenten. I det första fallet skulle 3 moment bidragit, nämligen trauma, inflammation och stas, i det andra endast trauma, i båda fallen med lues såsom grundorsak.

De båda fallen äro väl beskrivna med god vetenskaplig utläggning.

Pachyméningite hémorragique interne dans la syphilis congénitale. Forh. v. Nord. Derm. For. møte i Oslo 1928. 10 sidor.

Samma föredrag som ovanstående.

10. *Zwei Fälle von Epidermolysis bullosa hereditaria dystrophica.* Forh. v. Nord. Derm. For. møte i Oslo 1928. 7 sidor.

En 31-årig fru och hennes 4-åriga dotter, vilka båda sedan den späda barndomen visa de karaktäristiska symtomen för denna sjukdom. Inga andra familjemedlemmar hade symtom på sjukdomen eller ektodermala missbildningar, angiotrofiska neuroser eller sinnessjukdomar. Ingen konsanguinitet. Fallen äro undersökta kliniskt och mikroskopiskt och vetenskapligt utlagda.

Intressanta och väl beskrivna fall.

11. *Om forgiftninger med methylalkohol, »Spritdramaet på Lørenskog».* Tidsskr. f. Den Norske Lægefor. 1930, No. 2. 10 sidor.

En redogörelse för obduktioner först på 3 män och 1 kvinna, som under ett festligt dryckeslag förtärt träsprit och dött därav, och sedan på 1 man, som funnits död i en järnvägsvagn. Alla 5 visade samma obduktionsbild med uttalade irritationstecken i hjärnan och dess hinnor samt i ventrikeln och duodenum och vidare i respirationsorganen, i vilka lungorna voro blodöverfyllda samt bronchialgrenarna starkt injicerade och slembelagda. Rättskemiskt påvisades methylalkohol i maginhållet av 2 fall. Därefter ingår förf. på bilden av methylalkoholförgiftningen, dess uppkomstsätt och behandling.

Redogörelsen är utmärkt klar och tydlig samt intresseväckande skriven, men har naturligtvis ingen vetenskaplig betydelse.

12. *Tertiær syfilis i karsystemet og centralnervesystemet efter ufullständig salvarsanbehandling.* Norsk Mag. f. Lægev., 1930. 6 sidor.

2 fall, det ena med 7 år gammal syfilis och då behandlat med 3 neosalvarsaninjektioner, det andra med 11 år gammal syfilis

och då behandlat med en smörjkur och sedan 3 neosalvarsaninjektioner. Det första fallet har rättsmedicinskt intresse emedan dödsfallet inträder på grund av alkoholmissbruk, men obduktionen visade meningo-encephalitis gummosa + aortitis luetica. Det andra hade aortitis luetica cum aneurysmate.

Fallen synas mig ingalunda märkvärdiga. Att obetydligt behandlade fall av syfilis framdeles få nerv- och kärlsjukdomar, är en känd sak. Men förf. tolkar dem på ett högst egendomligt sätt. Han anser dem uppställa frågan, »om man ikke bør innrette sin terapi på mere å understøtte organismen i dens reaksjon mot spirochaeten enn som *Hoffman, Almkvist, Buschke* o. fl. utelukkende å stole på salvarsanets virkning». Vad mig beträffar så understöder jag alltid organismen i dess kamp, genom en kraftig hygienisk behandling, men använder också en kraftig baktericid behandling. Icke understöder man väl organismens kamp genom att minska den baktericida verkan? Och huru dessa fall kunna stödja författarens mening, är mig obegripligt. De äro endast exempel på, huru farligt det är med för svag baktericid verkan. Författaren resonerar mycket virrigt.

13. *Hypotrichosis congenita universalis med hudcyster ateromer og multiple karcinommetastaser i huden.* Norsk Mag. f. Lægev., Nov. 1930. 6 sidor.

En 31 års gammal man med de i titeln omnämnda hudförändringarna och inlagd på Rikshospitalet med. avdeln. Han dog och obduktionsdiagnosen var: Tumores carcinomatosa cutis + Carcinoma gland. lymphatic. axillar., colli, inguinal, mesenterii, retroperitonealis + Carcinoma hepatis + Carcinoma pleurae dextr. cum hydrothorax + Carcinoma peritonei cum ascitide + Hypotrichosis congenita generalisata + Cystes multiplices cutis + Atheroma cutis. Genom mikroskopiska undersökningar av de olika organförändringarna och genom litteraturstudier söker förf. utreda fallet.

Det ovanliga och intressanta fallet beskrives utmärkt och blir genom författarens undersökningar och studier mycket väl belyst.

14. *Primær hudtuberkulose.* Norsk Mag. f. Lægev. Nov. 1930.

En 13 års gosse ur friskt familj fick efter ett trauma tre små sår på venstra handens knogar. Av dessa ville ett ej läka, utan höll sig granulerande och avsöndrade var. Omkring 4—5 veckor efteråt uppstod i venstra armens cubitalregion en obetydligt ömmande lymfkörtelansvällning och 2 veckor senare en likadan i venstra axillen. Denna senare antog allt mera bilden av en tuberkulös lymphadenit med abscesser och fistelgångar. Det exstir-

perade såret och abscessväggen i lymfkörtlarna visade vid histologisk undersökning typiska tuberkler, men röntgenundersökning och klinisk undersökning visade inga som helst andra tecken till tuberkulos. Pirquets reaktion var först negativ, men blev positiv tre månader efter sårens uppkomst. Fallet måste absolut uppfattas som en tuberkulös primärkomplex i huden med regionär lymfadenit. Förf. diskuterar denna diagnos och möjligheten av en förväxling med andra former av tuberkulos, särskilt superinfektion, som ibland kan ge bilden av »en primär pseudo-komplex», vilket förf. även belyser med ett kasuistiskt exempel.

Den korta uppsatsen är mycket innehållsrik och belyser frågan på ett klart och utmärkt sätt.

15. Tillsammans med Anton Vogt: *Postvaksinatorsk encefalitt*. Tidsskr. f. Den norske Lægef., 1930. No. 24. 6 sidor.

Författaren omnämner, att liknande fall är publicerade såväl av norska (5 st.) som utländska författare (4 st.), men finner publicerandet av sitt fall berättigat, emedan det kommit till obduktion, vilket endast ett fåtal av de i litteraturen beskrivna gjort. Vid obduktionen påvisades en utbredd inflammation i olika delar av hjärnan samt blodöverfyllnad såväl i pian som i duran. Dessutom fanns i nedre lungloberna blodöverfyllnad och enstaka små bronchopneumoniska härddar och på övre venstra lungloben sammanväxningar mellan de båda lungsäcksbladen. Såväl den makroskopiska som den efterföljande mikroskopiska undersökningen av hjärnan tydde bestämt på att dödsorsaken var förändringarna i hjärnans olika delar. Dessa stämna till sin lokalisation och morfologiska bild fullständigt överens med de andra såväl i Norge som i utlandet publicerade fall av hjärninflammation efter vaccination. Just denna överensstämmelse ger den korta, väl skrivna uppsatsen ett gott värde. Den har även intresse genom att den påpekar förhållanden, som många läkare ej torde känna till.

16. *Welandersår på portio uteri*. Ugeskrift for Læger, 1931, No. 15. 7 sidor.

Den sjukdom anses av förf. såsom sällsynt — något som i Sverige är för mycket sagt — men likväl viktig, därför att den kan förväxlas med andra genitalsår, vilket är fullkomligt riktigt. Förf. anser sig böra publicera ett fall på grund av dess lokalisation, förutom, som vanligt, på yttre kvinnliga genitalia även på portio vaginalis uteri. Såret därstädes var 2 öresstort och beskrives av förf. på ett fullt karakteristiskt sätt. Avskrap från det samma visade inga spir. pall., inga *Ducrey-Kraftings* streptobaciller, inga spiriller eller fusiforma baciller och gav vid upp-

repade inokulationsförsök på buken intet utslag. Däremot fanns i såret massor med stavar, antagligen bacillus crassus. Wa. R., Dmelcosreaktion och komplementbindningsreaktion negativa. Pat. hade även gonorrhöisk urethrit och cervicit.

Från såret på portio uteri och från ett yttre sår exstirperades små vävnadsbitar och på dem gjordes mikroskopisk undersökning. De visade båda samma bild och rikligt med bacillus crassus dels i den ytliga membranen och dels i själva cellinfiltratet. Såren fordrade 4 veckors sjukhusbehandling för att läkas, något som — enligt vår erfarenhet — är mycket ovanligt.

I diskussionen framhåller förf., att man inte kan veta den etiologiska rollen av bacillus crassus, vilken *Rasch* antager vara en cladotrix, men synes antaga, att denna mikrob möjligen plötsligt kan få patogena egenskaper, dock på okänt sätt.

Den korta uppsatsen är synnerligen innehållsrik och utan att komma med någon viktig nyhet har den dock för läkarna stor betydelse. Den är klart och väl skriven.

17. *To tilfelle av svulster i hypothalamus*. Forhandl. i Den Norske Patologforen. 1931. 3 sidor.

På grund av att frågan om förhållandet mellan funktionerna hos hypofysen och hypothalamus icke på långt när är klarlagd genom experimentella undersökningar anser förf. dessa båda fall värda publicering. Då detta område ej har något dermatologiskt intresse, går jag inte närmare in på de båda fallen beskrivning. Svulsten i fall 1 uppfattades som ett ganglio neuroma och i fall 2 såsom ett glioma lymfagiomasom. Svulsterna hade i båda fallen samma utbredning i infundibulum och tuber cinereum-regionen utan att angripa hypofysen. De visade bägge bortfalls-symtom, nämligen fall 1 polyuri samt fall 2 polyuri och dystrofia adiposo-genitalis.

Beskrivningen av fallen och deras undersökning är synnerligen exakt och väl gjord och den lilla uppsatsen torde ha vetenskapligt värde inom sitt område, men ej inom dermatologien.

18. *Experimental researches on precancerous changes in the skin and skin cancer*. Gradualavhandling. Acta pathologica et microbiologica scandinavica, supplementum VIII. 223 sidor.

Detta arbete är huvudsakligast utfört på den Patologisk-anatomiska universitetsinstitutionen i Oslo under tiden 1926—1929, dock med en del kompletterande arbeten till 1931. Delvis är det även utfört på Rikshospitalets avdelning för hudsjukdomar och på den Fysiologiska universitetsinstitutionen.

Författarens ursprungliga plan var att pensla vita möss och kaniner med stenkolstjära och mikroskopiskt följa förändringarna i epidermis och corium samt dess kärl och nerver genom alla förstadier upp till en fullt utvecklad cancer. Särskilt ha nervförändringar samt det direkta och indirekta inflytandet av innervationen varit föremål för speciell undersökning. Tjärpenslingarna gjordes på huden mellan skulderbladen. Han använde dock även grodor för sina experiment.

Liksom i sitt arbete No. 3 indelar han från biologisk synpunkt förändringarna i två faser, mellan vilka uppträdandet av den biologiska maligniteten bildar gränser nämligen en *reversibel*, under vilken förändringarna efter penslingarnas upphörande gå tillbaka, och en *irreversibel*, under vilken — till följd av den biologiska malignitetens inträdande — förändringarna utveckla sig vidare, även om penslingarna upphöra.

Tjärmedlets dosering spelar en viktig roll. Man får ej använda en maximal tjärretning. Då erhålles ofta först hudinflammation och sedan hudatrofi. Likartad verkan visar också andra kräftframkallande retemedel, såsom kolsyresnö. En allmänverkan med tjärförgiftning är inte nödvändig för att framkalla kräftbildning. Tjära av högre fraktion (300—400 C) ger starkare inflammation och är giftigare än de lägre fraktionerna eller vanlig gasverkstjära.

Redan efter de första penslingarna ser man börjande *epidermisförändringar med hyperplasi och hyperkeratos*, atrofi av håren, under det att rotskidan blir säte för cystabildning och hyperplasi. I regel utveckla sig *papillomen* av de prolifererande hårfolliklarna och cystorna, men kunna dock även uppstå på bas av bindvävsproliferationen utan hårfollikel- eller rotskidetillväxt. Tjårkarcinomen utvecklas alltid på bas av en förutgående epithelhyperplasi.

Makroskopiskt kunna karcinomen delas i 2 former, 1) papillomatös form och 2) ulcus rodens-form. Allt efter strukturen och graden av infiltrerande växt särskiljer förf. *börjande karcinom och fullt utvecklat karcinom* med endast kvantitativ skillnad och anser därför den förstnämnda formen icke såsom en särskild svulst (carcinoide).

En utpräglad celldifferentiering förekommer och allt efter dess grad kan man särskilja en differentierad och en odifferentierad celltyp. Ej sällan ser man spolceller i högst växlande antal. De äro antagligen morfologiskt förändrat epitel (*pseudo-sarkomatös metaplasi*), och då svulsten helt och hållet består av så-

dana, benämnas de antagligen lämpligast *pseudo-sarko-carcinoma*, ehuru en sådan åskådning ej är säkert bevisad, framför allt emedan förf. hos en behandlad kanin erhållit ett verkligt, polymorfcelligt sarkom.

Koriumförändringarna visa först en inflammation av växlande styrka. Först uppträda leukocyter, sedan mest lymfocyter och mot slutet fibroblaster, fibrillära element och mastceller. Dessutom visar sig, ehuru inkonstant, och vanligen obetydligt utpräglad, en hyperplasi av det subepiteliala elastinskiktet. Detta har intet samband med epitelets hyperplasi.

Kärlförändringarna ha undersökts dels på preparat av olika slag och dels in vivo. De förra ha visat, att intensiteten och varaktigheten av tjärhyperämin även beror på tjärans temperatur och kemiska sammansättning. Vidare kan man förutom hyperämin på det bepenslade stället, även påvisa en *reflexhyperämi*. Under 2dra och 3dje penslingsmånaderna visa preparaten ofta teleangiektasier, vilkas uppkomstsätt ej synes vara utrett.

Undersökningen in vivo har utförts genom tjärpensling på simhuden hos curareförgiftade och urethan-narkotiserade grodor. Det uppstår då i det bepenslade hudområdet tydlig hyperämi med mätbar utvidgning av de små artärerna, de små venerna och kapillärerna. Dessutom ser man liksom vid tjärpensling av huden på vita möss en reflexhyperämi i det bepenslade områdets omgivning. I simhud, vilkas nerver efter föregående borttagning av den lumbala delen av N. sympathicus och genomskärning av N. ischiadicus på samma sida äro degenererade, framkallar tjärpensling likaså hyperämi och mätbara utvidgningar av kärlen i penslingsområdet, men ingen reflexhyperämi i omgivningen. I simhud vilkas nerver äro degenererade framkallas efter föregående acetylcholininjektion genom tjärpensling en utvidgning av kapillärerna, som man måste tillskriva en direkt tjärverkan.

Nervförändringar förorsakas under det precancerösa stadiet genom tjärpensling på möss och kaniner i form av akuta degenerationer i hudnerverna. Dessa degenerationer börja redan under loppet av 2—3 penslingsveckan och äro i början av 2dra penslingsmånaden starkt utbildade. De äro att uppfatta såsom en *toxisk* degeneration, förorsakad av tjärans direkta giftverkan. Senare i det papillomatösa stadiet ser man en proliferation av nervtrådar (i preparat, framställda enligt Ramon y Cajals metod). För att utforska innervationens betydelse för utvecklingen av de precancerösa hudförändringarna och hudkräftan har förf. utfört en rad speciella experiment med nervresektion på kaninöron

samt efterföljande tjärpensling på huden. Försöksmaterialet består av 42 kaniner, fördelade på 4 försöksgrupper. Grupp A: resektion av *N. auricularis* ant. et post. med pensling genast efter resektionen. — 11 djur. Grupp B: exstirpation av gangl. sympath. cervicale sup. med pensling genast efter operationen. 11 djur. Grupp C: exstirpation av gangl. sympath. cervicale sup. med börjande pensling först 4 månader efter operationen. — 11 djur. Grupp D: exstirpation av gangl. sympath. cervicale sup. och resektion av *N. auricularis* ant. et post. med pensling genast efter operationen. Försöken gävo följande resultat: 1) Resektion av de perifera nerverna åstadkommer på opererade sidan en tidigare utveckling av papillomen i huden än på kontrollsidan, men orsakar ingen tidigare utveckling av kräftan. Vid resektion av de perifera nerverna avskäras även vasomotoriska sympatiska nervtrådar, som löpa i de periferiska nerverna, och därigenom uppstår en lätt kärldilatation och en något förhöjd transudation under loppet av första veckan efter nervresektionen.

2) Exstirpationen av det översta sympatiska halsgangliet med angränsande delar av *N. cympathic.* åstadkom en tidigare papillom- och kräftutveckling i huden vid tjärpensling än på kontrollsidan. Den neuroparalytiska hyperämien med ökat blodtillflöde och förhöjd transudation är sannolikt en medverkande faktor vid den tidigare inträdande epitelhyperplasien samt papillom- och kräftbildningen.

3) Nerverna torde därför ha en viss inverkan på utvecklingen av epitelhyperplasien och svulster i huden. De utöva antagligen detta inflytande som vasomotoriska nerver.

För att närmare utröna detta nervinflytande har förf. eftergjort *Cramers* experiment med tjärpensling på autotransplanterad hud. Han fann emellertid härvid, att i en autotransplanterad hud innervationen är återställd vid en mycket tidigare tidpunkt än *Cramer* antog, till och med redan 21 dagar efter transplantationen och tjärpenslingens början och således långt före början av papillomutvecklingen. Därför finner förf., att dessa experiment enligt *Cramers* metod i motsats till föregående åsikter icke kunna bidra till varken lösning av frågan om betydelsen av innervationen för de prekancerösa hudförändringarnas och hudkräftans utveckling eller till förklarandet av nervernas förhållande till den vaskulära tjärreaktionen.

Förf. uppställer frågan, vilken av de i hans försök iakttagna förändringarna äro att betrakta såsom primära och vilka såsom

sekundära, varvid han tänker sig 3 möjligheter: 1) att epidermisförändringarna äro det primära, 2) att koriumförändringarna äro det primära och 3) att epidermis och koriumförändringarna endast såsom biomständigheter åtfölja kräftbildningen.

Huvudsakligast på grund av experimenten med genomskärning av nerverna på kaninöron antar förf., att *kärlförändringarna* spela en betydlig och avgörande roll vid uppkomsten av epitelhyperplasien och papillombildningen. Däremot finnes intet, som talar för, vilken roll de spela för utvecklingen av de prekancerösa förändringarna till kräfta och för kräftbildningen.

Förf. har kommit till den åsikten, att epitelcellernas förändring till kancerceller är att tillskriva miljöförändringar, sannolikt förorsakade genom cirkulationsrubbingar och till följd därav uppkomna patologiska processer (förändrade nutritionsförhållanden), möjligtvis genom en *circulus vitiosus*. Härvid torde trombbildningar säkert icke spela någon roll för ifrågavarande cirkulationsrubbingar.

Vävnadsförändringarna i epidermis och korium böra betraktas såsom en toxisk verkan av tjäran. Man måste antaga, att den toxiska substansen i tjäran verkar dels direkt på epitelcellerna, dels och särskilt på de olika elementen i korium och då huvudsakligast på nerver och kärl. Man måste därför antaga, att långvariga tjärapplikationer föra till vävnadsfunktionsrubbingar inte blott av en enstaka vävnad, utan av samtliga vävnadselement.

Det är ett i vetenskapligt hänseende framstående arbete, som *Guldberg* framlagt här. Den fråga, som han försöker lösa har för hudpatologin en grundläggande betydelse. Arbetsplanen för att nå målet är vidare rationell, enär han använder sig av histologiska undersökningar av experimentellt framställda vävnadsförändringar. Disponeringen av ämnet är klart och redigt uppställd, stilen tydlig och lättläst samt försedd med goda sammanfattningar. Om också hans slutledningar emellanåt synes något egendomliga, så kan man dock aldrig kalla dem förhastade, utan man måste tillerkänna förf. ett kritiskt bedömande. Vad resultatet av hans experimentella forskning beträffar så har han ju ingalunda löst frågan om orsaken till hudkräftans uppkomst, men — även om den åsikt till vilken han i slutet av arbetet kommer, icke skulle vara full riktig — har han dock givit ett visst bidrag till denna fråga och, så vitt jag kan se, ett bidrag, som vilar på en god vetenskaplig grund. För mig har han genom detta arbete dokumenterat sig som en god vetenskaplig arbetare.

19. *Trichophytiene, deres ytringsformer og patogenese.* Tidsskrift for Den norske Lægefor., 1932. 18 sider.

En översikt, hållen i 2 föredrag, över trichophyti med dess olika kliniska former, dess patologi och patogenes.

Föredraget är klart och översiktligt skrivet, men jag måste göra den anmärkningen, att det är högst inkonsekvent av förf. att endast särskilja 3 huvudgrupper av trichophytier och inte taga den hämatogena formen av trichophyti såsom en *fjärde* grupp, när han tydligt (sid. 14) säger, att vid denna form »kan levande soppelmenten under tiden påvises i blodet» och att det är på så vis de s. k. trichophytiderna uppstå. Dessa bilda alldeles tydligt en grupp *vid sidan* av de tre andra och skola inte betraktas såsom något *utomstående*.

20. *Über Sektionsbefunde bei Syphilitikern.* Arch. f. Derm. und Syphilis, 1932, Bd. 166, 3. Heft. 28 sider.

Arbetet består av två delar: 1) en jämförande undersökning av obduktionsförändringarna hos syfilitiska personer före och efter salvarsanbehandlingens införande och 2) latent a spirochaetefoci hos äldre syfilitiker.

I den första avdelningen framställer först förf. ur litteraturen de olika åsikterna om ändringen av den syfilitiska sjukdomsbilden med sällsyntare hud-, slemhinne- och benförändringar, men talrikare nerv-, kärl- och viscerallidanden samt om orsakerna härtill. Därefter övergår han till sitt egna material, den patologisk-anatomiska institutionens alla fall av förvärvad syfilis under tiden 1896—1930. Diagnosen är i regeln konstaterad genom mikroskopisk undersökning. Under dessa 35 år har å denna institution gjorts 8235 obduktioner, av vilka 481 (= 5,84 %) hade syfilis (324 män och 157 kvinnor) och 349 (= 4,23 %) syfilis som dödsorsak. (Livförsäkringsstatistiken växlar mellan 3 och 15 %.) Förf. har uppställt en mängd kurvor och tabellariska sammanställningar över materialet, sett från olika synpunkter samt dels för tiden före och dels för tiden efter 1915 och drager en del slutsatser av dessa. Han finner att kärlsyfilis intar en dominerande plats i förhållande till syfilis i centralnervsystemet, i det att den förra visade 58 % och den senare 13,5 %, att de otillräckligt salvarsanbehandlade (mindre än 6 gm salvarsan) patienterna dö förr i sin syfilitiska infektion än de övriga, att patienter, som fått mera än 6 gram salvarsan, ha en kortare inkubationstid för aortit än de obehandlade och de med Qvicksilver-Jodkalium behandlade fallen, att syfilis i hud, näringskanalen och bensystem under de sista åren visa ett betydligt tillbakagående till endast en för-

svinnande procent, att författarens material icke visat en sådan ökning av kärlsyfilis under de två sista decennierna, som andra statistiker uppvisat, utan att denna varit lika vanlig förut som nu, att ej heller för syfilis i centralnervsystemet någon ökning föreligger och att man inte kan avgiva något bestämt yttrande om salvarsanbehandlingens förhållande till de sensyfilitiska kärll- och nervsjukdomarna, enär observationstiden är för kort.

I den andra avdelningen avhandlar förf. förekomsten av gamla, latenta spirochetefoci och deras betydelse. Att även i gamla syfilisfall det kan förekomma spirochetämi, uppkommen ur en gammal focus, anser förf. bevisat genom *Uhlenhuths*, *Mulzers* och *Frühwalds* injektioner på djur med blod från gamla syfilitiker. Även *Warthins* obduktionsresultat äro viktiga, i det han hos en mängd latentluetiker uppdagat gamla foci i olika organ med påvisandet av spiroch. och syfilitiska vävnadsförändringar.

I författarens material har han påträffat 5 fall som belysa denna fråga och i 2 av dem påvisades spiroch. pall. I dessa fall som hade positiv Wa. R., men inga andra tecken till syfilis funnos 4—15 år efter infektionen vid mikroskopisk undersökning små, specifika cellinfiltrat, delvis med spiroch. pall. i aorta samt i den para-aortala och mediastinala vävnaden. De inguinala, iliolumbala och mesenteriala lymfkörtlarna visa mikroskopiskt bilden av en lymfadenit och i några med spiroch. pallid. Dylika härddar representera sannolikt de latent härddar, som bilda utgångspunkt för sensyfilitiska förändringar i kärll- och nervsystemet, i huden eller viscera.

Det är mödosamma undersökningar och statistiska sammanställningar, som äro nedlagda i detta arbete. Något storartat resultat har förf. dock ej kommit till, endast bringat stöd för en uppfattning som synes mig ganska vanlig bland syfilidologer, men även detta är ju ganska värdefullt. Framställningen är klar, redig och lättläst.

21. Tillsammans med Bruno Bloch: *Die Ursache der Schwangerschaftshyperpigmentierung*. Klin. Wochenschrift, 1933. 4 sidor.

I anslutning till *Lipschützs* samt *Blochs* och *Schrafls* experiment för utredande av denna pigmenterings uppkomst, utförde författarne följande undersökning.

Några icke gravida kvinnor erhöilo regelbundet och under lång tid Oestroglandolinjektioner. Av dessa utföll ett fall utan invändning positivt. En 22-årig multipara av normal hudfärg utan sjukdomssymtom och med regelbunden menstruation erhöill dagligen 1 cm³ oestroglandol subkutant, inalles 66 cm³ à 100 E. Under denna

behandlingstid inställde sig en lätt hyperpigmentering omkring bröstvärtorna, en tydlig pigmentering av linea alba och en uttalad pigmentering i pannan och på näsan till utseende och utbredning fullkomligt liknande ett medelstarkt chloasma uterinum. Detta tyder på, att hormonverkan på hudens pigmentsystem är direkt. Vidare gjordes en del djurexperiment för att kontrollera detta, vilka visade, att den iakttagna verkan tillkom det kvinnliga sexualhormonet självt. Havandeskapshyperpigmenteringen måste därför bero på organismens översvämmande med kvinnligt sexualhormon, follikulin. Men mekanismen av denna hyperpigmentering är dock genom detta fastställande ej fullt uppklarad. Huruvida denna pigmentering sker direkt genom hormonets inträde i den pigmentbildande epidermiscellen eller förmedlas indirekt vare sig genom N. sympathicus eller genom ett annat hormon, den frågan måste förbehållas framtida undersökningar.

Ett litet bidrag till den mycket intressanta och från allmän biologisk synpunkt synnerligen viktiga pigmentfrågan. De små fyra sidorna äro synnerligen innehållsrika samt tydligt och klart skrivna.

22. Tillsammans med Fridtjof Bang: *Sur les processus locaux dans la cancérisation*. Bull. de l'ass. franc. pour étude du cancer, 1933. Tome XXII, No. 8. 12 sidor och

Om de lokala Processer ved Cancerisering. Nord. med. tidsskr., 1933. Bd. 6, sid. 1345. 16 sidor.

Liksom en inflammatorisk process, med sina bestämda vävnadsförändringar kan framkallas av olika retemedel (termiska, kemiska och parasitära), så kan också olika inverknings på vävnaden, såsom vissa parasiter, olika kemikalier, särskilt stenkolstjärnan och produkter av den, termiska retemedel (förbränning, förfrysning), vissa bestrålningar (av ljus-, röntgen- och radiumstrålar) m. m. vara i stånd att kancerisera vävnaden utan att man ur vävnadsförändringarnas beskaffenhet kan sluta till vad som är orsaken.

Att utforska den process, som framkallar bildandet av kancer-cellen, är ett av kancerforskningens mål. Kancer kan uppstå i alla organ, vilkas celler äro i stånd att dela sig.

Spörsmålet, om kancer uppstår genom en ren lokal inverkan på vävnaden eller genom allmän påverkan av organismen och en mindre lokal »irritation», är fortfarande olöst. De viktigaste morfologiska förändringarna i det prekancerösa stadiet under tjärpåpensling kunna sammanfattas i följande: 1) hyperplasi av epidermis, 2) hyperplasi av korium samt 3) kärl- och nervför-

ändringar, varemot inflammationsförändringar endast äro åtföljande moment. Under epidermis-hyperplasin försvinna hårens rotskidor, M. arrector pili och vanligen talgkörtlarna, under det en hyperkeratos uppstår med små papillombildningar. Vidare uppstå små cystor. Koriumhyperplasien åtföljer epidermishyperplasien och består i förökning både av fibroblaster och av bindvävnadens fibermassa. Förökning av elastisk vävnad är ej konstant. Blodkärlen visa dilatation, exsudation och emigration samt angiektasier. I nerverna finner man först degenerativa förändringar, senare nybildning av nervfibriller.

Epitelcellernas invasion i bindväven sker alltid, där hyperplasin är starkast d. v. s. där cellerna dela sig kraftigast, nämligen i hårfolliklarna, papillomerna och epitelecystorna. Kärkförändringarna ha antagligen en stor betydelse för epidermishyperplasien.

Därefter omnämnes Guldbergs resektioner av perifera nerver och sympaticus på tjärpenslade kaninöron (se arbetet No. 18). Vidare ha författarna undersökt en del hyperplasier, som man vet aldrig utvecklar sig till cancer (*Verruca vulgaris*, *Condylomata genit.*, *Molluscum contag.* och *Papilloma laryngis*). Dessa visade sig ha samma epitel- och bindvävsförändringar som tjärkancerns förstadiet.

Till slut uppställa författarna tre grupper av hyperplastiska nybildningar: 1) Godartade hyperplasier (*Verrucae vulgares*, *condylomata* och liknande), 2) Prekancerösa förändringar hos människan och vid experimentell tjärkräfta. (Endel av förändringarna gå tillbaka, andra utbilda sig till cancer, men de se alla like ut) och 3) Biologiskt maligna hyperplasier vid experimentell tjärkräfta. (Penslingen har varat så länge att vävnaden blivit biologiskt malign).

Kanseriseringen av epitelcellerna skulle därför bestå i, att dessa dela sig snabbare och därigenom få förmågan att invandra i vävnaden eller med andra ord ett slags virulensförökning framkallad vid delningen. Förutom framkallandet av kärlektasier och delningsfoci är det antagligt, att ett cancerigent agens även åstadkommer andra cellulära eller humorala förändringar av ganska okänd art.

Ett översiktsarbete, till stor del avhandlande redan i arbete 18 beskrivna omständigheter. Arbetet innehåller därför föga nytt, men det är en intressant översikt, skriven på ett redigt underhållande, lättläst och trevligt sätt.

23. *Sur les nerfs dans les tumeurs malignes du goudron.* Bull. de l'ass. franc. pour l'étude du cancer, 1934, T. XXIII, No. 2.

16 sidor och *Nerves in the malignant tar-tumours*. Madrid 1933. 10 sidor.

Sedan *Young* 1897 och *Goldmann* 1911 visat tillvaron av nerver i maligna tumörer, ha många undersökningar sökt upklara betydelsen av maligna tumörers innervation, nervernas förhållande till kancercellerna, deras fördelning i kancervävnaden, huruvida de äro nybildningar eller inkommit sekundärt.

Sedan förf. genomgått litteraturen, meddelar han sina försök att lösa frågan om de maligna tumörernas innervation. Han har därför i de prekancerösa stadiernas olika utveckling undersökt förekommande nerver och jämfört deras organisation med förhållandet i normalt epitel. För detta ändamål har han skaffat sig ett material bestående av en serie av 60 vita möss, penslade med tjära 2 gånger i veckan under 3 månader och dödade på olika tider under och efter penslingen. Dessutom ha undersökningarna innefattat papillom och tjärkarcinom, såväl börjande som väl utvecklade nämligen 21 papillom och 27 karcinom. Tekniken har huvudsakligast utgjorts av silverimpregnering enligt *Ramon y Cajal* med färgning i block.

Resultaten av dessa undersökningar sammanfattar förf. i följande tre punkter:

1. Nerver förekomma såväl i tjärpapillomen som i tjärkarcinomen, i de senare dock endast sparsamt. De äro dels nybildade, dels sekundärt inneslutna av den växande svulstmassan.

2. Fördelningen av nerverna i tjärkarcinomet är högeligen onormal och oregelbunden. I några karcinom kan man se nybildningar av nervtrådar i det maligna epiteliet delvis i form av ett intracellulöst nätverk.

3. De maligna tjärtumörerna ha ingen specifik nervös organisation. Att dessa nerver icke desto mindre kunna utöva ett inflytande på utvecklingen av den epiteliala hyperplasin och karcinomerna, är visat genom den tidigare utvecklingen av papillom och karcinom efter föregående sympathektomi såsom följd av den neuroparalytiska hyperämi, som framkallas av denna operation. Detta inflytande åstadkommes av de sympatiska nerverna genom deras vasomotoriska verkan.

Ett intressant forskningsarbete med nya uppslag i avseende på nervernas inflytande vid tumörbildning. Det är klart och redigt skrivet med vetenskaplig kritik.

24. Tillsammans med *Fridtjof Bang*. *Om Bowens og Pagets sykdommer*, Ugeskrift for Læger. 1934. 22 sidor.

Författarna framlägga en del av de fall av dessa sjukdomar, vilka under de sista åren varit på Radiumstationen i Köpenhamn, 4 fall av Bowens och 6 fall av Pagets sjukdom. Redogörelserna för fallen föregås av litteraturöversikter samt beskrivningar av den kliniska och den histologiska bilden.

Båda sjukdomarna bli ansedda dels som prekancerösa förändringar, dels såsom karcinom, beroende på olika kriterier, som man bör ha på diagnosen kancer. Enligt författarens åsikt bör Bowens sjukdom uppfattas såsom en *intra-epidermal* kancer, jämställd med godartade hudepiteliom. Även Pagets sjukdom uppfattar han såsom en *intra-epidermal* kancer och de metastatiska formerna utan tvivel såsom en verklig kancer. Båda sjukdomarna böra emellertid behandlas radikalt antingen operativt eller med röntgen eller radium eller kombinerat.

En väl skriven översikt av Bowens och Pagets sjukdomar med kasuistiskt bidrag.

25. *Forsøk med dyrkning av melanotiska svulster.* Norsk Mag. f. Lægeev. 1934. 5 sidor.

I och för fortsättning av sina pigmentstudier har förf. gjort försök att odla melanotiska svulster. Av sådana har han använt dels *melanosarkom från häst*, en hasselnötstor, subkutan, skarpt begränsad tumör med svart snittyta, från analregionen jämte en mer pigmentfattig metastas i mediastinum, och dels *melanom från mus*. Alla odlingsförsök från den förstnämnda tumören voro resultatlösa.

Förf. hade erhållit 2 möss med diffusa, becksvarta, mjuka melanom. Det ena melanomet var hasselnötstort (6,2 gm), det andra något mindre (5 gm). En utförlig beskrivning på den mikroskopiska byggnaden meddelas. Metastaserna ha mindre pigmentering. De till odling använda melanomen transplanterades 18 febr. 1934 och djuren dödades 7 juni 1934. Det anlades vävnadskultur med svulstvävnad från olika delar av de 2 svulsterna. Odlingen skedde i en blandning av rått- och hönsplasma 3:1 med tillsats av hönseembryonalextrakt och det anlades både täckglaskultur och Carrel-flaskkultur. Av de förra visade endast ett fåtal tecken till växt i form av utlöpare i periferien, under det den övriga delen täckglaskulturen icke visade tecken till växt. Försök att omsätta kulturerna gävo ingen växt på nya täckglas, men däremot på Carrel-flaskor en mycket god sådan. Vid direkt odling på Carrelflaskor erhöles också en kraftig växt vilket förf. visar på 3 avbildningar.

Det är en mycket intressant uppsats, vilken jag hoppas skall giva nya uppslag och bära god frukt.

26. *Undersökelse över årsaken til svangerskaphyperpigmenteringen.* Skriften utgitt av Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo. Matem.-Naturvid. klasse. 1934. No. 7. 74 sidor.

Arbetet är ett experimentalstudium över sexualhormonet hos kvinnan och follikulinets inverkan på pigmentbildningen och på bröstkörtlarna. Det är utfört på den Dermatologiska Universitetskliniken i Zürich hos professor Bruno Bloch under tiden aug. 1932—mars 1933.

De vägar, som man använt för att söka klarlägga de kvinnliga könskörtlarnas funktion, äro de samma som man använt för utforskandet också av andra endokrina organ, nämligen 1) exstirpationsmetoden (kastration), 2) transplationsmetoden med könstransformation och 3) injektioner av organextrakter.

Resultatet av de hittills gjorda undersökningarna uppklarar emellertid icke orsaken till och mekanismen vid havandeskaphyperpigmenteringen. Tydligt är ett sammanhang mellan pigmentering och ovarialhormon, men om follikulinet eller andra ämnen från ovarierna är orsaken, är ej utrönt. För att avgöra detta måste man använda kemiskt rent follikulin. Vidare är ej utrönt, vilket inflytande follikulinet utövar på pigmentbildningen. Denna uppträder endast på bestämda ställen i huden, vilka synas särskilt predisponerade för pigmentbildning, och om follikulinet angriper dessa ställens celler direkt eller indirekt, vet man ej heller.

Författarens egna undersökningar sönderfaller i två avdelningar, nämligen 1) undersökningar, som söka visa, att de förändringar i hudpigmentering och mammae, som uppträda under graviditeten och vid hyperfeminisering verkligen framkallas av det rent framställda kvinnliga sexualhormonet follikulinet och 2) undersökningar, som söka klarlägga mekanismen vid havandeskaphyperpigmenteringen. För utforskandet av dessa två frågor har förf. utfört 7 olika försöksräckor, nämligen 1) försök med injektioner av det rent framställda, kristalliniska follikulinet (*Butenandt*) på kastrerade hanmarsvin (6 djur), 2) försök med injektioner av Oestroglandol på kastrerade hanmarsvin (8 djur), 3) Follikulinets inverkan på pigmenteringen och mammakörteln hos *icke* kastrerade hanmarsvin (10 djur), 4) pigmenteringens och mammakörteln förhållande hos hanmarsvin efter kastration utan follikulininjektioner och därvid dels kastrerade vuxna hanmarsvin (6 djur), dels kastrerade yngre hanmarsvin (5 djur) samt dels kastrerade hanmarsvinsungar (5 djur), 5) experimentellt

framkallande av havandeskaps-hyperpigmenteringen (chloasmata) hos icke gravida kvinnor, 6) försök med överdosering av follikuliner på kastrerade hammarsvin (6 djur) och 7) försök med överdosering av follikuliner och samtidig tillförsel av melanogen (pigmentförstadium).

Författaren anser sig av sina experiment och undersökningar kunna dra följande konklusioner:

1. På kastrerade hammarsvin framkalla subkutana injektioner av *Butenandts* rena kvinnliga sexualhormon follikuliner hyperpigmenteringar på mammarhuden och hypertrofi av mammae med sekretion av en mjölkliknande vätska samt ytterligare en svag hyperpigmentering av genitalia. Både hyperpigmenteringen och hypertrofien av mammae motsvara kvalitativt och kvantitativt det som man finner under graviditeten såväl i makroskopiskt som i mikroskopiskt hänseende.

2. Vid injektioner under längre tid av det kvinnliga sexualhormonet på icke gravida kvinnor framkallas chloasmata samt hyperpigmentering av mammae och linea alba på samma sätt som under graviditeten. Härmed är experimentellt bevisat, att havandeskaps-hyperpigmentering framkallas av det kvinnliga sexualhormonet follikuliner.

3. Havandeskaps-hyperpigmenteringen försiggår oberoende av lokala tillväxter och beror på en direkt inverkan av det kvinnliga sexualhormonet follikuliner på de pigmentbildande elementen i epidermis, nämligen melanoblasterna, med ökning och aktivering av deras pigmentbildande förmåga och deras pigmentfunktion. Hyperpigmenteringarna visa positiv Dopa-reaktion och riklig melaninavlagring i epidermis basalceller.

4. Den experimentellt framkallade havandeskaps-hyperpigmenteringen är i sin intensitet och utbredning inom vissa gränser beroende av mängden av det tillförda follikulinet. Vid stora follikulindoser blir melanoblasternas ökade pigmenteringsförmåga icke längre så strängt lokaliserad och kan nå utanför de primära och sekundära könskaraktärernas område i huden. Det rena, kristalliniska follikulinet (*Butenandt*) framkallar ett tidigare uppträdande av dessa förändringar och har en längre bestående verkan än Oestroglandolet. Graden av hyperpigmenteringen är beroende av de lokala pigmentförhållandena i huden.

5. Hyperpigmentering av ärr kan experimentellt framkallas genom injektioner av det kvinnliga sexualhormonet follikuliner.

6. Vid follikulinerinjektioner på okastrerade hammarsvin framkallas svagare hyperpigmentering och mammaryhypertrofi än hos

kastrerade, möjligen som en följd av den antagonistiska verkan av det manliga sexualhormonet.

7. Den svaga hyperpigmentering, som kan iakttagas hos infantil-kastrater utan föregående follikulinbehandling, kan förklaras som ett växtfenomen i förbindelse med den tilltagande pigmenteringen med åldern.

I detta arbete ingår författaren på biologiskt djupgående och viktiga frågor. Hans forskningar äro utförda på ett vetenskapligt och noggrant sätt. Slutledningarna äro logiskt dragna och han har också kommit till resultat, som föra den svåra pigmentfrågan ett trappsteg framåt, vartill förf. är att lyckönska. Framställningssättet är klart, tydligt och lättläst.

27. *Undersökelse over blodsukker og leverfunksjon ved enkelte hudsykdommer.* Norsk Mag. f. Lægev., 1934. 15 sidor.

Arbetet utgår från det bekanta sammanhanget mellan hudsjukdomar och invärtes sjukdomar, inclusive ämnesomsättningssjukdomar. Härvid kan antingen hudsjukdomen eller den invärtes sjukdomen vara primära, eller också båda vara samtidiga utan orsaksförhållande. För uppklarandet av denna fråga har man två tillvägagångssätt: 1) framkallandet av dermatiter på experimentell väg med efterföljande undersökning av de inre organens funktionstillstånd och 2) undersökning av de inre organens tillstånd vid olika hudsjukdomar.

Efter en ganska vidlyftig redogörelse för litteraturen övergår förf. till egna undersökningar vilka omfatta 64 fall, av vilka 37 hade olika slag av ekzem, 8 pruritus, 6 psoriasis, 3 dermatitis exfoliativa och 2 pemphigus och de övriga 8 lika många slag av olika hudsjukdomar. Ingen av patienterna visade tecken till leveraffektion. Resultaten äro sammanställda i vidlyftiga (6 sidor omfattande) tabeller.

Det är ett ganska viktigt område av dermatologien, på vilket förf. här ingått. Men han har för små siffror för att detta arbete skulle ha någon betydelse. Ett sådant arbete borde utföras i mycket större skala. Det visar i alla fall, att förf. har en riktig blick för ifrågavarande sammanhang, och sådant arbetet nu är, så är det ganska väl utfört.

28. *Akutt myokarditt ved ikke-septisk gonorre.* Norsk Mag. f. Lægev., 1934. 5 sidor.

Ett fall av en 35-årig man med gonorrhöisk urethrit och prostatit samt med gott allmäntillstånd och utan feber får 3 veckor efter infektionen symtom på en hjärtaffektion, som vid elektrokardiografisk undersökning visar partiellt a-v-block, säkerligen

såsom följd av en akut myokardit. Myokarditsymtomen avta mycket långsamt och först efter 4 månader visar elektrokardiogrammet normala förhållanden. Då är pat. också frisk från sin gonorrhé. Någon annan infektion än den gonorrhöiska, som kunnat ge myokarditsymtom fanns det absolut inga tecken till, utan denna gonorrhé, som icke alls företedde några allmänsymtom, måste uppfattas såsom orsaken till myokarditen. Några symtom på endokardit funnos ej heller, och myokarditen måste därför uppfattas antingen som en isolerad gonorrhöisk metastas eller kommande från en latent endokardit, som ej gav kliniska symtom.

Fallet är intressant, emedan det visar att vid gonorrhé utan tecken till allmäninfektion det kan uppträda enstaka komplikationer och överstämman med det faktum, att gonokokker påvisats i blodet även i fall utan allmänsymtom. Möjligheten av gonokokkbakteriämi till och med i okomplicerade fall gör, att gonorrhén, mera än som sker, bör betraktas under synvinkeln av allmäninfektion.

Det tämligen ovanliga fallet är väl beskrivet och utlagt på ett intressant och vetenskapligt sätt.

Överblicka vi nu doktor *Gustav Guldbergs* här föreliggande vetenskapliga författareverksamhet, så framgår därav, att han under en tid av 8 år (1926—1934) utgivit 28 arbeten. Av dessa torde emellertid No. 2 såsom ett mindre diskussionsinlägg ej kunna räknas såsom merit för en professur, varför det återstår 27 vetenskapliga arbeten att bedöma. Det är en beundransvärd produktivitet *Guldberg* genom detta arbete visat prov på, framför allt som man måste erkänna, att alla dessa 27 arbeten äro goda. Visserligen äro 14 stycken av arbetena (1, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 7, 28) d. v. s. gott hälften endast beskrivningar av fall. Men dels har han förstått att nästan alltid komma med mera eller mindre intressanta eller för vetenskapen viktiga fall, dels har han visat sig kompetent att framställa dessa fall i en god vetenskaplig belysning och ge dem en vetenskaplig utläggning, så att hans arbete aldrig är endast en beskrivning av fallen, utan han har skildrat fallen därför att de bidraga till lösningen av något vetenskapligt problem. Redan därigenom visar sig *Guldberg* såsom en god vetenskaplig arbetare. Detta får ytterligare bekräftelse, därigenom att man kan se, huru hans forskning utvecklas i det ena arbetet efter det andra, huru han följer en tråd, som bildar kärnan i hans arbete. En sådan tråd är hans forskning över hudkancer, vilken fråga dyker upp i 6 av hans

arbeten (3, 5, 18, 22, 23 och 24) en annan hans inträngande i den djupliggande pigmentfrågan (arbetena 21, 25 och 26). Av de återstående 4 fallen handlar 1 (arbetet 12) om behandlingsfrågor och 3 äro huvudsakligast översikter över vetenskapliga ämen. I sin vetenskapliga verksamhet framstår emellertid *Guldberg* inte bara som dermato-syfilidolog utan även som patolog och delvis som bakteriolog eller kanske mera såsom mykolog. Hans patologiska vetenskap har dock oftast även dermatologiskt intresse, varför man måste betrakta honom som en framstående vetenskaplig dermatolog. Så faller t. ex. hans förnämsta vetenskapliga insats, nämligen arbetena om tjärkancer, såväl inom patologin som dermatologin. Vid granskning av hans arbeten är det endast 5 (nämligen 1, 6, 7, 11 och 17) som kunna fränkännas dermato-syfilidologiskt intresse och huvudsakligast intressera patologin. De arbeten, som beröra mykologien (nämligen 4 och 19) hava dessutom dermatologiskt intresse. Av hans 22 arbeten, som beröra dermato-syfilidologin falla 6 (nämligen 8, 9, 12, 16, 20 och 28) mera inom syfilidologien och de övriga 16 (nämligen 3, 4, 5, 10, 13, 14, 15, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26 och 27) mera inom dermatologien. Det patologiska intresse som vidlåder många av *Guldbergs* dermato-syfilidologiska arbeten sätta just den vetenskapliga prägel på dem, och någon bättre grund för en blivande dermatolog än patologisk skolning kan man inte få. I hans arbeten beröras inte heller sällan frågor som tillhöra den interna medicinen eller kirurgien och för bakteriologiska arbeten är han ej heller främmande. *Guldberg* kan därför inte alls anses för strängt specialistisk, utan har en utmärkt grundläggande allmänmedicinsk och vetenskaplig utbildning.

4. *Einar Hval*. Medisinsk embedseksamen 1924.

Hans utbildning för övrigt är följande:

1. Kandidattjänst vid Ullevål avdeln. VI. 1 sept.—31 dec. 1923 (4 mån.).
2. Kandidattjänst vid Akers sjukhus med. avdeln. 5 maj—1 sept. (4 mån.).
3. Kst. distriktläkare i Aafjord 1 jan.—1 sept. 1925 (8 mån.).
4. Kandidattjänst vid Rikshospitalets nervavdeln. 1 sept. 1925—1 sept. 1926 (4 mån.).
5. Kst. nervlæge vid Rikshospitalets nervavdeln. 1 jan.—1 mars 1926 (2 mån.).
6. Kandidattjänst vid Rikshospitalets kirurg. avdeln. B. 1 mars—1 maj 1926 (2 mån.).
7. Kandidattjänst vid Rikshospitalets hudavdeln. 1 maj—1 sept. 1926 (4 mån.).
8. Kandidattjänst vid Ullevål med. avdeln. IX. 1 sept.—21 dec. 1926 (4 mån.).
9. Assistentlæge vid Rikshospitalets hudavdeln. 1 jan. 1927—15 april 1928 (1 år 3½ mån.).

10. Reservelæge ved Rikshospitalets hudafdelu. 15 april 1928—15 april 1932 (4 år), men denna tjänsts utövande var likväl avbrutet av ett uppehåll i 11. Berlin och Köpenhamn under 3½ mån. (1 sept.—15 dec. 1928) för att studera bakteriologi och serologi, varför hans tjänstutövning endast blir 3 år 8½ månad. Han uppger vidare att han 12. »i 2 semestre» övertog undervisningen i hudsjukdomar och veneriska sjukdomar under professor *Bruusgaards* frånvaro, men anger ej tiden då detta skedde. 13. Andre assistent ved Rikshospitalets patologisk-anatomiska institution 15 nov. 1932—15 april 1934 (2 år), vilken sistnämnda datum han uppger sig blivit förste assistent vid samma institution, utan att ange huru länge han kvarstått såsom sådan. 14. Fungerat som prosektor och lett de histologiska kurserna i patologisk anatomi 1 sept. 1934—nuvarande stund.

Från trycket har *Hval* utgivit följande publikationer:

1. *Erythromelalgia cum polyglobulia megalosplenica*. Norsk Mag. f. Lægev. 1928.

Arbetet har ej blivit mig tillsänt, och jag kan därför ej yttra mig om detsamma.

2. *Tre tilfælder av lues cerebrospinalis*. Norsk Mag. f. Lægev., mai 1928. 11 sidor.

Tre varierande fall av cerebrospinal syfilis med väsentligt olika kliniska bilder och olika resultat av behandlingen. Det första fallet blir, trots de ytterst olarmerande symtomen med medvetslöshet, kramper och pareser fullt återställt med vanlig kombinerad behandling av jodkalium, kvicksilver, vismut och salvarsan. De andra två fallen, ehuru med obetydligare symtom låta sig endast föga påverkas av samma behandling, men återställas av malariabehandling. Förf. anser sig påvisat den stora betydelsen av upprepade lumbalpunktioner vid cerebrospinalsyfilis.

En väl skriven, klar och tydlig skildring av de tre fallen, men utan någon vetenskaplig belysning samt enkelt och banalt framställt.

3. *Artefacta hystérique*. Forhandl. v. Nord. Derm. Foren. møte 29—31 mai 1928. 15 sidor.

Artefakta ha förut beskrivits som många olika slag av hudsjukdomar, de flesta såsom tillhörande gruppen av nervösa, multipla, akuta hudgangrän. Efter en kort historik, särskilt uppehållande sig vid *Kaposis* Zoster gangraenssus hystericus samt *Matzenauer* och *Pollands* Dermatitis dysmenorrhoeica symmetrica, beskriver förf. 7 fall. I alla dessa har förf. påvisat hysteriska stigmata av olika slag eller också psykiska eller intellektuella rubbningar.

I första fallet visar en 28 års man intelligens av ett 9 års barn. Den förnämsta orsaken anser förf. vara hysteri och han ingår på de olika omständigheter som föranleda hysterici att tillfoga sig dem. Han uppställer också frågan om dessa artefacta böra anses som uttryck av en ren hysteri eller böra inrangeras bland de hos hysteriska personer vanliga simulationerna. Men förf. anser, att gränsen mellan hysteri och simulation är så flytande, att frågan är svår att besvara. En annan fråga är, om det gives ett *spontan* hysterisk gangrän. I detta hänseende anser förf. ett fall av *Bruusgaard* viktigt. Då en hysterika med artefacta blivit genomskådad, försökte hon att på en annan person framkalla samma sår med samma medel. Men denna person fick endast ett obetydligt erythem under det att på hysterikan själv det slagit upp först blåsor och sedan ett gangrän. Jag vill härvid anmärka att en dylik olika reaktion hos de båda personerna kan förekomma utan någon hysteri alls, beroende på olika bakterieflora i huden eller olika känslighet.

Arbetet är klart och trevligt skrivet samt intressant att läsa, men har betydelse endast såsom et kasiustiskt meddelande och bidrager i saknad av en vetenskaplig utredning, knappast till frågans uppklarande.

4. Tillsammans med *Klaus Hansen*. *Gullbehandling av lupus erythematodes*. Norsk Mag. f. Lægev., januari 1930. 20 sidor.

Efter en kort historik om guldbehandling, gående tillbaka ända til *Paracelsus* och uppehållande sig vid *Robert Koch* och *Behring*, kommer han rätt hastigt till det av *Feldt* framställda guldpreparat, i vilket enligt *Ehrlichs* princip guldet är bundet till en benzolkärna, och som benämnts *Krysolgan* samt av *Feldt* 1917 rekommenderades såsom »ein neues Goldpräparat gegen Tuberkulose». Likväl slog detta medel icke igenom såsom ett specificum mot tuberkulos, men betraktas allmänt såsom ett framsteg i terapin mot lupus erythematodes. Författarna genomgå detta medels prövande, dess behandlingsteknik, intoxication och behandlingsresultat samt övergå sedan till beskrivning av 27 fall av lupus erythematodes behandlade med krysolgan på Rikshospitalets hudavdelning under de sista 3 åren. Begynnelsesdosen var 0,0001 gm. Med mellanrum från några dagar till 4 veckor stego doserna ända upp till 0,2 gram.

I ett fall måste kuren avbrytas på grund av albuminuri och i 3 fall på ej medicinska skäl. I 7 fall var behandlingen ej avslutad då uppsatsen skrevs, men i 16 fall var behandlingen fullständig. Den varade $2\frac{1}{2}$ —9 månader och den högsta krysolganmängden var

3,06 gm. I 8 fall (= 50 %) erhöjls fullständig läkning, 6 blevo betydligt förbättrade och 3 ej förbättrade. Författarna rekommendera guldbehandlingen av lupus erythematodes såsom det verksammaste medlet.

Arbetet är väl skrivet, men är endast en banal undersökning av ett behandlingsresultat, utan någon större betydelse.

5. *Diettbehandling ved hudtuberkulose*. Oslo 1930.

Arbetet har ej blivit mig tillsänt och jag kan därför ej närmare yttra mig om detsamma.

6. *Granuloma venereum*. Norsk Mag. f. Lægeev., november 1930. 6 sidor.

Förf. beskriver ett fall av *Granuloma venereum* hos en 39 årig sjöman, som sedan början av år 1927 hade behandlats på olika platser under diagnos Syphilis secundaria, samt den 8 augusti 1929 inlades på Rikshospitalets hudavdelning. Sjukdomens kronicitet och kliniska bild — i perineum och omkring anus talrika, delvis sammanflytande, mjuka något upphöjda infiltrat — ledde till doagnosen *Granuloma venereum*. Påvisandet av Donovanska kroppar, histologisk undersökning, negativa odlingsförsök och negativa djurförsök säkerställde diagnosen. Pat. var tydligen smittad i Sydamerika. Förf. övergår sedan till en skildring av den hos oss mycket ovanliga (i Norge ännu ej observerade) sjukdomen *Granuloma venereum* i kliniskt, histologiskt och etiologiskt hänseende med alla dess växlingar.

Fallet har dels till följd av sin ovanlighet och des till följd av lättheten av förväxling med syfilis ett visst, ganska stort intresse. Beskrivningen är klar, redig och lättläst, men saknar vetenskaplig utläggning.

7. *Lymphogranulomatosis inguinalis subacuta*. Norsk Mag. f. Lægeev., nov. 1930. 6 sidor.

Efter en kritik av ovanstående namn förslår förf. i stället benämningen lymphadenitis granulomatosa venerea, som han finner lämplig. Sedan kommer en kort historik från denna sjukdoms första beskrivning år 1859 av *Chassaignac*. Men först i senare år har studiet av denna sjukdom burit frukt. 1913 *bidrogo Nicolas, Favre* och *Durand* till dess kännedom, 1925 *Fred* i Tyskland och *Mac Donagh* i England, *Age Kristiansen* och *Jersild* i Danmark samt *Sven Hellerström* i Sverige. Förf. har i 4 egna fall, som han beskriver kliniskt, varefter han redogör för den histologiska undersökningen av de ansvällda lymfkörtlarna och dessa körtlars reaktion i kroppen samt ingår på sjukdomens differentialdiagnos och terapi.

Det är en enkel redogörelse för denna sjukdoms egenskaper samt beskrivning av 4 fall. Arbetet är tydligt och väl skrivet, men har ingen vetenskaplig utläggning.

8. Tillsammans med *E. Bruusgaard. Om Gerson-Hermannsdorfer-Sauerbruchs diet ved hudtuberkulose og dens resultater.* Norsk Mag. f Lægev., november 1931. 19 sidor.

Under de två sista åren ha författarna behandlat alla fall av hudtuberkulos, som inkommit på hudavdelningen i universitetskliniken i Oslo, men en diet som huvudsakligen överensstämde med den av *Sauerbruch-Hermannsdorfer* föreskrivna, men med några modifikationer för de norska förhållandena. Framför allt har det sökts att få tillförseln av rå frukt och vegetabilier så riklig som möjligt. På det hela lades stor vikt på födans kvalitet. Patienterna erhöles 2600 kalorier, nämligen 77 gm äggvita, 152 gm fett, 215 gm kolhydrat. Tillsammans ha 75 fall av hudtuberkulos (därav 62 lupus vulgaris) behandlats. 45 av dessa fingo enbart diet och av dem ha 17 blivit fria från symtom, under det att 29 fortfarande äro under behandling och 2 fall ej påverkats av behandlingen.¹ 24 fall ha vid behandlingens slut särskilt i kanten av infiltrationerna visat en del lupusknottror och därför ha de utom dietbehandlingen fått Finsenlampa. Av dem ha 19 fall blivit symptomfria och 5 fall förbättrade. Författarna anse, att diet kombinerad med Finsenljus bör bli framtidens förnämsta behandling av hudtuberkulos. Det synes dem, att den kliniska erfarenheten tillsammans med under behandlingen utförd mikroskopisk undersökning av lupusvävnaden och tuberkelbacill-kulturer visa att ifrågasvarande diet har en allmän stimulerande verkan på organismens naturliga försvarskrafter, ehuru den inte är något specifikt botemedel mot tuberkulos och inte framkallar någon specifik antituberkulös substans i huden. Man kan odla tuberkelbaciller ända till dess att endast obetydligt med halvdegenererade epiteloïdceller i frisk bindväv kvarstå. Diet synes ha en vävnadsabsorberande verkan.

På det hela taget måste man säga, att resultatet av ifrågasvarande dietbehandling äro goda, i hög grad uppmuntrande och i många fall överraskande, ehuru tiden naturligtvis är för kort för att fälla ett avgörande utslag. Man måste först efter många år konstatera, hur recidiven förhålla sig. Men säkert utgör Gerson-Hermannsdorfer och Sauerbruchs dietiska terapi ett viktigt til-

¹ Dessa av författarna uppgivna siffror stämma ej, ty 17 + 29 + 2 blir 48 och inte 45.

lägg till behandlingen av tuberkulos, vilket i framtiden bör kunna leda till nya viktiga kliniska observationer.

I detta arbete ligger ingen som helst forskning ej heller något originellt, utan det är endast ett eftergörande av en förut väl utarbetad terapi och ett kontrollerande av densamma. Men så vitt jag kan se av arbetet, är det utfört med vetenskaplig noggrannhet och har för den vetenskapliga terapins utveckling en mycket stor betydelse, till vilken författarna genom detta viktiga inlägg i hög grad bidragit.

9. *Gerson-Sauerbruch-Hermannsdorfer-dietens virkning på stoffskiftet.* Forh. i Det Norske Med. Selsk., 1932. 2 sidor.

På grund av doktor *Tesdals* föredrag om hans undersökningar över mjölksyrans förhållande under behandlingen med en modifierade Gerson-Sauerbruch-Hermannsdorferska dieten gjorde förf. ett diskussionsinlägg. Han framhöll, att dieten måste ha en ingripande inverkan på ämnesomsättningen. Så t. ex. åstadkommer den en ökad sänkingshastighet av de röda blodkropparna under de första veckorna av dietbehandlingen för att vid tillfrisknandet bli normalt. Dess uppblossande i början svarar mot det samtidiga kliniska uppblossande. Likaså har förf. efter 3—5 veckors dietbehandling vanligen funnit en ökning av den intradermala tuberkulinreaktionen. Endast 10 % visade ingen ökning. Likaså reagerade de dietbehandlade mycket starkare för ljus. Det synes under dietbehandlingen komma en allmän ökning av reaktionsförmågan för retningar. Även Pirquets reaktion är ofta starkare. Undersökningar ha visat förf., att detta bottnar i en ökad kapillarreaktion. Denna ökade kapillarreaktion med ökning av blodets genomströmning anser förf. vara av allra största betydelse. Detta finner förf. stämma med en del omständigheter och iakttagelser.

Detta diskussionsyttrande är ett litet viktigt inlägg för utvecklingen av ifrågavarande behandling, grundat som det är på originella iakttagelser, vilka förf. sammanställt på ett vetenskapligt sätt.

10. *The Condition of the Cerebrospinal Fluid in Tertiary Gummatous Syphilis.* Acta dermato-venereologica. 1932. Vol. XIII, Fasc. 5. 6 sidor.

Förf. har genomgått alla fall av tertiär syfilis på Rikshospitalet under de sista 10 åren för att se frekvensen av förändringar i cerebrospinalvätskan hos patienter med gummös hudförändringar och jämfört detta resultat med förhållandet vid andra stadier av syfilis. Såsom patologiskt har förf. ansett ett cellantal

i cerebrospinalvätskan över $\frac{12}{3} = 4$. Förf. uppger, att vid primär syfilis med neg. WaR patologisk förändring funnits i 0 % fall, vid primär syfilis med pos. WaR i 7,3 %, vid sekundär syfilis 25,9 %, vid maculo-papulös syfilis i 16,9 %, vid alopecia i 62 %, vid iridocyklit i 50 %, vid papillit i 66,6 % och vid leucoderma i 72 %. Vid tertiärsyfilis har förf. i 70 lumbalpunkterade fall funnit patologisk lumbalvätska i 20 % och i 64 röntgenundersökta funnit hjärt- och aortaförändringar i 14 % samt båda slagen av förändringar i 4 %. Den tertiära syfilis visar således en något lägre siffra än den sekundära. Förf. anser därför, att gummös hudsyfilis icke på något sätt skyddar mot syfilis i andra organ vare sig i nervsystemet eller kärlsystemet. Han anser tertiära symtom som en varning, indicerande börjandet av en specifik behandling, och, om så sker, kan en affektion i inre organ genom en tidig behandling förebyggas eller bringas tillbaka.

Detta arbete har föga betydelse. Siffrorna äro för små för att tillåta några som helst slutsatser och utförandet kan ej tillmätas något vetenskapligt värde. Författarens angivande av en viss procent för sekundär syfilis och sedan olika siffror för olika sekundära symtom är fullkomligt ologiskt och synes mig vittna om en oklar och märkvärdig uppfattning av naturen hos syfilis.

11. *Microscopic Study of the Capillaries of Patients on the Gerson-Sauerbruch-Hermannsdorfer Diet.* Acta dermato-vener., 1932. Vol. XIII, Fasc. 5. 8 sidor.

Förf. genomgår först hudens synliga reaktion under ifrågasvarande diet. Efter 1—2 veckors diet visar huden i flertalet fall en ökad rodnad och någon gång även en ökad reaktion, något påminnande om den fokala reaktionen vid tuberkulininjektioner. Benägenheten för inflammation av olika slag är i allmänhet ökad. Reaktionen kvarstår under olika tidslängd, varefter processen börjar avblekna. Därefter meddelar förf. en utförligare redogörelse för de undersökningar som han redan omnämmt i sitt arbete No. 9. Viktigast av vad han där framhållit är den genom hudmikroskop konstaterade kapillarreaktionen, som antagligen till följd av den ökade blodgenomströmningen ligger till grund för de andra förändringarna. Man kan i mikroskopet se, hur antalet av kapillärer i synfältet ökar från vecka till vecka, så att den ökade cirkulationen är lätt att förstå.

Denna originella upptäckt av förf. är, såsom jag redan i mitt omdöme om hans arbete No. 9 framhållit, mycket intressant och viktig för hela frågans utveckling. När jag nu läser i denna vidlyftiga beskrivning de närmare detaljerna av hans under-

sökningar, så finner jag till min glädje sannolikheten av *Hvals* åsikt stiga i högste grad, och jag hoppas han framdeles vill söka att genom noggrant vetenskapligt arbete upplära denna fråga så mycket som möjligt.

12. *Profylakse og terapi ved lues congenita*. Det n. med. selsk. forh. 1933.

Arbetet har ej blivit mig tillskickat, och jag kan därför ej yttra mig om detsamma, men att dömma efter titeln är det likadant som No. 13.

13. *Profylakse og terapi ved lues congenita*. Norsk Mag. f. Lægev., mars 1934. 23 sidor.

Behandlingen av medfödd syfilis kan delas i 3 faser: 1) anti-natal behandling, 2) behandling av nyfödda och 3) behandling av syphilis congenita tarda. Alla undersökningar synas tala för att den syfilitiska infektionen sker tidigast i 5te månaden. Den förstnämnda, den anti-natala behandlingen kan betraktas såsom den viktigaste, i det att den utgör den viktigaste profylaxen, särskilt är salvarsanet viktigt och kanske allra bäst kombinerad behandling. Detta bestyrkes av 2 tabeller. Behandlingen bör utföras framför allt under senare hälften av havandeskapet på grund av infektionens uppträdande först i 5te månaden. Dock må man individualisera och ibland kan kvinnans behandling från början av havandeskapet vara indicerad.

För behandlingen av det nyfödda barnet är en tidig diagnos mycket viktig. Denna kan vara svår, ty barn kunna vid födelse synas fullständigt friska, men likväl ha syfilis. Förf. skildrar ett par exempel. Finner man varken kliniska eller serologiska tecken bör barnet ställas under observation minst 6 månader och egentligen ett år med upprepade serologiska undersökningar. Men ett barn bör icke behandlas enbart på misstanke av syfilis, enär detta kan medföra flera brydsamma förhållanden.

Förf. övergår sedan till behandlingens art, vilken fråga behandlas mycket ingående med utförliga tabeller.

Arbetet är väl utfört och det gläder mig, att förf. håller på den riktiga principen att inte behandla på misstanke, utan endast på säker diagnos. Jag förstår emellertid inte varför förf. ej anför mitt arbete om profylaxen vid lues congenita. Vidare vill jag framhålla, att den förnämsta profylaxen inte, såsom förf. säger ligger i behandlingen av mödrarna *under* graviditeten, utan i behandling av mödrarna *före* graviditeten, så att mödrarna under graviditeten inte ha några spiroch. pallid. i blodet. Det är naturligtvis den formen av behandling, som gjort, att syfilis congenita

nu blivit en sällsynt sjukdom i de länder där den allmänna syfilis-behandlingen är väl ordnad.

14. *Sjeldnere intrakranielle svulster*. Forh. i det Norske Med. Selsk., 1934. 6 sidor.

Ett diskussionsinlägg på grund av ett föredrag av professor *Harbitz*. Förf. demonstrerar 3 fall, nämligen 1) en stjätkad tumör i venstra tinningen hos en 34-årig kvinna sedan 15 år tillbaka, antagligen ett *endodeliom*, s.k. *cylindrom*, 2) hos en 46-årig kvinna en tumör på kinden som har varat i »alle» år och de sista 6 åren vuxit något samt till sin byggnad liknar ett *basalcellsepiteliom* eller en *blandningssvulst*, 3) en tumör i venster tinning hos en 41-årig kvinna under flera år, med utseendet av ett *adenoma naevi-epithelomatös* (eventuellt *cylindromatös*).

En enkel beskrivning av 3 svulster, klart och tydligt utförd, men jag förstår inte, hur förf. kan kalla dem intrakraniella, vilket betyder inuti kraniet, när svulsterna tvärtom sitta på huvudets utsida. Uttrycket »intra» bör strykas, och det endast heta »kranielle» svulster».

15. *Et tilfelle av overfladisk trichophyti, kombinert med en eiendomlig lymfeglandelsvulst*. Norsk mag. f. Lægev., juli 1934. 2 sidor.

En gosse, som dog vid 14½ år, hade under 10 år haft en generellt utbredd trichofyti, som vid odling visade sig uppkommen av trichophyton faviforme. Under det sista halvåret av gossens liv uppstodo lymfkörtelsvullnader av stora dimensioner i inguinal-, supraklavikular- och submaxillarkörtlarna. De växte raskt de sista månaderna. I inguinalkörtlarna uppstod en nekros med sekundär infektion, och en stafylokokkpyämi ändade hans liv. Vid obduktionen påvisades svampar, dels direkt, dels i kultur, på huden, munslemhinnan och i oesophagus. I körtelpaketen kunde trots de noggrannaste undersökningar svampar ej påvisas. I stället visade sig körtlarna (även hilus- och halskörtlar) tuberkulösa.

En kort beskrivning av detta egendomliga fall, till vilket förf. ger en förklaring, möjligen riktig, men mycket egendomlig.

16. *Tre tilfelle av sarkom med sjelden lokalisasjon*. Fra Rikshospitalets patologisk-anatomiske institutt. 7 sidor.

Ett fall av *sarcoma penis* hos en 63 år gammal man och två fall av *sarcoma subunguale*, det ena hos en 15-årig flicka, det andra hos en 60-årig man. Förf. ger enkla svulstbeskrivningar med översikt över litteraturen.

Framställningen är kort, klar, tydlig och väl skriven.

17. *Karcinombildning i såkalle »ateromer»*. Fra Rikshospitalets patologisk-anatomiske institutt. 10 sidor.

Först ingår förf. på begreppet aterom, som egentligen är kliniskt, och olika cystbildningar i huden. De äro av olika slag samt ha olika ursprung och olika namn, retensionscystor, retensionsaterom, dermoider och epidermoider (dermoid- och epidermoid aterom) samt traumatiska epitelcystor o. a. Därefter ger han en översikt ur litteraturen över fall av karcinomutveckling ur »aterom» samt övergår så till sitt eget material av fall av »aterom», i vilka vid undersökningen funnits sekundär utveckling av karcinom, 13 fall, ett med papillombildning och 12 med karcinombildning, inkomna till den patologisk-anatomiska institutionen under löppat av de sista 7 åren. Av dessa har förf. själv undersökt 7, de 6 andra refereras efter protokoll. I sex av författarens egna 7 var det icke retensionsaterom utan dermoid- eller epidermoidaterom och i det sjunde kunde på grund av tumörens stora utveckling ej cystans art bestämmas. I de sex fallen ur protokollen kan ateromets art ej bestämmas. Tumörens art var i 10 fall av de 12 plattepitelkarcinom med kankroidpärlor och i de 2 andra carcinoma papillomatosum. Karcinombildningen synes vanligast hos kvinnor över 50 år. En tabellarisk sammanställning av författarens material ger en god översikt över detta.

Det är en väl gjord utredning över en mindre, men dock intressant och viktig hudpatologisk fråga. Framställningen är väl gjord, klar och tydlig.

18. *Om det såkalle basocellulære carcinom, spesielt med henblikk på dets plass i svulstlæren*. Fra Rikshospitalets patologisk-anatomiske institutt. 1934. (Innlevert til bedømmelse for doktorgraden.)

Arbetet föreligger i maskinskrivet manuskript, 246 sidor.

Efter ett förord om olika slag av epiteliala tumörer och särskilt om spinocellulära och basocellulära karcinomer i kliniskt och histologiskt hänseende samt efter omtalande, att han genomgått institutionens material av epiteliala tumörer 1931—1934 för att möjligen närmare kunna granska basalcellkarcinomens histogenes samt slutligen efter avgivande av sin arbetsplan, övergår förf. till historiken.

Denna börjar 1827 då *Jacobs* beskrev *ulcus rodens* och fortsätter sedan med alla de insatser som gjorts av en rad forskare sådana som *Thiersch*, *Virchow*, *Hannover*, *Cohnheim*, *Unna*, *Hansemann*, *Krompecher*, *Kaposi* m. fl. Därefter ingår förf. på de olika för-

söken som gjorts till indelningen av hudkarcinomer till att börja med endast på klinisk grund, men sedan på djupare patologisk. *Krompecher* indelar dem i 1) tumor spinocellularis, utgående från epidermis' taggceller, 2) tumor cylindrocellularis, utgående från cylindriskt eller kubiskt epitel på slemhinnor, 3) tumor adenomacellularis, utgående från körtlar, och 4) tumor basocellularis, utgående från epidermis' basalceller. Vidare anföres olika indelningar av *Darier*, *Bloodgood*, *Martin Engman*, *Thesleff* m. fl. Förf. uppställer 4 slag: 1) basocellulära karcinom, 2) »metatypiska» basocellulära karcinom = övergångsformer, 3) spinocellulära karcinom och 4) vissa epiteliäla nybildningar i huden med tillknytning till naevi- och naevokarcinom.

Författarens material är preparat, som insänts till Rikshospitalets patologisk-anatomiska institution under tiden 1930—1934, sammanlag 313 fall av följande slag:

basocellulära karcinom	115 fall (39,1 %)
» » med övergång	24 » (8,2 %)
spinocellulära » (incl. karcin. labii inf.) ..	136 » (46,2 %)
Karcinomer i dermoider (s.k. atherom)	6 » (2,0 %)
Cylindromer	7 » (2,3 %)
Svettkörteltumörer	4 »
Adenoma sebaceum	3 »
Paget's disease	4 »
Bowens sjukdom	2 » (2,0 %)
Sekundära karcinomer	12 »
	313 fall

Om man borttager de sekundära karcinomen, svettkörteltumörerna och adenoma sebaceum, tillsammans 19 fall återstå 294 fall, som enligt vanlig terminologi kallas hudkarcinom. Här-till kommer 10 fall av senila keratoser, av vilka 5 voro kombinerade med basocellärt karcinom.

Angående lokaliseringen av hudkarcinomen så framträder i alla statistiker vanligheten av lokaliseringen i ansiktet. Dess frekvens i förhållande till all på andra ställen lokaliserad hudkancer är i *Winiwarters* statistik 85 till 15 och i *Becks* 84,1 till 15,9. Och särskilt sitta de basocellära huvudsakligast i ansiktets översta $\frac{1}{3}$. En mängd statistiker anföres, såsom av *Marasovitsch*, *Elliot*, *Beck*, *Winiwarter*, *Borrmann* m. fl. samt några statistiker ur författarens material, vilka visa en mycket olika lokalisering av de basocellulära och de spinocellulära karcinomen. Han ingår

detaljerat på lokalisationen av alla i tabellen ovan angivna slagen.

Därefter kommer författarens kasuistik över de 115 fallen av basocellulära karcinom och de 24 av övergångsformer. Alla fallen äro mikroskopiskt undersökta med noggranna beskrivningar samt försedda med meddelande om kliniska förhållande, så långt förf. kunnat erhålla sådana.

I sina kliniska iakttagelser har förf. 60 män och 55 kvinnor för de basocellulära samt 14 män och 10 kvinnor för övergångsformerna, således ungefär lika fördelat på båda könen eller något flera män. Andra statistiker ha olika siffror. Angående åldern så anger förf. följande för båda slagen tillsammans: i åldern 10—20 år 4 fall, 30—40 år 5 fall, 40—50 år 11 fall, 50—60 år 9 fall, 60—70 år 44 fall och över 70 år 43 fall (sammanlagt 116 fall).

I motsats till de spinocellulära karcinomen, som vanligen växa raskt och bli tumörer eller svåra ulcerationer förhålla sig de basocellulära annorlunda. I författarens material ha de varat i »alla år» i 5 fall, i »lång tid eller flera år», i 23 år, i 25 år i 2 fall, i 20—25 år i 1 fall, i 15—20 år i 1 fall, i 5—10 år 11 fall, i 1—5 år i 27 fall och under 1 år i 5 fall (sammanlagt 75 fall). Förf. meddelar en mängd andra statistiker.

När förf. sedan övergår till de histologiska undersökningarna meddelar han först en del föregående resultat och övergår sedan till sina egna undersökningar. Han avhandlar då först kancer tumörens byggnad, såsom huvudtyper uppställande *en solid typ* och *en adenoid grupp*, mellan vilka dock rikligt med övergångar finnas. I ingen av dessa båda former finner man förhorning såsom vid de spinocellulära. Den solida typen är den vanligaste och förf. har av den 105 fall (= 91,3 %). Han sönderdelar den i tre grupper. Av den adenoida formen har förf. endast 10 fall (= 8,7 %). Den har en adenogén byggnad och finnes endast där, varest ytepitelet bildar körtlar. Den s.k. övergångsformen är i verkligheten intet annat än en vidare utveckling av det basocellulära karcinomet och bör knappast uppställas såsom en särskild grupp.

Därefter beskriver förf. regressiva förändringar i parenchymet. Vanligast är att finna hyalina kulor eller pärlor, liknande kankroidpärlor. Denna hyalina degeneration beror på bildandet av keratohyalin. Vidare finnes en slemdegeneration.

Cellkärnornas storlek varierar betydligt i raskt växande tumörer, men i de långsamt växande är där ingen särskild skillnad i kärnornas storlek.

Mitoser förekomma i stort sett sparsamt och förf. tror inte, att deras antal spelar någon större roll för att bedömma maligniteten annat än sammanställt med den histologiska bilden för övrigt.

Stromabindvävnadens studium anser förf. vara viktigt. Det gäller att fastslå, vilka förändringar i denna som bero på tumörer, och vilka förändringar som funnos före tumören och därför möjligen kunna haft betydelse för tumörens uppkomst och tillväxt. Bindvävsförändringarna äro vanligen stora. I 61 fall förekommer en stark degeneration i den kringliggande bindvävnaden. Endast i 4 fall var där nästan ingen bindvävsförändring. Intressantast är den elastiska vävnadens förhållande. Denna vävnad är i 2 fall helt försvunnen, men vanligen finner man små avbrutna stumpar och stycken spridda i papillarkroppen eller också mycket stora brunfärgade massor, vilka möjligen kunna vara förändrad kollagen vävnad. Förf. diskuterar betydelsen av dessa förändringar och anför andra författares åsikter.

Kärlförändringar äro inte konstanta. I 29 av författarens fall saknas dylika, men i de övriga ses utvidning och förökning av kapillärerna, i några fall obetydligt, men vanligen ganska högradigt uttalade.

Inflammationen, och av vad slag denna är, beror delvis på, huruvida tumören är ulcererad eller icke.

Viktigt är tumörens förhållande till epidermis, som i flertalet av författarens fall visat sig tunn och atrofisk, i 85 fall av de 115 starkt uttalat med en epidermis liggande helt glatt på en bindväv utan papiller, liksom töjd till följd av sin upplyftning av tumören. Endast i 3 fall var epidermis oförändrad. Ingen hyperplasi av epidermis. Ulceration kan uppstå genom att epidermis till följd av dess töjning brister eller genom trauma eller andra yttre retningar. Förf. ingår sedan på detaljerna vid dessa processer och olika författares framställning.

Förf. övergår sedan till en jämförelse mellan spinocellulära och det basocellulära karcinomet i avseende på de båda svulsternas olika lokalisation och patienternas ålder. I och för den första jämförelsen delar han de spinocellulära karcinomen i sådana a) i ansiktet, b) på läpparna, c) på penis, i vulva och vid anus, d) på extremiteterna och e) karcinomer på grund av rontgenbehandling. I ansiktet förefinnes olikhet inte bara i avseende på lokalisationen utan också i formen. Det basocellulära har en platt form antingen det är infiltrat eller sår, under det att det spinocellulära uppträder som papillomatösa tumörer med sårbild-

ning. Mikroskopiskt är epidermis förtjockat med uttalad hyperkeratos och akanthos samt långa papiller skjutande djupt ned.

På läpparna, vilket är den vanligaste lokaliseringen har förf. 72 fall (71 på underläppen och 1 på överläppen). De sitta alltid på övergången mellan hud och slemhinna, oftast hos män, under det att de basocellulära läppkancerarna sitta på den behårade delen av överläppen. Den histologiska bilden är av samma slag som i ansiktet med hyperplasi av epitelet. Det spinocellulära karcinomet på läpparna gör i regel också metastaser; en betydlig skillnad mot det basocellulära.

Lokaliseringen på penis, i vulva och vid anus visar alltid spinocellulära karcinom med den vanliga hyperplasin av epitelet. De ha en hastigare växt än de andra karcinomen. Peniskarcinomet har sin speciella lokalisering på glans och i preputialsäcken, vulvakarcinomet på labia majora eller på övergången mellan labia majora och minora. Den histologiska byggnaden varierar något, i det att man finner dels papillomatösa, dels djupt infiltrerande former, men är alltid mycket olik de basocellulära. Denna grupp har särskilt intresse därigenom att kancerns orsak framstår med stor sannolikhet bestående i långvariga hudretningar. Vid peniskarcinomet är det den balanitiska retningen i preputialsäcken, vid vulvakarcinomet pruritus och kraurosis vulvae och vid analkräftan pruritus och hämorrhoider.

På extremiteterna är karcinomet ovanligare. Förf. har dock 20 fall (6 på de övre och 14 på de nedre). Såsom orsaksmoment framstår här dels gamla sårnader (särskilt *ulcus cruris*) dels gamla ärr, dels traumatiska retningar och dels födelsemärken, vårtor eller andra små hudtumörer. Den histologiska byggnaden visar övervägande papillomatös byggnad.

Slutligen har förf. 4 fall av karcinom efter röntgenbehandling, alla av spinocellulär byggnad samt lokaliserade till ansiktet, på ställen, där man vanligen finner basocellulära karcinom. De skilja sig från de sistnämnda både i kliniskt, histologiskt och etiologiskt (retning av röntgen) hänseende, men överensstämna i avseende på lokaliseringen.

Förf. övergår därefter till en del särskilda slag av hudkarcinomer och avhandlar då först *Karcinomutveckling i dermoider*. Han börjar med en lång beskrivning och definiering av atherom, retioncystor, dermoider och epidermoider, försätter med omnämmande av sådana fall ur litteraturen och behandlar sedan sitt eget material av 6 fall, alla kvinnor, alla uppkomna ur dermoid (4 fall) eller epidermoidatherom (2 fall), men inget ur retions-

atherom, (ur litteraturen endast ett sådant bekant) och alla byggda som plattepitelkarcinom med kankroidpärlor. Icke i något tillfälle finnes något, som påminner om basocellulära karcinom.

Därefter ingår förf. på frågan om *de senila hyperkeratoserna*. Han har i sitt material några gånger haft en samtida förekomst av basocellulära karcinom och senil hyperkeratos, vilken alltid, liksom också det basocellulära karcinomet, förekommer i senilt förändrad hud. *Bruusgaard* har även trott sig kunna påvisa en övergång mellan senila keratoser och basocellulärkarcinom, en åsikt, som också uttalas i några läroböcker. Men frågan tillkränglas därför at de båda hudförändringarna verruca senilis och keratoma senilis sammanblandas och betraktas som samma sjukdom, ehuru de måste strängt skiljas åt. Sedan genomgår förf. litteraturen angående denna skillnad, som i kliniskt hänseende kan vara obetydlig, ja så härfin, att den är svår att upptäcka. Av författarens 10 fall visade sig 8 vid mikroskopisk undersökning som keratoma senile, av vilka 5 voro kombinerade med basocellulärt karcinom i ej allt för stort avstånd från keratosen. Förf. ger en noggrann beskrivning av den histologiska byggnaden i sina och i litteraturen beskrivna fall.

Sedan avhandlar förf. *Bowens* och *Pagets* sjukdomar, deras litteratur, klinik och histologi. Av *den förra* har förf. 2 fall, män, 63 resp. 73 år gamla. *Bowens sjukdom* må räknas som ett epiteliom i huden och sammanställas med basocellulärt karcinom. Men det är endast en ytlig likhet mellan dessa två. En utveckling av ett basocellulärkarcinom från en *Bowens* sjukdom måste anses såsom omöjlig, ehuru några vilja antaga detta. Det enda man kan se är utvecklingen med infiltrerande karcinomatös växt, något som *Darier* beskrev 1920. Angående etiologi och patogenes gör förf. inga slutledningar. Av *Pagets sjukdom* har förf. 4 fall, som han noggrannt skildrar. Det karaktäristiska i förändringen är en djupt liggande tumör, som kan följas upp genom mjölkgångarna till under epidermis. Ett fall var hos en *man*; där var utgången oberanta mammakörtlar eller svettkörtlar, från vilket ställe infiltrationen kunde följas upp i epidermis. Ett fall hade vidare ingen tumör på djupet. Att, såsom det göres i läroböcker, anse *Pagets sjukdom* som ett präkanceröst tillstånd är felaktigt. Den av *Paget* beskrivna formen är ett verkligt karcinom på djupet. De fall, som ej ha någon djupliggande tumor, äro av annat slag, *Bowens* sjukdom eller något annat.

Härefter kommer förf. till de såkallade *cylindromerna* i huden. Deras ursprung och patogenes är mycket omtvistad. Förf. har 7

fall. I alla dessa finner han celler, som i allt stämmer med cellerna i de basocellulära karcinomen. Men den stora mängden hyalin ställer det i en särskild grupp. Det har ej heller såsom de basocellulära karcinomen någon inflammationsreaktion eller några kärlförändringar. Likheten i såväl arkitektur som i cellerna är dock så stor, att cylindrom möjligen kan uppfattas som ett annat utvecklingsstadium av samma sjukdom som det basocellulära karcinomet. Mikroskopiskt har förf. funnit det som påminner dels om solida former och dels om adenoida former. På grund av deras medfödda ursprung böra de möjligen räknas till naevusgruppen såsom epithelioma adenoides systemicum. *Jadassohn* kallar dem också naevus epithelioma-cylindromatus, men förf. vill räkna dem till de basocellulära karcinomen, vilka han också tror ha ett medfött ursprung.

Nästa avdelning har förf. kallat »*Svedkjerteltumores og det basocellulære carcinoms forhold til naevi epitheliomatosi*«. Härvid kritiserar först förf. benämningen svettkörteltumörer, vilka visa stor olikhet i byggnaden och äro svåra att gruppera. Han redogör för de olika försöken härtill. Författarens egna fall äro 4, som han beskriver, varefter han ingår på litteraturen och diskussion om dessa svulsters ställning, ursprung och pathogenes. Han anser dem ha en viss släktskap med födelsemärken, vilkas ursprung han också anser vara av epitelial natur. Även om man skulle anse, att det finns hållpunkter för ett mesodermt ursprung, så finner man också här celler och cellkomplex, som behålla sin foetala prägel genom alla år, till dess de någon gång få tillfälle att börja växa i malign riktning, en del likheter med de basocellulära karcinomen. Skillnaden i utseende kan förklaras av den olika tidpunkten för anläggandet, i det att de basocellulära karcinomen äro anlagda på en sen tidpunkt av utvecklingen t. ex. under ansiktsfårans slutande, men de vanliga naevi mycket tidigare. Härmed stämmer också, att man kan finna övergången mellan typiska basocellulära karcinom och typiska naevi. Enstaka gånger finnas tydliga naevi, som påminna om basocellulära karcinom, andra gånger basocellulära karcinom, som mycket påminna om vanliga naevi.

Det sista kapitlet i boken avhandlar »*De epitheliale svulster i huden, deres pathogenese og indeling*«. Efter en översikt över författarens föregående undersökningar ingår han på en diskussion om alla de olika epitheliomens natur och ställning till varandra. Fyra av dessa former, nämligen det spinocellulära karcinomet, *Pagets* sjukdom och *Bowens* sjukdom samt dessutom det

metastatiska hudkarcinomet är, vad förf. anser bör förstas med *carcinoma cutis*. Andra omtalade former må räknas till de prekancerösa tillstånden, här medräknat de s. k. basocellulära karcinomen. Av dessa precancerösa tillstånd omtalar förf. först *verruca senilis* och *keratoma senile*, vilka förekomma i senilt förändrad hud liksom det basocellulära karcinomet, med vilket de dock icke ha något sammanhang, utan, om de någon gång utvecklas till karcinom, så blir det till ett spinocellulärt. Vidare nämner förf. såsom prekanceröst tillstånd det basocellulära karcinomet, vars motsättning till det spinocellulära ovan är skildrat och som beror på medfödda anlag från en sen tid i fosterlivet, ansiktsfårans slutande. Förf. anser, att hela gruppen av basocellulära karcinom (cylindrom m. fl.) hör till naevusgruppen och bör kallas naevus basocellularis. Liksom alla andra naevi kunna dessa börja växa och bli maligna. De bilda också övergång till de olika epitheliala naevi. Vad som framkallar den maligna växten, tror förf. vara den omgivande hudens senila förändringar antingen i sig själv eller genom att göra huden mera mottaglig för yttre påverkan. Det senare skulle förklara att »sjömanshud» och »lantmanshud» så ofta få basocellulärt naevus, vilka oftast sitta på de hudställen som äro mest utsatta för väder och vind. Med naevusteorin stämmer också den histologiska undersökningen, vilken också förklarar möjligheten av det basocellulära naevi övergång till spinocellulärt karcinom. Denna övergång i karcinom bildar den sista fasen i utvecklingen av basocellulära naevus. Den uppträder i de basocellulära naevus som är särskilt utsatta för irriteringar. Det kan ske efter en otillräcklig bestrålning med röntgen eller radium. S. k. basocellulära karcinom ha aldrig kunnat frambringas på experimentell väg. Förf. håller bestämt på att benämningen *carcinoma basocellulare* bör ersättas med ett annat, så att den grundliga skillnaden mot *carcinoma spinocellulare* må tydligt framstå.

Till slut uppställer förf. följande indelning av hudens epitheliala tumörer.

1. *Carcinoma spinocellulare*, ett verkligt hudkarcinom.
2. *Bowens sjukdom*, kliniskt vanligen godartad, men dock patologiskt-anatomiskt tillhörande karcinomen.
3. *Metastatiska hudkarcinomer* och som speciell grupp *Pagets sjukdom*.
4. *Naevi*.

- A. *Basalcellnaevi*, som kunna vara *solida* eller *adenoida* eller en *blandning* av båda. I avseende på utvecklingsmöjligheten kunna de vara: a) stationära, b) visa börjande växning. Till basalcellsnaevi räknas också cylindromet i huden, *naevus epithelioma cylindromatosus*.
  - B. *Epitheliala och adenoida naevi*, vilka kunna — ehuru mycket sällan — ge upphov till spinocellulära karcinom.
  - C. *Unnas naevi*, vilka kunna ge upphov till karcinombildning (*naevuscellkarcinom*), vilken kan likna spinocellulärt karcinom.
  - D. *Dermoider och epidermoider*, ur vilka det kan utvecklas spinocellulärt karcinom.
5. *Verruca senilis, keratoma senile* och *cornu cutaneum*, vilka kunna utveckla sig till spinocellulära karcinom.
  6. *Karcinombildning* på grund av röntgenskada, brännsår och andra kemiska retningar.

De under punkterna 1, 2, och 3 omnämnda förändringar anser förf. såsom *verkligt karcinom*, men de under 4, 5, och 6 omnämnda såsom — framför allt i sin begynnelse, ej sedan tillväxt börjat — *prekancerösa förändringar*.

Boken åtföljes av en litteraturförteckning på 212 arbeten.

Det är ett jättearbete som *Hval* här presterat. Att komma till en sådan ny uppfattning av hudkarcinomets natur, som den i vilken författarens arbete resulterat fordrar mycket studium. Det kräver grundliga litteraturstudier, stort observationsmaterial, skarp iakttagelseförmåga och god slutledningsförmåga. Författaren har också lyckats bra i sin framställning. Den är väl disponerad, tydlig och klar, möjligen något tungläst, men innehållet är så intressant, att man icke tänker därpå. Det är ett nöje att följa författarens utläggningar mot hans nya syn på hudkräftans olika slag. Huruvida *Hvals* nya uppställning av hudkarcinomens olika slag verkligen är överensstämmande med hudkräftans natur, är naturligtvis omöjligt att för närvarande avgöra, åtminstone har jag för dåliga kunskaper i allmän patologi för att våga ett sådant omdöme, ehuru jag gärna medgiver att den synes mig mycket sannolik och bestickande. Riktigheten av *Hvals* nya indelning får naturligtvis framtida forskningar avgöra. Men alldeles tydligt har *Hvals* originella arbete fört kancerfrågan ett steg framåt och hans arbete representerar en ärlig forskning, genom vilken han dokumenterat sig som en god vetenskaplig arbetare.

19. *Om salvarsandermatitt med spesiell omtale av et eiendommeligt tilfelle.* Tidsskr. f. Den norske lægefor. 1935. 15 sidor.

Efter en översikt av olika salvarsanskador meddelar förf. ett fall från sin egen praxis med ett svårt salvarsanexanthem, tillstötande pneumoni och död. I samband med diskussionen av fallet beskriver han salvarsanexanthemets mycket växlande utseende, dess olika uppträdande, dess orsaker, dess behandling och förebyggande samt för övrigt allt som står i sammanhang med hudförändringar vid salvarsanbehandling. Därefter kommer beskrivning på ett egendommeligt fall av salvarsanexanthem, i vilket det uppträdde utbredda hudinfiltrationer med framträdande hudfårar och en blågrön färgton, men med ljusa, pigmentfattiga fläckar samt på underarmarna och på munslemhinnan papler, liknande lichen ruber planus. Dessutom nästan fullständigt håravfall. Efter 5 månader började hudförändringarna gå tillbaka. Även den mikroskopiska undersökningen visade egendomliga förändringar.

Det är en enkel beskrivning av fall, men klart och tydligt utförd och med en god vetenskaplig utläggning.

20. *Reticulose i de regionære lymfeglandler ved kronisk hudlidelse.*

Arbetet har ej blivit mig tillsänt och jag kan därför ej yttra mig om detsamma.

Överblicka vi doktor *Einar Hvals* vetenskapliga författareverksamhet sådan den här ovan föreligger, så se vi först, att han under en tid av 7 år (1928—1935) utgivit 19 arbeten (ty de uppgivna arbetena 12 och 13 äro samma arbete). Av dessa ha arbetena 1, 5, och 20 undandragits mitt bedömande och vidare äro arbetena 14 och 15 sådana, att de ej kunna anses som någon merit för professur. Det återstår således 14 arbeten att bedömma för att avgöra hans skicklighet till professuren i dermatologi och syfilidologi. Av dessa 14 arbeten äro sex endast enkla beskrivningar av fall (2, 3, 6, 7, 16, och 19). Uti tre arbeten (4, 8, och 13) avhandlar han behandlingsfrågor och två av dessa ha vetenskapliga utläggningar. Fem av hans arbeten (9, 10, 11, 17, och 18) innehålla mera eller mindre vetenskaplig forskning. Då arbetena 8 och 13 även ha en vetenskaplig läggning blir det tillsammans sju arbeten, som äro vetenskapliga. Denna *Hvals* vetenskapliga forskning upptages huvudsakligast av två vetenskapliga frågor, nämligen den Gerson-Hermannsdorfer-Sauerbruch'ska dieten (arbetena 8, 9 och 11) samt frågan om hudkräftan och speciellt det basocellulära hudkarcinomet (arbetena

17, 18). Båda dessa frågor äro väl och noggrannt studerade och vetenskapligt utarbetade, visande att *Hval* är kompetent till en originell vetenskaplig forskning, att han är en god vetenskaplig arbetare. Av de två andra vetenskapliga arbetena har arbetet 10 föga värde, men i No. 13 är frågan om profylax och terapi vid lues congenita väl och vetenskapligt behandlad.

Vad sedan det område beträffar, inom vilket *Hvals* arbeten falla, så märker man genast i desamma den patologiska anstrykningen. En närmare granskning visar, att av hans 14 arbeten 8 beröra dermatologin och 6 syfilidologin d. v. s. det område som professuren innefattar, men det är egentligen den patologiska-anatomiska sidan som avhandlas, under det den kliniska dermatologien träder något mera tillbaka. Särskilt hans huvudarbete om hudkräftan är behandlat egentligen från patologisk-anatomisk synpunkt och hans resultat är en indelning av hudkarcinomen, vilken är rent patologisk-anatomisk. Därför måste man betrakta *Hval* i första rummet såsom patologisk-anatom och först i andra rummet såsom dermato-syfilidolog och hans egenskap av god vetenskaplig arbetare är egentligen inom det patologiskt-anatomiska området. Detta bildar emellertid en utmärkt grund för en vetenskaplig dermatologisk utbildning, varför han lätt torde kunna utbilda sig till en vetenskaplig dermato-syfilidolog.

5. *Niels Danbolt*. Medisinsk embedseksamen 1925.

Hans utbildning för övrigt är följande:

1. Kandidattjänst vid Akers sjukhus, kirurg. avdeln. sommaren 1925. (4 mån.)
2. Kandidattjänst vid Akers sjukhus med. avdeln. våren 1926. (4 mån.)
3. Kandidattjänst vid Bergens kommun. sjukhus kirurg. avdeln. hösten 1926. (5 mån.)
4. Kandidattjänst vid Rikshospitalets hudavd. hösten 1928 (8 mån.).
5. Assistentläge vid Rikshospitalets hudavdeln. maj 1930—april 1932. (2 år.)
6. Reserveläge vid Rikshospitalets hudavdeln. från 15 april 1932 och kvarstår såsom sådan, men sedan professor Brunsgaards död 3 juli 1934 kst. overläge vid Rikshospitalet och såsom sådan gett klinisk undervisning och hållit föreläsningar över hudsjukdomar samt avslutat muntlig examen. Har således till 15 aug. 1935 varit anställd vid hudavdelningar 6 år, varav 8 mån. såsom kandidat, 2 år som assistentläge och 3 år, 4 mån. såsom reserveläge.
7. Medicine doktorsgrad i juni 1932 på grund av avhandlingen »Undersökelse over stafylokokker med særlig henblik på furunkulosens epidemiologi», vilken avhandling i sept. 1934 belönades med Boeck och Danielssens legat.
8. Assi-

stentlæge vid Härens bakteriologiska laboratorium (chef dr. *Th. Thjotta*) 1½ år under 1929 och våren 1930. 9. Företagit en studieresa under 2 månader till den dermatologiska universitetskliniken i Zürich (chef professor *Miescher*) varefter han deltog i arbetet på kliniken och laboratoriet, på vilket senare ställe han bevistade professor *Mieschers* demonstrationer av allt histologiskt material från kliniker. Tillsammans med 2 av avdelningens läkare, doktorerna *Burckhardt* och *Schaaf* utförde han kliniska och experimentella undersökningar över »pinenöverömfintlighet«, om vilket ett förelöpande meddelande bifogas ansökningen. (Detta meddelande saknas likväl. Likaså saknas avskrift av en attest från professor *Miescher*, till vilken avskrift det hänvisas). 10. Besökte på hemresan från Zürich hudavdelningarna i Heidelberg, Münster, Rostock och Köpenhamn, men endast »med flere dagers ophold hvert sted«.

Av publikationer upptager *Danbolt* i sin meritförteckning 15, vartill kommer 3 som efteråt insänts.

1. *Ulcus vulvae acutum* (*Lipschütz*), Norsk Mag. f. Lægev. Juni 1928. 4 sidor.

Då det är vanligt att benämna en sjukdom efter dess första beskrivare borde förf. — såsom *Guldborg* mycket riktigt gjort — i titeln anfört *Welanders* och icke *Lipschütz*, helst som däruti ligger ett skandinaviskt intresse. Författarens påstående, att det är *Lipschütz*, »som har avgränsat sygdomsbilledet fra de andre icke-veneriske genitalsaar« är absolut oriktigt. *Welanders* beskrivning av såret är så tydlig och karaktäristisk, att den väl skiljer det från andra genitalsår, det har jag själv övertygat mig om genom att såsom *Welanders* underläkare följt hans observationer av denna sjukdom. *Welanders* är upptäckaren och fastställaren av den kliniska bilden, inte *Lipschütz*.

För övrigt är arbetet en enkel beskrivning med ett riktigt framhållande av vikten av en riktig diagnos, framför allt när det såsom här handlar om en utbildad 16 års flicka med möjlighet för venerisk infektion genom ett våldtäcktsförsök.

Beskrivningen enkelt, klart och tydligt utförd.

2. *Et tilfelle av tyfoidlignende feber efter appendektomi fremkaldt av B. faecalis alcaligenes*. Norsk Mag. f. Lægev. Okt. 1929. 5 sidor.

En frisk ung soldat inkom på Oslo Militärsjukhus med en appendicit och opererades 30 timmar efter sjukdomens början. Operationen var okomplicerad, men febern kvarstod utan möjlighet att upptäcka någon orsak till densamma. Febern liknade

en tyfoidfieber, men *Widals* prov på 11te sjukdomsdagen var negativ både för tyfoid och paratyfoid A och B. Däremot gav blodkultur växt av en mikrob, som visade alla karaktäristiska egenskaper för *B. faecalis alcaligenes*, vilken bakterie agglutinerades i patientens serum utspätt 1:80 och under tillfrisknandet föll till 1:20 och sedan till 0.

Den etiologiske rollen får därmed anses bevisad. Infektionen hade antingen framkallat appendiciten eller inkommit senare.

En väl utförd beskrivning at ett fall, klart och redigt framlagd, men utan dermatologiskt intresse.

3. *Et tilfelle av dødelig forløpende pyocyaneuspneumoni i tilslutning til lungeemboli efter appendicitt.* Norsk Mag. f. Lægev. Oktober 1929. 6 sidor.

En 56 års man opererades för akut appendicit med peritonit. På 10de dagen efter operationen uppkom en embolus i lungan och till följd därav utvecklade sig en bronchopneumoni, som dödade pat. efter 8 dagar. I sputum funnos stora massor *B. pyocyaneus* och några få pneumokokker av typ II. I blod tagen omedelbart efter döden funnos rikligt med *B. pyocyaneus*, men inga pneumokokker.

Sjukdomens patognes tolkades på följande sätt. Grönt var vid operationen visade, att *B. pyocyaneus* fanns i inälvorna och antagligen i den gangränösa appendiciten. Troligtvis blev en embolus infekterad med denna mikrob och orsakade pneumonin. *B. pyocyaneus* måste anses såsom det huvudsakliga infektiösa agens.

En vanlig beskrivning av ett fall, tydlig och klar, men utan dermatologiskt intresse.

4. Tillsammans med Erik Härne. *Hintons glycerin-cholesterin-agglutinasjonsreaksjon på syfilis* Norsk Mag. f. Lægev. Febr. 1930, 16 sidor, och *Hintons Glycerol-Cholesterol-Agglutination Test in Syphilis.* Acta dermat.-vener., 1930, Vol. XI. 13 sidor.

Sedan april 1929 hava alla blodprov och prov av cerebrospinalvätska, som inkommit till Norska arméns bakteriologiska laboratorium i och för Wassermanns reaktion, även undersökts på *Hintons glycerin-cholesterin-agglutinationsreaktion*, utförd enligt *Hintons* publikation januari 1929.

På så sätt har *Hintons* reaktion utförts i 1200 sera och 100 prov på cerebrospinalvätska samt jämförd med *Wassermanns* reaktion.

I blodproven har en överensstämmande reaktion mellan de två reaktionerna funnits i 92.5 % (295 + W. R. och 313 + H. R.).

I obehandlad primär, sekundär och teriär och congenital syfilis synas de båda reaktionerna överensstämma i 90 % (111 + W. R. och 101 + H. R.). I obehandlad primär syfilis uppträder *Wassermanns* reaktion tidigare (5te—6te) än *Hintons* (7de—8de). I sekundär syfilis är fullständig överensstämmelse. I tertiär och congenital syfilis gävo av 50 prov 46 en positiv W. R. och 43 en positiv H. R.

I behandlad syfilis visar *Hintons* reaktion en tydligt större resistens mot antiluetisk behandling än *Wassermanns* (96 + W. R. och 108 + H. R.). I gammal latent syfilis är *Hintons* reaktion mer känslig (10 + W. R. och 21 + H. R.). Detta förhållande är viktigt, då därigenom den dolda syfilitiska infektionen lättare upptäckes, om man blott kan vara säker att *Hintons* metod ej är ospecifik.

I 100 prov från cerebrospinalvätskan var överensstämmelsen mellan de båda reaktionerna 94 %.

Hintons reaktion är lätt att utföra, lätt att avläsa och överensstämmer väl med *Wassermanns* reaktion.

Ett tidsödande arbete, utfört med synbar noggrannhet. Dess betydelse inom syfilidologien är dock ej stor, enär endast mindre fördelar vinnes med den.

5. *Eksem fremkalt av kininholdige suppositorier hos kininoveromfintlige individer.* Norsk Mag. f. Lægev. Juni 1931. 4 sidor.

Två fall av genitalexzem hos män, som säkert fått hudförändringarna till följd av sin överkänslighet för kinin. Deras hustrur hade brukat kininhaltiga antikonseptionella suppositarier. (I ena fallet höllo de 0,2 gm chloret. chinic. och 0,005 gm sublimat) utan att få några hudförändringar, men männen fingo mycket svåra sådana, börjande på genitalia. Båda patienterna reagerade starkt för applikation på intakt hud av $\frac{1}{2}$ %-ig kininkloridoplösning enligt *Blochs* teknik. En av dem reagerade med allmän erythrodermi och temperaturstegring till 39,4 C efter intagande per os av 0,1 gm kininklorid. Passivt överförande av idiosynkrasin enligt *Prausnitz-Küstner* gav i båda fallen negativt resultat.

Det är två fall mycket intressanta såsom belysande idiosynkrasin, vilka förf. här publicerar. De äro vetenskapligt undersökta samt väl beskrivna.

6. *Undersøkelser over stafylokokker med særlig henblikk på furunkulosens epidemiologi* (gradualavhandling). Skrifter utgivna av Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo, I. Mat.-Naturv. Klasse, 1931, No. 10, Oslo 1932. 145 sidor.

Arbetet sönderfaller i två huvudavdelningar. Den första utgör en *bakteriologisk-serologisk undersökning av stafylokocker*.

Efter en historisk översikt över stafylokockerna, deras egenskaper och olika slag, börjande med deras upptäckande under åren 1875—1884 av *Billroth, Pasteur, Ogston* och *Rosenbach*, samt ingående på deras pigmentbildning, gelatinsmältnings, hämolys, koagulerande av citratplasma, spaltning av olika sockerarter, nitratreduktion, peptonisering av mjölk m. m. såväl hos patogena som saprofytiska stafylokocker samt bildning av olika toxiner, serologiska förhållanden och vissa individers överkänslighet för dem, övergår förf. till egna undersökningar.

Materialet till dessa utgöres av 115 stafylokokkstammar, samlade på Härens bakteriologiska laboratorium under 1929 och första hälften av 1930 från olika kliniska bilder, nämligen

från furunkulos	50	stammar,	49	gula	och	1	vit
» osteomyelit	7	»	7	»	»	0	»
» sykosis barbae	3	»	3	»	»	0	»
» flegmoner	2	»	2	»	»	0	»
» abscesser	5	»	5	»	»	0	»
» acne vulgaris	20	»	6	»	»	14	vita
» slemhinneaffektioner.	15	»	10	»	»	5	»
» normal hud	13	»	3	»	»	10	»

Summa 115 stammar, 85 gula och 30 vita

Den bakteriologiska undersökningen har gått hand i hand med den kliniska. Materialet är först mikroskoperat efter Gramfärgning och därpå utsatt på kaninblodagar och i buljong samt efter 24 timmar från blodagarn anlagt en stickkultur och från den har det odlats till undersökning av stammarna.

På detta material studerar förf. först kulturernas förhållande och pigmentbildningen och gör därefter undersökningar över agglutinationen hos de 115 stafylokokkstammarna. En tydlig skillnad förefanns mellan de gula furunkelstafylokokkerna och vita stafylokocker från acne vulgaris samt mellan dessa samt de vita och gula svagt hämolytiska stafylokokkstammar från normal hud.

På grund av dessa serologiska karaktärer kan man göra en indelning av materialet och uppställa 3 typer av stafylokocker, nämligen typ 1) gula, hämolytiska stafylokocker, 2) vita, hämolytiska stafylokocker samt 3) gula och vita, svagt eller icke hämolytiska stafylokocker. Typ 1 är den största gruppen och kan delas i 3 undertyper.

Därefter sammanställer förf. agglutinationsresultatet med andra serologiska undersökningsmetoder, om dessa kunde ge hållpunkter för samma indelning av stafylokokkstammarna som agglutinationsreaktionerna eller ej. I denna avsikt har förf. utfört precipitat- och komplementsbindings-reaktioner med stafylokocker. Angående de förra så synes undersökningarna stödja uppfattningen, att agglutinationsreaktionerna äro mera specifika för typen än precipitatreaktionerna, vilket delvis också var förhållandet med de senare.

Nästa undersökningar gälla stafylokokkfermenter dels proteolytiska (två slag, gelatinasmältande och koagulationsbildande) och dels saceharolytiska. Härvid iakttog man en stark biokemisk aktivitet. Gula, hämolytiska stafylokocker tillhörande den serologiska typen gävo starkare biokemiska reaktioner än de vita hämolytiska stafylokocker som tillhörde grupp 2. Stammar tillhörande typ 1 smälte vidare gelatine, koagulerade plasma, sönderdelade sockerarter och ibland mannit. De vita stammarna utövade däremot obetydlig inverkan på gelatin, koagulerade ej plasma, sönderdelade ej mannit och endast delvis enkla sockerarter.

Sedan övergår förf. till undersökningar över stafylokokktoxiner, speciellt till det nekrotiserande toxinet (dermotoxinet). Just upptäckten av detta toxin (år 1924) skilt från de förut kända stafylokokktoxinerna, leukocidin och hämolysin (upptäckta för över 30 år sedan), har i hög grad ökat intresset för stafylokokkerna och deras infektioner. Dermotoxinet har dels en lokal verkan, bestående i koagulationsnekros, och dels en generell verkan med synbar speciell affinitet till nervsystem och njurepitel. Toxinets styrka låter sig bestämmas genom titrering på kaninhud. Den utspädning av dermatoxinet som vid insprutning i kaninhuden på denna gav en livid fläck, som senare övergick i nekros, är satt som gräns för toxinets styrka och den dosen är vald som en »nekrosenhet», en hudenhet. Ett toxin som gav en sådan fläck i utspädning $\frac{1}{20}$ sades därför innehålla 20 hudenheter (nekrosenheter). De starkaste undersökta stafylokokktoxinerna innehöll mellan 20 och 30 hudenheter, de flesta 10—20 och de svagaste 1—3. Man kunde också experimentellt på kaniner utbilda antitoxin mot dermatoxinet och uttitrera detta. Antitoxintitrering i människoserum är utfört efter samma teknik som för de antitoxiska kaninsera.

Därefter ingår förf. på hämotoxinet och dess förhållande till dermatoxinet samt på frågan om vanligheten av dermatoxinbildningen och dess förhållande till andra biologiska reaktioner samt

slutligen dermatoxinets roll för stafylokockinfektionen, särskilt furunkulosen.

Den andra huvudavdelningen av arbetet handlar om »*Undersökelse over smitteforholdene ved furunkulose*». Materialet för dessa undersökningar utgöres av 35 fall av furunkulos och 6 fall av andra stafylokockinfektioner på huden. Över detta har förf. en kasuistik med utförlig beskrivning av varje fall och dess undersökning (tillsammans 27 sidor).

Undersökningen är utförd i fyra avdelningar: A) »Patogene stafylokockers forekomst på neseslimhinden ved furunkulose og enkelte andre stafylokockinfeksjoner på huden». B) »Forekomsten av patogene stafylokocker under normale forhold». C) »Betydningen av patogene stafylokocker på neseslimhinden for furunkulosens klinik». D) »Den biologiske behandling av furunkulosen och den ledsagende neseinfeksjon».

Planen med undersökningarna av det nämnda materialet var att undersöka, om vid dessa hudförändringar, särskilt vid furunkulosen, det kan upptäckas ett focus, från vilket patogena stafylokocker kunde spridas över huden och framkalla nya utbrott av sjukdomen. Förekomsten av ett sådant focus kunde kasta ljus över dunkla sidor av denna sjukdoms förlopp och smittningsförhållanden.

Man har skäl att antaga ett sådant focus i nässlemhinnan, i det att denna i 77 % av de undersökta furunkulosfallen har hyst patogena stafylokocker. Vidare fann man patogena stafylokocker hos *friska* människor på nässlemhinnan i 40 %, på tonsiller i 17 % och på huden i 16 %. Genom denna vanliga förekomst av patogena stafylokocker på nässlemhinnan vid furunkulos uppstår frågan, om förhållandet mellan slemhinnestafylokocker och hudinfektion med stafylokocker. För att avgöra denna har man undersökt furunkelstafylokockstammar och nässtafylokockstammar från samma patient på en mängd av deras biologiska egenskaper. Genom bakteriologisk-serologiska metoder tror man sig ha påvisat en sådan överensstämmelse mellan de två stafylokockstammarna från samma patient, att det endast kan förklaras som uttryck för identiskt samma stam. För att visa denna överensstämmelse mellan furunkelstam och nässtam har det utförts en del likaratade undersökningar mellan furunkelstammen och *andra* från samma patient odlade *stafylokockstammar*, särskilt stafylokocker på tonsiller, utan att det kunde påvisas en serologisk överensstämmelse mellan dessa.

Den vanliga förekomsten av identiskt samma stafylokokkstam på näslemhinnan och vid furunkulos gjorde det antagligt att anta, att näsinfektionen med patogena stafylokokker kunde spela en roll för furunkulosens uppträdande och förlopp, så som *Barckhart* har påvisat vid *syccosis barbae*.

Den kliniska undersökningen av furunkulosfallen i belysning av en samtidigt förekommande näsinfektion visade, att ett stort antal människor gå med patogena stafylokokker på näslemhinnan med tillfälle till anto-infektion av huden. Att de flesta ändå icke får stafylokokkinfektion av huden, kan bero på en resistens mot dessa bakterier. Alla de moment, som kunna nedsätta organismens motståndskraft mot dessa bakterier, bör därför kunna medverka till framkomsten av en hudinfektion t. ex. furunkulos hos dessa individer. Sådana disponerande faktorer anser förf. kunna vara ämnesomsättningsrubbingar, anämi, mag- och tarmsjukdomar, dålig nutrition. Furunkulosen kan börja med en näsinfektion med patogena stafylokokker, som sedan åstadkommer infektion av hudens folliklar. Näsinfektionen spelar även en stor roll vid furunkulosens recidiv. Av 24 furunkulospatienter, som tidigare haft furunkulos, påvisades hos 22 identiskt samma stafylokokkstam på näslemhinnan och hos de återstående 2 påvisades i patientens omgivning personer, som på näslemhinnan hade patogena stafylokokker. Då patogena stafylokokker kunna leva länge på näslemhinnan utan symtom, kunna personer gå omkring såsom *stafylokokksmittobärare*. Flera fall kunna antagas uppstått på sådant sätt.

Undersökning av antikropps bildning vid furunkulos och andra stafylokokkinfektionssjukdomar visade vid furunkulosen en mycket ringa ökning av agglutinintitret och ingen ökning av antitoxininnehållet, under det att vid osteomyelit fanns en viss ökning av agglutininer och en stark ökning av antitoxiner i patientens serum.

Försök med vaccinbehandling har visat, att denna måsta anses ha en mycket god symtomatisk verkan, men med sämre resultat i avseende på recidiv.

Det har ej lyckats att utrota de patogena stafylokokkerna på näslemhinnan med biologiska metoder, varken med vaccinbehandling eller med bakteriofag.

Det är ett mycket viktigt problem, med vilket *Danbolt* i detta arbete gripit sig an. Han söker verkligen tränga in i den komplicerade process, som en infektion utgör. Den uppfattning, som möter läsaren, att infektionens orsak inte bara är bakterier, utan

att dessa endast äro ett orsaksmoment, endast en länk i orsakskedjan är alldeles riktig. Hans forskningsväg är också fullt vetenskaplig. Han söker utforska bakteriernas verkan medelst toxiner, genom lytiska verkningar, genom agglutinerings-, precipiterings-, komplementbindning o. s. v. för att sedan övergå till infektionssättet. Såsom ett annat moment i detta sätt tänker han sig individens mottaglighet för patogena bakterier. Är denna ringa, uppstår ingen sjukdom, men mottagligheten kan ökas genom olika orsaker och det blir då dessa som synbart framkalla sjukdomen. Det är dock en lucka i författarens framställning. Man frågar sig, om det bara är mottagligheten som kan ändras? Kan inte bakteriernas patogenitet också ändras? Den frågan borde förf. vidrört, men han nämner den ej. Att hudpustler uppstå under ett våtvärmande omslag eller efter en hudretning, synes mig ej kunna förklaras genom antagandet av ökning av mottagligheten, men väl genom antagandet att under omslagets fuktiga värme eller genom den av hudretningen framkallade ökade blodtillförseln stafylokockerna få gynsammare utvecklingsmöjligheter, bli patogena och angripa huden, således genom ökning av bakteriernas patogenitet.

Men även med denna lucka är *Danbolts* alster ett gott vetenskapligt arbete, i vilket han söker tränga till djupet av problemet. Förf. har dokumenterat sig som *en god vetenskaplig arbetare*. Boken är väl disponerad och framställningssättet, klart och tydligt.

7. *Om eksemenes etiologi och patogenese*. Nord. Med. Tidsskr. 1932. Bd. 4. 18 sidor.

Först en kort översikt över olika åsikter om ekzemens etiologi börjande med *Hebra* och *Kaposi* samt sedan *Neisser*, *Kreibich* och den franska skolan samt slutande med *Judassohn* och *Bloch*. Därefter avhandlas »Eksem beroende på idiosynkrasi» och sedan »Eksem beroende på anafylaxi», varefter förf. kommer till sin sista avdelning »Eksemenes patogenese». I denna avdelning diskuterar förf. först skillnaden mellan idiosynkrasi och anafylaxi och kommer härvid till den åsikten, att det är »grunn til å tro, at grunlaget for idiosynkrasi er det samme som for anafylaxi». Båda skulle därför till sitt väsen vara antigen-antikroppsreaktioner. Denna reaktion skulle, tror förf., föregå i hudens epitelceller.

Därefter ingår förf. på *Kreibichs* åsikt om en lesion av hudnerverna med reflektorisk inflammation.

Det är en väl skriven uppsats i en mycket intressant fråga utan att förf. själv gör någon annan insats än en del beskrivningar av fall. Jag kan emellertid ej underlåta att framhålla, att författarens hela åskådning synes mig orimlig. Enligt min åskådning kan man inte tala om ekzemets etiologi, ty ekzemet är *ingen sjukdom*, utan ett visst stadium, en viss form av en massa olika sjukdomar. En toxidermi t. ex. börjar vanligen med en form, ett stadium av ett erythem, en urticaria eller ett urticariellt erythem och övergår sedan till ett ekzematöst stadium, en ekzematös form, för att kanske därefter fortsätta till ett ulceröst eller annat stadium. Det är väl toxidermins etiologi man frågar efter och inte endast ett visst stadiums i densamma. Men det ekzematösa stadiet förekommer inte bara vid en massa olika *toxiska* retningar, utan också vid retningar av ljusstrålar, värme-strålar och andra strålar samt av köld, olika mekaniska irriterament m. m. Men huruvida dessa olika retemedel åstadkomma några hudförändringar eller ej beror på graden av mottaglighet hos patientens hud. Förhållandet mellan de två faktorerna, retningens styrka och graden av mottaglighet är det som åstadkommer den dermatos, av vilket ekzemet är ett visst stadium.

Angående patogenesen, så har jag genom noggranna histologiska undersökningar av kvicksilerdermatoser övertygat mig att den börjar med 1) *kärlutvidgningar* och 2) *ökad transudation*, varefter såsom en tredje förändring kommer *utveckling av hudens bakterieflora*, antagligen beroende på, att de båda första momenten gynna utvecklingen av hudens bakterier. Att säga, att patogenesen är idiosynkrasi eller anafylaxi är endast fraser, vilka inte alls förklara uppkomsten av denna kärlutvidgning eller transudation. *Kreibichs* antagande om inverkan på nerverna är en förklaring till uppkomsten av dessa förändringar, enär de båda kunna bero på kärlnervernas verkan.

Så vitt jag kan se bidrager författarens uppsats på intet sätt till utredandet av denna fråga.

8. *Tuberkelbazillenzüchtung aus Lupusgewebe von Patienten, die in Gerson-Hermannsdorfer-Sauerbruch'scher Diätbehandlung stehen.* Acta dermato-venereolog., 1932, Vol. XIII, Fasc. 5. 10 sidor.

För att studera, på vilket vis den koksaltfria dieten inverkade på förbättrandet av lupus vulgaris, gjorde förf., i anslutning till *Bruusgaards* och *Hvals* andra undersökningar i denna fråga, odlingar av tuberkelbaciller direkt från lupushärdar enligt *Löwensteins* svavelsyremetod. Dessa anlades från 12 patienter, vilka

alla hade stått på koksaltfri kost under lång tid (1 pat. 3 mån., de andra längre än 4 mån.) och alla företedde en mycket gynnsam, såväl klinisk som histologiskt påvisbar verkan av dieten. I alla fallen lyckades det att odla tuberkelbaciller direkt ur vävnaden även ur delvis ärriga rester av lupusvävnaden. Den koksaltfria dietens gynnsamma verkan kan därför inte förorsakas av en direkt inverkan på tuberkelbacillerna i den tuberkulösa vävnaden, utan måste åstadkommas på annat vis.

Ett väl skrivet och vetenskapligt utfört arbete.

9. *Om dyrkning av tuberkelbaciller fra vev, spesielt fra lupus vulgaris.* Norsk Mag. f. Lægev. Januar 1933. 13 sidor.

Odlingen av tuberkelbaciller skedde enligt Löwensteins metod, så att de extirperade vävnadsbitarna krossades i mortel samt därefter för att döda blandningsinfektion behandlades med svavelsyra, och så uttvättades. Dessutom gjordes samtidigt av vävnads materialet ympningar på marsvin.

Sådana odlingar utfördes på 52 patienter (en grupp å 36 och en å 16) med hudförändringar, vilka antages stå på tuberkulös grund. Av de första 36 fallen (30 lupus vulgaris och 6 scrophuloderma) erhöles växt av tuberkelbaciller i 34 fall (= 94,5 %) under det att de 16 andra fallen (Tuberkulider och dylikt) alla samman gävo negativt resultat.

De samtida ympningarna på marsvin gjordes i 19 fall och i 16 voro såväl odling som ympning positiva. I ett fall var odlingen positiv och ympningen negativ, i ett annat odlingen negativ och ympningen positiv och i ett tredje dog marsvinet för tidigt.

Denna direkta odling från vävnad är lättare utförbar och ger fortare resultat än marsvinsympningen. Det ges också människopatogena Tbc-stammar, som icke äro patogena för marsvin, och i dessa fall är vävnadsodlingen nödvändig.

Den direkta vävnadsodlingen med svavelsyremetoden är därför en värdefull undersökningsmetod för den dermatologiska kliniken.

Ett kontrollerande av en förut beskriven metod. Undersökningarna äro tydligen väl utförda samt klart och tydligt beskrivna.

10. *Sekundærinfeksjonens betydning som årsak til almeninfeksjoner ved den akutte og kroniske gonorre.* Norsk Magasin f. Lægev. Okt. 1933. 11 sidor.

Tre fall från Rikshospitalets hudavdelning med allvarlig sekundär allmäninfektion vid kronisk gonorrhé, vilka fall äro särskilt illustrerande i detta hänseende.

Fall 1. Prostatitis gon. med dåligt allmäntillstånd, hög feber, septisk bild, småningom uppträdande kutana och subkutana abscesser samt efter 8 dagar dödlig utgång i akut pyämi. I prostata gonokocker + gula, hämolytiska stafylokocker, vilka senare funnos enbart i blodet och abscesserna. *Fall 2.* Prostatitis + Rheumatismus gon. Snart uppträdde papulopustler och kutan-subkutana abscesser, pyarthrus genu och osteomyelitis tibiae, som antog ett så elakartat förlopp, att amputatio femoris måste utföras. Gula hämolytiska stafylokocker i abscesserna i knäleden, i benmärgen och i blodet, antagligen med utgångspunkt från prostata. *Fall 3.* Prostataabscess med urinretion. I utpressat var endast hämolytiska streptokocker. Temperaturstegring med pyämisk bild. I blodet hämolytiska streptokocker. Bronchopneumoni med streptokocker i upphostningarna. Småningom tillfrisknande.

Dessa fall äro exempel på att gonorrhén kan vara farlig även genom en sekundärinfektion.

Enkla beskrivningar av fall, men väl gjorda.

11. *Gjennemgår tuberkelbacillen en utvecklingscyklus med en filtrabel fase?* Norsk Mag. f. Lægev. Juli 1934. 10 sidor.

Förf. börjar med att tala om antagandet av olika morfologiska former av tuberkelbacillen, kommer sedan till talet om en utvecklingscyklus, för vilken särskilt *Kahn* trott sig finna stöd i sina iakttagelser på encellkulturer av t. b. c. Han har för tuberkelbacillernas utvecklingscyklus uppställt följande schema hos dessa baciller: *Stavar (TB.)* → *ovoida elementer* → *diplokocker* → »*støvformige partikler (filtrerbare?)*» → *fina, tunna, icke syrefasta filament* → *typiska syrefasta stavar (TB.)*. Trots sina noggranna undersökningar har *Kahn* dock blivit kritiserad, ehuru han också vetat att försvara sig. Kontrolundersökningar äro nödvändiga. *Calmette* anser sig ha påvisat filtrabelt tuberkulosvirus och finner i *Kahns* undersökningar ett stöd. Talrika efterforskningar med motsäggande resultat. De nya synpunkterna om tuberkelbacillernas utvecklingscyklus och filtrabilitet har både ivriga förkämpar och avgjorda motståndare. Det arbetas vidare på dessa problem i talrika laboratorier och nya undersökningar kunna lätt förändra uppfattningen. För närvarande är det omöjligt att göra sig en säker mening om riktigheten av de många undersökningarna i denna fråga.

En mycket väl skriven översikt av den föregående utvecklingen och den nuvarande ståndpunkten av denna svåra fråga om en

möjligt utvecklingscyklus av tuberkelbacillen med förekomst av ett filtrabelt tuberkulosvirus. Något eget inlägg gör förf. icke.

12. *Versuche mit Chamberland L₂-Filtraten von tuberkulösem Material, hergestellt durch verlängerte Filtrationszeit. Untersuchungen von drei aus filtratgeimpften Meerschweinchen gezüchteten Tuberkelbazillenstämmen.* Acta pathol. et microbiol. scand. 1934. Vol. XI. Fasc. 3. 20 sidor.

Författarens tuberkulösa material utgjordes av expektorat i tre fall, av lupus-vulgaris-vävnad i två fall och av tuberkelbacillkulturer i två fall. Av detta äro filtrat framställda med Chamberland-L₂-filter och i ett fall med Berkefeld-N-filter genom förlängd filtrationstid (2 timmar). Med dessa filtrat har på marsvin gjorts hukhinneymningar. Till varje försök har tagits 1—2 marsvin (vanligen »Reihenimpfungen»), och i varje försök har man före undersökningen låtit ett djur leva 4½—10 månader.

Vid försöksgrupper lyckades det *en gång* vid den tredje ympningen att framkalla tuberkulosliknande förändringar, från vilka det lyckades att odla en tuberkelbacillstam, som ansågs såsom en atypisk human tuberkelbacillstam. De andra ympningarna blevo negativa.

Vid 5 försök visade 2 filtratympade marsvin en kronisk tuberkulos, från vilken det odlades tuberkelbacillstammar med samma egenskaper som de från utgångsmaterialet odlade stammarna. Hos de filtratympade djuren iaktogs en lymfkörtelhypertrofi, men man fann inga hållpunkter för uppfattningen, att denna måste uppfattas som en atypisk tuberkulos eller infektion med filtrerbart tuberkulosvirus. Om i två försök en kronisk tuberkulos uppträdde hos de under längre tid levande filtratympade, men icke i »Reihenimpfungen» med samma filtrat, så talar det för att möjligen några modifierade tuberkelbaciller gått genom filtret.

Vid tuberkelbacill-odlingen från marsvin, som voro ympade med filtrat av tuberkulöst material kan man finna dissociationsformer av tuberkelbaciller, atypiska tuberkelbacillstammar, vilka möjligen stå i förbindelse med vissa stadier av tuberkelbacillernas utvecklingsgång.

Försök att upplara en vetenskaplig obetydlig, men dock viktig detalj. Beskrivningen är väl och tydligt utförd.

13. *Dariers sykdom kombinert med disseminat keratodermi på hender og fætter (acrokeratosis verruciformis (Hopf) og keratoma dissipatum (Brauer) i familiær optreden i 3 generasjoner.* Norsk Norsk Mag. f. Lægev. 1934. 13 sidor.

Förf. redogör för undersökningar av 4 till samma släkt hörande personer, hos vilka i 3 generationer påvisades *Dariers* sjukdom tillsammans med uttalade disseminerade keratodermier på händer och fötter.

Sammanhanget mellan dessa samtidigt uppträdande, på arvsanlag beroende förhorningsanomalier har förf. underkastat särskild uppmärksamhet på grund av nyligen offentliggjorda arbeten av *Gustav Hopf*, vilka framställa dessa samtidigt med *Dariers* sjukdom uppträdande keratodermier på händer och fötter såsom en egen sjukdomsbild oberoende av *Morbus Darier*, något som förf. anser riktigt. De 4 fallen visade alla på handryggarna och i mindre grad på fotryggarna talrika, platta, polygonala, verrucösa papler, kliniskt liknande *verucae planae juveniles*. Histologiskt påvisades en begränsad hyperkeratos utan dyskeratotiska element. Förf. ansåg dessa förändringar överensstämma med *Hopfs* sjukdomsbild »acrokeratosis verruciformis».

Av särskilt intresse och mycket uttalat var den disseminerade keratodermien i handflator och fotsulor hos alla 4 patienterna. Dessa förändringar visade såväl kliniskt som histologiskt fullständig överensstämmelse med den av *Brauer* beskrivna bilden »keratoma dissipatum hereditarium palmare et plantare» och förf. uppfattar dem som hörande till denna.

Dessa olika på arvsanlag beroende förhorningsanomalier, nämligen *Dariers* dermtos samt de på händer och fötter uppträdande keratodermierna, *Hopfs* acrokeratosis verruciformis och *Brauers* keratoma dissipatum, visa i dessa fall en uttalad tendens till att kombinera sig med ett samtidigt uppträdande i 3 generationer av samma familj. De synas därför bundna till samma arvsämne.

Det är mycket intressanta fall, vilka författaren här på ett utmärkt och vetenskapligt ingående sätt beskriver. Man får dock icke klart för sig, vad förf. anser om sammanhanget mellan dessa sjukdomsbilder. Detta borde han framhållit bättre. Han betonar endast de 3 sjukdomsbildernas olikhet. Men därav kan man ej förneka deras inbördes sammanhang, ty klinisk bild är ej det samma som sjukdom. Samma kliniska bild kan bero på olika sjukdomar och samma sjukdom kan ha olika kliniska bilder. De tre kliniska bilderna i de 4 fallen kunna därför mycket väl ha samma sjukdom till grund. Detta förefaller mig till och med sannolikt på grund av det gemensamma familiära uppträdandet i 3 generationer, ty nog vore det egendomligt om 3 sjukdomar samtidigt skulle ärvas generation efter generation. Detta borde författaren påpekat.

14. *Om Boecks sarkoid. Efterundersökelse efter 29 år av en av prof. Boecks sarkoidpatienter.* Diskussionsinlägg efter prof. Salvéns föredrag i Indremedisinsk förening, hösten 1934. Föreligger i manuskript. 9 sidor.

Efter påpekandet, att Boecks sarkoid inte bara är en hudsjukdom utan en uttalad systemsjukdom, ger förf. en översikt av den kliniska bilden med de 2 olika typerna, den ofta ring- eller girlandformade *miliarlupoiden* och den knutformade *perniolikhande*, samt av den karaktäristiska mikroskopiska bilden. Av invärtesförändringar må nämnas lymfkörtelförändringar, benförändringar och lungförändringar. Därefter redogör förf. för ett fall, som undersöktes av Boeck 1905, beskrevs under namnet »benignen Miliar-lupoido» i Arch. f. Dem. u. Syph. 1916 och som åter inkom på sjukhuset 1934. Han angav då att »utslettet i ansiktet har långsamt vært på vandring» under dessa 29 år. Det föreligger här en ytterst kronisk, benign process i huden, utbredande sig långsamt och efterlämnande en ärrig atrofi, men synbart ej generande patienten.

Därefter ingår förf. på den svåra frågan om etiologin till denna kliniska bild. Man är nu benägen för antagandet av en tuberkulös etiologi. *Bruusgaard* och *Kissmeyer* ha uppträtt mot denna åsikt, men redan Boeck samt senare *Jadassohn* och *Darier* för dess möjlighet. Vidare har *Schaumann* i flera fall av Boecks sarkoid kunnat odla tuberkelbaciller av bovin typ från expektoratet hos sarkoidpatienter. Han kallar denna sarkoid *benign lymfogramulomatös* och anser den bero på en försvagad tuberkulininfektion. På Rikshospitalets hudavdelning är i 1 fall av 11 patienter påvisat syrefasta tuberkelbacill-liknande stavar i expektoratet. Alla ympningar på marsvin ha givit negativt resultat i alla fallen.

Förf. anser, att deras material av Boecks sarkoid icke stödjer åsikten om den tuberkulösa etiologin. Den kan endast betecknas som en infektionssjukdom, en kronisk granulationssvulst. Framtida undersökningar, kanske mest av de invärtes förändringarna, böra kunna avgöra frågan.

Arbetet är en mycket intressant översikt av den nuvarande uppfattningen av den intressanta sjukdomen Boecks sarkoid. Den är skriven med vetenskaplig syn och noggrannhet.

15. Tillsammans med W. Burckhardt. *Untersuchungen über die Terpentinsel-Überempfindlichkeit mit der Läppchenprobe.* Arch. f. Derm. u. Syphil. 1935. Bd. 171. Heft 3. 8 sidor.

Hudretningar till följd av terpentin äro vanliga. Till provandet av terpentinetns retande inverkan har använts vanlig handelsvara,

som ej blivit utsatt för ljusverkan (emedan detta retar starkare) samt fixerat med zinklim och ej med terpentinhaltigt häftplåster.

Försöken gävo följande resultat: 1) Alla patienter, vilka vid kontakt med terpentin visade ett positivt utfall, reagerade också positivt med α -Pinen (*Schering-Kahlbaum*). 2) Reaktionen uppträdde (särskilt ofta vid användning av utspädd lösning) i två kliniskt och histologiskt olika typer, den ena under bilden av ett vesikulöst ekzem, den andra under bilden av nekros, likadant antingen provet utfördes med terpentin eller med α -Pinen. 3) Det med den ekzematösa bilden utfallande provet förklarar, att terpentin kan vara etiologi till yrkesekzem, men den toxiska bilden har endast inskränkt betydelse.

En vanlig undersökning av ett ämnes hudretande verkan, väl utförd och beskriven.

16. *Utdrag av Forhandlinger i Norsk Dermatologisk Forening 1933 og 1934* (Norsk Mag. f. Lægev. Maj 1935. 12 sidor), innehållande 13 demonstrationer av patienter, nämligen fall av 1) *aktinomykos*, 2) *pemphigus vulgaris*, 3) *isolert gonorrhöisk infektion i parautralgang med lymfangit*, 4) *Besniers prurigo med spesifikk overømfintlighet for ert, overførbar efter Prautnitz-Küstners metode*, 5) *pyodermi*, 6) *hudtuberkulos i den første levealder* (2 tilfelle), 7) *lymfogranuloma inguinale*, 8) *lupus erythematoses acutus*, 9) *Boecks sarkoid, en av professor Boecks patienter, efterundersøkt efter 29 år*. 10) *Lupus pernio, Boecks sarkoid*, 11) *Multiple retensjonsateromer*, 12) *malign lymfogranulomatose, ledsaget av prurigolignende eksanten och* 13) *favus*. Av dessa demonstrerade fall är No. 9 redan avhandlat i beskrivningen av arbetet No. 14.

17. *Diskusjonsinnlegg efter overlæge Carl Müllers foredrag om den luetiske aortit*. Forh. i Det Norske Medicinske Selsk. 1935. 3 sidor.

Obduktionsstatistik från Norge visar luetiska förändringar i omkring 5 % av alla obducerade samt syfilitiska hjärt- och kärlförändringar i 50—60 % av alla obducerade syfilitiska personer. Ett kliniskt material har också höga sådana siffror. Äldre obduktionsstatistiker visar mycket mindre siffror. Nu frågas orsaken härtill. Förf. hänvisar till *Guldbergs* stora undersökningar. Att skylla på salvarsanet får göras med mycket stor försiktighet, det är för tidigt att uttala sig om dess verkan. Förf. stödjer denna åsikt på grund av ett material från Rikshospitalet av 155 luetiker, med infektion 10—30 år tillbaka, med mycket obetydlig behandling och vilket material visade 26 % förändringar i hjärta

och aorta. Åsikten, att tertiär syfilis skulle skydda tror förf. ej på, enär deras statistik omfattar 49 fall med uttalad tertiär-syfilis och av dessa hade 11 (= 22,5 %) hjärt- och aortaförändringar, således nästan lika hög procent som de 26 procenten i hela statistiken.

Ett sakrikt och väl gjort inlägg i en mycket omdiskuterad fråga.

18. *Diskusjonsinlägg efter dr. Axel Strøms foredrag: Komplementbindningsreaksion ved gonorre.* Forh. i Det Norske Medic. Selsk. 1935. 4 sidor.

Inlägget utgör en översikt över gonoreaktionens betydelse, över den roll densamma spelar för diagnos, för upptäckandet av latent härdar och för avgörandet av tillfrisknandet samt över gonoreaktionens duration. Dessutom ingår förf. på gonokokkvaccinbehandlingens betydelse för gonoreaktionens uppträdande. Angående detta meddelar förf. en egen undersökning av 7, ej av gonorrélidande patienter (luetici, som voro villiga därtill), vilka behandlats med gonokokkvaccin från Statens Institutt for Folkehelsen. Av dess 7 patienter visade 3 negativ gonoreaktion till och med efter 10 injektioner med gonokokkvaccin, 1 gav en svag reaktion efter 8 injektioner och hos 3 patienter blev reaktionen positiv redan efter 5 injektioner samt ökade i styrka till fullständig bindning i alla serumutspädningarna efter 10 injektioner. Dessa 4 patienter med posit. reakt. hade dock förut haft gonorré, ehuru före injektionerna ingen reaktion förefanns.

Trots gonoreaktionens ofullkomligheter anser dock förf., att den riktigt bedömd betyder en värdefull tillökning för kliniken.

Kasta vi nu till slut en överblick över doktor *Nils Danbolts* författareverksamhet sådan som den framträder i de ovan resumerade arbetena, så finna vi, att han under en tid av 7 år (1928—1935) utgivit 18 arbeten. Av dessa bilda emellertid 3 arbeten (No. 16, 17 och 18) ingen merit för en professur. Det återstår således 15 arbeten att bedöma. Av dessa handla 8 om vetenskapliga frågor. Två av dem (7 och 11) äro emellertid endast översikter av vetenskapliga frågor utan att förf. gör någon insats i forskningen, och ett av dem (9) är endast ett kontrollerande av en förut beskriven metod att odla tuberkelbaciller. Det är därför endast 5 arbeten, i vilka en vetenskaplig forskning förekommer. Dessa 5 arbeten representera lika många problem som skola läsas. Man märker icke såsom hos *Gundersen*, *Guldberg* och *Hval*, någon utveckling av ett vetenskapligt problem, som forskaren följer

från arbete till arbete, vad jag kallat en fortlöpande tråd i forskningen. Vidare äro 4 av de 5 vetenskapliga problemen mycket små och obetydliga frågor. I arbetet No. 4 är det endast en jämförelse mellan Hinton's och Wassermann's reaktion, således knappast någon forskning i egentlig mening. I arbetet No. 8 är det frågan om den Gerson-Hermannsdorfer-Sauerbruch'ska dietbehandlings inverkan på vävnadernas tuberkelbaciller. I arbetet No. 12 är det frågan om filtrerbara tuberkelbaciller, och arbetet No. 15 är helt enkelt undersökning av en hudretningsfråga med terpenin. Prov på verklig vetenskaplig forskning har *Danbolt* visat endast i arbetet No. 16. Detta arbete är emellertid ett mycket väl utfört forskningsarbete, som visar att *Danbolt* är fullt kompetent till vetenskaplig forskning. Men frågan är icke slutbehandlad. Den lucka som jag påpekade i mitt omdöme om arbetet borde kunna utfyllas, och för övrigt kan hela frågan utvecklas vidare. På de tre år som förflutit sedan arbetet publicerades borde förf. kunnat taga upp tråden och fortsätta utvecklingen. Att han icke gjort detta, visar en ledsam brist hos honom.

De 7 övriga arbetena äro beskrivningar av fall. Härvid äro arbetena No. 1 och 2 huvudsakligast enkla beskrivningar under det att No. 3, 5, 10, 13 och 14 ha mera eller mindre vetenskapliga utläggningar angående de frågor som fallen kunna belysa.

Vad sedan de områden beträffar, inom vilka hans författareverksamhet faller, så falla arbetena No. 5, 7, 13, 14 och 15 inom den rena dermatologin samt arbetena 1 och 10 inom den rena syfilidologin. Dessa 7 arbeten äro alla obetydliga, fem av dem endast beskrivningar av fall samt de två andra dels en vetenskaplig översikt av mindre god beskaffenhet och dels undersökningar om hudretning genom terpenin. Vidare falla två arbeten (2 och 3) inom inre medicinen och delvis inom kirurgin, men beröra ej alls dermatologi eller syfilidologi. Hans huvudarbete (No. 6) är till hela sin läggning ett bakteriologiskt arbete. Det berör visserligen dermatologiska intressen, framför allt behandlingen av stafylokokkernas hudförändringar och stafylokokkernas förekomst på nässlemhinnan samt infektionen därifrån til huden, men till hela sitt arbetssätt är det bakteriologiskt. Dessutom äro 4 andra arbeten (8, 9, 11 och 12) till sin huvudsakligaste läggning bakteriologiska och 1 arbete (No. 4) serologiskt med syfilidologisk beröring. Jag kan därför om *Danbolt's* författareverksamhet ej ge annat omdöme än, att i detsamma *Danbolt* huvudsakligast framstår som bakteriolog och endast i mindre grad som der-

matolog. Då han emellertid såsom bakteriolog visat prov — visserligen blott ett enda, men dock ett gott sådant — på god vetenskaplig forskningsförmåga, så har han en god grund för att utveckla sig till en vetenskaplig dermatolog.

6. Sedan jag nu avslutat översikten över vars och ens av de fem sökandes meriter och tjänstgöringar, vill jag övergå till att utlåta mig om de sökandes skicklighet till professuren i dermatologi och syfilidologi.

Det är mig icke bekant, vilka fordringar de Norska Universitetsstatuterna ställa på en professor, men tydligen bör det ställas större fordringar på en professor än på en vanlig lärare. Vore en professor endast till för att undervisa, borde han också kallas *lärare* och ej professor. Av en professor bör man, synes det mig, framför allt fordra vetenskaplig forskningsförmåga inom hans ämne, han måste kunna föra sin vetenskapsgren framåt, under det att en lärare endast behöver undervisa.

På grund av detta betraktelsessätt anser jag, att skickligheten till professuren i dermatologi och syfilidologi bör bedömmas efter de sökandes 1) vetenskapliga forskningsförmåga, 2) kunskaper inom dermatologi och syfilidologi samt 3) undervisningsförmåga. Då jag emellertid ej varit i tillfälle att åhöra några lärareprov av de sökande blir mitt bedömande beroende endast på de sökandes båda två första egenskaper. (No. 1 och 2.)

En viss grad av vetenskaplig forskningsförmåga synes mig alla de sökande ha ådagalagt, i det de alla utfört vetenskapliga forskningsarbeten, som måste godkännas, även om en del anmärkningar kunna framställas. Vidare ha alla fem fått tillräcklig specialutbildning inom dermatologi och syfilidologi, i det att de innehåft sådana befattningar, som verka utvecklande till ifrågasvarande skicklighet. Slutligen ha alla fem sökande genom sin författareverksamhet ådagalagt tillräckliga kunskaper och tillräcklig vetenskaplig skicklighet i ifrågasvarande ämne.

Därför får jag angående de sökandes skicklighet till professuren i dermatologi och syfilidologi härmed avgiva följande utlåtande och förklara

Wilhelm Holland till befattningen såsom professor i dermatologi och syfilidologi *kompetent*,

Edvard Gundersen till befattningen såsom professor i dermatologi och syfilidologi *kompetent*,

Gustav Guldberg till befattningen såsom professor i dermatologi och syfilidologi *kompetent*,

Einar Hval till befattningen såsom professor i dermatologi och syfilidologi kompetent,

Nils Danbolt till befattningen såsom professor i dermatologi och syfilidologi kompetent.

7. För att till slut angiva den ordning, i vilken de sökande böra ifrågakomma till befattningen ber jag att nu få jämföra de fem sökandes skicklighet till ifrågavarande professur. Jag finner denna mycket olika hos de fem sökande.

Wilhelm Holland har såsom huvudsaklig specialutbildning kandidattjänst vid Rikshospitalets hudavdelning och 4 år såsom underläkare vid samma avdelning (1916—1920) (sammanlagt vid hudavdelningar 4 år 4 mån.?) Han har disputerat för med. doktorsgrad med en dermatologisk avhandling. Vidare har han studerat Finsenbehandling i Köpenhamn, samt hud- och könsjukdomar i Berlin, Hamburg och Paris m. fl. ställen samt under 1 månad vikarierat för professor Bruusgaard såsom överläkare vid hudavdelningen och meddelat undervisning åt studenter.

Av vetenskapliga arbeten, som kunna anses som merit för en professur, har han på en tid av 20 år (1911—1931) skrivit 19, således en publikationsintensitet av $\frac{19}{20}$ arbete (mindre än 1) per år.

Hans författareverksamhet är vanligen mycket sakrik, men ofta ganska dåligt disponerad och lider av en viss oklarhet i framställningssättet, vartill kommer att hans undersökningar ibland äro ofullständiga samt till och med ej fullt pålitliga, såsom hans påstående om tuberkelbacillernas rörlighet, på vilken jag ej kunnat få bekräftelser vid de kontrollundersökningar jag låtit en framstående bakteriolog utföra. Många av hans arbeten (såsom arbetena 6, 11, 13 och 15) behandla praktiska frågor inom medicinen och hans behandling av dessa synes mig mera lyckad än hans vetenskapliga. Förf. är tydligen mera praktiskt än vetenskapligt lagd. Hans populärvetenskapliga försök äro ganska misslyckade. Han har tydligen ej förståelse för, att det är svårare att klara upp en medicinsk fråga för en okunnig allmänhet än för medicinskt bildade personer.

Trots dessa brister i *Hollands* författareverksamhet, vilka jag till följd av mitt hårda uppdrag som sakkunnig tyvärr har den ledsamma plikten att påpeka, finner jag likväl många goda sidor i hans arbeten och har därför förklarar honom kompetent, men såsom någon god vetenskaplig arbetare kan jag dock knappast betrakta honom.

Edvard Gundersen har såsom huvudsaklig specialutbildning kandidattjänst vid Ullevåls hudavdelning 8 mån. och vid Rikshospitalets hudavdelning 4 månader samt såsom underläkare vid Rikshospitalets hudavdelning 4 år (sammanlagt vid hudavdelningar 5 år). Vidare har han varit konsulent i hud- och könsjukdomar vid Dikemarks sjukhus och av fångvårdsstyrelsen utsedd till specialläkare i hud- och könssjukdomar vid fängelserna i Oslo. Dessutom har han såsom assistent vid härens bakteriologiska laboratorium under 2 år fått en god utbildning i serologiska undersökningar, som intressera specialiteten. Han har icke disputerat för med. doktorsgrad.

Av vetenskapliga arbeten, vilka kunna anses såsom merit för en professur, har han på 15 år utgivit 21, således en publikationsintensitet av 1% arbete (nära 1½) per år.

Till sin beskaffenhet är hans författareverksamhet mycket god. Han skriver kort — en mycket god egenskap —, innehållsrikt, sakrikt, logiskt och väl disponerat och har oftast ett vetenskapligt problem som kärna i sitt arbete. Han visar också det för en verklig vetenskaplig arbetare karaktäristiska draget av vetenskaplig utveckling i de problem, som han behandlar samt av originalitet. Detta framgår av hans behandling av de båda frågorna om den lokala infektionen (arbetena 18, 20 och 21) samt om sammanhanget mellan olika sjukdomsbilder (arbetena 2, 5, 13 och 23), båda och kanske särskilt den sista mycket betydelsefulla för den dermatologiska utvecklingen. Han är en mycket god vetenskaplig arbetare.

Hans författareverksamhet faller emellertid, såsom jag i min överblick framhållit, delvis och till så stor grad inom bakteriologien, att han i första rummet framstår såsom bakteriolog och endast i andra rummet såsom dermato-syfilidolog. Detta hindrar dock icke, at jag även betraktar honom som en god dermatolog.

Gustav Guldberg har såsom huvudsaklig specialutbildning kandidattjänst vid Rikshospitalets hudavdelning i 4 månader, assistentläkare vid samma avdelning 1 år och 4 månader och volontör-assistent vid samma avdelning 2 mån. samt reservläkare vid Ullevåls hudavdelning 4 år 7 mån. (sammanlagt vid hudavdelningen 6 år 5 mån.). Disputerat för med. doktorsgrad med en dermatologisk avhandling. Vidare har han gjort studieresor till Köpenhamn 2 månader hos *Rasch* och *Reyn* och 2 månader vid Carlsbergfondens biologiska institut för studier av pigmentfrågor, till Zürich 7 månader hos *Bruno Bloch* samt i Wien en

kurs i methroskopi (sammanlagt utrikes utbildning nära 1 år). Dessutom har han patologiskt-anatomiskt utbildning såsom andre och förste assistent vid Rikshospitalets patologisk-anatomiska institution (sammanlagt 4 år) och bakteriologisk utbildning vid Rikshospitalets bakteriologiska avdelning och Statens vaccina-avdelning (sammanlagt 9 mån.). Han har således en mycket god såväl klinisk som grundläggande vetenskaplig utbildning.

Av vetenskapliga arbeten som kunna anses såsom merit för en professur har han på en tid av 8 år (1926—1934) utgivit 27, således en publikationsintensitet av $3\frac{3}{8}$ arbeten (nära $3\frac{1}{2}$) per år, ett bevis på mycket god flit och stort intresse.

Till beskaffenheten är *Guldbergs* författareverksamhet, trots sitt rikhaltiga omfång mycket god. Den är innehållsrik, sakrik, logisk, väl disponerad och vetenskapligt orienterad samt visar utveckling av de vetenskapliga problem, som han uppställt och av originalitet. Detta ådagalägges framför allt av hans forskning-ningar över hudkancern (arbetena 3, 5, 18, 22, 23 och 24) och i pigmentfrågan (arbetena 21, 25 och 26). Han är en mycket god, flitig och intresserad vetenskaplig arbetare.

Flertalet av hans arbeten, nämligen 22 st., beröra dermatosyfilidologin och han kan därför karaktäriseras såsom en framstående dermatolog. Men dessutom har han en patologiskt-anatomisk grund och en allmän-medicinsk utbildning. Han fyller således långt gående anspråk på lämpligheten till en professur i dermatologi och syfilidologi.

Einar Hval har såsom huvudsaklig specialutbildning kandidat-tjänst vid Rikshospitalets hudavdelning 4 mån., assistentläkare vid samma avdelning 1 år $3\frac{1}{2}$ månad och reservläkare vid samma avdelning 4 år, dock med $3\frac{1}{2}$ månads avbrott (sammanlagt vid hudavdelningar 5 år 4 mån.). Har ej disputerat för medicine doktorsgrad, men i och för sådan disputation inlämnat ett stort arbete av huvudsakligast patologisk-anatomisk läggning. Vidare har han gjort studieresor till Köpenhamn och Berlin ($3\frac{1}{2}$ mån.) för att studera bakteriologi och serologi. Dessutom har han patologisk-anatomisk utbildning såsom andre assistent vid Rikshospitalets patologisk-anatomiska avdelning (2 år) och såsom förste assistent under en tid, vars längd han ej uppgivit. Sedan 1 sept. 1934 (nära 1 år) har han fungerat såsom prosektor i patologisk anatomi och lett de histologiska kurserna i detta ämne. *Hval* har således en mycket god utbildning i patologi (3 år 4 mån.). Han har även något bakteriologisk utbildning.

Av vetenskapliga arbeten, vilka kunna anses som merit för en professur, har han på en tid av 7 år (1928—1935) utgivit 14, således en publikationsintensitet av 2 arbeten per år.

Beskaffenheten av hans arbeten är god. De äro klart och tydligt skrivna, väl disponerade och av ett vetenskapligt innehåll. Det är framför allt två frågor som intressera honom, nämligen hudkancer, speciellt det basocellulära karcinomet (17 och 18), och den Gerson-Hermannsdorfer-Sauerbruch'ska dieten (arbetena 8, 9 och 11). I dessa frågor visar han en vetenskaplig utveckling, som framställer honom såsom en god vetenskaplig arbetare.

Hans författareverksamhet faller, såsom jag i min överblick framhållit, delvis och till så stor del inom patologi, att jag måste beteckna honom i första rummet såsom patologisk-anatom och blott i andra rummet såsom dermato-syfilidolog. Detta hindrar dock icke, att jag även betraktar honom som en god dermatolog.

Nils Danbolt har såsom huvudsaklig specialutbildning kandidat-tjänst vid Rikshospitalets hudavdelning 8 mån., assistentläkare vid samma avdelning 2 år och reservläkare från 15 april 1932 till nu, 3 år 4 mån. räknat till 15 okt. 1935 (sammanlagt 6 år vid hudavdelningar). Disputerat för med. doktorsgrad med en avhandling av huvudsakligast bakteriologiskt innehåll. Företagit en studieresa på 2 mån. till Zürich, där han kliniskt och histologiskt studerade hudsjukdomar. Dessutom har han fått bakteriologisk utbildning vid Härens bakteriologiska laboratorium.

Av vetenskapliga arbeten, vilka kunna anses som merit för professur har *Danbolt* på en tid av 7 år utgivit 15, således en publikationsintensitet av $2\frac{1}{7}$ arbete per år.

Till sin beskaffenhet äro dessa arbeten huvudsakligast goda, ehuru jag mot några (arbetena 2, 7 och 13) funnit mig föranlåten att framställa anmärkningar. Om man i allmänhet kan kalla de övriga 12 arbetena goda, så är det dock endast ett arbete som representerar en egentlig vetenskaplig forskning, och dess problem om stafylokokkerna har han icke upptagit till fullföljande. Han visar sig därför icke vara en forskare av samma slag som *Gundersen*, *Guldborg* och *Hval*.

Vad områdena för hans arbeten beträffar så är det endast 7 obetydliga arbeten, som falla inom dermato-syfilidologin (arbetena 1, 5, 7, 10, 13, 14 och 15). Hans huvudarbete (No. 6) och 5 andra arbeten (4, 8, 9, 11 och 12) äro huvudsakligast bakteriologiska eller serologiska och två arbeten (2 och 3) tillhöra den interna medicinen och kirurgien. *Danbolt* framstår därför för mig i första rummet såsom bakteriolog och först i andra rummet såsom

dermatolog. Han har emellertid i bakteriologin en god vetenskaplig grund och likaså har han en lång och utmärkt dermatologisk utbildning, varför han har alla förutsättningar att kunna utveckla sig till en god vetenskaplig dermatolog.

8. Sammanställer jag nu den jämförelse mellan de fem sökande, så framstår för mig tre av dem såsom verkligt goda vetenskapsmän, vilka förstå konsten av originell forskning i ett uppställt vetenskapligt problem och därför böra ställas före de två andra. Dessa tre äro, såsom tydligt torde framgå av jämförelsen, *Gundersen*, *Guldborg* och *Hval*.

Av dessa tre har *Guldborg* den längsta kliniska utbildningen vid hudavdelningar (6 år 5 mån. mot de båda andras 5 år samt 5 år och 4 mån.), den längsta utländska utbildningen (1 år mot de båda andras 0 samt 3½ mån.), vidare vetenskaplig utbildning såsom både patologisk-anatom (4 år) och bakteriolog (9 mån.) (mot de båda andras bakteriologiska utbildning (2 år) och patologisk-anatomisk utbildning 3 år 4 mån.?), har dessutom skrivit det största antalet arbeten, som kunna anses såsom merit för en professur (27 st. mot de båda andras 21 och 14 st.), har det största antalet arbeten inom dermato-syfilidologin (22 st. mot de båda andras 10 och knappast något rent dermatologiskt) har den största publikationsintensiteten (3½ arbete per år mot de båda andras 1½ och 2) och vad slutligen beskaffenheten av hans arbeten beträffar, så är den lika god som de båda andras. Det är därför alldeles tydligt för mig, att *Guldborg* i alla avseende är de andra överlägsen och att jag utan tvekan måste sätta *Guldborg* främst.

Av de båda andra är det ganska svårt att avgöra, vilken som bör sättas före den andra. Den kliniska utbildningen är för *Gundersen* 5 år för *Hval* 5 år 4 mån., utländsk utbildning har *Gundersen* ingen *Hval* 3½ mån., *Gundersen* har bakteriologisk utbildning 2 år och *Hval* patologisk-anatomisk utbildning 3 år 4 mån., arbeten som kunna anses såsom merit för professur har *Gundersen* skrivit 21 och *Hval* 14, publikationsintensitet har *Gundersen* 1½, *Hval* 2 och beskaffenheten av deras arbeten är ungefär lika god. På grund av det betydligt större antalet goda vetenskapliga arbeten ställer jag dock *Gundersen* något före *Hval*.

Av de båda andra sökanden *Danbolt* och *Holland* sätter jag, såsom av min utläggning tydligt torde framgå *Danbolt* före *Holland*.

Min granskning av förhållandet mellan de fem sökandes skicklighet har utfallit så, att den ordning, i hvilken de sökande böra

ifrågakomma till befattningen såsom professor i dermatologi och syfilidologi, är i första rummet *Gustav Guldberg*, i andra rummet *Edvard Gundersen*, i tredje rummet *Einar Hval*, i fjärde rummet *Nils Danbolt* och i femte rummet *Wilhelm Holland*.

Professor *Axel Cedercreutz* uttalelse av 30 maj 1935:

Av Medicinska Fakulteten vid Universitetet i Oslo utsedd till sakkunnig i fråga om besättandet av professuren i medicin »med förpliktelse till att undervisa i hudsjukdomar och veneriska sjukdomar» har jag äran att för fullgörandet av detta mitt uppdrag inkomma med följande utlåtande:

Doctor med. *Nils Danbolts* mest betydande dermatologiska arbete är No. 6): »Undersökelse over stafylokokker med særlig henblikk på furunkulosens epidemiologi». I detta stora verk, som är resultat av två års arbete och som belönats med »Boeck og Danielssens legat», studerar Danbolt ingående stafylokokkerna och begagnar sig härvid i stor utsträckning också av serologiska och immunbiologiska metoder. De använda metoderna äro goda och Danbolt har nedlagt stor flit och mycken möda på undersökningarna.

På grund av sina rön indelar han stafylokokkstammarna i tre typer, vilka han beskriver såsom relativt konstanta. Också stafylokokkernas pigmentbildningsförmåga vid kultur på konstgjorda närmedier anser Danbolt, i motsats till flera andra bakteriologer, vara en »konstant biologisk egenskap», som dock sannolikt »under visse omständigheter kan tapes, om enn dette er sjeldent». Danbolt har, liksom de tyska bakteriologerna i allmänhet göra det, utgått från en förmodan, att en viss konstans i typegenskaperna föreligger, och han har icke försökt att experimentellt framkalla förändringar i detta förhållande.

Hela arbetet är utfört i de tyska och anglosachsiska bakteriologiska skolornas anda, med dessa skolors många och stora förtjänster, men också med deras ensidigheter. I Frankrike hade dock före tidpunkten för Danbolts arbetes utgivande (1932), publicerats talrika stafylocock-undersökningar, som åtminstone bort omnämnas i Danbolts även i andra avseenden ofullständiga litteraturförteckning. Bland sådana må exempelvis anföras följande, som alla publicerats i C. r. de la Soc. de Biologie i Paris: *Besredka, A.* »Etude sur l'immunité locale. Staphylocoque: cuti-vaccination et cutiimmunité» (1923). *Gratia, A.* »La lyse transmissible du staphylocoque» (1922). *Lcsbre Ph. et H. Jausion.* »Pouvoir reducteur des staphylocoques vis-a-vis du bleu de

methylene, ses rapports avec la virulence» 1926). *Urbain, A.* »Essais de vaccination du lapin contre le staphylocoque par la voie cutanée et la voie digestive» (1924).

Danbolts serologiska och agglunitationsförsök, hans studium av stafylokokk-fermenten och hans undersökningar rörande stafylokokktoxinen äro väl planlagda och omsorgsfullt utförda. De visa, att de särskilda typerna i allmänhet karakteriseras av sina särskilda reaktioner och speciellt, att de patogena stafylokokkerna (*staphylococcus aureus*) ha andra reaktioner än de saprofytiska av *staphylococcus albus*-typen. Danbolt klargör genom vackra experiment, att det av Julia T. Parker först framställda nekrotiserande stafylokokktoxinet (Danbolts »dermotoxin»), som skiljer sig från hemotoxinet »var identisk fra stafylokokk-stammer som skrev sig fra forskjellige sygdomsprosesser».

Arbetets senare del befattar sig med »smitteforholdene ved furunculose». Danbolt har härvid speciellt riktat sin uppmärksamhet mot näslemhinnans roll vid smittans överförande och har i detta avseende gjort en del positiva rön i det han funnit, att en näsinfektion med patogena stafylokokker i de flesta fall beledsagar en furunkulos. Han anser på grund härav infektionen av näslemhinnan vara en viktig faktor för furunkulosens förlopp och för dess recidiv. Detta är dock svårt att på ett ovederläggligt sätt bevisa. Furunklernas så vanliga lokalisation i nacken talar ej direkt för ett sådant antagande, och man torde i allmänhet ej finna furunkler i övervägande grad på sådana ställen, som äro lätt tillgängliga för fingrarna. Sabouraud har ofta betonat, att en seborrhoisk hud utgör en god jordmån för stafylokokker. Detta hade möjligen av Danbolt kunnat kontrolleras, men Sabouraud, som likväl bland de allra första ingående sysselsatt sig med hudens stafylokokkflora, omnämnes alls icke i avhandlingen. Den ofta av andra forskare framkastade möjligheten av att saprofyta stafylokokker av någon tills vidare obekant orsak kunde bli patogena och då framkalla bland annat en »spontan» furunkulose» omnämnes, utan att Danbolt längre fram skulle intressera sig för denna hypotes. Den berättigade kritik med vilken Danbolt talar om de terapeutiska resultaten av vaccinbehandlingen är värd erkännande.

Trots de av mig gjorda anmärkningarna anser jag Danbolts stora arbete om stafylokokkerna vara mycket värdefullt.

Danbolts arbeten No. 8, 9, 11 och 12 handla om *tuberkulos*. Hos 12 *lupuspatienter* (No. 8), av vilka flere voro kliniskt läkta, kunde Danbolt enligt *Lövensteins metod* renodla tuberkelbaciller. Dessa

resultat äro intressanta och stå i viss motsättning till resultat, som vunnits av några av Danbolt citerade forskare.

Arbetet No. 9 handlar om *odling av tuberkelbaciller från vävnader, särskilt från lupus vulgaris*. Bakom denna till sidotalet ringa publikation gömmer sig ett stort arbetspensum. Danbolt visar i huru framstående grad han behärskar även en rätt svår bakteriologisk teknik, och han ernår resultat som äro av stort intresse. I hela 94,5 % av de undersökta fallen av lupus och scrophuloderma har det lyckats Danbolt att ur vävnaderna renodla tuberkelbaciller av human typ.

»Gjennemgår tuberkelbacillen en utviklingscyklus med en filtrabel face?» (No. 11), är en redigt uppställd och väl skriven översikt och arbetet No. 12 är en relativt kort avfattad redogörelse för vidlyftiga och tidsödande djurförsök. Danbolt ställer sig skeptisk gentemot fransmännens »virus filtrant tuberculeux» och tror snarare på att de efter inympning med bacillfiltrat hos försöksdjuren uppträdande körtelsvullnader voro förorsakade av eunstaka tuberkelbaciller, som lyckats tränga igenom filtrummet. Frågan om det filtrabla viruset vid tuberkulosen är tills vidare icke definitivt avgjord. Endast framtida undersökningar kunna visa om Danbolts mycket skeptiska inställning gentemot denna virusform är berättigad. Ifrågavarande arbete är i varje händelse ett väl kontrollerat och samvetsgrannt utfört bidrag till klargörandet av denna fråga.

I nära samband till de senast omtalade arbetena står det som manuskript inlämnade arbetet »*Om Boecks sarkoid. Efterundersökelse efter 29 år av en av prof. Boecks sarkoidpatienter*». I anslutning till detta närmare relaterade fall redogör Danbolt för sina undersökningar av 11 patienter med Boecks sarkoid. Han har ympat vävnad från dessa patienter på marsvin och hos några patienter har han försökt att ur vävnaderna renodla tuberkelbaciller. Alla dessa försök utföllo negativt så att Danbolt kommer till slutsatsen, att hans material av Boecks sarkoid icke skänker något stöd åt teorin om sjukdomens tuberkulösa etiologi. Med rätta säger Danbolt, att den av Jadassohn uppställda teorin om att patienterna med Boecks-sarkoider skulle besitta en »positiv anergi» står på sviktande fundament. Arbetet är klart och väl skrivet.

Danbolts övriga dermatologiska arbeten (No. 5, 7 och 13) äro av mindre betydelse i jämförelse med de föregående. No. 5 redogör för en iakttagelse hos 2 män, som efter coitus med sina hustrur, vilka använt *kininhaltiga vaginaltabletter*, visade en

stark eksematös retning av genitalia. Genom överkänslighetsprov konstaterade Danbolt hos männen en kinin-indiosynkrasi.

Arbetet No. 7 »Om eczemenens etiologi og patogenese» är en översiktsartikel i vilken dock även några egna kliniska iakttagelser anförs. I arbetet No. 13 »Dariers sykdom kombinert med disseminat keratodermi på hender og fætter (acrokeratosis verruciformis (Hopf) og keratoma dissipatum (Brauer) i familier op-treden i tre generasjoner», är ett kliniskt och histologiskt väl utfört arbete.

Inom venerologin har Danbolt ensam publicerat endast ett kort kasuistiskt meddelande: »Ulcus vulvae acutum (Lipschütz)» (No. 1) samt tilsamman med Erik Härne ett arbete (No. 4) om *Hintons glycerin-cholesterin-agglutinationsreaktion på syfilis*. 1.200 sera och 100 liquorprov undersöktes. Beskrivningen av tillvägagångssättet är redig och slutsatserna äro dragna i god överensstämmelse med de erhållna resultaten. Ur texten framgår ej vad som är Danbolts anpart i arbetet.

Tillsamman med E. Bruusgaard har Danbolt publicerat ett arbete (No. 10) »Sekundærinfeksjonens betydning som årsak til almeninfeksjoner ved den akutte og kroniske gonorré». Här redogöres för intresanta kliniska iakttagelser med blodkulturer i tre fall. Ur texten framgår ej vilken andel Danbolt haft i undersökningarna och i publikationen.

Arbetena No. 2 och 3 äro båda av kirurgiskt innehåll och vittna om bakteriologiskt kunnande.

Doctor med. Niels Danbolt har en god praktisk dermatologisk utbildning, som han bland annat erhållit genom att vara reservläkare vid Rikshospitalets avdelning för hudsjukdomar och dessutom har han som assistent vid »Hærens bakteriologiske laboratorium» under 1½ års tid erhållit en utmärkt god bakteriologisk skolning och denna har han med stor framgång använt vid studiet av hudaffektioner. Under 2 månaders tid har han studerat vid dermatologiska universitetskliniken i Zürich. Sedan 3 juli 1934 har Danbolt varit överläkare vid Rikshospitalets avdelning för hudsjukdomar.

Hans undersökningar av stafylokockinfektioner och av hudtuberkulosen och densamma närståande affektioner äro mycket goda. Undersökningsmetodiken har varit den för tiden bästa och undersökningarna äro samvetsgrannt utförda.

I några mindre uppsatser har han visat sig vara hemmastadd också inom andra områden av dermatologin.

Från venerologins gebit föreligga tre mindre arbeten, av vilka dock två äro utförda tillsammans med andra.

Medan Danbolts meriter inom dermatologin måste betraktas såsom mycket goda äro hans litterära meriter från venerologin så knappa, att de enligt min mening ej motsvara de fordringar man är berättigad att ställa på sökanden till en professur med skyldighet att undervisa också i venerologi.

Doctor med. *Gustav Guldbergs* fornämsta *dermatologiska* arbeten röra sig inom *karcinomforskningens område*. Hit röra arbetena No. 1, 5, 6, 20, 24, 25 och 26.

Arbetet No. 20 »*Experimental researches on precancerous changes in the skin and skin cancer*» är Guldbergs avhandling för medicine doktors grad. Det är brett anlagt och baserar sig på talrika djurexperiment utförda på vita möss, på kaniner och på grodor.

De i bokens tidigare kapitel skildrade tidsödande experimenten och histologiska undersökningarna bekräfta i huvudsak av andra forskare gjorda liknande iakttagelser och Guldberg säger själv, att det är i det III kapitlets avdelning C och i det IV kapitlet som den centrala punkten i hans arbete ligger.

Dessa delar av boken handla om de av tjärpenslingen förorsakade förändringarna i perifera nerver och om inervationens betydelse för tjärkarcinomets uppkomst. De här beskrivna fenomenen äro rätt intressanta. Förändringar i nerverna efter tjärpensling av huden hade dock, såsom Guldberg också uppger det, redan tidigare påvisats, och även nervsystemets betydelse vid tjärkarcinomets uppkomst var, såsom Guldberg också anger det, tidigare bekant. Metodiken vid underökningarna var den av tidigare forskare använda.

Undersökningarna förefalla att vara särdeles omsorgsfulla och av dem sluter Guldberg sig till nervsystemets stora betydelse för uppkomsten av tjärkarcinomet. Genom nervskadan anser Guldberg att en neuroparalytisk hyperemi uppstår, vilken i sin tur är orsaken till karcinombildningen. Att en trombildning i venerna sådan den beskrivits av några tidigare forskare, härvid spelar en rätt liten roll förefaller Guldberg att ha klarlagt.

Guldberg redogör också för försök med tjärpensling av enligt Cramers metod autotransplanterad hud hos vita möss. Han påvisade nerver i transplantatet, men ger ej några säkra stöd för att dessa vore regenererade såsom han anser dem vara.

Guldbergs arbete är ett på basen av ett långvarigt och drygt laboratoriearbete tilkommet gott bidrag till kännedomen av de experimentella tjärkarcinomen. Några alldeles nya och originella fynd erbjuder det icke.

Arbetena No. 3 och 5 behandla *hud- och organförändringar hos 25 tjärpenlade vita möss*. Förutom hudförändringarna antecknades degenerativa förändringar i mjälte, lever, njurar och lungor. Guldberg anser förändringarna vara uppkomna genom giftverkan och häri har han sannolikt rätt.

Arbetet No. 6 »*Bidrag til kræftens anatomi og klinikk*» innehåller en god beskrivning av ett fall av skorstensfejare-kräfta, sannolikt det första i norden iakttagna fall av denna relativt sällsynta sjukdom, samt redogörelse för 157 fall av kräfta hos personer i ung ålder. Bland dessa senare fall intressera oss särskilt 5 fall av kräfta i huden. Det är dock svårt att av de korta sjukhistorierna utan illustrationer få en fullständig uppfattning om dessa fall.

Tillsamman med Fridtjof Bang har Guldberg publicerat arbetet No. 24, »*Om lokale processer ved cancerisering*». I detta arbete relateras på ett klart och överskådligt sätt de resultat Guldberg kommit till vid sina i arbetet No. 20 anförda undersökningar. Därutöver meddelas en del synpunkter om »biologisk malignitet» och om »latenstider», vilka sannolikt böra tillskrivas Bang.

Mot ett uttalande i detta arbete har doctor med. Leiv Kreyberg, i Nordisk Medicinsk Tidsskrift, s. 20, 1935, inlagt en skarp gensaga och i sammanhang härmed tillvitar Kreyberg Guldberg, att i flera av sina publikationer ha redogjort för Kreybergs arbeten i en sådan form, att läsaren lätt tillskriver dem Guldberg. I anledning av detta uttalande har jag genomläst de tre arbeten om tjärkarcinom, som Kreyberg utgivit 1927, 1928 och 1929 och funnit, att Kreybergs tillvitelser icke äro obefogade. På dessa tillvitelser har Guldberg icke givit något offentligt svar.

»*Sur les nerfs dans les tumeurs malignes du goudron*» är titeln på Guldbergs arbete No. 25. Med tillhjälp av Cajals inpregneringsmetod lyckas Guldberg 1934 påvisa nervtrådar såväl i tjärpapillomen som i tjärkarcinomen. I det sistnämnda äro nerverna sparsamt förekommande. Vackra mikroskopiska fotografier dokumentera Guldbergs arbete, som i huvudsak endast bekräftar av Itchikava (1924—1928) och Oertel (1929) gjorda iakttagelser, vilka även av Guldberg relateras.

Tillsamman med professor Bloch har Guldberg utgivit arbetet No. 23 »*Die Ursache der Schwangerschaftshyperpigmentierung*».

Hos en kvinna, 22 årig nullipara, lyckades författarna genom regelbundna Oestroglandol-injektioner framkalla ett chloasma uterinum och en tydlig havandeskapspigmentering. Försöket gav ett experimentellt bevis på att havandeskapshyperpigmenteringen framkallas av follikulinet.

Genom att spruta in kristallerat follikulin på sex kastrerade marsvinshanar lyckades författarna framkalla pigmenteringar motsvarande dem, som uppstå vid havandeskap. De konkludera att havandeskapspigmenteringen faktiskt är en följd av organismens översvämning med kvinnligt sexualhormon. Det framgår ej vad som i arbetet är Guldbergs förtjänst, men i arbetet No. 28, som är publicerat av Guldberg ensam, redogöres i detalj för alla de experiment och iakttagelser, som ligga till grund för de i arbetet No. 23 uttalade uppfatningarna. Arbetet No. 28 är mycket redigt uppställt, metodiken är klanderfri och slutledningarna äro riktigt dragna. Vid de intressanta pigmentundersökningarna har även dopa-metoden kommit till användning och givit vackra histologiska preparat. Ehuru idén, som ligger till grund för detta arbete, och planen efter vilken det utförts sannolikt böra tillskrivas Bloch är arbetets samvetsgranna utförande och den väl disponerade redogörelsen för försöken att räkna Guldberg till förtjänst. I det senare arbetet ingå dessutom ett antal iakttagelser (inverkan av stora folliculindoser, hyperpigmentering av ärr m. m.) som ej omnämnas i det förberedande meddelandet.

Arbetet No. 27 är ett förelöpande meddelande om försök med odling av melanotiska svulster. Det omfattar endast fem sidor, men här redogöres för alldeles nya och högst intressanta rön. Guldberg lyckades, sannolikt som den förste, få vävnadskulturer av en melanotisk svulst. Han skildrar tillvägagångssättet och beskriver kulturernas mikroskopiska utseende.

Arbetena No. 15 och 16 äro väl avfattade kasuistiska meddelanden, medan No. 11 dessutom innehåller en farmakodynamisk undersökning.

Publikationen No. 21 är en väl gjord resumé över trichophytierna, vari allergiska och immunitetsförhållanden behörigen beaktas.

Tillsammans med Lars Hannisdal har Guldberg undersökt blodsocker och leverfunktionen vid särskilda hudsjukdomar (No. 29). Ehuru detta arbete ej gav några mer anmärkningsvärda resultat visar det att Guldberg även haft intresse för ämnesomsättningsfrågor i samband med dermatologin.

Inom venerologin falla Guldbergs arbeten No. 9, 10, 12, 18, 22 och 30.

Arbetet No. 10 (12) är en intressant och omsorgsfullt utförd patologisk-anatomisk undersökning av två fall av »*Pachymeningitis haemorrhagica interna bei Lues congenita*». Guldberg kommer till att orsaken till affektionen, utom lues, i det ena fallet var, ett trauma medan i det andra en venös stas, uppkommen genom lokal trombbildning, bidragit till pakymeningitens uppkomst.

Egendomligt förefaller det mig att Guldberg år 1929 säger, att man dittills föga beaktat, att de flesta organförändringar vid lues congenita ha sin utgångspunkt ur förändringar i de små blodkärlen.

Arbetet No. 14 behandlar *tertiär syfilis i kärlsystemet och i det centrala nervsystemet efter ofullständig salvarsanbehandling*. Här meddelas, utan sjukhistorier, i två fall de omsorgsfullt gjorda obduktionsfynden. Guldberg konstaterar, att den antiluetiska terapin i båda fallen varit otillräcklig, men därefter drar han i tvivelsmål huruvida vi icke vid den moderna antisyfilitiska kemoterapin undervärdera organismens egen immuniserande förmåga. Det förefaller mig som om man av dessa två fall icke kunde draga andra slutsatser än den, att den antiluetiska behandlingen i dessa fall borde ha varit betydligt intensivare.

»*Über Sektionsbefunde bei Syphilitikern*» (No. 22) är ett rätt omfattande och intressant arbete, indelat i två delar. Den förra är en klart uppställd och väl skriven redogörelse för iakttagelser vid obduktioner av personer som haft syfilis. Materialet omfattar 481 fall samlade från en tidrymd av 35 år. Det är granskat ur flere synpunkter och Guldberg jämför också sina egna resultat med dem, som tidigare vunnits av andra forskare. Han beaktar, så gott sig göra låter, terapins och speciellt salvarsanterapins inflytande på syfilis-sjukdomens förlopp, och kommer till slutsatsen, att det ännu är för tidigt att avgöra relationen mellan salvarsanbehandlingen och uppkomsten av de sensyfilitiska kärl- och nervsjukdomarna.

I den senare delen av arbetet redogör Guldberg för av honom funna spiroketer hos äldre syfilitiker. Han har mikroskopiskt undersökt ofta till synes oförändrade vävnader och i dessa funnit tecken på en kronisk inflammation och spiroketer liknande *spirochaeta pallida*. Sådana härddar förekomma i aorta, i den periaortala vävnaden och i den mediastinala bindväven. Guldberg anser dessa latent spirokethärddar kunna vara utgångspunkter för sensyfilitiska manifestationer i särskilda organ många år efter

infektionen. Dessa sistnämnda iakttagelser torde ha varit de första i sitt slag och äro av det allra största intresse.

Ett par små anmärkningar ser jag mig dock ur praktisk syfilidologisk synpunkt ha anledning att göra. Det är oegentligt att tala om en »abortivbehandling» i ett fall, där WR. vid behandlingens början var positiv (s. 743). Likaså förefaller det egenomligt att Guldberg i 2 fall (s. 756) talar om ärr efter syfilitiska primäraffekter, dessa läkas ju utan ärrbildning såframt icke en blandad infektion förelegat.

Arbetena No. 9, 18 och 30 äro kasuistiska meddelanden från venerologins områden.

Arbetena No. 1, 4, 7, 8, 13, 17 och 19 äro av icke dermatologiskt eller syfilidologiskt innehåll och arbetet No. 2 är ett alldeles kort kasuistiskt meddelande.

Ehuru han icke varit reservläkare vid Rikshospitalets avdelning för hudsjukdomar har doctor med. Guldberg, såsom reservläkare vid Ullevål sykehus, varit i tillfälle att få en praktisk dermatologisk och venerologisk utbildning. Under sammanlagt 4 år har han varit andre och förste assistent vid Rikshospitalets patologisk-anatomiska institution och dessutom har han i fem månader arbetat vid detta instituts bakteriologiska avdelning. I sju månader har Guldberg studerat vid dermatologiska universitetskliniken i Zürich. Han har företagit en studieresa till Wien och har under två månaders tid arbetat hos doktor Albert Fischer i Köpenhamn.

I sina dermatologiska publikationer sysselsätter sig Gulberg främst med frågor hörande samman med det experimentella karcinomet, med odlingen av melanotiska svulstceller och med havandeskapsmelanoserna. Hans dermatologiska arbeten äro baserade på långvariga undersökningar och motsvara rätt högt ställda fordringar, ehuru man i flertalet av dem saknar originella egna uppslag.

Inom venerologin har Guldberg gjort intressanta histologiska undersökningar vid fall av pachymeningitis haemorrhagica interna och av tertiärsyfilitiska kärlaffektioner. Dessutom har han publicerat ett stort statistiskt arbete om sektionfynd hos syfilitiker. Även inom venerologin är Guldberg således fullt kompetent till den av honom ansökta professuren.

Cand. med. *Edvard Gundersen's* arbete No. 2 bär titeln: »*Et bidrag til vor viden om det aetiologiske slegtsskap mellem variceller og Herpes-Zoster*«. Med stöd av sex serier, där under

samma epidemi Herpes Zoster och varicellae turvis förekommo redogör Gundersen för den dåtida uppfattningen av dessa två sjukdomars förhållande till varandra och uttalar en förmodan, att måhända samma virus vid en infektion av ryggmärgens bakre horn i hela ryggmärgens utsträckning (en generell akut bakre poliomyelit) skulle ge upphov till varicellae medan en lokal infektion förorsakar Herpes-Zoster.

Denna sin förmodan anser Gundersen bekräftad av de iakttagelser han gjort i sin publikation No. 5 »Et tilfælde av myeloencephalitis epidemica med generelt zoster-exanthen«. Mig synes dessa Gundersens publikationer vittna om en god klinisk blick och om en vaken vetenskaplig intuition. Samma år (1923), som Gundersen publicerade sitt förra arbete (No. 2) fann Balogh vid sektionen av fem i varicellae döda barn förändringar, som tala för riktigheten av Gundersen's förmodanden (conf. Jadassohn's Handbuch VII, 1, s. 63). Dessa hypoteser ha dock även från flera håll motsagts och diskussionen i denna fråga kan ej ännu anses vara avslutad.

Gundersen's arbete No. 10 »Pilzuntersuchungen über das Problem der Gramfärbung« är belönat med »Freialegetet« och »Pasteurlegatet«. På fyra sidor sammanfattar Gundersen här mycket intressanta undersökningar och iakttagelser, som äro för vetenskapen nya. Han visar att svampmycel blir Gram-positiv vid hämmad växt, medan det vid optimalväxt är Gram-negativt och vidare visar han genom sinnrikt uttänkta titreringsmetoder att de Gram-negativa sporerne besitta en högre alkalinitet än de Gram-positiva.

Nära till detta arbete ansluter sig arbetet No. 25 »Undersøgelser over patogene hudsoppers biologi med særlig henblikk på variabilitet og pleomorfisme«. Studierna äro i huvudsak utförda på en hudsvamp, som Gundersen erhållit av Sabouraud (mikrosporon fulvum). De äro i mykologiskt avseende ytterst intressanta. Gundersen anlägger »encellkulturer« och beskriver noggrant deras utveckling på olika närmedier och under olika förhållanden. Han visar bland annat att svampens pleomorfism — i motsats till vad Sabouraud antagit — är fakultativ. Av sina svampundersökningar inspireras Gundersen till allmänt biologiska, intuitiva uttalanden då han till exempel jämför svampcellernas växtformer med epidermicellernas vid dessas övergång i atypisk växt.

Experimentet med trichophyton rosaceum, som vid växt i hermetiskt slutna rör bildade gröna kolonier, vilka dock vid syre-

tillförsel slogo om i den komplementära rosafärgen, är också intressant.

I arbetet finnas dessutom flere goda iakttagelser, som ha ett rätt löst sammanhang med det behandlade ämnet, till exempel de beträffande paratyfusbacillen.

Hela detta arbete uppbares av en befruktande vetenskaplig fantasi, men dess form, utan hänvisningar till tidigare forskares arbeten, avviker mycket från de vanliga akademiska avhandlingarnas och endast på grund av att det är en från huden renodlad svamp, som studeras, tangerar denna undersökning dermatologin.

Nära de senast omtalade publikationerna står arbetet No. 8 som heter »*Sop-sporecylindre i urinen i et tilfælde av dysuri*«. I urinen från en man, som lidit av dysuri, påvisade Gundersen mikroskopiskt bildningar påminnande om njurecylindrar och innehållande svamp-sporer. Gundersen lyckades också renodla denna svamp, som han uppfattar som en penicillum-art. Han diskuterar den nära till hands liggande möjligheten av att svampelementen skulle ha varit en sekundär förorening av urinen och avvisar denna förmodan främst emedan sporererna förekommo i njurecylindrar. Detta sakförhållande kan likväl icke av läsaren kontrolleras emedan endast tecknade bilder publiceras.

Publikationen No. 9 är en sakligt hållen och hovsamt förd polemik i anslutning till sistnämnda artikel.

Tillsamman med Th. Thjøtta har Gundersen publicerat arbetet No. 16 »*Komplementbindningsreaksjonen i serum ved forskjellige kliniske former av tuberkulose*«. I dermatologiskt avseende erbjuder detta arbete ett mindre intresse enär komplementbindningsreaktioner endast i 12,3 % av fallen med hudtuberkulos utföll positivt. Författarna anse, att i dessa fall en samtidig lungtuberkulos förelåg.

Arbetena No. 18, 20 och 21 handla om den *fokala infektionens betydelse för särskilda hudaffektioners uppkomst och fortbestånd*. Särskilt är det psoriasis och en del kroniska eksem, som Gundersen har ansett sig kunna bota genom tonsillektomi eller medels tandextraktioner. Om dessa undersökningar säger han själv, att de »vil neppe i hele sin utstrekning finne støtte i den rådende ortodokse dermatologiske opfatning» och om dette uttalande vill jag fullt förena mig. Man är ju ej berättigad att betvivla iakttagelsernas riktighet, men tolkningen av företeelserna förefaller mig icke övertygande.

Arbetet No. 24 heter »*Bidrag til belysning av funktionsanomalier i huden omfattende hår- og pigmentdannelsen med særlig henblikk på forandringer i de endokrine organer*». Gundersen meddelar sektionsfynden och resultaten av de histologiska undersökningarna av samtliga endokrina organ i ett fall av alopecia maligna och i ett fall av vitiligo maligna. I båda fallen funnos förändringar i könskörtlarna och binjurarnas corticulis. Alla andra endokrina organ saknade patologiska förändringar. Gundersen diskuterar fallen och förmodar, att främst förändringarna i binjure-barklagret skulle vara orsaken till hudaffektionen. Om än detta arbete icke ger något definitivt svar på frågan om de nämnda hudaffektionernas orsak äro dock Gundersen's samvetsgranna och sakkunniga undersökningar av stort värde för framtida forskare på detta gebit.

Inom *venerologins* område falla Gundersen's publikationer No. 3, 6, 14, 15 och 17.

Arbetet No. 3 handlar om *salvarsanikterus och dess förhållande till icterus catarrhalis*. Undersökningen är huvudsakligast av statistisk natur och Gundersen påvisar bland annat en ökning av fallen av en salvarsan-iktorus, vilken ökning förlöper jämsides med en ökning av fallen av icterus catarrhalis. Såsom Gundersen själv medger det ha liknande förhållanden tidigare iakttagits av andra syfilidologer. Arbetet No. 14 är ett diskussionsinlägg, som visar at Gundersen lagt sig väl in i *de olika skeden syfilisbehandlingen undergått i Norge under tidrymden 1827—1927*.

Arbetena No. 6, 15, 17 och 19 äro utan större betydelse för nu ifrågavarande ärende.

Arbetena No. 1, 4 (publicerat tillsammans med Th. Thjøtta) 7, 11, 13 och 23 hänföra sig till den inre medicinen och beröra alls icke dermatologin eller venerologin. Det samma gäller också i huvudsak de kasuistiska meddelandena i publikationen No. 12.

Cand. med Gundersen har varit reservläkare vid Rikshospitalets avdelning för hudsjukdomar och han har i två års tid varit fast anställd assistent vid »Hærens bakteriologiske Laboratorium». Sedan 1931 är han konsulterande läkare för hud- och könssjukdomar vid »Dikemark Sykehus» och sedan 1932 anställd som specialläkare för hud- och veneriska sjukdomar vid fängelserna i Oslo. Han har således en god praktisk dermatologisk och venerologisk utbildning.

Ehuru Gundersen i en del av sina dermatologiska skrifter anlagt nya och stundom särdeles intressanta synpunkter och ehuru

han särskilt i avseende å vissa på huden förekommande svampar gjort värdefulla mykologiska iakttagelser synes mig ingen av hans publikationer vara av det omfång och ha den avfattning, att den kunde godkännas såsom specimen för doktorsgrad. Under sådana omständigheter förefaller det mig mycket osäkert om Gundersen genom sina dermatologiska publikationer gjort sig kompetent för nu ifrågavarande professur.

Enär dessutom Gundersen's publikationer med ämnen ur venerologin icke äro särdeles betydande, anser jag honom icke ha styrkt sin kompetens till den av honom sökta professuren.

Doctor med. Wilh. Holland's viktigaste publikationer inom dermatologin handla om *hudtuberkulosen*, och det största av dem är hans för medicine doktorsgrad utgivna arbete No. 20 »*Bakteriologische und Klinische Studien über Hauttuberkulose, besonders Lupus vulgaris*». Det är ett stort anlagt arbete, vilket utarbetats under en tidrymd av 8 år. Först redogöres för tuberkelbacillens olika typer, för vad man hittills vetat om dem och för deras kännetecken. Och så går Holland till att med stöd av djurexperiment och kulturer undersöka om den humana eller den bovina typen är vanligare i lupusvävnad.

Ur 51 fall gjordes ympningar på marsvin och dessa utföllo i 50 fall positivt. Det fall, där ympningen slog fel, var ett lupus pernio-liknande fall. I 54 fall renodlades bacillen och befanns övervägande vara av human typ, endast i 2 fall påvisades den bovina typen. Holland anser, i likhet med flere andra forskare, att dessa 2 typer ej kunna övergå i varandra. Han studerar bacillernas kulturer och deras morfologi och i detta senare avseende betjänar han sig av ultramikroskopet, något som ingen annan torde ha gjort före honom. Härvid finner han bland annat att tuberkelbacillen har en livlig egen rörelse utan att dock ha cilier. 41 stammar ympades på kaniner och det konstaterades att de 2 bovina stammarna utlöste för dem typiska reaktioner medan av de 40 humana stammarna 1 visade sig vara atypisk.

Hos ett stort antal lupuspatienter gjordes tuberkulinhudreaktioner med tuberkulin härstämmande från såväl bovina som från humana baciller, men reaktionerna utföllo i huvudsak lika. Genom dessa experiment fastslog Holland »Daß es sich auf tuberkulin-diagnostischen Wege nicht feststellen läßt ob ein Fall von (Haut) Tbc. humaner oder boviner Infektion zuzuschreiben ist».

I ett senare avsnitt behandlas lupusens patogenes. Uppkommer den i allmänhet genom inokulation eller på hematogen väg?

Holland anser, att det senare sker åtminstone i ett alldeles övervägande antal fall. Här meddelas rikligt med uppgifter ur den till frågan hörande litteraturen, som Holland visar sig fullt behärska.

Även frågan om akuta infektionssjukdomars provocerande inflytande vid lupus behandlar Holland med stöd av sitt material och slutligen visar han, att Kaposi misstog sig då han ansåg att personer med lupus ej samtidigt kunde ha lungtuberkulos. Av Hollands 235 lupus-patienter hade nästan 9 % lungtuberkulos eller rester efter en avlupen sådan.

Detta arbete är, som av ovanstående referat framgår, synnerligen värdefullt och riktar vår kunskap om hudtuberkulosen och särskilt om lupus med flere för vetenskapen nya rön. Arbetet är tyvärr icke fullt redigt disponerat och avsaknaden av klämmar gör avhandlingen rätt besvärlig att läsa.

I sitt arbete No. 17 kan Holland med stöd av ympningar på 15 marsvin från 10 patienter med *erythema nodosum* ej förena sig om uppfattningen att denna sjukdom *alltid vore en tuberkulös affektion* och i sitt arbete No. 23 meddelar han ytterligare, att han vid ympning av marsvin med material från ytterligare 5 färska fall av *erythema nodosum* erhållit genomgående negativa resultat. Diskussionen angående etiologin till *erythema nodosum* pågår fortfarande. Den av Holland intagna ståndpunkten synes mig vara den rätta.

I sitt arbete No. 16 försöker Holland att besvara frågan »*Naar inficeres lupuspacienterne med sin tuberkulose?*» Statistiska uppgifter från Rikshospitalets hudklinik visa att 15 års åldern är den, vid vilken lupus ofta för första gången uppträder, och att den tuberkulösa infektionen hos lupuspacienter redan skett under den späda barndomen. Bland de 114 fall, på vilka statistiken bygger, funnos 34 där lupus anses ha uppstått utan föregående klinisk tuberkulos, men detta antal fall kunde måhända reduceras, ty Holland upplyser om att bland hans 114 fall »er 18 ikke underkastet brystundersøkelse». Detta lilla arbete är mycket intressant och den gjorda frågan torde tidigare ej av någon annan dermatolog ha upptagits till besvarande.

I anslutning till ett observerat fall av *hudaktinomykos* (No. 7), där det sega, slemmiga aktinomykosvarets egendomliga vidriga stank, såsom Israel och Kohler angivit det, förefanns, refereras tidigare publicerade fall av *hudaktinomykos* och med stöd av dessa diskuteras sjukdomens inkubation och latens.

Arbetet No. 15 redogör för *sakral-injektioner av en svag novocain-lösning vid pruitus i genito-anal-regionen*. Iden till denna behandlingsmetod är ny och de resultat Holland framvisar äro goda.

Arbetet No. 22 är en refererande provföreläsning och i arbetet No. 5 ges några korta kasuistiska meddelanden.

Inom *venerologins* område falla Holland's arbeten No. 1, 2, 3, 9, 11, 12, 13, 18, 19, 21 och 24. De viktigaste av dessa äro No. 13 och 18.

I arbetet No. 13 »*Bidrag til sporsmålet: Den moderne medikamentelle behandling av paralyse og tabes*» redogör Holland för resultaten av olika behandlingsmetoder. De allra flesta dåtida metoder ha prövats, nuklein-injektioner, tuberkulin-injektioner, neosalvarsan-injektioner, Hg. och KJ., och dessutom är Holland en av de första i Skandinavien, som redogör för försök att behandla syfilitiska affektioner i det centrala nervsystemet med neosalvarsan-injektioner kombinerade med intra-lumbala injektioner av salvarsaniserat serum enligt Swift-Ellis' metod.

Publikationen visar klinisk och isynnerhet terapeutisk vakenhet, men den är icke klart uppställd och i litteraturförteckningen saknas Swift-Ellis' publikationer från 1913 (J. of nerv. Dis., s. 44 och s. 467 samt Münch. med. Wschr., s. 1977).

Arbetet No. 18 handlar om »*Icterus währendt und nach der Salvarsanbehandlung*». Holland redogör för icke mindre än 15 under en tid av 3 år iakttagna fall. Bland dessa funnos några, i vilka efter en behandling med neosalvarsan i det seronegativa primärstadiet utvecklats sig en »Spätikterus». Sådana iakttagelser hade tidigare ej gjorts, och Holland anser, med rätta, att huvudfaktorn vid uppkomsten av ikterusen är salvarsanpreparatet och att patientens syfilitiska infektion, som av andra syfilidologer tillskrivits en stor betydelse för uppkomsten av salvarsanikterus, härvidlag spelar en alldeles underordnad roll.

I arbetet No. 2 konstaterar Holland i 4 fall det tidigare kända sakförhållandet, att syfilitiska utslag äro vanliga i med tusch tatuerade hudpartier och sällsynta i hudpartier, som äro tatuerade med cinnober, och betonar att detta gäller särskilt under de första tiderna efter tatueringen medan cinnoberdepåerna ännu äro färska.

Arbetena No. 3, 11 och 12 äro kasuistiska meddelanden. No. 1 är en populärt hållen framställning avsedd för tandläkare och No. 22 är en provföreläsning av refererande innehåll.

Publikationen No. 9 handlar om de just vid denna tid (1914) införda *koncentrerade intravenösa neosalvarsaninjektionerna* och är huvudsakligast av refererande natur.

Redan år 1923 provade Holland (No. 19) *trepolinjektioner vid behandling av syfilis* och redogör för sina rön, som voro gynn-samma.

Arbetet No. 21 »*Betydningen av cerebro-spinalväskens undersökelse ved diagnose og behandling av den cerebrospinale syfilis*» är huvudsakligast av refererande natur och Hollands egna resultat hos 94 patienter omtalas endast i förbigående.

No. 24 är en populär skrift om könsorganens sjukdomar, vars i reklamstil hållna titel icke verkar tilltalande.

Arbetena No. 4, 6 och 10 äro av icke dermatologiskt eller venerologiskt innehåll.

Doctor med. Wilhelm Holland har bland annat varit reservläkare såväl vid Ullevåls som vid Rikshospitalets avdelning för hud- och könssjukdomar. Hösten 1920 var han under en månads tid vikarie för professor Bruusgaard och sedan 1927 är han »censor ved medicinsk embedseksamen» Han har under särskilda år företagit studieresor bland annat till Köpenhamn, Hamburg, Paris och Amerika. Således har doktor Holland en mycket god praktisk utbildning.

Söker man sammanfatta doktor Hollands litterära meriter är det främst hans goda doktorsavhandling som vägar tungt i vågskålen. Där finnas utmärkta undersökningar och nya rön. Hollands behandling av pruritus i genito-analregionen med sakrala injektioner är ett nytt och icke oävet uppslag. Hans undersökningar av erythema nodosum äro intressanta och hans övriga dermatologiska arbeten visa att han sysselsatt sig med särskilda dermatologiska spörsmål.

Inom venerologin behandlar Hollands största arbete syfilis inom det centrala nervsystemet och dess terapi samt ikterus uppkommen i anslutning till salvarsanbehandling. I sina venerologiska arbeten visar sig Holland ha följt väl med sin tid. Jag anser honom således vara fullt kompetent till den nu ifråga varande professuren.

Cand. med. *Einar Hvals* största dermatologiska arbete, som föreligger endast i manuskript är: »*Om det såkalte basocellulære carcinom, spesielt med henblikk på dets plass i svulstlæren*». Det är ett mycket brett anlagt arbete, i hvilket Hval med stöd av egna preparat icke blott studerar det basocellulära karcinomet

utan även alla andra former av hudepitelium. Ämnet är särdeles väl disponerat och boken är så redigt och klart skriven, att man kan läsa densamma utan besvär även i manuskript utan de talrika illustrationer, som äro avsedda att pryda densamma. Utan att ha sett dessa bilder blir likväl ett definitivt bedömande av bokens värde omöjligt. På sina ställen är det ej klart uttryckt om det är sina egna eller andras undersökningsresultat Hval refererar till.

Det material Hval bygger på är mycket stort, i allt 313 fall, av vilka 139 äro basocellulära karcinom. Dessa betraktas ur lokaliserings- och ur annan klinisk synpunkt, men de viktigaste undersökningarna äro dock av histologisk natur. Den härvid använda tekniken är icke tillräckligt noggrannt angiven. Undersökningsresultaten äro rätt utförligt beskrivna i kasuistiken.

Hval har, såsom det är brukligt vid karcinomstudier, också företagit kärnmätningar i sina preparat.

Han har på Rikshospitalets hudavdelning undersökt 30 fall av ulcus rodens med kapillärmikroskop och i 80% av dessa fall funnit avsevärda kärlförändringar, vilka han även återfinner i sina histologiska preparat. Förekomsten av dessa kärlförändringar har ej tidigare så starkt betonats och Hval tillskriver dem, sannolikt med rätta, en relativt stor betydelse för tumörens uppkomst och utveckling.

Bland de basocellulära karcinomen kunde endast i 2 tillfällen motsvarande Strandsbergs »Ytliga karcinom» icke någon tydlig gräns mellan cellerna i stratum basale och i tumören påvisas, och Hval anser att tumörerna uppstått ur embryonala celler insprängda i corium.

Efter att ha redogjort för det basocellulära karcinomet övergår Hval till att beskriva det spinocellulära, som i väsentliga avseenden skiljer sig från det förra. Han talar om det spinocellulära karcinomets olika lokalisation. På tal om peniskarcinomen hade, utöver det Hval anför, kunnat betonas att peniskarcinom ej förekomma hos i barndomen omskurna personer.

I 6 fall har Hval funnit karcinom utgående från epitelial- och dermoidcystor — alla fall hos kvinnor — och han förmodar att kvinnans disposition för dessa affektioner beror på användning av kosmetiska medel, massage, trånga hattar, hårspännen och den dagliga skötseln av håret. Sannolikt har Hval rätt i sina antaganden.

På tal om de senila hyperkeratoserna betonas med rätta skillnaden mellan dem och de senila vårtorna.

Bowens disease behandlas i ett särskilt kapitel och likaså Pagets disease, som Hval anser alltid vara ett karcinom utgående från den djupare vävnaden. Så kallad Pagets sjukdom utan rötter i djupet anser Hval böra diagnostiseras såsom Bowens sjukdom lokaliserad till mamillen. Häremot är kanske intet att invända.

De så kallade cylindromen ägnas ett kapitel, och ett kapitel behandlar svettkörteltumörerna.

Hvals betraktelser om de epiteliala tumörernas system äro mycket bestickande, men starkt schematiserade. Den föreslagna benämningen »basalcellnaevus» i stället för »basalcellkarcinom» förefaller mig ej att vara tillräckligt motiverad. Basalcellkarcinomet är dock en tumör av helt annat slag än naevi, och dess celler ha — i motsats till vad Hval håller före — i ett avsevärt antal fall förmågan av infiltrativ växt, utan att basalcellernas histologiska bild därav skulle förändras så att man kunde påstå att ett spinocellulärt karcinom uppkommit.

Arbetet No. 17 (*Karcinomutvikling i såkalte »ateromer»*) utgör ett förarbete till det föregående. Det stöder sig på patologisk-anatomiska undersökningar av 13 fall.

Tillsamman med E. Bruusgaard har Hval publicerat arbetet No. 8 »*Om Gerson-Hermannsdorffer-Sauerbruchs diet ved hud-tuberkulose og deres resultater*». Det är ytterst svårt att avgöra vilken del Hval haft i detta arbete, som utförts tillsamman med Bruusgaard och där Danbolt företagit de bakteriologiska undersökningarna.

I arbetena No. 9 och 11 meddelar Hval *några nya iakttagelser gjorda hos patienter, som underkastats »Gerson-diet»* och diskuterar förhållandena på ett klokt sätt. Han konstaterar att sänkingsreaktionen ökar under dietbehandlingens första veckor för att sedan falla och likaså att patienterna under dietbehandlingen bli känsligare för Pirquet-reaktionen och för ljusets inverkan. Genom undersökning med kapillarmikroskop kunde Hval konstatera, att denna ökade reaktion var baserad på en ökad kapillarreaktion och att sannolikt den härvid uppkomna ökade blodgenomströmningen av vävnaden var den viktigaste faktorn vid dietbehandlingen. Dessa iakttagelser voro nya och värdefulla.

I arbetet No. 3 meddelar Hval 7 fall av »*Artefacta hystérique*». Han anser, att den uppfattning, som vill göra gällande att artefacta göras på grund av en tvångsföreställning, är oriktig och han påpekar att de sjuka upphöra med att framkalla artefacta då de äro avslöjade och därmed botade.

Tillsammans med Klaus Hansen har Hval i arbetet No. 4 annoterat gynnsamma erfarenheter vid *behandling av 27 fall av lupus erythematodes med guldalter*.

Arbetena No. 1, 15 och 16 innehålla kortare meddelanden från olika områden av dermatologin.

Inom *venerologin* äro Hvals mest betydande arbeten No. 12 och 19. I arbetet No. 12 »*Profylakse og terapi ved lues congenita*» ges en överhuvudtaget god och klar framställning av frågan. Här redogöres också för principerna vid Bruusgaards »maximala behandling». De goda resultat, som därmed ernåtts framgå ur de meddelade 24 sjukhistorierna, som på ett förståndigt sätt diskuteras. Några nya synpunkter framställas icke. Hval skriver på s. 4 »att små placentarstykker fulle av spirochate kommer los» o. s. v. Detta är icke genom histologiska undersökningar bekräftat, ty vid kongenital lues har placenta visat sig vara mycket fattig på spiroketer, men man kan ju icke med bestämdhet påstå att icke vid något mycket tidigt stadium av infektionen rikligt med spiroketer hade kunnat finnas i densamma.

Arbetet No. 19 från år 1934 handlar om *salvarsandermatiter*. Efter en allmänt hållen översikt över salvarsandermatiterna redogör Hval för ett fall, där i anslutning till en svår salvarsandermatit ett lichen ruber-liknande utslag utvecklade sig. Hval beskriver de histologiska fynden och diskuterar fallet i korthet. Här hade kunnat nämnas, att från Finland ett snarlikt fall år 1929 beskrivits av Thesleff i »Finska Läkarsällskapets Handlingar».

Arbetet No. 10 »*The Condition of the cerebrospinal Fluid in tertiary Gummatous Syphilis*», redogör för undersökningar från Rikshospitalet hos patienter med tertiära hudsyfilider och närmast för 70 fall, som lumbalpunkterats. Hval kommer till det, även av andra syfilidologer konstaterade faktumet, att tertiära hudsyfilider — tvärt emot vad fordom antagits — icke skydda mot syfilitiska förändringar i kärl- och nervsystemet.

Arbetet No. 6 är ett intressant kasuistiskt meddelande om *ett fall av granuloma venerum*. Förtjänsten av att denna i nordiska länder sällsynta affektion rätt diagnostiserades tillkommer dock sannolikt icke Hval utan Bruusgaard.

Arbetena No. 2 och 7 äro kasuistiska meddelanden.

Cand. med. Hval har varit reservläkare vid Rikshospitalets avdelning för hudsjukdomar. Under två terminer övertog han under längre tid, medan professor Bruusgaard var rest utrikes, undervisningen i hud- och könssjukdomar. Under tre månader studerade han bakteriologi och serologi i Berlin och i Köpenhamn.

Under två år var han andre assistent vid Rikshospitalets patologisk-anatomiska institut och från 1 sept. 1934 intill nu fungerar han som prosektor och som ledare av histologiska kurser i patologisk anatomi. Cand. med. Hval har således en mångsidig och god praktisk utbildning.

Hval's förnämsta dermatologiska arbeten handla om karcinomens histopatologi. De ha sina förtjänster ehuru jag ej kan förena mig om några av de gjorda slutledningarna. Ett definitivt bedömande av avhandlingens värde är dock omöjligt för den, som ej sett illustrationerna till densamma. Arbetet om kapillära förändringar i anslutning till Gerson-dieten är intressant och erbjuder en del nya synpunkter. Inom venerologin äro Hval's publikationer icke särdeles märkliga men de äro dock tillfyllest för att tillsammans med de anförda dermatologiska arbetena göra honom kompetent till den nu ansökta befattningen.

Samtliga sökande förefalla mig att i praktiskt avseende vara väl meriterade. Likväl fäster jag mig vid att doktor Guldberg, i motsats till de andra sökandena, ej tjänstgjort som reservläkare vid Rikshospitalet.

Vid besättandet av en professur i medicin med förpliktelse att undervisa i hudsjukdomar och könssjukdomar synes det mig som om man borde taga i beaktande sökandenas meriter såväl i dermatologi som i venerologi och att endast de av sökandena som ha goda meriter i båda dessa fack kunna anses vara fullt kompetenta. De vetenskapliga publikationer, som utgivits av två bland sökandena, doctor med. Niels Danbolt och cand. med. Edv. Gundersen anser jag icke, såsom av mina tidigare gjorda uttalanden framgår, fylla de anspråk man är berättigad att ställa på sökanden till nu i fråga varande professur.

De tre övriga: doctor med. Gustav Guldberg, doctor med. Wilhelm Holland och cand. med. Einar Hval äro däremot enligt min åsikt alla kompetenta till den ansökta professuren.

Jämför man dessa tres dermatologiska meriter med varandra förefalla mig såväl Guldberg som Holland att ha ett försteg framom Hval, vars uppfattning om det basocellulära karcinomet jag i en del avseenden måste beteckna såsom obevisad. Även inom venerologin är Hval av dessa tre den minst meriterade.

Gäller det slutligen att avgöra vilken av de två återstående, Guldberg eller Holland som har de största förtjänsterna ställer sig saken ytterst vansklig. Båda hava mycket goda arbeten från såväl dermatologins som från venerologins gebit. Det synes mig

dock som om Holland's utmärkta undersökningar vid hudtuberkulos vore mer självständigt utförd än något av Guldberg's dermatologiska arbeten. Inom venerologin har Guldberg däremot ett litet övertag. Enär sålunda enligt min åsikt de två sökandenas vetenskapliga meriter äro bra nog lika måste man vid bedömandet av deras inbördes kompetens taga deras praktiska meriter i betraktande och härvidlag står Holland betydligt framom sin medsökande.

På grund av vad här anförts ställer jag sökandena i följande ordning:

1. Doctor med. Wilhelm Holland. 2. Doctor med. Gustav Guldberg. 3. Cand. med. Einar Hval.

Professor *Theodor Frølich's* uttalelse av 17 august 1935:

I anledning af besættelsen af det efter professor E. Bruusgaard ledige professorat i medicin er jeg af Det medicinske fakultet anmodet om »å avgi en uttalelse til fakultetets veiledning om ansøkernes videnskapelige kvalifikasjoner, basert på de med ansøkingene innsendte videnskapelige arbeider. Fakultetet ønsker, at uttalelsene må inneholde en vurdering av ansøkernes videnskapelige arbeider, en sammenligning mellem dem og innstilling av ansøkerne i rekkefølge på basis av en sådan sammenligning.«

I henhold hertil har jeg herved den ære at oversende følgende udtalelse om de 5 ansøgere, der har meldt sig til det ledige professorat.

1. Dr. med. *Niels Danbolt*, cand. med. 1925, laudabilis (180,5), dr. med. 1932, har indsendt 18 publikationer.

Dr. Danbolts produktion omfatter dels kliniske observationer paa hudpathologiens omraade, dels generel klinisk kasuistik og dels experimentelle arbeider af bakteriologisk-serologisk natur til belysning af forskjellige for hudpathologien betydningsfulde spørgsmaal.

Af hans arbeider paa hudpathologiens omraade skal først nævnes nr. 1 og 5: *Ulcus vulvae acutum* (Lipschütz) og *eksem fremkalt av kininholdige suppositorier hos kininoverømfintlige individer*.

Begge arbeider er kasuistiske meddelelser af betydelig interesse og viser dr. Danbolts evne til at bearbeide sit kliniske materiale, idet han i første tilfælde har verificeret sin diagnose gennem paavisning af bacillus crassus og i det andet har anstillet hudreaktioner, der har støttet hans diagnose.

I hans arbeide nr. 7: *Om eksemenes etiologi og patogenese* (2den prøveforelæsning for doktorgraden) tilrettelægger han stoffet

praktisk og belyser sin oversigt med kasuistik, uden at der dog lægges for dagen nogen særlig personlig indstilling til spørgsmaalet.

Dr. Danbolts arbeide nr. 13: *Dariers sygdom kombinert med disseminat keratodermi på hænder og føtter (acrokeratosis verruciformis (Hopf) og keratoma dissipatum (Brauer)) i familiær op-treden i 3 generasjoner*, er en kasuistisk meddelelse af meget stor interesse; tilfældene er nøiagtig undersøgt klinisk, histologisk og i arvemæssig henseende, idet han har opsøgt og undersøgt ogsaa de medlemmer af familien, der ikke har været indlagt paa hudafdelingen. Dr. D. mener på grundlag af disse sine undersøgelser at kunne drage den slutning, at disse forskellige paa arvelig anlæg beroende forhorningsanomalier, Dariers dermatose og disseminat keratodermi paa hænder og føtter, her viser en udtalt kombinationstendens med en samtidig optræden i samme familie gennem 3 generationer, idet disse forskellige sygdomsbilleder synes at være bundet til det samme arvestof.

Af stor klinisk interesse er ogsaa dr. D.s arbeide nr. 14: *Om Boecks sarkoid. Efterundersøkelse efter 29 år av en av prof. Boecks sarkoidpatienter*. Dr. Danbolts interesse for klinisk hudpathologi fremgaar tydelig af hans indgaaende undersøkelse af denne patient 29 år efter prof. Boecks observation af patienten.

I tilslutning til den indgaaende undersøkelse af denne patient diskuterer han sygdommens ætiologi og gjør rede for hudafdelin-gens omfattende undersøgelser af 11 patienter med det for oie at klargjøre, hvorvidt denne sygdom staar i relation til tuberkulose. Disse undersøgelser er af betydelig interesse og synes at berettige dr. D. til den slutning, at disse undersøgelser ikke støtter theorien om sygdommens tuberkuløse ætiologi; han opfatter den som en granulationssvulst paa infektøs basis.

Den samme stærke interesse for klinikken finder man ogsaa i dr. D.s to kasuistiske meddelelser, nr. 2 og 3: *Et tilfelle av tyfoidlignende feber efter appendektomi, fremkalt av B. fæcalis alcaligenes og et tilfelle av dødelig forløpende pyocyaneus pneu-moni i tilslutning til lungeemboli efter appendicit*.

Selvom disse arbeider ikke henhører under hudpathologien, viser dog bearbejdelsen af begge kasus hans evne til klinisk vurdering og hans færdighed i den bakteriologiske teknik (hvorom senere).

Dette indtryk af dr. D. faar man ogsaa bekræftet i arbeide nr. 10, udgit sammen med prof. Bruusgaard: *Sekundærinfek-sjonens betydning som årsak til almeninfeksjoner ved den akutte og kroniske gonoré*.

Jeg skal dernæst gaa over til at omtale en række arbeider, hvoraf fremgaar, at dr. D. ogsaa er meget godt bakteriologisk-serologisk indstillet, og at han har evnen til at stille sig større videnskabelige opgaver og til at løse disse systematisk paa en meget tilfredsstillende maade.

I arbeide nr. 8: *Tuberkelbazillenzüchtung aus Lupusgewebe von Patienten, die in Gerson-Hermannsdorfer-Sauerbruchscher Diätbehandlung stehen* finder man et klinisk godt tilrettelagt materiale, omfattende 12 patienter med lupus, behandlet med nævnte diæt.

Dr. D.s problemstilling i dette arbeide er at bringe på det rene, hvordan Tuberkelbacillen i det lupøse væv forholder sig under diætbehandlingen. Gjennem en paalidelig bakteriologisk teknik — dyrkning direkte fra lupøst væv efter Lowensteins methode — kunde han hos sine 12 patienter efter optil et aars behandling trods en udtalt klinisk og pathologisk-anatomisk bedring fremdeles paavise Tuberkelbaciller i vævet, endog i arvæv. Heraf trækker han den meget interessante slutning, at Gersondiæstens gode almenvirkning er det essentielle ved behandlingen, og at der ikke egentlig foreligger nogen specifik lokalvirkning.

I arbeide nr. 9: *Om dyrkning av tuberkelbaciller fra vev, spesielt fra lupus vulgaris*, har dr. D. sat sig som opgave at dyrke tuberkelbaciller fra ægte bacillære tuberkuløse hudaffektioner (lupus, scrophuloderma) i 36 tilfælde og fra hudaffektioner som er sat i relation til tuberkulose (erythema induratum Bazin papulonekrotiske tuberkulider o. s. v.) i 16 tilfælde.

I første gruppe fandt han positive kulturer i 34 tilfælde af de 36, i annen gruppe fik han kun negative resultater.

Ved en samtidig sammenligning mellem dyrkning og marsvin-forsøg i 19 tilfælde viste det sig, at dyrkning har den fordel, at resultatet foreligger hurtigere.

Arbeidet vidner sammen med det foregaaende om hans trang til og interesse for at belyse aktuelle spøragsmaal inden den kliniske hudpatologi gennem anvendelsen af sikre, nye undersøgelses-metoder.

Af serologisk-bakteriologisk art foreligger fra D.s haand 2 arbeider, nr. 4 (sammen med Erik Härne): *Hintons glyserin-cholesterin-agglutinasjonsreaksjon på syfilis. En sammenligning med Wassermunns reaksjon i 1200 sera og 100 spinalvæsker* og nr. 12: *Versuche mit Chamberland L₃-Filtraten von tuberkulösem Material, hergestellt durch verlängerte Filtrationszeit.* Unter-

suchungen von drei aus filtratgeimpften Meerschweinchen gezüchteten Tuberkelbazillenstämmen.

I det første arbeide, der synes at være meget omhyggelig udført, og som vidner om dr. D.s fortrolighed med de for hans fag saa vigtige serologiske metoder, kommer han til resultater, der nærmest viser en god overensstemmelse mellem begge metoder, ligesom det andet arbeide tydelig viser hans øvelse i experimentel-bakteriologiske undersøgelser, en god teknik og evne til kritisk vurdering af de opnaaede resultater.

I arbeide nr. 11: *Gjennemgår tuberkelbacillen en udviklingscyklus med en filtrabel fase? En oversigt*, gir han en meget læseværdig oversigt over dette i de senere aar meget aktuelle spørgsmaal; arbeidet vidner om en kritisk anvendelse af litteraturen og en nøgtern vurdering af de i dette spørgsmaal meget divergerende opfatninger.

Dr. Danbolts største og mest betydningsfulde arbeide er hans doktorafhandling, nr. 6: *Undersøkelser over stafylokokker med særlig henblik paa furunkulosens epidemiologi*.

Undersøgelserne omfatter 36 tilfælde af furunkulose og 6 tilfælde af andre stafylokokinfektioner af huden. Dr. D.s opgave har været at undersøge, om der ved disse tilstande, specielt ved furunkulose, kunde paavises et focus, hvorfra de pathogene stafylokokker kunde spredes udover huden og fremkalde nye udbrud af sygdommen.

Gjennem en sikker bakteriologisk-serologisk teknik, der vidner om, at han helt ud behersker de moderne metoder paa dette forskningsomraade, kommer han til resultater af betydelig interesse.

Han mener at ha paavist et »focus« i næseslimhinden, idet denne i 77 % af de undersøgte furunkulosestilfælde huset *pathogene* stafylokokker. Hos friske mennesker fandt han pathogene stafylokokker i næseslimhinden hos op til 40 %, paa tonsillerne i 17 % og paa huden i 16 %.

Furunkulosestafylokokstammerne og næsestafylokokstammerne fra samme patient er undersøgt paa en række af sine biologiske egenskaber og har vist en slig grad af overensstemmelse mellem de to stammer, at det kun kan forklares som udtryk for en stammeidentitet; en saadan identitet fandtes ikke mellem stafylokokstammerne fra furunklerne og andre fra samme patient isolerede stammer, særlig fra tonsillerne.

Den hyppige forekomst af stammeidentiske stafylokokker paa næseslimhinden ved furunkulose gjorde det nærliggende at anta,

at næseinfektionen med pathogene stafylokokker kunde spille en rolle for furunkulosens optreden og forløb paa samme maade som tidligere er paavist ved Sycosisbarbæ (Bockhart).

Næseinfektionen synes ogsaa at spille en rolle for furunkulosens recidiver.

Han mener ut fra sit materiale at kunne slutte, at der virkelig gives stafylokoksmitebærere. Dr. D. har endvidere anstillet forsøg med vakcinetherapi og som det synes med held, medens derimod forsøg paa at udrydde de pathogene stafylokokker paa næseslimhinden ved vaccination resp. bakteriofagbehandling har git daarlige resultater.

Dr. D.s arbeide repræsenterer en bredt anlagt undersøgelse til løsning af den opgave, han har sat sig; det vidner om hans interesse for klinisk hudpathologi og om hans dygtighed i bakteriologisk-serologisk teknik.

Af dr. D. er senere indleveret en række mindre arbeider, nr. 15 (sammen med Burckhardt): *Untersuchungen über die Terpen-tinöl. — Überempfindlichkeit mit der Läppchenprobe*, nr. 16: *8 demonstrasjoner* i norsk dermatologisk forening og nr. 17 og 18: *diskusjonsinnlegg om luetisk aortit- og om komplementbindingsreaksjonen ved gonorré.*

De bekræfter alle mit tidligere indtryk of hans kliniske observationsevne og hans trang til at fordybe sig i sit materiale.

Konklusion. Ud fra det kjendskab, jeg har erhvervet til ansøgeren ved gennemgaaelsen af hans videnskabelige produktion, vil jeg udtale, at dr. med. Danbolt i videnskabelig henseende er meget godt præpareret for den stilling han søger, og at han under sin befatning med forskjellige sider af den kliniske hudpathologi og gennem sine paalidelige bakteriologisk-serologiske arbeider har vist sig som en meget interessert og idérig forsker, der forstaar at planlegge og at gennemføre sine opgaver methodisk.

Selvom hans videnskabelige produktion paa venerologiens omraade ikke er særlig omfattende, finder jeg, at han har meget gode betingelser for at beklæde et professorat i medicin.

2. Dr. med. *Gustav Guldberg*, født 1897, cand. med. 1924, laudabilis 185,6, dr. med. 1932, har innleveret 30 videnskabelige arbeider.

Hans publikationer omfatter en stor rekke kasuistiske meddelelser, dels af pathologisk-anatomisk innhold, dels fra hudpathologiens omraade samt en del originalarbeider af pathologisk-anatomisk og experimentel biologisk indhold, særlig paa cancerforskningens omraade.

Jeg skal først omtale hans arbejder af pathologisk-anatomisk og generel medicinsk indhold.

Arbejde nr. 1: *Myositis fibrosa musculi pectoralis* og nr. 2: *Tuberculosis mammae* er rene kasuistiske meddelelser, hvoraf det første er af en viss interesse, fordi det klinisk imponerte som en cancer, men viste sig ved operation at være en fibrøs myosit.

Arbejde nr. 7: *Primær svulst i endokordiet* er en pathologisk-anatomisk demonstration af et endokardialt fibrom med en del bemærkninger om de endokardiale svulsters natur. Arbejde nr. 8: *Pachymeningitis carcinomatosa* har kun kasuistisk interesse.

Arbejde nr. 10: *Pachymeningitis haemorrhagica interna bei Lues congenita* omhandler sektionfundene ved to tilfælde af denne lidelse, belyst ved en del betragtninger over ætiologi og diagnose. Arbejde nr. 13: *Om forgiftninger med methylalkohol* er en kasuistisk meddelelse af retsmedicinsk interesse.

Arbejde nr. 17 (sammen med Anton Vogt): *Postvaksinatorsk encefalitt* har sin interesse gennem de pathologisk-anatomiske fund ved obduktionen.

Arbejde nr. 19: *To tilfælde af svulster i hypothalamus* er en demonstration med kun kasuistisk værdi pathologisk-anatomisk.

Arbejde nr. 30: *Akutt myokardit ved ikke-septisk gonorrhé* har sin interesse gennem den kliniske paavisning af myokardit under gonoré uden kliniske eller bakteriologiske tegn paa alméninfektion.

Af mere speciel dermatologisk og venerologisk interesse er følgende publikationer:

Arbejde nr. 4: *Et tilfælde av streptotrixyæmi?* i hvilket dr. G. ved utsæd fra hudlidelsen og fra blodet fant en sop, som også efter de serologiske undersøgelser maatte ansees for at være årsag baade til hudlidelsen og pyæmien. Tilfældet er godt undersøgt og kritisk bedømt.

Arbejde nr. 9: *Lymfadenitis inguinalis granulomatosa subacuta* er det først beskrevne tilfælde af denne sygdom i Norge. Tilfældet er godt undersøgt baade klinisk og pathologisk-anatomisk med redegjørelse for mulige diagnostiske feiltagelser, bl. a. ligeoverfor tuberkulose og tularæmi.

Arbejde nr. 18: *Welandersaar paa portio uteri er en klinisk demonstration af et godt observeret tilfælde.*

Arbejde nr. 11: *Zwei Fälle von Epidermolysis bullosa hereditaria dystrophica*, nr. 15: *Hypotrichosis congenita universalis* med hudcyster, ateromer og multiple karcinommetastaser i huden samt arbejde nr. 16: *Primær hudtuberkulose* er demonstrationer af

godt undersøgte tilfælde af utvilsom værdi som kasuistiske meddelelser. Arbeide nr. 14: *Tertiær-syfilis i karsystemet og centralnervesystemet efter ufullstendig salvarsanbehandling* er en pathologisk-anatomisk demonstration af præparater fra to tilfælde med tertiær-luetiske lidelser forholdsvis tidlig efter infektionen.

Arbeide nr. 22: *Über Sektionsbefunde bei Syphilitikern*. Arbeidet, omfattende et pathologisk-anatomisk materiale paa 481 tilfælde, tar sigte paa at finde ud hyppigheden af aortasyfilis hos os; det viste sig at 58 % havde luetiske karforandringer. Disse fandtes lige hyppig før og efter salvarsantherapien. Dr. G. gjør rede for og anstiller en del betragtninger over hyppigheden af karsyfilis og neuroles før og efter salvarsanbehandlingen.

Arbeide nr. 21: *Trichophytiene, deres ytringsformer og patogenese* er dr. G.s 2den prøveforelæsning, der gir en god orientering.

Arbeide nr. 6: *Bidrag til kræftens anatomi og klinik*.

I dette arbeide meddeler dr. G. et tilfælde af skorstensfeierkræft (det første i Norge) med indgaaende histologiske undersøgelser og gjør rede for denne sygdoms udbredelse og forløb. Endvidere indeholder arbeidet en redegjørelse for kræft i ung alder resp. barnealderen, samlet paa det path.-anatom. institut, vesentlig af kasuistisk interesse.

Hovedindtrykket ved studiet af dr. G.s kasuistiske meddelelser er, at hans væsentligste interesse er knyttet til tilfældenes pathologiske anatomi, for hvilken han gjør god rede, men man savner noget en mere klinisk indstilling til det kasuistiske materiale.

Sammen med andre forfattere har dr. G. publiceret (foruden nr. 17) en række arbeider.

Arbeide nr. 26: *Bang og Guldberg: Om Bowens og Pagets Sykdommer*. Arbeidet omfatter en beskrivelse af 4 tilfælde av Bowens og 6 tilfælde af Pagets disease. Efter forf.s mening maa pathologisk-anatomisk den første opfattes som en intraepidermal cancer og den anden ogsaa som en cancer — og begge maa ud fra denne forudsætning behandles radikalt.

Arbeide nr. 23: *Br. Bloch und Guldberg: Die Ursache der Schwangerschaftshyperpigmentierung*. Gjennem en række meget pene forsøg har forf. godtgjort, at svangerskabshyperpigmenteringen er en følge af organismens oversvømmelse med det kvindelige seksualhormon follikulin. Arbeidet er bygget paa Blochs og Schrafls tidligere undersøgelser over samme spørgsmaal.

Arbeide nr. 24 (a og b): *Bang og Guldberg: Om de lokale processer ved cancerisering*. Arbeidet er en oversigtlig frem-

stilling af de processer, der leder til cancer, bygget paa andres og egne undersøgelser.

Arbeide nr. 29: *Guldberg og Hannisdal: Undersøkelser over blod-sukker og leverfunktjon ved enkelte hudsykdommer.* Dette er et klinisk arbeide, baseret paa omfattende funktionsprøver til belysning af leverens forhold ved en række forskjellige hudsykdommer. Det lykkedes i enkelte tilfælde at paavise en leverinsufficiens. Arbeidet vidner om interesse for generel pathologi.

Tyngdepunktet i dr. G.s videnskabelige produktion ligger paa den pathologiske anatomis omraade, hvilket særlig fremgaar af hans omfattende experimentelle arbeider over Cancer.

Hans første arbeide paa dette felt er arbeide nr. 3: *Hud- og organforandringer hos tjærepenslede hvite mus.* Han har i dette arbeide stillet sig som opgave at undersøge de udviklede tjæresvulsters og metastasernes histologi samt de ledsagende organforandringer. Forsøgene synes vel planlagte og gennemførte og bekræfter tort seet tidligere forskeres arbeider paa dette omraade (Fibiger, Bang, Kreyberg).

Arbeide nr. 5 er et engelsk resumé af dette arbeide.

I dr. G.s doktorafhandling, arbeide nr. 20: *Experimental rese-arches on precancerous changes in the skin and skin cancer* har han sat sig som opgave gennem en stor række experimentelle undersøgelser paa forskjellige dyr at klargjøre betydningen af innervationer og nerveforandringerne for udviklingen af de prekankrose tilstande og i forbindelse hermed ogsaa blodkarrenes resp. circulationens betydning for dette spørgsmaal.

Det experimentelle grundlag synes at være vel planlagt og gennemført, ligesom arbeidets fremadskriden har git anledning til planlæggelsen af nye og kompletterende forsøg.

Stort seet synes derfor arbeidets styrke at ligge i den planmæssige udførelse af forsøgene og i en forsigtig vurdering af resultaterne, selv om disse, saavidt jeg kan forstaa, neppe har bragt noget væsentlig nyt udover hvad tidligere grundlæggende arbeider paa dette felt har irettelagt.

Arbeide nr. 25 a og b: *Nerves in the malignant tar-tumours,* er ogsaa et experimentelt arbeide.

Paa grund af de mange indbyrdes modstridende opfatninger angaaende nervernes forhold i maligne tumores har dr. G. gjort undersøgelser herover i papillomer og carcinomer, der er opstaaet lang tid, efterat tjærepenslingerne var ophørt hos dyrene.

Arbeidet har utvilsomt betydning som et led i den paagaende diskussion om dette emne.

Arbeide nr. 28: *Undersøkelser over årsaken til svangerskaps-hyperpigmenteringen* er et større experimentelt arbeide, der bygger videre paa alt af dr. G. sammen med Br. Bloch udgivne arbeide nr. 23 over samme emne.

Det er et meget godt planlagt arbeide, der viser interesse for experimentel biologisk forskning og gir et værdifuldt bidrag til sporgsmaalets løsning gjennom den experimentelle paavising af, at svangerskabshyperpigmenteringen og mammahypertrofien under graviditet skyldes en virkning af det kvindelige sexualhormon follikulini. Forsøgene er ogsaa verificeret paa mennesker.

Et ganske interessant experimentel-biologisk arbeide er ogsaa dr. G.s arbeide nr. 27: *Forsøk med dyrkning af melanotiske svulster*, hvori han gjør rede for dyrkningsforsøg in vitro af et musmelanom, vistnok det første hidtil gjorte forsøg med positivt resultat.

Konklusion. Af dr. med. Guldbergs videnskabelige produktion fremgaar, at hans hovedinteresse er knyttet til den patologiske anatomi og den experimentelle biologi, paa disse omraader har han lagt for dagen, at han er en flittig og interessert forsker med trang til at gaa ind for forskjellige opgaver, om man end i nogen grad savner personlig initiativ. Dr. med. Guldbergs arbeider paa den kliniske hudpathologis omraade er af mindre videnskabelig interesse, idet de væsentlig omfatter — forøvrigt vel tilrettelagte — demonstrationer af casus.

Alt i alt vil jeg derfor udtale, at han har videnskabelige forudsætninger for at beklæde et professorat i medicin, om end ikke hans hovedstyrke synes at ligge paa hudpathologiens omraade.

3. Cand. med. *Edvard Gundersen*, cand. med. 1916, laudabilis, har indsendt 25 publikationer.

Af hans arbeider skal først omtales en række kasuistiske meddelelser af rent klinisk resp. klinisk-bakteriologisk indhold.

Arbeide nr. 1: *Vagusneurose efter influenza* er et arbeide af adskillig interesse, der viser dr. G.s evne til at irettelægge et sygdomsbillede paa en grei maade; det samme kan siges om arbeide nr. 7: *Difteroide staver dyrket fra blodet i tre tilfeller av feber av ukjent årsak*.

Arbeide nr. 8 og 9: *Sop-sporecylindre i urinen, i et tilfelle av dysuri*, arbeide nr. 19: *Epididymitt fremkalt av B. paracoli*, arbeide nr. 6 (sammen med dr. Liesler jr.): *Bakterium mesentericum vulgatum* fundet i en »trepolabsces« og arbeide nr. 12: *Små meddelelser fra den bakteriologiske praksis (streptokok-*

nefriter) viser hans udtalte bakteriologiske indstilling og hans dygtighed i bakteriologisk teknik, men savner hudpathologisk interesse.

Af klinisk interesse er hans arbeide nr. 2: *Et bidrag til vår viden om det etiologiske slektskap mellem variceller og Herpes zoster*, hvori han efter en historisk oversigt over dette høist aktuelle spøragsmaal gir en beskrivelse af 6 smaa epidemier, iagttaget af ham selv her hjemme, hvori Herpes zoster har trukket efter sig nogle tilfælde af variceller efter et antal dage, der svarer til sidstnævntes inkubationstid.

Han fremhæver en række grunde for, at de to sygdomme er forskjellige ytringsformer af det samme ætiologiske agens, og støtter ogsaa denne antagelse gennem ligheden mellem begge i pathologisk-anatomisk henseende og i begge sygdommes lokalisering i forhold til nervesystemet. Han lægger i dette arbeide for dagen en viss kritisk evne til klinisk ræsonnement.

Meget godt tilrettelagt er ogsaa hans arbeide nr. 5: *Et tilfelle av myeloencephalitis epidemica med generelt zoster — exanthem*, i hvilket han henviser til sin tidligere opfatning af variceller som en akut infektiøs sygdom, lokalisert til spinalganglierne. Begge disse arbeider vil læses med megen interesse.

I arbeide nr. 3: *Om salvarsanikterus* med nogen bemærkninger om dens forhold til icterus catarrhalis gennemgaar dr. G. hudafdelingens materiale fra 1877 til 1923, inddelt i 4 tidsperioder; fra sygdommens optræden i disse 4 perioder trækker han sine slutninger og fremhæver den paafaldende raske stigning af den saakaldte salvarsanikterus samtidig med en stigning af icterus catarrhalis, hvilket ogsaa for afdelingens materiale er iagttaget i en periode, hvor der ikke anvendtes nogen specifik behandling af syfilis. Han anser det derfor mulig, at den saakaldte salvarsanikterus kun er en icterus catarrhalis, som rammer en luetiker.

Dr. G.s arbeide maa ansees som et ganske værdifuldt indlæg i den foreliggende litteratur til belysning af dette spøragsmaal.

Rent systematisk-bakteriologisk er dr. G.s sammen med dr. med. Thjøtta udgivne arbeide nr. 4: *A streptothrix isolated from the blood in a case of acute rheumatism with remarks upon the classification of ray fungi*.

Den rendyrkede mikrobe blev gennem en indgaaende bakteriologisk undersøgelse bestemt som en typisk streptothrix, der ikke synes at ha nogen betydning for patientens sygdom. Dette fund gir forfatterne anledning til en generel omtale af soppene og disses klassifikation samt mulige pathologiske betydning.

Ogsaa af rent bakteriologisk interesse er dr. G.s arbeide nr. 10: *Pilzuntersuchungen über das Problem der Gramfärbung.*

Den av dr. G. dyrkede sop viser under forskjellige dyrkningsbetingelser variationer m. h. t. Gramfarvning, hvilket er af adskillig praktisk betydning og synes at kaste nyt lys over »Gramspøragsmaalets« problem.

Som et videre led i dr. G.s arbeider paa den bakteriologiske systematik's omraade maa nævnes hans arbeide nr. 25: *Undersøkelser over patogene hudsoppers biologi* med særlig henblik paa variabilitet og pleomorfisme.

Han har i dette arbeide stillet sig som opgave at undersøge, hvordan en varierende H-jonekoncentration i forskjellige substrater med og uden sukkertilsætning influerer paa mikrosporon fulvums evne til at gaa over i den pleomorfe omdannelse.

Gjennem rigt varierede og som det synes meget grundige undersøgelser, der vidner om hans indgaaende kjendskab til den bakteriologiske teknik, har han kunnet vise en fakultativ pleomorfisme hos soppen, udgaaende fra forgreningszonen i det radiære, optimalt voksende dybdemycel.

Arbeidet gir et helt igjennem grundig og solid indtryk.

Sammen med dr. med. *Thjøtta* har dr. G. gjort en meget interessant undersøgelse, publiceret i arbeide nr. 16: *Komplementbindingsreaksjonen i serum ved forskjellige kliniske former av tuberkulose.* Arbeidet har sin store interesse gjennem sammenligningen mellem serumets komplementsbindende evne ved lunge-tuberkulose, kirurgisk tuberkulose og hudtuberkulose. Resultatet er, at kun tilfælde, lidende af lungetuberkulose viser et høit procenttal positive prøver.

Af arbeider af mere generelt klinisk indhold foreligger der fra dr. G.s haand 3 med udgangspunkt i parotitens pathologi.

I arbeide nr. 11: *Ætiologiske betraktninger over den »infektiose« diabetes* (diskussionsindlægg) søger han statistisk at vise forholdet mellem epidemier af parotit og en stigning af diabetesmortaliteten 3—4 aar efter hver epidemi — med en pankreatit som mulig mellemed.

Arbeidet er neppe af nogen væsentlig værdi.

I arbeide nr. 13: *Has lethargic encephalitis any relation to epidemic parotit* gjør han en sammenstilling av de cerebrale symptomer, der karakteriserer enkelte af parotitepidemierne og som kan minde om encephalitens symptomer, samt paaviser, at encephalitikurver og parotitkurven tildels falder sammen i tiden

1919—1924. Uden nøjagtige talmæssige opgaver kan man vel neppe tillægge arbeidet nogen større betydning.

I en tredie epidemiologisk studie, arbejde nr. 23: *Parotitis epidemica*, dens optræden i Norge 1834—1934 gir dr. G. en oversigt over parotitens optræden i Norge i nævnte tidsrum. Arbeidet er baseret paa et uddrag af mecidinalberetningerne samt litteraturstudier og har forsaavidt en viss historisk interesse.

Paa hudpathologiens omraade har dr. G. publiceret 3 diskussionsindlæg: nr. 14: *Bemerkninger om perioder i syfilisbehandlingen i Norge i de siste 100 år*, nr. 15: *Hvad forstod Wilhelm Boeck med diagnosen paralysel?* og nr. 17: *Bemerkninger til »det 9de dags erythems« etiologi og patogenese.*

Paa grundlag af et tilbageblik over syfilisbehandlingsens forskjellige perioder her hjemme og en sammenligning mellem de opnaaede resultater ved kviksølvbehandlingen og ved C Boecks helt ubehandlede tilfælde fremsætter han den tanke, at man skal vente med salvarsanbehandlingen til efter roseolaens udbrud for derved at lade denne reaktion fra organismens side komme til udfoldelse. Dr. G.s idé er ikke uden en viss interesse.

Det andet diskussionsindlæg er nærmest af formel art, men er et godt pointeret indlæg.

I det tredie indlæg tar dr. G. tilorde for, at det er infektionsteorien, som bedst forklarer erythemets optræden og stiller i udsigt nærmere undersøgelser over dette punkt.

Et omraade of pathologien, der har interessert dr. G. stærkt er lokalinfektionen.

I en oversigtsartikel, arbejde nr. 20: *Om den fokale infeksjons betydning for dermatologien* gir han et meget tankevekkende og interessant resumé over dette spøragsmaal, belyst ved en række udvalgte tilfælde, der kaster et godt lys over hans indstilling igeoverfor dette praktisk meget vigtige problem, der er af stor biologisk interesse.

Selvom han medgir, at hans syn paa sagen neppe i hele sin udstrækning vil finde støtte i den raadende orthodoxe dermatologiske opfatning, tror jeg, at han her har git impulser af varig værdi.

I sitt arbejde nr. 18: *Hat Psonasis eine Relation zur fokalen Infektion?* fremlægger dr. G. en rekke meget interessante kasuistiske meddelelser til belysning af fokalinfektionens betydning ved psonasis, bekræftet gjennom resultaterne efter behandlingen af de primære betændelsesfoci.

Samme emne omhandler hans arbejde nr. 21: *Kroniske eksemers reaktion paa dentale inngrep*. Også dette er et interessant bidrag til belysning af dentalfocus som årsag til ezem og rheumatiske smerter.

De hernævnte arbejder repræsenterer efter min mening et værdifuldt bidrag fra en hudpathologs side til det aktuelle spørgsmaal om fokalinfektionens betydning.

Arbejde nr. 24: *Bidrag til belysning av funksjonsanomalier i huden*, omfattende hår- og pigmentdannelsen med særlig henblik paa forandringer i de endokrine organer, er baseret paa sektion af 1 tilfælde af Alopecia maligna og 1 tilfælde af Vitiligo maligna, ved hvilke der gennem en nøiagtig patologisk-anatomisk undersøgelse fandtes forandringer i enkelte endokrine organer.

Disse to sygdomme opfattes i almindelighed som systemsygdomme med udfaldssymptomer, ved alopeci af matrixcellenes hårregenerationsevne, ved vitiligo af basalcellenes pigmentdannende evne. Ikke sjelden optræder begge sygdomme samtidig, hvorfor man har tænkt sig en fælles patogenese, betinget i en affektion af det sympatico-endokrine system. I første tilfælde viser sektionen en gammel tuberkulose i begge testes og i begge binyrers bark. Dr. G. gir en kritisk redegjørelse for de kliniske holdepunkter for muligheden af et årsagsforhold mellem disse to tilstande og drøfter tilslut muligheden af en tuberkulo-toxisk indvirkning af testestuberkulosen paa binyrebarkens funktion som aarsag til den maligne Alopeci — et funktionelt udfaldsfænomen fra barkcellerne.

I andet tilfælde (Vitiligo) fandtes ved sektion en luetisk aortit, en kolloid-cystisk omdannelse af begge ovarier samt atrofi af binyrebarken. Under henvisning til Blochs pigmenttheori drøfter han — ogsaa i dette tilfælde meget kritisk — binyrebarkens mulige betydning for pigmentanomaliens opstaaen under henvisning til, at de to mest iøinefaldende fund ved sektionen var den maligne Vitiligo og atrofien af binyrebarken.

Paa grund af de faa sektionsfund ved disse to tilstande har denne publikation betydelig interesse og viser dr. G.s evne til at observere og til samtidig kritisk at vurdere de gjorte fund.

Konklusion. Dr. Gundersens videnskabelige arbejder gir udtryk for en meget alsidig interesse, særlig i generel patologisk retning, idet han gir sig ikast med de mest forskjelligartede opgaver. Det man savner i hans videnskabelige produktion er en fyldigere representation af arbejder paa hudpathologiens om-

raade, særlig klinisk hudpathologi; men i betragtning af, at hans videnskabelige produktion er præget af personlig initiativ, en viss idérigdom og alsidig interesse, mener jeg, at han er kvalificeret til at beklæde et professorat i medicin.

4. Dr. med. *W. Holland*, 58 år, cand. med. 1904, laudabilis, dr. med 1925, har innleveret 24 publikationer

Af kasuistiske meddelelser skal først omtales hans arbejde nr. 2: *Beitrag zur Frage »Tätowierung und Syphilis«*, omfattende 4 tilfælde, karakterisert ved at det syfilitiske exanthem fortrinsvis er lokaliseret til de blaa tatoveringer, hvilket muligens kan skyldes den lokale virkning af Hg (zinner) i de røde dele med skarp grænse mod de blaa. Arbeidet viser en god observations-evne og sans for det eiendommelige ved casus.

Arbeide nr. 3: *Temperaturkriser og respirationskriser ved tabes dorsalis* samt arbejde nr. 4: *Pneumoni kompliceret med akut led-rheumatisme* viser begge interesse for klinisk observation og god vurdering af de gjorte observationer, hvilket også tydelig fremgår af arbejde nr. 5, omfattende referat af et tilfælde af *pemphigus chronicus* og et tilfælde af *Erysipelas perstans*

Arbeide nr. 6: *Staseblødning ved kompression av Kroppen*, er et tilfælde af megen interesse, hvori han fordyber sig i sit casus og viser en betydelig evne til generel pathologisk orientering; det samme kan siges om arbejde nr. 7: *Et tilfælde af primær hudaktinomykose* med nogen bemærkninger om aktinomykosens inkubation og latens, i anledning af hvilket han går ind for et omhyggelig litteraturstudium for at bestemme sygdommens inkubationstid.

Dr. H.s arbejde nr. 10: *Et tilfælde af spytteglasinfektion med tuberkulose* og nr. 12: *Tre tilfælde af visceral syphilis, behandlet med neosalvarsan* har også adskillig interesse udenom det rent kasuistiske, idet dr. H. også i disse viser sin udtalte kliniske indstilling og evne til at fordybe sig i studiet af det kliniske materiale.

I arbejde nr. 11: *Tertiær syphilis (spec.: syf. congenita tarda)* — *hudtuberkulose*, redegjør han for 3 tilfælde med omtale af diagnose og prognose. Tilfældene er godt klinisk observeret, redegjørelsen for casus er lærerig og vidner om god didaktisk evne og et godt diagnostisk blik.

Et klinisk arbejde af noget større omfang er nr. 18: *Icterus während und nach der Salvarsanbehandlung*. Det i og med

salvarsanbehandlingen opdukkende, meget omstridte spørsmål angående forholdet mellem salvarsanbehandling og icterus har han tatt op til diskusjon paa grundlag af 15 i privat praksis observerede tilfælde. Han tar paa grundlag af dette materiale ikke noget bestemt standpunkt, men henviser til muligheden af, at det i flere tilfælde dreier sig om en almindelig icterus catarrhalis, en opfatning, som er gjort gjældende fra flere hold.

I dr. H.s prøveforelesning for den medicinske doktorgrad, arbeide nr. 22: *Konstitutionelle hudsygdomme*, får man en, kanske noget kursorisk, oversigt over hudpathologien og dens stilling i den kliniske medicin; forelesningen gir ikke noget egentlig nyt, men bekræfter det indtryk man får af dr. H. i hans enkelte kliniske arbeider — han er den interesserede hudpatholog.

Arbeide nr. 21 (2den prøveforelesning): *Betydningen av cerebrospinalvæskens undersøkelse ved diagnose og behandling af den cerebrospinale syfilis* gir ogsaa et godt udtryk for hans didaktiske evne og solide kliniske erfaring, hvilket også kommer frem i hans oversigtsforedrag, arbeide nr. 1: *Om syfilis i mund og svelg*.

Fra dr. H.s haand foreligger 3 arbeider af therapeutisk indhold, nr. 9: *Koncentrerte intravenøse neosalvarsaninjeksjoner*, nr. 13: Bidrag til spørqsmaalet: *Den moderne medikamentelle behandling af paralysse og tubes*, nr. 19: *Vismut i luesterapien*. Disse arbeider vidner om hans vaagne sans og interesse for at følge med i terapiens fremskridt og om hans evne til paa grundlag af egne erfaringer — arbeidene er ikke blot refererende — at gi en nøgtern og kritisk vurdering af de opnaade resultater. Af adskillig interesse er ogsaa hans arbeide nr. 14 og 15 (samme emne i forskjellige publikationer): *Sakralinjeksjoner ved pruritus i genito-anal-regionen*. Han gjør her rede for en som det synes original idé, nemlig gjennem sakralanæsthesi (med novocain og saltvand) at behandle de sværere tilfælde af pruritus. Han gir ogsaa her en meget nøgtern og kritisk vurdering af de opnaade resultater, som synes meget lovende.

Ogsaa paa tuberkulosens omraade har dr. H. git tildels værdifulde bidrag. I arbeide nr. 17: *Nogen betragtninger over erythema nodosum* tar han afstand fra vor tids syn paa Erythema nodosum (arbeidet er fra 1922) som et af den tuberkuløse infektion betinget allergisk symptomkomplex. Arbeidet har en utvilksom interesse derigjennem, at han har podet exiderte friske erythema nodosumknuder fra patienter paa marsvin med negativt resultat.

Som et indlæg i diskussionen om denne sygdoms pathogenese har arbeidet utvilsomt sin værdi, men hans meget bestemte konklusioner vil neppe faa varig anerkjendelse.

Sit standpunkt i dette spørgsmaal hævder han ogsaa stærkt i et diskussionsindlæg i Medicinsk selskab (1927), arbeide nr. 23: *Om tuberkuloseresistens.*

Af stor interesse er hans arbeide nr. 16: *Naar inficeres lupus-patienterne med sin tuberkulose?*

Arbeidet (publiceret i 1918) er bygget paa et klinisk materiale fra hudafdelingen, der afgjort taler for betydningen af den tidlige barneinfektion.

Ogsaa i klinisk henseende er arbeidet af værdi.

Arbeide nr. 20: *Bakteriologische und klinische Studien über Hauttuberkulose, besonders Lupus vulgaris* er dr. H.s doktorafhandling.

Hans opgave har været at bringe klarhed over hudtuberkulosens opstaaen og over hvilken rolle de forskjellige tuberkelbacil typer spiller ved de tuberkuløse hudlidelser.

Paa et ganske stort materiale har han gjort dyrkningsforsøg med typebestemmelser med det resultat, at han blot i 5 % har fundet bovin infektion. Endvidere har han gjort sammenlignende undersøgelser over tuberkulinreaktion med bovin og human tuberkulin hos individer, hvis infektion var typebestemt og har herved fundet at man ad tuberkulindiagnostisk vei ikke kan komme til sikre resultater i dette spørgsmaal.

Han konklusion i arbeidet er, at Lupus kun kan optræde hos et allerede paa forhaand tuberkuløst individ og ad hæmatogen vei.

Arbeidet byder paa en række ganske interessante detaljundersøgelser, men man savner noget en oversigt og plan, hvorved arbeidet taber noget i værdi, hvilket er at beklage, da undersøgelserne gjør et paalidelig indtryk og materialet er forholdsvis stort og godt bearbejdet.

Endelig foreligger fra dr H.s haand arbeide nr. 24: *Dr. Hollands bok om Kjønsorganenes sygdommer*, en grei og klar fremstilling i populær form, men uden videnskabelig værdi.

Konklusion. Dr. med. Hollands videnskabelige produktion bærer præg af den interesserede kliniker, der har evnen til at fremstille paa en klar maade det iakttagne og at fordybe sig med interesse i de spørgsmaal, der reiser sig under den kliniske observation.

Hele hans produktion, der omfatter mange af hudpathologiens omraader, gir indtryk af den interesserede hudpatholog, der for-

staar at følge med sin tid og at ta frem til selvstendig undersøgelse de nye retninger inden faget. Han synes at være en meget interesseret therapeut. Hans doktorarbeide vidner om en solid bakteriologisk indstilling.

Han maa efter sin videnskabelige produktion ansees for vel skikket til at beklæde et professorat i medicin.

Cand. med. *Einar Hval*, født 1901, cand. med 1924, *laudabilis*, har innsendt 20 publikationer, hvoraf mange er rene kasuistiske meddelelser.

Arbeide nr. 1: *Erythromelalgia cum polyglobulia megalosplenica*. *Lues*, har sin interesse derigjennem, at dr. H. opfatter det som en erythromelalgi, der står på grænsen til Raynauds sygdom, uafhængig af patientens lues. Tilfældet er godt undersøgt. Arbeide nr. 2: *Tre tilfælder af lues cerebrospinalis*. Arbeidet belyser de mangeartede former af neurolues; beskrivelsen af tilfældene er god.

Arbeide nr. 3: *Artefacta hystérique*. Til grund for dette arbejde ligger 7 godt iagttagne tilfælde, som har sammenstiller meget kritisk; arbeidet er lærerigt og af betydelig interesse.

Arbeide nr. 6: *Granuloma venereum*; tilfældet er det første her i Norge beskrevet; det er godt undersøgt med paavisning af de saakaldte Donovanske legemer, der er karakteristiske for sygdommen.

Arbeide nr. 7: *Lymphogranulomatosis inguinalis subacuta* omfatter 4 tilfælde, der har givet dr. H. anledning til at foretage den af Frei angivne antigénreaktion, der differentialdiagnostisk har sin store betydning. Arbeide nr 14: *Sjeldnere svulster* er en *pathologisk anatomisk* demonstration af 3 langsomt voksende tumores, der nærmest maa opfattes som basalcellekarcinomer.

Arbeide nr. 15: *Et tilfelle av overfladisk trichophyti*, kombineret med en eiendommelig lymfeglandelsvulst, er en kort kasuistisk meddelelse om et i flere henseender lærerigt kasus.

Arbeide nr. 16: *Tre tilfelle av sarkom med sjelden lokalisasjon* er en kasuistisk pathologisk-anatomisk meddelelse.

Samtlige de her omtalte kasuistiske meddelelser er af den interesse, at de fortjener at publiceres, og de gir indtryk af, at dr. H. har evnen til at fremstille sit materiale greit og klart samt vel underbygget.

Arbeide nr. 17: *Karcinomutvikling i såkalte »ateromer«* er en noget mere udførlig bearbeidelse af 13 tilfælde af aterosom, hvor der er fundet sekundær vækst af carcinom, og hvoraf han selv har undersøgt de 7 histologisk. De kliniske oplysninger er meget

sparsomme. Han fremhæver, at carcinomdannelse i atheromer er forholdsvis sjelden; det findes fortrinsvis i dermoider eller epidermoider og hyppigst hos kvinder over 50 år.

I arbejde nr. 18: *Om salvarsandermatit* med speciel omtale av et eiendommeligt tilfælde, nævner han de forskjellige salvarsanskader og gjør specielt rede for salvarsandermatiten, der af og til kan føre til døden. Særlig indgaaende refereres et tilfælde, iagttaget af ham selv, hos en ung mand. Tilfældet er godt undersøgt baade klinisk og histologisk og viser en god orienteringsevne hos dr. H.

Særlig interesse har dr. H. ofret den diætetiske behandling af Tuberkulose, et omraade, hvorpaa han har ydet værdifulde bidrag.

I arbejde nr. 5: *Diættbehandling ved hudtuberkulose*, gir han en grei oversigt over dette spørgsmaal med særlig omtale af Gerson-Hermannsdorfer-Sauerbruchs diæt. Hans hovedarbeide er gjort sammen med professor Bruusgaard, nr. 8: *Om G.-H.-S.s diæt ved hudtuberkulose og dens resultater*. Arbeidet er af meget stor interesse og virker overbevisende ved de nøiagtige kliniske observationer og den kritiske vurdering af resultaterne, belyst gennem gode illustrationer.

Dette arbejde har vakt berettiget opsig.

Dr. H.s næste arbejde viser, at dette spørgsmaal har vakt hans specielle interesse, idet han — rigtignok i et kort diskussionsindlæg, arbejde nr. 9: *G.-H.-S.-diættens virkning paa stofskiftet*, gjør rede for en række undersøgelser over tuberkulinreaktionernes styrke og hudens reaktion ligeoverfor lys under denne diæt. Han finder en øgning i hudens reaktionsevne ligeoverfor disse irritamenter og søger at forklare denne derved, at han ved kapillær mikroskopi kunde paavise en øget kapillærreaktion.

I sit arbejde nr. 11: *Microscopic study of the capillaries of patients of the G.-H.-S.-diæt* har dr. H. nærmere uddybet dette spørgsmaal paa forskjellig vis og er derved kommen til meget interessante resultater, der synes at fastslaa kapillærernes betydning ved tilhelingsprocessen. Dette arbejde er et meget værdifuldt arbejde, originalt planlagt og godt gennemført.

I arbejde nr. 10: *The condition of the cerebrospinal fluid in tertiary gummatous syphilis*, har dr. H. gennem sammenlignende undersøgelser af cerebro-spinalvæsken i sekundær- og tertiærstadiet af syfilis sat sig som opgave at undersøge, hvorvidt det tertiære stadium af syfilis gennem de allergiske betingede hudaffektioner gir en beskyttelse mod neurolues, eller om der i det hele taget er noget kausalforhold mellem luetiske affektioner

i forskjellige dele af legemet. Uden egentlig at løse spørgsmaalet paa denne basis synes hans problemstilling at være af en viss interesse.

Sammen med *Klaus Hansen* har dr. H. i arbeide nr. 4: *Gullbehandling av lupus erythematodes* fremlagt et arbeide af ganske stor interesse, idet der er gjort rede for 27 tilfælde, behandlet med krysolgan, hvoraf de 16 med godt resultat har fuldført kuren. Forf. anser guldbehandlingen som det virksomste middel mod denne sygdom.

Arbeidet er kritisk, oversigtlig og af uttvilsom værdi.

I arbeide nr. 13: *Profylakse og terapi ved lues congenita*, gir dr. H. en paa egne undersøgelser baseret oversigt over emnet. Foredraget viser, at han har utvilsomme forudsætninger for i en oversigtlig form at kunne fremstille det væsentlige ved et spørgsmaal.

Hans indlæg i diskussionen om samme emne gjør ogsaa et fordelagtig indtryk (arbeide nr. 12).

Dr. H.s største og mest omfattende arbeide er nr. 18: *Om det såkaldte basocellulære karcinom, spesielt med henblikk på dets plass i svulstlæren.*

Hans arbejdsplan har været ved en gennemgåelse af materialet af epitheliale hudtumores ved Rigshospitalets patologisk-anatomiske institutt at kunne granske de saakaldte basalcellecarcinomers histogenese.

For at løse sin opgave vil han stille det basalcellulære carcinoms forhold op mod det spinocellulære karcinom og paa denne maade forsøge at paavise det skarpe skille, som bestaar mellem disse to lidelser, som i almindelighed kommer ind under betegnelsen karcinom.

Materialet er et rent patologisk-anatomisk, der kun gir en meget begrænset adgang til kliniske slutninger; efterundersøgelser af de resp. patienter er ikke foretaget.

Paa grundlag af sine indgaaende undersøgelser mener han, at carcinoma spinocellulare, Pagets disease og Bowes disease ved siden af det metastatiske hudkarcinom er det, vi egentlig burde forstaa ved carcinoma cutis. De andre former maa regnes til de præcancerøse tilstande, heri indbefattet de saakaldte basocellulære carcinomer, verruca senilis og keratoma senile. Dr. H. mener, at de basocellulære carcinomer hører til nævusgruppen og derfor burde kaldes nævus basocellulare (sic), der ogsaa angir dens medfødte oprindelse, opstaaet paa grund af udviklingsfeil i den

embryonale ektoderm. Disses vækst i hoi alder skulde skyldes de vævsforandringer, som betinges af den senile hud.

Dr. H.s arbeide har rent pathologisk-anatomisk seet vistnok sin værdi og vidner om hans interesse for den pathologiske anatomi. Man faar indtryk af, at han har git en ganske god orientering over spørgsmaalet, at han har udført sit arbeide nøiagtig og med flid, men noget væsentlig nyt synes disse undersøgelser, saavidt jeg kan forstaa, ikke at bringe, ligesom de heller ikke gir noget bidrag til bedømmelsen af dr. H.s kliniske kompetanse.

Konklusion. Cand. med. Hvals videnskabelige produktion omfatter for største delen kasuistiske meddelelser, alle af utvilsom interesse. De vidner alle om en god evne til at fremstille kasus og tilrettelægge de væsentligste punkter i det kliniske sygdomsbillede, men gir ikke egentlig holdepunkter for at bedømme ansøgerens rent videnskabelige indstilling.

Hans arbeider paa den diætetiske tuberkulosebehandlings omraade er de betydeligste, men af disse er hovedarbeidet udført sammen med professor Bruusgaard.

Da man heller ikke i ansøgerens hovedarbeide om carcinomer faar sikre holdepunkter for hans videnskabelige forudsætninger, har jeg mine tvil om, hvorvidt man kan anse ansøgeren som kvalificeret til at beklæde et professorat i medicin.

Indstilling. Ud fra min bedømmelse af de enkelte ansøgers videnskabelige kvalifikationer finder jeg som det fremgaar af mine konklusioner for hver enkelt ansøgers vedkommende, at de 4 ansøgere, Danbolt, Guldberg, Gundersen og Holland, er kvalificeret til at beklæde et professorat i medicin ved Universitetet, mens jeg for Hvals vedkommende, har mine tvil, men dog finder det forsvarlig at indstille ham.

Hvad de enkelte ansøgere angaar, mener jeg, at Danbolts og Hollands videnskabelige produktion afgjort gir disse to ansøgere et fortrin, naar det gjælder at bedømme de enkelte ansøgers kvalifikationer for et professorat i hudsygdomme, idet Guldberg og Gundersens publikationer væsentlig har sin styrke paa den pathologiske anatomis resp. den generelle pathologis omraader.

I henhold hertil tillader jeg mig at indstille ansøgerne i følgende orden:

1. Dr. med. *Danbolt*. 2. Dr. med. *Holland*. 3. Dr. med. *Guldberg*. 4. Cand. med. *Gundersen*. 5. Cand. med. *Hval*.

Overlæge *E. H. Hansteens* uttalelse av 29 august 1935:

Jeg oversender hermed min uttalelse om ansøkerne til professoratet i hudsykdommer og veneriske sykdommer.

Jeg har i de vedlagte skrivelser om hver enkelt av ansøkerne gitt en ganske kort vurdering av deres videnskapelige arbeider og tilslutt et lite resumé om det helhetsinntrykk, hver enkelt forfatterskap har gitt mig. Under henvisning til disse særuttalelser stiller jeg ansøkerne i følgende rekkefølge:

Jeg stiller dr. med. *Danbolt* som nr. 1 både på grunnlag av hans forfatterskap og hans bedre kliniske utdannelse, idet jeg anser reservelægestillingen ved Rikshospitalets hudavdeling for betydelig bedre som utdannelsestilling enn ved Ullevåls hudavdeling — og på grunn av personlige egenskaper, som efter mitt skjønn gjør ham særdeles vel skikket for stillingen; jeg sikter dermed til hans utpregede interesse for og anlegg og blikk for hudsykdommer, hans ekthet, nøkternhet og klarhet i opfatningen og — hvad jeg herunder også tillegger verdi — den fremtredende evne til klar, kort og presis fremstilling, som preger så vel hans skriftlige som muntlige foredrag.

Som nr. 2 stiller jeg dr. med. *Guldberg*. Hans forfatterskap er større; men så vel hans utdannelse som hans forfatterskap ligger i utpreget grad mere på generelt patologisk og patologisk-anatomisk område end på dermatologisk, og også den dermatologiske del av hans forfatterskap omhandler i det vesentlige laboratoriemessige og statistiske undersøkelser og bygger bare i meget begrenset målestokk på personlig befatning med klinikken. Det er derfor vanskelig å danne sig noen sikker mening om hans skikkethet for klinisk virksomhet.

Som nr. 3 stiller jeg cand. med. *Gundersen*, om enn under tvil. Om begrunnelsen så vel for å innstille ham som for betenkeligheten ved å gjøre det henviser jeg til det i sluttresyméet av spesialuttalelsen om ham anførte. Jeg anser ham, hvad intelligens og kunnskaper angår, for kvalifisert til stillingen, men anser det for noe tvilsomt, om en mann med så utpreget tilbøielighet til teoretiserende særmeneringer og ekstraordinære, ensidige synsmåter bør anses som skikket som lærer for studenter. Hans lange erfaring som privatpraktiserende dermatolog kan gi ham et pre fremfor de to yngre ansøkere, men kan ikke anses for å stille ham foran dem og opveie deres og særlig da dr. Danbolts for en slik stilling mere egnede egenskaper.

Som nr. 4 stiller jeg cand. med. *Hval*. Jeg anser ham som en jevnt velskolet dermatolog og med videnskapelig interesse og

virkelest, men uten fremtredende egenskaper for den ledige stilling.

Som nr. 5 stiller jeg dr. med. Holland. Han har ved siden av sin utdanning og sitt forfatterskap fordelene ved en lang erfaring fra mange års dermato-venereologisk privatpraksis. Når jeg stiller ham sist i rekken, bidrar hertil som et viktig moment, at hans videnskapelige forfatterskap ligger 10—15 år tilbake i tiden.

Dr. med. *Danbolt*. Hans generelle utdanning etter eksamen består av kandidatstjeneste ved medisinsk og kirurgisk avdeling samt assistentstilling ved Armeens bakteriologisk-serologiske laboratorium i 1½ år. Hans spesialutdanning i dermatologi omfatter 12 måneders kandidatstjeneste ved Ullevål og Rikshospitalet samt 5 år som assistent- og reservelæge ved Rikshospitalets hudsykeavdeling, enn videre 2 måneders opphold ved den dermatologiske klinikk i Zürich, hvor han bl. a. studerte dermatologisk histologi. Siden professor Bruusgaards død har han overtatt undervisningen i hud- og kjønnsykdommer.

Hans forfatterskap omfatter 18 arbeider, av hvilke 6 behandler dermatologiske og 4 venereologiske emner, 4 har kombinert bakteriologisk-dermatologisk innhold og 4 er av rent bakteriologisk innhold.

Jeg skal gi en kort vurdering av dem.

Det betydeligste av hans arbeider er fortegnelsen nr. 6, Undersøkelser over stafylokokker med særlig henblikk på furunkulosens epidemiologi (avhandling for doktorgraden, belønnet med Boeck og Danielssens legat). Emnet er godt valgt, av så vel teoretisk medisinsk som praktisk-klinisk verdi. Arbeidet viser en klar og enkel planleggelse, som er konsekvent gjennomført, og viser evne til å stille de oppgaver og besvare de spørsmål, som skal løses, på en heldig måte. Bedømmelsen av forsøksresultaterne er kritisk og nøktern, — der trekkes ikke lengere slutninger, enn der av fundene gis grunnlag for. Jeg anser det for et meget godt og verdifullt arbeide. Stil og fremstilling er fyndig og bestemt, — en viss tilbøielighet til å gjenta, til å »banke inn« den sak, som behandles, kan virke noe skolemesteraktig og omstendelig, men bidrar på den annen side til, at den fremsatte mening blir desto sterkere pointert.

Nr. 1, 2, 3, 5, 10 og 18 i forfatterskapsfortegnelsen er kasuistiske meddelelser med kort kommentar og nr. 13 en litt vidtløftigere kasuistisk meddelelse med mikroskopisk undersøkelse. Disse gir ikke foranledning til andre kritiske bemerkninger enn, at han

legger for dagen et godt blick for hudsykdommenes symptom-billeder og evne til å fremstille deres karakteristiske trekk anskuelig, samt at de til beskrivelsene knyttede kommentarer er kolde og klare, uten forstyrrende vidtløftighet.

Nr. 4 er et lite serologisk laboratoriearbeide, som heller ikke gir anledning til særlige bemerkninger.

Nr. 7, prøveforelesning for doktorgraden, »Om eczemernes ætiologi og patogenese«, gir en velordnet oversikt over emnet og viser, at han er velorientert i opfatningene helt frem til den siste tids synsmåter, — etter min mening en god forelesning.

Nr. 8, Tuberkelbacillenzüchtung aus Lupusgewebe von Patienten, die in Gerson-Sauerbruchscher Diätbehandlung stehen«, i all sin korthet et utmerket godt lite arbeide av stor interesse og konklusjonen mønstergyldig i sin begrensning. Også nr. 9, om dyrking av tb. fra vev, spesielt fra lupusvev, er et bakteriologisk teknisk dyktig, kritisk og gedigent lite arbeide.

Nr. 11, »Gjennemgår tb-bacillen en utviklingscyklus med en filtrabel fase?«, og nr. 12, »Versuche mit chancherlandfiltraten von tbc. Materiale«, — det første av disse er en oversikt over spørsmålets litteratur med et lite tillegg av egne forsøk, en velordnet og velskreven utredning; det annet er et bakteriologisk laboratoriearbeide, der også har dermatologisk interesse, — konsist og nøkternt i fremstillingen; det gjør iallfall for mig som ikke bakteriologisk spesialkyndig et pålitelig inntrykk.

Nr. 14 er et diskusjonsinnlegg i med. selskap om Boecks sarcoid, med patient-demonstrasjon, — et meget godt og klart lite arbeide, som viser grundig inntrengen i emnet. Nr. 15, om terpentinerømfintlighet, er en foreløbig meddelelse om et ennå ikke avsluttet klinisk-eksperimentelt arbeide og leverer derfor intet endelig resultat, men viser en nøktern bedømmelse og vurdering av funne resultater.

Nr. 16, et diskusjonsinnlegg om komplementbindingsreaksjon ved gonorrhé, med et lite tillegg om egne forsøk, og nr. 17, et diskusjonsinnlegg om luetisk aortit, gir ikke foranledning til særlige bemerkninger.

Som helhet får man av hans forfatterskap inntrykk av, at han har solide kunnskaper så vel på det dermatologiske som det venereologiske område og står i kontakt med de for tiden nye retningen innen faget. Enn videre gir hans forfatterskap som et fremtredende trekk inntrykk av grundig inntrengen i spørsmålene og evne til å pointere de spørsmål, som skal besvares, skarpt og tydelig, kritisk evne i opfatningen og en lykkelig evne

til nøkternhet i vurderingen, ekthet og pålitelighet i gjengivelsen — egenskaper som for en universitetslærer og for den som skal føre faget videre, ikke kan vurderes for høit.

Hans fremstilling er intelligent og særdeles klar og lettlest, preget av gjennomført planmessighet og anskuelighet i ordningen av stoffet, om enn parret med en viss tørrhet i stilen.

Dr. med. *Guldberg*. Hans almindelige medisinske utdannelse efter eksamen består av kandidat tjeneste ved medisinsk og kirurgisk avdeling samt assistentstilling ved Rikshospitalets pat.-anat. institutt i 4 år og ved siden av dette i 2 repriser arbeide ved bakteriologisk-serologisk laboratorium. Hans dermatologiske spesialutdannelse utgjøres av kandidat tjeneste samt $1\frac{1}{4}$ år assistentlægetjeneste ved Rikshospitalets hudsykeavdeling og reserve-lægetjeneste ved Ullevåls hudsykeavdelinger i $3\frac{1}{2}$ år, avbrutt av utenlandsophold i tilsammen 1 år, under hvilke han arbeidet ved dermatologiske klinikker i Kjøbenhavn og Zürich.

Av hans 30 (egentlig 28) publikasjoner behandler 6 dermatologiske og 5 venereologiske emner, 17 (19) patologisk-anatomiske og generelt patologiske emner, til dels med tilknytning til dermato-venereologi.

Hans hovedarbeider behandler kreftens patogenese (fortegnelse nr. 3, 5, 20, 24, 25) og hudpigmentets dannelse (nr. 23, 27 og 28); de er experimentelle laboratoriearbeider.

Det største av dem er nr. 20, *Experimental Researchs on precancerous changes in the Skin and Skincancer*, 1931 (avhandling for doktorgraden). Det er et stort arbeide, tyder på grundig inntrengen i og inngående litteraturstudium i emnet, er planlagt greit og klart, gjennomført energisk med megen flid, med tidsrøvende eksperimenter på dyr og inngående mikroskopiske undersøkelser. Såvidt jeg ved en gjennomgåelse kan dømme, resonnementet saklig og riktig, de konklusjoner han trekker av sine iakttagelser, berettigede og kritiske. Efter mitt skjønn viser arbeidet sans for videnskapelig virksomhet. Fremstillingen er til dels nokså vidtløftig og lesningen av arbeidet derfor ikke overalt så ganske lett.

Fortegnelse nr. 3 er et forarbeide til ovenstående arbeide, — et såvidt jeg kan bedømme det, godt arbeide, godt planlagt og gjennomført, resultater og konklusjoner nøkternt og klart bedømt. Til dels er han kommet til andre resultater enn tidligere undersøkere på samme område og begrunner sin avvikende opfatning på en måte, som gjør, at man må være enig med ham.

Nr. 5 er en forkortet gjentakelse av nr. 31. Nr. 6. en patologisk-anatomisk og dermatologisk cancer-kasuistikk med kommentar samt en del statistikk. Nr. 24 (av Guldberg og F. Bang) et oversiktsarbeide over themaet pre-cancerøse forandringer og nr. 25 et tilleggsarbeide til nr. 20. Disse gir ikke foranledning til særlige kritiske bemerkninger.

Nr. 23 (av Guldberg og professor Bruno Bloch i Zürich) er et forarbeide til det følgende.

Nr. 28 om »Årsaken til svangerskapspigmentering« er et stort experimentelt arbeide på et område av betydelig generell fysiologisk interesse; det viser evne til å legge en klar plan og gjennomføre den. Observasjoner, resonnement og konklusjoner er — etter min adgang til å bedømme det — riktige og arbeidet etter mitt skjønn et verdifullt arbeide.

Nr. 27 er et lite eksperimentelt arbeide, som har sin interesse i forbindelse med det ovenfor omtalte, men ikke gir anledning til særlige bemerkninger.

Nr. 1, 2, 7, 8, 13, 17, og 18 er patologisk anatomisk kasuistikk med kommentar, som ikke har gitt anledning til noen personlig innsats og ikke gir foranledning til særlige kritiske bemerkninger.

I nr. 10 (og 12) om pachymeningitis hæmorrhagica ved congenit lues, forsøker forf. å gå inn på alle de spørsmål, som kasus kan reise, men har ikke gjort dette på noen god og kritisk måte.

Nr. 4, 11, 15 og 16 er dermatologisk kasuistikk med kort kommentar og heller ikke disse gir foranledning til særlige bemerkninger (nr. 11 har han undersøkt klinisk, fra de 3 andre kun journaler og til laboratoriet innsendte preparater).

Nr. 21, »Trichophytierne, deres ytringsformer og patogenese«, prøveforelesning for doktorgraden, gir en oversikt over sykdomsformene og de herskende anskuelser om patogenesen. Arbeidet viser, at han er godt orientert i emnet. Fremstillingen er velordnet, men noe ordrik og gjentagende.

Nr. 29, Undersøkelser over blodsukker og leverfunksjon ved hudsygdomme (sammen med L. Hannisdahl), er et interessant og nyttig lite arbeide på et hittil lite kjent område.

Nr. 9, 14, 18 og 30 er venereologisk kasuistikk med kommentar; de 3 av disse er godt observerte og beskrevne tilfelle, mens der om det 4de (nr. 14) nok kan være en del å bemerke så vel til beskrivelse som til resonnement og form.

Nr. 22, Über Sektionsbefunde bei Syphiliskern, 25 trykksider, er en omhyggelig og godt bearbejdet statistikk, med fornuftig og nøkternt resonnement om resultatene.

Som helhet gir dr. Guldbergs forfatterskap det inntrykk, at han har utpreget interesse for videnskapelig arbeide, men at hans interesse så vel som hans utdanning går mere i patologisk-anatomisk og generelt patologisk enn i dermatologisk eller venerologisk retning. Planleggelsen av hans experimentelle arbeider er grei og god og gjennomførelsen av de ofte meget tidsrøvende forsøk synes, såvidt jeg kan bedømme det, energisk og konsekvent, de konklusjoner han trekker av sine forsøk, vel begrunnede, beskrivelsen undertiden noe vidtløftig og derfor tung. Hans dermato-venerologiske forfatterskap står ikke på høide med hans patologisk-anatomiske eller generelt patologiske arbeider. Av de dermato-venerologiske publikasjoner er kun 2 basert på hans egen kliniske patientundersøkelse (nr. 11 og 18), mens de øvrige, så vel kasuistiske som statistiske arbeider er basert på journalstudier og til laboratoriet innsendte preparater; hans forfatterskap gir derfor lite anledning til å danne sig noe inntrykk av hans sans og blikk for klinisk iakttagelse og bedømmelse av hudsykdommer.

Cand. med. *Gundersen*. Hans generelle medisinske utdanning efter eksamen består av kandidattjeneste ved medisinsk og kirurgisk avdeling og epidemiavdelingen, 1 års assistentlægestilling ved lægevakten samt 2 års assistentstilling ved Arméens bakteriologiske laboratorium, hvor bl. a. Wassermanns reaktion og liquorundersøkelser hørte til hans arbeide. Hans dermatologiske spesialutdanning er kandidat- og 4 års reservelægetjeneste ved Rikshospitalets hudsykeavdeling. Dessuten har han i en årrekke sittet med en — såvidt jeg vet — stor spesialpraksis. Av hans forfatterskap, som omfatter 23 publikasjoner, behandler 7 bakteriologiske emner (nr. 4, 7, 8, 10, 12, 19, 25), et serologisk (16), 4 generelt medisinske (1, 11, 13, 23), 8 dermatologiske og venerologiske emner (2, 3, 5, 7, 17, 18, 20, 21, 24) til dels med et mere almen-medisinsk enn egentlig dermatologisk innhold.

Av de bakteriologiske arbeider er nr. 4, 6, 7, 12 og 19 kasuistisk bakteriologisk rutinearbeide, som foranlediger noen bemerkning. Nr. 8 er likeledes kasuistikk med kommentar, hvori han drar slutninger av interesse, — om berettigede eller ikke kan muligens diskuteres; arbeidet viser i hvert fall evne til (og også tilbøilighet til) å følge betydningen av et ved første blikk likegyldig funn videre. — Nr. 25, undersøkelser over de patogene hudsop-

pers biologi (Videnskapsselskapets skrifter, 44 trykksider), — noen dom om dets verdi ligger utenfor min kompetanse.

Nr. 16, Komplementbinding i serum ved forskjellige tuberkuloseformer (Gundersen og Thjøtta) behandler serologiske forsøk av teoretisk interesse.

Av de 4 generelt medisinske arbeider er nr. 1 en ganske interessant liten kasuistisk studie over en akutt vagusnevrose. Nr. 11, 13 og 23 er teoretisk statistiske studier over etiologien for diabetes, encephalitis lethargica og paralitis epidemica, hvori han kaster interessante streiflys over forskjellige trekk i disse sykdommers optreden og epidemiologi. De vidner om interessert initiativ til å søke å utrede et uklart område, til å se med egne øine og finne nye veier, — som dog synes her å ha gitt sig et nokså spekulativt utslag.

I den gruppe, som jeg har betegnet som dermatologiske arbeider, behandler nr. 2 og 5 den eventuelle sammenheng mellom variceller og zoster resp. zoster og myeloencephalopathica epidemica. Det er en interessant sammenstilling av sykdomstilfelle, tenksomt og omhyggelig observert, — 2 velskrevne små arbeider, hvis synsmåter går litt utenfor de vanlige veier, uten dog å trekke lengere slutninger, enn der gis logisk grunnlag for. I nr. 18, 20 og 21 behandler han fokalinfeksjonens betydning for forskjellige hudsykdommer, belyst ved kasuistikk, — et spørsmål hvori han inntar et meget yderliggående (ensidig?) standpunkt. Nr. 3 er et lite statistisk arbeide over salvarsanikterus, som der efter mitt skjønn kan innvendes en del imot, og nr. 17 et lite diskusjonsinnlegg, hvori han opstiller en original hypotese om et medikamentexanthem som en allergisk reaksjon på basis av en streptokokkinfeksjon.

Nr. 24 er en i høi grad teoretisk-spekulativ studie over hårvekstens resp. hudpigmentets avhengighet av endokrine innflytelser, bygget på 2 seksjonsfunn.

Som helhet gir hans forfatterskap inntrykk av en intelligent, interessert mann med tilbøilighet til å se med egne øine og dømme efter eget skjønn, som ofte fører ham til opfatninger utenfor de vanlige, til dels til sterkt teoretiserende og til dels ensidig syn, — en ensidighet som imidlertid har ført ham til innforlivelse i de spørsmål, som interesserer ham, og derfor ikke bare er en svakhet. De slutninger, han utdrar av sine iakttagelser og resonnementer, er — omenn ofte preget av hans ensidige syn — bestandig logisk underbyggede, uten brudd i logikken. Som helhet er han et interessant forfatterbekjentskap; men på

den annen side kan ingen av hans publikasjoner ansees som betydelige. Den dermatologisk-venereologiske del av dem er den minste og har forholdsvis minst betydning og gir egentlig lite grunnlag for en vurdering av hans verdi som dermatolog.

Hans stil og fremstilling er ofte tung og snirklet, — hvilket vel må ansees for å nedsette hans skikkethet som lærer.

Cand. med. *Hval*. Hans almindelige medisinske utdannelse etter eksamen består av kandidat tjeneste ved medisinsk og kirurgisk avdeling, Rikshospitalets nerveavdeling og Ullevåls psykiatriske avdeling. 3 års assistentstilling ved Rikshospitalets pat.-anat. institutt og 4 måneders utenlandsophold ved bakteriologisk-serologisk laboratorium, hans dermatovenereologiske spesialutdannelse av kandidat tjeneste og 5½ års assistent- og reservelægestilling ved Rikshospitalets hudsykeavdeling. I 2 semestre har han en tid i professor Bruusgaards fravær overtatt undervisningen i hud- og kjønnsykdommer.

Hans forfatterskap omfatter 23 publikasjoner; av disse behandles 10 emner fra den egentlige dermatologi. 7 venereologiske emner og 6 patologisk-anatomiske emner. 8 av dem er vesentlig kasuistiske meddelelser med kortfattet tilhørende kommentar (nr. 1, 2, 3, 7, 14, 16, 17, 19), som ikke pretenderer å yde noen vesentlig personlig innsats utover beskrivelsen av vedkommende tilfelle. Nr. 4, om gullbehandling av lupus erythematoses (i samarbeide med professor Klaus Hansen), 20 trykksider, er et omhyggelig og godt klinisk arbeide, som gjør et pålitelig og nøkternt inntrykk med hensyn til de opnådde behandlingsresultater.

Nr. 6, Granuloma venerium, en kasuistisk meddelelse om et nøiaktig undersøkt og godt beskrevet tilfelle av en ikke her i landet tidligere påvist sykdom og derfor av betydelig interesse. Nr. 5 og nr. 8 (i samarbeide med professor Bruusgaard) omhandler Gerson-diétbehandling av hudtuberkulose i Rikshospitalet, kasuistikk med statistikk over resultatene. Arbeidet er av overordentlig stor interesse og verdi, men har ikke gitt forfatterne noen plass for noen personlig innsats utover det enkle referat.

Nr. 9 er et ganske lite diskusjonsinnlegg om samme emne (av dr. Hval alene), interessant, klart og velformet.

Nr. 11, om capillarmikroskopi ved Gerson-behandling av lupus, er et eksperimentelt lite arbeide med nye, selvstendige iakttagelser av betydelig teoretisk (og praktisk?) interesse. Nr. 23 om luetisk aortitt, et lite diskusjonsinnlegg, inneholder teoretiserende betraktninger over patogenesen uten større betydning.

Nr. 15 og 26 omhandler et sjeldent tilfelle av »trichophyti med en eiendommelig glandelssvulst (reticulosis)«, et meget usedvanlig sykdomsbillede med en tidligere lite kjent reaksjon i lymfeglandlerne, nøiaktig undersøkt og mikroskopert, — men en utredende kommentar av så vel dermatologisk som pat.-anatomisk interesse.

Nr. 24, om »Sopp sykdommer hos mennesket« (i studenterbladet *Æsculap*) gir en kursorisk oversikt over de menneskepatogene sopparter og sykdomsformene, velordnet, oversiktlig og lettlest, — for øvrig uten noen personlig innsats, — i all sin korthet et godt og nyttig arbeide. Nr. 14, 16, 17, 18, 20, 21 og 24 er patologisk-anatomiske arbeider over forskjellige svulstformer. Nr. 14 og 16 er kasuistikk med ganske kort kommentar uten noen personlig innsats; nr. 17 likeledes kasuistikk om »karcinomutvikling i ateromer«, behandlende en hudsvulst, som også har dermatologisk interesse.

Nr. 18 er et stort arbeide »Om det såkalte basocellulære carcinom«, dr. Hvals hovedarbeide innlevert som avhandling for doktorgraden, men siden trukket tilbake. Han har i dette behandlet et meget stort undersøkelsesmateriale efter en godt tilrettelagt plan, med meget nøiaktige mikroskopiske undersøkelser og til dels utmerkede mikrofotografier, og det resultat, han kommer til med hensyn til basalcellecancerens plass i svulstlæren, må formentlig ansees for å være riktig; men arbeidet skjemmes i betydelig grad ved unøiaktighet og ved uklarhet i fremstillingen, likesom hans historikk og litteraturgjengivelser har store mangler.

Nr. 21, Om Bowens sykdom, er en meget utvidet behandling av et emne, som allerede er behandlet i et avsnitt av nr. 18, med en del ny kasuistikk og diskusjon om denne svulststarts plass i svulstlæren. Nr. 24, inneholder to avsnitt »Om svedkjerteladenomer og om Pagets sykdom, der begge likesom nr. 21 er kapitler fra den store avhandling nr. 18, begge med kasuistikk og drøftelse av disse svulststarters plass i sytemet.

Som helhet gir dr. Hvals forfatterskap inntrykk av en jevnt velskolet dermato-venereolog, hjemme på fagets forskjellige områder. De betydeligste av hans dermato-venereologiske publikasjoner og de eneste, hvor han har trengt noe dypere inn i sitt emne, er de, som omhandler undersøkelser av Gersonbehandlet lupus (delvis i samarbeide med professor Bruusgaard og gullbehandling av lupus erythematodes (i samarbeide med professor Klaus Hansen) samt nr. 20 om »retikulose« i lymfeglandler ved

en langvarig trichofyti, — et arbeide som dog egentlig har verdi mere for den generelle patologiske anatomi enn for dermatologien. Hans øvrige dermatovenerologiske publikasjoner er i det vesentligste kasuistiske meddelelser med kommentar. Dette er jevnt gode, små arbeider, men ingen av dem kan betegnes som betydelige eller har gitt ham anledning til å legge for dagen egen-skaper, som skulde gi grunn til å anse ham som særlig skikket til lærer i hud- og kjønns sykdommer.

De betydeligste av hans arbeider er de patologisk-anatomiske, hvor han har konsentrert sig på et bestemt avsnitt av svulstlæren og på dette område levert fortjenstfullt arbeide.

Dr. med. *Holland*. Hans generelt medisinske utdannelse efter eksamen omfatter kandidat tjeneste ved indremedisinsk avdeling og øienavdeling samt 2 måneders volontørtjeneste ved Rikshospitalets patologisk-anatomiske laboratorium. Hans dermatologiske spesialutdannelse er kandidat tjeneste ved Rikshospitalets hud-avdeling samt 6 år reservelægestilling ved Ullevåls og 4 års ved Rikshospitalets hudsykeavdeling, enn videre i 1908, 1913 og 1920 ophold ved utenlandske dermatologiske klinikker, dessuten privatpraksis som spesialist i hud- og kjønns sykdommer siden 1911.

Hans forfattervirksomhet omfatter 23 publikasjoner, av hvilke 10 behandler dermatologiske, 11 venerologiske og 2 indremedisinske emner, — et arbeide (fortegnelse nr. 22) er en populær fremstilling av kjønns sykdommene for det store publikum og er (nr. 1) en forelesning om syfilis for tannlæger.

Av disse er nr. 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12 og 18 dels kasuistikk med kommentar, dels andre mindre meddelelser; noen av dem gir ikke foranledning til særlige kritiske bemerkninger (nr. 2, 5, 8, 9, 11, 12, 18), et par av dem er temmelig løse (nr. 4, 6), mens andre i sin litt omfangsrike kommentar til kasuistikken viser et inngående litteraturstudium uten for øvrig å yde noe personlig (nr. 3 om respirasjonskriser ved tabes, nr. 7 om primær hud-aktinomykose). Nr. 10, om primær inokulasjon tuberkulose på huden, omhandler et kasus av interesse.

Nr. 13, om den moderne behandling av paralyse og tabes, inneholder statistisk kasuistikk og viser at forfatteren er godt orientert i dette spørsmål og har en kritisk og nøktern vurdering av de opnådde resultater.

Nr. 14, om sacralinjeksjoner ved genito-anal pruritus er et selvstendig lite arbeide, bygget på en god personlig idé, kort og greit.

Nr. 15, »når inficeres lupuspatienter med sin tbc«, er et diskusjonsinnlegg, et statistisk arbeide, som ikke har gitt forfatteren anledning til å yde noe personlig.

Nr. 16 og nr. 22 behandler erythema nodosums forhold til tuberkulose og må betraktes som løse i resonnementet og uten verdi.

Nr. 17, om salvarsanikterusens patogenese, en på kasuistikk bygget nokså teoretisk og subjektiv drøftelse, hvis innhold ikke står i forhold til omfanget.

Nr. 20, Betydningen av spinalvæskeundersøkelser ved cerebrospinalsyfilis (prøveforelesning for doktorgraden over opgitt emne): Den som vil sette sig inn i det spørsmål, opgaven omhandler, får av denne forelesning ikke vite annet enn, at spinalvæsken bør undersøkes og undersøkes flere ganger under behandlingen, — men hvorfor, bestemt når, hvor ofte eller under hvilke forhold, på hvilken måte tilstanden kan bedømmes eller behandlingen avstemmes etter spinalvæskefunnet, — noen ordnet fremstilling av dette får man ikke. Selv om man gir forfatteren medhold i, at sikre regler for det vil først kunne oppstilles, når man »ad åre har samlet erfaring nok« (forelesningen blev holdt i 1925), måtte der også dengang kunne være gitt en mere orienterende fremstilling. Litteraturcitaten viser utstrakt lesning, men optar — som i meget av Hollands forfatterskap — en uforholdsmessig plass. Jeg anser det som en meget svak forelesning, som tyder på liten evne til planmessig og lettfattelig, didaktisk fremstilling.

Nr. 21, Om konstitusjonelle hudsykdommer (prøveforelesning over selvvalgt emne): Man skulde anta, at dette emne skulde gi plass for en oversiktlig, i generelle trekk holdt fremstilling av vekselvirkningen mellom almenorganismens og hudens tilstand resp. dens sykdommer, med henvisning til konkrete eksempler. Slik som dr. H. har lagt sin forelesning an, består den nærmest av en opregning av nærsagt alle mulige hudsykdommer, — selv sier han (på side 2), at »det blir streiftog«, — men svært flagrende streiftog er det til dels blitt, med vidtløftig utenomsnakk omkring det i øieblikket foreliggende (helt malapropos kommer f. eks. på side 4 bemerkninger om synsnerveatrofiens og paralysens trøstesløshet og hans prætereia censeo om påkrevetheten av spirochæteeftersøkning i ethvert genitalsår). Jeg anser det for en svak forelesning.

Dr. Hollands betydeligste arbeide (og det eneste betydelige av dem) er nr 19, Bakteriologische und klinische Studien über Hauttuberkulose, besonders lupus vulgaris (avhandling for doktorgraden). Opgaven for dette arbeide har han formulert kort og

klart på side 360: »Hvorfra kommer infeksjonen? Og hvorledes oppstår den?« Sagt med andre ord: Er hudens tuberkelbasiller av human eller bovin type? Og infiseres huden hæmatogent eller exogent? Til besvarelse av dette spørsmål har han foretatt bakteriologisk undersøkelse av et meget stort materiale, og såvidt jeg kan bedømme, har hans teknik vært meget god,¹ så at han har oppnådd positivt bakteriefunn i en usedvanlig høi procent av de undersøkte tilfelle, — også i en spesiell sykdomsgruppe, hvor det ikke var lykkedes tidligere forskere. Hans undersøkelser har således gitt et verdifullt bidrag til kjennskapet til disse forhold. Dette har kostet et stort, meget tidsrøvende arbeide, gjennomført med prisverdig iherdighet under til dels vanskelige og sinkende forhold (i krigsårene). Hans litteraturstudium har åpenbart vært meget inngående, — han citerer 170 forfattere, til dels flere ganger og til dels ikke kortfattet. Disse litteraturciterater og spørsmålenes historikk har han til dels trukket inn i sine egne resonnementer over sine undersøkelser, delvis med unødig vidløftighet og ikke sjelden med umotiverte sidesprang til ting utenfor emnet, — orienterende avsnitt og kapittel-inndeling mangler også, — med det resultat, at lesningen blir overordentlig besværlig og trettende og tilegnelsen av stoffet i høi grad vanskeliggjort. Dette arbeide tyder således ikke på evne til klar og oversiktlig og forenkende fremstilling, — d. e. på didaktiske anlegg.

Nr. 23, »Dr. Hollands bok om kjønnsorganenes sykdommer«, en populær fremstilling for det store publikum, 1931, er en ganske god, klar og velskreven bok.

Som helhet gir hans forfatterskap inntrykk av, at han har vært en iherdig litteraturforsker, iallfall på hudtuberkulosens og syfilisens område, og er godt orientert i disse sykdommer. Fra den øvrige dermatologi foreligger der lite fra hans hånd.

Hans hovedarbeide, doktoravhandlingen, er godt planlagt og gjennomført. Hans resonnement er undertiden subjektivt, hans kritikk og dom ikke bestandig uangripelig. Hans fremstilling er, som før omtalt, undertiden lite velordnet og besværes til dels ved den særdeles rikelige (altfor rikelige) anvendelse av litteraturciterater.

¹ Bortsett fra hans påstand om å ha påvist egenbevegelighet hos tuberkelbasiller, — en opfatning, som han står alene med.

Overlæge H. P. Lie's uttalelse av 15 august 1935.

I henhold til det ærede fakultets skrivelse av 7 februar i år har jeg gjennomgått samtlige arbeider, som er sendt mig til bedømmelse av de 5 ansøkere til det efter Bruusgaard ledige professorat.

Denne gjennomgåelse har efter mitt skjønn vist at ikke noen av søkerne på grunn av sitt forfatterskaps kvantitet eller kvalitet kan sies å være de andre så overlegen, at han med én gang utpeker sig som selvskreven til stillingen.

Man må derfor foreta en mere inngående sammenlignende analyse av de enkeltes arbeider for å søke å komme til større klarhet over hvem som må ansees for den mest skikkede for stillingen.

Da det er umulig her å gjennomgå hvert enkelt arbeide, må jeg innskrenke mig til hos de enkelte forfattere å anføre de trekk, som kan fremheve de egenskaper, som er av betydning for bedømmelsen av de enkeltes kvalifikasjoner.

I cand. med. *Einar Hvals* arbeider er der meget som virker tiltalende, og man leser flere av dem med interesse. De vidner om et betydelig litteraturkjennskap på området og gir et forfriskende inntrykk av en rikdom på idéer. Men man støter også på steder med mangel på den nøiaktighet og grundighet samt den nøkterne videnskapelige kritikk, som gir et arbeide verd, iallfall blivende videnskapelig verd. Denne min kritikk gjelder især det for doktorgraden innsendte arbeide: »Om det såkalte basocellulære carcinom, spesielt med henblikk på dets plass i svulstlæren«. Det gir inntrykk av å være et hastverksarbeide med et sådant arbeides ikke få mangler.

Da det ikke er trukket tilbake fra konkurransen har jeg funnet å ta det med i bedømmelsen.

Cand. med. *Edvard Gundersens* arbeider som strekker sig fra 1919 til 1934, omhandler nokså lite de egentlige hudsykdommer og meget lite hudsykdommenes klinikk. Derimot er der flere interessante arbeider over bakteriologiske spørsmål. Han er inne på noen spørsmål angående noen hudsykdommers etiologi og genese, som for tiden diskuteres nokså meget, såsom forholdet mellem variceller og herpes zoster og de endokrine organers betydning for enkelte hudsykdommer samt den fokale infeksjons betydning i dermatologien. I de første spørsmål anfører forfatteren flere iakttagelser som efter hans mening gjør bl. a. følgende slutning berettiget: »Det synes naturlig å slutte av det

virus, som fremkaller variceller også kan fremkalle det kliniske billede, som går under navn av herpes zoster, uten at det derfor er nødvendig at dette sykdomsbillede alltid fremkalles av dette virus.» Som det vil sees er det ikke lykkedes forfatteren, som for øvrig i dette tilfelle fortjener ros for sin nøkterne kritikk, å levere noe særlig viktig innlegg i diskusjonen, om enn ethvert innlegg, som hviler på nøktern iakttagelse har sin betydning og sitt verd.

I spørsmålet om de endokrine organers betydning refereres 1 tilfelle av alopecia maligna og 1 tilfelle av Vitiligo maligna. Bidraget er vesentlig av patologisk-anatomisk art og dets betydning ligger i at der er offentliggjort forholdsvis få iakttagelser på området. Hans slutning at der er »mulighet« for en forbindelse er jo også meget forsiktig. I spørsmålet om den fokale infeksjons betydning synes forfatteren mig å tildele denne en altfor stor og omfattende rolle i forhold til de fremlagte bevisligheter. Iallfall er flere og mere inngående undersøkelser på dette område nødvendig før det vil være mulig å kunne danne sig en noe sikrere dom om spørsmålet. Av Gundersens arbeider synes mig hans epidemiologiske studie av parotitis epidemica å fremby størst interesse. Men det er vesentlig et statistisk arbeide, som til dels hviler på en noe usikker statistikk. For dermatologien har det liten interesse, da som forfatteren selv sier symptomer fra hud og slimhinner er overmåte sjeldne i denne sykdom.

Dr. med. *Hollands* arbeider strekker sig over en lang rekke av år, som man kunde vente da han er medisinsk kandidat fra 1904. Hans første arbeide skriver sig fra 1911 og det siste fra 1931. En stor del av disse arbeider er forholdsvis korte meddelelser fra sykehusene om mere eller mindre sjeldne kasus eller om aktuelle praktiske dermatologiske spørsmål. På et par undtagelser nær handler alle dr. *Hollands* arbeider om emner, som hører inn under dermatologien, og viser hans interesse for dette fag, og at han stadig søker å holde sig i kontakt med utviklingen på dette område. Hans videnskapelige kvalifikasjoner må man vesentlig søke i hans doktoravhandling fra 1925: »Bakteriologische und klinische Studien über Hauttuberkulose, besonders Lupus vulgaris«. Dette arbeide må betegnes som meget godt, og det fikk også påskjønnelse. Etter 1925 foreligger kun et innlegg i diskusjonen om tuberkuloseresistens i Det norske medisinske selskap i 1927 og hans populære fremstilling av kjønnsorganenes

sykdommer av 1931. Denne vidner om forfatterens lange og betydelige erfaring på området og om hans evne til klar og grei populær fremstilling. Hans forelesning om konstitusjonelle hudsykdommer, synes jeg, ligger noe tilbake i så henseende.

Dr. med *Gustav Guldbergs* arbeider er større i antall enn noen av de andre ansøkeres. Der er her nedlagt et interessert, iherdig og nokså omfattende arbeide, som jeg synes fortjener anerkjennelse, selv om resultatene ikke alltid er så nye eller særlig betydningsfulle. I forhold til de øvrige ansøkeres arbeider er dr. Guldbergs av mere generell patologisk, patologisk-anatomisk og eksperimentell art, og man får det inntrykk at forfatterens hovedinteresse ligger her og ikke på dermatologiens område; iallfall trer den kliniske dermatologi nokså meget i bakgrunnen. Forelesningen over trichophytiene, som er en prøve på forfatterens erfaring i dermatologi og fremstilling av et spesielt dermatologisk emne, tror jeg, vilde vinne i klarhet ved en enklere, mindre detaljert behandling av spørsmålet og en sterkere fremheven av det viktigste og almindelige i motsetning til det sjeldnere.

Dr. med. *Danbolts* publikasjoner er ikke så tallrike som dr. Guldbergs (resp. 19 og 30), men de allerfleste omhandler dermatologiske emner og vidner om både interesse for og innsikt i dermatologi, så vel klinisk som teoretisk. Hertil kommer, at dr. Danbolt også har øvelse og erfaring i bakteriologi. Både hans undersøkelser over tuberkelbasillenes forhold i lupost vev og over stafylokokkenes forhold til furunkulose er gode arbeider. Det siste, han doktoravhandling, blev likesom dr. Hollands påskjønet med Boeck og Danielssens pris. Hans fremstilling er nøktern og rolig, virker ikke briljerende; men den er enkel, grei og klar og gir alltid et tilforlatelig inntrykk. Han synes mig, i tilfelle, å kunne bli en god lærer.

Jeg kommer så til det etter min mening meget vanskelige spørsmål om hvem av ansøkerne må ansees mest skikket for stillingen.

Som det vil sees har jeg omtalt de medisinske kandidater Hvals og Gundersens publikasjoner først. I motsetning til de tre andre ansøkere har ingen av disse tatt doktorgraden. I og for sig kan det å ha tatt en doktorgrad selvfølgelig ikke være det avgjørende for bedømmelsen av deres kvalifikasjoner for professorstillingen; men det må antas, at den som har tatt doktorgraden

har måttet både gjennomtenke og gjennomarbeide et spørsmål av en viss betydning og et visst omfang. Og har han så kunnet stå for den kritikk, som et sådant arbeide underkastes, må det sies at vedkommende allerede har vist å eie muligheter for å kunne opta viktigere og større spørsmål til videnskapelig bearbeidelse. Og sådanne muligheter må en vordende universitetslærer alltid ha. Da de to ansøkere, som allerede nevnt, ikke har gjennomgått den prøve som doktorgraden representerer, og heller ikke noen av deres publikasjoner, etter mitt skjønn, kan sidestilles med en doktoravhandling, tror jeg ikke man gjør noen urett ved å stille dem i annen rekke.

Hvad de øvrige angår må det antas, at dr. Holland ved sin lange utdanning og praksis samt mangeårige virksomhet som censor sitter inne med den største innsikt og erfaring på det her omhandlede område og skulde således være best skikket for professorstillingen. Man kan imidlertid, etter min opfatning, ikke se bort fra, at dr. Holland med hensyn til alder ikke er så særlig langt fra det tidspunkt, som i mange, kanskje de fleste land ansees som aldersgrense for en universitetslærer. Det kan heller ikke nektes at når man kommer op i 60-årene, er det ikke alle gitt å bevare det åpne syn og den lettere mottagelighet for nye tanker og idéer eller evnen til hurtig og grundig tilegnelse av nye videnskapelige metoder, som alle er fortrin som jo i særlig grad hører de yngre år til. Det kan heller ikke ganske sees bort fra at dr. Hollands videnskapelige produksjon, således som det av det tidligere anførte fremgår, kulminerte i 1925, omtrent for 10 år siden.

Hans utnevning til professor måtte da på en måte ansees som en ansettelse ad interim. Nødvendigheten for å ta et sådant skritt må da, etter min mening, være at der blandt de yngre ansøkere ikke finnes noen, som vil kunne fylle stillingens krav. En sådan dom finner imidlertid jeg for min del ikke å kunne uttale; men som ovenfor fremholdt finner jeg avgjørelsen meget vanskelig.

For å komme til større klarhet og sikkerhet bør derfor videre konkurranse, i form av en teoretisk og en klinisk forelesning, finne sted.

Uttalelse om konkurranseprøvene.

Uttalende av professor *Johan Almkvist* av 22 november 1935:

1. *Sökandes föreläsningar angåendeöver självalt ämne tirsdagen 19 november 1935.*

Dr. med. *G. Guldbergs* föreläsning var väl disponerad, och han behandlade sitt ämne på ett uttömmande sätt, idet han gav en fullständig, tydlig och lättfattligt framställd översikt över pigmentets förekomst i människans hud vid olika tillfällen. Framställningssättet var enformigt och för hastigt, men på det hela ganska bra.

Cand. med. *E. Gundersens* föreläsning stod på ett teoretiskt högt plan, men var icke klart och tydligt disponerad. Särskilt blev immunitetsbegreppet otydligt framställt. Vidare är hans påstående om den Wassermannska reaktionens specificitet, samt att lepra har positiv reaktion, endast om samtidigt syfilis föreligger, fullkomligt oriktigt. Föreläsningen framfördes så lågmält och monotont att den var svår att uppfatta.

Dr. med. *N. Danbolts* föreläsning hölls i anslutning till egna iakttagelser och var väl disponerad. Det kliniska borde dock varit bättre framställt. Han ägnade föga uppmärksamhet åt patientens allmänna habitus vid syphilis congenita tarda. En förtjänst var däremot de sociala synpunkter, som mot slutet framställdes. Framförandet var mycket bra.

Den inbördes ordning, i hvilken jag uppställer de tre sökanden, blir på grund härav följande:

1. Dr. med. *N. Danbolt*. 2. Dr. med. *G. Guldberg*. 3. Cand. med. *E. Gundersen*.

2. *Sökandes prövningar över föregående dag tilldelade patienter torsdagen den 21 november 1935.*

Cand. med. *E. Gundersen* demonstrerade *ett fall av papulonekrotiska tuberkulider* hos en 64-årig kvinna, som vid 21 års ålder varit utsatt för enluetisk infektion. Såsom rest efter denna påpekade sökanden vita fläckar i nacken. Trots att han beskrev dessa såsom oregelbundna till form och olika i storlek, satte han likväl diagnosen leukoderma syphiliticum. Såväl syfilis' ålder av 43 år som de omnämnda egenskaperna omöjliggöra, att det är fråga om leukoderma syphiliticum, vilken uppkommer strax efter första exantheme och står högst 3 år. Tydligen är sökanden okunnig om leukodermas kliniska bild samt om syfilis' förlopp. Han gjorde dessutan en oriktig iakttagelse, idet att han påstod de vita fläckarna icke vara ärriga, vilket de voro. De varo helt enkelt vita ärr efter acne. Vidare begick sökanden det svåra felet att anse differentialdiagnosen av tuberkuliderna ej behöva

genomgås. Men det är det mest lärorika för de studerande just att få veta, vilka hudförändringar som kunna likna det demonstrerade fallet. Däremot utvecklade sökanden mycket vackra, vetenskapliga teorier om utbildningen av de två sjukdomarna hos patienten. Framställning var åtföljd av uttrycksfulla gester och var ganska god, men sökandens, i föreläsningen framställda påstående om den Wassermannska reaktionens specificitet och hans här nämnda misstag blotta en okunnighet i syfilidologi, som gör honom olämplig till klinisk lärare i dette ämne.

Dr. med. *N. Danbolt* demonstrerade *et fall av Prurigo Besnier med sekundär impetigo* hos en 12-årig flicka. Undersökningen av fallet utfördes väl och fullständigt, men i utläggningen betonade han så mycket förändringarnas ekzematösa karaktär, att det förefall, som om sjukdomens natur icke var riktigt klar för honom.

Han använde icke heller det brukliga namnet Prurigo Besnier. I övrigt var utförandet ganska bra. Framställningen var god och behagelig, ehuru han mot slutet blev något lågmäld och mononton.

Dr. med. *G. Guldberg* demonstrerade *ett fall av Dermatitis herpetiformis* hos en 61-årig man. Såväl undersökningen som utläggningen av fallet voro utmärkta. De måste hava givit de studerande en klar och fullständig bild av sjukdomen med dess differentialdiagnos. I denna senare medtog han även pediculosis, som han emellertid ej utlade riktigt väl. Angående framställningen så gjorde han sig rätt ofta skyldig till upprepningar och ådagalade samma entonighet som vid sin föreläsning, men eljes var den utan anmärkning.

Den inbördes ordning, i vilken jag uppställer de tre sökanden, blir på grund härav följande:

1. Dr. med. *G. Guldberg*. 2. Dr. med. *N. Danbolt*. 3. Cand. med. *E. Gundersen*.

3. Sökandes prövningar över samma dag tilldelade patienter fredagen den 22 november 1935.

Dr. med. *N. Danbolt* demonstrerade en 20-årig man med phimosis och balanit. Fallet undersöktes väl och fullständigt och utläggningen var också god. Riktigt framhöll sökanden svårigheten att utesluta syfilis och misstanken på denna sjukdom borde ej släppas för tidigt. Diagnosen ställdes riktigt på *gonorrhé*. Den behandling,

som sökanden föreslog, anser jag icke vara den bästa, utan hade önskat vaccine-behandling eller annan feberbehandling samt heta lavemang, men behandling är ju så olika på olika platser. Framställningen var god och behagelig.

Dr. med. *G. Guldberg* demonstrerade en 25-årig man med genitalsår. Fallet undersöktes väl och diagnosen ställdes riktigt på *initialsyfilid*. Men vid utläggningen glömde sökanden att påpeka en av kardinalenskaperna nämligen sårets runda form. För övrigt var den bra. Framställningen var ganska dålig, entonig, sömngivande och med upprepningar.

Cand. med. *E. Gundersen* demonstrerade en 22-årig flicka med utslag i svalget, på bålen och på venstra labium minus. Undersökningen var ej felfri. Bilden av genitalförändringen var tydligt en *initialsyfilid*, men sökanden ansåg den vara *sekundärsyfilid*, beskrivningen av svalgssymtomen och utslaget på bålen voro otydliga. Särskilt dålig var behandlingen av differentialdiagnoserna. Roseolet på bålen liknade en cutis marmota och differentialdiagnosen mellan dessa skulle genomgåts. Vidare skulle differentialdiagnosen mellan tungförändringarna och lingua geografica upp-tagits samt differentialdiagnosen mellan svalgförändringarna och difteri utlagts bättre. Sökanden visade sig tydligt ej vidare hemmastadd i syfilisdiagnosen. Åter ett bevis på hans dåliga kunskaper i syfilidologi. Framställningen var livfull, med uttrycksfulla gester och medryckande.

Den inbördes ordning i vilken jag uppställer de tre sökanden, blir på grund härav följande:

1. Dr. med. *N. Danbolt*. 2. Dr. med. *G. Guldberg*. 3. Cand. med. *E. Gundersen*.

Uttalelser angående 1ste prøvedag, tirsdag 19 nov. 1935, av professorene Axel Cedercreutz og Theodor Frølich og overlægene E. H. Hansteen og H. P. Lie.

Angående forelesningene over selvvalgt emne 19 nov. er under tegnede blitt enig om følgende uttalelse:

1. Dr. med. *G. Guldbergs* forelesning var godt disponert. Emnet blev behandlet på en uttømmende måte, men hovedsakeligst kompilatorisk. Man hadde gjerne sett at spørsmålets rent kliniske side var blitt ofret større opmerksomhet. Forelesningen blev godt fremført.

2. Cand. med. *E. Gundersens* forelesning, som stod på et videnskapelig rett høit plan, var ikke helt klar. Immunitetsbegrepet blev ikke tydelig definert. Da Ricord's navn en gang blev nevnt kunde også andre navn, f. eks. Bassereau's og »Pfalzer Anonymus« vært nevnt. Wassermann-reaksjonens spesifisitet blev overvurdert og utsagnet om at WR ved lepra er positiv kun i de tilfelle hvor der samtidig foreligger en luesinfeksjon, er uriktig. Forelesningen blev fremført altfor lavt og monotont.

3. Dr. med. *N. Danbolt*. Ved omtalen av lues congenita tarda kunde patientenes almindelige habitus muligens vært ofret litt mere opmerksomhet. Ellers var forelesningen vel disponert og den bygget på egne iakttagelser. De sosiale synspunkter som blev anlagt i slutten av forelesningen viste at foreleseren hadde tenkt sig vel inn i sitt egne emne også fra den praktiserende læges synspunkt. Forelesningen blev meget godt fremført.

Undertegnede blev enig om på grunnlag av denne prøve å opstille ansøkerne i følgende rekkefølge:

1. Dr. med. *Niels Danbolt*. 2. Dr. med. *G. Guldberg*. 3. Cand. med. *E. Gundersen*.

Professor *Cedercreutz* gav følgende tilleggsuttalelse:

I mitt skriftliga utlåtande om de sökandes skrifter ansåg jag att dr. med. *Danbolt* icke tillräckligt dokumenterat sig som venerolog.

Genom sitt goda föredrag om *lues congenita tarda*, vilket föredrag i vidsträckt grad var baserat på egna erfarenheter, anser jag att dr. med. *Danbolt* visat sin kompetens även som venerolog.

Uttalelser angående 2nen prøvedag, torsdag 21de nov. 1935.

Professor *Cedercreutz's* utlåtande med tilslutning av overlæge *Lie*.

Cand. med. *Gundersen* hade ej bort benämna affektionen på patientens hals leucoderma syphiliticum. Sådant förekommer endast i det tidigare syfilisstadiet. Tuberkuliderna behandlades för styvmoderligt. Åt differentialdiagnosen och åt uppfattningen av dermatosens natur hade bort ägnas något mera tid. Likaså hade några ord kunnat sägas om terapin. Framställningssättet var gott.

Dr. med. *N. Danbolt*. Diagnosen Prurigo Besnier borde ha nämnats framom *Rosts* spätexsudatives eczematoid, som är en senare benämning på samma dermatos. En röntgenbild av thorax (mediastinum) hade varit upplysande. Föredraget hölls redigt och bra.

Dr. med. *G. Guldborg*. Föredraget led av upprepningar. Sjukhistorien relaterades väl utförligt. Differentialdiagnosen gent emot en del andra dermatoser var däremot i en del avseenden för knapphändig. Föredragssättet var något monotont.

På grund av dessa præstationer uppställer jag sökandena i följande ordning.

1. Dr. med. *N. Danbolt*. 2. Dr. med. *G. Guldborg*. 3. Cand. med. *E. Gundersen*.

Overlæge *E. H. Hansteens* uttalelse:

For dr. med. *Danbolts* vedkommende slutter jeg mig til professor *Frølichs* uttalelse, men stiller ham på 2nen plass.

Dr. med. *Guldborgs* forelesning gav i det hele store riktig utredning av det foreliggende sykdomsbillede. Hans utredning av differensialdiagnostiske spørsmål kan der være enkelte ting å innvende imot.

Hans forelesning gir ikke inntrykk av klinikeren med personlig erfaring, og hans fremførelse tyder ikke på evne til planmessig og klar fremstilling.

Jeg stiller ham i 3dje rekke.

Cand. med. *Gundersens* forelesning lå på et meget høit plan. Hans utredning av anamnesen med 2 parallelt løpende infeksjoner var meget inngående og grundig. Hans teoretiske forklaring av den gjennom årene varierende resistens mot disse 2 infeksjoner og resistenssvingningenes gjensidige innflytelse på begge sykdommers forløp var fengslende og tankevekkende. Jeg anser denne del av hans forelesning mønstergyldig og mener, at den iallfall for studenter på et noe fremskredent stadium av deres studium var en forelesning av meget stor verdi som forelesning i medisin i det hele tatt, — som et eksempel på hvad der kan bringes ut av en grundig og omtenkksom anamnestic og klinisk undersøkelse.

Man savnet en nøiaktig inngåelse på mulige differensialdiagnostiske vanskeligheter, der vilde forøket forelesningens verdi som spesielt dermatologisk forelesning.

Jeg stiller ham på 1ste plass.

Prof. *Frølichs* votum. (Sidstvoterende.)

Cand. med. *Gundersens* klinik. Til prof. *Almkvists* kritik vil jeg bemerke, at naar dr. *Gundersen* gir den anamnesticke opplys-

ning, at patientens barn var død av lues congenita, saa plikter vi at godtage denne oplysning som korrekt iflg. de indgaaende anamnesticke undersøgelser, som dr. G. havde anstillet. Naar det indvendes, at dr. G. ikke havde faaet en Røntgenundersøgelse af patientens lunger, maa det bero paa en misforstaaelse, da han, saavidt jeg erindrer, læste op røntgenbeskrivelsen fra Det røntgenologiske institutt; af denne fremgik det tydelig, at man ikke kunde lægge nogen vægt paa det røntgenologiske lungefund.

Dr. G.s redegjørelse for tilfældet laa paa et niva, der var en akademisk forelæsning værdig, og fremstillingen virket fængslenende gjennem den opfatning, han gjorde gjældende angaaende de to infektioners gjensidige betydning i patientens langvarige sygdomsforløb.

Ogsaa denne forelæsning gav uttrykk for, at dr. G. som hudpatolog har evnen til at vurdere sine patienters hudlidelse ud fra en grundig almenmedicinsk betragtning.

Forøvrigt maa jeg slutte mig til de øvrige herrers kritik over dr. G.s feilagtige opfatning af patientens Leukodermi og over hans syn på betydningen af Wassermanns reaktion; uden disse feil vilde jeg idag ha stillet dr. G. i første række.

Dr. med. *Danbolts* klinik har bestyrket mig i min opfatning af hans evne til paa en klar og grei maade at fremstille sit kliniske materiale. Jeg slutter mig til de øvrige herrer i min bedømmelse av Dr. D., men jeg finder ingen grund til at fæste mig ved, at han undlod at benævne den foreliggende lidelse *Besniers prurigo*, men brugte en anden benævnelse, der kanske ligger os ældre mere fjern. Hovedsagen er, at han var helt klar over hvilket sygdomsbillede han havde for sig.

Hans betragtninger over allergien burde kanske indtat en noget bredere plads i hans fremstilling, men han redegjorde for alt det væsentligste i saa henseende.

Jeg stiller ham ogsaa idag i første række.

Dr. med. *Guldberg*. I modsætning til de andre herrer finder jeg, at dr. *Guldbergs* klinik staar langt tilbake for dr. *Gundersens* og dr. *Danbolts*.

Efter at ha beskrevet patientens sygdomsbillede gav han nærmest en paa litteraturstudier baseret theoretisk forelæsning om sygdommen; paa grund af de mange gjentagelser virket fremstillingen trættende, og for enkelte af hovedpunkternes vedkom-

mende (udslettets polymorfisme) fik man ikke engang indtryk af, hvad dr. G. egentlig selv mente.

Hans redegjørelse for differentialdiagnosen var noget overfladisk, nærmest en opregning af alt, som leilighetsvis kan komme i betragtning, men uden nogen egentlig relation til det foreliggende tilfælde.

Dette præget forsaavidt hele kliniken, som man savnet en personlig indstilling til det sygdomstilfælde, der skulde klarlægges for tilhørerne.

Jeg stiller dr. Guldberg i tredje række og adskillig under de to andre.

Uttalelser angående 3dje prøvedag 22 nov. 1935.

Professor *Frolichs* votum 22 nov. (førstvoterende), hvortil slutter sig professor *Cedercreutz* og overlægene *Hansteen* og *Lie*.

Dr. med. *Danbolt* demonstrerte et tilfælde af akut gonorré paa en grei og klar maade.

Opmerksom paa det sterke ødem af præputium ventilerede han muligheden af, om der tillige forelaa en primær sclerose, da der kunde paavises enkelte grynstore, faste infiltrater ved palpation af præputium. Han præciserede nødvendigheden af at bringe vigtige forhold paa det rene og ikke slaa sig til ro, førend man var sikker i sin sag. Han mente, at glandelsvulsten i ingven talte imod og vilde foreløbig forholde sig afventende og gjenta Wassermanns reaktion.

Denne vanskelighed ved kasus redegjorde han for paa en meget grei, forsigtig og klar maade.

Dr. *Danbolts* omtale af prognose og behandling var god, om han end kanske kunde ha nævnt mere om de forskjellige urindesinficerende midler.

Hele kliniken gav uttryk for hans dygtighed til som kliniker at belyse det foreliggende tilfælde.

Jeg sætter hans præstation idag meget høit.

Dr. med. *Guldberg* demonstrerte et tilfælde af primær Lues hos en ung mand.

Hans redegjørelse for sygdomsbilledet var ganske god, men ved diskussionen angaaende tilfældet savnet jeg atter klinikerens personlige indstilling til kasus, idet man fik en noget trættende fremstilling, nærmest bygget paa boglige kundskaber. Mest kom dette frem gjennem hans omtale af differentialdiagnosen, hvorunder han helt unødig gik ind paa muligheder der ikke havde

nogen relation til det foreliggende tilfælde. Ogsaa behandlingen blev fremstillet paa en maade, der ikke gav indtryk af, at han direkte tog sigte paa den patient, han havde for sig.

Det er ikke de boglige kundskaper, der kommer i første række ved demonstration af en patient, det er klinikerens paa erfaring grundede opfatning af diagnose, prognose og behandling.

I denne henseende savnet jeg ogsaa idag meget i dr. Guldbergs fremstilling, og kan derfor ikke sætte hans præstation særlig høit. Jeg sætter ham sidst af de 3.

Cand. med. Gundersens klinik over et tilfælde af sekundær lues viste atter hans evne til at demonstrere et tilfælde paa en praktisk maade. Vanskeligheden ved denne patient laa i muligheden af at paaavise primærhankeren. Her veiet han de forskjellige muligheder for en primær halsinfektion resp. en primær genitalinfektion uden at komme til noget sikkert resultat. Hans omtale af differentialdiagnosen var meget grei og klar, idet han som den erfarne kliniker tog med hvad man »in casu« havde brug for og ikke indlod sig paa unødige theoretiske spekulationer. Hans omtale af pityriasis rosea viste, hvor opmerksomt han havde undersøgt patientens noget afblegede exanthem.

Ogsaa under gjennemgaaelsen af behandlingen viste han sig som den erfarne kliniker, der redegjorde for den opfatning han havde angaaende det foreliggende tilfælde. Man lærte noget af dr. Gundersens fremstilling, man lærte at kjende hans personlige indstilling til det aktuelle kasus.

Jeg sætter hans præstation idag meget høit og foran dr. Guldbergs.

Professoratet i kunsthistorie.

Ved Stortingsbeslutning av 28 mars 1935 blev der gitt bevilgning til det bestående professorat i kunsthistorie fra 1 juli s. å.

Embedet blev kunngjort ledig med ansøkningsfrist 6 juni 1935.

Til professoratet meldte sig antikvar ved Riksantikvariatet dr. philos. *Anders Ragnar Bugge*, underbestyrer ved Kunstindustrimuseet dr. philos. *Henrik Gustav Rønneberg Grevenor* og dr. philos. *Sigurd Isaachsen Willoch*.

Det historisk-filosofiske fakultet besluttet til veiledning ved sakens behandling å innhente sakkyndige erklæringer om ansøkerens kvalifikasjoner på grunnlag av deres videnskapelige arbeider samt erklæring om i hvilken rekkefølge man innstillet ansøkerne. Fakultetet rettet henvendelse til professor *Ragnar Josephson*,

Lund, direktør *Einar Lexow*, Bergen, professor *Axel L. Romdahl*, Göteborg, professor *Johnny Roosval*, Stockholm og museumsdirektor *Jens Thiis*, Oslo. Henvendelse blev også gjort til riksantikvar *Harry Fett*, som imidlertid ikke hadde anledning til å påta sig hvervet. De sakkyndiges uttalelser kom inn i tiden august—november.

Saken blev behandlet i Det historisk-filosofiske møte 11 desember 1935.

Fakultetet besluttet enstemmig under henvisning til de sakkyndiges uttalelser å innstille dr. philos. *Anders Ragnar Bugge* til professor i kunsthistorie ved Universitetet.

Hertil sluttet kollegiet sig (se foran under 2 a).

De sakkyndiges uttalelser:

Professor *Johnny Roosvals* uttalelse av 7 august 1935.

Undertecknad har härmed äran meddela sin uppfattning om de tre sökande till professuren i kunsthistoria. Jag anser dem alla kompetenta till embetet och uppför dem i följande ordning:

1. Dr. *Bugge*. 2. Dr. *Grevenor*. 3. Dr. *Willoch*.

Jag bifogar här en kort motivering för mina omdömen.

Dr. *Sigurd Willoch*. Willoch har ett känsligt öga och en ledig stil med ofta suggestiv skildringsförmåga. Han känner sig in i de konstnärer han behandlar. Huvudsakligen verksam i det tidiga 1800-talets norska måleri-historia, har han lemnat flera goda bidrag till densamma, främst genom sin stora bok öfver Fearnley. Men här, liksom i ännu högre grad i hans smärre skrifter stannar han vid det biografiska och vid den sympativinnande tolkningen af verken. Det förekommer här och hvar allmänna upplysningar om de europeiska strömningar som berört hans hjeltar. Men den hos en historiker önskvärda skarpa formuleringen af problemen saknas, och altså äfven problemens lösning. Hur skall det egenomligt norska begripas om icke genom framhåfvande af kontrast eller samband mot eller med danskt, svenskt, tyskt, franskt, engelskt? Eller genom analogier med gammalt norskt eller genom konstaterande af frånvaron utaf dylika? Därmed vill jag icke ha sagt att Willoch saknar allmän orientering. Det är tvärtom genom strödda anmärkningar klart att han beherskar den europeiska samtid som motsvarar hans norska ämnen.

Hans begåfning som vetenskapsman och som konstkritiker i detta ords bästa bemärkelse är emellertid uppenbar, hvarför jag

trots hans föga omfattande produktion icke tvekar att förklara honom kompetent. Begränsningen i hans område gör det dock nödvändigt att sätta honom efter Bugge och Grevenor.

Dr. *Henrik Grevenor*. Grevenors magnum opus är Norsk malerkunst 1550—1700. Han har intresserat sig för den fina tråd af Högre-stånds-kunst, som är spunnen mellan medeltiden och 1800-talet, men som är så tunn och skör i jämförelse med de storhetsperioder som inneslutas i seklen före reformationen och i århundradet f. o. m. Dahl. Han har härmed utfört ett förtjenstfullt arbete med prägeln af noggrannhet och kritik i källbehandlingen. Hans bok är genomströmmad af en sympati för ämnet, som meddelar sig till läsaren. Men jag saknar bevisen för att denna »norsk malerkunst« är norsk. Likheten med samtida danskt är mångenstädes ögonskenlig och det vore ju i och för sig helt naturligt om denna hufvudsakligen till embetsmannafamiljerna begränsade konst vore helt beroende av det konstområde, hvarest från embetsmannen fingo sina utnämningar. Å andra sidan är det tänkbart att en finare analys skall kunna påvisa de nationella dragen. Grevenor säger s. 307, att måleriet »tatt farve av omgivelsen« Men den sålunda pretenderade norska arten borde karakteriserats med begripliga bestämningar och ej endast med allmänne uttryck.

Något av den här efterlysta frågeställningen kommer fram bättre i Grevenors forskning öfver konstslöjd på 1600-talet, som säges vara mera nationellt betonad än det föregående seklets. Men om man betänker, hur viktig denna fråga är, hur avgörande för problemet om den nationella konstkulturens kontinuitet inom de högrestående (den praktfulla breda strömmen av äkta norsk konst i flodbädden forntid, medeltid, därefter hos allmogen och slutligen i det sista seklets målning och skulptur, den strömmens existens är oomtvistad), om man betänker detta, så måste man beklaga att problemet norsk eller icke norsk ej tagits upp med all skärpa.

En huvudförtjänst hos Grevenor är det pålitliga biografiska materialet och den breda väl dokumenterade miljöskildringen. På det sistnämnda fältet har han utfört ett stort specialarbete om »Laugstiden«. Det är en värdefull uppslagsbok för konsthistorikern, men tillhör i och för sig mera den ekonomiska historien.

Grevenor har som väl alla norska konsthistoriker ett förstående öga för 1800-talets och nutidens konst i det egna landet, och, som så ofta de norska kritikarna går han till studiet av en nutida oljemålning med samma allvar och beundran för ämnet som en

annan till Parthenon eller Pantheon. Dylika uppsatser måste dock mätas efter en annan målstock än undersökningar på gammalt, oändligt mycket mera hårdarbetats och — åtminstone historiskt sedt — oändligt viktigare material.

Grevenor är en fin kännare av många konstslöjdområden och hans inledningar i tillfälliga utställningskataloger kunna göra tjänst som handböcker.

Han är utan fråga kompetent till professorembetet och hans stora produktion ger honom ett ansenligt försprång före Willoch.

Dr. *Anders Bugge*. Inom Bugges stora produktion är lejonparten egnad at norsk arkitektur. Han har behandlat densamma i ett flertal översikter, i monografier över medeltida katedraler, i ett stort specialarbete över den ledande empirearkitekten i Kristiania, Grosch, samt i ett mycket stort antal småskrifter över landskyrkor, prestgårdar, stadshus från 1700-talet, medeltida fästningar och monumentalbyggnader från 1800-talet och fram till våra dagar. I regel är Bugges framställning baserad på själfsyn och förstahandsforskning. Han beherrsakar sålunda ett utomordentligt stort material. Även om allt detta endast vore en anhopning av material, skulde dess förtecknande och publicerande utgöra ett förtjänstfullt verk. Men därutöver finner man sammanfattande synpunkter, så att verkligen en Norges arkitekturhistoria skymtar fram i sina huvuddrag, särskildt ur de översiktliga och större monografiska arbetena. I de många småskrifterna, där den beskrifvande metoden dominerar, förefaller det som om förf. tänkt sig att genom dessa ofta tillfälliga publikationer småningom bygga upp ett konsthistoriskt interveringsverk.

Att han er väl hemmastadd i den medeltida skulptur- och målerikonstens klassiska perioder (1100 t. o. m. 1300-talen) visas genom diverse uppsatser, men Bugges själfständiga forskning på medeltida figurkonst ligger dock inom det tidigare föga uppmärksammade 1400-talet. Där har han påvisat Lübeck-konstens inträngande i en viss del av Norge. Inom den tidigaste medeltiden har han gjort gode undersökningar öfver de gyllene skeppsflojlarne.

Vidare har han analyserat mycket nytt material till 1600- och 1700-talens skulptur- och målerihistoria.

Över 1800- och 1900-talens måleri har Bugge icke skrivit mycket — däri intagande en originel ställning bland Norges konsthistoriker — men han har dock dokumenterat sitt intresse här genom bl. a. en artikel om modernt glasmåleri i Norge. Hans mest

vägande insats på 1800- och 1900-talen ligger dock på det arkitektoniska området.

Diverse uppsatser över ikonografi, över kyrkliga och profana konstslöjdalster vittna om hans mångsidiga erfarenhet.

Området för Bugges arbete öfverträffar i storlek högst väsentligt de öfriga sökandes. Emot tillförlitheten i hans undersökningar kan jag icke framställa någon allvarlig anmärkning. Därtill kommer att Bugges älsklingsobjekt, arkitekturen, och därinom särskildt medeltidens, just är det allra viktigaste för norsk konsthistorisk forskning just nu. Trots det storartade uppsving som norsk konstvetenskap företatt under de sista trettio åren, t. ex. inom förkristna tiden, inom den medeltida skulpturen, inom allnogekonsten och inom 1800-talets måleri, ha de stora arkitekturproblemen för 1000-, 1100- och 1200-talen icke blifvit behandlade efter måttet av sin betydelse. Arbetsuppgifterna äro så stora att en enskilds mans krafter icke räka till, det behöfs en skola, en konsthistorisk universitetsinstitution under ledning av en på medeltidsområdet och andra byggnadshistoriska frågor praktiskt inställd professor.

Jag ville härmed understryka att Bugge icke endast genom sina meriter som vetenskaplig författare, utan äfven på grund av sin lämplighet som ledare för ett just nu av hehovet påkalladt arbetskomplex, är berättigad till främsta platsen bland de sökande till professuren i konsthistoria.

Professor *Ragnar Josephsons* uttalelse av nov. 1935 om ansöckerne til professoratet i kunsthistorie.

Undertecknad har av Fakulteten erhållit uppdraget att rörande de sökande till ledigförklarade professuren i konsthistoria vid Oslo Universitet uttala mig om de sökandes kvalifikationer på grundlag av deras vetenskapliga skrifter samt att uppställa dem i förslagsrum til professuren. Med anledning härav anhåller jag vördsamt att få lämna följande utlåtande.

Fil. Dr. *Henrik Grevenors* studier utgå från arkeologi och konsthantverk och i hela hans litterära verksamhet står han på denna fasta grund av faktisk föremålskunskap. Hans styrka är att från en samling noggrant registrerat material bygga upp hela, genomförda historiska sammanfattningar.

Hans undersökningar över konsthantverkets historia i nyare tid äro mångfaldiga. De äro ofta utförda i förbindelse med utställningar han själv ordnat. Han har sålunda skrivit en rad skrifter över guldsnäckkonst, lergods, porslin, fajans, textilkonst,

bensnideri, glasindustri, bokkonst. Åtskilliga av dessa konsthantverksgrenar, framför allt bokkonsten, studeras även fram i modern tid. När förf. i Norsk Konsthistorie sammanfattar 1700-talets konstslöjdshistoria, kan han i stor utsträckning bygga sina egna undersökningar och han lämnar en i sin koncentration utmärkt översikt. Han är inom dessa grenar av konsthistoria en mycket vederhäftig och kunnig forskare, en verklig auktoritet.

Utställningsarbetet förde honom även in på norske skräföremål, över vilka han upprättat en vidlyftig katalog. Men som den grundlige och historiskt inställda forskare han är gav detta honom anledning att giva en ganska bred historik över skräets historia i Norge (1924). Förf. har här fått tillfälle att göra undersökningar över organisation och arbetsförhållanden för det norska konsthantverket, vilket senare blivit honom till största gagn. Han har kommit att se konsten icke bara som en estetisk företeelse, men som en samhällsföreteelse, beroende av politiska och sociala villkor.

Samtidig med denna grundliga skråhistoria utarbetades en omfattande, nikt dokumenterad undersökning i sammelverket Guldsmedhaandverket i Oslo och Kristiania (1924), utg. tills. med Th. Kielland. På Grevenors lott har här fallit att skildra guldsmedslaugets historia. Från en mer summarisk inledning ang. medeltiden övergår förf. till en bred historik över 1600- och 1700-talens skräförhållanden, där såväl yttre som inre faktorer på ett skarpsinnigt sätt belysas. Som grundval för en gullsmeds-historia är denna administrativa historik ypperligt ägnad. Det förefaller mig dock som om detta utnyttjande icke kunnat riktigt ske, på grund av att själva sakhistoriken överlåtits till en annan penna, dr. Kiellands. Det ges i dr. Grevenors historik möjlighet att för konsthantverkets del draga ut konsekvensen av alla administrativa faktorer och därigenom giva historiskt begrundande av inhemska och utländska utvecklingslinjer. Det hade varit lyckligt om Grevenor själv hade i det bevarade guldsmedsmaterialet fått tillfälle att draga ut dessa konsekvenser; hans egen skildring hade då vunnit i djup och betydelse. Som nu är, kan man inte riktigt få grepp på, vad skrålivet i själva verket betytt för guldsmedskonstens faktiska prestationer — något som dock borde varit slutmålet för undersökningen. De förtjänster av historisk art, som Grevenors arbete äger, och de förtjänster av historisk art, som Grevenors arbete äger, och de nått riktig samverkan.

Men i det senare verket *Norsk Malerkunst under Renaissance og Barokk* (1928) har Grevenor visat, vilken historisk skildringskonst han tack vare sin utbildning och sitt tidigare forskningsarbete är mäktig. Den imponerande undersökningen föregås av en hel rad studier, bland vilka märkas *Malerkunst i Stavanger*, *Östlandsk portrettkunst*, *Norsk billedkunst*, *Vestnorske barokmalere o. a.* Det var alltså, väl förberedd, förf. gav sig i kast med den stora uppgiften. Och det kan sägas att verket blivit ett av de mognaste och betydelsefullaste i hela denna konkurrens. Förf. har dragit upp grundlinjerna för hela den långa utvecklingen från reformationen till år 1700. Han har på ett övertygande sätt visat vad arbetsförhållanden och skolning betytt för konstnärerna, alltså de yttre betingelserna för konstproduktionen. Men han har också i ett djupplöjande kapitel undersökt de inre betingelserna för konstnärligt liv, som reformationens ställning till bildkonsten medförde. Det är blott sällan man möter en så allsidig kulturhistorisk orientering över ett lands konstnärliga förutsättningar. Därefter framför förf. i kultur-geografiska indelningar ett mycket omfattande material och lyckas genom förening av dokumentariska fynd och stilkritik framtaga mästare och skolor samt giva dem klagörande karaktärstiker. I ett slutkapitel framlägger han sin syn på den norska konstutvecklingen under epoken, och visar hur de olika europeiska konstströmningarna mottogos i Norge och gävo den norska konsten dess prägel. Förf. äger även den omdömesgille forskarens förmåga att rättvist värdera sitt material. Han betraktar bilderna som viktiga historiska dokument, som spegla landets kulturutveckling, men är synnerligen behärskad i sitt kvalitativa värderande av konstverken. Likaså är han sträng emot sig själv och den norska konsten ifråga om att däri se norsk egenart, men lyckas genom sin återhållsamhet och sin kritiska inställning, giva myndighet åt de positiva meningar, han framför, rörande estetiskt värde och nationell prägel i denna epoks konst. Hela avhandlingen är ett mönster av vederhäftig konst-historisk framställningskonst.

Av studier med ämnen från senare tid märkes särskilt studien över Mathias Stoltenberg, som sedermera vuxit ut till en betydande monografi samt uppsatsen om Lars Hertervig. Hertervig var en av de många norska düsseldorfare som dyrkade norsk natur under 1800-talets senare hälft. Men hans ljus — och färgmättade verklighetssyn gör honom till en förmedlare till den moderna tidens konst; förf. har givit en utomordentlig

skildring av målarens psykiska egendomlighet, hans konstnärliga kvalitet och hans historiska betydelse och därmed visat hur djupt han kan leva sig in i en konstnärs personlighet og verk.

Denne skrift för över till de många uppsatser, Grevenor skrivit över modernt måleri. Han har i hög grad intresserat sig för den nationella konsten i Norge, som utvecklade sig efter 1814. I korta sammanfattningar, konkreta i sitt grepp på personligheter och stilfrågor, har han visat utvecklingen under 1800-talet och framför allt har han fördjupat sig i det moderna norska monumentalmåleriet, som med Munchs Aulabilder fick sitt genombrott och som i våra dagars Norge nått en blomstring, kanske utan motsvarighet i Europa. Grevenor har skildrat den unga konsten utifrån de förutsättningar, som givits av Dahl och Chr. Krogh och framförallt Munch och har givit exposéer över det nya måleriet, vilka utmärka sig för inlevelse i vår tids konstnärliga problem och uttryckssätt. En större uppsats om 1800-talets tyska konst visar även att han följt med kontinentala strömningar, som han initierat redogör för.

Slutligen kan nämnas hans välgjorda inledning till Norsk Billedkunst gjennom tusen år. Här har förf. fått tillfälle att ge en översikt av norsk konst från 800-talet till 1700-talet, och gjort det med skicklighet och klarhet. Uppsatsen bekräftar att Grevenors kunskaper spänna över från tidigaste medeltid till senaste tid.

Fil. dr. *Sigurd Willoch* är en relativt ung man och det kan icke förvåna att hans litterära produktion är begränsad. Emellertid framgår det av hans handlingar, att han genom resor och föreläsningar liksom otryckta skrifter är en betydligt mer mångsidigt orienterad konsthistoriker än hans skrifter utvisa. Ty dessa röra sig nära nog uteslutande inom ett enda område, nämligen den norska landskapskonsten under 1800-talet. Skrifterna utgöras av tre större avhandlingar över norska landskapister och ett antal mindre studier. De ligga så nära varandra i såväl ämne som behandling att man svårligen kan få någon allsidigare belysning av Willoch som vetenskapsman och konsthistoriker.

Den första avhandlingen, den om Olaf Isaachsen av år 1926, är en välgjord monografisk studie över en målare, som från Düsseldorf sökte sig över till Frankrike. Utvecklings- och förbindelseslinjer äro av förf. dragna med kunnig hand, och i mer allmänt hållna inledande avsnitt visar han sin orientering i europeiska konstcentra. Ett särskilt intresse visar han för

psykologisk biografisk tolkning av mästaren. Men det förefaller mig dock, som förf. här icke riktigt tillgodogjort sig möjligheten att skildra det norska natinella måleriets erövningar, betonandet av det säregna i fantasi och uttrycksmedel, såsom det exempelvis kommer fram i studien Tore Hund ved Olaf den Helliges lik. Särskilt är det påfallande att förf. icke lyckas i sin sammanfattning summera ned sina iakttagelser utan stannar i mer allmänna uttalanden. Jag väljer som exempel de sista raderna i avhandlingen, vilka önska giva en slutkaraktäristik av målaren. »Blandt de ledende i norsk malerkunst kan Isaachsen ikke regnes, fordi han ikke var skoledannende. Men blandt våre beste malere hører han hjemme. Ikke på grunn av en lang, solid og halvkjedelig produksjon; men fordi han iblandt gav det fullødige, fordi han eide talentet, den livgivende gnist og så uforbeholdent og helt gav sig hen i sitt virke.« Denna benägenhet för föga upplysande, allmänt hållna satser, är symptomatisk i förf.s stilkritik även i andra arbeten. Samma brist kommer till synes i hans samtidigt skrivna essay över J. C. Dahl, där man saknar den inträngande stilanalysen: även på några sidor borde det låta sig göra att skildra Dahls egendomlighet i komposition och uttryck, hans typframställning av terräng och vegetation, hans syntetiska sammenfattning av landskapet i all detaljrealism.

Förf. visar emellertid i sitt nästa arbete, det över düsseldorfaren Cappelen, en utveckling. Han får här tillfälle att fördjupe sig i tysk målartradition och sätter sin norske målare i förbindelse med Schirmer och Achenbach. Hans stilanalysen hava nått större mognad och han utvinner många drag, som belysa egenarten i norsk natur och naturtolkning. Men det största och mest betydande arbete, Willoch fullbordat, är över målaren Thomas Fearnley. Även här fullföljer han sin kronologisk-biografiska skildringsmetod, som visserligen är naturlig och berättigad, men som även har sina risker; det blir lätt en jämn-flytande redogörelse för livsdata och målerier, utan fastare grepp i de viktigare konsthistoriska företeelserna. Men redan redogörelsen för Fearnleys liv och resor ger styrsel åt undersökningen. Vi se honom i mötet med svensken Fahlerantz, med norrmannen Dahl, med tyskarna Friedrich och Achenbach, med engelskmannen Constable, och förf. lyckas ofta på ett fint sätt karaktärisera dessa olika skolor och mästare, samt deras inflytande på Fearnley. Intressantast blir givetvis förbindelsen med Dahl; och den s. 235 meddelade karaktäristikken av dessa båda norska stormästares

egenart är givande. Överhuvudtaget gör Fearnleyavhandlingen ett gott intryck. Den visar at förf. rör sig inom europeiskt 1800-talsmåleri med stor säkerhet och den upplyser om förf.s estetiska begåvning.

En uppsats, som framför ett mycket intressant material, är *Fremmede Kunstnere i Norge*. Uppsatsen är närmast en skiss, men berör ett ämne av internationell betydelse. I fjällromantikens historia intar ju Norge efter Schweiz och Skottland det största rummet och den konstnärliga upptäckten av norska höglandet utgör ett led i den europeiska landskapskonstens historia, alltifrån 1600-talet och framåt. Willoch har genom sina erfarenheter och kunskaper föruttsättningar att här göra en insats, om han fullföljer denna studie efter mer principiella linjer. Man kan överhuvudtaget vänta, att förf. i sin fortsatta verksamhet skall nå fram till intressantare konsthistoriska frågeställningar vid sin behandling av epoker, skolor och mästare. Först då kan man få upplysning om dr. Willoch besitter vetenskapliga kvaliteter av högre rang. Jag vill tillägga att det särskilt för dr. Willoch, som endast presterat skrifter inom ett enda begränsat område, hade varit tacknämligt om tillfälle hade givits till föreläsningar. Dr. Willoch hade då fått tillfälle att visa sin skicklighet på några av de många områden, som upptagits i hans meritförteckning över föreläsningar och otryckta skrifter, och han hade då helt visst kunnat bliva föremål för en högre och säkerligen rättvisare uppskattning.

Antiquar fil. dr. *Anders Bugge* framträder som en auktoritativ kännare och forskare på flera stora områden av norsk konsthistoria. Den kyrkliga konstens alla manifestationer från äldsta tid till våra dagar är hans ena huvudområde; han har här sysslat ingående med alla grenar av konst: Arkitektur, måleri, skulptur, konsthandverk. Den profana byggnadskonsten i Norge är hans andre huvudområde; han har även här överskådat samtliga epoker från äldsta tid, men särskilt kommit att fördjupa sig i empirens norska arkitekturhistoria. Men dessutom har han i mångfaldiga skrifter sysslat med de flesta grenar av konst, särskilt från äldre tider.

Bugges kyrkobeskrivningar äro legio och han har här ensam utfört ett arbete, som är en paralell till det i Sverige utkommande sammelverket *Sveriges Kyrkor*. Förf. har själv utgjort ett helt ämbetsverk. Det är naturligtvis icke möjligt att i detalj genomgå detta imponanta inventeringsarbete. Bland annat bör observeras

de förnäma utredningarna över de stora norska domkyrkornas byggnadshistoria, där förf. med historiskt, kyrkopolitiskt, arkeologiskt och konsthistoriskt material format sina historiker. Han har dessutom bl. a. undersökt stavkyrkoarkitekturen och särskilt dess beroende av stenbasilikan, samt utfört en stor mängd specialundersökningar över olika provinsers kyrkoarkitekturhistoriska bestånd och säregenhet.

Ett flertal studier beröra medeltida norsk skulptur, som genom Bugges forskningar i väsentliga delar klarlagts. Sålunda har han i kunsten langs leden i Nord givit en fyllig behandling av Bernt Notkeskolans verk i Norge, och i Gulbrandsdalen och Utsigt över Vestfolds kunsthistorie bl. a. upptagit dessa distrikts skulpturala minnen till behandling; hans metodiska, stilkitiska tillvägagångssätt suppleras av ett kraftigt realistisk grepp i företeelserna och av en psykologisk tolkning av de enskilda verken. De båda studierna Hellig Olaf och Den kjortelklædde Kristus utmärka sig för ikonografisk lärdom och för ett intressant, vetenskapligt begründat utskiljande av de specifikt norska dragen i framställningen. I en rad uppsatser har Bugge behandlat kyrko-flöjlarna med deras fornnordiska ornamentik och han ser i den minnen från vikingaskeppens stävprynader, när de voro klädda till parad. Även det medeltida kyrkomåleriet har varit föremål för hans intresse (bil. 15). Han har ävenså utfört en inventering av den norska gravstenen och hans teckning av dens form och ornament har utvuxit till en koncentrerad stilhistoria. Sina norska kyrkokonstforskningar har Bugge sammanfattat i verket Nordisk Kultur (bil. 25), där han följer utvecklingslinjen från de äldsta stavkyrkorna fram till reformationstiden. Det är en i sin fasta historiska dokumentation och i sin överskådlig het mönster-gill framställning, i väsentliga delar bygd på förf.s egna mång-taliga specialundersökningar.

Redan denna verksamhet, som här flyktigt skisserats, är i sig själv respektingivande. Men Bugges sällskilt betydelsefulla ställning inom nordisk konstforskning är beroende av att han förenar en vid kunskap och erfarenhet inom föremålsforskningen med en djup teologisk bildning. Hans kyrkliga konsthistoria blir icke blott och icke framför allt en historia om formernas utveckling, men en historia om det andliga liv, som uttrycker sig i dessa former. Dessa idéhistoriska synpunkter genomlysa hela hans kyrkohistoriska författarskap. Särskilt bör påpekas några märkliga uppsatser omkring detta tema. I Dogmatikk og kunst i den gammel-lutherske kirke i Norge (bil. 39) ger förf. en kortfattad,

men synnerligen orienterad skildring av kyrkoutstyrelsens ikonografiska avsikter, där motivval, placeringar, accentueringar i kyrkorummet få sin sinnebildliga belysning och förklaring. Förf. låter sociala, filosofiska, teologiska faktorer belysa sitt tema. I Den lutherske kirkes motivskat (bil. 43) gör förf. sinnrika jämförelser mellan luthersk predikokultur och konst, belyser bildverkets symboliska betydelse och framhäver dess samband med folk känslan, samt framvisar intressanta prov på bildmässigt utvecklad teologisk lärdom (ex. Stavangers Domkirkes predikstol). *Ecclesia triumphans* (bil. 11) är en särskild på Måle och Künstle byggd ikonografisk studie, men med stor sinnrikhet tillämpad på de norska förhållandena, däri särskilt intressant utvecklas, hur den nordiska djurornamentiken övertager det teologiska sinnebildsspråket. Här som alltid har förf. en förmåga att med ständig blick öppen för europeiska förhållanden fastslå Norges nationella egenart. Han har med sina olika arbeten skapat en den norska kyrkokonstens betydelselära.

Hans omfattande arbeten inom kulturminnesvården ha givit honom tillfälle till en saksforskning, som sträcker sig över hela landet. Men han nöjer sig icke med att tillvarataga och vetenskapligt beskriva minnesmärkena. Han ser även fornminnesvården ur idéhistorisk synpunkt. Han har givit uppslagsrika, lärdomshistoriska skildringar av Norges antikvariska upptäckt (bil. 123) och av Stavkyrkans upptäckthistoria (bil. 121). Hans förmåga att här sammanknyta konsthistorien med Norges nationella historia är av stort värde.

I ett stort antal arbeten har Bugge även bearbetat profan byggnadshistoria och därvid kartlagt prästgårdens byggnadskultur i Norge, drivit vittgående undersökningar över fortifikationsarkitekturen från 1500-talet till 1800-talet, skrivit en kortfattad norsk arkitekturhistoria (fra Urnes til Universitetet) samt en allmän norsk byggnadshistoria under 1500- och 1600-talen. Hans största undersökningar inom profanbyggnadskonsten hänföra sig till hans stora verk över arkitekten Grosch (bil. 38). I direkt samband med denna undersökning står förf.s märkliga översikt Romantisk klassicisme (bil. 40). I den senare skriften fastställer han den klassicerande Köpenhamnskolans universella betydelse och öppnar därifrån ett mäktigt perspektiv över europeisk byggnadshistoria Athen—Wien—Oslo. Hans skildring av klassicismens romantik är av slående riktighet. Det monumentala arbetet över Grosch ger förf. tillfälle att utöver den rent sakhistoriska behandlingen giva stora översikter över klassicismens och romantikens

stilrørelser och att betrakta runsgestaltningen idéhistoriskt. Monografien över Grosch, som sorgfälligt framför ett stort material, växer härigenom i betydelse långt utanför sitt emne. Den klarlägger symbolvärden i det arkitektoniska rummet.

I fråga om bildande konst — skulptur och måleri, — från nyare tid har Bugge visserligen icke en produktion, som står i paritet med hans övriga. Men hans kyrkundersökningar hava dock fört honom i intim kontakt med det norska konstbeståndet även på detta område; han har bearbetat i specialstudier ett stort antal porträtt, tillfört bl. a. Elias Fiigenschoug en del nye bilder, samt även kommit att studera skulpturskolor från nyare tid. Det händer honom att vid dylika smärre undersökningar ställa in förhållandena under en större synvinkel. När han exempelvis behandlar några östländska bildhuggare från början av 1700-talet, ger det honom anledning att undersöka akantusstilens vandring från det franska hovet, över kyrkan, till det norska allmogehemmet (bil. 27). Avhandlingen om Grosch ger honom även anledning till att tränga in i landskapskonsten vid 1700-talets slut och 1800-talets början; hans studie över H. A. Grosch utgör ett beaktansvärt bidrag till den norska landskapskonstens så ofta behandlade historia.

Förf.s bekantskap med hela den norska konsthistorien ger honom även möjlighet att få originella grepp på nyare tids konst, där särskilt den religiösa framställningen varit föremål för hans intresse. En dylik liten stils-kiss av osedvanligt intresse är inledningen till uppsatsen över Frøydis Haavardsholm. Det blir en helhetssyn över norsk nationell egenart, som här på några korta sidor levande framställas. Förf. påvisar den dramatiska spänningen i bildviljan, och utläser dess verkan alltifrån 800-talets skeppsarkitektur, över stavkyrkornas uppbyggnad och ornamentik fram ända till 1800-taleromantiken. Denna studie rymmer iakttagelser av konstpsykologisk valör.

I en inledning till verket Norsk kultur i samtida bilder har förf. ävenså givit en mer kulturhistoriskt orienterad skiss av den norska konstutvecklingen från tidig tid till 1800-talets början.

Även konsthantverkets historia har varit föremål för flerfaldiga studier; sålunda har förf. framlagt forskningar rörande fajans-tillverkning, möbler, glasmåleri. Särskilt fajansstudierna vittna om ingående kunskaper inom den europeiske konstindustrien.

Bugges största produktion ligger inom den norska konsten. Men han har vid dess behandling städse haft blicken öppen utåt och i vissa avhandlingar har han givit sammanfattande skil-

dringar av europeisk konst. Han har sålunda skrivit en kortfattad historik över bildkonsten (bil. 1) och just avslutat en större översikt över Oldtiden i Europa og Vestorienten (bil. 14). Särskilt den sistnämnda skriften visar Bugges eminenta förmåga att levande sammenfattningar; han undviker uppräknande av detaljer, men förmår att på politiska, sociala och psykologiska grundvalar bygga upp en levande konsthistoria. För en lärareverksamhet i konsthistoria räknar jag dessa arbeten som väsentliga meriter.

Ju mer man läser Bugges skrifter dess mer fångslas man av den friskhet och mångsidighet i synpunkter, det djup i lärdom, den gestaltningskraft i fantasien, han äger. Allt, även det minsta, kan under hans händer växa till betydighet.

Vid en jämförelse mellan de trenne sökande, doktorerna Bugge, Grevenor och Willoch, framgår genast att dr. Willoch får träda tillbaka för de båda andra.

De återstående sökande, dr. Bugge och dr. Grevenor, äro båda mogna forskare med en stor och mångsidig produktion bakom sig. De äro båda högt meriterande till en professur i konsthistoria.

Dr. Grevenor äger gedigna forskarmeriter, stor sakkännedom över vida områden, grundlig historisk skildringsförmåga, stilkritisk skicklighet och ett utpräglad estetisk sinnelag. Han står i ett intimt förhållande till levande konst och äger förmåga att ställa det historiska studiet i kontakt med konstnärligt liv.

Dr. Bugge riktar sig mer mot de arkeologiska, etnografiska, kulturhistoriska och idéhistoriska sidorna av konstens manifestationer. Han äger ävenså utomordentlig insikt i formalestetiska frågor, men låter dem genomlysas och förklaras av folkpsykologiska eller idémässiga betydelser. Dr. Bugge är en allsidig humanistisk vetenskapsman av betydande resning, en genom kapacitet, lärdom, uppslagsrikedom och vetenskaplig originalitet, markant forskarpersonlighet.

Jag uppför sålunda de sökande i ordningen: 1. Dr. Bugge. 2. Dr. Grevenor. 3. Dr. Willoch.

Professor *Axel L. Romdahls* uttalelse av 11 nov. 1935.

Till fullgörande av det mig givna uppdraget att avgiva yttrande om kompetensen hos de sökande till professorsämbetet i konsthistoria vid Universitetet samt den ordning i vilken de böra ifrågakomma att utnämnas till denna befattning har jag äran anföra följande:

Antikvar dr. *Anders Bugge* har utom sina studier inom den filosofiska fakulteten, avslutade med vinnandet av doktorsgraden, bedrivit theologiska studier och avlagt theologisk ämbetsexamen och praktisk theologisk examen med högsta betyg. Dessa för en konsthistorikar ovanliga theologiska lärdomsmeriter böra icke undervärderas då de theologiska studierna måste ha givit honom en utvidgad och fördjupad humanistisk bildning.

Efter sex års tjänst vid Kunsthindustrimuseet i Oslo gick dr. Bugge över till anställningen såsom antikvar hos »Foreningen till norske Fortidsminders Bevaring» och därefter vid Riksantikvariatet. Han har genom dessa tjänster vunnit en ingående kunskap om så väl konstslöjd som arkitektur i Norge från olika skeden och funnit en betydande praktisk vetenskaplig och administrativ erfarenhet.

Även om dr. Bugge haft naturlig anledning att ägna sina forskningar företrädesvis åt det norska konsthistoriska materialet och de problem som äro förknippade med detta, har han icke försummat att genom resor i utlandet och studier av den vetenskapliga literaturen skaffa sig de grundliga kunskaper om den europeiska konsten och dess historia, som äro en oundgänglig förutsättning för en framgångsrik och gedigen forskning rörande de konsthistoriska företeelserna inom ett avgränsat geografisk och nationellt område. Väl rustad med konsthistorisk kringssyn och allmänbildning har han gått till de forskningsuppgifter hemma i Norge åt vilka han ägnat sitt arbete.

Dessa uppgifter ha visserligen betingat ett sysslande med en mångfald av ofta till synes oansenliga, vitt kring landet spridda monument, kyrkor, prästgårdar, fästningsverk, allmogebyggnader och ämbetsmannabostäder på landet, borgarhus i städerna, målningar och inredningsföremål av allehanda slag. Men även om det väldiga material, insamlat dels av honom själv, dels av andra, vilket passerat genom hans händer, mestadels har framlagts i inventariets eller katalogens form, saknas i hans klara åskådliga beskrivningar och redogörelser sällan de perspektiv mot helheten och syntesen som göra detaljerna till led i ett större sammanhang. Genom sitt sysslande med det omfattande materialet från landets olika delar har dr. Bugge vunnit en översikt av Norges bygnadskonst genom tiderna som satt honom i stånd att få ett levande grepp om förut föga beaktade företeelser och deras betydelse som uttryck för norskt kynne och norsk historia, såsom den militära arkitekturen, den borgerliga byggnadskulturen i städerna och ämbetsmannabebyggelsen runt om i landet. Hans

avhandling för den filosofiska doktorsgraden »Arkitekten, stads-konduktör Chr. H. Grosch» är ägnad åt ett ämne av central betydelse för Norges arkitekturhistoria under 1800-talet och har givit honom anledning att ingående syssla med den nyklassiska och romantiska epokens europeiska konstkultur. Undersökningen är genomförd med stor omsorg och grundlighet, framställnings-sättet är klart, åskådligt och värdigt.

Åt ett område helt skilt från den epok varifrån ämnet till hans doktorsavhandling har hämtats, de norska stav-kyrkorna, har dr. Bugge ägnat ingående forskningar, som hittills visserligen föreliggande publicerade endast i den förberedande formen av en kortfattad resumé från XIIIde internationella kongressen för konsthistoria i Stockholm 1933, men som, enligt vad denna ger vid handen, tydligen komma att ge betydelsefulla bidrag till lösandet av de med denna viktiga monumentgrupp förknippade problemen.

Även om dr. Bugge i samband med sin ämbetsgärning såsom antikvar kommit att i särskilt grad ägna sig åt arkitekturhistorisk forskning, har han dock jämväl funnit tillfälle att framgångsrikt syssla med norskt måleri från äldre skeden — »Nyfundne rester av middelalderlige malerier i Lårdal kirke» (Årb. 1922), »Norske portretter og billeder, restaurerte og undersøkte» (Årb. 1918, 1920, 1921, 1922, 1925», Elias Fiigenschoug. Nyopdagede billeder» (Kunstmuseets Aarsskrift, Kbh. 1924) — med norsk skulptur från medeltid och efterreformatorisk tid, med fajanser, glas, metallkonst — de märkliga förgyllda flöjlar från vikingatid och tidig medeltid han publicerat och delvis själv funnit — med ornamentik, paramantik och ikonografi. I en rad översiktsarbeten har han sammanfattat sitt vetande och givit livfyllda skildringar och synteser, tillgängliga för vida kretsar.

Med utgångspunkt i det framfarna har dr. Bugge låtit sina intressen sträcka sig in i det moderna konstlivet, energiskt propagerande för »Kunst og kvalitet i kirkens utstyr».

Dr. Bugge hänvisar beträffar den utländska konsten till de omfattande resor han varit i tillfälle att företa till flertalet europeiska konstländer och till att han genom dessa vunnit direkta intryck av de viktigaste arkitektoniska monument, konstgallerier och museer i Europa. Speciella forskningar över utomnorska ämnen har hans trägna sysslande, såsom forskare och tjänsteman, med det norska materialet icke medgivit, men han har i den i korrektur föreliggande delen av Verdens Kunst-histori, Oldtiden i Europa og Vestorienten, givit prov på omfattande kunskaper och en frisk personlig inlevelse i ämnet som

gör denna bok värdefull även såsom specimen för den akademiska lärarebefattning, i det att den ger en föreställning om utmärkta egenskaper såsom undervisare.

Samtidig som dr. Bugge är en grundig utforskare av det konsthistoriska materialet, en trägen arbetare i fältet, äger han förmågan att se sammanhang och draga linjer. Med gedigen vetenskaplighet förenar han en lycklig förmåga att på ett intresseväckande sätt göra forskningens resultat tillgängliga och att göra den fruktbarande för det aktuella kulturlivet.

Dr. *Henrik Grevenor* har liksom sin medsökande, dr. Bugge, bakom sig en lång förtjänstfull verksamhet på museibauan och har genom detta sitt arbete vunnit en förtrogenhet med konstföremål, deras kvalitet och tekniska utförande som knappast kan erhållas utan långvarigt arbete såsom museiman eller allvarlig samlare. Oaktet han, såsom av ansökningen framgår, varit strängt upptagen av sina tjänster vid Norsk Folkemuseum och Kunstindustrimuseet har han medhunnit talrika resor och en omfattande och gedigen litterär och vetenskaplig produktion. Denna berör ett stort antal områden av konst och hantverk från förhistorisk tid och till nutiden, företrädesvis olika grenar av konstindustri såsom keramik, glas, guldsmedarbete, bokkonst och textil. Hans huvudsakliga forskningar ha berört det norska måleriet under renässansen och barocken och ha sammanfattats i den stora doktorsavhandlingen från år 1928. Denna är att betrakta såsom ett grundläggande arbete inom ett tidigare föga studerat fält. Ämnet kan i och för sig anses otacksamt, då ju det behandlade materialets konstnärliga kvalitet i de flesta fall är ganska ringa. Desto större beundran måste man skänka den tålmodiga forskning som dragit fram så många förbisedda ting i ljuset och den klokhet i omdömet som låtit detta vara detta och icke låtit författaren giva vika för den frestelse som lätt nog kunnat göra sig gällande att tillmäta konstnärer och konstverk en större betydelse eller ett större värde än som tilkommit dem i verkligheten.

På ett förträffligt sätt redogör han i sitt kapitel »Arbetsförhåll och utbildning» för de betingelser under vilka de gamla ämbetsmålarna och konterfejarna arbetade. Med grundlighet och spår-sinne har författaren undersökt de konstnärliga källorna till ett stort antal av de bevarade kompositionerna och i många fall lyckats uppvisa de kopparstick som utgjort förebilderna till olika scener och figurer. Författaren har genom detta arbete dokumenterat en verklig förtrogenhet med det europeiska måleriet under

de perioder över vilka hans framställning sträcker sig och har förmått inordna konstföreteelserna inom de avlägsna norska bygderna i det större europeiska stilsammanhanget. Boken om Norsk Malerkunst under Renässanse og Barokk är ett verk av en mogen och kunnig forskare, som även när hans sysslar med detaljer aldrig förlorar översikten och som trots att hans ämne många gånger kan tyckas ligga mera inom kulturhistorien än inom konsthistorien likväl aldrig släpper den konstnärliga grundsynen eller prutar av på de konstnärliga kvalitetskraven. Oaktat han hittills icke funnit anledning att syssla med problem utanför den norska konsthistorien eller av större principiell räckvidd är han i besittning av den lärdom, översikt och metodiska skärpa som äro förutsättningarna för ett framgångsrikt bedrivande av konstvetenskaplig forskning över viktiga och krävande uppgifter, från vilket område dessa må hämtas. Genom sin beröring med och sitt intresse för den levande konsten bör han ha stora förutsättningar att såsom lärare väcka intresse för denna hos sina lärjungar och inom vidare kretsar och att låta det levande nuet och det förgångna konfronteras med verandra på et sätt som kan lända såväl vetenskapen, som det aktuella konstlivet till båtad.

Dr. Grevenors studier av norsk målar Konst ha ej begränsats till de äldre epoker han i sin doktorsavhandling behandlat utan ha gällt även ett par utav 1800-talets intressantaste målare, Lars Hertervig och Mathias Stoltenberg. Om den senare har han efter inlämnandet av sin ansökan utgivit en välskriven och vacker bok, i vilken mannens levnadslopp skildras och hans konst fint värdesättes. Dr. Grevenor har vid sidan av sitt museala arbete medhunnit att verka även såsom föreläsare vid universitetet samt att deltaga »i forefallende eksamensarbeide og disputaser».

Dr. Grevenor är otvivelaktigt en synnerligen dugande kraft såsom museiman och konsthistorisk forskare, med grundliga kunskaper inom vidsträckta områden, med klar metod och mycket god framställningsförmåga.

Dr. *Sigurd Willoch* har huvudsakligen ägnat sitt arbete såsom forskare och författare åt det norska måleriet under 1800-talet. Förutom smärre uppsatser, offentliggjorda i tidsskriften *Kunst og Kultur* och inledningar til kataloger jämte artiklar i *Salmonsens konversationsleksikon* och *Norsk biografisk leksikon* har han utgivit tre monografier, *Olaf Isaachsen*, 1926, *August Cappelen* og *den romantiske landskapskunst*, 1928, *Maleren Thomas Fearnley*, 1932.

Den första av dessa böcker avhandlar en konstnär som genom den ojämna kampen att finna uttryck för sin medfödda koloristiska begåvning och att nå jämnvikt mellan sina syften och sin förmåga erbjuder mycket av intresse ur konstnärpsykologisk synpunkt. Författaren har också tillvaratagit de möjligheter ämnet erbjuder och har icke låtit sig förledas till övervärdering av den behandlade konstnären och hans insats i den norska konstens historia. Endast i mindre mån har han haft anledning att gå in på den almänna europeiska konstutvecklingen under den tid då Olaf Isaachsen verkade.

Ur denna synpunkt är boken om Cappelen mera givande. Den norske målaren är på et intressant sätt inställd i det historiska sammanhanget, Düsseldorfsskolan och dess romantiska landskapsmåleri, och författaren visar sig väl behärska landskapsmåleriets historia och sammanhangen inom denna.

De kunskaper han ådagalagt i boken om Cappelen kommer honom till gode vid utarbetandet av den omfattande monografien över Thomas Fearnley.

Fearnleys eget konstnärsskap representerar på sätt och vis ett genomsnitt av den samtida europeiska målarkonsten. Danmark, Sverige, Dresden, München, Paris och England voro jämte hemlandet Norge skådeplatsen för Fearnleys liv och verksamhet. Det har för författaren varit en tacksam uppgift att framställa konstnären i dessa olika miljöer och att åskådliggjöra de intryck de gjort på honom.

Det synes emellertid som om författaren mer än han gjort kunnat gått in på de sammanhang som kunna finnas mellan Fearnley och landskapets mästare på de olika orter där han arbetat. Förhållandet till Constable beröres visserligen å s. 174—175, men författaren har endast antytt att Constable haft inverkan på Fearnley, särskilt i studierna, och har icke närmare studerat denna inverkan, vilket dock bort vara en tacksam och intressant uppgift. Den i färg återgivna målningen »Patterdale den 13. sept. 1837» är, synes det mig, i hög grad belysande för vad Fearnley mottagit av den store engelske landskapsmålaren.

Beträffande Turner sluter författaren av ett par skämtmålningar — den ena efter en skiss av Cope: »Fearnleys syn på Turner er klar, engländeren kunde være interessant nok, men det gikk ikke an å følge ham». Den återgivna skämtbilden efter Cope torde dock närmast få uttrycka beundran, och att Fearnley icke stått främmande för Turners syften och uttrycksmedel framgår

otvetydligt av den i boken i färg avbildade »Kanal i Amsterdam 1840—41», som slående erinrar om Turners konst.

Även på andra punkter kunde studiet av Fearnleys beroende av andra konstnärer vara mera ingående studerat. Författaren jämför Dahls och Fearnleys behandling av motivet »Slindebjerken», men han går icke in på att den säregna vemodigt högtidliga stämningen i Fearnleys tavla otvivelaktigt har sammanhang med Caspar David Friedrich. Denna konstnar nämnes visserligen i kapitlet »Hos Dahl i Dresden». Det heter s. 62 »hvardan Fearnley personlig stillet sig overfor de samtidige malere i Dresden, vet vi omtrent ingenting om. Mange av de unge flokket sig nettop i disse årene omkring Friedrich og Dahl. Noen av dem søkte å efterligne Friedrichs beåndede romantikk». Författaren kunde dock ha undersökt Fearnleys ställning till Friedrich genom att studera hans egen konst. Han har i själva verket också gjort det s. 65—66 och s. 68—69 i det han konstaterat ett starkt inflytande av Friedrich i dem båda landskapen »Öde egn» och »Houge bro». Att denna inverkan icke varit alldeles oväsentlig framgår av att den ännu gör sig gällande i »Slindebjerken».

Studiet av påverkningar kan visserligen lätt nog bliva självändamål och leda till en idélös jakt på överensstämmelser och analogier, men det är oundgängligen nödvändigt just ifråga om en konstnär som Fearnley, så rörlig och så mottaglig för skiftande intryck. En sådan konstnärs personliga egenart framträder klarare då man studerar vad han mottagit från främmande och hur han mottagit det. Studiet av Thomas Fearnleys konst kunde otvivelaktigt ha genomförts med större skärpa och så att hans utveckling framstått åskådligare än den nu gör. Dr. Willocks behandling av de ämnen han valt utmärker sig för en god och uttrycksfull stil och han finner icke sällan fina och slående formuleringar för sina omdömen. Hans författarskap vittnar om sinne för konstnärliga värden och konsthistoriska sammanhang, men han har ännu icke prövat sina krafter på uppgifter ägnade att skola spårsinnet och den vetenskapliga metoden. Han kan åberopa at han genom resor vunnit en förtrolig känedom med gångna tiders konst i skilda länder, men denna känedom har ännu icke dokumenterats genom att han tagit upp till lösning konsthistoriska problem knutna till det material han sålunda genom självsyn behärskar. Det torde dock vara ett ofrånkomligt faktum att man vinner en djupare förståelse för ett konstskede endast genom att med den koncentration det veten-

skapliga arbetet kräver fördjupa sig i dess företeelser och problem.

Han karaktäriserar i sin ansökan själv sin forsknings inställning på följande sätt: »Som det vill fremgå av omtalen av mine reiser har jeg hatt anledning til å studere de forskjellige tidsrum av kunsthistorien. Jeg har da heller ikke ensidig konsentrert mig om noen enkelt epoke eller kunstgren — om enn billedkunst er min hovedinteresse — men søkt å tilegne mig en jevn innsikt. Emnene for mine forelesninger vil gi et mere dekkende uttrykk for mine interesser enn mine kunsthistoriske arbeider, som i alt vesentlig behandler norsk kunst i 19de århundre. Det er nærmest ytre forhold som gjør at jeg ikke har gitt mig ikast også med andre opgaver. *Med de sparsomme hjelpemidler som står til rådighet i Oslo, viser det sig omtrent ugjærlig å arbeide med utenlandsk kunst. Det er dessuten små muligheter for å få publisert noe over ikke-norsk kunst.*» Såsom det framgår av denna hans forklaring har han visserligen för sin konsthistoriska allmänbildning tillgodogjort sig de resor han i stor utsträckning haft tillfälle att göra, och givetvis äger självsyn inom vida områden av konsten sitt stora värde för en undervisare i konsthistoria. Men det synes icke vittna om starkare rent vetenskaplig livaktighet och initiativkraft att icke något ämne under alla dessa resor lockat honom till vetenskapligt studium och litterär produktion. Därest han varit bunden till hemlandet kunde han haft skäl för sin begränsning till sysslande med norsk konst, om också ej enbart med 19. århundradets. Som det nu är kan denna förklaring icke gälla. Uttalandet att det är »omtrent ugjærlig» att arbeta med utländsk konst med de sparsamma hjälpmedel som stå till förfogande i Oslo synes vittna om en oföretagsamhet, som hos en lärare vid ett universitet är allt annat än förebildlig. Särskilt om man haft tillfälle till påbörjandet av en undersökning på någon konstart ute i Europa bör det ju ej möta hinder att fullfölja den med tillhjälp av den litteratur och det utbildningsmaterial som i våra dagar lätt nog kan anskaffas i en nordisk universitetsstad. Möjligheterna av att få publicera torde icke vara så små att detta kan tillåtas att förkväva forskningsdriften därest en sådan verkligen förefinnes. Den självkaraktäristik dr. Willoch funnit för gott att giva gör det frestande, att sätta hans vetenskapliga kompetens i tvivel och att utesluta honom från ett rum vid uppsättandet av de sökande till den ifrågavarande professuren i ordning efter deras vetenskapliga skicklighet. Men då hans utgivna arbeten vittna om omsorgsfullhet och konstnärlig

blick vill man gärna hysa förhoppning om att han i framtiden skall komma att röja starkare förmåga av initiativ och forskarglädje och kunna göra positiva insatser av värde även utanför det trånga område han hittills utstakat för sin forskning.

Efter att ha redogjort för den uppfattning om de tre sökandes — dr. Anders Bugge, dr. Henrik Grevenor, dr. Sigurd Willoch — egenskaper såsom konsthistoriska forskare och författare jag vunnit genom studiet av deras skrifter går jag att med återopande av denna upställa dem i den ordning i vilken jag anser dem höra komma i fråga till det sökta professorsämbetet i konsthistoria vid Universitetet i Oslo.

Jag förklarar samtliga sökandena kompetenta, dr. Willoch dock, under hänvisning till förut given motivering, med tvekan.

Jag sätter i *främsta rummet* dr. *Anders Bugge* på grund av hans omfattande, på självsyn och egen forskning grundade kunskaper om det norska konsthistoriska materialet, på grund av hans allmänna konsthistoriska lärdom, på grund av hans förmåga att med omsorgsfull undersökning av enskildheterna förena en vidsynt blick och sammanfattande historiska perspektiv och slutligen på grund av den lyckliga förening av vetenskaplig grundlighet och klar och frisk framställning han i sitt skriftställarskap ådagalagt.

Jag sätter i *andra rummet* dr. *Henrik Grevenor*. Även han är en gedigen och mogen forskare med god framställningsform, men han är knappast i besittning av samma vidd och samlade kraft som karaktäriserar hans av mig i främsta rummet placerade medtävlare.

Jag sätter i *tredje rummet* dr. *Sigurd Willoch*. Hans monografier över norska målare från det nittonde århundradet kännetecknas av fin känsla och smakfull form. Men han har icke upptagit till behandling ämnen som ställt strängare krav på metodisk forskning, och i sin ansökan till professorämbetet har han deklarerat en försagdhet inför ämnen av annan art än dem med vilka han hittills sysslat som måste övervinnas innan han såsom vetenskapsman kan ta upp en allvarlig tävling med forskare så förtjänta som hans båda medtävlare.

Museumsdirektör *Jens Thiis'* uttalelse av 5 august 1935.

Av de inkomne ansökningar og det innsendte materiale av trykksaker fremgår følgende:

Ansøker 1 (dr. *Anders Bugge*) er 46 år, ansøker 2 (dr. *Henrik Grevenor*) er 39 år, ansøker 3 (dr. *Sigurd Willoch*) er 32 år. Alle

kan således sies å være videnskapsdyrkere i sin beste alder, og *aldersspørsmålet* bør i slikt tilfelle ikke være av vesentlig betydning. Er vi best tjent med den yngste av ansøkerne, tar vi ham, foretrekker vi den eldste eller den nesteldste, velger vi en av disse. Alle har en akademisk utdannelse og har tatt sin doktorgrad i kunsthistorie, ansøker 1 og 3 i spesielle emner på det norske område, den ene i arkitektur, den annen i nyere malerkunst, mens ansøker 2 har valgt sig et mere omfattende emne i norsk malerkunsts historie under renessanse og barokk. Ingen av dem synes hittil å ha arbeidet inntrengende og selvstendig med stoff hentet fra verdenskunsten, utenfor Norge, selv om de alle har reist og sett meget. Dette gjør dem forsåvidt alle i mine øine *mindre* kvalifisert for den stilling som nu skal gjenoprettes. Stillingen er et professorat i *universel* kunsthistorie, selv om det er ønskelig at den vordende professor har særlig innsikt i *norsk* kunst, eldre og nyere.

Dette er for mig et *prinsippspørsmål* av høieste betydning. Når professoratet i kunsthistorie efter den lange undlatelsestid atter skal beklædes — for det har aldri vært nedlagt, bare efter professor C. W. Schnitlers død stått ubesatt — så må valget skje ikke på et trangt nasjonalistisk grunnlag, men på et humanistisk og universelt. Man har professorater og dosenturer i religionsforskning, kulturforskning og i de mest fremmede sprog og deres historie. Det vilde være absurd å tilsidesette forskningen og fremstillingen av verdenskunstens historie og estetiske verdier til fordel for den særlig norske kulturforskning som professor Schnitler fortrinsvis drev og som han førte sine elever inn i, og alle tre ansøkere er på sett og vis S.s elever. Ære være Schnitler for det rydningsarbeide han foretok på mindre påaktede og kjente områder i vår kunst- og kulturhistorie, og som er blitt fortsatt av hans elever og efterfølgere. Men det må vel innrømmes at en stor del av dette forskningsarbeide var og er av vesentlig anti-kvarisk og kulturhistorisk art.

Et er kulturhistorie, et annet kunsthistorie, hvor stilkritikk, kvalitetssans og estetisk vurdering spiller en vesentlig rolle. For mig står det så, at kunsthistorien i dette land efter professor *Dietrichsons* og dr. *Auberts* død er kommet inn i et altfor trangt nasjonalt spor og at kulturhistorie og kunsthistorie ikke holdes tilstrekkelig ut fra hverandre. Arkivforskning, registrering og katalogisering er nyttige hjelpefag for begge videnskaper, men det er ikke i sig selv videnskap. Og det forekommer mig at den kunstneriske kvalitetssans er blitt svekket under den ivrige

antikvariske og kulturhistoriske samlervirksomhet. En bygning, en gjenstand, et maleri eller en haveskulptur blir ikke kunst, fordi den er gammel og kan arkivdateres. Det er fremfor alt kvalitetssansen og det kunstneriske syn som må vekkes og trenger en talsmann fra den nye professorstol!

Ganske vist, man kan si, at den nyere kunsthistorisk forskning ikke har gjort annet enn å følge historieforskningen i dens materialistiske metode med vesentlig konsentrasjon om økonomiske og sociale problemer (den marxistiske skole). Men kunstneriske verdier lar sig nu engang ikke innordne i dette system og trenger en annen idélære.

Et moment som har vært meget bestemmende for yngre kunsthistorikere i vårt land, er den voksende interesse for nasjonal tradisjon, folkekunsten, folklore og bygdetradisjon, etterfulgt av bytradisjon. Men også dette er spesialiteter av kulturhistorisk art som bare har en løs sammenheng med den universelle kunsthistorie.

Folkemuseets grunnleggelse av *Hans Aall* for vel 40 år siden, dets raske vekst og utvikling, de store *Sandvigske samlinger* på Lillehammer, de mange oppblomstrende bydemuseer og bymuseer, *Oldsaksamlingen* i Historisk Museum og de andre arkeologiske samlinger i landet, *Riksantikvariatet* og *Kunstindustrimuseene* trengte ung og virksom arbeidskraft og trakk i stor utstrekning unge kunsthistorisk utdannede mennesker til sig som amanuenser og etterhånden som lønnede funksjonærer. Dermed blev de i sitt studium og arbeide trukket inn i den nasjonalt kulturhistoriske retningslinje med fare for å festne der. Av de tre ansøkere er det bare nr. 3 som ikke har vært knyttet til kulturhistorisk museums- eller arkivararbeide, men har drevet fri studier i malerkunsten.

Man må ikke misforstå mig derhen, at slikt museums- eller arkivararbeide skulde være forringende eller uviktig for ansøkernes kapasitet. Jeg har jo selv hele mitt liv vært museumsmann og mener at jeg som kunsthistoriker har hatt den største nytte av det, kan i det hele tatt på min livsaften ikke tenke mig en lykkeligere stilling. En annen sak er det, at man også ved siden av kan føle trang til å øve kunsthistorisk *lærervirksomhet*. Museumsarbeidet er med dets forbindelse av videnskapelige og praktiske krav, i dets uavlatelige forhold til kvalitetsspørsmålet og det levende kunstneriske liv, den beste utdannelse en ung kunsthistoriker kan få. Kunstverdiene stiller sig utstillingsmessig frem i det klareste lys, den dekorative sans og følelsen for

sammenheng, balanse og harmoni utvikles. Og katalogarbeidet stiller store krav til historisk viden og nøiaktighet.

Jeg anser det derfor for et fortrin for en kunsthistoriker at han har vært museumsmann eller har drevet museumsmessige studier. En annen sak er det, at de unge studerende ikke alltid har kunnet velge fritt det museum de helst vilde være knyttet til. Det er jo et faktum at Statens eneste kunstmuseum, *Nasjonalgalleriet*, i løpet av de 20 siste år har vært temmelig negligert av statsmaktene, stadig gått ned i bevilgninger og fått sine krav nektet. Galleriets innkjøpsbudgett er fra 30 000 kroner i perioden 1919—23 gått ned til 9500 kroner i 1934—35 og 14 500 kroner i inneværende budgettår. Sammenlignelsesvis har *Nationalmuseum* i Stockholm i de samme perioder hatt innkjøpsbevilgninger på 77 500, 69 500 og nu 45 500 kroner, og *Statens Muscum for Kunst* i Kjøbenhavn har hatt 144 000 kroner i 1920 og 104 300 kroner ifjor og i år. Et lignende misforhold er der med hensyn til videnskapelige *tjenestemen* ved de nevnte museer, vi har *tre* med en samlet lønn av ca. 19 000 kroner, ingen kontorhjelpe, Stockholm har *elve* med et lønningsbudgett på 30 000 kroner, Kjøbenhavn *fire* med en lønn av ca. 24 000 kroner, hvortil kommer rikelig kontorhjelpe.

Disse tall taler tydelig om hvor evneløst Nasjonalgalleriet har vært stillet i forhold til de andre institusjoner med hensyn til å knytte unge studerende til sig og opdra kunsthistorikere. Hadde Nasjonalgalleriet hatt adgang til *det*, vilde kanskje ikke valget av en ny kunsthistorisk professor vært så vanskelig som det nu fremstiller sig. Om grunnene til at Nasjonalgalleriet har hatt så ringe økonomisk fremgang med sine krav til bevilgninger hos statsmaktene kan jeg vanskelig uttale mig, da jeg i denne tid har sittet som dets leder. Sterkt medvirkende har det naturligvis vært at bygningens fullførelse og en delvis nødvendig ombygning ekstraordinært har krevet store summer. At Nasjonalgalleriet heller ikke i disse økonomiske nedgangstider har stagnert, men bevart sin høie stilling i publikums interesse og omdømme — det er procentvis i forhold til befolkningen det mest besøkte kunstmuseum i verden! — det beror på andre forhold, store private gaver og stiftelser. Men at Nasjonalgalleriet ikke ennå er blitt, hvad det har betingelser for å bli, et *centralinstitut for kunsthistorisk forskning*, det skyldes utelukkende pengemangel.

Samtidig med at Nasjonalgalleriet ikke kunde by den kunststuderende ungdom det den kunde gjøre krav på, utover et ganske godt lite bibliotek og en stor fotografisamling, kommer den graverende omstendighet, at *Universitetets ordinære*, ikke person-

lige professorat i kunsthistorie etter professor Dietrichsons fratreden og senere etter professor Schnitlers død i lange årrekker blev stående *ubesatt*, til stor hemning for det kunsthistoriske studium. Selv om jeg siden 1912 med en mindre tilleggs-gasje til min direktørstilling har virket ved Universitetet som »lærer i kunsthistorie« og fremdeles akter å gjøre det, har holdt forelesninger og kollegier, bedømt magister-avhandlinger og doktor-avhandlinger, holdt eksamener og fungert som opponent ved disputaser, alt sammen frivillig arbeide, som ligger utenfor mine reglementerte plikter som kunsthistorisk foreleser, — er det klart at jeg ikke kunde fylle den plass som en kunsthistorisk professor med sitt forskjellige virke i elevkretsen kan og bør innta.

Under stadig utsettelse av professoratets gjenoprettelse tilforordnet man vekslende dosenter »på prøve« for å holde forelesninger og øvelser. D'hr. doctores *Lexow*, *Grevenor* og *Willoch* har virket i årevis på denne måte og således holdt det kunsthistoriske studium »oven vande« Men det er klart, at dette provisorium ikke kunde fortsettes i det uendelige. Kunsthistorien har krav på et ordinært professorat ved Fredriks Universitet i Oslo, og *nu skal det altså besettes*.

Hvem skal man velge? Det er ikke noe lett spørsmål, fordi hver av søkerne har sine fortrin, men også sin begrensning i utdanning og virke. Jeg er ikke sikker på at den valgte fremgangsmåte med skriftlig avstemning utelukkende på innsendte trykte arbeider og publikasjoner, uten adgang til muntlig drøftelse er den rette. Tre av bedømmelseskomitéens medlemmer er hentet fra vårt naboland og kan ikke forutsettes å ha det personlige kjennskap til søkerne, som *også* tør ha betydning ved besettelsen av en så viktig lærerstilling. Med søkeres relative jevnbyrdighet faller valget vanskelig, og der er liten grunn til å tro, at en *enstemmig* innstilling vil kunne opnås uten muntlig drøftelse, som nok vil vise sig nødvendig. For en simpel flertallsavgjørelse med en overveiende utenlandsk nevnd er selvsagt en betenkelig sak.

Ansøkingene er ledsaget av en mektig bunke trykksaker, så å si rubb og stubb av hvad søkerne har fått trykt. Iallfall for de norske medlemmer av bedømmelseskomitéen vil det viktigste av disse publikasjoner være kjent. To av de innsendte doktor-avhandlinger, som særlig må legges til grunn, har jeg vært med å bedømme. Ved nærmere eftersyn viser det sig at den store mengde av de øvrige publikasjoner er tidsskriftartikler og små avhandlinger, utstillingskataloger med innledninger, til dels bare

på et par sider, med andre ord leilighetsarbeider, som ikke bør tillegges for stor vekt. I hvert fall må man ikke la sig imponere av *mengden* av disse trykksaker, hverken for den ene eller den annen ansøkers vedkommende. Og undersøker man *arten* av dem, viser det sig at de for størstedelen er av *kulturhistorisk* art, arkivforskninger, registrerende og beskrivende arbeider og kataloger av helt objektiv art uten kunstnerisk dømmende vurdering. De kan handle om gammel og nyere bygningsskikk og arkitektur, om gamle presteportretter eller epitafier av høist forskjellig, ofte ringe kunstnerisk verdi, eller om kunstindustrielle frembringelser på forskjellige særrområder som på temporære utstillinger er kommet frem i dagens lys, er blitt katalogisert opmålt og beskrevet. Det er nesten alt sammen detaljarbeide på vårt hjemlige norske kulturområde og jeg undervurderer ikke betydningen av det, beundrer tvertimot den flid og omhu, den utholdende forskertrang som er nedlagt i slike mere eller mindre uleselige arbeider. Men storparten av det er arkivarisk og musealt kontorarbeide av kulturhistorisk art, ikke fri, stilkritisk og estetisk dømmende kunsthistorie. Og jeg kan vanskelig forstå hvad det har med en lærerstilling ved Universitetet i universell kunsthistorie å gjøre. Man står nesten rådløs overfor denne mengde av historisk detaljviden, som er fortere glemt enn den er funnet, og som sjelden konsentrerer sig i kunstnerisk dom i et personlig subjektivt syn.

Objektivitet er en verdifull egenskap i all forskning, men den kan også være drepende, særlig i de s.k. »åndsvidenskaper«, hvor vurderingen av smått og stort er nødvendig og ut fra et givet, sjelelig begrunnet åndsstandpunkt. Det er det som man i sin tid kalte humnisme. Min mening er at også kulturhistorien må ha sin åndige begrensning i »kvalitet« og at den ubegrensede antikvariske samlervirksomhet av alt »gammelt« er forfeilet og forvirrende. For å uttrykke det krasst, jeg hører ikke til de kulturhistorikere som synes at Napoleons nattpotte er like interessant som en byste av ham i brent ler, skjønt begge er keramiske produkter fra samme tid!

Men jeg ser at jeg kommer på avveier og bør holde en mere akademisk tone. Altså tilbake til personspørsmålet mellem ansøkerne til dette professorat som nu *skal* og *må* besettes, fordi det er et uavviselig krav i vårt kulturliv.

Der er da bare den vei å gå, å betrakte de enkelte ansøkere hver for sig ut fra deres alder, utdanning og interesseområde, deres foreliggende produksjon og virksomhet, hvortil kommer det ikke

uviktige moment, den personlige opfatning av deres utviklingsmuligheter og skikkethet for stillingen.

Om aldersspørsmålet har jeg allerede uttalt mig, det bør ikke spille noen rolle, ingen av dem er overåring eller for unge. Jeg har også allerede berørt den begrensning som de alle har, at deres studium og forskervirksomhet hittil har vært vesentlig innskrenket til det *norske* kunst- og kulturområde. Deres produksjon forekommer mig å koncentrere sig best i deres *doktoravhandling*, som tydeligst avspeiler deres interesseområde, deres sakkunnskap og forskning, deres kunsthistoriske dømmekraft og fremstillingsevne. Alle tre er høit laudable arbeider over emner videnskapelig fortjente å utforskes og de er alle gjennemarbeidet med energi og kjærlighet til emnet. Den ene har skrevet om vår største norske empirearkitekt, som bl. a. har bygget Universitetet, den annen om den forholdsvis lite kjente og studerte malerkunst under renessanse og barokk i vårt land, den tredje har levert en inntrengende biografisk og kunstnerisk studie om en av våre ypperste og grunnleggende landskapsmalere fra forrige århundre.

Men med denne berettigede likestilling av tre fortjenstfulle kunsthistoriske arbeider kommer vi ikke personspørsmålet og det endelige valg nærmere. Jeg vil bare presisere at de alle er berettiget til å stille sig som ansøkere, og at vi har å velge mllmen en av dem

Ansøker 1 (dr. *Anders Bugge*) er den eldste av dem, kan muligens også betegnes som den »lærdeste« av dem og har den største litterære produksjon. Han sies også å skulle ha fremragende pedagogiske egenskaper og eier som menneske et stort og rikt gemytt. Men hans utdanning var oprinnelig ikke kunsthistorikerens. Han er teologisk kandidat og det er gjennom teologien og kirkehistorien at han er blitt ført til det arkeologiske, arkivale og kunsthistoriske studium. Dette er ingen dårlig vei, når det gjelder gammel og kirkelig kunst, bygningskunst og billedkunst. Dertil sitter dr. B. inne med omfattende historiske kunnskaper, særlig på det nordiske område og han må betegnes som en klassisk »humanist« som kan sine gamle sprog og eier stor litterær viden. Han har vært biblioteksmann og mangler heller ikke museumsmessig utdanning, forsåvidt som han i seks år har arbeidet ved Kunstindustrimuseet i Oslo. Men sitt rette arbeidsfelt fant dr. Bugge, da han i 1918 blev antikvar ved Fortidsmindesmerkeforeningen og senere fikk en utvidet og ledende stilling som antikvar i Riksantikvariatet hvor han fremdeles er som førstemann under riksantikvaren. Han har her utfoldet en

utrettelig og litterært produktiv virksomhet av antikvarisk og historisk art. På kunsthistoriens område har særlig *arkitekturen* tiltrukket ham og foruten sin store og staselige utgitte doktoravhandling om arkitekten *Chr. H. Grosch* (1928) har han utgitt et utall av mindre avhandlinger og artikler om norsk bygningskunst, særlig av kirkelig art, fra stavkirkene til festningsanleggene, prestegårdene og de gamle bygårder rundt om i landet. Også gammel norsk *portrettkunst* har han beskjeftiget sig med og registrert.

Dr. Anders Bugge er som det fremgår av hans lange litteraturfortegnelse først og fremst *historiker*, kirkehistoriker, bygningshistoriker, arkivar og kulturhistoriker på et utstrakt område, også det kunsthistoriske. Noe nærmere forhold til *moderne* kunst i eller utenfor Norge har jeg ikke kunnet opdage i hans produksjon, bortsett fra enkelte artikler om nyere kirkelig utsmykningskunst. Han er en vidt bereist mann med stort omsyn i kunsthistorien, hvilket bl. a. er kommet ham til nytte, da han skulde skrive første del av Aschehougs store populære verk om »Verdenskunsten«, det som omfatter oldtiden og som foreligger i korrektur (uten bilder) men ennå ikke er utkommet. Selvfølgelig blir dette å ta med i bedømmelsen. Også dette oversiktsverk, som omspenner et stort avsnitt av kunsthistorien, vidner om stor viden og pedagogisk fremstillingsevne, men det er mere preget av det objektive og historiske syn enn av en individuell og visuell kunstnerisk opfatning og fremstilling som kunde ønskes. Det blir ikke tydelig nok for øiet det som man leser.

Ansøker 2 (dr. *Henrik Grevenor*) er syv år yngre, men i det vesentlige utdannet under lignende forutsetninger til kunsthistoriker som Bugge. Han har ingen embedseksamen, men drev fri kunsthistoriske og litteraturhistoriske studier ved Universitetet, dessuten arkeologiske studier under professor A. W. Brøgger. I to år var han ansatt som volontør ved Universitetets Oldsaksamling, deltok også i utgravninger, har dessuten arbeidet ved Etnografisk Museum. Men først da han 1918 blev ansatt ved *Folkemuseet* og snart blev konservator ved byavdelingen her, tok hans kunsthistoriske studier fast form og gikk som de andres i *kulturhistorisk retning*. I de ti år Grevenor arbeidet ved Folkemuseet erhvervet han sig en grundig museumsmessig utdannelse og viste stort initiativ ved de spesialutstillinger han arrangerte og med videnskapelig omhu katalogiserte. Fra folkekunsten førte hans studier ham inn til byenes håndverk og kunstindustrien,

sluttelig til billedkunsten her hjemme på 1600-tallet. På dette emne tok han 1928 sin doktorgrad. Hr. Grevenor må således likesom Bugge ifølge sin utdannelse og sitt virke, dr. Grevenor er siden 1928 ansatt ved *Kunstindustrimuseet* og som underbestyrer der, betraktes som vesentlig kulturhistoriker. Men med sin doktoravhandling tok også Grevenor spranget over til det kunsthistoriske område og leverte en sammenhengende fremstilling av *norsk malerkunst* gjennom et par hundre år. Her har han ikke bare bragt frem nytt materiale, men også øvet klar stilkritikk og tydeliggjort billedet av disse provinsielle norske malerskoler og deres mere fremragende mestre samtidig som han har søkt å påvise deres sammenheng med utlandets malerskoler. Dette er ialfall et *kunsthistorisk* arbeide, ikke bare et kulturhistorisk, selv om også Grevenor i likhet med alle Schnitlers elever er tilbøielig til kvalitetsmessig å overvurdere sine antikvariske nyfunn. Vi har hatt et par tre fremragende malere i løpet av disse par hundre år og de var ikke alle norskfødt, så jeg synes vi skal ikke skryte. En annen sak er det at også de mindre talenter kulturhistorisk fortjener påaktning. Men sammenlignet med vår prektige og genuine bondekunst betyr de ikke meget.

Det var selvfølgelig et berettiget kunsthistorisk tiltak det som Schnitler og Harry Fett gjorde, å bringe bykulturen, embedsmanns- og kjøpmannskulturen fra det 18de og begynnelsen av det 19de århundre inn under forskning, og dette forskerarbeide har yngre efterfølgere fortsatt. Det som er vårt eget skal vi holde i akt og ære. Men man må vokte sig for å miste den internasjonale og humanistiske målestokk. Det er derfor jeg så sterkt betoner kravet til det universelle ved denne professorstilling.

Men tilbake til Grevenor. Hvad har han skrevet om *ren kunst*? Ikke meget utover det nevnte, noe om moderne tysk kunst, som jeg ikke helt kan samføle med og en liten bok om Jean Heiberg. Men Henrik Grevenor er efter mitt personlige bekjentskap en kunsthistoriker som også interesserer sig sterkt for *moderne kunst*, er i kontakt med tidens kunstnere, har arrangert utstillinger her hjemme og utenlands og er optatt av dagens kunstliv. I mine øine er dette et stort fortrin. En kunsthistorisk professor skal like lite som en galleridirektør innskrenke sine interesser til den historiske fortid, men også være optatt av dagens liv. Der skal fra den kunsthistoriske lærerstol like godt kunne tales om ny og betydelig kunst som om de gamle egyptere. Det lar sig forene.

Ansøker 3 (dr. *Sigurd Willoch*) er syv år yngre enn sistnevnte ansøker og fjorten år yngre enn førstnevnte. Denne hans ungdom bør ikke være noen hindring. Av en ung mann venter man nye og friske idéer, et uavhengig syn og sterkt initiativ.

Willoch har utdannet sig for kunsthistorien, uten noen embeds-eksamen, har ikke vært museumsmann, fordi han ikke har funnet noen passende plass, har reist meget, har utvilsomt erhvervet sig en omfattende viden om billedkunst, ikke bare den norske som han har skrevet om, men også partier av verdenskunsten, som han har holdt forelesninger om. Med hans unge år kan man ikke vente en lignende litterær produksjon som hos de to andre ansøkere. Han har skrevet en mindre bok om sin bestefar maleren Olaf Isaachsen, en større om »August Cappelen og den romantiske landskapskunst« og endelig den store doktoravhandling om »Maleren Thomas Fearnley« (1932). De førstnevnte bøker må betraktes som ungdomsarbeider av mindre betydning, men boken om Fearnley er et grundig og fortjenstfullt arbeide som blir stående i vår kunstillitteratur. Man kan kanskje fra kunstnerisk standpunkt innvende, at det store biografiske stoff har tatt makten fra forfatteren og at bildet av *kunstneren* F. dermed blir opstykket, mindre helt. Men på den annen side er et slikt biografisk stoff fra denne tid av kunsthistorisk betydning, og det er nyttig at det er ført frem.

Dr. W. anfører i sin ansøking at hans kunstneriske interessesfære ikke er så begrenset som man efter hans hittidige produksjon skulde tro, og han har også i sin dosentvirksomhet vist at han er vel hjemme på forskjellige områder av billedkunsten. Blandt de tre ansøkere er dr. W. den som nærmest har fulgt den av dr. *Andreas Aubert* anviste linje, den kunsthistoriske *biografi*, som han så monumentalt grunnla med sitt verk om »Professor Dahl«. Men også dr. Aubert holder sterkt til kunsthistorien forsåvidt som han grunnla sin fremstilling mere på litterære kilder enn på et umiddelbart kunstnerisk syn.

Der kan vel være lite håp om at dr. W. som den yngste av ansøkerne ved denne konkurransen vil nå op til professorstillingen med forbigåelse av de to andre. Men jeg vil nytte leiligheten til overfor det høie Kollegium å legge Universitetet på sinne ved nytt dosentur eller stipendier å knytte dr. Willoch varig til Universitetet. Han er en kunsthistoriker som fortjener det, og han er ikke lenger så ung, at hans fremtid bør sveve i det blå.

Konklusjon. Professoratet kan og bør besettes med en av de tre ansøkere.

Jeg anser dr. *Bugge*, som en høit fortjent og fremragende forsker på sine særfelter, den kirkelige arkeologi og arkitekturen. Men dette anser jeg for å være et vel snevert område for den eneste professor i kunsthistorie. Selv om han visstnok sitter inne med pedagogiske evner og kunde bli en god lærer i kunsthistorie, finner jeg det rimeligere at han med sine historiske og kulturhistoriske kvalifikasjoner forblir ved Riksantikvariatet og om mulig ved gasjeforhøielse eller på annen måte knyttes fastere til denne viktige institusjon.

Dr. *Grevenor* har jeg i ovenstående gjennomgåelse stillet noenlunde på linje med dr. *Bugge* som kunsthistorisk forsker om enn med en mindre produksjon. Begge har gjort nybrott i norsk kunst-kulturforskning, *Bugge* i arkitekturen, *Grevenor* i malerkunsten. For Universitetet bør billedkunsten være den viktigste, arkitekturen har sitt hovedsete ved Høiskolen i Trondheim. Et fortrin mener jeg at dr. *Grevenor* har i sitt større kjennskap til og sin interesse for moderne kunst. Også hans langvarige museumsvirksomhet, bl. a. som medlem av Nasjonalgalleriets råd og innkjøpskomité, skulde vel regnes ham til fordel.

Dr. *Willoch* er en begavet og sikkert meget innsiktsfull kunsthistoriker som har gjort det 19de århundres malerkunst til sin spesialitet og skrevet bl. a. boken om *Fearnley*. Men selv med dette dyktige og inntrengende arbeide er hans produksjon ikke en bred nok basis til å utnevne ham til professor med forbigåelse av de to andre søkere.

Jeg innstiller i følgende orden: 1 Dr. *Henrik Grevenor*. 2. Dr. *Anders Bugge*. 3. Dr. *Sigurd Willoch*.

Direktør *Einar Lexows* uttalelse av 5 oktober 1935.

Grunnlaget for bedømmelsen. Når det ledige professorat i »kunsthistorie« nu skal besettes finner jeg det nødvendig, før jeg går over til å gi en uttalelse om ansøkernes videnskapelige kvalifikasjoner å presisere min opfatning av professoratets karakter.

Begrepet »kunsthistorie« har ikke noen en gang for alle fiksert definisjon. Likesom opfatningen av begrepet »kunst« skifter med tidene, således vil også »kunsthistorien«s oppgaver skifte fra generasjon til generasjon og fra land til land. Vår tid kan således ikke føle sig bundet av den opfatning av kunsthistoriens arbeidsområde, som var herskende den gang det personlige professorat i kunsthistorie for *Lorentz Dietrichson* blev opprettet i 1875. Siden

dette tidspunkt har ikke bare faget selv gjennomgått en rik utvikling, men samtidig har også professoratet fått en ganske annen praktisk betydning enn tidligere.

Det kunsthistoriske studium førte i professor Dietrichsons tid ikke frem til noen eksamen, og undervisningen hadde derfor en meget fri karakter, idet forelesningenes emnevalg ikke var bundet av hensynet til studentenes tarv. Fra omkring århundreskiftet er imidlertid det norske museumsvesen kommet inn i mere bestemte faglige baner, og det har etterhånden vist sig nødvendig, at unge mennesker, som tar sikte på å finne sin virksomhet ved de kunst- og kulturhistoriske museer, kan få anledning til en systematisk teoretisk utdanning ved vårt universitet. Ved magistergradens opprettelse, såvidt erindres i 1922, blev da kunsthistorien innført som eksamensfag, og det har siden den gang vært praksis at man har stillet krav om en magistergrad i dette fag ved ansettelser i videnskapelige stillinger ved de norske museer.

Under disse omstendigheter er det en selvfølge at der ved besettelsen av professoratet i første rekke må tas hensyn til den aktuelle undervisnings krav, og dette vil igjen si, at hovedvekten må legges på fagets nasjonale side. Det er frem for alt arbeidet med våre egne historiske minner som er den centrale opgave for hovedmengden av de norske museer. Synspunktet blir her ikke ensidig estetisk, idet det rent kulturhistoriske også må spille en stor rolle. I det hele tatt må spørsmålet om kunstverkets kvalitet komme i annen rekke, og det er derfor det stilhistoriske studium som må danne grunnlaget for den kunsthistoriske forskning. Arkitektur og kunsthåndverk betyr i denne forbindelse like meget som skulptur og malerkunst, og der må i det hele tatt kreves en viss allsidighet hos den mann som skal lede undervisningen.

At den nye professor også må ha generelle kunnskaper på fagets forskjellige områder utenfor den norske kulturkrets er en selvfølge og behøver ingen nærmere påvisning.

Almindelige bemerkninger om de 3 ansøkeres alder og utdanning. Under ellers like vilkår er det sedvanlig at ancienniteten tillegges en viss vekt. Efter min opfatning er det imidlertid ikke noen fordel, at professoren er så gammel som mulig, snarere vil jeg være tilbøielig til å fremheve 40 år som den ideelle alder. Av de tre ansøkere er *Anders Bugge* 46, *Henrik Grevenor* 39 og *Sigurd Willoch* 32 år. Ut fra mitt synspunkt skulde jeg således under ellers like vilkår gi Grevenor fortrinet. Aldersforskjellen

melem de tre er imidlertid ikke så stor, at den bør spille noen rolle ved avgjørelsen.

Med hensyn til teoretisk utdanning står Willoch best, idet han har tatt den kunsthistoriske magistergrad. De to andre har imidlertid begynt sitt studium lenge før denne grad blev opprettet, og begge har skaffet sig sin utdanning på annen måte. Det bør dog fremheves, at Bugge har tatt teologisk embedseksamen, og således har gjennomgått en strengere videnskapelig skole enn Grevenor, som har studert helt på egen hånd.

Alle tre ansøkere har supplert sin utdanning med tallrike studiereiser i utlandet, og de har også alle tre gjennom sin virksomhet fått anledning til å dokumentere sine evner som lærere. Likeledes har alle tre tatt doktorgraden i et kunsthistorisk emne.

Som resultat av disse generelle betraktninger vil jeg få uttale, at de alle står så likt med hensyn til utdanning og tidligere virksomhet, at det utelukkende må bli ansøkernes rent videnskapelige kvalifikasjoner sett i forhold til fagets spesielle krav, som må bli bestemmende for innstillingens rekkefølge.

Jeg skal i det følgende søke å gi en vurdering av hver enkelt av de tre ansøkere, og oppfører dem her i alfabetisk orden.

Anders Bugge kom forholdsvis sent inn i faget, men var dog allerede blitt knyttet til et norsk museum innen han tok teologisk embedseksamen. Hans videnskapelige produksjon begynner i 1915, idet hans første trykte arbeide er publisert i Fortidsforeningens årsberetning for dette år. Allerede her befinner han sig på det spesialområde, som han senere har dyrket med enestående energi og sjelden dyktighet. Det er den norske kirkekunst i alle dens avskygninger fra tidlig middelalder og helt frem til nutiden, med hovedvekten lagt på arkitekturen og samspillet mellem liturgi og kirkeinventar. Bugge er den første som har levert helt systematiske kirkebeskrivelser på rent faglig basis, og han er til denne dag den beste vi har på dette område. Foruten gjennomgørelser av en rekke enkeltkirker i forskjellige deler av landet, har han også publisert viktige oversiktsarbeider og spesialundersøkelser. Av særlig betydning er hans ypperlige oversikt over våre kirkebygninger og deres utstyr i *Nordisk Kultur*, bd. XXIII, »Våre gamle gravminner« (Oslo 1926) og hans studier over protestantisk kirkekunst, spesielt den tankevektige avhandling om »Dogmatikk og kunst i den gammellutherske kirke i Norge« i Fortidsforeningens årsberetning for 1928.

Bugges virksomhet ved Riksantikvariatet har imidlertid ført med sig, at han også er kommet til å gjøre grunnleggende arbeider på den profane bygningskunsts område, og her står hans imponerende registreringsarbeide for den antikvariske bygningsnevnd i første rekke. De innberetninger som denne bygningsnevnd har publisert i Fortidsforeningens årsberetninger fra 1923 til 1933 er i virkeligheten helt og holdent Bugges verk, en veldig arbeidsydelse preget av en usedvanlig flid og nøiaktighet. Hans generelle kunnskaper i arkitekturens historie kommer dog ennå mere til sin rett i hans store doktorarbeide om »Arkitekten stads-konduktør Chr. H. Grosch« (Oslo 1928).

Sammenfattende oversiktsarbeider, som behandler både den kirkelige og den verdslige bygningskunst er hans avhandling om »Arkitekturen i 16de og 17de aarhundrede« i Norsk Kunsthistorie I. (Oslo 1925) og hans innledning til billedverket »Norsk bygningskunst fra Urnæs til Universitetet« (Oslo 1927).

Blandt Bugges øvrige arbeider vil jeg fremheve hans studier over de gylne fløier, spesielt den avsluttende oversikt i Acta Archaeologica, Vol. II. Bortsett fra et par trykkfeil er dette et mønstergyldig arbeide, som vidner om stor lærdom og sikker kombinasjonsevne.

At heller ikke billedkunsten er ham fremmed viser en rekke av hans arbeider, bl a. hans studie over Elias Figenschoug, hans innledning til »Norsk kultur i samtidige bilder« (Oslo 1931) og hans ennå ikke utgitte bd. I. av Verdens Kunsthistorie, som omhandler »Oldtiden i Europa og Vestorienten«. Særlig i det sistnevnte arbeide har han dokumentert, at han er helt orientert i de generelle kunsthistoriske problemer. Derimot er hans oversikt over billedkunsten i Vistedts Kulturen historie, bd. I. (Christiania 1917) et umodent begynnerarbeide, som neppe bør regnes med. Blandt hans svakere arbeider er også »Kunsten langs leden i nord« (Oslo 1933) med en rekke meget omtvistelige attribusjoner.

Det vilde føre for vidt å omtale alle Bugges større og mindre arbeider, som tilsammen teller over 100 nummer, men det bør fremheves at en rekke av hans viktigste vitenskapelige resultater må søkes rundt om i de mange spredte små avhandlinger. Vurderingen av hans innsats er derfor ikke lett og kan vanskelig dokumenteres i detalj.

Skal jeg søke å sammenfatte det hele, vil jeg særlig fremheve Bugges metodiske nøiaktighet, hans målbevisste arbeide og hans store kunnskapsmasse, som alltid setter et preg av solid lærdom på hans publikasjoner. Dernest vil jeg peke på den strenge

logikk, som alltid preger hans slutninger; man har alltid den trygge følelse av å bevege sig på sikker grunn og gir gjerne avkall på de dristige sprang, som leilighetsvis kan føre til nye og epokegjørende resultater, men som vel så ofte bare bidrar til å skape forvirring omkring de centrale problemer. De svake punkter i Bugges videnskapelige produksjon er for det første en viss kirkelig ensidighet, som dog ikke er preget av snever spesialisering, og for det annet en viss usikkerhet i den kunstneriske vurdering, som synes å vidne om at han ikke står i noe nært personlig forhold til kunstverket som sådant. Og endelig kan det ikke nektes at hans fremstilling, selv i de mere populære arbeider, kan virke noe pedantisk og omstendelig, med en unødig ophopning av detaljer.

Ingen av disse innvendinger veier dog etter min opfatning så tungt, at de gjør ham mindre egnet for stillingen som professor i kunsthistorie ved vårt universitet.

Henrik Grevenor studerte til en begynnelse arkeologi, og har allerede i 1917 publisert et par små arbeider med arkeologisk emne. Etterat han i 1918 blev ansatt ved Norsk Folkemuseum begynte han sitt kunst- og kulturhistoriske studium, men det er først fra 1924 at hans forfatterskap for alvor skyter fart. Til en begynnelse var det kunsthåndverket som blev hans spesialområde, og han har publisert et par viktige oversiktsarbeider i Norsk Kunsthistorie, bd. I. (Oslo 1925), likesom flere av hans spesialarbeider, f. eks. »Gammelt norsk lertøi« (1920), »Silhouetter« (1922) og »Drammens Fayance« (1924) har bragt betydningsfulle resultater. Av rent kulturhistorisk art er hans kapitler av boken om »Guldsmedhaandverket i Oslo og Kristiania«, og hans solide arbeide om »Laugstiden i Norge«.

Som kunsthistoriker har han først og fremst beskjeftiget sig med norsk malerkunst både fra eldre tid og fra nutiden. Hovedverket er hans store doktorarbeide »Norsk Malerkunst under Renaissance og Barokk« (Oslo 1928), og de dermed sammenhengende forstudier. Om dette verk må det sies at det har bragt frem et stort og betydningsfullt nytt materiale, og at det på en rekke punkter har ført frem til meget interessante nye resultater. Men man kan samtidig ikke komme bort fra, at boken også avslører visse svakheter i Grevenors innstilling til faget, en trang til å presse materialet til det ytterste for å nå resultater, og en misforstått utnyttelse av den stilkritiske metode, som viser at ordene ikke alltid dekker over eksakte iakttagelser. Jeg har hatt særlig

anledning til å gå dette arbeide efter i sømmene for en rekke kapitlers vedkommende, og jeg kan vanskelig komme bort fra at de fleste undersøkelser må gjøres om igjen hvis vi igjen vil få sikker grunn under føttene. Men jeg gjentar at boken allikevel har bragt viktige resultater, idet det bl. a. har lyktes ham å påvise forbilleder for en rekke av våre kirkelige figurkomposisjoner fra 1600-tallet.

Også hans studier over det 19de og 20de århundres malerkunst lider av visse svakheter. Men det må på den annen side fremheves at hans siste arbeide, den nettop publiserte bok om Mathias Stoltenberg, er et sikkert og betydelig arbeide. Her er alt klart og presist, og man har følelsen av at han her har funnet en form som stemmer med hans evner.

Av betydning er også hans innledning til »Norsk billedkunst gjennom 1000 år« (Oslo 1925) og hans »Introduksjon til Norges Kunst i 99 bilder (Oslo 1930). Både her og annetsteds merker man at Grevenor eier et følsomt og mottagelig sinn, og står i nært personlig forhold til de kunstverker som han skildrer.

Alt i alt må man kunde slå fast at Grevenors produksjon er noe ujevn. Hans beste arbeider er utvilsomt boken om Stoltenberg og en del av hans mindre bidrag til norsk kunsthåndverks historie. Hans fagområde er forholdsvis begrenset, idet det praktisk talt kun omfatter norsk malerkunst og kunsthåndverk, mens skulpturen spiller en helt underordnet rolle og arkitekturen i det hele tatt aldri har vært gjenstand for hans studier. Han har hittil ikke beskjeftiget sig med kunsthistoriske problemer utenfor Norge, men det skinner igjennem mangesteds i hans arbeider at han er vel orientert i européisk kunst.

Tross denne begrensning anser jeg ham fullt kompetent til å beklæde et professorat ved vårt universitet.

Sigurd Willoch har helt fra første stund spesialisert sig på norsk malerkunst omkring midten av det 19de århundre. Alle hans 3 bøker og de fleste av hans mindre arbeider faller innenfor dette område, og han har i det hele tatt ikke publisert noe arbeide av betydning utenfor dette. Hans bøker er gode og solide arbeider, og især vil jeg fremheve hans bok »August Cappelen og den romantiske landskapskunst« (Oslo 1928), som viser at han også har full oversikt over de eldre forutsetninger for det 19de århundres landskapsmaleri. Jeg finner imidlertid ingen grunn til å gå nærmere inn på disse arbeider, da jeg mener at hans fagkrets er altfor snever for den som skal beklæde det eneste pro-

fessorat i kunsthistorie ved vårt norske universitet. Riktignok viser fortegnelsen over hans forelesninger, at han også har beskjeftiget sig med emner utenfor sitt spesialområde, men denne side av hans virksomhet har man neppe anledning til å ta hensyn til.

Konklusjon. På grunnlag av ovenstående finner jeg å måtte uttale at kun to av de tre ansøkere er fullt kvalifisert for stillingen, nemlig *Anders Bugge* og *Henrik Grevenor*. I rent videnskabelig henseende står Bugge ubetinget først, likesom hans fagkrets tross all spesialisering spenner over et større område enn Grevenors. På den annen side har Grevenor utvilsomt en intimere forståelse av de kunstneriske verdier, likesom det må anses for en vesentlig fordel, at hans virksomhet står i nær kontakt med nutidens levende kunst.

Under disse omstendigheter tillater jeg mig å avgi følgende innstilling:

Prinsipielt foreslår jeg at der avholdes konkurranse med prøveforelesninger av *Bugge* og *Grevenor* før man tar noe endelig standpunkt.

Subsidiært opfører jeg *Anders Bugge* som nr. 1 og *Henrik Grevenor* som nr. 2.

Professoratet i mineralogi og geologi.

Det matematisk-naturvidenskapelige fakultet gav 21 februar 1936 følgende innstilling:

Til det ved professor Scheteligs død ledigblevne embede i mineralogi og geologi meldte sig i henhold til kunngjørelsen som eneste ansøker professor dr. philos. *Victor Moritz Goldschmidt*.

Professor V. M. Goldschmidt var ekstraordinær professor i krystallografi, mineralogi og petrografi ved vårt Universitet fra 1914 til 1929, da han efter kallelse overtok et professorat ved universitetet i Göttingen. Denne stilling frasa han sig høsten 1935 og vendte så tilbake til Norge.

Når professor Goldschmidt har meldt sig som ansøker, er det en selvfølge at fakultetet innstiller ham. Vårt universitets mineralogiske institutt var i den tid Goldschmidt var dets bestyrer, centret for et overveldende rikt forskningsarbeide som vakte opsikt verden over.

Noen nærmere begrunnelse for å innstille professor Goldschmidt til embedet anser fakultetet det derfor overflødig å gi.

Fakultetet foreslår at han blir utnevnt fra 1 januar 1936 og at forutsetningen om at hans anciennitet og pensjonsrettigheter regnes etter samme stand som ved hans uttreden av norsk embedstjeneste ved utgangen av oktober 1929 imøtekommes.

Hertil sluttet kollegiet sig (se foran under 2 a).

7. Tjenestefrihet og reisetilladelse

13 august 1935 innvilget rektor preparant *Torbjørn Dannevig Hauge* tjenestefrihet fra 30 august til 30 oktober for å studere preparantteknikk ved laboratoriene ved Nationalmuseet i Kjøbenhavn og Statens Historiska Museum i Stockholm.

13 august 1935 innvilget rektor amanuensis *Milda Prytz* tjenestefrihet i september måned for å fullføre en igangværende undersøkelse ved universitetet i Greifswald.

15 august 1935 tilstod Kirkedepartementet professor *Sten Konow* tjenestefrihet til 15 oktober s. å. til studieophold i utlandet.

24 august 1935 tilstod kollegiet teknisk assistent ved Det hygieniske institutt *Gudrun Christensen* 8 måneders tjenestefrihet for å foreta en studiereise til utlandet. Bestyreren hadde gitt forslag til vikarordning.

28 september 1935 tilstod rektor universitetsstipendiat *Hans Vogt* fritagelse for forelesninger fra 1 oktober s. å. og semestret ut til studieophold i Paris.

Samme dag tilstod kollegiet observator *Kristian Lous* tjenestefrihet fra 20 oktober til 20 november av helbredshensyn. Hans forelesninger blev uten utgift for det offentlige besørget av mag. scient. *Leif Johnsen*.

5 oktober 1935 tilstod kollegiet amanuensis *Ragnar Nicolaysen* tjenestefrihet fra stillingen som lærer i biologisk kjemi ved Farmasøitisk Institutt i 1936. Som vikar stillet han cand. med. T. Holst Larsen. Kollegiet tilstod ham 26 oktober tjenestefrihet for samme tidsrum fra hans stilling som amanuensis ved Fysiologisk Institutt til studieophold i Amerika som Rockefeller-stipendiat. Som vikar blev antatt 2nen amanuensis T. Holst Larsen. Som vikar i 2nen amanuensisstillingen blev antatt cand. med. Svein L. Sveinson.

19 oktober 1935 tilstod kollegiet amanuensis *Erling Botolfsen* ved Det kjemiske institutt tjenestefrihet fra 1 november s. å. til 15 mai 1936 av hensyn til hans videnskapelige arbeide. Som vikar blev antatt cand. pharm. Leif Poulssen.

15 november 1935 tilstod rektor universitetsstipendiat *Einar Molland* fritagelse for forelesninger i vårsemestret 1936 av hensyn til annet videnskapelig arbeide.

16 november 1935 tilstod kollegiet professor *Oluf Kolsrud* fritagelse for 1 ukentlig times undervisning i vårsemestret 1936 av hensyn til hans arbeide som styrer av Historiografisk Samling og registrator av norske kildeskrifter.

Samme dag tilstod Kirkedepartementet professor *A. W. Brøgger* ca. 3 ukers tjenestefrihet til en reise til New York og Minneapolis.

Samme dag tilstod rektor professor *Carl Størmer* fritagelse for den ukentlige hovedfagsforelesning i funksjonsteori i vårsemestret 1936 av hensyn til annet videnskapelig arbeide.

Samme dag tilstod kollegiet professor *Ragnar Knoph* fritagelse for 3 ukentlige timers undervisning i vårsemestret 1936 til fullførelse av et videnskapelig arbeide.

Samme dag tilstod rektor professor *I. Wedervang* fritagelse i resten av semestret for å holde forelesninger.

23 november 1935 tilstod rektor universitetsstipendiat *Johan Schreiner* fritagelse for undervisning i vårsemestret 1936 av hensyn til annet videnskapelig arbeide.

Samme dag tilstod kollegiet underbestyrer *Sigurd Grieg* ved Universitetets Oldsaksamling 3 ukers tjenestefrihet fra 10 januar 1936 for å foreta en studiereise til Tyskland.

Samme dag tilstod kollegiet professor *Magnus Olsen* fritagelse for 2 ukentlige timers undervisning i vårsemestret 1936. Samtidig fikk han tillatelse til å la sin undervisning i de gjenstående timer besørge av dosent *Anne Holtsmark* og lektor *Trygve Knudsen*. Fritagelsen og tillatelsen til å stille vikarer var begrunnet i arbeidet med de yngre runer.

Samme dag tilstod rektor professorene *Oscar Albert Johnsen*, *Francis Bull* og *Fredrik Paasche*, hver fritagelse for 1 ukentlig times undervisning i vårsemestret 1936 av hensyn til annet videnskapelig arbeide. Samtidig tilstod rektor universitetsstipendiatene *H. P. L'Orange* og *Sigmund Skard* tjenestefrihet i vårsemestret 1936 til studieophold i utlandet.

30 november 1935 tilstod kollegiet professor *J. Worm-Müller* fritagelse for 2 ukentlige timers undervisning i vårsemestret 1936 av hensyn til annet videnskapelig arbeide og fordi eksaminatoriene over etterkrigstidens historie, etter professorens opplysning, krevet et uforholdsmessig stort arbeide.

21 desember 1935 tilstod rektor universitetsstipendiat *Thordar Quelprud* tjenestefrihet i vårsemestret 1936 på grunn av annet videnskapelig arbeide.

Samme dag tilstod kollegiet professor *Alf Guldberg* fritagelse i vårsemestret 1936 for 2 timers ukentlig undervisning.

15 januar 1936 blev professor *Sigurd Kolsrud* tilstått utsettelse med å begynne sine forelesninger til 15 februar av hensyn til en studiereise til Kjøbenhavn. Professoren oplyste at de derved tapte timer vilde bli tatt igjen.

17 januar 1936 tilstod rektor professor *A. W. Brøgger* fritagelse for 1 ukentlig times undervisning i vårsemestret bl. a. av hensyn til den internasjonale arkeologkongress som skulde holdes i Oslo sommeren 1936.

25 januar 1936 tilstod kollegiet professor *Ellen Gleditsch* fritagelse for å holde forelesninger i vårsemestret s. å.

1 februar 1936 tilstod rektor dosent *Anne Holtmark* tjenestefrihet fra 20 s. m. til 4 mars for å foreta en studiereise til Kjøbenhavn.

11 februar 1936 meddelte Kirkedepartementet at det tilstod professor *S. Eitrem* tjenestefrihet fra 10 s. m. til 15 april for å foreta en studiereise til Egypt og muligens Lilleasia, istedetfor den tidligere tilståtte tjenestefrihet i samme øiemed, idet reisen da var blitt utsatt.

Ved kgl. resol. av 14 februar 1936 er professor *Konrad Nielsen* tilstått tjenestefrihet i 1936 av hensyn til sitt leksikale arbeide. Som professorens vikar i undervisning og eksamen fungerte som hittil arkivar dr. *Reidar Th. Christiansen*.

Ved kgl. resol. av 17 februar 1936 blev professor *Jon Skeie* tilstått tjenestefrihet i vårsemestret og høstsemestret s. å. på grunn av videnskapelig arbeide og av helbredshensyn. Kollegiet blev bemyndiget til å ordne med undervisningen under tjenestefriheten.

10 mars 1936 tilstod Kirkedepartementet overbibliotekar *Wilhelm Munthe* tjenestefrihet i 3 måneder i samme år efter overbibliotekarens nærmere bestemmelse for å kunne foreta en studiereise i De Forente Stater.

Samme dag tilstod rektor universitetsstipendiat *Erling Petersen* fritagelse for å holde forelesninger i resten av semestret for å drive studier ved engelske universiteter.

14 mars 1936 tilstod fungerende rektor universitetsstipendiat *Kristen Andersen* fritagelse for å holde forelesninger i vårsemestret av hensyn til et videnskapelig arbeide.

18 mars 1936 tilstod Kirkedepartementet professor *Olav Hanssen* tjenestefrihet fra 25 s. m. og ut april måned på grunn av hans arbeide som medlem av bedømmelseskomitéen ved besettelsen av et professorat i intern medisin ved Karolinska Institutet i Stockholm.

25 april 1936 tilstod kollegiet bibliotekar *Jens Lindberg* permisjon fra 1 mai til 31 august til fullførelse av et videnskapelig arbeide.

11 mai 1936 tilstod rektor professorene *Oscar Albert Johnsen*, *Francis Bull* og *Worm-Müller* fritagelse for 1 ukentlig times undervisning i høstsemestret 1936 av hensyn til annet videnskapelig arbeide.

Samme dag tilstod kollegiet professor *Carl Størmer* fritagelse for den ene ukentlige forelesning for hovedfagsstuderende i høstsemestret 1936 på grunn av annet videnskapelig arbeide.

15 mai 1936 tilstod rektor universitetsstipendiat *Hans Vogt* fritagelse for å holde forelesninger i høstsemestret av hensyn til annet videnskapelig arbeide.

20 mai 1936 tilstod rektor professor *Anathon Aall* fritagelse for en ukentlig forelesning i høstsemestret s. å. på grunn av annet videnskapelig arbeide.

Samme dag tilstod kollegiet assistent ved Det kjemiske institutt frk. *Bergljot Qviller* tjenestefrihet i høstsemestret s. å. og vårsemestret 1937 for å drive videnskapelige studier. Som vikar blev antatt cand. real. *Jacob Molland*.

Ved kgl. resol. av 29 mai 1936 blev professor *Oluf Kolsrud* tilstått tjenestefrihet i undervisningsåret 1936—37 for å arbeide med et verk om kirkereformasjonen i Norge.

4 juni 1936 tilstod Kirkedepartementet dosent *Harris Birkeland* tjenestefrihet fra 1 oktober og ut semestret til annet videnskapelig arbeide.

22 juni tilstod rektor universitetsstipendiat *Erik Waaler* fritagelse for å holde forelesninger i undervisningsåret 1936—37 for at han i studieøiemed kunde opholde sig ved Columbia universitet og universitetsstipendiat *Jens Arup Seip* fritagelse for å holde forelesninger i høstsemestret s. å. av hensyn til annet videnskapelig arbeide.

29 juni 1936 tilstod rektor universitetsstipendiat *Eirik Vandvik* fritagelse for å holde forelesninger i høstsemestret av hensyn til annet videnskapelig arbeide.

Kapitel II

De ved Universitetet studerende

1. Eksamen artium 1936

Ifølge Undervisningsrådets liste blev eksamen artium sommeren 1936 bestått av 2192 studenter, nemlig 965 på reallinjen, 655 på engelsklinjen, 561 på latinlinjen og 11 på den norrøne linje.

2. De studerendes antall

Seddelkatalogen over studenter ved Universitetet inneholdt i høstsemestret 1936 3977 utfylte adressekort. Studentene fordeler sig efter seddelkatalogen således på de forskjellige fag: 118 teologer, 859 jurister, 1038 medisinerer, 1088 filologer, 463 realister, 260 statsøkonomer, 98 farmasøiter, 53 studenter som intet bestemt embedsstudium har opgitt, eller som besøker Universitetet som tannlægestuderende eller veterinærstuderende.

I høstsemestret 1935 regnet man med et samlet antall studerende av 3905.

Avgangen i studieåret 1935—1936 var 411 ferdige kandidater således fordelt på de forskjellige studier: Teologi 9, rettsvidenskap 171, medisin 102, filologi 39, realfag 19, statsøkonomi 35, aktuarfag 6, apotekereksamen 30. Hertil kommer så de som forlater Universitetet efter å ha tatt adjunktteksamen samt de som har opgitt å studere videre. Dette tall viser efter adressekortene høsten 1936 å være 666, idet man ikke har inntegnet mer enn 3311 studenter av eldre årskull. Den samlede avgang i studieåret 1935—1936 blir da 1077.

Ved begynnelsen av høstsemestret 1936 vil der således være igjen ca. 3311 studerende av eldre årskull. Imidlertid må man, som også i tidligere beretninger bemerket, være opmerksom på at en del av de medisinske studerende som er ferdige med 1ste avdeling ikke tegner sig i sekretariatets seddelkatalog, da de ikke oppholder sig i byen på grunn av bestemmelsene om at der på Rikshospitalet kun optas 50 medisinske studenter pr. semester. Imidlertid vil efter den nye ordning, hvorefter utvelgelse skjer på grunnlag av 1ste avdelings 1ste avsnitt og artiumskaracteren for den skriftlige prøve kœen av kandidater som er ferdig med 1ste avdeling efter hvert forsvinne. Tallet på medisinske studenter må imidlertid fremdeles antas å være for lavt. I oversikten i dette kapitel regner man imidlertid nu som tidligere kun med det antall som adressekortene utviser.

Efter de opplysninger studentene gir i sine immatrikulerings-skjemaer, og som omtrent stemmer med de utfylte adressekort både i antall og fordeling på de enkelte fagstudier, settes til-
g a n g e n av nye studenter høsten 1936 til 666. Fordelingen faller således på de forskjellige fagstudier: 18 teologer, 123 jurister, 161 medisinere, 200 filologer, 81 realstuderende, 43 statsøkonomer, 20 farmasøiter og 20 studerende uten angitt embedsstudium (her-
under medregnet tannlægestuderende, veterinærstuderende og stu-
derende til magistergraden).

I høstsemestret 1936 var fordelingen på fagstudiene følgende:

Teologer	Jurister	Medisinere	Filologer	Realister	Stats- økonomer	Farmasøiter	Studerende til forb. prove m. v.	Samlet antall studerende ved Univer- siteten i høst- semestret 1936
118	859	1038	1088	463	260	98	53	3977

Kapitel III

Universitetets undervisning

1. Forelesninger ved Det teologiske fakultet

Professor dr. theol. *Lyder Brun* holdt i høstsemestret 1935 i 2 ukentlige dobbelttimer eksaminatorier over Jesu forkynnelse efter synoptikerne på grunnlag av sin bok: Jesu evangelium. Ca. 20 deltagere. I 2 andre ukentlige timer holdt han eksegetiske forelesninger over 1ste Petersbrev med ca. 15 tilhørere; forelesningene begynte 5 september og sluttet 19 november.

I vårsemestret 1936 fortsatte og avsluttet han i 2 ukentlige dobbelttimer sine eksaminatorier over Jesu synoptiske forkynnelse og gjennomgikk også enkelte skriftlige oppgaver; ca. 20 deltagere. I 2 andre ukentlige timer fortolket han Jakobs brev med 25—30 tilhørere; forelesningene begynte 2 januar og sluttet 8 mai. I 1 ukentlig time holdt han praktiske bibelforedrag for teologer og ikke-teologer over 1ste Korintierbrev; foredragene begynte 29 januar og sluttet 5 april og samlet ca. 50 tilhørere.

I høstsemestret 1935 deltok han i censuren av en frivillig videnskapelig undersøkelse, i vårsemestret 1936 fungerte han som censor og eksaminator ved skriftlig og muntlig eksamen.

Utgitt i beretningsåret: Statsproblemet i kristendommens lys, Kirke og kultur 1935. »Religionsfrihet« i kristelig forstand,

Kristen Gemenskap 1935. Seiren over synden i Paulus' frelsesforkynnelse og formaning, Norsk teologisk tidsskrift 1936. Die ökumenische Mitarbeit der norwegischen Kirche (Ekklesia II: Die Kirche in Norwegen).

Professor dr. theol. *Andreas Brandrud* gjennomgikk i høstsemestret 1935 i 3 timer om uken i tiden 6 september til 15 november reformasjonstidens kirkehistorie i tilknytning til en lærebok med 6 inntegnede deltagere. I 2 sammenhengende timer om uken ledet han i tiden 7 september til 9 november obligatoriske seminarøvelser over Augustana I med 6 aktive og et par frivillige deltagere.

I vårsemestret 1936 gjennomgikk professoren i 3 timer om uken fra 20 januar til 29 april den nyere tids kirkehistorie (1560—1814) i tilknytning til en lærebok med 3 deltagere. I 2 timer om uken ledet han i tiden 25 januar til 25 april obligatoriske seminarøvelser over Augustana II med 5 aktive deltagere. Deltok i den muntlige prøve ved teol. embedseksamen.

Offentliggjorde i årets løp en oversikt over den norske kirkes historie for det tyske samlingsverk »Ekklesia«, utg. av prof. dr. Siegmund Schultze.

Professor dr. theol. *Chr. Ihlen* foreleste i høstsemestret 1935 etikk i 4 ukentlige timer for 13 tilhørere, i 1 time om uken, foreleste han seksualetikk for 35 tilhørere. Endelig holdt han 1 dobbeltime om uken skriftlige øvelser i systematisk teologi med 6 deltagere.

Forelesningene og øvelsene begynte henholdsvis 10 og 11 september og sluttet 8 og 6 november. Professoren deltok som censor og eksaminator ved både den skriftlige og den muntlige prøve til teologisk embedseksamen.

I vårsemestret 1936 foreleste han i 4 ukentlige timer for ca. 15 tilhørere over den teologiske prinsiplære og 1 time om uken for 10 tilhørere over emnet: Schleiermacher som teologisk nybrottsmann. I de skriftlige øvelser i systematisk teologi 1 dobbeltime om uken var der 7 deltagere.

Forelesningene og øvelsene begynte henholdsvis 16 og 22 januar og sluttet 15 og 13 mai. Professoren deltok som eksaminator ved den muntlige del av teologisk embedseksamen.

Av vitenskapelige arbeider offentliggjorde han i beretningsåret: Viljefrihet og prædestinasjon, Innlegg I ved sogneprest Sigurd Normanns disputas for den teologiske doktorgrad. Tidsskrift for teologi og kirke 1935, 3dje hefte. Tanker til læren om den Hellige Ånd, 2 forelesninger ved det vitenskapelige pretekursus, Norsk teologisk tidsskrift 1935, 3dje og 4de hefte. Litt om

problemet: Tilknytningspunktet i den nyeste tenkning, Tidsskrift for teologi og kirke 1936, 1ste hefte. Har det kirkelige dogme religiøs mening? 3 forelesninger i Universitetets og Bergens Museums radioserie, J. M. Stenersen 1936.

Oluf Kolsrud, dr. theol., professor i kyrkjesoga, serleg norsk, heldt i 1935—1936 fyrelesningar over den norske kyrkjesoga frå 1607—1687 (framhald frå 1934—1935): i 2dre semestret 1935 frå 12 september til 21 november i 2 timar um vika for 6—11 tilhøyrarar, og i 1ste semestret 1936 frå 23 januar til 10 mai i 2 timar um vika for 3—5 tilhøyrarar. I februar 1936 gav han dessutan i 1 dubbeltime 1 student rettleiding i maksimumpensum i kyrkjesoga. Han var med ved teologisk embetseksamen, skriftleg og munnleg, i 2dre semestret 1935. Han hev tvo gonger vore medlem av komitear for magisterprøvor i kunsthistorie ved Det historisk-filosofiske fakultet, i 1ste semestret 1934 og i 1ste semestret 1936.

I båe semestri 1935—36 var han friteken for 1 undervisningstime um vika av umsyn til sitt arbeid som registrator av norske kjeldeskrifter og styrar av Historiografisk Samling. Som konsulent ved Tilsynskomiteén for Nidaros Domkyrkja deltok han i tilsynsmøte i Trondheim 25—28 september 1935 og 15—16 januar og 30 juni—1 juli 1936. Ved det vitskaplege kurset for prestar og teologiske kandidatar ved Universitetet heldt han 18 oktober 1935 1 fyrelesning med ljusbilæte um den gamle skulpturen på vestfronten til katedralen i Nidaros. Ved Noregs Pedagogiske Landslags vitskaplege fyrelesningskursus i Oslo heldt han 9—11 juli 1936 3 fyrelesningar um kyrkjereformasjon og folkeuppseding i Noreg.

I meldingsåret gav han ut:

Til Østgrønlands historie. Norsk Geografisk Tidsskrift, bd. V, 1935, s. 381—413. — Libellus rubeus de B. Katerina de Vadstena. Nordisk Tidsskrift för Bok- och Biblioteksväsen, årg. XXII, 1935, s. 219—226. — Livserindringer fra Norge og Amerika, af Provst August Weenaas, 1835—1924. Bergen 1935. 280 sider, ill.— Bibliotheca Norvegiae Sacrae, bd. XII. — I Norsk Biografisk Leksikon: Karl Jensson, biskop i Hamar. Jørgen Eriksson, biskop i Stavanger. I serien Bibliotheca Norvegiae Sacrae redigerte han ottende, ellefte og tolvte bind, Bergen 1935, 1935, 1935, 301, 101, 280 sider. — Norvegia Sacra 1935 B, C, D.

Professor dr. theol. *Sigmund Mowinckel* foreleste i hostsemestret i 3 timer uken over Genesispensumet og eksaminerte i 1 time uken over det foreleste; ca. 30 tilhørere; begynte 10 september, sluttet 23 november. Foreleste 1 time uken innledning til Penta-

teuken (de 5 Mosebøker) for ca. 25 tilhørere; begynte 10 september, sluttet 23 november.

I vårsemestret fortsattes og avsluttedes forelesningene over Genesis for ca. 18 tilhørere i 3 timer uken med eksaminatorier 1 time uken; begynte 25 januar, sluttet 13 mai. Fortsatte og avsluttet i løpet av 1 time uken forelesningene over Innledning til Pentateuken for 6—3 tilhørere; begynte 28 januar, sluttet 5 mai.

Fungerte hele året som formann i Studentstipendiekomiteén. Likeså som bestyrer av det teologiske seminar og leseværelse. Hadde permisjon 18 januar—24 januar for å delta i et prestemøte på Klekken, Ringerike.

Har i beretningsåret offentliggjort følgende videnskapelige arbeider: *Hat es ein israelitisches Nationalepos gegeben?* Z A W 1935, s. 130—152. — Anmeldelser av Emil Birkeli, Religionshistorie I, i N. T. T. 1935; av Rudolf Otto, Reich Gottes und Menschensohn, i Norsk Kirkeblad 1935, nr. 20 (s. 461—468); av Hilma Granquist, Marriage Conditions in a Palestinian Village II, i Acta Orientalia XIV; Corrigendum ad Acta Orientalia XIII, 273¹, i Acta Orientalia XIV.

Dosent dr. philos. *Harris Birkeland* var for de første 2 uker av høstsemestret 1935 tilstått permisjon og deltok da med bidrag av Jubileumsfondet i den annen internasjonale kongress av gammeltestamentlige forskere, som holdtes i Göttingen fra 4—10 september. En kort beretning herom blev offentliggjort i Aftenposten. Han foreleste dernest over profeten Jeremia i 3 ukentlige timer for gjennomsnittlig 10 tilhørere. Første forelesning 16 september, siste 18 november. Han deltok i teologisk embedseksamen, i skriftlig som censor i G. T. og religionshistorie, i muntlig som eksaminator i G. T. og som censor.

I vårsemestret 1936 fortsatte han sine forelesninger over Jeremia med samme antall tilhørere i 2 ukentlige timer. Første forelesning 20 januar, siste 11 mai. Dessuten ledet han eksaminatorier over Hölschers Geschichte der isr. u. jüd. Rel. i 1 ukentlig time for gjennomsnittlig 30 deltagere. Første time 23 januar, siste 14 mai. Han deltok i teologisk embedseksamen, i skriftlig som censor i alle disipliner, i muntlig som eksaminator i G. T. og som censor. I 1 uke av semestret hadde han tjenestefrihet for etter innbydelse å holde to foredrag i Uppsala.

Foruten en del litteraturanmeldelser og den ovenfor omtalte beretning i Aftenposten har han i beretningsåret trykt: »Israellitisk-jodisk religionshistorie og gammeltestamentlig bibelteologi« i

»Norsk teologisk tidsskrift« 1936, hefte 1. — »Die alttestamentliche Offenbarung als Gesetz und Evangelium« i »Luthertum« 1936, 5.

Se også under Det historisk-filosofiske fakultet.

Universitetsstipendiat *Einar Molland* var i høstsemestret 1935 og vårsemestret 1936 fritatt for å holde forelesninger på grunn av annet videnskapelig arbeide. 4—10 august 1935 deltok han i Luther-akademiets Hochschultagung i Sondershausen hvor han foreleste over »Das Evangelium bei Origenes« og over »Die Norwegische Kirche — eine lutherische Volkskirche«. Ved det videnskapelige prestekursus på Universitetet 14—19 oktober foreleste han over »Oldkirkens nattverdmesse«.

I beretningsåret har han publisert en oversettelse av et oldkirkelig skrift med kommenterende bemerkninger i Kirke og Kultur. I Kristen Gemenskap har han trykt sin Sondershausenforelesning: Den Norske Kirke — en luthersk folkekirke, 1935, s. 178—184, 1936, s. 8—16. Samme forelesning trykt i forkortet form på ungarsk i Keresztyén Igazság, 1935, s. 291 ff. Han har dessuten recensert teologisk litteratur i Svensk Teologisk Kvartalskrift, Kristen Gemenskap, Kirke og Kultur, Norsk Kirkeblad og dagspressen (Morgenbladet, Aftenposten og Dagen).

Universitetsstipendiat *John Nome* var i høstsemestret 1935 og i begynnelsen av vårsemestret 1936 fritatt for å holde forelesninger på grunn av annet videnskapelig arbeide; han opholdt sig i denne tid i utlandet (Tübingen). Senere i vårsemestret 1936 holdt han 2 ukentlige forelesninger over emnet: Moderne videnskapsteorier og teologiske metodeproblemer (i alt 16 forelesninger), første forelesning 12 februar og siste 4 april, 4—8 tilhørere. Resten av semestret opholdt han sig i Berlin.

I beretningsåret har han trykt: Konfirmasjonen i litteratur og folkeminne (i Festskrift til konfirmasjonsjubileet 1936).

Sogneprest dr. theol. *Hans Ordning* holdt i høstsemestret 1935 populære forelesninger om »Gudstro og Kristustro« med adgang for alle og god tilslutning. Første forelesning 8 september, siste 15 november.

I vårsemestret 1936 holdt han forelesninger om »Innførelse i den systematiske teologi« for ca. 20 tilhørere. Første forelesning 21 januar, siste 12 mai.

2. Forelesninger ved Det juridiske fakultet

Ekstraordinær professor dr. jur. *Nikolaus Gjelsvik* var i begge semestre fritatt for å holde forelesninger av hensyn til annet videnskapelig arbeide. Han leste igjennem under korrekturen en ny utgave av Norsk tingsrett, som sorenskriver Erik Solem hadde tatt på sig å utarbeide. Denne utgave kom ut våren 1936. En ny utgave av lærebok i millomfolkeleg privatrett var under forberedelse og kom ut høsten 1936. Medarbeidere var hr. høiestretdsdommer dr. Th. Boye, byråchef Knut Robberstad og cand. jur. Markvard Gjelsvik. Trykningen av 3dje utgave av Innledning i rettsstudiet holdt frem, og 1ste hefte (144 sider) kom ut høsten 1936. Likeledes arbeidet han med en utgave av Lover i utval på nynorsk. Første bind, som inneholder de viktigste av de nye rettergangslover i borgerlige saker, kom ut våren 1936 efter samarbeide med Lovavdelingen i Justisdepartementet og cand. jur. Markvard Gjelsvik. 3 artikler til orientering om aktuelle utenrikksspørsmål lot han offentliggjøre i Aftenposten høsten 1935 og våren 1936.

I vårsemestret 1936 gikk ekspedisjonschef dr. Per Augdahl som vikar for professoren igjennem Norsk personrett.

Professor dr. jur. *Jon Skeie* holdt i høstsemestret 1935 forelesninger over strafferettens spesielle del i 4 timer om uken. Kollegiet hadde redusert hans forelesningsplikt med 1 time, av hensyn til at han i høstsemestret 1934 leste 6 timer om uken. Han var medlem av eksamenskommisjonen.

I vårsemestret 1936 var professoren fritatt for forelesninger av hensyn til sitt arbeide på en lærebok i strafferett. Overensstemmende med hans ansøking blev fritagelsen gitt på det vilkår at han senere stillet vikar til å gi undervisning på grunnlag av læreboken.

I 1935 utgav professoren siste bind av sitt verk Den norske civilprosess.

Professor *Ragnar Knoph* holdt i høstsemestret 1935 forelesninger over sin »Oversikt over Norges rett« og over Gjelsviks »Innledning i rettsstudiet.« Begynte 4 september, sluttet sist i november. Ca. 150 tilhørere.

Vårsemestret 1936 holdt han forelesninger over åndsretten, fra 20 januar—1 mai. Deltok i eksamen til første avdeling.

Professor dr. jur. *Adolf Lindvik* foreleste i høstsemestret 1935 over »Utvalgte avsnitt av antikkens retthistorie« for ca. 300 tilhørere.

I vårsemestret 1936 holdt han først et repetisjonskursus over romersk rettshistorie for ca. 350 tilhørere. Derefter forelesninger over tinglysning på grunnlag av den nye tinglysningslov for 60—80 tilhørere.

Han gjennomgikk 2 teoretiske oppgaver i høstsemestret og 1 i vårsemestret. Deltok i eksamens første avdeling våren 1936. Han var i beretningsåret formann i den departementale komité til utredning av beitespørsmålet og medlem av bedømmelseskomitéen for ansøkerne til et professorat i rettshistorie ved Lunds universitet.

Høsten 1935 skrev han i Norsk Retstidende en avhandling: Anmeldelse av Fr. Vinding Kruse: »Eiendomsretten«. Dessuten noen kritiske bemerkninger om formuerett og eiendomsrett samt om misbruk i norsk rett av begrepene obligatorisk rett, tinglig rett og besiddelse.

Professor dr. philos. *Ingvar Wedervang* holdt i høstsemestret 1935 og vårsemestret 1936 forelesninger over befolkningslære 5 timer ukentlig. Forelesningene i høstsemestret 1935 begynte første uke av september og varte semestret ut. I vårsemestret 1936 sluttet forelesningene i annen uke av mai. Antallet av deltagere dreiet sig i begge semestre om 70—80, noen flere i begynnelsen av semestret og færre mot semestrets slutt. Professoren deltok i statsøkonomisk eksamen vårsemestret 1936. Som fakultetets dekanus var han til utgangen av 1935 medlem av Det akademiske kollegium. Han deltok høsten 1935 som medlem av en bedømmelseskomité for ansøkerne til et professorat i handelsvidenskap ved handelshøiskolen i Kjøbenhavn. Blev sommeren 1935 opnevnt som medlem av Norges Handelshøiskoles råd.

Utgitt i beretningsåret: Iduns kapitalforvaltning 1911—36. En driftsøkonomisk analyse. (Livsforsikringsselskapet Iduns 75 års festskrift). Dessuten utgav han sammen med cand. oecon. Dag Coward enkelte bedriftsøkonomiske skrifter i den serie som publiseres av Økonomisk Institutt. Han redigerte også Statsøkonomisk Tidsskrift.

Professor dr. jur. *Frede Castberg* holdt i høstsemestret 1935 forelesninger over folkerett i 5 timer ukentlig. Første time 4 september, ca. 120 tilhørere. Vårsemestret 1936 foreleste han i først 4, siden 3 timer ukentlig over statsforfatningsrett for statsøkonomer. 30—40 tilhørere. Første time 16 januar, sluttet da juridisk embedseksamens 1ste avdeling begynte. Foreleste dessuten 1 time ukentlig over fremmed statsrett. Ca. 40 tilhørere. Deltok i juridisk embedseksamens 1ste avdeling.

Skrifter i beretningsåret: Førerstat og parlamentarisk republikk. (Univ. radioforedrag.) — Anmeldelse av R. Malengren: Riksdagen och lagstiftningen (Statsvetenskaplig Tidskrift, 1935). — Anmeldelse av Gidel: Le droit international de la mer (Nord. Tidsskr. for international Ret, 1935). — Britisch-norwegische Divergenzen über die Ausdehnung des norwegischen Küstenmeeres (Völkerbund und Völkerrecht, 1935). — Forskjellige bidrag til Norsk Rikskringkastings »Serieforedrag«.

Professor i forsikringsrett *Th. Grundt* holdt i høstsemestret forelesninger over forsikringsrettens spesielle del i 3 timer om uken. Forelesningene varte fra semestrets begynnelse til midten av november. 5—10 tilhørere. Han deltok i eksamen i begge semestre.

Professor dr. philos. *Ragnar Frisch* foreleste i høstsemestret 1935 i 2 ukentlige timer over moderne pengeteori. Den første del av forelesningene blev brukt til en gjennomgåelse av Keynes, senere blev gjennomgått Open Market Operations. Gjennomsnittlig ca. 40 tilhørere. I 2 timer om uken holdt han grunnkursus i økonomisk teori med gjennomgåelse av Wicksell I. Gjennomsnittlig ca. 80 tilhørere. I 1 ukentlig time gjennomgikk han statistisk konfluensanalyse med tilknytning til sin bok »Statistical Confluence Analysis« (Publikasjon nr. 5 fra Universitetets økonomiske institutt). Gjennomsnittlig ca. 15 à 20 tilhørere.

I vårsemestret 1936 inntil slutten av februar holdt han i 2 ukentlige timer grunnkursus i økonomisk teori hvor gjennomgåelsen av Wicksell I blev avsluttet. Gjennomsnittlig ca. 80 tilhørere. Resten av semestret blev disse to timer brukt til et kollokvieparti for en del studenter med ulike matematiske forutsetninger, for å prøve brukbarheten av Griffin: An Introduction to Mathematical Analysis som lærebok ved den forberedende prøve i matematikk. I 3 ukentlige timer foreleste han over skatteoverveltning. Gjennomsnittlig ca. 35 tilhørere.

I beretningsåret var han formann i bedømmelseskomitéen for professoratet i statsøkonomi og statistikk, de disipliner som knytter sig til begrepet arbeidslære. Han var medlem av Regjeringens pengekomité.

Videnskapelige arbeider publisert i beretningsåret: The Principle of Substitution. An Example of its Application in the Chocolate Industry. Nordisk Tidsskrift for Teknisk Økonomi, sept. 1936. — The Problem of Index Numbers. Econometrica, jan. 1936. — The Notion of Equilibrium and Disequilibrium. The Review of Economic Studies. Febr. 1936. — Open Market Operations og deres

virksomhet på banksystemet. Bilag til Pengekomitéens innstilling av 30 nov. 1935. — Konjunkturregulerende statsinngrep i bankvirksomheten (radioforedrag). Trykt i Økonomisk Revue, Oslo, juni 1936.

Professor dr. jur. *Carl Jacob Arnholm* holdt i høstsemestret 1935 eksaminatorier over panterett (6 timer pr. uke, ca. 200 deltagere hvorav 20 aktive) og i vårsemestret 1936 eksaminatorier over arverett (4 timer pr. uke, ca. 80 deltagere hvorav 9 aktive). I vårsemestret rettet og gjennomgikk han dessuten en del oppgaver. Første forelesning i høstsemestret 13 september, siste 16 november, i vårsemestret henholdsvis 17 januar og 25 april. I vårsemestret deltok han i eksamen.

Foruten en del mindre arbeider har han i beretningsåret utgitt en lærebok i familierett.

Professor dr. philos. *Wilhelm Keilhau* holdt i beretningsåret 3 likeløpende forelesningsserier: en på 2 timer om uken over elementær penge teori, en på 2 ukentlige timer om »Økonomiske systemer og økonomisk tenkning« fortsatt fra forrige leseår og en på 1 time om uken over norsk landbrukspolitikk i det 20de århundre. Den siste serien blev hele tiden fulgt av omtrent 140 tilhørere, de andre av noe over 100. Etterat forelesningene over penge teori var bragt til avslutning litt ut i mars blev de ledigblitte timene brukt til gjennomgåelse av oppgaver i økonomikk og finansiære. Ved lag 120 tilhørere og mange aktive deltagere. I leseårets løp ledet professoren dessuten et par seminarøvelser over aktuelle økonomiske spørsmål. Han var formann for eksamenskommissjonen ved statsøkonomisk eksamen vårsemestret 1936.

Efter oppdrag av Pengekomitéen utarbeidet professoren en betenkning over »Norges Banks agiofortjeneste ved eventuell nedskrivning av kronens gullinnhold«. Den blev avgitt 30 oktober 1935 og er trykt som bilag 2 til Odelstingsproposisjonen nr. 46 for 1936. Den av Pengekomitéen 30 november 1935 avgitte innstilling om *open market operations* bygget på et førsteutkast fra professorens hånd, likesom der i innstillingen er inntatt en redegjørelse fra ham om de endringer i loven om Norges Bank som nyordningen vilde gjøre påkrevet. Den videre behandling av denne lov foranlediger ham til i mai 1936 å rette en henvendelse til Stortingets finans- og tollkomité (se Innst. O. XX for 1936), likesom han utviklet sitt syn på de foreliggende pengepolitiske spørsmål i en artikkel i »Dagbladet« for 9 mai.

Høsten 1935 utarbeidet professoren etter anmodning av Norges Rederforbund en historisk og økonomisk utredning av »Skibsfartens betydning for Norge«. Den gav anledning til en særdeles livlig pressediskusjon. Et initiativ til å få opnevnt en befolkningskommisjon som professoren tok i november 1935 i samarbeide med professor Wedervang, direktør Jahn og direktør Rygg gav ikke noe resultat. Med sproglig assistanse av diplomøkonom Irmgard Wrede utarbeidet professoren i vårsemestret 1936 en større del av en avhandling på tysk med titelen »Theorie der Geldeinheit«. Ved slutten av vårsemestret forelå et referat av hans forelesninger 1934—35 om økonomiske systemer og økonomisk tenkning i en av professoren gjennomsett og korrigert mangfoldiggjørelse. I januarheftet av »Weltwirtschaftliches Archiv« 1936 gav han en utredning av den norske valutapolitikk under titelen »Die faktische Schillingkrone Norwegens«. I maiheftet av »Scandia« fremkom han med noen bemerkninger i anledning av dr. Holmbergs anmeldelse av det siste bindet i Norgeshistorien.

Dosent dr. philos. *Thomas Sinding* opholdt sig høstsemestret 1935 og inntil 1 mars 1936 i Amerika. Var censor ved juridisk embeds-eksamen våren 1936 for kandidatene etter gammel og etter ny studieordning. I september 1935 utkom hans lærebok »Social-økonomisk teori« og et lite hefte »Om tenkemåten i jus og økonomikk«.

Universitetsstipendiat *Erling Petersen* har i beretningsåret vært fritatt for å holde forelesninger. Han har med Fellowship fra The Rockefeller Foundation studert ved amerikanske, engelske og franske universiteter. I desember holdt han etter innbydelse foredrag på årsmøtet i Econometric Society i New York om: »Some new aspects of the equation of exchange, especially in relation to replacement rates.«

Universitetsstipendiat *Henry Nærstad* var i høstsemestret 1935 fritatt for å holde forelesninger på grunn av sitt arbeide med en avhandling om dokumentfalsk.

I vårsemestret 1936 foreleste han fra ca. midten av april 2 timer ukentlig over tingsleie (20—30 tilhørere). Forelesningene måtte etter en tid avbrytes på grunn av sykdom. I samme semester deltok han som censor og eksaminator ved juridisk embeds-eksamen.

Høiesterettsdommer *Herman Lie*, praktisk lærer i civilrett, holdt i høstsemestret 1935 forelesninger over odelsrett i 1 ukentlig time, og gjennomgikk dessuten en del praktiske oppgaver som han censurerte besvarelser av. Tilhørertall henholdsvis ca. 60 og 200.

I vårsemestret 1936 holdt han forelesninger over retensjonsrett, forkjøpsrett og løsningsrett i 1 ukentlig time, og gjennomgikk dessuten en del praktiske oppgaver likesom i høstsemestret. Tilhørertall som ovenfor.

Ekspedisjonschef *Carl Platou* gjennomgikk i høstsemestret 1935 Skeies Civilprocess, slutten av 2net og hele 3dje bind. 90 timer. Ca. 150 tilhørere.

Statsadvokat *Reidar Aasgaard* gjennomgikk i høstsemestret 1935 fra begynnelsen av september til slutten av november en rekke praktiske rettstilfelle i strafferett og straffeprosess fra Høiestretts praksis i de siste år og fortsatte hermed i vårsemestret 1936 fra slutten av januar til ut i april. Gjennemsnittlig ca. 70 tilhørere hvert semester.

Ved siden av den praktiske gjennomgåelse blev gitt, censurert og gjennomgått i høstsemestret 1935 4 oppgaver, i vårsemestret 1936 2 oppgaver i strafferett og straffeprosess. Antall besvarelser til hver oppgave var mellom 30 og 100.

I høstsemestret 1935 blev der i lagmannsrettssalen arrangert en hovedforhandling i en byrettssak, hvori alle roller var overtatt av studentene. Antall tilhørere ca. 200.

Kst. byråchef i Justisdepartementet, *Knut Robberstad*, har i tidi 15—29 november fyrelese over den germanske, serleg den norske, rettskjeldesoga.

Byråchef i Justisdepartementet *Henrik Lundh* holdt i høstsemestret 1935 fra begynnelsen av september til midten av desember 25 forelesninger over »Forvaltningsrett«. Tilhørerantall ca. 150. Forelesningene blev utgitt for studentene i mangfoldiggjort stand.

Direktør *Wilhelm Thagaard* holdt i høstsemestret 1935 i 2 ukentlige timer forelesninger over sociologi. I vårsemestret 1936 blev det holdt et repetisjonskursus hvori også blev gjennomgått et par oppgaver. Antall forelesninger i alt ca. 30. Forelesningene blev hele tiden holdt for fullt auditorium i Den gamle festsal.

Aktuar *Henrik Palmstrøm* ledet i høstsemestret 1935 de statistiske øvelser med 2 partier, henholdsvis for begynnere og viderekomne. Hvert partis øvelser strakk sig over 1 ukentlig dobbelttime. I desember blev øvelsene drevet i 2 dobbelttimer pr. uke for hvert parti. Øvelsene begynte 6 september og avsluttedes 13 desember. 25 deltagere i hvert kursus. I vårsemestret 1936 blev øvelsene drevet i samme omfang som semestret forut, da med 2 dobbelttimer pr. uke i april og mai. Øvelsene begynte 22 januar og sluttet 15 mai. 25 deltagere på hvert parti.

I februar—mai holdt han i 2 ukentlige timer forelesninger i forsikringsmatematikk for statsøkonomiske studenter. 20 tilhørere. Han deltok som censor i statsøkonomi og forsikringsmatematikk ved statsøkonomisk eksamen 1936.

Offentliggjorde i beretningsåret: »Om en befolkningsgruppes utvikling gjennom de siste 100 år«. Statsøkonomisk Tidsskrift 1935.

Overrettssakfører *Randers-Pehrson* underviste i høstsemestret 1935 2 timer ukentlig i bokholderi. Bokholderiets teori blev gjennomgått og belyst med eksempler ved bokføring av noen korte, enkle forretninger. Forskjellige former for bokføring blev forklart og gjennomgått. De førte regnskaper blev oppgjort og bøkene avsluttet. Herunder blev særlig lagt vekt på å klargjøre statusoptagelsens betydning for regnskapsoppgjøret. Forskjellige dokumenter som danner grunnlaget for bokførselen blev forklart og gjennomgått. Flere av kursets deltagere utarbeidet etter kursets spesielle oppgavebok hjemmeoppgaver som rettedes. Forelesningene begynte 6 september og sluttet 10 desember. Deltagernes antall ved de 28 avholdte forelesninger var i gjennomsnitt 63. Av deltagerne studerte 51 jus, 14 statsøkonomi og 9 aktuarfag.

I vårsemestret 1936 fortsattes med videregående gjennomgåelse av flere vanskeligere forretninger med mere kompliserte tilfelle. Rubrikksystemet blev gjennomgått likesom deltagerne blev satt inn i oppgjør for ansvarlige selskaper og aksjeselskaper. Gjennomgåelsen omfattet mer enn det av Handelsdepartementet fastsatte minimumspensum for handelsprøven. Ved forelesningene benyttedes en spesielt utarbeidet oppgavebok. Mange av kursets deltagere leverte hjemmeoppgaver som rettedes. Forelesningene begynte 17 januar med 93 og sluttet 12 mai med 87 deltagere. Det gjennomsnittlige antall ved semestrets 30 forelesninger var 34.

Den 14 mai avholdtes eksamen hvortil 35 hadde meldt sig. Av disse møtte 33 hvorav 2 trakk sig tilbake under eksamen mens 29 bestod prøven, 7 med utmerket godt og 11 med meget godt. Av de som gikk op og bestod eksamen studerte 18 jus, 3 aktuarfag, 6 socialøkonomi og 2 ikke angitt studium.

3. Forelesninger ved Det medisinske fakultet

Professor dr. med. *Francis Harbitz* begynte undervisningen i høstsemestret 1935 4 september og sluttet 20 november, vårsemestret 1936 15 januar og sluttet 22 april.

I 1 ukentlig time foredrog han spesiell patologisk anatomi, nemlig hjertets og blodkarenes patologiske anatomi; og i 1 ukentlig

time holdt han demonstrasjon av obduksjonsmateriale og patologisk-anatomiske preparater.

Tilhørernes antall ca. 100—130 (auditoriet strekker ikke til).

I beretningsåret er avholdt gjennom hele året (juli måned undtatt) i alt ca. 105 eksamensobduksjoner med gjennomgåelse av protokollene.

I rettsmedisin er holdt 2 ukentlige eksaminasjoner eller forelesninger; dessuten er gjennomgått med studentene de inntrufne rettslige seksjoner og andre rettsmedisinske forretninger.

I begge semester har prosektor dr. med. Georg Waaler holdt 1 ukentlig systematisk forelesning i generell patologisk anatomi (om betendelse).

Dessuten har han holdt det vanlige obligatoriske kursus i patologisk anatomi og histologi.

Professor dr. med. *K. E. Schreiner* begynte i høstsemestret 1935 forelesningene 5 september og sluttet 15 november. I 1 time om uken blev gjennomgått utvalgte kapitler av nervesystemets bygning og utvikling. Til forelesningene sluttet sig ukentlige demonstrasjoner i 3 timer. Tilhørernes antall 104. 9 september begynte en rekke eksaminatorier over topografisk anatomi (18 timer). Til disse sluttet sig disseksjoner for viderekomne som blev ledet av professoren daglig i tiden fra 20 september—1 oktober. Skriftlig prøve i anatomi holdtes 16 november. Muntlig eksamen begynte 30 desember og varte til jul.

I vårsemestret 1936 begynte forelesningene 17 januar. Før de systematiske forelesninger begynte holdtes 2 forelesninger med lysbilleder over Norges befolkning i jernalderen. I 2 forelesningstimer om uken blev gjennomgått hemisfærehjernens bygning, hjernens hinner og årer. Til forelesningene sluttet sig ukentlige demonstrasjoner i 3 timer og eksaminatorier over hjernenervene. 3 mars begyntes en gjennomgåelse av centralnervesystemets utvikling, ryggmargens og den forlengede margs bygning. Forelesningene sluttet 22 mai. Tilhørernes antall 110.

Professor dr. med. *Ragnar Vogt* holdt i høstsemestret 1935 fra 5 september—3 desember kliniske forelesninger med demonstrasjoner på Den psykiatriske klinikk, tirsdag og torsdag 17—19 for 52 medisinske studerende. Hver onsdag i denne tid (september—november) holdtes 1 ukentlig forelesning i psykiatri på Rikshospitalet — tilsammen ca. 100 tilhørere.

I vårsemestret 1936 holdtes tilsvarende kliniske forelesninger (samme timetall) på Den psykiatriske klinikk og teoretiske fore-

lesninger på Rikshospitalet i tiden 16 januar til midten av mai måned henholdsvis for 38 og ca. 100 tilhørere.

Professor dr. med. *Otto Lous Mohr* holdt i høstsemestret 1935 i 2 ukentlige timer en forelesningsrekke over grunntrekk av den almindelige utviklingshistorie (kjønns-celler, befruktning, arv, fosterutvikling) for 3dje semesters studerende. I tilslutning hertil holdtes 5 demonstrasjoner av mikroskopiske preparater. Første forelesning 5 september. Tilhørernes antall 134. For viderekomne holdt han i 1 ukentlig time forelesninger over sanseorganenes bygning og utvikling. I tilslutning til forelesningene holdtes ukentlige demonstrasjoner av mikroskopiske og makroskopiske preparater. Første forelesning 6 september. Tilhørernes antall 121. Forelesningene sluttet 29 november idet auditoriet i desember benyttedes til den muntlige eksamen i anatomi.

I vårsemestret 1936 fortsattes og avsluttedes forelesningene over almindelig utviklingshistorie i 1 ukentlig time og forelesningene over sanseorganenes anatomi i 2 ukentlige timer. I tilslutning til den første forelesningsrekke holdtes 3 demonstrasjoner av mikroskopiske preparater. I tilslutning til den annen forelesningsrekke holdtes ukentlige demonstrasjoner. Tilhørernes antall henholdsvis 192 og 151. Forelesningene avsluttedes umiddelbart før påske, idet tiden fra 25 april—15 juni var optatt med eksamensarbeide.

På grunn av professorens arbeide som dekanus blev ledelsen av eksamenskandidatenes disseksjon av viscera overtatt av assistenten kand. med. Reidar Eker som i tiden 17 februar—7 mars daglig gav undervisning på disseksjonsstuen. Deltagernes antall var 32. Disseksjonen avsluttedes med demonstrasjon.

Fra 1 april—22 mai ledet professoren det ene ekstrakursus i mikroskopisk anatomi. Kurset omfattet 3 ukentlige 3-timers kurser. Deltagernes antall 39.

Professor dr. med. *Theodor Frølich* holdt kliniske forelesninger i 4 ukentlige heltimer fra 4 september 1935 inntil eksamens begynnelse 28 november. Senere, inntil semestrets slutt, fulgte de studerende partivis den daglige visitt på avdelingen. Antallet av praktikanter var 52.

I vårsemestret 1936 pågikk undervisningen fra 15 januar til eksamens begynnelse 11 mai, hvorefter de studerende partivis fulgte visitten inntil semestrets slutt. Praktikantenes antall var 53.

Videnskapelige arbeider fra avdelingen: Professor Th. Frølich: Melkens plass i barnets ernæring. Norsk Mag. for Lægev. 1935.

S. 538. — Malnutrition and latent scurvy. Festskrift for Sir Thomas Barlow: Archiv of diseases in childhood. Vol. 10. No. 58. 1935. — Kliniske forelæsninger i Barnesykdommer. Oslo 1936.

Dr. med. Alfred Sundal: Chronische infektiöse Erkrankungen der Harnwege im Kindesalter. Acta paediatr. Vol. 17. Suppl. 3. — Nyrefunksjon og nyrefunksjonsprøver med særlig henblikk på den pædiatriske klinik. Tidsskr. for den norske lægeforen. Nr. 11. 1936. — Veksthemming av hypofysær oprinnelse. Nord. medicinsk Tidsskr. Bd. 12. S. 1112. 1936.

Professor dr. med. *Sigurd Hagen* begynte undervisningen på Rikshospitalets oienavdeling ved semestrenes begynnelse og undervisningen ophørte ved eksamenes begynnelse. Praktikantenes antall var i begge semestre 52.

Der er fra avdelingen offentliggjort følgende arbeide: Eivind Hørven: Om den senile eksfoliasjon av linsekapselen (Vogt), særlig dens forhold til glaucoma simplex.

Professor dr. med. *G. H. Monrad-Krohn* har i høstsemesteret 1935 og vårsemesteret 1936 gitt den vanlige kliniske undervisning i nevrologi med gjennomgåelse av de obligatoriske sykejournaler. Ved hvert semesters begynnelse har han gitt en kort serie propeдевtiske forelesninger, ved slutningen av hvert semester noen forelesninger over utvalgte emner (epilepsi, psychonevrose o. a.) samt en kinomatografisk demonstrasjon. Dessuten er der i vårsemesteret foretatt en utflukt med studentene til Statens Pleiehjem for epileptikere på Solberg i Bærum.

Hver lørdag er der i tilslutning til klinikken avholdt demonstrasjoner av utvalgte kasus fra poliklinikken.

Antallet av studenter som utførte den obligatoriske praktikant-tjeneste på Rikshospitalets nerveavdeling var i høstsemesteret 1935 52, i vårsemesteret 1936 53.

Klinikken har vært avholdt hver tirsdag, torsdag og lørdag kl 10¹⁵, i høstsemesteret dessuten fredag til samme tid.

Arbeider fra Rikshospitalets nerveavdeling: Monrad-Krohn: »Om post-traumatiske psychonevroser«. Nordisk Forsikrings Tidsskrift 1936, hefte 1. (Serie 2, nr. 67.)

Torkildsen: »Cystedannelser i Gliomer«. Tidsskrift for den norske lægeforen. 1935, nr. 22. (Serie 2, nr. 68.) — Kolloidcyste i 3. ventrikel fjernet ved operasjon«. Norsk Magasin for Lægevidenskaben. 1936. S. 512. (Serie 2, nr. 69.)

Professor dr. med. *Frithjof Leegaard* underviste i høstsemesteret 1935 i øre-, nese- og halssykdommer fra 30 september til eksamens

begynnelse. 50 praktikanter. I vårsemestret 1936 16 januar til eksamens begynnelse. 53 praktikanter.

Professor dr. med. *Olav Hanssen* begynte undervisningen på Rikshospitalets medisinske avdeling A i høstsemestret 1935 3 september og sluttet 6 desember. I vårsemestret 1936 begynte undervisningen 15 januar og sluttet 29 mai. Fra 15 mars og semestret ut var han permittert på grunn av sykdom og undervisningen blev gitt av universitetsstipendiat dr. med. *Leif T. Poulsson*.

I begge semestre var praktikantenes antall som vanlig 50, hvorav halvdel avvekslende gjorde tjeneste på Ullevål sykehus avdeling IX.

Tirsdag, torsdag og fredag blev undervisningen gitt ved sykesengen fra 8³⁰—10 og om lørdagen holdtes kliniske forelesninger, hvor tilhørernes antall var ca. 150—200.

Hver onsdag holdtes på Universitetet forelesninger i systematisk patologi og terapi, og i begge semestre blev der i disse timer gjennomgått avitaminosenes patologi og terapi.

I juni måned 1936 deltok han i et møte som holdtes i Kiel av Nordwestdeutsche Gesellschaft für innere Medizin, og hvor han holdt foredrag over »Ein Fall von chronischer lymphatischer Leukämie mit komplizierender Perniciosa«.

I tidsrummet 1 juli 1935—30 juni 1936 er der fra avdelingen publisert følgende arbeider:

Olav Hanssen (sammen med aktuar cand. mag. *Olav Åbakken*): Under hvilke betingelser skulde premiedifferentieringen eller tilknytning av særskilte klausuler kunne innskrenkes ved risikobedømmelsen?« Den niende nordiska livförsäkringskongressen i Stockholm 1935.

Einar Blegen: 2 tilfelle av stenosis Isthmii Aortae, Norsk Mag. for Lægev. 1936, s. 927.

Hall Schartum Hansen: Hvilken nytte har man av de mange indices og »hematologiske« data ved karakteriseringen av en anæmi, og bør de ikke i størst mulig utstrekning sløifes? Nordisk med. Tidsskrift, bd. 11, 1936, s. 949—951.

V. Forbech: Adipositas. Eine Untersuchung über den respiratorischen Quotienten während der Arbeit. Foredrag ved 17 nordiske kongress for innvortes medisin, Kjøbenhavn 1935. Acta Med. Scandinavica. Supplementum LXXVIII.

Ole K. Evensen: Gee-Herters sykdom, Norsk Mag. f. Lægev. 1936, s. 830.

Professor dr. med. *Einar Langfeldt* begynte undervisningen i høstsemestret 1935 den 10 september og sluttet den 4 desember.

Han holdt 2 forelesninger i uken over intern sekresjon, samt kollokvier over utvalgte avsnitt av den fysiologiske kjemi og skriftlige øvelser med eksamenskandidater. I det obligatoriske kursuset i fysiologisk og medisinsk kjemi deltok 84 praktikanter inndelt i 4 partier.

I vårsemestret holdt han 2 forelesninger i uken over vitaminlæren. Kollokvier og øvelser som i høstsemestret.

Om offentliggjorte arbeider, se beretning fra Det fysiologiske institutt.

Professor dr. med. *R. Ingebrigtsen* har fra 4 september—15 desember 1935 og fra 15 januar—1 juni 1936 på Rikshospitalets kirurgiske avdeling B undervist i kirurgi for viderekomne medisinske studerende. Antall tilhørere 50.

Professor dr. med. *Klaus Hansen* holdt i høstsemestret 1935 2 ukentlige forelesninger over eksperimentell farmakologi. Tilhørerantallet utgjorde ca. 240. Likeledes foreleste han i 1 ukentlig time over lægemiddelforordningslære og resepskrivning. Det gjennomsnittlige tilhørerantallet utgjorde ca. 80. Forelesningene begynte første tirsdag etter 3 september og sluttet ved eksamensbegynnelsen.

I vårsemestret 1936 holdt han 2 ukentlige forelesninger over eksperimentell farmakologi. Tilhørerantallet utgjorde ca. 210. I 1 ukentlig time foreleste han over lægemiddelforordningslære og resepskrivning. Det gjennomsnittlige tilhørerantallet utgjorde ca. 140. Forelesningene begynte 16 januar og sluttet ved eksamensbegynnelsen.

Professor dr. med. *Anton Sunde* har i begge semestre gitt undervisning i fødselsvidenskap og kvinnesykdommer med forelesninger og klinikker 2 timer 3 ganger i uken, og de øvrige 3 dager gitt klinisk veiledning med eksaminatorier for de tjenstgjørende praktikanter i dobbelttimer 3 ganger ukentlig.

I fødselsvidenskap blir de viktigste kapitler gjennomgått systematisk. Han innledet dessuten det vanlige fatomkursus, og alle studenter fikk i tilslutning hertil under veiledning anledning til å utføre de almindelige fødselsoperasjoner. Dessuten har dr. med. Skajaa i begge semestre holdt forelesninger over spesielle gynækologiske emner i 2 ukentlige dobbelttimer, og dr. med. Salomousen forelesninger over det nyfødte barns fysiologi og patologi 1 time ukentlig.

Praktikanttjenesten ved Kvinneklubben var ordnet således at 18 studenter bodde på klubben ad gangen, og gjorde tjeneste

døgnet rundt, inndelt i 3 vaktskift. For hver student blev denne tjeneste i høstsemestret 5 uker, og i vårsemestret 6 uker. Studentene forløste alle de fødende under veiledning av klinikkens læger og underjordmødre, og hver student fikk gjennomsnittlig 10 fødsler.

Undervisningen begynte i høstsemestret 3 september og varte til 20 desember, og i vårsemestret fra 15 januar—6 juni. Tilhørerne var 3dje avdelings studenter, og kullenes størrelse 54 resp. 53.

Fra Kvinneklinikken er offentliggjort følgende arbeider som tidligere ikke er meddelt:

Dr. med. S. Kjelland-Mørdre: Våre eklampsipatienters skjebne under senere svangerskap og fødsler. N. Mag. f. Lægev. Juli 1935. S. 712.

Dr. med. L. Salomonsen: Erythroblastiosis neonatorum temporaria. Angeborene Erythroblastose ohne hydrops, ohne Ikterus und ohne Anämie. Acta Pædiatrica. Vol. XVIII. Fasc. 3. 16. III. 1936.

Truls Leegaard og Rolf Ringdal: Undersøkelser over Friedmans svangerskapsreaktion. N. Mag. f. Lægev. 1933. Oktober.

Reservelæge E. Schjøtt-Rivers: Behandling av placenta prævia ved Rikshospitalets kvinneklinikk i Oslo. Forh. ved Nord. Kir. for. møte i Stockholm 1933. — Dødelig forløpende tilfelle ved hyperemesis gravidarum. Forh. ved Kir. for. i Oslo 1934. S. 73.

Professor dr. med. *Johan Holst* har holdt kliniske forelesninger i propedeutisk kirurgi hver mandag, tirsdag, onsdag og torsdag fra 8—10 formiddag. Fredag 11¹⁵—12 klinisk forelesning og demonstrasjon for viderekomne. Hver lørdag 8—10 sykevisitt med demonstrasjoner ved sykesengen. Reservelæge Axel Øvre har gitt et kortere kursur i bandasjelære, og assistentlæge H. G. Gade et kortere kursur i narkose og anæsthesi.

Ved velvillig imøtekommenhet fra lægevaktchefen, overlæge Gunnar Johnsons side, er det blitt ordnet med demonstrasjoner i førstehjelp ved ulykkestilfeller ved Oslo kommunale lægevakt, for avdelingens praktikanter. Likeledes har overlæge dr. med. Heyerdahl anordnet en rekke demonstrasjoner ved Det norske Radiumhospital.

Videnskapelige arbeider:

Johan Holst: Weitere Erfahrungen mit selektiver Thorakoplastik bei Lungentuberkulose. Archiv für Klinische Chirurgie, bind 186. — Kirurgisk behandling av lungetuberkulose. Norsk

Magasin for Lægevidenskapen, november 1936, s. 1211. — Forandringer i larynx og trachea efter strumectomi. Nordisk Medisinsk Tidsskrift, bind 12, 1936, s. 1474—1479.

H. G. Gade: Die kontrollierbare Spinalanästhesie. Schmerz — Narkose — Anaesthesie, april 1936, hefte 1.

Erling Refsum: Untersuchungen über die Hauttemperaturverhältnisse bei atoxischem Struma und Thyreotoxikose. Acta Chirurgica Scandinavica, Vol. LXXVIII, Fasc. I—III.

J. Frimann-Dahl: Om røntgenundersøkelse av lungene hos thorakoplastikkpatienter. Norsk Magasin for Lægevidenskapen, november 1936, s. 1163.

Professor dr. med. *Fredrik Leegaard* gjennomgikk i høstsemestret 1935 i 2 ukentlige forelesninger kretsløpets fysiologi. Første forelesning 6 september, siste 23 november. I 2 timer i uken foreleste han over sansefysiologi. Første forelesning 5 september, siste 21 november.

I vårsemestret 1936 fortsatte han gjennomgåelsen av kretsløpets fysiologi (2 timer i uken). Første forelesning 23 januar, siste 28 mai. I 2 timer i uken foreleste han over sansefysiologi. Første forelesning 24 januar, siste 22 mai. Tilhørernes antall ved forelesningene over kretsløpet 100—150, ved forelesningene i sansefysiologi omkring 100.

Profesor dr. med. *Carl Schiøtz* begynte i høstsemestret 1935 forelesningene 5 september og avsluttet dem ved den skriftlige eksamens begynnelse, i vårsemestret 1936 begyntes like etter 15 januar og avsluttet likeledes ved eksamens begynnelse. I løpet av disse 2 semestre er i 3 ukentlige timer gitt en oversikt over hygienens viktigste kapitler, hvad eksamenspensumet angår med supplering med maskinskrevne forelesninger av doktor Bøckman om næringsmiddelhygiene og renovasjonshygiene. Nevnte forelesninger er i noen grad revidert ved Det hygieniske institutt samt forsynt med illustrasjoner, tegnet sammesteds. De er derpå forelagt doktor Bøckman til godkjennelse og utgitt gjennom Studentenes Sentralkontor. Tilhørernes antall var gjennomsnittlig 90 à 100 (2 kull).

Universitetsstipendiat dr. Axel Strøm, holdt 1 ukentlig forelesning.

Dessuten er for yngste kull så vel i høst- som vårsemestret avholdt praktiske demonstrasjoner i hygiene 1 gang ukentlig — efter den skriftlige eksamens begynnelse 2 ganger ukentlig — i det store og hele efter det program som detaljert er meddelt i tid-

ligere årsberetning. Til stede ved demonstrasjonene var gjennomsnittlig 40 à 50 studenter (1 kull).

Professor dr. med. *H. A. Salvessen* begynte den propedeutiske undervisning 3 september 1935 og sluttet 14 desember 1935. Der tjenstgjorde 50 praktikanter på avdelingen. I vårsemesteret begynte undervisningen 15 januar 1936 og sluttet 30 mai 1936. Der tjenstgjorde 50 praktikanter. I hvert semester blev der holdt en forelesningsrekke over klinisk propedeutikk de 5 første dager i uken i 12 dager. Derefter blev der gitt klinisk undervisning på avdelingen 5 dager i uken 8³⁰—10³⁰. Hver lørdag 12—13 holdtes en klinisk forelesning over utvalgte emner av patologien og terapien for viderekomne. Adgangen til disse forelesninger måtte på grunn av plassmangel begrenses til 275. Der blev av assistentlægen gitt demonstrasjoner i laboratoriet for hvert kull praktikanter på avdelingen, spesielt blev der gjennomgått den hæmatologiske diagnostikk av blodsykdommer.

Der er i tidsrummet 1 juli 1935—30 juni 1936 publisert følgende arbeider på avdelingen:

H. A. Salvessen: The sarcoid of Boeck, a disease of importance to internal Medicine. *Acta Medica. Scand.* 1935, LXXXVI, 127.

H. G. Dedichen: Om anæmier og deres behandling. *Tidsskr. for den norske lægefören.*, bind 56, s. 233. — Spontane Heilung einer gastrocolischen Fistel. *Boas Archiv*, Band. 59, S. 357.

C. A. A. Schrumpf: Ein klinischer Beitrag zur Untersuchung der Leberfunktion bei Thyreotoxikose. *Zeitschrift für klinische Medizin*, Band 129, S. 95.

Erling Wang: Om kvantitativ urovilinbestemmelse. Meddelelse II. *Norsk Mag. f. Lægev.*, juni 1936.

Professor dr. med. *Th. Thjøtta* blev utnevnt 27 september 1935. Allerede fra 4 september hadde han som leiet lærer overtatt undervisningen av de farmasøitiske studenter i bakteriologi, idet han holdt 2 kurser ukentlig hver på 3 timer i praktisk bakteriologi og 1 time ukentlig teoretiske forelesninger i bakteriologi og hygiene. Tilhørertallet var 32 studenter i siste time.

Forelesningene for de medisinske studenter begynte han 8 oktober over generell bakteriologi med 1 time ukentlig og systematisk bakteriologi med 1 time ukentlig. Forelesningene vedvarte til 10 desember 1935.

Sammen med assistenten cand. med. *L. Borgen* ledet han de praktiske øvelser i bakteriologi for medisinerne med 2 dobbelt-timer hver uke til 30 september. Antallet av kursusedtagere var

50 studenter. Antallet av tilhørere ved de teoretiske forelesninger var ca. 250 studenter.

I vårsemestret 1936 påbegyntes kursene i praktisk bakteriologi 20 januar 1936 og avsluttedes 24 april. Forelesningene over generell og systematisk bakteriologi påbegyntes 16 januar og avsluttedes 28 mai.

På grunn av den store tilstrømning av studenter måtte forelesningene flyttes fra Det patologisk-anatomiske institutts forelesningssal til auditorium 15. Men selv dette store auditorium kan ikke rumme alle som ønsker å følge forelesningene og studentene har derfor selv arrangert sig således at studenter i de 2 første semestre i annen avdeling ikke får adgang til auditoriet. Dette er en meget stor gene, da studentene burde få anledning til å følge disse forelesninger allerede fra første semester av. Der blir nemlig gjennomgått så meget stoff av generell medisinsk art i disse forelesninger, at de yngste studenter i annen avdeling burde ha anledning til å sette sig inn i dette. Det vilde lette dem forståelsen av mange ting i det senere studium.

Tilhørertallet i siste semester var ca. 250, så mangé som det store auditorium rummer.

Professor dr. med. *Niels Danbolt* begynte undervisningen i hud- og veneriske sykdommer 4 september 1935 og sluttet 15 desember, dengang som konstituert lærer i faget. I vårsemestret 1936 begynte undervisningen 15 januar og sluttet 15 juni. I 2 dobbelttimer om uken, mandag og onsdag 8¹⁵ blev der gitt propedeutisk undervisning for praktikanter, og hver fredag 8¹⁵ deltok disse partvis i arbeidet ved poliklinikken og fulgte visitten. Antall studenter ca. 50. Videre blev der i 2 dobbelttimer, tirsdag og torsdag 8¹⁵ gitt klinisk undervisning og holdt teoretiske forelesninger for de studenter som skal op til 2nen avd.eksamen, samt for praktikantene. Tilhørernes antall er ca. 100 hvert semester.

I tidsrummet 1 juli 1935—30 juni 1936 er der fra avdelingen publisert følgende arbeider:

Niels Danbolt: Dariers sykdom kombinert med disseminat keratodermi på hender og føtter (acrodermatitis verruciformis (Hopf) og keratoma dissipatum (Brauer)) i familiær optreden i 3 generasjoner. N. Mag. f. Lægev. 1935, 246. — Den gonorrhøiske infeksjon hos kvinnen og behandlingen av denne. Nord. Med. Tidsskr. 1936, 12, 1512.

Dosent dr. *A. Fonahn* bekjentgjorde forelesninger i medisins historie så vel i høst- som i vårsemestret. Ingen tilhørere meldte

sig. For øvrig henvises til årsberetningen fra Det historisk-filosofiske fakultet vedrørende dosentens arbeide som medbestyrer for Det etnografiske museums Asiatiske afdeling og vedrørende hans forelesninger over kinesisk.

Prosektor dr. med. *Georg H. M. Waaler*, holdt i høstsemestret 1935 det obligatoriske kursus i patologisk histologi fra 4 september—14 desember med 49 deltagere og det samme kursus i vårsemestret 1936 fra 16 januar—9 mai med 49 deltagere. Videre holdt han i høstsemestret forelesninger i generell patologisk anatomi (tuberkulose) fra 9 september—18 november, tilsvarende i vårsemestret 1936 fra 20 januar—11 mai (infeksiøse granulasjons-svulster og misdannelser), i begge semestre med ca. 200 tilhørere.

Prosektor dr. med. *Jan Jansen* holdt i høstsemestret i 3 ukentlige dobbelttimer eksaminatorier og demonstrasjoner over skjelett-muskellæren for nybegynnere (110 deltagere). Videre ledet han disseksjon av 1) ryggen 8 oktober—22 oktober (30 dissekanter), 2) overekstremiteten fra 25 oktober—28 november (64 dissekanter). Undervisningen blev avsluttet 6 desember.

I vårsemestret begynte undervisningen 23 januar med eksaminatorier og demonstrasjoner av viscera, men blev avbrutt i tiden fra 28 januar—30 mars p. gr. a. sykdom. Fra 20 april—25 mai ledet prosektor disseksjon av underekstremiteten (100 dissekanter).

I tiden fra 26 mai—7 juli ledet prosektor et av de ekstraordinære kurser i histologi.

Prosektor *K. Wagner* ledet undervisningen i histologi og mikroskopisk anatomi efter den av fakultetet opsatte timeplan. Der holdtes 2 parallellkurser med tilsammen 86 deltagere.

I høstsemestret varte undervisningen fra 11 september—12 desember, i vårsemestret fra 20 januar—26 mars.

Fra 25 mai—6 juli ledet han et av de ekstraordinære sommerkurser i histologi og mikroskopisk anatomi.

Amanuensis dr. med. *Ragnar Nicolaysen* foreleste høstsemestret 1935 3 timer ukentlig fysiologisk kjemi for deltagerne i det obligatoriske kursus i fysiologisk og medisinsk kjemi. Første forelesning holdtes 5 september, siste 10 november. Tilhørernes antall var ca. 90. Vårsemestret 1936 var han permittert, og cand. med. *T. Holst-Larsen* foreleste i hans sted.

Cand. med. *T. Holst-Larsen*, konst. lste-amanuensis ved Fysiologisk institutt, foreleste i vårsemestret 1936 blodets og urinens fysiologiske kjemi i 3 ukentlige timer fra 20 januar til 4 april for deltagerne i det obligatoriske kursus i fysiologisk og medisinsk kjemi (84 studenter).

Universitetsstipendiat dr. med. *Leif Salomonsen* har på Rikshospitalets Kvinneklinikk holdt ukentlige kliniske forelesninger over »Det nyfødte barns fysiologi og patologi«. Forelesningene er holdt hver fredag i tidsrummet 6 september—20 november 1935, 17 januar—15 mai 1936. Det gjennomsnittlige tilhørerantall har vært mellom 40 og 50.

Universitetsstipendiat dr. med. *Axel Strøm* holdt i høstsemestret 1935 i 1 ukentlig time forelesninger over uvalgte kapitler av hygien. Der blev gjennomgått bolighygiene, renovasjon, likbehandling, desinfeksjon og social forsikring.

I vårsemestret 1936 gjennomgikk han i 1 ukentlig time næringsmiddelkontroll, veneriske sykdommer, tuberkuloseforsorg., alkoholisme og organisasjonen av det offentlige lægevesen i Norge.

I begge semestre var det gjennomsnittlige tilhørerantall 80—90.

Publikasjoner: »The Production of Diphtheria Toxin«. Oslo 1935. (Doktoravhandling.) — »Desinfeksjonsspørsmålets nuværende stilling«. Tidsskr. f. d. n. Lægefor. nr. 19, 1935.—»Tre forgiftningstilfelle opstått under utryddelse av veggedyr med Panikk extra«. Ibid. nr. 24, 1935. — »The duration of passive immunity«. Acta Pathol. Vol. XII, 275, 1935. — »Boligforholdene i Oslo gamle- og pleiehjem«. Socialt Arbeid. 10, 99, 1936.

Overlæge dr. med. *Sofus Widerøe* holdt i høstsemestret 1935 kliniske forelesninger over spesiell kirurgi på Ullevål sykehus avd. II fra 15 september—15 desember. 25 praktikanter. I vårsemestret 1936 undervistes fra 15 januar—31 mai. 25 praktikanter.

Arbeider: Om lægens rettslige stilling i erstatningssaker. Tidsskrift for den norske Lægefor. 1935, nr. 23. — Om trombose spørsmålet. Ibid. 1936, nr. 2. — Om prostatahypertrofiens behandling. Nordisk kirurg. forenings forhandl. 1935. — Om implantation av gummidræn som choledochusprotese. Ibid. 1935. Erfaringer om Dogliottis peridurale anæsthesi, særlig ved nyreoperationer. Ibid. 1935.

Overlæge dr. med. *O. Scheel* har gitt klinisk undervisning i intern medisin ved Ullevål sykehus avd. IX fra 4 september—13 desember 1935 for tilsammen 50 praktikanter og fra 20 januar—29 mai 1936 for tilsammen 53 praktikanter.

Overlæge dr. med. *Carl Müller* holdt kliniske forelesninger i intern medisin 2 timer daglig de 5 første dager i uken på Ullevål sykehus avd. VIII. Praktikantantall 25.

Overlæge dr. med. *Carl Semb* gav klinisk undervisning i kirurgi 5 ganger ukentlig fra primo september til medio desember 1935 og fra medio januar til 1 juni 1936.

Overlæge dr. med. *Peter M. Holst* underviste i høstsemestret 1935 i tiden 5 september—9 oktober, samt i tiden 21 oktober—29 november, hver gang 25 studerende.

I vårsemestret 1936 undervistes i tiden 20 januar—21 februar (26 studerende), samt i tiden 23 mars—6 mai (27 studerende). I disse tidsrum blev det gitt 5 ukentlige dobbelttimer.

Dr. med. *K. Skajaa* har i høstsemestret 1935 og vårsemestret 1936 holdt forelesninger i obstetrikk og gynekologi i 2 dobbelttimer hver uke. Antall tilhørere 50.

Dr. med. *Zeiner-Henriksen* holdt i vårsemestret 1936 forelesninger over massasje i auditorium med. avd. A, Rikshospitalet, onsdagene 11¹⁵—12. I alt avholdtes 5 forelesninger med demonstrasjoner og teori. Det var ved forelesningene et gjennomsnittlig antall av 40 studenter til stede.

Bestyrer av Rikshospitalets apotek *Johs. Flood* begynte kursene i praktisk farmasi høstsemestret 1935 7 oktober og avsluttedes 22 november i dagene: Mandag 13—15 og 18—20, tirsdag 13—15, onsdag 18—20, torsdag 13—15 og 18—20, fredag 13—15 og 18—20. 48 studenter deltok.

I vårsemestret 1936 begynte kursene 10 februar og avsluttedes 8 mai og foregikk i dagene: Mandag 13—15, tirsdag 13—15, onsdag 13—15, torsdag 18—20, fredag 13—15. 50 studenter deltok.

4. Forelesninger ved Det historisk-filosofiske fakultet

Professor *Olaf Broch* begynte sine forelesninger i høstsemestret 1935 5 september og sluttet dem 14 desember. På begynnerkurset i russisk, 2 timer om uken, var der i gjennomsnitt 15—16 elever. På kurset for viderekomne (Turgenjevs »Otsy i deti«) var elevtallet gjennomsnittlig 7; også dette kursus hadde 2 timer om uken. 2 timer om uken blev brukt til et par videnskapelig arbeidende elever; der blev lest polsk, hvortil senere kom gjennomgåelse av den første del av den gammelrussiske »Nestor-kronikk«. — I vårsemestret 1936 fortsatte professoren med de samme kurser og samme timetall. Forelesningene begynte 18 januar og avsluttedes for de to førstnevnte kursers vedkommende med utgangen av april, da professoren i første halvdel av mai efter innbydelse holdt noen forelesninger ved Londons universitet (University College). Tallet på deltagere i det russiske elementærkursus var i gjennomsnitt 8, i kurset for viderekomne (nevnte vers av Turgenjev blev lest videre omtrent helt ut) i gjennem-

snitt 5; for begge partier gjelder dog at elevtallet fra slutten av mars av gikk sterkt ned på grunn av sykdom. Timene for 2 å 3 videnskapelig arbeidende (magistergrads-) elever fortsatte også etter Englandsturen til og med 28 mai; foruten polsk og gammelrussisk («Nestor») blev et par gammelserbiske dokumenter gjen-nemgått. — 2 av professorens forelesninger i London er trykt i Philological Society's Transactions for 1935: Rhythm in the spoken Norwegian Language.

Professor dr. philos. *Anathon Aall* holdt om høsten 1935 i 5 timer om uken forelesninger over psykologi for ca. 200 tilhørere. Begynte 4 september, sluttet 31 oktober, hvorefter eksamen. I vår-semesteret 1936 holdt han fra 16 januar av 5 forelesninger om uken over logikk og filosofiens historie for ca. 50 tilhørere; forelesningene sluttet 30 april, hvorpå eksamen blev holdt.

Offentliggjorde i Norsk pedagogisk tidsskrift hefte 8—9, 1935, en avhandling: Psykologiens plass i den norske skole. I 1936 utgav han sammen med B. Ribsskog et skrift: Undervisningsplanene i folkeskolen.

Professor dr. philos. *Magnus Olsen* har i leseåret 1935—36 vært fritatt for forelesninger av hensyn til annet videnskapelig arbeide. Vikarer har vært dosent dr. Anne Holtsmark og lektor Trygve Knudsen.

I beretningsåret har han offentliggjort: Et skibsnavn. (Maal og Minne 1935, s. 155 f.). — Le prêtre-magicien et le dieu-magicien dans la Norvège ancienne. Quatre conférences faites au Collège de France. (Revue de l'Histoire des Religions, CXI, s. 177—221, CXII, s. 1—49). — Stedsnavn og hvad de forteller om bygden. (Norsk Rikskringkasting. Serieforedrag. [4.] Heimbygds-kunnskap. Oslo 1935. S. 35—50). — Hænsnabassinn (Maal og Minne 1936, s. 87—90). — Roma e la poesia del paganesimo nordico (Studi Germanici I, s. 429—450). — Runesøkket fra Reve på Jæren (Stavanger Museums årshäfte 1934—35, s. 9—15). — Gårdnavnet Borr i Skogn (Maal og Minne 1936, s. 176). — Gjøre bro for ens sjel (smst. s. 210—212). — Torv-Einar og Hamðismál (Bidrag till nordisk filologi tillägnade Enil Olson den 9 juni 1936, s. 123—130).

Professor dr. philos. *Sten Konow* deltok som medlem av den internasjonale komité i den 6te internasjonale religionshistoriske kongress i Brüssel 16—20 september. Etter å ha søkt sig entlediget som medlem av komitéen, foreslo han professor Schencke innvalgt i sitt sted, og dette forslag blev enstemmig vedtatt. Derefter deltok han, som representant for Universitetet og den norske

regjering, i den 19de internasjonale orientalistkongress i Rom 23—29 september. Etter hjemkomsten leste han i 2 ukentlige timer over sanskrit for begynnere og i 2 andre timer gjennomgikk han Rigveda hymner med Sayanas kommentar. Første time 8 oktober, siste 20 desember. I vårsemestret 1936 fortsattes disse øvelser. Første time 10 januar, siste 16 mai.

I beretningsåret utgav han *Acta Orientalia*, B. XIV, og følgende avhandlinger: *Zwölf Blätter einer Handschrift des Suvarnabhasasutra in Khotan-Sakisch. Sitzungsberichte der Preussischen Akademie der Wissenschaften Phil.-Hist. Klasse 1935, No. XVIII.* — *Ein neuer Saka Dialekt. Ibidem No. XX.* — *Notes on the Sakas. Indian Culture II, 189—199.* — *Kharosthi Inscription on a Begram bas-relief. Epigraphia Indica XXII, 11—14.* — *A Note on the Mamane Dheri Inscription. Ibidem 14—15.* — *Note on Takshaśilā and its Name (med oversettelse til Hindi). Gaurīśaṃkar Hirācaṇḍ Ojhāke sammān meṃ samarpit Bharatiya-anuśilan-granth. Prayag 1930. II, 5—10.* — *Note on Khotani Saka and the Central Asian Prakrit. Acta Orientalia XIV. 231—240.* — *Note on the Ancient North-Western Prakrit. Bulletin of the School of Oriental Studies VIII, 603—612.* — *Shall we look backwards or ahead? Visva-Bharati Quarterly. New Series II, 57—60.* — *New Books, Acta Orientalia XIV, 152—160.*

Professor dr. philos. *Konrad Nielsen* hadde tjenestefrihet i beretningsåret av hensyn til sitt leksikalske arbeide. Undervisningen i finsk og lappisk blev besørget av hans vikar, arkivar dr. philos. R. Th. Christiansen, som i høstsemestret 1935 ledet et kursur i lappisk, 5 timer ukentlig med 2 deltagere, og i 1 ukentlig time et kursur i finsk med to deltagere. Første time 5 september, siste 7 desember.

I vårsemestret fortsattes kurset i lappisk, med avslutning i midten av februar med eksamen. Umiddelbart etter begyntes nytt kursur i lappisk med 5 deltagere, som avsluttet med eksamen i juni. Finskkurset fortsattes i vårsemestret. Første time 16 januar, siste 9 juni.

I slutten av september 1935 deltok professor *Konrad Nielsen* i universitetsjubileet i Budapest som representant for den norske regjering og vårt universitet. Derefter foretok han, med bevilgning av Jubileumsfondet og Nansenfondet, en studiereise til Tyrkia, som varte til begynnelsen av desember.

I vårsemestret 1936 gav han undervisning i tyrkisk i 1 dobbelttime ukentlig fra 22 januar—10 juni, et begynnerkursur med 5 deltagere. Etter avsluttet gjennomgåelse av en lærebok i sproget

blev de 12 første sider av den tyrkiske oversettelse av Hamsuns »Sult« gjennomgått. — I høstsemestret 1935 utkom Lov om rein-driften (med tillegg, samt instruks m. m. i tilknytning til denne lov) med lappisk oversettelse utført av professoren. I vårseme-stret 1936 offentliggjorde han i det ungarske videnskapsakademis Budenz-festskrift en artikkel på ungarsk om tilfelle hvor »relativt lange« stammekonsonanter i lappisk er opstått ved bortfall av vokal. Av det tredje bind av hans lappiske ordbok var ved utløpet av beretningsåret trykt 12 ark (192 sider), og dessuten opsatt ca. 4 ark.

Professor dr. philos. *Oscar Albert Johnsen* holdt i høstsemestret 1935 2 ukentlige forelesninger over Norges økonomiske historie i middelalderen for ca. 50 studenter. I 1 time om uken holdt han forelesninger og ledet øvelser over elementær historisk metode (25 deltagere). I 1 time om uken gjennomgikk han Frankrikes historie under Ludvig XVI (ca. 50 studenter). Forelesningene begynte 9 september og sluttet ved eksamens begynnelse.

I vårsemetret fortsatte han 1 time ukentlig sine forelesninger over Norges økonomiske historie (tiden ca. 1500—1660) for ca. 35 studenter. I 2 sammenhengende ukentlige timer gjennomgikk han Frankrikes historie under konsulatet og det første keiserdømme (ca. 25 deltagere). Forelesningene begynte 21 januar og sluttet etter eksamens begynnelse i midten av mai måned.

Professoren utgav i beretningsåret: I *Nordisk Tidskrift för Vetenskap etc.* (Letterstedske), Ny serie, 1935: »Norges nedgang i senmiddelalderen«, foredrag, holdt på det nordiske historikermøte i Uppsala 12 august 1935. — I »Heimen«, 4. bind, h. 3: Tale ved professor dr. Ernst Sars's grav ved Universitetets krauspålegging på hundreårsdagen for hans fødsel, 11 oktober 1935. — I »Kommunalt tidsskrift«, nr. 10, 1935, og i 4. hefte av »Heimen«: »Omkring forordningen av 16 september 1735«, foredrag ved Havnestyrenes 200-årsjubileum 16 september 1935 i Universitetets gamle aula. — I »Norsk Biografisk Leksikon«, hefte 32 og 34: artikler om Vincents Juel, Jørgen Hanssøn skriver, erkebiskop Jørund, riksråd Bjørn Kaas, president Peder Kaasbøll, kansler Oluf Kalips, generaltollforvalter Daniel Knoff og lensherre Pros Knudssøn. — I *Historisk Tidsskrift*, 30. bind: Nederland og Norge 1625—1660. — Gjensvar til dr. Johan Schreiner.

Ekstraordinær professor i keltiske sprog *Carl J. S. Marstrander* leste i høstsemestret 1935 over gammelirsk samt over 5te bok av Odysseen, i vårsemetret 1936 over gotisk, gammelsaksisk og gammelholtytsk.

Professor dr. philos. *A. Trampe Bodtke*, holdt i høstsemestret 1935 øvelser over engelsk fonetikk i 1 ukentlig time, gjennomgikk i 2 timer Shakespeare's *Hamlet* og i 2 timer (for hovedfagsstuderende) pensum i *Chancer*. I vårsemestret 1936 gjennomgikk han i 2 ukentlige timer det engelske sprogs historie, vesentlig for bifagsstuderende, i 2 timer avsnitt av *Carlyle's On Heroes, etc.*, og i 1 time deler av det angelsaksiske pensum for hovedfagsstuderende. Antallet av tilhørere var for hovedfags vedkommende ca. 30 og for bifags vedkommende mellom 80 og 120 i begge semestre. Forelesningene begynte og sluttet til reglementert tid.

Profesor dr. philos. *Wilhelm Schencke* ledet i høstsemestret 1935 i 2 ukentlige timer et kursur over Innledning til religionsvidenskapen, 9 deltagere. I 2 timer om uken gjennomgikk han eksaminatorisk arabiske tekster (*Brünnow-Fischers krestomati*) og egyptiske tekster (*Sethes Aegyptische Lesestücke*) med henholdsvis 4 og 2 studerende. I 1 time om uken holdt han eksaminatorier over arabisk grammatikk, 2 deltagere. Undervisningen begynte 5 september og blev avsluttet 26 november. Han fungerte derefter som censor ved eksamen i hebraisk. 16—20 september deltok han som representant for Regjeringen, Universitetet og Instituttet for sammenlignende kulturforskning i den 6te internasjonale kongress for religionshistorie i Brussel. Han fungerte her som president ved et av møtene, og blev innvalgt som medlem av *Comité international permanent*. — I vårsemestret 1936 foreleste han i 2 timer om uken først over primitiv religion og dernest over indiske religioner, 30—40 tilhørere. Dessuten fortsattes kursene i arabisk (3 deltagere) og egyptisk (2 deltagere). Forelesninger og øvelser blev holdt fra 20 januar til midten av mai.

Professor dr. philos. *S. Eitrem* fortsatte og avsluttet i høstsemestret 1935 gjennomgåelsen av *Euripides' Medea* i 2 sammenhengende ukentlige timer med 3 aktive deltagere. I 1 time fortsattes gjennomgåelsen av *Plautus' Mostellaria* (til vers 500) med 4 aktive deltagere; i 2 sammenhengende timer lestes eksaminatorisk *Ciceros tale Pro Murena*, ca. 15—10 tilhørere. Forelesningene varte fra begynnelsen av semestret til 13 november (opgavemøte til eksamen holdtes 12 november).

I vårsemestret 1936 gjennomgikk han i 3 ukentlige timer *Thukydid II, 34—46* (*Perikles's gravtale*) med 2 deltagere; holdt i 2 ukentlige timer øvelser over *Horats's oder* (I 2 og 12, II 1) med ca. 12—15 deltagere. Forelesningene begynte 20 januar; på grunn av reise til Egypten blev, med kollegiets tillatelse, forelesningene

avbrutt fra 5 februar—15 april; derefter fortsattes til eksamens begynnelse.

Professor dr. *A. W. Brogger* foreleste i høstsemestret 1935 i 2 ukentlige timer over Norges forhistorie. Forelesningene blev avbrutt 2 uker i oktober på grunn av professorens reise til Spania. I vårsemestret 1936 leste professoren over norsk forhistorie i 1 ukentlig time med Rektors tillatelse.

Professor dr. philos. *Didrik Arup Seip* gjennomgikk høstsemestret 1935 i 1 time »Norsk språkhistorie til omkring 1370« for begynnere (ca. 50 tilhørere); i 1 time om uken leste han over »Adjektiver« og senere »Pronomener« (ca. 60 tilhørere). I 1 time om uken gjennomgikk han eksaminatorisk Holbergs »Erasmus Montanus« (ca. 50 tilhørere). I 2 timer om uken gav han rettleiding i å skrive hovedoppgaver og ledet seminarøvelser over språkhistoriske emner (8—10 deltagere). Forelesningene begynte 5 september og sluttet da eksamen begynte.

I vårsemestret fortsatte han forelesningsseriene fra høstsemestret med omtrent samme tilhørerantall. Forelesningene begynte 18 januar og sluttet da eksamen begynte. Han var medlem av Almanakk-komitéen. Som medlem av styret for »Den Weis-Rosenkroneske stiftelse« påbegynte han i juni 1936 sammen med bibliotekar Solveig Tunold en ordning og katalogisering av biblioteket på Rosendal. Han var Universitetets representant i styret for »Statens forskningsfond«.

I mai 1936 deltok han som offisiell opponent ved Assar Janzéns disputas ved Göteborg högskola over emnet »Studier över substantivet i Bohuslänskan«.

I meldingsåret offentliggjorde han følgende arbeider: Om assimilasjon, differensiasjon og bønningssystem i nordisk (i »Norsk tidsskrift for sprogvidenskap«, bd. IX, s. 144—185). — Svenske og norske lyd. Skrift og uttale (i Chr. S. Mellbye og Edv. Stang: Svensk litteraturutvalg, s. 5—8). — Forslaget om språkreform, Oslo, 1936 (36 sider, delvis optrykk av artikkel i »Fritt ord« 1936, s. 89 ff.). — Norske oversettelser av og norsk korrespondanse om »En finsk bondepiges kjærlighedssang« (i »Edda«, bd. 36, s. 83—116). — Han som »innstifta da'en« (i »Fritt ord«, 1936, s. 130—135). — Noen bemerkninger om språket i Eirspennill (i »Bidrag till nordisk filologi tillägnade Emil Olsen den 9 juni 1836«, s. 169—176). — Fra målstriden i 1852—53, og et innlegg av professor Chr. Hansteen (i Maal og Minne 1936, s. 97—125). — »En broder i nød!« (i Aftenposten nr. 99, 1936). Han skrev forskjellige anmeldelser i Nordisk Tidsskrift (Letterstedtska), som han var norsk redak-

tør av. Likeså skrev han en del anmeldelser i »Bok og bibliotek«. I den store Wergelands-utgaven redigerte han »Brev og aktstykker«. Tillegg 1825—1845), V, 2, s. 360—430. — I hundreårsutgaven av Henrik Ibsens Samlede verker utgav han bind XIII: John Gabriel Borkman og Når vi døde vågner, med innledninger og videnskapelig apparat. I »Norsk biografisk leksikon«: Carl Knap, D. F. Knudsen, K. Knudsen, Trygve Knudsen. — Han gav et utvalg for skolen av Snorres »Heimskringla« i oversettelse.

Professor dr. philos. *O. Solberg* holdt i høstsemestret 1935 forelesninger over de eldre avsnitt av geografiens historie frem til slutten av middelalderen, i 1 time om uken for 12—15 tilhørere, i en annen ukentlig time gjennomgikk han eksaminatorisk og med benyttelse av museets samlinger Sydhavsområdets etnografi. Deltagerne var i dette kursuset ca. 10 studenter. Forelesningene begynte 17 september og sluttet sist i november.

I vårsemestret avsluttet han for ca. 20 tilhørere gjennomgåelsen av geografiens historie i 1 ukentlig time fra 28 januar til eksamen, dessuten gjennomgikk han i 2 parallellkurser Afrikas kulturformer, delvis eksaminatorisk, likeledes med benyttelse av studiematerialet i Etnografisk museum. Til hvert av kursene bruktes 1 time om uken, deltageres antall tilsammen vel 20.

Professor dr. philos. *Knut Liestøl* gjennomgjekk både i haustsemestret (frå 9 september—20 november) og i vårsemestret (frå 15 januar—13 mai) i 1 time om vika Asbjørnsens og Moes »Norske Folkeeventyr«, og i 1 time om vika norske folkeviser. 50—60 tilhørere.

I meldingsåret gav han ut: »Tradisjon og forfattar i den islenske ættesaga« (Maal og Minne 1936, s. 1—16), »Ei Folkevisse på norn-mål frå Shetland« (s.st. s. 79—82), »Nynorsk skriftmål« (Saga och Sed, Gustaf Adolfs Akademiens årsbok 1935), 16 s., »Det norrøne folkeviseområdet« (Letterstedtske tidskrift 1936, s. 271—283).

Professor dr. philos. *Francis Bull* har i beretningsåret holdt eksaminatorier i 2 ukentlige timer over norsk litteratur i de siste hundre år (ca. 60 studenter til stede), i 1 ukentlig time gjennomgikk han utvalgte tekster fra det litterære pensum (ca. 45 deltagere), og i 1 ukentlig time ledet han øvelser med de hovedfagsstuderende (ca. 15—20 deltagere). Forelesningene begynte straks ved inngangen til semestret, og varte inntil eksamenstiden.

I beretningsåret har han fortsatt utgivelsen av »Edda, Nordisk tidsskrift for litteraturforskning«, og av bind IV av Bull, Paasche

og Winsnes: Norsk litteraturhistorie, hvor kapitlet Henrik Ibsen blev avsluttet og kapitlet Bjørnstjerne Bjørnson påbegynt.

Professor dr. philos. *Fredrik Paasche* foreleste i hostsemestret 1935 om »Kristningen av de norrøne land« 1 time uken, gjennomgikk opgaver de tyskstudierende skrev over emner fra tysk romantisk diktning 2 timer uken og gjennomgikk tysk litteraturhistorie på grunnlag av v. der Leyens bok »Deutsche Dichtung und deutsches Wesen« 2 timer uken.

I vårsemestret 1936 fortsatte han gjennomgåelsen av denne boken 2 timer uken og foreleste 2 timer uken over Goethes »Faust«. Frittatt for undervisningsplikten 5te ukentlige time.

Utgav: Indledningen til 8de bind av Corpus Codicum Islandicorum Medii Aevi (Homiliu-Bók).

Professor dr. philos. *Harald Schjelderup* gjennomgikk i høstsemestret 1935 i 4 timer om uken de eksperimental-psykologiske metoder for magistergradsstuderende med psykologi som hovedfag. Første forelesning 14 september, siste forelesning 20 november. Antall deltagere 16.

Forelesningene fortsattes i 4 ukentlige timer i vårsemestret 1936 for samme tilhørere. Første forelesning 22 januar, siste 9 mai.

I Psykologisk Institutt har han veiledet hovedfagsstuderende og andre, som arbeider med psykologiske undersøkelser.

Professor *Sigurd Kolsrud* las i haustsemestret 1935 i 1 time norsk ordavleidingslære (verbet, ca. 50 tilh.), i 1 time norske folkevisor etter andre bandet av Liestøl-Moe's folkeutg. nr. 41—48 (35 tilh.), i 1 time gamalsvensk (2—3 tilh.) og heldt i 2 timer øvingar i nynorsk boksoge (15). Han var permittera til studieopphald i Danmark til 11 sept.

I vårsemestret 1936 las han i 1 time ordavleiding (verb, pron., adv., ca. 40 tilh.), i 1 time folkevisor (bd. 2, nr. 49—57, 30 tilh.), i 2 timer (etter påske 4 timer) norske målføre med tekstgjennomgåing (40), og heldt til påske i 2 timer øvingar i nynorsk boksoge (12). Han var permittera til studieopphald i Danmark til 21 februar, og var ikkje med ved eksamen.

Professor dr. philos. *J. S. Worm-Müller* holdt eksaminatorier i 2 ukentlige timer over Versaillestraktaten og de øvrige fredstraktater (ca. 80 tilhørere). Dessuten gjennomgikk han i 1 à 2 timer ukentlig verdenshistorien fra 1848 og utover (ca. 60 tilhørere). I vårsemestret 1936 fortsatte han gjennomgåelsen av verdenshistorien etter Versaillesfreden i 2 ukentlige timer (ca. 80 tilhørere) og påbegynte gjennomgåelsen av Norges historie fra 1815 av og til 30 årene (60—70 tilhørere). Han har i Universitets-

året utgitt 11te hefte av Sjøfartens Historie side 643—705, enn videre: »Skibsførernes stilling og innsats i norsk skibsfart« i »Norges Skibsførere«, »Versaillestraktaten og stillingen idag« i Samtiden 1936, og i Revue de litterature comparee april—juni 1936 har han offentliggjort et foredrag holdt ved Sorbonnen samme år: »Les idées françaises dans l'œuvre d'un historien norvégien, Ernst Sars.« Dessuten har han skrevet forord til den norske utgave av Winston Churchill: »Verdenskrigens historie«, til Knut Ulstein Klosters bok: »Krigsår og gullflom« og til Franz Werfels bok: »De firte dagene på Musa Dagh«.

Professor dr. philos. *Peter Rokseth* foreleste i høstsemestret 1935 over fransk sproghistorie (avsluttet konsonantismen og påbegynte substantivernes morfologi og syntaks) for ca. 28 tilhørere og over Pascal for 60 tilhørere, og gjennomgikk gammelfranske tekster (ca. 10 tilhørere) og Corneille's *Polyeucte* (ca. 25 aktive og 20 passive tilhørere), den siste tekst i 2 ukentlige timer hvorav den ene til dels blev benyttet til kollokvier over litterære emner).

I vårsemestret 1936 fortsatte han forelesningene over fransk morfologi og syntaks og over Pascal gjennomgåelsen av gammelfranske tekster og *Polyeucte* og kollokviene, for praktisk talt det samme antall tilhørere som i foregående semester. Dessuten gjennomgikk han i leseåret en del oppgaver med de studerende.

I januar 1936 foretok han en reise til Paris, Köln, Bonn, Heidelberg, Marburg og Göttingen for å studere de humanistiske institutter ved universitetene der, og avgav en utførlig beretning som blev mangfoldiggjort.

Professor dr. philos. *J. Sverdrup* foreleste i høstsemestret 1935 over tysk sproghistorie for gjennomsnittlig 100 tilhørere, over Schillers »Die Räuber« for gjennomsnittlig 50 tilhørere, og over middelhøitysk (Walter von der Vogelweide) for gjennomsnittlig 20 hovedfagsstudierende. I alt 5 ukentlige timer. I vårsemestret 1936 fortsattes disse forelesninger og øvelser med tillegg av gammelhøitysk for omtrent samme antall tilhørere.

Professor docteur ès lettres *Alf Sommerfelt* fortsatte i høstsemestret 1935 og avsluttet ved utgangen av vårsemestret 1936 sammen med universitetsstipendiat H. Vogt seminarøvelsene over utviklingen av den sammenlignende metode i sprogvidenskapen (4—5 deltagere i høstsemestret, 4 i vårsemestret). Videre fortsatte han og avsluttet øvelsene i geografisk lingvistik (8—10 deltagere i høstsemestret, 8 i vårsemestret), gjennomgikk F. de Saussure: *Cours de linguistique générale* (8—10 tilhørere i høstsemestret, 4—5 i vårsemestret og leste kymrisk (1 tilhører) i begge semestre.

I høstsemestret avsluttet han Grammont: *Traité de phonétique* (5—6 tilhørere). I vårsemestret 1936 holdt han det årlige kursus i almen sprogvidenskap (140—50 tilhørere). Han begynte forelesningene 9 september og avsluttet dem 26 november i høstsemestret; i vårsemestret begynte han 20 januar og sluttet 26 mai. 25 september 1935 blev det holdt en kontinuasjonseksamen i almen sprogvidenskap. Av 13 anmeldte stod 12, mens en ikke møtte. 18 april 1936 fant den årlige eksamen i almen sprogvidenskap sted. Av 206 anmeldte stod 188, mens 11 strøk og 7 ikke møtte eller trakk sig.

I juli 1935 deltok han i den internasjonale kongress for de fone-tiske videnskaper i London og holdt foredrag der.

I beretningsåret offentliggjorde han følgende arbeider av en videnskapelig karakter: Norsk riksmålsordbok hefte 18—19 (sammen med Trygve Knudsen og Riksmålsvernets ordboksutvalg; derav redigerte han personlig fra ordet: isbukt til: iår, videre bokstaven j og av k fra: kea til: kjår og fra: kna til: knåse); *Les études collectives en Scandinavie* (*Revue de Synthèse*, XI, 89—92, Paris). Dessuten anmeldelser i *Maal og Minne* og i *Bulletin de la Société de Linguistique de Paris*. Endelig offentliggjorde han sammen med Riksmålsvernets og Riksmålsforbundets komitéer en uttalelse om det nye rettskrivningsforslag (*Rettskrivningen*, Oslo 1936).

Professor dr. philos. *Eiliv Skard* har i haustsemestret 1935 i 2 timar (seinare 1) gjennomgått Platons *Gorgias*, kap. 1—11, med 3 tilhøyrarar. I 2 timar har han halde øvingar over Sallusts *Catilina*, kap. 1—19, og i 1 time tolka Ovids *Tristia* IV, 10; der var jamt 20 tilhøyrarar. I 2 timar har han — i den eine timen som vikar for professor Koht — halde forelesingar over gresk historie frå omlag 500 og ned til 338 f. Kr.; der var ca. 35 tilhøyrarar. Forelesingane byrja 9 september og slutta 13 november. — I vårsemestret 1936 har han i 2 timar halde øvingar over Tacitus *Germania*, kap. 1—22; der var 15—20 tilhøyrarar; i 2 timar har han lese ei middelalderlatinsk tekst (*Theodricus Monachus*) med 1—3 tilhøyrarar; endeleg har han, med 1 tilhøyrar, gjennomgått *Epistula ad Diognetum*. Som vikar for professor Koht har han i 2 timar halde forelesingar og øvingar over Roms historie i tida frå keisar Augustus til Konstantin; der var jamt 30—40 tilhøyrarar. Forelesingane tok til 20 januar og slutta 4 mai.

I meldingsåret har han utgitt: *Kirchliche Olavustradition bei Theodricus Monachus* (*Symbolae Osloenses* XIV, 1935, s. 119—125).

Si tiltredelsesforelesing »Studiet av antikken« har han prenta i »Samtiden« 1936.

Professor dr. philos. *Anders Bugge* har i vårsemestret 1936 hatt tjenestefrihet av hensyn til utenlandsreise. Fra midten av februar til begynnelsen av juni studerte han undervisningsmetoden ved kunsthistoriske institutter ved engelske, hollandske, franske og tyske universiteter samtidig som han gjorde kunsthistoriske studier hovedsakelig i museer.

I beretningsåret utgav han »Verdens kunsthistorie I. Oldtidens kunst i Europa og Orienten« og i Årsberetning for Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers Bevaring for 1934, s. 65—160, annen halvdel av »Statens gamle bygninger«.

Professor ved Stockholms Högskola *Elias Wessén* har gitt sådan innberetning:

»Undertecknad har under tiden 20 januar—1 februar givit en kurs i svenska språket på sammanlagt 15 timmar. Jag har därvid dels lämnat en kortfattad översikt över svenska språkets historia (3 t.), dels genomgått det nutida språkets grammatik och uttal. Särskilt ägnades uppmärksamhet åt sådana allmänna frågor som skiftningarna inom det vårdade talespråket, förhållandet mellom riksspråk och dialekt, folkmålens viktigaste kännetecken och indelning, allt så vitt möjligt under jämförelse med motsvarande norska förhållanden. För övrigt användes tiden till praktiska läsövningar; som textbok brukades »Svensk litteraturutvalg til bruk i norske skoler ved Chr. S. Mellbye og Edv. Stang«. Deltagarnas antal var 57«.

Fra dosent *Emil Smith* er der ikke kommet noen beretning.

Dosent dr. philos. *Herman Jæger* avsluttet i beretningsåret sine forelesninger over moderne engelsk roman; senere leste han over det engelske drama efter Restaurationen. De øvrige timer blev anvendt til øvelser og eksaminatorier over forskjellige emner: Shakespeare, Queen Annes tid, førromantikken i England, »Lyrical Ballads«; engelsk lyrikk i det 19de årh. Dessuten blev der stadig gjennomgått litterære opgaver med studentene.

Studentantallet er nu over alle gode lag; aud. nr. 6 er forlenget for lite. Arbeidet med engelsken ved Universitetet blir under slike forhold — en masse studenter og altfor få lærerkrefter — meget utilfredsstillende og det er ganske uholdbart slik som det nu er.

Dosent dr. philos. *Ernst W. Selmer* avholdt i høstsemestret 1935 og i vårsemestret 1936 det obligatoriske kursen i elementær fonetik for alle begynnende filologer. Høstsemestrets kursen begynte

5 september med ca. 100 tilhørere og avsluttet med en rekke eksaminatorier i november, umiddelbart før embedseksamen. Vårsemestrets kursuser begynte 23 januar og avsluttet i begynnelsen av mai med eksaminatorier; tilhørernes antall var her ca. 140. Både i høst- og vårsemestret holdtes kontinuasjonseksamen for sykmeldte og rejiserte kandidater. Dessuten holdt han for tyske hovedfagskandidater i begge semester en rekke øvelser over plat-tysk.

Han har i beretningsåret offentliggjort: »Georgische Experimentalstudien« (Vid.-Akad. Avh. II. Hist.-Filos. Kl. 1935. No. 1) samt forskjellige anmeldelser i utenlandske (tyske) tidsskrifter. Hans foredrag: »Die Schicksalstunde der Experimentallinguistik« på fonetikerkongressen i London 1935 er trykt i denne kongress' beretning.

Dosent *Charles Gobinot* gjennomgikk i høstsemestret 1935 Baudelaire, *Fleurs du Mal*; Leconte de Lisle, utvalg; Valéry, *Eupalinos et l'Architecte*, for omkring 30 tilhørere. Dessuten holdt han praktiske øvelser for studentene. I vårsemestret 1936 gjennomgikk han Victor Hugo, *Morceaux choisis*; Gide, utvalg av *Morceaux choisis*; og holdt forelesninger over »la poétique de Chateaubriand«. Antall tilhørere, omtrent 30.

Dosent dr. philos. *Anne Holtmark* ledet i beretningsåret et begynnerkursus i norrøn filologi (Olafs saga ens helga) 3 timer i uken, ca. 45 tilhørere, hvorav 15—22 aktive. Som vikar for professor Magnus Olsen holdt hun dessuten i 2 sammenhengende timer hver annen uke øvelser over skaldekvad (Sigvats Flokkur um Erling Skjalgson, Egils lausaviser), 10—15 deltagere. Forelesningene varte fra 6 september—13 november og fra 17 januar—5 mai. I februar måned var hun fritatt fra forelesninger i 14 dager for å arbeide i håndskriftsamlingene i Kjøbenhavn. I juni deltok hun som leder for de norske studenter i »Norræna félagið«s studiekursus på Laugarvatn og holdt en forelesning der.

Offentliggjorte arbeider: »Røsmulfjöll Rinar«, i *Nomina Germanica*, hyllningsskrift till Bengt Hesselmann. — Ann. i Arkiv för nordisk filologi av E. A. Kock und R. Meissner: »Skaldisches Lesebuch«.

Dosent *Fridtjov Isachsen* foreleste i høstsemestret 1935 1 time ukentlig over almindelig transportgeografi, særlig sjofarten (18—20 tilhørere), og ledet i en annen ukentlig time kurset i kartkunnskap og kartanalyse (14 deltagere). Hver annen torsdag holdtes geografiske seminarøvelser (17—18 deltagere). Undervisningen begynte 5 september og sluttet 21 november.

I vårsemestret 1936 foreleste han over utvalgte emner fra Europas økonomiske og politiske geografi (Rhinen og Rhinlandene, Gjenopbygningen av de krigsherjede distrikter i Nord-Frankrike, Danzig og den polske korridor, Frankrike som innvandringsland etter verdenskrigen). Kartkurset som dette semester talte 19 deltagere, fortsattes og blev avsluttet med praktiske øvelser i målebordskartlegning og nivellering. Seminarøvelsene fortsattes som i høstsemestret. Undervisningen begynte 16 januar og sluttet 13 mai. Se for øvrig under Geografisk Institutt.

Dosent *Sverre Steen* hadde i høstsemestret 1935 tjenestefrihet til et opphold i England for å studere sociale nydannelser i det 19de århundre, vesentlig i forbindelse med den industrielle revolusjon. I vårsemestret 1936 ledet han i 2 timer om uken et kursus i Sveriges historie inntil 1697. I 1 dobbelttime hver annen uke gjennomgikk han en del av de »pliktbøker« (utenom håndbøkene) som studieplanen krever at historiestuderende skal lese. Første forelesning 17 januar, siste 8 mai. Gjennemsnittlig tall på tilhørere: Sveriges historie 50; gjennomgåelsen av »pliktbøker« 55.

Offentliggjorte arbeider: »Det norske folks liv og historie«, b. IV (1500—1640); artikler i Norsk biografisk leksikon; bokmeldinger i Nordisk tidskrift og i dagspressen.

Dosent dr. philos. *A. Fonahn* holdt i høstsemestret 1935 forelesninger i 1 time ukentlig over kinesisk (3—4 tilhørere). Siste del av Ballers »Jih jih hsín« med lette tekster i talesproget blev gjennomgått. I vårsemestrets første avsnitt gjennomgikk dosenten (for 3 tilhørere) den kinesiske tekst til begynnelsen av Konfucius's »Samtaler« (Lun-yü) for å gi tilhørerne et innblikk i klassisk kinesisk skriftsprog; i resten av semestret blev B. Karlgrens »A Mandarin Phonetic Reader« lagt til grunn for forelesninger over kinesiske talesprogs-tekster.

Dosent dr. philos. *Nils Lid* har i baa semester lese over Garborgs Haugtussa (ca. 25 tilhørarar), 1 viketime havt praktiske øvingar i nynorsk (ca. 15 tilh.) og 1 viketime halde øvingar med vidarekomne (3 tilh.). Fyrellesningane vart haldne frå byrjinga av kvart semester og til dess eksamen tok til (i meldingsåret var han fritaken frå fyrellesningar 30 mars og 1 april til å vera med på eit rådleggjingsmøte i Uppsala um ei etnologisk kartleggjing av Norden). Han har i meldingsåret gjeve ut: Ord og Sed 1935 (saman med cand. philol. Svale Solheim), J. Th. Storaker, Menneskelivet i den norske Folketro (Folkeminnelagets skriftserie), Nordisk Kultur, band 19 (og skrive heri: Magiske fyrestellingar og bruk). Dessutan »Um dualisme og festtider i primitiv sam-

fundsskipnad«, i Syn og Segn 1936, og ymse mindre tidsskrift-artiklar.

Dosent dr. philos. *Leiv Amundsen* holdt i høstsemestret 1935 forelesninger og øvelser over Terents' Andria for 4 tilhørere og gjennomgikk i forelesninger og eksaminatorier Herodots annen bok (2—4 deltagere). Forelesningene begynte 6 september og sluttet 15 november. Han fortsatte og avsluttet i vårsemestret 1936 gjennomgåelsen av Terents' Andria i forelesninger og øvelser med 4—6 deltagere. Dessuten blev Herodots annen bok (til og med kap. 34) gjennomgått med 2—4 tilhørere.

Universitetsstipendiat dr. philos. *Johan Schreiner*, foreleste høstsemestret 1935 i 1 time om uken over Hanseatisk handel og handelspolitikk. Første time 6 september, siste 8 november, ca. 50 tilhørere. Som vikar i professoratet i historie under ledigheten efter utenriksminister Halvdan Koht, gjennomgikk han i 13 dobbelttimer (første 10 september, siste 12 november) Norges politiske historie i sagatiden. Forelesningene blev holdt i forbindelse med opgaveskrivning, 35—50 tilhørere.

I vårsemestret 1936 var han fritatt for undervisning på grunn av annet videnskapelig arbeide. Fra midten av april opholdt han sig i København for å samle arkivmateriale til Norges økonomiske historie omkring år 1700.

Offentliggjorte arbeider: Harald og Havsfjord (Scandia IX, s. 64—88). — Norge og unionskongedømmet i det 14de århundre (Hist. Tidsskr. XXX, s. 374—400). — Hanseatene og Norges nedgang (Steenske Forlag 1935, 191 sider). — Norge og kampen om Østersjøen (Tilleggshefte til Norsk milit. Tidsskr. 1935, s. 5—34).

Universitetsstipendiat *Hans Vogt* gjennomgikk i høstsemestret 1935 hver mandag det georgiske epos »Mannen i panterskinnet«. Første forelesning 9 september. I vårsemestret 1936 fortsattes disse forelesninger. Første forelesning 20 januar.

Universitetsstipendiat mag. art. *Sigmund Skard* var i både semester friteken for fyrelesingar på grunn av studieopphald i Frankrike og England.

Universitetsstipendiat dr. philos. *H. O. Christophersen* holdt i høstsemestret 1935 hver fredag forelesninger over »Enkelte moderne tenkere«. Første forelesning 11 oktober. I vårsemestret 1936 fortsattes disse forelesninger. Første forelesning 31 januar.

Universitetsstipendiat *Albert Brock-Utne* var i høstsemestret 1935 og i vårsemestret 1936 fritatt for å holde forelesninger.

Trykt i løpet av beretningsåret: »Der Gottesgarten. Eine vergleichende religionsgeschichtliche Studie.« (Avhandlinger utgitt

av Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo. II. Hist.-Filos. Kl. 1935. Nr. 2.) — »Der Feind. Die alttestamentliche Satangestalt im Lichte der sozialen Verhältnisse des nahen Orients.« (Klio. Bd. XXVIII. Heft 3.) — »Eine schwierige Stelle in einer alten Gemeindeordnung.« (Zeitschrift für Kirchengeschichte, Dritte Folge V. Liv. Bd. Heft IV.) — »Gen. 11, 1—9 im Lichte der Kulturgeschichte des nahen Orients.« (Archiv für Religionswissenschaft XXXII. Heft 3—4.) — Dertil en rekke artikler om religionshistoriske emner, anmeldelser av nyere litteratur innenfor religionsvidenskapen og beslektede fagområder og innlegg i forskjellige diskusjoner om kulturspørsmål. (»Samtiden«, »Fritt Ord« og dagspressen.)

Museumsdirektør dr. philos. *Jens Thiis* har gitt sådan innberetning:

»Mine forelesninger i høstsemestret 1935 og vårsemestret 1936 var en fortsettelse av tidligere holdte forelesninger over »Fransk ånd og kunst« og handlet om det 18de århundre.

De blev som før holdt i 1 ukentlig dobbeltime i »Den gamle Festsal«. Besøket var i begge semestre til å begynne med meget stort, så å si »fullt hus«, men avtok jo betydelig mot semestrets slutt, da de lyse våraftener satte inn med sin konkurranse.

Forelesningene var vesentlig av historisk og kulturpsykologisk art og handlet først om »Regence-tiden og derefter om Louis XV's regjeringstid i hans yngre år. De var anlagt som en utførlig innledning til kommende rent kunsthistoriske forelesninger om 1700-tallets franske kunst fra Watteau til Fragonard.

Enhver forelesning blev avsluttet med et rikelig utvalg av lysbilleder, særlig av den rike og avvekslende portrettkunst i tiden fra Largillière og Rigaud til Boucher og Latour. Men også serier av den øvrige kunst fra »det galante århundre« sluttet sig til — billeder av Watteau, Boucher, Lancret og Pater, Chardin og Fragonard. Dessuten arkitektur, skulptur, interiør og møbelkunst fra tiden.

Disse billedfremvisninger som alltid var ledsaget av kortere karakteristikker og analyser, var ikke ment som den endelige kunsthistoriske behandling av emnet, men mere som miljøskildring og en vandring gjennom de vekslende stilarter fra Louis XIV's pompøse barokk til Pompadour-stilens rococo og ynde.

Mitt egentlige prinsipp for denne lange forelesningsrekke som jeg begynte for flere år tilbake, har vært å følge et ledende kulturfolk, det franske, fremover i dets historiske utvikling fra den tidligere middelalder i »romansk« og »gotisk« tid til renes-

sance og barokk klassisisme og til 1700-tallets rococo. Og fremstillingen vil bli fortsatt videre gjennom 1800-tallets nyklassisisme og romantikk til realismen og naturalismen, for å avsluttes med impresjonismen og Renvirs og Cézannes mere ekspressive kunst omkring århundre-skiftet.

Jeg mener nemlig at en slik historisk begrenset betraktning av et enkelt folk i dets historiske og estetiske selvtutfoldelse kan gi et mere levende bilde av de såkalte »stilarter« som i virkeligheten er temmelig vilkårlige etiketter på de vekslende faser i et folks sammenhengende og innenfra bestemte kunst- og kulturliv.

Selv om kunsten innebærer sitt utviklingsprinsipp i sig selv med en lovmessig utfoldelse fra enkel primitivitet til klassisisme og en videre komplisert barokk og ikke er så yttre politisk og økonomisk bestemt som man er tilbøielig til å tro — så er det allikevel nødvendig for en dypere forståelse av fortidskunsten å kjenne det som jeg kaller »historiens psykologi«.

Man kan anskue kunst på to forskjellige måter, enten den dilletantiske med såkaldt »smag og behag« som verdimåler, eller den dypere betraktning av kunst som en avspelling av *det menneskelige sinn*, som det har utfoldet sig gjennom tidene.«

Dr. philos. *Helga Eng* holdt forelesninger over pedagogisk psykologi 1 time ukentlig i høstsemestret fra 4 september—27 november, ca. 40 tilhørere, og i vårsemestret fra 22 januar—6 mai, ca. 30 tilhørere.

Offentliggjort: Norsk Psykoteknikk i ti år, 1925—35. Norsk Pedagogisk Årbok 1934—35. S. 9—29.

Dr. philos. *Lorentz Eckhoff* har gitt sådan innberetning:

»Høstsemestret 1935 foreleste jeg over »Den intellektuelle ekstase«. Første forelesning torsdag 5 september, siste 7 november. Tilhørernes antall gjennomsnittlig 12.

Vårsemestret 1936 foreleste jeg først over »Borgeren og de to samfund«, men da dette emne viste sig å avfolke auditoriet, tok jeg i begynnelsen av mars måned et annet: Molière. Første forelesning torsdag 23 januar, siste 30 april. Gjennomsnittlig antall tilhørere på det første emne 3, på det annet 25.

Jeg holdt i løpet av året en del foredrag dels i Oslo, dels utenbys om erkjennelseslære: »Videnskapens fremtid« og »En ny kulturform«. Jeg har i Dagbladet offentliggjort tre artikler: Om »Et fransk skuespill« (Roger Martin du Gard: Un taciturne), 31 desember 1935; »En komedie om spiritismen« (Huxley: The World of Light), 2 januar 1936; og en om Jules Romains, 29 februar 1936.«

Dosent dr. philos. *Harris Birkeland* gjennomgikk i begynnelsen av høstsemestret 1935 i 20 timer begynnelsesgrunnene i syrisk etter Ungnads *Syrische Grammatik*. 1 tilhører.

Bibliotekar *Jens Lindberg* la, med løyve frå fakultetet, alle sine fyrelesningar til haustsemestret. I arabisk heldt han grammatiske øvingar i tilknytning til tekstene i Socin-Brockelmann's *Arabische Grammatik*. I etiopisk (ge'ez.) gjekk han igjennom fyrstegrunnane i grammatikken i samband med lesing av dei fyrste tekstsidone i Praetorius: *Äthiopische Grammatik*. I båe fyrelesningsrekkjor 2 høyrarar. Fyrste fyrelesning den 16 september, siste den 2 desember.

Dr. philos. *Arne Ordning* foreleste i vårsemestret 1936 over »Stormaktens utenrikspolitikk 1871—1914« i 2 timer ukentlig for ca. 40 tilhørere.

Lektor *Amund Sommerfeldt* leste høstsemestret 1935 3dje semester av 3-semesterens pensum Linius 23de bok med ca. 15 tilhørere. Forelesningene begynte 5 september og varte til 28 november. Våren 1936 gjennomgikk han med ca. 25 tilhørere Ordning's Elementærbok og tilsvarende deler av Schreiners grammatikk, derpå Caesar: *Bellum Gallicum* 2nen og 3dje bok. Han begynte 16 januar og leste til 19 mai.

Lektor dr. *N. Messel* fortsatte i høstsemestret 1935 kurset i hebraisk til forberedende prøver. Første time 4 september, siste 29 november, 20 aktive deltagere. — I vårsemestret 1936 begynte nytt kursus med 32 aktive deltagere. Første time 20 januar, siste 28 mai.

Lektor dr. philos. *Henning Mørland* underviste i gresk til de forberedende prøver (1ste og 2net semester), 4 september—28 november 1935 og 16 januar—15 mai 1936) for 20—30 tilhørere.

Cand. philol. *Eirik Vandvik* har gitt sådan innberetning:

»I haustsemestret 1935 gjekk eg gjenom 1 semesterens pensum for jamtover 90 tilhøyrarar. 5 timar til vika. Fyrste fyrelesing 4 september, siste 20 november.

I vårsemestret 1936 gjekk eg gjenom 2nen og 3dje semesterens pensum med teologiske og filologiske studentar. Jamtover 20 tilhøyrarar. 5 timar til vika. Fyrste fyrelesing 15 januar, siste 25 mai.«

Lektor i engelsk *A. G. Jayne* leste i begge semestre 6 timer om uken: 3 for begynnere og 3 for viderekomne. For viderekomne blev gjennomgått »An Indian Day« av E. Thompson og »She Stoops to Conquer« og »The Good Natured Man« av Oliver Goldsmith. Dessuten blev muntlig oversatt diverse stykker fra norsk

til engelsk i forbindelse med grammatiske forklaringer og taleøvelser. Der blev avholdt skriftlige øvelser. Det blev også holdt en del forelesninger over Englands institusjoner o. s. v. For begynnere blev benyttet en rekke noveller under titlen »My best Story« og »Candida« og »Arms and the Man« av B. Shaw. Dessuten holdtes oversettelses- og taleøvelser. Øvelsene i høstsemestret begynte 6 september og sluttet 29 oktober; øvelsene i vårsemestret begynte 20 januar og sluttet 28 april. Tilhørernes gjennomsnittlige antall ca. 60—80.

Lektor dr. philos. *S. Pantzerhielm Thomas* ledet i begge semestre skriftlige øvelser i oversettelse fra norsk til latin i 2 timer i uken. Partiinnending og litterære hjelpemidler var de samme som i tidligere år. Deltagerantallet i partiene var i høstsemestret 3, ca. 10, 13, i vårsemestret 4, 12, 4. Øvelsene begynte i høstsemestret 6 september, i vårsemestret 17 januar, og blev i begge semester avsluttet en ukes tid før opgavemøtet, da det påligger lektoren å levere utkast til eksamensoppgaven i latinsk stil.

I vårsemestret holdt han som vikar for professor Koht 13 forelesninger over utvalgte avsnitt av romerske statsantikviteter, for ca. 10 tilhørere.

Lektor i fransk *Gunnar Høst* har gitt sådan innberetning: I høstsemestret blev de 6 ukentlige undervisningstimer således anvendt: 1 time uttalekontroll i mindre grupper (22 innskrevne, nye studerende), 1 time leseøvelser med grammofon, 2 timer tekstgjennemgåselse for begynnere (Daudet: *Lettres de mon moulin*), 1 time tekstgjennemgåselse for viderekomne (Giraudoux: *Intermezzo*), 1 time avvekslende elevforedrag og gjennemgåselse av skriftlige arbeider (stiler). — 1ste forelesning: 7 september, siste 18 november. I vårsemestret blev 1 time brukt til tekstgjennemgåselse med spesielt henblikk på de nye studerende (Røysland og Høst: *Moderne Fransk*), 1 time til leseøvelser med grammofon, 1 time til skriftlige øvelser (diktat og gjenfortelling), 1 time til grammatiske øvelser, 1 time til tekstgjennemgåselse for viderekomne (*Intermezzo*), 1 time til elevforedrag. Første forelesning 16 januar, siste 30 april. Tilhørertall i begge semestre: 20—50.

Dosent dr. philos. *Ernst W. Selmer* innehadde fremdeles med pastor dr. Günther stillingen som midlertidig lektor i tysk. Høstsemestrets kursur begynte 6 september (Oberkursur), resp. 7 september (Unterkursur) med ca. 80 resp. 120 tilhørere og avsluttet i november ved embedseksamens begynnelse. Vårsemestrets kurser begynte henholdsvis 17 og 18 januar med omtrent det samme

antall tilhørere og avsluttet omkring 1 mai ved begynnelsen av embedseksamen. — I begge semestre avholdt han dessuten en rekke leseøvelser på Det fonetiske institutt med de begynnende tysksfilologer, som blev opdelt i smågrupper.

Dr. phil. *V. H. Günther*, midlertidig lektor i tysk, var i høstsemestret 1935 fritatt for forelesninger på grunn av sykdom. I vårsemestret 1936 gjennomgikk han med ca. 50 deltagere fra 23 januar—28 mai Hebbels »Maria Magdalena«.

Lektor *Trygve Tranås* leste i høstsemestret 1935 italiensk i 2 timer uken, tirsdag og fredag 17¹⁵—18. Tilhørernes antall var 30—40. Undervisningen begynte 6 september og sluttet ved utgangen av november.

I vårsemestret 1936 fortsatte han og avsluttet sitt begynnerkursus, som efter planen omfatter 4 semestre. Det gjennomsnittlige tilhørerantall ca. 25. Han begynte 17 januar og sluttet 19 mai.

Underbestyrer dr. *Sigurd Grieg* holdt i høstsemestret 1935 en serie forelesninger over »Bronsealderen i Grekenland og Italia«. Enn videre gjennomgikk han i en annen ukentlig time »det norske håndverks historie i middelalderen«. Ca. 10 tilhørere. I forbindelse med forelesningene foretokes i september 1935 en ekskursjon til Borre, Oseberg og Farmannshaugen. I vårsemestret 1936 gjennomgikk dr. Grieg i 1 ukentlig time Bronsealderen i Mellem- og Vest-Europa. Ca. 10 tilhørere.

Konservator dr. *Eivind S. Engelstad* foreleste i høstsemestret 1935 og vårsemestret 1936 i 1 ukentlig time over »Middelalderkunstens ikonografi«.

Lektor ved universitetet i Bonn-Köln mag. art. *Vagn Børge* holdt i høstsemestret 1935 et kursus i dansk sprog og litteratur, dels i form av øvelser og dels gjennom forelesninger på sitt morsmål dansk. Der blev gjennomgått 3 hovedverker fra det 19de århundre både fra sproglig og litterært synspunkt og der blev holdt øvelser over tekstuttale fra samme periode. De studerende fikk i tilslutning hertil et kort overblikk over dansk sprog historie og dansk grammatikk. Under øvelsene holdt studentene selv mindre foredrag, som skulde belyse viktige forskjeller og likheter mellom dansk og riksmål. Forelesningene blev avsluttet med en gjennomgåelse av Strindberg og Danmark. Antall tilhørere ca. 70.

Professor ved universitetet i Milano dr. phil. *Mario Marazzan* holdt i høstsemestret 1935 forelesninger over italiensk litteratur i 1 time om uken. I 1 time om uken gjennomgikk han en moderne italiensk roman og i en annen time utvalgte avsnitt av Dantes »Divina Commedia«. Første forelesning 9 september.

5. Forelesninger ved Det matematisk-naturvidenskapelige fakultet

Professor *Carl Stormer* påbegynte i høstsemestret 1935 forelesningene i matematikk bifag (4 ukentlige timer. Første forelesning 7 september, siste ved skriftlig eksamens begynnelse. Antall tilhørere 150.

I vårsemestret 1936 fortsattes de samme forelesninger. Første forelesning 17 januar, siste ved skriftlig eksamens begynnelse. Antall tilhørere 150. Professoren var i de to semestre fritatt for å holde forelesninger i hovedfaget.

Angående offentliggjorte avhandlinger se beretningen fra Astrofysisk Institutt.

Professorens videnskapelige arbeide på dette institutt bestod dels i arbeide med teorien for den kosmiske stråling og ledelse av omfattende numeriske beregninger i dette oiemed, dels i bearbeidelse av innsamlet materiale av nordlysfotografier.

Meget arbeide var også lagt i forberedelsen av den internasjonale matematikerkongress 13—17 juli 1936 hvor professoren fungerte som kongressens president.

Professor dr. philos. *H. H. Gran* leste i høstsemestret 1935 over plantefysiologi 3 timer ukentlig for realstuderende til 1ste avdeling, omkring 16 tilhørere, og forelesningsrekken fortsattes og avsluttet i vårsemestret for det samme tilhørerantall. For hovedfagsstuderende leste han i begge semestre over utvalgte emner av plantefysiologien for 8—10 tilhørere. Forelesningene begynte i høstsemestret 5 september og i vårsemestret 17 januar; i begge semestre blev de avsluttet med eksaminatorier. I høstsemestret ledet han en ekskursion til Tømte i Nannestad og i vårsemestret en ekskursion til Den biologiske stasjon i Drøbak.

Professor dr. philos. *Kristine Bonnevie* har også i denne termin gjennom en bevilgning fra Rockefeller Foundation vært satt i stand til med kvalifisert arbeidshjelp, cand. real. *Alyson Behrentz* og cand. mag. *Esther Horn*, å holde sitt videnskapelige arbeide gående med full kraft og på bred basis. En rekke arvelige hjerneanomalier hos mus (pseudencephali hydrocephali, m. m.) har vært gjenstand for undersøkelse, og foreløbige resultater er blitt fremlagt dels i foredrag og dels i mindre publikasjoner. Professoren deltok 1—3 juli i Den Skandinaviske Pathologkongress, og i september i Den XII internasjonale Zoologkongress i Lissabon. Av hensyn til den siste var hun permittert fra Universitetet i september måned.

Forelesninger for 1ste avdelings studerende holdtes i høstsemestret 1935 i tiden fra 1 oktober—26 november og fortsattes i vårsemestret fra 21 januar—16 mai. Tilhørernes antall var ca. 20.

For hovedfagsstuderende holdtes i tiden fra 5 oktober—23 november en forelesningsserie som blev avsluttet i vårsemestret, 25 januar—29 februar 1936. Tilhørernes antall var ca. 20.

Professoren ledet 11 mai en ekskursjon til Nesset ved Bundefjorden med i alt 14 deltagere, og i dagene 8—15 juni en ekskursjon med 14 deltagere til Flødevigen ved Arendal.

Angående publikasjoner se under Zoologisk Laboratorium og Institutt for Arvelighetsforskning.

Professor dr. philos. *Alf Guldberg* gav følgende undervisning i høstsemestret 1935 (i tiden 4 september til eksamen i slutten av november). Eksaminatorier over matematisk statistikk for aktuarstuderende 1 ukentlig dobbeltime. Ca. 10 tilhørere. Sannsynlighetsregning og forsikringsteknikkens elementer for socialøkonomiske studerende 1 ukentlig dobbeltime. Ca. 60 tilhørere. Forelesning over matematikk til forberedende prøver 2 timer uken.

Professoren avholdt tillike eksamen i variasjonsregning for aktuarstuderende og for realister uten matematikk bifag.

I vårsemestret var professoren sykepermittert til sin død 15 februar 1936.

Professor dr. philos. *Poul Heegaard* deltok, med fritagelse for forelesninger, i Den internasjonale topologkongress i Moskva 2—10 september 1935, hvorfor forelesningene først begynte 16 september. De avsluttedes 19 november. For ca. 90 tilhørere blev det holdt forelesninger 2 ganger ukentlig over analytisk rungeometri til bifagseksamen og i 1 ukentlig time over mere elementære geometriske emner. I samme tidsrum holdtes for ca. 12 hovedfagsstuderende 2 ganger ukentlig forelesninger over linjegeometri. I vårsemestret 1936 holdtes i tidsrummet 20 januar til 8 mai 2 ganger ukentlige forelesninger over infinitesimalregning for ca. 110 tilhørere og i 1 ukentlig time et kort overblikk over geometriens historie, alt for bifagsstuderende. I samme tidsrum holdtes for ca. 10 tilhørere hovedfagsforelesninger over algebraiske kurvers teori.

Professor dr. philos. *Lars Vegard* leste 2 timer ukentlig over elektrisitet og magnetisme. Tilhørertallet var i høstsemestret 26, i vårsemestret 35.

Der blev holdt kollokvier i høst- og vårsemestret, mandag 18²⁰—20, tilhørertallet var vanligvis ca. 20.

Angående virksomhet og offentliggjorte arbeider se under Det fysiske institutt avd. B.

Professor dr. philos. *Olaf Holtedahl* leste i høstsemestret 1935 i 1 ukentlig time over Norges geologi for 10 tilhørere, i 1 ukentlig time over historisk geologi for 5 tilhørere. Forelesningene påbegyntes på grunn av sykdom først 20 september. De varte til første uke av desember. Der avholdtes i siste uke av august en større ekskursjon i strøket Valdres, Bygdin, Årdal, Flåmsdalen; av studerende deltok 7. I oktober avholdtes en ekskursjon til Asker med 10 studerende. I vårsemestret lestes over almindelig geologi i 2 timer ukentlig for 10 tilhørere, over historisk geologi i 1 time ukentlig for 6 tilhørere. Forelesningene begynte henholdsvis 23 og 24 januar og avsluttet 15 og 11 mai. I juni deltok professoren i ledelsen av en større geologisk ekskursjon i strøket Ytre Oslofjord—Langesundsfjorden m. v.

Professor dr. philos. *Johan Hjort*, se beretningen fra Det biologiske laboratorium.

Professor *Sem Sæland* var som Universitetets rektor fritatt for å holde forelesninger. Se beretning fra amanuensis *O. E. Frivold*.

Professor *Birger Meidell* leste i høstsemestret 1935 i 2 ukentlige timer over interpolasjonslære, i 2 andre ukentlige timer over rentelære og i 1 ukentlig time gjennomgikk han en undersøkelse av statusberegning i en offentlig pensjonskasse.

I vårsemestret 1936 leste han i 2 ukentlige timer almindelig forsikringsteknikk for begynnere, 2 ukentlige timer for viderekomne og i 1 ukentlig time gjennomgikk han spesielle oppgaver.

Professor *Jens Holmboe* fortsatte begge semestre forelesninger over systematisk botanikk for bifagsstudierende og bragte dem til avslutning våren 1936. Forelesningene blev påbegynt 17 september (umiddelbart etter professorens hjemkomst fra utlandet) og 21 januar. Begge semestre blev de fortsatt til eksamen skulde begynne. Tilhørernes antall var henholdsvis ca. 28 og ca. 30. Høstsemestret 1935 holdt han en rekke forelesninger over blomsterbiologiens hovedtrekk i tiden fra 17 september til eksamen. Tilhørernes antall var ca. 25. Vårsemestret 1936, i tiden fra 21 januar til eksamen, foreleste han over kornartenes og korndyrkningens historie (samme tilhørertall). I juni 1936 ledet han sammen med konservator Johannes Lid og dr. Trygve Braarud en ukes ekskursjon til Hardanger og Sunnhordland med standkvarter på folkehøiskolen ved Halsnøy kloster. Med motorbåt blev herfra foretatt daglige utflukter i de forskjellige retninger. I ekskursjonen deltok foruten lederne stipendiat Torkel Lillefosse, dr. P. F. Scholander

samt 10 kvinnelige og 19 mannlige studerende I september 1935 deltok professoren som Universitetets representant i Den 6te internasjonale botaniske kongress i Amsterdam.

Professor dr. philos. *W. Werenskiold* leste over innledning til fysisk geografi, 2 uketimer for realister, 1 for filologer, dessuten over De britiske øer, for studerende ved begge fakulteter. Første forelesning var 17 september. Han var fritatt for forelesninger første halvpart av måneden på grunn av geologiske arbeider i Gudbrandsdalen. I vårsemestret 1936 leste han over meteorologi, 2 timer for realistene, 1 time for filologene, dessuten over Østlandets fjellbygder, for studerende ved begge fakulteter. Første forelesning var 20 januar.

Professor dr. philos. *Svein Rosseland* foreleste i høstsemestret 1935 over astrofysikk bifag 2 timer ukentlig fra 6 september til 16 november for ca. 15 tilhørere. Videre blev der i samme tidsrum holdt seminarøvelser over atomteori 2 timer ukentlig for 2 partier på i alt ca. 8 deltagere.

I vårsemestret foreleste professoren over astrofysikk bifag 2 timer ukentlig fra 18 januar til 16 mai for ca. 15 tilhørere. Seminarer over atomteori blev fortsatt fra foregående semester med samme antall deltagere.

I beretningsåret blev offentliggjort: »Theoretical Astrophysics«, i »The International Series of Monographs on Physics«, Oxford University Press.

Professor dr. sc. *Ellen Gleditsch* holdt i høstsemestret 1935 6 ukentlige forelesninger over uorganisk kjemi, første forelesning 5 september, siste forelesning 2 desember — tilsammen 70 forelesninger. Tilhørernes antall var ved 8de forelesning 305, ved siste 208.

I vårsemestret var hun fritatt for forelesninger.

Se for øvrig årsberetning for instituttet.

Professor dr. sc. *Edgar B. Schieldrop* begynte i høstsemestret 1935 sine forelesninger i mekanikk 5 september og fortsatte over utvalgte kapitler (delvis efter studentenes eget valg) av bifagspensaet inntil eksamen. Det samme gjelder vårsemestret 1936 hvor forelesningene begynte 20 januar og avsluttedes foran eksamen. Forelesningene blev i begge semestre fulgt av 12—15 tilhørere.

Professor dr. philos. *Halvor Solberg* påbegynte i høstsemestret 1935 et nytt hovedfagskursus i teoretisk meteorologi. Han foreleste 3 timer ukentlig fra 11 september—25 november for 6 tilhørere.

Dessuten holdt han et ukentlig kollokvium (1 à 2 timer) over almindelige differensialligningers teori for 7 tilhørere.

I vårsemestret 1936 fortsattes hovedfagsforelesningene i teoretisk meteorologi og kollokviene over differensialligninger med samme timetall som i høstsemestret. 6 tilhørere. Forelesningene begynte 20 januar og varte til eksamens begynnelse.

I beretningsåret er offentliggjort: Über die freien Schwingungen einer homogenen Flüssigkeitsschicht auf der rotierenden Erde. *Astrophysica Norvegica*, Vol. I. No. 7, 1936.

Professor dr. philos. et dr. pharm. *Axel Jermstad* holdt i høstsemestret 1935 forelesninger 4 timer ukentlig over galenisk farmasi, fete oljer og voks for studerende til apotekereksamen etter den nye undervisningsordning. Forelesningene begynte 11 september og sluttet 15 november 1935. 34 tilhørere. Dessuten avholdtes repetitorium 1 time ukentlig for farmasøitiske studerende etter den nye undervisningsordning og 1 time om uken for studerende etter den gamle undervisningsordning. Antallet av deltagere var 32 resp. 2.

I vårsemestret 1936 holdtes forelesninger i 4 timer om uken for studerende til 3dje avdeling av apotekereksamen. Galeniske preparater samt fete oljer og voks blev gjennomgått. Forelesningene begynte 17 januar og sluttet 29 mai. Antallet av tilhørere var 25.

Professor dr. philos. *Finn Kolle* holdt i høstsemestret 1935 3 ukentlige forelesninger over farmakognosi for 3dje avdelings studerende til apotekereksamen etter den nye undervisningsordning. Forelesningene påbegyntes 19 september og avsluttedes 16 november. Antall tilhørere var 25.

Der er i høstsemestret også avholdt farmakognostiske kurser 4 timer ukentlig for det samme antall studerende. Kursene påbegyntes 19 september og avsluttedes 15 november.

For studerende til apotekereksamen etter den gamle undervisningsordning er avholdt repetitorium over farmakognosi i 1 time ukentlig. De påbegyntes 15 september og avsluttedes 12 november. Antall tilhørere var 3.

I vårsemestret 1936 er holdt forelesninger, kurser og repetitorier som i høstsemestret 1935. De påbegyntes 10 januar og avsluttedes 9 mai ved apotekereksamens begynnelse. Antall tilhørere var i 3dje avdeling etter den nye undervisningsordning 25. Antallet elever etter den gamle undervisningsordning var 1.

I løpet av semesteråret 1935—1936 er samtlige offisinelle og en del ikke offisinelle droger fra plante- og dyreriket gjennomgått.

Professor dr. pharm. *Bjarne Samdahl* holdt fra 16 september til 27 november 1935 4 ukentlige forelesninger over farmasøitisk kjemi for de studerende til 3dje avdeling av apotekereksamen. Ca. 25 tilhørere. Forelesningene i farmasøitisk kjemi blev fortsatt i vårsemestret 1936 med 4 ukentlige timer. Første forelesning 18 januar, siste forelesning 19 mai, ca. 25 tilhørere. Dessuten holdt han i høstsemestret 1935 eksaminatorier i farmasøitisk kjemi 1—2 timer ukentlig for eksamenskandidatene.

Se for øvrig årsberetning for Instituttet.

Professor dr. techn. *Endre Berner* holdt i høstsemestret 1935 fra midten av september til midten av november 1 ukentlig forelesning for hovedfagsstuderende og magisterkandidater over alkaloider.

I vårsemestret 1936 holdt han 5 ukentlige forelesninger over organisk kjemi. Første forelesning 16 januar, siste forelesning 27 april. I slutten av januar var der 298 tilhørere.

Se for øvrig årsberetning for Instituttet.

Professor dr. philos. *O. Hassel* holdt i høstsemestret 1935 og vårsemestret 1936 en sammenhengende forelesningsrekke over elektrokjemi for gjennomsnittlig 10—15 tilhørere. Dessuten holdt han i vårsemestret 1936 en rekke forelesninger over krystallkjemi for ca. 15 tilhørere. Forelesningene holdtes i høstsemestret fra 6 september—6 desember og i vårsemestret 1936 fra 22 januar—8 mai.

I begynnelsen av november 1935 innleverte professoren sin uttalelse angående de 7 ansøkere til professoratet i teoretisk og elektrokjemi ved Kgl. Tekniska Högskolan i Stockholm. Gjennomgåelsen av ansøkernes skrifter var for en vesentlig del fullført i sommerferien. I vårsemestret 1936 arbeidet to engelske forskere, Dr. W. A. Wooster og Nora Wooster ved Kjemisk Institutt avd. C. Angående videnskapelige publikasjoner se under Kjemisk Institutt.

Professor dr. philos. *B. Lynge* holdt i høstsemestret 1935 3 ukentlige forelesninger over botanikk for de farmasøitiske studenter (tirsdag, onsdag, torsdag 9¹⁵—10) dessuten holdt han tirsdag 11⁵⁰—13 et planteanatomi kurs for dem. I vårsemestret 1936 de samme timer, dog ikke forelesning torsdag morgen.

Forelesningene begynte første forelesningsdag efter 4 september, resp. 15 januar. Da auditoriet var optatt av eksamen i annen avdeling i begynnelsen av september, kunde tirsdag-onsdag forelesningene først begynne efter 15 september. Antall tilhørere ca. 30.

Dessuten blev der holdt botaniske ekskursionsjoner, flere til Tøyen-haven. en til Krokkleven og en større til Kragero—Skåtø 11—14 juni 1936.

Publikasjoner: The Lichen Genus *Rhizocarpon* on the west and north coast of Spitsbergen and Nordostlandet (The North East Land), Svensk Bot. Tidskr., 1936, p. 307—323.

Professor dr. V. M. *Goldschmidt* blev utnevnt som efterfølger av professor J. *Schetelig* 13 mars 1936 og overtok bestyrelsen av Mineralogisk-geologisk museum 1 april 1936. Han søkte om fritagelse for forelesninger i de gjenstående uker av undervisnings-tiden, men ledet en ekskursjon med de studerende til Grorud (11 deltagere), samt deltok i ledelsen av den geologisk-mineralogiske ekskursjon til Langesundsfjorden, Kragerotrakten og Fensfeltet, 31 deltagere.

Professor dr. philos. V. *Bjerknes* har i 2 ukentlige kollokvier i høstsemestret gjennomgått anvendelser av dynamikkens prinsipper, i vårsemestret termodynamikk og statistisk mekanikk. Tilhørernes antall ca. 15.

Dosent dr. philos. *Thorstein Wereide* leste i høstsemestret 1935 4 ukentlige timer fysikk for medisinerere (første forelesning 5 september — siste forelesning 30 november). Dessuten avholdtes kollokvier for farmasøiter i 1 ukentlig time i samme tidsrum. Assistent Ringdal holdt i samme tidsrum praktiske øvelser i fysikk. Antallet av tilhørere var gjennomsnittlig ca. 200.

I vårsemestret 1936 fortsattes den samme undervisning som i høstsemestret (første forelesning 16 januar — siste forelesning 25 april). Antall tilhørere ca. 200.

Med assistanse av cand. real. Ringdal utførtes en detaljert undersøkelse av lysets refleksjon fra metaller. Resultatene av denne undersøkelse blev fremlagt på naturforskerkongressen i Helsingfors.

Dosent *Adolf Hoel* holdt i beretningsåret 1 juli 1935—30 juni 1936 forelesninger over almindelig geologi (endogen dynamikk) for bifagsstuderende 2 timer om uken. Forelesningene i høstsemestret begynte 20 september 1935 og sluttet 6 desember. Der var 2 tilhørere. Forelesningene i vårsemestret 1936 blev påbegynt 31 januar og blev avsluttet 24 april. Der var 3 tilhørere. Dosent Hoel har offentliggjort følgende: The Discovery of King Karl Land, Spitsbergen. The Geographical Review, New York, vol. XXV, no. 3, July 1935, s. 476—478. — Det eldste billede av norsk bebyggelse på Svalbard. Norsk geogr. tidsskrift, Oslo, b. V, n. 6, 1935, s. 367—371. — Roald Amundsens siste ferd. Av Gunnar Hov-

denak. Med et tillegg om Krassin-ferden av Adolf Hoel. Oslo 1934, 303 s., ill., 1 kart. (Om Krassin-ferden, s. 211—303.)

Dosent dr. philos. *Hj. Broch* foreleste i høstsemestret 1935 for realstuderende til 1ste avdeling 2 ukentlige timer over hvirveldyrenes systematikk og faunistikk; forelesningene begynte 23 september og sluttet 25 november med 12—16 tilhørere. Serien fortsattes og avsluttet i vårsemestret 1936, begynte 20 januar og sluttet 15 mai; gjennomsnittlig 10 tilhørere. For veterinærstuderende forelestes systematisk zoologi i høstsemestret 1935 1 time ukentlig 23 september—25 november og i vårsemestret 1936 2 ukentlige timer 18 januar—18 mai (16 tilhørere). I mai 1936 blev holdt et praktisk kurs i zoologi i 6 dobbelttimer for de veterinærstuderende.

Angående publikasjoner henvises til Det zoologiske laboratorium.

Dosent *Hanna Resvoll-Holmsen* holdt i beretningsåret 3 forelesninger i uken over plantegeografi.

I høstsemestret 1935 begynte forelesningene 9 september og blev avsluttet 18 november. Der lestes 2 timer i uken over Norges flora for 14 studerende og 1 time over Afrikas plantevekst for 2 studerende. I tiden mellom 5—14 september blev holdt 5 botaniske ekskursjoner, til Tjernsrudtjern, Hovedøy, Nesøy, Skådalen og Fuglemyren.

I vårsemestret 1936 begynte forelesningene 18 januar og blev avsluttet 23 mai. Der lestes 2 timer i uken over Norges flora for 10 studerende og 1 for 3 studerende over Amerikas plantevekst. I slutten av mai blev holdt et par mindre ekskursjoner.

Dosent dr. *Georg Dedichen* foreleste i høstsemestret 1935 i 2 ukentlige timer over utvalgte kapitler av kjemien for medisinerne (1ste avdelings 1ste avsnitt) med gjennomgåelse av oppgaver. Første forelesning 10 september, siste 18 november. Gjennomsnittlig antall tilhørere var 234.

I vårsemestret 1936 fortsattes forelesningene likeledes med gjennomgåelse av eksamensoppgaver. Første forelesning 21 januar, siste 28 april. Gjennomsnittlig antall tilhørere 250.

Dosent dr. philos. *Henrik L. Selberg* foreleste i høstsemestret 2 timer i uken algebra og 2 timer i uken funksjonsteori. Forelesningene begynte 6 september og sluttet 20 november, 8—10 tilhørere. I vårsemestret foreleste han tallteori 2 timer i uken og funksjonsteori 2 timer. Forelesningene begynte 17 januar og sluttet til påske, 8—10 tilhørere. Fra 15 april var han efter ansøking fritatt fra å forelese.

I beretningsåret har han offentliggjort: Ein Existenzsatz der Potentialtheorie und seine Anwendung. Avh. utgitt av Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo, I. Matem.-Naturvid. Kl. 1935.

Dosent dr. philos. *Tom. Barth* kom hjem fra Amerika 15 februar 1936, og overtok straks forelesningene i krystalloptikk med kursur i bergartsmikroskopi 2 timer om uken inntil eksamen begynte. Der var 5 tilhørere.

Universitetsstipendiat dr. philos. *Kaare Münster Strøm* undersøkte i august måned 1935 innsjøer og fjorder i Nordland. I oktober holdt han etter innbydelse foredrag i Lund og Stockholm over »Råtne fjorder« og deres bunnvleiringer. I tiden 25 oktober—6 desember 1935 holdt han i 1 ukentlig time en forelesningsrekke over »Innsjøenes geomorfologi og hydrografi« for gjennomsnittlig 4 tilhørere. I vårsemestret 1936 holdt han i 1 ukentlig time forelesninger over »Innsjøenes biologi« i tiden 31 januar—13 mars, likeledes for 4 tilhørere. I tilslutning til forelesningene blev der holdt en ekskursion til Tyrifjorden med 6 deltagere. I beretningsåret har han offentliggjort følgende avhandlinger: 1. On the use of graphical methods for a classification of lake sediments. N. Geol. Tidsskr. 15, 1935. 2. »Råtne farvann« og deres bunnvleiringer. Nord. Naturf.möt. Helsingf. 1936. 3. A handy sampler lead. N. Geol. Tidsskr. 15, 1936. Landlocked waters. Skr. N. Vidensk.-Akad. Oslo 1, 1936, 7.

Universitetsstipendiat dr. philos. *Ingebrigt Johansson* holdt i tiden 11 september—6 november 1935 1 ukentlig forelesning over topologi for gjennomsnittlig 7 hovedfagsstuderende. I tiden 23 januar—2 april 1936 holdt han 1 ukentlig forelesning over geometriens grunnlag for gjennomsnittlig 8 hovedfagsstuderende.

Universitetsstipendiat dr. philos. *Leif Størmer* holdt i høstsemestret 1935 i 14 timer et forkursus i historisk geologi og paleontologi med 8 deltagere. I vårsemestret foreleste han i 9 dobbelttimer over norske fossiler med 5—6 tilhørere. Begge serier blev ledsaget av ekskursioner.

Beretningsåret blev anvendt til videnskapelig arbeide i Det paleontologiske museum. Et arbeide over eurypterider fra tysk devon blev gjort ferdig til trykning. I høstsemestret foretok han en studiereise til Sverige hvor han også holdt foredrag i Lund, Stockholm og Uppsala.

I vårsemestret arbeidet han som assistent i Det paleontologiske museum (se årsberetningen) og deltok i forberedelsen og ledelsen av en større geologisk studenterekskursion i Oslofjordtrakten.

I ekskursjonen deltok også 10 svensker fra Lund. I sommertiden foretok han innsamlinger av fossiler.

Følgende avhandlinger er publisert: Contribution to the Geology of the southern Part of the Oslofjord. Norsk Geol. Tidsskr. Bd. 15, p. 43—114. — Dictyocaris, Salter, a large Crustacean from the upper Silurian and Downtonian. Norsk Geol. Tidsskr. Bd. 15, p. 265—298. — Mixopterus dolichoschelus (Laurie M. S.), a Downtonian Eurypterid from Scotland. Summary of Progress of the Geological Survey for 1934. Part II, p. 41—47.

Universitetsstipendiat *Erling Næshagen* har i 1 ukentlig time fra 28 september—16 november 1935 for gjennomsnittlig 15 tilhørere forelest over »Det periodiske system«. Forelesningene fortsatte neste semester fra 21 januar—8 mai for gjennomsnittlig det samme antall tilhørere først over »Det periodiske system« og derefter over »Fysikalske synspunkter i den organiske kjemi«.

Universitetsstipendiat *Trygve Braarud* holdt i høstsemesteret 1935 et kurs i plantefysiologi for hovedfagsstuderende i botanikk. Med 2 ukentlige timer varte kurset fra 4 oktober—15 november. Der var 9 deltagere. Et lignende kurs ble holdt i vårsemesteret for 5 deltagere. Etter avtale med studentene ble der holdt to kurser om uken (i alt 4 timer) i hele mai måned og den siste uke av april, da det på denne tid var lettere å skaffe materiale til forsøkene.

I beretningsåret er trykt: H. H. Gran and Trygve Braarud: A quantitative study of the phytoplankton in the Bay of Fundy and the Gulf of Maine (including observations on hydrography, chemistry and turbidity). Journal of the Biological Board of Canada, Volume L, No. 5.

Universitetsstipendiat *Thordar Quelprud* har gitt sådan innberetning: Høstsemesteret 1935: Deltok i undervisningen ved amanuensis Aslaug Sommes kurs i eksperimentell arvelighetslære. Kurset, som tellet 12 deltagere, varte fra 2 oktober—4 desember 1935.

Vårsemesteret 1936: På grunn av annet videnskapelig arbeide fritatt for å holde forelesninger. Holdt i serien Universitetets og Bergens museums radioforedrag »Fra arvelighetsforskningens område«, den 29 april foredrag om »Dødbringende arvefaktorer« og den 6 mai om »Tvillinger og deres betydning for arvelighetsforskningen«.

Av videnskapelige arbeider er publisert: »Die Ohrmuschel und ihre Bedeutung für die erbbiologische Abstammungsprüfung«, Der Erbarzt, 1935.

Amanuensis dr. philos. *Thekla R. Resvoll* holdt i høstsemestret 1935 2 forelesninger om uken over anatomi og systematikk for farmasøiter av gammel ordning (8 tilhørere). Forelesningene begynte 4 september og varte til apotekereksamen tok sin begynnelse i første halvdel av november. I tiden fra 6 september til utgangen av oktober blev det holdt et planteanatomi kurs i 2 dobbelttimer om uken for 6 farmasøiter.

I vårsemestret begynte amanuensis 17 januar et planteanatomi kurs for realstuderende til bifagseksamen. Men på grunn av inntredende alvorlig sykdom måtte kurset fra midten av mars fortsettes av vikar.

Amanuensis dr. *O. E. Frivold* leste som vikar for professor Sæland, der som rektor har vært fritatt for forelesninger, i høstsemestret 1935 fra 11 september til 19 november 3 timer ukentlig over varmelære og optikk for bifagsstuderende. I vårsemestret 1936 blev der fra 21 januar—12 mai holdt 3 ukentlige forelesninger over optikk for bifagsstuderende. Han deltok begge semestre i eksamensarbeidet. Det gjennemsnittlige antall tilhørere var i begge semestre 25.

Amanuensis *Gudrun Ruud* ledet høstsemestret 1935 det praktiske kurs i zoologi for bifagsstuderende og botanikere uten zoologi som fag, med 32 deltagere. Disse blev likesom i de to foregående semestre under det praktiske arbeide fordelt på 2 partier, et om formiddagen og et om eftermiddagen, efterat de samlet hadde påhørt gjennomgåelsen av dagens stoff fra 12¹⁵—13. Kursene holdtes hver torsdag, første gang 12 september, siste gang 28 november.

Vårsemestret 1936 forelestes hver onsdag 17¹⁵—18 over vevslære og mikroskopisk anatomi for bifagsstuderende i zoologi, for 19 tilhørere. Første gang 29 januar, siste gang 22 april. Det tilhørende praktiske kurs holdtes hver torsdag 12¹⁵—14, første gang 23 januar, siste gang 23 april, med 16 deltagere.

Observator *Kristian Lous* holdt i høstsemestret 1935 i 1 time om uken forelesninger over sfærisk astronomi for 7 å 8 tilhørere. Forelesningene begynte 4 september og sluttet 13 november. I vårsemestret 1936 holdt han i 1 time om uken forelesninger over teoretisk astronomi for 10 å 12 tilhørere. I 1 time om uken holdtes regneøvelser. Forelesningene begynte 22 januar og sluttet 13 mai.

Amanuensis ing. dr. *O. W. Rambech* holdt i høstsemestret 1935 24 eksaminatorier i organisk kjemi med gjennomgåelse av preparative arbeider. Ca. 30 tilhørere, første eksaminatorium 15 september, siste 3 desember.

I vårsemestret 1936 holdt han 16 eksaminatorier i organisk kjemi. Ca. 30 tilhørere, første eksaminatorium 20 januar, siste 4 mai. Der blev i begge semestre daglig undervist i preparative arbeider på laboratoriet.

Amanuensis dr. philos. *Milda Prytz* holdt forelesninger over kvalitativ analyse 3 ganger ukentlig i høstsemestret 1935 fra 2 oktober—28 oktober, idet amanuensis Mincken under hennes studieopphold i Greifswald i september holdt forelesninger fra 16 september. Ca. 46 tilhørere. I vårsemestret 1936 blev der holdt forelesninger fra 20 januar—2 mars for ca. 34 tilhørere.

Amanuensis dr. philos. *Aslaug Sømme* holdt i høstsemestret 1935 forelesninger i eksperimentell genetik for hovedfagsstuderende i zoologi. Forelesningene blev fulgt av 17 av de studerende. I tilslutning til forelesningene blev der holdt kurser hvor de studerende selv med bananfluen som materiale foretok en rekke kryssninger til belystning av de Mendelske love, kjønnsbunnen arv, kobling m. m. I kursene deltok 12 studenter, så mange som plass og apparatur tillater. Universitetsstipendiat cand. real. Th. Quelprud assisterte ved kursene.

I vårsemestret holdtes som vanlig ingen forelesninger. Det sedvanlige arbeide ved laboratoriet blev utført.

Konservator dr. philos. *A. Heintz*, konstituert bestyrer av Det paleontologiske museum, holdt forelesninger i paleontologi i høstsemestret 1935 (fra 14 september—7 desember) for gjennomsnittlig 4 tilhørere, og vårsemestret 1936 (fra 21 januar—12 mai) for gjennomsnittlig 3 tilhørere. Forelesningene var ledsaget av demonstrasjoner og ekskursjoner. Dessuten har han i begge semestre holdt kolokvier 1 gang om uken med studentene.

Foruten det ordinære museumsarbeide har han i høstsemestret arbeidet med beskrivelse av en del panserfisk fra Spitsbergen, og fortsatte utover vinteren med bearbeidelse av Cephalaspider fra Ringerike. Dessuten har han arbeidet med supplering av undervisningssamlingen i paleontologi.

De arbeider som han har publisert i beretningsåret finnes i årsberetningen for Det paleontologiske museum.

Konservator *Ivar Oftedal* holdt i høstsemestret 1935 forelesninger i krystallografi i 1 ukentlig dobbelttime fra 11 september—9 desember. 3 tilhørere.

I vårsemestret 1936 holdt han forelesninger i krystalloptikk i 1 ukentlig dobbelttime fra 20 januar—17 februar. 4—5 tilhørere. Det tilhørende kurs i bergartsmikroskopi blev derefter overtatt av dosent dr. *Tom. Barth*.

Konservator *H. Bjørlykke* holdt i høstsemestret 1935 24 forelesningstimer fordelt på 12 dobbelttimer i petrografi som vikar for professor *J. Schetelig*. Der var 9 tilhørere. Dessuten holdt han samme semester et forkursus i mineralogi og petrografi for 6 deltagere.

I vårsemestret 1936 holdt han forelesningene i mineralogi, til sammen 28 forelesningstimer fordelt på 14 dobbelttimer. I tilknytning til denne undervisning ledet han den 16 mai en ekskursjon til de granitiske pegmatittganger ved Karlshus og Halvorsrød i Råde med 13 deltagere.

Amanuensis *Rolf Asbjørn Minken* holdt i høstsemestret 1935 som vikar for dr. *Prytz* 7 forelesninger over kvalitativ analyse for realstuderende og studerende til 1ste avdeling av apotekereksamen. Første forelesning 16 september, siste forelesning 30 september. Dessuten 3 forelesninger over titreranalyse for kjemibifagsstuderende.

I vårsemestret 1936 holdt han 18 forelesninger over kvalitativ analyse for realstuderende. Første forelesning 20 januar, siste forelesning 28 februar. Dessuten 15 forelesninger over titreranalyse for studerende til 1ste avdeling av apotekereksamen. Første forelesning 9 mars, siste forelesning 20 april. Tilhørernes gjennomsnittlige antall var i høstsemestret ca. 50 og i vårsemestret ca. 30.

Amanuensis ved Det kjemiske institutt, dr. *Erling Botolfsen*, har ledet de praktiske kurser i analyse for studenter i medisin sammen med assistent cand. pharm. *Leif M Paulssen*. Der blev ført ca. 200 studenter gjennom pensumet fordelt over 4 kurser. Dr. Botolfsen ledet og deltok i den daglige undervisning ved kursus 1 i tiden 1 september—1 november 1935 og holdt de nødvendige forelesninger og demonstrasjoner, ca. 15 forelesninger for ca. 50 studenter. Med de 3 følgende kurser førte han det nødvendige tilsyn og leverte manuskript til forelesningene i kvalitativ analyse og titreranalyse, idet cand. pharm. *Paulssen* ledet den daglige undervisning sammen med den midlertidige assistent cand. mag. *John W. Odén*. Dr. Botolfsen hadde tjenestefrihet fra 1 november 1935—15 mai 1936 av hensyn til sitt videnskapelige arbeide.

De arbeider han offentliggjorde under sin tjenestefrihet er anført under årsberetningen for Instituttet.

Amanuensis dr. pharm. *Herman Bjarve Hansen* har i høstsemestret 1935 1 time ukentlig gjennomgått preparativ farmasøitisk kjemi med de studerende til 3dje avdeling av apoteker-

eksamen. Dessuten holdt han i begge semestre eksaminatorier i farmasoitisk kjemi 1 time ukentlig.

Amanuensis cand. pharm. *Tor Christiansen* har i vårsemestret 1936 1 time ukentlig gjennomgått farmasoitisk-kjemisk analyse med de studerende til 3dje avdeling av apotekereksamen.

Stadskjemiker, kjemiingeniør *L. Wilhelmsen* har i vårsemestret 1936 holdt forelesninger i 2 ukentlige timer over næringsmiddelkjemi og toksikologi for de studerende til 3dje avdeling av apotekereksamen. Første forelesning 17 januar, siste forelesning 15 mai. Ca. 25 tilhørere.

Amanuensis *Chr. Schreuder* foreleste i høstsemestret 1935 i 2 ukentlige timer over vekts- og titreranalyse for realister og kjemistuderende. Første forelesning 6 september, siste forelesning 11 desember. Gjennomsnittlig ca. 10 tilhørere. I siste halvdel av semestret, fra 7 november—20 desember blev der likeledes i 2 ukentlige timer forelest over gassanalyse og i tilslutning hertil holdt et gassanalytisk praktikum for 12 deltagere.

Eksamen i kvantitativ analyse blev avholdt 18 desember 1935.

I vårsemestret 1936 foreleste han i 3—5 timer pr. uke over kvantitativ analyse — hovedsakelig vektsanalyse — for farmasoiter. Første forelesning 16 januar, siste forelesning 3 mars. Gjennomsnittlig ca. 30 tilhørere.

Eksamen i kvantitativ analyse blev avholdt for farmasoiter 25 og 26 mai, og for realister og kjemistuderende den 8 juni.

Amanuensis dr. med. *Ragnar Nicolaysen* foreleste høstsemestret 1935 2 timer ukentlig biologisk kjemi for de studerende til 3dje avdeling av apotekereksamen. Første forelesning holdtes 25 september, siste 16 desember. Tilhørernes antall var 26. Dessuten ledet han et 36-timers kurs i biologisk kjemi for de samme studenter i 2 uker av desember.

Cand. med. *Erling Rustung* begynte i høstsemestret 1935 forelesningene i farmakologi 6 september og avsluttet 5 november. Det blev i denne tid holdt 2 forelesninger ukentlig og tilhørernes gjennomsnittlige antall var 30.

I vårsemestret 1936 holdtes kun 5 forelesninger i mai med det samme antall tilhørere som i foregående semester.

Apoteker *Ansgar J. Smith* holdt i latin og reseptlesning høstsemestret 1935 22 forelesninger. Forelesningene begynte 27 september og sluttet 9 desember. Tilhørernes gjennomsnittstall var ca. 25—26.

Apoteker *Johs. Flood* har gitt sådan innberetning: »De medisinske kurser i praktisk farmasi har vært besøkt av 50 studenter

(2nen avdeling, 4 semestre). Der undervistes alle ukens dager, herfra undtatt onsdag, i tiden fra 13—15 formiddag. Kursene begynte 10 februar og avsluttedes 8 mai s. å.«

Disponent *Jacob Treider* ledet kurset i handelslære med bokholderi for de farmasøitiske studerende. Begynte 26 september 1935 og sluttet 6 desember s. å. Det omfattet i alt 26 timer (13 forelesninger fra 17³⁰—19). I kurset deltok 26 studerende. Dessuten avholdtes i november 1935 et repetisjonskursus på 4 timer for de studerende, som skulde op til eksamen. Muntlig eksamen avholdtes 9, 11, 13 og 19 desember 1936.

6. Tiltredelsesforelesninger

22 november 1935 holdt professor dr. philos. *Eiliv Skard* sin tiltredelsesforelesning med emne: Studiet av antikken.

6 februar 1936 holdt professor dr. philos. *Wilhelm Keilhau* sin tiltredelsesforelesning med emne: Den økonomiske historie, — et Janus-ansikt.

7. Fremmede foredragsholdere

Professor dr. *Nils Herlitz* ved Stockholms Högskola holdt efter innbydelse av Den norske avdeling av komiteen for samarbeide mellem Nordens Universiteter forelesninger i Universitetets gamle festsal mandag 27, onsdag 29 og torsdag 30 januar 1936 kl. 18¹⁵. Emne: Rättsskyddet i svensk offentlig rett.

Kapitel IV

Universitetseksamener, doktorpromosjoner og magistergrad

1. Forberedende prøver

fullendtes i høstsemestret 1935 av 475 i filosofi, 75 i latin (3 semestres pensum), 30 i latin (1 semesters pensum), 24 i gresk og 22 i hebraisk og i vårsemestret 1936 av 314 i filosofi, 56 i latin (3 semestres pensum), 44 i latin (1 semesters pensum), 25 i gresk og 27 i hebraisk. Tilsammen i begge semestre: 789 i filosofi, 131 i latin (3 semestres pensum), 74 i latin (1 semesters pensum), 49 i gresk og 49 i hebraisk.

2. Embedseksamener

a. Teologisk embedseksamen

I høstsemestret 1935 blev eksamen fullført av 5 og i vårsemestret 1936 av 5, tilsammen 10 kandidater, hvorav 1 fikk laudabilis præ ceteris, 1 fikk laudabilis, 4 haud laudabilis primi gradus, 4 haud illaudabilis secundi gradus.

I høstsemestret 1935 begynte eksamen 18 november og sluttet 13 desember. I vårsemestret 1936 begynte eksamen 13 mai og sluttet 12 juni.

b. Juridisk embedseksamen

I høstsemestret 1935 blev eksamen fullført av 90, i vårsemestret 1936 av 80, tilsammen 170 kandidater, hvorav 84 fikk laudabilis, 83 haud illaudabilis og 3 non contemnendus. 19 kandidater hadde tidligere tatt eksamen med ringere karakter, og 6 kandidater som tidligere hadde eksamen med haud illaudabilis fremstillet sig på ny også i muntlig prøve, skjønt de ikke hadde fått laudabilis ved den skriftlige censor.

I høstsemestret 1935 hadde eksamenskommissjonen sådan sammensetning: 1ste avdeling: professor Skeie, høiesterettsdommer Hanssen og statsadvokat Oppen Pedersen, 2nen avdeling: professor Grundt, høiesterettsdommer Rivertz og sorenskriver Solem, 3dje avdeling: høiesterettsdommer Lie, høiesterettsdommer Paulsen og byråchef Harbek, 4de avdeling: høiesterettsdommer Backer, høiesterettsdommer Alten og trustkontrolldirektør Thagaard.

I vårsemestret 1936 hadde eksamenskommissjonen følgende sammensetning: 1ste avdeling: professor Grundt, høiesterettsdommer Rivertz og sorenskriver Solem, 2nen avdeling: professor Arnholm, høiesterettsdommer Hanssen og universitetsstipendiat Nærstad, 3dje avdeling: høiesterettsdommer Lie, høiesterettsdommer Paulsen og advokat Stub Holmboe, 4de avdeling: høiesterettsdommer Backer, høiesterettsdommer Alten og sorenskriver Grøner.

I vårsemestret 1936 holdtes for første gang juridisk embedseksamens 1ste avdeling efter ny ordning. Til eksamen var anmeldt 240 kandidater.

Eksamenskommissjonen hadde følgende sammensetning: Skriftlig: professor Lindvik, trustkontrolldirektør Thagaard, høiesterettsdommer Grette, riksgjeldsmeglingschef Platou, dr. philos. Brodersen, advokat Arntzen, dosent Sinding og direktør Jahn. Muntlig: professorene Knoph og Castberg, riksgjeldsmeglingschef Platou, høiesterettsjustitiarius Berg, lønnsdirektør Lundh, byråchef Harbek, advokat Bødtker og universitetsstipendiat Kristen Andersen.

c. *Medisinsk embedseksamen*

Ved medisinsk eksamen utførtes eksaminasjonen av fakultetets lærere, i kjemi av dosent dr. G. Dedichen, i fysikk av dosent dr. Th. Wereide og i patologisk anatomi i høstsemestret av prosektor dr. G. Waaler.

I høstsemestret 1935 fullførtes: 1ste avsnitt av 1ste avdeling av 50 kandidater. 2net avsnitt av 1ste avdeling av 41 kandidater, 2nen avdeling av 52 kandidater, 3dje avdeling av 50 kandidater. Av 3dje avdelingskandidatene fikk 25 karakteren laudabilis og 25 karakteren haud illaudabilis. Den muntlige del av eksamen begynte 20 november og sluttet 13 desember.

I vårsemestret 1936 fullførtes: 1ste avsnitt av 1ste avdeling av 151 kandidater, 2net avsnitt av 1ste avdeling av 74 kandidater. 2nen avdeling av 46 kandidater. 3dje avdeling av 52 kandidater. Av 3dje avdelingskandidatene fikk 23 karakteren laudabilis og 29 karakteren haud illaudabilis. Den muntlige del av eksamen begynte 18 mai og sluttet 11 juni.

Fakultetets medlemmer, dosentene Dedichen og Wereide samt prosektor Waaler har sammen med de lønnede censorer Diesen, Johannessen, Zeiner-Henriksen, Holland, Kjelland-Mørdre, Lofthus, Poulsson, Bøe, Salomonsen og Moe utført den ved eksamens samtlige avdelinger forefalte censur.

d. *Sproglig-historisk embedseksamen*

fullendtes i høstsemestret 1935 av 19 og i vårsemestret 1936 av 22 tilsammen 41 kandidater, av hvilke 32 fikk laudabilis og 9 haud illaudabilis. Adjunkteksamen blev i høstsemestret 1935 fullført av 8 og i vårsemestret 1936 av 10, tilsammen 18 kandidater, av hvilke 11 fikk laudabilis og 7 haud illaudabilis.

e. *Matematisk-naturvidenskapelig embedseksamen*

fullendtes i høstsemestret 1935 av 11 og i vårsemestret 1936 av 9, tilsammen 20 kandidater, av hvilke 2 fikk utmerket godt og 18 meget godt. Dessuten fullendte i høstsemestret 1935 14 og i vårsemestret 1936 25 kandidater, i alt 39 kandidater, eksamens 1ste avdeling (adjunkteksamen), hvorav 4 fikk utmerket godt, 30 meget godt og 5 godt.

f. *Statsøkonomisk eksamen*

fullendtes i vårsemestret 1936 av 35 kandidater, hvorav 9 fikk meget godt og 26 godt.

Eksamen begynte 5 mai og sluttet 6 juni. Eksamenskommissjonen bestod av professorene Wedervang, Frisch, Keilhau og Schonheyder, aktuar Palmstrom og direktør Lange-Nielsen.

g. *Aktuareksamen*

fullendtes i høstsemestret 1935 av 2 og i vårsemestret 1936 av 2, tilsammen 4 kandidater, hvorav 2 fikk meget godt og 2 godt.

h. *Apotekereksamen*

fullendtes i høstsemestret 1935 av 30 kandidater, hvorav 29 fikk meget godt og 1 godt.

i. *Eksamen i lappisk og kvensk*

I høstsemestret 1934 blev der ikke avholdt eksamen i lappisk og kvensk.

I vårsemestret 1936 blev eksamen i lappisk tatt av 7 kandidater, hvorav 3 fikk laudabilis og 4 haud illaudabilis.

3. *Doktorpromosjoner*

13 desember 1935 forsvarte cand. real. *Harald Andreas Bjørlykke* sin avhandling »The Mineral Paragenesis and Classification of the Granite Pegmatites of Iveland, Setesdal, Southern Norway« for den filosofiske doktorgrad og blev 14 desember kreert til doctor philosophae.

28 februar 1936 forsvarte cand. med. *Trygve Froyland Braatøy* sin avhandling »Männer zwischen 15 und 25 Jahren. Mentalhygienische Untersuchungen mit besonderer Berücksichtigung der Schizophrenie« for den medisinske doktorgrad og blev 21 mars kreert til doctor medicinae.

6 mars 1936 forsvarte cand. med. *Johan Cappelen Frimann-Dahl* sin avhandling »Postoperative Röntgenuntersuchungen. I. Postoperative Diafragmabewegungen und der postoperative Venenstrom. II. Postoperative Lungenembolien« for den medisinske doktorgrad og blev 7 mars kreert til doctor medicinae.

7 mars 1936 forsvarte cand. real. *Trygve Braarud* sin avhandling »The «Øst«-Expedition to the Denmark Strait 1929 II, The Phytoplankton and its Conditions of Growth« for den filosofiske doktorgrad og blev samme dag kreert til doctor philosophae.

27 mars 1936 forsvarte konservator *Bjørn Hougen* sin avhandling »Snartemo-funnene. Studier i folkevandringstidens ornamentikk og tekstilhistorie« for den filosofiske doktorgrad og blev 28 mars kreert til doctor philosophae.

13 mai 1936 forsvarte cand. med. *Axel Christian Smith Strøm* sin avhandling »Dannelsen av differitoksinet« for den medisinske doktorgrad og blev 16 mai kreert til doctor medicinae.

27 mai 1936 forsvarte cand. med. *Anton Jervell* sin avhandling »Elektrokardiographische Befunde bei Herzinfarkt« for den medisinske doktorgrad og blev 6 juni kreert til doctor medicinae.

28 mai 1936 forsvarte cand. med. *Eivind Hørvén* sin avhandling »Om den senile eksfoliasjon av linsekapselen (Vogt), særlig dens forhold til glaucoma simplex« for den medisinske doktorgrad og blev 6 juni kreert til doctor medicinae.

4. Magistergraden

I høstsemestret 1935 er magistergraden bestått av:

Anton Sofus Bachke Jakhelln i oseanografi med anvendt matematikk (mekanikk) og fysikk som støttefag. Han hadde tatt eksamen i støttefaget anvendt matematikk som bifag. Kandidatens videnskapelige undersøkelse var: »Oceanografiske undersøkelser i Østgrønlandske farvann somrene 1930—33«. Det matematisk-naturvidenskapelige fakultet tildelte ham 13 desember graden magister scientiarum.

I vårsemestret 1936 er magistergraden bestått av:

Olaug Mathisen Sømme i marin biologi med kjemi, botanikk og zoologi som støttefag. Hun hadde tatt eksamen i støttefagene som bifag. Kandidatens videnskapelige undersøkelse var: »Undersøkelser over *Limnoria lignorum*s biologi«. Det matematisk-naturvidenskapelige fakultet tildelte henne 28 januar graden magister scientiarum.

Geir Jonasson i historie med geografi og litteraturhistorie som støttefag. Kandidatens videnskapelige undersøkelse var: »Ovsakir til breytinganna 3. okt. 1903, á stjórnarstránni 1874, og afleiðingar þeirra breytinga á atvinnuháttum landsins, sem þá hófst um svipað leiti á hag þjóðarinnar«. Det historisk-filosofiske fakultet tildelte ham 19 februar graden magister artium.

Brage Irgens Larsen i kunsthistorie med klassisk arkeologi og nordisk arkeologi som støttefag. Kandidatens videnskapelige undersøkelse var: »Symbolae Nidrosiensis. Studier fra Nidarosdomens skulptursamling«. Det historisk-filosofiske fakultet tildelte ham 9 mars graden magister artium.

Hallvard Lie i litteraturhistorie med norrøn filologi og tysk sprog som støttefag. Han hadde tatt eksamen i støttefaget tysk som bifag. Kandidatens videnskapelige undersøkelse var: »Det talte ord i Heimskringla«. Det historisk-filosofiske fakultet tildelte ham 23 mai graden magister artium.

Carl Hjalmar Borgström i keltisk sprogvidenskap med sammenlignende indoeuropeisk sprogvidenskap og fonetikk som støttefag. Kandidatens videnskapelige undersøkelse var: »The Dialect in the Outer Hebrides«. Det historisk-filosofiske fakultet tildelte ham 5 juni graden magister artium.

Kapitel V

Universitetets institutter og samlinger

1. Det anatomiske institutt

Instituttets lesesaler med studiesamlinger og disseksjonssaler har i begge semestre vært åpne for de studerende mandag—fredag 8—14 og fra 16—19, lørdagene fra 8—15. For eksamenskandidater har vært reservert plass til mikroskopering i samlingen.

Instituttet blev åpnet etter sommerferien 3 september og blev lukket 20 desember. Det åpnedes igjen 15 januar og blev lukket for sommerferien 15 juni. For deltagerne i sommerkurset i mikroskopisk anatomi holdtes dog en av lesesalene åpen til 7 juli. Instituttet har daglig vært besøkt av omkring 300 medisinske studenter foruten tallrike andre som har fått undervisning på instituttet. I instituttets forelesningsrum er gitt undervisning foruten for medisinske studenter også for elever av Statens Gymnastikkskole og Kunstakademiet samt for sykegymnaster, sanitetssøstre og flere andre. Ved disse forelesninger er instituttets samling av anatomiske preparater og andre lægemidler benyttet.

Som assistenter ved instituttet fungerte i beretningsåret dr. philos. et cand. med. Per Fredrik Scholander og stud. med. Per Heier.

a. Den anatomiske samling

har i beretningsåret hatt følgende tilvekst:

2 kranier og 1 kalvarium fra Aasane, Bergens landdistrikt. Innsendt av stud. med. Bjarne Rosseland.

1 kranium og 1 kalvarium fra Aardal i Sogn. Innsendt av stud. med. Sverre Hestetun.

1 kranium fra Utstein kloster. Innsendt av Stavanger Museum ved konservator H. Hals.

42 kranier og kranierester. Av kraniene har de 3 skjeletter og enkelte andre har ekstremitetsknokler. Fra Kautokeino. Innsendt av læge Steinar Munch.

1 kranium av en sjøløve. Gave fra prosekter dr. med. Jan Jansen.

1 foster. Gave fra overlæge Arne Arnesen, Sarpsborg.

Deler av 4 kranier og bruddstykker av skjeletter av mennesker og dyr fra bronsealderen. Samlet på en øy i Tyrifjorden av dr. Thaulow Ringerike. Innsendt av Palæontologisk Museum ved dr. philos. Anatol Heintz.

Rester av kranium funnet sammen med et bronsefat fra middelalderen på Steinsbak, Sørfold i Salten. Innsendt av lensmannen i Folla.

2 kranier med skjeletter fra Kirkehelleren på Sanna, Træna, Helgeland. Innsendt av Sigvart Eliassen.

1 kranium og rester av skjelett fra stengrav i Nordvaranger. Innsendt av dr. Bjarne Skogsholm, Vadsø.

Rester av kranium med skjelettdeler fra det 9de århundre.

2 kranier med skjeletter fra det 7de århundre. Funnet på Tusøy, Hellesøy s., Lenvik pgd. Gave fra gårdbruker Albert Brox. Oversendt fra Tromsø Museum ved konservator Gjessing.

74 kranier og kraniefragmenter, derav 17 med skjeletter eller ekstremitetsknokler. Rester av 10 skjeletter samt en samling av kjever og tenner fra St. Mariae kirkes gravplass i Gamlebyen. Samlet av preparant Alf Søderholm.

1 kalvarium og rester av skjelett fra ca. 9de århundre. Funnet på Mo i Brønnøy pgd.. Utgravet av telegrafbestyrer E. Høvding. Innsendt av Oldsaksamlingen, Trondheim.

Rester av venstre hofteben og begge lårben fra en rois på Kjerringberget på Store Torgens, Brønøy. Innsendt av Oldsaksamlingen, Trondheim.

Lese og studiesamlingen er dessuten øket med tallrike preparater av de forskjellige organer og regioner, fremstillet av instituttets funksjonærer.

b. *Lik og disseksjon*

I høstsemestret 1935 mottok instituttet 7 lik. Disseksjonsoppgaver utdeltes til 118 studenter. Disseksjonene begynte 20 september og sluttet 28 november.

I vårsemestret 1936 mottok instituttet 2 lik. Disseksjonsoppgaver utdeltes til 212 studenter. Disseksjonene begynte 27 januar og sluttet 25 mai.

c. Mikroskopiske kurser

Det 83de kursus i mikroskopisk anatomi begynte 11 september 1935 og måtte på grunn av det store deltagerantall deles i 2 parallellkurser og hvert parti fikk sine timer 2 ganger om uken. Undervisningen blev ledet fra 11¹⁵—13⁵⁰. Kursene sluttet før jul 12 desember og begynte igjen 20 januar til 20 mars. Deltagernes antall var 43 på hvert parti. Det blev utdelt og gjennomgått 170 preparater. Det ekstraordinære sommerkursus i mikroskopisk anatomi begynte 30 mars og sluttet 7 juli. Deltagernes antall var 77 og der blev utdelt og gjennomgått 170 preparater.

d. Publikasjoner

Jan Jansen: Über Hirnveränderungen bei Holzgeist vergiftung. Acta pathologica. Supplementum XXVI 1936, s. 146—153.

Jan Jansen, Stefan Környey und Håkon Sæthre: Hirnbefunde bei einem Fall mit epileptiformen Anfällen und corticalen Herdsymptomen. Archiv für Psychiatrie, Bd. 105, 1936, s. 21—39.

Alf Brodal: Et tilfelle av mikrogyri. Norsk Magasin for lægevidenskapen, 1935, s. 1298—1313.

2. Det patologisk-anatomiske institutt

a. Virksomhet og materiale

I året 1935 er publisert følgende arbeider fra Det patologisk-anatomiske institutt (disse sammenstilles ved årets slutt og sendes sammen med innholdsfortegnelse, titelblad og omslag til instituttets ca. 120 bytteforbindelser):

Francis Harbitz: Tumours arising from the hypophysial duct, and other neoplasms related thereto. Chordomas. Acta Path. et Microbiol. Scand. Vol. XII. Fasc. 1—2, 1935. — Statistiske data angående hyppigheten av respektive adenomer og karcinomer i prostata. Forh. i D. N. Med. Selsk. 1934, s. 267. — Reticuloendothelioses and reticulo-endotheliomas. Acta Path. et Microbiol. Scand. Suppl. XXVI, 1936. — Acute atypical miliary tuberculosis, I. E. without distinct macroscopical findings and presenting the picture of lymphatic leucæmia. — Methods of estimating risks. Innlegg. Livsforsikr.kongr. i London, juli 1935. — Den internasjonale kongress for livsforsikringsmedisin i London, 23—27 juli 1935. Forsikr.tidende 1935.

Hans Fredrik Harbitz: Lipogranuloma — a foreign body inflammation often suggesting a tumour. Acta Chir. Scand. Vol. LXXVI. Fasc. III—V. — A case of multiple meningiomas combined with

diffuse meningiomatosis. With remarks on some combinations of multiple tumors. Acta Path. et Microbiol. Scand. Vol. XII. Fasc. 1—2, 1935. — Aktuelle problemer i columnas patologi. N. Mag. f. Lægev. 1935, mars, s. 282.

Einar Hval. Tre tilfelle av sarkom med sjelden lokalisasjon. N. Mag. f. Lægev., februar 1935, s. 153. — Om luetisk aortitt. Forh. i D. N. Med. Selsk. 1935, s. 5. — Karcinomutvikling i såkalte »ateromer«. N. M. f. Lægev., februar 1935, s. 143. — Sjeldnere intrakranielle svulster. Forh. i D. N. Med. Selsk. 1934, s. 11.

Fredrik Roscher: Om kjempecellesvulster i bensystemet. N. Mag. f. Lægev., desember 1935, s. 1249.

Einar Schie: Miliær karcinose utgått fra cancer ventriculi hos en 19 år gammel gutt. N. Mag. f. Lægev., april 1935, s. 374.

G. Waaler: Die Lokalisierung der allergischen Entzündung. Acta Path. et Microbiol. Scand. Suppl. XXVI, 1936. — Lungenbefunde bei anaphylaktischem Shock. Acta Path. et Microbiol. Scand. Suppl. XXVI, 1936. — Det morfologiske revmaproblem. N. Mag. f. Lægev., Jan. 1935, s. 95.

Tillegg.

I Den rettsmed. kommisjons årsberetning for 1934 er trykt meddelelser av professor Francis Harbitz: 1. Dødelig skuddsår i hodet — selvmord eller ulykkestilfelle? s. 329. 2. Kronisk og akutt alkoholisme (boksesprit) — mishandling med stakk som medvirkende dødsårsak, s. 340.

b. *Biblioteket*

I biblioteket, hvis katalogisering er ført videre, er innlemmet ca. 425 særtrykk og en del monografier, skjenket instituttet av professor dr. med. Harbitz.

c. *Samlingene*

I. I den patologisk-anatomiske samling er innlemmet følgende preparater:

Ben og ledd	3 preparater
Cirkulasjonsorganer ..	2 —
Fordøielsesorganer ..	2 —
Nervesystemet	8 —
Svulster	18 —
Respirasjonsorganer ..	5 —
Urinorganer	1 —

Tilsammen 39 preparater

II. I den rettsmedisinske samling er innlemmet 20 preparater.

3. Det fysiologiske institutt

I instituttet har det ved reglement bestemte antall medisinske studenter, 84, arbeidet som deltagere i de obligatoriske fysiologisk-kjemiske kursuser, fordelt på 4 parallellkurser. På grunn av at et betydelig antall studenter var anmeldt til det medisinske studium før den nye ordning med begrenset adgang til kursene var trådt i kraft, uten at de dog kunde skaffes plass på det ordinære kursuser, måtte også i denne termin opsettes et sommerkursuser. I dette deltok 87 medisinerere.

Foruten instituttets faste videnskapelige personale, bestående av 2 professorer og 3 assistenter, har 4 yngre videnskapsmenn hatt arbeidsplass i instituttet.

Biblioteket er øket med 210 bind og tallrike særtrykk.

Følgende arbeider er publisert i beretningsåret:

Alf P. Jacobsen: Endocrine organs of the blue whale. Nature, London, No. 3452, Vol. 136, 1935. — Et eksperimentelt bidrag til belysning av corpus luteums forhold til de gonadotrope hormoner. Norsk Mag. f. Lægev., mars 1936.

Einar Langfeldt: Forsorgsunderstøttedes Kosthold. Den direkte matutdeling. Forh. i Det norske med. selsk. 1935, s. 151, 205, 229. Norsk Mag. f. Lægev., jan. og febr. 1936. — Lærebok i fysiologisk og medisinsk kjemi. 2nen utg. Jacob Dybwads forlag 1936, 429 sider.

R. Nicolaysen: Den normale bendannelses biokjemi. Norsk Mag. f. Lægev., august 1935. — Om jernets resorbsjon og utskillelse under normalfysiologiske forhold. Norsk Mag. f. Lægev., august 1935. — Untersuchungen über die Eisenausscheidung im Darmkanal bei Hunden. Beitrag zur Physiologie des Kolons II. Skand. Arch. f. Physiologie, Bd. 72, 1935. — Untersuchungen über die Magnesiumausscheidung bei Hunden. Ein Beitrag zur Physiologie des Colons III. Skand. Arch. f. Physiologie, Bd. 73, 1936.

Svein L. Sveinsson: Der Kohlenhydratumsatz bei Versuchstieren während Pernoctonarkose. Skand. Arch. f. Physiologie, Bd. 73, 1936. — Stoffskifteundersøkelser over en pointer med arvelig katarakt. Norsk veterinærtidsskr. nr. 6, 1936.

4. Den farmakologiske samling

blev i likhet med foregående år vedlikeholdt gjennom anskaffelse av en rekke nye preparater av interesse, idet samtidig en del eldre preparater blev utrangert og erstattet med nytt materiale. Der blev i årets løp anskaffet adskillig ny litteratur til biblioteket, likesom dette mottok en rekke eldre verdifulle farmakologiske håndbøker som gave fra professor dr. med. Fredrik Leegaard.

5. Det farmakologiske institutt

Instituttet har i beretningsåret vært holdt åpent alle hverdager, så vel formiddag som ettermiddag. De som har ønsket det, har også vært gitt anledning til å arbeide søn- og helligdager.

I instituttet har foruten det fast ansatte personale følgende viderekomne arbeidet med videnskapelige oppgaver:

8 læger, 5 kjemikere, 1 tannlæge og 7 medisinske studenter.

I beretningsåret er publisert:

Klaus Hansen: Einige orientierende Versuche über die Wirkung von Deuteriumoxyd auf Mikroben. *Acta Path. Microbiol. Scand. Sup.* 26, s. 123—125, 1936. — Hvad er beruselse? *Tidsskrift for alkoholfri kultur*, nr. 3, s. 46—48, 1936.

Klaus Hansen og Einar Blegen: Sammenlignende undersøkelser av en del hårvanns bakteriedrepende virkning. *Tidsskrift f. D. n. Lægeforening*, nr. 19, s. 1068—1071, 1935. — Versuche über die Wirkung schweren Wassers auf Mikroben. *Klinische Wschr.* nr. 31, s. 1113, 1935.

Klaus Hansen og C. H. Schreiner: Akutt kamferforgiftning som følge av nydelse av »kamferbrennevin«. *Tidsskrift f. D. n. Lægeforening* nr. 20, s. 1128—1131, 1935.

Klaus Hansen og Erling Rustung: Untersuchungen über die biologischen Wirkungen von »Schwerem Wasser« bei warmblütigen Tieren. *Klinische Wschr.* nr. 42, s. 1489—1493, og nr. 43, s. 1521—1525, 1935.

Karl Wulfert: Versuche an schwedischer Oberhefe (R): Carboxylase. *Tidsskrift f. kjemi og bergvesen*, nr. 5, s. 77—79, og nr. 6, s. 82—86, 1936.

Erling Rustung: Studien über Rachitis, I. Mitteilung. *Acta Pædiatrica*, Vol. 17, Sup. 2, Uppsala 1935. — Om kostskader. *Forh. i Det Norske Medisinske Selskap*, s. 23—26, 1935. — To tilfeller av osteogenesis imperfecta. *Forh. i Det Norske Medisinske Selskap*, s. 79—83, 1935. — Lugols væske. *Tidsskrift f. D. n. Lægeforening*, nr. 6, s. 301—302, 1936. — Litt om vitaminer. I anledning av hr. magister Ryghs artikkel i *Tidsskriftets* nr. 4. *Tidsskrift f. D. n. Lægeforening*, nr. 9, s. 484—488, 1936.

Jacob Valso: Der Hormongehalt der Hypophyse des Blauwales (*Balaenoptera Sibbaldii*). III. Wachstumshormon. *Klinische Wschr.* nr. 33, s. 1183—1184, 1935. — Die Hypophyse des Blauwales (*Balaenoptera Sibbaldii*). *Zschr. f. Anat. u. Entwicklungslehre*, Bd. 105, s. 715—719, 1936.

Hans Eng: Über das Follikulin im kastrierten Organismus. Vorl. Mitt. Klinische Wschr. nr. 10, s. 349, 1936.

Nikolai Luzanski: Arseninnhold i en del prøver av norsk torskelevertran. (Foreløbig meddelelse.) Tidsskrift f. kjemi og bergvesen, nr. 4, s. 56—58, 1936.

6. Det hygieniske institutt

Instituttet har i budgettåret 1935—36 til arbeidshjelp på budgettet hatt en assistentlæge og en kvinnelig teknisk assistent.

Publikasjoner:

Carl Schiøtz: Diskusjonsinnlegg den 8de mai 1935 i anledning av Evangs og Galtung Hansens foredrag: Ligger kostholdet i økonomisk dårlig stilte familier i Norge under det fysiologisk forsvarlige? Forh. i Med. Selskap 1935. — Ernæringshygiene. Med særlig henblikk på tennene. Tandlægebladet, Kjøbenhavn, 1936, nr. 1. — Somatologische und funktionelle Untersuchungen an 300 jungen norwegischen Frauen. Videnskapsakademiets skrifter. Matem.-Naturvid. Klasse, 1935, nr. 11.

Idar Grevstad: Belysningsforhold på arbeidsplasser. Tidsskrift for Den norske Lægeforening, 1935, nr. 11 og 12.

Haakon Natvig: Norske C-vitaminkilder. Tidsskrift for Den norske Lægeforening, 1935, nr. 19. — Verursachen häufige Zinkfieberanfalle chronische Folgezustände? Archiv f. Gewerbepathologie und Gewerbehygiene. Band 7, Heft 1. 1936. — Undersøkelse av elever ved Statens gymnastikkskole 1933—1935. Nord. Med. Tidsskr., Bd. 11, 1936, s. 373.

L. W. Hvalbye og Daniel Schiøtz: Undersøkelse av lysforholdene ved en Oslo-skole av gammel type (bygget 1898—99). Tidsskrift for Den norske Lægeforening, 1935, nr. 21.

Carl Schiøtz og Haakon Natvig: Variceprofylaxe. Infrarød fotografering som mulig hjelpemetode. Nord. Hyg. Tidsskr., 1935, hefte 7—8.

Ragnar Nævestad: Blypåvirkning hos arbeidere i forskjellige yrker. Tidsskrift for Den norske Lægeforening, 1936, nr. 9.

7. Det bakteriologiske institutt.

I året 1935 (27 september) fikk Det bakteriologiske institutt en bestyrer som samtidig var professor i bakteriologi. Instituttet var ved den nye professors tiltredelse i en meget dårlig forfatning så vel hvad lokaler som hvad apparater og arbeidsmidler angår. Den nye professor forlangte straks bevilgning til restaurering av

bygningen (det gamle medisinalstyrelsens laboratorium på Rikshospitalet). Bevilget blev kr. 17 000,00 — sytten tusen kroner —, hvilket dog bestyreren straks bemerket var for lite til noen virkelig restaurering. Bygningen var nemlig i så stort forfall og slett vedlikeholdt, at bare gjennemgripende reparasjon kunde noenlunde råde bot på de dårlige forhold. Således var alle rørledninger så forrustet, at der nesten ikke rant vann gjennom dem, og alt elektrisk materiell var i en forfatning som åpenbart representerte en fare ved bruken av det elektriske ledningsnett. Dertil var bygningen så upraktisk innredet at rummene nærmest kunde karakteriseres som »spiskamre«. Den personlige hygiene hadde også en del vanskeligheter å kjempe med i dette hus, hvor landets høieste videnskapelige innsikt i smitte og mikrober skulde holde til huse. Der fantes ikke et w.c. i hele bygningen.

Da det således var åpenbart at bevilgningen fra statsmyndighetene var for liten til å råde bot på dette vanskelige hus, måtte bestyreren se sig om efter private hjelpemidler, og det lykkedes å skaffe noen tusen kroner til hjelp i den vanskelige situasjon. Foruten 10 000 kroner som skibsreder Erling Samuelsen skjenket instituttet umiddelbart efter professorens utnevning, lykkedes det denne å få fra en anonym giver ytterligere 10 000 kroner og fra Nyegaard & Co. 5000 kroner, fra M. Gallus 3000 kroner og fra Olaf Norli 3000 kroner, i alt 31 000 kroner — en og tredve tusen kroner.

Byggeomkostningene kom på ca. 35 000 kroner, hvorav altså de 18 000 blev dekket fra privat hold. For dette beløp blev huset restaurert, idet gamle, dårlige arbeidsbenker blev revet ut og erstattet med nye, alle rørledninger omlagt til kobber, flere vegger slått ut hvorved der blev laget store rum ut av flere små. Herved blev arbeidsrummene lysere og behageligere å arbeide i. Alle vegger blev opmalt, og der blev innrettet en egen kursussal for medisinerne i 4de etasje. Herved fikk studentene sin egen kursussal for undervisningen i bakteriologi, hvor hver student fikk sin bestemte plass med egen gassflamme, egen mikroskoplampe, eget farvestativ og farvevask for to studenter sammen. Nyten ved dette arrangement er den at alle studenter kan utføre alt arbeide ved sin egen plass og slipper å løpe rundt i arbeidsrummet som tilfellet var i den gamle kursussal på Det patologisk-anatomiske institutt, hvor man måtte stå omkring en vask i store flokker og vente på hverandre for å få farvet sine preparater. Det er enn videre i kursussalen opstillet en fra England innkjøpt termostat med et rum for hver student, således at hver mann

har sine kulturer i sin egen skuff i termostaten. Videre er alle studenter skaffet arbeidsfrakker av instituttet, da bestyreren ikke vilde tillate dem å arbeide med levende patogene bakterier uten beskyttelse av en arbeidsfrakk, hvilket ikke alle studenter mente å ha råd til å skaffe sig.

Foruten at selve bygningen var i elendig forfatning må det dessverre sies, at apparatene i instituttet var ytterst foreldet og dårlige. For å nevne et eksempel så finnes der ikke et eneste moderne forskningsmikroskop ved dette institutt for landets presumptivt høieste videnskapssete i en så viktig medisinsk disiplin som bakteriologi. De termostater som fantes ved professorens tiltredelse var gamle, nærmest ubrukbare, den største og mest brukte var en gammel gasstermostat som lekket så megen gass ut i rummene, at dørene måtte holdes åpne for at ikke funksjonærene skulde bli gassforgiftet. I det hele et merkelig eksempel på hvor misligholdt et institutt kan bli, når den ansvarshavende intet får bevilget for å rette på manglerne.

Hvad anskaffelsen av apparatur angår så er dette enda ikke avsluttet. Der vil kreves mange tusen kroner for å få instituttet således ekvipert, at det vil kunne regnes for et moderne arbeidsinstitutt i det fag det skal representere Universitetet og vårt land i. Alt det som er tilbake av de privat innsamlede midler vil medgå til denne ekvipering og meget mere til, som man må håpe at myndighetene vil innse nødvendigheten av å skaffe til veie. Instituttet vil ikke lengere kunne bli stående i den husmannsstilling det så lenge har stått.

På grunn av restaureringen har man ikke kunnet gjøre noe vitenskapelig arbeide i det forløpne år. Professoren har dog satt assistenten i gang med en bredt anlagt studie over forekomsten av Weils sykdom i vårt land. Der er undersøkt en rekke tilfelle med denne sykdom og likeledes er der fanget og undersøkt en hel del rotter, som i et stort procenttall har vist sig å huse den etiologisk aktive spirochæte i sine nyrer. Arbeidet fortsetter ved cand. med. L. Borgen.

Under professorens ledelse har videre cand. med. Sverre Dick Henriksen fullført et stort samlearbeide over respirasjonsveienes bakterieflora under frisk og syk tilstand, et arbeide som er innlevert til bedømmelse for den medisinske doktorgrad. Endelig har dr. phil. Ingjald Reichborn Kjennerud avsluttet et arbeide over de kulturelle og biokjemiske egenskaper hos bakterier funne inne i kariøst tannben. Arbeidet er under trykning.

Professoren har i det forløpne år ikke utgitt noe videnskapelig arbeide, men har holdt tre foredrag over bakteriologiske emner i kringkastingen, utgitt i serien Universitetets Radioforedrag (nr. 21, Bakteriologiens betydning for menneskets velferd).

For få dager siden hadde instituttet den glede fra sin tidligere velynder, skipsreder Erling Samuelson, å motta en gave på 10 000 kroner til et fond til anskaffelse av bakteriologisk litteratur. Til rentene av dette fond foier giveren 1000 kroner kontant årlig. Fond og tilleggsmidlene skal utelukkende brukes ved instituttet.

I restaureringstiden har instituttet hatt den største nytte av samarbeidet med Hærens bakteriologiske laboratorium, hvor assistenten har hatt arbeidsplass og hvor materialet til bruk under kursene skaffes til veie i den tid da selve instituttets arbeidslaboratorier enda ikke er fullt arbeidsdyktige.

8. Den kirurgiske instrumentsamling

Den vanlige tilgang av medisinske tidsskrifter er inntruffet.

9. Den obstetriske instrumentsamling

Bevilgningen er anvendt til fortsatt abonnement på samlingens tidsskrifter. Samlingens bibliotek supplerer for viktige gynekologiske tidsskrifter Universitetsbiblioteket. Biblioteket må derfor vedlikeholdes omhyggelig.

10. Samlingen av materiell for undervisningen i hudsykdommer

Samlingen er forøket med bøker og tidsskrifter. Spesielt må nevnes komplettering av *Handbuch der Haut- und Geschlechtskrankheiten* med 5 bind.

Samlingen blev 9 mars inspisert av professorene *G. H. Monrad-Krohn* og *H. A. Salvesen* som har gitt følgende beretning:

»Undertegnede har d. d. visitert samlingen av materiell for undervisningen i hudsykdommer og har intet funnet å bemerke.»

11. Det psykiatriske institutt

Instituttets arbeide har vært ført i samme spor som tidligere. Prosektor dr. Jan Jansen har vært optatt med patologisk-anatomiske undersøkelser av centralnervesystemet, ved psykoser. Lærerinne fru Märtha Arnesen har assistert ved biblioteket og ved psykologiske undersøkelser.

Det patologisk-anatomiske laboratorium har i årets løp mottatt til undersøkelse 47 hjerner fra Psykiatrisk klinikk, Gaustad asyl, Ullevål sykehus, Rikshospitalet, Dikemark sykehus, Lier asyl og Akers sykehus.

Følgende videnskapelige arbeider er utkommet:

R. Vogt: I. Ethiske problemer. Gyldendal Norsk Forlag. 192 sider. — II. Socialpsykologi — Massepsykologi. Utgitt av Norsk Rikskringkasting. 57 sider.

Gabriel Langfeldt: I. Der Dieb und der Einbrecher. Eine charakterologische Studie. Videnskapsselskapets skrifter. II. 1936. — II. Kriminalbiologiske undersøkelser. Norsk Mag. f. Lægev., juni 1936.

Jan Jansen: Über Hirnveränderungen bei Holzgeist-Vergiftung. Acta pathologica. Supplementum XXVI 1936, s. 146—153.

Jan Jansen, Stefan Környey und Håkon Sæthre: Hirnbefunde bei einem Fall mit epileptiformen Anfällen und corticalen Herdsymptomen. Archiv für Psychiatrie, Bd. 105, 1936, S. 21—39.

Th. Østrem: Et tilfelle av Picks atrofi. Norsk Mag. f. Lægev., 1936. mai, s. 504.

12. Universitetets samling av kunsthistorisk undervisningsmaterieil

De vanlige abonnementsverker er kommet inn og lysbilleder anskaffet til bruk for undervisningen.

13. Det psykologiske institutt

I det akademiske år 1 juli 1935—30 juni 1936 fungerte mag. art. Åsa Gruda Skard som videnskapelig assistent. For biblioteket er nye bøker blitt innkjøpt. Av apparater er det ikke anskaffet noen nye. Det akustiske rum i kjelleren som tilhører instituttet, men som Det fonetiske institutt hittil har disponert, blev rømmet i vårsemestret og stillet til disposisjon for Det psykologiske institutt. Universitetet skaffet da penger til nyinnredning av rummet slik at det særlig skulde høve for barnpsykologiske granskninger, efter mønster fra de amerikanske institutter.

Ved instituttet har to studenter tatt magistergraden, Årmann Halldorson på en avhandling om »Intelligensmålinger efter Binet-Simon-metoden«, og Eva Bryn på en avhandling om »Et forsøk på tillem্পning av Healys Pictorial Completion Test II for norske barn«. Flere studerende har arbeidet med videnskapelige undersøkelser til magistergraden, og en rekke andre har vært optatt

med annet arbeide med magistergraden som mål. Mag. art. Åse Gruda Skard var sommeren 1936 i England med stipendium fra Universitetet; der arbeidet hun ved Manchester University med granskninger av behovspsykologien. Resultatet av granskningene vil bli trykt i »Acta Psychologica«. I samarbeide med dr. phil. B. Ribsskog har professor Aall sat i gang en undersøkelse av undervisningsplanene i folkeskolen; resultatet vil delvis foreligge trykt i løpet av høsten 1936.

Under ledelse av assistenten er det ved Instituttet blitt drevet 2 studieringer for studerende. Den ene ringen arbeidet med videnskapelige tidsskrifter etter hvert som de utkom; som materiale bruktes de tidsskrifter som instituttet selv holder, de fleste av de psykologiske tidsskrifter som Universitetsbiblioteket abonnerer på, og en del tidsskrifter som blev skaffet privat. Den andre studieringen arbeidet med nye psykologiske granskninger, dels slike som studentene ved instituttet selv hadde foretatt, dels slike som blev referert fra andre laboratorier. I hver studiering deltok 10—12 studenter.

14. Det fonetiske institutt

Instituttet flyttet i oktober 1935 over til nye midlertidige lokaler i Domus Media. Sommeren 1935 foretok bestyreren på opfordring av professor Lindroth i Gøteborg sammen med licentiat A. Lund en rekke kvantitetsundersøkelser i Bohuslen. Materialet blev utmålt i løpet av beretningsåret og tilstillet hr. Lund til foreløbig fri avbenyttelse. Der blev holdt et kursus i eksperimentalfonetisk optagerteknikk for en magisterkandidat, dessuten en rekke øvelser og demonstrasjoner av grammofonplater for tysk-kandidater. Se for øvrig dosent dr. Selmers beretning.

15. Det astrofysiske institutt

Arbeidet ved Det astrofysiske institutt har i det forløpne år stort sett fortsatt som det foregående. Professor Bjerknæs har med assistanse av cand. mag. Einar Hoiland og cand. mag. Adolf Sandbo fortsatt sitt arbeide med 2net bind av sin lærebok i teoretisk fysikk. Professor Solberg har, med assistanse av cand. mag. Ole Amble, arbeidet på en utvidelse av Laplace's teori for flod og fjære. Professor Størmer har fortsatt sine arbeider over nordlys og kosmisk stråling med assistanse av cand. real. Hådan Anda, cand. real. Harald Rune, cand. real. Jakob Molland, cand. mag. Julie Kjennerud, cand. mag. Sigmund Selberg, stud. real. Leiv Rosseland, stud. akt. Nicolai Herlofson og fru Ingrid Størmer.

Professor Rosseland har, med assistanse av cand. real. Gunnar Steensholt og cand. mag. Gunnar Randers, fullført et verk: »Theoretical Astrophysics«, som kom ut i juni på Oxford University Press. Han har videre ledet konstruksjonen av instituttets integrasjonsmaskin som bygges av Gundersen og Løken. Den kom i budgettåret så langt at det var mulig å prøvekjøre to integrasjonsenheter, som blev funnet å virke helt ut tilfredsstillende.

Cand. real. Gunnar Steensholt holdt i høstsemestret 1935 ved instituttet en serie forelesninger over den kosmiske stråling. Likeledes holdt direktøren for den tyske værtjeneste, professor dr. Weickmann i vårsemestret et foredrag om langsiktige værvarsler.

I budgettåret har to utenlandske videnskapsmenn arbeidet ved instituttet. Den ene, dr. Zondek Sekera fra Prag, har arbeidet med hydrodynamiske problemer sammen med professor Solberg. Den annen, mag. phil. Jaakko Tuominen fra Åbo, Finland, har arbeidet sammen med professor Rosseland med problemer vedrørende stjernenes indre bygning.

Av vitenskapelige arbeider er utkommet:

Jack Bjercknes and Carl Ludvig Godske: On the Theory of Cyclone Formation at Extra-Tropical Fronts, 36 sider. *Astrophysica Norvegica*. Vol. I. No. 6.

Svein Rosseland: *Theoretical Astrophysics*. 375 sider. Oxford 1936.

Halvor Solberg: Über die freien Schwingungen einer homogenen Flüssigkeitsschicht auf der rotierenden Erde I. 103 sider. *Astrophysica Norvegica*. Vol. I. No. 7.

Gunnar Steensholdt: Note on a Differential Equation given by Chandrasekhar. *Zeitschrift für Astrophysik* 10. 391. 1935.

Carl Størmer: Remarkable Aurora-Forms from southern Norway. I. Feeble Homogenous Arcs of Great Altitude. 19 sider. 4 figurer og 8 plancher. *Geofysiske Publikasjoner*. Vol. XI. No. 5. — On the Trajectories of Electric Particles in the Field of a Magnetic Dipole with Applications to the Theory of Cosmic Radiation. Fifth Communication. 122 sider. 33 figurer og 20 plancher. *Astrophysica Norvegica*. Vol. II. No. 1.

Jaakko Tuominen: A Note on Convectational Instability in Stars. *Zeitschrift für Astrophysik*, 11. 260. 1936.— A Note on the Existence of an Upper Limit to the Mass of a Star. *Zeitschrift für Physik*. 12. Band. Heft 1.

Instituttet blev 10 november 1936 inspisert av professorene Poul Heegaard og L. Vegard, som har funnet alt i beste orden.

16. Det zoologiske laboratorium

blev i løpet av sommerferien installert i de nye lokaler på Blindern, hvor undervisningen ved høstsemestrets begynnelse kunde åpnes under utvidede og sterkt forbedrede plassforhold. Ikke desto mindre blev amanuensis Gudrun Ruud, på grunn av det stigende studenterantall, nødt til å holde dobbeltkurser i begge terminens semestre. Som assistent ved kurser og forelesninger har fungert stud. mag. Per Høst.

Laboratoriet er blitt benyttet også til undervisning, ved dosent dr. Hjalmar Broch, av de studerende ved Veterinærhøiskolen. Hovedfaglaboratoriet som gir arbeidsplass for 6 studerende, har i begge semestre vært fullt besatt, og auditoriet har foruten til forelesninger i zoologi, fysiologi og arvelighetslære, også gitt plass for møter av Norsk Forening for Arvelighetslære og til dels for Zoologisk Klubb, som dog som regel holder sine møter i Blindernkjelleren.

Laboratoriets funksjonærer, tegner Johanne Nitter og preparant Olaf Bache har ved siden av det løpende arbeide stadig vært optatt med ordningsarbeider i anledning av overflytningen til de nye lokaler.

Fra laboratoriet er utgått 2 ekskursjoner, en 11 mai til Nesset. Bundefjord, og en annen 8—15 juni, til Flødevigen ved Arendal.

I terminens løp er følgende arbeider utkommet:

Kristine Bonnevie: Abortive Differentiation of the Ear Vesicles following a hereditary Brain-Anomaly in the »Shorttailed Waltzing Mice«. *Genetica* XVIII. 1936.

Hjalmar Broch: The Fishery Grounds Near Alexandria. III. Cirripeds. (Notes and Memoirs No. 10. Fisheries Research Directorate.) Cairo 1935. — Some zoogeographical problems of the Northern Pacific. (*Science*, 1936, Vol. 83.) Lancaster, Pennsylvania, U. S. A. 1936. — Johannes Schmidts »Dana«-Expedition um die Welt, 1928—30, und ihre Bedeutung. (*Die Naturwissenschaften* 1936, 24. Jahrg.) Berlin 1936. — Einige Stylasteriden (Hydrokorallen) der ochotskischen und japanischen See. («Исследования моря СССР», 22 1935.) Leningrad 1936.

Per Høst og S. Sveinson: Arvelig katarakt hos hunder. *Norsk Veterinær-Tidsskr.*, nr. 6, 1936.

Yngvar Hagen: Ringmerking av lirype i Rauland og Tinn. *Nyt Mag. f. Naturvidensk.* Bd. 75. 1936.

17. Det botaniske laboratorium

Planteanatomiske kurser har vært holdt etter den sedvanlige plan av amanuensis dr. Thekla R. Resvoll. Under hennes sykdomsforfall vikarierte i vårsemestret universitetsstipendiat Trygve Braarud. Anatomiske og fysiologiske kurser for viderekomne har vært holdt av assistenten cand. real. Haakon Robak. Botaniske aftener med foredrag av studerende har vært holdt 4 ganger i høstsemestret og 4 ganger i vårsemestret, med foredrag av Bjørn Bjørlykke, Brynjulv Tryti, Waldemar Eriksen, Nils Søvik, Catharina Savitsch, H. Tambs Lyche, Finn Roll-Hansen og Astrid Gunderson for gjennomsnittlig 27 tilhørere.

I budgettåret er utgitt følgende avhandlinger: H. H. Gran and Trygve Braarud: A Quantitative Study of the Phytoplankton in the Bay of Fundy and the Gulf of Maine (including Observations on Hydrography, Chemistry and Turbidity). Journal of the Biological Board of Canada. Vol. I. No. 5.

Trygve Braarud: The »Øst«-expedition to the Denmark Strait 1929. II. The phytoplankton and its conditions of growth. Hvalrådets skrifter nr. 10.

H. Robak: Notes on Norwegian Wood Rots, I and II. On Homothally and Heterothally in some Species of Thelephoraceae and Polyporaceae. — On the Ability of Haploid Mycélia to produce Rot. Samtlige i Nyt Magasin f. Naturvidensk. B. 76, 1936.

Thekla R. Resvoll: Litt om sneleier og deres plantevekst. Norges Apotekerforenings Tidsskrift, 1936.

18. Det kjemiske institutt

I beretningsåret har laboratoriene vært åpne for de studerende de 5 første dager i uken fra 8—18. Biblioteket har dessuten vært åpent for de viderekomne lørdagene fra 8—14.

Fra 1 januar har fru Ruth Bakken avløst lektor Arthur Thuesen som bibliotekar.

Amanuensis dr. Prytz hadde permisjon fra 1—30 september for et studieopphold i Tyskland. Som vikar fungerte amanuensis Minken. I hans sted var midlertidig ansatt stud. real. John Odén.

Dr. Prytz var sykmeldt fra 25 november. Da sykepermisjonen måtte forlenges etter nyttår, fungerte amanuensis Minken som vikar, og som hjelpeassistenter blev engagert fru Falek Ytter og cand. real. lektor Østerud.

Assistent Bergliot Qviller hadde sykepermisjon fra 19 november—13 juni. Som vikar fungerte for påske fru Falck Ytter og etter påske cand. real. Th. Østerud.

Amanuensis dr. Erling Botolfsen hadde tjenestefrihet fra 15 oktober—15 mai. I hans sted fungerte assistent Leif M. Paulssen og som midlertidig assistent stud. real. John Odén.

Forelesningsassistent Sigurd Nilssen var sykmeldt fra 22 november—14 desember.

Magistergraden i kjemi blev i juni tildelt Chr. Finbak.

I laboratoriene har tilsammen arbeidet følgende praktikanter:

	Høstsem.	Vårsem.
	1935	1936
Hovedfagsstuderende	24	26
Bifagsstuderende	16	25
Magisterstuderende	7	10
Farmasøiter etter ny ordning	58	28
Farmasøiter etter gammel ordning	7	7
Hospitanter og gjester	5	5
Medisinere	82	104
Veterinærer	15	
	Tilsammen 214	205

Den 11 juni blev der foretatt en ekskursjon med de hovedfagsstuderende til Christiania Portland Cementfabrik, Slemmestad samt til Norsk Sprængstoffindustri fabrikker ved Engene og til Tofte Cellulosefabrik. Ekskursjonen blev ledet av amanuensis Schreuder.

På grunn av den store tilgang av praktikanter var det nødvendig også i dette år å benytte ekstra laboranthjelp. Som midlertidig laborant var ansatt Håkon Johannessen.

I beretningsåret er offentliggjort følgende avhandlinger:

Endre Berner: Den organiske syntese. Naturen 1936. Hefte nr. 2.

Endre Berner and Jacob Molland: Optically active Anhydrides II: Anhydrides of the d-Ethyl and the d- α , α' -Dimethylsuccinic Acids. Det Kgl. Norske Vid.selskap Forh. Bd. IX. Nr. 6 (1936).

Erling Botolfsen: Archiv f. Mat. og Naturv. Nr. 7, 1936: Om vann-gassreaksjonen. — Om metandannelse i kulloksyd-vanndampblandinger. — Om kulloksydspaltning i kulloksyd-vanndampblandinger. — Kort bemerkning om myresyre-dannelse i kulloksyd-vanndampblandinger. — Om nikkelpentakarbonyl som katalysatormateriale.

Georg Dedichen: Über Oxalhydrazidin und einige heterocyklische Ringkomplexe. (Utgitt for Fridtjof Nansens fond.) Videnskaps-Akademiet. I. Mat.-Naturv. Kl. 1936. Nr. 5.

Chr. Finbak und O. Hassel: Die sauren Fluoride einwertiger Kationen. Zeitschr. f. anorg. u. allgem. Chemie 226, 175 (1936). — Rotation von Anionpolyedern in kubischen Kristallgittern. I. Die Perchlorate. Zeitschr. f. physik. Chemie (B) 32, 130 (1936). — Rotation von Anionpolyedern in kubischen Kristallgittern. II. Die Borfluoride. Zeitschr. f. physik. Chemie (B) 32, 433 (1933).

O. E. Frivold, O. Hassel und T. Skjulstad: Brechungsexponent und Molrefraktion des Selenwasserstoffs und des Selendeuterids. Physikalische Zeitschrift 37, 134 (1936).

Ellen Gleditsch: Årets Nobelprisvinnere i kjemi, Irène Curie og Fred Joliot T. U. 1935, nr. 47. — Nobelprisvinnerne i fysikk og kjemi i 1935. Tidsskr. f. kjemi og bergvesen, 1936, nr. 1. — Nedbrytning og oppbygning av grunnstoffer. Norges Apotekerforenings Tidsskrift 1936.

Ellen Gleditsch und Th. F. Egidius: Mercurosalze und deren Amidverbindungen. Z. f. anorg. u. allgem. Chemie. B. 226, H. 3, 1936. — Sur les amidures mercureux. C. R t. 202, p. 574, 1936.

Jacob Molland: Über die fehlertheoretische Behandlung von Beobachtungen an einer monomolekularen Reaktion. Det norske Vid.-Akad. Avh. I. Mat.-Naturv. Kl. 1936. Nr. 2.

Milda Prytz und Paul Nagel: Über die Hydrolyse und die Eigenschaften der Wismutperchlorate. Zeitschr. f. anorg. und allgem. Chemie. Bd. 227. S. 65.

O. W. Rambech: Kjelvannskontroll. Foredrag i Papirindustriens Teknikeruke. Referat i Papir-Journalen nr. 22, s. 264—266 (1935).

19. Det fysiske institutt

Avdeling A.

Bestyrer: Professor Sæland.

Stedfortreder: Amanuensis dr. O. E. Frivold.

De elementære laboratorieøvelser ved Det fysiske institutt avd. A, blev i høstsemestret 1935 gjennomgått av 27 og i vårsemestret 1936 av 38 studerende. De obligatoriske laboratorieøvelser for hovedfagseksamen blev i høstsemestret 1935 gjennomgått av 5 og i vårsemestret 1936 av 5 studerende. Samtidig arbeidet i høstsemestret 6, i vårsemestret 5 studerende med selvstendige undersøkelser. I begge semestre var stipendiat, cand. real. Sture Koch

beskjeftiget med sine eksperimentalundersøkelser og med et teoretisk arbeide ved Det fysiske institutt avd. A.

Foruten å forelese for rektor Sæland ledet dr. Frivold også de eksamensarbeider som hovedfagskandidatene utførte. Dessuten førte han tilsyn med instituttets daglige drift.

Assistent, dr. N. H. Moxnes hadde den daglige undervisning — under dr. Frivolds ledelse — i hovedfags- og bifagslaboratoriet i begge semestre.

Det fysiske institutts bibliotek er i beretningsåret blitt forøket med de sedvanlige tidsskrifter og forskjellige nye bøker. Boksamlingens katalog er revidert og et biblioteksmessig system er blitt innført.

Instrumentksamlingen blev bl. a. forøket med elektriske måleinstrumenter, måleinstrumenter i mekanikk, supplering av det optiske utstyr til forelesningene i optikk, epidiaskop, utbygning og opsetning av et kinematografapparat, som blev overtatt fra Universitetets Aula. Røntgenanlegget er opsatt og forbedret av instituttets verksted.

I beretningsåret blev følgende arbeider offentliggjort:

M. Flordal und O. E. Frivold: Über die diamagnetischen Eigenschaften anorganischer Verbindungen in wässriger Lösung und im festen Zustande. *Annalen d. Physik*, 5. Folge, Bd. 23, S. 425—430, 1935.

O. E. Frivold und H. Sogn: Die Molekularsuszeptibilitäten einiger diamagnetischen Verbindungen in verschiedenen Lösungsmitteln. *Annalen d. Physik*, 5. Folge, Bd. 23, S. 413—424, 1935.

O. E. Frivold, O. Hassel und T. Skjulstad: Brechungsexponent und Molrefraktion des Selenwasserstoffs und des Selendeuterids. *Physikalische Zeitschrift*, 37. Jahrgang, S. 134—136, 1936.

Sture Koch: Quasistationäre Feldverteilung bei den grossen Barkhausensprüngen und ihre Deutung durch den gewöhnlichen Barkhauseneffekt. *Avhandlingar utgitt av Det norske Videnskaps-Akademi i Oslo, I. Mat.-Nat. Klasse*, 1935. Nr. 7, 40 sider.

N. H. Moxnes: »Budskapet gjennom eteren« i Teknikkens Vidundere.

Avdeling B.

Bestyrer: Professor L. Vegard.

Øvelseskursene i fysikk ved avdelingen har vært drevet med assistanse av amanuensis J. Aars.

De elementære øvelser til 1ste avdeling har i beretningsåret vært gjennomgått av 51 studerende. Det obligatoriske kursuset til

hovedfagseksamen er gjennomgått av 10 studerende. Ved avdelingen har det i beretningsåret gjennemsnittlig arbeidet 8 hovedfagsstuderende med selvstendige undersøkelser, og 2 har fullført hovedfagseksamen i fysikk.

Ved avdelingen har det vært drevet videnskapelige undersøkelser innen følgende forskningsområder: Legemers egenskaper ved lave temperaturer. Krystallstruktur undersøkt ved hjelp av røntgen-stråler og katodestråler. Temperaturbestemmelser ved hjelp av båndspektrer. Analyse av båndspektrer. Nordlysundersøkelser delvis i samarbeide med Nordlysobservatoriet i Tromsø.

Avdelingens bestyrer har dessuten foretatt undersøkelser og avgitt betenkninger vedrørende isdannelse i elver i forbindelse med de usedvanlige isganger og opvatninger som optrådte i Glåma i tidsrummet 1928—1931.

I beretningsåret har vært offentliggjort følgende arbeider:

L. Vegard og E. Tonsberg: Enhancement of red Lines and Bands in the Auroral Spectrum from a sunlit Atmosphere. *Nature*, Vol. 137, 1936.

L. Vegard: On recent cryogenic work at Oslo. Report to the VII. Intern Congress of Refrigeration at Haag 1936 — Krystallisererte gassers lysemisjon og struktur. Forhandlinger fra Det Skandinaviske Naturforsker møte i Helsingfors 1936.

L. Vegard and K. Dørum: The temperature of the negative glow determined by band spectra. *Det norske Vid.-Akad. Avhandl. I*, Nr. 1, 1936.

Avdeling C.

Det av Carnegie Institution of Washington understøttede arbeide med fullførelse av verket »Dynamic Meteorology and Hydrography« har vært fortsatt med de samme medarbeidere som i foregående og nest foregående år. Innledende spesialarbeider fra de enkelte medarbeideres hånd er opført i årsberetningene for de institusjoner hvor de utfører sitt arbeide, d. v. s. årsberetningene for Meteorologisk Institutt, Geofysisk Institutt i Bergen og Astrofysisk Institutt i Oslo.

20. Samlingen av matematisk og mekanisk undervisningsmaterieil

Ved overflytningen til Blindern i september 1935 har samlingen fått nye, store, gode og lyse rum. Boksamlingen er opstillet i det matematiske hovedfagsværelse og modellsamlingen i et mindre rum ved siden av det matematiske auditorium. Det matematiske hovedfagsværelse er meget benyttet av studentene.

21. Institutt for Arvelighetsforskning

blev i løpet av sommerferien, sammen med Det zoologiske laboratorium, overflyttet til sine nye lokaler på Blindern, hvor arbeidet ved semestrets begynnelse kunde optas under utvidede og vesentlig forbedrede forhold. Mangelen på fast, til instituttet knyttet, arbeidshjelp har dog i denne termin her vært om mulig ennå sterkere trykkende enn tidligere.

Praktiske kurser og forelesninger har vært holdt av amanuensis dr. *Aslaug Somme* og universitetsstipendiat *Thordar Quelprud*, mens kand. real. *Alyson Behrentz*, som professor Bonnevie's privat-assistent, har overtatt arbeidet med de forskjellige musestammer, som benyttes til videnskapelige undersøkelser.

Av videnskapelige arbeider er i terminen utkommet:

Kristine Bonnevie: Vererbbare Missbildungen und Bewegungsstörungen auf embryonale Gehirnanomalien zurückführbar. Erb-
arzt nr. 10, 1935. — Vererbbare Gehirnanomalie bei kurzschwänzigen Tanzmäusen. Acta. Path. Scand. Suppl. 26, 1936. — Abortive Differentiation of the Ear Vesicles following a hereditary Brain-Anomaly in the »Short-tailed Waltzing Mice«. Genetica XVIII, 1936.

Thordar Quelprud. Die Ohrmuschel und ihre Bedeutung für die erbbiologische Abstammungsprüfung. Erbartz nr. 8, 1935.

22. Den biologiske stasjon i Drøbak

(Kalenderåret 1936)

Stasjonen blev året gjennom temmelig jevnt besøkt av studerende som anstillet undersøkelser over dyre- og plantelivet i fjorden. I mars var det en botanisk studenterekskursjon til stasjonen under ledelse av professor dr. H. H. Gran og stipendiat dr. Trygve Braarud; det deltok 24 studenter. I høstsemestret var det igjen botanisk ekskursjon på stasjonen i oktober, 19 studenter under ledelse av professor dr. H. H. Gran og amanuensis dr. Trygve Braarud.

I sommersesongen (juli—august) arbeidet følgende medisinske studerende ved stasjonen: Bård Brekke, Odd Gundersen, Roar Funder, T. Kiserud, A. Marthinsen, Bjarne Rosseland, Lis Rynning, Arne Sandbu, Stein Sorlie, A. Thomassen, Borghild Thorud og Leif Tuft. Lektor Liv Gleditsch arbeidet ved stasjonen i august og også stud. real. C. Støp-Bowitz opholdt sig ved stasjonen i august. Den svenske videnskapsmann lektor dr. Einar Westblad

arbeidet på stasjonen en ukes tid for å supplere sine iakttagelser fra forrige år. Stasjonen hadde videre besøk av professor Tracy E. Hazen (New York), dr. Nils Odhner (Stockholm) og assistenten H. Brattström (Lund).

Bestyreren holdt kurs for Noregs pedagogiske landslag 29 juni—4 juli; kurset talte 8 deltagere. I september besøktes stasjonen av en zoologisk ekskursjon under ledelse av amanuensis Gudrun Ruud og assistent Per Høst; det deltok 10 studenter. En geografisk ekskursjon under professor dr. W. Wereuskiold, dr. Johan T. Ruud og stasjonens bestyrer benyttet stasjonen som basis i oktober; det var 21 studenter.

Motorskøiten »Spinax« måtte som nevnt i siste årsberetning underkastes en reparasjon, da det hadde vist sig noen råte i et spant og bærebjelkene under winsjen var ferdige; likeså var bakre styrbords stønner i rekken kaputt. Etterat de nevnte reparasjoner var foretatt gjennemgikk skøiten sin vanlige oppussing. En mindre lekk opstod under en transport i hårdt vær, men blev rettet på innen sommersesongen begynte; båten har siden hittil vist sig å være helt tett. En mindre takreparasjon måtte utføres i vår; dertil er den gamle brannstigen som var helt rådden og måtte kondemneres, erstattet med en ny. Før sommersesongen blev alle linoleumsgulv reparert og lakkert i stasjonen og efter sommersesongens slutt er påbegynt maling av de øvrige gulv i bygningen.

23. Biologisk laboratorium

Laboratoriet blev i løpet av høstmånedene 1935 overflyttet til de nye lokaler, som ved tilskudd av hvalfangstbedriftens fond var blitt innredet både for Biologisk Laboratorium og for Statens hvalforskningsinstitutt i det gamle kjemiske laboratorium i Frederiks gate 3. Der er her innrettet særlige laboratorier for biokjemiske undersøkelser i første etasje med dyrestall i kjellerrom, for biologisk undervisning og undersøkelser og for administrasjon med kartrum i annen etasje.

Der er i budgett-terminen blitt holdt forelesninger av professor Hjort over »Innledning til biologiens filosofi og befolkningslære«. Der blev i alt holdt 10 forelesninger. I vårsemestret 1936 holdt dr. Per Ottestad forelesninger over »matematisk statistikk for biologer«, 1 time ukentlig fra 20 februar—16 april med 10 tilhørere. Samtidig blev der i Det kjemiske laboratorium holdt et kurs i biokjemi ledet av assistent kand. real. Alf Klem i tilslutning til

forelesninger, som samtidig holdtes av professor Sophus Torup med 6 deltagere.

Av laboratoriets funksjonærer og medarbeidere blev i Hvalrådets skrifter, som utgis av laboratoriet offentliggjort følgende:

Nr. 10. Trygve Braarud: The »Øst« Expedition to the Denmark Strait 1929, II. The Phytoplankton and its Conditions of Growth.

Nr. 11. Contributions to the Study of whale oils, I. Tveraaen: Chemical analysis of samples of blue whale oils, Alf Klem: Studies in the biochemistry of whale oils.

Nr. 12. Johan Hjort, J. Lie and Johan T. Ruud: Pelagic Whaling in the Antarctic, V. The Season 1934—1935.

Dessuten følgende avhandlinger i andre publikasjonsrekker:

Johan Hjort: Human Activities and the Study of Life in the Sea. American Geographical Review, Vol. 25, Oktober 1935.

Per Ottestad: Metode til beregning av kvadratrotten av et tall, særlig med sikte på anvendelsen av regnemaskin. Norsk Matem. Tidsskrift 1935. — On Antarctic Copepods from the »Norvegia« Expedition 1930—1931. Det Norske Vidensk.-Akad. Scient. Results of the Norw. Ant. Exp. 1927—1928 etc. No. 15.

Johan T. Ruud: Euphausiacea. Danish Oceanogr. Expeditions 1908—1910, Vol. II, D. 6.

Av videnskapelige arbeider kan nevnes bearbeidelsen av hvalfangstflåtens dagbøker for sesongen 1934—1935, enn videre utarbeidelsen av en beretning over rekefiskets historie, fangstfelter og biologiske spørsmål av betydning for denne bedrifts beståen. I laboratoriet var der avgitt arbeidsplass for følgende videnskapsmenn: Magister Erling Sivertsen 1935 II, 1936 I, fiskerikonsulent Einar Lea, Arthur E. J. Went, London University, Dr. Arnado T. Feliciano, University of Philipines, Manila 1936 I. Dr. W. Cieglevisz, Fisheries Department, Gdynia, Polen 1936 I. Av de herrer Lea og Went blev der utarbeidet en ny metode for studiet av skjell hos fisk som nu er under trykning.

24. Geografisk institutt

Biblioteket har mottatt gaver fra en rekke institusjoner og privatpersoner. Etter flytningen til Blindern våren 1935 er nyordningen av instituttet fortsatt i dette beretningsår. Til assistenthjelp ved denne nyordning har instituttet til alt hell kunnet bruke noen penger av flytningskontoen. Som nevnt i forrige årsberetning blev instituttets behov for en medhjelper ved flytningen til Blindern så påtrengende, at dette spørsmål nu krevde en løsning. Instituttet har hatt den gløde at Universitetets henstilling herom

er tatt til følge, idet Stortinget våren 1936 efter departementets innstilling vedtok å forhoie Geografisk institutts annuum, slik at instituttet for året 1936—37 er blitt i stand til å lønne en assistent for 15 timers tjeneste ukentlig.

Følgende ekskursjoner blev foretatt: 19 september rundt Oslo havn med en av Havnevesenets båter; 20 oktober til Kolsås. I vår-semesteret var der en tur til Grefsenmorenen 20 mai, og 15 mai til Lysaker og Fornebu. Så var der en todagers ekskursjon til Svelvik, Holmestrand, Larvik, Mølen, Nevlunghavn, Fredriksværn.

Deltagerne i dosent Isachsens kartkursus blev den 15 november 1935 mottatt i Norges Geografiske Opmåling, hvor major Tang redegjorde for Opmålingens arkiv av gamle norske karter og fremviste en del av materialet. Derefter demonstrerte major Bjørstad Opmålingens stereoautograf. Samme dag besøkte deltagerne Universitetsbibliotekets kartsamling under ledelse av bibliotekar Søyland. Norges Geografiske Opmåling har velvillig tilbudt instituttet en lignende forevisning og redegjørelse også for fremtidige kursusdeltagere.

Professor Werenskiold har vært redaktør og medarbeider i et større verk, Norge vårt Land, hvor han har skrevet avsnittet om Valdres, Gudbrandsdalen, Østerdalen (Norge vårt Land, Gyldendal, Oslo, s. 169—230). Videre har han publisert: Fjellbygdenes natur, i Universitetets radioforedrag, nr. 23, Natur og levevilkår i Øst-Norges fjellbygder, s. 5—46. Enn videre: Coastal currents, Geofysiske Publikasjoner, Vol. X, nr. 13, 14 s., og: Litt om de såkalte hyperbelfunksjoner, i Norsk Matematisk Tidsskrift, 1936, s. 2—10.

Dosent Fridtjov Isachsen har i beretningsåret publisert følgende: Setesdal, Telemark, Numedal, Hallingdal (Norge vårt land, utg. av Gyldendal Norsk Forlag, bd. II, s. 97—168). — Seterdrift og festell i Øst-Norges fjellbygder (Universitetets radioforedrag, nr. 23, Natur og levevilkår i Øst-Norges fjellbygder, s. 47—65). — Quelques nouveautés de la cartographie officielle norvégienne (Mélanges de Géographie, offerts etc. à M. Vaclav Svamera etc., à l'occasion de son soixantedixième anniversaire, Praha 1936, s. 72—74). — Medarbeiderskap i Bibliographie Géographique Internationale 1934. — Timefordelingen i det 5-årige gymnas (Den høiere skole, nr. 5, 1936, s. 151—154). — Anmeldelser og notiser i Norsk Geografisk Tidsskrift og i Nordisk Tidsskrift.

Fra 1 januar 1936 fungerer dosent Isachsen som sekretær i Det Norske Geografiske Selskap. Alle publikasjoner fra selskapets ca. 100 bytteforbindelser i inn- og utland kommer nu direkte til Geografisk Institutt, hvor de legges ut i leseværelset.

25. Det forsikringstekniske seminar

Seminaret flyttet i løpet av sommeren 1935 til nye lokaler på Blindern.

Elevantallet har vært ca. 15 å 20 og plassutvidelsen har kommet godt med. De vanlige øvelser har vært holdt og ellers er budgettett som ellers vesentlig anvendt på maskinkontoen og til bokanskaffelser. Biblioteket er for øvrig delvis øket ved gaver fra »The institute of actuaries« i London.

I budgettåret har 6 elever holdt sine elevforelesninger, nemlig:
Herman Jaffe: Litt om brandforsikring.

Reiulf Ellingsen: Litt om reassuranse i livsforsikring og maksimum for egen regning..

Thorolf Gulliksen: Invaliditet (historisk).

Lars Wilhelmsen: Invaliditet (statistisk).

Ragnar Gaarder: Invaliditet (formelapparat).

Leif Christiansen: Lidstones metode.

Den 15 februar 1936 døde professor Guldberg og den del av hans forelesninger — nemlig den matematiske statistikk — som falt inn under seminaret, blev i resten av semestret ordnet ved kollokvier ved studentene Per Gotaas og Sven Guldberg (som nettop hadde tatt eksamen i dette fag).

Aktuarkandidat Gudbrand Thesen har i budgettåret efter innbydelse holdt to forelesninger i seminaret, nemlig høstsemestret 1935 »Om avhengige og uavhengige avgangsmål« og vårsemestret 1936 »Teori om gjennemsnitt i forbindelse med mekanisk utjevning«.

Professorene Guldberg og Meidell og styremedlemmet direktør Gran deltok i september 1935 i den 9de skandinaviske forsikringskongress i Stockholm.

Publikasjoner:

Alf Guldberg: »Eine Anwendung der Differenzgleichungen in der theoretischen Statistik« (Aktuarské Vědy, Prag) og Birger Meidell: Minnetale over professor dr. Alf Guldberg (Vid.-Akad. skrifter).

26. Det teologiske seminarbibliotek og leseværelse

I beretningsåret har biblioteket og leseværelsene vært fullt optatt. Det bevilgede annuum er gått med til vedlikehold av bøkene, nyanskaffelser og inspeksjon.

27. Det juridiske og statsøkonomiske leseværelse

har i beretningsåret vært fullt optatt, og det bevilgede annuum er gått med til nyanskaffelser, innbinding m. v.

28. De medisinske studerendes leseværelse

(på Rikshospitalets patologisk-anatomiske institutt) har vært holdt åpent til de vanlige tider.

29. Det historisk-filologiske leseværelse

Det er ikke skjedd noen forandring til det bedre i arbeidsforholdene. Fremdeles de samme små, overfylte lokaler med dårlig luft. Leseværelset har kjøpt ca. 100 nye bind og dessuten mottatt 60 bind som gave fra British Council. Ca. 100 bind er blitt innbundet.

30. De aktuar- og realstuderendes leseværelse

Dette blev ved overflytningen til Blindern anbragt i den store felles lesesal og professorene Berner og Heegaard blev av kollegiet opnevnt til å bestyre denne. Det viste sig straks at rummet, som foruten av realstuderende benyttes av medisine og geografi-studerende humanister, under de nye forhold var for lite for behovet. Et sideværelse, som egentlig er bestemt for hovedfags-studerende i fysikk, blev forsynt med stoler og border og benyttet som reserverum. Dette hjalp noe, men ikke tilstrekkelig. Det vilde være meget ønskelig, om det kunde opstilles en rekke små border med stoler langs de vegger med inngangsdører. Efter den nye ordning opnevner kollegiet to lesesalsinspektører. Disse har skiftevis opsikt med lesesalen fra 8—20.

31. Universitetsbiblioteket

Biblioteket gir ut sin egen årsberetning. Til denne tillater man sig å henvise.

Biblioteket blev 24 august 1936 inspisert av professorene *Andreas Brandrud*, *Poul Heegaard*, *Didrik Arup Seip* og *Frede Castberg*, som har gitt følgende innberetning:

»Tilsynskomiteén for Universitetsbiblioteket foretok idag sin årlige inspeksjon av biblioteket. Til stede var samtlige medlemmer undtagen dr. Langfeldt.

Overbibliotekaren gjorde rede for forbedringene i det forløpne år og gjennomgikk en del punkter i sitt nye budgettforslag. Særlig blev fremhevet nødvendigheten av å øke bevilgningen til

tidsskrifter. Tilsynskomiteén vil her sterkt fremheve betydningen av at der ved øket abonnement på tidsskrifter åpnes større adgang til å følge forskningen i andre land i dens arbeide.

Blandt Overbibliotekarens forslag vil vi også fremheve tanken om konservering av aviser ad fotografisk vei. Med henblikk på den forfatning hvori flere av bibliotekets avisbind befinner sig og avispapirets dårlige kvalitet, vil komitéén sterkt fremheve nødvendigheten av at Overbibliotekarens forslag i denne sak blir realisert.

For øvrig må komitéén beklage at iverksettelsen av byggeplanene ennå ikke er påbegynt.«

32. Norsk folkeminnesamling

I meldingsåret hev det kome inn 27 nye samlingar (frå Valdres, Modum, Sunnmøre, Nordfjord, Romerike, Sogn, Vestfold, Bærum, Gudbrandsdal, Eksingdal, Namdal, Saltdal, Bremsnes, Lista, Nordmøre, Neseby, Rømskog, Hoff i Solor, Stjørdal, Heskestad, Nissedal, Nord-Frøya).

Biblioteket hev havt nokolunde same auken som dei fyrre åri, og innbindingi er sovidt mogleg haldi à jour.

Samarbeidet med Norsk Folkeminnelag hev halde fram. I meldingsåret er det utgjeve:

Nr. 34. Joh. Th. Storaker: Menneskelivet i den norske Folketro (167 s.).

Nr. 35. Torkell Mauland: Folkeminne frå Rogaland III (127 s.).

Nr. 36. Knut Hermundstad: Gamletidi talar (175 s.).

Cand. philol. Svale Solheim hev halde fram med si systematiske katalogisering av handskriftene, og katalogen yver skikk og tru er i arbeid.

I november var både styrar og arkivar med på den internasjonale folklore-kongress i Lund i Sverige, der hovudemnet var det internationale samarbeidet. Arkivar Christiansen heldt foredrag, og det vart nedsett ei internasjonal nemnd, der professor Liestøl er varaformann og arkivar Christiansen medlem. Denne nemndi heldt møte i Berlin april 1936, der arkivar Christiansen motte.

Fyrstearkivar Christiansen hev i meldingsåret gjeve ut:

1. Studies in Northern Folktales. Saga och Sed. Gustav Adolf Akademiens Årsbok 1935. 2. A Finnish Fairy-tale in Norway. Acta Ethnologica. Kjøbenhavn 1936. 3. Neue Beiträge zur irischen

Volkskunde. Zeitschrift für Volkskunde, B. 44. — Dessutan meldingar i tidskrifter og aviser.

Samlingen blev 18 juni 1936 inspisert av professor *Magnus Olsen*, som har gitt sådan innberetning:

»Undertegnede har idag efter opdrag inspisert Norsk Folke-minnesamling og funnet denne i utmerket stand og arbeidet i god gjenge.

Inspeksjonen er foretatt av mig alene da en stedfortreder for utenriksminister Koht ikke er opnevnt.«

33. Universitetets Myntkabinet

I arbeidsåret 1 juli 1935—30 juni 1936 innkom der til Myntkabinettets samlinger 3595 stk. inkl. dubletter. Herav var 6 ekspl. av gull, 394 av sølv, 3184 av kobber o. a. uedle metaller (legeringer) samt 11 pengesedler. I det samme tidsrum blev det avhendet 3 dubletter.

Følgende har i beretningsåret gitt gaver og pliktsendinger til Myntkabinettet: Kaptein Gustav S. Amundsen, V. Aker; murer A. Andersen, Sem; grosserer Olaf Bronn, Oslo; agent Tønder Bull, Oslo; student Jan Christie, Oslo; fru kaptein Dahl, Skøyen; professor dr. S. Eitrem, Oslo; stud. phil. Arne Gallis, Oslo; hr. Olaf Gundersen, Ullevål haveby; professor dr. P. Heegaard, Asker; kaptein J. M. Holst, Oslo; fru dr. Holst, Oslo; hr. A. L. Høyum, Oslo; hr. H. Johannessen, Oslo; hr. Rolf Johansen, Lillestrøm; sekretær i Utenriksdepartementet Harald Juell, Oslo; fru disponent Kaasen, Oslo; sendemann Finn Koren, Tokio; arkitekt Chr. Lange, Oslo; hr. Gustav J. Lindboe, Rochester N. Y., De Forente Stater; generalkonsul G. Løchen, Kalkutta; disponent T. B. Martens, Oslo; ingeniør C. Max, Grimstad; Den Kgl. Mynt, Kongsberg; hr. Sivert Nerbø, Oslo; Numismatisk Forening, Kjøbenhavn; kjøpmann T. Opsahl, Oslo; frøken Katharina Pettersson, Oslo; hr. E. Petterøe jr., Blommenholm; hr. Ioan Poedra, Tallinn; hr. Georg Smitt, Nesbyen.

Den største gave i dette budgettår, og vel en av de betydeligste der noensinne er kommet inn til Myntkabinettet, er skjenket av generalkonsul G. Løchen. Den består av 3002 for det meste indiske o. a. orientalske mynter. En utførlig redegjørelse for gaven er offentliggjort i dagspressen (Hans Holst: Generalkonsul Løchens gave til Universitetets Myntkabinett. Aftenpostens kronikk, 18 oktober 1935). Blandt de øvrige gaver kan fremheves: en serie portugisiske kolonimynter fra ingeniør Max; flere moderne sølv-

mynter, hvoriblandt den svenske riksdags minnemynt (5 kroner 1935) fra grosserer Bronn; 19 akademiske dekorasjoner, emblemer og medaljer, der har tilhørt kansellisjef Rieker, fra fru disponent Kaasen; to interessante samlinger, bestående av portugisiske ordensdekorasjoner, offisielle portugisiske medaljer og heders-tegn samt diverse andre ordener, medaljer, merker, mynter og pengesedler — i alt 58 nummer, fra sendemann Koren; 2 vakkert utførte personmedaljer fra den numismatiske forening i Kjøbenhavn; 7 emblemer o. lign. som har tilhørt Roald Amundsen, fra polarforskerens nevø kaptein Gustav S. Amundsen; 46 mynter, medaljer og pengesedler, som Myntkabinetet tidligere manglet, fra fru kaptein Dahl (samtlige er valgt ut av Myntkabinetets bestyrer av hennes avdøde mann, kaptein Hjalmar J. Dahls samling); 93 vesentlig greske, romerske og bysantinske mynter fra hr. Petteroe jr.; flere medaljer over berømte matematikere fra professor Heegaard; 205 for det meste greske, romerske og bysantinske mynter fra departementssekretær Harald Juell. I det hele må det sies at året hvad gaver angår, er særdeles rikt.

Der er i årets løp innregistrert 11 myntfunn. Av disse skal bare omtales noen få, som inneholdt norske middelaldermynter:

1) Justisplass, Vålerengen (det gamle Galgeberg), hvorfra innkom 3 penninger av skjoldtypen fra Håkon V. Magnusson, 1299—1319; 2) Sørengen (ved Jernbanens gravninger 1935) hvorfra arkitekt Fischer innsendte 4 mynter, blandt dem en firehvid slått i Oslo 1528; 3) Storhamarstranden har igjen avgitt ca. 14 mynter, hvoriblandt flere middelalderstykker, således fra Magnus Lagabøter og Eirik Magnusson; 4) Sem kirke, hvorfra innkom en halvpenning fra Håkon V. Magnusson. Der innsendtes også et par romerske bronsemynter, der blev opgitt å være funnet i jorden. I så fall må det være sekundære funn; der er nemlig gode grunner for å betrakte dem som »turistmynter«, tapt i nyere tid.

Også Myntkabinetets bibliotek har mottatt flere gaver. Som særlig verdifulle må nevnes Teixeira de Aragão's uundværlige portugisiske myntverk i 3 store bind med tallrike plancher, skjenket av sendemann Finn Koren, og bind I—VI av det viktige og meget sjeldne mynthistoriske kildeverk »Des Teutschen Reichs Münzarchiv« (av Hirsch), der blev skjenket til vårt myntkabinet av Den kgl. Mont i Kjøbenhavn med det danske Finansministeriums samtykke.

Samlingen har vært holdt åpen for publikum søndager kl. 12—15 hverdager (undtagen mandager og lørdager kl. 13—15. Den har i budgettåret vært besøkt av 15119 personer (pr. 30 juni 1936).

Til den innerste salen har 1240 personer (1018 voksne og 222 barn) søkt adgang; dessuten 685 personer gratis.

Av praktiske museumsarbeider der i årets løp er utført ved Myntkabinettet kan nevnes:

1. Nyerhvervelsene er innført i samlingens akcesjonskatalog.
2. Myntfunnene er dessuten ført inn i funnprotokollen.
3. Den nyerhvervede litteratur er ført på kort i bokkatalogen.
4. Arbeidet med nybestemmelse og systematisering av det uordnede mynt- og medaljemateriale er fortsatt. Særlig har der vært ofret meget arbeide på de indiske mynter i generalkonsul Lochens gave, hvorav ingen tidligere var identifisert. I forbindelse hermed blev også Kabinettets gamle bestand av indiske mynter gjennomgått; det viste sig herunder at kun et fåtall av disse var tilstrekkelig bestemt og systematisert. Dette er nu i mange tilfelle utført. Men da arbeidet er vanskelig og krever lang tid, kan det ikke uttales noe om når det vil kunne avsluttes. Der mangler dessuten adskillig litteratur forat det kan gjennomføres helt.
5. Etterat de norske og svenske myntkataloger er revidert, er nu turen kommet til den danske. Forhåpentlig vil den gjenstående del av revisjonen av vår danske myntsamling kunne utføres i løpet av det kommende budgettår.

Der har vært ydet hjelp til myntvidenskapelige og kulturhistoriske arbeider samt til andre myntkabinetter, såvel innen- som utenlandske.

Samlingens bestyrer, dr. phil. Hans Holst, har i budgettåret offentliggjort:

Numismatica. VII. Roman and Byzantine Gold and Silver Coins, found in Norway (Symbolae Osloenses, Fasc. XIV, Oslo 1935, s. 115 ff.). — 5te meddelelse om myntfunnet fra Sand (Det Kgl. Norske Videnskabers Selskabs Forhandlinger, Bd. VIII, nr. 38). — Diverse opsett (om funn og mynt- og medaljehistorie) i dagspressen. Av disse kan nevnes: Merkelige myntfunn ved Mjøsen (Aftenpostens kronikk 13 august 1935). — Nytt myntfunn på Storhamarstranda. Myntfunn og overtro (Hamar Arbeiderblad 16 august 1935). — Generalkonsul Lochens gave til Universitetets Myntkabinett (Aftenpostens kronikk 18 oktober 1935). — Medaljerkunsten i Danmark—Norge ca. 1500—ca. 1800 (Aftenpostens kronikk 24 april 1936).

I desember 1935 og begynnelsen av januar 1936 opholdt han sig i Kjøbenhavn for å drive arkivstudier for et arbeide om Christiana og Kongsberg Mynts historie. Han var offisiell representant

for Norge ved Den internasjonale numismatiske kongress i London 30 juni—3 juli 1936. Han blev i beretningsåret innvalgt som korresponderende medlem av den numismatiske forening i Prag og fast medlem av den internasjonale numismatiske kommisjon.

Samlingen blev 27 mai 1936 inspisert av professor *S. Eitrem* og chefdirektør *N. Rygg*, som ikke fant noe å bemerke.

34. Samlingen av nordiske oldsaker

Samlingens årsberetning for tidsrummet 1 juli 1935—30 juni 1936 er inntatt i Universitetets Oldsaksamlings Aarbok 1935—36 hvortil man tillater sig å henvise.

Samlingen blev 16 juni 1936 inspisert av professorene *Magnus Olsen* og *Oluf Kolsrud*, som fant alt i god orden og i god gjenge.

35. Det etnografiske museum

Museet utgir egen beretning, hvortil man tillater sig å henvise.

Den etnografiske samling blev 30 februar 1936 inspisert av professorene *Sten Konow* og *Wilhelm Schencke*, som har gitt følgende innberetning:

»Undertegnede har idag efter opdrag inspisert Den etnografiske samling og har derunder ikke funnet noe å bemerke. Samlingen er i sterk vekst, og vi har hatt anledning til å se nyopstillinger som synes å være særdeles instruktive. Museet er nu så stort at en spesialisering av arbeidet er i høi grad påkrevet, hvilket selvsagt vil nødvendiggjøre øket arbeidshjelp. Vi vil i denne forbindelse fremheve at Etnografisk Museum nettop med hensyn til arbeidshjelp er langt ugunstigere stillet enn andre universitetsinstitutter av samme klasse. Likeså vil der trenges adskillig nytt utstillingsinventar, om samlingene skal komme til sin rett.»

36. Det zoologiske museum

Museet har i budgettåret 1935—36 vært besøkt av 40 412 personer, hvorav på søn- og helligdager fra kl. 12—15 og 18—20: 28 395, tirsdager kl. 13—15: 2972 og fredager kl. 13—15: 2548. Av skoleelever, som har hatt adgang til skuesamlingene alle dager (undtatt lørdager), har museet vært besøkt av 6476, d. v. s. 1139 flere enn foregående budgettermin. 47 personer har besøkt skuesamlingene utenom de ordinære åpningstider.

Museets vertebratavdeling har i budgetterminen mottatt følgende gaver:

Konsul Lyder Sagen: En samling monterte pattedyr og fugl etc. fra Brasil. Generalkonsul A. Wannag: Ekstremitetsknokler av urokse og villsvinnunge fra Latvia. Edvin Thorson: 2 unger og 1 voksen vandrefalk fra Østfold. Kand. Schönheyder: Grønn løvsanger med rede og 6 unger fra Bygdøy. Fru Kari Mæhlen: Flaggermus, diverse øgler etc. fra Sumatra. Sigurd Nordli: Abnormt farvet kråke fra Ø. Aker. Lærer H. Nørbo: Mopsform av torsk fra Lysakerfjorden. Preparant P. M. Jensen: Beverunge fra Åmli. Arkitekt Egil Reimers: Lirype fra Hallingdal. Henrik Heyer: Hode av hvit elg fra Gran. Forf. Carl Scoyen: Polar-Svømmesneppe fra Moss. Skogforvalter Fr. Schwencke: Albino gråspurv fra Hallingdal. Smålenenes Amtstidende: Bredhalet tyvjo fra Torpedalen. Lauritz Sætheren: Vannspissmus fra Magnor. A. Saksvik: Stormsvaler fra Bundefjorden. Markus Kvatoland: Abnormt farvet mus fra Nordstrand. Dr. O. Olstad: 2 stripemus og 1 vannspissmus fra Øier. Preparant A. Bjørkli: Rådyr-simle fra Ås. Ålesund Museum (ved lektor Knudsen): 1 kattugle fra Ålesund. Egil Kristiansen: Rede med 5 egg av trekryper fra Nordmarka og foster av rådyr fra Enebak. Arne Stensrud: Rede med egg av notteskrike fra Stange. H. Lund: Strandsnipe fra Sør Odal. J. Allenborn: Blå sumphøk fra Ullensaker. Konsul M. Smith: Hvit varietet av landbjørn (montert) fra Østbygda, Telemark. Dr. Løvenskiold: 2 rådyrkalver fra Nesodden. Naturarierhandler Flemming, Hamburg: Trompetfugl.

Preparant Gustav Iversen har montert flere av de nyhervervede dyr for utstilling i skuesamlingen, således av pattedyrene: Villsvinnungene fra Latvia og beverungene fra Åmli, av fuglene løvsangerredet med unger og foreldre, vandrefalken, lirypen og polarsneppen, de øvrige er blitt preparert for magasinsamlingen. De fossile knokler av urokse er blitt overdratt til Paleontologisk Museum. I skuesamlingen er blitt opstillet en del tegninger av hval, en ny norsk monter med fugler, og en monter med de store hav- og landøgler fra Galapagosøene samlet under Wollebæks ekspedisjon i 1925. Samtlige ompreparerte fugler fra samme ekspedisjon er blitt bestemt av Wollebæk.

Preparant Erling Hansen har rensert flere nye skjeletter så vel for Museets håndsamling som for magasinsamlingen. Håndsamlingen er nu på det nærmeste komplett for de norske arters vedkommende. Under utstillingen i Rådhuset sommeren 1936 assisterte preparanten ved innredningen og driften av akvariene.

Materiale til videnskapelig bruk har vært utlånt til dr. Olstad, Oslo: skinn og skjeletter av norske smånavere. British Museum

(mr. Muster): Johan Korens samling av pattedyr fra Sibir. Dr. Finn Salomonsen, Kjøbenhavn: Ryper fra Gjøaekspedisjonen. Zoologisk Museum, Berlin: Asiatiske ekornskinn. Prosektor Berner, Oslo: Kranie av moskusokse. Vogelwarte, Helgoland: Norske fluesnappere. Dessuten har materiale vært utlånt til kunstmalere, billedhuggere og forskjellige utstillinger.

Museet har vært skoler og andre offentlige institusjoner behjelpelig med preparasjon og anskaffelse av materiale (Universitetets Zoologiske Laboratorier, Ålesund Museum, Kristiansands Museum, Bekkelagets skole, Sagene skole m. fl.) samt besvart tallrike forespørsler angående preparering og bestemmelse etc. av dyr m. v.

Foruten flere norske videnskapsmenn og spesialfagsstudenter har Museet vært besøkt av professor Nyberg, Helsingfors, professor Jägerskiöld og konservator Svärd, Gøteborg, dr. Amado T. Feliciano, Manila, professor dr. Masaji Tomita, Formosa.

Konservator Johan Huus har fortsatt arbeidet med ordningen av de videnskapelige samlinger etter den plan som har vært fulgt de siste par år. Blandt annet er samleglassene blitt omlakket etter hvert ny spritpåfylling har nødvendiggjort å åpne dem allikevel. Den lakken som forsøksvis er blitt prøvet de siste par år, har vist sig å gjøre god nytte for glasser med almindelig korkpropp, derimot viser erfaringen nu at den ikke egner sig til lakking av glass med glasspropp eller med dekkglass. Til dette bruk er nu i stedet blitt anskaffet den utmerkede engelske lakk »Murrayite«, som er lett å anvende og som er praktisk talt uopløselig i alkohol.

Accessjonsprotokollene og seddelkartoteket over de videnskapelige samlinger er øket med 895 nummer, derav er ca. 500 nummer eldre materiale, resten er reell tilvekst til samlingene. I den systematiske skuesamling er i beretningsåret kunnet påbegynnes monteringen av en skjellsamling, som utstilles i en ny gulvmontre i molluskrummet.

For øvrig har konservator Huus utenom det almindelige museumsarbeide og sitt egentlige videnskapelige arbeide bestemt en samling Ascidier for J. E. Forrest, University of Edinburgh. Materialet som omfattet 51 nummer med i alt 16 arter, skrev sig fra Barra, Hebriderne, og var innsamlet av en ekspedisjon utsendt av Biol. Soc. of the University of Edinburgh. (Materialet er senere publisert i »Proc. Roy. Physical Soc.«, vol. 22, Part 5, side 295 flg.). Konservator var videre i beretningsåret medlem av en departemental jaktlovkomité, hvis arbeide er trykt og

fremlagt i Landbruksdepartementet våren 1936 under titelen: »Innstilling fra den departementale nevnd til revisjon av jaktlovens bestemmelser vedkommende elgen.«

Avdelingen har av gaver mottatt: fra dr. Hj. Broch, Oslo, cirripedier fra Atlanterhavet og anthozoeer fra russiske farvann, fra dr. G. J. Crawford, Plymouth, 4 *Corophium*-arter fra engelske finnsteder, fra redaktør Urdahl, Fredrikstad, *Balanus hameri* fra nærheten av Færder. Dessuten har konservator Huus komplettert avdelingens samlinger under sine undersøkelser i Oslofjorden, og har til Museet uttatt en del dublettmateriale (7 arter) av en samling Tunikater han har hatt til bestemmelse fra Hebriderne.

I *bytte*: Fra det Zoologiske Museum i Leningrad har avdelingen gjennom dr. Eupraxie Gurjanova tilbyttet sig en samling amfipoder og isopoder fra sibiriske og østasiatiske farvann, i alt 71 nummer omfattende 68 arter; av disse var de 58 arter ikke tidligere representert i vårt museum; samlingen betyr således en betydelig tilvekst til vårt arktiske krepsdyrmateriale. I bytte er avgitt til nevnte museum i Leningrad 52 amfipodearter og 18 isopodearter fra norske lokaliteter.

Til *bearbeidelse* er materiale sendt til dr. Hj. Broch, Oslo: cirripedier fra ekspedisjonene »II Fram« og »Maud« (levert tilbake) og hydroider fra »Maud« (levert tilbake); til dr. G. Gustavson, Fiskebäckskil, Sverige: 11 tuber gefyreer og 1 tube børsteormer fra Hoels Grønlandseksped.; til konservator Soot-Ryen, Tromsø Museum: 105 prøver lamellibranchier, 99 fra Hoels Grønlandseksped., 1 fra Fr. Josephs land og 5 fra antarktiske ekspedisjoner.

Av tidligere til bearbeidelse utsendt materiale er kommet tilbake fra avdøde konservator James Grieg, Bergen, en stor samling echinodermer, dels fra arktiske, dels fra antarktiske ekspedisjoner. Materialet, som ikke er publisert og bare delvis bestemt, blev besørget returnert til museet her av Bergens Museum efter konservator Griegs død. Videre er mottatt i retur fra dr. Åke Nordenstam, Stockholm, 64 nummer isopoder fra Hoels Grønlandseksped. og fra prof. Schellenberg, Berlin, 15 nummer amfipoder fra samme ekspedisjoner.

Som *almindelig utlån* er sendt til dr. Hj. Broch, Oslo, en del hydrokoraller fra Atlanterhavet, til dosent dr. Karl Lang, Lund, 1 tube *Stenhelia normani* (levert tilbake) og 16 tuber diverse kopepoder, til prof. dr. F. Roch, Rovogno, 2 tuber *Teredo norvegica*. Av tidligere utlånt materiale er tilbakekommet fra dr. Hj. Broch, Oslo, museets materiale av utenlandske cirripedier

(utlånt 1923) og fra dosent Karl Lang, Lund (ved prof. Hanström) 21 tuber diverse kopepoder (utlånt 1932).

Avdelingens preparant fru Olaug Sømme hadde permisjon høstsemestret 1935 for å fullføre sin universitetsutdannelse. Som vikar i hennes sted har hele tiden fungert frk. Borgny Bay. Etter avlagt magistereksamen i marin biologi fortsatte fru Sømme i sin preparantstilling ved avdelingen vårsemestret 1936, opsa imidlertid senere sin stilling til fratredelse 1 september 1936. I hennes sted ansatte kollegiet frk. Halvorsen.

Ved *Den entomologiske avdeling* har konservator *Natvig* fortsatt arbeidet med opstilling av de systematiske samlinger.

I hovedsamlingen av Lepidoptera er innordnet: 60 eksemplarer exoter, 491 norske, 82 palearktiske. Et større antall dubletter er foreløbig magasinert i egne kasser. Fra Bauers gamle samling er 100 Cetonidae ompreparert, etikettert og innordnet i den eksotiske hovedsamling. Likeledes er ca. 1800 Cetonidae fra Natvigs samling innordnet i den palearktiske hovedsamling, hvor denne gruppe nu omfatter 108 arter og varieteter i 2279 eksemplarer. Dessuten er ompreparert og etikettert Carabidae fra Bauers samling og diverse insekter fra Kola Pinang, Java.

Arbeidet med katalogisering av avdelingens spritsamlinger er fortsatt og i beretningsåret er kartotekkort utskrevet for følgende grupper: Apterygogenea, Arachnidae, Hemiptera og Ixodidae fra den norske Galapagos-ekspedisjon, Aranea, Coleoptera, Collembola og Hymenoptera fra dosent Hoels arktiske ekspedisjoner samt Diptera fra »Maud«-ekspedisjonen.

I de senere år er i stadig større utstrekning avdelingens materiale av tracheater utlånt til spesialister til undersøkelse og revisjon. Det har derfor vist sig påkrevet å innføre et nytt journal-system for å gjøre de således innkomne opplysninger lett tilgjengelige for senere forskere. Nu blir, når materialet har vært til revisjon, hvert enkelt insekt på nål og hver tube med spritmateriale, forsynt med eget nummer svarende til journaler hvor alle opplysninger om tidligere og ny bestemmelse, determinatorer, hvor publisert, korrespondanse i arkivet o. s. v. blir anmerket. På samme måte behandles nu også alt ubestemt materiale som etter det nye systems innførelse returneres i bearbeidet stand fra spesialister. Hittil er journalført følgende Diptera: norske Tipulidae revidert av dr. Lackschewitz, Libau, Diptera fra den norske Galapagos-ekspedisjon bestemt av dr. H. C. Curran, New York og Diptera fra »Maud«-ekspedisjonen bestemt av konservator Soot-Ryen, Tromsø.

Av avdelingens samlinger er i beretningsåret utlånt: norske *Ormosia fascipennis* samt *O. Holtedahli* fra Novaja Semlja til dr. Spärck, Kjøbenhavn, 14 norske Mycetophilidae til dr. Lackshewitz, Libau, norske Ephemerae til direktør Brekke, Trondheim, Ixodidae fra Galapagos til prof. dr. Schulze, Rostock og norske *Dixa* til dr. F. Peus, Berlin-Dahlem. Dessuten er avgitt: spritmateriale av norske spyfluer til dr. Bishopp, Washington U. S. A., norske Odonata til dr. Lieftinck, Java, 3 skorpioner til dr. Leif Størmer, Oslo, og materiale av gresshopper til morfologiske studier til Statens Landbrukskjemiske Kontrollstasjon.

Av utlånt materiale er returnert: *Aranea* fra 2nen »Fram«-ekspedisjon fra lektor Brendegaard, Kjøbenhavn, Ixodidae fra Galapagos fra prof. Schulze, Rostock og norske *Lycæna* fra tandlæge Nordstrom, Stockholm. Dessuten er mottatt fra kammar-skrivare Bruce, Rönninge, en samling genitalpreparater av norske *Cryptophagus*, tidligere utlånt ham til undersøkelse.

I beretningsåret har konservator besvart forespørsler angående: forskjellige skadeinsekter (Forsøkshus for Skadeinsekter, Trondheim), bekjempelse av veggedyr (advokat Hj., Oslo, E. H., Oslo og dr. J. R., Oslo) opplysninger om veggedyrets biologi (major P. A. Ringdal, Oslo), midler mot maurplage (ing. Stray, Bekkelaget), midler mot myggeplage (advokat Brun, Oslo), trestykker utnaget av stokkmaur (Stavanger museum), sværmdannelse hos insekter (Haugesunds Avis), biologiske forhold hos bier (Aftenposten, Oslo). Dessuten er besvart 27 forespørsler angående innsendte insekter. Høsten 1935 foretok konservator, efter anmodning av Oslo Renholdsverk, en undersøkelse på Langøene i anledning en plutselig masseoptreden av fluer, og fra mai 1936 organiserte han fluebekjempelsen på Langøene og foretok regelmessig inspeksjon av bekjempelsesarbeidet. Til dr. Lindroth, Göteborg, er oversendt en utskrift av Munsters store norske Coleopterkatalog for slektene *Agathidium* og *Coccinella*. For dr. W. Horn, Berlin-Dahlem, blev utarbeidet en fortegnelse med personalia over samtlige avdøde og nulevende norske entomologer, og zoologer som har samlet insekter, samt opplysninger angående de i norske museer opbevarte insektsamlinger.

Avdelingen har vært besøkt av dr. Musters, London, samt en rekke uten- og innenbys entomologer.

Fra løytnant Rolstad, Oslo, har avdelingen mottatt en samling sommerfugler, fortrinnsvis fra England. Den Norske Sydamerikalinje har gitt en del brasilianske sommerfugler og fru Mählen, Oslo, diverse insekter fra Sumatra. Dessuten er enkelte insekter

innkommnet fra : frøken Bay, Oslo, Braaten, Ø. Smestad, R. Bråvold, Tønsberg, H. Egner, Lillestrøm, frk. Fischer, Snarøen, Jensen & Co., Oslo, skogforvalter Klerck, Oslo, J. Kristiansen, Oslo, J. Larsen, Bekkelaget, konservator Lid, Bot. Mus., Chr. Matthiesen A/S, Oslo, O. Olsen, Trysil, dr. O. Olstad, Oslo, H. Pettersen, Hønefoss, S. Renberg, Oslo, J. Roll, Nordre Huseby, E. Skjerven, Slependen, fru E. Tollefsen, Oslo, og bestyrer Wollebæk, Bestun.

Avdelingens bibliotek er forøket med 273 journalnummer. Den dobbelte seddelkatalog er ført à jour.

Hovedbiblioteket er i budgettåret øket med 616 nye nummer. Både den alfabetiske og systematiske seddelkatalog er ført à jour, likeledes den spesifiserte katalog over hovedbibliotekets serie av ekspedisjonsberetninger.

I 1935—36 har Museet trådt i bytteforbindelse med: Arctic Institute U. S. S. R. Leningrad og Zool. Inst. u. Mus. d. Universität, Athen.

Av nye tidsskrifter har Museet fått følgende:

1. Bull. of the Nat. Hist. Survey, The Chicago Acad. Sci.
2. Transaction of the Arctic Inst. (Leningrad).
3. Bulletin of the Arctic Inst. (Leningrad).
4. Materials of the Arctic Inst. (Leningrad).
5. Mitteilungen d. Badischen Landesvereins f. Nat.kunde u. Nat.schutz in Freiburg in Breisgau.
6. Acta Institute et Musei Zoologicae Universitatis Atheniensis.
7. The Soviet Reindeer Industry.
8. Archives du Musée Zool. de l'Université de Moscou.
9. Abstracts of the works of the Zool. Inst. of the Moscow State University.
10. Fiskesport, Oslo.

Lektor Løyning har fungert som bibliotekar.

I budgettåret er følgende publikasjoner utgitt:

Johan Huus: Über den Fund von *Styela atlantica* (van Name) an der norwegischen Westküste mit Bemerkungen über die amphiatlantische Verbreitung einiger Ascidien — Bergens Museums Arbok 1936.

L. R. Natvig: »Til kamp mot flueplagen« (Sanitetsforeningens Blad Folkehelsen. Årg. 21, nr. 5, 1936). — »Anvendelse av levende fluelarver ved behandling av ondartede sår« (»Naturen«, nr. 5, 1936).

Alf Wollebæk: Gjennem Panamakanalen. (Norsk Geogr. Tidsskr. 1936.)

Dessuten er på grunnlag av museets materiale publisert følgende:

1. Fr. Lengersdorff, Bonn: »*Neosciara delicata* nov. spec.« (Norsk Ent. Tidsskr. IV, h. 1—2, Oslo 1935).
2. P. Lackschewitz, Liepaja: »Über *Limnophila nigronotata* Siebke (Dipt. Nematoc.) eine in Vergessenheit geratene Art.« (N. E. T. IV, h. 1—2, Oslo 1935.)
3. Karl-Herman Forslund, Stockholm: »Nya fynd av Trichoptera i Norge« (N. E. T., IV, h. 1—2, Oslo 1935.)
4. F. Nordström, Stockholm: »*Lycaeides* (*Lycaena*) *isemenias* Muig. subsp. norvegica n.« (N. E. T., IV, h. 1—2, Oslo 1935).

37. Mineralogisk-geologisk museum

Museet har i beretningsåret vært besøkt av 17 491 personer, hvorav 1139 skoleelever på den ukentlige åpningsdag for skoler. Oslo kommune, som i flere år hadde inndradd sin tidligere bevilgning til museet, har nu atter ydet et bidrag, og museet har derfor i beretningsåret atter holdt normale åpningstider, søndager og helligdager 12—15 og 18—20 samt tirsdager og fredager 13—15. Besøkende Osloskoler har vært fritatt for den vanlige avgift av 3 kroner pr. klasse.

Der er besvart 145 forespørsler om funn og innsendte prøver.

Mineralsamlingen er øket ved gaver fra Richmond E. Meyers, Bethlehem, Pa., U. S. A., bergingenior Joh. C. Andresen, Madrid, lektor Henrik Suleng, Halden, direktør W. Bennhold, Berlin, Karl Eriksen, Modum, Johan Eriksen, Oslo, prof. V. W. Goldschmidt, Oslo, dr. Gunnar Horn, Oslo, ved bytte med dipl.ing. Willy Hirsch, München, ved innkjøp fra Olaf Landsverk, Iveland, Kr. Stenvik, Oslo, Olaf Bjærke, Oslo, H. P. M. Henriksen, Oslo, A. Brager, Økern, Ole Chlausen, Kragerø, Nilsen og Linteien, Arøy, Langesundsfjord, ved innsamling foretatt av konservator Bjørlykke (stipendiereise til Kragerøtrakten og studentekskursjon til Råde) og av professor Goldschmidt (studentekskursjoner til Langesundsfjorden og Årvoll—Grorud).

Mineraler er avgitt som gave til amanuensis Chr. Schreuder og assistent Einar Jensen, Univ. kjem. lab., Richmond E. Meyers, U. S. A., dr. H. Bauer, Göttingen, Eidsvoll off. Landsgymnas, Universidad de Valencia, Follo Landbruksskole, Ski, Opland hagebruksskole, Lena, Elverum Folkehøgskule, lærer Jakob Birkeland, Søgne.

I bytte med dipl.ing. Willy Hirsch, München, Riksmuseets Mineralogiska Avdelning, Stockholm, The Royal Ontario Museum of Mineralogy, Toronto, dir. Carl Prager, Celle, Hannover.

Bergartsamlingen er øket ved innsamling foretatt av dr. Leif Størmer (materiale fra oyene på østsiden av Ytre Oslofjord) og av professor Goldschmidt (studentekskursjoner til Fensfeltet og Årvoll—Grorud).

Bergarter er avgitt som gave til prof. dr. R. Brinkman, Hamburg, Eidsvoll off. Lands gymnas, Universidad de Valencia, Follo Landbruksskole, dr. Balsillie, Edinburgh, dir. W. Bennhold, Berlin, Opland hagebruksskole, Lena, Elverum Folkehøgskule.

Av den *geologiske samling* er avgitt en del stykker til Follo Landbruksskole.

Samlingen av mikroskopiske preparater er øket med 243 tynnslip utført av preparant A. Granli.

Biblioteket

(Fellesbibliotek for Mineralogisk-geologisk og Paleontologisk Museum.)

	Tilvekst 1935—36.	Størrelse 30 juni 1936.
Enkeltverker	77	3 909
Særtrykk	239	9 827
Periodica	507	14 763
	823	28 499

Periodica fordeler sig på 701 ulike publikasjonsserier. Gaver til biblioteket er mottatt fra: statsgeolog Olaf Anton Broch, konservator Anatol Heintz, professor dr. Carl Fred. Kolderup, dr. Niels-Henr. Kolderup, dosent dr. F. Laves, Göttingen, dr. Otto Mellis, Riga, konservator Halvor Rosendahl, statsgeolog Trygve Strand og dr. Leif Størmer.

Videre er gaver mottatt fra følgende institusjoner: Botanisk museum, Det statistiske centralbyrå, Det kgl. Norske Videnskabers Selskab, Geografisk Institutt, Hawaiian Volcano Observatory, Meteorologisk Institutt, Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser, Norges geologiske undersøkelse, Norsk geologisk forening, Paleontologisk Museum, Universitetsbiblioteket og Zoologisk Museum.

Biblioteket mottar nu av periodiske publikasjoner 33 i abonnement og 231 periodiske publikasjoner fra 157 bytteforbindelser. Til disse er utsendt Norsk Geologisk Tidsskrift, bd. XV og XVI, 1.

Museets bestyrer var i beretningsårets første måneder prof. *J. Schetelig*. Han var da på grunn av sykdom forhindret fra å ta aktiv del i museumsarbeidet, og han avgikk ved døden den 17 oktober 1935. Under ledigheten fungerte konservator *I. Oftedal* som museets bestyrer (konstituert fra 1 september 1935), inntil prof. dr. *F. M. Goldschmidt* overtok bestyrelsen 1 april 1936.

Professor *Goldschmidt* har i beretningsåret vesentlig vært optatt med arbeide over nyttiggjørelse av norske mineralråstoffer, i særdeleshet om anvendelse av olivinsten til ildfast materiale. Arbeidet har gitt anledning til teknisk prøvedrift ved norske olivinstensforekomster og til omfattende tekniske forsøk i flere industriland. En rekke undersøkelser og forsøk blev også gjennomført ved museets laboratorier, hvorunder hr. K. Stenvik medvirket som assistent.

Videnskapelige publikasjoner i beretningsåret:

Rare Elements in Coal Ashes, Industrial and Engineering Chemistry, bd. 27, sept. 1935. — Geokjemiske forskningsarbeider i Göttingen, metallenes fordeling i naturen, Teknisk Ukeblad, nr. 11, 1936.

Efter innbydelse fra Dansk Geologisk Forening holdt han våren 1936 tre forelesninger over geokjemi og krystallkjemi i Kjøbenhavn.

Dosent dr. O. Mellis fra Riga har under hans ledelse utført videnskapelige arbeider ved Mineralogisk-geologisk Museum, samt deltatt i ekskursjoner i vårsemestret 1936.

Da arbeidsrommene i museets bygning i høi grad trengte til oppussing og reparasjon, og da enn videre vannledningsrørene for en stor del var igjengrodd, blev det våren 1936 søkt om ekstraordinær bevilgning til istandsettelse og forbedring av arbeidsrum og vannledningssystem, samt til delvis fornyelse av de elektriske anlegg, som ikke mere tilfredsstiller de nuværende krav til sikkerhet. Midlene hertil blev bevilget og arbeidet blir utført i begynnelsen av følgende budgettår. Utbedring og delvis fornyelse av centralopvarmingsanlegget er likeledes meget påkrevet og vil bli søkt om i følgende budgettår.

Videre søktes der om ekstraordinær bevilgning til komplettering og fornyelse av utstyr ved museets bibliotek og ved museets og Mineralogisk institutts laboratorier, samt til økning av driftsutgiftene ved laboratoriene i kommende termin; også disse midler blev bevilget.

I den geologiske utstillingssal er der i samarbeide med dr. Heintz og dr. Størmer gått i gang med nyordninger som var blitt nød-

vendige efter opdagelsen av permen i Oslofeltet. I samme sal er blitt utstillet tidligere utførte geologiske relieffkart over Kongsbergfeltet og Hovedøya.

Konservator *I. Oftedal* har, ved siden av det daglige arbeide i museet, bragt å jour mineral- og bergartsamlingens bytteforbindelser med utenlandske museer. Katalogisering av mineral-samlingen er påbegynt og fortsatt i siste halvdel av beretningsåret. I samarbeide med bestyreren er utarbeidet i grunntrekkene en plan for en paragenetisk oppstilling av det utstilte materiale i mineralsalens sidemontre. Der arbeides nu med en detaljert utformning av denne plan. Der er fortsatt med bearbeidelse av innsamlet bergartsmateriale.

Konservator *H. Bjørlykke* opholdt sig sommeren 1935 i 5 uker i Kragerø for å studere de granitiske pegmatittganger i Kragerø omegn med stipendium av Nansenfondet. Han innsamlet på denne reise et stort materiale av mineraler fra disse ganger og som er blitt undersøkt vesentlig ved røntgenspektrografiske metoder vinteren 1935—36. Ved hjelp av stipendiet fra Nansenfondet har han også fått utført sprengningsarbeider på en granitisk pegmatittgang hvori han tidligere har funnet et nytt mineral for å skaffe mere materiale av dette. Undersøkelsen av dette mineral pågår. Foruten det almindelige museumsarbeide har han i beretningsåret utført en rekke røntgenspektrografiske undersøkelser av norske mineraler og bergarter.

38. Det mineralogiske institutt

Bestyreren, dosent dr. *Tom. Barth*, har avgitt følgende beretning:

»Undertegnede overtok effektivt bestyrelsen av Mineralogisk Institutt den 17 februar 1936. Instituttet var da i meget slett forfatning både hvad arbeidsforhold, apparatur og øvrige hjelpemidler angikk. Det kunde derfor på ingen måte fylle sin opgave hverken som undervisningsinstitutt eller som forskningsinstitutt. Budgett-året var imidlertid så langt fremskredet og bevilgningene så små, at det har vært teknisk umulig for mig å rette på disse beklagelige forhold.

Ved ekstraordinær bevilgning fra Kirkedepartementet er der nu satt i gang arbeide for å innrede et par rum til Mineralogisk Institutt på Geologisk Museum, Tøien.«

39. Det paleontologiske museum

I beretningsåret har museet vært besøkt av 17 491 personer, herav 1139 skolebarn. At antallet av besøkende har øket så betraktelig, sammenlignet med forrige år (omtrent 40 pct. for publikum i almindelighet og 100 pct. for skolebarn) står i forbindelse med at museet takket være et bidrag fra Oslo kommune på 500 kroner igjen har vært i stand til å holde normale åpningstider 3 ganger om uken (tirsdag og fredag fra 13—15 og søndag fra 12—15 og fra 18—20), samt dessuten en spesiell åpningsdag for skoler (torsdag fra 10—14).

Den norske hovedsamling er øket ved innsamlinger av bestyrer konservator dr. A. Heintz fra ordoviciske og siluriske lag på Ringerike. Dr. L. Størmer har foretatt innsamlinger av fossiler fra ordoviciske lag på Hadeland. Høsten 1935 og våren 1936 har dr. Heintz, dr. Størmer og dr. Strand hjulpet konservator frøken Astrid Monsen fra Bergen å foreta innsamlinger av graptoliter fra Undre Didymograptusskifer, hovedsakelig fra Galgeberget, men også fra Slemmestad. På den store geologiske studentekskursjon under ledelse av professor Holtedahl og dr. Størmer er blit innsamlet materiale fra silur-lagene på øyene ved Holmestrand og fra de ordoviciske lag fra Frierfjord ved Brevik. Dessuten er innkommet en del fossiler innsamlet av museets personale på forskjellige mindre reiser, funnet på studentekskursjoner, tilsendt som gave fra private personer, foruten at en del er innkjøpt.

Den kvartærgeologiske samling er øket ved konservator H. Rosendahls innsamlinger av flint fra forskjellige lokaliteter, samt annet materiale fra ekskursjoner og undersøkelsesreiser, deriblandt fra de interessante fund ved Levang ved Kragero og fra nye fossilforekomster ved Holmenkollen. I samarbeide med ing. O. Large er det dessuten innsamlet materiale fra dypboringer i Oslo og omegn. Fra statsgeolog G. Holmsen har samlingen motatt originalmateriale fra fossilforekomster i Skådalen. Dessuten er det innkommet en rekke mindre gaver fra forskjellige deler av landet. En del materiale er også blitt innkjøpt.

Til *den utenlandske samling* er innkommet: En del fossiler fra Antarktisk Jura- og Krittavleiringer, innkjøpt av hr. Bråten. Fra professor Bassler, Smithsonian Institution, Washington, U. S. A., en samling av ca. 30 stykker diverse Cystoider og Blastoideer. Fra dr. Fenton W. Liberty, Iowa, er innkjøpt en stor samling av forskjellige prekambriske »alger« og diverse spor. Fra fru L. Gude, San Pedro, California, er kommet som gave en del rester

av fossilt tre og en del tertiære muslinger. Fra dr. N. Delle, Riga Universitet, er kommet en del bergartsprøver og fossiler fra Latvia's devon. Fra generalkonsul A. Wannag er kommet tre benfragmenter av *Bos taurus* og to vakre fotografier av kraniet av *Bos primigenius* fra Latvia. Fra H. P. M. Henriksen, Oslo, er innkjøpt en stor samling av fossiler fra forskjellige forma-sjoner fra Europa.

Til bearbeidelse og til sammenligning er avsendt følgende samlinger: Til konservator frøken Astrid Monsen, Bergen, en stor samling graptoliter fra Oslo og omegn. Til dr. Per Thorslund, Sveriges geologiska undersökning, Stockholm, eksemplarer av *Ampyx*. Til professor B. Knight, Princeton University, 2 eksemplarer av *Arctomphalus grandis*. Til professor Watson, London University, 3 eksemplarer av *Acanthoder*. Til professor Warthin, Poughkeepsie, N. Y., en samling devonske *Ostracodermer* fra Ellesmereland.

Som bytte er avsendt til: British museum of Nat. Hist., London, 9 eksemplarer av *Poraspider* fra Spitsbergen. Til Museum of Comparative Zoology, Cambridge Museum, Mass., U. S. A., 14 eksemplarer av *Poraspider* fra Spitsbergen. Til American Museum of Nat. Hist., New York, 8 eksemplarer av *Poraspider* fra Spitsbergen. Til Princeton University, New Jersey, 4 eksemplarer av *Anaspider* fra Norge, 3 eksemplarer av *Acanthaspider* fra Spitsbergen, 4 eksemplarer av fragmenter av panserfisk fra Grønland, 5 eksemplarer av *Poraspider* fra Spitsbergen og 25 forskjellige avstøpninger av devonfisk. Til Smithsonian Institution, Washington, 14 eksemplarer av *Poraspider* fra Spitsbergen. Til Magyar Nezeti Museum, Budapest, en del gipsavstøpninger av panserfisk. Til professor Bassler, Smithsonian Institution, 9 forskjellige *Helio-litider* og 5 rugose koraller fra Norsk silur.

Til bearbeidelse er innkommet fra Preussische Geologische Landes-Anstalt, Berlin, en del *Eurypterid*-materiale fra Rheinland til bestemmelse og beskrivelse (til dr. Størmer).

Da katalogiseringen av den norske hovedsamling blev avsluttet siste år, er man i år begynt med finbestemmelse av de norske hovedsamlinger. Samtidig blir alle originalstykker uttatt. Dette meget viktige arbeide utføres av dr. L. Størmer. Arbeidet med ordningen, grovbestemmelsen og nummereringen av utenlandske samlinger skrider frem. I årets løp er kambro-siluriske samlinger fra Sverige, Böhmen og Estland samt en del samlinger fra arktiske strøk blitt ordnet. Man har lagt særlig stort arbeide på ordningen av samlingene fra Spitsbergens Mesozoikum. Pro-

fessor Frebold fra Kjøbenhavn tilbragte i begynnelsen av 1936 en måneds tid ved museet og under hans ledelse blev største delen av materialet bestemt og ordnet.

Arbeidet i museet er således i beretningsåret hovedsakelig blitt konsentrert om ordningen og bestemmelsen av samlingene. I høstsemestret blev en del supplerende undervisningsmateriale vedrørende kursene i paleontologi tatt ut og sendt til Blindern.

I beretningsåret er museet blitt besøkt av følgende utenlandske videnskapsmenn: Professor Frebold, Kjøbenhavn, for å studere arktiske samlinger, dr. Whestol, London, for å se på museets fiskesamlinger, professor Sun, Peping, for å studere norsk ordovocium, dr. Delle, Riga, har opholdt sig i museet fra april måned for å studere norske fossiler.

Museets midlertidige assistent, dr. T. Strand, blev fra februar 1936 ansatt som statsgeolog. Dr. L. Størmer fungerte som hans vikar til utgangen av budgettåret.

Konservator dr. A. Heintz, konstituert bestyrer av Paleontologisk Museum, gir særskilt beretning om sitt arbeide.

Konservator H. Rosendahl har foruten det ordinære museumsarbeide begynt en systematisk undersøkelse av flintens forekomster i Norge. Han har også foretatt undersøkelser og til dels utgraving av spesielt interessante forekomster på Nøtterøy, Levang, Austagder og Telemark. Dessuten er en rekke nye forekomster av kvartærfossiler som kommer tilsyne ved byggevirkosomhet og annen graving i Oslo og omegn blitt undersøkt av ham.

I vårsemestret har han holdt kvartærgeologisk kurs for gjennomsnittlig 6 tilhørere. Dessuten har han ledet en rekke kvartærgeologiske ekskursjoner.

Dr. T. Strand, midlertidig assistent ved Det paleontologiske museum, har i beretningsåret arbeidet med ordningen av de utenlandske samlinger i museet.

Dr. L. Størmer som har vikariert for dr. Strand fra februar 1936, har arbeidet med bestemmelse og ordning av de norske hovedsamlinger. Dessuten har han bearbeidet Merostomata fra Rhinsk devon.

Det ordinære arbeide med fotografering og tegning er blitt utført av frøken L. Monsen, frøken L. Barstad og frøken B. Bay. Frøken B. Falck har fortsatt arbeidet ved museet. Hun har arbeidet med fotografering, katalogisering og nummerering av museets samlinger og har dessuten utført størsteparten av museets kontorarbeide.

I beretningsåret er publisert:

J. Kiær & A. Heintz: The Downtonian and Devonian Vertebrates of Spitsbergen. V. Suborder Cyathaspida. Part. I. Skr. Svalb. og Ishavet, nr. 40, 1935.

A. Heintz: How the fishes learned to swim. Smiths. Inst. Ann. rep. 1935. — Hvordan hvirveldyrene har erobret det faste land. »Naturen« 1935. — Holonema-Reste aus Devon Spitsbergen. N. Geol. Tidsskr., bd. 15, 1935.

H. Rosendahl: Danmark og Norge. Ei geologisk jamstilling og samanlikning. »Naturen« 1935. — Theodor Kjerulf. Norsk biografisk leksikon. — Jakob Schetelig. Bibliografi. N. Geol. Tidsskr., bd. 16, 1936. — Roches employées dans l'âge de la pierre au Finnmark. Inst. Saml. Kulturforsk., bd. 32, 1936.

L. Størmer: Contribution to the Geology of the Southern Part of the Oslofjord. N. Geol. Tidsskr., bd. 15, 1935. — Dictyocaris, Salter, a large crustacean from the upper Silurian and Downtonian. N. Geol. Tidsskr., bd. 15, 1935. — Mixopterus Dolichocheilus (Laurie Ms.) a Downtonian Eurypterid from Scotland. Summ. of Progr. of the Geol. Survey for 1934, Part II, London 1936.

Av »Contributions from the Paleontological Museum, Oslo« er i beretningsåret utkommet følgende nummer:

Nr. 20. J. Kiær and A. Heintz: The Downtonian and Devonian Vertebrates of Spitsbergen. V. Suborder Cyathaspida, Part. I.

Nr. 21. A. Heintz: Holonema-Reste aus den Devon Spitsbergens.

Nr. 22. L. Størmer: Dictyocaris, Salter, a large crustacean from the upper Silurian and Devonian.

Nr. 23. O. A. Høeg: The lower Permian Flora of the Oslo Region.

40. Det geologisk-paleontologiske institutt

Der er dels innkjøpt, dels på instituttet forferdiget adskillig nytt undervisningsmaterieell, vesentlig kartar og plancher. Et Zeiss »Superikonta« fotografisk kamera er anskaffet. I lesesalen er montert et 7 m langt geologisk panorama over Oslo-trakten, malt av instituttets tegne- og kontordame, frk. R. Smit. En del bøker er anskaffet til lesesalen. For øvrig er der arbeidet med en rekke videnskapelige oppgaver.

Bestyreren, professor Holtedahl, har i terminen offentliggjort:

1. A new Example of a Submarine Fault Line along a Continental Border. Det Kgl. Norske Videnskabers Selskab, Forh., B. VIII. 2. Den norske landmasses begrensnung mot havet. Norsk Geografisk Tidsskrift. B. V. 3. Jakob Schetelig, nekrolog. Videnskaps-Akademiets årbok for 1935.

41. Det botaniske museum

Samlingen av norske karplanter er også dette år øket sterkt. Med støtte av Nansenfondet har Museets bestyrer foretatt innsamlinger på Toten, dr. Erling Christophersen i Gudbrandsdalen og konservator Johannes Lid på Hardangervidda. Med støtte fra Museet har vaktmester Olaf Hanssen og stipendiat Torkel Lillefosse foretatt innsamlinger på Vestlandet og botanikeren Yngvar Mejland i Nordreisa i Troms fylke. På den botaniske studenterekskursjon til Sunnhordland i juni 1936 blev innsamlet et betydelig herbariemateriale. En hel del verdifullt materiale er også blitt innlevert av følgende botanikere, som til sine undersøkelser har hatt stipendier av Nansenfondet eller av det Rathkeske legat: I Akershus stud. real. Per Størmer, i Valdres stud. real. Asbjørn Hagen, i Telemark lektor Brynjulv Sjøtveit, i Nordfjord cand. mag. Ingvald Søreide, på Møre cand. mag. Bjørn Bjørlykke, cand. real. Georg og Karen Hygen og stud. real. Nils Søvik, i Troms fylke overlærer Peter Benum, cand. real. Jakob Vaage og lektor Reidar Jørgensen. Som gave til denne samling har fhv. overlærer O. Nyhuus skjenket hvad han ennå hadde liggende av norske planter, så hele hans store norske herbarium nu er blitt Museets eiendom. Fra fru Louise Strøm har Museet som gave mottatt avdøde professor Hagbarth Strøms etterlatte herbarium, som inneholder en hel del verdifullt materiale fra forskjellige deler av vårt land. Betydeligere gaver til denne samling er videre mottatt fra stud. real. Eilif Dahl, lektor S. O. F. Omang, stud. med. Conrad Platou, gravør Halfdan Rui, professor Gunnar Samuelsson og gårdbruker Knut Strompdal. Mindre samlinger og enkelte planter har man dessuten mottatt fra kirkesanger Johannes Apold, rektor Axel Arrhenius, fru Ingeborg Bache Brecke, distriktlæge Joachim Devold, dr. Helmut Friedel, lektor Harald Goksøyr, hr. Petter Hansen, lærer Nils Hauge, godseier G. F. Heiberg, stipendiat Hans H. H. Heiberg, frk. Nina Heintz, gårdbruker Johan Hjelmeseth, lektor A. Holdhus, folkehøgskulebestyrar Olav Holdhus, stud. real. Per Holmsen, assistent Kristian Horn, hr. Olaf Jansen, overrettsdommer F. Jebe, statsmykolog Ivar Jørstad, gårdbruker Olav S. Jørstad, stud. polyt. Kristen Klaveness, hr. Johannes O. Kvalheim, lektor Fr. Lange, kaptein Trygve Larsen, overgartner L. Larsson, hr. Ivar E. Lind, kirkesanger Bertel Lunde, professor Bernt Lyngge, frk. Louise Møller, cand. med. August J. Nissen, stipendiat Øivind Nissen, hr. Oddvin Rei-sæter, overlærer Askill Røskeland, lektor Anton Røstad, ekspe-

ditør Nicolai Stabenfeldt, stud. art. Thor Storm og professor Carl Størmø. Fra de botaniske avdelinger ved Bergens Museum og ved Riksmuseet i Stockholm er materiale av norske karplanter mottatt i bytte. I alt er samlingen av norske karplanter i årets løp øket med ca. 9000 eksemplarer.

Materiale av norske karplanter har i studieøiemed vært utlånt til dr. Th. Arwidsson, Stockholm (Empetrum), Botanisk Museum, Lund (Poa), Botanisk Museum, Uppsala (Carex), professor Alvar Palmgren, Helsingfors (Carices fulvellae) og Riksmuseets botaniske avdeling, Stockholm (Rubus-arter). Nytilkommet materiale av en del kritiske slekter er blitt bestemt eller revidert av følgende spesialister: Asplenium av dr. Carl Christensen, Kjøbenhavn, og professor Gunnar Samuelsson, Stockholm; Hieracium av lektor S. O. F. Omang, Oslo; Luzula av professor Gunnar Samuelsson; Rosa av skifteforvalter F. Jebe, Oslo; Taraxacum av med. cand. Gustaf Haglund, Lund.

Av dubletter av norske karplanter er i alt ca. 1300 ekspl. sendt i bytte til Bergens Museum, British Museum (London), Gray Herbarium (Cambridge, Mass), Riksmuseets botaniske avdeling (Stockholm), Tromsø Museum, de botaniske museer i Kyoto (Japan), Kjøbenhavn og Tartu (Estland) samt til følgende private botanikere: K. H. Lidström (Hovslätt, Sverige) og B. O. Wolden (Iowa, U. S. A.).

Samlingen av arktiske karplanter er øket med i alt ca. 250 ark, mottatt som gave fra Bergens Museums botan. avdeling og fiskerikonsulent Thor Iversen, Bergen (planter fra Svalbard), Riksmuseet, Stockholm (planter fra Novaya Zembjya), komminister J. Lagerkranz, Stockholm, og telegrafist John Thorsteinson (grønlandske planter), dr. Nils Lid (islandske planter), og dr. H. Steffen, Allenstein (planter fra øen Kolguev). Arktiske karplanter har i studieøiemed vært utlånt til fru Elisabeth Ekman materiale av slekten Draba, cand. med. Gustaf Haglund (Taraxacum) og til dr. H. Steffen. I bytte er dubletter av arktiske karplanter sendt til dr. George Desplantes (Cote d'Or) og til dr. H. Steffen (Allenstein).

Samlingen av utenlandske karplanter er øket med ca. 1100 ark, innkommet som gave eller bytte fra Bishop Museum (Honolulu), New York Botanical Garden, hr. George Desplantes (Cote d'Or), frk. Gudrun Holmboe, lektor S. O. F. Omang, professor J. Ohwi (Kyoto) og hr. B. O. Wolden (Iowa). Fra Lunds botaniska bytesforening er innkjøpt noen få svenske karplanter. I bytte har

man til denne samling motatt *Exsiccata Grayana* fasc. VI og Lipmaa: *Estonian Plants*, fasc. II.

Mosesamlingen er betydelig øket. Til denne samling har man fra stud. real. Per Størmer mottatt ca. 1000 ekspl. innsamlet på Håøya ved Drøbak. Dessuten er materiale mottatt fra konservatorene Christophersen og Lid, fra prof. A. Le Roy Andrews (Ithaca), The British Bryological Society, stud. real. Eilif Dahl, professor H. Gams (Innsbruck), dr. A. J. Grout (Newfane, Vermont), stud. real. Asbjørn Hagen (Oslo), fiskerikonsulent Thor Iversen (Bergen), professor Gunnar Samuelsson (Stockholm), professor H. Sasaoka (Tokyo), amanuensis Stig Waldheim (Lund). Ved kjøp er erhvervet Verdoorn: *Hepat. select. et critic.* nr. 401—450 og *Musci select. et critic.* nr. 101—150, A. Kopsch: *Bryothec. Saxou.* nr. 501—600, samt 2 moser fra Lunds Botan. Bytesforening. Moser er sendt i bytte til The British Bryological Society, dr. A. J. Grout, dr. F. Krawiec (Poznan), Lunds Botan. Bytesforening, prof. H. Sasaoka (Tokyo), D. K. Zerow (Kiew), samt Videnskaps-selskapet i Trondheim. Materiale fra mosesamlingen har vært utlånt til dr. Th. Arwidsson (Stockholm), dr. A. J. Grout (Newfane, Verm.), cand. real. Karen Hygen (Bergen), apoteker C. Jensen (Kjøbenhavn), lærer P. J. Lund (Hjørring) og amanuensis Stig Waldheim (Lund).

Også lavsamlingen er vokset sterkt. Stud. real. Per Størmer har innlevert ca. 500 laver fra Håøya ved Drøbak, og norske laver er dessuten innsamlet av cand. mag. Bjørn Bjørlykke (Oslo), konservatorene Christophersen og Lid, stud. real. Eilif Dahl (Oslo), stud. real. Asbjørn Hagen (Oslo), professor Bernt Lyng (Oslo), professor Gunnar Samuelsson (Stockholm) samt av Museets bestyrer. Fra Riksmuseets botaniske avdeling, Stockholm, har man gjennom prof. Lyng mottatt ca. 1500 ekpl. dubletter av laver, samlet i Vest-Grønland 1871 av prof. Th. M. Fries og nu bestemt av Lyng. Likeså har man fra Det Botaniske Museum i Kjøbenhavn mottatt ca. 170 ekspl. av vestgrønlandske laver, innsamlet 1932 av museumsinspektør Johs. Grøntved og senere bestemt av prof. Lyng. Fra dr. Nicholas Polunin (Oxford) er mottatt 200 laver fra Hudson Bay. Utenlandske laver er dessuten mottatt fra dr. P. Cretzoiu (Bucarest), fil. mag. T. E. Hasselrot (Uppsala), dr. J. Hillmann (Pankow—Berlin), fiskerikonsulent Thor Iversen (Bergen), dr. A. Schade (Dresden), kaptein C. Stenholm (Gøteborg); dessuten er noen få laver innkjøpt fra Lunds Botan. Bytesforening. Fra Bergens Museum er som gave mottatt fasc. V—VI av J. Havaas: *Lich. Norv. occid. exsicc.*, fra Botanisk Museum,

Helsingfors, Räsänen: Lich. Fenn. exsicc. fasc. I—III, fra Riksmuseets botan. avdeling, Stockholm, Malme: Lich. Austroamer. exsicc. fasc. XII—XIII, fra dr. F. Krawiec (Poznan) fasc. II av hans eksikkatverk Lichen. Polon. exsicc. Dublettmateriale av norske og især av arktiske laver er sendt i bytte til Videnskaps-selskapet i Trondheim, Botanisk Museum i Kjøbenhavn, Riksmuseets botan. avdeling (Stockholm), British Museum of Natural History (London) samt til fil. lic. Sten Ahlner (Uppsala). Materiale av laver har vært utlånt til fil. lic. Sten Ahlner (Uppsala), fil. mag. T. E. Hasselrot (Uppsala) og til dr. A. H. Magnusson (Goteborg).

Soppsamlingen er som sedvanlig blitt betydelig øket ved statsmykolog Ivar Jørstads innsamlinger av norske parasittsopper og andre sopper, og likeledes ved materiale som er innsendt til statsmykologen fra de forskjellige deler av landet. Norske sopper er dessuten innlevert av frk. Gudrun Holmboe, konservator J. Lid, frk. Johanne Nitter, stud. real. Per Størmer samt av Museets bestyrer. Utenlandske sopper er mottatt i bytte fra prof. A. L. Guyot (Grignon) og professor G. Viennot-Bourgin (Grignon). Av eksikkatverker er i bytte mottatt J. Liro: Mycotheca Fennica fasc. 1—6. Ved kjøp er erhvervet 16 sopper fra Lunds Botan. Bytesforening. Dublettmateriale av sopper er sendt i bytte til prof. A. L. Guyot (Grignon) og dr. A. Pilat (Prag). Materiale fra soppsamlingen har vært utlånt til dr. K. Ceip (Prag), professor J. I. Liro (Helsingfors, dr. W. Neuhoff (Königsberg) og til fil. kand. K. G. Ridelius (Uppsala).

Algesamlingen er øket ved innsamlinger av stud. real. Eilif Dahl (Oslo) og lektor Ingrid Jorde (Bergen).

De senere års sterke tilvekst har gjort det helt ugjærlig å holde montering og innordning av det år for år nytilkomne materiale å jour med tilveksten. Mens tilveksten er øket sterkt er Museets virkemidler tvert om blitt mindre. Det er av største viktighet for Museets videre utvikling at den tilstand snart må kunne afhjelpes, og at Museet må kunne få den utvidelse av arbeidshjelpen det i så høi grad trenger.

Kritiske karplanter er blitt revidert av bestyreren og av begge konservatorer foruten av de ovenfor nevnte spesialister. Statsmykolog Jørstad har revidert det nytilkomne soppmateriale, professor Lynge lavmaterialet, konservator Lid og stud. real. Størmer en betydelig del av de nytilkomne moser. Hovedomordningen av moseherbariet er fortsatt ved konservatorene Christophersen og Lid.

Foruten 7 hovedfagsstuderende har lektor S. O. F. Omang, overlærer Askell Røskeland og cand. real. Ivar Tollan hatt fast arbeidsplass begge semestrene til videnskapelige arbeider. Prof. Th. Schjelderup-Ebbe har fortsatt sine undersøkelser over spireevnen hos gamle frø. Arbeidet med fremstillingen av detaljerte utbredelseskarter for et stort antall av våre kystplanter (og til dels også andre norske, plantegeografisk viktige karplanter) er fortsatt med støtte av Universitetets Jubileumsfond. Under bestyrerens tilsyn er arbeidet for en vesentlig del utført av cand. mag. Waldemar Eriksen. Fra en rekke fremmede museer har materiale til disse karter vært utlånt. Professor Helmut Gams (Innsbruck) med 4 elever opholdt sig i Museet i dagene 11—15 august 1935. Dessuten av andre fremmede botanikere som har arbeidet i Museet kan nevnes dr. Lucy M. Cranwell og dr. Lucy M. Moore (Auckland, New Zealand), professor Alvar Palmgren (Helsingfors), professor Gunnar Samuelsson (Stockholm) og jågmästare V. Ålund (Stockholm).

Til den utstilte studiesamling har dr. Erling Christophersen skjenket flere interessante objekter fra Samoa, vaktmester Olaf Hanssen vakre »heksekoster« på forskjellige norske treslag m. m., hr. Peter Klefstad taug av »furupert«, gartner S. Steinsvoll makrosporofyll av *Cycas*. Den Finske Legasjon i Oslo har skjenket et stammetverrsnitt av »Frihetsbjerken« fra 1914, som stod i Legasjonens have ved Drammensveien, og likeledes den minnetavle med innskrift, som hadde vært festet til treets stamme.

Biblioteket er som sedvanlig især øket ved tidsskrifter mottatt i bytte for »Nyt Magasin for Naturvidenskapene«. Flere verdifulle nye bytteforbindelser er i årets løp kommet til. Biblioteket er i beretningsåret optellet og viste pr. 16 mars 1936 et antall av 14 555 bind, heri medregnet separatavtrykk og årganger av periodiske publikasjoner. Dessverre har det i senere år langtfra vært mulig å holde innbindingen av de forskjellige serier å jour.

I beretningsåret er publisert:

Olaf Hanssen: Eit botanisk motiv i gamal norsk treskurd i Gudbrandsdalen (Aarbok for Dølaringen 1935). — Kyrkjesteinen i Eksingdalen (Ung Noreg 1935) — Smånøgde vokstrar (Naturen 1935). — I »Trollskog« (Tidsskr. f. Skogbruk 1935). — Litt om epifyt-tre (Naturen 1936). — Dessuten forskjellige småstykker i »Naturen« og andre steder.

Olof J. Hasslow: Norges Characeer (Nytt Mag. f. Naturv., bd. 75, Oslo 1935).

Jens Holmboe: »Treet som fanden flådde geita under« (Mål og Minne 1936). — Über *Nigritella nigra* (L.) Rehb., ihre Verbreitung und Geschichte in Skandinavien (Berichte d. Schweizer. Botan. Gesellsch., Bd. 46, Bern 1936). — Om »hærbug« og dens forekomst ved elvene i Trøndelag i sagatiden (Svensk Botan. Tidskr., bd. 30, Stockholm 1936). — Dessuten biografier av botanikere i Norsk Biograf. Leksikon.

Ivar Jørstad: Uredinales and Ustilaginales of Trøndelag (Det Kgl. Norske Videnskapselskaps Skrifter 1935, nr. 38, Trondheim 1935).

O. Nyhuus: Floraen i Trysil (Nytt Mag. f. Naturv., bd. 76, Oslo 1936). Utgitt med innledning av Jens Holmboe.

S. O. F. Omang: Die Hieracien Norwegens, I. Piloselloidea. Oslo 1935. Utgitt av Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo.

42. Den botaniske have

Havens ordinære drift har vært fortsatt på samme måte som i de senere år, med store innskrenkninger på grunn av det sterkt nedskårne budgett. Det er av største viktighet for havens fremtid at budgettet snart igjen må kunne bringes op i normal høide. Likesom de to forrige somrer er også sommeren 1936 med kollegiets samtykke havens sydvestre hjørne leid ut til Bjerneviks teater for å skaffe noen ekstraordinær inntekt.

Oparbeidelsen av området mellom den gamle botaniske have og de Geologiske og Zoologiske museer er fortsatt gjennom hele beretningsåret, ved hjelp av den ekstraordinære bevilgning som er gitt hertil. Arbeidet har foregått på samme måte som nærmere omtalt i forrige årsberetning. Ved beretningsårets utløp var den aller vesentligste del av vei- og planeringsarbeidene fullført, og hele anlegget ventes å skulle bli ferdig våren 1937. Allerede våren 1936 var man nådd så langt, at et betydelig antall trær og busker (i alt henved 700) da kunde plantes ut. Stauregjerdet som skilte det ny tillagte område fra den eldre have blev fjernet våren 1936, så haven nu går i ett med anlegget omkring de Geologiske og Zoologiske museer.

Med stor imøtekommenhet har Oslo Telefonanlegg, uten utgift for haven, fjernet en stor ledningsmast i nyanlegget og flere skjemmende luftkabler. Isteden er telefonledningene ført frem i underjordiske kabler.

I Tøyen hovedgård er sommeren 1936 foretatt hovedreparasjon av taket og loftsetasjen. Under vestre sidefløi er jordmassene ut-

gravet og grunnmuren innvendig avstivet med betong. Ved sprengning gjennom en liten fjellrygg vest for bygningen er skaffet avløp for vann som tidligere intet avløp hadde. Under arbeidet støtte man på et tidligere ukjent muret hvelv, eventuelt fra 1600-årene. Husholdningskjeller blev innredet for vaktmesterleiligheten, som tidligere ingen kjeller hadde. I bryggerhuset blev taket løftet og tak og vegger pusset med cement.

Sommervannledningen er ført frem ca. 90 m til nytteplante-stykket, hvor hittil vann helt har manglet.

Ved hjelp av en ekstraordinær bevilgning blev sommeren 1935 anskaffet en motordreven gressklippemaskin, som viser sig å være meget hensiktsmessig og driftsikker.

Eftersommeren 1935 var meget tørr, og kunstig vanning var i stor utstrekning nødvendig helt til sist i august. Utover høsten holdt været sig lenge mildt med avvekslende regn- og opholdsperioder. Den første frostnatt intraff først den 21 oktober, og først natten til 23 november frøs marken til. Vinteren var sne-rik. Havens planter klarte derfor stort sett vinteren usedvanlig godt, og tapsprocenten var liten. Til tross for den store sne-mengde blev dog ikke sneen liggende lenger utover våren enn den pleier, og vårarbeidet i haven kunde begynne til almindelig tid (omkring 20 april). En tørkeperiode i mai og juni gjorde en del kunstig vanning nødvendig. Ellers var våren og for-sommeren meget gunstig for havens planter.

Våren 1936 er ca. 3200 sådd i haven, dels direkte på friland og dels i benk for senere utplantning.

Haven har i årets løp stått i bytteforbindelse med 302 fremmede botaniske haver og lignende institusjoner i alle 5 verdensdeler, med hvem man har utvekslet frøkataloger. I bytte fra fremmede haver er mottatt 11366 porsjoner av frø eller levende planter, mens til de samme haver herfra er sendt 9248 porsjoner.

Gaver av frø eller levende planter er mottatt fra Rogalands landbruksskole samt fra vaktmester L. Aasheim (Oslo), frk. Christensen (Oslo), dr. Helmut Friedel (Østerrike), vaktmester Olaf Hanssen (Oslo), frk. Gudrun Holmboe (Oslo), M. Johansen (Oslo), dr. L. Kreyberg (Oslo), konservator Johannes Lid (Oslo), frk. Bertha Pedersen (Oslo), stud. polyt. J. H. Reimers (Oslo), dr. Thekla Resvoll (Bestun), fylkesskololærer V. Rosseland (Koper-vik), dr. A. W. Schiander (Oslo), gartner S. Steinsvoll (Oslo). Særlig må dessuten fremheves verdifulle gaver av levende planter fra de botaniske haver i Amsterdam, Glasgow og Kjøbenhavn, en større samling kaktusplanter (125 ekspl.) fra maleren Erik Brandt

(Oslo), levende eksemplarer av »fluefangeren« (Dionaea muscipula) fra dr. Alfred Gundersen (Brooklyn), rikholdige og særlig verdifulle sendinger av frø og blomsterløk fra Kaare Strand (Santiago de Chile) og J. Sundberg-Høynes (Seattle, Wash., U. S. A.). Stipendiat T. Lillefosse (Strandebarm) har for havens regning innsamlet en hel del frø og levende planter på Vestlandet. En rekke forskjellige levende planter er også medbragt fra bestyrerens ekskursjoner i forskjellige deler av landet.

Fra en rekke forskjellige firmaer i Holland og Belgia er innkjøpt et utvalg av nyere georginesorter, hvorav ikke få har vist sig meget verdifulle som prydplanter.

Fra frk. Borghild Schulz (Trondheim) har man mottatt et portrett av hennes avdøde far, havens tidligere overgartner, Th. Schulz (død 1914).

Våren 1936 var havens assistent, cand. mag. Kristian Horn, ca. halvannen måned permittert fra sin stilling. Som hans vikar fungerte cand. real. Ivar Tollan. Med stipendium av Universitetets jubileumsfond foretok gartner S. Steinsvoll i august 1935 en studiereise til botaniske haver i Skottland, England, Frankrike, Belgia, Holland, Tyskland og Danmark. Gartnerelev Steinar Prytz har fra 1 april 1936 til beretningsårets utgang hatt permisjon for å kunne gjøre bruk av et stipendium han hadde mottatt av Sosialdepartementet til studier ved Kew Gardens ved London. Som hans vikar blev antatt Jørgen Gjerud fra Eidsberg i Østfold.

43. Det farmasøitiske institutt

30 studerende blev optatt ved instituttet høsten 1935. 142 studenter hadde søkt om optagelse.

Instituttet har i året 1935—1936 vært åpent for studerende de 5 første dager i uken. I vårsemestret er det dessuten blitt holdt forelesninger og kurser i farmasøitisk teknikk om lørdagene.

I beretningsåret har 28 studerende bestått 1ste avdelings eksamen. I høstsemestret 1935 avla 25 studerende 2den avdelings eksamen og begynte umiddelbart derefter studiet til 3dje avdeling av apotekereksamen. Høsten 1935 avholdtes for første gang 3dje avdelings eksamen som blev fullendt av 30 studerende.

De studerende til 1ste avdeling hørte forelesninger og deltok i kurser i botanikk under ledelse av professor B. Lyngø og i fysikk under ledelse av dosent Th. Wereide.

I høstsemestret 1935 begynte undervisningen for 3dje avdelings studerende i bakteriologi og hygiene under ledelse av professor Th. Thjøtta.

*Avdeling A. Galenisk farmasi*Bestyrer: Professor *A. Jermstad*

De praktiske øvelser i galenisk farmasi begynte 4 september 1935 og blev gjennomført med assistanse av amanuensis og assistent til begynnelsen av 3dje avdelings eksamen. I øvelsene deltok 31 studerende. Fra 19 mai 1936—15 juni gjennomgikk 25 studerende praktiske øvelser i galenisk farmasi. I høstsemestret 1935 blev det foretatt ekskursjoner til Nyegaard & Co., A/S, Oslo, samt Apotekernes Laboratorium A/S, Skøyen, og i vårsemestret 1936 til A/S Moss Glasværk samt A/S De Forenede blikkemballasjefabrikker, Moss.

I beretningsåret har apoteker Moa ledet kurser i farmasøitisk teknikk og apoteker A. J. Smith gitt undervisning i latin og reseptlesning for 1ste avdelings studerende.

For 3dje avdelings studerende avholdt disponent J. Treider kurser i handelslære med bokholderi. Forelesninger over lov-kunnskap blev holdt av politiadjutant H. Refsum.

I beretningsåret blev publisert:

A. Jermstad og Ottar Østby: 1. Om farvete glass og deres evne til å beskytte mot lys. Norges Apotekerforenings Tidsskrift 1935, 242. 2. Alkohol- og eterbestemmelse i Aether spirituosus og i Tinctura Valerianae aetherea. Sammesteds 1935, 282. 3. Aqua Amygdalae amarae og dets holdbarhet. Sammesteds 1935, 285. 4. Über die Wertbestimmung von Chinaweinen. Pharmazeutische Zentrallhalle 1936, 313.

*Avdeling B: Farmasøitisk kjemi*Bestyrer: Professor *B. Samdahl*.

I høstsemestret 1935 har 23 studerende til 3dje avdeling av apotekereksamen gjennomgått de praktiske øvelser i preparativ farmasøitisk kjemi og til dels påbegynt de praktiske øvelser i farmasøitisk-kjemiske analyser. Under ledelse av dr. R. Nicolaysen blev der i slutten av semestret for de samme 23 studenter avholdt et kortere praktisk kursus i biologisk kjemi. I vårsemestret 1936 fortsattes de praktiske øvelser i farmasøitisk-kjemisk analyse. Dessuten blev der, under ledelse av stads-kjemiker L. Wilhelmsen avholdt et kortere praktisk kursus i næringsmiddelkjemi og toksikologi for de samme 23 studenter. I beretningsåret har der arbeidet 2 hospitanter ved avdelingen.

Der blev foretatt ekskursjoner til: Den Norske Ætherfabrik, Melkeforsyningen, Fællesslagteriet.

14 januar 1935 fratrådte dr. T. Hornemann som amanuensis. I hans sted blev cand. pharm. Tor Christiansen ansatt 1 februar. Som midlertidig assistent blev cand. pharm. Harald Gausåker ansatt 1 mars.

I beretningsåret er offentliggjort:

B. Samdahl et Chr. Fr. Weider: Sur quelques esters d'aminoalcools avec l'acide acridine-9-carboxylique. Bull. Soc. Chim. de France 1935, p. 2008.

B. Samdahl: Kort oversikt over den kjemiske krig, med særlig henblikk på apotekerens opgaver ved beskyttelsen av den civile befolkning. Norges Apotekerforenings Tidsskrift 1936, p. 71.

Avdeling C: Farmakognosi

Bestyrer: Professor *Finn Kolle*

Mikroskopiske øvelser er avholdt i høstsemestret for 3dje avdelings studerende til apotekereksamen efter den nye undervisningsordning. Antall av elever har vært 25. I undervisningen har medvirket avdelingens amanuensis dr. Carl Stousland, og efter hans overgang til annen stilling 1 mars 1936 hans efterfølger assistent cand. pharm. Egil Ramstad.

Samtlige offisielle og en del ikke offisinelle drogers anatomiske bygning er gjennomgått. Det er også utført et større antall drogepulveranalyser, mellem 70 og 100 analyser pr. elev, og likeledes foretatt undersøkelser av ca. 25 forskjellige teblandinger.

Gaver til Farmakognostisk samling er mottatt fra: Amanuensis dr. Thekla Resvold, Oslo, og fra assistent Kris. E. Gloppe, Oslo.

Gaver til Farmasøitisk institutts bibliotek fra: Apoteker Olaf Simonsen, Stabekk, apoteker J. Tronslien, Oslo, apoteker H. T. Offerdahl, Oslo, professor dr. Carl. Faurholdt, Farm. Lærestalt, Kjøbenhavn, Farm. Lærestalt, Kjøbenhavn, cand. pharm. J. C. Jespersen, Farm. Lærestalt, Kjøbenhavn, Farmaceutiska Föreningen, Stockholm, E. Merck, Darmstadt, Schimmel & Co., A. G., Leipzig, Chemische Fabrik vormals Sandoz, Basel, Academie de Médecine, Ruménia, Committee of Revision of the Pharmacopoeia of U. S. A.

Gaver til avdeling A's og B's samlinger fra: Apoteker M. Mortensen, Tvedestrand, cand. real. Luzanski, Oslo, Chemische Fabrik vormals Sandoz, Basel, Scheering-Kahlbaum A. G., Berlin, E. Merck, Darmstadt, Bayer I. G., Elberfeld.

Gaver til Farmasøitisk Museum fra: Apoteker G. Bjørnson, Tønsberg, apoteker J. Tronslien, Oslo, generalsekretær J. A. Brendel, Oslo.

Kapitel VI

Almindelige universitetsanliggender

1. Universitetsfestligheter

Immatrikuleringen

av årets studenter foregikk 2 september 1935. Mottagelsen av studentene fant sted kl. 10 om morgenen på Universitetsplassen. Studentene samledes på Tullinløkken og marsjerte gjennom de to porter fra Universitetshaven inn på plassen foran Domus Media, mens Filharmoniske Selskaps orkester spilte Hyldningsmarschen av Sigurd Jorsalfar. De nye studenter blev hilst velkommen av kollegiets nestformann, professor dr. A. W. Brøgger i en kort tale fra søilehallens trapp. Studentersangforeningen sang derefter »Hellig er studentens kald« og ledsaget av Filharmoniske orkester Griegs »Landkjenning« med operasanger John Neergaard som solist. Mottagelseshøitideligheten avsluttet med at forsamlingen ledsaget av orkestret sang første og siste vers av fedrelandssangen.

Immatrikuleringen foregikk derefter fra kl. 11³⁰ dels i den nye festsal, hvor professor dr. Otto Lous Mohr og professor dr. A. W. Brøgger immatrikulerte studentene henholdsvis på real- og latinlinjen, dels i den gamle festsal, hvor professor dr. I. Wedervang foretok immatrikuleringen av studentene på engelsklinjen og den norrøne linje.

Årsfesten

holdtes den 3 september kl. 12 i den nye festsal. Til stede var de av årets studenter som skulde studere ved Universitetet, 50- og 25-årsstudentene samt en rekke innbudne autoriteter i stat og kommune. Under universitetslærernes og studenterrepresentantenes prosesjon gjennom salen spilte Filharmoniske Selskaps orkester Svendsens »Festpolonese«.

Studentersangforeningen innledet høitideligheten med å synge »Integer vitae«, hvorpå Universitetets rektor, professor Sem Sæland holdt festtalen. Derefter utførte Filharmoniske Selskaps orkester Johan Svendsens Rapsodi nr. 3. Rektor gav derpå meddelelse om årets prisbelønninger og gullmedaljer. Kvinnelige Studenters Sangforening sang »Ære det evige forår« og Studentersangforeningen sang Monrad Johansens »Gamle Noreg«, hvorefter festen avsluttet med første og siste vers av fedrelandssangen, utført av Filharmoniske Selskaps orkester, sangforeningene og forsamlingen.

2. Almanakken.

29 februar 1936 overdrog kollegiet professor *Sigurd Kolsrud* arbeidet med den ny-norske utgave på samme betingelser som det hittil hadde vært utført av nuværende riksprogramchef, tidligere dosent ved Universitetet, *Olav Midttun*, idet han hadde å rette sig efter instruks fra kollegiet og (eller almanakkomitéen).

3. Adresser og representasjon

Adresse til Universitetet i Budapest

Professor *Konrad Nielsen* overrakte som Universitetets representant i september 1935 følgende adresse:

Rector et Senatus Universitatis Regiae Fredericianae Osloensis
Rectori magnifico et illustrissimo Senatui Universitatis Regiae
Hungaricae de fundatore Petro Cardinali Pázmány nuncupatae
Budapestinensis, S. P. D.

Gratias Vobis agimus, viri illustrissimi, quod litteris ad nos perhumaniter missis ad festum diem celebrandum quo ante hos trecentos annos Universitas Vestra condita est, invitastis. Sic quoque illa intima studiorum societas, qua universitates omnes, quaecunque ubicunque in omni terrarum orbe sunt, tamquam vinculo forti inter se conectuntur, optime confirmatur. Neque hoc praesertim tempore supervacaneum est sacra saecularia communiter celebrare, ut proventu studiorum uberrimo laeti, quem Vestra Universitas iam patriae Vestrae et omnibus doctis tulit, novum saeculum faustum fortunatum Vobis auspiciemus.

Semper Vestra Universitas tamquam propugnaculum invictum eruditionis et ingenuae doctrinae extitit. Sincero animo admiramur lumina illa ingenii, quae scientiam illustrarunt, genus humanum erudiverunt. Neque talia artium liberalium decora Vobis in futurum deerunt — felix illa indoles Hungarici ingenii, semper indefessi, semper in adversis sperantis, sine dubio novam humanitatis segetem Vestro populo populisque omnibus feret.

Talia Vobis bona fausta felicia precamur.

Adresse til Universitetet i London

Rektor *Sem Sæland* overrakte som Universitetets representant i juni 1936 følgende adresse:

Det Kongelige Frederiks Universitet, Oslo is happy to convey its congratulations to The University of London now celebrating the centenary of its foundation. Our University will always

gratefully remember the men who, under the aegis of the University of London, have been promoters of scholarship and of free, independent thinking. The high ideals which they have set forth, and the work so successfully accomplished by them, will be of lasting value for the benefit not of the British people alone, but of mankind.

Our University feels a particular pleasure in sending its sincere greetings to a University created in the very centre of a country with which Norway has entertained so long and intimate relations.

Adresse til Universitetet i Heidelberg

Til jubileet sendte Universitetet i juni 1936 følgende adresse: Det Kongelige Frederiks Universitet, Oslo bringer Der Ruprecht-Karls Universität zu Heidelberg zur 550-jährigen Feier ihres Bestehens die besten Glückwünsche dar. Als die älteste deutsche Hochschule kann die Heidelberger Universität bei dieser Feier auf ein Wirken zurückblicken, das nicht nur in der Geschichte des deutschen Volkes, sondern auch im Kulturleben unseres ganzen Weltteils tiefe Spuren hinterlassen hat.

Durch die Zeiten hat sie immer in jener gewaltigen Bildungsarbeit hervorgeragt, die den deutschen Universitäten und der deutschen Wissenschaft eine führende Stellung in der Weltkultur verschafft hat, und auf vielen Gebieten hat sie im Laufe der vergangenen Jahrhunderte unter ihren zahlreichen hervorragenden Lehrern eine Reihe von bahnbrechenden Geister gehabt, die der menschlichen Forschung und Erkenntnis neue Felder eröffnet haben.

Nicht zum wenigsten ist sie für unsere Universität von großer Bedeutung gewesen, die so viele wertvolle Anregungen eben vom deutschen Kulturleben bekommen hat, und für welche die Universitäten Deutschlands in mancher Hinsicht vorbildlich gewesen sind. Besonders wünschen wir, den aufrichtigen Dank unserer Universität für die Gastfreundlichkeit zu überbringen, welche norwegische Studenten immer in Heidelberg gefunden haben, wo viele von unseren ehemaligen und jetzigen Universitätslehrern mit zahlreichen andern Norwegern ihre akademische Ausbildung erhalten haben, und womit sie stets durch die Bande persönlicher Gefühle verknüpft gewesen sind.

4. Universitetets representasjon ved jubileer og kongresser

Universitetets rektor, professor *Sem Sæland*, møtte ved Norges Tekniske Høiskoles 25-årsjubileum 15 september 1935.

Professor *Wilhelm Schencke* møtte som Norges offisielle ut-sending ved den 6te internasjonale religionshistoriske kongress i september 1935 i Bruxelles.

Professor *Konrad Nielsen* blev ved kgl. resol. av 13 september 1935 opnevnt som Norges offisielle representant ved Universitetet i Budapests 300-årsjubileum, hvor han overbragte adresse fra Uni-versitetet.

Professor *Johan Hjort* blev av kollegiet bemyndiget til å møte som Universitetets representant ved Harvard College, Cambridge, Mass., 300-årsjubileum 16—18 september 1936, hvor han skulde utnevnes til æresdoktor.

8 februar 1936 opnevnte kollegiet som Universitetets represen-tanter ved den 4 internasjonale lingvistikongress i Kjøbenhavn 27 august—1 september s. å. professorene *Olaf Broch* og *Sten Konow*. Herrene blev også opnevnt som offisielle representanter for Norge.

14 mars 1936 opnevnte kollegiet bestyrer av Myntkabinettet *Hans Holst* som Universitetets representant ved den internasjonale numismatiske kongress i London 30 juni—3 juli s. å. Ved kgl. resol. av 3 april blev han også opnevnt som offisiell representant for Norge.

18 april 1936 opnevnte kollegiet professor *Anders Bugge* som Universitetets representant ved den XV. internasjonale kunst-historikerkongress i Sveits 31 august—9 september s. å. Som hans varamann blev opnevnt dr. philos. H. P. L'orange.

20 juni 1936 opnevnte kollegiet professor *Oscar Albert Johnsen* som Universitetets representant til 2nen sesjon av den inter-nasjonale videnskapelige prehistoriske og protohistoriske kongress i Oslo 3—9 august s. å.

5. Lykønskningstelegrammer

17 juni 1936 sendte Universitetet lykønskningstelegram til Irlands Universitets 25-årsjubileum.

6. Komiteer

13 august 1935 opnevnte rektor professor *Carl Schiøtz* som medlem av en komité som Landbruksdepartementet aktet å nedsette til å behandle spørsmålet om en fettplan.

21 september 1935 opnevnte kollegiet professor *D. A. Seip* som varamann for professor Halvdan Koht i Det pedagogiske seminars råd.

9 september 1935 opnevnte kollegiet på ny professor *Kristine Bonnevie* som formann i Universitetets Kringkastingsnevnd for årene 1936 og 1937. Som medlem av nevnden etter dosent E. W. Selmer blev for samme tidsrum opnevnt professor *A. W. Brøgger*.

14 november 1935 meddelte Det historisk-filosofiske fakultet at det hadde valgt som fakultetets representant i Studentstipendiekomitéen professor *Eiliv Skard* etter professor Jakob Sverdrup.

21 desember 1935 gjenvalgte kollegiet for tidsrummet 1 april 1935—31 mars 1940 dosent *Hjalmar Broch* som bestyrer av Den biologiske stasjon i Drøbak og likeledes tilsynskomiteéns medlemmer professorene *Kristine Bonnevie*, *H. H. Gran*, *Johan Hjort* og *Otto Lous Mohr*.

11 januar 1936 opnevnte kollegiet som medlemmer av innstillingskomitéen for generalkonsul O. J. Storms Stipendiefond de nuværende medlemmer professor *Olaf Broch* og *Olav Hanssen* for tiden 1936—1938. For professor Brochs vedkommende så lenge han blir stående som professor (1937).

22 februar 1936 gjenvalgte kollegiet professor *Johan Hjort* som medlem av A/S Norsk Varekrigsforsikrings Fonds råd likesom varamannen professor *Otto Lous Mohr* blev gjenvalgt. Som medlem av rådet etter professor Jakob Schetelig blev for den gjenværende del av funksjonstiden, nemlig til høsten 1938 valgt professor *Olaf Holtedahl*.

29 februar 1936 opnevnte kollegiet på ny professor *Jens Holmboe*, med varamann professor *H. H. Gran*, som medlem av styret for 1905-fondet for landbruksforskning for årene 1936—1938.

2 mai 1936 opnevnte kollegiet etter anmodning fra Norden, norsk forening for nordisk samarbeide, rektor som Universitetets representant til å delta i drøftelse av spørsmålet om hvilken sammen-setning en komité som skal være organ for et nordisk akademisk samarbeide bør ha.

25 april 1936 opnevnte kollegiet professor *Frede Castberg* som medlem av den komité som i henhold til punkt 3 i statutter for Studentenes lånefond skal forberede og forelegge alle saker ved-

rørende forvaltningen og anvendelsen av fondet til kollegiets avgjørelse.

20 juni 1936 opnevnte kollegiet til styre for Målførearkivet professorene *Sigurd Kolsrud*, *Magnus Olsen* og *Didrik Arup Seip*.

7. Gaver

Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskap meddelte ved generaldirektør Aubert at styret hadde stillet til disposisjon for året 1 juli 1935—30 juni 1936 16 000 kroner som forutsattes anvendt til 4 stipendier, 2 til Universitetet og 2 til Norges Tekniske Høiskole, til systematiske vitenskapelige arbeider med deuterium.

Skibsreder Erling H. Samuelson skjenket etter innberetning fra Det medisinske fakultet i september 1935 10 000 kroner til Det bakteriologiske institutt. Han anmodet om at beløpet etter den nye professors nærmere bestemmelse måtte bli anvendt til å lette arbeidsvilkårene for dette fag.

En læge som ønsket å være anonym sendte med skrivelse av 25 februar 1935 1650 kroner for derved å tilbakebetale med renter og rentesrenter de penger han i sin studietid mottok som transgstipendier i tiden juli 1910—juni 1913.

I kollegiets møte 23 mai 1936 forelå meddelelse fra overlærer Joh. Nordhagen om at han vilde forære Det teologiske fakultet et maleri han har malt for 10 år siden: »Gudstjeneste i Veldre kirke« med daværende sogneprest Brochmann på prekestolen. Maleriet blev ophengt i Det teologiske fakultetsværelse.

8. Universitetets samling av portretter og byster

5 november 1935 blev et portrett av Poul Heegaard malt av Fredrik Hveding efter opdrag av professorens elever og venner avslørt og overdratt til Universitetet. Efter givernes ønske blev maleriet ophengt i Universitets-instituttens bygning på Blindern.

9. Universitets-doktorers meddelelser om forelesninger inntatt i forelesningskatalogen

11 november 1935 besluttet kollegiet at doktorer som i henhold til sin jus docendi melder forelesninger ved Universitetet skal ha adgang til å få meddelelsen derom inntatt i Universitetets forelesningskatalog, men således at sådanne forelesninger samles på et sted efter de ordinære forelesninger og at det skjer henvisning til disse under vedkommende fakultets forelesninger.

10. Eksamenstestimonier

9 november 1935 vedtok kollegiet etter forslag fra Det farmasøitiske institutt tekst for vidnesbyrd for bestått apotekereksamen.

11. Deling av eksamensavgift ved den nye juridiske embedseksamen

28 februar 1936 samtykket Kirkedepartementet i at avgiften kr. 100,00 til juridisk embedseksamen etter ny ordning blev delt slik at studentene betalte kr. 50,00 ved anmeldelse til hver av de to avdelinger.

12. Universitetets studentkontor

Som bestyrer av dette nyoprettede kontor ansatte kollegiet 25 januar 1936 etter forslag fra styret for kontoret cand. theol. *Berge Øverland*.

13. Forståelsen av universitetslovens §§ 21 og 22

Ved besettelsen av professoratet i medisin (hud- og veneriske sykdommer) blev der mot sakens behandling ved Universitetet fra et par av ansøkerne rettet anker med hensyn til fremgangsmåten ved opnevning av komité til å bedømme ansøkerne.

Kirkedepartementet innhentet — også av hensyn til at forståelsen av Universitetslovens § 22 har betydning ut over det foreliggende tilfelle — uttalelse fra Justisdepartementet og Regjeringsadvokaten om fortolkningen av Universitetslovens §§ 21 og 22 (referert nedenfor i Justisdepartementets Lovavdelings P. M.).

Kirkedepartementet oversendte med skrivelse av 29 november 1935 sakens dokumenter (spesifisert i skrivelser) til Regjeringsadvokaten og uttalte:

»Da spørsmålet om forståelsen av Universitetslovens § 22 har betydning utover det i forannevnte dokumenter omhandlede tilfelle, og vil bli aktuelt i den aller nærmeste fremtid ved opnevning av bedømmelseskommité for »professoratet i de disipliner som knytter sig til begrepet arbeidslære«, tør man utbe sig hr. Regjeringsadvokatens uttalelse om de i dokumentene omhandlede spørsmål.

Særlig vil departementet ha interesse av å få følgende spørsmål besvart:

1. Må ikke bestemmelsen i § 22 om »hvorvidt der til bedømmelsen av de om et professorembede innkomne ansøkinger skal tilkalles menn utenfor Universitetet... avgjøres av Kongen« for-

stås slik, at det tilligger Kongen ikke bare å avgjøre hvorvidt der skal tilkalles menn utenfor Universitetet, men også hvilke menn der skal tilkalles?

2. Er Kongen bundet til ved resolusjonen å opnevne det samme antall og de samme personer som er bragt i forslag av Universitetet?
3. I tilfelle spørsmål 2 besvares benektende: Kan Kongen beslutte at der skal tilkalles menn, om hvem Universitetet ikke har avgitt uttalelse?
4. Kan Universitetet etter at det ved kongelig resolusjon er bestemt hvor mange og hvilke personer skal *tilkalles* supplere bedømmelseskomitéen med menn innenfor Universitetet utover hvad der i resolusjonen og det foredrag som ligger til grunn for den er forutsatt?
5. Er det noe til hinder for ved nedsettelsen av en bedømmelseskomité etter § 22 å gi Universitetet adgang til å opnevne et bestemt antall medlemmer av bedømmelseskomitéen i tillegg til de ved kongelig resolusjon opnevnte, når bestemmelse herom inntas i resolusjonen eller det i foredraget uttrykkelig angis som en forutsetning ved opnevningen?»

Regjeringsadvokatens uttalelse av 3 februar 1935 lyder så:

»Idet jeg hermed sender tilbake de dokumenter som fulgte med det ærede Departements brev av 29 f. m. skal jeg tillate mig å uttale:

I universitetsfundatsen av 1824 er følgende bestemt angående Universitetets befatning med embedsbesettelser: (§ 20) »Naar noget læreembede ved Universitetet skal besættes bør til vejledning ved det underdanigste forslag som derom indgives, det akademiske kollegiums betænkning forinden være indhentet.«

Såvidt jeg kan se kom der ikke noen endring i eller tillegg til denne bestemmelse før vedtagelsen av den nye universitetslov (9 oktober 1905).

Om der finnes andre lovbestemmelser fremgår dette iallfall ikke av ophevelsesparagrafen i loven av 1905.

Før 1905 inneholdt da lovgivningen om Universitetet ingen annen spesialregel enn den, at det akademiske kollegiums betenkning skulde foreligge forinnen innstilling om besettelse blev avgitt og besettelsen fant sted, cfr. parallellen i hoiesterretslovens § 34 (nu ophevet). At denne betenkning ikke var bindende var en likefrem følge av statsordning.

Ved den nye universitetslovs § 21 endredes den tidligere regel derhen, at »*fakultetets* og kollegiets betenkning skal være avgitte innen et professorembede opprettes eller kunngjøres ledig så vel som innen innstilling angående besettelse foredras Kongen til avgjørelse.«

At fakultetet nu blev nevnt i loven var alene en stadfestelse av det som utviklingen hadde ført med sig. I Universitetets første tid var antallet av lærere så ringe, at en trengte regler for det tilfelle at fakultetet kun bestod av 2 medlemmer. Eftersom forholdene blev større, måtte det si sig selv, at retten og plikten (eller rettere sagt plikten og retten) til å gi uttalelser om ansokers videnskapelige kvalifikasjoner i realiteten måtte gå over til fakultetet.

Forsåvidt kan en derfor med full føie si, at den regel som blev lovfestet i 1824, fremdeles er gjeldende.

I 1905 fikk imidlertid reglen en tilføielse, nemlig den som inneholdes i lovens § 22:

»Hvorvidt der til Bedømmelsen af de om et Professorembede indkomne Ansøgninger skal tilkalles Mænd udenfor Universitetet, samt om der skal afholdes Prøver, afgjøres af Kongen, efterat vedkommende Fakultets og Kollegiets Udtalelse er afgiven.«

Også forsåvidt har den nye lov alene stadfestet det, som den historiske utvikling hadde ført med sig. Prøver (konkurransforelesninger) var vel kjent også i den eldre lovs tid, likeså nedsettelse av et utvalg til bedømmelse av disse, og om jeg ikke tar meget feil, også tilkallelse til dette bedømmelsesutvalg av menn utenfor Universitetet. I det tilfelle at slik tilkallelse av menn medførte utgift, var det en selvfølge at tilkallelsen alene kunde skje efter regjeringsbeslutning, og selv om så ikke var tilfelle, tilsa god skikk og orden at Universitetet ikke uten tillatelse fra administrasjonen gav andre anledning til offisielt å delta i eller forberede uttalelser som efter loven skulde avgis av det.

Der foreligger derfor ingen grunn til å anta, at man ved denne bestemmelse har hatt noen annen hensikt enn å lovfeste den tilstand som den historiske utvikling hadde skapt. Og ganske spesielt er det fri fantasi uten grunnlag i faktiske forhold når det er gjort gjeldende, at bestemmelsen i § 22 er gitt for å hindre Universitetets »selvsupplering«. Så meget sikrere er dette som der ikke er påvist noe tilfelle før 1905 av uenighet eller mistenning mellom statsmaktene og Universitetet på dette område. En helt annen sak er det selvfølgelig, at statsmaktene fra tid til annen har kunnet ønske andre retninger og synsmåter represen-

tert ved Universitetet enn de som hyldedes av professorenes flertall. Da besettelsen helt lå og ligger i Kongens hånd, hadde denne alltid makten til å sette sig ut over Universitetets ønsker, likesom Stortinget med virkning hevdet sin rett til å bevilge gasjer til professorstillinger under den forutsetning at de blev besatt med bestemt angitte personer.

Der kan derfor ikke ut fra historiske grunner eller fra utviklingen hentes noe argument for at det i 1905 var hensikten å lovfeste et annet forhold mellem regjeringen og Universitetet om det som forelå tidligere.

Imidlertid kan en lovbestemmelse utvilsomt ha følger som en ikke tenkte på ved dens vedtagelse, og det er derfor grunn til å prøve forholdet mellem lovens paragraf 21 og 22.

Såvidt jeg ser er forholdet dette:

Det påhviler nu som for fakultetet og kollegiet å avgi »betenkning« om et professorembedes besettelse;

sådan betenkning er selvfølgelig en universitetssak;

fakultet og kollegium har da som plikt og rett å forberede denne betenkning på den måte de finner rettest, dog således at betenkningen i alle tilfelle blir fakultetets og kollegiets;

av § 22 kan sluttet, hvad man for øvrig i alle tilfelle måtte anta, at man som hittil kunde nedsette et utvalg til å gi uttalelse i første hånd, forutsatt at utvalget bestod av Universitetets egne folk;

men hermed fulgte for fakultetets vedkommende ikke mer enn at de av dets medlemmer som ikke opnevntes, var fritatt for å delta i førstehåndsbehandlingen, derimot *ikke at de var forhindret* i å delta, hvis de så ønsket. Dette er en nødvendig logisk følge av, at det er fakultetet, altså alle dets medlemmer som avgir uttalelse;

utvalgets uttalelse avgis i første hånd til bruk for fakultet og kollegium;

Kongen kan med eller uten andragende fra Universitetet bestemme at der skal »tilkalles menn utenfor Universitetet til bedømmelse«; efter ordene betyr dette, at menn utenfor Universitetet opnevnes til å delta ved siden av mennene innenfor Universitetet (jfr. § 19³);

der er ikke gitt Kongen adgang til å opnevne menn innefor Universitetet;

det er derfor Universitetets egne organer som selv bestemmer, om det hele fakultet skal delta i førstehåndsbehandlingen sammen med de av Kongen opnevnte menn utenfor Universitetet,

eller om flere eller færre av fakultetets medlemmer skal fritas for dette hverv; som før nevnt hindrer dette ikke noe fakultetsmedlem i å delta i den hele behandling om han så måtte ønske;

om et utvalg består dels av menn utenfor, dels av menn innenfor universitetslærernes rekke, er dets uttalelse i like grad en uttalelse til fakultetet (og kollegium);

fakultet (og kollegium) står fritt i sin avgjørelse av hvilken vekt det vil legge på utvalgets uttalelse;

vedkommende statsråd og Kongen står fritt i sin avgjørelse av hvilken vekt de vil legge på fakultetets (og kollegiets) uttalelse.

Når det i § 22 uttales at Kongen avgjør om der skal tilkalles menn utenfor Universitetet, bør det medføre at han rettslig står fritt i sitt valg av mennene. Dette hindrer ikke at Universitetet som etter loven skal uttale sig om hvorvidt menn utenfra bør tilkalles, også bør gis anledning til å uttale sig om de menn som skal samarbeide med Universitetet.

Jeg er opmerksom på at Kongen sedvanemessig har opnevnt også de menn innenfor fakultetet som har fungert som medlemmer av bedømmelseskomitéen. Etter mitt skjønn bør dette ikke tillegges vekt. Hele ordningen lå inntil 1905 utenfor loven, og det kunde da — så meget mere som Universitetets forslag både om at bedømmelsesutvalg skulde opnevnes og om dettes sammensetning alltid blev fulgt — synes naturlig at det hele utvalg blev opnevnt. Om enn dette til noen grad fordunklet bedømmelsesutvalgets stilling som fakultetets (kollegiets) hjelpemiddel, kunde det ikke forandre det faktum at så var det efter loven.«

Departementet sendte samme dag som det skrev til Regjeringsadvokaten også sakens dokumenter til Justisdepartementet (spesifisert i skrivelsen), idet det uttalte:

»Da spørsmålet om forståelsen av Universitetslovens § 22 har betydning utover det i dokumentene omhandlede tilfelle, og vil bli aktuelt i den aller nærmeste fremtid ved opnevning av bedømmelseskomité for »professoratet i de disipliner som knytter sig til begrepet arbeidslære« skal man anmode om det ærede departements uttalelse om de spørsmål som er omhandlet i dokumentene.«

Justisdepartementet meddelte i skrivelse av 12 desember 1935 følgende:

»Efter departementets mening har advokat . . . likesom advokat . . . misforstått loven, når han i sin betenkning oppfatter § 22 derhen at når der skal »tilkalles« menn utenfor Universitetet, skal disse utgjøre en »spesiell bedømmelseskomisjon« uten noen

forbindelse med Universitetets myndigheter. § 22 taler overhode ikke om noen spesiell bedømmelseskommissjon, men om *tilkallelse* av menn til å delta i den bedømmelse som Universitetets myndigheter og da i første rekke vedkommende fakultet skal foreta i henhold til § 21. I almindelighet vil vel det naturlige være at de tilkalte, eventuelt av Kongen opnevnte sakkyndige utenfor Universitetet og de av fakultetet av dets midte opnevnte enten *alle* avgir sine uttalelser hver for sig, eller *alle* samarbeider ved bedømmelsen.

I § 22 sies det ikke at Kongen skal *opnevne* vedkommende sakkyndige utenfor Universitetet, og der kan ikke antas å være noe til hinder for at han overlater til Universitetet selv å velge dem. Vil Kongen selv opnevne dem, må han etter § 22 først høre vedkommende fakultets og kollegiets uttalelse også om personvalget.

De mottatte dokumenter følger tilbake. Likeledes følger avskrift av Lovavdelingens P. M. av 19 november sistleden (sendt det ærede departement med skrivelse av 20 samme måned og levert tilbake underhånden).«

Det av Lovavdelingen avgitte P. M. er:

»Efterat fristen for søknader til dette professorat var utlopet og søknadene oversendt Det medisinske fakultet, foretok fakultetet i møte 29 januar 1935 valg av sakkyndige som fikk i oppdrag å »avgi en uttalelse til fakultetets veiledning om ansøkernes videnskapelige kvalifikasjoner basert på de med ansøkningene innsendte videnskapelige arbeider. Fakultetet ønsker at uttalelsen må inneholde en vurdering av ansøkernes videnskapelige arbeider, en sammenligning mellom dem og innstilling av ansøkerne i rekkefølge på basis av en sådan sammenligning.«

Som sakkyndige blev med 9 mot 6 stemmer valgt: Professor Cedercreutz, Helsingfors, professor Almkvist, Stockholm, professor Th. Frølich, Oslo, fhv. overlæge E. H. Hansteen, Oslo og overlæge for spedalske sykdommer, dr. med. H. P. Lie.

Efterat de sakkyndige hadde avgitt sine uttalelser, vedtok fakultetet i møte 24 september 1935 at det skulde holdes »videre konkurranseprøver« mellom samtlige ansøkere. Professor Klaus Hansen foreslo at bedømmelsen av prøveforelesningene skulde overlates den allerede opnevnte komité, supplert med 2 utenlandske sakkyndige. Prof. Langfeldt foreslo: »Komitéen suppleres ikke«, og dette forslag blev vedtatt mot Klaus Hansens stemme.

I skr. av 26 september 1935 til Det akademiske kollegium anmodet fakultetet »om kollegiets bistand til at de nevnte prøver tillates avholdt og — i så tilfelle — at de fire av de ovenfor

nevnte herrer som ikke er medlemmer av fakultetet, d. v. s. Cedercreutz, Almkvist, Hansteen og Lie, blir tilkalt til å påhøre og bedømme prøvene.« Fakultetet uttaler i skr. at »det er fakultetets forutsetning at de samme sakkyndige som har avgitt uttalelser om ansøkernes videnskapelige publikasjoner til fakultetets veiledning, skal avgi motiverte uttalelser om sin opfatning av konkurranseprøvenes utfall.«

Kollegiet sluttet sig til fakultetets forslag, som blev tatt til følge ved kgl. res. av 11 oktober 1935, jfr. Universitetsloven av 9 oktober 1905 § 22.

To av ansøkerne til professoratet, dr. med. Guldberg og dr. Hval, har overfor Kirkedepartementet protestert mot fakultetets opnevning av prof. Frølich som medlem av bedømmelseskomitéen. De mener at Frølich, som er professor i barnesykdommer, ikke er i besiddelse av den sakkunnskap som bør være en avgjort forutsetning for deltagelsen i bedømmelsen av ansøkere nettop til professorat i hudsykdommer. De mener også at fakultetets suppleringskomité er lite forenelig med den *bestemmelsesrett som er tillagt Kongen efter Universitetslovens § 22*. Guldberg og Hval henstiller til Kirkedepartementet å foranledige at den av Kongen opnevnte komité ved kgl. res. suppleres med 1 eller helst 2 utenlandske sakkyndige, *idet Universitetet samtidig underrettes om at komitéen ikke kan suppleres fra Universitetets side*.

(Efter melding i pressen har dr. Hval nu mottatt ansettelse som prosekutor ved et institutt i Bergen og har trukket sig tilbake som ansøker til professoratet.)

Gjenpart av Guldberg og Hvals skr. av 15 oktober d. å. til Kirkedepartementet, av en skrivelse av 18 s. m. fra adv. E. Getz til Kirkedepartementet og av fakultetets utredning i saken, datert 23 s. m., er underhånden overlevert statsråden, som har anmodet Lovavdelingen om en uttalelse.

Fakultetet uttaler i den nevnte utredning side 9 at når kgl. bemyndigelse til å opnevne sakkyndige ved bedømmelsen av konkurranseprøvene bare er søkt forsåvidt angår Cedercreutz, Almkvist, Hansteen og Lie, er dette »den helt regulære fremgangsmåte efter Universitetslovens § 22 som uttaler: »Hvorvidt der til bedømmelsen av de om et professorembede innkomne ansøknings skal *tilkalles* menn utenfor Universitetet samt om der skal avholdes prøver, avgjøres av Kongen efterat vedkommende fakultets og kollegiets uttalelse er avgitt.« Den femte sakkyndige, professor Frølich, tilhører Universitetet og berøres derfor ikke av Universitetslovens bestemmelse.« Side 13 anføres bl. a.: »Til dette valg

(d. v. s. valget av Frolich) trenges ikke, og er derfor heller ikke søkt om Kongens bemyndigelse. Det er efter Universitetsloven Universitetets ansvarlige instanser som utpeker de sakkyndige hvis mening de ønsker å høre (se § 21). Alene hvis det gjelder tilkallelser av menn utenfor Universitetet eller hvis det skal avholdes konkurranseprøver, kreves derfor Kongens særskilte bemyndigelse. Det riktige saksforhold har jo for øvrig funnet sitt uttrykk i selve formuleringen av den *fulne kgl. resolusjon* hvor det heter, ikke at man »opnevner«, men at »*Det akademiske kollegium bemyndiges til å tilkalle*« — hvorefter følger navnene på de av fakultetet utpekte sakkyndige som ikke tilhører Universitetet.«

Jeg er enig i fakultetets opfatning. Efter Universitetsloven avgjør Kongen »*hvorvidt der til bedømmelsen . . . skal tilkalles menn utenfor Universitetet*«. Loven forutsetter således tydelig at det hører under Universitetets egne myndigheter, fakultet og kollegium, å foreta bedømmelsen. Det er da klart at det ikke trenges kgl. res. forat fakultetet eller kollegium skal kunne opnevne noen av Universitetets egne lærere som sakkyndige til å bedømme prøvene og på grunnlag herav gi uttalelse om søkerne før fakultet og kollegium avgir innstilling. Og den omstendighet at det dessuten tilkalles folk utenfor Universitetet til å delta i bedømmelsen, i henhold til kgl. res., kan ikke gjøre noen forskjell.

M. h. t. forarbeidene til Universitetsloven skal jeg bare nevne at i et lovutkast avgitt av kollegiet i 1890 (bilag Ot.prp. nr. 14 1890) var i § 27 foreslått en bestemmelse om at til bedømmelsen av de om et professorembede innkomne ansøkninger kan senatet (d. v. s. kollegiet) efter forslag fra vedkommende *fakultet* nedsette en *censur-komité, hvortil også kan tilkalles menn utenfor Universitetet*. I Ot.prp. nr. 14 1890 blev bestemmelsen om nedsettelse av censurkomité sløifet (og myndigheten til å treffe bestemmelse om tilkallelse av menn utenfor Universitetet lagt til Kongen i samsvarende med den tidligere ordning, res. 20 november 1837). Som begrundelse anfører Kirkedepartementet i prp. side 13: »I lovteksten å opta uttrykkelig bemyndigelse for senatet til å nedsette en censurkomité av universitetslærere ansees overflødig, da senatet allerede i egenskap av Universitetets styrelse må ansees berettiget dertil.«

Forarbeidene kan for øvrig ikke sees å inneholde noe av interesse for spørsmålet.«

DET KONGELIGE FREDERIKS UNIVERSITET MATRIKSEL

FOR ÅRET 1936

Reallinjen, side 2 — Engelsklinjen, side 116 — Latinlinjen, side 198
Norrønlina, side 268.

Forkortelser.

Å = Ålesunds skole.	L. = Larviks skole.
A. og V. = Aars og Voss skole, Oslo.	Lh. = Lillehammer skole.
Ak. = Akers gymnasium.	M. = Molde skole.
Ar. = Arendals off. skole.	Ma. = Mandal skole.
B. = Bergens katedralskole.	N. = Narvik skole.
Be. = Berles skole, Oslo.	Ns. = Nissens skole, Oslo.
Bg. = Berg skole, V. Aker.	Nt. = Notodden skole.
Bø. = Bodø off. skole.	O. = Oslo katedralskole.
D. = Drammens off. skole.	Od. = Orkdal landsgymnas.
E. = Eidsvoll landsgymnas.	R. = Ringerikes skole, Hønefoss.
F. = Frogner skole, Oslo.	Ri. = Riis skole, V. Aker.
Fb. = Fagerborg skole, Oslo.	Ro. = Rogaland landsgymnas.
Fi. = Firda gymnas.	S. = Stavanger katedralskole.
Fs. = Fredrikstad skole.	Sb. = Sarpsborg skole.
G. = Grefsen skole, V. Aker.	Sk. = Skiens off. skole.
Gj. = Gjøvik skole.	Sl. = Steinkjer landsgymnasium
H. = Hamar katedralskole.	St. = Stabekk skole.
Hd. = Haldens off. skole.	Sy. = Sydneshaugens skole, Bergen.
Hg. = Hegdehaugens skole, Oslo.	T. = Trondheim katedralskole.
Ho. = Hornnes landsgymnas.	Ta. = Tanks skole, Bergen.
Hs. = Haugesund skole.	Tb. = Tønsberg skole.
Ht. = Horten skole.	Ti. = Tinn skole.
Kb. = Kongsberg skole.	Tr. = Tromsø off. skole.
KG. = Kristelig gymnasium, Oslo.	Va. = Volda gymnasium.
KS. = Kristiansands katedralskole	Vl. = Voss landsgymnas.
KN. = Kristiansunds off. skole.	Vs. = Vahls skole, Oslo.
Kv. = Kongsvinger skole.	

Pr. = Privatist.

fr. = fraværende.

frt. = fritatt.

* = opnådd ved
fornyet prøve.

EKSAMEN

Real-

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
1	Aakhus, Ketil. Fi.	Bygland 28 des. 1914	Kaptein Neri Aakhus og Birgit, f. Møy.
2	Aanerud, Leif Gudmund. O.	Aurskog 27 april 1916	† Gårdbruker Lars Aanerud og Kristiane, f. Sundby.
3	Aarrestad, Lars. S.	Hetland 21 april 1915	Lærer Peter Apollon Aarrestad og Elisa Bertine, f. Dyskeland.
4	Aars, Knut Brødsgård. Hg.	Oslo 14 juli 1918	H.r.dommer Jakob Aars og Anna, f. Brødsgård.
5	Aarseth, Ellen. Pr.	Kautokeino 17 okt. 1918	Skoledirektør Lyder Martinus Aarseth og Karen Marie, f. Olsen.
6	Aartun, Einar. S.	Nedstrand 25 jan. 1918	† Domprost Ivar Olaus Birkeland Aartun og Gea Pauline, f. Paulsgård.
7	Aarvold, Odd. Pr.	Aker 12 des. 1916	Kjøbmann Adolf W. Olsen Aarvold og Ingeborg, f. Larsen.
8	Aarø, Christopher Johan Wemundsen. B.	Bergen 25 mars 1917	† Agent Edwin Aarø og † Dagny, f. Wemundsen.
9	Aas, Birger Collin Scavenius. Fb.	Oslo 3 mars 1917	Disponent Sverre Olav Eivind Kristian Aas og Elisa, f. Scavenius.
10	Aasberg, Olav. T.	Tydal 7 feb. 1916	Kontorist Lars Aasberg og Marit, f. Kvaale.
11	Aase, Rolleiv. Sk.	Sauherad 15 mars 1916	Gårdbruker Stener Stenersen og Torbjørg, f. Aase.
12	Åsnes, Magne. Fi.	Fjaler 11 juni 1916	Bokholder Ole Åsnes og Anna Mathilde, f. Midtbø.
13	Aass, Arne Jacob. KG.	Nordstrand 11 mars 1916	Kjøbmann Johan Aass og Louise Marie, f. Treider.
14	Aass, Harry Alfred Breda. Ar.	Arendal 10 juli 1916	Lokomotivfører Herman Aass og Hulda, f. Nilsen.
15	Aavatsmark, Ole Severin. Pr.	Namsos 6 mars 1918	Bankchef Olav Aavatsmark og Jorid, f. Ekker.

ARTIUM 1936

linjen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hovedkarakter	Gymnastikk
1	T	T	Ng	T	M	T	T	T	T	M	T	M	Ng	M	M	M	T	T
2	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	M	M	T	T	T	T
3	T	T	T	M	M	T	M	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M
4	T	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	T
5	T	Ng	M	Ng	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
6	M	M	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	T	M	M
7	T	T	<i>frt</i>	Ng	Ng	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	Ng		<i>frt</i>
8	Ng	T	T	T	Ng	M	M	M	T	M	M	M	M	M	T	M	T	<i>frt</i>
9	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	M	M	M	M	M	T	T	T	<i>frt</i>
10	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
11	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
12	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
13	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	Ng	T	Ng	T
14	T	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	T	M	M	T	M	M	M	T	M
15	T	Ng	T	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	T

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
16	<i>Abrahamsen</i> , Einar. L.	Sandar 2 okt. 1916	Hvalfangstbestyrer Einar Abrahamsen og Margit Helene, f. Gran.
17	<i>Abrahamsen</i> , Harald. L.	Larvik 25 feb. 1916	Styrmann Hans Oluf Abrahamsen og Sina Marie, f. Westbye.
18	<i>Aga</i> , Johannes Kåre. Pr.	Kinsarvik 6 mars 1917	† Bankchef Jakob Aga og Kristi, f. Mæland.
19	<i>Albrecht</i> , Ernst Oscar Robert. Pr.	Trondheim 5 okt. 1915	Disponent Oscar Herman Emil Albrecht og Dagny Kristine Valeska, f. Scholz.
20	<i>Alexander</i> , Odd Fredrik. A. og V.	Oslo 22 sept. 1917	Agent Leo Alexander og Hildur Olivia, f. Fægri.
21	<i>Amundsen</i> , Ole. T.	Trondheim 15 mai 1916	Utsalgsbestyrer Martin Amundsen og Anna, f. Kvalvik.
22	<i>Amundsen</i> , Roald Kristian. Ht.	Horten 18 mars 1917	Mekaniker Rudolf Kristian Amundsen og Jenny Marie, f. Kristiansen.
23	<i>Amundstad</i> , Ulf. H.	Brumunddal 11 jan. 1916	Jernbanefullmektig Hans Amundstad og Mathea, f. Bøe.
24	<i>Andersen</i> , Aage Hall. Hg.	Oslo 10 nov. 1917	Avdelingsingeniør Halfdan Andersen og Signe, f. Maagerø.
25	<i>Andersen</i> , Harald Lloyd. Pr.	Duluth U. S. A. 25 sept. 1917	Maskinist Hans Christian Andersen og Ågot Helene, f. Mathisen.
26	<i>Andersen</i> , Ingolf. Ho.	Grimstad 6 april 1916	Snekkermeister Didrik Herman Andersen og Inga, f. Jørgensen.
27	<i>Andersen</i> , Odd Werner. D.	Ø. Bærum 21 april 1916	Jernformer Werner Andersen og Ingeborg Gurine, f. Kittelsen.
28	<i>Andersen</i> , Ole Melvold. Fb.	Kirkenes 1 des. 1915	Postmester Sverre Andersen og Odlaug, f. Melvold.
29	<i>Andersen</i> , ¹ Ragnar Andreas Kjellberg. Pr.	Glemmen 7 okt. 1914	† Avdelingschef Andreas Emil Andersen og Mina, f. Andersen.
30	<i>Anderssen</i> , Alf Christen. Pr.	Oslo 18 jan. 1916	Inkassocheff Christen Anderssen og Dagny Emmeline Marie, f. Anberg.
31	<i>Andresen</i> , Magnus Ludvig Winger. Od.	Ødemark 10 april 1916	Overlæge Karl Anton Andresen og Luise, f. Winger.
32	<i>Andresen</i> , Marit. A. og V.	Oslo 8 okt. 1916	Bankobud Trygve Andresen og Margit Mathilde, f. Olsen.
33	<i>Andresen</i> , Marit Oline Sjølie. Ri.	V. Aker 7 sept. 1917	Ingeniør Otto Rudolf Andresen og Margit, f. Sjølie.
34	<i>Anthi</i> , Einar Edvard. Pr.	Vardø 27 okt. 1917	† Handelsbetjent Petter Edvard Anthi og Aina Marie, f. Nikkonen.

¹ I h. t. Justisdepartementets bevilling av 1 august 1936 tillatt å anta navnet Kjellberg som slektsnavn. (Se s. 54.)

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
16	M	T	M	T	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M
17	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T	M	M	T	T	T	T	T	M
18	Ng	T	<i>frt</i>	Ng	T	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	Ng		<i>frt</i>
19	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	T	Ik	<i>fr</i>	M	M	T	M	T	T	T	M
20	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	Ng	T	T	T	T
21	T	T	M	Ng	M	T	M	M	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M
22	T	T	T	Ng	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	T	T	M
23	T	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
24	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
25	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	Ng	M	T	Ng	T	M	Ng	M	T	M
26	T	Ng	Ng	M	T	T	Ng	T	T	T	T	M	T	M	M	M	T	M
27	Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	T	T	T	T
28	Ng	T	T	T	T	M	T	T	Ng	T	T	T	M	M	T	T	T	M
29	T	T	T	T	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M
30	T	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	Ng	M	Ng	M
31	T	T	Ng	T	Ng	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M	T	T	M
32	T	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	T	M	M	T	M	T	M	T	
33	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	Ng	T	T	T	T	M	T	M	T	
34	Ng	T	M	Ng	* Ng	T	M	M	T	Ng	M	Ng	M	Ng	<i>fr</i>	T	T	T

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
35	<i>Apesland</i> , Elin Christine Holm. Ar.	Brevik 2 jan. 1917	Lærer Torvald Emil Apesland og Christine, f. Holm.
36	<i>Are</i> , Inge. S.	Stavanger 30 juli 1916	Byggmester Daniel Are og Olga, f. Nævdal.
37	<i>Arnborg</i> , Gerd. Tb.	Tønsberg 7 juli 1916	Revisjonschef Ole Andersen og † Kristiane, f. Kristoffersen.
38	<i>Arnesen</i> , Knut Arne. O.	Oslo 16 jan. 1918	Fullmektig Arne Nicolai Marinus Arnesen og Rachel Marie, f. Bredeesen.
39	<i>Arnessen</i> , Leif. Od.	Oslo 19 mai 1918	Apoteker Hans Lauritz Arnesen og Mathilde, f. Busch.
40	<i>Arnestad</i> , Karl Gustav. H.	Åmot 10 sept. 1914	Skogeier og gårdbruker Peter Arnestad og Olga, f. Weydahl.
41	<i>Arntzen</i> , Arne Trygve. Sb.	Tune 6 aug. 1915	Lensearbeider Arnt Severin Andersen og Karen Johanne, f. Juliusen.
42			
43	<i>Askelund</i> , Per Nicolai. T.	Trondheim 14 mars 1918	Disponent Jonas August Askelund og Astri, f. Bryn.
44	<i>Askevold</i> , Finn Einar Hadelser. St.	Oslo 19 juni 1917	Chefsekretær Trygve Askevold og Ingerid, f. Samuelsen.
45	<i>Askevold</i> , Ottar. Fi.	Sande, Sunnfjord 24 sept. 1917	Lensmann Peder Johan Askevold og Marie Laureense, f. Helseth.
46	<i>Astad</i> , Einar Magnus. S.	Høyland 15 juli 1916	Lærer Edvard Astad og Malena, f. Aarskog.
47	<i>Aune</i> , Hårek Magnus. H.	Sør-Varanger 12 okt. 1916	Lensmann Otto Aune og Maria Martina, f. Seines.
48	<i>Aursand</i> , Arne. Vs.	Namsos 18 okt. 1916	Stadsingeniør Peter Halfdan Aursand og Johanna Catarina, f. Walstad.
49	<i>Austad</i> , Borgny. Hs.	Haugesund 4 april 1917	Lærer Magnus Sakarias Kristiansen Austad og Ingeborg, f. Rosseland.
50	<i>Avdal</i> , Lars. Vl.	Voss 16 des. 1914	Gårdbruker Lars L. Hustveit og Brita, f. Avdal.
51	<i>Baalsrud</i> , Gunnar. F.	Nore 18 aug. 1918	Overingeniør Karl Baalsrud og Aasta Sigfried, f. Løvberg.
52	<i>Bårtvedt</i> , Johannes. Vs.	Strandvik 6 mai 1916	Kontormann Hans J. Baartvedt og † Guro, f. Haavik.
53			

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
54	<i>Baastad</i> , Kjeld Friis. Bg.	Gran, Hadeland 7 juli 1915	Overlæge Wilhelm Friis Baastad og Ina, f. Wulf-Engh.
55	<i>Bache</i> , Knut. Bg.	Buenos Ayres Argentina 20 juni 1918	Grosserer Carl Eilif Bache og Ragnhild, f. Engebretsen
56	<i>Bache-Wiig</i> , Knut Frithjof. St.	Trondheim 30 des. 1916	Professor Jens Bache-Wiig og † Tordis, f. Nicolaysen.
57			
58	<i>Bakka</i> , Aasmund. O.	Heddal 16 feb. 1916	Lærer Ambros Gregarsen Bakka og Aase, f. Rønjom.
59	<i>Bakken</i> , Kåre Johan. Sl.	Steinkjer 19 juni 1917	Lærer Halldor Bakken og Anne Sofie, f. Olsen.
60	<i>Bang</i> , Oscar. D.	Horten 9 april 1916	Skolebestyrer Hans Fredrik Bang og Elisabeth Anna, f. Bullrich.
61	<i>Bardal</i> , Kåre Elias. Va.	Halsøy, Vefsn 17 juli 1915	† Styrmann Kasper Bardal og Oleanna, f. Sæther.
62	<i>Barlaup</i> , Gisle. T.	Trondheim 20 mai 1917	Domkirkearbeider Lars Barlaup og Karen, f. Rosvold.
63	<i>Barre</i> Rolf. T.	Strinda 6 okt. 1916	Ingeniør Sigurd Barre og Elisabeth, f. Andersen.
64	<i>Bech</i> , Asbjørn. Od.	Korgen 26 mars 1915	Lærer Kåre Bech og Astrid, f. Svendsen.
65	<i>Bech</i> , Leif Erik. Hg.	Oslo 2 sept. 1918	Trafikkinspektør Adolf Bech og Ragnhild Konstance, f. Knudsen.
66	<i>Bell</i> , Mikal. Pr.	Ibestad 5 mars 1916	Revisor Marthinus Bell og Lorentse, f. Erikson.
67	<i>Benterud</i> , Arne. Sk.	Ørland 15 jan. 1918	Disponent Jørgen Benterud og Thora, f. Ådnesen.
68	<i>Bentzen</i> , Fredrik Nicolay. F.	Oslo 22 nov. 1917	Læge Fredrik Nicolai Bentzen og Thora, f. Groth.
69	<i>Berg</i> , Arne. Vl.	Mo, Rana 23 jan. 1917	Driftsbestyrer Peter Andreas Berg og Berna, f. Nilsen.
70	<i>Berg</i> , Bjarne. Kv.	Nord-Fron 19 jan. 1917	Lærer Torbjørn Berg og Brynhild, f. Bjerke.
71	<i>Berg</i> , Johan. H.	Stange 12 mai 1917	Kommuneseekretær Sigvart Karl- sen Berg og Borghild Andrine, f. Johansen.
72	<i>Berg</i> , Olav Nikolay. KG.	U. S. A. 12 juni 1916	Forstander Lars Berg og Ragnhild, f. Egelandså.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
73	<i>Berg</i> , Thomas Johannes. Ak.	Oslo 8 jan. 1917	Papirhandler Thomas Bernhard Berg og Elisabeth Fredrikke, f. Borhaven.
74	<i>Berge</i> , Leif. Fi.	Førde, Sunnfjord 24 sept. 1916	Lensmann Anders L. Berge og Gurid, f. Øvsthus.
75	<i>Berge</i> , Magne. Od.	Ørsta 6 juli 1917	Sogneprest Peder Berge og Marit, f. Bakk.
76	<i>Bergem</i> , Normann. Fi.	Fana 16 juli 1917	Fylkesgartner Nils Bergem og Olava, f. Eide.
77	<i>Berger</i> , Jon. Fs.	Fr.stad 31 mars 1917	Disponent Anton Berger og Margit, f. Amundsen.
78	<i>Bergersen</i> , Inger Johanne. O.	Oppegård 9 sept. 1916	Tollopsynsmann Johan Lauritz Bergersen og Margit Sofie, f. Larsen.
79	<i>Bergfjord</i> , Alf. B.	Bergen 23 des. 1915	Løitnant Anders Johannesen Bergfjord og Petra, f. Henriksen.
80	<i>Bergmann</i> , Erik Otto. Pr.	Oslo 23 jan. 1916	Skuespiller Karl August Bergmann og Lilly, f. Thomsen.
81	<i>Bergsland</i> , Jon. F.	Oslo 3 juni 1918	Grosserer Jacob Bergsland og Sigrid Margrethe, f. Strøm.
82	<i>Bergsland</i> , Per. St.	Ø. Bærum 17 jan. 1918	Kandidat Hans Bergsland og Lucy Annette, f. Egeberg.
83	<i>Bergstad</i> , Karl Martin. L.	Larvik 11 des. 1916	Kjøbmann Johan Bergstad og Anny, f. Olsen.
84	<i>Bergstrøm</i> , Erling Lorang. F.	Drammen 27 juli 1915	Snekker Bertrand Christoffer Bergstrøm og Martha Christine, f. Olsen.
85	<i>Berner</i> , Carl Christian. Ri.	V. Aker 11 aug. 1917	Arkitekt Carl Berner og Gunhild Marie, f. Iversen.
86	<i>Bernhardt</i> , Carl Johan Ellingsen. S.	Stavanger 29 nov. 1917	Sorenskriver Peder Lauritz Bernhardt og Sigrid Kristine, f. Ellingsen.
87	<i>Bertheussen</i> , Jonas Arnfinn Harr. Pr.	Hammerfest 26 mars 1917	Kontorchef Jens Julius Bertheussen og Amanda, f. Jakobsen.
88	<i>Billing</i> , Johan Oddvar Martin. Ht.	Horten 11 mai 1916	Overminør Johan Marinius Billing og Anna Marie, f. Bertelsen.
89	<i>Birkeland</i> , Ivar. B.	Fana 2 aug. 1915	Løitnant Peder Hansen Birkeland og Inga, f. Nistad.
90	<i>Birkenes</i> , Erling. Sk.	Solum 26 nov. 1916	Kirkesanger Lars Jakob Birkenes og Sara, f. Tobiassen.

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
91	<i>Birketvedt</i> , Odd. Ho.	Lund 9 juli 1916	Banemester Ole Birketvedt og Ragnhild, f. Leesland.
92	<i>Bjaaland</i> , Anna Kirstine. Pr.	Fana 6 april 1917	Trafikkinspektør Gjermund Kristian Bjaaland og Gurine Dorothea, f. Engebretsen.
93	<i>Bjanes</i> , Ola Jakob. St.	V. Bærum 8 juli 1917	Landbruksdirektør Ole Taraldsen Bjanes og Jenny Kaspara, f. Kristoffersen.
94	<i>Bjelke</i> , Ulf Ernst Kåre. Pr.	Oslo 5 aug. 1909	† Bestyrer Karl Bjelke og Guldborg, f. Kristiansen.
95	<i>Bjerke</i> , Jarl André. F.	Oslo 30 jan. 1918	Forfatter Ejlert Bjerke og Karin Kristina, f. Svenson.
96	<i>Bjerke</i> , Einar. E.	Hof, Solør 26 okt. 1915	Gårdbruker Ola Bjerke og Julie, f. Keiserud.
97	<i>Bjerke</i> , Odmund Arnulv. Å.	Trondheim 23 feb. 1917	Postfullmektig Johan Bjerke og Janna Cecilie, f. Aasebø.
98	<i>Bjerknæs</i> , Valgborg Edel. Pr.	Eidanger 22 nov. 1913	Murmester Peter Amund Nicolai Bjerknæs og Gunhild Marie, f. Johansen.
99	<i>Bjerland</i> , Torbjørn. Ho.	Bjelland 19 sept. 1912	Gårdbruker Torkel T. Bjerland og Elisabeth, f. Sveindal.
100	<i>Bjordal</i> , Gerhard Andreas. Fi.	Kyrkjebø 4 des. 1913	Gårdbruker Nils O. Bjordal og Ingeborg, f. Kyrkjøy.
101	<i>Bjølseth</i> , Arne Magne. Ak.	Drammen 15 nov. 1917	Arkivar Aksel Bjølseth og Marie, f. Johnsen.
102			
103	<i>Bjørnstad</i> , Olav Henry. Pr.	Malvik 27 juni 1917	Gårdbruker Olaf Sigurd Bjørnstad og Helga, f. Kvamme.
104	<i>Bjørnstad</i> , Reidar Engebret. Ak.	Ø. Aker 11 feb. 1918	Grosserer Alf Bjørnstad og Magnhild, f. Johannessen.
105	<i>Bjørset</i> , Anders Sagberg. Od.	Flå, Melhus 15 april 1911	Gårdbruker Ole Bjørseth og † Randi, f. Sagberg.
106	<i>Bjørset</i> . Carl Caspar Smith. Bg.	Holmestrand 2 aug. 1917	Styrmann Carl Caspar Smith Bjørseth og Randi, f. Tønnesen.
107	<i>Blaafladt</i> , Birger Ditlef. A. og V.	Hole 30 juli 1916	† Gårdbruker Hans Urdahl Vendelbo Blaafladt og Emma, f. Ellingsen.
108	<i>Bohne</i> , Fredrik Wilhelm Graf. Pr.	Trondheim 20 april 1916	Kjøbmann Gustav Bohne og Magda, f. Hanssen.
109	<i>Bohne</i> , Georg Herman. Bø.	Tromsø 28 juni 1916	Grosserer Fredrik Wilhelm Bohne og Agnes, f. Mack.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
110	<i>Bonnevie</i> , Håkon Honoratus. B.	Helsingfors 14 feb. 1917	Musiker Henry Honoratus Bonnevie og Signe, f. Jersin.
111	<i>Bonsaksen</i> , Nils Bryn-julv. Vl.	Voss 18 feb. 1917	Rektor Conrad Christian Mørk Bonsaksen og Gurid, f. Finne.
112	<i>Borchgrevink</i> , Helge. O.	Røyken 31 aug. 1917	Kontorist Melchior Borchgrevink og Wilhelmine Marie, f. Søndberg.
113	<i>Borchgrevink</i> , Nils. F.	Oslo 3 mars 1918	Ingeniør Harald Starr Borchgrevink og Anna, f. Eger.
114	<i>Borgen</i> , Carl Martin. St.	Toten 18 feb. 1917	Disponent Carl Martin Borgen og Clara Mathilde, f. Pedersen.
115	<i>Borgen</i> , Kari. Pr.	Fet 4 mars 1917	Gårdbruker Knut Borgen og Karen, f. Helgaker.
116	<i>Borthen</i> , Just Christian Strauman. Pr.	Oslo 8 okt. 1917	Arkitekt Just Christian Hanrowitz Borthen og Solveig, f. Strauman.
117	<i>Bovim</i> , Arne Karl. O.	Horten 9 juli 1916	Overlærer Carl Emil Bovim og Marie Katinka, f. Nilsen.
118	<i>Boye</i> , Ole Langfeldt. B.	Fana 20 april 1917	Ingeniør Ole Langfeldt Boye og Borghild, f. Halvorsen.
119	<i>Braaten</i> , Knut Olaf. Ak.	Oslo 28 des. 1916	Departementssekretær Olaf Lauritz Braaten og Astrid, f. Albrektsen.
120	<i>Bråthen</i> , Thorleif. E.	Trøgstad 8 mars 1912	Småbruker Anton Julius Bråthen og Mina Petrine, f. Bruer
121	<i>Brandsdal</i> , Paul Alfred. Ho.	Grindheim 8 mai 1910	Gårdbruker Ole Torstensen Brandsdal og Gunvor, f. Håland.
122	<i>Bratland</i> , Olav Hausberg. Fs.	Fr.stad 24 sept. 1916	Opsynsmann Gustav Bratland og Anna, f. Enger.
123	<i>Braut</i> , Målfrid. Od.	Opdal 27 juli 1916	Lærer Tønnes Braut og Marit, f. Skjøtskift.
124			
125	<i>Breili</i> , Asta Ella Ragnhild. Ho.	Aremark 11 nov. 1915	Lærer Andreas Breili og Helga, f. Knoph.
126			
127	<i>Brochmann</i> , Nils-Jørgen. Bg.	Asker 8 des. 1917	Avdelingschef Christen Brochmann og Matty, f. Fagerberg.
128	<i>Brodersen</i> , Arnfinn Grieve. Pr.	Ø. Bærum 19 sept. 1917	† Elektroingeniør Harald Jensen Brodersen og Elin, f. Lang.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
110	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	Ng	T	T	M	M	M	M	Ng	T	T
111	T	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
112	T	M	M	T	M	M	M	M	T	M	T	M	M	M	M	T	M	M
113	M	M	M	T	T	M	M	M	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M
114	T	M	M	T	T	M	M	M	T	M	T	T	T	M	M	T	M	T
115	T	T	Ng	T	Ng	M	T	M	M	T	M	M	T	T	M	M	T	
116	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	M	T	Ng	M	M	M	M	M	T	T	M
117	T	T	M	M	M	M	M	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	T
118	T	T	T	Ng	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M	T	M	T	M
119	T	M	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M
120	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	T	M	M
121	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
122	Ng	T	T	M	T	T	T	T	T	T	T	M	Ng	T	T	M	T	M
123	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
124																		
125	T	T	T	T	Ng	T	T	M	M	M	M	T	T	M	T	M	T	
126																		
127	T	Ng	T	T	Ng	M	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M
128	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	Ng	T	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	T	M

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
129	<i>Brodersen, Karl Magnus.</i> T.	Trondheim 10 okt. 1917	† Kjøbmann Broder Johannes Brodersen og Bergljot, f. Lykke.
130	<i>Brodtkorb, Tobias Severin.</i> T.	Trondheim 15 des. 1917	Ingeniør Thorolv Brodtkorb og Signe Nikoline Huitfeldt, f. Lund.
131	<i>Bruland, Kjell.</i> B.	Bergen 29 april 1917	Kontorchef Adolf Bruland og Oddvor, f. Sørvig.
132	<i>Brun, Bue.</i> Fs.	Fr.stad 3 juli 1917	Lærer Ove Andreas Brun og Olga Anni, f. Kilde.
133	<i>Brunborg, Ivar.</i> Vl.	Glemmen 17 okt. 1915	Pensjonist Lars Jakobsen Brunborg og Ragnhild, f. Geitle.
134	<i>Bruskeland, Olav.</i> Ho.	Laudal 20 aug. 1915	Landhandler Gustav Bruskeland og Rebekka, f. Spilling.
135	<i>Brustad, Fridthjof William.</i> Fb.	Oslo 2 mars 1918	Kjøbmann Fredrik Wilhelm Brustad og Astri, f. Hansen.
136	<i>Bruun-Evensen, Rudolph.</i> Ak.	V. Toten 1 sept. 1916	Skibsfører Even Antonius Bruun-Evensen og Karen, f. Dahl.
137	<i>Brynildsen, Arne Henry.</i> Fs.	Fr.stad 13 mars 1916	Fabrikkeier Birger Oliver Brynildsen og Camilla Fernanda, f. Hansen.
138	<i>Brækhus, Sjur.</i> F.	Bergen 19 juni 1918	Avdelingschef Sigurd Alfred Brækhus og Hilda, f. Klingenberg.
139	<i>Brændemoen, Ole Johan.</i> Ak.	Oslo 17 juli 1917	Byggmester Ole Antonsen Brodahl og Jenny Hansine, f. Brændemoen.
140	<i>Brødholt, Ottar.</i> O.	Tomter 13 nov. 1916	Gårdbruker Harald Brødholt og † Josefine, f. Riiser.
141	<i>Brøther, Dagfinn.</i> Bg.	Oslo 21 april 1918	Avdelingschef Carl Bernhard Brøther og Andrea, f. Johansen.
142	<i>Bue, Arne.</i> KS.	Øyslebø 25 des. 1910	Gårdbruker Ånen Bue og Thome, f. Salvesen Laudal.
143	<i>Bugge, Arne.</i> Ht.	Horten 19 des. 1916	Ingeniør og gårdbruker Olaf Peder Joachim Bugge og Bertha Johanne, f. Sollie.
144	<i>Bugge, Per.</i> Pr.	Bekkelaget 10 aug. 1915	Skibsmegler Halfdan Bugge og Martha, f. Mathiesen.
145	<i>Byrkjeland, Arne.</i> B.	Kvam 7 juli 1916	Landbrukslærer Johan Byrkjeland og Valborg, f. Skår.
146	<i>Bø, Sjur.</i> Vl.	Voss 1 aug. 1917	Gårdbruker Knut Grane Bø og Ragnhild, f. Bø.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
147	<i>Bøckman</i> , Harald Vibe Lund. Sk.	Orkdal 4 des. 1916	Læge Kaspar Tornøe Bøckman og Sjøfna Janny Therese, f. Lund.
148	<i>Bøe</i> , Ånen Bernhard Sætre. Hs.	Stord 28 feb. 1917	Murer Oluf Emanuel Bøe og Anna Gunhilde, f. Sætre.
149	<i>Bøe</i> , Olav Kyrre. Pr.	Hadsel 1 jan. 1917	Revisor Sigurd Bøe og Emma, f. Eide.
150	<i>Bøe</i> , Ottar Antonius. N.	Salangen 12 feb. 1917	Tollossynsmann Simon Bertinius Bøe og Elfrida Andora, f. Andersen.
151	<i>Bøhle</i> , Anna Gunvor. O.	Hobøl 6 sept. 1916	Brukseier Aslak Bøhle og Marit, f. Fjeldstad.
152	<i>Bøhmer</i> , Inger Elise. Fb.	Oslo 22 juni 1916	Kommandørkaptein Alf Bøhmer og Martha, f. Hjersing.
153	<i>Børtnes</i> . Sissel. St.	Nesbyen 29 juni 1916	H.r.advokat Asle Børtnes og Olava Mathilde, f. Tandberg.
154	<i>Bøyesen</i> , Svein, Ak.	Ullern 11 juli 1918	Grosserer Carl Bøyesen og Ebba Fredrikke Elster, f. Nørbech.
155	<i>Bøyesen</i> , Tor. Hg.	Halden 14 mai 1917	Lektor Einar Fredrik Bøyesen og † Synnøve, f. Heide.
156	<i>Cariola</i> , Arne Stoltz. B.	Valparaiso 7 sept. 1917	† Agent Luciano Ansaldo Ca- riola og Birgit, f. Stoltz.
157	<i>Carling</i> , Helge, Ak.	Ullern 5 aug. 1917	Souchef Bjarne Carling og Sigrid, f. Schultz.
158	<i>Carlsen</i> , Aage Bang. Sk.	Skien 9 feb. 1917	Hovedhokbolder Peder Carlsen og Emma Sofie, f. Eriksen.
159	<i>Christensen</i> , Fritz Bruun. Pr.	Trondheim 25 feb. 1918	Adm. Direktør Nils Christensen og Astrid, f. Bruun.
160	<i>Christensen</i> , Gunhild. H.	Vardø 26 april 1916	Lektor Nils Christensen og Gud- run, f. Arnesen.
161	<i>Christensen</i> , Jens Seve- rin. KG.	Øvre Eiker 3 juni 1917	Ingeniør Thorleif Christensen og Julie Albertine, f. Jensen.
162	<i>Christensen</i> , Leif An- dreas Stugard. Fb.	Oslo 5 sept. 1917	Grosserer Ole Christensen og Margareth Elisabeth, f. Jo- hannsen.
163	<i>Christensen</i> , Margit He- lene. Fb.	Oslo 4 okt. 1917	Drosjeeier Hans Christen Chri- stensen og Jenny, f. Johanne- sen.
164	<i>Christiansen</i> , Olaf. H.	Vang 14 juli 1915	Kontrollassistent Ingvald Chri- stiansen og Petra, f. Walberg.
165			
166	<i>Claussen</i> , Svend Hauge. Hs.	Haugesund 6 aug. 1916	Butikkbetjent Ole Cristian ^a Clau- sen og Thora Elida, f. Hauge.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Evevel-karakter	Gymnastikk
147	Ng	Ng	T	Ng	T	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M
148	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	T
149	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	M	T	M	Ng	M	M	T	T	T	Ng	T	T	Ng
150	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	T	T	M
151	T	T	T	Ng	Ng	T	M	T	Ng	M	M	M	M	T	T	M	T	
152	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	M	T	T	T	T	T	Ng	
153	T	T	M	M	S	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	
154	T	Ng	M	Ng	T	T	M	M	M	T	T	M	T	M	T	T	T	<i>frt</i>
155	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T	T	M
156	T	Ng	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	M	T	T	M	T	T	T
157	T	Ng	T	M	M	T	M	T	T	M	T	T	T	M	M	T	M	M
158	T	T	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M
159	Ng	Ng	<i>frt</i>	T	Ng	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	Ng		<i>frt</i>
160	M	T	M	T	Ng	M	M	M	M	T	M	M	T	M	T	M	M	
161	T	Ng	T	T	M	T	T	T	T	T	M	T	T	M	T	M	T	T
162	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M	T	T	M
163	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	M	T	T	M	T	M	M	T	T	T	
164	T	T	Ng	T	Ng	T	M	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M
165																		
166	T	T	M	M	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
167	<i>Clemetsen</i> , Conrad. Ar.	New York 5 mai 1916	Kjøbmann Klemet Klemetsen og Anna Tomine, f. Halvorsen.
168	<i>Coll</i> , Francis Hagerup. O.	Oslo 7 feb. 1916	Arkitekt Henry Fearnley Coll og Fanny Noline, f. Hagerup.
169	<i>Conradi</i> , Johan Dyring. O.	Oslo 21 mars 1917	Ingeniør Trygve Conradi og Ruth, f. Dyring.
170	<i>Coward</i> , Christian. KS.	Oddernes 27 mai 1916	Kjøbmann Christian Nikolai Coward Sigrid Åsille, f. Andreassen.
171	<i>Dahl</i> , Anna Fredrikke. Pr.	Trondheim 3 mai 1917	† Bankkasserer Jens Peder Dahl og Anna Fredrikke, f. Berg.
172	<i>Dahl</i> , Carsten Christian, B.	Bergen 16 okt. 1916	Malermester Albert Johan Dahl og Christine, f. Sørensen.
173	<i>Dahl</i> , Per. Bg.	Molde 22 des. 1917	Lærer Per Meier Cornelius Dahl og Anna Elisabeth, f. Gabrielsen.
174	<i>Dahl</i> , Ragnhild. Fb.	Ringebu 26 feb. 1918	Gårdbruker Valdemar Berbom Dahl og Bergljot Olivia, f. Siljesæter.
175	<i>Dahl-Paulsen</i> , Gunvor Marie. Ar.	Arendal 26 des. 1915	Ingeniør Gunnar Dahl-Paulsen og Marie, f. Mathiesen.
176	<i>Dahlbo</i> , Finn Reidar. Vs.	Oslo 6 mai 1916	Politibetjent Ludvig Dahlbo og Karoline, f. Tangerud.
177	<i>Dale</i> , Jostein. Ro.	Gjerstad 3 aug. 1916	Dekorator Johannes Dale og Guri, f. Tjetland.
178	<i>Danielsen</i> , Thorleif Martin. D.	Drammen 5 okt. 1916	Formann Alfred Danielsen og Ingeborg Marie, f. Thoresen.
179	<i>Dannevig</i> , Petter. Ar.	Hisøy 3 aug. 1916	Fiskerikonsulent Alf Nikolai Dannevig og Sofie Marie, f. Knudsen.
180	<i>Daviknes</i> , Georg Bonheur. Va.	Nedstrand 7 jan. 1916	Lærer R. R. Daviknes og Signy, f. Bustad.
181	<i>Debes</i> , Marie-Louise. F.	Oslo 16 mars 1918	Byrettsdommer Inge Thomas Dahl Debes og Gunvor, f. Schneider.
182	<i>Dedekam</i> , Hans. KG.	Bergen 25 juli 1916	Kaptein Hans Dedekam og Ågot, f. Rogge.
183	<i>Diesen</i> , Anton Kristian. N.	Lenvik 21 nov. 1916	Telegrafbestyrer Johannes Diesen og Wilma, f. Iversen.
184	<i>Digre</i> , Marcus. T.	Trondheim 2 mars 1918	Arkitekt Petter Andreas Olsen Digre og Ragnhild, f. Trapness.
185	<i>Dobloug</i> , Ingar. F.	Oslo 11 jan. 1918	Grosserer Ingar Dobloug og Cecilie, f. Schou.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
167	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
168	T	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M	T	T	M	T	T	T
169	T	Ng	M	M	S	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	T
170	Ng	Ng	Ng	M	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	M	T	T
171	T	M	<i>frt</i>	M	M	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	M		
172	M	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T	T	M	M	<i>frt</i>
173	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
174	T	T	T	T	T	M	M	T	M	T	M	T	T	M	M	M	M	
175	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng	M	M	M	T	T	T	T	
176	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	T	Ng	T
177	M	T	T	Ng	Ng	M	T	T	T	M	M	M	M	M	T	Ng	T	T
178	Ng	Ng	Ng	M	M	Ng	M	T	T	M	Ng	M	Ng	M	M	M	T	M
179	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	T	M	<i>frt</i>
180	Ng	T	Ng	T	M	T	T	T	T	T	M	T	M	M	M	T	T	M
181	M	M	T	T	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	
182	T	T	T	Ng	T	M	M	M	T	T	M	M	M	M	T	M	T	M
183	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
184	T	T	T	M	M	M	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
185	T	Ng	T	T	T	M	T	T	T	M	M	Ng	T	T	T	T	T	T

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
186	<i>Doxrud</i> , Christian Ingvar. Ri.	Trondheim 30 okt. 1917	† Disponent Christian Doxrud og Gerd, f. Klingenberg.
187	<i>Drangsholt</i> , Finn. Pr.	Flekkøfjord 5 aug. 1917	Tannlæge Auen Gunerius Sørensen Drangsholt og Lina Kristine, f. Bakken.
188	<i>Dreyer</i> , Johan Fredrik, Pr.	Tromsø 4 mars 1916	Telegrafullmechtig Fredrik Christian Dreyer og Betty, f. Haugan.
189	<i>Drogseth</i> , Arnfinn. Ht.	Trondheim 7 jan. 1918	Ingeniør Arne Gudbrand Drogseth og Albertine, f. Dahl.
190	<i>Drogseth</i> , Dagny. Ht.	Trondheim 2 juli 1915	Ingeniør Arne Gudbrand Drogseth og Albertine, f. Dahl.
191	<i>Dworsky</i> , Asbjørn. Vs.	Trondheim 5 juli 1916	Ekspeditør Samuel Dworsky og Rebekka, f. Dsenselsky.
192	<i>Dworsky</i> , Bjørn. T.	Trondheim 18 juni 1917	Læge Karl Rudolf Dworsky og Bilka, f. Wolfsohn.
193	<i>Dybdal</i> , Fridtjof Edmund. Pr.	Rissa 10 feb. 1913	Gårdbruker Johan A. Dybdal og Marie, f. Kroknes.
194	<i>Dyring</i> , Theodor. L.	Larvik 1 sept. 1916	Bokhandler Hans Johan Dyring og Marie, f. Randers.
195	<i>Ebbing</i> , Andreas Ludvig Edvard Buch. Ri.	Oslo 27 aug. 1918	Direktør Trygve Erichsen Ebbing og Juliane Marie, f. Buch.
196	<i>Edwin</i> , Bjørn. F.	Trondheim 19 sept. 1918	Ingeniør Emil Henry Edwin og Aagot, f. Alness.
197	<i>Egeberg</i> , Olav. E.	Trogstad 22 mai 1916	Gartner Ludvig Egeberg og Asta Otilie, f. Åmodt.
198	<i>Egeness</i> , Nils Severin. Bø.	Oslo 29 sept. 1915	Bryggerimester Finn Egeness og Gudrun, f. Olsen.
199	<i>Eggan</i> , Guri. F.	Mosjøen 8 des. 1917	Oberstløytnant Nils Eggan og Solveig Konstance, f. Heide.
200	<i>Eggen</i> , Johan Daniel. Sl.	Namsos 19 juli 1916	Avdelingsingeniør Johannes Eggen og Inga, f. Høislo.
201	<i>Eide</i> , Sverre. Fb.	Oslo 25 jan. 1917	Ingeniør Mikael Jonassen Eide og Margit Kaspara, f. Sørensen.
202	<i>Eikenes</i> , Kåre. D.	Lillestrøm 29 okt. 1916	Lærer Knut Eikenes og Berthe Thorine, f. Dahle.
203	<i>Eikrem</i> , Arne. G.	V. Aker 20 aug. 1916	Maler Edvard Eikrem og Karoline, f. Blandehoel.
204	<i>Eilertsen</i> , Eilert. B.	Bergen 25 feb. 1918	Kaptein Ivar Eilertsen og Amalie, f. Hegbom.
205	<i>Einersen</i> , Liv. F.	Grimstad 4 april 1917	O.r.sakfører Petter Bjørn Einerssen og Dorothea, f. Godske.
206	<i>Eitzen</i> , Fredrik. Ri.	Oslo 30 nov. 1916	Skibsreder Axel Camillo Eitzen og Frida, f. Falch.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
207 208	<i>Eknæs, Tor Hovland.</i> Pr.	Nedre Eiker 23 april 1909	Gårdbruker Ole Hansen Eknæs og Brita, f. Hovland.
209	<i>Ellefsen, Olaf Müller.</i> Ri.	Oslo 26 mai 1918	Ingeniør Karl Arnoldus Müller Ellefsen og Esther, f. Gill- Johannessen.
210	<i>Ellingbø, Rolf.</i> A. og V.	Oslo 30 nov. 1917	Revisjonschef Olaf Ellingbø og Olga Magdalene, f. Paulsen.
211	<i>Ellingsen, Astri</i> Johanne. A. og V.	Holmestrand 26 mars 1917	Skibsfører Johan Aleksander El- lingsen og Marit, f. Stange.
212	<i>Ellingsen, Egil Johan.</i> Pr.	Trondheim 5 juni 1918	Konsul Johan Ellingsen og Gun- vor, f. Høyer.
213	<i>Ellingsen, Kåre. N.</i>	Narvik 18 okt. 1916	Murmester Håkon Ellingsen og Sigrid, f. Olsen.
214	<i>Elvsveen, Sverre</i> Bonde. Pr.	Norderhov 2 aug. 1916	Kjøbmann Severin A. Elvsveen og Bolette Helga, f. Skiseng.
215	<i>Endresen, Endre. Pr.</i>	Svolvær 22 okt. 1916	Byggmester Johan Endresen og og Kaia, f. Fagereng.
216	<i>Endresen, Michael Hen-</i> rik Width. Nt.	Notodden 24 mars 1916	Forstkandidat Arild Endresen og og Hjørdis, f. Christophersen.
217	<i>Enga, Einar Nikolai.</i> Bø.	Harstad 22 mars 1915	Reisende Torolv Enga og Dagny, f. Moe.
218	<i>Enge, Kåre. Va.</i>	Kr.sund N. 15 april 1916	Apoteker Bjørn Carl Theodor Enge og Rønnaug, f. Ingebrigt- sen.
219	<i>Enge, Magnhild. L.</i>	Sandar 13 jan. 1916	Lensmann Fredrik Enge og Anna Mathilde, f. Sogn.
220	<i>Engebretsen, Odd</i> Sverre. Vs.	Oslo 17 sept. 1917	Maskinarbeider Ivar Engebret- sen og Johanne, f. Mathiesen.
221	<i>Engelsen, Ingjald.</i> A. og V.	Oslo 12 nov. 1918	Godseier Ingjald Wiese Engel- sen og Gurly Eugenie, f. Christensen.
222	<i>Enger, Amund Johan.</i> Gj.	Gjøvik 23 juli 1916	Skogeier Asmund Enger og Gudrun, f. Ødegaard.
223	<i>Engesæter, Ivar. Fi.</i>	Gulen 8 aug. 1916	Lærer Georg Engesæter og Pau- line, f. Brosvik.
224	<i>Erichsen, Alf Erling</i> Bøen. Ht.	Horten 9 juni 1916	† Magasinbetjent Finn Erichsen og Sofie, f. Bøen.
225	<i>Eriksen, Alf Odd</i> Dehlin. Fb.	Oslo 19 juli 1918	Avdelingschef Alf Kristian Erik- sen og Offa Kristine, f. Ber- gersen.
226	<i>Eriksen, Alf Steinar.</i> Fb.	Oslo 7 juli 1917	Disponent Eivind Eriksen og Sara, f. Johansen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
207	T	T	Ng	fr	Ng	M	T	Ng	fr	M	M	T	M	M	T	M	T	T
208																		
209	Ng	Ng	Ng	M	Ng	M	T	T	T	T	M	T	T	T	T	M	T	M
210	T	Ng	Ng	T	Ng	T	M	M	T	M	M	M	T	T	T	M	T	M
211	T	T	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	M	M	T	M	T	Ng	T	T	
212	Ng	T	frt	T	T	T	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	T	M		frt
213	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
214	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	Ng	Ng	M
215	T	T	frt	T	Ng	T	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	T	T		
216	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	T	M	M	T	T	T	T
217	T	T	Ng	T	T	T	M	M	T	T	M	T	M	T	T	T	T	M
218	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	T	M	T	T	T	T	frt
219	T	T	Ng	T	M	M	T	T	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M
220	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M
221	Ng	T	Ng	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
222	T	Ng	T	T	T	M	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M
223	T	T	M	M	M	T	M	T	M	T	M	M	M	T	M	M	M	M
224	Ng	Ng	T	T	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	T	T	M
225	T	Ng	T	T	Ng	T	T	M	T	M	M	T	T	M	M	M	T	M
226	T	* Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	Ng	T	M

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
227	<i>Eriksen, Arnold Elling.</i> Pr.	Enebakk 14 jan. 1918	† Verksmester Arnt Johannes Eriksen og Jenny, f. Mørch.
228	<i>Eriksen, Bjørn. O.</i>	Oslo 21 mai 1916	Jernbanekontorist Carl Eugen Eriksen og Gudrun Jenny, f. Hansen.
229	<i>Eriksen, Gorm. Pr.</i>	Trondheim 22 juli 1913	Overingeniør Fridtjof Eriksen og Inga Marie, f. Enoksen.
230	<i>Eriksen, Jan Holmboe.</i> Ri.	Oslo 10 april 1918	Advokat Bjarne Gottfred Eriksen og Ellen, f. Rye Holmboe.
231	<i>Eriksen, Karl Ludvig</i> Anker. Sb.	Rygge 15 mai 1916	† Bokbinder Karl Ludvig Eriksen og Helga, f. Østby.
232	<i>Eriksen, Knut Huse.</i> A. og V.	Oslo 17 nov. 1917	Kontorchef Torolf Henry Eriksen og Borghild, f. Huse.
233	<i>Erikstad, Karl Tobias.</i> KS.	Kr.sand S 19 sept. 1916	Landbrukssekretær Torvald August Erikstad og Remine Marie, f. Hansen.
234	<i>Ertsvik, Petter Johan.</i> Bø.	Bodø 31 juli 1916	Fisker Peter Edvard Johansen Ertsvik og Josefine Kristine, f. Jakobsen.
235	<i>Ertvaag, Fridtjov. Pr.</i>	Trondheim 25 feb. 1916	Politibetjent Bernt Leer og Marit, f. Ertvaag.
236	<i>Espeland, Niels. O.</i>	Oppegård 14 okt. 1916	O.r.sakfører Niels Espeland og Dina, f. Koren.
237	<i>Espeli, Alf. O.</i>	Ås 16 juli 1915	Gårdbruker Ludvig Martinius Espeli og Anna, f. Johannessen.
238	<i>Evensen, Ola Martin.</i> Fb.	Oslo 26 mars 1918	Kjøbmann Carl Johan Evensen og Lillian, f. Jansson.
239	<i>Faaland, Halvdan Gerhard Keyser. O.</i>	Brooklyn 22 sept. 1916	Apoteker Karl Tobias Faaland og Harriet Elise Bergljot, f. Keyser.
240	<i>Fahlstrøm, Kristian</i> Emil. D.	Rjukan 27 jan. 1917	Redaktør Peder Kristian Fahlstrøm og Kristine, f. Nielsen.
241	<i>Falck, Kristian Fredrik.</i> Pr.	Ibestad 1 mai 1916	Skipper Iver Alfred Falck og Magna Kristine, f. Løch.
242	<i>Falck, Arild Sven.</i> A. og V.	Oslo 20 des. 1916	Forsorgsassistent David Emanuel Falck og Harriet Vally Alida, f. Hassel.
243	<i>Falck-Jørgensen, Harald. S.</i>	Stavanger 7 mars 1915	† Ingeniør Sigurd Falck-Jørgensen og Karen, f. Øwrevik.
244	<i>Farstad, Petter. Va.</i>	Haram 2 nov. 1912	Disponent Peter Farstad og Jensine, f. Sæther.
245	<i>Fiane, Carsten. Ar.</i>	Arendal 23 mai 1916	Bankkasserer Olaus O. Fiane og Ingeborg, f. Christensen.

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
246	<i>Finborud</i> , Jens. Od.	Røros 24 des. 1915	Kontorist Alfred Finborud og Anna, f. Schwartz.
247	<i>Fischer-Hansen</i> , Arne. Hg.	Oslo 9 okt. 1917	Disponent Arnt Fischer-Hansen og Laura, f. Wennersgård.
248	<i>Fjeldstad</i> , Sverre Ole Johan. St.	Hamar 10 feb. 1916	Ingeniør Sverre Olav Johannes Fjeldstad og Signe Christiane, f. Negård.
249	<i>Fjermeros</i> , Gunnar. Ho.	Kr.sand S 18 mai 1916	Lærer Karl Fjermeros og Hanna, f. Thorkildsen.
250	<i>Fjordholm</i> , Jakob Margido. G.	Tjøtta 6 juni 1913	Lærer og kirkesanger Anton Pedersen Fjordholm og † Alf-hild, f. Haltlid.
251	<i>Fjære</i> , Jan Henrik Mickelsen. Hg.	Oslo 28 mars 1918	Skibsmegler Johan Collet Mickelsen Fjære og Kirsten, f. Svendsen.
252	<i>Fjørtoft</i> , Tor. L.	Hedrum 19 april 1916	† Lærer Andreas Fjørtoft og Nina Amalie, f. Christensen.
253	<i>Fjøsne</i> , Aamund. Pr.	Hafslo 12 mai 1915	Lærer Halvard J. Fjøsne og Petra Anna, f. Torheim.
254	<i>Flaata</i> , Stein Leganger. Fb.	Oslo 28 juni 1918	Avd.chef Stein Flaata og Dagny Katherina, f. Munthe-Kaas.
255	<i>Flåtten</i> , Hans Kristian. Pr.	Ramnes 13 jan. 1917	Lensmann Hans Flåtten og Kristine Andrea, f. Jakobsen.
256	<i>Flaatten</i> , Jens Seip. Tb.	Ramnes 6 mars 1918	Bankdirektør Olav Flaatten og Julie, f. Seip.
257	<i>Flack</i> , Torolf. Pr.	Trondheim 21 feb. 1916	Pensjonist John Flack og Stine, f. Arntzen.
258	<i>Fladby</i> , Jens Kristian. Pr.	Gjerdrum 19 des. 1913	† Gårdbruker Kristian Fladby og Martha, f. Hexeberg.
259	<i>Flekstad</i> , Arne Reidar. KG.	Narvik 5 aug. 1917	Kaptein, disponent Arne Flekstad og Dagny, f. Jacobsen.
260	<i>Flood</i> , Jørgen. B.	Fana 22 jan. 1917	† Direktør Hans Cappelen Flood og Helen, f. Ritson.
261	<i>Fløistad</i> , Leif Georg. T.	Trondheim 2 okt. 1915	Forretningsfører Anders Fløistad og Laura, f. Michaelsen.
262	<i>Flønes</i> , Ola. T.	Trondheim 4 mai 1917	Overlærer Jon Flønes og Elise, f. Andreassen.
263	<i>Fog</i> , Jørgen. F.	Kjøbenhavn 20 mars 1918	Direktør Vagn Aage Fog og Kathrine, f. Abild.
264	<i>Foss</i> , Bjarne Johannes. Fs.	Borge 11 mai 1916	Formann Carl Johan Foss og Inga Marie, f. Høidahl.
265	<i>Fossum</i> , Leif. Pr.	Ullensaker 5 april 1916	Fabrikkeier Lars Daniel Andreassen Fossum og Inga Karoline, f. Opstad.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hovedkarakter	Gymnastikk
246	Ng	Ng	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
247	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
248	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
249	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
250	T	M	T	T	Ng	T	T	M	T	T	T	M	M	T	Ng	T	T	M
251	T	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	T	T
252	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M
253	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T
254	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
255	Ng	Ng	Ng	M	T	M	T	Ng	Ng	T	T	T	T	M	M	M	T	frt
256	T	T	T	Ng	Ng	M	T	M	T	T	M	T	M	M	M	M	T	M
257	T	T	frt	Ng	T	M	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	T	Ng	frt	frt
258	T	Ng	T	Ng	Ng	Ng	fr	T	Ik	fr	Ng	fr	Ng	fr	fr	fr	Ng	frt
259	T	T	T	Ng	T	T	T	T	Ng	T	M	Ng	Ng	M	T	T	T	T
260	T	T	M	M	M	T	M	M	M	T	T	M	T	M	M	M	M	frt
261	T	Ng	T	Ng	Ng	T	M	M	M	M	M	T	M	M	T	T	T	frt
262	T	T	T	M	M	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
263	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	M	M	T	T	T	T
264	Ng	T	T	M	T	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M
265	T	Ng	Mtl	T	T	Ng	fr	Ng	Ng	fr	T	T	T	Ik	fr	Ng		T Rgl. § 42

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
266	Fossum, Ralph Haldor. F.	Oslo 13 mars 1918	Sekretær Haldor Eugen Fossum og Gunborg, f. Hauge.
267	Fougner, Jens Andreas Løberg. D.	V. Aker 19 sept. 1917	Ingeniør Eiliv Fougner og † Kirsten Regine, f. Nissen.
268	Francke, Wilhelm Albert. F.	Oslo 21 des. 1918	Disponent Wilhelm Herbert Francke og † Augusta, f. Hansen.
269	Fredriksen, Øivind. E.	Ø. Gausdal 20 mai 1913	Forretningsfører Fridtjof Fredriksen og Sofie, f. Ruud.
270	Fretheim, Hans Gutorm. Hg.	Blaker 5 sept. 1916	Dyrlæge Ole Fretheim og Ragnhild, f. Dahl.
271	Frich, Kjell. B.	Bergen 22 mars 1916	Skibsfører David Christian Frich og Anna, f. Hilt.
272	Frogner, Einar. Ht.	Tyssedal, Hardanger 12 feb. 1917	Ingeniør Einar Markus Frogner og Else Ida Klara, f. Dørre.
273	From, Reidar Emil. F.	V. Aker 1 mars 1918	Agent Rolf Einar From og Gudrun, f. Ringen.
274	Frost, Herman. Od.	Trondheim 8 des. 1915	Adm. Direktør Hermann Rønneberg Frost og Synnøve, f. Hartmann.
275	Frøystad, Bjarne. Fi.	Breim 19 feb. 1917	Kårmann David Frøystad og Nilsine, f. Bøe.
276	Fuglheim, Jorunn Borgny. T.	Trondheim 7 jan. 1916	Lærer Peter Fuglheim og Olga Birgitte, f. Wesselvold.
277			
278	Furset, Ivar. M.	Øre 8 juli 1916	Fanejunker Oluf Berntinus Furset og Ida Jørgine, f. Bue.
279	Furusest, Gerd. A. og V.	Oslo 25 aug. 1917	Inspektør Kristian Furusest og Helga Olava, f. Ullern.
280	Fürst, Henrik Frisak. Ak.	Ullern 11 jan. 1917	Arkitekt Hans Backer Fürst og Liv Unni, f. Frisak.
281	Fyllingen, Kristian Gustav. B.	Bergen 5 mai 1916	Gårdbruker Joachim Fyllingen og Hanna, f. Birkeland.
282	Færevåg, Finn. Pr.	Norheimsund 23 des. 1916	Utskiiftningsformann Sigurd Vincentson Færevåg og Amanda, f. Beltestad.
283	Færseth, Bjørg. N.	Strinda 26 april 1916	Telegrafist Jens Angel Færseth og Ingrid, f. Hernæs.
284	Føllesdal, Olav. Va.	Stårheim 25 feb. 1917	† Lærer Daniel Føllesdal og Bertha, f. Tennes.
285	Gåsland, Sverre. Pr.	Bergen 21 juli 1902	Kjøbmann Johannes Gåsland og Ellen, f. Severud.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
266	T	T	Ng	T	T	M	T	T	T	M	T	M	T	M	T	T	T	M
267	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	T	M
268	Ng	T	T	T	M	T	T	T	T	M	M	T	T	T	T	T	T	M
269	T	T	T	M	M	M	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
270	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	Ng	T	Ng	Ng	T
271	T	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	M
272	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	M	M	T	T	T	M	T	T	T	T
273	T	Ng	T	T	M	T	T	M	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M
274	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	M	Ng	T	T	M	M	T	T	T	T	<i>frt</i>
275	T	T	T	Ng	M	T	T	T	T	M	M	M	M	T	M	T	T	M
276	Ng	T	M	T	T	T	M	T	T	T	M	M	M	T	T	T	T	
277																		
278	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	T	M	M	M	T	M	M	T	T	T
279	T	Ng	T	M	T	M	M	T	M	M	M	M	T	M	T	M	M	
280	Ng	Ng	T	T	T	T	T	Ng	T	Ng	T	M	T	T	T	T	T	<i>frt</i>
281	Ng	M	T	Ng	M	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	T	Ng	T	M
282	M	M	T	T	M	M	T	M	T	T	T	M	M	M	T	M	M	M
283	T	T	T	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
284	Ng	Ng	T	T	M	T	M	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M
285	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T	Ng	T	T	M	M	T	T	T

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
286	<i>Gabrielsen</i> , Kasper Olai. Od.	Sør-Varanger 4 okt. 1914	Tollopsynsmann Ole Andreas Gabrielsen og Josefine, f. Jonassen.
287	<i>Gaden</i> , Hans Jørgen. Pr.	Strinda 20 juli 1917	Disponent Eivind Gaden og Mildrid, f. Larsen.
288	<i>Gardsjord</i> , Svein. Ho.	Rauland 13 des. 1914	Lensmann Asbjørn Garsjord og Gunhild, f. Midtgarden.
289	<i>Gartmann</i> , Ragnvald Thorleif. Ak.	Oslo 4 juli 1917	Postchauffør Erling Ragnvald Julius Gartmann og Martha Johanne, f. Dillerud.
290	<i>Gaustad</i> , Peter Gunerius. Pr.	Brønnøy 15 mars 1916	Forretningsfører Peter Gunerius Gaustad og Helga, f. Sjursen.
291	<i>Gilbert</i> , Carl Willy. Fi.	Bergen 5 des. 1917	Skibsreder Willy Carl Gilbert og Kari Marie, f. Gundersen.
292	<i>Gilhuus</i> , Rolf. D.	Lier 7 sept. 1917	Gårdbruker Rudolf Gilhuus og Nora Sofia, f. Nilsen.
293	<i>Gilje</i> , Tønnes. S.	Stavanger 16 sept. 1916	Tømmermann Andreas Berthelsen Gilje og Særina, f. Maudal.
294	<i>Gimming</i> , Hans Ivar. Sb.	Skjeberg 6 juli 1916	Konduktør Lars Kristian Gimming og Lydia Konstance, f. Kristiansen.
295	<i>Giæver</i> , Ragnhild. Pr.	Trondheim 21 juli 1917	† Agent Birger Giæver og Ragnhild, f. Schjøtt.
296	<i>Gjellestad</i> , Axel Michal. Sy.	Bergen 1 nov. 1915	† O.r.sakfører Axel Severin Gjellestad og Marie, f. Mathisen.
297	<i>Gjelsvik</i> , Tore. O.	Bodin 7 sept. 1916	Konsulent Eystein Mathias Gjelsvik og Lina, f. Relling.
298	<i>Gjems</i> , Arne Marcellius. Kv.	Kongsvinger 12 mars 1917	Brukseier Ole Reidar Gjems og Julie Ruth, f. Lindström.
299	<i>Gjerstad</i> , Torkell Johannes. T.	Bergen 26 sept. 1916	Ingeniør Torkell Berntin Gjerstad og Edel Marianne, f. Tvedt.
300	<i>Gjerull</i> , Finn. Hg.	Ullern 14 aug. 1917	Direktør Peter Gjerull og Magnhild, f. Heyerdahl.
301	<i>Gjessing</i> , Sylfest. E.	Alstadhaug 13 april 1916	Lærer Ludvig Gjessing og Mimi, f. Remseth.
302	<i>Gjøsteen</i> , Gro. Fb.	Oslo 3 jan. 1918	Lektor Viking Gjøsteen og Marie Kristine, f. Henriksen.
303	<i>Glestad</i> , Einar. Hg.	Oslo 26 des. 1915	Overtollkontrollør Kristian Einar Glestad og Anna, f. Thoresen.
304	<i>Gløtvold</i> , Kolbjørn. E.	Engerdal 18 okt. 1915	Hotelleier Guren Gløtvold og Karen, f. Snarud.
305	<i>Godal</i> , Thore. B.	V. Aker 25 juni 1917	Ingeniør Arne Godal og Ellen, f. Godal.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Elevkarakter	Gymnastikk
286	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	T	Ng	M	M	M	M	T	M	M	T	M
287	Ng	Ng	frt	Ng	T	M	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	M	T		frt
288	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M
289	Ng	Ng	T	M	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M	T	M	T	M
290	T	T	frt	Ng	Ng	M	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	Ng	T		frt
291	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	T	M	T	T
292	T	Ng	T	M	T	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M
293	Ng	Ng	T	T	Ng	M	T	T	T	T	T	M	T	T	M	M	T	T
294	M	T	Ng	T	M	M	M	M	Ng	M	M	M	T	M	M	M	M	M
295	T	T	frt	T	M	T	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	M	M		
296	T	Ng	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
297	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	T
298	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	T
299	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
300	T	Ng	T	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	M	M	T	T	T	Ng	T	T
301	Ng	T	T	M	T	T	T	T	T	T	T	T	M	M	T	M	T	M
302	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
303	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	M	M	T	M	T	M
304	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	M	T	Ng	T	T	T	Ng	T	Ng	Ng	M
305	T	M	T	T	M	M	M	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
306	<i>Goksør</i> , Erling Moe. Å.	Ålesund 27 april 1917	Kjøbmann Johannes Benjamin Goksør og Josefine Eugenie, f. Moe.
307	<i>Gram</i> , Gregers Winther Wulfsberg. Pr.	Aker 22 jan. 1917	H.r.advokat Herman Hoe Brødtkorkb Gram og Julie Marion, f. Stibolt.
308	<i>Gran</i> , Haaken Hasberg. Pr.	V. Aker 29 juli 1916	Professor Haaken Hasberg Gran og † Margrethe Christoph, f. Holm.
309	<i>Gravklev</i> , Lars Andreas Halvorsen. Sk.	Porsgrunn 31 mai 1916	† Gårdbruker Halvor Hansen Gravklev og Martha, f. Larsen.
310	<i>Gregersen</i> , Frithjof Mo. Ht.	Horten 21 sept. 1915	Gullsmed Gustav Gregersen og Jenny, f. Mo.
311	<i>Grini</i> , Ellen-Helvig. F.	Porsgrunn 27 april 1917	Redaktør Daniel Hansson Grini og Elisabeth, f. Mathiesen.
312	<i>Grotmol</i> , Skjalg. O.	Oslo 26 okt. 1916	Avdelingschef Ingemar Isaksen Grotmol og Margit Sofie, f. Svendsen.
313	<i>Grøndahl</i> , Olam Leopold Backer. Ri.	Oslo 6 des. 1917	Pianist Fridtjof Backer-Grøndahl og Sophie Eugenie, f. Løvenskiold.
314	<i>Grønning</i> , Ingeborg. Pr.	Trondheim 18 okt. 1916	Postekspeditør Ola Grønning og † Ragnhild, f. Schjetne.
315	<i>Grønstedt</i> , Erik Jahr. Hg.	Oslo 30 juni 1917	Selger Einar Anæus Jahr Grønstedt og Martha Margrethe, f. Hagen.
316	<i>Grøtterud</i> , Thorleif Andreas. D.	Drammen 30 sept. 1915	Kjøbmann Kristian Andreassen Grøtterud og Katinka Sofie, f. Nystrom.
317	<i>Grøtvedt</i> , Kåre Harry. Ak.	Oslo 24 juni 1917	† Isleverandør Karl Birger Grøtvedt og Helga Marie, f. Førriisdahl.
318	<i>Gulbrandsen</i> , Andreas Espedal. KG.	Oslo 12 mai 1916	Fullmektig Johan Gottfred Gulbrandsen og Berthine Marie, f. Espedal.
319	<i>Gulbransen</i> , Kate. KG.	Oppegård 6 jan. 1916	Inspetør Ragnvald Gulbransen og Dagny Marie Dorothea, f. Thuesen.
320	<i>Gulli</i> , Olav Gerhard. KS.	Egersund 2 des. 1916	† Statskonsulent Gustav Gulli og Elisabeth, f. Reme.
321	<i>Gulliksen</i> , Gullik Odd. Pr.	Svolvær 26 mars 1917	Kjøbmann Lars Gulliksen og Lucie, f. Karoliussen.
322	<i>Gundersen</i> , Gunnar Angel. Vs.	Oslo 15 mars 1917	Skredder Sigurd Gundersen og Astrid Bergljot, f. Fossum.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Eoved- karakter	Gymnastikk
306	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
307	T	T	Ng	Ng	Ng	T	M fr	T	Ng	T Ik	T	Ng	Ng	M fr	T fr	Ng fr	Ng	frt
308	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	Ng	Ng	M	T	M	T	Ng	Ng	Ng	M
309	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	M	T	T	T	T	M
310	T	T	M	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M
311	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	M	M	T	T	M	T	T	T	
312	Ng	T	S	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	T
313	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	T
314	T	M	frt	T	M	M	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	M	T		
315	T	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	T	T	T	M	T	T	T	T
316	Ng	Ng	T	T	M	M	T	T	Ng	T	M	M	T	T	T	M	T	M
317	Ng	T	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M
318	T	T	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T	T	M	T	M	M	M	T	T
319	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	Ng	T	T	
320	T	T	T	T	Ng	T	M	M	Ng	M	T	M	T	T	T	T	T	T
321	T	T	frt	T	T	M	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	M	T		frt
322	T	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	M	T	T

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
323	<i>Gundersen</i> , Kaare Rudolf. E.	Vadsø 26 aug. 1915	Maskinist Johannes Rudolf Gundersen og Hilma Sofie, f. Hansen.
324	<i>Gusdal</i> , Olav Tenger. Ro.	Stavanger 13 aug. 1917	Utskiftningsassistent Carsten Aase Gusdal og Margit, f. Tengesdal.
325	<i>Guttormsen</i> , Elisabeth. Ar.	Cardiff 24 juli 1917	Skibsfører Trygve Guttormsen og Berthe, f. Espeland.
326	<i>Haabjørn</i> , Erik. F.	Lillehammer 19 jan. 1919	Apotekbestyrer Jacob Tobiassen og Eva, f. Møkassel.
327	<i>Håkonson-Hansen</i> , Turid Reimers. Pr.	Trondheim 10 april 1917	Avdelingschef Håkon Håkonson-Hansen og Reidunn, f. Alness.
328	<i>Haaland</i> , Oddvar. Sb.	Skjeberg 28 jan. 1917	Lærer Odd Haaland og Dagny, f. Vold.
329	<i>Haaland</i> , Per Einar. S.	Nordfrøya 15 juni 1916	Res.kap. Erling Haaland og Kristine Wilhelmine, f. Seglen.
330	<i>Haarberg</i> , Asbjørn Edvard. T.	Trondheim 10 aug. 1916	† Grosserer Arnt Eliassen Haarberg og Karin Waksvik, f. Hjorth.
331	<i>Haarstad</i> , Gunnar. O.	Nittedal 12 nov. 1916	Lensmann Jørgen Haarstad og Agnes Azora, f. Bordal.
332	<i>Haarstad</i> , Jens. T.	Selbu 29 okt. 1916	Kvartermester Jon Jensen Haarstad og Berit, f. Evjen.
333	<i>Haavik</i> , Sigurd Rustung. Vl.	Odda 4 juli 1917	Distriktslæge Jan Haavik og Sigrid, f. Reitan.
334	<i>Hafskjold</i> , Rakel. Tb.	Sem 27 sept. 1916	† Stasjonsmester Ole Hafskjold og † Didrikke Sofie, f. Tuft.
335	<i>Hagen</i> , Olaf Kristian. Pr.	Nedre Eiker 26 feb. 1903	Handelsreisende Petter Olaf Hagen og Kristiane, f. Torgeresen.
336	<i>Hagtvedt</i> , Bernhard. D.	Horten 3 nov. 1918	Avdelingschef Abraham Wilhelm Hagtvedt og Ruth Solveig Synnøve, f. Ruud.
337	<i>Hall</i> , Karl Victor. St.	Tromsø 19 juni 1917	† Grosserer Karl Julius Hall og Margit, f. Løkke.
338	<i>Hals</i> , Anniken Rosalie Elin Emilie. F.	Oslo 29 aug. 1918	Reguleringschef Harald Hals og Elsa Margaretha, f. Ørbom.
339	<i>Halsen</i> , Jon Ofstad. Lh.	Ålesund 21 mars 1916	Lærer Arnt Halsen og Gurina, f. Ofstad.
340	<i>Halvorsen</i> , Kaare Salicath. Pr.	Ringsaker 13 okt. 1916	Lensmann Reidar Windjue Halvorsen og Edit, f. Salicath.
341	<i>Halvorsen</i> , Karl Lauritz. Sk.	Alvdal 13 des. 1916	Tannlæge Wilhelm Halvorsen og Augusta, f. Christensen.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
342	<i>Halvorsen</i> , Reidar Nikolai. KS.	Kr.sand S. 28 nov. 1916	Sagarbeider Karl Artur Halvorsen og Ragnhild Othilie, f. Pettersen.
343	<i>Hammerstrøm</i> , Kåre Thoralf. Pr.	Oslo 15 sept. 1913	Ingeniør Johan Thoralf Hammerstrøm og Karen Elise, f. Roberg.
344	<i>Hamre</i> , Odd Hansson. Fi.	Leikanger 30 mars 1916	Gårdbruker Hans E. Hamre og Katrina, f. Verken.
345	<i>Hamre</i> , Sverre. S.	Stavanger 23 jan. 1916	Fullmektig Udmund Hamre og Karoline Cecilie, f. Svendsen.
346	<i>Hannestad</i> , Finn Kristoffer. Hd.	Oslo 9 nov. 1916	Skibsreder Marcus Hannestad og Signe, f. Hagen.
347	<i>Hannestad</i> , Jan Alexander. Hd.	Oslo 9 nov. 1916	Skibsreder Marcus Hannestad og Signe, f. Hagen.
348	<i>Hansen</i> , Bjørn Roger. Hd.	Sarpsborg 26 juni 1917	Tannlæge Bjarne Øvind Hansen og Helene, f. Østhagen.
349	<i>Hansen</i> , Charles Angell. Pr.	Bodin 28 feb. 1917	† Snekker Helmer Hansen og Ragna Konstanse Hansen.
350	<i>Hansen</i> , Edvin Valentin. Pr.	Aker 12 nov. 1916	Baker Andreas Hansen og Margit Johanne, f. Christiansen.
351	<i>Hansen</i> , Ingolf Daniel. Pr.	Oslo 25 aug. 1909	Motormekaniker Hans Nicolai Hansen og Johanne Kristine, f. Knudsen.
352	<i>Hansen</i> , Ivar. KG.	Oslo 31 juli 1917	Postpakkemester Conrad Hansen og Anna Matilde, f. Engbretsen.
353	<i>Hansen</i> , Kåre. Vl.	Voss 1 april 1916	Lokomotivfører Sigurd Hansen og Martha, f. Johansen.
354	<i>Hansen</i> , Leiv Magnus. Pr.	Sulitjelma, Fauske 8 okt. 1897	Maler Karl Wilhelm Hansen og Karoline Kristine, f. Kristiansen.
355	<i>Hansen</i> , Per Conradi. L.	Larvik 20 mai 1916	Transportarbeider Harald Conradi Hansen og Astrid Marie, f. Hansen.
356	<i>Hansen</i> , Svein Omlie. Nt.	Notodden 15 sept. 1915	Politibetjent Anton Hansen og Alvilde, f. Olsen.
357	<i>Hanssen</i> , Hogne Jens Thrane. Pr.	Kirkenes 13 mai 1916	† Agent Andreas Lind Hanssen og Aasta Marie, f. Agersborg.
358	<i>Hanssen</i> , Johannes. T.	Mo, Rana 3 mars 1917	† Lensmann Alf Martin Hanssen og Julie Marie, f. Davidsen.
359	<i>Hanssen</i> , Odd Eiwin. O.	Enebakk 21 sept. 1917	Kjøbmann Carl Martin Hanssen og Sofie, f. Skrepstad.
360	<i>Harbek</i> , Håkon Friis. Fb.	Oslo 15 mai 1918	Byråchef Ole Fingalf Harbek og Astrid, f. Bühring.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
342	T	T	T	M	T	M	M	T	T	M	T	M	Ng	M	M	M	M	T
343	M	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	M	M	M	T	T	Ng	T	T	Ng
344	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
345	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	M	M	T	T	M	T	Ng	T	M
346	T	M	T	T	T	T	T	M	T	T	M	T	T	M	T	T	T	M
347	Ng	T	M	Ng	T	T	T	M	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M
348	T	T	T	M	T	M	M	M	T	T	M	M	M	T	M	M	M	T
349	Ng	T	T	Ng	T	M	M	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	Ng
350	T	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	Ng	T	T	Ng	T
351	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	Ng	Ng	M	T	T	Ng	T	T	Ng	<i>frt</i>
352	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	M	T	T	M	Ng	T	T	M
353	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M	T	M	M	M	T	T	T
354	T	T	T	T	T	M	M	M	T	M	M	T	M	M	M	M	M	Ng
355	Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	T	M	T	Ng	T	T	M
356	T	Ng	T	Ng	T	T	Ng	T	T	T	M	T	M	M	T	Ng	T	Ng
357	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	Ng	T	M	T	Ng	M	Ng	Ng	Ng	T
358	T	T	M	M	T	M	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
359	T	T	T	M	Ng	M	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
360	T	Ng	Ng	M	M	M	T	M	T	T	M	T	M	M	M	M	M	<i>frt</i>

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
361	Harkmark, Wilhelm. Ho.	Harkmark 5 jan. 1915	Gårdbruker David Eliassen Harkmark og Ragnhild, f. Hvidbergskår.
362	Hartz, Ivar. KG.	Røros 22 mai 1915	Handelsbestyrer Anton Hartz og Ingeborg, f. Løvås.
363	Haslund, Odd Løkke. Lh.	Oslo 17 mars 1917	Driftsingeniør Fredrik Mathæus Haslund og Margit, f. Løkke.
364	Hatlebakk, Birger Thomasson. M.	Fræna 20 aug. 1912	Gårdbruker Thomas Ingebrigtson Hatlebakk og Eline, f. Dale.
365	Hattrem, Thor. Pr.	Trondheim 21 jan. 1916	Skolebestyrer Søren Skjolden Hattrem og Edvarda Antonie, f. Evjen.
366	Haug, Carl Monthei. Hg.	Trondheim 22 okt. 1916	Ingeniør Erik Haug og Solveig, f. Bryn.
367	Haug, Egil Gunnar. Bg.	Oslo 30 aug. 1915	Direktør Karl Henrik Haug og Erikka, f. Erichsen.
368	Haug, Karen. L.	Larvik 21 sept. 1917	Forstmester Hans Daniel Haug og Andrea Christiane, f. Brøvig.
369	Hauge, Asbjørn Gunnar. Kv.	Kongsvinger 30 sept. 1915	Kjøbmann Alf Ragnvald Hauge og Asta Eleonore, f. Nilsen.
370	Hauge, Knut Bjørn. Gj.	Oslo 2 sept. 1912	Justisvaktmester, Olaf Hauge og Anna, f. Hanssen.
371	Hauge, Otto Lunde. Hs.	Bergen 4 feb. 1916	† Skibsbygger John Hauge og † Dorothea, f. Lunde.
372	Haugen, Jon. Od.	Orkanger 21 nov. 1916	Malermester John Haugen og Sigrud Anna, f. Eggløk.
373	Haugen, Odd. Ak.	V. Aker 27 sept. 1916	Bokholder Hans Iversen Haugen og Marie, f. Stormarken.
374	Hauger, Ole Bernhard. Vs.	Oslo 20 juni 1916	Politibetjent Adolf Hauger og Karen, f. Lien.
375	Haugerud, Sigurd. R.	Eide, Nordmøre 31 juli 1917	Res.kap. Anders Haugerud og Ada, f. Sverdrup.
376	Haugland, Johannes. D.	Bergen 6 feb. 1916	Agronom Arnfinn Haugland og Sunniva, f. Gurvin.
377	Haugnæs, Per. T.	Trondheim 26 sept. 1916	Lektor Kristian Haugnæs og Anna, f. Norby.
378	Haukås, Einar Broks. Tr.	Tromsø 28 april 1914	Kjøbmann Ingemann Nilsen og Johanne, f. Utvik.
379	Haukaas, Kaare Engedal. T.	Trondheim 27 okt. 1917	Sorenskriver Per Haukaas og † Valborg Eline, f. Wahl.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakte	Gymnastikk
361	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	M
362	Ng	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	T	M	T	T	T	Ng	T
363	Ng	Ng	M	Ng	M	M	M	M	M	M	M	T	T	M	M	M	M	M
364	M	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
365	Ng	T	<i>frt</i>	T	Ng	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	M		<i>frt</i>
366	<i>fr</i>	T	Ng	T	M	T	T	M	T	T	M	T	M	M	M	M	M	T
367	T	T	T	M	T	M	T	M	M	M	T	M	T	M	M	M	M	<i>frt</i>
368	Ng	Ng	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
369	T	T	T	Ng	Ng	T	M	M	M	M	M	T	T	T	T	T	T	M
370	T	Ng	Ng	T	Ng	M	T	T	M	M	M	M	Ng	M	M	M	T	M
371	T	Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	M	T	Ng	T	M
372	T	T	Mtl	Ng	Ng	T	T	T	Ik	M	M	M	M	T	T	M	Ng	T
373	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	M	T	M	T	T	M
374	T	T	T	T	M	Ng	T	T	Ng	T	M	T	M	M	M	T	T	<i>frt</i>
375	M	T	M	M	M	M	M	M	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M
376	T	T	T	Ng	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	T	T	M	T	M
377	T	Ng	T	M	T	T	M	M	T	M	T	M	M	T	T	T	T	M
378	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M	M	T	T	T	T
379	T	T	T	T	Ng	M	M	Ng	Ng	M	M	M	M	M	T	T	T	M

Nr	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
380	Haukebø, Arne. M.	Molde 18 sept. 1916	Kjøbmann Nils Haukebø og Anna, f. Aarø.
381	Hedlund, Odvar. Vs.	Oslo 29 mai 1916	Fabrikkbestyrer Torstein Hedlund og Ragnbild, f. Berg.
382	Hegle, Kyrre Waldemar. Sl.	Steinkjer 30 mai 1915	Løitnant Henrik Hegle og Oline, f. Stamnes.
383	Hellum, Inger. Vs.	Oslo 2 des. 1917	Billedskjærer Sigurd Hellum og Margit, f. Bentzen.
384	Helverschou, Kaare Harald Fredrik. Pr.	Oslo 22 nov. 1916	Disponent Julius Helverschou og Anna, f. Olsen.
385	Henrichsen, Rolf Oddvar. Pr.	Oslo 19 april 1910	Naviglærer Henrik Henriksen og Ragna, f. Larsen.
386	Herlofsen, Herlof Bertram. F.	Oslo 15 aug. 1917	Agent Herlof Ambrosius Herlofsen og Bertha, f. Haugen.
387	Hermansen, Olav Peder. Sk.	Porsgrunn 18 feb. 1916	Agent Nils Magnus Hermansen og Louise Marie, f. Larsen.
388	Herrestvedt, Else. O.	Bergen 27 sept. 1916	Skolebestyrer Lars Herrestvedt og † Ebba, f. Nilsen.
389	Hertervik, Harald Elin. S.	Stavanger 9 jan. 1917	Byggmester Paul Andreas Hertervik og Anna Karina, f. Larsen.
390	Hervold, Thelma Marie. Ak.	Brooklyn 25 nov. 1917	Forretningsmann Andreas Bjørn Hervold og Marie, f. Bøllstad.
391	Heyerdahl, Christian Hieronymus. Hd.	Berg 31 aug. 1916	O.r.sakfører Kristian Hieronymus Heyerdahl og Gerda, f. Øvergaard.
392	Hindrum, Johan. Od.	Flå, Melhus 25 aug. 1917	Gårdsbestyrer Birger Menelai Hindrum og Jørgine, f. Fossum.
393	Hiorth, Randi. Pr.	Trondheim 4 sept. 1917	Oberst Hans Hiorth og Ruth, f. Lorentzen.
394	Hjelde, Bård Gunnar. T.	Leinstrand 20 jan. 1917	Gartner Jon Emil Hjelde og Ragnbild Marie, f. Riiser.
395	Hjelde, Knut. T.	Trondheim 24 febr. 1917	Lærer Arnold Martin Hjelde og Kari, f. Tomter.
396	Hjelle, Hans. Vl.	Ullensvang 17 mars 1916	Agent Aslak Hjelle og Kristi, f. Sekse.
397	Hjerkinn, Olav. Pr.	Lillehammer 30 mai 1911	† Fullmektig Hans Hjerkinn og Gunda, f. Schøyen.
398	Hjerkinn. Tor. H.	Hamar 6 jan. 1917	† Fullmektig Hans Hjerkinn og Gunda, f. Schøyen.
399	Hoberg, Erik Syver Damhaug. Pr.	Skedsmo 8 aug. 1916	† Kjøbmann Even Hoberg og Karen Marie, f. Damhaug.
400	Hoch-Nielsen, Aslaug Maria Sofie. A. og V.	Oslo 25 mai 1918	Sekretær Hoch-Nielsen og † Bertha Marcillie, f. Madsen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
380	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
381	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	T	M	T	M	M	T	T	T	T
382	T	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	M	T	T	T	T	M	T	M
383	Ng	T	T	Ng	T	T	T	M	T	T	T	T	M	M	T	T	T	
384	T	T	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	M	T	M	T	Ng	Ng	Ng	M
385	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	M	M	T	M	M	Ng	M	T	M	T	M
386	Ng	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M
387	Ng	T	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	M	M	T	M	T	M	T	T
388	T	Ng	T	Ng	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	
389	T	M	T	M	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T
390	Ng	Ng	M	Ng	M	M	M	M	M	M	T	T	T	M	T	M	T	
391	T	T	T	Ng	T	M	Ng	T	Ng	Ng	T	T	M	T	Ng	T	T	T
392	Ng	T	Ng	Ng	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M
393	T	T	<i>frt</i>	M	M	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M	M		
394	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	M
395	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	T	M	M	M	M	M
396	Ng	Ng	Ng	M	M	T	M	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M
397	T	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	M	T	T	T	T	Ng	T	T	T
398	T	T	Ng	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
399	M	M	Ng	Ng	Ng	T	M	M	T	Ng	M	M	M	T	T	M	T	T
400	Ng	Ng	T	T	Ng	T	Ng	T	M	T	M	T	T	T	Ng	T	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
401	<i>Hoem, Sigrid. T.</i>	Tvedestrand 13 nov. 1915	Lektor Ole Larsen Hoem og Berit Lassine, f. Skjegstad.
402	<i>Hoff, Helga. Pr.</i>	Trondheim 3 juli 1916	† Kjøbmann Jens Hoff og Anna, f. Strøm.
403	<i>Hoff, Kay Michael Vs.</i>	Oslo 6 nov. 1916	Klokker Erik Hoff og Kristiane, f. Lydersen.
404	<i>Hoff, Wilhelm. Pr.</i>	Trondheim 6 april 1918	Bakermester Wilhelm Lauritz Hoff og Aslaug, f. Vold.
405	<i>Holan, Ove Junge. T.</i>	Trondheim 13 sept. 1916	Fullmektig Fridtjov Holan og Magnhild, f. Junge.
406	<i>Holbæk-Hanssen, Leif. Fs.</i>	Oslo 27 mars 1917	Tannlæge Dr. Harald Paul Holbæk-Hanssen og † Ingrid, f. Siewers.
407	<i>Hole, Martin. Va.</i>	Geiranger 28 mars 1912	Gårdbruker Ole Elias Mølsæter og Pernilla, f. Lundanæs.
408	<i>Holm, Henning Hagerup. Fb.</i>	Larvik 16 jan. 1917	H.r.advokat Gerhard Gunerud og Fanny, f. Hagerup.
409	<i>Holmboe, Rolf. H.</i>	Sørfold, Folda 26 mars 1917	Prost Leonhard Christian Borchre-wink Holmboe og Louise, f. Schetelig.
410	<i>Holme, Leif. Od.</i>	Strinda 21 febr. 1915	† Driftsbestyrer Lars Oskar Holme og Anna Elise, f. Bogenæss.
411	<i>Holmen, Ørnulf. Bø.</i>	Bodø 31 okt. 1915	Kontorist Peter Albert Holmen og Hilda Karoline, f. Domell.
412	<i>Holmsen, Finn. Fb.</i>	Oslo 6 nov. 1917	Dampskibsfører Jens Ryen Holmsen og Marie Sofie, f. Sørensen.
413	<i>Holmsen, Hans Clement Carelius. E.</i>	Høland 1 sept. 1916	Gårdbruker Hilmar Holmsen og Aslaug, f. Mysen.
414	<i>Holmvang, Per. St.</i>	Ø. Bærum 20 sept. 1916	Direktør Karl Johan Holmvang og Hilda, f. Olsen.
415			
416	<i>Holt, Knut. Od.</i>	Orkanger 8 juli 1918	Bokholder Thorleiv Holt og Hallgerd, f. Kulseng.
417	<i>Holtedahl, Hans Gurstad. Ri.</i>	Oslo 8 des. 1917	Professor Olaf Holtedahl og Tora, f. Gurstad.
418	<i>Holter, Øystein. Sb.</i>	Notodden 4 sept. 1916	Ingeniør Sigurd Holter og Elisabeth, f. Mathisen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hovedkarakter	Gymnastikk
401	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
402	Ng	Ng	frt	Ng	Ng	M	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	T	T			
403	Ng	T	T	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	frt
404	T	T	frt	T	T	M	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	T	T			frt
405	T	T	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M
406	T	T	T	T	T	M	T	M	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M
407	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	M
408	Ng	T	T	M	T	T	T	T	T	Ng	T	M	T	M	T	M	T	T
409	T	T	Ng	Ng	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	T	M
410	Ng	Ng	Mtl	M	T	T	T	T	T	M	M	M	T	M	M	M	T	M
411	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	Ng	T	T	T	T	M	T	T	T	M
412	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	T	Ng	M
413	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
414	T	T	Ng	M	T	T	M	M	M	M	T	M	T	M	T	T	M	M
415																		
416	T	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
417	Ng	T	T	Ng	Ng	M	M	T	T	M	M	T	M	T	T	T	T	T
418	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	M	M	T	M	M	M	T	M

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
419	Holterman, Hugo. B.	Bergen 22 des. 1916	Kjøbmann Axel Helen Holtermann og Marie Henrikke, f. Bendixen.
420	Holtermann, Lorentz. O.	Os 11 jan. 1917	Generalinspektør Fredrik Wilhelm Thesen Holtermann og Hagny Othilie, f. Gjørtz.
421	Holtermann, Tove Margrethe. F.	Oslo 17 aug. 1917	Agent Eiler Lehmann Holtermann og Gunvor, f. Holtan.
422	Holth, Gerda Helene. A. og V.	Oslo 7 mars 1917	Lokomotivfører Johannes Holt og Hansine, f. Ruud.
423	Holth, Per. O.	Nord-Odal 23 des. 1917	Skogeier Anders Pedersen Holth og Anna, f. Jabobsen.
424	Holwech, Olaf Martin. Hg.	Oslo 26 mars 1917	Dr. ing. Wilhelm Holwech og Louise Vogt, f. Svendsen.
425	Hope, Brigt. KG.	Skodje 5 juli 1916	Sogneprest Brigt Hope og Hansine Berntine, f. Hansson.
426	Hopstock, Jens Krog. Ar.	Ø. Aker 7 juni 1917	Ingeniør Ole Andreas Hopstock og Anna, f. Riege.
427	Horn, Bjørn Güssow. F.	Bergen 18 aug. 1917	Handelsreisende Rolf August Horn og Olga Johanne, f. Olsen.
428	Horn, Einar. St.	Oslo 7 sept. 1917	Generaldirektør Hans Thomas Horn og Sigrid, f. Steen.
429	Horn, Hans Iver. Ri.	Oslo 2 sept. 1918	H.r.advokat Rudolf Horn og † Jacki, f. Skougaard.
430	Horne, Aud. R.	Drammen 22 juli 1917	Bilsakkyndig Alf Horne og Elisabeth Marie, f. Bye.
431	Horne, Kari. Pr.	Verdal 18 aug. 1916	Disponent Olav Horne og Petra, f. Clausen.
432	Horsberg, Terje. Pr.	Vega, Helgeland 6 april 1915	Lærer Harald Horsberg og Mathilde, f. Winther.
433	Hovdenak, Esther. M.	Bolsøy 10 des. 1917	Gårdbruker Ole Hovdenak og Solveig, f. Hole.
434	Humblen, Laura Elen. Å.	Ålesund 12 jan. 1917	Tollopsynsmann Peder Ingvald Kristian Humblen og † Gunhild, f. Nygård.
435	Hunnes, Odd Olavsen. Va.	Veøy 12 jan. 1916	Lærer Olav Hunnes og Astri, f. Landre.
436	Hunsbeth, Odd. S.	Stavanger 2 mai 1915	Kjøbmann Jakob Elias Hunsbeth og Sophie, f. Seglem-Torgersen.
437	Huseby, Sivert. Od.	Rindal 24 aug. 1916	Lærer Jon Huseby og Sigrid, f. Haugen.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
438	Husom, Odd. Ak.	Nesodden 23 juli 1917	Lærer Edvard Husom og Hanna, f. Lysthus.
439	Huus, Gudvin. O.	Skiptvedt 11 mai 1916	Førstelærer Anders Johan Huus og Ingrid, f. Christiansen.
440	Hvardal, Maren Johanne. Lh.	Lillehammer 9 feb. 1917	† Bryggerimester Jørgen Martinus Hvardal og Elinor Bernhardine, f. Holst.
441	Hveem, Jens Christian. KN.	Hitra 17 aug. 1917	Prost Johan Jensen Hveem og Marie Elisabeth, f. Rangnes.
442	Hysing, Peter Augustinus. Fi.	Oslo 16 aug. 1918	Overingeniør Peter Augustinus Hysing og Harriet, f. Bie.
443	Hysing, Thomas Fasting Tamsb. L.	Larvik 15 mai 1917	O.r.sakfører Ahlert Hysing og Ingrid, f. Tamsb.
444	Hæhre, Erik. F.	Oslo 2 jan. 1918	Ingeniør Einar Hæhre og Johanne Solveig, f. Andresen.
445	Hæskja, Jostein Leidulf. Ro.	Lofoten 24 juni 1917	Lærer John Hæskja og Ingebjørg, f. Erlandsen.
446	Høegh, Knut Lund Guldberg. Tr.	Skjervøy 22 des. 1916	Ingeniør Georg Høegh og Ågesine, f. Hegge.
447	Høie, Ragnar. Hg.	Solør 3 sept. 1917	Pantefullmektig Albert Høie og Olivia, f. Olsen
448	Høyem, Torbjørn. Pr.	Strinda 9 juli 1916	Ingeniør Hallfred Høyem og Asbjørg, f. Moxness.
449	Høyer, Nils Peter Lilloe. Sk.	Skien 1 mai 1918	Skibsmegler Hans Thomas Houen Høyer og Sigrid, f. Lilloe.
450	Ihlen, Knut, Kristian. KG.	Larvik 18 sept. 1915	Pensjonist Kristian Ihlen og Inga, f. Braathe.
451	Indahl, Odd. Ar.	Oslo 3 juli 1917	†Lærer Marinus Indahl og Olaug, f. Olsen.
452	Indrehus, Sigurd Thorbjørn. S.	Stockholm 16 aug. 1917	Driftsbestyrer Sigurd Indrehus og Gerda Sofia, f. Bjørkman.
453	Indresøvde, Åsmund. Va.	Rovde 24 nov. 1914	Disponent Emil Indresøvde og Karen, f. Nygård.
454	Isaksen, Rolf. KS.	Kr.sand S 31 jan. 1917	Tømmermann Oluf Amandus Isaksen og Erika Andrea, f. Andresen.
455	Iversen, Olav. Kv.	Kongsvinger 6 feb. 1916	Snekker Julius Bernhard Iversen og Marie Elisabeth, f. Larsen.
456	Jacobsen, Alfchild. St.	Drammen 20 juni 1916	Jernbanefullmektig Jacob Gernerius Jacobsen og Lydia Sørine, f. Engen.
457	Jacobsen, Boye Ferdinand. Pr.	Stavanger 10 okt. 1916	Professor Fredrik Jacobsen og Louise, f. Truchsess.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
438	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
439	T	T	T	T	Ng	T	M	T	M	T	M	M	M	M	T	T	T	T
440	Ng	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	M	T	T	M	T	M	T	
441	T	T	T	T	M	M	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T
442	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
443	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
444	T	T	T	T	M	T	T	M	Ng	M	M	T	M	T	M	T	T	T
445	T	T	T	Ng	T	T	M	M	M	M	M	T	T	M	T	T	T	M
446	T	Ng	T	M	T	T	M	M	T	M	T	M	T	T	Ng	M	T	T
447	T	Ng	T	T	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	M	T	M	T	T	T	M
448	T	T	<i>frt</i>	Ng	T	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	T		<i>frt</i>
449	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M	T	M
450	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M
451	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
452	M	T	M	T	M	Ng	M	T	T	T	T	T	M	T	M	T	T	T
453	M	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
454	Ng	T	T	M	M	M	M	M	T	M	T	M	T	M	M	M	M	T
455	T	T	Ng	Ng	T	T	T	M	Ng	M	M	M	T	T	M	T	T	T
456	T	Ng	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
457	Ng	Ng	<i>frt</i>	Ng	Ng	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M	T		<i>frt</i>

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
458	Jacobsen, Erik Angell Arntzen. Fb.	Kotka, Finnland 11 mars 1917	Disponent Arnt R. Jacobsen og Magnhild, f. Eriksen.
459	Jaer, Øystein Thorleif. Hg.	Bragernes 11 sept. 1916	Disponent Thorleif Hansen og Hedvig, f. Knudsen.
460	Jahnsen, Carl Wilhelm Nyquist. Pr.	Fana 16 juni 1916	Postmester Bjarne Jahnsen og Helmine Victoria, f. Nyquist.
461	Janicke, Carl-Axel Edward. F.	Oslo 1 feb. 1918	Direktør Paul Carl Alexander Janicke og Ragnhild Pernille, f. Dahlgaard Christensen.
462	Jansen, Hilmar Otto Batt. F.	Oslo 7 feb. 1918	Driftsbestyrer Sigurd Jansen og Gundhild Andrea, f. Strand.
463	Jensen, Arne Paul. Ak.	Ullern 16 mai 1918	Avdelingschef Ditlev Jensen og Laura Camilla Elise, f. Ask.
464	Jensen, Arne Viggo. Pr.	Strømm 26 sept. 1916	Småbruker Viggo Peder Kri- stian Jensen og Ingeborg, f. Øksdal.
465	Jensen, Gunnar Johan. Pr.	Bergen 5 juni 1909	Kontorchef Jørgen Jensen og Ida Oline, f. Espelid.
466	Jensen, John. Å	Ålesund 27 okt. 1916	Statsvraker Sigurd Jensen og Inga Jørgine, f. Olsen.
467	Jensen, Karen Hvid- sten. Sy.	Bergen 11 feb. 1917	Postpakkmester Walter Andreas Jensen og † Olga Amanda, f. Vikør.
468	Jensen, Odd. Nt.	Notodden 19 aug. 1916	Verkmester Marcus Jensen og Louise, f. Rørkoll.
469	Jensen, Ola Ludvig. H.	Røros 17 sept. 1914	Lærer Alf Jensen og Solveig, f. Guldal.
470	Jenssen, Fredrik Fischer. Gj.	V. Toten 25 mars 1915	Direktør Kolbjørn Jenssen og Aagot, f. Fischer.
471	Jenssen, Kollbjørn. Gj.	V. Toten 15 nov. 1916	Direktør Kolbjørn Jenssen og Aagot, f. Fischer.
472	Jenssen, Reidar. Pr.	Hommelvik 21 feb. 1916	Brukseier Reidar Jenssen og Signe, f. Møller.
473			
474	Johannesen, Ole Thome. Fs.	Glemmen 4 mars 1914	Disponent Ole Johannesen og Sofie Elisabeth, f. Thome.
475	Johannesen, Arne Harris. Fs.	Glemmen 17 sept. 1913	Formann Harris Johannesen og Jenny, f. Hauge.
476	Johannesen, Johnny George. F.	Oslo 29 april 1917	Verkmester Conrad Herman Johannesen og Hilda Mar- tine, f. Mathisen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hovedkarakter	Gymnastikk
458	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	Ng	Ng	M	M	T	Ng	T	T	T	T	M
459	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	Ng	Ng	T
460	Ng	Ng	T	T	M	M	M	M	M	M	M	T	T	T	T	M	M	M
461	T	T	M	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M
462	T	Ng	T	T	M	T	T	M	T	T	T	M	M	T	M	T	T	M
463	T	Ng	M	Ng	Ng	T	T	T	T	M	T	T	M	M	T	T	T	T
464	T	T	T	M	M	T	M	M	T	M	M	M	M	M	T	T	M	T
465	T	T	T	T	Ng	M	M	M	M	Ng	M	M	M	M	T	M	T	T
466	M	T	M	T	S	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
467	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	T	M	T	M	T	T	T	T	
468	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	Ng	T	M	T	M	M	M	T	T	M
469	Ng	Ng	Ng	T	Ng	M	M	M	T	M	M	M	T	M	M	M	T	M
470	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	Ng	T	M	T	M	T	M	T	T	M
471	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
472	Ng	T	<i>frt</i>	Ng	M	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	M		<i>frt</i>
473																		
474	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
475	T	T	Ng	T	T	T	M	T	Ng	M	M	T	M	T	M	M	T	M
476	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	T	T	T	Ng

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
477	<i>Johannessen</i> , Karl Reidar. Å.	Ålesund 11 aug. 1917	Kjøbmann Karl Johan Johannessen og Ragna Leonora, f. Larsen.
478	<i>Johannessen</i> , Lucie de Lange. Sy.	Bergen 28 juli 1916	Maskinist Ludolf Olai Johannessen og † Ragna, f. de Lange.
479	<i>Johannessen</i> , Oddvar. Sy.	Bergen 15 juni 1916	Montør Clemet Martin Johannessen og Anna Olsdatter.
480	<i>Johansen</i> , Arne. Tr.	Tromsø 11 nov. 1916	Dykker Alfred Sigurd Johansen og Hansine Josefine Anna, f. Jakobsen.
481	<i>Johansen</i> , Egil Irving. Ht.	Brooklyn, 23 april 1916	Kjøbmann Olaf Ingvald Johansen og Valborg Marie, f. Jacobsen.
482	<i>Johansen</i> , Inger Berit Skjønberg. Fb.	Oslo 27 juli 1917	Diplomingeniør Carl Wilhelm Johansen og Ragnhild Fredrikke, f. Gjertsen.
483	<i>Johansen</i> , Johan Sven. L.	Oslo 29 juni 1916	Ingeniør Leonard Marinius Johansen og Elida Christine, f. Eriksen.
484	<i>Johansen</i> , Jørg Bakken. A. og V.	Oslo 6 feb. 1917	Overmontør Oscar Hilmar Johansen og Margit, f. Riis.
485	<i>Johansen</i> , Rolf Anker. D.	Lier 23 sept. 1915	Stasjonsbetjent Emil Andreas Johansen og Anna Marie, f. Christensen.
486	<i>Johanssen</i> , Erik Martin. T.	Trondheim 30 mai 1917	† Grosserer Martin Johanssen og Carola, f. Sundet.
487	<i>Johnsen</i> , Einar. Ar.	Arendal 22 mars 1917	Ingeniør Harald Johnsen og Ingeborg Serine, f. Grøntoft.
488	<i>Johnsen</i> , Finn. Od.	Meråker 24 jan. 1909	Oberstløytnant Wilhelm Kornelius Johnsen og Marie, f. Neegaard.
489	<i>Johnsen</i> , Fritz Loyt. Pr.	Levanger 22 feb. 1916	Rørleggermester Johan Johnsen og Gunbjørg, f. Wold.
490	<i>Johnsen</i> , Henry Kaare. Ar.	Stokken 7 nov. 1916	Verkmester Nils Johnsen og Ellen, f. Halvorsen.
491	<i>Johnsen</i> , Johannes Kristian. Pr.	Ibestad 5 okt 1917	Kjøbmann Jens Henrik Johnsen og Olga Elise, f. Olsen.
492	<i>Jonsen</i> , Jon. S.	Stavanger 15 april 1917	Rekefisker Mikal Jonsen og † Ragnhild, f. Osmundsen.
493	<i>Johnsen</i> , Oddlaug Marie. Bø.	Kirkenes 27 jan. 1916	Maskinist Thorvald Kristian Zahl Johnsen og Othelie Augusta, f. Karlsen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
477	M	M	M	M	S	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	M
478	Ng	Ng	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
479	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
480	T	Ng	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	T
481	T	T	T	T*	T	T	M	M	M	M	M	T	M	M	T	T	T	T
482	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	Ng	T	T	M	T	T	T	T	T	
483	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	T	T
484	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	M	T	T	T	T	T	T	T	<i>frt</i>
485	T	T	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	Ng	M	T	M	M	T	T	T	M
486	T	M	M	M	M	M	T	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M
487	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	T	M	M	M	T	M	M	T	M
488	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	M	T	T	M	M	Ng	M	M	M	T	<i>frt</i>
489	M	T	Mtl	T	Ng	M	M	T	Ng	M	M	M	M	T	M	T	T	M
490	Ng	T*	T	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M	T	M	M	M	T
491	Ng	Ng	M	M	M	M	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M
492	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	<i>frt</i>
493					S	y	k	m	e	l	d	t						Rgl. § 42.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
494	<i>Johnsen</i> , Torfinn Rosen- vinge. T.	Trondheim 30 aug. 1916	Revisor Trygve Olaf Johnsen og Abel Christine, f. Nossum.
495	<i>Jyssum</i> , Gunnar. Od.	Oslo 19 juli 1917	Major Martin Gerhard Jyssum og Jensine, f. Midtliid.
496	<i>Jørgensen</i> , Erling. Ak.	Grimstad 17 okt. 1916	† Skibsreder Mathias Albert Jørgensen og Anna Kristine, f. Markussen.
497	<i>Jørgensen</i> , Jørgen Olav Lind. Fb.	Oslo 9 mai 1917	Sunnhetsinspektør Jørgen Olaf Jørgensen og Helene, f. Schi- stad.
498	<i>Jørgensen</i> , Lars. Tb.	Bamble 10 aug. 1916	Gårdbruker Ola Jørgensen og Klara, f. Undset.
499	<i>Jørgensen</i> , Leif. Hd.	Ålvik, Hardanger 5 des. 1916	Kontorchef Lars Jørgensen og Clara, f. Johansen.
500	<i>Jørstad</i> , Helge. Lh.	Fåberg 9 feb. 1916	† Sadelmaker Mathias Jørstad og Ingeborg, f. Olesveen.
501	<i>Kaarhus</i> , Torbjørn. E.	Ø. Eiker 12 des. 1915	Lærer Laurits Kaarhus og Mari, f. Waale.
502			
503	<i>Kapelrud</i> , Åge Schou. Lh.	Lillehammer 11 nov. 1916	Agent Gustav Kapelrud og Inge- borg Bergine, f. Schou.
504	<i>Karlsen</i> , Ingrid Natha- lie. Hg.	Oslo 22 nov. 1916	Verkseier Wilhelm Karlsen og Anna, f. Hansen.
505	<i>Karlsen</i> , Rolv Johannes. N.	Salangen 21 aug. 1913	Elektriker Martin Ingebret Karl- sen og Jette Mekaline, f. Rafaelsen.
506	<i>Karner</i> , Amund Johan Stange. St.	Horten 8 jan. 1917	Ingeniør Amund Karner og Mar- tha Kathrine, f. Langmyhr.
507	<i>Kavli</i> , Guthorm. Pr.	Trondheim 15 mai 1917	Kjøbmann Wilhelm Kavli og Marie, f. Sevaldson.
508	<i>Kazerginski</i> , Liv Sonja. Fb.	Oslo 28 okt. 1917	Kjøbmann Hermann Kazerginski og Fredrikke, f. Levin.
509	<i>Killén</i> , Sonja. T.	Trondheim 19 mai 1917	Ingeniør Karl Killén og Clara, f. Simonsen.
510	<i>Kirkeby</i> , Knut. Vs.	Oslo 24 des. 1917	Landmåler Ole Bernhard Kirkeby og Helga Jørgine, f. Tenold.
511	<i>Kiserud</i> , Aase Marthine. Hd.	Asak 21 juli 1916	Gårdbruker Magnus Peder Kise- rud og † Katherine, f. Iversen.
512	<i>Kjellberg</i> , se s. 4.		
513	<i>Kjernlie</i> , John. Od.	V. Gausdal 14 mai 1913	Gårdbruker Harald Kjernlie og Marthe, f. Kolstadrud.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
514	<i>Klaveness</i> , Wilhelm Faye. Ri.	V. Aker 29 juni 1918	Direktør Wilhelm Klaveness og Cecilie Friele, f. Faye.
515	<i>Klein</i> , Gunnar. Hd.	Berg 25 mars 1918	Disponent Wilhelm Klein og Ruth f. Petersen.
516	<i>Kleppa</i> , Inggard Magne. G.	Oslo 25 nov. 1917	Lærer Per Kleppa og Karen, f. Trøen.
517	<i>Kleven</i> , Finn. Pr.	Trondheim 23 feb. 1917	Ingeniør Fredrik Martinus Kleven og Mary, f. Hopstad.
518	<i>Klippen</i> , Arve Hartvig. H.	Hamar 1 nov. 1915	Overkonduktør Jørgen Klippen og Anna Kristine, f. Guldahl.
519	<i>Kloumann</i> , Otto Julius Rosenkranz. S.	Kvernes 14 mai 1916	Res.kap. Otto Kloumann og Kristine, f. Kars.
520	<i>Klüwer</i> , Lorentz Didrik. Pr.	Oslo 13 feb. 1917	Fullmektig Johan Wilhelm Klüwer og Borghild Marence, f. Eriksen.
521	<i>Klæboe</i> , Leif Fridtjof. Pr.	Oslo 31 juli 1915	† Ingeniør Petter Jalles Klæboe og Signe Gunvor Thekla, f. Hansen.
522	<i>Knobel</i> , Abraham Heinz Bergmann. D.	Oberleschen, Schlesien 22 april 1916	Ingeniør Johannes Bergmann Knobel og Inger Andrea, f. Hæstad.
523	<i>Knudsen</i> , Arne Bertheus Normann. N.	Evenes 1 des. 1915	Lærer Bersvenn Eivin Pareli Knudsen og Maren Loise, f. Normann.
524	<i>Knudsen</i> , Aud Mork. Sy.	Bergen 16 mars 1917	Disponent Harald Knudsen og † Jenny, f. Aase.
525	<i>Knudsen</i> , Finn. Pr.	Trondheim 13 mars 1916	Skattefoged Sverre Knudsen og Hardis Ebba, f. Kirksæther.
526	<i>Knudsen</i> , Kåre. S.	Stavanger 17 mai 1916	Litograf Konrad Ingolf Knudsen og Amanda Kristine, f. Jakobsen.
527	<i>Knudsen</i> , Kjell Schibsted. Sy.	Fr.stad 15 sept. 1916	Bryggerimester Bjarne Knudsen og Dagny, f. Schibsted.
528	<i>Knutsen</i> , Karl Johan. Pr.	Arendal 31 mars 1909	Lagerekspeditor Anders Knutsen og Marthine, f. Larsen.
529	<i>Knudtzen</i> , Johan Fredrik. F.	Kirkenes 3 april 1917	Direktør Johan Jentoft Knudtzen og Edle Fredrikke, f. Bendeke.
530	<i>Knudtzon</i> , Thekla Elisabeth. Ri.	Oslo 5 mai 1918	Ingeniør Ludvig Daae Knudtzon og Thekla Stephanie, f. Bronn.
531	<i>Kobro</i> , Fredrik Zisler. Pr.	V. Aker 10 mai 1917	Agent Ernst Karl Kobro og Fredrikke Andrea, f. Rude.
532	<i>Koch</i> , Fanny. St.	Oslo 22 juli 1917	† Disponent Eivind Koch og Sara Fredrikke, f. Hansen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
514	Ng	T *	T	M	Ng	M	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	T	M
515	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M
516	T	Ng	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
517	Ng	Ng	frt	Ng	Ng	T	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	T	T		frt
518	T	Ng	Ng	Ng	T	T	M	M	T	T	M	T	T	M	T	T	T	M
519	T	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	T	M
520	Ng	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	fr	Ng	Ik	T	fr	Ng	fr	fr	fr	Ng Rgl. § 42
521	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	fr	T	T	fr	fr	M	M	M	T	T	fr		T Rgl. § 42
522	Ng	T	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	M	T	T	M	T	T	T	frt
523	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	Ng	T	M	T	Ng	T	T	T	T	M
524	T	Ng	M	T	T	T	M	M	M	T	M	T	M	T	M	M	M	
525	Ng	T	Mtl	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	Ng	T	T	Ng	T	Ng	Ng	Ng
526	T	T	Ng	T	T	T	T	T	M	M	T	T	T	M	Ng	T	T	M
527	Ng	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
528	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng	T	T	T	T	Ng	Ng	M	T	frt
529	Ng	T	M	T	T	M	M	M	T	T	M	T	T	M	T	T	T	M
530	T	T	M	T	T	T	M	M	T	T	M	T	M	T	T	T	T	
531	Ng	Ng	Ng	T	T	M	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
532	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	T	T	T	Ng	T	T	T	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
533	<i>Kolflaath, Jørgen August.</i> Pr.	Tysfjord 1 sept. 1918	Distriktslæge Jørgen Bertinus Kolflaath og Augusta, f. Seim.
534	<i>Kollerud, Johan Erling.</i> Fb.	Oslo 26 okt. 1917	Assistent Axel Kollerud og Lorentze Sofie, f. Thoraldsen.
535	<i>Kolseth, Egil.</i> H.	Hamar 19 des. 1915	Overkonduktør Andreas Sigurd Kolseth og Agnes, f. Hansen.
536	<i>Kongsjorden, Halvor.</i> Hg.	Oslo 16 aug. 1915	Agent Gunnulf Halvorsen Kongsjorden og Kirstine, f. Prestmoen.
537	<i>Konstad, Martin.</i> Pr.	Hølandet 16 mars 1912	† Gårdbruker Anders Konstad og Randi, f. Røe.
538	<i>Koren, Finn Synnøvsøn.</i> Hg.	Kr.sund N 13 sept. 1918	Lektor Bjarne Koren og † Synnøve, f. Lind.
539			
540	<i>Kristensen, Rolf Magne.</i> KS.	Vennesla 11 jan. 1916	† Lærer Karl August Kristensen og Knudine Marie, f. Omdal.
541	<i>Kristensen, Svein.</i> Va.	Saltdal 3 feb. 1916	Lærer Peter Lindemann Kristensen og Inga Sofie, f. Svendsen.
542	<i>Kristiansen, Erling.</i> Sk.	Skien 2 okt. 1916	Rutebileier Oluf Martinus Kristiansen og Elise Margrete, f. Stokke.
543	<i>Kristiansen, Kåre Lorents.</i> H.	Veldre 19 mai 1916	Gårdbruker Lars Kristiansen og Emma, f. Larsen.
544	<i>Kristiansen, Odd.</i> Sk.	Gjerpen 23 feb. 1916	† Styrmann Gustav Kristiansen og Harriet Cesilie, f. Kristiansen.
545	<i>Kristiansen, Ruth.</i> Ht.	Horten 9 des. 1916	† Murmester Bernhard Kristiansen og Karen Marie, f. Andersen.
546	<i>Kristoffersen, Lajla.</i> Sk.	Tinn 24 juli 1917	Hovedbokholder Kristoffer Marius Kristoffersen og Thora Annette, f. Thomassen.
547	<i>Kristoffersen, Øistein.</i> KG.	Oslo 7 okt. 1914	Maskininspektør Sigurd Kristoffersen og Thora, f. Larsen.
548	<i>Krog, Cecilie.</i> A. og V.	Skåtøy 25 sept. 1917	Forfatter Helge Krog og Eli, f. Meyer.
549	<i>Krohn, Andreas.</i> M.	Bolsøy 2 mars 1914	Kjøbmann Endre Olai Quie Krohn og Amalie, f. Størdal.
550	<i>Krohn, Joar Fred Halvdan.</i> Pr.	Bærum 30 sept. 1918	Disponent Johan Owren Krohn og Eva Marie, f. Dorph-Petersen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
533	Ng	T	M	T	T	Ng	T	T	T	Ng	M	Ng	M	T	T	M	T	M
534	M	T	M	M	T	M	M	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M
535	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
536	Ng	T	Ng	T	Ng	M	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M
537	M	M	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	M	T	M	M	M	M	T	T
538	T	T	T	T	M	M	T	T	T	M	M	T	M	T	T	T	T	T
539																		
540	Ng	T	M	M	T	M	M	T	M	T	M	M	T	M	M	M	M	T
541	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
542	T	Ng	M	Ng	T	T	M	M	T	M	M	T	M	M	T	T	T	M
543	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
544	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
545	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
546	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	T	T	T	M	M	
547	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	Ng	Ng	Ng	M
548	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
549	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	M	M	T	M	M	M	T	T	M
550	Ng	Ng	T	T	T	M	M	T	T	M	M	M	M	T	T	M	T	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
551	<i>Krokmoen</i> , Anna. Pr.	Foldal 20 feb. 1913	Gårdbruker Johan Krokmoen og Marie Katrine, f. Kaasen
552	<i>Krokstad</i> , Einar Olaf Nordberg. Pr.	Frol 7 juni 1916	Skomakerlærer Sivert Olsen Krokstad og Klara, f. Nordberg.
553	<i>Kruse</i> , Jan Otto. L.	Larvik 11 okt. 1917	Hovedbokholder Otto Evald Marius Kruse og Josefine Marie, f. Hansen.
554	<i>Kulvik</i> , Kåre Enok Anton. T.	Trondheim 29 feb. 1916	† Opsynsbetjent Emil Kulvik og Ane, f. Evjen.
555	<i>Kumle</i> , Kolbein. Fi.	Askvoll 4 mars 1917	Lagerbetjent Bertil Kumle og Borghild, f. Ask.
556	<i>Kure</i> , Randulf. Sb.	Sarpsborg 29 juli 1915	Kontorist John Kure og Anna Kristine, f. Hvesser.
557	<i>Kvaal</i> , Hans Paul Albert. Pr.	Oslo 31 des. 1912	Adm. Direktør Albert Kvaal og Katharina, f. Wargunin.
558	<i>Kvaal</i> , Leif. Pr.	Stjørdal 24 sept. 1904	Gårdbruker og sersjant Ottar Kvaal og Guri, f. Gjære.
559	<i>Kvadsheim</i> , Einar. S.	Stavanger 16 mars 1917	Livsforsikringsinspektør Erling Kvadsheim og Karen Marie, f. Berge.
560	<i>Kvammen</i> , Ivar Andor. Ak.	Ø. Aker 12 des. 1916	Gårdbruker Peder Kvammen og Mina Birgitte, f. Fyhn.
561	<i>Kvammen</i> , Matias Johannes. Fi.	Vevring 27 aug. 1913	Gårdbruker Johannes J. Kvammen og Kristina, f. Horne.
562	<i>Kvigstad</i> , Kåre. O.	V. Moland 24 mai 1917	Elektriker Otto Gunnerius Moe Kvigstad og Elise, f. Berbye.
563	<i>Kværne</i> , Gunder Johan Melleby. Pr.	Askim 31 mai 1913	Gårdbruker Peder Gundersen Kværne og † Anna Elise, f. Andersen.
564	<i>Kølbel</i> , Torgeir. A. og V.	Oslo 5 juli 1917	Kunstmaler Johannes Kølbel og Ragna, f. Helgestad.
565	<i>L'Abée-Lund</i> , Aase. Ri.	V. Aker 30 sept. 1917	Ingeniør Johan Henrik L'Abée-Lund og Gerd, f. Moe.
566	<i>Lagesen</i> , Lage. St.	Bagn, Valdres 1 des. 1915	Disponent Lars Lagesen og Anna, f. Alfsen.
567	<i>Lahn</i> , Reidar. Vl.	Oslo 17 juli 1916	Hovedbokholder Leif Lahn og Astrid, f. Hansen.
568	<i>Landmark</i> , Margrete Dorthea. T.	Trondheim 23 mai 1917	Bibliotekar dr. Johan Daniel Landmark og Astrid, f. Steen.
569	<i>Langaas</i> , Jon Martin. Pr.	Oslo 22 aug. 1918	Kaptein Christian Langaas og Astrid, f. Bruer.
570	<i>Lange</i> , Jacob Hieronymus. O.	Bergen 27 des. 1918	Skibsfører Jacob Lange og Solveig, f. Barratt.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
551	T	T	Ng *	Ng fr	Ng fr	Ng fr	T fr	T fr	T fr	M fr	T fr	M fr	T fr	T fr	T fr	T fr	T	
552	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	T
553	T	T	T	T	T	T	T	M	M	T	M	M	M	T	T	M	T	M
554	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	T	Ng	T	T	T	T	M
555	Ng	T	T	Ng	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	T	M
556	T	T	Ng	Ng	T	M	T	M	T	M	M	M	T	M	T	T	T	M
557	Ng	Ng	frt	Ng	Ng	M	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	Ng	Ng		frt
558	frt	frt	T	Ng	Ng	frt	T	T	T	frt	frt	frt	frt	T	T	T		frt
559	T	M	T	T	T	T	T	T	Ng	M	T	M	M	M	M	T	T	M
560	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	Ng	T	T	T	M
561	T	M	T	T	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
562	Ng	Ng	M	T	Ng	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T
563	T	M	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
564	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	M	T	M
565	T	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	T	T	M	M	
566	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	Ng	M
567	T	T	M	Ng	T	M	M	M	T	M	M	T	T	M	M	T	T	M
568	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
569	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
570	Ng	Ng	Ng	Ng	M	T	T	M	T	M	M	M	T	M	M	T	T	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
571	Langerud, Ove. O.	Malmköping, Sverige 9 mai 1919	Grosserer Oskar Langerud og Ragnhild, f. Langstrand.
572	Larsen, Arnljot Thuve. A. og V.	Oslo 12 mars 1917	Vaktmester Haakon Arnljot Larsen og Hanna Mathilde, f. Hansen.
573	Larsen, Arnold Konrad. Lh.	Stensby, Sverige 5 okt. 1919	Reparatørførermann Ludvig Lar- sen og Anna Maria Rut, f. Swensson.
574	Larsen, Eivind. Tb.	Tønsberg 24 april 1916	Maskinist Einar Larsen og Elise Fredrikke, f. Johansen.
575	Larsen, Inger Signe. Fb.	Ringsaker 3 juli 1917	Fabrikkeier Johan Larsen og Aagot, f. Klundby.
576	Larsen, Kåre Alf. Å.	Ålesund 6 sept. 1917	Kjøbmann Knut Anton Larsen og Mina, f. Dahl.
577	Larsen, Karl Walther Jacob. Ak.	Oslo 5 juni 1917	Filmchef Sverre Ragnvald Lar- sen og Doris Eriikka Edelborg, f. Andersen.
578	Larsen, Kjell Wentzel. Gj.	V. Toten 15 april 1916	Kontorist Ansgar Larsen og Martha, f. Skaug.
579	Larsen, Per. Hs.	Haugesund 2 april 1917	Skibsfører Lars Larssen og Sally, f. Steensnæs.
580	Larsen, Per Hans Lud- vig. N.	Ankenes 20 feb. 1916	Sporskifter Mikal Larsen og Terese, f. Toresen.
581	Larsen, Willy Henry. Sb.	Sarpsborg 4 april 1916	Fyrbøter Lars Petter Pettersen og Klara Allmine, f. Wilhelm- sen.
582	Larsson, Erik. T.	Åsnes 12 juni 1915	Kjører Simen Larsson og Ellen, f. Olson.
583	Larsson, Tollef. Fb.	Oslo 10 juni 1918	Bankbud Yngve Jonatan Larsson og Magnhild Lovise, f. Opdal.
584	Lassen, Thorbjørn Jo- han. B.	Bergen 28 okt. 1916	Maskinmester Lars Gerhard Las- sen og † Amalle, f. Søvig.
585	Legernæs, Magnus. M.	Vestnes 7 mars 1916	Poståpner Peder Legernæs og Martha, f. Krogseth.
586	Leigland, Sigmund. Vl.	Lyngen 10 juli 1915	Skolebestyrer Inggjald Martin Leigland og Tea Alise, f. Nakken.
587	Lein, Rolf. KG.	Halden 22 april 1918	Disponent Petter Lein og Nanna Johanna, f. Thorseng.
588	Leren, Håkon Johan. Gj.	Oslo 24 juni 1916	Lagerekspeditør Gustav Leren og Pauline, f. Eriksrud.
589	Lerseth, Knut. T.	Trondheim 11 feb. 1916	Kjøbmann Ole Nilsen Lerseth og Olava, f. Krogstad.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. Fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
571	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	Ng	Ng	T	T	M	T	M	M	T	T	T
572	M	T	T	M	T	M	M	M	T	M	M	T	M	T	T	T	M	M
573	T	T	Ng	Ng	M	T	M	T	T	T	M	T	T	M	T	T	T	M
574	Ng	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
575	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M	T	M	M	T	T	T	
576	M	T	T	Ng	T	T	T	M	T	T	M	T	M	M	T	T	T	M
577	Ng	Ng	T	Ng	T	T	M	T	T	M	T	M	T	T	T	M	T	M
578	T	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	T	M
579	T	T	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	<i>frt</i>
580	T	T	Ng	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
581	T	M	M	T	Ng	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T
582	T	M	S	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
583	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
584	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	M
585	T	T	T	T	M	T	T	M	M	T	M	M	M	T	M	M	M	T
586	Ng	T	Ng	T	Ng	M	T	M	T	M	M	M	M	M	T	M	T	T
587	Ng	M	T	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T
588	T	Ng	T	M	M	T	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M
589	T	Ng	T	M	T	T	T	T	T	T	M	M	M	T	T	M	T	T

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
590	<i>Letting</i> , Finn Øistein. Vs.	Oslo 13 aug. 1917	Drosjeeier Herman Julius Letting og Anna, f. Johansen.
591	<i>Lie</i> , Christian Nils Dahl Heydemarck. Tb.	Oslo 2 des. 1916	Skoleinspektør Christian Nielsen Lie og Harriet, f. Kjeldsen.
592	<i>Lie</i> , Erik Jan. Nt.	Notodden 12 des. 1916	Fabrikkfører Bjarne Lie og Ingeborg, f. Løvstad.
593	<i>Lie</i> , Georg Wallace. Lh.	Fåberg 21 mars 1916	Skogforvalter Haakon Lie og Hjordis Dorthea Smøvig, f. Dahl.
594	<i>Lie</i> , Harold. Fb.	Tacoma 24 mai 1916	Minister Ola Lie, og Hanna, f. Onstad.
595	<i>Lied</i> , Finn. T.	Fana 12 april 1916	† Apoteker Sigvald Lied og Astrid, f. Schjøtt.
596	<i>Lieng</i> , Bent. Hs.	Oslo 4 des. 1916	Ingeniør Bernhard Lieng og Else, f. Billingstad.
597	<i>Liestøl</i> , Olav. St.	V. Aker 24 feb. 1916	Professor Knut Liestøl og Signe, f. Høgetveit.
598	<i>Lillegraven</i> , Jens Nikolai. Pr.	Trondheim 2 okt. 1916	Lagerchef Erik Lillegraven og Alfrida, f. Lysell.
599	<i>Ljøgdøt</i> , Ingemann Asbjørn. Pr.	Ullensaker 27 mars 1917	Kjøbmann Hans Ljøgdøt og Anna, f. Opperud.
600	<i>Lodding</i> , Per Ivar. Ri.	Oslo 21 sept. 1917	Skisreder Olaf Trygve Lodding og Dagmar Elisabeth, f. Hansen.
601	<i>Lodgaard</i> , Arvid. T.	Trondheim 28 april 1916	Banevokter Tore Lodgaard og Astrid, f. Johanssen Barlien.
602	<i>Lome</i> , Torbjørn. St.	Ø. Bærum 25 juni 1915	Løitnant Peder Eivindsen Lome og Jensine Augusta, f. Bull.
603	<i>Lorange</i> , Per. O.	Bærum 24 sept. 1916	Gårdbruker Frithjof Lorange og Sigrid, f. Ollendorff.
604	<i>Lorentz</i> , John David. Pr.	Bergen 25 juni 1917	Infanterikaptein John Lorentz og Elisif, f. Brynildsen.
605	<i>Lorentzen</i> , Per Bjarne. Fb.	Ø. Aker 25 aug. 1917	† Ingeniør Bernhard Lorentzen og Hildeborg, f. Fjørkenstad.
606	<i>Lous</i> , Eskild Bruun. Ri.	V. Aker 21 juli 1917	Observator Kristian Lous og Dorothea, f. Bruun.
607	<i>Lund</i> , Bjørn. Pr.	Oslo 23 feb. 1919	Ingeniør Harald Martinius Lund og Margrethe Regine, f. Ruud.
608			
609	<i>Lund</i> , Nils Herman. F.	Oslo 6 nov. 1917	Kaptein, Subdirektør Sverre Alexander Lund og Dagny, f. Wang.
610	<i>Lundamo</i> , Ole Peter Sand. F.	Oslo 4 feb. 1918	Byråchef Gustav Olaf Lundamo og Petra Cathinka, f. Sand.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved- karakter	Gymnastikk
590	T	T	T	Ng	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M	T	T	T
591	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
592	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M
593	T	Ng	T	Ng Ng	M Ng	M	M	M	T	M	M	T	M	M	T	T	T	T
594	T	T	M	fr	fr	M	M	M	T	M	M	T	T	T	T	T	T	T
595	M	M	M	M	S	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	M
596	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M
597	Ng	Ng	T	T	M	M	T	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	M
598	T	T	frt	Ng	Ng	M	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	frt	M	T		frt
599	Ng	T	Ng	T	T	Ng	T	T	Ng	Ik	T	T	T	fr	fr	T	Ng	T
600	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	Ng	Ng	M	M	M	T	T	T	T	M
601	T	T	T	Ng Ng	Ng Ng	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M	T	T	frt
602	Ng	Ng	Ng	fr	fr	T	T	T	T	T	T	T	T	T	Ng	Ng	Ng	M
603	T	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	T	M	T	M	M	M	T	T
604	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng	M	T	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T
605	T	T	M	T	M	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
606	T	Ng	Ng	T	M	T	T	Ng	Ng	T	M	T	M	M	M	M	T	T
607	T	Ng	Ng	Ng	M	T	M	M	fr	fr	T	M	M	M	T	M	T	frt
608																		
609	T	Ng	Ng	Ng	M	T	T	M	T	M	T	T	T	T	T	M	T	M
610	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
611	Lundberg, Aage Willy. S.	Oslo 29 juni 1917	Ingeniør Asle Bjarne Lundberg og Liv Marie, f. Andersen
612	Lunde, Fritz Middelthon. D.	Strømsgodset 4 des. 1915	Revisor Sofus Arthur Lunde og Frida, f. Middelthon.
613	Lundemo, Arthur. T.	Trondheim 22 jan. 1916	Pensjonist Halvor Kristian Lundemo og Oline, f. Frøseth.
614	Lundgaard, Steinar. Lh.	Lillehammer 15 nov. 1916	Disponent Torbjørn Lundgaard og Eli, f. Nuland.
615	Lundschien, Bjørn. A. og V.	Trondheim 23 juli 1917	Provisor Mikal Lundschien og Aslaug Linea, f. Halvorsen.
616	Lütken, Oscar Albert. Fb.	Oslo 25 des. 1917	Kontorchef Oscar Lütken og Astrid, f. Holm.
617	Lyngar, Rolf. D.	Drammen 24 sept. 1915	Vognvisitor Anton Martinius Pedersen og Gunhild Johanne, f. Stenbro.
618	Løchen, Einar. Bg.	Oslo 6 april 1918	H.r.advokat Edvard Løchen og Martha Louise, f. Hoel.
619	Lødemel, Anders Hermann. Va.	Hornindal 30 sept. 1916	† Gårdbruker Rasmus Lødemel og Magnhild, f. Heggen.
620	Løken, Hans Herman. Ak.	Bærum 29 des. 1915	Trafikkchef Kristian Løken og † Laura Elise, f. Unneberg.
621	Løken, Lajla Harriet. T.	Sauherad 8 febr. 1917	Baneinspektør Trygve Løken og Bergljot, f. Gjelsteen.
622	Løkensgard, Trygve. St.	Ål, Hallingdal 14 jan. 1916	Handelsreisende Sigvart Løkensgard og Anna, f. Sød.
623	Løkke, Harald Guttorm. Sk.	Brevik 13 juni 1916	Telefonformann Ole Andreas Løkke og † Anna Karine, f. Abrahamsen.
624	Løvdal, Arnvid. Ar.	Birkeland 16 juni 1916	Lærer Simon Løvdal og Emilie, f. Olsen.
625	Løvdal, Hans-Jørgen. Fs.	Søndeled 16 aug. 1915	Lærer Lars Løvdal og Hjørdis, f. Houg.
626	Løvland, Egil Kåre. Ho.	Evje 19 nov. 1916	Gårdbruker Gunnar Løvland og Birgit, f. Oterholt.
627	Maartmann, Harald Sigvard. Hg.	Oslo 2 juni 1917	Direktør Einar Maartmann og Astrid, f. Sem Nielsen.
628	Maartmann-Moe, Ragnvald. Ri.	Oslo 16 juni 1919	Læge Ragnvald Maartmann-Moe og Charlotte Racine, f. Bergesen.
629	Madshus, Per Andreas. G.	Aker 9 april 1918	Selger Kristian Madshus og Asta Camilla, f. Andersen.
630	Magnus, Halfdan. Fb.	Oslo 10 juni 1918	Kontorchef Halfdan Magnus og Anna, f. Ruud.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
611	T	M	T	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M	M	T	M	M	T	T	M
612	Ng	T	Ng	T	T	T	T	M	T	T	M	M	T	T	M	M	T	M
613	T	T	M	Ng	Ng	T	M	T	T	T	M	T	T	Ng	M	T	T	M
614	M	T	T	Ng	Ng	M	T	M	T	T	M	T	T	M	T	Ng	T	M
615	T	T	Ng	T*	T	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	T	T
616	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	Ng	M	M	T	T	M	T	T	T	T
617	Ng	Ng	T	M	M	T	M	M	M	T	T	M	T	T	M	M	M	<i>frt</i>
618	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
619	T	T	T	M	M	M	M	T	M	T	T	M	M	T	M	M	M	M
620	Ng	Ng	Ng	M	T	T	Ng	T	T	M	T	M	T	M	M	M	T	M
621	Ng	Ng	T	T	M	T	M	Ng	Ng	Ng	M	T	M	M	T	T	T	
622	Ng	Ng	T	Ng	T	M	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M
623	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
624	T	Ng	T	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M
625	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
626	T	Ng	Ng	M	T	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	T	<i>frt</i>
627	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	M	T	T	T	T	T	M
628	Ng	Ng	T	M	T	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	M	M	T	T	T
629	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
630	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	M	T	M	T	T	M	T	T	T

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
631	Major, Harald. Fb.	Drammen 16 juni 1918	† Ingeniør Harald Ivar Major og † Anna, f. Haug.
632	Malterud, Finn. Gj.	V. Toten 8 nov. 1913	Gårdbruker Petter Maurits Malterud og Marie, f. Finstad.
633	Malterud, Gunborg Petra. Sk.	Gjerpen 15 sept. 1916	Kjøbmann Carl Malterud og † Marta Sofie, f. Sinderud.
634	Martens, Emil Werring. Sk.	Skien 8 nov. 1917	Ingeniør Karl Elias Martens og Jensine Elisa, f. Werring.
635	Martinsen, Thor Anton. L.	Tjølling 15 feb. 1916	† Gårdbruker Theodor Martinsen Ødegården og Anna Pauline, f. Andersen.
636	Mathisen, Jon Aamodt. D.	Vennesla 29 juni 1914	Jernbanekontorist Einar Georg Mathisen og † Anne, f. Neset.
637	Medalen, Olav. Nt.	Notodden 14 april 1916	Kjøbmann Johan Medalen og Signe, f. Tveit.
638	Meisingset, Kåre Ragnar. St.	Ø. Bærum 2 sept. 1916	Landbrukssekretær Kristian Meisingset og Ragni Laura, f. Haslum.
639			
640	Melvær, Torfinn, Va.	Gaular 17 nov. 1916	Lærer Einar Melvær og Agnes, f. Andersen.
641	Michelsen, John Nikolai. Sy.	Bergen 11 jan. 1916	Konditor Martin Nikolai Michelsen og Ingeborg, f. Nilsen.
642	Midtstue, Aksel Smith. Ak.	Ø. Aker 23 april 1916	Forgyllermester Gustav Adolf Olsen og Inga Kristine, f. Lund.
643	Midttun. Odd. Sk.	Skien 5 april 1917	Fylkesskogmester Jórund Midttun og Anna, f. Sollid.
644	Mjanger, Eva. Ht.	Horten 16 jan. 1917	Provisor Ragnvald Mjanger og Valborg, f. Dahl.
645	Mo, Asbjørn. Sb.	Sarpsborg 23 sept. 1916	Ingeniør Jens Severin Mo og Hildegard Elise, f. Paulsen.
646	Moe, Christoffer Juell. KS.	Kr.sand S. 5 april 1917	O.r.sakfører Johan Mangelsen Brun Moe og Gudrun, f. Juell.
647	Moe, Rolf. E.	Oslo 24 sept. 1917	Materialforvalter Johan Alexius Hansen Moe og Olga Nikoline, f. Kjæmperud.
648	Mogen, Tollef. KG.	Hurum 27 nov. 1915	Kjøbmann Torstein Mogen og Anna, f. Kristensen.
649	Mohn, Fredrik Christian Holberg Arentz Wessenberg. Sy.	Bergen 15 sept. 1917	Brandtakstbestyrer Fredrik Wessenberg Mohn og Henriette Christiane Bech, f. Jürgensen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
631	T	T	M	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
632	T	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	M	T	M	T	M	T	T	T	T	T
633	T	T	T	Ng	Ng	T	T	M	M	T	M	M	M	T	T	M	T	
634	T	Ng	T	Ng	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
635	T	T	M	Ng	T	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M	T	T	T
636	Ng	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
637	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M
638	T	Ng	Ng	M	M	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
639																		
640	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
641	T	Ng	T	Ng	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	T	M
642	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	M
643	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
644	T	T	M	Ng	Ng	M	M	T	T	T	M	T	M	M	T	T	T	
645	T	Ng	M	T	T	T	T	Ng	Ng	T	M	M	T	M	M	M	T	M
646	T	Ng	Ng	M	M	M	T	M	T	M	T	M	T	M	M	M	M	M
647	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	M
648	T	T	T	Ng	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M
649	M	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
650	<i>Mohr, Emil Jørgensen.</i> Sy.	Bergen 11 nov. 1918	H.r.advokat Emil Nils Jørgensen Mohr og Hallrid, f. Johannessen.
651	<i>Mohr, Venke.</i> Fb.	New Bedford, Mass U. S. A. 1 sept. 1918	Professor dr. med. Otto Lous Mohr og Tove, f. Møller.
652	<i>Mohr, Wilhelm.</i> B.	Fana 27 juni 1917	Godseier Wilhelm Mohr og Emely, f. Holm.
653	<i>Moksnes, Kåre.</i> O.	Alta 26 april 1916	Lærer Nils Moksnes og Ragna, f. Furu.
654	<i>Momyr, Hans.</i> F.	Åfjord 26 april 1917	Arbeider Petter Antonius Johan- sen Momyr og Kristine Kri- stiansdr.
655	<i>Mortensen, Ole Theodor.</i> F.	Oslo 6 juli 1918	Direktør Ole Theodor Mortensen og Ruth, f. Jansen.
656	<i>Mortensen, Randulf.</i> N.	Evenes 30 sept. 1916	Styrmann Morten Mortensen og Marie Elisabeth, f. Hansen.
657	<i>Mowinkel, Jens Gran.</i> F.	Bergen 14 okt. 1918	Skibsreder Johan Ludvig Mowin- ckel og Julie, f. Gran.
658	<i>Moxness, Karoline.</i> T.	Leksvik 22 aug. 1917	Lærer Karl Bødtker Moxness og Ågot Marie, f. Johannessen.
659	<i>Muri, Jan Wilhelm.</i> O.	Oslo 7 juni 1918	† Ingeniør Martinus Wilhelm Muri og Helene, f. Pedersen Øyjord.
660	<i>Müller, Dora Franciska.</i> G.	Ski 18 aug. 1916	† Sogneprest Fredrik Johan Müller og Inger Dorthea, f. Skaaden.
661	<i>Münster, Christian An- dreas.</i> Ht.	Horten 21 sept. 1916	Kaptein Paul Løvenørn Münster og Dorothea Mathea, f. Stolten- berg.
662	<i>Mürer, Carl Johan.</i> L.	Larvik 25 mai 1916	Kontorchef Carl Johan Mürer og Antonette, f. Christiansen.
663	<i>Mydland, Øyvind.</i> S.	Sogndal, Dalene 11 juni 1916	Kjøbmann Tønnes Parelius Myd- land og Otilia Gotfrida, f. Kvelland.
664	<i>Mykland, Oddmar.</i> Ht.	Horten 7 mars 1917	Lærer Peder Mykland og Inge- borg, f. Andersen.
665	<i>Mykland, Otto.</i> T.	Trondheim 27 mai 1917	Skolebestyrer Olav Mykland og Aagot, f. Wangberg.
666	<i>Myklestad, Ørnulf Tor- bjørn.</i> Fb.	Fana 19 juni 1917	† Dr. Niels Myklestad og Au- gusta Johanne, f. Møller.
667	<i>Myra, Rolf.</i> KS.	Meråker 21 mai 1915	Overstiger Helge Myra og Signe Elsif, f. Myrhagen.
668	<i>Myrholt, Erling.</i> T.	Sparbu 7 feb. 1917	Lærer Jon Olaf Myrholt og † Berntine, f. Fjærli.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved- karakter	Gymnastikk
650	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
651	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
652	Ng	Ng	Ng	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
653	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	M	T	T	M	M	M	M	T	T	T	M
654	Ng	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
655	M	T	T	T	T	M	T	M	Ng	T	T	M	T	T	T	T	T	M
656	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
657	Ng	M	M	Ng	T	M	M	M	T	M	M	Ng	M	T	T	M	T	Ng
658	T	Ng	M	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	
659	T	M	T	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
660	T	Ng	T	T	Ng	M	M	M	T	T	M	M	M	M	M	T	T	
661	T	Ng	M	M	M	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
662	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	M	T	M	T	M	T	M
663	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
664	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	M	M	T	T	T	M
665	T	T	T	T	T	T	M	M	M	T	M	T	T	M	T	T	T	M
666	T	T	M	T	T	T	T	Ng	Ng	M	T	M	T	M	T	M	T	Ng
667	T	T	Ng	Ng	Ng	M	M	M	T	M	T	M	T	M	M	T	T	T
668	T	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
669	<i>Myrtveit</i> , Kåre. Vl.	Os 25 juli 1916	Lærer Johan Myrtveit og Hildur, f. Askeland.
670	<i>Mæhle</i> , Osvald Ragnvald. KN.	Kr.sund N 23 nov. 1917	Bylæge Osvald Ragnvald Mæhle og Harriet, f. Ohlsen.
671	<i>Mæhre</i> , Peter. Od.	Skatval 19 juni 1914	Gårdbruker Ole K. Mæhre og † Julie Petrine, f. Vifstad.
672	<i>Møkkelgaard</i> , Einar Olai. Od.	Meråker 31 des 1915	Fabrikkarbeider Mikkel Møkkelgaard og Jenny, f. Jenssen.
673	<i>Møller</i> , Arne Engelbreth. T.	Trondheim 5 aug. 1917	Revisjonschef Arne Olaf Møller og Emilie, f. Urby.
674	<i>Møller</i> , Egil Songe. Ar.	Arendal 5 mai 1916	Grosserer Paulus Møller og Borg-hild, f. Helliksen.
675			
676	<i>Mørkve</i> , Lars. Vl.	Vossestrand 14 april 1914	Småbruker Odd Mørkve og Brita, f. Bystøl.
677	<i>Nafstad</i> , Sverre Nicolai. F.	Oslo 9 des. 1917	Chauffør Sigurd Nafstad og Borg-hild Gotfrida, f. Schätun.
678	<i>Nagel</i> , Erling Johannes. Fb.	Oslo 23 sept. 1917	Tilskjærer Johan Nagel og Hjørdis, f. Christoffersen.
679	<i>Narvesen</i> , Bjarne Arnfinn. R.	Modum 20 aug. 1913	Fabrikkarbeider Bernt Narvesen og Anna, f. Werner.
680	<i>Navelsaker</i> , Odd. Sy.	Bergen 6 mai 1916	Underfogd Olaf Navelsaker og Marie, f. Roti.
681	<i>Neeb</i> , Hans-Christian. Hd.	Halden 4 juni 1918	Rektor Peder Emanuel Neeb og Alfild, f. Guderud.
682	<i>Nesheim</i> , Gunvor Andrea. E.	Voss 11 mars 1917	† Bankchef Sjur Nesheim og Augusta, f. Lavik.
683	<i>Nesse</i> , Olav. R.	Hammerfest 13 des. 1916	Lærer Rasmus Steen Nesse og Anna Bolette, f. Thomassen.
684	<i>Nestvold</i> , Oddvar. Pr.	Rennebu 10 nov. 1916	Baneformann Johan Nestvold og Tine, f. Torås.
685	<i>Nicolaysen</i> , Ingrid Rachel. Sy.	Tromsø 9 sept. 1917	† Stadsingeniør Axel Tjodolf Kaltenborn Nicolaysen og † Olinde Margrethe, f. Bataille.
686	<i>Nicolaysen</i> , Odd Johan Nagell. Fb.	Flesberg 8 juli 1916	Ingeniør Nicolay Nicolaysen og Henriette, f. Nagell.
687	<i>Nielsen</i> , Erling Reinhardt. KG.	Drammen 5 jan. 1917	Postfullmektig Richardt Christian Nielsen og Nancy Petrea, f. Øverby.
688	<i>Nielsen</i> , Gerd. Fb.	Nordstrand 25 feb. 1918	Lærer Thorbjørn Nielsen og Gunhild, f. Nordstrøm.
689	<i>Nielsen</i> , Niels Leo Stange. Tb.	Tønsberg 21 okt. 1916	Skibsfører Nils Stange Nielsen og Emilie, f. Hütten.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
690	Nielsen, Odd. Gj.	Oslo	Ingeniør Alf Nielsen og Ragnhild Helene Marie, f. Thoresen.
691		5 feb. 1917	
692	Nielsen, Ragnar. O.	Bærum	Stasjonsmester Thorleif Strøm Nielsen og Arnolda Bergljot, f. Bjørnstad.
693	Nielsen, Ragnhild Lajla. Gj.	Wilkinsburg, Pennsylvania U. S. A.	Ingeniør Alf Nielsen og Ragnhild, f. Thoresen.
694	Nielsen, Tor. Bg.	Oslo	Ingeniør Reidar Nielsen og Helene Marie, f. Lützen.
695	Nilsen, Henry Magnus. Pr.	Namsos	Snekker Kristoffer Johannes Nilsen og Magnhild, f. Amundsen.
696	Nilsen, Nils Kolbjørn Arne. Vs.	Oslo	Bygningsbetjent Nils Trygve Nilsen og Aslaug, f. Gundersen.
697	Nilsen, Otto Andreas Küste. Tb.	Nøtterøy	Skibsfører Anders Nilsen og Maria, f. Andreassen.
698	Nilsen, Sverre Eilif. Pr.	Tromsø	Fiskekjøper Hilmar Nikolai Nilsen og Alvhild Kristine, f. Godtås.
699	Nilsen, Sverre Solum. Tb.	Stokke	† Maskinist Hans Christian Nilsen og Sigrid Emilie, f. Jacobsen.
700	Nilssen, Anne Bergljot. O.	Oppegård	Agent Emil Nilssen og Laurentze Mathilde, f. Hælbsæth.
701	Nome, Odd Erling. S.	Tulear, Madagaskar	Missjonær Olaf Nome og Johanne, f. Fladvad.
702	Norberg, Carl. Sk.	Porsgrunn	Skibsfører Alwill Norberg og Ida Caspara Mathilde, f. Tronsen.
703	Nord, Ruth Cecilie. Bg.	Oslo	Ingeniør Karl Christian Nord og Karen, f. Thinn.
704	Nordby, Kaare. Fb.	Oslo	Reisende Einar Marentius Nordby og Anna Berthea, f. Aasland.
705	Nordby, Svein. Fs.	Rakkestad	Gårdbruker Karl Hansen Nordby og Alvilde, f. Westby.
706	Nordstad, Albert Andreassen Pr.	Furnes	Veivokter Andreas Andreassen Nordstad og Anna Olsdatter.
707	Nordsveen, Kari. St.	Eiker	Jernbanekontorist Kristian Nordsveen og Signe Dagmar Antonie, f. Eckstrøm.
		17 mars 1917	

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
690	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	M	M	T	M
691																		
692	Ng	T	M	T	T	T	M	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	M
693	Ng	T	Ng	T	Ng	T	T	T	M	M	T	M	M	T	M	M	T	
694	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
695	Ng	T	Ng	Ng	Ng	Ng	M	T	T	Ng	M	T	T	M	Ng	T	Ng	T
696	M	T	T	M	M	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	Ng
697	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	T	T	T	T	M
698	M	T	T	T	T	T	M	T	Ng	T	M	M	M	T	T	Ng	T	T
699	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
700	T	Ng	M	Ng	Ng	T	M	T	M	Ng	T	M	M	M	T	T	T	
701	T	T	T	T	T	Ng	T	M	M	T	M	M	T	M	T	T	T	Ng
702	Ng	T	T	T	Ng	M	T	M	T	M	M	T	M	M	M	T	T	M
703	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	
704	T	M	T	Ng	M	M	M	T	T	M	M	M	T	M	T	T	T	M
705	Ng	T	Mtl	T	T	T	T	Ng	T	T	M	M	M	M	T	T	T	M
706	T	T	T	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
707	Ng	Ng	T	M	M	T	M	M	T	T	M	T	T	T	T	M	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
708	Norheim, Sigurd. Vl.	Kvam 8 aug. 1916	Driftsbestyrer Ivar Norheim og Synnøve, f. Børve.
709	Normann, Kristian Thesen. D.	Moss 1 feb. 1915	† Ingeniør Peter Normann og Ragna, f. Thesen.
710	Norstrøm, Leif. Sl.	Steinkjer 9 jan. 1916	† Kjøbmann Carl Julius Norstrøm og Alison Martine, f. Hartmann.
711	Nybø, Sigurd. Pr.	Bergen 9 april 1913	Baker Ole Nybø og Petra, f. Indrebø.
712	Nygård, Arne Herman. Fs.	Tune 28 sept. 1915	Småbruker Johan Petter Hansen Nygård og † Hilma, f. Hansson.
713	Nyrud, Alf Bendiks. N.	Kirkenes 1 juni 1916	Prøvetakerformann Hans Nyrud og Astri, f. Abel.
714	Næss, Børge Harald. Ak.	Oslo 16 mars 1916	Politibetjent Nils Martin Næss og Tora, f. Øvernes.
715	Næss, Odd. M.	Vågan 12 juli 1917	† Skreddermester Olaf Næss og Margit, f. Oshaug.
716	Nøding, Gunnar. O.	Asker 16 juli 1917	Lærer Asbjørn Nøding og Ågot, f. Arnesen.
717	Nørregård, Cally Florentine. Ri.	V. Aker 25 aug. 1917	H.r.advokat Harald Nørregaard og Marit Liv, f. Tillier.
718	Oftedahl, Christoffer Gedde. St.	Oslo 28 juni 1917	Avdelingsingeniør Knut Thomas Oftedahl og Astrid, f. Quenild.
719	Olafsen, Øivinn Martin Vs.	Oslo 30 jan. 1918	Verksmester Olaf B. Olafsen og Regina, f. Svendsen.
720			
721	Olsen, Erling Berg. Ht.	Horten 22 juni 1916	Lærhandler Jacob Olsen og Anne Marie, f. Einersen.
722	Olsen, ¹ Gunnar. Vs.	Stange 10 mars 1917	Handelsreisende Kasper Olsen og Inga Johannesdtr.
723	Olsen, Harald. Vl.	Alversund 19 aug. 1915	Kaptein Olav Kristoffer Olsen og Anna Dorthea, f. Håland.
724	Olsen, Henry. T.	Trondheim 19 feb. 1916	Byggmester Albert Olsen og Alma, f. Fredriksen.
725	Olsen, Kåre Svinning. Sb.	Sel, Gudbr. dal 24 mars 1917	Banemester Anton Olsen og Lovise, f. Svinning.
726	Olsen, Leiv Kaare. Sb.	Sarpsborg 22 sept. 1916	Montørformann Nils Helge Olsen og Nilsine Randine, f. Ovesen.
727	Olsen, Tore Moe. Sy.	Bergen 18 aug. 1916	Bestyrer Trygve Olsen og Karen Helene Moe, f. Clausen.

¹ I følge Justisdepartementets navnbevilging av 19 juli 1936 tillatt å anta navnet Vetne som sleksnavn. (Se s. 106.)

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
728	<i>Olsen</i> , Ulrik. KN.	Kr.sund N. 28 mai 1916	Kjøbmann Johan Ulrik Olsen og Sofie, f. Aalmo.
729	<i>Olsrud</i> , Aase Mathilde Kristine. T.	Trondheim 18 juni 1916	Lærer Ingvald Karlén Olsrud og Anna Marie, f. Bentzen.
730	<i>Olsson</i> , Bernt Louis. Ak.	Oslo 28 feb. 1916	Byggmester Herman Olsson og Alma, f. Pedersen.
731			
732	<i>Omberg</i> , Blenda Kristine. Ak.	Oslo 30 april 1917	† Kjøbmann Otto Kristian Omberg og Ester Ida Matilda, f. Holm.
733	<i>Omdal</i> , Helge Gudmund. Ho.	Fjære 14 mars 1913	Lærer Ole Alfred Omdal og Othilie Lorensen, f. Hansen.
734	<i>Omland</i> , Fredrik Martinus Valentinsen. S.	Stavanger 4 des. 1916	Disponent Trygve Omland og Margit, f. Valentinsen.
735	<i>Ommundsen</i> , Arne. S.	Stavanger 5 juni 1915	Typograf Gotfred Hofstad og † Jenny Elvine, f. Guthormsen.
736	<i>Oppi</i> , Per Eberhard. Ri.	V. Aker 13 febr. 1918	Kunstforlægger, Konsul Eberhard Oppi og Olga Agnethe, f. Jensen Bjerke.
737	<i>Opsahl</i> , Louise. R.	Brandbu 17 mars 1916	Farvermester Gabriel Opsahl og Randine, f. Toverud.
738	<i>Ormhaug</i> , Lars Tørresen. Od.	Glåmos 15 juli 1914	Banevokter Tørres Ormhaug og Anne, f. Ormhaug.
739	<i>Os</i> , Nils Olaf. Pr.	Nordfjordeid 12 des. 1915	† Gårdbruker Kornelius Nilsen Os og Marie f. Starheim.
740	<i>Ottar</i> , Brynjulf. Ak.	Nordstrand 24 mars 1918	Lærer Karl Olav Ottar og Ragnhild Josephine, f. Johannessen.
741	<i>Ouren</i> , Tore Hans Peter. Pr.	Trondheim 5 juni 1918	Stadsfysikus Henrik Anker Ouren og Sine, f. Jenssen.
742	<i>Overdale</i> , Ove Bang. KG.	Oslo 20 mars 1917	Ingeniør Ludvig Theodor Overdale og Astrid, f. Thomassen.
743	<i>Palm</i> , Trygve Edvard. D.	Rakkestad 18 okt. 1915	Kjøbmann Karl Johan Palm og Aagot, f. Olsen.
744	<i>Parelius</i> , Niels Rosing. T.	Meldal 10 aug. 1916	Ingeniør Hjalmar Parelius og Thora, f. Moss.
745	<i>Pedersen</i> , Arne. T.	Trondheim 4 okt. 1916	Kontorchef Rolf Wilhelm Pedersen og Akseline Fredrikke, f. Hojem.
746	<i>Pedersen</i> , Knut Arnfred. Tb.	Tønsberg 15 aug. 1916	Skibsmegler Haakon Pedersen og Martha, f. Fadum.
747	<i>Pedersen</i> , Norman Herbert. Ak.	Chicago 2 des. 1916	Handelsreisende Albert Pedersen og Karen, f. Paulsen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
728	T	T	M	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
729	M	T	M	T	T	M	M	M	T	T	M	M	M	M	M	T	M	
730	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng	M	Ng	Ng	M
731																		
732	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
733	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	M	M	T	T	T	T	M
734	T	T	T	Ng	T	Ng	T	T	M	T	M	T	T	M	M	Ng	T	M
735	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	M	T	M	T	T	T	T	T	M
736	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M	T	T	<i>frt</i>
737	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	T	
738	Ng	T	M	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
739	M	M	T	M	S	M	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T
740	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M
741	T	T	<i>frt</i>	M	T	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	M		<i>frt</i>
742	T	Ng	T	Ng	T	M	T	T	T	T	Ng	M	Ng	T	Ng	T	T	M
743	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	Ng	M
744	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	M	T	T	T	M
745	T	M	M	T	T	M	M	M	T	T	M	M	Ng	M	T	T	T	M
746	M	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
747	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M	M	T	T	T	T	T

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
748	<i>Petersen, Judith Antonie. Pr.</i>	Levanger 17 nov. 1916	Farvehandler Nils Anton Petersen og Sofie Johanne, f. Dahl.
749	<i>Petersen, Peter Fredrik. F.</i>	V. Aker 6 juni 1917	Oberst Marcus Svendsen Petersen og Hedvig Fredrikke, f. Hagemann.
750	<i>Pettersen, Alf Cato. Ak.</i>	Drammen 11 febr. 1917	Ingeniør Petter Bernhardt Pettersen og Ragna, f. Saxegård.
751	<i>Pettersen, Birger Arnulf. Sk.</i>	Skien 5 sept. 1916	Kontorchef Charles Henry Pettersen og Bergljot, f. Olsen.
752	<i>Pettersen, Leif. D.</i>	V. Bærum 8 feb. 1917	Fejermester Alexander Eliver Pettersen og Johanne Marie, f. Nielsen.
753	<i>Pettersen, Kristian Vilhelm. D.</i>	V. Bærum 8 feb. 1916	Fejermester Alexander Eliver Pettersen og Johanne Marie, f. Nielsen.
754	<i>Platou, Olav Johan Stoud. Hg.</i>	Oslo 8 mai 1918	Ingeniør Olaf Johan Stoud Platou og Ruth, f. Ohlsson.
755	<i>Poulsson, Thomas Emil. F.</i>	Asker 5 aug. 1916	Sykehusforvalter Wilhelm Anthony Poulsson og Benedicte Charlotte, f. Thomassen.
756	<i>Prestholdt, Hans Hansen. Pr.</i>	Solum 23 okt. 1914	Bankchef Hans Th. Prestholt og Ingeborg, f. Sannes.
757	<i>Prestin, Michael. Pr.</i>	Helsingfors 11 mars 1916	Ingeniør Michael Prestin og Alexandra, f. Egypteos.
758	<i>Prytz, Ivar. Od.</i>	Salangen 27 sept. 1912	Kaptein Sigurd Prytz og Antonie, f. Gravrok.
759	<i>Prytz, Kristian Peder. E.</i>	Salangen 16 aug. 1910	Urmaker Sandrup Leonhard Nordahl Prytz og Anne Margrethe, f. Enoksen.
760	<i>Qvenild, Tore. T.</i>	Trondheim 12 mars 1916	Kjøbmann Birger Qvenild og Kathinka, f. Dahle.
761	<i>Qviller, Ragnar. Fb.</i>	Oslo 16 juni 1917	Ingeniør Olaf Qviller og Elsa Marie Eugenia, f. Larsson.
762	<i>Rake, Ola. Fi.</i>	Stryn 26 juni 1915	Gårdbruker Elias O. Rake og Elisabet, f. Rake.
763	<i>Ramse, Olav Bernhard. Ho.</i>	Tovdal 9 juli 1915	Gårdbruker Ole Ramse og Anne, f. Ramse.
764	<i>Ramstad, Knut. Ri.</i>	Oslo 10 sept. 1917	† Disponent Lars Andersen Ramstad og Borghild, f. Frøshaug.
765	<i>Ranke, Marit. D.</i>	Strømsgodset 5 april 1917	Overingeniør Georg Fredrik Rasmussen og Margit Johanna, f. Aass.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
766	<i>Rasmussen</i> , Birger Hagbarth. Pr.	Oslo 10 mars 1909	Diplomingeniør Birger Rasmussen og Signe Rasmussen.
767	<i>Rastad</i> , Rolf. Pr.	Oslo 17 jan. 1916	Automobilkonsulent David Hartvig Rastad og Elida Mathilde, f. Brøther.
768	<i>Raustøl</i> , Kjell Emil. F.	Oslo 23 april 1918	Reisende Olav Christensen Raustøl og Martha Klara Naemi, f. Olsson.
769	<i>Reenskoug</i> , Hans Ivar Høyer. D.	Lier 5 mars 1915	Gårdbruker Johan Nilius Reenskoug og Dorthe, f. Drengsrud.
770	<i>Refsnes</i> , Birger. T.	Trondheim 18 mai 1916	Skibsfører Johan Severin Refsnes og Inga Marie, f. Bruheim.
771	<i>Rektorli</i> , Bjarne Asbjørn. T.	Trondheim 15 jan. 1916	Byggmester Anders Rektorli og Ellen, f. Elgenes.
772	<i>Renberg</i> , Leif Arnold. Hg.	Sauda 1 aug. 1917	Departementssekretær Gustav Renberg og Dagny, f. Lindahl.
773	<i>Resell</i> , Jon. Od.	Meldal 30 april 1915	Handelsbetjent Sivert Resell og Marit, f. Ree.
774	<i>Reve</i> , Karl. Ro.	Klepp 1 sept. 1914	Gårdbruker Torger Reve og Karen, f. Anda.
775	<i>Revheim</i> , Arne. Sy.	Bergen 26 jan. 1916	Politikonstabel Jacob M. Revheim og Anna Sophie, f. Skare.
776	<i>Ribe</i> , Ottar. Ho.	Fjære 11 aug. 1913	Gårdbruker Ole Ribe og Anna Dorte, f. Halvorsen.
777	<i>Riise</i> , Tor Havsvøe. S.	Stavanger 1 okt. 1916	Agent Hans Havsvøe Riise og Regine, f. Reiersen.
778	<i>Ringnes</i> , Truls Strand. Ri.	Krødsherred 15 april 1917	Konsul Ellef Ringnes og Gunhild, f. Strand.
779	<i>Ringvold</i> , Hans. Pr.	Halden 21 juli 1916	Læge Hans Gabriel Omsted Ringvold og Thora Helene, f. Weimoth.
780	<i>Ringvold</i> , Thor. Hd.	Halden 4 okt. 1917	Læge Hans Gabriel Omsted Ringvold og Thora Helene, f. Weimoth.
781			
782	<i>Risberg</i> , Eilif. H.	Elverum 17 aug. 1917	Skogeier August Risberg og Ingeborg Sofie, f. Lundquist.
783	<i>Rivenes</i> , Eivind Lars. F.	Miles City, Montana, U. S. A. 8 sept. 1916	† Arkitekt Brynjulf Rivenes og Aagot, f. Riis.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
766	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	M fr	T	T fr	T fr	T	M fr	M	M fr	M fr	M fr	T	frt
767	Ng	T	Ng	fr	Ng	T	T	Ng	Ng	fr	M	T	Ng	T	Ng	M fr	Ng	M
768	Ng	T	T	T	Ng	T	T	T	Ng	T	T	Ng	T	T	T	M	T	Ng
769	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	Ng	T	Ng	T	M	M	M	T	M	M	T	T
770	T	T	T	T	M	M	M	M	M	T	M	M	T	M	M	M	M	M
771	Ng	T	T	M	M	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	T	T	T	M
772	T	T	T	M	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
773	Ng	Ng	Ng	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	T	T	T	M
774	T	Ng	Ng	M	T	T	T	T	Ng	T	T	Ng	T	M	T	T	T	T
775	T	T	M	T	T	M	T	T	T	T	M	T	T	M	T	T	T	M
776	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	frt
777	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	T	M	M
778	Ng	Ng	T	M	M	T	M	M	T	M	M	M	T	M	M	M	M	T
779	T	T	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	M
780	Ng	T	M	M	T	M	T	T	T	T	M	M	T	T	M	M	M	M
781																		
782	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
783	Ng	T	M	Ng	T	M	M	M	T	M	M	T	M	T	T	T	T	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
784	<i>Roald</i> , Severin Arne. Fi.	Ålesund 19 mars 1917	Kaptein Severin Peder Roald og Antonette. f. Røsvik.
785	<i>Robert</i> , Cesilie Duntzfeldt. O.	Hurum 27 mars 1917	Ingeniør Henrik Duntzfeldt Robert og Ellen Margrethe, f. Iversen.
786	<i>Rosendahl</i> , Christian Uchermann. Fb.	Oslo 2 mai 1917	Dr. Christian Rosendahl og Sigrid, f. Aall.
787	<i>Rostad</i> , Kjell. Pr.	Ø. Aker 2 juli 1913	†Ingeniør John Rostad og Bertha, f. Forberg.
788	<i>Rostrup</i> , Karl Birger. Ro.	Sandnes 30 april 1916	Lagerformann Jørgen Rostrup og Anna, f. Rosseland.
789	<i>Rudi</i> , Lauritz Per. Å.	Ålesund 30 nov. 1916	Mekaniker Hans Ingvald Rudi og Helga Ingvarda, f. Larsen.
790			
791	<i>Rustad</i> , Helge. Lh.	Ø. Gausdal 4 mars 1917	Hotelleier Johan Rustad og Borghild Annette, f. Lundgård.
792	<i>Rustad</i> , Kjeld. Sy.	Bergen 18 aug. 1916	Arkitekt Leif Gutorm Rustad og Deonore Elise, f. Bø.
793	<i>Rustad</i> , Olaf Schou. Fb.	Oslo 28 april 1918	Major Carl Emil Rustad og Bergliot, f. Heiberg.
794	<i>Ruud</i> , Bernt Sigvard. Fb.	Oslo 28 juli 1917	Kontorchef Sigurd Osmund Brynhild Ruud og Emma Adolfine, f. Olsen.
795	<i>Ruud</i> , Gunnar. E.	Ullensaker 10 april 1917	Skolebestyrer Gustav Peter Ruud og Sigfried, f. Nielsen.
796	<i>Rydning</i> , Arne Bernhard. Pr.	Elverum 10 juli 1916	Overlærer Andor Rydning og Lina, f. Bulie.
797	<i>Rynning</i> , Emily. Ak.	Vestby 13 jan. 1916	Kaptein Sigward Irgens Rynning og Emily, f. Platou.
798	<i>Ræder</i> , Inge Georg Danchert. Ri.	Askim 2 sept. 1918	Ingeniør Bjørn Johan Christopher Ræder og Gudrun, f. Smith.
799	<i>Rød</i> , Johan Olav. Kv.	Ringsaker 4 sept. 1916	Lensmann Harald Godtfred Rød og Marie, f. Fossen.
800	<i>Rødaas</i> , Halvor Sverre. Hg.	V. Aker 8 april 1916	Malermester Halvor Rødaas og † Petra Sophie, f. Larsen.
801	<i>Rødseth</i> , Aksel Wilhelm. Ak.	Ø. Aker 8 mai 1916	Verkmester Erling Wilhelm Rødseth og Dagny Otilie, f. Svendsen.
802	<i>Røed</i> , Else Marie. Fs.	Kråkerøy 27 juni 1917	Kontorist Reinert Røed og Ågot Lovise, f. Johnsen.

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
803	<i>Røed</i> , Ragnvald. Tb.	Holmestrand 2 okt. 1916	Kemner Karl Olav Røed og Anna Pauline, f. Holm.
804	<i>Røine</i> , Odvar. Vs.	Oslo 27 sept. 1917	Stillverksassistent Otto Røine og Ragnhild, f. Olsen.
805	<i>Rønning</i> , Ole Thorbein. Fi.	Loppa 7 juni 1917	Lensmann Martin Otelius Rønning og Elise Kristine, f. Gamst.
806	<i>Rønningen</i> , Magne. E.	Trysil 9 juli 1916	† Gårdbruker Ole Rønningen og Margit, f. Nyhuus.
807	<i>Røren</i> , John Carsten. Ht.	Borre 28 juni 1916	Overmaskinist Henry Quernheim Røren og Gerda Therese, f. Thorstensen.
808	<i>Rørvik</i> , Hans Martin. Fi.	Vigra 18 jan. 1915	† Gårdbruker Ola Sjurson Rørvik og Helena, f. Blindheim.
809	<i>Røsåsen</i> , Håvald Edvin. Pr.	Hurdal 26 mai 1902	Forpakter Kristian Martinsen Røsåsen og Julie Amalie Andreasdr.
810	<i>Røsevold</i> , Peter Thomas. Pr.	Bergen 2 mai 1916	Leiegårdsassistent Peter Oskar Røsevold og Svanhild Elisa Margrethe, f. Dimmen.
811	<i>Sager</i> , Sigvart Bertram. KN.	Kr.sund N 7 juni 1916	Megler Peter Sager og Marie, f. Brækken.
812	<i>Sakshaug</i> , Reidunn. Pr.	Sparbu 29 nov. 1913	Lærer Berner Sakshaug og Sara, f. Johansen.
813	<i>Salvesen</i> , Arne. M.	Trondheim 31 okt. 1915	Ingeniør Sigurd Salvesen og Kirsten Marie, f. Dahl.
814	<i>Salvesen</i> , Fritjof. KG.	Oslo 24 sept. 1916	Agent Bjarne Apenæs Salvesen og Ruth, f. Holtan.
815	<i>Samsonsen</i> , Odd André. Sy.	Bergen 16 aug. 1916	Fondchef Arthur Samsonsen og Guldborg Bianca, f. Berentsen.
816	<i>Samuelsen</i> , Sigurd. Hs.	Haugesund 26 aug. 1916	† Maskinist Sigvald Samuelsen og † Lovise Mathilde, f. Larsen.
817	<i>Sand</i> , Gudmund. KS.	Kr.sund N 18 april 1917	Overtollkontrollør Gustav Sand og Johanne Regine, f. Soland.
818			
819	<i>Sandberg</i> , Sverre. Ri.	Oslo 11 des. 1916	Direktør Sverre Sandberg og Sofie Martine, f. Færden.
820	<i>Sandbu</i> , Tor. St.	Alta 30 mai 1916	Skogforvalter Paul Sandbu og Marie, f. Jøraholmen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk fùlleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi n. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
803	T	T	T	T	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	M	T	T	T	M
804	Ng	T	T	M	M	M	T	M	M	Ng	M	M	M	M	M	M	M	Ng
805	T	T	T	Ng	Ng	M	M	M	M	M	M	T	M	M	T	T	T	T
806	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	M	M	T	T	M	T	M	M	T	M	T	T	M
807	Ng*	Ng	M	T	T	T	T	M	M	M	M	M	T	M	T	M	T	M
808	T	T	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
809	<i>frt</i>	<i>frt</i>	Ng	T	T	<i>frt</i>	T	T	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M	M	M		<i>frt</i>
810	T	M	T	Ng	Ng	T	T	M	Ng	T	M	M	M	T	Ng	Ng	T	T
811	T	M	M	T	S	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
812	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
813	Ng	Ng	Ng	T	Ng	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	T	T
814	M	T	M	T	M	T	M	T	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M
815	Ng	T	T	M	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	T	T	T	M
816	T	M	M	Ng	T	M	M	M	T	M	T	T	M	T	T	Ng	T	M
817	M	M	M	S	S	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	M
818																		
819	T	T	Ng	T	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	Ng	T	T	<i>frt</i>
820	Ng	T	M	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	M	M	M	M	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
821	<i>Sandnæs</i> , Torstein Harald. Kv.	Grue 17 nov. 1916	Lærer Gunnar Sandnæs og Marta Otilie, f. Rensmoen.
822	<i>Sandvold</i> , Per. O.	Ullensaker 7 feb. 1917	Kantor Arild Sandvold og Anne, f. Finsen.
823	<i>Sanner</i> , Åge. Pr.	Eidsvoll 1 mars 1915	† Gårdbruker Kristoffer Sanner og † Marie, f. Gulbrandsen.
824	<i>Sannerud</i> , Harald. Ht.	Horten 31 jan. 1917	Tannlæge Ole Sannerud og Borghild, f. Wittusen.
825	<i>Scelofsky</i> , Else. Hg.	Oslo 3 aug. 1916	Agent John Scelofsky og Henriette, f. Turbahn.
826	<i>Schage</i> , Lars. KS.	Bergen 13 april 1917	Disponent Lars Schage og Valborg, f. Paulsen.
827	<i>Schanke</i> , Rudolf. Pr.	Trondheim 29 juli 1915	Lokomotivfører Olaf Rudolf Schanke og Laura, f. Johnsen.
828	<i>Schefte</i> , Roar Hegstad. Sl.	Steinkjer 6 des. 1914	Redaktør John Anton Schefte og Marie, f. Hegstad.
829	<i>Schetelig</i> , Kjell. F.	Ullern 5 juni 1918	Bokhandler Sverre Schetelig og Olga, f. Helliesen.
830	<i>Schjødt</i> , Dagmar Judith Hellberg. Pr.	Oslo 11 juni 1901	Arkitekt og kontraktør Karl A. Hellberg og frue, f. Snarud.
831	<i>Schmidt</i> , Kari Falch. St.	Oslo 12 des. 1917	† Kjøbmann Alf Ambjørnsen Schmidt og Marie, f. Falch.
832	<i>Schoepke</i> , Liv Ingeborg. L.	Larvik 9 okt. 1916	Civilingeniør Erhard Adolf Schoepke og Helena, f. Odberg.
833	<i>Schönberg</i> , Per. Sk.	Skien 11 okt. 1915	Bankchef Carl Johan Schönberg og Berte Kristine, f. Træsnæs.
834	<i>Schøyen</i> , Finn Harald. L.	Volda 26 juni 1916	Tannlæge Johan Kristian Schøyen og Bergljot, f. Bjørnstad.
835	<i>Schøyen</i> , Odd Sigurd. L.	Volda 25 jan. 1912	Tannlæge Johan Kristian Schøyen og Bergljot, f. Bjørnstad.
836	<i>Selmer</i> , Johan Fredrik. KN.	Kr.sund N 3 mars 1918	Tannlæge Lorentz Elster Selmer og Helga, f. Sand.
837	<i>Selsø</i> , Arne Andreas. N.	Narvik 25 okt. 1916	Konduktør Julius Andreas Selsø og † Emma Marie, f. Andreassen.
838	<i>Semb</i> , Ove Helge. Fs.	Haugastøl 5 aug. 1917	Stasjonsmester Samuel Arnesen Semb og Klara, f. Mæhlum.
839	<i>Sewell</i> , Thomas. KG.	Odda 26 des. 1915	Ingeniør Torkild Halvorsen Aschehoug Sewell og Aagot Magdalena, f. Oos.
840	<i>Sigmond</i> , Harald Sven. Bg.	Aker 28 jan. 1918	Ingeniør Harald Sven Sigmond og Jenny Gunhild, f. Johnsen.

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
841	<i>Silberg</i> , Haakon. Ht.	Horten 3 aug. 1915	Bokholder Johnny Leonhard Vilhelm Silberg og Jørgine, f. Tobiassen.
842	<i>Sjetne</i> , Brynjulf. H.	Ringeby 25 mai 1917	Førstelærer Ole Sjetne og Ingeborg, f. Husan.
843	<i>Skålgård</i> , Ola Arne. Fi.	Lesja 26 jan. 1914	Gårdbruker John Skålgård og Karoline, f. Belle.
844	<i>Skaflem</i> , Sverre. Od.	Sande, Vestfold 28 mars 1913	Skreddermester Ole Skaflem og Signe, f. Olsen.
845	<i>Skar</i> , Kristian Johannes. Bg.	V. Aker 9 feb. 1916	Dyrlæge Olav Skar og Helma Charlotte, f. Hølk.
846	<i>Skare</i> , Gunnar Edwin. KG.	Drammen 8 febr. 1908	† Skibsfører Nils Helmer-Pedersen og † Marie Henrikke, f. Norløff.
847	<i>Skare</i> , Peter. M.	Veøy 12 okt. 1916	Utskiftningslandmåler Ole Skare og Agnes, f. Seljevoll.
848	<i>Skauge</i> , Olav. Fi.	Lindås 1 juni 1912	Gårdbruker Annanias Skauge og Johanna, f. Sævrås.
849	<i>Skaugstad</i> , Elisabeth. Pr.	Trondheim 21 jan. 1917	Fabrikkeier Ole Adrian Skaugstad og Sigrid Helene, f. Eriksen.
850	<i>Skeie</i> , Anna Ingebjørg. E.	Hoff, Solør 21 april 1915	Lærer Helge Skeie og Dorthe, f. Bøe.
851	<i>Skeie</i> , Bøye Olav. E.	Hoff, Solør 27 april 1917	Lærer Helge Skeie og Dorthe, f. Bøe.
852	<i>Skjefstad</i> , Reidar Heine. O.	Oppegård 16 jan. 1916	Kontorist Kristoffer Eugen Skjefstad og Olga Konstance, f. Jakobsen.
853	<i>Skjelbred</i> , Per. Sk.	Skien 24 nov. 1916	H.r.advokat Lars Skjelbred og Synnøve, f. Justnes.
854	<i>Skjelfjord</i> , Ulv. H.	Lærdal 7 juni 1916	Telegrafbestyrer Johan Arne Skjelfjord og Ingerid Helene, f. Olsen.
855	<i>Skjervold</i> , Leif. Sl.	Trondheim 1 jan. 1914	† Hotelleier Peder Skjervold og Alfild, f. Abelsen.
856	<i>Skjold</i> , Arne Sanne. Vs.	Oslo 5 april 1917	Aut.revisor Paul Eugen Skjold og Elise Fredrikke, f. Sollie.
857	<i>Skjølberg</i> , Hermund. Od.	Edøy 10 okt. 1916	Utskiftningsformann August Skjølberg og Sigrid Gunhild, f. Schroeder.
858	<i>Skogen</i> , Nils. E.	Oslo 22 nov. 1915	O.r.sakfører Ketil Skogen og Margit, f. Våer.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
859	<i>Skogland</i> , Louise Margrethe. Hs.	Haugesund 6 juli 1916	Skibsfører Lauritz Skogland og Sanna Margrethe, f. Sandvig.
860	<i>Skogstad</i> , Kaare. T.	Leinstrand 21 okt. 1911	Lærer Jon Skogstad og Mathilde Amalie, f. Nergaard.
861	<i>Skogvold</i> , Bjørn. Va.	Namsos 8 aug. 1916	† Disponent Thorbjørn Skogvold og Karen, f. Bjerkhoel.
862	<i>Skottun</i> , Bernt. O.	Aker 20 april 1916	Direktør Eli Stefanus Skottum og Signe Gudrun Elisabeth, f. Ruud.
863	<i>Skreen</i> , Olav. Od.	Opdal 20 juni 1912	Gårdbruker Ole Skreen og Mari, f. Sætrum.
864	<i>Skulstad</i> , Aasmund Jakob. Sy.	Bergen 8 jan. 1918	Kjøbmann Alfred Skulstad og Brita, f. Otterstad.
865	<i>Slåttsveen</i> , Kristian. KG.	Kolbu 17 aug. 1915	Gårdbruker Hagbart Slåttsveen og Anna Natalie, f. Kvikstad.
866	<i>Slagsvold</i> , Per. H.	Romedal 27 mai 1917	Gårdbruker Anton Melchior Slagsvold og Karen Laura, f. Kleppen.
867	<i>Smeby</i> , Bjørn Dagfinn. Nt.	Heddal 24 april 1917	Maskinmester Aksel Smeby og Inga, f. Olaussen.
868	<i>Smirnoff</i> , Alexander. Pr.	Oslo 10 mars 1917	Kokk Alexander Smirnoff og Thea, f. Braathen.
869	<i>Smit</i> , Christian Faye. F.	Bergen 18 april 1918	Prest Christian Sundt Smit og Lily, f. Faye.
870	<i>Smith</i> , Karen Elisabeth. Pr.	Trondheim 5 aug. 1917	Disponent Lorentz Cappelen Smith og Louise Christie, f. Bugge.
871	<i>Smith</i> , Per Tønder. Pr.	Haugesund 23 okt. 1917	Ingeniør Jensenius Kristian Tønder Smith og Anna, f. Hvamstad.
872	<i>Smith-Isaksen</i> , Arne. A. og V.	Ullern 11 mai 1918	Ingeniør Hjalmar Victor Smith-Isaksen og Margit Karoline, f. Erikstad.
873	<i>Sogn</i> , Arne Torbjørn. F.	Oslo 23 feb. 1918	Bygningstekniker Axel Sogn og Hansine Fredrikke, f. Steen.
874	<i>Sohlie</i> , Gunnar Norman. Vs.	Oslo 10 juni 1914	Fast bærer Hans Martin Sohlie og Sigfrid Karoline, f. Grue.
875	<i>Solberg</i> , William. Pr.	Palatka, Michigan 22 mars 1913	Ingeniør Anton Solberg og Ingeborg, f. Alfnes.
876	<i>Solbraa</i> , Arne. H.	Løten 12 feb. 1917	Gårdbruker Gustav Evensen Solbraa og Berte, f. Mæhlum.
877	<i>Solheim</i> , Berit. Vs.	Oslo 2 april 1918	Ingeniør Georg Solheim og Charlotte, f. Lund.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
859	T	T	T	M	T	M	M	M	T	T	T	M	Ng	T	T	M	T	
860	T	T	T	M	M	T	M	T	T	M	M	M	M	M	T	M	M	<i>frt</i>
861	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M
862	T	Ng	T	T	M	M	T	M	T	M	M	M	T	M	M	M	M	T
863	Ng	T	Ng	M	M	T	M	M	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M
864	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	T	M	T	M	M	M	T
865	T	T	Ng	T	T	M	T	T	T	M	M	M	T	M	T	M	T	M
866	T	T	Ng	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
867	T	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	Ng	T	M	T	T	M	M	T	T	M
868	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
869	T	Ng	M	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
870	T	Ng	<i>frt</i>	T	T	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M	T		
871	T	T	M	Ng	T	T	M	M	T	T	T	M	T	T	T	M	T	T
872	M	T	T	M	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T
873	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
874	M	T	T	Ng	T	M	M	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	<i>frt</i>
875	T	T	Ng	Ng	Ng*	T	T	T	Ng	M	M	Ng	M	T	T	T	T	M
876	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
877	Ng <i>fr</i>	Ng <i>fr</i>	T	T <i>fr</i>	T <i>fr</i>	T	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
878	<i>Sollid</i> , Arnljot. Nt.	Heddal 11 mai 1917	Kontorist John Sollid og Hanne Margrethe, f. Fliflet.
879	<i>Sollie</i> , Unni. Ht.	Horten 28 jan. 1917	Bokhandler Hans Johan Sollie og Thora Karoline, f. Olsen.
880	<i>Sommer</i> , Ole Rolf. D.	Kongsberg 7 sept. 1916	Verkstedsformann Isak Pedersen Sommer og Ester Bergitte, f. Larsen.
881	<i>Stadheim</i> , Marit Inger. Vs.	Oslo 26 aug. 1916	Lokomotivfører Knut Stadheim og Ingeborg, f. Lund.
882	<i>Stavdal</i> , Hans Andreas. Sk.	Skien 27 juni 1916	Skibskaptein Hans Gustav Hansen og Karen Marie, f. Stavdal.
883	<i>Stavdal</i> , Per Harald. Od.	Lavangen 22 juni 1914	† Poståpner Tore Stavdal og Gertrud, f. Jørgensen.
884	<i>Stavseth</i> , Hjørdis. Ri.	Trondheim 10 juni 1918	Overingeniør Isak Arnold Stavseth og Halldis, f. Høyem.
885	<i>Steen</i> , Bertel Otto. O.	Oslo 8 feb. 1918	Grosserer Bertel Otto Steen og Bodil, f. Braaten.
886	<i>Steen</i> , Ingeborg-Louise. Fb.	Oslo 23 mars 1919	O.r.sakfører Sigurd Steen og Andrea Karoline, f. Foss.
887	<i>Steen</i> , Jan Otter Daniel. Hg.	Oslo 18 nov. 1917	Lektor George Steen og Wenche, f. Prebensen.
888	<i>Steen</i> , Jens Andreas. H.	Vang, Hedmark 4 juli 1918	Cand. jur. Johannes Andreas Steen og Clara Amalie Helga Hildur, f. Heltberg.
889	<i>Steen</i> , Synnøve Helene. O.	Oslo 2 sept. 1917	Fondschef Sigurd Steen og Ingrid Dorothea, f. Thorsen.
890	<i>Stenvik</i> , Gudrun Elisabeth. Ak.	Halden 23 juni 1916	Reisende Hans Iversen Stenvik og Marie, f. Brynildsen.
891	<i>Stephansen</i> , Sverre. Fi.	Ålesund 17 feb. 1917	Direktør Sverre Stephansen og Katarina, f. Falck.
892	<i>Stinessen</i> , Ulv. Sy.	Bergen 17 okt. 1916	Lektor Sigurd Stinessen og Bodil Louise, f. Fjeldstad.
893	<i>Stokke</i> , Kåre. Od.	Lier 21 april 1914	Gårdbruker Karl Stokke og Hanna, f. Martiniussen.
894	<i>Stoltenberg</i> , Adolf Hedløy. N.	Narvik 14 mai 1917	Byggmester Birger Konstantin Holmboe Stoltenberg og Jensine, f. Gregussen.
895	<i>Stoltenberg</i> , Andreas. Ri.	Oslo 17 mars 1918	Grosserer Andreas Stoltenberg og Karen Johanne, f. Gundersen.
896			
897	<i>Storli</i> , Sverre. T.	Trondheim 5 juli 1917	Bokholder Jacob Henrik Storli og Sofie, f. Eide.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
878	T	T	M	M	M	M	M	M	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	T
879	Ng	T	T	Ng	Ng	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	T	T	
880	T	T	T	Ng	Ng	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	T	T	T
881	Ng	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	M	T	T	
882	T	T	T	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	T	M	T	T	M	T	T
883	T	Ng	Ng	M	T	T	T	T	Ng	T	M	M	T	M	M	M	T	T
884	T	T	M	T	T	T	M	M	M	T	T	T	T	M	T	T	T	
885	T	Ng	T	M	M	T	M	T	Ng	T	T	M	M	M	M	M	M	Ng
886	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
887	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
888	T	Ng	Ng	M	M	T	M	M	M	M	M	T	M	T	M	T	M	M
889	T	Ng	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
890	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	M	T	T	M	T	T	T	T	
891	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	M	M	T	M	T	T	M	T	T	T	M
892	T	M	T	M	M	T	T	M	T	T	M	T	M	T	T	T	T	M
893	M	M	T	M	S	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
894	T	T	M	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M
895	T	T	T	T	T	T	M	T	Ng	T	M	T	M	M	T	T	T	T
896																		
897	Ng	T	T	T	M	T	T	T	Ng	Ng	M	T	T	M	Ng	Ng	T	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
898	<i>Storsæter</i> , Knut Martinius. O.	Rakkestad 27 des. 1916	Lærer Johan Edvard Storsæter og Regine Mathea, f. Grimsrud.
899	<i>Stovner</i> , Jacob. O.	Nittedal 14 mars 1916	Gårdbruker Emil Jakobsen Stovner og Lisbeth, f. Gulbrandsen.
900	<i>Strand</i> , Arnfinn Johny. Pr.	Oslo 24 feb. 1917	Reisende Asle Strand og Clara Johanne, f. Dahl.
901	<i>Strand</i> , Arthur Marius. Va.	Bergen 16 juni 1917	Maskinist Karl Bernhard Strand og Dikka, f. Mæen.
902	<i>Strand</i> , Odd. Pr.	Trondheim 13 aug. 1916	Disponent Olav Strand og Agnes, f. Pettersen.
903	<i>Strand</i> , Thorleif. Pr.	S. Høland 27 mai 1917	Kommisjonær Kristian Thorleif Strand og Karen, f. Koldstad.
904	<i>Strande</i> , Anders. R.	Norderhov 19 nov. 1917	Gårdbruker Anders Strande og Gerda Marie, f. Olsen.
905	<i>Strøm</i> , Ingolf. A. og V.	Oslo 10 april 1916	O.r.sakfører Konrad Ingolf Strøm og Pauline Sara Marie, f. Solem.
906	<i>Strøm</i> , Jan. F.	Oslo 8 mars 1918	O.r.sakfører Finn Hirsch Strøm og Helga, f. Welhaven.
907	<i>Strømme</i> , Robert. O.	Oslo 5 sept. 1917	Møbelsnekker Eliot Strømme og Inga, f. Borgersen.
908	<i>Strømnæss</i> , Erling Storm. Pr.	Oslo 9 aug. 1901	† Disponent Aksel Andreassen Strømnæss og Emma Klara Sofie, f. Sørensen.
909	<i>Stuland</i> , Aasta. Sy.	Bergen 14 nov. 1915	Lærer Lars Emil Stuland og Margit Hildur, f. Johannessen.
910	<i>Styren</i> , Ulf Andreas. F.	Skoger 4 okt 1917	Disponent Alf Styren og Laila Elisabeth Kamilla, f. Gulbrandsen.
911	<i>Styri</i> , Ole Bernhard. R.	Oslo 6 des. 1917	Direktør Trygve Styri og Ester, f. Berger.
912	<i>Størset</i> , Trygve. Od.	Stjørdal 5 mai 1914	† Handelsmann Peder Størset og Petrine, f. Elvrum.
913	<i>Størseth</i> , Harald. T.	Stjørdal 5 feb. 1917	Skolebestyrer Johan Olsen Størseth og Anna Bertine, f. Røsteggen.
914	<i>Størseth</i> , Karl Nordtvedt. T.	Trondheim 6 feb. 1917	Ingeniør Martin Størseth og Antonie, f. Nordtvedt.
915	<i>Størsrud</i> , Kåre. E.	Sørum 26 juli 1915	Gårdbruker Bernhard Størsrud og Karine, f. Hansen.
916	<i>Støvne</i> , Ingar Asbjørn. Od.	Meldal 14 nov. 1915	Vaskeriformann Peter Støvne og Anna Otelie, f. Brustad.
917	<i>Sundby</i> , Halvor. Pr.	Trondheim 30 juni 1915	Professor Gudmund Sundby og Aagot, f. Larsen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
898	T	Ng	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T
899	T	T	T	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
900	T	T	T	T	M	T	T	T	T	Ng	T	Ng	M	T	T	T	T	T
901	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
902	T	T	<i>frt</i>	Ng	Ng	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	T		<i>frt</i>
903	Ng	Ng	T	T	Ng	M	Ng	T	T	Ng	T	M	Ng	T	T	T	T	M
904	M	Ng	T	Ng	Ng	T	M	M	T	M	M	M	T	M	M	M	T	M
905	Ng	T	T	T	Ng	T	T	T	Ng	M	M	T	M	M	T	T	T	<i>frt</i>
906	M	T	T	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
907	T	T	T	M	M	M	T	T	T	M	M	M	M	M	T	M	M	T
908	M	T	Ng	T	T	M	<i>fr</i>	M	T	M	M	M	M	M	<i>fr</i>	<i>fr</i>	M	<i>frt</i>
909	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
910	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
911	Ng	Ng	Ng	M	M	T	T	M	T	M	T	M	T	M	M	M	M	M
912	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
913	Ng	T	T	Ng	T	<i>fr</i>	T	T	T	T	T	M	Ng	T	T	T	T	M
914	Ng	T	Ng	T	T	Ng	T	T	Ng	Ng	M	T	Ng	T	T	T	M	M
915	T	T	Ng	T	Ng	M	T	T	T	M	M	M	M	T	M	T	T	M
916	T	T	Ng	M	M	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M
917	Ng	Ng	<i>frt</i>	M	T	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M	M		<i>frt</i>

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
918	<i>Sundby</i> , Nils. KG.	Oslo 6 juni 1917	Direktør Hans Sundby og Dagny, f. Johanessen.
919	<i>Sunde</i> , Per Anton. Pr.	Oslo 27 nov. 1912	Professor dr. med. Anton Cathrinus Sunde og Kathinka, f. Mustad.
920	<i>Svarstad</i> , Håkon. S.	Kvam 4 juni 1915	Ungdomsskolelærer Hans Svarstad og Sigrid, f. Helgeland.
921	<i>Svedman</i> , Ernst Georg Eugen. O.	Aker 4 nov. 1916	Skreddermester John Ludvig Svedman og Ester Albertine, f. Frisell.
922	<i>Sveinsson</i> , Jesper Andreas. St.	Oslo 9 okt. 1916	Lærer Svein Sveinsson og Marie Petra, f. Sætrang.
923	<i>Svendsen</i> , Harry Storm. Pr.	Oslo 13 mars 1917	Drosjeeier Sven Adolf Svendsen og Oskarda, f. Larsen.
924	<i>Svenning</i> , Arne. Sl.	Steinkjer 16 des. 1914	Opsynsmann Arne Svenning og Mette Arntine, f. Brattberg.
925	<i>Svenningson</i> , Jo Schade. H.	Furnes 9 sept. 1915	Lærer Gustav Adolf Svenningson og Helga Sofie, f. Schade.
926	<i>Sverdrup</i> , Margrethe Elisabeth. St.	Søgne 5 sept. 1915	Mølleinspektør Søren Dass Brotkorb Sverdrup og Magdalene, f. Woxholt.
927	<i>Swensen</i> , Henry-Karl Wilhelm. T.	Blexen, Oldenburg, Tyskland 16 feb. 1917	Maskininspektør Søren Hagerup Holck Swensen og Helene Wilhelmine, f. Furnell.
928			
929	<i>Syversen</i> , Bredo Hanche. Pr.	Oslo 14 aug. 1915	Stasjonsbetjent Johan Sigvart Syversen og Magda, f. Torp-Hansen.
930	<i>Syversen</i> , Trygve Iwan. Pr.	Oslo 23 juni 1915	Ingeniør Sverre Georg Syversen og Anna, f. Frogner.
931	<i>Sæhle</i> , Harald Johannes. Pr.	Gjøvik 20 feb. 1902	Pensjonist Olai Steffensen Sæhle og Mina, f. Larsen.
932	<i>Sæland</i> , Hans Gunleiv. E.	Alvdal 19 juli 1916	Statskonsulent Jon Sæland og Amalie, f. Gunheim.
933	<i>Sæterdal</i> , Svein. Hg.	Oslo 12 juni 1918	Kjøbmann Ole Sæterdal og Signe, f. Fjeld.
934	<i>Søberg</i> , Gudbrand Otto. H.	Hamar 11 feb. 1917	Stadslæge Otto Torleif Søberg og Magnhild, f. Rostad.
935	<i>Sønsthagen</i> , Berthe Gunhild. O.	Åmot 29 juli 1916	Driftsbestyrer Peter Marius Sønsthagen og † Dagny, f. Bøhn.
936	<i>Søraas</i> , Håkon. Ak.	Hardanger 29 juli 1917	Ingeniør Ingvar Søraas og Margit, f. Hauan.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
918	T	T	T	T	Ng	M	M	T	M	M	M	T	M	M	T	M	M	T
919	Ng	Ng	Ng	T	T	M	T	Ng	Ng	T	M	T	T	Ng	M	M	T	T
920	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	M
921	M	T	T	fr	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	Ng	T	M	T
922	Ng	T	T	T	M	M	M	M	T	M	M	T	Ng	M	T	M	T	M
923	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng
924	T	T	Ng	Ng	M	T	Ng	T	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M
925	Ng	T	Ng	T	M	T	T	M	T	T	M	M	M	M	T	T	T	frt
926	T	T	M	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	M	T	T	T	
927	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	M	M	M	Ng	T	T	T	M	Ng	T	T	M
928																		
929	T	Ng	T	fr	Ng	T	T	T	Ng	fr	M	fr	M	fr	fr	fr		fr Rgl. § 42
930	Ng	T	Mtl	Ng	T	Ng	Ng	T	M	fr	T	T	T	Ng	T	Ng	Ng	M
931	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	M	Ng	Ng	fr	M	T	M	fr	fr	fr	T	frt
932	Ng	T	Ng	M	T	M	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M
933	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
934	Ng	Ng	Ng	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	T	T	M
935	Ng	Ng	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
936	T	Ng	T	M	T	T	T	T	T	T	Ng	M	T	M	T	M	T	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
937	Sørensen, Bjarne Lund. Tb.	Tønsberg 2 okt. 1916	Kjøbmann Einar Sørensen og Aagot, f. Hult.
938	Sørensen, Grethe Louise. Fs.	Fr.stad 9 mai 1915	Løitnant Karl Sørensen og Thora Andrea, f. Jensen.
939	Sørensen, Karl Ludvig. L.	Sandefjord 7 feb. 1916	Maskinmester Olaf Halvdan Sørensen og Kirsten Synøve, f. Abrahamsen.
940	Sørensen, Kjell Ørbeck. Fb.	Oslo 24 april 1918	Kontorchef Reidar Ørbeck Sø- rensen og Klara, f. Linn.
941	Sørensen, Finn. Sy.	Cardiff, Engl. 24 aug. 1917	Skibsfører Anthon Johan Engh Sørenssen og Marthe, f. Rasch.
942	Sørum, Leif. Fi.	Aurland 30 mars 1914	Smed Rognald Sørum og Liv, f. Underdal.
943	Talseth, Helge Ollrik Holst. M.	Molde 8 april 1917	Lektor Mauritz Talseth og Helene, f. Celius.
944	Talseth, Thor Atle. Å.	Ålesund 6 juli 1916	Politibetjent Anton Laurits Tal- seth og Anne Marta, f. Vågø.
945	Taraldset, Olaf. Sy.	Bergen 29 nov. 1916	Revisor Waldemar Taraldset og Anna Birgitte, f. Sigvathsen.
946	Tellefsen, Harald Aage. Ar.	Flosta 3 mai 1918	Skibsfører Tellef Ludvig Tellefsen og Gretha Jensine, f. Braarvig.
947	Tennøe, Anders Møen. F.	Ålesund 15 juli 1916	† Bankkasserer Karl Johan Ten- nøe og Olava Marie, f. Møen.
948	Terkelsen, Samuel Ed- vard Berner. Ar.	Sandefjord 2 mars 1916	Kjøbmann Jens Berner Terkelsen og Esther, f. Ulsted.
949	Thomassen, Carl Nico- lay. KG.	Oslo 21 feb. 1917	Disponent Nils B. Thomassen og Elly, f. With.
950	Thomassen, Erling. Pr.	Kongsvinger 12 nov. 1914	Ingeniør Einar Thomassen og og Gunvor Johanne, f. Hansen Kummervold.
951	Thompson, William Erling. Hd.	Berg, Idd 20 juni 1917	Disponent William James Thomp- son og Thora, f. Jensen.
952	Thorkildsen, Hans- Jørgen Hausken. Ht.	Horten 3 aug. 1914	Takkelløitnant Petter Thorvald Emil Thorkildsen og Anna, Karoline, f. Amundsen.
953	Thormodsens, Willy. KN.	Kr.sund N 6 jan. 1917	† Bygningssnekker Wilhelm Gabriel Thormodsens og Lydia, f. Orø.
954	Thorsen, Ragnvald Konow. Ri.	Oslo 1 jan. 1918	Lektor Henrik Kristian Thorsen og Christine Alexandra, f. Konow.
955	Thorsen, Thorbjørn Thjost. Fb.	Oslo 1 juni 1917	Lærer Thor Olaf Ingemann Thorsen og Ingeborg Birgitte, f. Nilsen.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
956	<i>Thorshaug</i> , Ben. Fb.	Oslo 2 juli 1918	Souchef Polmar Thorshaug og Dagfrid, f. von Krogh.
957	<i>Thorstensen</i> , Rolf Gunvald. Ar.	Dypvåg 13 jan. 1916	Skibsfører Gunnar Thorstensen og Ragna, f. Berntsen.
958	<i>Thrane</i> , Marie-Elisabeth. KG.	Oslo 21 april 1917	Avdelingschef George Stanley Thrane og Ambjørg Ragnhild Margrethe, f. Ruud.
959	<i>Thronsen</i> , Thorvald. Sk.	Larvik 1 feb. 1917	Ingeniør Johan Marius Thronsen og Hanny Serine, f. Rough-vedt.
960	<i>Thun</i> , Erling. S.	Bergen 5 april 1917	Ingeniør Marius Thun og Ingeborg, f. Kaalaas.
961	<i>Titland</i> , Hjalmar John. B.	Bergen 1 aug. 1916	Handelsreisende Hjalmar Kristoffer Titland og Birgitte, f. Vik.
962	<i>Tjønn</i> , Hans Herman. Kv.	Eidsberg 22 des. 1917	Skoleinspektør Halvor Tjønn og Helga, f. Skytteren.
963	<i>Tjønneland</i> , Kristian. Pr.	Gaular 12 juni 1902	Gårdbruker Ole Knudsen Tjønneland og Oleanne, f. Eikeland.
964	<i>Toft-hagen</i> , Alfred Odd. St.	Hundorp, Gudbr.dalen 27 aug. 1914	Sporveiskonduktør Lauritz Toft-hagen, og Olga, f. Nordgård.
965	<i>Tokstad</i> , Carsten Inge-mann. Od.	Stjærna 27 des. 1911	Gårdbruker Anton Odinsen Tokstad og Karoline, f. Bjørhovde.
966	<i>Tonstad</i> , Ingborg. Hg.	Mandal 4 juli 1917	Skibsfører Olav Ibsen Tonstad og Nicoline Marie, f. Ariansen.
967	<i>Tonstad</i> , Per. Pr.	Oslo 30 okt. 1913	Sekretær Jørgen Antonius Tonstad og Lydia Henriette, f. Jensen.
968	<i>Topp</i> , Gunnar Magnus. Fb.	Trondheim 18 mai 1917	Maskiningeniør Einar Topp og Jenny Elnie, f. Gaalaas.
969	<i>Torgersen</i> , Halvard. A. og V.	Asker 3 mars 1917	Disponent Haakon Torgersen og Esther, f. Evensen.
970	<i>Torgersen</i> , Rolf Norman-n. Fb.	Oslo 17 aug. 1918	Fondschef Johannes Normann Torgersen og Louise Hiorth, f. Aaser.
971	<i>Torkildsen</i> , Edel Marie Busch. KG.	Oppegård 1 des. 1916	Bokbinder Toralf Martinus Torkildsen og Judith Sofie, f. Busch.
972	<i>Torkildsen</i> , Egil Christian, Holst. Pr.	Stavanger 21 juli 1916	Disponent Johan Olav Martin Torkildsen og Liv, f. Michelsen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Føved- karakter	Gymnastikk
956	T	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	M
957	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	T	M	M	T	T	M	M	T	T
958	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
959	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M
960	T	T	Ng	T	M	Ng	M	Ng	T	T	M	T	M	M	M	T	T	M
961	T	T	T	Ng	M	T	M	M	M	T	T	M	M	T	T	M	T	M
962	T	T	T	Ng	Ng	T	T	M	M	T	T	T	T	T	T	T	T	T
963	<i>frt</i>	<i>frt</i>	Ng	Ng	T	<i>frt</i>	T	T	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M	M	T	<i>frt</i>	
964	T	Ng	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	M	M	T	M	M	T	T	T	<i>frt</i>
965	Ng	T	Ng	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
966	T	Ng	Mtl	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	Ng	
967	T	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng	Ng	M	Ng	M	Ng	T	T	T
968	Ng	T	T	T	M	T	T	T	T	T	M	T	T	T	T	M	T	M
969	T	M	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	M	M	T	T	T	T
970	M	M	T	T	Ng	M	M	M	T	M	M	T	T	M	T	M	M	M
971	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
972	T	Ng	T	*	Ng	M	Ng	T	Ng	<i>fr</i>	<i>fr</i>	T	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ng	T	T

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
973	<i>Tornøe</i> , Else Marie. Pr.	Trondheim 2 aug. 1917	Distriktslæge Dominikus N. L. B. Tornøe og † Kristine, f. Warner.
974	<i>Tråseth</i> , Edd Martin. Lh.	Lillehammer 22 nov. 1916	Ekspeditør Martin Tråseth og Hildegunn, f. Jørstad.
975	<i>Tråvik</i> , Ingemar Max- well. Vl.	Kvinnherad 20 juni 1915	Lærer Ingemar Tråvik og Marie, f. Thorsen.
976	<i>Trovik</i> , Hans Thorsen. Vl.	Kvinnherad 2 sept. 1915	Gårdbruker Thor Throvik og Mette, f. Roaldstveit.
977	<i>Trægde</i> , Anders Kri- stian Nordly. Ho.	Halse 29 juni 1915	Lærer Hans J. Trægde og Agnes, f. Andersen.
978	<i>Trøgstad</i> , Kristian. KG.	Nannestad 26 juni 1916	Gårdbruker Karl Martin Chri- stiansen og Martha Johanne, f. Hansen.
979	<i>Tuft</i> , Bjørn. Pr.	Asker 6 juli 1916	Grosserer Carl Magnus Tuft og Berntine Augusta, f. Skancke.
980	<i>Tufte</i> , Torleiv. G.	Hol, Hallingdal 16 aug. 1916	Forpakter Herman Tufte og Kristi, f. Villand.
981	<i>Tustervatn</i> , Hermund. Va.	Mosjøen 23 sept. 1911	Lærer Kristian Møinich Tuster- vatn og Lina, f. Larsen.
982	<i>Tveit</i> , Olav. T.	Oslo 14 nov. 1916	Banemester Torbjørn Tveit og Marie Wilhelmine, f. Di- drichsen.
983	<i>Tveitsme</i> , Hans. Fi.	Bergen 24 juni 1916	Lærer Lars Nikolai Tveitsme og Anna Margrete, f. Ekeland.
984	<i>Tvete</i> , Odd. Lh.	Frosta 20 feb. 1916	Lærer Karl Tvete og Alfild, f. Owren.
985	<i>Tveten</i> , Olav. O.	Lunner 26 juni 1915	† Gårdbruker Ole Torstensen Tveten og Inga, f. Hansen.
986	<i>Tyldum</i> , Hans. Pr.	Trondheim 14 juni 1916	Kjøbmann Einar Tyldum og Jonetta Olava, f. Grønning.
987	<i>Tysland</i> , Ingeborg. S.	Stavanger 7 juli 1916	Lagermann Peder Olaus Tysland og Olava, f. Laksesvela.
988	<i>Tøgersen</i> , Øivind Od- var. Sb.	Sarpsborg 8 juli 1916	Formann Ole Tøgersen og Jenny Karoline, f. Johansen.
989	<i>Tønnesen</i> , Bjarne And- vord. F.	V. Aker 17 jan. 1918	† Ingeniør Tobias Tønnesen og † Kathinka, f. Andvord.
990	<i>Tønsberg</i> , Ørnulf. St.	Stockholm 20 aug. 1917	Disponent Thorleif Tønsberg og Linda, f. Frølander.
991	<i>Udness</i> , Erling Trygve. Vs.	Oslo 7 jan. 1918	Jernbanekontorist Ole Halvdan Udness og Olga Terese, f. Sunde.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
973	T	T	Ng	T	T	M	M	T	T	T	M	M	M	M	T	M	T	
974	M	M	T	Ng	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
975	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
976	T	T	T	T	Ng	M	T	T	T	M	T	M	M	M	T	T	T	<i>frt</i>
977	T	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
978	Ng	T	T	Ng	T	T	M	T	M	M	M	T	M	M	T	M	T	M
979	Ng <i>fr</i>	T <i>fr</i>	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
980	T	Ng	T	Ng	Ng	T	M	T	T	M	M	M	T	M	M	T	T	M
981	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
982	Ng	T	Ng	T	Ng	M	M	M	M	T	M	M	T	M	T	Ng	T	M
983	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
984	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
985	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
986	Ng	Ng	T	M	M	T	T	T	Ng	T	M	M	T	T	M	M	T	M
987	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
988	T	T	Ng	T	Ng	M	T	T	T	M	M	M	T	M	M	M	T	M
989	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
990	M	T	Ng	T	M	M	M	M	M	T	T	T	T	T	T	T	T	T
991	T	Ng	Ng	Ng	T	T	M	M	M	T	M	T	M	M	T	T	T	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
992	<i>Ullebust</i> , Helge Martin. Sy.	Bergen 3 aug. 1916	† Disponent Hjalmar Ullebust og Martha, f. Torkildsen.
993	<i>Ulstad</i> , Paul Reinhold. Hd.	Elverum 22 okt. 1916	Sanitetsmajor Johan August Ulstad og Charlotte, f. Samuelsen.
994	<i>Underhaug</i> , Ådne. Ro.	Nærbø 30 okt. 1916	Fabrikkeier Nils Fredrik Underhaug og Marta Regina, f. Kverneland.
995	<i>Undheim</i> , Bernhard. Ro.	Time 8 feb. 1913	Gårdbruker Sven B. Undheim og Engel, f. Håland.
996	<i>Urdal</i> , Knut. Ak.	Oslo 26 aug. 1918	Ingeniør Magnus Urdal og Sofie Amalie, f. Langerud.
997	<i>Ursin</i> , Rolf. Ar.	Rjukan 28 mai 1917	Organist Oscar Ursin og Lilli, f. Berge.
998	<i>Utåker</i> , Asgeir. Pr.	Valen, Eid 10 nov. 1913	Lærer Askill Utåker og Anna, f. Storhaug.
999	<i>Utne</i> , Aud. Pr.	Trondheim 12 sept. 1916	Kjøbmann Torgeir Utne og Margit, f. Askeland.
1000	<i>Utne</i> , Fin Kristian Lars. Pr.	Shanghai 14 des. 1916	Skibsfører Frithjof Utne og Rønnaug, f. Stalsberg-Olsen.
1001	<i>Vaa</i> , Signe Årolilja. Ho.	Hjartdal 29 feb. 1912	Lærer Aanund J. Vaa og Andrea, f. Kilen.
1002	<i>Vaagland</i> . Nils Martinus. KN.	Stjørdalen 2 aug. 1916	Sorenskriver Nils Anton Simone Mantinusøn Vaagland og Dagrun, f. Kuløy.
1003	<i>Vårdal</i> , Leiv. Fi.	Selje 28 feb. 1917	Lærer Matias Vårdal og Anna, f. Vårdal.
1004	<i>Vaardal-Lunde</i> , Leiv. Sy.	Tana 31 aug. 1916	† Lærer Leiv Vaardal og Inger Lunde, f. Fjærtøft.
1005	<i>Valderhaug</i> , Kjell Einar. Å.	Ålesund 21 sept. 1916	Kjøbmann Ole Ludvig Valderhaug og Gjertrud Elisabeth, f. Nakken.
1006	<i>Vasstøl</i> , Thorleif Bjarne. KS.	Horten 12 feb. 1917	Overkanoner Syvert Tobias Vasstøl og Mathilde Berdine, f. Finkelsen.
1007	<i>Vegsund</i> , Ragnvald Hartvig. Pr.	Ålesund 4 feb. 1914	Handelsreisende Ludvig Joakim Oluf Vegsund og Johanne Kristine, f. Krogenes.
1008	<i>Vetne</i> , se nr. 722 s. 76. <i>Vibe</i> , Erik de. KG.	Oslo 18 juni 1917	Sekretær Johan Kristian de Vibe og Dagny, f. Angell.
1009	<i>Vigen</i> , Leif Edgar. St.	Halden 16 april 1917	Byfogd Johan Einar Vigen og Signe Alfhild, f. Rud.
1010	<i>Viken</i> , Erling Kristian. Gj.	Biri 11 okt. 1916	Lensmann Karl Viken og Martha, f. Sveen.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
1011	Viken, Kåre. Gj.	Vestre Toten 25 nov. 1915	Lærer Harald Viken og Karen Amalie, f. Eklund.
1012	Viker, Randi Margrethe. F.	Bærum 25 april 1917	Gårdbruker Peter Pavels Aabel Viken og Sigrun, f. Urholt.
1013	Vikhammer, Aase Od.	Mo, Rana 25 jan. 1916	Skogforvalter Petter Vikhammer og Kristine, f. Folden.
1014	Vikholt, Hallvard Kjell. Od.	Løten 12 okt. 1916	Lærer og kirkesanger Alf Vikholt og Magdalena, f. Nilsen.
1015	Vinje, Anton Johannes. T.	Trondheim 31 mars 1918	Bileier Oskar Sigvart Vinje og Paula Alvilde, f. Skjetne.
1016	Vollan, Erling. T.	Trondheim 29 des. 1915	Politibetjent Olivarius Vollan og Lovise Marie, f. Wiik.
1017	Vormedal, Georg. Hs.	Haugesund 20 aug. 1917	Revisor Ansgar Vormedal og Else Sophie, f. Sverdrup.
1018	Waage, Simon Knutsen. Vl.	Bergen 19 juni 1912	Fisker Knut J. Waage og † Ceselia, f. Aasland.
1019	Waalder, Per. Ak.	Oslo 24 okt. 1917	Inspektør Jens Peder Waalder og Margit, f. Løkkeberg.
1020	Waalman, Else. Tb.	Tønsberg 29 okt. 1916	Skibsreder Harald Waalman og Thordis, f. Ellefsen.
1021	Walby, Kristian Mølmark. Kv.	Kongsvinger 19 sept. 1917	Reisende Kristian Walby og Sigrid, f. Mølmark.
1022	Walder, Helen Marie Schmidt. F.	Oslo 8 mars 1917	Postfullmektig Harald Walder og Sunniva Karoline, f. Schmidt.
1023	Wang, Kirsten. T.	Tønsberg 28 aug. 1917	Direktør Ole Wang og Sigrid, f. Aas.
1024	Wangen, Reidar Magnus. O.	Lillestrøm 13 juli 1915	Lokomotivfører Johan Magnus Wangen og Klara, f. Kristensen.
1025	Wathne, Sigvard Kornelius. Pr.	Lista 15 okt. 1917	Gårdbruker Leonard Wathne og Bolette, f. Hansen.
1026	Watzinger, Max Herman. Pr.	Wiesbaden, Tyskland 20 april 1916	Professor Adolf Watzinger og Erica, f. Niekler.
1027	Wedervang, Frøystein. Fb.	Oslo 14 mars 1918	Professor Ingvar Brynjulf Wedervang og Åsta, f. Eidem.
1028	Weisser, Henrik Hassel. Lh.	Biri 16 mars 1917	Distriktslæge Philip Axel Eidem Weisser og † Agnethe Emilie, f. Thrane.
1029	Weisteen, Tarald. R.	Hønefoss 29 juli 1916	Baker Einar Weisteen og Margit, f. Løvstad.
1030	Welle, Kaare. Fb.	Nittedal 6 mars 1918	Ingeniør Aage Lindboe og Hjørdis, f. Welle.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
1031	Wellton, Aage George. Fb.	Tønsberg 1 okt. 1916	Direktør Hans Olaf Wellton og Dagny Karoline, f. Paulsen.
1032	Werge-Olsen, Hans Arvid. Nt.	Notodden 29 feb. 1916	Stasjonsformann Bjarne Werge-Olsen og Guri, f. Ro.
1033	Wergeland, Øyvind Johannes. Ak.	Aker 15 juli 1917	Lærer Gerhard Wergeland og Aaste, f. Gåra.
1034	Weydahl, Lars Oddvar. Ak.	Jasova, Russland 28 okt. 1917	Ingeniør Lars Emil Weydahl og Olga Emilie, f. Hallberg.
1035	Whist, Harald Magne Ekkeren. B.	Narvik 22 aug. 1916	Kasserer Ole Whist og Klara, f. Ekkeren.
1036	Wibe, Birger. Pr.	Trondheim 7 jan. 1910	† Skibskaptein Albert Fridtjof Wibe og Thora Marie, f. Braa.
1037	Wien, Bjarne Olav. H.	Furnes 11 sept. 1916	Ekspeditor Olaf Wien og Marie Mathilde, f. Lien.
1038	Wiese, Johan-Henrik Eyvind. O.	Haderup, Danmark 9 april 1915	Veterinærkaptein Eyvind Christian August Oppegaard Wiese og Anna Kathrine, f. Nielsen.
1039	Wiger, Leif. Kv.	Grue 21 april 1916	Gårdbruker Auen Auensen Wiger og Maren, f. Qvale.
1040	Wiig, Ernst Helge Storm. Hg.	Oslo 24 des. 1916	Vognfører Johan Wiig og Ida, f. Larson.
1041	Wiik, Kjell Ørn. Hg.	Oslo 29 aug. 1915	Kaptein Michael Wiik og Dagny, f. Schulstad.
1042	Wik, Bergljot. Pr.	Trondheim 6 juni 1917	Kontorfullmektig Elias Wik og Laura, f. Lie.
1043	Wilhelmsen, Svein. Fb.	Oslo 19 juni 1919	Lektor Hans Kristian Wilhelmsen og Martha Kristine, f. Myhre.
1044	Winje, Eva. F.	Oslo 9 juni 1917	Overingeniør Arthur Winje og Borghild, f. Haug.
1045	Winsnes, Tryggve John Thormodsæter. Sy.	Samnanger 28 juli 1917	Ingeniør Johan Winsnes og Alith-Elise, f. Bäckström.
1046	Winther, Kjell Riise. Ak.	Oslo 21 mai 1917	Postekspeditor Karl Guthorm Thinus Winther og Bergljot, f. Riise.
1047	Wold, Karin Marie. G.	Oslo 18 aug. 1916	Bokholder Josef Wold og Emmy, f. Gabrielsen.
1048	Wold, Ragnar. St.	Oslo 12 okt. 1918	Kaptein-Avdelingschef Arthur Karsten Michael Wold og Bergljot Eva Constance, f. Sand.
1049	Wold-Hansen, Kjell Herman. Fs.	Fr.stad 25 juni 1917	Disponent Arne Wilhelm Wold Hansen og Elvira, f. Eriksen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tillegstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges Geografi	Matema. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
1031	T	Ng	T	Ng	Ng	T	T	M	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M
1032	Ng	Ng	M	M	T	M	M	M	T	M	M	T	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
1033	T	T	T	M	T	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	T
1034	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	T
1035	T	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	M	T	M	T	T	T	T	M
1036	T	Ng	T	Ng	T	Ng	M	M	Ng	T	M	T	T	M	T	M	Ng	T
1037	Ng	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
1038	Ng	Ng	T	Ng	T	M	T	M	T	T	M	M	M	M	M	T	T	M
1039	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
1040	T	T*	Ng	T	T	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	M	T	T
1041	T	Ng	M	T	T	M	T	M	T	M	M	T	T	T	T	T	T	
1042	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
1043	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
1044	Ng	Ng	T	Ng	T	M	T	M	M	M	M	Ng	M	M	Ng	Ng	T	
1045	T	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	M	T	T	T	T	T	T	T
1046	T	Ng	M	T	Ng	M	T	M	T	M	T	T	T	M	T	T	T	<i>frt</i>
1047	T	T	S	M	<i>M fr</i>	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
1048	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	<i>frt</i>
1049	T	T	T	T	T	M	M	M	T	M	T	T	T	M	T	T	T	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
1050	<i>Wormsen</i> , Bjørn. Nt.	Notodden 12 sept. 1916	Kjøbmann Thorvald Wormsen og Jenny, f. Ødegård.
1051	<i>Woxen</i> , Trygve. F.	Oslo 23 okt. 1917	Ingeniør Birger Woxen og Gurli, f. Lea.
1052	<i>Woxholt</i> , Christopher. Fb.	Oslo 23 mai 1918	Kjøbmann Christopher Woxholt og Eli Chathrine, f. Larsen.
1053	<i>Wyller</i> , Thomas Christian. Ri	Oslo 30 mai 1917	Direktør Sverre Wyller og Tove Margrethe, f. Hofgaard.
1054	<i>Zachariassen</i> , Nils. Hg.	Notodden 2 nov. 1916	Murmester Karl Rikard Zachariassen og Johanna, f. Rønningen.
1055	<i>Zimmer</i> , Elisa. B.	Bergen 25 sept. 1916	† Ingeniør Knud Zimmer og Elisa, f. Sundfør.
1056	<i>Ødegård</i> , Erik. Sy.	Borgund 10 april 1917	Ingeniør Olav Ødegård og Aslaug Marie, f. Reistad.
1057	<i>Ødemark</i> , Tore Hans Christian. Hg.	Oslo 2 feb. 1917	Revisjonschef Balzer Ødemark og Martha, f. Holm.
1058	<i>Øien</i> , Fritz Rosenørn. Pr.	Vardø 20 mai 1915	Kjøbmann Jørgen Alfred Jensen og Marie Bolette, f. Øien.
1059	<i>Ørbog</i> , Aasmund. Bg.	Oslo 28 aug. 1917	Sporvognskonduktør Ludvig Bernhard Ørbog og Mathea Kristine, f. Kristiansen.
1060	<i>Østberg</i> , Hakon Alexander. Fs.	Fr.stad 6 okt. 1916	† Disponent Hakon Alexander Østberg og Johanne, f. Strand.
1061	<i>Østensen</i> , Edwin Vernon. Pr.	Mount Vernon New York 21 mars 1917	Herredskasserer Paulin Christian Østensen og Dagny, f. Nielsen.
1062	<i>Østhassel</i> , Mattias. Ro.	Lista 6 des. 1916	Bankkasserer Adolf Theodor Østhassel og Benedikte, f. Kviljo.
1063	<i>Østvik</i> , Jacob Augustin. Fi.	Svolvær 20 des. 1911	Byingeniør Jacob Østvik og Anna, f. Henseth.
1064	<i>Østvik</i> , Johannes. N.	Ballangen 6 juli 1914	Infanterikaptein John Magnus Østvik og Karoline, f. Næss.
1065	<i>Østvold</i> , Johannes. E.	Lunner 31 mars 1916	† Lærer Jørgen Østvold og Marie, f. Ruden.
1066	<i>Øverby</i> , Henry Reinholdt Steinert. Fb.	Oslo 19 mars 1917	Kjøbmann Jørgen Øverby og Frida, f. Markstrøm.
1067	<i>Øverby</i> , Ragner. Vs.	Nordstrand 26 des. 1917	Ekspeditør Anton Øverby og Pauline, f. Hallingrød.
1068	<i>Øvergaard</i> , Otto Faye. O.	Oslo 28 juli 1917	Læge Thorstein Øvergaard og Agnes, f. Faye.
1069	<i>Øverland</i> , Hjelm. S.	Stavanger 10 juni 1916	Distriktskasserer Hans Øverland og Sigfrid, f. Hagen.
1070	<i>Øvland</i> , Aadne. KS.	Evje 14 aug. 1916	Formann Gunnar Øvland og Nanna, f. Tobiassen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Matem. geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
	1050	T	Ng	T	Ng	Ng	M	T	M	Ng	T	M	T	M	T	T	M	T
1051	Ng	Ng	M	Ng	T	T	T	M	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	M
1052	T	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
1053	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
1054	Ng	T	M	M	Ng	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
1055	T	T	T	T	Ng	M	M	M	T	T	M	M	M	T	M	M	T	
1056	T	T	Ng	M	M	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M	T	M	M
1057	T	T*	Ng	M	Ng	T	T	Ng	T	T	T	M	T	T	T	T	T	T
1058	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng	M	M	M	Ng	M	Ng	T	T	T
1059	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M
1060	T	T	Ng	T	T	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	T	T	T	M
1061	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
1062	T	T	T	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
1063	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	T	T	T
1064	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
1065	Ng	Ng	Ng	M	M	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T
1066	T	T	T	Ng	T	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	Ng	T	Ng	T	M
1067	T	T	Ng	M	M	M	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M
1068	T	T	M	M	M	M	M	M	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M
1069	T	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	M	M	T	M	T	T	T	M
1070	T	T	T	T	Ng	M	M	M	M	T	T	M	Ng	M	T	M	T	M

*Artiumsprøve for kandidater som har bestått avgangseksamen
ved Sjøkrigsskolens nederste avdeling:*

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
1071	<i>Fure, Harald Magnus.</i> Pr.	Borre 7 aug. 1911	† Furer Iver Fure og Alvilde, f. Henriksen.
1072	<i>Ingebrigtsen, Frithjof.</i> Pr.	Horten 19 juni 1908	Kaptein Olaf Sigurd Ingebrigtsen og Dagmar, f. Andersen.

Utsatt eller fornyet prøve fra 1935:

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
1073	<i>Evensen, Herrik.</i> Pr.	Harstad 24 jan. 1909	Musikkinstruktør Alfred Bergiton Evensen og Helga, f. Ingebrigtsen.
1074	<i>Steinum, Karl Peter.</i> Pr.	N. Fron 17 mai 1913	Lærer Olaf Steinum og † Olga Agnete, f. Olsen.
1075	<i>Haugsrud, Erik.</i> Pr.	Bagn 23 mai 1913	Gårdbruker Erik Steingrimsen Haugsrud og Karoline, f. Stensæter.

Nr.	Nynorsk skr.	Tysk muntl.	Historie	Analytisk geometri muntl.
1071	T	T	M	M
1072	Ng	T	Ng	Ng

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Fysikk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Matem. geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Fysikk	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
1073	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	M	Ng	M	Ng	Ng	Ng	M
1074	M	Ng	M	Ng*	T	M	M	T	T	M	M	M	T	M	T	M	T	T
1075	Ng	Ng	M	Ng	T*	M	M	T	T	Ng	T	M	M	M	M	T	T	<i>frt</i>

Engelsk-

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
1	<i>Aagaard</i> , Karin. Tr.	Tromsø 21 juli 1917	Grosserer Kristian Lenning Aagaard og Lilly Aleksandra, f. Klæboe Andreassen.
2	<i>Aagesen</i> , John Darre. Bg.	Arendal 12 jan. 1918	† Verksmester Aage Darre Aagesen og Lilla Kruuse, f. Meyer.
3	<i>Aanerud</i> , Gunnar. Pr.	Oslo 29 mai 1912	Snekker Kasper Aanerud og † Olivia, f. Olsen.
4	<i>Aannerud</i> , Alfhild Karin Juliane. Hg.	Oslo 20 juli 1917	† Inspektør Hans Aanerud og Jenny, f. Hansen.
5	<i>Aanonsen</i> , Finn Schouw. S.	Stavanger 14 mars 1917	† Tannlæge Samuel Aanonsen og Adele, f. Schouw.
6	<i>Aarhus</i> , Kari. Bg.	Aker 23 mars 1918	Lærer Nils Aarhus og Anne, f. Kaasa.
7	<i>Aarseth</i> , Ola Mikal. Pr.	Kautokeino 7 des 1916	Skoledirektør Lyder Martinus Aarseth og Karen Marie, f. Olsen.
8	<i>Aarsæther</i> , Arne. Å.	Ålesund 17 mai 1917	Bestyrer John Aarsæther og Anna Martine Rasmine, f. Thorheim.
9	<i>Aarsæther</i> , Knut Asbjørn. Å.	Ålesund 15 juli 1916	O.r.sakfører Karl Johan Aarsæther og Signe, f. Olason.
10	<i>Aas</i> , Einar Arne Beck. Pr.	Trondheim 16 jan. 1917	Bankchef Einar Arthur Aas og Gunhild, f. Johnsen.
11	<i>Abel</i> , Elsie Marion. Ns.	Oslo 18 des. 1916	Kontormann Herbert Abel og Maren, f. Johnsen.
12	<i>Abrahamsen</i> , Adele Kristine. Ma.	Mandal 19 mars 1917	Postbud Abraham Birger Abrahamsen og Ragna, f. Gunder- sen.
13	<i>Abrahamsen</i> , Gerd Wayny. Ti.	Tinn 16 sept. 1916	Maskinmester Hans Aarhus Arnt Abrahamsen og Konstanse Martine, f. Johansen.
14	<i>Abrahamsen</i> , Olaf Karl. Sy.	Porsgrunn 10 juni 1916	O.r.sakfører Christian Abraham- sen og Helene, f. Lund.

linjen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
1	T	Ng	Ng	M	T	T	M	T	T	T	M	T	T	M	T	
2	T	T	Ng	M	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	T
3	M	M	Ng	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
4	M	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
5	T	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	Ng	M	T	M	T	Ng	<i>frt</i>
6	T	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
7	Ng	T	Ng	T	Ng	M	T	Ng	T	Ng	T	T	Ik	M		T Rgl. § 42
8	Ng	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
9	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M	T	T	T	T	T	M
10	T	T	<i>frt</i>	Ng	M	M	<i>frt</i>	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T		<i>frt</i>
11	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	T	M	M	T	M	T	T	
12	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
13	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	
14	Ng	Ng	T	T	T *	M	T	T	Ng Ik	T	T	T	T	T	Ng	T

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
15	<i>Abrahamsen, Ruth Mathilde.</i> Pr.	Vardø 7 aug. 1916	Kjøbmann Johan August Abrahamsen og Hilma Marie, f. Anonti.
16	<i>Abusdal, Gunnar.</i> Ar.	Tromøy 21 okt. 1917	Lærer Anders Abusdal og Gunhild Sofie, f. Flateland.
17	<i>Adamsen, Ole Christian.</i> St.	Oslo 14 juni 1917	Ingeniør Christian Adamsen og Borghild Elisabeth, f. Hansen.
18			
19	<i>Almquist, Annie May.</i> Be.	Oslo 5 mai 1917	Direktør Georg Emil Michael Almquist og Bertha Alvilde, f. Nielsen.
20	<i>Amtrup, Jeus.</i> Fs.	Fr.stad 2 mai 1916	Kjøbmann Jens Christian Jørgensen Amtrup og Amunda, f. Bettum.
21	<i>Andenæs, Øyulf.</i> St.	Innvik, Nordfjord 8 des. 1916	Sogneprest Mads O. Andenæs og Signe Theoline, f. Mydland.
22	<i>Andersen, Berit Marie.</i> Tb.	Nøtterøy 12 juni 1916	Stuert Gustav Julius Andersen og Agnes, f. Samuelsen.
23	<i>Andersen, Dag Worsøe.</i> Pr.	Oslo 30 juli 1914	† Inkassochef Søren Henrik Andersen og Kirsten Synøve, f. Winger.
24	<i>Andersen, Else Aneli.</i> Pr.	Lødingen 9 aug. 1917	Slakter Ole Andersen og Hildur, f. Berntsen.
25	<i>Andersen, Fridtjov Torstein.</i> Pr.	Drammen 16 mai 1916	Agent Adolf Frithjof Andersen og Nore, f. Nilzen.
26	<i>Andersen, Gunvor Doris.</i> A. og V.	Oslo 15 juni 1917	Kjøbmann Henry Johannes Andersen og Selma, f. Olsen.
27	<i>Andersen, Inger Wiik.</i> Sy.	Bergen 25 juli 1916	Forretningsmann Georg Carl Andersen og Aagot Fredrikke, f. Johannessen.
28	<i>Andersen, Kari Ragnhild.</i> Ar.	Arendal 24 juli 1915	Vaktmester Olaf Ragnar Andersen og Marie, f. Isaksen.
29	<i>Andersen, Norman Einar.</i> L.	Highland Park, Ill, U. S. A. 25 nov. 1916	† Entreprenør Marinius Andersen og Inga, f. Engelstad.
30	<i>Andersen, Rut Fredrikke.</i> Pr.	Oslo 19 des. 1908	Typograf Carl Eugen Andersen og Olga, f. Olsen.
31	<i>Andersen, Sigrid.</i> Ns.	Kirkenes 12 des. 1916	Postfullmektig Sverre Andersen og Odlag, f. Melvold.
32	<i>Andersen, Sverre Paul Maurits.</i> Ar.	Tromøy 19 mars 1917	Fisker Svend Paulus Andersen og Margit, f. Tellefsen.

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
33	<i>Anderssen</i> , Else. L.	23 juni 1917 Larvik	Forretningsfører Nils Anderssen og Hansine Laurence, f. Nilsen.
34	<i>Andreassen</i> , Kjell Aimar. Pr.	Glemmen 17 jan. 1913	Maskinist Anton Frithjof Andreassen og Anna Sofie, f. Johansen.
35	<i>Andreassen</i> , Svanbild Lillian. Å.	Ålesund 5 nov. 1917	Kjøbmann Andreas Bernhard Andreassen og Anna Elise, f. Lyngstad.
36	<i>Andreassen</i> , Thor Kau- rin. Ak.	Namsos 25 mars 1918	Småbruker Lorentz Herman Andreassen og Valborg Josefine, f. Larsen.
37	<i>Andrésen</i> , Erna. KS.	Byglands- fjord 24 nov. 1916	Overingeniør Johan Andrésen og Erna, f. Eriksen.
38	<i>Andresen</i> , Eva. Be.	Oslo 4 aug. 1916	Kjøbmann Philip Alfæus Andresen og Nicoline Kristine, f. Rastad.
39	<i>Andvig</i> , Ingjerd. D.	Oslo 26 mars 1918	Disponent Jens Andvig og Nora Louise, f. Berg.
40	<i>Ansteensen</i> , Thoralf. Lh.	Nord-Fron 10 jan. 1918	Distriktslæge Ole Jakob Ansteensen og Ruth, f. Lindstrøm.
41	<i>Apenes</i> , Liv. Fs.	Fr.stad 5 juni 1918	Skibsmegler Rolf Apenes og Sissi, f. Paulsen.
42	<i>Archer</i> , Christobel Alice. L.	Leigh-on-Sea, England 14 febr. 1916	Ingeniør Justus Archer og † Alethe Christine, f. Dahl.
43	<i>Arge</i> , Baard. St.	Ø. Aker 16 juni 1916	Førstefullmektig Einar Henrik Arge og Gulborg, f. Hansen.
44	<i>Arisholm</i> , Marie-Lis- beth. KG.	Oslo 6 nov. 1914	Tannlæge Arvid Johannes Arisholm og Marie-Lisbeth, f. Løken.
45	<i>Arnesen</i> , Finn Fredrik Kuhnle. B.	Bergen 20 juli 1918	Arkitekt Fredrik Arnesen og Dagny, f. Kuhnle.
46	<i>Arnesen</i> , Rolf Henry. Pr.	Oslo 27 april 1905	Styrmann Hans Peter Arnesen og Josefine, f. Bjørnsen.
47	<i>Askestad</i> , Reidun Aa- saker. D.	Strømsgodset 4 aug. 1917	Kontorchef Hans Aasaker Askestad og Kate, f. Rømcke-Olsen.
48	<i>Askim</i> , Randi Borghild. Pr.	Oslo 12 des. 1912	Lokomotivkontrollør Edvard Askim og Agnes, f. Andersen.
49	<i>Aune</i> , Rolf. Pr.	Trondheim 25 okt. 1916	Disponent Rudolf Aune og Inga, f. Rein.
50	<i>Aursand</i> , Reidun Helene. Hg.	Oslo 8 juli 1917	Inspektør Paul Emil Nikolai Aursand og Sofie Karen, f. Grepperud.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
33	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	T	M	M	M	T	T	
34	T	T	<i>frt</i>	Ng*	Ng	M	<i>frt</i>	Ng	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M		<i>frt</i>
35	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	
36	Ng	T	Ng	Ng	Ng	M	T	T	M	M	M	M	Ng	M	T	M
37	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ng	<i>fr</i>	M	T	T	T	M	T	T	T	T	T	
38	M	T	Ng	T	T	T	M	M	T	T	T	T	M	T	T	
39	T	Ng	Ng	T	T	T	M	M	T	T	M	Ng	M	M	T	
40	T	T	M	Ng	T	M	M	M	M	T	T	Ng	T	Ng	T	T
41	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	M	T	T	T	T	T	
42	T	M	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M	M	M	T	
43	M	T	T	T	Ng	T	T	M	T	T	T	T	T	M	T	M
44	T	T	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	M	Ng	Ng	M	T	T	
45	T	T	T	T	T	T	M	T	T	M	M	M	T	M	T	T
46	T	T	Mtl	<i>fr</i>	T	T	Ng	<i>fr</i>	Ng	<i>fr</i>	T	T	<i>fr</i>	<i>fr</i>		<i>frt</i> Rgl. § 42
47	T	Ng	T	T	T	M	T	T	T	T	M	Ng	T	M	T	
48	T	T	T	M	T	T	M	T	T	Ng <i>fr</i>	T	T	Ng	T	T	
49	T	Ng	<i>frt</i>	Ng	T	T	<i>frt</i>	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M		<i>frt</i>
50	T	T	T	T	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	M	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
51	Austlid, Kate Margot. Ak.	Ø. Aker 3 juli 1917	Lærer Olaf Emil Austlid og Alma Johanne, f. Gulbrandsen.
52	Axelsen, Anne Marie. D.	Rjukan 11 aug. 1916	Maskiningeniør Peder Tomy Axelsen og Nanny, f. Wold.
53	Bachke, Per Morten Anker. Pr.	Trondheim 1 mai 1916	Arkitekt Fritz Morten Anker Bachke og Nanna, f. Løchen.
54	Bakken, Ingrid Floer. KN.	Kr.sund N 25 aug. 1916	Handelskolebestyrer Hilmar L. Bakken og Aslaug, f. Christensen.
55	Barman, Ester Olava. Å.	Borgund 10 sept. 1914	Ingeniør Arne Barman og Ingeborg, f. Blindheim.
56	Barsnes, Målfrid. B.	Bergen 7 des. 1916	Lærer Andreas Barsnes og Anna Marie, f. Dalland.
57	Barth, Marie Cathrine Bärnholdt. Ar.	Arendal 8 sept. 1916	Kontorchef Fredrik Barth og Borghild, f. Flack.
58	Baugstø, Marie. Sy.	Bergen 9 okt. 1916	Handelsreisende Tørris Baugstø og Hilda, f. Skaffthun.
59	Beccer, Rolf Meinich. F.	Nordstrand 17 des. 1918	Agent Alfred Beccer og Adelaide Jenny Marie Henriette, f. Skau.
60	Behrens, Annemari Bergliot. O.	Oslo 23 sept. 1917	Direktør Arthur Heinrich Friedrich Behrens og Bergliot Solveig, f. Lie.
61	Benson, Betty Marie. St.	Dumfries, Skottland 4 mai 1916	Ingeniør Carl Thomas Frithiof Benson og Ninni, f. Holm.
62			
63	Berdal, Tore Pr.	Norddal 19 april 1909	Gårdbruker Thore Peterson Berdal og Anne Marie, f. Hjelle.
64	Berg, Ellen Margrethe. D.	Strømsgodset 24 mars 1916	Traffikkoverinspektør Sigurd Berg og Christiane Margrethe, f. Tangen.
65	Berg, Ragnar Birger. A. og V.	Oslo 11 sept. 1916	Opsynsmann Karl Berg og Ragna, f. Kristiansen.
66	Berg, Randi. N.	Oslo 5 mars 1916	Kjøbmann Thorvald Fredrik Berg og Klara Maria, f. Svare.
67	Berge, Dagfrid. S.	Sandnes 12 april 1916	Fabrikkeier Enok Berge og Dortha Marie, f. Åse.
68	Berge, Haakon. Sy.	Bergen 2 sept. 1916	Musikkloittnant Herman Sigvald Berge og Petra, f. Sandvik.
69	Berge, Olaf Mangor. Pr.	Oslo 29 juni 1915	† Overingeniør Anton Berge og Erika, f. Flakstad.
70	Berger, Kjell Vilhelm. D.	Modum 22 aug. 1915	Apoteker Caspar Vilhelm Berger og Åsta Camilla, f. Hornsrud.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
51	Ng	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
52	T	T	Ng Mtl	T	Ng	M	T	T	T	M	M	T	M	M	T	
53	T	T	<i>fr</i>	Ng	T	T	T	T	Ng	T	Ng	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ng		T Rgl. § 42
54	Ng	T	Ng	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	
55	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
56	T	M	T	T	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	
57	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	M	T	T	T	M	M	M	M	T	
58	M	M	M	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	
59	Ng	Ng	T	M	Ng	M	T	T	M	T	M	Ng	T	T	T	M
60	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	T	T	M	M	T	M	T	
61	Ng	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T	Ng	T	T	T	
62																
63	T	M	T	M	T	M	T	Ng	T	M	M	M	M	M	T	M
64	Ng	Ng	T	Ng	Ng	M	Ng	Ng	M	T	M	T	M	M	T	
65	T	T	T	T	Ng	M	T	T	T	M	M	M	M	M	T	M
66	Ng	T	Ng	M	Ng	T	M	M	T	M	M	T	M	T	T	
67	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
68	T	T	T	T	Ng	T	T	T	Ng	T	M	M	T	M	T	Ng
69	T	Ng	<i>frt</i>	Ng	Ng	M	<i>frt</i>	Ng	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T		<i>frt</i>
70	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	M	T	M	T	M	M	T	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
71	Berggrav, Kirsten. Bg.	Oslo 2 april 1916	Avdelingschef Bjarne Berggrav og Gudrun, f. Strande.
72	Berrefjord, Oddvar. Bg.	Vardø 20 mars 1918	Telegrafbestyrer Peder Marius Berrefjord og Astri Albertine, f. Tharis.
73	Berthelsen, Carl. Ma.	Halse 2 juni 1916	† Olaf Berthelsen og Anne Tomine, f. Karlsen.
74	Bingen, Gerd Helen Margaretha. Ti.	Tinn 27 april 1916	Vaktmester Johannes Bingen og Hulda, f. Wicklund.
75	Bjerk-Amundsen, Kjell. Pr.	Narvik 30 juli 1915	† Sogneprest Alf Arvid August Bjerk-Amundsen og Julie Charlotte, f. Mørck.
76	Bjerke, Solveig Viktoria. Be.	Oslo 3 mai 1918	Disponent Rolf Trygve Bjerke og Solveig Hildur, f. Kulbeck Olsen.
77	Bjertnæs, Karl Frithjof. KG.	Rakkestad 28 des. 1915	Stasjonsmester Albert Levin Bjertnæs og Signe f. Gun- dersen.
78	Bjønness, Tor. F.	Nøtterøy 28 jan. 1917	Skipsreder Hans Nilsen Bjønness og Thora Magnhild, f. Jacobsen.
79	Bjørklid, Brynjulf. N.	Narvik 9 okt. 1916	Lærer Brynjulf Bjørklid og Hilda Kristine, f. Jentoft.
80	Bjørn, Claus August Møllerop. Nt.	Evenes 15 aug. 1915	Sekretær Arvid Bjørn og Maren, f. Anderssen.
81	Bjørn, Randi. Pr.	Trondheim 14 juni 1911	† Butikkchef Christian Bjørn og Kate, f. Steinfeldt-Foss.
82	Bjørn, Selma Randi Johanne Riiser. Nt.	Notodden 11 mars 1917	Sekretær Arvid Bjørn og Maren, f. Anderssen.
83	Bjørn-Røli, Bjørg. Ns.	Oslo 4 okt. 1917	Ingeniør Per Bjørn-Røli og Anna Karoline, f. Rønning.
84	Bjørnsen, Faltin Johan. Pr.	Stavanger 20 mai 1901	Arbeider Peder Bjørnsen og Margrethe, f. Foldøen.
85	Bjørvik, Bertel. L.	Gaular 9 okt. 1915	Gårdbruker Johan Bjørvik og Rakel, f. Kapstad.
86	Blidensol, Nils Odd- mund. Bg.	Sandnes 3 juli 1916	Disponent Nils Eilertsen Bliden- sol og Lisa Thalia, f. Eilerås.
87	Blom, Carl Peter. Fb.	Bergen 3 mars 1918	† Agent Eivind Georg Blom og Alette Krohn, f. Rosendahl.
88	Blom, Louise Hiorth. Pr.	Oslo 25 okt. 1916	† Departementssekretær Anton Blom og Lulle, f. Hiorth.
89	Boe, Marie Eger. Ns.	V. Aker 14 jan. 1918	Grosserer Ole Boe og Dagny, f. Magnus.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
71	Ng	Ng	Ng	Mtl	T	T	T	T	T	T	M	T	T	Ng	T	
72	T	T	Ng	T	Ng	M	M	T	Ng	M	M	M	T	M	T	T
73	T	T	T	T	T	M	T	T	T	T	T	T	M	M	T	<i>frt</i>
74	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	M	T	T	M	M	M	T	T	
75	T	T	<i>frt</i>	Ng	Ng	M	<i>frt</i>	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T		<i>frt</i>
76	T	M	T	T	T	M	M	T	M	T	T	M	M	T	T	
77	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	Ng	T	M
78	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	Ng	M	T	T	Ng	T	M
79	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
80	T	T	Ng	T	Ng	T	T	M	T	T	M	T	M	T	T	T
81	T	T	Ng	T	M	T	T	M	T	<i>fr</i>	M	M	<i>fr</i>	M	T	
82	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
83	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	T	M	M	M	T	T	
84	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>fr</i>	Ng	T	<i>frt</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>		<i>frt</i> Rgl. § 42
85	M	M	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
86	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	Ng	M
87	T	T	M	Ng	M	T	T	T	M	T	Ng	Ng	T	Ng	T	M
88	T	M	<i>frt</i>	T	M	M	<i>frt</i>	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M		
89	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	T	T	T	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
90	<i>Bolme</i> , Bjarne. A. og V.	Lånke 5 mars 1917	Sanitetsforvalter Sverke Peder- sen Bolme og Marie, f. Hel- lesås.
91	<i>Bolstad</i> , Aase Synøve. D.	Oslo 15 des. 1915	Kontorchef Nils Georg Bolstad og Anna Emilie, f. Skjördal.
92	<i>Bonesvoll</i> , Gudrun. T.	Strinda 2 jan. 1917	Skolebestyrer Arnt Bonesvoll og Beret, f. Kjelden.
93	<i>Borch</i> , Thor Christian. B.	Bergen 2 juni 1918	Skibsreder Thor Christian Borch og Ingeborg Antoinette, f. Wahl.
94	<i>Borg</i> , Hans Thoresen. Pr.	Fr.stad 4 jan. 1892	† Gårdbruker Johan Thoresen og †Emma Sofie, f. Andersen.
95	<i>Borge</i> , Dagfrid Reidun. A. og V.	Ø Bærum 24 nov. 1916	O.r.sakfører Hjalmar Laurentius Borge og Thally Constanse, f. Larsen.
96	<i>Borgen</i> , Hans. Pr.	Fet 24 sept. 1908	Gårdbruker Knut Borgen og Karen, f. Hølgaker.
97	<i>Bormann</i> , Käthe Eli- sabeth. Pr.	Larvik 18 sept. 1916	Kaptein Erik Carl Bormann og Asta Thorine, f. Henriksen.
98	<i>Borna</i> , Harald. Sk.	Skien 13 feb. 1917	Cand. pharm. Carl Emil Christof- fersen og Olefine, f. Halvorsen.
99	<i>Borthen</i> , Eline Lossius. B.	Bergen 8 jan. 1918	Overstuer Martin Luther Borthen og Astrid Mathilde, f. Monsen.
100	<i>Braadland</i> , Eli. Ma.	Mandal 15 jan. 1917	Lærer Per Braadland og Ragna, f. Engelsen.
101	<i>Brått</i> , Liv Ingeborg Arne. Fb.	Bergen 5 juni 1917	Disponent Henry Peter Graham Säfenbom og Emma Kristine, f. Stokstad.
102	<i>Brandvold</i> , Åshild Ka- roline. Ak.	Trysil 17 mars 1916	Tollkontrollør Sigurd Brandvold og Jenny, f. Posås.
103	<i>Brathole</i> , Randi Oline. KG.	V. Aker 8 april 1917	Farverimester Axel Andreas Brathole og Ragna Oline, f. Førsund.
104	<i>Bredesen</i> , Alf Meyer Ryalen. Pr.	Trondheim 30 nov. 1915	Maskinist Bjørn Bredesen og Anne, f. Ryalen.
105	<i>Breen</i> , Kaia. Fb.	Oppegård 7 aug. 1916	Ekspedisjonschef Olav Breen og Amalie, f. Fossum.
106	<i>Breivold</i> , Ole Elias. Vs.	Oslo 18 nov. 1916	† Stasjonsbetjent Thorstein Kr. Breivold og Borghild, f. Helle- sæth.
107	<i>Brekkan</i> , Alf Ole. Bø.	Bodø 13 nov. 1915	Arbeider Ole Brekkan og Amalie, f. Johansen.
108	<i>Brekke</i> , Irene. KG.	Orkdal 2 april 1918	Res. kap. Egil Brekke og Elinor, f. Nygård.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
90	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M	M	T	T	T	T	T
91	T	Ng	Ng	T	Ng	M	M	M	M	M	M	Ng	M	M	T	
92	T	T	T	T	Ng	M	T	T	T	T	M	M	M	M	T	
93	T	M	Ng	T	Ng	Ng	T	T	Ng	T	M	T	T	M	T	M
94	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	S	Ng	<i>frt</i>	Ng	T	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M	M		<i>frt</i>
95	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	
96	<i>frt</i>	<i>frt</i>	Ng	<i>frt</i>	T	<i>frt</i>	T	T	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>		<i>frt</i>
97	Ng	Ng	T	Ng	Ng	<i>fr</i>	Ng	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ik	Ng	T	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ng	
98	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	M	M	M	T	T	M
99	M	M	T	T	T	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	
100	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
101	M	T	T	Ng	T	M	T	M	M	M	T	M	M	M	M	
102	Ng	Ng	Ng	T	Ng	M	T	T	T	Ng	M	M	M	M	T	
103	T	M	T	M	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	
104	Ng	Ng	Ng	<i>fr</i>	Ng	<i>fr</i>	T	Ng	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ng	Ng	Ng	<i>fr</i>		T Rgl. § 42
105	M	M	T	Ng	T	M	T	M	T	M	T	T	T	T	M	
106	T	Ng	T	Ng	T	T	M	M	T	M	M	M	M	T	T	T
107	T	T	*	Ng	T	M	T	T	T	M	M	M	M	Ng	T	M
108	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
109	<i>Brembo</i> , Elise Augusta. Bø.	Bodø 15 nov. 1916	Hjulmaker John Brembo og Ovidia, f. Johnsen.
110	<i>Broch</i> , Gerd Beyer. Ns.	Trondheim 2 aug. 1917	Dosent Hjalmar Broch og Sofie, f. Beyer.
111	<i>Broch</i> , Hedvig Ulrikke. Ti.	Tinn 21 des. 1916	Overingeniør Lars Broch og Arnelida Magdalena, f. Rønnow.
112	<i>Bru</i> , Edel Broch. Be.	Oslo 4 mars 1915	Kontorist Lars Hansen Bru og Marie, f. Broch.
113	<i>Bruland</i> , Gunnar Ros-seland. Vs.	Greipstad 21 mars 1916	Lektor Sigurd Berg Bruland og Kathrine, f. Rosseland.
114	<i>Bruun</i> , Ellen. Tb.	Sem 10 aug. 1917	Skibsreder Svend Foy Bruun og Ellen, f. Bruusgaard.
115	<i>Brynildsen</i> , Ruth Borgny. D.	Drammen 18 juni 1916	Sagbruksarbeider Einar Bern-hard Brynildsen og Gunborg Elfrida, f. Rostad Jensen.
116	<i>Bugge</i> , Fredrik Kristian. Fs.	Skien 22 juli 1915	Bryggerimester Birger Ernst Bugge og Reneé, f. Dahl.
117	<i>Bull</i> , Gerd Elise Axeline. O.	Oslo 5 jan. 1918	Hovedbokholder Christen Solus Bull og Nathalie Synnøve, f. Wahlberg.
118	<i>Bull</i> , Johan Storm. Hg.	Oslo 25 aug. 1917	Grosserer Edwin Alexander Bull og Elsa Helene, f. Waagaard.
119	<i>Bøe</i> , Gunnar. B.	Bergen 20 jan. 1917	Læge Gunnar Olaf Bøe og Ragnhild, f. Sæthre.
120	<i>Børsting</i> , Hedvig Marie. A. og V.	Oslo 4 aug. 1917	Formann Lars Børsting og † Helga Johanne, f. Winæs.
121	<i>Børtnes</i> , Ingebjørg. St.	Nes, Hallingdal 27 des. 1914	H.r.advokat Atle Børtnes og Olava Mathilde, f. Tanberg.
122	<i>Bøtun</i> , Magne. Pr.	Ø. Eiker 23 juni 1913	Lærer Oddmund Bøtun og Gjertrud, f. Helland.
123	<i>Carlsen</i> , Ellen. Be.	V. Aker 27 april 1918	Res. kap. Ingvald Bernhard Carlsen og Borghild, f. Gleditsch.
124	<i>Carlsen</i> , Liv Stoltz. Sy.	Bergen 23 mars 1917	Kjøbmann Eilif Carlsen og Birgit, f. Sunde.
125	<i>Carstensen</i> , Inger Marie. Be.	Ullern 18 mai 1918	Butikkchef Carsten Harry Carstensen og Marit Theodora Fredrikke, f. Andersen.
126	<i>Caspersen</i> , Johanne. Ns.	Oslo 6 des. 1917	Agent Johan Ludvig Caspersen og Aggi, f. Lynau.
127	<i>Christiansen</i> , Anna Margarete. Ak.	Oslo 27 mars 1918	Direktør Alexander Christiansen og Louise Johanne, f. Dahll.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
109	T	Ng	T	T	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	T	
110	T	T	Ng	T	T	M	T	T	M	T	M	M	M	M	T	
111	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
112	T	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	
113	T	T	Ng	Mtl	T	T	M	Ng	Ng	T	T	T	Ng	Ng	Ng	M
114	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	T	M	T	T	M	Ng	T	
115	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
116	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	M
117	T	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	
118	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	M	T	T	M	T	M	M	T	T	M
119	M	T	T	T	Ng	M	M	T	T	M	M	M	M	M	M	T
120	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
121	T	T	Ng	M	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	Ng	T	
122	T	T	Ng	Ng	M	T	T	T	T	M	M	T	Ng	T	T	T
123	T	M	T	T	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	
124	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	
125	T	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
126	T	T	Ng	M	T	T	M	T	M	T	M	T	M	M	T	
127	T	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
128	<i>Christiansen</i> , Wilfred Harry. Hg.	Oslo 16 jan. 1917	Skibskaptein Eugen Carsten Christiansen og Dagmar, f. Sjøblom.
129	<i>Christoffersen</i> , Ole Johan. Å.	Ålesund 10 des. 1916	† Skibsfører Ole Laurits Christoffersen og Anna Sevrine, f. Slinning.
130	<i>Clausen</i> , Karin. D.	Drammen 22 aug. 1916	Maskinmester Gustav Alfred Clausen og Kirsten Margrethe f. Lie.
131	<i>Cleve</i> , Gudrun. F.	Nordstrand 14 feb. 1918	† Assuransedirektør Frithjof Cleve og Ingeborg, f. Gedde-Dahl.
132	<i>Coll</i> , Per Axel. O.	Oslo 12 mai 1918	Arkitekt Henry Fearnley Coll og Fanny Nicoline, f. Hagerup.
133	<i>Coll</i> , Olav Meidel Røer. Ar.	Arendal 26 des. 1916	Lærer Karl Gustav Coll og Marie Elina, f. Andersen.
134	<i>Coll</i> , Sverre. Fs.	Glemmen 13 sept. 1916	Bruksfullmektig Gudmund Coll og Ida, f. Johannesen.
135	<i>Collett Müller</i> , Per Otto Frost. Ak.	Oslo 10 april 1906	† Hovedkasserer Carl Oscar Collett Müller og Helene, f. Hanssen.
136	<i>Coucheron</i> , Vera. Bg.	Oslo 8 juni 1917	† Grosserer Ivar Odd Coucheron og Bergljot Synnøve, f. Johansen.
137	<i>Coward</i> , Else. KS.	Oddernes 5 juli 1916	Handelsreisende Arthur Coward og Ågot, f. Petersen.
138	<i>Dahl</i> , Carl Frimann. B.	Bergen 12 mai 1918	Prest Carl Theodor Dahl og Ella, f. Nottosen.
139	<i>Dahl</i> , Else Reidunn. Be.	Halden 23 mai 1917	Rentenist Olav Rummelhoff Dahl og Hilda Marie, f. Strand.
140	<i>Dahl</i> , Esther Marie Fiuren. Pr.	Oslo 12 mars 1912	Ingeniør Axel Otto Dahl og Hilda Alida, f. Fredstad.
141	<i>Dahl</i> , Kaare. Bg.	Molde 11 juni 1916	Lærer Per Meyer Cornelius Dahl og Anna Elisabeth, f. Gabrielsen.
142	<i>Dahl</i> , Knut Martin. O.	Aker 15 des. 1917	Kjøbmann Halfdan Dahl og Margit Bergliot, f. Larsen Riis.
143	<i>Dahl</i> , Tonny Bergliot. Hg.	Oslo 13 sept. 1918	Hvalfanger James Ludvig Dahl og Antonie, f. Stendahl.
144	<i>Dahl</i> , Wilhelm Gedde. O.	Oslo 25 feb. 1918	Agent Johan Henrik Elster Gedde Dahl og Elna, f. Foss.
145	<i>Dale</i> , Ingvald. Pr.	Norddal 18 nov. 1909	Skomaker Jakob Kristian Torensen Dale og Edel, f. Sylte.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi in. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
128	T	M	T	Mtl	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	Ng	Ng	T
129	T	T	M	Ng	M	M	T	M	M	T	M	T	M	T	M	M
130	T	M	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	
131	T	Ng	Ng	T	Ng	M	T	M	M	T	T	M	T	T	T	
132	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M
133	T	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
134	T	T	T	Ng	T	T	M	T	M	M	T	T	T	M	T	T
135	M	T	Ng	Mtl	M	T	M	M	M	T	M	T	M	T	T	<i>frt</i>
136	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	M	Ng	T	T	T	T	T	
137	T	T	Ng	Ng	T	M	T	T	T	M	M	Ng	T	T	T	
138	T	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T
139	T	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	Ng	Ng	T	T	
140	Ng	Ng	T	Ng	T	T	M	M	M	Ng	M	T	T	T	T	
141	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	Ng	T	M	M	Ng	T	Ng	T
142	T	T	T	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	T
143	T	Ng	M	M	Ng	T	M	T	T	T	T	T	M	M	T	
144	Ng	T	T	Ng	T	M	T	T	T	T	M	T	M	T	T	<i>fr</i>
145	T	T	Ng	<i>fr</i>	Ng	T	Ng	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	M	M	<i>fr</i>	<i>fr</i>		<i>frt</i> Rgl. § 42

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
146	Dalland, Dagny. Pr.	Våle, Vestfold 18 sept. 1913	† Lærer Olai Dalland og Oline Birgitte, f. Tvedt.
147	Deichman-Sørensen, Bjørn Johan. F.	Oslo 11 mai 1918	Disponent Bjørn Sverre Deichman-Sørensen og Ingrid, f. Christiansen.
148	Dessen, Dorothy. F.	Bournemouth England 14 nov. 1917	Skibsmegler Thomas Hvidendahl Dessen og Dorthea, f. Olsen.
149	Dobrowen, Natalia. Pr.	Moskva 5 mai 1918	Dirigent Issay Dobrowen og Maria, f. Ruperti.
150	Dons, Inger. O.	New London, Conn. U. S. A. 24 juli 1917	Marinekaptein Hans Fleischer Dons og Hilda Marie, f. Høyer.
151	Dugstad, Elisabeth. Sy.	Ullern 30 juni 1917	Redaktør Jon Dugstad og Ellen, f. Marcussen.
152	Dyrhaug, Kjell. St.	V. Bærum 15 okt. 1917	Lærer Andreas Elias Larsen Dyrhaug og Ester Noomi, f. Moe.
153	Eckstrøm, Kåre Johan. Ak.	Oppegård 31 aug. 1917	Førstefullmektig Sigurd Oscar Eckstrøm og Marie Antonie, f. Løvstad.
154	Eide, Laura Helene. Å.	Kr.sund N 28 okt. 1915	Ingeniør Ingvald Eide og Laura Helene, f. Waldal.
155	Eidem, Per. O.	Aker 2 juli 1917	Disponent Haldor Eidem og Elie, f. Bakken.
156	Eidsvik, Reidun Sol- veig. Å.	Ålesund 26 nov. 1917	Kjøbmann Peter Ludvig Eidsvik og Elise Adolfa, f. Birkevold.
157	Eik, Marie. KG.	Bergen 6 aug. 1915	Skolebestyrer Samson Eik og Ingebjørg, f. Berge.
158	Eilertsen, Grete Sofie. O.	Hvaler 7 feb. 1920	Kjøbmann Erling Eilertsen og Wilhelmine Therese, f. Bjørnwall.
159	Eitrem, Aase Christians- datter. O.	Aker 4 mai 1917	Direktør Christian Eitrem og Elisabeth, f. Stål.
160	Ekorness, Karsten Olav. St.	Oslo 17 mai 1917	Skredder Ole Elias Ekorness og Turine Marie, f. Røsholt.
161			
162	Eliassen, Edgar. Vs.	Oslo 28 mai 1915	Bokholder Anton Bertin Eliassen og Johanne, f. Johnsen.
163	Eliassen, Elsa Sissel. Ak.	Bergen 30 mars 1917	Disponent Knut Egil Eliassen og Sofie, f. Garnes.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
146	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	Ng	T	<i>frt</i>	M	M	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	Ng		
147	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T	M	M	T	T	M	T	T	Ng
148	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M	M	T	M	M	T	M	T	
149	T	<i>frt</i>	M	Ng	M	T	M	M	M	T	T	T	M	M	M	
150	T	T	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	
151	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	T	M	Ng	T	
152	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	M	Ng	M	T	M	T	T	M
153	Ng	T	T	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	M	M	M	T	M
154	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	T	M	
155	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	M	M	M	T	Ng	Ng
156	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	Ng	T	Ng	T	
157	M	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
158	Ng	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
159	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	Ng	M	T	M	M	M	T	T	
160	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T
161																
162	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	Ng	T	Ng	T	M
163	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	Ng	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
164	<i>Ellefsen</i> , Edith Weyer- gang. Be.	Oslo 27 sept. 1918	Disponent William Ellefsen og Astrid Marie Weyergang, f. Gundersen.
165	<i>Ellingsen</i> , Christen. Pr.	Trondheim 4 mai 1917	Grosserer Johan Ellingsen og Gunvor, f. Høyer.
166	<i>Engebrigtsen</i> , Hans Hagbarth. Ak.	Aker 13 sept. 1916	Tegner Olaf Engebrigtsen og Ingrid, f. Clausen.
167	<i>Engelstad</i> , Erna. Be.	Oslo 17 juni 1917	Agent Einar Andreas Engelstad og Berna, f. Ulrichsen.
168	<i>Engen</i> , Rolf Marquard. Pr.	Gjøvik 30 des. 1915	Ingeniør Kristoffer Oscar Engen og Elfrida Gjertrud, f. Hole.
169	<i>Enger</i> , Vincents Stolten- berg Bull. O.	Oslo 3 juni 1918	Gårdeier Frans August Enger og Susanna, f. Bull.
170	<i>Enoksen</i> , Helge Morten. Tr.	Tromsø 31 jan. 1916	Lagerformann Jakob Andreas Enoksen og Gurine, f. Saka- riassen.
171	<i>Erichsen</i> , Leif. Pr.	Oslo 19 sept. 1914	Tobakkshandler Emil Henrik Erichsen og Marie Emilie, f. Tømte.
172	<i>Ericsson</i> , Britta Karin Anna. Pr.	Narvik 10 feb. 1916	Skibskaptein Arnold Halfdan Ericsson og Johanna, f. Blix.
173	<i>Eriksen</i> , Aase. L.	Oslo 20 sept. 1916	Jernbanefullmektig Erik Eriksen og Asta, f. Aaserud.
174			
175	<i>Eriksen</i> , Leif Stavseth. Pr.	Oslo 14 juni 1913	Faktor Oskar Eriksen og Pauline Serine, f. Stavseth.
176	<i>Eriksen</i> , Rannveig. Hg.	Oslo 9 febr. 1918	Kontorchef Eugen A. Eriksen og Ingrid, f. Andersen.
177	<i>Eriksen</i> , Rolf Johan. Pr.	Trondheim 9 nov. 1910	Overtollkontrollør Martinius Eriksen og Ragna Jane, f. Andersen.
178	<i>Eskelund</i> , Solveig. O.	Moss 5 nov. 1917	† Kontorchef Ferdinand Alfred Eskelund og † Linda Sofie Fadum, f. Hansen.
179	<i>Espeseth</i> , Elsa. Fb.	Oslo 17 sept. 1916	Kontrollør Ole Espeseth og Signe, f. Strandli.
180	<i>Evanger</i> , Solveig. Pr.	Vadsø 1 okt. 1917	Kjøbmann Knut Evanger og Magdalene Cecilie, f. Aanstad.
181	<i>Falck</i> , Haarek. Bø.	Tjøtta 4 jan. 1916	Fjøsmeester Aage Amble Falck og Helene Marie, f. Olsen.
182	<i>Falck</i> , Kirsten Klara Oline. Tr.	Tromsø 26 mai 1916	Postpakkmeester Magnus Harder Falck og Bertha Sigvarda, f. Nilsen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
164	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	T	T	M	
165	T	T	<i>frt</i>	Ng	Ng	Ng	<i>frt</i>	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T		<i>frt</i>
166	T	T	T	Mtl	M	T	T	T	Ng	Ng	M	T	T	T	T	M
167	Ng	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	
168	T	M	<i>frt</i>	S	T	M	<i>frt</i>	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M		<i>frt</i>
169	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	M	T	M	T	T	<i>frt</i>
170	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
171	T	T	T	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	T
172	T	T	Ng	Ng	Ng	M	M	T	T	T	M	M	Ng	M	T	
173	T	T	T	T	T	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	
174							T						Ng			
175	T	T	<i>fr</i>	T	T	T	<i>fr</i>	T	T	Ng	T	Ng	<i>fr</i>	Ng		T Rgl. § 42
176	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	M	T	M	T	
177	T	T	T	Ng	T	M	M	M	T	T	M	M	M	T	T	<i>frt</i>
178	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
179	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	
180	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	M	T	T	M	M	Ng	T	T	
181	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
182	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	T	M	

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
183	<i>Falck-Pedersen</i> , Per. Hg.	Oslo 22 feb. 1918	Skipsreder Jørgen Falck-Pedersen og † Ingeborg, f. Sars.
184	<i>Falkenberg</i> , Else Winsnes. Ak.	Dalen, Telemark 2 mai 1918	Dr. Ingeniør Otto Rask Fredrik Falkenberg og Ingeborg, f. Winsnes.
185	<i>Falkenberg</i> , Hedvig Elisabeth de Stockfleth. Sy.	Oslo 13 mai 1916	Ingeniør Fredrik Borchsenius Falkenberg og Anna Elisabeth, f. Bukier.
186	<i>Fanavoll</i> , Lars. Vl.	Fana 29 mai 1912	Fabrikkarbeider Jon Olai Jonsen Fanavoll og Inga Larsine Matilde, f. Olsen.
187	<i>Fangen</i> , Kitty Margaret Lister. Pr.	Holte, Danmark 12 april 1920	Forfatter Ronald Fangen og Solveig, f. Brandt-Nilsen.
188	<i>Fehn</i> , Aage Johan. A. og V.	Oslo 4 sept. 1917	Kjøbmann Johan Antonsen Fehn og Valborg Vilhelmine, f. Berg.
189	<i>Feyling-Gruber</i> , Frank Johan. Pr.	Oslo 30 mai 1916	Hovmester Claus Alrik Feyling-Gruber og Hjerdis Therese, f. Edstrøm.
190	<i>Fischer</i> , Oscar Christoffer Eyvind Sinding. Pr.	Oslo 10 mars 1918	Materialforvalter Hans Christian Mulvad Fischer og Ebba Victoria Eufemia, f. Nilsson.
191	<i>Fjeld</i> , Marit Synnøve. Fs.	Fr.stad 16 des. 1916	Overbetjent Erik Alfred Fjeld og Inga, f. Gundersen.
192	<i>Fjelland</i> , Anders. Pr.	Fjelberg 24 feb. 1912	Gårdbruker Nils Fjelland og Kristine, f. Tofte.
193	<i>Fjellskaalnes</i> , Ingeborg Olaus. B.	Bergen 16 jan. 1916	Bygningstømrer Olav Fjellskaalnes og Anna, f. Bysheim.
194	<i>Fleischer</i> , Kari. Fb.	Nordstrand 25 juni 1917	Dr. Knut Gelmuyden Fleischer og Hildur, f. Sommerfeldt.
195	<i>Fliflet</i> , Alhed. Nt.	Notodden 22 des. 1916	H.r.advokat Arne Thorvald Fliflet og Sigrid, f. Rogstad.
196	<i>Flognfeldt</i> , Egil Frette. O.	Verdal 25 mai 1918	Sogneprest Nils Georg Flognfeldt og Andrea Berg, f. Frette.
197	<i>Flørenes</i> , Else Helene. Hg.	Oslo 1 feb. 1917	† Maskinist Thorvald Nielsen Flørenes og Magna Alvilde, f. Aastorp.
198	<i>Fonsgaard</i> , Ellen. Be.	Oslo 31 jan. 1917	Reisende Haakon Fonsgård og † Ågot, f. Eriksen.
199	<i>Formo</i> , Sverre Mathias. N.	Narvik 26 mars 1917	Sagmester Martin Formo og Hanna, f. Dahl.
200	<i>Foss</i> , Gerd Elise Jenny Steinfeldt. Ns.	Oslo 12 feb. 1917	Agent Harry Steinfeldt Foss og Valborg Elise, f. Nielsen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hovedkarakter	Gymnastikk
183	T	T	T	M	T	T	M	M	T	M	M	M	M	T	M	T
184	T	Ng	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	
185	T	* Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	Ng	T	
186	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	M
187	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
188	M	T	T	T	T	M	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	M
189	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ik	Ng	Ng	Ng	M	T	M	T	Ng	T
190	T	T	T	T	Ng	T	T	T	M	T	T	T	T	T	T	T
191	T	Ng	M	M	T	M	M	M	M	M	M	T	T	M	M	
192	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	M	M	<i>frt</i>	M	M	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T		<i>frt</i>
193	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	T	
194	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	
195	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M	T	T	M	M	M	
196	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
197	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	
198	T	T	Ng	Ng	T	T	M	M	M	M	M	M	Ng	T	T	
199	Ng	T	Ng	Ng	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	T
200	T	T	T	Ng	M	T	T	M	M	M	M	M	M	T	M	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
201	<i>Fosserød</i> , Gudrun Nil- sen. Pr.	Hedrum 30 okt. 1909	† Gårdbruker Hans Edvard Fosserød og Trine Gunelie, f. Lofstad.
202	<i>Fossgard</i> , Stein. Pr.	Hol, Hallingdal 30 nov. 1908	Lærer Knut Fossgard og † Liv, f. Hammerstøen.
203	<i>Fossum</i> ¹ , Anna Katha- rina. Pr.	Trondheim 27 april 1913	Kjøbmann Gunnar Fossum og Emilie, f. Bjerve.
204	<i>Fossum</i> , Edith Ulrikke Bäckström. St.	Asker 27 mai 1918	Murmester Eivind Sommerfeldt Fossum og Bertha f. Bäckström.
205	<i>Fredriksen</i> , Arne Stein. Pr.	Skoger 10 aug. 1914	Pensjonist Ingvald Fredriksen og Marthe, f. Aaserud.
206	<i>Friele</i> , Herman. B.	Bergen 19 okt. 1916	Kjøbmann Herman Friele og Dorothea, f. Clasen.
207	<i>Friis</i> , Karen. Bø.	Bodø 4 juni 1917	Overlæge Nils Henrik Elstrand Friis og Haldis, f. Schjølberg.
208	<i>Friis</i> , Laila. Pr.	Oslo 30 des. 1914	Statsarkivar Jakob Johan Sig- frid Friis og Sigrid, f. Tør- gersen.
209	<i>Frimann-Nergaard</i> , Anne-Lise. St.	Oslo 14 april 1917	Fylkesfullmektig Leon Frimann- Nergaard og Henriette, f. Bratte- lid.
210	<i>Frodahl</i> , Synnøve. Be.	Oslo 29 des. 1916	Skreddermester Adolf Frodahl og Olivia, f. Wien.
211	<i>Frøyland</i> , Kirsten van der Lagen. Hg.	Mobile, Alabama, U. S. A. 26 sept. 1917	Sekretær Lars Andreas Frøy- land og Karoline Amalie, f. van der Lagen.
212	<i>Fuglaas</i> , Reidar. Pr.	Verdal 3 april 1903	Lærer Christian Fuglaas og Christianne, f. Oxaas.
213	<i>Fykse</i> , Kristi. Ak.	Hedrum 13 des. 1918	Opsynsmann Nils Fykse og Anne-Margrethe, f. Thorsen.
214	<i>Færden</i> , Rigmor. Ns.	Oslo 9 nov. 1917	Direktør Major Karl Færden og Sigrid, f. Hopstock.
215	<i>Førisdal</i> , Randi. Fs.	Onsøy 21 okt. 1915	Kjøbmann Johannes Førisdal og Mina, f. Heen.
216	<i>Gabrielsen</i> , Leiv. Tr.	Tromsø 11 nov. 1916	Kjøbmann Ragnvald Gabrielsen og Gina, f. Sletten.
217	<i>Galligani</i> , Ruth Maria. Bg.	Bergen 25 juni 1917	Grosserer Guiseppe Galligani og Laura, f. Stücken.
218	<i>Gann</i> , Egil. Pr.	Oslo 6 sept. 1918	Torvdirektør Sverre Gann og Augusta Ellida, f. Berg.
219	<i>Garborg</i> , Unn. Hg.	Oslo 19 mars 1917	† Grosserer Inge Garborg og Aagot, f. Engebretsen.

¹ Ifølge vielsesattest av 15 aug. 1936 er hennes navn nu *Tryti*.

Nr	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
220	<i>Gerner, Astri Elinor.</i> Pr.	Oslo 22 sept. 1916	Tannlæge Thorvald Levin Gerner og Beatrice, f. Marmont-Ramsey.
221	<i>Giske, Rolv. Å.</i>	Ålesund 17 juli 1916	Kjøbmann Bernt Giske og Petra, f. Brusdal.
222	<i>Giæver, Christianne Wilhelmine Rasch.</i> Tr.	Tromsø 24 juni 1916	Handelsmann Henrik Mathias Giæver og Mentzine Marie, f. Schøning.
223	<i>Giørtz, Per. Å.</i>	Ålesund 23 aug. 1917	Kjøbmann Paulus Matheus Giørtz og Ruth Amanda, f. Aarsæther.
224	<i>Gjerdrum, Else.</i> Pr.	Oslo 10 okt. 1916	Postpakkemester Johan Gjerdrum og Bergliot Lovise, f. Larsen.
225	<i>Gjesdahl, Randi.</i> Sy.	Bergen 26 sept. 1916	Kontorchef Olaf Gjesdahl og Astri Camilla, f. Andersen.
226	<i>Gjessing, Dagfinn.</i> D.	Stord 14 mars 1916	Sogneprest Marcus Jacob Gjessing og Julie Kathrine, f. Monrad.
227	<i>Glad, Astrid.</i> D.	Oslo 18 feb. 1917	Politimester Karl Johan Glad og Ragnhild Tonette, f. Lunde.
228	<i>Glesne, Marit.</i> O.	Herøy, Møre 6 jan. 1918	Distriktslæge Ole Glesne og Astrid, f. Hørven.
229	<i>Gloppestad, Aslaug.</i> Pr.	Dverberg 20 okt. 1890	Sogneprest Gunnar Gloppestad og Anna Marie, f. Nordgren.
230	<i>Goa, Dagny.</i> S.	Stavanger 21 jan. 1917	Lærer Tønnes Goa og Helga Marie, f. Berg.
231	<i>Gotaas, Dagny Theisen.</i> Ak.	Stavanger 1 feb. 1917	Redaktør Karl Birger Gotaas og Signe, f. Theisen.
232	<i>Graff, Fredrik Krohg.</i> Pr.	Fr.stad 12 sept. 1917	H.r.advokat Major Ragnvald Graff og Helga Sofie, f. Krohg.
233	<i>Graff, Olga Cathinka.</i> Pr.	Hamar 23 aug. 1883	† Amtmann Truls Johannesson Wiel Graff og Benthe Thominie Marie Cathrine, f. Baastad.
234	<i>Gran, Gerd.</i> Sy.	Bergen 16 april 1917	Skibsmegler Christen Knagenhjelm Gran og Rønnaug, f. Vik.
235	<i>Gran, Steffen Kristian.</i> Ak.	Haugesund 23 aug. 1917	Direktør Harald Vollan Grieg og Sigrid, f. Staalesen.
236	<i>Gren-Sørensen, Hedvig Margrethe.</i> Ak.	Oslo 7 mai 1918	Kontorchef Jacob Gren-Sørensen og Hedvig, f. Pedersen.
237	<i>Grepstad, Ruth Kvaal.</i> Ti.	Tinn 20 jan. 1917	† Skolebestyrer Knut Grepstad og Sigrid, f. Kvaal.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
238	<i>Grimsgaard</i> , Ralph Walter. Bg.	Oslo 12 mai 1917	Generalagent Thoralf William Grimsgaard og Noline, f. Hafnor.
239	<i>Grude</i> , Sonja Eckhoff. S.	Stavanger 27 okt. 1917	O.r.sakfører Michael Eckhoff Grude og Sigrid, f. Rusten.
240	<i>Grung</i> , Borghild. O.	Melbourne, Australia 3 okt. 1916	Agent Reidar Grung og Borghild Henriette, f. Welo.
241	<i>Grytli</i> , Kåre. Pr.	Øre 6 feb. 1918	Skolebestyrer Olav Tryggve Grytli og Ingebjørg, f. Grimsmo.
242	<i>Grytten</i> , Julie. Å.	Ålesund 18 mars 1917	Lagermann Nils Laurits Jacobsen Grytten og Marit, f. Sylte.
243	<i>Gulbrandsen</i> , Gerd. Vs.	Ø. Aker 16 okt. 1917	Avdelingschef Bjarne Gulbrandsen og Astrid Oluffa, f. Gundersen.
244	<i>Guldahl</i> , Alf Egil. Ti.	Tinn 1 juni 1916	Jernbanekontorist Carl Henry Guldahl og Petty Camilla, f. Johannessen.
245			
246	<i>Gundersen</i> , Fritz Meier L.	Larvik 7 des. 1916	Maskinist Kristoffer Gundersen og Inger Marie, f. Nilzen.
247	<i>Gundersen</i> , Gunder Anton Bang. Fb.	Oslo 17 mai 1918	Forstmester Johannes Gundersen og Elisabeth, f. Johnsen.
248	<i>Gurholt</i> , Martin. Fb.	Oslo 22 juni 1917	Disponent Martin Sakkæus Gurholt og Gudrun, f. Jacobsen.
249	<i>Haadem</i> , Elisabeth Løken. Ak.	Kjellvik 28 sept. 1917	Lektor Karl Martinus Løken Haadem og Elisabeth, f. Hagen.
250	<i>Haakanes</i> , John. Ti	Tinn 25 jan. 1916	Gårdbruker Herbjørn Haakanes og Gunhild, f. Olsen.
251	<i>Håkonsen</i> , Daniel Andreas. B.	Bergen 15 mai 1917	Innkjøpschef Daniel Håkonsen og Hilda, f. Bruland.
252	<i>Haavaldsen</i> , Hedvig Camilla. Ti.	Tinn 21 juli 1916	Formann Bernt Haavaldsen og Sigrid, f. Hansen.
253	<i>Hafsahl</i> , Anne Helene. L.	Brunlanes 23 sept. 1917	Materialforvalter Lauritz G. Hafsahl og Elisabeth, f. Halvorsen.
254			
255	<i>Hagelund</i> , Margaret. Fs.	Fr.stad 29 okt. 1917	Kjøbmann Andreas Hagelund og Karen Margrethe, f. Korsgaard.
256	<i>Hagen</i> , Gerd. D.	Farsund 18 jan. 1917	Res. kap. Hans Olaf Hagen og Nora, f. Simensen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
238	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	M	M	T	T	T	T	M
239	T	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	Ng	T	Ng	Ng	
240	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
241	T	T	Ng	Mtl	Ng	T	T Ik	Ng	Ng	T	M	T	T	T	Ng	M
242	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	
243	T	T	M	Ng	M	T	M	M	M	M	T	T	T	M	M	
244	T	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	M	T	M	M	M	T	M
245																
246	T	T	M	Ng	Ng	M	M	M	M	T	M	T	M	Ng	T	<i>frt</i>
247	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M	M	M	T	M	T	M
248	M	T	Ng	Mtl	T	M	T	T	Ng	T	T	T	M	Ng	T	T
249	Ng	Ng	T	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	T	T	
250	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	M	T	T	M	M	T	T
251	M	M	M	M	S	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	T
252	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
253	T	T	M	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	
254																
255	M	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	M	M	T	M	T	
256	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	T	M	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
257	Hagen, Ingeborg, Vs.	Oslo 4 mars 1918	Furér Jens Hagen og Johanne, f. Tommelsrud.
258	Hagerup, Caroline Marie. Ak.	Hetland 6 feb. 1917	Radiotekniker Harald Hagerup og Karen Kristine, f. Arnskov.
259	Hagness, Esther Sofie. Pr.	Oslo 12 mai 1905	Grosserer Einar Hagness og Henni, f. Næss.
260	Hall, Jens Gerhard. St.	Hurum 6 nov. 1917	Ingeniør Hans Gustav Hall og Agnes Christine, f. Olsen.
261	Hallesby, Anne-Marie. KG.	V. Aker 13 mars 1917	Professor Ole Christian Hallesby og Anne-Marie, f. Riddervold.
262	Halse, Guri. Pr.	Trondheim 26 juli 1916	Disponent Arne Halse og Karen, f. Erbe.
263	Halvorsen, Haldis. Pr.	Sortland 24 april 1915	Gårdbruker Peder Halvorsen og Adéle, f. Iversen.
264	Halvorsen, Olaf Rustad. Ak.	Oslo 22 aug. 1917	Direktør Hallvard Emil Halvorsen og Ragnhild, f. Rustad.
265	Halvorsen, Olav Fjeld. Ak.	Oslo 26 okt. 1916	H.r.advokat Trygve Fjeld Halvorsen og Edel, f. Arentz.
266	Halvorsen, Oskar Marinus. Pr.	Oslo 26 aug. 1911	Vraker Oscar Halvorsen og Karen Johanne, f. Isachsen.
267	Halvorsen, Kjell. L.	Larvik 30 april 1916	Kontorchef Hans Martin Halvorsen og Astrid, f. Lindhjem.
268	Halvorsen, Knut Harald Oskar. D.	Drammen 18 nov. 1915	† Maskinist Oskar Adolf Halvorsen og Josefine Karine, f. Nielsen.
269	Halvorssen, Betty Joan. Fb.	London 21 aug. 1917	Disponent Harald Didrik Halvorssen og Lilian Laura, f. Heigt.
207	Hammer, Rolf Øvind. Pr.	Oslo 6 juli 1906	Bryggeriarbeider Hans Hammer og Eli, f. Hornes.
271	Hammerseng, Marie. Lh.	Fåberg 17 des. 1916	Tømmermåler Sigmund Hammerseng og Birgitte, f. Olsen.
272	Hammervoll, Ingvar. Pr.	Neset 28 juli 1899	Gårdbruker Ole J. Hammervoll og Karen, f. Dyvik.
273	Handegård, Sverre. Pr.	Odda, Hardanger 1 feb. 1913	Verkstedsformann Johannes Sjurson Handegård og Kathrina, f. Hereid.
274	Hansen, Aase Mosberg Lie. Ak.	Bærum 2 des. 1917	Bankkasserer Isak Hansen og Ingrid Amanda, f. Mosberg.
275	Hansen, Einar Francis Aubert. Pr.	Hautes Pyrenéss 12 des. 1917	Ingeniør Einar Hansen og Betsy, f. Aubert.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
257	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
258	M	T	T	T	T	M	M	M	T	M	T	T	T	T	M	
259	Ng	Ng	T	Mtl	T	T	T	M	T	Ng	T	Ng	M	T	T	
260	T	Ng	Ng	Ng	Ng	M	T	M	T	T	M	Ng	M	T	T	M
261	Ng	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	M	T	
262	T	T	<i>frt</i>	M*	T	T	<i>frt</i>	Ng Ng	<i>frt</i>	<i>frt</i> Ng	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>fr</i>		
263	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	<i>fr</i>	Ng	<i>fr</i>	M	M	Ng	M	Ng	
264	T	T	T*	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M
265	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	M	T	T	M
266	T	T	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T	M	T	T	M	T	T
267	T	T	M	Mtl	M	T	T	T	M	T	T	T	T	T	T	T
268	Ng	Ng	T	Ng	Ng	M	M	T	T	M	M	T	M	M	T	<i>frt</i>
269	T	T	T	T	T	M	M	T	M	T	T	T	M	T	T	
270	T	T	Ng*	M	Ng	Ng	T	T	T	T	M	M	M	T	T	<i>frt</i>
271	T	T	Ng	Ng	T*	Ng	Ng	M	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	
272	<i>frt</i>	<i>frt</i>	Ng	T	T	<i>frt</i>	T	T	Ng	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M	M		<i>frt</i>
273	T	M	T	T	T	M	M	M	T	M	M	M	T	M	M	T
274	T	Ng	Ng	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
275	M	T	M	M	M	T	M	T	M	T	M	M	T	M	M	T

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
276	Hansen, Ellen Johanne. D.	Drammen 1 sept. 1916	Førstefullmektig Håkon Eugen Hansen og Marie Birgitte, f. Rønning.
277	Hansen, Erling Audun. Pr.	Dybvaag 26 jan. 1910	Kjøbmann John Andreas Hansen og Inga Oline, f. Berntsen.
278	Hansen, Gerd Herlofson. Ar.	Arendal 5 juni 1917	Skibsreder Johannes Hansen og Sophie, f. Herlofson.
279	Hansen, Harald. Pr.	Grue, Solør 22 okt. 1915	Bileier Helge Hansen og Olga, f. Kristiansen Moe.
280	Hansen, Helga. Vs.	Sør-Odal 13 sept. 1916	† Småbruker Lauritz Hansen og Thora Otilie, f. Sundby Olsen.
281	Hansen, Jan. Pr.	Oslo 8 april 1916	† Disponent Frithjof Hansen og Margit, f. Kummervold.
282	Hansen, Ove Jarl. Ar.	Sarpsborg 12 nov. 1913	Agent Lars Christian Hansen og Amanda Serine, f. Andersen.
283	Hansen, Per. Pr.	Oslo 12 feb. 1914	Verkstedsformann Gustav Arthur Hansen og Lily, f. Larsen.
284	Hansen, Reidar Kristoffer. D.	Skoger 10 mars 1916	Stasjonsbetjent Martinius Hansen og Anne Ovidie, f. Bærheim.
285	Hansen, Thorleif Walther. Pr.	Drammen 26 des. 1909	Formann Simen Hansen og Josefine, f. Andersen.
286	Hansen, Wilhelm. KN.	Kr.sund N 8 sept. 1916	Kontorist Karl Johan Hansen og Marie, f. Hønsvik.
287	Hanssen, Einar Lundh. N.	Ankenes 20 sept. 1915	Kjøbmann Erik Hanssen og Barbara, f. Ingebrigtsen.
288	Hanssen, Harald August. Pr.	Oslo 28 mai 1887	Kjellermester Carl Henrik Hanssen og Pauline, f. Henriksen.
289	Hanssen, Knut Terjer. Sk.	Skien 1 nov. 1916	Bygningssnekker Hans Hanssen og Thora Marie, f. Bjønnes.
290	Haraldseth, Astrid Barbra. A. og V.	Oslo 12 nov. 1917	Meglerkontrollør Ola Tidemann Haraldseth og Barbra, f. Færseth.
291	Harbitz, Agnethe Marie. O.	Bergen 14 feb. 1917	Bankassistent Einar Elizar Harbitz og † Agnes Johanna, f. Ingebrigtsen.
292	Harlem, Harald Clare. O.	Oslo 19 des. 1917	† Artillerikaptein Harald Harlem og Charlotte Kristine Elisabeth, f. Riis.
293	Hartmann, Hjalmar Løken. T.	Trondheim 29 des. 1917	Major Øyvind Hartmann og Audhild, f. Løken.
294	Hartmann, Sverre. KS.	Borgund 2 mai 1917	O.r.sakfører Adeler Julius Frimann Hartmann og Karin, f. Gudmundson.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hovedkarakter	Gymnastikk
276	Ng	Ng	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
277	T	T	Ng	T	fr	T	T	fr	fr	fr	M	T	fr	T		frt Rgl. § 42
278	T	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	T	M	M	T	T	T	
279	Ng	T	Ng	Ng	Ng	Ik	T	Ng	fr	fr	Ng	T	fr	fr		T Rgl. § 42
280	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
281	T	Ng	frt	T	T	T	frt	Ng	frt	frt	frt	frt	frt	Ng		frt
282	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	frt
283	T	T	Ng	M	T	T	T	T	T	T	M	M	M	T	T	frt
284	Ng	Ng	T	Ng	T	T	Ng	T	T	M	M	T	M	M	T	M
285	T	fr	M	fr	fr	T	T	T	Ng	fr	M	Ng	fr	fr		M Rgl. § 42
286	T	T	T	T	Ng	M	M	T	T	T	M	T	M	T	T	M
287	T	T	T	Ng	Ng	T	T	M	M	M	T	Ng	T	T	T	T
288	T	T	Ng	Mtl	Ng	fr	fr	fr	fr	fr	M	Ng	Ng	T		fr Rgl. § 42
289	T	T	Ng	Ng	Ng	T	M	M	T	M	T	M	M	T	T	Ng
290	T	T	T	Ng	Ng	M	M	T	T	T	M	M	M	M	T	
291	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
292	Ng	T	Ng	T	M	M	T	M	T	M	M	T	M	M	M	T
293	M	T	T	Ng	T	T	T	Ng	Ik	Ng	M	T	T	Ng		M Rgl. § 42
294	T	T	S	T	M	M	M	T	T	M	T	Ng	T	T	M	T

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
295	Hartz, Kaare. Pr.	Røros 10 mai 1910	Handelsbestyrer Anton Hartz og Ingeborg, f. Løvås.
296	Hartvig, Sidsel Lundegaard. Be.	Halden 7 sept. 1916	† Lektor Christian Hartvig og Otlu Petrea, f. Lundegaard.
297	Hartviksen, Gerda Leonora. Vs.	Oslo 27 mai 1917	Formann Henrik Hartviksen og Andrine, f. Vestenfoss.
298	Harvold, Alf Sigvard Eugen. Pr.	Sykkylven 16 des. 1909	Tanntekniker Ursin Olai Berg Harvold og Inga Susanne, f. Mjelva.
299	Haslund, Randi. Ak.	Eidsvold 15 juli 1917	Kaptein Sverre Spørck Haslund og Marie, f. Hemsén.
300	Hatledal, Johanne. St.	Oslo 29 nov. 1916	Major Rasmus Hatledal og Ragnhild, f. Berge.
301	Hatlen, Ole Bastian Kåre. Pr.	Ørskog 14 des. 1912	Gårdbruker Karl Johan Hatlen og Lovise Birgitte, f. Lyshol.
302	Haug, Aase Kristine. Pr.	Oslo 13 sept. 1915	Agent Fredrik Haug og Gunda, f. Torkildsen.
303	Hauge, Torleiv. L.	Fr.stad 23 jan. 1917	† Klokker Engel Martin Hauge og Karoline Olava, f. Langgård.
304	Haugen, Liv Annie. Ak.	Harstad 18 juni 1917	Direktør Mads Birger Haugen og Signe Olivia, f. Jensen.
305	Haugland, Arne Tomas. Ma.	Drammen 18 juli 1916	Lærer Søren Haugland og Karen, f. Svendsen.
306	Haugseth, Ragnvald Gustav. Pr.	Innsbruck, Tirol 25 april 1916	† Dr. phil. Enok Ragnvald Haugseth og Lujza, f. Lamács.
307	Haukebø, Mary Oline. N.	Tranøy 23 mai 1917	Los Oluf Joakim Haukebø og Marie Kristine, f. Knutsen.
308	Haukland, Johan Dagfinn. S.	Høyland 5 nov. 1916	Snekker Syvert Didriksen Haukland og Karen, f. Loge.
309	Hauland, Inger Dortha. Ak.	Oslo 3 jan. 1918	Bankbestyrer Olaf Hauland og Martha, f. Holmen.
310			
311	Havrevold, Gro. O.	Oslo 14 april 1918	Disponent Paul Bjarne Havrevold og Signe, f. Didriksen.
312	Hedenstad, Astri. Vl.	Oslo 16 april 1917	Bokholder Nils Ludvig Hedenstad og Emmy Eurora, f. Hansen.
313	Heesch, Gunnar. Fs.	Fana 15 mars 1917	Postmester Johan Timan Heesch og Anna Chatarina, f. Erland.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
295	M	T	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M	T	<i>frt</i>
296	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
297	T	M	T	T	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	
298	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M	Ng	M	M	T	M	M	T	<i>frt</i>
299	T	T	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	M	T	M	T	
300	T	Ng	T*	T	Ng	T	T	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	
301	M	T	M	T	T	M	M	T	T	T	M	T	M	M	M	Ng
302	Ng	Mtl	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>		Rgl. § 42
303	M	T	M	T	T	M	M	M	T	T	M	T	M	M	M	T
304	T	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	Ng	M	T	M	Ng	Ng	
305	T	Ng	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M
306	T	T	Ng	Ng	T	M	T	T	Ng	<i>fr</i>	T	T	M	T		T Rgl. § 42
307	Ng	T	Ng	T	Ng	T	T	T	Ng	M	M	T	T	Ng	T	
308	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
309	T	T	Ng	T	Ng	M	T	M	T	T	M	M	M	M	T	
310																
311	T	M	T	M	M	T	T	T	T	T	M	T	T	T	T	
312	T	T	T	M	T	M	M	M	M	T	M	Ng	M	M	M	
313	M	M	T	Ng	T	M	M	M	M	T	M	T	T	M	M	M

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
314	Heffermehl, Per. Fb.	Oslo 29 juli 1917	Speditør James Carolus Nordbye- Heffermehlog Sigrun, f. Olafsen
315	Heiberg, Karen Cecilie. F.	Oslo 2 mai 1918	Grosserer Fridthjof Heiberg og Anne Herlofine, f. Herlofson.
316	Heiberg, Sidsel Inge- borg. O.	Buenos Aires 22 aug. 1917	Skibsreder Fridthjof Heiberg og Hildur Henriette, f. Robsahm.
317	Heiding, Georg Alex- ander. Pr.	Svolvær 9 aug. 1918	Skibsfører Johan Heiding og Ingeborg Marie, f. Seippel.
318	Heldal, Eli Mohn. Sy.	Bergen 11 feb. 1917	† Konsul Magnus Heldal og Aslaug, f. Mohn.
319	Heldal, Marit Mohn. Sy.	Bergen 16 mai 1917	Kjøbmann Johan Heldal og Marit, f. Mohn.
320	Hellebust, Inger. Tr.	Vadsø 30 juni 1917	Skoledirektør Matias Andreas Hel- lebust og Katarina, f. Engvik.
321	Helliesen, Jacqueline Ulrika. O.	Oslo 15 jan. 1917	Ingeniør Henrik Laurentius Helliesen og Margaretha Bertha, f. Haggemacher.
322	Herlofson, Marie Sofie. Ak.	Oslo 9 des. 1917	Kontorchef Charles Oluf Herlof- son og Ellinor, f. Boe.
323	Henriksen, Eirin Margit. Pr.	Oslo 23 feb. 1900	Kaptein Andrew Henriksen og † Anna Elisabeth, f. Andersen.
324	Henriksen, Margrethe. Nt.	Mo, Rana 11 okt. 1915	Telegrafbestyrer Olaf Henriksen og Gudrun, f. Hveding.
325	Hermann, Knut Eugen. Pr.	Oslo 27 mai 1910	Løitnant Kristian Fredrik Her- mann og Elise Alvilde, f. Mathisen.
326	Hernæs, Olaf Gunnar. Pr.	Oslo 12 feb. 1917	Kontrollør Olav Hernæs og Margit, f. Moell.
327	Hetle, Nils. N.	Narvik 12 april 1917	Adjunkt Johan Hetle og Inga Kristine, f. Solheim.
328	Heyerdahl, Johanne Margrethe Elisabeth. Bg.	V. Aker 30 aug. 1918	Ingeniør Petter Gustav Heyer- dahl og Frieda, f. Goetzing.
329	Heyerdahl, Sigurd Con- rad. Pr.	Oslo 27 mars 1918	Agent Sigurd Conrad Heyerdahl og Adele Elizabeth Martha, f. Jordan.
330	Hierman, Agnes Sylvia. Sk.	Porsgrunn 23 sept. 1916	Skolebestyrer Olaf Ahasverus Munthe-Kaas Hierman og Gjer- trud Mathilda, f. Lücht.
331	Hilberg, Elsa Alice. Be.	Andenes 4 juni 1917	† Fisker Arthur Johann Hansen Hilberg og Ågot Agnhild, f. Kristensen.
332	Hindahl, Olaf Aarstein- sen. Pr.	Stavanger 1 mai 1915	Forretningsfører Olaf Hindahl og Gudrun, f. Aarsteinsen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
314	T	T	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	Ng	T	Ng	T	T
315	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	T	T	
316	T	T	T	Ng	Ng	M	T	T	M	T	T	T	T	T	T	
317	T	T	T	T	T	M	T	M	<i>fr</i>	M	M	T	<i>M fr</i>	M	M	<i>frt</i>
318	Ng	T*	T	Ng	T	T	M	T	T	M	T	T	T	T	T	
319	T	T	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	M	M	T	T	
320	T	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	T	M	T	M	
321	Ng	Ng	Ng	T	Ng	M	M	T	T	T	M	T	M	T	T	
322	T	T	T	T	M	T	T	M	M	T	T	T	M	T	T	
323	T	Ng	T	Mtl	T	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>M fr</i>	<i>M fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>Ik</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	T	
324	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	
325	T	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	<i>M fr</i>	<i>M fr</i>	T	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng
326	M	T	T	Mtl	Ng	T	T	M	M	T	M	T	T	T	T	T
327	M	T	Ng	M	Ng	T	M	T	T	M	M	T	M	M	T	M
328	T	Ng	T	T	M	T	M	M	T	T	M	M	M	T	M	
329	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	Ng	T
330	T	T	T	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
331	T	T	Ng	Mtl	T	T	M	T	M	M	M	M	T	Ng	T	
332	T	T	Ng	Mtl	Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	Ng	T

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
333	<i>Hjeldnes</i> , Alf. KN.	Kr.sund N 11 okt. 1915	Skipper Anders Hjeldnes og Anna, f. Henden.
334	<i>Hjelle</i> , Adelaide Hanna, Sy.	Bergen 11 des. 1916	Kjøbmann Martin Hjelle og Agnete, f. Brun-Rasmussen.
335			
336	<i>Hjorthen</i> , Ingrid Johanne Quam Egholm. KN.	Kr.sund N 3 aug. 1916	† Kjøbmann Ludvig Hjorthen og Agnete Elisabeth Lovera, f. Egholm.
337	<i>Hobæk</i> , Arne. Pr.	Skien 4 feb. 1911	Papirfabrikkarbeider Karl Hobæk og Marthine, f. Myhra.
338	<i>Hoel</i> , Knut. Bg.	Oslo 22 nov. 1917	Lærer Knut Hoel og Esther, f. Michaelsen.
339	<i>Hoff</i> , Ambjørg. Ak.	Modum 29 nov. 1917	Lærer Anders Hoff og Ågot, f. Noss.
340	<i>Holm</i> , Knut Olav. Vs.	Oslo 15 juni 1915	Verksmester Lauritz N. Holm og Arna, f. Amundsen.
341	<i>Holme</i> , Hilary Yvonne. F.	Genf 4 feb. 1918	Major Richard Carlyle Holme og Louise Elisif Juliane, f. Mejlænder.
342	<i>Holt</i> , Margareth. Sk.	Farsund 28 mai 1916	Tollkontrollør Viljam Nils Otto Holt og Henriette Elisabeth, f. Thiis-Jensen.
343	<i>Holtan</i> , Ragna. L.	Sandefjord 29 juli 1916	Kjøbmann Abraham Holtan og Mathilde Oline, f. Tholvsen.
344	<i>Horgen</i> , Elsa. Tb.	Sem 4 feb. 1915	Lærer Jens Monrad Horgen og Olga Emilie, f. Basberg.
345	<i>Horgen</i> , Elsa Steen. D.	N. Eiker 14 mars 1917	Elvearbeider Hartvig Bugge Horgen og Magnhild Lagertha, f. Steen.
346	<i>Huser</i> , John Alexander. Fs.	Glemmen 16 jan. 1916	Sagarbeider Karl Waldemar Huser og Gudrun Solveig, f. Solberg.
347	<i>Hvidsten</i> , Bjørg Kaarhild. Sy.	Bergen 24 mars 1917	Kjøbmann Kornelius Hvidsten og Karen, f. Sæbø.
348	<i>Hæstad</i> , Signa Katarina. Ak.	Oslo 11 nov. 1916	Inspektør Ewald Teodor Hæstad og Margit, f. Semb.
349	<i>Høgseth</i> , Arne Eilif. Tr.	Trondheim 19 okt. 1915	Snekker Idar Marius Høgseth og Hilda Therese, f. Hansen.
350	<i>Høibråten</i> , Arne Odvar. Ak.	Grorud 25 nov. 1916	Snekker Oskar Johan Magnussen Høibråten og Josefine, f. Østr-eng.

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
351	<i>Høifødt</i> , Einar Marentz Harold. Tb.	Slagen 18 des. 1916	Skibsfører Einar Nicolay Høifødt og Camilla, f. Andersen.
352	<i>Høstmark</i> , Liv Maria. B.	Bergen 13 sept. 1916	Ingeniør Jens Gerhard Høst- mark og Asta Elida, f. Sør- skaar.
353	<i>Ilsaas</i> , Karin Aud Olava. N.	Hamar 3 mars 1917	Stasjonsmester Thorleif Ilsaas og Olga, f. Johansen.
354	<i>Indrebø</i> , Anna Lisa. Ns.	Oslo 14 mai 1918	Statsråd Adolf Indrebø og Signe, f. Larsen.
355	<i>Ingemann-Poulsen</i> , Jan Frithjof. F.	Oslo 26 nov. 1918	Disponent Mathias Frithjof Inge- mann-Poulsen og Borghild Elinor, f. Ramsland.
356	<i>Isaksen</i> , Elsa. Ti.	Tinn 12 des. 1916	Pensjonist Hans Marius Isaksen og Josefine Salvine, f. Aa- nensen.
357	<i>Iversen</i> , Karen Julie. T.	Trondheim 31 des. 1915	Kjøbmann Sverre Iversen og Jakobine Karoline Landmark, f. Waldal.
358	<i>Iversen</i> , Rasmus Schnell. Ma.	Berg, Senja 21 april 1917	Sogneprest Einar Iversen og Julie Marie, f. Johansen.
359	<i>Jacobsen</i> , William. L.	Larvik 18 juni 1916	† Kaptein Magnus Kristian Ja- cobsen og Ingerda Amalie, f. Hansen.
360	<i>Janson</i> , Astrid Alfhild. Ak.	Jeløy 7 sept. 1917	Rutebilfører Alf Henrik Janson og Magda Alvilde, f. Hansen.
361	<i>Jensen</i> , Else. Pr.	Bærum 10 juli 1909	Enkefru Ingeborg Elise Jensen, f. Pettersen.
362	<i>Jensen</i> , Sigurd Thor- bjørn. Pr.	Oddernes 17 okt. 1913	Snekker Gustav Adolf Jensen og Marie, f. Lund.
363			
364	<i>Jensen</i> , Thor Karsten Robert. Bg.	Oslo 29 mars 1917	Tollopsynsmann Thorleif Ingmar Jensen og Mathilde Eugenie, f. Løkkeberg.
365	<i>Jenssen</i> , Sverre Egil Hellum. Ak.	Ø. Aker 30 juli 1916	Fullmektig Gustav Tolfred Jens- sen og Margit, f. Skullerud.
366	<i>Jeremiassen</i> , Johan. Sk.	Alberta, Canada 7 juli 1916	Disponent Johan Jeremiassen og Maria, f. Jørgensen.
367	<i>Jespersen</i> , Doris Helene. KG.	Oslo 1 nov. 1915	Ingeniør Theodor Jespersen og Martha Fredrikke, f. v. Yve.
368	<i>Jespersen</i> , Rigmor. Bg.	Oslo 6 mars 1918	Diplomingeniør Peter Fogh Jespersen og Minna, f. Malthe Sørenssen.

Nr.	Norsk hovedstl	Norsk tilleggsstl	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
351	M	T	M	T	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M
352	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	
353	Ng	T	Ng	T	Ng*	T	M	T	Ng	M	M	Ng	T	T	T	
354	T	T	T	Mtl	T	T	M	M	M	M	M	T	M	T	T	
355	Ng	T*	T	M	Ng	T	T	T	T	T	M	M	T	T	T	M
356	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	T	<i>fr</i>	T	M	M	T	T	M	M	M	M		Rgl. § 42
357	T	T	T	Ng	T	T	M	T	T	T	M	T	M	T	T	
358	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
359	T	T	T	T	Ng	T	T	M	M	T	M	M	M	M	T	<i>frt</i>
360	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	
361	<i>frt</i>	<i>frt</i>	Ng	T	T	<i>frt</i>	T	M	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M		
362	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	Ng	T	<i>frt</i>	M	M	Ik	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M		<i>frt</i>
363																
364	T	Ng	T	T	T	T	M	T	Ng	T	M	T	M	T	T	T
365	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	M	T	T	T	M	T	T	T	M
366	T	M	Ng	T	T	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	T	T
367	T	T	T	M	T	T	M	T	M	T	T	T	T	M	T	
368	T	T	Ng	Ng	T	M	T	M	T	Ng	M	M	M	T	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
369	<i>Johannesen</i> , Guri Sylvelin Stener. Bg.	Aker 2 aug. 1917	Grosserer Stener Leonard Johannesen og † Maja, f. Hatt.
370	<i>Johannessen</i> , Reidar. L.	Sandar 3 feb. 1917	Disponent Johannes Johannesen og Amanda, f. Larsen.
371	<i>Johansen</i> , Alfa Nikolaila. T.	Trondheim 19 jan. 1916	Lagerarbeider Johan Arnt Johansen og Anna, f. Holthe.
372	<i>Johansen</i> , Liv. L.	Larvik 12 des. 1916	Chauffør Anders Edvard Johansen og Anna Constanse, f. Larsen Grøtterød.
373	<i>Johansen</i> , Liv Ingrid. A. og V.	Oslo 6 nov. 1916	Kontorchef Julius Mauritz Johansen og Kari, f. Bjerva.
374	<i>Johnsen</i> , Anders. Sk.	Skien 4 nov. 1916	Disponent Andrew Benedictus Johnsen og Gudrun, f. Flørnæs.
375	<i>Johnsen</i> , Gerd Appelbom. Be.	Oslo 25 juni 1916	Avdelingsingeniør Thorleif Johnsen og Maja, f. Appelbom.
376	<i>Johnsen</i> , Rakel Margrete. Sy.	Trondheim 11 mars 1915	Radiotelegrafist Lorentz Hjalmar Johnsen og Haldis, f. Renaas.
377	<i>Jonassen</i> , Helen Aleksandra Liv. Pr.	Vikna 26 april 1916	† Kjøbmann Albert Jonassen og Emma, f. Pettersen.
378	<i>Jordan</i> , Aase. Ns.	Oslo 4 aug. 1917	Direktør Arnt Berthur Jordan og Frida, f. Ellefsen.
379	<i>Jostad</i> , Svanfrid. Lh.	Lillehammer 3 april 1917	† Bestyrer Mathias Jostad og Borghild, f. Løken.
380	<i>Juel</i> , Finn. Pr.	Bergen 7 feb. 1912	Skibskaptein Odd Juel og Gabrielle, f. Kielland.
381	<i>Juvkam</i> , Anne Johanne Holmboe. Be.	Oslo 9 feb. 1918	Utskiftningschef Ole Juvkam og Elise Holmboe, f. Olstad.
382	<i>Kalsnes</i> , Helge. Å.	Borgund 14 juli 1914	Skolebestyrer Gudleik Kalsnes og † Anna, f. Engen.
383	<i>Kandahl</i> , Magnhild Nora. KG.	Vestby 20 mars 1915	Lærer Tor Mattias Kandahl og Sanna Mathilde, f. Torjusen.
384	<i>Karlsen</i> , Bjarne. N.	Narvik 26 april 1917	Agent Rasmus Karlsen og Bertha, f. Johannesen.
385	<i>Karlsen</i> , Kari. Ak.	Oslo 27 mars 1917	Direktør Gerhard Karlsen og Aagot Marie, f. Amundsen.
386	<i>Kauppi</i> , Johan Marius. Pr.	Meldalen 23 mai 1913	Jernbanearbeider Jakob Johansen Kauppi og Oline, f. Gåsvann.
387	<i>Ketilsson</i> , Borghild. L.	Hedrum 8 sept. 1916	Overlærer Ivar Ketilsson og Karen Fredrikke, f. Bolander.
388	<i>Kinge</i> , Reidun. Ak.	Halden 27 sept. 1917	Salgchef Ingvar Kinge og Sigrid, f. Sørensen.
389	<i>Kirkhorn</i> , Per. St.	V. Aker 15 jan. 1917	Tilsynslærer Olaf Kirkhorn og Martha Sofie, f. Bøe.

Nr.	Norsk hovedstl	Norsk tilleggsstl	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Eiaved-karakter	Gymnastikk
369	Ng	T	T	Ng	T	M	T	T	T	T	M	M	M	T	T	
370	M	M	Ng	T	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
371	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
372	T	M	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
373	T	T	M	T	T	T	T	T	M	M	M	T	M	T	T	
374	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	T	M	M	T	M	T	M
375	T	T	T	T	T	M	M	T	M	T	M	M	M	M	M	
376	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T	
377	T	Ng	Ng*	Ng	T	T	Ng	T	Ng	Ng <i>fr</i>	M	T	M	Ng	T	
378	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	T	M	T	T	
379	T	M	M	T	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	
380	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	Ng	Ng	T	M	Ng	M	T	T	T
381	T	T	Ng	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
382	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M
383	Ng	T	T	Ng	Ng	M	M	T	T	M	M	M	M	T	T	
384	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	T	M
385	Ng	Ng	Ng	T	Ng	M	T	T	T	T	T	M	T	T	T	
386	Ng	M	T	Ng	T	M	T	T	M	T	M	T	M	T	T	T
387	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	
388	M	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
389	T	Ng	T	Ng	Ng	T	M	T	T	M	T	T	T	T	T	M

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
390	Kittilsen, Per Hein. F.	Skien 6 sept. 1916	O.r.sakfører Ingolf Calmar Hein Kittilsen og Dorothea Emilie, f. Tyrholm.
391	Kjelland-Mørdre, Jan Erik. Fb.	Oslo 4 sept. 1918	Dr. med. Sverre Kjelland-Mørdre og Anna, f. Sellæg.
392	Kjelle, Ragnvall Aasgaard. KN.	Kr.sund N. 9 juli 1917	Maskinsetter Ole Kjelle og Ragna, f. Aasgaard.
393	Kjelstrup, Fritz Håkon. B.	Risør 13 feb. 1917	Kommandørkaptein Hagbart F. B. Kjelstrup og Astrid, f. Hovind.
394	Kjællberg, Ruth. Vs.	Oslo 23 juni 1916	Garver Ludvik Kjællberg og Bolette, f. Sæther.
395	Kjær, Gerd Else. Ns.	Bergen 22 nov. 1917	Disponent Johan Kjær og Asta Christine, f. Dietrichson.
396	Kjølstad, Laura Rynning. D.	Lunde, Telemark 27 des. 1914	Fylkeslæge Sverre Kjølstad og Elly, f. Wilhelmsen.
397	Klakegg, Johannes Ludvig. Pr.	Jølster 26 okt. 1914	Gårdbruker Ole Anderson Klakegg og Marthe Johannesdtr.
398	Klewe, Gerd Cold. B.	Bergen 26 feb. 1917	Kjøbmann Eyvind Cold Klewe og Arnolda, f. Sneve.
399			
400	Kløvstad, Finn. N.	Narvik 24 aug. 1916	† Bokholder Petter Kløvstad og Ingeborg, f. Pettersen.
401	Knudsen, Berit Botten. St.	Fr.stad 9 okt. 1916	† Magistratsfullmektig Sigurd B. Knudsen og Ragnhild, f. Berg.
402	Knudsen, Hans Christian Leonhardt. Pr.	Strømsgodset 30 okt. 1915	Ingeniør Johan Leonhard Knudsen og Kirsten, f. Pedersen.
403	Knudsen, Harald. B.	Bergen 7 okt. 1916	Kaiformann Ferdinand Knudsen og Camilla, f. Hamre.
404	Knudsen, Magna. Ns.	Brunlanes 7 okt. 1917	† Skibskaptein August Knudsen og Magna, f. Bøe.
405	Knudsen, Wencke Augusta. Sy.	Bergen 16 jan. 1917	Kjøbmann Knud Leonhard Knudsen og Ragna, f. Eriksen.
406	Knutsen, Turid Ebba. F.	V. Bærum 24 juni 1918	Dipl. ingeniør Reidar Knutsen og Turid, f. Sættem.
407	Koefoed, Ellen Hemsén. O.	Eidsvoll 8 des. 1917	Kontorchef Holger Vilhelm Koefoed og Sofie, f. Hemsén.
408	Kolderup, Dagny Sylvia Rosenvinge. Bg.	V. Aker 22 febr 1918	Grosserer Georg Rosenvinge Kolderup og Dagny, f. Doxrud.
409	Kolsrud, Knut. St.	Oslo 11 sept. 1916	Professor Sigurd Kolsrud og Dorothea, f. Enebakk.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
410	Kolstad, Helen Margarethe. A. og V.	Oslo 8 des. 1916	Maskindreier Anton Kolstad og Anna Karoline, f. Andresen.
411	Konglevoll, Borgny. Pr.	Vanse 31 okt. 1905	Bandagist Gudmund Konglevoll og Anna, f. Vinnem.
412	Kristiansen, Maren Juline. Lh.	Lillehammer 6 juni 1916	Snekkerformann Harald Kristiansen og Lorianna Birgitte, f. Wiig.
413	Krogness, Synnøve Louise. B.	Alta 5 sept. 1915	† Professor Ole Andreas Krogness og Dagny Vegerd, f. Guldberg.
414	Krohn, Erling. Å.	Ålesund 16 juli 1916	Kontorchef Ludvig Krohn og Rachel, f. Østrem.
415	Kullmann, Marchje Margareta Elsner. St.	Oslo 29 mars 1917	Tannlæge Gunnar Mæland Kullmann og Signe, f. Bjørnsgaard.
416	Kvaale, Gerd. Be.	Oslo 21 juli 1917	Forretningsmann Sverre Holst Kvaale og Gudveig Marie, f. Thomassen.
417	Kvale, Jens Odvar Inge- mann. Pr.	Nissedal 12 april 1916	Baneformann Anders Kvale og Anna, f. Sunde.
418	Kvale, Ragnhild. Ak.	Ø. Aker 12 mai 1917	Overlærer Anders Kvale og Anna, f. Norheim.
419	Kvam, Elisabeth Hess. B.	Bergen 4 sept. 1915	Kjøbmann Ole Kvam og Unni, f. Offerdal.
420	Kvernberg, Karen Johanne. Ns.	Oslo 18 juli 1918	Grosserer Hans Olaf Kvernberg og Aslaug, f. Schøyen.
421	Lampe, Marie von Tangen. F.	Stavanger 27 feb. 1918	Direktør Gunnar Berg Lampe og Marie, f. von Tangen.
422	de Lange, Eldrid Ahlmann. Sy.	Bergen 26 feb. 1917	Paraplymaker Harald de Lange og Anna Regina, f. Ahlmann.
423	Larsen, Alice Margrete. Fb.	Nordstrand 8 mars 1918	Skibsinspektør Torolf Larsen og Polly, f. Aasen.
424	Larsen, Else Pauline. Pr.	Oppegård 27 mai 1913	† Maskinist Axel Larsen og † Anna Otilie, f. Johansen.
425	Larsen, Erik Waldemar Østberg. Fb.	Oslo 10 aug. 1917	Blikkenslagermester Karl Andreas Larsen og Thekla Emilie, f. Østberg.
426	Larsen, Eva Elinor. S.	Bergen 6 okt. 1916	Ingeniør Thomas Figved Larsen og Lilian Gustava, f. Johnsen.
427	Larsen, Håkon Eikås. KS.	Kr.sand S 27 sept. 1916	Formann Knut Larsen og Inga Hilda Maria, f. Halvorsen.
428	Larsen, Hein Yngvar Eddy. Fb.	Oslo 31 mars 1918	Grosserer Eddy Ragnvald Larsen og Agnes Therese, f. Enger.
429	Larsen, Lilly. Tb.	Sandar 9 des. 1916	Maskinist Ludvik Albert Larsen og Hanna Elvira, f. Hansen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnasvikk
410	T	T	T Ng	T	Ng M	M	M	T	M	T	M	M	T	M	T	
411	T	T	fr	M	fr	M	fr	M	T	T	M	M	M	T	M	
412	M	T	T	T	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	
413	T	T	Ng	T	T	M	T	T	T	M	T	M	M	M	T	
414	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	M	M	T	T	M
415	T	T	Ng	T	Ng	M	M	M	M	T	T	T	M	T	T	
416	Ng	Ng	Ng*	M	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	
417	T	T	T	Mtl	Ng	Ng	T	M	Ng	T	M	M	Ng	T	T	T
418	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	T	T	T	T	M	T	
419	T	M	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	M	M	M	M	T	T	
420	Ng	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	T	T	T	Ng	T	
421	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	M	T	M	T	T	M	T	T	T	
422	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	
423	T	T	T	Mtl	T	T	T	M	T	T	Ng	T	M	Ng	T	
424	T	T	Ng	S	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
425	Ng	T	Ng	Ng	T	M	Ng	T	T	T	T	Ng	T	Ng	T	M
426	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	Ng	T	T	M	Ng	T	T	Ng	
427	Ng	Ng	T	T	T	M	M	T	T	M	M	T	M	T	T	T
428	T	T	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T	T	T	M	T	T	T
429	Ng	T	T	Ng	T	T	M	T	T	M	M	M	T	M	T	

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
430	Larsen, Signe. St.	Ø. Bærum 3 mars 1917	Revisor Nicolai Larsen og Harriet, f. Kjeldsen.
431	Larsen, Thea Sofie. St.	Ø. Bærum 5 nov. 1916	Disponent Anders Larsen og Sigrd, f. Andersen.
432	Larsen, Thorleif Berg. Ar.	Arendal 29 mai 1916	Kontorchef Aksel Larsen og Tonny Kistine, f. Thorsen.
433	Larssen, Gunnar Dahle. Pr.	Trondheim 6 juni 1916	Disponent Mathias Larssen og Anne, f. Olsen.
434	Lavik, Marta. B.	Askøy 26 sept. 1916	Handelsgartner Ole Lavik og Dina Elisabeth, f. Tjørsvåg.
435	Lehne, Sigrun Elisabeth. Ar.	Lillehammer 1 juli 1916	Telegrafinspektør Peter Sigurd Lehne og Ruth, f. Spillum.
436	Leistad, Ragnar. Pr.	Trondheim 18 juli 1916	Kontorassistent Magne Leistad og Ingrid Amalie, f. Johnsen.
437	Lexow, Hans Christian. Ak.	Oslo 25 nov. 1917	Agent Carl Andreas Lexow og Ruth, f. Blix.
438	Levkovetz, Zinaida. St.	Oslo 3 juni 1916	Mekaniker Dimitri Levkovetz og Antonette, f. Stenberg.
439	Liahjell, Inger Johanne Furu. Ak.	V. Aker 30 sept. 1917	Ingeniør Lauritz Liahjell og Gudrun, f. Gulbrandsen.
440	Lien, Gunvor. Vl.	Odda 8 april 1917	Kasserer Mons Lien og Gudrun, f. Thorbjørnsen.
441	Lien, Maud. Pr.	Oslo 11 okt. 1914	Grosserer Johan Lien og Karen, f. Rønneberg.
442	Lillebråten, Ingvar. Pr.	Nord-Aurdal 23 jan. 1909	Gårdbruker Ole Lillebråten og Ragnhild, f. Døvre.
443	Lindahl, Per. Hg.	Oslo 12 april 1917	Handelsfullmektig Olaf Lindahl og Signe Marie, f. Nielsen.
444	Lindflaten, Liv. Ti.	Tinn 21 mars 1917	Pensjonist Tor Lindflaten og Kjersti, f. Våla.
445	Lindstad, Gunvor. Pr.	Aurskog 30 juli 1919	Gårdbruker Ivar Lindstad og Martha, f. Hvalstad.
446	Litzmann, Bredo Gerhard. F.	Oslo 30 okt. 1916	Skomakermester Bernhard Litzmann og Ida Gundhilde, f. Waarum.
447	Lockwood-Larsen, Søren. Pr.	Blinjoe, Banka, India 29 des. 1917	Læge Johannes Sophus Lockwood-Larsen og Anna Eleonore, f. Stang.
448	Loland, Erling Bernhard. A. og V.	Ålesund 3 nov. 1915	Journalist Halfdan Emil Loland og Ninni Augusta, f. Nielsen.
449	Lorck, Brit. T.	Trondheim 22 okt. 1917	Direktør Eigil Lorck og Kristine Marie, f. Skirstad.
450	Lorentzen, Ingjerd Ragna. Pr.	Oslo 29 april 1914	Skibsreder Øivind Lorentzen og Ragna, f. Nilsen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
430	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	M	T	T	T	M	T	T	
431	T	T	T	Ng	T	T	M	T	M	T	T	Ng	M	Ng	T	
432	T	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	M	M	T	M	T	M
433	Ng	Ng	<i>frt</i>	Ng	T	T	<i>frt</i>	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	Ng		<i>frt</i>
434	T	T	T	Ng	Ng	M	T	T	M	T	T	M	M	T	T	
435	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
436	T	T	<i>frt</i>	T	Ng	T	<i>frt</i>	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T		<i>frt</i>
437	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	M	Ng	T	T	T	M
438	T	T	T	Ng	T	M	T	T	M	T	T	T	T	Ng	T	
439	T	T	T [*]	T	T	M	T	T	T	M	T	M	M	T	T	
440	T	T	<i>fr</i>	T	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ng	
441	T	T	Ng	T	T	Ng	T	T	T	Ng	M	M	Ng	M	T	
442	Ng	T	T	Ng	M	T	M	Ng	M	M	M	M	M	T	T	T
443	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	T	Ng	T	Ng	T
444	T	T	Ng	Ng	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	
445	M	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	T	T	M	
446	T	Ng	T	Ng	T	M	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M
447	T	T	T	T	Ng	T	M	T	M	T	T	Ng	Ng	T	T	Ng
448	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	Ng	Ng	M	M	M	M	T	T
449	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	Ng	M	T	M	
450	Ng	Ng	T	Ng	T	T	M	M	Ng	Ng	M	T	T	T	T	

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
451	Lund, Arne Engebret. Pr.	Stange 28 jan. 1916	† Sagbruksbestyrer Engebret O. Lund og Marie, f. Thomson.
452	Lund, Birgit. Tr.	Salangen 10 mars 1918	Kjøbmann Åge Johan Lund og Anna Katharina, f. Nicolaisen.
453	Lund, Grethe Semb. F.	Oslo 2 jan. 1918	Ingeniør Sigurd Lund og Else Johanne, f. Semb.
454	Lund, Otto Macody. B.	Bergen 9 sept. 1916	† Skipsfører Yngvar Macody Lund og Signe, f. Steen.
455	Lund, Rolv Per. Fs.	Kråkeroøy 23 juni 1916	Fabrikant Johannes Lund og Janna Antonette, f. Iversen.
456	Lund, Thorleif Sophus Thorud. KG.	Oslo 5 jan. 1917	Overingeniør Georg Lund og Benny Therese, f. Thorud.
457	Lundby, Gunvor Margrethe. Hg.	Oslo 13 juli 1917	Grosserer Marcus Peder Lundby og Ingrid Margrethe, f. Endresen.
458	Lundervold, Berit. A. og V.	Oslo 22 feb. 1918	Landbrukskommisjonær OleLundervold og Hilda Marie, f. Wirstadt.
459	Lütken, Anna Hedvig Kaltenborn. Ns.	Bærum 5 sept. 1917	† Direktør Lucas Lütken og Christine, f. Wetlesen.
460	Lydersen, Elna Marian. Pr.	Flosta 5 mars 1911	Kjøbmann Ole Theodor Lydersen og Nilsine, f. Ellingsen.
461	Lykken, Hermod. Pr.	Byneset 22 mai 1893	† Gårdbruker Sivert Lykken og † Berit, f. Klæfstad.
462	Lyng, Eilert Beer. F.	Oslo 14 juli 1918	Kjøbmann Rolf Lyng og Eline Henriette Johanne, f. Beer-Jonassen.
463	Lyng, Aslaug Duus. Fb.	Dybvaag 7 jan. 1917	Revisor Toralf Holmgaard Lyng og Maja, f. Østergaard.
464	Løfsgaard, Liv Eva. Fb.	Tynset 22 okt. 1917	Ingeniør Olaf Peter Løfsgaard og Olga Kristine, f. Løfsgaard.
465	Løken, Ragnhild Margrete. Vs.	Oslo 31 okt. 1917	Tapetserer Kristian Løken og Ingrid Magdalene, f. Olsen.
466	Løvberg, Gunnar Eilert. Vs.	Oslo 22 april 1916	Ekspeditør Olav Magne Løvberg og Ingeborg, f. Eilertsen.
467	Løvland, Ågot. Ar.	Arendal 7 juli 1917	O.r.sakfører Gunnar Løvland og Helga, f. Jacobsen.
468	Løvold, Inger Johanne. KN.	Kr.sund N 1 des. 1916	Slaktermester Ansgar Løvold og Bergljot, f. Holm.
469	Mack, Ragnhild Laura. Be.	Oslo 24 jan. 1918	Statsaut. Revisor Harald Mack og Ragnhild, f. Petersen.
470	Magnus, Jan Henrik Heiberg. Pr.	Oslo 10 mars 1915	† Arkitekt Gerhard Heiberg-Magnus og Bergljot, f. Wergeland.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
451	T	T*	T	Ng	Ng	T	M	T	M	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng
452	T	Ng	T	T	T	M	M	M	T	T	T	T	M	T	T	
453	T	Ng	T	Ng	T	T	T	M	T	T	T	T	T	T	T	
454	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	Ng	T	T
455	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
456	Ng	Ng	Ng	M	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	M
457	T	Ng	T	M	T	M	T	M	T	T	M	T	M	M	T	
458	Ng	T	Ng	T	Ng	M	M	T	T	T	M	M	M	M	T	
459	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	
460	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	
461	frt	frt	Ng*	T	T	frt	Ng	Ng	Ng	frt	frt	frt	M	M		frt
462	T	Ng	Ng*	T	Ng	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	T	T
463	M	M	S	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	
464	T	T	T	Ng	M	T	T	M	T	M	T	T	T	T	T	
465	T	T	Ng	T	T	T	M	T	T	T	T	Ng	T	M	T	
466	T	T	Ng	Ng	T	T	M	T	T	M	M	T	T	T	T	T
467	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
468	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
469	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	M	T	M	T	T	T	
470	T	Ng	Ng	Mtl fr	Ng	Ng fr	T	Ng	fr	T	T	Ng	Ng	fr		M Rgl. § 42

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
471	<i>Martmann</i> , Aage. Pr.	Risør 9 april 1901	Skreddermester Hans Olaus Olsen og Mathilde, f. Møller.
472	<i>Mathiesen</i> , Virginie Mathilde Schjelderup. Be.	Oslo 8 sept. 1915	Ingeniør Anton Mathias Fie Mathiesen og Virginie Matina, f. Schjelderup.
473	<i>Mathisen</i> , Ingvar Kristian. S.	Stavanger 20 april 1917	Skreddermester Carl Ingvar Mathisen og Sally Andrea, f. Olsen.
474	<i>Maurtvedt</i> , Gunnar Adolf. Pr.	Lunner 10 feb. 1912	Gårdbruker Gudbrand Maurtvedt og Anne, f. Lyngstad.
475	<i>Mejlænder</i> , Sonja Hedvig. T.	Oslo 10 april 1916	Politiinspektør Iver Steen Thomle Mejlænder og Hedvig Gustava, f. Sommer.
476	<i>Melhuus</i> , Inger Bugge. Sk.	Melhus 17 jan. 1917	Politimester Israel Melhuus og Gunhilde, f. Bugge.
477	<i>Melle</i> , Dorothy Ethel Boleyn. Pr.	Sandefjord 8 nov. 1919	Vpl. Marinekaptein Emil Bredbeck Melle og Dorothy, f. Bunkall.
478	<i>Meyer</i> , Astrid. Ak.	Oslo 13 nov. 1917	Dipl.ingeniør Harald Meyer og Eugenie, f. Mohr-Pedersen.
479	<i>Mevatne</i> , Odd. B.	Bruvik 4 aug. 1917	Kjøbmann Christian Mevatne og Margit, f. Høisæther.
480	<i>Midtskau</i> , Ingrid. Pr.	Oslo 14 feb. 1916	Grosserer Oscar Midtskau og Signe, f. Andresen.
481	<i>Millar</i> , Margaret Carson Kinnear. Bg.	Trondheim 30 mai 1917	Reklamechef Robert Millar og † Hermine, f. Larsen.
482	<i>Mjanger</i> , Ragnar Johan. L.	Trøgstad 1 juli 1916	Lærer Ola Mjanger og Marit, f. Dilling.
483	<i>Mjøset</i> , Ela Pauline Johanne Steen. Hg.	Oslo 26 des. 1917	Handelsfullmektig Harald Mjøset og Louise Henriette, f. Steen. Christensen.
484	<i>Moe</i> , Bodil. Be.	Oslo 6 jan. 1916	Overingeniør Trygve Moe og Aagot, f. Heedels.
485	<i>Moe</i> , Reidar Døvle. Tb.	Sandefjord 18 april 1917	Skibsreder Torger Moe og Hulda Eugenie, f. Døvle.
486	<i>Moe</i> , Trygve. St.	Sundalsøren, Nordmøre 5 juni 1917	Ingeniør Einar Moe og Helene, f. Finstad.
487	<i>Moe</i> , Trygve. Vs.	Oslo 26 sept. 1917	Postpakkmester Harald Moe og Marie Antonette, f. Aandstad.
488	<i>Moen</i> , Aud Marit. O.	Bergen 29 mars 1917	Ingeniør Ole Melstrøm Moen og Lydia Marie, f. Jensen.
489	<i>Mohn</i> , Birgit. Ns.	Struer, Danmark 18 sept. 1916	Arkitekt Ottar Kristofer Mohn og Agnes, f. Christensen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
471	T	T	T	Ng	Ng	<i>fr</i>	T	T	Ng	<i>fr</i>	Ng	Ng	<i>fr</i>	T	Ng	<i>frt</i>
472	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	M	T	
473	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	Ng	T	M	T	
474	T	T	[*] Ng	Ng	T	M	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	M	T	T
475	T	M	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
476	T	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M	Ng	T	T	T	
477	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M	Ng	T	M	Ng	M	T	
478	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
479	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M	M	M	T	T	M
480	T	<i>fr</i>	T	T	T	<i>fr</i>	T	<i>fr</i>	T	<i>fr</i>	Ng	Ng	Ng	T	T	
481	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	Ng	M	T	M	T	T	
482	T	M	T	Mtl	T	M	T	T	T	T	M	T	M	T	T	T
483	T	T	T	T	M	M	M	M	T	M	M	T	M	T	M	
484	T	T	Ng	Ng	T	M	M	M	M	T	T	T	T	T	T	
485	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	<i>frt</i>
486	T	Ng	Ng	T	Ng	M	T	T	T	Ng	T	T	M	M	T	M
487	M	T	Ng	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M
488	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	T	T	
489	T	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	T	Ng	M	Ng	T	

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
490	<i>Mohn-Olsen</i> , Robert. B.	Bergen 2 juli 1917	Skibsreder Robert Mohn-Olsen og Anna, f. Ellertsen.
491	<i>Mollestad</i> , Anne-Marie. D.	Gjerpen 10 jan. 1917	Res.kap. Knut Olaus Mollestad og Hendy, f. Schjelderup.
492	<i>Mortensen</i> , Gunnar. Pr.	Drammen 7 juni 1911	Skredder Nils Mortensen og † Aagot, f. Borgersen.
493	<i>Mossige</i> , Endre. O.	Hetland 19 aug. 1915	Disponent Jonas Endresen Mossige og Anna, f. Nøland.
494	<i>Motzfeldt</i> , Margrethe. F.	Oslo 15 jan. 1918	Overlæge Ketil Motzfeldt og Marie, f. Nicolaysen.
495	<i>Mouland</i> , Grete. S.	Sandnes 2 jan. 1917	† Provisor Andreas Bernhard Mouland og Guri, f. Svindland.
496	<i>Münter</i> , Astrid Gisela. Be.	Bergen 7 mars 1918	Ingeniør Fritz Julius Münter og Gizella Romana, f. Karinthy.
497	<i>Münster</i> , Finn. St.	Ø. Aker 4 jan. 1917	Direktør Finn Münster og Lajla, f. Hasselbom.
498	<i>Mæhre</i> , Ruth. Nt.	Notodden 16 feb. 1917	Maskinist Bernhard Mæhre og Mary Gottliebe, f. Thomsen.
499	<i>Mørck</i> , Anne-Marie Helene. A. og V.	Stavanger 18 juni 1918	Læge Bjarne Mørck og Lulli, f. Talle.
500	<i>Neergaard</i> , John Husby. KN.	Kr.sund N 12 juni 1915	Fenrik Kristen Neergaard og Mali, f. Husby.
501	<i>Nerbø</i> , Ole Jørgen Lützen. Pr.	Solum 25 feb. 1917	Broformann Lars Jørgensen Nerbø og Inga Elise, f. Ødegård.
502	<i>Nergaard</i> , Sigrid. F.	Oslo 4 juni 1917	Direktør Sverre Nergaard og Asta Josefa, f. Leth.
503	<i>Neslein</i> , Eva. F.	Oslo 8 mars 1917	Grosserer Hjalmar Fredrik Neslein og Aslaug, f. Myhre.
504	<i>Neslein</i> , Rigmor. Ns.	Oslo 28 mars 1918	Grosserer Hjalmar Fredrik Neslein og Aslaug, f. Myhre.
505	<i>Nielsen</i> , Arne. Hg.	Oslo 20 nov. 1915	Skredder Halvor Nielsen og Inga, f. Frantzen.
506	<i>Nielsen</i> , Gudrun Margit. Ar.	Arendal 13 des. 1915	Skibsfører Niels Rasmus Nielsen og Karoline, f. Kaastrup.
507	<i>Nielsen</i> , Lars Bjarne Hilt. Pr.	Aker 4 des. 1913	Grosserer Jørgen Elias Bjarne Nielsen og Inga Mathilde, f. Pettersen.
508	<i>Nielsen</i> , Gidske Sofie Thee. Sy.	Bergen 4 des. 1916	Revisor Sverre Thee Nielsen og Johanne, f. Poulsen.
509	<i>Nikolaisen</i> , Dagny. KG.	Ansirabé, Madagaskar 21 april 1916	Misjonsprest Jens Daniel Nikolaisen og Gulowna Kristiane, f. Engedal.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysivlogi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
490	Ng	Ng	Ng*	T	T	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	Ng	T	Ng	T
491	T	Ng	Ng	T	T	M	T	M	M	T	T	T	T	T	T	
492	M	T	T	M	T	M	M	M	M	T	T	Ng	Ng	M	M	M
493	T	T	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	T
494	Ng	Ng	Ng	T	T	M	T	M	M	T	M	M	M	T	T	
495	T	M	T	M	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
496	M	T	T	Ng	M	M	M	T	M	T	T	T	M	T	M	
497	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M
498	T	Ng	T	Ng	T	M	M	T	M	T	M	T	M	T	T	
499	T	Ng	T*	Ng	T	M	M	M	M	T	M	T	M	M	M	
500	T	T	Ng	Ng	Ng*	T	T	T	T	M	T	T	T	Ng	T	M
501	Ng	Ng	Ng	T	Ng	M	T	Ng	Ng	T	M	M	Ng	M	T	T
502	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	M	M	T	M	T	
503	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	M	T	M	M	T	M	Ng	T	
504	T	Ng	T	Ng	T	T	M	T	M	Ng	M	T	T	Ng	T	
505	T	T	M	T	M	M	M	M	M	T	T	T	T	M	M	T
506	T	T	T	T	T	T	M	M	T	M	M	T	T	M	M	
507	T	T	<i>frt</i>	M	T	M	<i>frt</i>	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M		<i>frt</i>
508	T	T	T	T	T	M	T	T	M	M	T	T	M	M	M	
509	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng	M	M	T	T	T	

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
510	<i>Nilsen</i> , Erling Torbjørn Fs.	Glemmen 23 april 1916	Olav Tidemann Nilsen og † Borghild, f. Andersen.
511	<i>Nilsen</i> , Gerd. L.	Larvik 10 nov. 1915	Bokholder Gustav Gotfred Nil- sen og Sigrid Elise, f. Larsen.
512	<i>Nilsen</i> , Ingrid Solveig. Tr.	Sørvaranger 9 juli 1915	Vognmann Hans Ingebrigt Nil- sen og Sofie, f. Letho.
513	<i>Nilssen</i> , Alfhild Ølle- gaard. N.	Bergen 25 juli 1916	Overkonduktør Andreas Østby Nilssen og Amanda Elette, f. Gabrielsen.
514	<i>Nilssen</i> , Andreas Emil. Pr.	Bergen 27 jan. 1907	† Postmester Nils Bjørn Nilssen og Magna Christine, f. Klerck.
515	<i>Nilssen</i> , Margrethe Johanne Hirth. S.	Stavanger 11 juni 1916	Agent Karl Nilssen og Johanne, f. Hirth.
516	<i>Nissen</i> , Oscar Rambeck. O.	Hammerfest 16 juli 1916	Kjøbmann Trygve Nissen og Margarethe, f. Balkwitz.
517	<i>Norberg</i> , Odd Arne Baard. Pr.	Trolla 9 mars 1916	Bokholder Bernt Adolf Norberg og Lydia, f. Ericsson.
518	<i>Nordahl</i> , Ellen Cecilie Holm. Bg.	Oslo 18 juni 1918	Artilleriløitnant Ludvig Nordahl og Christiane, f. Egeberg.
519	<i>Nordahl</i> , Erling An- dreas. Pr.	Bergen 19 jan. 1910	Faglærer Martin Andreas Nor- dahl og Helga, f. Hellum.
520	<i>Nordberg</i> , Alf Kristian. Hg.	Gjøvik 30 mai 1917	Lektor Sverre Nordberg og As- laug, f. Røvig.
521	<i>Nordby</i> , Odd Trygve. Pr.	Oslo 1 jan. 1916	Baker Karl Paul Nordby og Hanna Emilie, f. Nordby.
522	<i>Nordbye</i> , Marit Andrea. Hg.	Nes, Romerike 16 sept. 1915	Gårdbruker Søren Halvorsen Nordbye og † Sigrid, f. Einang.
523	<i>Nordhaug</i> , Eira Birgitt. Fb.	Oslo 14 mai 1916	Tollopsynsman Birger Hvile Nordhaug og Ragna Elfrida, f. Andersen.
524	<i>Nordseth</i> , Gunvor. T.	Trondheim 19 okt. 1916	Lagerarbeider Ole Nordseth og Borghild Amalie, f. Løvseth.
525	<i>Norgaard</i> , Borghild Louise. Ar.	Biyela, Syd-Afrika 6 juli 1916	† Misjonær Karl Aamot Nor- gaard og Cecilie, f. Berge.
526	<i>Norløff</i> , Peter Edvin. Fb.	Oslo 19 mai 1917	Direktør Edvin Julius Norløff og Dora Augusta, f. Wessel.
527	<i>Normann</i> , Anna. T.	Jøssund 9 febr. 1916	Kjøbmann Jon Normann og Magdalene Gjertine, f. Den- stad.
528	<i>Normann</i> , Ella Marie Kielland. Ti.	Asker 19 juni 1915	Handelsgartner Fridtjov Hag- barth Normann og Gabrielle Gustava, f. Kielland.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
510	M	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
511	Ng	Ng	T	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	M	M	M	T	
512	T	Ng	T	T	T	M	M	T	M	T	M	M	M	T	T	
513	Ng	Ng	Ng	S	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	
514	T	T	Ng	Ng	Ng	fr	Ng	Ng	fr	fr	M	M	Ng	fr	T	frt
515	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M	T	M	T	T	
516	Ng	T	T	Ng	Ng	T	M	Ng	T	M	M	M	M	T	T	T
517	Ng	Ng	frt	Ng	Ng	M	frt	T	frt	frt	frt	frt	frt	T		frt
518	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	M	T	T	T	T	T	T	T	T	
519	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	T	T	M	M	M	M
520	T	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	T	M	M	Ng	M	T	M
521	T	T	frt	M	T	M	frt	T	frt	frt	frt	frt	frt	M		frt
522	T	M	Ng	T	Ng	T	M	T	M	T	M	M	M	T	T	
523	T	T	T	Mtl	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	Ng	T	
524	M	S	S	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	
525	Ng	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
526	Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
527	T	Ng	Ng	Ng	Ng	M	T	Ng	Ng	T	M	T	M	Ng	T	
528	T	M	T	T	T	M	M	M	T	T	M	M	M	M	M	

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
529	<i>Notland</i> , Gerd Meidell. Ns.	Moster 27 juli 1917	Major Kristian Notland og Gyda Marie, f. Gerhardsen.
530	<i>Nyrønning</i> , Edith The- rese. St.	Os, Østerdalen 18 juli 1916	Overlærer Edvard Nyrønning og Tora, f. Buøen.
531	<i>Næss</i> , Jørdis. L.	Risør 4 sept. 1916	Lærer Jakob Terjesen Næss og Inga Emanda, f. Ranvik.
532	<i>Næss</i> , Karoline Hitsøe. L.	Sandefjord 16 april 1917	Direktør Christoffer Martin Næss og Marie Caroline, f. Lange-land.
533	<i>Næss</i> , Ragnar. Pr.	Selbu 11 des. 1908	Gårdbruker Didrik Næss og Gurine, f. Haugan.
534	<i>Ochremenko</i> , Sergei. Pr.	Oslo 28 aug. 1918	Russisk inf.-kaptein Wassilj Ochremenko og Solveig, f. Barclay.
535	<i>Olaussen</i> , Erling Hovde. Ti.	Tinn 24 mars 1916	Lærer Karl Olaussen og Anna Antonette, f. Wæhle.
536	<i>Olberg</i> , Ellen Marie. St.	Ø. Bærum 25 sept. 1917	Grosserer Hans Olberg og Emilie, f. Berg.
537	<i>Ollmar</i> , Frithjof Eie. Pr.	Bergen 20 febr. 1909	Res. kapellan Gunnar Ollmar og Margit, f. Næss.
538	<i>Olsen</i> , Grete. St.	Oslo 1 sept. 1916	Agent Otto Olsen og Gundborg Marie, f. Larssen.
539	<i>Olsen</i> , Harald. Pr.	Havnefjord, Island 17 okt. 1915	Lærer Olav Johan Olsen og Annie f. Herwik.
540	<i>Olsen</i> , Odd Bernhard Pr.	Stjørdal 31 juli 1916	Materialforvalter Johan Bern- hard Olsen og Oline Serine, f. Eriksen.
541	<i>Olsen</i> , Ole Christoffer. Ar.	Arendal 18 sept. 1916	Sundhetsbetjent Georg Adolf Olsen og Bertha Marie, f. Tellefsen.
542	<i>Ommedal</i> , Karen. A. og V.	Oslo 30 juli 1916	Bygningssnekker Ole Mathias Olsen Ommedal og Rakel Andrea, f. Aas.
543	<i>Oppen</i> , Ole Fredrik. B.	Bergen 13 april 1918	Kontorchef Hans Henrik Müller Oppen og Gerda, f. Vedeler.
544	<i>Opsahl</i> , Kåre Meinert. Ti.	Borge, Tune 29 mai 1915	Mekaniker Ole Kristian Opsahl og Gerda, f. Andersen.
545	<i>Opsahl</i> , Karen Toverud. Pr.	Brandbu 22 des. 1917	Garver Gabriel Christoffersen Opsahl og Randine, f. Toverud.
546	<i>Opsal</i> , Gudrun. D.	Lier 17 nov. 1916	Meieribestyrer Paul Opsahl og Gunhild, f. Nordal.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Maten. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	E.oved-karakter	Gymnastikk
529	M	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
330	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	
531	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	M	M	T	
532	M	T	T	Ng	M	T	T	M	M	T	M	M	T	T	M	
533	<i>frt</i>	<i>frt</i>	Ng	M	Ng	<i>frt</i>	Ng	T	T	<i>frt</i> Ng	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	Ng		<i>frt</i>
534	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	<i>fr</i>	M	Ng	T	T	Ng	<i>frt</i>
535	T	T	M	T	T	M	M	T	M	M	M	T	M	T	M	M
536	T	T	Ng	T	Ng	T	M	M	M	M	M	T	M	T	T	T
537	T	Ng	T	<i>fr</i>	Ng	<i>fr</i>	M	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	T	T	<i>fr</i>	<i>fr</i>	T	<i>fr</i>
538	T	T Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
539	T	<i>fr</i>	Ng	Ng	Ng	M	T	M	T	Ng	T	T	T	Ng	T	T
540	T	T	<i>frt</i>	T	T	M	<i>frt</i>	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M		<i>frt</i>
541	T	M	S	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
542	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	T	T	M	T	
543	T	T	T	Ng	Ng	T	M	T	T	M	T	T	M	T	T	M
544	Ng	Ng	T	M	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	M	T	M
545	Ng	T	T	T	Ng	M	Ng	T	T	Ng	M	M	M	M	T	
546	Ng	T	T	T	T	M	T	M	M	T	M	T	M	M	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
547	<i>Ording</i> , Hanna Grete Adler. Pr.	Lindome, Sverige 12 sept. 1911	Direktør Axel Adler og Rut, f. Hallenborg.
548	<i>Os</i> , Kari Sigrunn. Pr.	Eid 26 des. 1909	Gårdbruker Olav Larsen Os og † Anna, f. Berge.
549	<i>Osvold</i> , Erik. A. og V.	Oslo 25 jan. 1918	Speditør Alf Osvold og Signe Ovidia, f. Andersen.
550	<i>Otnes</i> , Ludwig Wilhelm. Pr.	Trondheim 3 april 1911	Telefonformann Ludvig Otnes og Walborg, f. Solbu.
551	<i>Ovenberg</i> , Dagmar Liv. Be.	Västerås 23 april 1918	Ingeniør Henrik Nicolai Ovenberg og Dagmar Eugenie, f. Bergmann.
552	<i>Owing</i> , Tora Katrine, Ns.	Oslo 10 juli 1918	† Ekspedisjonschef Sven Andreas Owing og Anne-Marie, f. Agersborg.
553	<i>Owren</i> , Leif. Ak.	Oslo 16 juli 1918	Disponent Sigurd Owren og Kate, f. Laage-Petersen.
554	<i>Oxholm</i> , Per. St.	Ski 26 mars 1917	Bokholder Søren Caspar Oxholm og Thora, f. Sundby.
555	<i>Paule</i> , Haakon. Bg.	Oslo 19 april 1917	† Handelsfullmektig Haakon Andreas Paule og Anna, f. Holte.
556	<i>Paulsen</i> , Leiv Roald. A. og V.	Oslo 6 juni 1916	Bygningsleder Nils Christian Paulsen og † Gudrun, f. Olsen.
557	<i>Pedersen</i> , Brit Lange. N.	Hamarøy 21 okt. 1915	Agent Magnus Juul Pederssen og Emilie, f. Lange.
558	<i>Pedersen</i> , Ester Margrete. Ak.	Ø. Aker 1 feb. 1916	Røkter Petter Magnus Pedersen og † Sofie, f. Olsen.
559			
560	<i>Pedersen</i> , Mimi Marie Johanne. A. og V.	Oslo 6 des. 1917	Kartlitograf Carl Alfred Pedersen og Mimi, f. Jensen.
561	<i>Peersen</i> , Per Fagerlund. Ar.	Fjære 20 jan. 1917	Skibsfører Aanon Peersen og Olli, f. Jonsen.
562	<i>Persson</i> , Per Åke. St.	Ø. Bærum 31 okt. 1917	Fliselegger Georg Persson og Ruth, f. Johansson.
563	<i>Peters</i> , Hedvig. B.	Bergen 30 mai 1916	Typograf Paul Oscar Gerhard Wilhelm Peters og Olga, f. Pedersen.
564	<i>Pettersen</i> , Else Hjørdis. Vs.	Oslo 10 okt. 1915	Tekstilarbeider Hjalmar Marinius Pettersen og Emmy Konstance, f. Johnsen.
565	<i>Pettersen</i> , Gudrun Judith. Bø.	Lødingen 24 des. 1916	Kystlos Jacob Martin Pettersen, og Kitty, f. Svendsen.

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
566	<i>Pettersen</i> , Harald Conrad. Pr.	Utah, U. S. A. 16 sept. 1903	Gårdbruker Jentoft Heggelund Pettersen og Nora Margrete f. Jensen.
567	<i>Plum</i> , Anne Sofie. Ns.	Oslo 11 des. 1916	Lektor Thorvald Plum og Anne- Marie. f. Færden.
568	<i>Prydz</i> , Gerd. O.	Mosjøen 6 juni 1914	Kaptein Fredrik Prydz og Louise Christine, f. Coldevin.
569	<i>Prytz</i> , Antonette. F.	Oslo 17 juni 1918	Infanterikaptein Anton Frederik Winter Jakhelln Prytz og Caroline Birgitte, f. Jensen.
570	<i>Prytz</i> Johanne Sophie Mørch. F.	Oslo 6 april 1917	Gullsmed Eiler Hagerup Krog Prytz og Helene Marie, f. Mørch.
571	<i>Rasmussen</i> , Ebba Marie. N.	Narvik 17 juli 1915	Skibningsinspektør Alf William Rasmussen og Anny, f. Mikal- sen.
572	<i>Rasmussen</i> , Per Joa- chim Ultsch. B.	Bergen 18 des. 1917	Kontorchef Gregor Rasmussen og Emilie Valeria, f. Clausen.
573	<i>Rasmussen</i> , Torborg. B.	Bergen 27 mars 1917	Prokurist Einar Rasmussen og † Jenny, f. Eriksen.
574	<i>Reimers</i> , Ellen Vibeke. Ns.	Paris 14 nov. 1917	H.r.advokat Herman Reimers og Birgit, f. Bødtker Næss.
575	<i>Rekdal</i> , Elise. S.	Stavanger 23 nov. 1916	Maskinmester Lars Andreas Rek- dal og Elise, f. Vik.
576	<i>Reksten</i> , Elsa Marie Reimers. F.	Oslo 14 mai 1917	Læge Klaus Frimann Reimers Reksten og Ingeborg Mar- grethe Leyell, f. Finstad.
577	<i>Rekustad</i> , Bodil. Bg.	Torsnes 3 mai 1917	Disponent Johan Arnt Mathiesen Rekustad og Olga-Marie, f. Olsen.
578	<i>Revolv</i> , Reidar. St.	Oslo 2 jan. 1918	Professor Axel Revold og Ingrid, f. Müller.
579	<i>Riddervold</i> , Rigmor Jo- hanne. Hg.	Ramnes 7 okt. 1917	Forstander ved Diakonisseh. Hal- vor Ellingsen Riddervold og Christiane Dessen, f. Gjesdahl.
580	<i>Risøe</i> , Gerd. Ak.	Oslo 22 nov. 1917	Disponent Birger Risøe og Ellen Dagmar, f. Herlofsen.
581			
582	<i>Rolfson</i> , Constanse Eugenie. Be.	Oslo 21 nov. 1917	Konditormester Nordahl Rolfson og Anna, f. Myrbye.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hovedkarakter	Gymnastikk
566	M	T	fr	fr	fr	fr	fr	fr	fr	fr	M	fr	fr	fr		fr Rgl. §42
567	T	M	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	Ng	Ng	T	
568	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	T	M	T	M	T	T	
569	Ng	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
570	T	Ng	Ng	T	T	M	M	T	M	T	M	T	T	T	T	
571	T	T	Ng	Ng	Ng	M	T	M	M	M	M	T	M	T	T	
572	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
573	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
574	T	T	Ng	Ng	M	M	M	M	M	T	M	T	M	M	M	
575	Ng	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	Ng	T	T	Ng	
576	Ng	T	T	Ng	Ng	M	T	T	T	Ng	T	T	T	Ng	T	
577	T	Ng	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	T	M	T	
578	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
579	M	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
580	T	T	T*	Ng	T	M	T	M	Ng	T	M	T	M	T	T	
581																
582	Ng	Ng	Ng	M	Ng	T	T	T	T	T	M	T	M	M	T	

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
583	Romdahl, Marit. O.	Bærum 14 mars 1918	Ingeniør Oscar Henrik Romdahl og Gudrun Kirstine Marie, f. Mollberg.
584	Rove, Theodor Gustav. L.	Sandar 11 feb. 1916	Hvalskytter Johan Sverre Rove og Olava Louise, f. Sørensen.
585	Ruge, Ellen Marie. Tb.	Berg, Østfold 18 mars 1917	Rektor Herman Ruge og Laura Wilhelmina Borchgrevink, f. Rørholt.
586	Rulnæs, Bjørg. Nt.	Notodden 30 mars 1917	Kontorchef Andres Halvorsen Rulnæs og Sigrid, f. Lund.
587	Ruud, Ellen Dora Tide- mand. Be.	Aker 14 aug 1916	Disponent Ole N. Ruud og Ragnhild Elisabeth, f. Tidemand.
588	Ruud, Hans Møller. Fs.	Glemmen 25 mars 1916	Furer Hans Johannesen Ruud og Mathilde, f. Ruud.
589	Ræstad, Märta Merete Stiernstedt. Be.	Oslo 25 nov. 1918	Dr. juris. Arnold Christopher Ræstad og Märta Marie Aleksandra Pauline, f. Stiernstedt.
590	Rødland, Else Sofie. Tb.	Porsgrunn 29 juni 1916	Skolebestyrer Jakob Selmer Rødland og Thalette, f. Knudsen.
591	Rødland, Oddbjørg Abigael. Å.	Kr.sund N 21 jan. 1917	Postmester Alfred Rødland og Petra, f. Johnsen.
592	Rønning, Arne. Pr.	Strømsgodset 17 juli 1914	Regnskapsfører Nils Bjarne Rønning og † Gunda Marie, f. Saugstad.
593	Rønning, Per Norman. Hg.	Oslo 14 juli 1917	Grosserer Olaf Rønning og Dagny, f. Engelstad.
594	Rønning, Thora Johan- ne. Lh.	Skien 30 nov. 1916	† Ingeniør Jon Rønning og Rønnaug, f. Steig.
595	Rørosgaard, Ingrid. S.	Vadsø 7 mai 1915	Skattefoged Olaf Rørosgaard og Thora, f. Dahler.
596	Røsholdt, Gerd Mar- gareth. Fs.	Fr.stad 4 nov. 1917	Ingeniør Karl Røsholdt og Astrid, f. Ellefsen.
597	Røssaak, Øistein. N.	Narvik 26 mai 1916	Politibetjent Elias Olsen Røssaak og Emma Karoline, f. Bye.
598	Salhus, Steinar Sælen. Pr.	Hamre 28 des. 1911	Lærer Anton Salhus og Josefine, f. Sælen.
599	Salomonsen, Lillemor Eva Inger-Johanne. Vs.	Aker 26 sept. 1917	Lærer Øistein Salomonsen og Gunvor, f. Skovsrud.
600	Salvesen, Edle. Pr.	Tvedestrand 28 jan. 1918	Skibsreder Anton Ingebert Salvesen og Ingeborg Oline, f. Salvesen.
601	Samuelsen, ¹ Sverre Gaaserud. Vs.	Svelvik 19 juni 1917	Los Ludvig Samuelsen og Ingeborg Karoline, f. Gaaserud.

¹ I følge Justisdepartementet bevilling av 17 februar 1936 tillatt å anta navnet Sondov som slektsnavn. (Se s. 184.)

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hovedkarakter	Gymnasikk
583	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
584	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T	T	M	M	T	M
585	T	Ng	Ng	M	T	M	M	T	T	M	M	M	M	M	T	
586	Ng	Ng	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
587	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	
588	M	T	M	Ng	T	T	T	M	T	M	M	T	T	T	M	M
589	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	
590	T	T	Ng	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
591	T	T	T	Ng	T	T	T	T	M	T	T	T	T	T	T	
592	T	Ng	Ng	T	T	T	T	M	M	Ng	T	M	T	M	T	M
593	T	T	Ng	T	T	T	T	M	T	T	T	T	M	T	T	T
594	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	T	M	M	T	
595	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
596	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
597	T	T	* Ng	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
598	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	Ng	Ng	<i>frt</i>	Ng	M	Ng	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M		<i>frt</i>
599	T	T	M	Ng	T	M	M	M	M	T	M	T	T	T	M	
600	T	M	<i>frt</i>	M	Ng	M	<i>frt</i>	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M		
601	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	M	M	M	M	M	T	Ng

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
602	<i>Sand</i> , Eivind Borthen. KN.	Kr.sund N 2 aug. 1917	† Kaptein Anton Sand og Marie Dorthea, f. Borthen.
603	<i>Sandberg</i> , Alf. Pr.	Oslo 15 aug. 1904	Inspektør Olaf Sandberg og Gunda Kristine, f. Gulbrandsen.
604	<i>Sandholt</i> , Ragnhild. Bg.	Holmestrand 28 juni 1916	Verksmester Hans Adolf Sandholt og Selma Christine, f. Andersen.
605	<i>Sandsdalen</i> , Andreas Borch. L.	Larvik 7 okt. 1916	Losoldermann Leif Sandsdalen og Hanna, f. Borch Jensen.
606	<i>Sandvik</i> , Tormod Asbjørn. Pr.	Aasen 26 juni 1916	† Snekker Theodor Sandvik og Alfild Marie, f. Olsen.
607	<i>Sandøe</i> , Else. Bg.	Dypvåg 26 feb. 1918	Hovedbokholder Thomas Abel Sandøe og Thora Anette, f. Salvesen.
608	<i>Saxlund</i> , Petra-Eli. O.	Oslo 17 aug. 1917	Revisjonschef Øyvind Eskild Saxlund og Petra, f. Michelet Storm.
609	<i>Schanche</i> , Ellen. Be.	Oslo 17 sept. 1917	Ekspeditor Sigurd Schanche og Astrid, f. Arnesen.
610	<i>Schartum-Hansen</i> , Inger Emma. Ns.	Oslo 15 nov. 1915	Avdelingschef Harald Schartum-Hansen og Oddbjørg, f. Brodahl.
611	<i>Schilvold</i> , Egil. Ak.	Bodø 29 mai 1916	Postfullmektig Andreas Sofus Schilvold og Inga, f. Mørkseth.
612	<i>Schjelderup</i> , Johanne Marie. Pr.	Harstad 24 juli 1916	Kjøbmann Harald Schjelderup og Margrethe Elisabeth, f. Jacobsen.
613	<i>Schjoll-Erichsen</i> , Hjørdis Margrethe. Pr.	Botne 16 sept. 1904	Skoleinspektør Magnus Eriksen og Anna Hermana, f. Schjoll.
614	<i>Schjøtt</i> , Aase Blytt. B.	Bergen 17 sept. 1917	Salgschef Halfdan Schjøtt og Henriette, f. Blytt.
615	<i>Schmidt</i> , Harald Sommerfeldt. S.	Stavanger 23 sept. 1917	Dampskibsekspeditor Erling Hjalmar Sommerfeldt Schmidt og Johanna Laurentza, f. Jonasen.
616	<i>Schnitler</i> , Rasmus Krag. St.	Kr.sund N 19 sept. 1916	Kaptein Hans Rasmus Krag Schnitler og Martha Parelus, f. Holtermann.
617	<i>Schramm</i> , Anna Marie Katrine. Vs.	Oslo 6 mai 1917	Disponent Willi Waldemar Schramm og Olga Katrine, f. Bratlie.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografif	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hovedkarakter	Gymnasstikk
602	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T	T	T	T	T	M
603	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	Ng	T	<i>frt</i>	T	T	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	T		<i>frt</i>
604	T	Ng	Ng	Ng	T	M	M	T	T	T	M	M	T	T	T	
605	T	M	M	T	T	M	M	M	M	T	M	M	T	M	M	M
606	T	M	<i>frt</i>	Ng	M	M	<i>frt</i>	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M		<i>frt</i>
607	T	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	T	M	T	M	T	T	
608	T	Ng	Ng	T	T *	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
609	T	T	Ng	T	T	M	M	M	T	T	M	M	M	M	T	
610	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	Ng	
611	M	M	T	Ng	M	M	M	M	M	M	T	M	T	T	M	<i>frt</i>
612	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	Ng	Ng	T	Ng	Ng	
613	M	M	Ng	T	Ng	M	M	T	Ng	M	T	T	T	T	T	
614	T	Ng	T	Ng	Ng	T	M	T	T	Ng	T	T	T	M	T	
615	T	M	Ng	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M
616	T	T	T	M	T	T	M	M	T	T	M	T	M	M	T	T
617	M	T	M	T	T	M	M	T	T	M	M	M	M	T	M	

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
618	<i>Schrøder</i> , Solveig Mari- ane. Pr.	Kragero 16 sept. 1918	Havnefoged Andreas Schrøder og Martha Agathe, f. Schulze.
619	<i>Schye</i> , Gerd Sofie. Pr.	Oslo 2 juli 1916	Sekretær Søren Martin Schye og Camilla Elisabeth, f. Skar- næs.
620	<i>Schønning</i> , Albert. Tb.	Bergen 24 mars 1917	Kontorchef Ragnvald Andreas Schønning og Bertha Emilie Magdalena, f. Hilmar.
621	<i>Seland</i> , Hallstein. Vl.	Nes, Vest-Agder 20 juli 1914	Gårdbruker Hans Andreas Sel- land og Berta Serena, f. Malde.
622	<i>Sem</i> , Bjarne Gunnar. Ak.	Nordstrand 17 okt. 1917	Tollkontrollør Jørgen Sem og Mathilde, f. Vestbye.
623			
624	<i>Siggerud</i> , Øyvind Dag. F.	Oslo 18 okt. 1917	Grosserer Sigurd Siggerud og Signe, f. Mathiesen.
625	<i>Sigurdson</i> , Anna- Margareth. KG.	Skåtøy 25 feb. 1917	Lærer Knut Severin Sigurdson og Agnes Marie, f. Larsen.
626	<i>Simensen</i> , Else Otilie. Vs.	Oslo 8 juni 1917	Mekaniker Sigurd Simensen og † Jenny, f. Jensen.
627	<i>Simonsen</i> , Julie. Pr.	Narvik 30 mars 1916	Bestyrer Johannes Simonsen og Bertha, f. Lindøe.
628	<i>Simonsen</i> , Nils Thomas. F.	Oslo 17 mai 1917	Kjøbmann Simon Simonsen og Mathea, f. Mikkelsen.
629	<i>Skarra</i> , Rolf Amund. Hg.	Oslo 18 des. 1917	Hovedrevisor Amund Kristofer Skarra og Eleonore Marie, f. Lund.
630	<i>Skartum</i> , Finn Thomas. Pr.	Lier 8 april 1915	Disponent Leonhard Diderik Skartum og Marie, f. Yttrie.
631	<i>Skatvedt</i> , Synnøve. St.	Nes, Romerike 27 nov. 1916	Redaktør Thormod Skatvedt og Karoline, f. Blegeberg.
632	<i>Skauby</i> , Einar Olaf. Pr.	Moss 24 feb. 1903	† Gullsmed Olai Skauby og Elise, f. Dollis.
633	<i>Skaugen</i> , Brynjulf. A. og V.	Risør 11 juni 1918	Skibsreder Isak Martinius Skau- gen og Tomine, f. Henriksen.
634	<i>Skjævestad</i> , Inger-Lise. Vs.	Ø. Bærum 5 nov. 1916	Ingeniør Gunnar Skjævestad og Ågot Kristine, f. Hansen.
635	<i>Skråstad</i> , Herborg .Ti.	Kvam, Hardanger 22 sept. 1916	Platearbeider Torbjørn Hansen Skraastad og Magna Laurine, f. Lund.
636	<i>Skrefsrud</i> , Ole. Lh.	Lillehammer 6 juli 1916	† Elektriker Ivar Skrefsrud og Martha Johanne, f. Holt.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
15	Andersen, Harald Kaare. O.	Oslo 2 okt. 1915	Barbermester Harald Eugen Andersen og Kathrine, f. Brodahl.
16	Anderssen, Odd-Stein. O.	Oslo 21 des. 1915	Ciselør Nils Anderssen og Anna Aagot, f. Andersen.
17	Andreassen, Hans Ovin. Pr.	Svelvik 19 juli 1916	Fraktermann Ovin Kornelius Andreassen og Elise, f. Kri- stensen.
18	Arnesen, Kristen. Sb.	Kyrkjebø 29 mars 1918	Overlæge Arne Jerome Aubert Arnesen og Astrid Johanne, f. Gudim.
19	Arntsen, Johanne. Gj.	Åmot, Sør-Østerdal 14 mars 1916	Gårdbruker Charlot Arntsen og Helga Johanne, f. Skramstad.
20	Arntzen, Odd. Ta.	Horten 11 aug. 1917	Oversignallør Arvid Sakkæus Arntzen og Dagmar Therese, f. Olsen.
21	Askevold, Else Bene- dicte. B.	Bergen 30 aug. 1916	Direktør Bjarne Askevold og Alma, f. Hansen.
22	Askvig, Kristen. Ri.	Jeløy 15 aug. 1917	Direktør Gudbrand Askvig og Karen Sofie Margrethe, f. Olsen.
23	Auestad, Tone. Ho.	Kr.sand S 9 jan. 1916	Gårdbruker Olav Auestad og Ragnhild Sofie, f. Mykjåland.
24	Ausland, Sofus Ingolv. Ho.	Gjerstad 11 aug. 1915	Lærer Knut Ausland og Sigfrid, f. Osmundsen.
25	Austad, Ilse Skjelbred. Sk.	Tønsberg 16 feb. 1917	Jernbanekontorist Tollef Skjel- bred Austad og Dagny Julie, f. Krohn.
26	Austlid, Elsa Gunvor. Ak.	Ø. Aker 3 juli 1917	Lærer Olaf Emil Austlid og Alma, f. Gulbrandsen.
27	Baardsen, Jens Edvard. O.	Hvaler 22 sept. 1917	Tollopsynsmann Baard Gerner Baardsen og Olaug Hildur, f. Andersen.
28	Backer-Grøndahl, Else Agathe. B.	Oslo 2 feb. 1917	Overlæge Nils Backer-Grøndahl og † Anine, f. Ekman.
29	Bakka, Arne Gregar. O.	Heddal 25 mars 1914	Lærer Ambros Bakka og Aase, f. Rønjom.
30	Bakka, Tryggve Konrad. S.	Rennesøy 22 mars 1916	Lærer Lars Bakka og Karen Maria, f. Åserød.
31	Bakke, Emma Brita. Va.	Hornindal 18 aug. 1916	Gårdbruker Samuel Bakke og Synnøve, f. Solheim.
32	Barstad, Ragnhild Bentzen. Va.	Volda 26 okt. 1915	† Prost Johannes Andreas Bar- stad og Eleonore, f. Bentzen.

linjen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemt m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
1	Ng	M	T	T	T	M	M	M	T	M		M	M	T	M	T	M	<i>frt</i>
2	T	T	T	S	M	T	T	M	T	T		M	M	T	M	T	M	
3	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T		Ng	M	T	M	T	T	T
4	Ng	Ng	Ng	M	T	M	T	M	T	M		T	T	T	T	M	T	
5	T	T	<i>fr</i>	Mtl	Ng	M	T	M	<i>fr</i>	Ng		M	M	Ng	M	Ng		T Rgl. §42
6	Ng	T	T	Ng	T	M	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	T
7	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
8	Ng	Ng	T	Ng	T	M	T	M	M	T		T	T	M	M	T	T	
9	Ng	T	T	M	M	M	M	M	T	M		M	T	T	T	M	M	
10	T	Ng	T	Ng	M	M	M	M	M	M		M	M	M	T	M	M	
11	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	T	M	T	M	T
12	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	M	T	M	T	T		M	M	M	M	M	T	M
13	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
14	Ng	Ng	Ng	Ng	M	T	M	M	M	M		M	T	T	T	T	T	T

Latin-

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
1	Aadne, Gunnar Harald. D.	Holmestrand 16 sept. 1916	Havnefoged Harald Andreas Aadne og Gyda, f. Torgersen.
2	Aakhus, Valborg. KG.	Sannidal 10 aug. 1917	Skolebestyrer Gunnar Aakhus og Anne, f. Barland.
3	Aall, Hans Cato. Fb.	Oslo 18 mars 1917	Kammerherre Cato Aall og Eugenie, f. Faye.
4	Aamdal, Else. Sk.	Skien 29 april 1915	Dyrlæge Tarje Aamdal og Kathrine, f. Berge.
5	Aardal, Konrad Martin. Pr.	Samnanger 11 jan. 1911	Gårdbruker Bendik Kristoffer Kristensen Aardal og Helena, f. Midthjell.
6	Åse, Sverre. Fi.	Austevoll 11 okt. 1916	Lærer Kristofer Iversen Åse og Karia, f. Rabben.
7	Åsheim, Magne Einar Lindskjold. Hs.	Haugesund 31 jan. 1917	Styrmann Torstein Åsheim og Ingeleiv, f. Tveit.
8	Abrahamsen, Inger. KS.	Arendal 20 jan. 1916	Stasjonsmester Abraham Johan Abrahamsen og Torborg, f. Egelandsaa.
9	Abusdal, Kari. KS.	Kr.sand S 21 jan. 1917	Læge Simon Abusdal og Anna, f. Skajå.
10	Alhaug, Ingrid. H.	Furnes 28 april 1916	† Gårdbruker Peder Larsen Alhaug og Julie, f. Stenberg.
11	Alsos, Trygve. Fi.	Hadsel 20 feb. 1917	Skolebestyrer Hans Kristian Alsos og Ingeborg Tordine, f. Stensen.
12	Andersen, Finn. H.	Inderøy 14 mai 1916	Havebrukslærer Arnt Edvin Andersen og Ella Eugenie, f. Grimestad.
13	Andersen, Gunvor. O.	Oslo 5 april 1916	Vaktmester Sigurd Andersen og Gina Marie, f. Løken.
14	Andersen, Hans Christian. KS.	Kr.sand S 21 sept. 1916	Grosserer Christian Marius Andersen og Helfred, f. Ege-land.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
752	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	T	M	M	M	Ng	T	
753	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	T	T	M
754	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	
755	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng	T	T	T	Ng	T	M
756	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	M	T	T	T	M	T	M	T	T	
757	T	M	T	Ng	T	M	M	T	M	Ng	M	T	T	T	T	
758	T	M	Ng	Mt	Ng	T	T	M	Ng	T	M	M	Ng	Ng	T	<i>frt</i>
759	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	Ik	Ng	M	M	T	Ng	Ng	
760	M	<i>frt</i>	T	M*	S	M	M	M	M	M	M	M	T	T	M	
761	<i>frt</i>	<i>frt</i>	Ng	T	Ng	<i>frt</i>	T	T	Ng	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M	M		<i>frt</i>
762	Ng	T	Ng	Ng	Ng	M	Ng	Ng	Ng	M	T	Ng	T	Ng	Ng	T
763	T	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	<i>frt</i>

Nr	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
752	Øi, Solveig. S.	Høle, Høgsfjord 25 juli 1915	Lektor Gunnar Øi og Thora Elise, f. Lind.
753	Øien, Ragnar Egil. St.	Oslo 22 okt. 1915	Byveier Alf Emil Øien og Bertha Therese, f. Nordlie.
754	Øiern, Gerd Anneli. Fb.	Vinger 10 april 1918	Tollkontrollør Hildor Pedersen Øiern og Signe Margrethe, f. Hagen.
755	Østbye, Hans Andreas. Sk.	Nordstrand 3 feb. 1917	† Telegrafassistent Einar Østbye og Gjertrud, f. Sørensen.
756	Øvergaard, Minda Amalie. Hg.	Oslo 15 des. 1917	† Disponent Ragnvald Øver- gaard og Amalie, f. Angell.

Utsatt eller fornyet prøve fra 1935:

757	Frøland, Synnøve. Pr.	Eide, Nordmør 11 mars 1911	Prost Sophus Frøland og Dag- mar Alvilde, f. Schau.
758	Knudsen, Egil. Pr.	Skåtøy 28 april 1915	† Lærer Kristen Knudsen og Asta Georgine, f. Sandstrøm.
759	Lagermalm, Åse Val- borg Helena Røhrt. Pr.	Oslo 29 aug. 1914	Bergingeniør Johan William Lagermalm og Dagny Karen Theresia, f. Røhrt.
760	Lehman, Olga Eyvor Mathilda. Pr.	Stockholm 9 mai 1909	Revisor Mathias Lehman og Helga, f. Mathisen.
761	Lunde, August Moulred, Pr.	Hetland 8 mai 1902	Gårdbruker Peder Lunde og Karen Serine, f. Lunde.
762	Schou, Anton Johannes Ruud. Pr.	Kråkstad 12 okt. 1901	Gårdbruker Ole Petter Schou og Lene Josefina, f. Ruud.
763	Segaard, Thor Ivar. Pr.	Oslo 1 juli 1903	† Kjøbmann Thorvald Segaard og † Caroline, f. Knudsen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
733	Ng	T	Ng	T	T	T	T	M	M	T	T	T	M	M	T	
734	T	T	Ng	Ng	T	M	T	T	T	M	T	T	T	T	T	M
735	Ng	T	T	Ng	T	T	M	M	M	M	T	Ng	T	Ng	T	
736	Ng	T	T	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	Ng	T	T	T	
737	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	frt
738	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
739	T	M	T	Ng	T	M	M	M	M	M	T	T	M	T	M	M
740																
741	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	
742	T	M	Ng	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
743	T	T	T	Ng	T	M	M	T	T	T	M	M	M	M	T	
744	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	M	M	M	T	M	T	T	M	T	M
745	T	Ng	Ng	T	T	M	T	T	T	T	M	M	M	M	T	
746	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
747	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	M	T	T	Ng	Ng	T
748	T	M	T	T	Ng	M	M	M	M	T	T	T	M	T	T	
749	T	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	M	T	M	M	T	M
750	T	T	T	T	Ng	M	M	M	M	M	M	T	M	T	M	
751	M	T	T	M	T	M	T	M	T	T	T	M	M	T	M	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
733	<i>Welhaven</i> , Karen-Mar-grethe. Lh.	Bergen 12 juli 1918	Adoptert av Ida Welhaven.
734	<i>Wendel</i> , Erik Kristian. Ak.	Oslo 31 okt. 1916	Inspektør Hans Kristian Wendel og Helga, f. Guldbrandsen.
735	<i>Werenskiold</i> , Sophie Marie. St.	Ø. Bærum 1 mars 1917	Professor Werner Werenskiold og Ingeborg, f. Elieson.
736	<i>Wergeland</i> , Valborg Mary. Vl.	Fana 11 des. 1914	Speditør Ole Wergeland og Olga, f. Eidesen.
737	<i>Werner</i> , Arne Inge Johan. Pr.	Oslo 30 mai 1917	Læge Johan Werner og Ingeborg Eline, f. Solberg.
738	<i>Westberg</i> , Dagflnn. St.	Ø. Bærum 21 sept. 1916	† Byggmester Nils Christian Westberg og Alvilde, f. Walgren.
739	<i>Westrheim</i> , Harry Arne Berg. N.	Narvik 13 jan. 1915	Chauffør Bertrand Sten Westrheim og Dagny, f. Mikalsen.
740			
741	<i>Wiberg</i> , Mary. Pr.	Trondheim 15 mai 1916	Reisefører Herman Alfred Wiberg og Astrid Theodora, f. Thallaug.
742	<i>Wiborg</i> , Anna Elisabeth. Dr.	Drammen 6 sept. 1917	Agent Rolf Wiborg og Elise, f. Berg.
743	<i>Wiik</i> , Ruth Sigrid. Be.	Oslo 25 aug. 1917	Ingeniør Lars Wiik og Sigrid Berna, f. Jacobsen.
744	<i>Wilhelms</i> , Arve Kjell Rømer. Fs.	Fr.stad 25 aug. 1917	Skibsfører Arve Wilhelm Wilhelms og Anna, f. Mathiesen.
745	<i>Wilhelmsen</i> , Agnes Eleonore. Ak.	Oslo 14 mai 1917	Skibsmegler Carl Hals Wilhelmsen og Agnes Magdalene, f. Danielsen.
746	<i>Willoch</i> , Åse Bull. Ns.	Kr.sand S. 24 juli 1917	Artillerikaptein Gunnar Isaachsen Willoch og Margit, f. Bull.
747	<i>Wilsgaard</i> , Svein Conradi. Pr.	Hammerfest 15 sept. 1915	Ekspeditør Jens Wilsgaard og Edith, f. Conradi.
748	<i>Wærnes</i> , Gerd Ellinor. Sy.	Fana 25 mars 1915	Lokomotivfører Paul Robert Wærnes og Johanne Mathilde, f. Lien.
749	<i>Øby</i> , Gunnar Johannes. Fs.	Borge 14 juli 1914	Materialforvalter Karl Øby og † Ragna Oline, f. Hansen Haugsten.
750	<i>Ødegård</i> , Gerd Laila. Hg.	Oslo 17 des. 1917	Kontorfullmektig Kristian Christiansen Ødegård og Emma, f. Thommesen.
751	<i>Øhrn</i> , Ruth. Ti.	Tinn 28 mai 1917	Ingeniør Andrew Øhrn og Nelly, f. Søderberg.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hovedkarakter	Gymnastikk
713	T	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
714	M	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
715	M	T	Ng	Mtl	T	M	M	M	M	M	M	M	T	T	T	
716	T	T	Ng	T	T	T	Ng	T	Ng	T	T	M	T	T	T	M
717	T	T	T	M	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	
718	T	M	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	T	T	
719	T	T	Ng	Ng	Ng	M	T	M	M	Ng	T	T	T	Ng	T	
720	T	T	Ng	T	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	
721	T	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
722	T	T	T	T	T	M	T	M	M	M	T	T	M	T	M	
723	T	Ng	T	M	T	M	T	M	T	M	M	T	M	M	M	
724	Ng	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	T	M	M	M	T	M	T	T
725	Ng	T	T	T	T	M	T	T	T	T	M	T	M	T	T	
726	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	
727	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
728	T	T	Ng	Ng	Ng	M	M	T	T	T	T	T	M	T	T	
729	Ng	T	T	Ng	T	T	M	T	T	T	T	T	M	T	T	
730	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	Ng	Ng	T	
731	T	T	T	T	M	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	
732	T	T	T	M	T	T	T	<i>fr</i>	T	<i>fr</i>	M	M	M	Ng	T	

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
713	Vassenden, Olav. VI.	Evanger 4 des. 1915	Stasjonsformann Knut Vassenden og Olianna Karoline, f. Skjerven.
714	Vedeld, Paal Fridtjof. L.	Sola, Jæren 24 juli 1913	Lærer Ole Kornelius Vedeld og Maria Elisabet, f. Frøiland.
715	Vefald, Hjørdis Lovise. L.	Vrådal 13 jan 1916	Lærer Daniel Vefald og Marie, f. Bøhn.
716	Vemmestad, Arne Rabbe. Fb.	Oslo 20 juni 1917	Direktør Hans John Vemmestad og Disa Mathilde, f. Rabbe.
717	Vestly, Ester Maria. Ak.	Mosjøen 28 sept. 1917	Kaptein Toralv Vestly og Milly, f. Grøntoft.
718	Victor, Sonja Margrethe. S.	Svolvær 19 aug. 1916	Direktør Olaf Victor og Valborg Olava, f. Velo.
719	Vien, Aud Elsa. St.	Oslo 4 juli 1917	Grosserer Ove Wien Johannesen og Solveig, f. Løfsgaard.
720	Vik, Bergliot Margaret. N.	Narvik 24 nov. 1915	Konduktør Peder Nordmann Vik og Marie, f. Hansen.
721	Vik, Trygve Sverre. Pr.	Kråkstad 24 juli 1917	Gårdbruker Endre Vik og Helga Marie, f. Aurud.
722	Villadsen, Aase. Fb.	Oslo 2 des. 1916	† Stortingsstenograf Gerhard Magnus Villadsen og Alfild Therese, f. Holm.
723	Vold, Gerd Sigrunn Ebro. Ak.	Nordstrand 17 mars 1917	Overingeniør Olaf Vold og Oddbjørg, f. Ebro.
724	Wahl, Erik. O.	Gjerpén 29 aug. 1917	Befrakter Fredrik Wahl og Asta Sally, f. Holm.
725	Waksvik, Arna Hansine. Å.	Fosnavåg 1 mai 1917	Lærer Jens Elias Waksvik og † Inga Marie, f. Feie.
726	Walderhaug Åsta. Å.	Ostnes, Haram 4 sept. 1916	Læge Elias Johannes Walderhaug og Anna Kristine, f. Evensen.
727	Wangen, Anne-Marie. Ak.	Oslo 1 mai 1917	Agent Thorbjørn Wangen og Jenny Marie, f. Ingvaldsen.
728	Wannag, Tordis Agnethe. St.	Rjukan 26 mai 1917	Generalkonsul Arthur Wannag og Sigrid, f. Jørstad.
729	Warnes, Torbjørg Othilie Bredal. Tr.	Tromsø 10 jan. 1917	Los Wilhelm Andreas Warnes og Henriette Helene, f. Nilsen.
730	Wasteson, Else Gulowna. Ns.	Oslo 4 okt. 1917	H.r.advokat William Johan Wasteson og Aagot, f. Larsen.
731	Weigner, Ada Kristine. S.	Stavanger 22 aug. 1916	Bankchef Johan Ludvig Weigner og Inga, f. Andersen.
732	Weiner, Bertha Cecilie. Pr.	Stavanger 5 aug. 1909	Direktør Erik Bernhard Eriksen og Beate Karoline, f. Kloster.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
694	M	M	M	Ng	T	M	M	M	T	M	M	M	M	T	M	M
695	T	T	T	M	T	T	T	T	M	Ng	M	M	T	M	T	T
696	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	Ng	T	T
697	T	T	M	T	T	T	M	T	T	T	M	T	T	M	T	
698	M	T	M	T	Ng	T	M	T	T	M	T	T	T	T	T	
699	M	T	T	Ng	M	T	T	M	T	M	M	M	M	T	M	M
700	M	M	<i>frt</i>	M	T	T	<i>frt</i>	M	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M		<i>frt</i>
701	T	T	Ng	Ng	<i>fr</i>	T	T	M	<i>fr</i>	T	M	M	T	T	T	
702	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M	M	Ng	T	T	
703	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
704																
705	M	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M	Ng	M	T	M	
706	T	Ng	Ng	T	Ng	T	M	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	
707	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M	M	T	T	
708	T	T	* Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	T	
709	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	Ng	M	T	T	Ng	Ng	T	T
710	T	T	T	M	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
711	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	M	T	M	T	T	<i>frt</i>
712	T	Ng	Ng	Ng	Ng	M	Ng	T	T	M	T	T	T	T	T	

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
694	<i>Titlestad</i> , Kristofer. B.	Fana 22 mars 1914	Gårdbruker Johannes Monssen Titlestad og Ingeborg, f. Åsland.
695	<i>Tjersland</i> , Peer Roald. Sk.	Fr.stad 30 mai 1917	Cand. jur. Leif Tjersland og Kitty, f. Ebbesen.
696	<i>Tollefsen</i> , Ivar Thomle. Ti.	Oslo 28 aug. 1916	Gullsmed Trygve Einar Tholles- sen og Marie, f. Thomle.
697	<i>Tonning</i> , Judith Elisabeth. S.	Stavanger 29 juni 1916	Mekaniker Johannes Vilhelm Kristian Sten Erland Tonning og Elisa Birgitte, f. Rosnes.
698	<i>Torgersen</i> , Ingrid. Vs.	Oslo 17 sept. 1917	Agent Hans Torgersen og Jaco- bine, f. Renberg.
699	<i>Tormodsen</i> , Johan Andreas. S.	Stavanger 2 sept. 1916	† Lagerformann Thomas Tor- modsen og † Ellen, f. Stokke Olsen.
700	<i>Torp</i> , Andreas Gasmann. Pr.	Oslo 21 sept. 1917	Major Andreas Torp og Hjørdis, f. Gasmann.
701	<i>Traaholt</i> , Gerd. Sk.	Skodsborg, Danmark 15 sept. 1916	Ingeniør Nils Traaholt og Cor- nelia, f. Raaum.
702	<i>Tresvig</i> , Helen Bodil. Ns.	Oslo 7 feb. 1918	Bankchef Lauritz Tresvig og Bodil, f. Borchsenius.
703	<i>Trogstad</i> , Kari. Ns.	Oslo 13 sept. 1917	Ekspeditør August Trogstad og Ragna Karoline, f. Evensen.
704	<i>Tryti</i> , se s. 138.		
705	<i>Tvedt</i> , Alis Margrethe. Vl.	Haugesund 11 april 1914	† Skipsfører Hans Eriksen Tvedt og Inga Jakobine, f. Larsen.
706	<i>Tønseth</i> , Anne Marie. Hg.	Oslo 19 nov. 1916	Rektor Henning Tønseth og Esther Magdalene, f. Schacht.
707	<i>Ullenæss</i> , Emilie Johanna. Sk.	Porsgrunn 25 april 1916	Tannlæge Theodor Ullenæs og Maria, f. Kofoed.
708	<i>Ulven</i> , Astrid. Ak.	Vang, Hedmark 15 mars 1917	Trener Fin Ulven og † Jenny, f. Dørum.
709	<i>Undall</i> , Jens Fredrik. Pr.	Fjellberg 6 okt. 1916	Gårdbruker Axel Rosenkrantz Undall og Astrid, f. Hambro.
710	<i>Urbye</i> , Eilert Horne- man. St.	Oslo 8 des. 1916	† Grosserer Sverre Urbye og Ragnhild Hansen, f. Stubberud.
711	<i>Utgård</i> , Martin. KN.	Sykkylven 26 mars 1914	Handelsmann Lars Andreassen Utgård og Karen, f. Indre- sæther.
712	<i>Valheim</i> , Ingeborg Agnes. Ak.	Nordstrand 17 mai 1917	Eiendomsmegler Jacob Valheim og Martha, f. Friis.

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
675	<i>Syvertsen</i> , Arne Moen. Ti.	Tinn 30 nov. 1916	Lagerekspeditor Ludvig Marius Syvertsen og Valborg Louise, f. Larsen.
676	<i>Sæle</i> , Mary Magdalene. Sy.	Bergen 7 april 1916	Inspektør Johan O. Sæle og † Hansia Louise, f. Hansen.
677	<i>Sønsteng</i> , May Eldbjørg. Be.	Oslo 31 mai 1917	Kommuneformann Elias Sønsteng og Petra, f. Johansen.
678	<i>Sørensen</i> , Rigmor. KS.	Kr.sand S. 20 mars 1917	Kjøbmann Einar Håkon Sørensen og Elisabeth, f. Larsen.
679	<i>Sørvig</i> , Margit. Sy.	Bergen 26 feb. 1916	Ingeniør Trygve Sørvig og Margit, f. Svendsen.
680	<i>Tandberg</i> , Sidsel Birgithe. Vl.	Nes, Hallingdal 2 jan. 1917	† Gårdbruker Hans Andreas Tandberg og Hjørdis, f. Døhlie.
681	<i>Tangberg</i> , Ragnar. Pr.	Aker 5 jan. 1918	Ingeniør Karl Peder Tangberg og Ragnhild Kristine, f. Bergh.
682	<i>von Tangen</i> , Johan Lyder. B.	Bergen 20 nov. 1917	Kjøbmann Johan Lyder von Tangen og Johanne Geelmuyden, f. Grieg.
683	<i>Tangeraas</i> , Henrikke Severine. Pr.	Bud 6 nov. 1912	Kjøbmann Lars Tangerås og Ane Dorthea, f. Fagervik.
684	<i>Tangvall</i> , Eldfrid Heggstad. KS.	Kr.sand S. 4 nov. 1917	Ligningchef Jørg Tangvall og Gudny, f. Heggstad.
685	<i>Teigen</i> , Gerd. Sk.	Porsgrunn 17 okt. 1916	† Kaptein Hans Jørgen Teigen og Julie, f. Johnsen.
686	<i>Tellefsen</i> , Olaf. Ar.	Brooklyn 15 mai 1917	Skipsfører Georg Tellefsen og Julie Marie, f. Hanssen.
687	<i>Theting</i> , Tonny. A. og V.	Oslo 5 mai 1917	Bergingeniør Fredrik Christian Garmann Theting og Antonie Thora, f. Abrahamsen.
688	<i>Tho</i> , Hallvard Ådne. Vl.	Ø. Sandsvær 6 aug. 1915	Lærer Audvard Tho og Gunnhild, f. Landsverk.
689	<i>Thoresen</i> , Alma Elizabeth. O.	Chicago 17 okt. 1914	Bilreparatør Adolf Ferdinand Thoresen og Ebba Sofie, f. Halvorsen.
690	<i>Thorvaldsen</i> , Else Marie. Ak.	Oslo 15 des. 1914	Fyrbøter Knut Thorvaldsen og Jenny Caspara, f. Thoresen.
691	<i>Thowsen</i> , Elsa. O.	Aker 10 juni 1917	† Grosserer Otto Thowsen og Dagny, f. Olsen.
692	<i>Thue</i> , Johannes Kristian Arnt Westerbye. Pr.	Oslo 20 aug. 1915	Politikonstabel Johan Hartvig Thue og Karen Marie, f. Westerbye.
693	<i>Thune</i> , Mette Margrethe. Bg.	Oslo 13 april 1918	Lærer Thor James Thune og Anna Margrethe, f. Eng.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
656	T	T	Ng	T	T	M	M	T	M	M	T	T	M	T	T	
657	M	M	M	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	T
658	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	Ng	M
659	T	Ng	Ng	Mtl	Ng	T	T	T	T	Ng	T	T	T	T	Ng	
660	T	Ng	T	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T	
661	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	M	M	T	T	M	T	T	
662	T	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M	T	M	M	T	M	T	
663	T	T	Ng	Mtl	Ng	T	T	Ng	Ng	T	M	T	T	T	Ng	T
664	T	T	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M	T	M	M
665	Ng	T	* Ng	T	Ng fr	T	T	fr	fr	Ik	T	T	Ng	T	Ng	
666	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	frt
667	M	M	T	M	T	M	T	T	M	T	M	T	T	M	M	frt
668	T	T	* Ng	Ng	T	M	M	M	Ng	Ng	M	M	M	T	T	T
669	M	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M
670	T	T	T	T	M	T	M	T	T	T	T	M	M	M	T	
671	T	Ng	* T	Ng	T	fr	fr	fr	fr	fr	fr	fr	fr	Ng fr	T	M
672	M	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
673	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	
674	T	M	T	M	T	M	M	T	T	M	M	M	M	T	M	

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
656	<i>Stjernløw, Solveig. Sy.</i>	Bergen 27 aug. 1915	Forsikringsinspektør Erik Gustaf Petterson Stjernløw og Ingeborg, f. Hægland.
657	<i>Stokkeland, Svend. VI.</i>	Ogna 4 aug. 1905	Gårdbruker Hans Stokkeland og Kirsten Gurine, f. Lindtjørn.
658	<i>Stormoen, Ola. TI.</i>	Tinn 12 juni 1915	Revisor Olaf Stormoen og Constance Pernille, f. Schwanborg.
659	<i>Stowner, Ellen. Fb.</i>	Oslo 9 des. 1916	Disponent Rolf Bernhard Stowner og Kitte Jenny, f. Brevik.
660	<i>Strand, Berit-Helene. F.</i>	Oslo 1 april 1918	† Kjøbmann Peder Martinsen Strand og Margit Helene, f. Hansen.
661	<i>Strand, Ellen. O.</i>	Enebakk 15 aug. 1917	Lensmann Nils Ingebretsen Strand og Martha, f. Harstad.
662	<i>Strand, Ellen Therese. F.</i>	Nordstrand 2 juni 1917	Direktør Christian Strand og Antonie Christiane, f. Hall.
663	<i>Strøm, Even Dyre. A. og V.</i>	Eggedal 23 des. 1917	Kunstmaler Charles William Gustav Strøm og Jenny Marianne, f. Erichsen.
664	<i>Strømsholm, Karl Rasmus. KN.</i>	Kr.sund N 21 feb. 1916	Skipper Alfred Sigvard Strømsholm og Marie, f. Omsund.
665	<i>Styve, Signy. Pr.</i>	Voss 1 juni 1915	Bokhandler Brynjulv Nilsson Styve og Sigrid, f. Børve.
666	<i>Støa, Karl Fredrik Olsen. D.</i>	Hurum 2 des. 1916	Fraktemann Anton Olsen og Karen, f. Andersen.
667	<i>Sundby, Anders. Pr.</i>	Langesund 28 sept. 1915	Kjøbmann Knut Sundby og † Gunda, f. Olsen.
668	<i>Sunde, Erik. Pr.</i>	Oslo 13 mai 1918	H.r.dommer Arne Sunde og Sigrid Aubert, f. Lie.
669	<i>Sundet, Sven. Ma.</i>	Mandal 27 juni 1916	Sadelmaker Søren Sundet og Sigfrid, f. Svensen.
670	<i>Sundt-Hansen, Mammi Backe. S.</i>	Stavanger 29 des. 1916	Disponent Lauritz Victor Sundt Hansen og Randi Svanøe, f. Berner.
671	<i>Sveberg, Arne Jakob. Lh.</i>	Fåberg 10 aug. 1916	Gartner Lorentz August Sveberg og Sidsel Kristine, f. Skjellerud.
672	<i>Svensen, Kristian Fredrik. St.</i>	V. Aker 19 des. 1915	Sekretær Christian Olaf Svensen og Marie Othilie, f. Holm.
673	<i>Sverdrup, Marie Kooter. B.</i>	Bergen 12 febr. 1916	Kjøbmann Harald Sverdrup og Johanne, f. Harmens.
674	<i>Syversen, Kristine. Fs.</i>	Gløkken 10 des. 1915	† Lærer Johan Syversen og Ragna, f. Andersen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
637	T	T	Ng	T	Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	T	M	M	T	M
638	T	T	Ng	Ng	T	T	M	T	T	M	M	T	T	T	T	
639	T	Ng	Ng*	T	T	Ik	Ng	T	M	fr	M	Ng	M	Ng	Ng	frt
640	M	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
641	M	T	T	Mtl	T	fr	fr	fr	fr	fr	T	Ng	fr	fr	Ng	frt
642	Ng	T	T	Ng	T	M	M	T	T	M	T	M	M	T	T	
643	T	T	T	Ng	Ng	M	M	M	M	M	M	Ng	M	T	T	M
644	T	T	T	Ng	Ng	T	M	T	T	T	T	Ng	T	Ng	T	
645	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	frt
646	T	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	Ng	Ng	M
647	T	T	T	Mtl	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	Ng	T	M
648	T	Ng	T	T	T	M	T	T	M	T	M	T	T	M	T	
649	T	T	Ng	T	T	T	Ng	M	T	M	M	M	M	T	T	M
650	M	T	frt	Ng	M	M	frt	M	frt	frt	frt	frt	frt	T		
651	T	T	T	Ng	T	M	M	M	T	M	M	M	M	Ng	M	M
652	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	M	M	Ng	T	T	T	frt
653	T	T	M	T	T	M	M	T	T	M	M	M	M	M	M	
654	T	T	T	T	Ng	M	M	M	M	T	M	T	M	T	T	
655	T	T	T	T	T	T	M	M	M	T	M	Ng	M	T	T	frt

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
637	<i>Slaatto</i> , Erling. Pr.	Ullensvang 5 jan. 1911	Småbruker Ola G. Slaatto og Olina, f. Brattebø.
638	<i>Sletten</i> , Ingerid. T.	Trondheim 27 juni 1916	Disponent Martin Sletten og Dagny, f. Nordås.
639	<i>Smedvig</i> , Torolf. Pr.	Stavanger 15 feb. 1917	Skibsreder Peder Smedvig og Anna, f. Østbø.
640	<i>Smidt</i> , Vibeke. Ak.	Sandefjord 27 april 1919	Kallskapellan Johannes Smidt og Jofrid, f. Grimstvedt.
641	<i>Smith</i> , Einar Gjerding. Pr.	Skien 22 april 1904	Arbeider Harald Smith og Alf- hild, f. Kirkemo.
642	<i>Sohlman</i> , Elsa Marga- rethe. Vs.	Drammen 21 feb. 1917	† Assurandør Aksel Sigurd Sohl- man og Amalie, f. Haug.
643	<i>Solberg</i> , Odd Trygve. St.	Oslo 4 feb. 1915	Ingeniør Trygve Solberg og Magnhild, f. Jensen.
644	<i>Solberg</i> , Rigmor. Ns.	Oslo 10 mars 1918	Disponent Einar Solberg og Ruth Ingrid, f. Gregers.
645	<i>Solem</i> , Kaare. Hg.	V. Aker 14 april 1917	Grosserer Bernt Schlytter Solem og Margrethe, f. Berg.
646	<i>Solheim</i> , Kjell Henry Øhrn. Ti.	Tinn 7 mars 1916	Overlaborant Halfdan Solheim og Magna Katrine, f. Kri- stensen.
647	<i>Sommerfelt</i> , Hans Christian. Fb.	Oslo 28 jan. 1918	Fondsmegler Trygve Sommer- felt og Anna Cathrine, f. Schaller.
648	<i>Sondov</i> , se s. 178. <i>Sotberg</i> , Margrethe. Å.	Ålesund 17 mars 1917	Postmester Johan Mauritz Sot- berg og Gina, f. Aarsæther.
649	<i>Staubo</i> , Knut Helmer. Fb.	Oslo 17 nov. 1917	Skibsreder Knut Helmer Staubo og Wanda Antonie, f. Næss.
650	<i>Staudenmann</i> , Martha Pr.	Trondheim 7 feb. 1917	Gullsmid Karl Staudenmann og Margrethe, f. Kiel.
651	<i>Steen</i> , Aksel. KN.	Kr.sund N 16 nov. 1915	Fisketilvirker Gjert Henry Steen og Magda, f. Gjengstø.
652	<i>Steensohn</i> , Ove Storm. Ar.	Kr.sand S 26 des. 1915	Ingeniør Didrik Steensohn og Aslaug, f. Johansen.
653	<i>Steffensen-Andersen</i> , Astri. Be.	Oslo 13 aug. 1917	Avdelingschef Hans Ellef Stef- fensen-Andersen og Jenny Marie, f. Johnsen.
654	<i>Stensaas</i> , Else. Hg.	Horten 4 juli 1917	Bankkasserer Hans Olai Stens- aas og Marie Louise, f. Snils- berg.
655	<i>Stenseng</i> , Arne Johan. Pr.	Oslo 5 juni 1907	† Agent Johan Severin Stenseng og Augusta, f. Saugstad.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Engelsk skr.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysilogi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnaestikk
618	T	T	T	M Ng	T	M	T	M	M	M	M	M	Ng	M	M	
619	T	T	T*	fr	T	T	T	T	T	T	Ng	T	T	T	T	
620	M	M	M	S	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	T
621	T	T	T	M	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T	T	T
622	M	T	Ng	Mtl	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T	M
623																
624	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	Ng	M	Ng	Ng	Ng	Ng	frt
625	T	T	Ng	T	Ng	T	M	T	T	M	M	M	M	M	T	
626	T	T	M	Ng	Ng	T	M	T	M	T	T	T	M	M	T	
627	T	T	frt	Ng	T	M	frt	T	frt	frt	frt	frt	frt	T		
628	T*	T	T	T	T	M	M	M	M	T	M	T	M	T	M	M
629	T	T	Ng	T	Ng	Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	M	T	Ng	T
630	T	T	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	M	M	T	T	Ng	T	M
631	M	T	T	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
632	fr	fr	fr	fr	T	fr	fr	fr	fr	fr	M	M	fr	fr		fr Rgl. § 42
633	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	M	M	T	M	M	T	M
634	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	Ng	T	
635	Ng	Ng	Ng	Ng	T	M	M	M	T	T	T	M	M	T	T	
636	T	T	Ng	M	Ng	M	T	M	T	M	M	M	T	M	T	T

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
15	T	Ng	T	Ng	T	T	M	M	T	M		M	M	M	M	M	M	T
16	M	M	T	Ng	T	M	M	M	T	M		M	M	M	M	M	M	M
17	M	T	M	T	T	T	M	M	M	T		M	M	T	T	M	M	<i>frt</i>
18	T	T	M	T	S	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
19	T	Ng	Ng	T	T	M	M	M	M	M		T	M	M	M	M	M	
20	T	T	Ng	T	M	T	T	T	T	M		T	T	M	M	T	T	T
21	T	T	T	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng		Ng	T	T	T	Ng	Ng	
22	Ng	Ng	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	T	M	M	M	T
23	T	M	M	T	T	M	M	M	T	M		T	T	M	M	M	M	
24	T	M	T	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
25	Ng	T	Ng	Ng	Ng	M	M	M	M	M		T	M	M	M	M	T	
26	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	
27	T	T	M	M	M	T	T	T	Ng	T		M	M	T	T	M	T	T
28	T	T	M	T	M	T	M	M	M	M		T	T	M	M	T	M	
29	T	T	T	M	T	T	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
30	M	M	M	T	M	M	T	T	T	T		M	T	M	M	T	M	M
31	Ng	Ng	T	T	Ng	M	T	M	T	T		M	M	M	M	M	T	
32	Ng	Ng	Ng	T	Ng	M	T	T	T	T		M	T	M	M	M	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
33	<i>Benjaminsen</i> , Bergljot. Od.	Sulitjelma 25 des. 1916	Handelsbestyrer Bernhard Johan Benjaminsen og Selma, f. Bentzen.
34	<i>Berg</i> , Anne Marie. H.	Hamar 21 jan. 1916	Overkonduktør Ole B. Berg og Marie, f. Berg.
35	<i>Berg</i> , Arthur Bjarne. Pr.	Brunlanes 8 april 1916	† Gårdbruker Ole Berg og Camilla, f. Kornbrekke.
36	<i>Berg</i> , Jørgen Monrad. Pr.	Trondheim 17 april 1915	Vaktmester Jørgen Bertram Berg og Marie Selle, f. Hjelde.
37	<i>Berg</i> , Kaare. T.	Stjørdal 7 des. 1915	Kjøbmann Oscar Adolf Berg og Maren, f. Rønning.
38			
39	<i>Berge</i> , Marit. E.	Lom 9 mai 1917	Gårdbruker Ole Erlandsen Berge og Pauline, f. Gutubø.
40	<i>Berglann-Jensen</i> , Kitty Edith. Pr.	Ørlandet 20 des. 1912	† Gårdbruker Paul Selmer Sotaaen og Agnes, f. Berglann.
41			
42	<i>de Besche</i> , Arent. Ri.	Oslo 26 sept. 1917	Dr. med. Arent Greve de Besche og Anita, f. Iversen.
43	<i>Bjercke</i> , Gerd Aslaug. Hd.	Idd 24 nov. 1916	Lærer Sverre Bjercke og Otilie, f. Ødegård.
44	<i>Bjerkås</i> , Bjørn Reidar. O.	Bærum 28 april 1916	Slakterborger Hjalmar Kristinus Bjerkås og Bertha Marie, f. Larsen.
45	<i>Bjerknes</i> , Liv Gyda. Sb.	Sarpsborg 24 april 1915	Kjøbmann Gustav Bjerknes og Helga Adolfine, f. Mathisen.
46	<i>Bjorvand</i> , Einar. KS.	Oddernes 8 okt. 1916	Styrmann Jørgen Bjorvand og Ågot, f. Klemetsen.
47	<i>Bjørnstad</i> , Clara Marie. H.	Ringsaker 8 nov. 1917	Statskonsulent Aksel Bjørnstad og Marie, f. Samsahl.
48	<i>Bjørseth</i> , Gerd. T.	Trondheim 25 mai 1916	Gullsmed Elisæus Mathias Bjørseth og Oline Kristoffa, f. Sunde.
49	<i>Bloch-Hoell</i> , Nils Egede. KG.	Oslo 26 sept. 1915	Apoteker Severin Bloch-Hoell og Martha Magdalene Sophie, f. Hansen.
50	<i>Boe</i> , Hermine Hansteen. Pr.	Oslo 20 juli 1916	Grosserer Ole Boe og Dagny, f. Magnus.
51	<i>Bogsrud</i> , Inger Marie. F.	Oslo 23 mai 1917	Bankinspektør Martin Bogsrud og Herdis, f. Tønnesen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
33	T	T	Ng	Ng	Ng	M	M	M	M	M		M	M	T	Ng	M	T	
34	T	T	M	Ng	M	M	M	M	M	M		M	M	T	T	M	M	
35	Ng	T	T	Ng	T	T	M	M	T	M		T	T	T	Ng	M	T	frt
36	T	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng		Ng	M	T	Ng	T	Ng	M
37	M	T	S	Ng	M	M	M	M	M	T		M	M	M	M	M	M	M
38																		
39	M	M	T	M	T	M	M	M	M	M		T	M	M	M	M	M	
40	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	Ng		Ng	M	M	Ng	Ng	Ng	
41																		
42	T	Ng	M	Ng	T	T	T	T	T	Ng		T	M	M	T	T	T	M
43	T	T	M	S	M	M	M	M	M	M		M	T	T	Ng	M	M	
44	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	T
45	Ng	Ng	T	Ng	T	T	M	M	T	M		M	M	T	T	T	T	
46	T	M	T	Ng	T	T	T	M	T	M		M	M	T	M	T	T	T
47	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
48	T	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	M		T	T	T	T	T	T	
49	T	T		Ng	Ng	M	M	M	T	T	T	M	M	M	M	Ng	T	frt
50	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	Ng		Ng	T	Ng	T	T	Ng	
51	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	M	M	T		Ng	M	T	T	M	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
52	<i>Bollmann</i> , Johan Henrik. B.	Fana 26 nov. 1918	Skibsmægler Annas Bollmann og Emmelin, f. Espenak.
53	<i>Bones</i> , Arne. T.	Trondheim 15 des. 1915	Faktor John Bones og Anna, f. Langås.
54	<i>Bosvik</i> , Anne Johanne. Pr.	Sannidal 26 feb. 1909	Sliperiarbeider Germanus Bosvik og Karen Jørgine, f. Rinde.
55	<i>Bowitz</i> , Sigwe Abrahamson. S.	Stavanger 11 feb. 1917	Emigrasjonsagent Leif Bowitz og Hjørdis, f. Abrahamson.
56			
57	<i>Bratz</i> , Ingri. Ak.	Ullern 12 april 1917	Fabrikkeier Ragnvald Henry Bratz og Oline Aurora, f. Henriksen.
58	<i>Braun</i> , Ellen Marie. KS.	Kr.sand S 24 mai 1916	† Overlærer Emil Richard Braun og Randi Sigrid, f. Petersen.
59	<i>Brauti</i> , Ingeborg. Pr.	Kviteseid 25 mai 1911	Gårdbruker Einar Brauti og Anne, f. Tveit.
60	<i>Breistein</i> , Dagfinn Nicolai. KG.	Bergen 3 mars 1916	Forretningsfører Magnus Breistein og Borghild, f. Pedersen.
61	<i>Brekke</i> , Nils. Pr.	Bolsøy 6 nov. 1913	Snekker Johannes Brekke og Anne Marie, f. Bolsønes.
62	<i>Brenna</i> , Arne Ludvig. O.	Oslo 24 des. 1917	Bankbestyrer Sigurd Andreas Brenna og Johanna, f. Johannessen.
63	<i>Brommeland</i> , Knut Asbjørn. B.	Bergen 12 april 1916	Kjøbmann Tormod Brommeland og Mathilde, f. Jakobsen.
64	<i>Brænd</i> , Gudrun. H.	Ø. Toten 26 mai 1916	Lokomotivpusser Olaf Brænd og Karen, f. Sandvold.
65	<i>Brønmo</i> , Per Arvid. Od.	Bindal 15 des. 1914	Kjøbmann Ole Brønmo og Ida, f. Jacobsen.
66	<i>Bull-Jansen</i> , Solveig Pauline. Fb.	Trondheim 9 juni 1916	† Direktør Wilhelm Christian Bull-Jansen og Gunda Johanne, f. Christoffersen.
67	<i>Bækken</i> , Magnhild. Sl.	Hølandet 14 nov. 1917	Tømmermålingschef Gudbrand G. Bækken og Minda, f. Hogstad.
68	<i>Bølling</i> , Kirsten. Fb.	Oslo 12 april 1918	Major Fredrik Jacob Bølling og Gudrun Bergljot, f. Storm.
69	<i>Cammermeyer</i> , Emma Margarete. Pr.	Boma, Belgisk Kongo 4 april 1913	Læge John Widding Heiberg Cammermeyer og Margarete, f. Lund.
70	<i>Carlson</i> , Rudolf. H.	Hamar 29 aug. 1916	Sykkelreparatør Gustav Carlson og Anna, f. Olsen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. Fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
52	M	T	T	T	M	M	T	M	M	T		M	T	T	T	Ng	M	T
53	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T		T	M	T	T	M	T	<i>frt</i>
54	T	T	T	T	T	Ng	T	T	T	T		T	M	M	M	M	T	
55	T	T	Ng	Ng	Ng	M	M	M	T	T		T	M	T	M	T	T	M
56																		
57	Ng	Ng	M	T	Ng	T	M	M	M	T		M	M	T	Ng	M	T	
58	Ng	T	T	M Ng	T	T	T	M	T	M		M	M	T	M	T	T	
59	T	Ng	Ng	<i>fr</i>	T	T	T	T	M	Ng		<i>fr</i>	M	M	M	<i>fr</i>	T	
60	M	T	Ng	T	T	M	Ng	T	T	Ng		M	T	M	M	T	T	<i>frt</i>
61	Ng	T	Ng	T	T	T	T	M	T	M		T	M	M	M	M	T	M
62	T	T	M	Ng	T	M	M	M	T	T		M	M	T	M	T	M	Ng
63	T	T	T	Ng	T	T	M	T	M	T		M	T	M	M	T	T	M
64	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
65	M	M	T	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
66	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	M	M	T		M	T	M	M	T	T	
67	Ng	Ng	T	Ng	T	M	M	M	M	T		Ng	T	M	M	M	T	
68	M	T	M	M	T	M	M	T	M	T		T	M	T	T	M	M	
69	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M		T	T	M	T	T	T	
70	M	T	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T		T	M	M	M	T	T	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
71	<i>Carlsson, Carl Alberth Walenthin. Tb.</i>	Larvik 6 aug. 1916	Platearbeider Oscar Carlsson og Anna Alfine, f. Andersen.
72	<i>Christensen, Bodil Elisabeth. Sk.</i>	Skien 26 mai 1917	Kjøbmann Nils Christian Christensen og Ellen Kristine, f. Reiersen.
73	<i>Christensen, Erling Weitzer. Pr.</i>	Lærdal 28 okt. 1908	Telegraffullmektig Johannes Nicolai Christensen og Elly Hedvig, f. Hansen.
74	<i>Christensen, Eva. O.</i>	Aker 19 okt. 1918	Ingeniør Haaken Christian Christensen og Reidun, f. Kaasen.
75	<i>Christiansen, Gretha Elise. D.</i>	Fana 14 okt. 1917	† Olaf Christiansen og Kristine, f. Larsen.
76	<i>Corneliussen, John Cornelius Norem. S.</i>	Stavanger 19 nov. 1917	Ingeniør Halfdan Corneliussen og Karen, f. Norem.
77	<i>Dahl, Finn. F.</i>	Orkdal 18 aug. 1917	Byrettsdommer Eivind Dahl og Ragnfrid, f. Gjerdrum.
78	<i>Dahl, Roseni. Sl.</i>	Sparbu 26 mars 1915	Gårdbruker Johan Peter Dahl og Anna, f. Sandstad.
79	<i>Dahle, Frans Otto. Pr.</i>	Skien 23 des. 1914	Overingeniør Alf Dahle og Wilhelmine Birgitte, f. Theiste.
80	<i>Davidson, Berit Dagmar. O.</i>	Oslo 13 aug. 1917	† Rørlegger Bernt Georg David Davidson og Dagmar Bergliot, f. Berger.
81	<i>Dedekam, Hans Jacob Sparre. F.</i>	Oslo 31 juli 1917	Sekretær André Dedekam og Louise, f. Sparre.
82	<i>Dedekam, Rita Rogge. Ri.</i>	V. Aker 27 des. 1917	† Infanterikaptein Hans Dedekam og Ågot, f. Rogge.
83	<i>Deglum, Bjarne Thorleif. H.</i>	Hamar 29 mai 1916	Kommunearbeider Einar Deglum og Augusta, f. Strandli.
84	<i>Didriksen, Jan Lauritz. Sb.</i>	Sarpsborg 15 mai 1917	Advokat Bjarne Thorleif Didriksen og Anna Karoline, f. Mysen.
85	<i>Djuvik, Svanhild. Fi.</i>	Os 3 mars 1916	Lærer Jakob Andreas Djuvik og Marie, f. Salomonsen.
86			
87	<i>Dybvik, Anders Kåre. Pr.</i>	Skåtøy 15 nov. 1916	Gårdbruker Ole Severin Ludviksen Dybvik og Aasta, f. Aagetvedt.
88	<i>Dyrhaug, Asbjørg. R.</i>	Tingvoll 12 jan. 1916	Lærer Peder Dyrhaug og Anne, f. Stomsvik.
89	<i>Dølven, Margit. Gj.</i>	Vardal 26 nov. 1916	Lærer Mikal Dølven og Marit, f. Bergli.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
71	T	T	Ng	T	T	M	M	M	T	M		M	M	M	M	M	M	M
72	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
73	T	Ng		T	Ng	Ng	T	T	Ng	Ng	T	Ng	T	Ng	Ng	Ng	Ng	<i>frt</i>
74	M	Ng	T	T	T	T	M	M	T	M		T	M	M	M	M	M	
75	Ng	T	T	Ng	Ng	T	M	T	M	M		T	T	T	M	T	T	
76	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	M	M	M		T	T	T	T	T	T	M
77	Ng	Ng	T	M	M	M	M	M	T	M		M	T	T	T	M	M	M
78	M	M	Ng	M	T	M	M	T	M	M		M	M	M	M	M	M	T
79	T	T	T	Ng	Ng	T	T	Ng	Ng	Ng		Ng	M	T	T	Ng	Ng	T
80	T	Ng	T	T	* Ng	M	T	M	T	M		M	M	M	M	M	T	
81	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	M	M	M		M	T	Ng	T	Ng	T	M
82	Ng	* Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	T		T	T	Ng	T	T	T	
83	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
84	T	M	T	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
85	Ng	T	T	M	Ng	M	M	M	T	M		M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
86																		
87	Ng	T	T	Ng	Ng	M	T	T	Ng	T		T	M	M	M	M	T	M
88	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	S	
89	T	Ng	T	Ng	Ng	T	M	M	M	M		Ng	T	Ng	M	T	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
90	<i>Døscherholmen, Alfred. Pr.</i>	Sund 2 jan. 1916	Handelsmann Bernt Olsen-Døscherholmen og Anna Olsen, f. Bakke.
91	<i>Eggen, Egil. Od.</i>	Tolga 27 aug. 1915	Handelsmann Eystein Eggen og Emma, f. Kvernmo.
92	<i>Eid, Inger-Johanne. Gj.</i>	Hov 3 mars 1918	Gårdbruker Ole Eid og Idun Kjellaug, f. Staff.
93	<i>Eide, Inger. O.</i>	Tromsø 18 juni 1916	Overlærer Johannes Eide og † Astrid, f. Wittenberg.
94	<i>Eide, Thorleif. S.</i>	Stavanger 10 mars 1916	Overkonstabel Karl Olaus Eide og Sofie Dorthe, f. Sedberg.
95			
96	<i>Eidsaa, Andreas Aude. KG.</i>	Vannylven 14 sept. 1914	Emmisær Andreas Eidsaa og Elna, f. Frøisa.
97	<i>Eidsgaard, Ingrid. Pr.</i>	Eidsvoll 18 juli 1915	Kjøbmann Ivar Eidsgaard og Ragnhild, f. Rudi.
98	<i>Eileraas, Sigrun. Hs.</i>	Haugesund 31 jan. 1917	Bakermester Bendik Edvard Eileraas og Louise, f. Pettersen.
99	<i>Einang, Betty Andrea. M.</i>	Molde 29 april 1917	Lagerformann Andreas Einang og Beret, f. Skorgen.
100	<i>Eknæs, Grethe. Ak.</i>	Ø. Aker 12 juli 1917	Maskinmester Hans Eknæs og Anna, f. Strøm.
101	<i>Ekre, Arne Olav. M.</i>	Vestnes 5 feb. 1916	Lærer Ole Martinus Ekre og † Anna Elisabet, f. Ervik.
102	<i>Ekrene, Arne Meinich. Pr.</i>	Sveio 6 feb. 1915	Gårdbruker Jan Ekrene og Karen Marie, f. Bakken.
103	<i>Elde, Randi Lovise Rusti. Sy.</i>	Bergen 26 juli 1917	Kaainspektør Lorentz Olsen Elde og Oluffa, f. Olsen.
104	<i>Ellefsen, Sigrid Ingeborg. Pr.</i>	Måløy 22 feb. 1916	Ingeniør Ellef Ellefsen og Leonora, f. Totland.
105	<i>Enevold, Ingrid. G.</i>	Oslo 21 juni 1916	Formann Sverre Sigurd Enevold og Ruth, f. Ziegler.
106	<i>Engen, Aud Petra. Od.</i>	Røros 30 des. 1915	† Lærer Peder Engen og Elisabeth, f. Østgaard.
107	<i>Enger, Einar. Pr.</i>	Haugesund 25 juni 1915	† Oskar Enger og Alvilde Marie, f. Jacobsen.
108	<i>Erichsen, Asta Wenche. D.</i>	Drammen 26 mai 1917	† Grosserer Leif Erichsen og Asta Helene, f. Hansen.
109	<i>Eriksen, Nelly. Pr.</i>	Oslo 2 juli 1915	Konduktør Trygve Arnt Eriksen og Anna Eugenia, f. Johansen.
110	<i>Esheim, Karla Mally. Hs.</i>	Haugesund 28 mai 1916	† Kjøbmann Karl Olai Esheim og † Selma Malvine, f. Hauge.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
90	T	T	M	S	S	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
91	T	T	T	Ng	Ng	M	M	T	T	T		T	T	T	T	M	T	T
92	T	T	T	M	Ng	M	M	M	M	M		M	T	M	M	M	M	
93	Ng	Ng	M	Ng	T	T	M	M	M	M		T	M	M	M	T	T	
94	T	T	T	T	M	M	T	M	T	M		T	T	T	M	T	M	M
95																		
96	T	M		Ng	T	T	M	M	Ng	M	Ng	M	M	T	M	T	T	M
97	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	Ng		Ng	T	T	T	T	Ng	
98	Ng	Ng	T	T	Ng*	T	Ng	T	T	T		Ng	T	T	T	T	T	
99	T	M	M	Ng	Ng	M	M	M	M	T		M	M	M	T	M	M	
100	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T		M	M	M	M	M	T	
101	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	T
102	T	T	Ng	Ng	Ng	Ik	T	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ik		<i>fr</i>	M	T	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ng	<i>frt</i>
103	T	T	M	M	T	M	M	M	T	M		M	M	M	M	M	M	
104	Ng	T	Ng	Mtl	Ng	M	M	Ng	Ng	T		Ng	M	T	Ng	T	Ng	
105	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	M	T		T	M	T	M	T	T	
106	T	T	Ng	M	Ng	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
107	T	Ng	M	Ng	T	<i>fr</i>	T	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>		<i>fr</i>	M	M	<i>fr</i>	T		<i>frt</i> Rgl. § 42
108	M	T	T	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
109	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	<i>fr</i>	Ng		Ng	M	M	Ng	T	Ng	
110	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	M	M	T		T	M	T	M	Ng	T	

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
111	<i>Eskeland</i> , Arnulv Riis. S.	Stavanger 15 mars 1917	Skoleinspektør Øystein Ingebert Eskeland og Maria Kristiane, f. Riis Johannesen.
112	<i>Evanger</i> , Jacob. VI.	Evanger 21 okt. 1913	Skomaker Anders Jacobsen Evanger og Kirsti, f. Bjørgås.
113	<i>Evensen</i> , Jens Ingebret. Pr.	Oslo 5 nov. 1917	Grosserer Jens Evensen og Hanna Marie Victoria, f. Bjærkås.
114	<i>Fagerli</i> , Randi Synnøve. Pr.	Oslo 22 okt. 1912	Formann Trygve Engelhardt Fagerlid og Helene Gustava, f. Westby.
115	<i>Fauske</i> , Konrad Johannes. KG.	Strinda 23 mai 1915	Bestyrer Ludvig Fauske og Cecilie, f. Espeland.
116	<i>Fearnley</i> , Ragnhild Sverdrup. Pr.	Mosjøen 29 des. 1916	† Dr. Arild Fearnley og Ragnhild, f. Sverdrup.
117	<i>Finne</i> , Sigrun. Pr.	Bergen 8 april 1901	† Direktør Sigurd Andresen og † Caspara, f. Sommerschild.
118	<i>Fjeldstad</i> , Reidar. Pr.	Ringsaker 19 aug. 1910	† Verkseier Nils Fjeldstad og Karoline, f. Bekke.
119	<i>Flaarønning</i> , Anders. Pr.	Flå 20 feb. 1916	Garver Ola Flaarønning og Anna, f. Øien.
120	<i>Flaattedal</i> , Lajla Aud Friis. O.	Oslo 9 feb. 1918	† Overtollkontrollør Julius Flaattedal og Aagot, f. Friis.
121	<i>Flaatten</i> , Else. Tb.	Ramnes 29 jan. 1917	Bankdirektør Olav Flaatten og Julie, f. Seip.
122	<i>Fleischer</i> , Thomas Konow. T.	Meråker 23 mai 1918	Direktør August Konow Fleischer og Reidun, f. Øverland.
123	<i>Florelius</i> , Christian Frederick Ørtenholm. Pr.	Oslo 3 mars 1917	Grosserer Sven Ørtenholm Florelius og Sigrid Jeanette, f. Gullicksen.
124	<i>Flornes</i> , Valgjerd. Ta.	Kr.sund N 3 mai 1916	Lærer Hans Sæverin Flornes og Olina, f. Sævereide.
125	<i>Fløde</i> , John Normann. Pr.	Bergen 8 des. 1917	Kaptein Johan Gustav Fløde og Martha Vilhelmine, f. Myren.
126	<i>Fløttum</i> , Ole Sivertsen. Va.	Singsås 6 mai 1910	Kårmann Sivert Jensen Fløttum og Berit, f. Vollumsmo.
127	<i>Follesøy</i> , Einar Gustav. B.	Askøy 2 nov. 1915	Fiskehandler Rasmus Martinussen Follesøy og Rakel Paulina, f. Andreassen.
128	<i>Formo</i> , Solveig. D.	Drammen 19 april 1917	Maskinsetter Einar Pedersen Formo og Thora, f. Pedersen.
129	<i>Forum</i> , Åsta. D.	Strømsgodset 18 jan. 1917	Lærer Kristian Forum og Gudrun, f. Tonning.
130			

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
131	<i>Fossum</i> , Kirsten. F.	Oslo 15 jan. 1917	Sekretær Haldor Eugen Fossum og Gunborg, f. Hauge.
132	<i>Fredheim</i> , Hans Johannes. Hd.	Skjeberg 3 nov. 1916	Baneformann Johan Severin Fredheim og Maren Hansine, f. Elvestad.
133	<i>Freng</i> , Berit. Pr.	Ullern 3 april 1917	Tannlæge Johannes Freng og Ingrid, f. Helliesen.
134	<i>Fromholtz</i> , Paul Gerhard. Fi.	Gloppen 7 okt. 1917	Tannlæge Paul Theodor Fromholtz og Henny, f. Carstens.
135	<i>Frøner</i> , Odd Adler. Sb.	Fr.stad 17 aug. 1914	Sagarbeider Andreas Martinsen og Ragna, f. Syversen.
136	<i>Frøseth</i> , Åsta. O.	Kolvereid 1 juni 1916	Lærer Gudmund Frøseth og Jakobie Jørgine, f. Skage.
137	<i>Frøyland</i> , Tore. Pr.	Lista 1 mars 1916	Skibsfører Theodor Frøyland og Helga, f. Johnsen.
138	<i>Furberg</i> , Sigmund. Sl.	Nord-Frøya 12 sept. 1908	† Gårdbruker John Furberg og Hilda, f. Pettersen.
139	<i>Gaard</i> , Olav Andreas. Pr.	Skåre 30 nov. 1917	Gårdbruker Endre Mathias Helgesen Gaard og Eli Konstanse, f. Lindøe.
140	<i>Gabrielsen</i> , Trond David. Pr.	Tromsø 9 sept. 1916	† Kjøbmann David Gabrielsen og Jenny, f. Johannesen.
141	<i>Garder</i> , Per Gabriel. Pr.	Fet 8 okt. 1915	† Sersjant Peder Sigurd Garder og Gunda, f. Tveter.
142	<i>Garmann</i> , Jørgen Johan Langeland. B.	Laksevåg 23 des. 1915	Kontrollør Jørgen Johan Langeland Garmann og Jørgine, f. Grøneng.
143	<i>Gaulen</i> , Sigrid Marie. B.	Bergen 31 des. 1914	Skibskaptein Ingolf Gaulen og Christine, f. Hauge.
144	<i>Gausdal</i> , Lars Petter. Va.	Ålesund 24 jan. 1916	Kjøbmann Lars Oscar Gausdal og Olava, f. Hole.
145	<i>Gerhardt</i> , Rolf Gottlieb. Sb.	Sarpsborg 4 sept. 1916	Konditor Adolf Ernst Gerhardt og Sigrid Antonie, f. Andersen.
146	<i>Getz</i> , Liv Ragnhild. F.	Oslo 15 feb. 1918	H.r.advokat Eyvind Getz og Lucie Ragnhild, f. Norgren.
147	<i>Gillebo</i> , Kåre. Pr.	V. Aker 4 mai 1909	Lærer Olaus Gillebo og Elise, f. Furuberg.
148	<i>Gimnes</i> , Rønnaug. H.	Opdal 3 april 1917	Lærer Einar Kristian Gimnes og Marit, f. Rolvsjord.
149	<i>Gimse</i> , Olaug. Od.	Rakkestad 4 sept. 1914	Lærer Jon Gimse og Ingeborg, f. Hepsø.
150	<i>Gislerud</i> , Gunhild. R.	Flå 24 aug. 1915	Gårdbruker Svein Gislerud og Kristi, f. Vold.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Eloved-karakter	Gymnastikk	
131	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	M	M	M		M	M	M	M	T	M		
132	T	Ng	M	T	M	M	T	M	M	M		M	M	M	T	T	M	M	
133	Ng*	Ng	Ng	M	Ng	M	T	T	T	Ng		T	T	T	T	T	Ng		
134	T	T	T	Mtl	T	M	T	M	M	M		T	T	T	T	T	T	M	
135	T	T	T	Ng	Ng	T	M	T	Ng	Ng		M	M	M	T	Ng	T	frt	
136	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	M		T	M	T	M	T	T		
137	Ng	T	Ng	T	T	M	T	T	T	T		T	M	T	M	M	T	M	
138	T	T	Ng	Ng	M	Ng	T	T	T	T		M	T	T	T	T	T	frt	
139	T	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	M		T	M	T	Ng	M	T	Ng	
140	T	Ng	Ng	T	T*	T	T	Ng	T	Ng		Ng	Ng	Ng	T	T	fr	Ng	frt
141	T	T	Ng	M	Ng	T	T	T	M	T		M	M	M	T	T	T	frt	
142	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T		T	T	M	M	Ng	T	M	
143	Ng	T	T	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T		Ng	T	M	T	Ng	Ng		
144	Ng	T	Ng	T	Ng*	T	T	T	Ng	T		T	T	T	Ng	T	T	M	
145	Ng	Ng	T	Ng	M	M	M	M	M	M		M	M	T	M	M	M	M	
146	M	M	M	S	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	S		
147	T	T	Ng	T	Ng	Ng	M	T	Ng	T		Ng	T	T	M	Ng	Ng	T	
148	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	M	T	T	Ng	T		T	M	T	T	M	T		
149	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	M		T	M	T	M	T	T		
150	T	T	T	M	T	M	M	M	M	T		M	M	T	M	M	M		

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
151	<i>Gjems-Onstad, Olaf-Andreas. O.</i>	Oslo 26 juli 1918	Departementssekretær Olaf Andreas Gjems-Onstad og Aagot, f. Urbye.
152	<i>Gjestland, Sidsel. B.</i>	Hop 26 des. 1916	Disponent Birger Gjestland og Helga, f. Stoltz.
153	<i>Gjone, Gunnar. H.</i>	Elverum 13 okt. 1917	Overlærer Thoralf Gjone og Julie, f. Henriksen.
154	<i>Glimme, Gudny Milzow. Ta.</i>	Bergen 3 nov. 1916	Lagerarbeider Lars Olai Glimme og Ingeborg Theodora, f. Tollefsen.
155	<i>Gottschalk, Per. F.</i>	Oslo 5 des. 1916	† Annonsefaktor Aage Johan Peder Gottschalk og Martha Kristine, f. Hansen.
156	<i>Gran, Bjarne Sigurd. Fb.</i>	Oslo 23 feb. 1918	Disponent Anton Gran og Signe Marie, f. Nordlie.
157	<i>Granvin, Svanhild. Gj.</i>	Gjøvik 24 nov. 1916	† Lærer Johan Granvin og Ragnhild, f. Hole.
158	<i>Gravrok, Åse Johanne. Od.</i>	Orkanger 26 nov. 1917	Ingeniør John Hjalmar Gravrok og Kari, f. Åmodt.
159	<i>Gregersen, Eva. KS.</i>	Kr.sand S 20 feb. 1917	† Disponent Johan Emanuel Gregersen og Ingrid, f. Schøpp.
160	<i>Grimstad, Harald. M.</i>	Frei 8 feb. 1915	Lærer Anders Grimstad og Marie Karoline, f. Forsnes.
161	<i>Grip, Olav Arild. Pr.</i>	Aure 30 sept. 1914	Lærer Ole P. Grip og Anne, f. Nielsen.
162	<i>Grosberg, Ivar. H.</i>	Stange 21 des. 1915	Forsorgsforstander Johan Ivarsen Grosberg og Ingeborg Otilie, f. Granberg.
163	<i>Grotheim, Tora. Pr.</i>	Vaagaa 1 mars 1915	Lærer Karl Grotheim og Kari, f. Schau.
164	<i>Grønlien, Odd Jørgen Olafsen. VI.</i>	Voss 20 mars 1915	Lektor Nils Oddson Grønlien og Hjørdis, f. Olafsen.
165	<i>Gulbrandsen, Andreas Lie. KG.</i>	Brevik 25 aug. 1909	Kaptein Oluf Adolf Gulbrandsen og Maren, f. Gjeruldsen.
166	<i>Gulbrandsen, Per Olav Busch. O.</i>	Oslo 7 juli 1915	Kontormann Brynjulf Gunnar Gulbrandsen og Hardis Bergliot, f. Busch.
167	<i>Guldahl, Arne. Pr.</i>	Oslo 28 april 1907	† Apoteker Einar Guldahl og Therese Eugenie, f. Weng.
168	<i>Guldberg, Joachim. Pr.</i>	Bruvik 26 des. 1906	Sløidlærer Jakob Guldberg og Kari, f. Johannesen.
169	<i>Gullichsen, Ella Antonie. Pr.</i>	Oslo 19 aug. 1911	Typograf Gustav Gullichsen og Betsy Helena, f. Ludvigsen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
151	Ng	T	M	Ng	T	T	T	T	M	M		T	M	M	M	M	T	T
152	T	T	T	T	T	T	M	M	T	T		M	M	T	M	T	T	
153	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
154	T	Ng	M	Ng	T	T	T	M	T	M		T	T	T	M	T	T	
155	Ng	Ng	T	T	Ng	M	M	M	M	M		M	T	T	T	M	T	T
156	M	M	M	T	Ng	M	M	M	T	M		M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
157	T	T	T	M	T	T	T	M	M	T		T	T	M	T	M	T	
158	T	T	T	T	Ng	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
159	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	M		T	M	T	T	M	T	
160	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
161	M	M	T	T	Ng	M	T	M	T	M		T	Ng	Ng	M	T	T	T
162	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
163	T	M	Ng	Ng	* Ng	M	M	Ng	Ik	<i>fr</i>		Ng <i>fr</i>	Ng	T	T	M	Ng	
164	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T		Ng	M	M	M	T	T	M
165	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	T	M	<i>frt</i>
166	Ng	T	Ng	Ng	T	M	T	M	T	M		M	M	M	M	M	T	M
167	Ng	Ng	Ng	T	Ng	<i>fr</i> T	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>		<i>fr</i> T	M	<i>fr</i>	<i>fr</i> Ng	<i>fr</i>		<i>fr</i> Rgl. §42
168	T	T	M	M	M	<i>fr</i>	M	Ng	M	Ng		<i>fr</i> Ng	M	M	<i>fr</i>	M	T	<i>frt</i>
169	Ng	Ng	Ng	<i>fr</i>	T	M	T	Ng	T	Ng		<i>fr</i>	T	Ng	Ng	T	Ng	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
170	<i>Gundersen, Arnulf</i> Julian Ask. F.	Oslo 7 feb. 1918	Agent Nils Gustav Gundersen og Hilda Julie, f. Christoffersen.
171	<i>Gundersen, Else Johanne.</i> Pr.	Ås 7 aug. 1917	Gårdbruker Johan Gundersen og Anne Elisabeth, f. Mårud.
172	<i>Gundersen, Ragnhild.</i> Pr.	Ås 22 nov. 1915	Gårdbruker Johan Gundersen og Anne Elisabeth, f. Mårud.
173	<i>Gundhus, Odd.</i> O.	Bærum 19 feb. 1916	† Departementssekretær Andreas Pedersen Gundhus og Borg-hild Elisabeth, f. Schøyen.
174	<i>Gunnerød, Agathe</i> Gudbjørg. Ak.	Oslo 5 mai 1917	Fortoller Leon Gunnerød og Kristine, f. Johnsen.
175	<i>Gustavsen, Harry</i> Anker. Sb.	Sarpsborg 26 sept. 1911	Arbeider Ole Georg Gustavsen og Anna Mathilde, f. Vadheim.
176	<i>Guthe, Else</i> Margrethe. Pr.	Jeløy 24 sept. 1915	Direktør Ludvig Bernhard Guthe og Solveig, f. Stub.
177	<i>Guthormsen, Alfred</i> Nils. R.	Oslo 2 jan. 1915	Fylkesskogmester Julius Wilhelm Guthormsen og Ågot, f. Selmer.
178			
179	<i>Haaland, Hans.</i> Sy.	Bergen 10 april 1917	† Prosektor Magnus Haaland og Margit, f. Ruud.
180	<i>Haanes, Ruth.</i> R.	Steinkjer 28 jan. 1917	Hotelleier Julius Alfred Haanes og Halgerd, f. Bernhardsen.
181	<i>Haanshus, Ellen</i> Lajla. O.	Tinn 5 okt. 1916	Skibsfører Ole Andreas Haanshus og Edel Ursula Nathalie, f. Skarning.
182	<i>Haasted, Margrete</i> Sofie. F.	Oslo 21 april 1918	† Læge Karl Joachim Haasted og † Margrethe Susanne, f. Svanøe.
183	<i>Haavardsholm, Hjørdis.</i> B.	Brønnøysund 2 juli 1915	† Provisor Haavard Haavardsholm og Sigrid, f. Falk Larsen.
184	<i>Hafstad, Karl.</i> Pr.	Trondheim 3 mars 1915	† Jernbanevokter Nils Hafstad og Olga, f. Kvam.
185	<i>Hagemann, Anders</i> Fredrik. Tb.	Larvik 3 jan. 1917	O.r.sakfører Sigurd Hagemann og Ester Schiøt, f. Larsen.
186	<i>Hagen, Mildrid.</i> E.	Åmot, Østerdalen 12 des. 1915	Kjøbmann Hans Hagen og Olga, f. Wethal.
187	<i>Hagen, Signe</i> Sylvia. KS.	Oddernes 24 juni 1916	Lektor Søren Martinus Hagen og Dagny Amanda, f. Sørensen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
170	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T		T	T	T	T	Ng	T	M
171	T	T	T	T	T	Ng	M	T	M	T		Ng	M	T	Ng	M	T	
172	M	T	M	T	M	T	M	T	M	M		T	T	T	fr	T	M	
173	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T		M	M	M	T	M	T	T
174	T	Ng	M	Ng	M	M	M	M	M	M		M	M	M	T	M	M	
175	T	Ng	T	M	Ng	T	M	M	T	M		M	M	T	M	T	T	M
176	T	T	M	Mtl	Ng	T	M	T	fr	T		fr	T	M	Ng	T	T	
177	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng		M	M	M	M	M	T	M
178																		
179	T	T	T	T	T	T	M	M	M	M		T	T	M	M	M	M	M
180	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
181	M	T	T	Ng	Ng	T	T	M	T	T		T	T	T	M	T	T	
182	T	T	M	Ng	T	M	M	M	M	M		M	T	M	M	T	M	
183	T	T	M	Ng	T	Ng	M	T	T	T		Ng	M	T	T	T	T	
184	T	T	M	M	T	T	M	T	T	T		T	M	T	T	T	T	M
185	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
186	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	M		T	M	T	M	T	T	
187	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M		M	M	T	M	M	M	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
188	Hagen, Ølla Erika. Pr.	Holmsbu 20 april 1912	Gårdbruker Ole Hagen og Erikka, f. Hansen-Flater.
189	Hagland, Marit Elise. S.	Haugesund 15 okt. 1917	Tollopsynsmann Jon Mathias Hagland og Signe Marie, f. Kolstø.
190	Hall, Hans Peter Werner. Gl.	Ådal 2 aug. 1916	Ingeniør Michael Hall og Leonore, f. Børresen.
191	Halle, Elisabeth Koren. KG.	Nesodden 10 juli 1917	Oberstløytnant Einar Halle og Susanne, f. Koren.
192	Halsteinsen, Anne-Jorun Halstein. M.	Rindarøy, Nord-Aukra 27 april 1917	Kjøbmann Sigvald Halstensen og Hanna Elisabeth, f. Hjelde.
193	Halsteinslid, Sverre Halvdan. Pr.	Eid 9 okt. 1914	Gårdbruker Arne Halsteinslid og Oline, f. Halsteinslid.
194	Halvorsen, Gerd Helene. Sb.	Sarpsborg 6 mars 1916	Kasserer Harald Halvorsen og Harriet, f. Ellingsen Lindvik.
195	Halvorsen, Gudmund. Pr.	Våler, Solør 21 des. 1912	Gårdbruker Carl Halvorsen og Ragna, f. Kværnes.
196	Halvorsen, Karen Aagot. Sb.	Oslo 2 des. 1916	Halvard Andreas Halvorsen og Aagot Mary, f. Pedersen.
197	Halvorsen, Peter Gabriel. B.	Bergen 1 juni 1916	Inspektør Leif Halvorsen og Ragnhild, f. Danielsen.
198	Halvorsrud, Sigmund Juul Herman. Sb.	Øymark 9 des. 1915	Gårdbruker Ivar Halvorsrud og Marit, f. Frigstad.
199	Hamre, Lars. Fi.	Granvin 23 jan. 1912	Gårdbruker Mons Hamre og Anna, f. Jordahl.
200	Hangård, Olav Petter. E.	Brandval 17 aug. 1914	Gårdbruker Birger Richard Hangård og Bertha Karoline, f. Roverud.
201	Hansen, Henry Sigfred. Ta.	Bergen 14 nov. 1916	Stuert Henrik Johan Hansen og Olga Amalie, f. Larsen.
202	Hansen, Rønnaug Anni. O.	Oslo 11 sept. 1917	Jernbaneformann Ludvig Hansen og Bertha Amalie, f. Ruud.
203	Hansen, Sverre Kristian. Sb.	Sarpsborg 19 nov. 1916	Blikkenslagermester Hans Kristian Hansen og Olga Emilie, f. Kristiansen.
204	Hanssen, Rolf Myhre. KG.	Oslo 17 des. 1916	Revisor Hans Myhre Hanssen og Alette, f. Hagtvedt.
205	Hanssen, Vigdis Bull. Sk.	Skien 9 des. 1916	Disponent Leif Bull Hanssen og Benny, f. Landem.
206	Hanssen, Øyvind. Ho.	Landvik 18 aug. 1917	Baker Anders Olevinius Hanssen og Inga, f. Petersen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
188	T	Ng	Ng	Mtl	T	T	T	T	M	M		Ng	Ng	T	T	T	T	
189	T	Ng	T	M	T	T	T	T	T	Ng		T	M	T	T	T	T	<i>frt</i>
190	T	Ng	T	T	Ng	T	T	T	M	T		T	T	M	M	T	T	M
191	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T		T	T	Ng	T	M	T	
192	Ng	T	Ng	Mtl	Ng	M	T	M	M	M		M	M	M	M	T	T	
193	Ng	T	T	Ng	T	T	M	T	M	M		Ng	M	T	M	Ng	T	T
194	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	M	M	T	T		M	M	T	T	M	T	
195	T	M	Ng	T	Ng	T	Ng	M	Ng	Ng		T	Ng	M	M	Ng	T	T
196	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M	M	M		M	M	T	M	M	M	
197	T	T	M	Ng	T	M	M	M	M	M		T	M	M	M	T	M	T
198	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
199	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	S	T
200	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
201	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M		M	M	T	M	M	M	T
202	T	T	Ng	T	T	M	M	M	T	T		M	T	T	T	M	T	
203	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M		M	M	T	T	M	M	M
204	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	M
205	T	Ng	T	Ng	T	M	M	M	M	M		T	T	T	T	T	T	
206	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
207	<i>Haram, Petter Bjarne.</i> Fi.	Haram 30 april 1914	Gårdbruker Bernt P. Haram og Petrine, f. Ulla.
208	<i>Harboe, Marianne.</i> O.	Torrskog, Sverige	Forstmester Johan Henrik Har- boe og Anna Maria Amalia,
209	<i>Hartvig, Inger-Johanne.</i> F.	Oslo 6 sept. 1917	Vannverkschef Jens Hartvig og Hulda Sofie, f. Stokstad.
210			
211	<i>Hassel, Annette</i> Schwencke. Pr.	Oslo 26 feb. 1918	Forretningsmann Petter Hassel og Magdalena Birgitte, f Schwencke.
212	<i>Hassel, Wenche.</i> Fb.	Oslo 27 april 1918	O.r.sakfører Rolf Hassel og Nini, f. Rohde.
213	<i>Hauge, Elisa.</i> S.	Stavanger 3 mars 1913	Revisor Sven Martinius Hauge og Elen Maria, f. Søiland.
214	<i>Haugen, Birger.</i> Fb.	Tromø 15 feb. 1916	Lærer Johan Gustav Haugen og Johanne Mathilde, f. Knudsen.
215	<i>Haugseth, John.</i> Tb.	Aker 20 jan. 1917	Overløge Kristian Haugseth og Ingebjørg, f. Nilssen.
216	<i>Haugsgjerd, Sigurd.</i> Pr.	Valestrand 22 okt. 1910	Skomaker Søren Reinertsen og Martha, f. Haugsgjerd.
217	<i>Haugstveit, Nils.</i> Vl.	Bergen 5 april 1914	† Byggingssnekker Ole Haugs- tveit og † Bertine, f. Hanstvedt.
218	<i>Haukenæs, Thorolf</i> Arve. B.	Bergen 7 feb. 1917	Skattefoged Einar Albert Hauke- næs og Hanna, f. Tordal.
219	<i>Hedemark, Ella Gerda.</i> O.	Oslo 13 april 1918	Handelsgartner Albert Hedemark og Inga Dorthea, f. Renberg.
220	<i>Heieraas, Inger.</i> Sl.	Trondheim 26 des. 1916	Lensmann Nils Heieraas og Margrethe, f. Hofstad.
221	<i>Heldal, Halldor.</i> D.	Skånevik 5 feb. 1918	Sogneprest Olav Heldal og Anna Maria, f. Helgesen.
222	<i>Heldal, Signe.</i> Pr.	Skånevik 24 des. 1914	Sogneprest Olav Heldal og Anna Maria, f. Helgesen.
223	<i>Heli, Sonja Kristine.</i> Fb.	Oslo 10 juli 1916	Ingeniør Olav Heli og Anna Karoline, f. Lødingen.
224	<i>Hellesylt, Lars Olav.</i> Vl.	Odda 16 juli 1916	Arbeider Jørgen Hellesylt og Anna, f. Turtengen.
225	<i>Hermansen, Halfdan.</i> Ho.	Hurum 28 mai 1918	Smed Petter Hermansen og Kari, f. Rosseland.
226	<i>Hermansen, Peder</i> Gunvald. Pr.	Eidskog 6 jan. 1910	† Landhandler Gunerius Her- mansen og Maren Pauline, f. Fjeld.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemf m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
207	Ng	T	Ng	M	T	M	M	T	T	T		T	M	M	T	M	T	T
208	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M	M		M	T	T	M	T	M	
209	T	Ng	T	T	Ng	T	T	M	T	T		T	T	T	T	T	T	
210																		
211	T	T	Ng	T	Ng	T	M	T	<i>fr</i>	Ng		Ng	M	T	T	T	T	
212	T	T	M	Ng	T	M	M	M	M	T		M	M	T	T	M	M	
213	Ng	Ng	M	Ng	T	T	T	T	T	Ng		Ng	T	T	T	Ng	T	
214	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	S	M
215	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T		T	T	T	T	T	T	M
216	M	T	Ng	Mtl	T	<i>fr</i>	T	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>		<i>fr</i>	T	T	<i>fr</i>	<i>fr</i>		Ng Rgl. § 42
217	T	Ng	T	Ng	Ng	T	M	T	M	T		Ng	M	M	M	T	T	T
218	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T		T	M	T	T	M	T	T
219	Ng	T	M	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
220	T	M	T	Ng	T	M	M	M	M	T		M	M	T	M	M	M	
221	M	M	T	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	T	T	M	T
222	T	M	T	Mtl	Ng	M	T	M	T	T		T	M	M	T	Ng	T	
223	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T		T	M	T	T	T	T	
224	T	T	T	Ng	T	M	M	M	T	Ng		M	M	M	M	T	T	M
225	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
226	T	T	T	M	M	T	M	T	M	Ng		M	M	M	M	M	M	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
227	Hesla, Ole Askvig. Hd.	S. Land 31 mai 1917	Sogneprest John Hesla og Gyda Olivia, f. Askvig.
228	Hesla, Reidunn Karo- line. Hd.	S. Land 5 juni 1915	Sogneprest John Hesla og Gyda Olivia, f. Askvig.
229	Hesselberg, Knut Sverre. F.	Oslo 29 april 1918	Dr med. Trygve Hesselberg og Randi Elisabeth, f. Duborgh.
230	Heyerdahl, Anton. Pr.	Oslo 25 sept. 1918	H.r.advokat Bernt Anton Heyer- dahl og Ada, f. Stephanson.
231	Hiller, Petter. Sl.	Gravvik 23 juni 1913	Lærer Ingebrigt Hiller og Sigrid, f. Finne.
232	Hillestad, Arne. Pr.	Våle 6 sept. 1916	Gårdbruker Torvald Abraham- sen Hillestad og Olava, f. Lindseth.
233	Hilstad, Olav. Od.	Meldal 29 juni 1913	Lærer Ole Hilstad og Berit, f. Hilstad.
234	Hiorth, Gerd. Pr.	Askvoll 1 jan. 1918	Skibsfører Hans Heyerdal Hiorth og Olivia, f. Pettersen.
235	Hoås, Bjarne. T.	Trondheim 19 sept. 1915	Jernbanekontorist Bortinus Hoås og Anne, f. Ingstad.
236	Hobæk, Martin Andreas. Sk.	Gjerpén 14 mai 1916	Kjøbmann Nils Hobæk og Marta Andrea, f. Bjaaland.
237	Hoel, Arvid. Sy.	Bergen 5 mars 1916	Maskinist Jacob Johannes Hoel og Christine Larsine, f. Frant- zen.
238	Hoff, Åse Margrete. Tb.	Nøtterøy 27 des. 1916	Fylkeskontorist Anton Hoff og Anna, f. Bøe.
239	Hofstad, Agnes Oline. Sl.	Sparbu 24 april 1915	Lærer Lars Ditlev Hofstad og Julie, f. Stavrum.
240	Holm, Jorid. Sl.	Sparbu 31 mars 1914	Gårdbruker Hilmar Holm og † Bergljot, f. Rannem.
241	Holm, Knut Urdal. Pr.	Aker 23 mai 1918	Disponent Per Holm og Helene- Marie, f. Aanensen.
242	Holm, Toralv. Sb.	Jeløy 22 sept. 1913	† Redaktør Andreas Hansen Holm og † Hilma Theodora, f. Nohre.
243	Holmen, Tor. O.	Bærum 20 juni 1916	Gårdbruker Johan Ludvig Han- sen Holmen og Thora, f. Frogner.
244	Holte, Leiv Sofus. KS.	Kr.sand S 16 juli 1917	Kontorchef Tønnes Holte og Tonny, f. Syvertsen.
245	Hope, Harald Johan- nessen. Pr.	Lindås 30 juni 1913	† Gårdbruker Johannes Olsen Hope og Randine, f. Hosteland.
246	Hornslie, Åse Karo- line. Gj.	S. Land 1 aug. 1917	† Skogeier Georg Hornslie og † Annie, f. Hornslie.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
227	T	Ng	T	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
228	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T	T	M		T	M	M	T	T	T	
229	T	T	Ng	Ng	T	T	T	M	Ng	T		M	M	M	T	T	T	<i>frt</i>
230	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	M	M	T	T	Ng		M	T	T	M	M	T	T
231	T	M	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	T		T	M	T	M	Ng	T	T
232	T	T	M	M	T	M	M	M	T	T		M	M	M	T	T	M	<i>frt</i>
233	T	M	T	T	Ng	M	M	M	M	T		M	M	M	M	M	M	M
234	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T		M	M	M	T	T	T	
235	M	M	M	T	M	M	M	T	M	M		M	M	M	M	M	M	M
236	T	Ng	T	T	T	M	M	T	T	M		M	M	T	T	M	M	M
237	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
238	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
239	T	Ng	Ng	Ng	Ng	M	T	T	M	M		M	M	M	M	M	T	
240	T	M	Ng	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	T	M	
241	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	Ng		Ng	M	Ng	T	Ng	Ng	T
242	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M		T	M	M	T	M	M	M
243	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
244	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	T	T	T	M	M
245	Ng	Ng		Mtl	T	T	T	M	M	Ng	Ng	Ng	M	T	Ng	Ng	Ng	<i>frt</i>
246	T	T	T	Ng	Ng	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
247			
248	<i>Hougen, Helene Marie. Ri.</i>	Oslo 18 des. 1917	Byråchef Ernst Fredrik Hougen og Otilia Antonie Blumenthal, f. Henriksen.
249	<i>Hovda, Jon Leidulv. Ro.</i>	Eide 18. mai 1913	Fylkesskolebestyrer Jon Hovda og Lena Gustava, f. Foss.
250	<i>Hovda, Jostein. S.</i>	Eidanger 24 mai 1915	Lærer Johannes Hovda og Eli, f. Kleppa.
251	<i>Hovden, Svein. VI.</i>	Bykle 13 mars 1915	Gårdbruker Ketil Sveinson Hovden og Torbjørg, f. Breine.
252	<i>Hovik, Kjersti. Sl.</i>	Otterøy 31 mai 1916	Lærer Johan Petter Hovik og Lovise Otelie, f. Beisvåg.
253	<i>Hovland, Lars. Fi.</i>	Kyrkjebø 27 feb. 1917	Gårdbruker Ola N. Hovland og Gudrun, f. Ramsli.
254	<i>Hovland, Olav. Ta</i>	Bergen 20 juni 1916	Kjøbmann Olav Nilsen Hovland og Kristine, f. Knudsen.
255	<i>Husås, Halvor. E.</i>	Kviteseid 13 feb. 1916	Gårdbruker Halvor Husås og Anne Halvorsdtr.
256	<i>Huse, Kirsten. H.</i>	Furnes 10 sept. 1915	Gårdbruker Kristian Huse og † Hella, f. Olsen.
257	<i>Huse, Ragnar. D.</i>	Skoger 27 jan. 1917	Lærer Rasmus Huse og Olga, f. Hauglund.
258	<i>Husstad, Per Thorbjørn. Tr.</i>	Tromsø 19 feb. 1916	† Agent Peder Thorbjørn Husstad og Gunda Marie, f. Fredriksen.
259	<i>Hustad, Sigfrid Anna. VI.</i>	Sandvollan 13 juni 1916	† Gårdbruker Ole Sivert Hustad og Anna Sofie, f. Bjerkan.
260	<i>Hutchinson, Ada-Margrete. Fb.</i>	Oslo 26 okt. 1917	Avdelingschef Charles Hutchinson og Ada, f. Smith.
261	<i>Hvam, Lars. Tb.</i>	Tønsberg 30 juni 1915	Kontorchef Lars Hvam og Maren, f. Isaksen.
262	<i>Høstmark, Arne. Ta.</i>	Bergen 23 juni 1917	† Overlærer ingeniør Sverre Høstmark og Mette Malene, f. Hillestad.
263	<i>Høva, Ola. VI.</i>	Nesbyen, Hallingdal 8 aug. 1915	Lensmann Johannes Høva og Turi, f. Opsahl.
264			
265	<i>Irgens, Hanne Lise. Fb.</i>	Stavanger 3 april 1917	Ingeniør Hartvig Irgens og Kristine Elisabeth, f. Prebensen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tillægsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norskt	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
247																		
248	T	T	M	M	T	T	M	T	M	M		T	T	T	T	M	M	
249	M	M	T	M	Ng	M	M	T	T	M		Ng	M	T	M	T	T	Ng
250	T	T	T	Ng	Ng	M	T	T	T	T		T	M	M	M	T	T	M
251	T	T	T	M	M	T	T	T	T	Ng		M	M	T	T	M	T	T
252	T	M	Ng	Ng	T	M	M	M	M	T		M	M	M	M	M	M	
253	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
254	T	T	T	T	M	T	M	M	T	M		M	M	M	M	M	M	M
255	T	Ng	Ng	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	T
256	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M		T	T	M	M	M	M	
257	M	T	M	T	T	M	M	M	M	M		M	M	T	M	M	M	M
258	Ng	Ng	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	T	M	M	Ng
259	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M		T	M	M	M	M	M	
260	T	T	T	Ng	Ng	M	M	M	T	T		T	T	T	M	M	T	
261	M	T	T	Ng	Ng	M	T	M	T	T		M	M	T	T	Ng	T	frt
262	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M		M	M	M	M	M	T	T
263	Ng	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T		Ng	T	T	T	T	T	frt
264																		
265	T	T	Ng	Ng	Ng	M	T	M	M	T		M	M	M	T	M	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
266	<i>Isaksen</i> , Karl Sneltvedt. Sk.	Gjerp 3 mars 1916	Gårdbruker Isak Bertheus Isaksen og Laura Mathilde, f. Larsen Løberg.
267	<i>Jacobsen</i> , Borghild. S.	Stavanger 14 april 1916	Skibskaptein Jakob Elias Jacobsen og Kristiane, f. Inglestad.
268	<i>Jacobsen</i> , Gunvor. S.	Stavanger 21 jan. 1918	Lektor Svend Bernhard Jacobsen og Ingeborg Marie, f. Godal.
269	<i>Jensen</i> , Edel Marie. Kv.	Oslo 10 jan. 1912	Stasjonsmester Hartvig Johan Jensen og Martha, f. Lilleåsen.
270	<i>Jensen</i> , Martin Alexander Kloster. R.	Norderhov 23 feb. 1917	Bankbokholder Alf Engebret Jensen og Ida Wilhelmine Kathrine, f. Kloster.
271	<i>Jensen</i> , Wencke. KS.	Bergen 18 juni 1916	Verkmester Øvind Henrik Jensen og Gudrun, f. Langfeldt.
272	<i>Jenssen</i> , Bergljot Johanne Elster. O.	Norddal 18 feb. 1916	Skogforvalter Fredrik Elster Jenssen og Aslaug Hedvig, f. Skancke.
273	<i>Jenssen</i> , Jens Johan. Od.	Hemnes 18 des. 1916	Redaktør Jens Johan Jenssen og Johanna, f. Høines.
274	<i>Jevnaker</i> , Kaare. H.	Løten 15 feb. 1916	Gårdbruker Karl Kristoffersen Jevnaker og Hilda, f. Karterud.
275	<i>Johannessen</i> , Gerd Wathne. Sy.	Bergen 18 des. 1816	Kjøbmann Karl Severin Johannessen og Dina, f. Wathne.
276	<i>Johansen</i> , Arne Hybert. Pr.	Skåtøy 13 mars 1917	Fabrikkarbeider Torbjørn Johannessen og Helga Kristiane, f. Pettersen.
277	<i>Johansen</i> , Arthur. B.	Bergen 29 mars 1917	† Styrmann Arthur Sigfred Johansen og Petra, f. Midthjell.
278	<i>Johansen</i> , Astrid. Ak.	Oslo 22 okt. 1916	Drosjeeier Karl Ludvig Johansen og † Magda Karoline, f. Magnussen.
279	<i>Johansen</i> , Bjarne Conrad. KG.	Nes 12 sept. 1915	Gullsmed Oscar Johansen og Karen Emilie, f. Myhre.
280	<i>Johansen</i> , Gerd. O.	Oslo 3 mai 1917	Kjøbmann Carl Johan Johansen og Petra Marie, f. Risvik.
281			
282	<i>Johansen</i> , Kari. Va.	Sandnessjøen 26 des. 1914	Skibsfører Lorentz Johan Johansen og Ranveig, f. Ingebrigtsen.
283	<i>Johansen</i> , Marit Eugenie. Sb.	Sarpsborg 17 nov. 1916	Politibetjent Johannes Johansen og Jenny Otilie, f. Hansen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Føved-karakter	Gymnastikk
266	T	Ng	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	T
267	T	T	M	Ng	T	T	M	T	T	T		Ng	T	M	M	T	T	
268	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T		T	T	M	M	M	T	
269	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	S	
270	T	T	M	T	T	T	M	M	M	M		T	T	T	M	T	M	M
271	Ng	Ng fr	T	T	T	T	M	M	T	M		M	M	Ng	T	T	T	
272	T	T	Ng	T	Ng	T	T	M	T	T		T	T	T	T	T	T	
273	M	M	M	Ng	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
274	M	M	M	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
275	T	Ng	T	T	Ng	T	M	M	M	M		Ng	M	M	M	T	T	
276	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M		T	M	M	T	M	M	T
277	T	T	T	M	Ng	M	T	M	M	T		M	M	M	M	T	T	T
278	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	Ng		T	T	M	T	M	T	
279	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	S	T
280	Ng	Ng	T	T	Ng	M	T	M	M	T		T	T	T	M	T	T	
281																		
282	Ng	Ng	Ng	T	Ng	M	T	M	T	T		T	T	T	T	T	T	
283	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M	T	M		M	M	T	T	T	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
284	<i>Johnsen, Elsa Margrethe.</i> Hd.	Halden 17 nov. 1916	† Chauffør Frantz Johnsen og Selma, f. Anderson.
285	<i>Johnsen, Gunnar.</i> KG.	Kr.sand S. 2 okt. 1914	Verksmester Jens Alberth Johnsen og Anna-Chatrine, f. Olsen.
286	<i>Johnsen, Tor Helliesen.</i> Pr.	Stavanger 22 nov. 1915	† Kjøbmann Bjarne Johnsen og Herdis, f. Helliesen.
287	<i>Johnsen, Øivind.</i> Ta.	Nes, Romerike 25 april 1918	Overlærer Sverre Gerhard Johnsen og Margit, f. Rønning.
288	<i>Johnson, Karin Espolin.</i> F.	Oslo 15 aug. 1916	Postfullmektig Gisle Espolin Johnson og Borghild Louisa, f. Traagstad.
289	<i>Jones, Spencer Norman.</i> Fb.	Oslo 25 juni 1916	† Misjonær Spencer Jones og Agnes Mary, f. Iversen.
290	<i>Julsrud, Else Hjordis.</i> H.	Tynset 29 sept. 1915	Stasjonsmester Kristian Hansen Julsrud og Ingeborg Erika, f. Herstad.
291	<i>Juulsen, Olea Irene</i> Lund. Fb.	Oslo 16 juni 1916	Kjemigraf Øivind Olaf Juulsen og Mathilde, f. Lund.
292	<i>Jørgensen, Alf Martin.</i> Fb.	Oslo 20 okt. 1917	Kelner Hans Arthur Jørgensen og Johanne Karine, f. Eriksen.
293	<i>Jørgensen, Arthur Olaf</i> Johs. Pr.	Sande, Vestfold 26 aug. 1904	Mekaniker Andreas Julius Jørgensen og Julie Marie, f. Holtan.
294	<i>Jørgensen, Einar Hol-</i> tan. Pr.	Berger, Vestfold 30 des. 1908	Mekaniker Andreas Julius Jørgensen og Julie Marie, f. Holtan.
295	<i>Jørgensen, Ingjerd He-</i> len Johanne. D.	Drammen 14 aug. 1917	Ingeniør Thoralf Kristian Jørgensen og Aslaug, f. Storheim.
296	<i>Jørstad, Theodora.</i> Od.	Frol 24 nov. 1916	Gårdbruker Johan Jørstad og Margot, f. Sakshaug.
297	<i>Kaas, Ada Skjelderup.</i> Ri.	Oslo 3 nov. 1917	H.r.advokat Carl Kaas og Gunbjørg, f. Bjørnsgaard.
298			
299	<i>Kiær, Ruth.</i> KG.	Changsha, Hunan, Kina 7 april 1918	† Misjonær Nicolai Kiær og Mabel Ruth, f. Hoy.
300	<i>Kjeldstad, Olav.</i> Pr.	Selbu 30 des. 1906	Fanejunker Kristen Kjeldstad og Sigrd, f. Setsås.
301	<i>Kjerpeseth, Sverre.</i> Va.	Hadsel 22 sept. 1914	Lærer Andreas Kjerpeseth og Jenny Charlotte, f. Jørgensen.
302	<i>Kjølmoen, Kaare.</i> Sl.	Oslo 19 april 1910	Stasjonsmester Johan Kjølmoen og Anne, f. Holmen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Matematikk	Biologi	Hoved-karakter	Gymnastikk
284	Ng	M	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
285	Ng	Ng		Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T	M	M	Ng	T	<i>frt</i>	<i>Ng</i>
286	T	Ng	Ng	Ng	T	T	M	T	M	Ng		Ik	Ng	Ng	<i>fr</i>	T	Ng	<i>fr</i>
287	T	T	T	T	T	T	M	M	M	M		M	T	M	M	M	M	M
288	T	T	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	M		T	T	T	M	T	T	
289	Ng	T	T	Ng	Ng	M	T	M	T	T		M	M	M	M	T	T	T
290	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M		T	M	M	M	M	M	
291	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T		T	M	M	T	T	T	
292	Ng	Ng	M	T	T	T	T	T	T	M		T	M	T	M	M	T	M
293	T	T	Ng	Ng	Mtl	<i>fr</i>	Ng	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>		<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ng	<i>fr</i>	Rgl. § 42
294	Ng	T	Ng	Mtl	T	M	M	T	<i>fr</i>	T		<i>fr</i>	M	T	Ng	T	T	M
295	T	Ng	M	M	T	M	M	T	M	T		M	T	T	T	M	M	
296	T	T	T	Ng	Ng	T	M	T	M	Ng		T	M	M	T	M	T	
297	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	M	T	T		T	M	T	T	M	T	
298																		
299	T	T	T	M	T	M	T	M	M	T		T	M	Ng	T	M	T	
300	<i>frt</i>	<i>frt</i>	Ng	T	Ng	<i>frt</i>	M	T	T	Ng		<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M	T		<i>frt</i>
301	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T		M	M	T	T	T	T	T
302	T	T	Ng	Mtl	T	T	T	M	T	T		T	M	M	T	Ng	M	M

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
303	<i>Kleiberg, Tormod Sverre. Hs.</i>	Haugesund 18 jan. 1916	Kjøbmann Johannes Kleiberg og Stina, f. Kvindesland.
304	<i>Kleveland, Arne. KG.</i>	Vegusdal 31 des. 1908	Lærer Knut Kleveland og † Gjert-rud Ådnesdatter.
305	<i>Kloumann, Ales Margrethe. Ak.</i>	Ø. Aker 4 aug. 1916	Læge Frithjof Wilhelm Kloumann, og Ales Margrethe, f. Kjoss.
306			
307	<i>Knudsen, Ivar Hansteen. O.</i>	Solum 23 des. 1912	Trelastmåler Olaf Knudsen og † Mathilde, f. Hagen.
308	<i>Kobro, Karen Sybilla. O.</i>	Haugesund 10 aug. 1916	Sorenskriver Jens Isak de Lange Kobro og Susanne Kristine, f. Arnesen.
309	<i>Komnæs Hans. Pr.</i>	Moss 29 april 1917	O.r.sakfører Karl Johan Komnæs og Christine Sophie, f. Aass.
310	<i>Koren, Johanne Abigail. O.</i>	Oslo 4 april 1917	† Redaktør Eivind Koren og Randi, f. Steen.
311	<i>Koteng, Guttorm. Od.</i>	Lurøy 26 feb. 1913	Lærer Elias Koteng og Elevine, f. Johansen.
312	<i>Kristiansen, Arne. G.</i>	Oslo 29 mars 1917	Lærer Olav Kristiansen og Marthe Marie, f. Andersen.
313			
314	<i>v. Krogh-Fladmark, Ingri. F.</i>	Oslo 6 juli 1918	Overlærer Wilhelm v. Krogh-Fladmark og Bjergljot, f. Henriksen.
315	<i>Krogstad, Egil Mauritz Grande. T.</i>	Trondheim 5 aug. 1914	Overkonduktør John Krogstad og Grete Olava, f. Grande.
316	<i>Krohn, Ingrid Christie. O.</i>	Hønefoss 6 aug. 1917	Professor Ivar Trygve Krohn og Ellen, f. Christie.
317	<i>Kroken, Magne Dagfinn. Va.</i>	Volda 24 april 1915	Kjøbmann Johan Anders Kroken og Marie, f. Sannes.
318	<i>Kvale, Sigrid. Gj.</i>	Ø. Toten 14 mai 1916	Livsforsikringsinspektør Eivind Kvale og Ingrid, f. Berge.
319	<i>Kvalheim, Johannes Birger. Ta.</i>	Bergen 3 febr. 1915	Smed Kornelius Johan Kvalheim og Sofie, f. Knudsen.
320	<i>Kvalstad, Brede. H.</i>	Fræna, Romsdal 9 feb. 1915	† Lærer Konrad Gerhard Kvalstad og Beret Marie, f. Malme.
321	<i>Kvalvaag, Leiv Sigvard. Od.</i>	Tingvoll 12 feb. 1916	Gårdbruker Lars O. Kvalvaag og Sigrid, f. Engdal.

Nr.	Norsk hovedstilt	Norsk tilleggsstilt	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
303	Ng	Ng	T	Ng	T	T	Ng	T	Ng	T		T	T	Ng	T	Ng	T	M
304	M	T	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	Ng	Ng		M	Ng	T	T	T	T	T
305	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng		T	T	T	T	T	Ng	
306																		
307	M	Ng	T	Ng	Ng	M	T	M	T	M		T	T	Ng	M	T	T	<i>frt</i>
308	T	Ng	T	Ng	Ng	T	T	M	T	T		T	M	M	M	T	T	
309	Ng	Ng	T	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ng	Ng	<i>fr</i>	<i>fr</i>		<i>fr</i>	Ng	Ng	<i>fr</i>	<i>fr</i>		<i>frt</i> Rgl. § 42
310	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	Ng		Ng	T	T	T	T	Ng	
311	T	T	Ng	T	Ng	M	M	M	M	T		M	M	T	M	M	T	M
312	Ng	Ng	T	Ng	M	M	T	M	M	T		T	T	T	T	Ng	T	<i>frt</i>
313																		
314	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	
315	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T		T	M	T	M	T	T	M
316	T	Ng	M	Ng	Ng	M	T	M	M	T		T	M	T	T	T	T	
317	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	M		T	T	T	M	T	T	M
318	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		T	M	M	M	M	M	
319	T	T	T	M	T	M	T	M	T	T		M	M	M	M	T	M	T
320	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	T		M	M	T	T	T	T	M
321	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	M	T	T		M	T	T	M	T	T	M

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
322	<i>Kvam</i> , Eystein. Od.	Melhus 21 febr. 1916	Gårdbruker Lars Kvam og Ingeborg, f. Søberg.
323	<i>Kvamme</i> , Torvald Martin. Pr.	Selje 13 sept. 1890	Lærer Z. Kvamme og † Ragnhild, f. Torstensen.
324	<i>Kværk</i> , Gunnar Fredrik. D.	Drammen 13 jan. 1917	Formann Johannes Kværk og Gudrun, f. Wium.
325	<i>Lånkan</i> , Elise. Sl.	Sparbu 24 des. 1913	Gårdbruker Johan Lunkan og Eleonora f. Lunkan.
326	<i>Lånkan</i> , Petra. Sl.	Sparbu 2 jan. 1912	Gårdbruker Johan Lunkan og Eleonora f. Lunkan.
327	<i>Lagergren</i> , Bjarne. Harald. S.	Sandnes 31 des. 1916	Vevemester Oscar Herman Lagergren og Johanne Amalie, f. Lohmann.
328	<i>Lande</i> , Tor. Ho.	Bygland 25 sept. 1914	Lærer Eivind Lande og Gunvor, f. Lauvdal.
329	<i>Landmark</i> , Johan Theodor. Ri.	Oslo 6 juni 1917	Ingeniør Gustav Adolf Landmark og Elna Augusta, f. Erichsen.
330	<i>Langfeldt</i> , Dagny. KS.	Oslo 14 des. 1916	Grosserer Lars Langfeldt og Margit Ingeborg, f. Mathisen.
331	<i>Larsen</i> , Berit Viddal. Ta.	Bergen 26 feb. 1916	Disponent Leif Gunerius Larsen og Tora Marie, f. Viddal.
332	<i>Larsen</i> , Eivind Ludvig. KG.	Sande, Vestfold 20 mars 1917	Kjøbmann Ludvig Larsen og Emma Johanne, f. Hansen.
333	<i>Larsen</i> , Harald. Ta.	Bergen 11 feb. 1917	Varemegler Harald Larsen og † Charlotte Johanne Juliane, f. Larsen.
334	<i>Larsen</i> , Sigurd Frimann. Pr.	Bergen 7 feb. 1913	† Inspektør Johan Larsen og Christine, f. Christensen.
335	<i>Larssen</i> , Anne Helene. H.	Holmestrand 20 juni 1916	Tannlæge Harald Larssen og Bergljot, f. Sterud.
336	<i>Larssen</i> , Gunnvor Louise. E.	Sørvanger 17 mars 1911	Lærer Peder Anton Larssen og Margit, f. Thorkildsen.
337	<i>Larssen</i> , Randi. D.	Drammen 1 feb. 1917	† Skipsreder Bernt Eliassen Larssen og Ingeborg Nanna, f. Bache.
338	<i>Leinås</i> , Konrad. H.	Løten 27 mai 1913	Småbruker Erik Langøren og Kersti, f. Hanstad.
339	<i>Leine</i> , Nils. Pr.	Vang, Valdres 29 mai 1907	Gårdbruker Ole Leine og Marit, f. Nordland.
340	<i>Leschly</i> , Peter Melchior Bockmann. F.	Sandefjord 26 jan. 1918	Kaptein Abraham Gundellus Leschly og Hanna Ingerda, f. Mogensen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
322	T	T	T	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
323	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M	Ng	M	<i>frt</i>	M	M	M	M		<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	M	Ng		<i>frt</i>
324	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
325	T	T	Ng*	Ng	Ng	M	M	M	T	T		M	M	M	M	M	T	
326	T	M	T	Ng	Ng	M	T	T	T	T		M	T	M	M	T	T	
327	T	Ng	M	M	M	M	M	M	M	T		T	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
328	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	T	M	M	M	M
329	M	Ng	Ng	T	T	T	T	M	T	M		T	M	T	M	T	T	<i>frt</i>
330	Ng	T	T	T	T	M	T	M	T	M		M	M	T	M	M	M	
331	Ng*	T	T	M	T	T	M	M	M	M		T	T	M	M	T	T	
332	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
333	T	T	Ng	Ng	T	T	T	M	M	T		T	T	M	T	T	T	T
334	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	M	T		M	M	T	M	T	T	T
335	T	T	Ng	T	Ng	M	M	M	M	T		T	M	T	M	M	T	
336	T	T	T	Mtl	T	T	T	T	T	T		T	M	M	M	T	T	
337	Ng	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T		M	T	M	M	T	T	
338	T	T	M	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
339	<i>frt</i>	<i>frt</i>	Ng	T	Ng	<i>frt</i>	Ik	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ng		<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>fr</i>	T		<i>frt</i> Rgl. §42
340	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T		T	M	T	T	Ng	T	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
341	Lie, Dagny. KG.	Oslo 8 feb. 1915	† Gårdbruker Karl Vilhelm Johnsen Lie og † Sille Johanne Pedersdtr.
342	Lied, Solveig Elisabeth. O.	Trondheim 22 juli 1915	Opsynsmann Hans Rasmus Ast-rup Lied og Mathilde, f. An-dresen.
343	Liljedahl, Edvard. Fi.	Vik, Sogn 30 april 1916	Gårdbruker Thormod Liljedahl Marta, f. Stokkebø.
344			
345	Lillo, Kari. G.	V. Aker 18 juli 1917	Gårdbruker Carl Fredrik Carlsen Lillo og Carrie Margit, f. Stang.
346	Lindseth, Else Marie. Pr.	Hof, Jarlsberg 2 jan. 1918	Gårdbruker Ole Jakobsen Lindseth og Margit, f. Stokke.
347	Lindseth, Esten Opland. Sl.	Ankenes 18 feb. 1917	Kvartermester Elias Mondrad Lindseth og Borghild Aminda, f. Opland.
348	Lindseth, Ole O.	Nes, Hallingdal 3 feb. 1917	Fengselsvaktmester Julius Hartvig Larsen Lindseth og Ingeborg, f. Østberg.
349	Ljosland, Gunnar. Ho.	Hornnes 12 juli 1914	Snekker Lars Petersen Ljosland og Ingrid, f. Dåsvatn.
350	Lund, Kirsten Ilse. Fi.	Kopervik 23 juni 1917	Skomaker Olav Lund og Ragna Maria Margrethe, f. Hammer.
351	Lunde, Sigurd. S.	Stavanger 27 april 1916	Møbelhandler Eilert Svendsen Lunde og Wilhelmine, f. Samuelsen.
352	Lundsten, Osvald Jo-hannes. Gj.	Ø. Toten 5 jan. 1916	Kontorfullmektig Johan Lundsten og Ida, f. Kauserud.
353	Lühr, Rut. O.	Stavanger 12 april 1917	Ingeniør Christian Holm Haneborg Lühr og Johanne, f. Eyde Berg.
354	Løkke, Ola Thoralf Øistein. Pr.	Soon 2 mars 1905	Skreddermester Ole Løkke og Hanna, f. Johannessen.
355	Lønnum, Gudrun Oline. Sl.	Sparbu 7 juni 1916	Gårdbruker Ole Eleseus Lønnum og Gyda Leonora, f. Lein.
356	Løset, Bjarne. Od.	Singsås 24 mars 1913	Telegrafist Ole Norvik og Berit, f. Løset.
357	Løvdal, Aase. Ro.	Kråkstad 13 april 1916	Stasjonsmester Peder Andreas Løvdal og Dagmar Othilie, f. Hansen.
358	Løvik, Alv. Sy.	Bergen 23 april 1916	Lærer Andreas Løvik og Mar-tine, f. Moulund.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
341	T	T	Ng	T	T	M	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	
342	T	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	T	Ng	T		T	T	T	T	T	T	
343	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	T
344																		
345	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	M	M	T		T	M	T	T	T	T	
346	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M		M	T	T	M	T	M	
347	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M		T	T	M	M	M	M	M
348	T	T	T	M	T	T	T	M	T	T		T	M	M	T	M	T	T
349	T	M	T	T	M	M	M	M	M	T		M	M	M	M	T	M	<i>frt</i>
350	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
351	T	M	M	M	T	T	M	M	M	M		M	M	M	M	T	M	M
352	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
353	M	Ng	T	T	Ng	M	T	M	M	T		M	M	M	M	M	M	
354	<i>frt</i>	<i>frt</i>	Ng	T	Ng	<i>frt</i>	T	T	T	<i>fr</i>		<i>frt</i>	<i>frt</i>	<i>frt</i>	T	T		<i>frt</i>
355	T	Ng	T	M	T	M	M	M	M	M		M	M	T	T	M	M	
356	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	T		T	T	M	M	T	T	M
357	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	Ng	T		T	M	M	M	T	T	
358	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
359	<i>Maalsnes</i> , Jensine. Fi.	Førde 22 jan. 1917	Dyrlæge Michael Maalsnes og Sigrid, f. Husum.
360	<i>Maastad</i> , Ellen Marie. Hd.	Halden 7 okt. 1916	Kjøbinann Johan Maastad og Signe, f. Andersen.
361	<i>Madsen</i> , Mads. Pr.	Oslo 29 nov. 1908	Desinfektør Hans Kristian Madsen og Laura, f. Skjønby.
362	<i>Madsen</i> , Magda Stoltz. B.	Bergen 3 jan. 1917	Dr. med. Stephan Tschudi Madsen og Aagot, f. Stoltz.
363	<i>Magelssen</i> , Inger-Marie. Ri.	Oslo 29 sept. 1916	Assuransedirektør Rolf Magelssen og Ellen, f. Stephansen.
364	<i>Magelssen</i> , Sverre. KG.	Vågan 8 mars 1918	† Sogneprest Wilhelm Christian Magelssen og Sigrid, f. Rynning.
365	<i>Magerøy</i> , Hallvard. Va.	Borgund 15 jan. 1916	Lærer Nils Magerøy og Sofia, f. Apeland.
366	<i>Magistad</i> , Inger Aagot. O.	V. Slidre 14 feb. 1917	Kjøbmann John Magistad og Gjertrud, f. Jorstad.
367	<i>Magnussen</i> , Malvin. D.	Bergen 30 okt. 1915	Tekstilarbeider Magnus Magnussen og Samueline Arnesdtr.
368			
369	<i>Markhus</i> , Olav. E.	Fjellberg 24 feb. 1915	Skoledirektør Knut Markhus og Amalie, f. Jacobsen.
370	<i>Marstrander</i> , Astrid Jervell. R.	Sauherad 26 des. 1916	† Ingeniørgeolog Rolf Marstrander og Astrid, f. Jervell.
371	<i>Marstrander</i> , Carl Johan Sverdrup. Fb.	Oslo 25 juni 1915	Lektor Finn Marstrander og Helga Sigrid Therese, f. Børresen.
372	<i>Martinsen</i> , Einar. KG.	Hvaler 18 okt. 1911	Kjøbmann Jens Martinsen og Helene Sofie, f. Johansen.
373	<i>Mathiesen</i> , Sigmund Olavsson. D.	Drammen 3 nov. 1916	Bokholder Olav Mathiesen og Hanna Lovise, f. Johanssen.
374	<i>Matre</i> , Olav Aasmund. Sy.	Masfjorden 16 mars 1915	Opsynsmann Karl Olai Matre og Agathe, f. Kalhovde.
375	<i>Mehn-Andersen</i> , Ole Tobias. Pr.	Bergen 14 okt. 1915	Divisjonslæge Øvind Mehn-Andersen og Milda, f. Olsen.
376	<i>Melberg</i> , Serinius. Pr.	Stavanger 5 nov. 1913	† Handelsmann Bjørn Olsen Melberg og Ingeborg f. Risvold.
377	<i>Meyer</i> , Eleanor Marion. Ta.	Glasgow 15 aug. 1916	Sogneprest Bernhard Krogh Meyer og Frida, f. Vetlesen.
378	<i>Meyer</i> , Gerdt Hinrich Kroepelien. F.	V. Aker 24 nov. 1917	Ingeniør Finn Koller Meyer og Dagny Gran, f. Kroepelien.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latia	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved- karakter	Gymnastikk
359	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	T	M	M	
360	Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	
361	Ng	Ng	T	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	M	Ng	M	M	<i>frt</i>
362	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	T	M	
363	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	M	T	Ng		Ng	T	Ng	Ng	Ng	Ng	
364	T	T		Ng	T	M	M	M	T	M	Ng	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
365	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	S	<i>frt</i>
366	T	M	M	Ng	T	M	M	M	M	M		T	M	M	M	T	M	
367	Ng	T	M	T	M	T	M	M	M	M		M	M	T	T	M	M	M
368																		
369	T	M	T	Ng	Ng	T	T	T	Ng	Ng		T	T	T	T	T	T	M
370	T	T	T	M	T	M	M	M	M	T		M	M	M	M	M	M	
371	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	M		T	T	T	T	Ng	T	T
372	M	T	T	Ng	Ng	M	M	M	M	T		M	T	M	M	M	M	<i>frt</i>
373	Ng	T	S	Ng	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	T	M	<i>frt</i>
374	T	T	M	Ng	Ng	T	T	T	Ng	Ik		Ng	T	M	Ng	Ng	Ng	<i>frt</i>
375	T	Ng	Ng	Ng	Ng	M	T	M	Ng	Ng		T	T	T	M	Ng	T	T
376	T	T	T	Mtl	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ik		T	M	M	T	T		<i>frt</i> Rgl. §42
377	Ng	Ng	T	T	T	T	M	M	T	T		M	T	T	M	T	T	
378	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M		M	T	M	M	Ng	M	M

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
379	Meyer, John. KG.	Oslo 28 des. 1912	Overingeniør John Edward Martin Meyer og Signe, f. Dahl.
380	Michelsen, Elise Sofie Berven. Ta.	Bergen 6 feb. 1917	Revisor Johan Bernt Michelsen og Alvhilda. f. Berven.
381	Middelthon, Carsten. F.	Oslo 10 des. 1916	H.r.advokat Johan Schønning Middelthon og Marie-Louise, f. Petersen.
382	Mjaaland, Gunnar. KS.	Kr.sand S 20 sept. 1916	Lærer Tellef Mjaaland og Aagot, f. Folke.
383	Mjølunes, Olav. VI.	Finnøy 9 feb. 1915	Gårdbruker Olav Mjølunes og Anna, f. Landa.
384	Mjørud, Sverre. KG.	Oslo 26 feb. 1918	Prest Johannes Martinius Mjørud og Hjørdis Norunn Westbye, f. Thornæs.
385	Mohn, Inger Helene. H.	Hamar 16 mars 1916	Urmaker Kristian Mohn og Marta, f. Løfgren.
386	Molden, Helge. Pr.	Dale, Sønnefjord 28 nov. 1917	Distriktssløge Brede Molden og Sigrid, f. Skuggevik.
387	Moltke-Hansen, Aase. Ri.	Oslo 14 mai 1918	Adm. Direktør Leif Juel Moltke-Hansen og Torbjørg, f. Lindboe.
388	Monsen, Anne Theodora Gjertsen. S.	Stavanger 3 april 1916	Meierist Einar Monsen og Inger, f. Gjertsen.
389	Monsen, Berit. O.	Hamar 22 mars 1916	Statsråd Christian Fredrik Monsen og Aasta, f. Hansen.
390	Mortensen, Inger Marie. O.	Aker 21 des. 1916	Apoteker Morten Mortensen og Ragna, f. Torkildsen.
391	Mossin, Anne Beate. Ri.	Oslo 14 april 1918	O.r.sakfører Daniel Mossin og Birgit, f. Maartmann.
392	Mosstoul, Olav Mandt. E.	Sauherad 27 nov. 1914	Lærer Sveinung Mosstoul og Anne, f. Hagen.
393	Motland, Håkon Gerhard. S.	Hetland 25 april 1917	Handelsgartner Niels Andreas Halvorsen Motland og Anna, f. Tønnesen.
394	Mottré, Jens Ludvig Hafslund. R.	Steinkjer 4 sept. 1916	Skogforvalter Jens Marcus Mottré og Gudrun, f. Syvertsen.
395	Moum, Karen. Kv.	Kongsvinger 29 jan. 1917	Skolebestyrer Ole Hansen Moum og Karen, f. Gaardsmoen.
396	Mowinckel, Wencke Plytt. Ri.	Oslo 8 juni 1918	Professor Sigmund Mowinckel og Caroline Thorine, f. Simon- sen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Eloved- karakter	Gymnastikk
379	T	T		Ng	T	M	M	M	T	T	T	T	M	M	T	T	T	<i>frt</i>
380	T	Ng	T	Ng	M	T	M	T	T	T		Ng	T	T	T	Ng	T	
381	T	Ng	M	M	T	T	T	T	Ng	T		M	M	T	M	T	T	M
382	T	T	T	T	T	M	M	T	M	M		M	M	T	T	T	M	T
383	Ng	T	Ng	M	T	T	T	T	T	Ng		T	M	M	M	M	T	T
384	T	Ng	Ng	Ng	M	Ng	Ng	T	T	T		T	T	Ng	T	T	T	M
385	T	Ng	T	Ng	Ng	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
386	T	T	M	Ng	Ng	T	Ng	T	Ng	T		Ng	T	T	Ik	T	Ng	
387	Ng	Ng	M	T	T	T	M	T	T	T		Ng	T	Ng	T	T	T	
388	T	T	M	Ng	M	M	M	M	M	M		T	M	M	M	T	M	
389	M	T	M	T	T	M	M	M	M	T		M	M	M	M	M	M	
390	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
391	T	T	T	M	M	T	T	M	M	T		T	M	T	T	T	T	
392	T	M	T	M	M	M	T	M	M	M		M	T	M	M	M	M	T
393	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
394	Ng	Ng	T	Mtl	Ng	T	M	T	T	T		T	T	T	T	T	T	M
395	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
396	Ng	T	T	M	M	M	M	M	M	M		Ng	M	M	M	M	M	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
397	<i>Munthe-Kaas</i> , Ove. R.	V. Aker 16 aug. 1917	Kaptein Wilhelm Munthe-Kaas og Eva, f. Mathiesen.
398	<i>Myhre</i> , Arne Christopher. Fb.	Oslo 25 jan. 1918	H.r.advokat Georg Hoell Myhre og Agnes, f. Bergsland.
399	<i>Myhre</i> , Gerd. Ak.	Oslo 4 okt. 1915	Disponent Harald Johan Myhre og Hanna Dorothea, f. Søndresen.
400	<i>Myklegaard</i> , Ragna. Tb.	Tønsberg 24 juni 1916	Bankchef Jacob Myklegaard og Inger, f. Amundsen.
401	<i>Myrstad</i> , Arne Brynjulf. Sl.	Hyllestad 21 des. 1916	Prost Andreas Benoni Myrstad og Marie, f. Holm.
402	<i>Mæhlum</i> , Ella. Gj.	Vardal 6 april 1917	Bestyrer Olav Mæhlum og Asta Marie, f. Berntzen.
403	<i>Møinichen</i> , Helge. Hs.	Trondheim 2 des. 1916	Kystlos Johan Møinichen og Martha, f. Urbye.
404	<i>Møller</i> , Mally Falchenberg. T.	Kvikne 11 aug. 1916	Overingeniør Sverre Møller og Marie, f. Falchenberg.
405	<i>Mørck</i> , Arne Oskar. F.	Lørenskog 19 mai 1913	Montør Viktor Mørch og Mina, f. Johansen.
406	<i>Mørk</i> , Hans Georg. D.	Ø. Bærum 11 aug. 1917	Trafikkinspektør Einar Mørch og Ingeborg Margrethe, f. Blichfeldt.
407	<i>Mørk</i> , Odd. Fb.	Oslo 30 des. 1916	Ligningsfullmektig Nils Mørk Karlsen og Ragna, f. Nordby.
408	<i>Narud</i> , Ingeborg. H.	Trysil 25 juli 1916	Landbrukssekretær Johannes Narud og Martha, f. Rødssæteren.
409	<i>Narum</i> , Paula. E.	Kolbu 14 april 1916	† Gårdbruker Paul Davidsen Narum og Ragnhild, f. Rusten.
410	<i>Nielsen</i> , Anne-Sophie. F.	Oslo 13 juli 1917	Disponent Alf Nielsen og Kathrine, f. Heyerdahl.
411	<i>Nielsen</i> , Ragnhild Roscher. O.	Aker 25 sept. 1917	Major Ragnvald Roscher Nielsen og Anine Gunhilde, f. Tandberg.
412	<i>Nilssen</i> , Hans Olav Lind Anker. Pr.	Bergen 28 okt. 1915	Ingeniør Bernt Theodor Anker Nilssen og Olga Helene, f. Lind.
413	<i>Nord</i> , Sverre. Sl.	Horten 21 sept. 1914	Ingeniør Rasmus Sivertsen Nord og Synnøve, f. Nord.
414	<i>Nordang</i> , Einar Magnus. Va.	Hjørundfjord 5 aug. 1914	Gårdbruker Jakob Matias Johannesson Nordang og Johanne Marie, f. Furset.
415	<i>Nordberg</i> , Tora. O.	Lærdal 25 mars 1917	Lærer Erik Jarl Oskar Nordberg og Margit, f. Hovland.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
397	T	Ng	T	Mtl	T	M	M	M	M	T		M	Ng	T	T	T	T	frt
398	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T		T	T	T	M	M	T	M
399	Ng	Ng	Ng	M	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng		T	T	Ng	T	Ng	Ng	
400	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	T	M	M	
401	T	T	T	T	M	T	T	M	T	T		M	M	T	T	T	T	T
402	T	T	T	M	Ng	T	M	M	M	M		T	T	M	M	M	T	
403	T	T	T	T	M	T	T	T	M	M		T	T	T	M	M	M	T
404	Ng	Ng	T	Mtl	Ng	T	T	T	T	Ng		Ng	M	M	T	T	Ng	
405	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	Ng		T	T	T	T	T	Ng	frt
406	T	T	M	T	T	M	M	M	T	M		M	M	M	M	M	M	
407	T	T	T	T	M	M	M	T	T	M		M	T	T	M	T	M	M
408	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
409	T	Ng	Ng	Ng	T	M	T	T	M	M		T	T	T	M	T	T	
410	T	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T		T	T	T	Ng	T	T	
411	T	Ng	T	M	Ng	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
412	Ng	T	Ng	T	Ng	T	Ng	T	Ng	Ng		T	Ng	Ng	T	T	Ng	T
413	Ng	T	T	M	Ng	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
414	T	T	M	Mtl	T	M	M	M	M	M		M	M	T	M	Ng	T	M
415	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T		T	M	T	T	Ng	T	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
416	Nordgård, Karen Helene. R.	Skjeberg 16 aug. 1916	Stasjonsmester Kristian Edvard Nordgård og Gustava Mathilde, f. Ulberg.
417	Nordset, Gunnar. Pr.	Strinda 13 sept. 1912	Skolebestyrer Bernt Ludvig Nordset og † Jonetta, f. Lysklædt.
418	Nyberg, Erna Kirsten. KS.	Kr.sand S 23 sept. 1916	Gårdsbestyrer Nils Nyberg og Minda, f. Haugland.
419	Nybølet, Henry Anker. Sb.	Kråkerøy 10 feb. 1916	Ingeniør Karl Nybølet og Olga Josefine, f. Jørgensen.
420	Nyggård, Torleiv Johan. Ta.	Fana 10 juli 1916	Kjøbmann Olav Nyggård og Signe Caspara Konow, f. Knutsen.
421	Nystrøm, Hampus Huld. O.	Oddernes 15 jan. 1917	Radiobestyrer Einar Olav Nystrøm og Ulricka Eleonora, f. Jacobsen.
422	Nystu, Nils Bjarne. Pr.	Øvre Rendal 8 feb. 1914	Gårdbruker Sæming Nystue og Karen Nilsdatter.
423	Næs, Thor. Sb.	Stor-Elvdal 10 okt. 1915	Sogneprest Sigurd Næs og Birgit Helene, f. Mørch.
424	Næstby, Oddmunn. Va.	Saltdal 14 mai 1917	Kjøbmann Christian Alfred Næstby og Ida, f. Sandberg.
425	Oehme, Rolf. Ta.	Dresden 8 feb. 1918	Disponent Karl George Curt Oehme og Agnethe Friele, f. Faye.
426	Ofstad, Gunhild Henriethe. KG.	Santalistan 9 mai 1916	Generalsekretær Johan J. Ofstad og Ragna Elise, f. Nilssen.
427	Oftedal, Kristoffer. S.	Laohokow, Hupe, Kina 31 okt. 1915	Misjonær Christoffer Oftedal og Klara, f. Omland.
428	Olsen, Gunvor Laura Berg. H.	Hamar 1 mars 1916	Barbermester Olaf Olsen og Maren Berg, f. Fjettre.
429	Olsen, Marie Louise. KG.	Oslo 31 jan. 1918	Sekretær Peter Olsen og Louise, f. Holm.
430	Olsen, Olav Ørum. Hd.	Halden 14 mars 1917	Kjøbmann Johannes Olsen og Astrid Louise, f. Karlsen.
431	Olsen, Ole Kristian. Ak.	Oslo 30 april 1917	Tollopsynsman Oskar Johan Olsen og † Ingrid, f. Nilssen.
432	Olsen, Solveig. B.	Bergen 29 mai 1917	Ingeniør Birger Olsen og Margaretha, f. Sivertsen.
433	Omejer, Jan Nicolai Thorstein. Ri.	V. Aker 30 mai 1918	Kaptein Thor Odegard Omejer og Ester, f. Andresen.
434	Onstad, Jørgen. Gj.	Nord-Aurdal 9 aug. 1914	Distriktsdyrlæge Knut E. Onstad og Kari, f. Ringestad.
435	Opsetmoen, Gerd. E.	Lillehammer 12 april 1916	Stasjonsmester Anton Opsetmoen og Gerda, f. Berg.

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
436	<i>Osnes, Torbjørn. S.</i>	Stavanger 3 des. 1916	† Lagerarbeider Elias Torbjørnsen Osnes og Cecilie, f. Mæland.
437	<i>Ottesen, Øyvind Munthe. M.</i>	Kistrand 23 juni 1911	Distriktslæge Gustav Wasa Ottesen og Antonette Rebekka Aamot, f. Svendsen.
438	<i>Ottesen, Ole Birger. H.</i>	Lesja, 24 juli 1918	Lærer Bernt Martin Ottesen og Olga Johanne, f. Jonassen.
439	<i>Paulsen, Sverre. S.</i>	Stavanger 2 des. 1916	Bokbinder Gustav Paulsen og Serine Henrikke, f. Henriksen.
440	<i>Paxal, John Herman. Ri.</i>	Sarpsborg 27 okt. 1916	† Skibsfører Kristian Paxal Karl- sen og Gunda Therese Jose- fine, f. Krogstad.
441			
442	<i>Pedersen, Ivar Borg. O.</i>	Oslo 10 nov. 1917	Disponent Gustav Pedersen og Henrikke, f. Hansen.
443	<i>Pedersen, Marit Elisa- beth. O.</i>	Åmot 22 des. 1916	Disponent Olav Jacob Pedersen og Bergljot, f. Grindalen.
444	<i>Pedersen, Trygve Bergsland. Ks.</i>	Kr.sand S. 16 sept. 1915	Kjøbmann Jakob Georg Peder- sen og Inga Lovise, f. Lud- vigsen.
445	<i>Pedersen, Ulf. H.</i>	Elverum 1 sept. 1915	Kjøbmann Martin Pedersen og Inga, f. Sletengen.
446	<i>Petersen, Rolf. O.</i>	Oslo 3 aug. 1918	Bestyrer Christian August Peter- sen og Sofie Fredrikke, f. Tannberg.
447	<i>Pettersen, Dagfinn Jarl. T.</i>	Trondheim 8 feb. 1916	† Kontorist Andreas Margido Pettersen og Randi, f. Jo- hansen.
448	<i>Pettersen, Esther. Sk.</i>	Gjerpen 3 okt. 1916	Ekspeditør Rolf Arnold Osvald Pettersen og Borghild, f. Am- bjørnsen.
449	<i>Pettersen, Mildrid. T.</i>	Trondheim 17 jan. 1916	Skredder Oskar Ibenhardt Pet- tersen og Marie, f. Sandmo.
450	<i>Pettersen, Torbjørn. F.</i>	Trondheim 24 feb. 1918	Maskinmester Karl Stefanus Pettersen og Lydia Marie, f. Pettersen.
451	<i>Plesner, Agnes Louise. KG.</i>	Trondheim 12 okt. 1917	Grosserer Christian Hartvig Ples- ner og Inga, f. Christoffersen.
452	<i>Pleym, Odd. Od.</i>	Hemnes 8 des. 1917	Lenmann Gustav Pleym og Regina, f. Skofteland.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
416	T	Ng	T	M	Ng	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
417	T	T	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng	Ng		Ng	M	T	Ng	M	Ng	
418	Ng	T	T	M	T	M	T	T	T	M		M	T	Ng	T	T	T	
419	Ng	Ng	Ng	Ng	fr	T	T	Ng	Ng	Ng		M	M	Ng	T	Ng	Ng	T
420	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	T	T	T		T	T	T	M	T	T	frt
421	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	T
422	Ng	T	T	T	fr	Ng	T	fr	Ng	fr		T	T	Ng	Ng	T		T Rgl. §42
423	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	M	T	Ng	M		M	M	Ng	T	M	T	M
424	T	T	T	Mtl	Ng	M	M	M	Ng	M		T	M	M	M	T	T	M
425	T	T	T	Ng	M	T	M	T	T	T		T	M	M	M	T	T	Ng
426	T	T	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
427	T	T	Ng	Mtl	M	Ng	T	T	T	T		T	T	M	M	T	T	frt
428	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M		T	M	M	M	M	M	
429	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
430	M	M	M	M	T	M	T	M	M	M		T	M	T	M	M	M	M
431	T	Ng	Ng	M	T	T	T	M	M	T		T	M	M	T	T	T	M
432	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	
433	T	Ng	T	M	T	M	M	M	Ng	Ng		T	M	T	M	M	T	M
434	Ng	T	Ng	T	Ng	T	T	T	M	M		T	M	M	T	M	T	M
435	T	T	Ng	Ng	T	M	M	M	T	M		M	M	T	M	T	T	

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	I.at. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemj m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
436	T	T	T	M	T	T	M	M	M	M		T	M	M	M	M	M	M
437	Ng	M	Ng	Ng	Ng	M	Ng	T	T	T		Ng	T	M	T	T	T	<i>frt</i>
438	T	M	T	M	T	M	M	M	M	M		T	T	M	M	M	M	M
439	T	T	T	T	M	T	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	M
440	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
441																		
442	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T		T	M	T	T	T	T	Ng
443	Ng	Ng	Ng	M	M	T	T	M	M	T		T	M	M	M	M	T	
444	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M		M	T	M	M	T	M	<i>frt</i>
445	M	M	M	Ng	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
446	M	T	M	Ng	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	T	M	M
447	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng		T	M	Ng	T	T	T	M
448	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	M	M	M		T	M	T	M	T	T	
449	T	T	M	T	Ng	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
450	T	T	T	M	M	T	M	M	T	M		M	T	M	T	M	M	T
451	T	T		T	Ng	M	M	M	T	T	T	M	M	M	M	M	T	<i>frt</i>
452	M	T	T	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
453 454	<i>Prytz, Eva. D.</i>	Oslo 20 april 1917	Ingeniør Didrik Prytz og Ingeborg Astrid, f. Knutsen.
455	<i>Rånness, Helge Albert. Pr.</i>	Trondheim 2 juni 1915	Handelsreisende Albert M. Rånness og † Bergliot, f. Hammerås.
456	<i>Raknes, Karl Andreas. Hs.</i>	Haugesund 11 feb. 1917	Styrmann Karl Andreas Raknes og Ingeborg, f. Helgesen.
457	<i>Ramfjord, Marit. Fb.</i>	Oslo 9 juli 1917	Møbelfabrikant Halfdan Lind Ramfjord og Aagot Marie, f. Pedersen.
458	<i>Ramm, Louis Nicolay. Ri.</i>	Oslo 12 mars 1918	Redaktør Fredrik Ramm og Eva, f. With.
459	<i>Ramse, Sigrid. Ho.</i>	Tovdal 24 april 1915	Gårdbruker Olav N. Ramse og Sigrid, f. Ramse.
460	<i>Ramsli, Bjørn. B.</i>	Bergen 2 april 1916	Maskinformann Lars Ramsli og Ingeborg, f. Mikkelsen.
461	<i>Rasmussen, Lilly Mari. D.</i>	Drammen 15 mars 1917	Disponent Birger Rasmussen og Lilly, f. Bruusgaard.
462	<i>Rastad, Elsa. O.</i>	Oslo 1 feb. 1918	Forliksmann Ingvald Alexander Rastad og Sigrid, f. Hilton.
463	<i>Ravnaas, Torjus. KS.</i>	Iveland 3 nov. 1916	Kjøbmann Anders Torjusen Ravnaas og Guri, f. Hagen.
464	<i>Ree, Hilda. S.</i>	Stavanger 17 sept. 1916	Postpakkemester Hans Gabrielsen Ree og Berta, f. Torbjørnsen.
465	<i>Reigstad, Leif Harald. Pr.</i>	Bergen 24 feb. 1916	Postekspeditor Johan Reigstad og Bertha Johanne, f. Madsen.
466	<i>Reimers, Ole Kornbeck. Sy.</i>	Bergen 8 mai 1917	† Bucher Sigurd Reimers og Tonny, f. Lund.
467	<i>Riis, Per Næsheim. S.</i>	Stavanger 8 nov. 1916	Revisor Ragnvald Carl Riis og Ingeborg Marie, f. Næsheim.
468	<i>Rimestad, Søren. Ro.</i>	Nærbø 25 mai 1917	Gårdbruker Severin Rimestad og Theresia, f. Bjorland.
469	<i>Ringerud, Torleiv Wæthing. R.</i>	Ådal 3 juni 1917	Gårdbruker Ole Olsen Ringerud og Oline, f. Wæthing.
470	<i>Risnes, Anna Torbjørg. Pr.</i>	Kvinesdal 22 mars 1917	Lærer Anders Risnes og Metta Dorthea, f. Lund.
471	<i>Roaldset, John. Sb.</i>	Rolvsøy 12 juli 1916	Skolebestyrer Ole Johnsen Roaldset og Anna Oline, f. Huseby.
472	<i>Rode, Iver Holter. D.</i>	Lier 29 mars 1917	Driftsleder Iver Holter Rode og Elisabeth Ursula, f. Schwencke.

Nr.	Norsk hovedstilt	Norsk tilleggsstilt	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
453	Ng	Ng	T	T	Ng	M	T	T	M	T		T	M	M	M	T	T	
454																		
455	T	T	M	T	T	Ng	M	Ng	M	M		Ng	T	Ng	T	Ng	T	T
456	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	Ng		Ng	T	Ng	T	T	Ng	M
457	Ng	Ng	M	Ng	Ng	T	M	M	T	T		M	T	M	M	T	T	
458	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T	T		T	T	T	T	T	T	T
459	Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	M	T	Ng		T	M	T	T	T	T	
460	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	S	M
461	* Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T		Ng	M	T	T	T	T	
462	M	T	M	T	M	M	M	M	M	T		M	M	M	M	M	M	
463	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M		M	M	T	M	M	M	T
464	T	T	T	Ng	T	T	T	T	Ng	Ng		T	M	M	M	T	T	
465	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T	M	T	Ng		T	T	M	fr	Ng	T	T
466	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	T	M	T
467	M	M	M	M	S	M	M	M	M	M		T	M	M	M	M	S	M
468	M	M	S	S	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	S	T
469	T	T	Ng	M	T	T	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	T
470	M	M	M	S	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	S	
471	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	frt
472	T	T	T	Ng	Ng	M	T	T	Ng	T		M	M	T	M	T	T	M

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
473	<i>Rogndahl</i> , Gudrun. E.	Kenilworth, Montana, U. S. A. 22 feb. 1915	Gårdbruker Ole Rogndahl og Pauline, f. Stemdal.
474	<i>Rogne</i> , Olav. E.	Ø. Slidre 10 mars 1916	Gårdbruker Lars Eriksen Rogne og Guri f. Skattebu.
475	<i>Rojahn</i> , Astrid. Hs.	Haugesund 17 jan. 1917	Organist Ingarth Rojahn og Magnhild, f. Hauge.
476	<i>Rokne</i> , Mandrup Hjelt-nes. Vl.	Odda 1 april 1916	Bokholder Mads Rokne og Marta Margreta, f. Hjeltnes.
477	<i>Ross</i> , Ingeborg Cecilie. Ta.	Bergen 26 sept. 1916	† Dekorasjonsmaler Ludolf Ross og Ranveig Oline, f. Hæreid.
478	<i>Rua</i> , Borghild Schjong. Sk.	Norderhov 21 jan. 1917	Ingeniør Engebret Rua og Astrid Jeanette, f. Schjong.
479	<i>Rundberg</i> , Margrete. O.	Elverum 26 okt. 1917	Gårdbruker Kristian Rundberg og † Berthe, f. Foss.
480			
481	<i>Ryg</i> , Kjeld. Fi.	Gloppen 22 mars 1917	Hotelleier Christian Ryg og Brite, f. Skrede.
482	<i>Rød</i> , Ingrid. Tb.	Sandar 10 sept. 1917	Disponent Reidar Johannes Rød og Borghild, f. Amundsen.
483	<i>Røer</i> , Ambjørg Signe Hilda. F.	Oslo 7 nov. 1917	Grosserer Trygve Mathias Røer og Martha, f. Horn.
484	<i>Røkås</i> , Steinar. O.	Kongsberg 14 juni 1917	Forretningsfører Kristian Røk- aas og Karen, f. Moe.
485	<i>Rønneberg</i> , Otto Andreas. O.	Jeløy 4 okt. 1917	Direktør Georg Rønneberg og Margit, f. Holmen.
486	<i>Rønning</i> , Aud. Va.	Namsos 11 nov. 1916	Lærer Peter Rønning og Olga Therese, f. Engesvik.
487	<i>Rønnow</i> , Kirsten Constance Hanning. Fb.	Oslo 19 jan. 1918	† Cand. jur. Odd Rønnow og Borghild, f. Svendsen.
488	<i>Rørøsgaard</i> , Arne. S.	Vadsø 7 juni 1917	Skattefoged Olaf Rørøsgaard og Thora, f. Dahler.
489	<i>Sandberg</i> , Kari. H.	Oslo 1 des. 1917	Major Ole Rømer Aagaard Sand- berg og Mabel, f. Petterson.
490	<i>Sandberg</i> , Ole Rømer Ågård. F.	Hinna 31 mai 1918	Ingeniør Johannes Sandberg og Signe, f. Freng.
491			
492	<i>Sande</i> , Eivind. Fi.	Gaular 3 sept. 1916	Lærer Ole J. Sande og Dagmar f. Skagen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi n. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
473	T	M	T	T	M	T	M	M	M	M		T	M	M	M	M	M	
474	T	M	T	Ng	M	M	T	M	M	M		T	M	M	M	M	M	M
475	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M	M	M		T	M	T	M	M	T	
476	M	M	M	Ng	T	M	M	M	T	Ng		T	M	M	T	T	T	T
477	T	Ng	T	T	T	T	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
478	M	T	M	Mtl	Ng	M	M	M	M	T		T	M	T	T	T	T	
479	T	Ng	T	Ng	Ng	T	M	T	T	T		Ng	M	M	T	T	T	
480																		
481	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	T
482	T	T	T	Ng	T	T	T	M	M	M		T	T	M	T	T	T	
483	T	Ng	T	Ng	Ng	T	T	M	T	T		T	M	T	Ng	Ng	T	
484	T	Ng	Ng	T	T	T	M	T	Ng	T		T	T	T	T	T	T	frt
485	T	Ng	Ng	Ng	T	T	M	T	T	T		M	M	M	M	T	T	frt
486	T	T	T	T	T	T	M	M	T	T		T	M	T	M	T	T	
487	Ng	T	M	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
488	M	M	M	M	Ng	T	T	T	T	T		?	M	T	M	T	T	T
489	Ng	Ng	Ng	T	M	T	M	T	M	T		M	T	T	M	T	T	
490	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	T	M	M	M
491																		
492	T	T	T	Ng	T	M	M	T	M	M		M	M	T	T	T	M	Ng

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
493	<i>Sandem</i> , Svend. Pr.	N. Høland 26 okt. 1916	Gårdbruker Svend S. Sandem og Gundhild, f. Vennemo.
494	<i>Sandum</i> , Johanna Maria Høyer. KG.	Oslo 11 mars 1915	Forvalter Lars Sandum og Sigrid, f. Høyer.
495	<i>Saugstad</i> , Marie Louise. Sb.	Sarpsborg 21 feb. 1916	Kjøbmann Christian Mikkelsen Saugstad og Marie-Louise, f. Olsen.
496	<i>Schaanning</i> , Liv. O.	Egersund 30 mai 1916	O.r.sakfører Kristofer Hassel Schaanning og Louise, f. Hegermann.
497	<i>Schei</i> , Karl. Fb.	Oslo 14 feb. 1916	Apoteker Karl Ludvig Schei og Jenny, f. Schanche.
498	<i>Schjølberg-Henriksen</i> , Inger Margrethe. Ri.	Oslo 18 nov. 1917	Ingeniør Einar Schjølberg-Henriksen og Ragnhild Alette, f. Schrøder.
499	<i>Schneider</i> , Alfhild Hvistendahl. M.	Molde 16 juni 1917	O.r.sakfører Hans Jakob Sparre Schneider og Alfhild, f. Hvistendahl.
500	<i>Schwabe-Hansen</i> , Rosemarie. Fb.	Oslo 10 juni 1917	O.r.sakfører Detlev Emil Gottfried Schwabe-Hansen og Rosemarie, f. Holsti.
501	<i>Schwartz</i> , Berit Cathrine. F.	Kongsberg 30 mai 1918	Direktør Johan Jørgen Schwartz og Valborg Elise, f. Salvesen.
502	<i>Schweigaard</i> , Turi. O.	Bærum 7 mai 1917	† O.r.sakfører Anton Martin Schweigaard og Nana, f. Krohg.
503	<i>Schønberg</i> , Torborg Abelsæth. B.	Bergen 31 mai 1915	Agent Birger Schønberg og Torborg, f. Abelsæth.
504	<i>Schøne</i> , Reier Freurik. O.	Oslo 25 sept. 1917	Frisør Fredrik Gottlieb Schøne og Aagot Bergljot, f. Frøshaug.
505	<i>Sekkelsten</i> , Synnøve. Ak.	V. Aker 5 april 1917	Stasjonsmester Harald Sekkelsten og Ågot Kristine, f. Berntsberg.
506	<i>Seland</i> , Ragnhild. E.	Heddal 6 feb. 1914	Sogneprest Søren Seland og Anna, f. Dale.
507	<i>Selle</i> , Ole Andreas. Fi.	Bremnes 16 mars 1912	Gårdbruker Lars J. Selle og Martha, f. Halderaker.
508	<i>Serigstad</i> , Anne Margrete. Ro.	Time 2 feb. 1918	Fabrikkеier Jens Serigstad og Magda, f. Norheim.
509	<i>Sevaldson</i> , Dorothea Mathilde. O.	Jeløy 12 sept. 1917	Sogneprest Peter Carlsen Paaske Sevaldson og Astrid, f. Norgreen.
510	<i>Siem</i> , Jan Sigfus Matias. Od.	Borgund 1923 mai 16	Distriktslæge Jan Osvald Siem og Marit, f. Bolme.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
493	Ng	T	T	T	T	T	M	M	M	M		T	M	M	M	M	T	T
494	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
495	T	T	Ng	T	Ng	T	T	T	T	T		T	M	T	M	M	T	
496	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	M	T	T	M		M	M	T	M	T	T	
497	T	T	T	Ng	Ng	M	M	T	T	T		M	M	M	T	T	T	<i>frt</i>
498	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M		T	T	T	T	T	M	
499	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
500	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T		M	M	T	T	T	T	
501	M	T	T	Ng	T	M	T	M	M	T		T	M	M	M	T	T	
502	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	M	M	T		T	M	T	T	T	T	
503	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T		T	M	M	M	T	T	
504	T	T	T	Ng	T	T	T	M	T	T		T	M	T	M	M	T	<i>frt</i>
505	Ng	Ng	Ng	M	Ng	Ng	T	M	T	T		M	T	T	M	M	T	
506	T	M	Ng	M	T	M	T	M	T	T		M	M	M	M	T	T	
507	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
508	T	T	T	M	Ng	T	M	T	T	T		T	M	M	M	M	T	
509	Ng	Ng	Ng	M	T	T	T	M	M	T		T	M	T	M	M	T	
510	T	T	T	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	T

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
511	<i>Siggstedt</i> , Alf Ferdinand Arne. O.	Oslo 22 mai 1917	Jernbanefullmektig Carl Wilhelm Siggstedt og Aaste Margrete, f. Lund.
512	<i>Simonsen</i> , Elsa Rigmor. Ak.	Ø. Aker 6 okt. 1917	Handelsgartner Olaf Simonsen og Agnes, f. Knudsen.
513	<i>Siqveland</i> , Gunvald. Pr.	Stangaland 4 jan. 1912	Lensmann Olaf Siqveland og Sunniva Malene, f. Nygård.
514	<i>Skållveit</i> , Gerd. Pr.	Odda 25 juli 1913	Verksmester Lars Skållveit og Klara, f. Hovland.
515	<i>Skartum</i> , Inger Johanne. D.	Lier 28 juli 1917	Disponent Leonard Didrik Skartum og Marie, f. Ytrie.
516	<i>Skauge</i> , Finn. Sy.	Bergen 27 aug. 1916	Sløidreparatør Alfred Skauge og Kristine, f. Gjelsvik.
517	<i>Skeie</i> , Olav. Pr.	Bygland 30 sept. 1915	Lærer Olav T. Skeie og Margit, f. Lidtveit.
518	<i>Skillingstad</i> , Hjørdis Magdalene. Sb.	Oslo 25 mai 1916	Lærer Peder Elias Ebbesen Skillingstad og Bertha Sofie, f. Larsen.
519	<i>Skinnes</i> , Gunhild. R.	Krødsherrad 9 juni 1917	Gårdbruker Nils Skinnes og Maja, f. Skinnes.
520	<i>Skjælaaen</i> , Kari. Ta.	Bergen 21 des. 1916	Kjøbmann Mons Johan Skjælaaen og Marie Kristine, f. Larsen.
521	<i>Skjærven</i> , Johannes. Gj.	Ø. Bærum 1 juni 1915	† Stasjonsmester Knut Martin Skjærven og Inga, f. Søhol.
522	<i>Skogen</i> , Emilie. H.	Løten 4 sept. 1916	Handelsreisende Engebret Engebretsen Skogen og Emilie, f. Imset.
523	<i>Skogland</i> , Laura. Hs.	Haugesund 8 mai 1917	Skibsreder Hans Valdemar Skogland og Margit Kristine, f. Anfinsen.
524	<i>Skogstad</i> , Jon. Pr.	Singsås 6 des. 1911	† Gårdbruker Iver Hugås og Magli, f. Storneset.
525	<i>Skordal</i> , Asbjørn Johan. Pr.	Sogndal 2 april 1913	Dampskibsekspeditor Marcellus Reinhart Skordal og Johanne Fredrikke Marie, f. Fredriksen.
526	<i>Skrivervik</i> , Sverre. Fi.	Gloppen 21 jan. 1916	Løitnant Ole Skrivervik og Eili, f. Fjellestad.
527	<i>Skøien</i> , Ragnhild. R.	Hønefoss 10 mars 1916	Bankkasserer Gustav Sigvart Skøien og Karen Johanne, f. Pedersen.
528	<i>Slaattebræk</i> , Reidar. St.	Stavanger 22 sept. 1916	Vaktmester Ingvald Slaattebræk og Inga, f. Anda.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
511	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T		T	T	T	M	T	T	M
512	T	T	Ng	M	T	T	T	M	T	T		T	M	T	T	M	T	
513	Ng	Ng	T	Ng	fr	fr	M	fr	fr	fr		fr	M	Ng	fr	fr		T Rgl. § 42
514	T	T	T	T	Ng	M	M	M	T	T		M	M	M	M	T	T	
515	Ng	Ng	T	Mtl	Ng	M	M	T	T	T		M	T	Ng	T	Ng	T	
516	T	M	T	T	M	M	M	M	M	M		M	T	T	T	T	M	M
517	M	M	M	S	T	M	M	M	T	M		M	M	M	M	M	M	M
518	Ng	Ng	T	M	Ng	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
519	Ng	Ng	T	T	Ng	M	M	M	M	M		M	M	T	M	T	T	
520	Ng	T	T	T	T	M	M	T	M	M		M	T	T	M	T	M	
521	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	M	T		M	M	T	T	T	T	M
522	T	T	T	M	M	T	M	M	M	M		M	T	M	M	M	M	
523	Ng	Ng	M	T	T	M	M	M	M	M		T	T	T	M	T	T	
524	M	M	T	M	T	M	T	T	M	Ng		M	M	T	M	T	M	frt
525	T	T	T	Ng	Ng*	T	Ng	Ng	Ng	Ng		Ng	M	T	Ng	T	Ng	M
526	T	T	T	Ng	Ng	M	M	T	T	M		M	M	M	T	T	T	M
527	T	T	Ng	Ng	T	M	M	M	M	M		T	T	T	T	T	T	
528	T	T	T	Ng	Ng	T	T	T	T	Ng		Ng	T	T	T	Ng	Ng	T

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
529	<i>Smith, Inger. H.</i>	Oslo 15 febr. 1918	Prest Peter Lorenz de Ferry Smith og Magna, f. Kloumann.
530	<i>Solheim, Erling Peder. Pr.</i>	Davik 13 mars 1911	† Lærer Anders Solheim og Anna, f. Brobakke.
531	<i>Solheim, Reidar Edvin. Fi.</i>	Gloppen 8 juni 1915	Lærer Lasse Solheim og Eleo- nora, f. Hildre.
532	<i>Solheimdal, Helga. M.</i>	Bolsøy 12 okt. 1916	Trelasthandler Ole Solheimdal og Theodora, f. Danielsen.
533	<i>Solhjell, Finn. Tr.</i>	Tromsø 22 mai 1917	Kjøbmann Wilhelm Solhjell og Aslaug, f. Larsen.
534	<i>Sollid, Olav. E.</i>	Nes, Hallingdal 7 mars 1915	Lærer Johannes G. Sollid og Anna, f. Tollefsrud.
535	<i>Spigseth, Henny Aslaug. Sb.</i>	Sarpsborg 8 juni 1916	Kommunearbeider Karl Johan Berntzen Spigseth og Anna Otilie, f. Martinsen.
536	<i>Sporastøyl, Gunhild Hilleberg. Sk.</i>	Gjerpen 30 juni 1916	Lærer Olav T. Sporastøyl og Gun- hild, f. Heggveit.
537	<i>Stabell, Georg Krohg. Fb.</i>	Oslo 8 aug. 1916	Ingeniør Olaf Stabell og Borg- hild, f. Jensen.
538	<i>Stang, Oddlaug Else. M.</i>	Bergen 31 juli 1916	Sorenskriver Fredrik Stang og Kari Sofie, f. Valle.
539	<i>Stangebye, Elvira Sig- nora. O.</i>	Aker 23 april 1916	Avdelingschef Hartvig Monrad Stangebye og Sigrid, f. Nilson.
540	<i>Stavdal, Alv Sigmund. Fi.</i>	Ørskog 14 mai 1918	Fylkesskolebestyrer Sivert Stav- dal og Helga, f. Tesdal.
541	<i>Stavdal, Nils Fredrik. Sk.</i>	Skien 21 juli 1916	Kjøbmann Edvard Laurits Stav- dal og Anna Lovise, f. Peder- sen.
542	<i>Stavik, Rønnaug Nancy. M.</i>	Minneapolis U. S. A. 23 des. 1916	Disponent Olaf Stavik og Emma Johanne, f. Skytterholm.
543	<i>Steen, Elias Heltberg. Pr.</i>	Vang 1 feb. 1917	Cand. jur. Johannes Steen og Clara Amalie Helga Hildur, f. Heltberg.
544	<i>Stenmark, Carsten Lund. Sb.</i>	Sarpsborg 25 jan. 1917	Bygartner Daniel Stenmark og Ruth Marie, f. Lund.
545	<i>Stenrød, Arnljot Belle. Sb.</i>	Sarpsborg 28 des. 1914	Inspektør Jens Bernhard Sten- rød og Caspara Sigvarda Inge- borg, f. Belle.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
529	M	T	M	T	T	M	M	T	M	M		M	T	M	M	M	M	
530	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T		T	M	M	M	Ng	T	T
531	M	T	T	Ng	T	M	M	M	T	M		M	M	T	T	M	M	T
532	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		M	T	M	M	T	M	
533	T	T	M	M	T	T	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	T
534	T	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T		M	M	T	M	M	T	M
535	Ng	Ng*	Ng	M	Ng	T	T	T	T	T		T	T	Ng	Ng	T	T	
536	Ng	Ng	Ng	Ng	T	M	T	M	M	T		T	T	T	T	M	T	
537	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T		Ng	T	T	M	M	T	M
538	T	Ng	T	Mtl	T	T	M	M	T	M		Ng	T	T	T	T	T	
539	T	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T		T	T	T	M	M	T	
540	Ng	T	T	Mtl	Ng	T	M	M	T	T		M	M	M	T	T	T	<i>frt</i>
541	M	T	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	T
542	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	M	T	T		T	T	T	T	T	T	
543	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T		T	T	Ng	T	T	Ng	T
544	Ng	T	T	Ng	T	T	T	M	T	T		M	M	T	M	T	T	M
545	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T		T	M	T	M	Ng	T	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
546	<i>Stenseth, Else.</i> Ak.	Oslo 21 aug. 1916	Opmålingsfullmektig Kristoffer Laurits Stenseth og Anna Kristine, f. Nærstad.
547			
548	<i>Stephanson, Anne-Lise.</i> von Elverfeldt. F.	Ullern 26 mai 1918	Generalkonsul Carl Stephanson og Louise, f. von Elverfeldt.
549	<i>Storsletten, Roald</i> Kvam. Va.	Bodø 9 feb. 1915	Møbelsnekker Ole Storsletten og Maja, f. Rasmussen.
550	<i>Stousland, Johan.</i> Ho.	Søgne 22 jan. 1916	Gårdbruker Martin Stousland og Karoline, f. Johansen.
551	<i>Stray, Liv.</i> Pr.	Farsund 2 jan. 1917	Lensmann Olaf Stray og Helvig, f. Berntsen.
552	<i>Strøm, Einar.</i> Fb.	Oslo 1 des. 1917	Cand. jur. Einar Strøm og Ingeborg Olga Elvira, f. Jensen.
553	<i>Strømseng, Anne Mali.</i> H.	Tynset 24 sept. 1916	Skogmester Per Anton Strømseng og Wilhelmine, f. Sanner.
554	<i>Strømsæther, Harald.</i> Pr.	Rindal 12 mars 1908	Lensmann Hans Peder Strømsæther og Anna Marie, f. Grønmyhr.
555	<i>Støren, Sverre Eilert.</i> Fb.	Oslo 8 jan. 1917	Grosserer Abraham Wilhelm Støren og Borghild Liv Ellen Joakime, f. Storm.
556	<i>Sumstad, Ole Nicolay.</i> Pr.	Trondheim 7 okt. 1914	Arbeider Nikolai Sumstad og Marie, f. Berge.
557	<i>Sundberg, Gunnlaug</i> Anne Helene. Fi.	Kyrkjebø 5 nov. 1916	Verksmester Erik Werner Sundberg og Ellen Cecilia, f. Bjørck.
558	<i>Sunde, Laura.</i> D.	Sandefjord 23 aug. 1916	Disponent, dr. philos. Einar Sunde og Nora, f. Aas.
559	<i>Sundli, Eirik.</i> E.	Alvdal 21 nov. 1915	Lærer Arnt E. Sundli og Maria, f. Berg.
560	<i>Sundling, Gerd Sonja.</i> Hd.	Halden 26 aug. 1916	Maskinist Alf Sundling og Jenny, f. Bodahl-Larsen.
561	<i>Sundt, Leonard Martinius.</i> Pr.	Oslo 15 juli 1910	Lossearbeider Einar Sundt og Johanne, f. Nygaard.
562	<i>Svarva, Ivar Olai.</i> Od.	Snåsa 2 mars 1915	Gårdbruker Helge Svarva og Anna, f. Svarva.
563	<i>Sveinsson, Helge.</i> Sk.	Seljord 10 juni 1914	Lensmann Svein Sveinsson og Olga, f. Tufte.
564			
565	var Bærem. Pr. <i>Swensson, Nils.</i> T.	Trondheim 29 des. 1914	Kjøbmann Sven Gustav Swensson og Anna Sigrid Augusta, f. Larsson.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
546	T	M	Ng	T	T	T	T	M	T	M		T	T	M	M	M	T	
547																		
548	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	Ng	T		Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	
549	Ng	T	Ng	T	T	M	T	T	M	M		M	T	M	T	T	T	<i>frt</i>
550	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
551	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
552	Ng	Ng	M	M	T	T	M	T	M	T		T	T	T	T	M	T	M
553	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
554	Ng	T	Mtl	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	T	<i>fr</i>	<i>fr</i>		<i>fr</i>	M	T	T	<i>fr</i>		<i>fr</i> Rgl. § 42
555	T	T	T	Ng	M	T	T	T	T	T		T	M	M	T	Ng	T	M
556	T	Ng	Ng	Mtl	Ng	T	T	Ng	T	Ng		Ng	M	M	T	T	Ng	<i>frt</i>
557	T	T	T	T	T	M	T	M	Ng	T		M	M	T	T	T	T	<i>frt</i>
558	Ng	T	Ng	T	Ng	T	M	T	T	T		M	M	M	M	M	T	
559	T	T	Ng	T	T	M	M	M	T	T		M	M	M	M	T	T	M
560	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
561	T	T	T	Mtl	T	<i>fr</i>	M	<i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>		M	Ng	Ng	Ng	Ng		Ng <i>fr</i> Rgl. § 42
562	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T		T	T	M	T	T	T	T
563	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	M		M	T	T	T	T	T	T
564																		
565	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T		T	T	T	T	Ng	T	<i>frt</i>

Nr.	Kandidatens navn	Fødesten og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
566	Sæbø, Marit. M.	Voll, Romsdal 13 aug. 1916	Lærer Birger Martin Sæbø og Julia Kristine, f. Moen.
567	Sælensminde, Hjørdis. Sy.	Bergen 16 sept. 1916	Bademester Bernt Olai Sælensminde og Olga Marie, f. Nielsen.
568	Sætrang, Kaare. KG.	Oslo 14 feb. 1916	Stabsfanejunker Karl Olsen Sætrang og Laura, f. Olsen.
569	Søraas, Marie Cecilie. Sy.	Bergen 28 mai 1917	Lærer Lars Søraas og † Ragnhild, f. Svendsen.
570	Sørensen, Arne Johan. KS.	Kr.sand S. 18 okt. 1916	† Kjøbmann Johan Adolf Sørensen og Ingrid Marie, f. Foss.
571	Sørensen, Otto Krohg. F.	Oslo 21 des. 1917	Kaptein Kristian Elias Sørensen og Astrid Cecilia, f. Krohg.
572	Sørhaug, Anna Sofie. Hs.	Haugesund 16 des. 1916	Gårdbruker Karl J. Sørhaug og Agnethe, f. Kalstvedt.
573	Søyland, Elna Johanne. D.	Drammen 25 des. 1916	Bankbokholder Ellef Ringnes Søyland og Borghild, f. Christiansen.
574	Tank, Carl Bülów. KG.	Aker 13 mars 1918	Arkivkonsulent Gunnar Tank og † Maren Susane, f. Bülów.
575	Teigene, Bjørg Margareth. Va.	Ulstein 29 sept. 1917	Fabrikkeier Thoralf Teigene og Gunhild, f. Klausen.
576	Thesen, Else Gunhild. Sb.	Nes, Romerike 22 okt. 1916	† Gårdbruker Ole Kristian Sigurd Thesen og Astrid, f. Haneborg.
577	Thesen, Thora Grøtschier. Ta.	Bergen 17 april 1916	Lektor Einar Thesen og Sigrid Othilie, f. Berntzen.
578	Thiblin, Eva Frøidis. Fb.	Ullern 19 febr. 1918	Ingeniør Ernfried Thiblin og Frøidis, f. Smebye.
579	Thomas, Anne Marie Noline Charlotte Gyth. Ri.	Oslo 6 juli 1917	Lektor dr. phil. Sigge Wilhelm Pantzerhielm Thomas og Signe Dorothea, f. Undset.
580	Thomas, Hedvig Sigrud Ingeborg Catharina Pantzerhielm. Ri.	Oslo 6 juli 1917	Lektor dr. phil. Sigge Wilhelm Pantzerhielm Thomas og Signe Dorothea, f. Undset.
581	Thoresen, Einar Lieberg. Pr.	Alvdal 25 juni 1915	Lensmann Ragnvald Thoresen og Dagny, f. Lieberg.
582	Thorin, Gustav. O.	Dalskog, Sverige 5 aug. 1917	Handelsborger Fredrik Thorin og Mary, f. Hagen.
583	Thorsen, Kirsten. Pr.	Kr.sund N 21 juli 1916	† Postmester Leif Torgeir Thorsen og Kirsten, f. Poulsen.
584	Tollefsen, Gustav Ernst. Ro.	Egersund 28 jan. 1917	Fayansarbeider Gustav Emil Tollefsen og Sofie, f. Melhus.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
566	Ng	Ng	Ng	T	Ng	M	M	M	M	T		M	M	M	M	M	T	
567	T	T	T	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
568	Ng	T	T	T	Ng	T	T	T	Ng	Ng		Ng	T	Ng	T	T	Ng	M
569	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
570	Ng	T	M	Ng	M	M	M	M	M	M		M	M	T	M	T	M	M
571	T	Ng	T	T	T	M	T	T	T	T		T	T	Ng	Ng	Ng	T	M
572	* Ng	T	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T		Ng	T	T	T	T	T	
573	Ng	T	T	Ng	Ng	T	T	Ng	T	M		M	M	T	T	M	T	
574	T	T	Ng	T	T	M	M	T	T	T		M	M	M	M	M	T	Ng
575	* Ng	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
576	T	Ng	T	T	T	T	T	T	T	M		M	M	M	M	M	T	
577	T	T	T	M	T	T	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
578	Ng	T	T	T	T	M	M	T	T	T		M	M	M	M	T	T	
579	T	T	M	Ng	T	T	M	M	T	T		M	M	M	T	T	T	
580	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M		M	M	T	M	M	M	
581	T	T	Ng	Ng	Ng	Ng <i>fr</i>	Ng <i>fr</i>	<i>fr</i>	<i>fr</i>	Ng		T	T	Ng	T <i>fr</i>	Ng		T Rgl. § 42
582	T	T	T	Ng	T	T	M	M	T	T		T	T	T	T	T	T	T
583	T	T	Ng	T	T	T	M	M	M	T		T	T	T	Ng	T	T	
584	T	T	T	T	Ng	M	T	M	T	T		T	M	T	M	T	T	T

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
585	<i>Tollefsrud</i> , Oddbjørg. Pr.	Bærum 28 jan. 1918	Lærer Olaus Tollefsrud og Gjert-rud, f. Ellingsæter.
586	<i>Torp</i> , Eva Helene. H.	Løten 12 juli 1916	Ingeniør Eivind Eivindsen Torp og Oleane, f. Engelaug.
587	<i>Toverud</i> , Oddvar. H.	Hamar 11 des. 1916	Jernbanefullmektig GunnarTove-rud og Karen, f. Murud.
588	<i>Trebler</i> , Gudrun Astrup. Ri.	Stavanger 11 aug. 1917	Ingeniør Hroar Astrup Trebler og Tordis Beate, f. Hansen.
589	<i>Treider</i> , Otto. Ri.	Oslo 31 okt. 1917	Skolebestyrer Elias Treider og Luise Johanne Hildegard, f. Martini.
590	<i>Tryti</i> , Ingvald Johan-nesen. Pr.	Vik, Sogn 29 mars 1915	† Gårdbruker Johannes Olsson Tryti og Anna, f. Bøe.
591	<i>Trætteberg</i> , Kjell Olav. Sb.	Sarpsborg 4 feb. 1917	Landbruksskolebestyrer Andreas Trætteberg og Magnhild Kristine, f. Annekstad.
592	<i>Tønne</i> , Kåre. T.	Ogndal 3 des. 1916	Skolebestyrer Hans Petter Tønne og Gina, f. Røising.
593	<i>Tønnesen</i> , Bjørg Gunhilde. Ri.	V. Aker 26 okt. 1917	Skibsfører Eivind Tønnesen og Marie Wilhelmine, f. Thorsten-sen.
594	<i>Tønnessen</i> , Herman. Ta.	Bergen 24 juli 1916	Rådmann Richard Mauritz Tønnessen og Ida Christine, f. Tønnessen.
595	<i>Tønsager</i> , Haakon Mag-nus. Ri.	Oslo 14 aug. 1918	Disponent Ejnar Tønsager og Esther, f. Schibsted-Bull.
596	<i>Tørring</i> , Ivar Arthur. Hs.	Haugesund 3 jan. 1917	Elektromontør Haakon Julius Iversen Tørring og Olga Kar-lotte, f. Rødhammer.
597	<i>Ueland</i> , Jonas Martin. S.	Sandnes 22 mars 1916	Tollkasserer Martin Ueland og Martine, f. Larsen.
598	<i>Ullernborg</i> , Vera. F.	Oslo 15 sept. 1917	Grosserer Herman Thor Ullern-borg og Hjørdis, f. Holm.
599	<i>Undall</i> , Axel Rosen-krantz. R.	V. Aker 4 jan. 1918	O.r.sakfører Axel Rosenkrantz Undall og Sigrid, f. Kirkeby.
600	<i>Urheim</i> , Gunnar. Pr.	Bergen 27 feb. 1917	Ingeniør Einar Urheim og Gunn-laug, f. Pedersen.
601	<i>Ursin</i> , Peter. Pr.	Hamarøy 31 mai 1909	Gårdbruker Andreas Ursin og Nora Kristine, f. Jakobsen.
602	<i>Utkilen</i> , Asbjørn. Fi.	Austrheim 15 juni 1914	Lærer Hans Arnensen Utkilen og Hilda, f. Bergffjord.
603	<i>Valle</i> , Alfred. Pr.	Hammerfest 5 jan. 1914	Lensmann Anton Valle og Aagot, f. Stabell.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
585	T	T	T	T	T	M	M	M	M	T		M	M	M	T	M	M	
586	Ng	Ng	Ng	M	Ng	T	M	T	T	T		Ng	M	T	T	T	T	
587	Ng	M	M	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
588	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	T	T		Ng	T	T	Ng	T	Ng	
589	T	T	M	Ng	M	M	M	M	M	T		M	M	M	M	M	M	M
590	Ng	Ng	T	T	T	M	M	M	Ng	T		M	M	M	M	T	T	M
591	Ng	Ng	T	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	M
592	Ng	T	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	T	M	M	M	M
593	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	T	M	T	M		T	T	T	M	T	T	
594	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	Ng	Ng	Ng		T	Ng	T	T	Ng	Ng	frt
595	T	Ng	Ng	M	Ng*	T	T	T	T	T		T	M	T	M	M	T	T
596	T	T	T	M	T	M	T	M	M	M		M	M	M	M	M	M	T
597	M	M	M	Ng	M	M	M	M	M	M		T	T	T	M	T	M	frt
598	T	T	T	Ng	Ng	M	T	M	T	T		M	T	M	T	T	T	
599	Ng	Ng	Ng	M	Ng	T	T	T	T	T		T	T	Ng	T	T	T	T
600	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng		T	T	M	T	Ng	Ng	T
601	T	T	Ng	S	T	T	T	Ng	T	T		M	M	T	M	T	T	Ng
602	T	T	T	Ng	T	M	T	T	T	M		M	M	T	T	T	T	T
603	T	T	M	Ng	M	T	T	Ng	T	T		Ng	M	M	T	T	T	M

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
604	<i>Vatne, Adolf Køyen.</i> Ta.	Bergen 25 mai 1915	Overlærer Daniel Kristofer Vatne og Helga Ovidia, f. Køyen.
605			
606	<i>Velure, Peder.</i> Hs.	Haugesund 27 mars 1915	Styrmann Ole Martin Velure og Hilda Serine, f. Kvitanes.
607			
608	<i>Vigdal, Astrid Schanke.</i> E.	Nord-Odal 29 juni 1915	Lærer Edvard Kristian Vigdal og Ågot, f. Vigdal.
609	<i>Vigeland, Immanuel.</i> Ri.	V. Aker 1 feb. 1917	Maler Emanuel August Vigeland og Valborg Kristine, f. Madsen.
610	<i>Vikhamar, Sturla.</i> O.	Narvik 14 jan. 1917	† Lærer Karl Sverre Vikhamar og Amalie, f. Sandstad.
611	<i>Vindhol, Asbjørn Ivar.</i> Ak.	Ø. Aker 27 april 1915	Redaktør Ole Vindhol og Inga Marie, f. Gaarder.
612	<i>Vingerhagen, Peter.</i> Pr.	Fåberg 21 april 1915	Småbruker Adolf Vingerhagen og Margit, f. Aurlien.
613	<i>Vollan, Reidar.</i> T.	Trondheim 29 des. 1915	Politibetjent Olivarius Vollan og Lovise Marie, f. Wiik.
614	<i>Vorren, Ørnulv Hermod</i> Torgrim. Od.	Harstad 12 mars 1916	Lærer Andreas Vorren og Simonette, f. Hansen.
615	<i>Voss, Ragna Helene.</i> E.	Volda 11 mai 1917	Rektor Johan Fredrik Voss og Helene, f. Westland.
616	<i>Walberg, Mosse.</i> Gj.	Gjøvik 25 des. 1916	Lærer Johan Walberg og Asta, f. Haugom.
617	<i>Wangensten, Egil.</i> Ta.	Bergen 6 mai 1917	† Gårdbruker Mads Wangensten og Magdalene Bergliot, f. Johannessenn.
618	<i>Warhuus, Randi Johanne.</i> D.	Drammen 1 jan. 1917	Agent Brynjulf Warhuus og Olga Petterine, f. Helgesen.
619	<i>Watne, Ånen Oskar.</i> Ho.	Mykland 21 aug. 1915	Gårdbruker Kittel Watne og Ingeborg, f. Osterhus.
620	<i>Wennevik, Trygve</i> Sigmund. Pr.	Namsos 19 juli 1911	Agent Karl Emil Wennevik og Regine, f. Rasmussen.
621	<i>Westin, Sigrun.</i> Vl.	Beitstad 23 mai 1916	Handelsbestyrer Johannes Westin og Svanbild, f. Sprauten.
622	<i>Widsteen, Sigfrid Marie</i> Raabe. Va.	Flakstad, Lofoten 11 jan. 1917	Prost Sverre Widsteen og Magdalena, f. Weenås.
623	<i>Wiencke, Else.</i> Ri.	Oslo 6 april 1917	Eiendomsmegler Oskar Fredrik Wiencke og Astrid Bergliot, f. Gran.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geografi	Kjemi m. Fysiologi	Biologi	Matematikk	Føved-karakter	Gymnastikk
604	T	Ng	Ng	M	T	T	T	Ng	T	M		T	T	T	M	T	T	M
605																		
606	Ng	T	M	M	T	M	M	M	M	F		T	T	T	M	T	T	T
607																		
608	Ng	T	Ng	T	Ng	M	T	T	T	T		T	M	M	M	T	T	
609	Ng	Ng	Ng	Mtl	T	T	T	T	M	T		Ng	M	M	T	Ng	T	T
610	T	T	M	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	Ng
611	M	T	Ng	T	M	M	M	M	M	M		M	M	T	M	M	M	frt
612	M	M	M	T	M	M	M	T	M	T		M	M	M	T	M	M	T
613	T	T	M	T	M	M	M	M	M	M		M	M	T	M	M	M	M
614	T	Ng	T	T	Ng	M	M	M	M	M		M	M	T	M	T	M	M
615	T	T	Mtl	Ng	Ng	M	M	T	T	T		T	T	M	M	M		Rgl. § 42
616	T	T	Ng	Ng	Ng	M	T	M	M	M		T	M	T	M	T	T	
617	T	T	T	Ng	T	T	T	M	T	T		T	M	M	M	Ng	T	M
618	T	T	Ng	Ng	Ng	M	M	M	M	T		M	M	T	M	T	T	
619	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	T	T	M	M
620	T	T	Ng	Ng	Ng	T	Ng	T	Ng	Ng		T	M	Ng	T	T	Ng	frt
621	M	M	S	M	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	S	
622	T	Ng	T	M	M	M	T	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
623	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselår	Foreldrenes navn og stilling
624	Wiese, Alfild Johanne. Ri.	Oslo 4 juni 1918	Læge Kristian B. Uchermann Wiese og Alfhlid, f. Dahl.
625	Wigum, Brit. B.	Trondheim 28 juni 1916	Redaksjonssekretær Harald Wigum og Ellen-Marie, f. Johnsen.
626	Wiig, Wilhelmine. Sb.	Ulstein 21 jan. 1915	Sogneprest Niels Wiig og Elise, f. Alsaker.
627	Willumsen, Anita Gerda Cecilie. Pr.	Oslo 4 juni 1915	Dyrlæge Harald Andreas Willumsen og Birgit Louise, f. Holmen.
628	Wisth, Ellen Helene. T.	Trondheim 21 nov. 1916	Disponent Einar Wisth og Marie, f. Vanvik.
629	Wold, Simon. T.	Frosta 30 juli 1916	† Skibsfører Ole Wold og Bine-Marie, f. Kvarme.
630	Wulfoft, Emilie Benedicte. E.	Gjerdrum 26 juni 1914	† Lærer Martin Wulfoft og † Anne Larsdtr.
631	Wulfsberg, Jacob. D.	Drammen 19 mai 1919	O.r.sakfører Jacob Mancinius Wulfsberg og Gudrun, f. Pedersen.
632	Wærheim, Thorolf Bjørn. Sk.	Gjerpen 11 jan. 1916	Hydroarbeider Andreas Wærheim og Julie, f. Rørholt.
633	Wærum, Kolbjørn. Od.	Grane 14 mars 1917	Pensjonist Ole Petter Wærum og Emma, f. Bogfjellmo.
634	Wølner, Erik Andreas. E.	Sørum 29 juni 1916	Gårdbruker Kristian Wølner og Lovise, f. Egner.
635	Ytredal, Per. Va.	Norddal 4 jan. 1916	Handelsmann Ole O. Ytredal og Berte Marie, f. Fagervoll.
636	Ødegaard, Hedvig Røken. Gj.	Gjøvik 14 nov. 1916	Agent Anthoni Martin Ødegaard og Anna, f. Røken.
637	Ødegaard, Solveig Elisabeth. O.	Oslo 27 okt. 1917	Bankbokholder Einar Ødegaard og Helga Kristofa, f. Aas.
638	Øfsdahl, Randi. F.	Oslo 23 april 1916	Grosserer Eivind Ludvig Øfsdahl og Maren Kristine, f. Andersen.
639	Øgaard, Rémi Christian Vasseur. Pr.	Bergen 23 nov. 1917	Agent Anker Herstad Øgaard og Jeanne, f. Vasseur.
640	Øgrim, Kristian Becker. Pr.	Oslo 25 jan. 1918	Frelsesarmeofficerer Tobias Imanuel Øgrim og Otonie Margrethe, f. Olsen.
641	Øidne, Guri. Ho.	Konsmo 4 jan. 1913	Lærer Tobias Øidne og Emilie Regine, f. Høyland.
642	Ørbeck, Odlaug Dagny. H.	Hamar 23 jan. 1916	Overkonduktør Ottar Martin Ørbeck og Andrea, f. Søbak.
643	Ørvig, Tor. B.	Bergen 27 sept. 1916	Skibsreder Olaf Ørvig og Aslaug, f. Schetelig.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
624	Ng	Ng*	T	T	M	T	T	M	M	T		Ng	M	T	M	T	T	
625	M	T	T	T	M	T	M	M	M	T		T	M	T	T	T	M	
626	T	M	T	T	T	M	M	M	M	M		M	M	T	T	T	M	
627	T	Ng	T	Mtl	Ng	T	T	M	T	Ng		Ng	T	T	T	Ng	Ng	
628	T	T	S	Ng	Ng	T	M	M	M	T		T	M	Ng	T	T	T	
629	T	T	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	T		T	M	Ng	T	M	T	M
630	M	T	M	Ng	M	T	M	M	M	T		M	M	T	T	T	M	
631	M	T	Ng	M	T	M	T	T	M	M		M	M	M	M	T	M	T
632	Ng	Ng	Ng	T	T	T	M	T	T	T		T	M	M	T	M	T	Ng
633	T	T	T	T	Ng	M	M	M	M	T		M	M	T	M	T	T	M
634	T	T	T	T	T	M	T	T	M	M		M	T	M	M	T	M	T
635	T	T	T	M	M	M	T	M	T	M		M	M	M	M	M	M	M
636	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		T	T	T	M	T	T	
637	T	T	T	T	M	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
638	Ng	Ng	T	T	Ng	T	T	T	T	T		Ng	M	M	M	T	T	
639	T	Ng	Ng	T*	Ng	fr	Ng	T	fr	fr		Ng	fr	Ng	T	fr	Ng	T
640	T	T	M	T	T	T	M	M	M	T		M	M	M	T	T	M	T
641	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		T	M	T	M	T	M	
642	Ng	T	M	T	T	M	M	M	M	M		M	M	M	M	M	M	
643	M	T	Ng	T	T	T	T	Ng	T	T		T	T	T	M	Ng	T	frt

Nr.	Kandidatenes navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
644	Øslebye, Thor. Hd.	Namsos 1 juni 1917	Postekspeditør Olav Brochmann Øslebye og Borghild, f. Børesen.
645	Østensjø, Klara Lothe. Hs.	Haugesund 24 des. 1916	Fabrikkeier Johannes Melstvedt Østensjø og Rut, f. Lothe.
646	Øye, Hans Oddvar. Gj.	Värmland, Sverige 11 juni 1918	Agronom Bjarne Øye og Mar- git, f. Øfstaas.

Utsatt eller fornyet prøve fra 1935.

647	Aarrestad, Olav Bjel- land. S.	Varhaug 24 mai 1916	Gårdbruker Halvor Tollefsen Aarrestad og † Laura Olava, f. Bjelland.
648	Avenstroup, Torbjørn. KS.	Kr.sand S. 21 april 1915	Tollkontrollør Arthur Waldemar Avenstroup og Thekla Johanne, f. Torjussen.
649	Bergersen, Bjarne Håkon. Pr.	Drammen 8 nov. 1914	Salgchef Bernhard Oliver Ber- gersen og Hilda, f. Bøe.
650	Eidsgaard, Ingebjørg. E.	Gol 2 feb. 1914	Kjøbmann Engebret Eidsgaard og Kristine, f. Fremgården.
651	Fosstvedt, Einar Birke- land. Pr.	Skudesnes 2 sept. 1910	† Fiskehandler Daniel Fosstvedt og Martha, f. Birkeland.
652	Frømyr, Olav. Pr.	Heddal 16 des. 1908	Fabrikkarbeider Andreas Frø- myr og Helga, f. Kollbjørnsrud.
653	Fuhr, Eva Ida Marie. Tb.	Oslo 12 sept. 1916	O.r.sakfører Olaf Berg Fuhr og Elna, f. Ellefsen.
654	Grorud, Ole Kristian. Pr.	Sem 6 april 1908	Byggmester Ole Kristian Grorud og Ingebjørg, f. Olsen.
655	Oudenstad, Sverre Kri- stiansen. Pr.	Snertingdal 8 jan. 1909	† Gårdbruker Kristian Amundsen Oudenstad og Marthe, f. Ruud.
656	Pedersen, Kaare Johan- nes. Pr.	Oslo 15 juli 1908	† Gartner Karl Ludvig Pedersen og Anna-Stina, f. Olson.
657	Raknes, Tora. Pr.	Kviteseid 13 aug. 1916	Psykoanalytiker, dr. Ola Raknes og Aslaug, f. Vaa.
658	Rasch, Tor Birger. H.	Elverum 19 april 1914	Bryggerikontrollør Ragnvald Johannes Rasch og Laura, f. Larsen.
659	Tiller, Per. Pr.	Oslo 12 jan. 1914	Jernbanearbeider Marius Tiller og Olga, f. Narvesen.
660	Tinholt, Thorleif. P.	Sauherad 13 sept. 1914	Gårdbruker Hans Tinholt Helgen og Anna, f. Tollefsen.
661	Hauerbach, Marquard Wilfred. Pr.	Bergen 6 okt. 1908	Kjøbmann Julius Marquard Hauerbach og † Magdalene Laureske, f. Eliassen.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Lat. overs.	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Gresk	Historie	Norges geograf	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hoved-karakter	Gymnastikk
644	M	T	T	Ng	Ng	T	Ng	T	T	T		T	T	T	T	T	T	frt
645	T	T	T	Ng	T	M	M	M	M	M		M	M	T	T	M	M	
646	T	T	T	Ng	Ng	T	M	M	M	M		T	T	M	T	T	T	M
647	M	T	M	M	M	T	M	M	M	T		T	T	Ng	T	T	M	T
648	Ng	Ng*	T	Ng	T	Ng	T	M	T	T		T	T	M	Ng	T	T	M
649	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	Ng	T	T	T	Ng		Ng	M	T	T	T	Ng	frt
650	Ng	T	T	Ng	Ng*	T	T	Ng	Ng	T		T	M	T	T	T	T	
651	T	T	M	Ng	T	M	M	M	M	M		M	fr	Ng	Ng	T	M	frt
652	T	T	Ng	Ng	Ng*	T	T	T	T	T		M	T	M	M	T	T	M
653	T	Ng	T	Ng	Ng*	T	T	T	T	T		T	T	T	T	T	T	
654	T	T	Ng	Ng	Ng	Ng	T	Ng	Ng	Ng		T	M	T	T	T	Ng	T
655	T	Ng	T	Ng	T	T	Ng	T	fr	fr		Ng	Ng	T	Ng	T	Ng	frt
656	T	T	T	Ng	Ng	T	T	Ng	T	Ng		Ng	T	T	Ng	Ng	Ng	frt
657	M	M	T	Ng	Ng	T	M	T	Ng	Ng		M	M	T	Ng	M	T	
658	T	T	T	Ng	Ng*	T	T	T	Ng	Ng		T	M	T	T	Ng	T	M
659	T	T	M	Ng	T	Ng	T	M	T	M		M	T	T	T	T	T	T
660	T	T	T	Ng	Ng	M	T	Ng	T	Ng		Ng	M	M	Ng	Ng	T	frt
661	Ng	Ng	T	Ng	Ng	T	M	T	Ng	Ng		T	M	M	M	T	T	frt

Norrøn-

Nr.	Kandidatens navn	Fødested og fødselsår	Foreldrenes navn og stilling
1	<i>Almenningen</i> , Mons. VI.	Ulvik 15 sept. 1914	Plogfører Eirik Almenningen og Ingrid, f. Kolve.
2	<i>Digernes</i> , Arne. VI.	Stord 24 jan. 1915	Gårdbruker Tørris Digernes og Karoline, f. Eldøen.
3	<i>Eggen</i> , Berit. VI.	Voss 4 aug. 1916	Lektor Erik Eggen og Margot, f. Selvig.
4	<i>Eskeland</i> , Einar. VI.	Kr.sand S. 3 jan. 1917	Rektor Lars Severin Eskeland, og Olga Dorothea, f. Olsen.
5	<i>Fagerheim</i> , Sverre. VI.	Fjaler 24 mars 1913	Lærer Ragnvald Fagerheim og Oddborg, f. Hyllseth.
6	<i>Flaamo</i> , Dina. VI.	Meråker 13 jan. 1915	Herredskasserer John Flaamo og Marit, f. Tømmerås.
7	<i>Heltveit</i> , Harald Trygve. VI.	Balestrand 8 des. 1913	Lærer Olav Heltvedt og Petra, f. Settevik.
8	<i>Henneseid</i> , Stian. VI.	Drangedal 3 mai 1911	Gårdbruker Elling Henneseid og Aslaug, f. Dalen.
9	<i>Skaar</i> , Oskar Nilsson. VI.	Årdal 25 juli 1913	Gårdbruker Nils Skaar og Malina, f. Skaar.
10	<i>Tvinnereim</i> , Jon. VI.	Innvik 2 aug. 1914	Lærer Bergsvein Tvinnereim og Rakel, f. Hopland.
11	<i>Ulland</i> , Leif Alexander. VI.	New York U. S. A. 28 mai 1908	Gårdbruker Bendik Marselius Ulland og Marie, f. Larssen.

lina.

Nr.	Norsk hovedstil	Norsk tilleggsstil	Tysk skr.	Matem. skr.	Gamalnorsk umsetjing	Norsk	Tysk	Engelsk	Fransk	Gamalnorsk	Soge	Noregs geografi	Kjemi m. fysiologi	Biologi	Matematikk	Hovud- karakter	Gymnastikk
1	T	T	T	Ng	Ng	M	M	M	M	M	T	T	M	M	M	T	T
2	M	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M
3	T	T	M	S	Ng	T	T	T	M	T	Ng	T	M	T	M	T	
4	T	M	T	T	T	T	T	M	T	M	M	T	M	M	M	M	T
5	T	T	M	Ng	T	M	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	T
6	T	T	Ng	T	Ng	M	T	T	T	T	T	T	T	M	T	T	
7	T	M	S	T	M	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	<i>frt</i>
8	T	T	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	T	M	M	M	
9	T	T	M	T	M	M	M	T	M	M	M	M	M	M	M	M	<i>frt</i>
10	Ng	Ng	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	M	T	M	T	T
11	M	M	S	S	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	S	<i>frt</i>

Foranstående fortegnelse er utferdiget efter opgaver
fra Undervisningsrådet.

Oslo, juli og desember 1936.

Universitetets sekretariat.

Embedseksamener 1936

Teologisk embedseksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår		Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen		
				År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i År	Karakter
		År	År								
1	<i>Eikenes, Matias Kristoffer</i>	1905	1925	R.	M	1933	1,5	Juni	5	Haud illaud pr. gr.	
2	<i>Grimm, Harald</i> ¹	1911	1930	L.	T	1932	2,3	—	6	Laudabilis	
3	<i>Lindseth, Bjarne Ingvar</i>	1909	1929	L.	T	1931	3,0	—	5	Haud illaud sec. gr.	
4	<i>Rudberg, Konrad</i>	1905	1926	R.	M	1935	*	—	3½	Haud illaud pr. gr.	
5	<i>Jørgensen, Sverre Rojahn</i>	1899	1929	L.	Ng	1933	2,0	Sept.	5½	Haud illaud sec. gr.	
6	<i>Borgenvik, Paul Kristian</i>	1900	1924	E.	T	1932	3,0	Des.	4	Haud illaud sec. gr.	
7	<i>Eilertsen, Einar</i>	1901	1926	L.	Ng	1932	2,0	—	4½	Haud illaud sec. gr.	
8	<i>Gjengedal, Alfred</i>	1904	1927	L.	T	1932	3,0	—	6	Haud illaud sec. gr.	
9	<i>Haukaas, Jon</i>	1907	1929	E.	S	1931	2,8	—	4½	Laudabilis	
10	<i>Kjellevoid, Alf Henry</i>	1906	1932	L.	M	1933	2,5	—	4½	Haud illaud pr. gr.	
11	<i>Kvarving, Herman Ditlef</i>	1910	1931	L.	T	1932	1,5	—	4½	Laudabilis	
12	<i>Malde, Karl</i>	1909	1929	R.	T	1933	*	—	4	Laudabilis	
13	<i>Mæle, Ola</i>	1906	1930	R.	M	1932	1,8	—	6	Haud illaud pr. gr.	
14	<i>Olsen, Sverre</i>	1904	1929	L.	T	1931	3,0	—	5½	Haud illaud sec. gr.	
15	<i>Petersen, Fredrik Toralv</i>	1903	1923	L.	T	1932	3,5	—	4½	Haud illaud sec. gr.	
16	<i>Sagsveen, Magnus</i>	1909	1928	L.	M	1930	3,0	—	4½	Haud illaud sec. gr.	
17	<i>Solbu, Gerhard Synnestvedt</i>	1912	1931	L.	M	1932	2,0	—	5½	Laudabilis	
18	<i>Tafford, Anton</i>	1897	1924	L.	u.h. k.	1929	3,0	—	5½	Haud illaud pr. gr.	
19	<i>Øvland, Anfin Kaare</i>	1907	1929	L.	Ng	1932	3,0	—	7	Haud illaud sec. gr.	

¹ Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: •Eskjatalogi og etikk hos Paulus*. Karakter: Approbatur.

* Efter lov av 21 april 1933 og reglement av 27 oktober 1933 gis ikke hovedkarakter i forberedende prøver.

I vårsemestret 1936 begynte teologisk embedseksamen 13 mai og sluttet 12 juni. Der blev gitt følgende skriftlige opgaver:

1. G. T. Guds rettferdighet (sedaqa) i det Gamle Testamente. — Guds rettferd (sedaqa) i det Gamle Testamentet.
2. Systematisk teologi. Tro og dogme i deres innbyrdes forhold. — Tru og dogme i deira innbyrdes tilhøve.
3. N. T. For Matteusgruppen: Å oversette og fortolke 1. Pet. 3, 18—22. — Aa umsetja og utleggja 1. Pet. 3, 18—22. For Lukasgruppen: Å oversette og fortolke Kol. 1, 15—20. — Aa umsetja og utleggja Kol. 1, 15—20.
4. Kirkehistorie. Misjons- og indremisjonsvekkelse i Tyskland i første halvdel av 19de århundre. — Misjons- og indremisjonsvekkjing i Tyskland i fyrste halvdel av 19de hundraaaret.
5. Opgave i almindelig religionsvidenskap og religionshistorie eller i en av de nytestamentlige disipliner. Markusevangeliets innhold og opprinnelse. — Innholdet av og opphavet til Markusevangeliet.
6. Opgave i en av kirkehistoriens eller den systematiske teologis disipliner. Etik: Selvfornektelse og askese innenfor evangelisk kristendom? — Sjølfornekting og askese innanfyre evangelisk kristendom?

Kontinuasjonsoppgaver for sykmeldt kandidat:
Kirkehistorie. Zinsendorf og Herrnhutismen.

Opgave i en av kirkehistoriens eller den systematiske teologis disipliner. Den kristnes stilling til de såkaldte adiafora.

I høstsemestret 1936 begynte teologisk embedseksamen 16 november og sluttet 14 desember. Der blev gitt følgende skriftlige opgaver:

1. G. T. Å oversette og fortolke Gen. 1, 26—31. Gi derefter en sammenligning mellom opfatningene av menneskets tilblivelse i Gen. 1 og i Gen. 2. — Å umsetja å leggja ut Gen. 1, 26—31. Gjev dinest ei samanlikning millom oppfatningane av korleis menneskja er vorti til i Gen. 1 og i Gen. 2.
2. Systematisk teologi. Prinsiplære: Det historiske skriftsyn og den kristelige åpenbaringstro. Etik: Det seksuelles plass i det kristelig-etiske liv. — Prinsiplæra: Den historiske skriftsyni og den kristelege openberrings-trui. Etik: Romet aat det seksuelle i det kristeleg-etiske livet.

3. N. T. 1. Å oversette og fortolke Matt. 5, 17—20. 2. Å oversette og fortolke Luk. 16, 14—18. — 1. Aa umsetja og leggja ut Matt. 5, 17—20. 2. Aa umsetja og leggja ut Luk. 16, 14—18.
4. Kirkehistorie. Fromhetslivet i den lutherske kirke i ortodoksiens tid. — Gudlegdomslivet i den lutherske kyrkja i ortodoksi-tidi.
5. Oppgave i kirkehistorie, maksimumspensum (sektene): Frelsesarmeen, Historikk og karakteristikk.
6. Oppgave i kirkehistorie, maksimumspensum (norsk kirkehistorie): Wilhelm Andreas Wexels.
7. Bioppgave til 1ste avdeling. Oppgave i almindelig religionsvidenskap og religionshistorie eller i en av de nytestamentlige disipliner.
  1. Spørsmål i fenomenologi: De viktigste momenter i hellighetsbegrepet.
  2. Spørsmål i almindelig religionshistorie:
    - a. Konfucius.
    - b. For dem som legger op Islam: Sunnitter og sji'itter.
  1. Spørsmål i fenomenologi: Dei viktigaste moment i heilageleksumgripet.
  2. Spørsmål i aalmenn religionssoga:
    - a. Konfucius.
    - b. For dei som legg upp Islam: Sunnitar og sji'itar.
8. Bioppgave til 2nen avdeling. Oppgave i en av kirkehistoriens eller den systematiske teologis disipliner. Den augsburgske bekjennelses tilblivelse og almindelige karakter. — Upphavet til den augsburgske vedkjenningi og hennar aalmenne karakter.
9. Kontinuasjonsoppgaver for sykmeldte kandidater:

N. T. Å oversette og fortolke Matt. 22, 41—46.

Systematisk teologi. Inspirasjonen av det Nye Testamentet. Kirkehistorie. Jansenismen og striden um den.

Bioppgave til 1ste avdeling:

  - a. Spørsmål i fenomenologi: De viktigste elementer i kultusen.
  - b. Gudstjenesten i Islam.

Juridisk embedseksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen		
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Karakter
1	Andersen, Anton Bredo ¹	1911	1930	L.	T	1931	3,0	Juni	5	Haud illaud
2	Askvig, Rolf Øksne ²	1911	1930	L.	T	1932	3,0	—	4 1/2	Laudabilis
3	Aurnes, Ivar	1909	1929	L.	M	1930	3,0	—	3	Haud illaud
4	Austad, Sigurd	1903	1928	R.	T	1931	3,0	—	5	Haud illaud
5	Baumann, Karl	1906	1924	R.	T	1934	*	—	5	Laudabilis
6	Bentzen, Torfinn	1912	1932	R.	M	1932	1,5	—	3	Laudabilis
7	Bergendahl, Ingeborg, Cecilie	1911	1931	L.	M	1932	3,0	—	4 1/2	Haud illaud
8	Beyer, Nils Torp	1913	1931	L.	T	1932	3,0	—	4	Haud illaud
9	Bjerke, Finn	1912	1930	L.	M	1932	3,0	—	5	Laudabilis
10	Boye, Tore Albert	1912	1931	E.	M	1932	1,5	—	4	Laudabilis
11	Bruun, Johan, Henrik	1912	1930	R.	T	1931	3,0	—	5	Haud illaud
12	Bryhn, Erling	1910	1928	R.	T	1931	3,0	—	4 1/2	Haud illaud
13	Brynjulfsen, Arthur Lauritz	1909	1931	E.		1932	2,5	—	3 1/2	Haud illaud
14	Buøen, Rolf Wilhelm ³	1912	1931	L.	T	1932	3,0	—	4 1/2	Laudabilis
15	Børnes, Magnus Olav	1910	1932	L.	T	1932	2,0	—	3 1/2	Haud illaud
16	Christie, Gunnar Brodtkorp	1910	1930	L.	M	1930	2,0	—	4	Haud illaud
17	Crawford, John ⁴ Thomas	1912	1930	R.	T	1931	3,5	—	4 1/2	Haud illaud
18	Daae, Rolf v. d. Fehr	1912	1931	R.	M	1932	3,0	—	3 1/2	Laudabilis
19	Danielsen, Robert ⁵ Daniel	1902	1925	L.	M	1926	2,0	—	3 1/2	Laudabilis
20	Duhs, Tron Olav	1910	1930	R.	T	1931	2,0	—	4 1/2	Laudabilis
21	Éckell, Fredrik Georg Waldemar	1910	1930	L.	T	1931	2,0	—	5	Haud illaud
22	Eftedal, Halvor ⁶	1910	1930	L.	M	1931	2,0	—	4 1/2	Haud illaud

¹ Juridisk embedseksamen 1ste semester 1935 med karakteren Haud illaud.

² — — 2net — — — — Haud illaud.

³ — — 2net — — — — Haud illaud.

⁴ Avgangseksamen fra Oslo Handelsgymnasium 1931 med karakteren Meget godt, 1,82

⁵ Juridisk embedseksamen 2net semester 1935 med karakteren Haud illaud.

⁶ Justisdepartementets bevilling av 18. august 1930 til å anta navnet Eftedal som familienavn istedenfor Halvorsen.

* Efter lov av 21 april 1933 og reglement av 27 oktober 1933 gis ikke hovedkarakter i forberedende prøver.

Juridisk embedseksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen		
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Karakter
23	<i>Elstad</i> , Harald Magne	1913	1932	R.	M	1933	2,0	Juni	3 1/2	Laudabilis
24	<i>Evensmo</i> , Einar Magnus ¹	1908	1927	R.	M	1930	2,0	—	3	Laudabilis
25	<i>Finne</i> , Didrik Eugen	1913	1931	L.	M	1931	2,0	—	4	Laudabilis
26	<i>Fjeld</i> , Roald Vilhelm Alexander Hansen	1911	1931	L.	T	1932	2,0	—	4	Laudabilis
27	<i>Flagstad</i> , Leif Eivind	1910	1930	R.	T	1932	3,0	—	4 1/2	Laudabilis
28	<i>Franck</i> , Oscar Wergeland ²	1911	1930	E.	M	1931	3,5	—	5	Laudabilis
29	<i>Fretheim</i> , Thorstein Brun	1911	1930	L.	M	1931	3,0	—	3	Laudabilis
30	<i>Gamborg</i> , Carl Emil ³	1913	1930	L.	T	1931	2,0	—	4 1/2	Laudabilis
31	<i>Groth</i> , Harald Peter	1911	1931	L.	T	1932	2,0	—	5	Haud illaud
32	<i>Hagen</i> , Gunnar Frimann	1912	1931	R.	T	1933	2,5	—	3	Laudabilis
33	<i>Halset</i> , Elsa Marie	1913	1931	E.	M	1932	1,5	—	4	Laudabilis
34	<i>Hammerstad</i> , Tryggve ⁴	1909	1929	R.	T	1931	3,0	—	4 1/2	Haud illaud
35	<i>Hansen</i> , Elsa Bodil Berg	1911	1930	E.	M	1931	1,5	—	3 1/2	Haud illaud
36	<i>Haug-Nielsen</i> , Ragnar	1909	1927	L.	T	1929	3,0	—	5	Haud illaud
37	<i>Haugan</i> , Ole Fredrik	1908	1927	L.	Ng	1928	3,0	—	5 1/2	Haud illaud
38	<i>Heldal</i> , Odd	1913	1931	L.	M	1932	2,0	—	4	Haud illaud
39	<i>Helme</i> , Kristian ⁵	1907	1926	R.	T	1927	2,5	—	5	Laudabilis
40	<i>Hjørnevik</i> , Leif	1910	1930	L.	M	1931	1,0	—	4	Laudabilis
41	<i>Jacobsen</i> , Rolf, Cato Foss	1912	1931	E.	T	1934	*	—	4	Haud illaud
42	<i>Johansen</i> , Roald August	1911	1931	R.	M	1931	3,0	—	4 1/2	Laudabilis
43	<i>Kaltvedt</i> , Gunvald Johan	1911	1931	L.	T	1931	2,0	—	3	Haud illaud
44	<i>Kandahl</i> , Tormod Magnus	1909	1929	L.	T	1930	3,0	—	4	Haud illaud
45	<i>Kindt</i> , Olaf Trampe	1913	1931	L.	M	1931	2,0	—	4	Haud illaud

¹ Avgangseksamen fra Oslo Handelsgymnasium 1928 med karakteren Meget godt, 1,65

² Juridisk Embedseksamen 1ste semester 1935 med karakteren Haud illaud.

³ —

⁴ Justisdepartementets bevilling av 30. januar 1936 til å anta navnet Hammerstad som slektsnavn istedenfor Olsen.

⁵ Justisdepartementets bevilling av 23de april 1931 til å anta navnet Helme som slektsnavn istedenfor Hilmersen, Juridisk embedseksamen 2net semester 1934 med karakteren Haud illaud.

* Efter lov av 21 april 1933 og reglement av 27 oktober 1933 gis ikke hovedkarakter i forberedende prøver.

Juridisk embedseksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen		
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Karakter
46	Kran, Olaf Leonard Benjamin ¹	1907	1927	R.	M	1934	*	Juni	4	Laudabilis
47	Landmark, Julius Schram	1912	1931	L.	T	1932	3,0	—	4	Haud illaud
48	Larsen, Rolf	1910	1931	R.	T	1932	2,5	—	3	Haud illaud
49	Leinæs, Knut Dreyer	1912	1931	L.	T	1931	3,0	—	3 1/2	Laudabilis
50	Leirevaag, Knut Kolbensen	1907	1926	L.	T	1926	3,0	—	7	Haud illaud
51	Madsø, Jonas Petter	1911	1931	R.	T	1932	1,5	—	3	Haud illaud
52	Madsø, Kjell ²	1907	1929	R.	T	1930	3,5	—	5 1/2	Haud illaud
53	Magistad, Øystein Harald	1909	1931	L.	Ng	1932	2,0	—	4 1/2	Haud illaud
54	Moe, Peter Kjeldseth	1909	1931	L.	M	1932	3,0	—	3 1/2	Haud illaud
55	Mossin, Ove Peter Myhre	1913	1931	L.	T	1932	2,0	—	4	Laudabilis
56	Neergaard, Claus Marius	1911	1930	E.	T	1931	3,0	—	3 1/2	Haud illaud
57	Nielsen, Carsten Storm	1910	1929	R.	M	1930	3,0	—	3 1/2	Laudabilis
58	Nielsen, Johan Eeg ³	1909	1928	L.	T	1931	3,0	—	3 1/2	Laudabilis
59	Nordgård, Oddmund	1908	1928	L.	T	1931	2,0	—	4	Haud illaud
60	Nordseth, Harald	1908	1929	E.	Ng	1930	3,5	—	4 1/2	Non contem.
61	Pedersen, Karl Johan	1905	1925	L.	T	1926	4,0	—	4	Haud illaud
62	Qvale, John Ottar	1911	1930	L.	M	1931	2,0	—	4	Laudabilis
63	Reinertsen, Finn	1912	1931	L.	T	1931	2,0	—	4 1/2	Haud illaud
64	Rekve, Anders	1910	1933	L.	M	1933	*	—	2 1/2	Laudabilis
65	Risting, Johannes	1910	1931	R.	M	1932	1,0	—	4 1/2	Haud illaud
66	Roll, Paal Kielland	1913	1931	L.	T	1931	3,0	—	4 1/2	Laudabilis
67	Rubinstein, Willy	1911	1331	L.	T	1932	3,0	—	4	Laudabilis
68	Schrøder, Frantz Albert Georg	1911	1929	R.	T	1932	3,0	—	4 1/2	Haud illaud
69	Selstrøm, Kåre Bernhard	1909	1929	R.	T	1931	2,0	—	5	Haud illaud
70	Sibbern, Georg Christian	1912	1930	L.	T	1631	2,0	—	4	Haud illaud
71	Sira, Per Ragnar	1911	1931	R.	M	1935	*	—	2 1/2	Laudabilis
72	Sjurseth, Per	1909	1930	L.	T	1931	3,0	—	4 1/2	Non contem.

¹ Statsøkonomisk eksamen 1932 med karakteren: Meget godt, 1,75. Justisdepartementets bevilling av 25 september 1929 til å anta navnet Kran istedenfor Olsen.

² Juridisk embedseksamen 1ste semester 1935 med karakteren Haud illaud

³ Avgangseksamen fra Bergens Handelsgymnasium 1929 med karakteren Meget godt 1,96

* Efter lov av 21 april 1933 og reglement av 27 oktober 1933 gis ikke hovedkarakter i forberedende prøver.

Juridisk embedseksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen		
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Karakter
73	Sommerfeldt, Haakon Adelsten	1912	1931	L.	T	1932	2,0	Juni	3 1/2	Haud illaud
74	Stampe, Gunnar Andreas	1912	1931	R.	M	1931	2,5	—	4 1/2	Haud illaud
75	Steffensen, Herborg Elisabeth	1906	1925	L.	M	1927	3,0	—	4	Haud illaud
76	Stephanson, Carl Ludwig von Elverfeldt	1912	1930	L.	T	1931	2,0	—	4 1/2	Haud illaud
77	Thorvaldsen, Kristian Fredrik	1912	1931	R.	M	1931	2,5	—	3 1/2	Laudabilis
78	Torkildsen, Kjell Jacob	1911	1931	L.	T	1932	2,0	—	4	Haud illaud
79	Valen-Sendstad, Arne ¹	1908	1931	L.	T	1931	2,0	—	4	Haud illaud
80	Vogt, Svend Borchmann Hersleb	1912	1930	L.	M	1931	1,0	—	4	Laudabilis
81	Aasland, Eilert Thaulow ²	1898	1917	R.	T	1919	2,0	Des.	4 1/2	Haud illaud
82	Adeler, Per Ivar Otto ³	1910	1928	L.	T	1931	3,0	—	5	Laudabilis
83	Andersen, Reidar Haare	1906	1927	L.	T	1929	2,0	—	4 1/2	Haud illaud
84	Bachke, Lauritz Birkeland	1913	1931	L.	T	1931	2,0	—	4 1/2	Laudabilis
85	Bang, Jacob Fredrik	1910	1929	E.	M	1930	2,5	—	5 1/2	Haud illaud
86	Bastiansen, Peter Ivan Lodtz	1912	1931	R.	T	1932	2,0	—	3	Laudabilis
87	Berg, Haakon Bernhard	1911	1930	L.	T	1932	3,0	—	4 1/2	Haud illaud
88	Bjerke, Ole	1911	1931	R.	T	1933	*	—	4 1/2	Haud illaud
89	Bjørnstad, Sverre ⁴	1910	1930	R.	T	1931	3,5	—	4 1/2	Laudabilis
90	Dahlen, Sigurd Colborg	1905	1926	L.	T	1931	3,0	—	4	Laudabilis
91	Eckhoff, Anders Svensson	1912	1931	L.	T	1931	3,0	—	5	Haud illaud
92	Ekere, Rolf Meyer ⁵	1913	1931	L.	T	1931	3,0	—	5	Haud illaud
93	Endresen, Edvin	1911	1930	L.	T	1932	3,0	—	4 1/2	Haud illaud
94	Evrin, Jack	1911	1930	L.	T	1931	1,0	—	4 1/2	Haud illaud

¹ Justisdepartementets bevilling av 7 mars 1934 til å anta navnet Valen-Sendstad istedenfor Sendstad.

² Juridisk embedseksamen 2net semester 1935 med karakteren Non contem.

³ — — — — — Haud illaud

⁴ — — — 1ste — — — Haud illaud

⁵ Justisdepartementets bevilling av 5 oktober 1936 til å anta navnet Ekere som familienavn istedenfor Andersen.

* Efter lov av 21 april 1933 og reglement av 27 oktober 1933 gis ikke hovedkarakter i forberedende prøver.

Juridisk embedseksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen		
			Ar	Linje	Karakter	Ar	Karakter	Måned	Studietid i år	Karakter
95	Fagereng, Arne Kornelius Feldtmann	1910	1930	L.	T	1931	2,0	Des.	4 1/2	Haud illaud
96	Faleide, Edvard Johan Michelsen	1911	1931	L.	M	1931	2,0	—	4	Haud illaud
97	Fjertoft, Leif Bjarne	1913	1932	E.	T	1933	*	—	3 1/2	Haud illaud
98	Fossvoll, Leif	1911	1932	L.	M	1932	3,0	—	3 1/2	Haud illaud
99	Fougner, Arne	1913	1931	L.	M	1931	2,0	—	4 1/2	Laudabilis
100	Gulliksen, Carl Adolf	1907	1926	R.	T	1928	2,0	—	5	Haud illaud
101	Gulliksen, Odd Harring	1912	1930	L.	M	1932	2,0	—	5	Haud illaud
102	Haavind, Kjeld	1912	1930	L.	T	1931	1,0	—	5	Haud illaud
103	Hageler, Arne Finn	1913	1932	R.	M	1933	3,0	—	4	Laudabilis
104	Hammer, Hans Helge	1910	1930	E.	T	1931	2,5	—	4 1/2	Laudabilis
105	Hansen, Harald	1912	1931	E.	T	1932	2,5	—	4 1/2	Haud illaud
106	Hansen, Rolf Brandt	1913	1932	L.	T	1932	2,0	—	4	Laudabilis
107	Hansen, Storm Ivar	1914	1933	R.	M	1934	*	—	3 1/2	Laudabilis
108	Haugland, Erling Wiese	1914	1932	R.	T	1932	2,5	—	4	Laudabilis
109	Haugland, Jens	1910	1932	L.	M	1933	1,0	—	3 1/2	Laudabilis
110	Heldal, Odd ²	1913	1931	L.	M	1932	2,0	—	4 1/2	Laudabilis
111	Helleland, Johannes	1911	1931	R.	T	1932	2,5	—	4	Haud illaud
112	Hoyer, Sverre	1913	1931	E.	T	1931	3,5	—	4	Haud illaud
113	Jarl, Knut Coucheron ³	1908	1927	E.	M	1928	2,5	—	4 1/2	Laudabilis
114	Jentoft, Aage	1913	1931	R.	M	1932	2,0	—	5	Laudabilis
115	Jørgensen, Hans Bernhard Lind	1912	1931	L.	T	1932	2,0	—	4 1/2	Haud illaud
116	Knutsen, Kolbjørn Gunnar ⁴	1910	1929	R.	T	1931	1,5	—	4 1/2	Haud illaud
117	Kolstad, Birger Johan	1906	1925	E.	T	1926	2,5	—	4	Laudabilis
118	Kroken, Olav	1907	1926	L.	T	1935	*	—	3 1/2	Haud illaud
119	Litleré, Ivar	1911	1932	L.	T	1932	3,0	—	3 1/2	Haud illaud
120	Lundsten, Ivar	1913	1932	L.	M	1932	2,0	—	4	Laudabilis
121	Madsø, Jonas Peter ⁵	1911	1931	R.	T	1932	1,5	—	3 1/2	Laudabilis

¹ Avgangseksamen fra Oslo Handelsgymnasium 1931 med karakteren Meget godt 1,77.

² Juridisk embedseksamen 1ste semester 1936 med karakteren Haud illaud.

³ — — — — — 1931 — — — — — Haud illaud.

⁴ Avgangseksamen fra Oslo Handelsgymnasium 1930 med karakteren Meget godt 1,90.

⁵ Juridisk embedseksamen 1ste semester 1936 med karakteren Haud illaud.

* Efter lov av 21 april 1933 og reglement av 27 oktober 1933 gis ikke hovedkarakter i forberedende prøver.

Juridisk embedseksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen		
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Karakter
122	Marcussen, Rudolf William Weyergang	1912	1932	R.	T	1933	3,0	Des.	3 1/2	Laudabilis
123	Melhuus, Ivar	1913	1931	R.	T	1933	*	—	3 1/2	Laudabilis
124	Michaelsen, Odd Peter Carl Dagfin Rolleiv	1895	1913	R.	T	1929	2,5	—	5	Laudabilis
125	Midtrød, Per	1913	1931	E.	T	1932	2,5	—	4 1/2	Laudabilis
126	Moen, Arve Sverre	1912	1932	L.	M	1932	2,0	—	4	Laudabilis
127	Nielsen, Roald Astrup	1915	1933	L.	T	1933	*	—	3	Laudabilis
128	Nord, Haakon	1911	1930	L.	M	1933	3,0	—	4	Haud illaud
129	Nordtorp, Erling Torstein	1911	1931	E.	M	1932	2,5	—	4	Laudabilis
130	Nygaard, Atle ¹	1912	1930	L.	T	1931	2,0	—	4 1/2	Haud illaud
131	Opdahl, Rolf	1909	1929	R.	T	1931	2,0	—	4	Laudabilis
132	Prydz, Frithjof	1913	1931	L.	M	1931	3,0	—	4 1/2	Laudabilis
133	Puntervold, Berit	1909	1928	L.	M	1929	1,0	—	4 1/2	Haud illaud
134	Quande, Finn Robert	1910	1931	L.	S	1931	3,0	—	4 1/2	Laudabilis
135	Rikheim, Ragnar	1908	1928	E.	M	1930	2,0	—	3 1/2	Haud illaud
136	Risting, Johannes ²	1910	1931	R.	M	1932	1,0	—	4 1/2	Laudabilis
137	Rustad, Herman	1911	1932	R.	M	1932	2,0	—	4	Laudabilis
138	Rød, Leif Olaf	1910	1930	L.	T	1931	2,0	—	5	Non contem.
139	Sagbakken, Ivar Eugen	1912	1932	R.	M	1933	1,0	—	3 1/2	Laudabilis
140	Salvesen, Lars Kåre Konsmo	1911	1930	L.	T	1932	3,0	—	4 1/2	Laudabilis
141	Samuelsen, Leif	1911	1930	L.	M	1931	2,0	—	4 1/2	Laudabilis
142	Skeie, Jorunn	1908	1931	E.	M	1932	1,5	—	4 1/2	Haud illaud
143	Staver, Øivind	1911	1930	L.	M	1931	2,0	—	5	Haud illaud
144	Steinkopf, Ferdinand ³	1909	1929	R.	T	1929	2,5	—	5 1/2	Haud illaud
145	Steinskog, Dagfinn	1903	1928	L.	M	1931	2,0	—	4 1/2	Laudabilis
146	Stensholt, Paul Johan	1911	1932	L.	M	1932	1,0	—	3 1/2	Laudabilis
147	Stensrud, Mats	1913	1932	L.	M	1932	2,0	—	4	Laudabilis
148	Sverre, Fritz Øistein	1913	1931	L.	T	1931	2,0	—	5	Laudabilis
149	Sæthern, Julie Therese	1901	1920	R.	M	1932	3,0	—	4 1/2	Haud illaud
150	Vebner, Gunnar ⁴	1910	1931	L.	T	1932	3,0	—	4 1/2	Haud illaud
151	Vedeler, Rolf	1913	1932	L.	Ng	1932	2,0	—	4	Laudabilis
152	Widerøe, Knut Eilert	1911	1930	L.	T	1930	2,0	—	5	Haud illaud
153	Wiesener, Arne Armauer	1913	1932	L.	M	1932	2,0	—	4 1/2	Haud illaud

¹ Juridisk embedseksamen 2net semester 1935 med karakteren Haud illaud.

² — — 1ste — 1936 — — Haud illaud.

³ — — 2net — 1933 — — Non contem.

⁴ Justisdepartementets bevilling av 25 januar 1934 til å anta navnet Vebner som familienavn istedenfor Olsen.

* Efter lov av 21 april 1933 og reglement av 27 oktober 1933 gis ikke hovedkarakter i forberedende prøver.

I vårssemestret 1936 begynte juridisk embedseksamen 21 april og sluttet 12 juni. Følgende skriftlige oppgaver blev gitt:

Praktisk oppgave

Peder Aas hadde vært nødt til å overgi sitt bo til konkursbehandling, og boet var blitt sluttet uten å gi utlegg til de uprioriterte fordringshavere. Hans svigerfar Lars Holm hjalp ham så med å komme i vei igjen.

Bl. a. overdrog han til ham i 1929 gården Rud, som hadde en verdi av kr. 50 000,00. I den anledning utferdiget han et dokument som i sin overskrift blev betegnet som gavebrev, og hvori det het at han bortsjønket gården til Aas mot at denne overtok panteheftelser for tilsammen kr. 25 000,00, som fra før av hvilte på eiendommen. Det stod også en bestemmelse om at Aas ikke kunde pantsette eiendommen, og at hans daværende fordringshavere ikke skulde ha rett til å ta utlegg i den og heller ikke i dens avling. Dokumentet blev straks tinglyst.

Videre tinget Holm bort til Aas hugst og fremdrift av tømmer som Holm hadde kjøpt til uthugst av Aas's bror Ole Aas, som eiet en skogeiendom i samme bygd. Uthugstkontrakten fastsatte kjøpesummen for tømmeret og når den skulde betales, og det anførtes dessuten at tømmeret skulde blinkes med selgerens øks, og at det tilhørte ham inntil han tillot at det blev merket og kastet av land. En avskrift av denne kontrakt blev overlevert Peder Aas med påtegning av avtalen mellom ham og Holm. Ved avtalen blev det satt en godtgjørelse til Aas pr. tyllft. Til bestridelse av de utgifter som Aas måtte sette sig i for å oppfylle avtalen fikk han et banklån med sin svoger Hans Holm som kausjonist.

Peder Aas gikk straks med leiede folk i gang med hugst av tømmeret, og fikk det overensstemmende med avtalen kjørt frem på elvebakken. Imidlertid var Lars Holm kommet i økonomiske vanskeligheter, som bevirket at han ikke kunde betale kjøpesummen til avtalt tid, og at han måtte overgi sitt bo til konkursbehandling. Det opstod tvist mellom Ole Aas og Peder Aas om denne hadde retensjonsrett i tømmeret for noen fordring i anledning av hugsten. Etter avtale mellom alle de interesserte blev tømmeret solgt til Ole Aas ved auksjon. Avtalen forbeholdt Peder Aas dekning i kjøpesummen av hvad han måtte ha retensjonsrett for i tømmeret. Auksjonsbeløpet blev på grunn av forskjellige omstendigheter ikke større enn den kjøpesum Holm skulde betale Ole Aas.

Under den fortsatte tvist med Ole Aas krevet Peder Aas dekket av auksjonsbeløpet sitt tilkommende hos Lars Holm idet han hevdet at han hadde hatt retensjonsrett i tømmeret for dette. Subsidiært gjorde han gjeldende at han iallfall hadde rett til den del av auksjonsbeløpet som svarte til den verdiforøkelse hans arbeide og påkostning hadde gitt tømmeret. Ole Aas avviste både det prinsipale og det subsidiære krav.

På sin side begjærte Ole Aas utlegg i gården Rud og innhøstet avling for sin fordring på Peder Aas i anledning av et lån. For denne fordring hadde han i sin tid erhvervet dom, og fordringen var blitt anmeldt i Peder Aas's konkursbo, som imidlertid ikke gav noe utlegg for den. Peder Aas innvendte overfor dette at gavebrevet utelukket Ole Aas fra å få medhold, men Ole Aas hevdet at gavebrevet ikke kunde stille sig i veien for ham, dels fordi forbudet mot pantsettelse var det eneste bånd som var lagt på Peder Aas's egen rådighet over gården, og dels fordi overdragelsen til Peder Aas efter hans mening iallfall ikke kunde betraktes som gave i sin helhet. Subsidiært anså han sig under enhver omstendighet berettiget til å ta utlegg i avlingen.

Under konkursbehandlingen av Lars Holms bo blev der avholdt tvangsauksjon over boets eiendom By efter begjæring av bygdens bank i henhold til en misligholdt pantobligasjon på kr. 12 500,00. tinglyst i 1928. Skjøtet til Lars Holm, som var tinglyst i 1921, inneholdt en bestemmelse om at hvis han solgte gården skulde hans datter ha rett til å kjøpe den for kr. 10 000,00. Denne datter blev senere gift med Peder Aas, som nu møtte ved auksjonen og forbeholdt sin hustrus forkjøpsrett. På forlangende av banken blev eiendommen opropt alternativt, først med og derefter uten påhefte av forkjøpsretten. Efter begge alternativer blev Peder Aas høistbydende med henholdsvis kr. 12 000,00 og kr. 14 500,00. Banken antok disse bud mot kausjon av Hans Holm og forlangte derpå det siste bud stadfestet, idet den hevdet at forkjøpsretten bare kunde gjøres gjeldende ved eierens frivillige salg av gården. Peder Aas forlangte derimot det første bud stadfestet, idet han hevdet at eiendommen bare skulde ha vært opropt med påhefte av forkjøpsretten, og at der ikke var lovlig adgang til å stadfeste annet enn det første bud, selv om alternativt oprop hadde funnet sted.

Herover forfattes en betenkning, hvori de foreliggende, så vel subsidiære som prinsipale, rettsspørsmål drøftes og avgjøres.

Teoretiske opgaver

1. Av formueretten: Motregning i konkurs.
2. Av statsøkonomien: Sparingen og dens betydning i det økonomiske liv.
3. Av den romerske rett: Sondringen mellem obligatoriske og tinglige rettigheter.
4. Av strafferetten: Grensen mellem forsett og uakt-somhet.
5. Av formueretten: Panthaveres rett til pantets avkastning.
6. Av prosessen: Tiltalebeslutningens grunnlag, innhold og opgave.
7. Av den offentlige rett: Forholdet mellem folkeretten og norsk rett.
8. Av prosessen: Namsrettens myndighet til å avgjøre tvistigheter.
9. Av sjøretten: Grunntrekkene i de nye regler om begrensning av rederansvaret.
10. Av den almindelige rettslære: De viktigste hensyn som kan tale for at lovgivningen gjør innskrenkninger i eierens rådighet over landeiendommer.

Kontinuasjonsopgave for sykmeldt kandidat:

Av den romerske rett: Tvangsfullbyrdelsens historiske utvikling.

I høstsemestret 1936 begynte juridisk embedseksamen 3 november og sluttet 17 desember.

Der blev gitt følgende opgaver:

Praktisk opgave

I 1930 blev Lars Holm og 5 av hans forretningsvenner enig om å gjøre et like stort innskud hver til innkjøp og drift av dampskibet Dovre. Avtalen gikk bl. a. ut på at Holm skulde kjøpe skibet i eget navn og utad stå som eneeier og enereder. Innskuddene blev satt inn i byens bank på en særskilt konto lydende på «Dampskibet Dovre ved Lars Holm». Holm kjøpte skibet som avtalt og betalte kjøpesummen av de innskutte midler.

I 1931 blev skibet solgt igjen til Peder Aas, også i Lars Holms navn. Aas betalte kjøpesummen, som blev satt inn på samme bankkonto. Allerede kort efter overtagelsen av skibet reiste Aas klagemål over at det ikke tilfredsstillet de opgaver som var gitt

om lasteevne og kullforbruk. Og da det ikke kom til noen mindelig ordning anla han søksmål mot Holm med krav på skadeserstatning.

Holm fordelte derpå det meste av hvad der stod inne på bankkontoen mellom interessentene. Men han lot stå igjen kr. 50 000,00 for å ha dekning for det som Aas måtte bli tilkjent. Noen måneder senere overgav han sitt bo til konkursbehandling. I et konkurstmøte hvor bankens chef som medlem av konkurstyret og Holm var til stede, men ikke Peder Aas, blev restinnskuddet og hensikten med at det ikke var utdelt, omtalt av Holm uten at det ga anledning til noen bemerkning. En stund efter møtet utbetalte banken til 3 av interessentene hver $\frac{1}{6}$ av innskuddet med renter, og likviderte overfor de 3 øvrige interessenter, bl. a. Lars Holm, i deres $\frac{2}{3}$ beløp som den hadde til gode hos dem. På forhånd hadde Holms konkursbo efter henvendelse fra banken erklært at det for sitt vedkommende ikke vilde blande sig op i hvad banken måtte gjøre forsåvidt.

I 1934 blev Holm ved høiesterettsdom dømt til å betale Aas kr. 100 000,00 foruten saksomkostninger i det anlagte søksmål. Kravet blev anmeldt til konkursboet, som beregnedes ikke å ville gi mere enn ca. 5 % i dividende.

Imidlertid var bankens stilling blitt svekket, og bankinspeksjonen meddelte av den grunn i en skrivelse til banken at den for å forebygge uttak av innskudd og pågang av kreditorer måtte pålegge banken å få tegnet ny kapital på kr. 200 000,00 eller få interesserte til å overta for kr. 200 000,00 en fordring på dette beløp som banken hadde. Fordringen var omtvistet, og bankinspeksjonen anså skyldnerens solvens tvilsom. En krets av borgere som stod banken nær, og som var gjort bekjent med skrivesen fra bankinspeksjonen, foreslo da bankinspeksjonen at den i stedet skulde godkjenne den ordning at kretsens medlemmer utferdiget en erklæring hvori de hver for sin forholdsvis del ga garanti for at den nevnte fordring »vilde utbringe kr. 200 000,00«. Dette forslag blev akseptert av bankinspeksjonen uten nærmere forhandlinger. En av de borgere som derpå underskrev garanti-erklæringen var Peder Aas.

Noen tid senere gav Peder Aas i anledning av et varekjøp selgeren en check på banken for kjøpesummen. Checken blev utstedt av ham 18 desember 1934. Den neste dag foreviste selgeren checken hos banken, som efter hans anmodning, men uten avtale med Aas påtegnet den »Bekreftes« med bankens underskrift. Selgeren sendte derpå checken til en utenbys forbindelse til oppgjør

av et mellomværende. Den 20 desember meddelte Aas banken at han tilbakekalte checken fordi varen hadde vist sig ikke å være kontraktsmessig og han av den grunn hadde hevet kjøpet. Men banken betalte allikevel checken, da selgerens utenbys forbindelse et par dager senere krevet dekning. Beløpet blev av banken belastet Aas's konto.

I januar 1935 falt der hølesterettsdom som tilkjente banken kr. 180 000,00 av den fordring som Aas hadde vært med å garantere for. Saksomkostningene, som for banken utgjorde kr. 20 000,00, blev ophevet.

Peder Aas hadde ikke tidligere hatt kjennskap til de 50 000 kroner som var blitt stående igjen på »Dampskibet Dovre ved Lars Holm«s bankkonto, og hensikten med at Holm ikke hadde tatt dem ut. Men på denne tid fikk han tilfeldigvis greie på det og hvorledes banken hadde forføiet over pengene. Han krevet derfor betalt av banken beløpet med renter til delvis dekning av sin fordring på Holm. Subsidiært krevet han erstatning av Holms konkursbo for det tap som var voldt ham ved boets passivitet overfor bankens handlemåte. Kravene blev tilbakevist.

Videre krevet Aas at banken skulde tilbakeføre på hans konto det beløp som var belastet ham efter bankens innfrielse av checken, idet han hevdet at banken var uberettiget til å bekrefte checken med virkning for ham. Subsidiært forbeholdt han sig erstatning for det tap han vilde lide ved denne innfrielse. Bankens anså sitt forhold korrekt i enhver henseende.

På sin side forlangte banken, som hadde fått dekket det tilkjente domsbeløp på kr. 180 000,00, betalt av Aas en forholdvis del av garantiansvaret. Den beregnet denne del av forskjellen mellem kr. 200 000,00 og kr. 160 000,00. Aas innvendte herimot at delen måtte beregnes av forskjellen mellem kr. 200 000,00 og kr. 180 000,00.

Herover forfattes en betenkning, hvori de foreliggende, så vel subsidiære som prinsipale, rettsspørsmål drøftes og avgjøres.

Teoretiske opgaver

1. Av formueretten: Selgerens stansningsrett.
2. Av privatrettens almindelige del: Om godkjennelse av ugyldige viljeserklæringer.
3. Av statsøkonomien: Hvilke faktorer bestemmer arbeidslønnen?
4. Av den offentlige rett: Delegasjon av lovgivningsmyndighet.

5. Av prosessen: Siktede og hans stilling under straffeforfølgning.
6. Av formueretten: Frihevd og mothevd.
7. Av strafferetten: Om straffbar undlatelse.
8. Av prosessen: Om betydningen av at en parts faktiske anførsler i tvistemål innrømmes av motparten.
9. Av den romerske rett: Det romerske kontraktssystem og utviklingen fra formtvang til formfrihet.
10. Av den almindelige rettslære: Hvorvidt bør staten være ansvarlig for sine tjenestemenns handlinger i tjenesten?

Kontinuasjonsoppgave for sykmeldte kandidater:

Av den romerske rett: Cessionens historie.

Av den almindelige rettslære: Hvorvidt bør der være adgang til å tilkjenne erstatning for ikke-økonomisk skade?

I vårsemestret 1936 blev til juridisk embedseksamen 1ste avdeling, som begynte 15 april og sluttet 20 mai, følgende skriftlige opgaver gitt:

1. Oversikt over den romerske retts utvikling og de rettskapende organer — inntil republikkens ophør.
2. Konjunkturbevegelsene i bankutlån, rentesatser og prisnivå.
3. Grunnlovens § 112.
4. Sociale klasser.

Kontinuasjonsoppgaver for sykmeldte kandidater:

1. Sociale masser.
2. Delegasjon av lovgivningsmyndighet.
3. I hvilken utstrekning har staten og Norges Bank midler til å påvirke bevegelsene i prisnivået?

Statsøkonomisk eksamen i 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen		
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Karakter
1	Aase, Reidar Marinius Kristiansen	1897	1920	R.	T.	1921	3,5	Juni	2	Godt (2,95)
2	Aarsrud, Borghild	1912	1931	E.	S.	1932	1,0	—	3 1/2	Mg. (2,50)
3	Andresen Asbjørn Andreas ¹	1912	1931	R.	T.			—	3 1/2	Godt (3,00)
4	Bang, Sigurd Sigurdson	1913	1932	R.	T.	1935	*	—	4	Mg. (2,50)
5	Bonnevie, Ellen Fredrikke	1912	1931	R.	M.	1931	3,0	—	3	Godt (2,70)
6	Dahle, Alfred	1902	1927	R.	M.	1928	3,0	—	2	Godt (3,10)
7	Elsrud, Ole	1911	1933	R.	M.	1934	*	—	3	Godt (2,65)
8	Glomstein, Asbjørn	1909	1928	R.	M.	1935	*	—	5	Mg. (2,20)
9	Grønnaas, Olaf Marcellius ²	1905						—	2	Godt (2,95)
10	Guldvog, Arnfinn	1913	1932	R.	M.	1933	1,0	—	3	Mg. (2,50)
11	Heldal, Aslaug	1912	1931	L.	M.	1932	2,0	—	3 1/2	Godt (2,70)
12	Henriksen, Gustav	1913	1931	R.	T.	1933	2,5	—	3	Godt (2,75)
13	Hertzberg, Ingrid Johanne	1912	1931	L.	M.	1931	3,0	—	4	Mg. (2,45)
14	Hovland, Finn Hope	1913	1931	R.	T.	1933	*	—	3	Godt (3,00)
15	Johansen, Birger ³	1911	1932	R.	T.			—	2 1/2	Godt (2,80)
16	Jullum, Aslaug Margaretha	1915	1933	E.	M.	1933	*	—	2 1/2	Godt (2,95)
17	Kjeldsberg, Wilhelm Christie ⁴	1913						—	3	Godt (2,85)
18	Kristensen, Yngvar Ricard ⁵	1912	1931	R.	M.			—	4	Godt (3,00)

¹ Avgangseksamen fra Oslo Handelsgymnasium 1932 med karakteren Meget godt 1,68.

² Avgangseksamen fra Trondhjems Handelsgymnasium 1927 med karakteren Meget godt, 1,95.

³ Avgangseksamen fra Trondhjems Handelsgymnasium 1933 med karakteren Meget godt, 2,42.

⁴ Avgangseksamen fra Oslo Handelsgymnasium 1932 med karakteren Meget godt, 2,20.

⁵ Avgangseksamen fra Oslo Handelsgymnasium 1932 med karakteren Meget godt 1,95.

* Efter lov av 21 april 1933 og reglement av 27 oktober 1933 gis ikke hovedkarakter i forberedende prøver.

Statøkonomisk eksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår		Eks. art			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen		
				År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Karakter
		År	År								
19	Moholdt, Ludvig Kolbjørn ¹	1909	1932	E.					Juni	3	Godt (2,75)
20	Morken, Ragnar Louis Juell	1910	1930	L.	T.	1931	3,0	—		3 1/2	Godt (3,00)
21	Mustad, Wilhelm	1912	1930	L.	T.	1932	3,0	—		3 1/2	Godt (3,20)
22	Olsen, Arne Norman Thomas	1909	1928	R.	M.	1929	2,0	—		2	Godt (2,85)
23	Plahte, Einar	1915	1933	L.	M.	1933	*	—		3	Mg. (2,30)
24	Ramsland, Julie	1912	1932	E.	M.	1933	*	—		3	Godt (2,85)
25	Rostrup, Trygve Arentz	1909	1927	R.	M.	1932	2,0	—		4	Mg. (2,45)
26	Sagen, Stein Olav	1912	1932	E.	T.	1933	*	—		4	Mg. (2,50)
27	Schultz, Jan Botwid ²	1913	1931	L.	T.			—		3	Godt (3,10)
28	Schweder, Carl	1910	1929	R.	T.	1929	2,0	—		5	Godt (2,95)
29	Seland, Johan	1915	1933	R.	M.	1933	*	—		2 1/2	Mg. (2,10)
30	Selmer, Else Marie	1913	1931	E.	M.	1933	*	—		3 1/2	Godt (2,60)
31	Strand, Ivar ³	1911						—		3	Godt (2,75)
32	Tennøe, Thomas	1910	1929	R.	M.	1930	2,0	—		2 1/2	Godt (2,90)
33	Utheim, John Ingmann	1911	1931	R.	T.	1933	*	—		3	Godt (2,70)
34	Vigeland, Hans	1913	1932	R.	M.	1932	1,5	—		4	Godt (2,70)
35	Østlund, Arne Hermanstad	1912	1932	L.	T.	1933	3,0	—		3 1/2	Godt (2,85)

¹ Avgangseksamen fra Trondhjems Handelsgymnasium 1932 med karakteren Meget godt 2,00.

² Avgangseksamen fra Oslo Handelsgymnasium 1933 med karakteren Meget godt 2,09.

³ Avgangseksamen fra Trondhjems Handelsgymnasium 1932 med karakteren Meget godt 1,83.

* Efter lov av 27 april 1933 og reglement av 27 oktober 1933 gis ikke hovedkarakter i forberedende prøver.

Ved den i vårsemestret 1936 avholdte eksamen, som begynte 5 mai og sluttet 6 juni, blev følgende skriftlige oppgaver gitt:

1. Av den praktiske socialøkonomikk: De karakteristiske trekk i den norske skipsfartsnærings vilkår og utvikling i tiden etter 1814 og en drøftelse av de verdensøkonomiske og næringsøkonomiske problemer som har reist sig for den i årene etter verdenskrigen.
2. Av statistikken: Prinsipper og former for statistiske undersøkelser over forbruket.
Gi en fremstilling av de viktigste resultater som disse undersøkelser har gitt.
3. Av den teoretiske socialøkonomikk: Om prisdannelsen for komplementære og konkurrerende varer.
4. Av finansiell læren: Adam Smith's grunnsetninger for beskatningen. En vurdering av vår nuværende norske skatteordning i lys av disse grunnsetninger.
5. Av forsikringsmatematikken: Om gjenkjøp og fripolise. Utled de formler som gir den største fripoliseverdi som kan tilståes. Beregn ved hjelp herav fripoliseverdier etter 3, 10 og 20 års varighet for en sammensatt livsforsikring på kr. 1000,00 med inntredelsesalder 30 år, utbetalingsalder 65 år og premiebetaling i forsikringstiden.

Kontinuasjonsoppgave for sykmeldt kandidat:

Av forsikringsmatematikken: Om bruttopremier og tilbakebetaling av innbetalt premiebeløp ved dødsfall.

Utvikl formelen for bruttopremien (inklusive tilleggspremien for tilbakebetaling) for a) opsatt kapital, b) opsatt livrente. Begge forutsettes tegnet mot engangspremie som tilbakebetales ved dødsfall i opsettelsestiden.

Medisinsk embedseksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen			
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Karakter	Points
1	Akre-Aas, Ragnar Sigmund	1908	1926	R.	Ng	1929	3,0	Juni	10	Haud illaud	159,5
2	Anker, Christian Schweigaard	1908	1927	E.	T	1929	2,5	—	9	Haud illaud	159,0
3	Aubert, Axel Boeck	1910	1928	L.	M	1928	2,0	—	8	Laudabilis	183,0
4	Barstad, Lars Dag Bentzen	1908	1928	L.	T	1928	3,0	—	8	Laudabilis	175,5
5	Bassøe, Olaug	1906	1924	E.	T	1926	3,0	—	10	Haud illaud	156,5
6	Bernstein, Lilli	1909	1927	R.	T	1927	3,5	—	8 ^{1/2}	Haud illaud	158,0
7	Bjørnsson, Jon	1909	1928	R.	M	1928	1,0	—	8	Laudabilis	194,0
8	Bøhler, Ingeborg Karoline	1908	1926	E.	T	1929	2,5	—	8 ^{1/2}	Haud illaud	150,5
9	Dale, Gunnar	1907	1928	R.	M	1928	2,0	—	7	Laudabilis	183,5
10	Elstad, Kristian	1907	1926	E.	M	1927	2,5	—	8 ^{1/2}	Haud illaud	156,0
11	Engesæth, Arne Kaare	1906	1927	R.	Ng	1927	3,5	—	8 ^{1/2}	Haud illaud	165,0
12	Fannemel, Abraham Mathias	1908	1927	R.	T	1929	3,5	—	7 ^{1/2}	Haud illaud	149,0
13	Foss, Olaf Georg	1909	1927	R.	M	1928	2,0	—	7 ^{1/2}	Haud illaud	153,5
14	Gevelt, Rolf	1907	1926	R.	T	1929	3,5	—	9	Haud illaud	157,0
15	Grasmo, Johannes	1908	1927	L.	M	1927	2,0	—	8	Laudabilis	178,5
16	Grytting, Peder Oddvar	1901	1925	R.	M	1928	3,5	—	9	Haud illaud	157,5
17	Hansen, John Leganger	1907	1927	L.	T	1929	3,0	—	9	Haud illaud	163,5
18	Hauan, Trygve	1909	1927	R.	1	1927	3,0 ¹	—	9	Laudabilis	169,5
19	Hausken, John Wegner	1904	1926	R.	T	1927	3,0	—	8	Haud illaud	145,0
20	Hegna, Gunhild Margrethe	1907	1926	L.	M	1927	1,0	—	7 ^{1/2}	Haud illaud	153,5
21	Heiberg, Kåre Lyng	1908	1927	R.	T	1928	3,0	—	9	Haud illaud	157,5
22	Hjerkinn, Jo	1909	1927	L.	T	1927	2,0	—	9	Laudabilis	166,5
23	Hus, Sigurd	1906	1927	R.	M	1929	3,0	—	7 ^{1/2}	Laudabilis	167,0
24	Kalgraff, Berner Kristoffer	1909	1927	L.	T	1927	3,0	—	9	Laudabilis	171,0
25	Kinnerød, Nils Kristian	1905	1927	R.	M	1928	1,5	—	9	Laudabilis	178,5

¹ Eksamen artium fra Caen, karakter: Passabel.

² Fritatt for å avlegge forberedende prøve i filosofi. Kirkedepartementets skr. av 25 mars 1930.

Medisinsk embedseksamen i 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen			
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Karakter	Points
26	Lindeman, Henrik Rønblom	1910	1928	L.	T	1929	2,0	Juni	8	Laudabilis	172,5
27	Loland, Birger Olai	1907	1926	L.	M	1926	2,0	—	8	Laudabilis	178,0
28	Madsen, Harald Sigurd Georg Rynning	1908	1928	R.	S	1929	2,0	—	8	Laudabilis	180,8
29	Magelssen, Sigvard Irgens	1904	1924	L.	T	1924	3,0	—	10	Haud illaud	146,0
30	Mandt, Steinar	1902	1924	R.	T	1927	3,5	—	10	Haud illaud	153,0
31	Midling, Alf Normann	1908	1927	E.	M	1928	2,0	—	10 ^{1/2}	Haud illaud	155,0
32	Myrhaug, Rolf Sverre Georg	1907	1926	R.	T	1928	3,0	—	10	Haud illaud	157,5
33	Olsen, Louis Wiik	1906	1927	R.	T	1929	3,5	—	9	Haud illaud	163,0
34	Osnes, Martin Oddvin	1910	1928	R.	T	1929	2,5	—	8	Laudabilis	177,5
35	Paus, Bernhard Cathrinus	1910	1927	R.	M	1927	3,0	—	9	Laudabilis	176,5
36	Qvigstad, Gunnar Kuhlbrodt	1909	1927	L.	T	1929	2,0	—	9	Haud illaud	163,0
37	Ruud, Heinrich Georg	1909	1927	L.	M	1928	1,0	—	9	Haud illaud	158,0
38	Røren, Jens Olav Andreas	1905	1927	R.	T	1928	3,5	—	9	Haud illaud	155,0
39	Sandaker, Odd	1907	1926	R.	M	1928	3,0	—	10	Haud illaud	162,5
40	Skatvedt, Marit	1908	1927	E.	M	1929	3,5	—	9	Laudabilis	170,5
41	Skottene, Bård Ingvar	1906	1925	L.	M	1926	3,0	—	8 ^{1/2}	Haud illaud	158,0
42	Sonning, Arild Oddvar Frithjof ¹	1907	1926	R.	T	1928	3,0	—	9	Haud illaud	162,5
43	Tho, Anders Petter	1908	1927	L.	M	1927	3,0	—	9	Laudabilis	172,5
44	Vågnes, Olav Birger	1906	1927	R.	T	1929	2,5	—	8	Laudabilis	169,0
45	Veflingstad, Helge	1910	1927	R.	M	1928	2,0	—	8	Laudabilis	183,5
46	Wirik, Thoralf Oscar	1904	1924	E.	T	1928	3,5	—	8	Haud illaud	155,5
47	Wennesland, Reidar	1908	1927	R.	S	1928	2,0	—	7	Laudabilis	188,0
48	Wiesener, Otto Aamodt	1908	1926	R.	M	1928	2,5	—	7 ^{1/2}	Laudabilis	171,0

¹ Justisdepartementets bevilling av 18 mai 1936 til å anta navnet *Sonning* som slektsnavn istedenfor Petersen.

Medisinsk embedseksamen i 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen				
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Karakter	Points	
49	Wildhagen, Fredrik Christian	1903	1924	L.	T	1927	2,0	Juni	8 1/2	Laudabilis	172,5	
50	Ødegaard, Alf Johan	1909	1927	R.	M	1929	3,5	—	9	Laudabilis	168,0	
51	Østby, Oscar	1904	1927	R.	T	1928	2,5	—	9	Haud illaud	164,5	
52	Øya, Tone	1901	1923	L.	T	1927	3,0	—	9 1/2	Haud illaud	154,5	
53	Berle, Einar Johan	1910	1928	R.	M	1929	3,5	Des.	8 1/2	Haud illaud	158,5	
54	Bjercke, Odd Gunvald	1909	1928	L.	M	1928	2	—	8 1/2	Laudabilis	166,5	
55	Bjørndal, Odd Lorange	1908	1928	R.	M	1929	2,5	—	8 1/2	Laudabilis	173	
56	Bjørneboe, Jens	1908	1927	R.	Ng	1929	3	—	8 1/2	Haud illaud	165,5	
57	Breidahl, Ingrid Marie	1907	1928	R.	T	1928	2	—	8 1/2	Haud illaud	157	
58	Børner, Thomas Wilhelm	1910	1928	R.	S	1929	2	—	8 1/2	Laudabilis	180	
59	Børresen, Børre Ole	1906	1925	L.	T	1928	2	—	9	Haud illaud	142	
60	Ebbing, Alf Nicolay	1910	1928	R.	M	1929	2,5	—	8 1/2	Laudabilis	173	
61	Engen, Helga	1900	1919	L.	M	1928	3	—	8 1/2	Laudabilis	176	
62	Fiane, Sigurd Olav	1907	1925	E.	T	1926	3,5	—	8 1/2	Haud illaud	160	
63	Flydal, Sigurd	1903	1927	R.	T	1928	2,5	—	8	Haud illaud	150,5	
64	Gilje, Alf Kristen Emil	1908	1928	L.	T	1929	3	—	8 1/2	Laudabilis	168	
65	Gjerdsgjø, Rolf Strandwitz	1909	1928	R.	T	1928	3	—	8 1/2	Laudabilis	170	
66	Gjølberg, Johannes Nikolai	1905	1926	R.	M	1930	2	—	8 1/2	Laudabilis	175	
67	Gløersen, Paul Ernst	1908	1928	R.	T	1930	3	—	8 1/2	Laudabilis	171	
68	Grenness, Christian Sigurdsson	1908	1927	R.	Ng	1929	3	—	9	Haud illaud	159	
69	Heggstad, Helge Olav	1908	1927	L.	M	1928	1	—	8 1/2	Laudabilis	181,5	
70	Holst-Larsen, Dagny Isabel Weyergang f. Ingebretsen ¹	1908	1928	E.	T	1930	2	—	8 1/2	Haud illaud	161,5	
71	Høiseith, Arne Margido	1904	1927	R.	T	1929	3	—	8	Haud illaud	152	

¹ Justisdepartementets bevilling av 24 juni 1936 tillatt å anta navnet Holst-Larsen som familienavn istedenfor Larsen.

Medisinsk embedseksamen i 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen			
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Karakter	Points
72	Høvik, Reidar Evald ¹	1910	1928	L.	M	1928	1	Des.	8 1/2	Laudabilis	175,5
73	Idland, Kaare	1909	1928	L.	M	1930	2	—	8 1/2	Haud illaud	162
74	Jacobsen, Ingebrigt Bertrand	1906	1927	L.	T	1927	2	—	8 1/2	Haud illaud	159
75	Jarvoll, Svend Kristian	1907	1928	L.	M	1929	2	—	8 1/2	Laudabilis	177
76	Kjersem, Harry	1908	1928	L.	M	1928	3	—	8 1/2	Haud illaud	144,5
77	Krogh, Truls	1910	1928	L.	T	1928	3	—	8 1/2	Laudabilis	178
78	Larsgård, Oluf Olsen	1906	1926	R.	T	1928	3	—	9 1/2	Haud illaud	153
79	Levy, Carl Wilhelm Diurhuus	1909	1928	R.	T	1930	3,5	—	8 1/2	Laudabilis	181
80	Lian, Caspar August	1910	1928	R.	T	1930	2,5	—	8 1/2	Laudabilis	172,5
81	Lium, Leonard Ragnar	1905	1926	E.	M	1929	3,5	—	9 1/2	Laudabilis	169,5
82	L'orange, William	1909	1927	R.	M	1928	2	—	9	Laudabilis	189
83	Lund, Gerhard Tideman	1909	1928	R.	T	1930	3	—	8 1/2	Haud illaud	160
84	Marstrander, Fredrik	1907	1927	L.	T	1927	3	—	8 1/2	Haud illaud	162,5
85	Mustaparta, Hanna	1906	1924	L.	T	1928	1	—	8 1/2	Haud illaud	154
86	Omland, Georg Alvin	1906	1928	L.	M	1928	2	—	8	Laudabilis	178,5
87	Pedersen, Johnny Odd	1907	1926	E.	M	1928	2	—	9 1/2	Haud illaud	162,5
88	Pedersen, Ståle Andreas	1907	1927	R.	T	1930	2	—	9 1/2	Laudabilis	169,5
89	Pytte, Bjarne Hilmar	1908	1927	R.	M	1928	3,5	—	8 1/2	Haud illaud	163
90	Ramsfjell, Johannes Teodor	1908	1928	L.	M	1928	2	—	8 1/2	Laudabilis	174
91	Ree, Knut	1904	1926	L.	T	1927	2	—	8 1/2	Haud illaud	163,5
92	Rennæs, Selmer Torp	1909	1927	R.	T	1928	2,5	—	8 1/2	Haud illaud	155,5
93	Riser, Ivar	1909	1927	R.	T	1930	3,5	—	8 1/2	Haud illaud	153,5
94	Rolstad, Einar	1903	1926	R.	M	1929	2,5	—	8 1/2	Laudabilis	166,5
95	Skau, Tore	1906	1927	L.	T	1930	3	—	8 1/2	Haud illaud	160

¹ Justisdepartementets bevilling av 7 juli 1936 tillatt å anta navnet Høvik som familienavn istedenfor Nilsen.

Medisinsk embedseksamen i 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår		Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Embedseksamen		
				Ar	Linje	Karakter	Ar	Karakter	Måned	Studietid i år	Karakter
96	Skillestad, Torleif Magelssen	1908	1927	R.	T	1929	3	Des.	8 1/2	Haud illaud	162
97	Stang, Wilhelm Christian	1910	1928	L.	M	1928	2	—	8 1/2	Laudabilis	171,5
98	Storstein, Ole	1909	1928	R.	M	1928	2,5	—	8 1/2	Haud illaud	165,5
99	Sæther, Erling	1905	1927	L.	T	1927	2	—	9 1/2	Haud illaud	164
100	Windern, Lars Petter Hermann	1910	1927	R.	T	1930	3	—	8 1/2	Laudabilis	169,5
101	Øglænd, Sven	1906	1926	R.	M	1929	2	—	8 1/2	Laudabilis	179
102	Øian, Einar ¹	1908	1928	R.	M	1929	3,5	—	8 1/2	Laudabilis	173,5
103	Østby, Asbjørn	1909	1928	R.	T	1930	3	—	8 1/2	Laudabilis	177

¹ Justisdepartementets bevilling av 31 oktober 1928 tillatt å anta navnet Øian som familienavn istedenfor Aslaksen.

I vårsemestret 1936 begynte medisinsk embedseksamen 17 februar og sluttet 15 juni. Der blev gitt følgende skriftlige opgaver:

1ste avdelings 1ste avsnitt:

Kjemi: 1. Om ammoniakkenes innvirkning på metallsaltene i oppløsning. 2. a. Hvor mange liter surstoff målt ved 750 mm og 20° C medgår til fullstendig forbrenning av 100 g druesukker? b. 50 cm³ jodkaliumopløsning forbruker ved titrering 42,4 cm³ $\frac{1}{10}$ N sølvnitratopløsning. Hvor mange gram kaliumjodid finnes i en liter av oppløsningen? c. Hvorledes adskilles og påvises kalcium og magnesium i den kvalitative analyse? 3. Om urinstoff. (Ureider tas ikke med.) Alle reaksjonsligninger anføres. H = 1 C = 12, N = 14, O = 16, K = 39, J = 127, Ag = 108.

Fysikk: 1. Om lydbølgers forplantning, brytning, refleksjon, interferens og resonans. 2. Et galvanometer angir en strømstyrke på 0,002 ampere, når viseren gjør fullt utslag på skalaen. Fullt utslag fåes når galvanometret kobles til en kontakt med potensialdifferens 0,1 volt. For å kunne bruke galvanometret til måling av større strømstyrker opdeles den ledning (hovedledningen), hvis strøm skal måles, i to grener. Den ene gren består av galvanometret og den annen består av en ledning (shunt), som er koblet parallelt med galvanometret. a. Hvor stor må motstanden i shunten være forat strømstyrken i hovedledningen skal være 100 ganger så stor som strømstyrken i galvanometret? b. Hvor lang tid går det før strømmen i shunten har utviklet en varmemengde lik en gramkcalori, når galvanometret gjør fullt utslag? 3. En astronomisk kikkert har et objektiv med brennvidde 15 cm og et okular med brennvidde 3 cm. a. Finn avstanden mellom de to brennpunkter, som befinner sig mellom objektiv og okular, når en meget fjern gjenstand sees i den tydelige synsvidde 25 cm regnet fra okularet. b. Beregn den nøiaktige verdi av vinkelforstørrelsen, når de opptredende vinkler settes lik deres tangens. Linsenes tykkelse settes ut av betraktning.

1ste avdelings 2net avsnitt:

Anatomi: 1. Tegn et skjematisk tversnitt gjennom den forlengede marg i høide med sløftekryssningen (decussatio lemniscorum). Sett betegnelser på de dannelser (herunder også baner) som treffes av snittet. 2. Chorda tympani. Hvordan forløper den og hvad slags fibrer inneholder den? 3. Ankelledets mediale og laterale sidebånd. 4. Leddflatenes form og stilling i bueleddene

i hvirvelsøilens bryst- og lendedel. 5. Arterier, vener og nerver i regio cubiti anterior. 6. Hjertets egne årer. 7. Beskriv omentum minus og angi samtidig de dannelser som begrenser foramen epiploicum (Winslowi). 8. Tracheas og de store bronchiers relasjoner. 9. Binyrens utvikling og mikroskopiske bygning. 10. Tegn et skjematisk sagittalsnitt gjennom det unge menneskelige egg fra et stadium hvor bukstilken er dannet, men før medullarfurens lukning. Betegnelser anføres i tegningen.

Fysiologi: 1. Om kulsyreinnholdet i blodet under fysiologiske tilstander. Hvilke forhold har innflytelse på blodets kulsyrebinding? 2. Om hudens sansekvaliteter. 3. Om binyrenes fysiologi. 4. Om undersøkelse av mavesaft.

2nen avdeling:

Patologisk anatomi: 1. Atherosclerosens patologiske anatomi og ætiologi. 2. Om melanotiske svulster. 3. Beskriv det makro- og mikroskopiske utseende av en syfilitisk gummøs betendelse og nevnt dens viktigste lokalisasjoner.

Farmakologi: 1. Om emetica og deres terapeutiske anvendelse. 2. Om blåsyreforgiftning. 3. Forskriv en passende hostesaft for et 4 år gammelt barn som lider av akutt bronkitt.

Medisinsk patologi og terapi: 1. Ikterus som symptom. 2. Aortainsufficiensens symptomatologi og differentialdiagnostik. 3. Gjør i korthet rede for de viktigste indikasjoner for maveslangens anvendelse og for teknikken ved dens bruk. 4. Behandling av hæmoptyse.

Kirurgisk patologi og terapi: 1. Om pes valgus. Årsaker og symptomer ved peritonitis. Diskusjon av differentialdiagnosen. 3. Om behandling av vulnus penetrans genus.

Bakteriologi med serologi: 1. Om streptokokkernes typeforhold. 2. Om den bakteriologiske sterilisasjonsteknikk. 3. Om den bakteriologiske difteridiagnose.

Skriftlig utarbeidelse: Om den medfødte syfilis, patogenese symptomer, behandling og profylakse.

3dje avdeling:

Fødselsvidenskap og kvinnesykdommer: Fødsel: 1. Navlestrengsfremfall og behandlingen derav. 2. Overdreining av skuldrene, kun en kort beskrivelse. Kvinnesykdommer: 3. Gi en kort generell oversikt over de viktigste årsaker til uterinblødning bortsett fra svangerskapsblødninger.

Rettsmedisin: 1. Hva forstås ved et rettslig likskue? Hvilke ting må man særlig ha oppmerksomheten henvendt på ved en sådan forretning? Når kan et rettslig likskue i og for sig være tilstrekkelig (uten påfølgende likåpning)? 2. Om alkoholkoncentrasjonsprøven i blod og urin. Når bør slike prøver foretas? Hvilke slutninger kan der trekkes av dem?

Hygiene: 1. Yrkeshygienens viktigste prinsipper. Nevn eksempler på yrkessykdommer. 2. Hovedpunkter i bolighygienen. 3. Beskriv etter eget valg *enten* demonstrasjonen av vaksinasjon (Oslo helseråd) *eller* av melkeanalyse (Universitetets hygieniske institutt).

Psykia tri: 1. Lekende sinnsvirksomhet. 2. Det paranoide syndrom og dets diagnostiske betydning. 3. Det rettslige grunnlag for sterilisering av sinnssyke og sjelelig svake personer.

Barnesykdommer: 1. Det for tidlig fødte barns behandling og prognose. 2. Den akutte revmatiske infeksjon i barnealderen.

Øre-, nese- og halssykdommer: 1. Om symptomene ved sinusitis maxillaris acuta og sinusitis frontalis acuta. 2. Om årsakene til øresmerter.

I høstsemestret 1936 begynte medisinsk embedseksamen 2 oktober og sluttet 19 desember. Der blev gitt følgende skriftlige oppgaver:

1ste avdelings 1ste avsnitt:

Kjemi: 1. Hvilke elementer henregnes til jordalkalimetallene? Hvori ligner de hverandre i sine egenskaper og hvori adskiller de sig fra hverandre? 2. a. Hvor mange liter vannstoff, målt

ved 765 mm Hg og 20° C kan der fremstilles ved behandling av 10 g zink med svovelsyre? Hvor mange gram krystallisert zinksulfat vil denne zinkmengde gi? b. 25 cm³ av en blanding av klornatrium og saltsyre forbruker ved titrering 18,5 cm³ ¹/₁₀ n natronlut, 15 cm³ av den samme blanding forbruker 30 cm³ ¹/₁₀ n sølvnitratopløsning og 4,5 cm³ ¹/₁₀ n ammoniumrhodanidopløsning. Hvor meget saltsyre og hvor meget natriumklorid finnes der i 1 liter av denne blanding? c. Hvordan påvises vinsyre i en substans, som inneholder kalciumtartrat? 3. Om fettsyrenes halogenderivater. Alle reaksjonsligninger anføres. H = 1, O = 16, Na = 23, S = 32, Cl = 35,5, Z = 65.

Fysikk: 1. Om elektriske svingninger. 2. Et værelse er 10 × 12 × 4 m³. Temperaturen er 20° C og duggpunktet er 10° C. Hvor mange gram vann må fordampe for at den relative fuktighet skal bli 70 %? Vanndampens metningstrykk ved 10° C er 9.1 mm Hg og ved 20° C er det 17,4 mm Hg. Tettheten av vandedamp, som tenkes å befinne sig i normaltstanden, er 0,000808 g/cm³. 3. I et åpent termometer, som inneholder 9,49 g kvikksølv, stiger kvikksølvet 1 mm ved utvidelse fra 0°—1° C. Termometeret brytes over ved beholderen og kvikksølvet fjernes. Røret stilles derefter vertikalt ned i vann, hvorved vannet stiger inntil dets nivå inne i røret står 7,3 cm høiere enn utenfor. Beregn herav vannets overflatespenning. Kvikksølvets tetthet regnes konstant lik 13,6 g/cm³ og dets utvidelseskoeffisient er 0,00018. Vannets tetthet regnes lik 1 g/cm³. Glassets utvidelse settes ut av betraktning.

1ste avdelings 2net avsnitt:

Anatomi: 1. Et transversalplan gjennom overarmen på grensen mellom midtre og distale ¹/₂ og et lignende plan gjennom underarmen på grensen mellom midtre og proksimale ¹/₂ begrensninger regio cubiti med de nærmest liggende deler av overekstremiteten. Gjør rede for de *bløtdeler* som vi ved disseksjonen preparerer frem i dette stykket, deres forhold til skjelettet og til hverandre (leddkapslen og dens forsterkningsbånd tas ikke med). 2. Hvordan er ribbene forbundet med brysthvirvlene? Hvilke bevegelser utføres i disse ledd? 3. Trachea, bronchus dexter og sinister, deres makroskopiske, mikroskopiske og topografiske anatomi. 4. Gjør rede for lillehjernens forbindelser. 5. Hypofysen, dens relasjoner, mikroskopiske anatomi og utvikling. 6. Peritoneums forhold i det kvinnelige bekken.

Fysiologi: 1. Gi en oversikt over den proprioceptive sans. 2. Om næringsstoffenes spesifikke-dynamiske virkning. 3. Glandulae parathyreoideaes fysiologi. 4. Om bestemmelse av total-aceton i urinen.

2den avdeling:

Patologisk anatomi: 1. Om de i den patologiske histologi forekommende kjempeceller: Former, forekomst og diagnostiske betydning. 2. Om emboli (arter og utbredningsveier). 3. Fibrosis myocardii.

Farmakologi: 1. Om sovemidlene av barbitursyregruppen, deres kjemiske konstitusjon, virkninger, terapeutiske anvendelse. 2. Om akutt kamferforgiftning. 3. Forskriv thyroideatabletter i passende doser for en voksen patient hos hvem thyroidea-funksjonen antas å mangle helt.

Medisinsk patologi og terapi: 1. Om vertigo som klinisk symptom. 2. Beskriv blodfundet ved myelogen leukæmi. 3. Om behandlingen av asthma bronchiale.

Kirurgisk patologi og terapi: 1. Diagnose og behandling av cancer recti. 2. Diagnose og behandling av kneledds-tuberkulose.

Bakteriologi med serologi: 1. Hvilke bakteriearter innbefattes i slekten Pasteurella og hvilke generelle egenskaper har denne bakterieslekt? Beskriv en av Pasteurellaartene nærmere. 2. Hva forstås ved en bakteries virulens og hva mener vi virulensen beror på? 3. Om anleggelse av blodkultur og dennes teknikk.

Skriftlig utarbeidelse: De tuberkuløse sykdommers årsaksforhold.

3dje avdeling:

Fødselsvidenskap og kvinnesykdommer: 1. Bak-hodefødsel med panne fortil. 2. Hydramnion. 3. Blæremolaens symptomer, diagnose og behandling.

Rettsmedisin: 1. Den rettsmedisinske bedømmelse av intrakranielle blødninger hos voksne, — med sikte på blødningens traumatiske eller spontane opprinnelse. 2. De viktigste utvendige og innvendige tegn på drukningsdød. 3. Om lægers taushetsplikt.

Hygiene: 1. Vitaminlærens praktisk-hygieniske konsekvenser. 2. Alkoholist-forsorg. 3. Beskriv efter valg *enten* demonstrasjonen hos Statens epidemilæge (Folkehelse-instituttet) *eller* ved »Melkeforsyningen«.

Psykia tri: 1. Hvilke er de vesentlige skjelnemerker mellem videre (høiere) utviklet og mere elementær-primitiv sjelsvirksomhet. 2. Hvilke sykdomstegn frembyr paralysis generalis i begynnelsesstadiet? 3. Om formene for psykiatrisk observasjon.

Barnesykdommer: 1. Om Spasmofiliens kliniske ytringsformer, diagnose og behandling. 2. Behandlingen av den medfødte pylorushypertrofi.

Øre-, nese- og halssykdommer: 1. Symptomene på akutt mastoidit. 2. De viktigste årsaker til neseblødning.

Sproglig-historisk embedseksamen i 1936

Efter eksamensreglement av 12 november 1920, 2 februar og 24 mars 1934

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår		Eks. art.			Eks. philos. el. frb pr.		Lektoreksamen			
		År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Fag		Hoved-karakter	
									Bifag	Hovedfag		
1	Aure, Kolbjørn	1905	1926	L.	M	1930	2,0	Juni	7	Tysk: 2,3 Historie: 2,5	Morsm. m. gammel-norsk ¹ : 2,4	Laud. 2,40
2	Austbø, Haakon	1908	1929	L.	M	1929	2,0	—	7	Historie: 2,5 Latin: 2,6	Fransk ² : 1,9	Laud. 2,22
3	Benestad, Karl Gunnar	1906	1924	L.	T	1928	2,0	—	6	Morsm. m. gammel-norsk: 2,9 Engelsk: 2,5	Fransk ³ : 2,7	Haud. ill. 2,70
4	Bræck, Oswald Simon	1903	1922	L.	T	1923	2,0	—	7	Morsm. m. gammel-norsk: 2,6 Historie: 2,4	Latin ⁴ : 2,5	Laud. 2,50
5	Erstad, Alvhild Oleif	1900	1919	E.	M	1920	1,0	—	5 1/2	Tysk: 1,8 Morsm. m. gammel-norsk: 2,4	Engelsk ⁵ : 2,0	Laud. 2,05
6	Flogstad, Olav	1906	1926	L. m.g.	M	1926	2,0	—	8	Latin: 2,7 Engelsk: 2,6	Morsm. m. gammel-norsk ⁶ : 2,2	Laud. 2,42
7	Fjeld, Steinar	1907	1927	L.	M	1927	3,0	—	6 1/2	Tysk: 2,1 Historie: 2,2	Engelsk ⁷ : 2,2	Laud. 2,17

¹ Selvvalgt videnskapelig undersøkelse. »Jonas Lie og dei sentrale problem i 70-80 åri.«

² — — »L'Impératif Catégorie Logique en Français. (Etude des moyens d'expression).«

³ — — »Paul Hervieu.«

⁴ — — »Om Ovids syn på diktetkunsten.«

⁵ — — »Mrs. Gaskell og »Mary Barton«.«

⁶ — — »Sproget i Alexander L. Kiellands Verker«. Stavangersprog og norskhet for øvrig.

⁷ — — »Robert Burns, liv og diktning.«

Sproglig-historisk embedseksamen 1936

Efter eksamensreglement av 12 november 1920, 2 februar og 24 mars 1934

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Lektoreksamen				
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Fag		Hovedkarakter
										Bifag	Hovedfag	
8	Gjone, Toralv Tolv	1892	1914	L.	u. h.	1915	1,0	Juni	4	Geografi: 2,1 Morsm. m. gammel-norsk: 2,4	Historie ¹ : 2,6	Laud. 2,42
9	Hjeld, Hedda Borghild	1902	1922	L.	T	1924	3,0	—	6	Morsm. m. gammel-norsk: 2,5 Engelsk: 2,8	Tysk ² : 2,3	Laud. 2,47
10	Homme, Jon	1909	1929	L.	M	1930	2,0	—	6½	Tysk: 2,2 Fransk: 2,9	Morsm. m. gammel-norsk ³ : 2,1	Laud. 2,32
11	Johnsen, Egil Eiken	1909	1927	E.	T	1928	3,0	—	7½	Tysk: 2,1 Engelsk: 2,4	Morsm. m. gammel-norsk ⁴ : 2,1	Laud. 2,17
12	Landro, Gustav	1905	1926	R.	T	1928	2,0	—	6½	Gresk: 2,4 Tysk: 2,3	Latin ⁵ : 2,0	Laud. 2,17
13	Larsen, Brage Irgens	1906	1924	L.	T	1925	2,0	Mars	7½	Gresk: 2,9 Latin: 3,0	Magistergraden i kunsthistorie Lektoreksamen i h. t. lov om magistergraden ved universitetet § 5.	Laud. 2,17
14	Larsen, Hjalmar Nikolai	1909	1930	L.	T	1931	2,0	Juni	5	Tysk: 2,2 Engelsk: 2,3	Historie ⁶ : 2,4	Laud. 2,32
15	Lewin, Carl Oscar	1905	1925	L.	M	1926	2,0	—	6½	Latin: 2,3 Fransk: 2,0	Engelsk ⁷ : 2,1	Laud. 2,12

¹ Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: »Grundset marked.»² — — »Das deutsche Volkslied.»³ — — »Tilhøvet millom Bjørnstjerne Bjørnson og Arne Garborg.»⁴ — — »Laurentz Hanssøns sagaoversettelse. En språklig undersøkelse.»⁵ — — »Språk og grammatikk i Bellum Africum.»⁶ — — »Povel Huitfeldt, norsk stattholder 1572—1577.»⁷ — — »Samuel Pepys — forfatteren av dagboken.»

Sproglig-historisk embedseksamen i 1936

Efter eksamensreglement av 12 november 1920, 2 februar og 24 mars 1934.

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Lektoreksamen				
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Fag		Hoved-karakter
										Bifag	Hovedfag	
16	Lønnestad, Clas	1909	1928	L. M	1928	3,0	Juni	7	Fransk: 2,1 Engelsk: 2,4	Historie ¹ : 2,5	Laud. 2,37	
17	Løvik, Arthur Harald	1905	1927	L. M	1927	3,0	—	7	Tysk: 2,4 Morsm. m. gammel-norsk: 2,2	Historie: 2,9 Latin ² : 2,5	Haud. ill. 2,57	
18	Myhre, Albert Bernhard	1905	1928	L. M	1928	3,0	—	6	Geografi med etnografi: 2,0 Morsm. m. gammel-norsk: 2,0 Engelsk: 1,7	Historie ³ : 2,2	Laud. 2,15	
19	Sirevaag, Tønnes	1909	1928	E. S	1929	1,5	—	5	Morsm. m. gammel-norsk: 2,0 Engelsk: 1,7	Historie ⁴ : 2,3	Laud. 2,07	
20	Smedfjeld, Odd Sverre Jarman	1906	1925	L. T	1926	2,0	—	8	Morsm. m. gammel-norsk: 2,5 Engelsk: 2,8	Tysk ⁵ : 2,2	Laud. 2,42	
21	Stai, Arne	1905	1925	E. T	1930	2,5	—	6	Engelsk: 2,5 Historie: 2,6	Magistergraden i europeisk litteraturhistorie Lektoreksamen i h. t. lov om magistergraden ved universitetet § 5.		

¹ Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: »Frederik Schmidt.«

² — — »Hvorledes innleder Vergil nye avsnitt, teknisk og stilistisk undersøkt?«

³ — — »Jæren fram til Handelsjordbruk. Ei statistisk-økonomisk gransking av næringslivet på Jæren frå 1870-åra til hundre-årsskiftet.«

⁴ — — »Jæren på veg frå Naturalhusholdet. Ei gransking av jærsnk næringsliv i det 19. hundradåret fram til 1875.«

⁵ — — »Hans Carossa.«

Sproglig-historisk embedseksamen i 1936

Efter eksamensreglement av 12 november 1920, 2 februar og 24 mars 1934.

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår		Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Lektoreksamen				
				År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Fag		Hovedkarakter
											Bifag	Hovedfag	
22	Wulfsberg, Fredrik Smith	1909	1928	E.	T	1929	3,5	Juni	8	Historie: 2,3 Morsm. m. gammel-norsk: 2,0	Engelsk ¹ : 2,5	Laud. 2,32	
23	Aarek, Wilhelm	1907	1926	E.	M	1928	1,5	Des.	6 1/2	Tysk: 2,0 Historie: 2,3	Engelsk ² : 2,0	Laud. 2,07	
24	Braaten, Bjørn	1912	1931	L.	M	1931	3,0	—	4 1/2	Tysk: 1,7 Latin: 2,2	Engelsk ³ : 1,8	Laud. 1,87	
25	Bråten, Margot Helene	1909	1929	E.	M	1930	3,0	—	6	Tysk: 2,1 Historie: 2,6	Engelsk ⁴ : 2,4	Laud. 2,37	
26	Dalaker, Skak, Audun	1910	1929	L.	M	1930	2,0	—	6 1/2	Tysk: 2,4 Fransk: 2,4	Engelsk ⁵ : 2,5	Laud. 2,45	
27	Engebretsen, Sverre Leonard	1899	1918	R.	T	1920	2,5	—	7	Tysk: 2,5 Morsm. m. gammel-norsk: 2,3	Historie ⁶ : 2,2	Laud. 2,30	
28	Evang, Ingrid	1904	1923	E.	M	1924	1,5	—	10	Tysk: 1,7 Engelsk: 2,1	Fransk ⁷ : 2,5	Laud. 2,20 *	
29	Fredhall, Sverre Kristian	1906	1925	E.	M	1926	2,5	—	6 1/2	Tysk: 2,5 Historie: 2,7	Engelsk ⁸ : 2,4	Laud. 2,50	

* Ferdig høstsemestret 1935.

1 Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: »D. H. Lawrence fra Nottinghamshire.«

2 — — »John Greenleaf Whittier: Some general Characteristics of his poetry.«

3 — — »Verbenes aksjonsarter i Oronulum.«

4 — — »J. M. Barrie. En særpreget kunstnerpersonlighet.«

5 — — »George Meredith: The Egoist.«

6 — — »Bjørnstjerne Bjørnson og Norsk Folkeblad.«

7 — — »Colette.«

8 — — »Christopher Marlowes dramatiske diktning.«

Sproglig-historisk embedseksamen i 1936

Efter eksamensreglement av 12 november 1920, 2 februar og 24 mars 1934

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår		Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Lektoreksamen				
				Ar	Linje	Karakter	Ar	Karakter	Måned	Studietid i år	Fag		Hoved-karakter
											Bifag	Hovedfag	
30	Gallis, Arne	1908	1927	L.	S	1928	1,0	Des.	8	Latin: 2,3 Tysk: 1,6	Magistergraden i slavisk Lektoreksamen i h. t. lov om magistergraden ved universitetet § 5.		
31	Gjelsvik, Ottar	1906	1926	R.	M	1930	2,0	—	6 1/2	Tysk: 1,5 Historie: 2,1	Morsm. m. gammel-norsk ¹ : 1,7	Laud. 1,75	
32	Hansen, Arne	1910	1929	L.	M	1929	2,0	—	5	Engelsk: 2,3 Latin: 2,1	Tysk ² : 2,0	Laud. 2,10	
33	Havnevik, Finn	1912	1930	E.	M	1931	3,0	—	6 1/2	Tysk: 2,4 Fransk: 2,6	Engelsk ³ : 2,1	Laud. 2,30	
34	Høyberg, Esther	1906	1926	L.	M	1927	3,0	—	9	Engelsk: 2,7 Tysk: 2,5	Morsm. m. gammel-norsk ⁴ : 2,7	Haud. ill. 2,65	
35	Johnsen, Arne Odd	1909	1928	L.	T	1929	2,0	—	6	Morsm. m. gammel-norsk: 2,0 Fransk: 1,7	Magistergraden i historie Lektoreksamen i h. t. lov om magistergraden ved universitetet § 5.	Laud. 2,25	
36	Johnsen, Johannes	1897	1916	E.	T	1917	1,5	—	6	Tysk: 2,1 Historie: 2,7	Morsm. m. gammel-norsk ⁵ : 2,1	Laud. 2,25	
37	Kleveland, Gunnulf	1907	1928	L.	M	1929	3,0	—	6 1/2	Latin: 2,1 Tysk: 1,9	Morsm. m. gammel-norsk ⁶ : 2,2	Laud. 2,10	

- ¹ Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: »1. Fjellnamn frå Rørosbygdene.
2. Tillegg um nemningar for formasjonar i lendet.»
- 2 — — »Om Theodor Fontanes Berliner-Romaner.»
- 3 — — »John Millington Synge.» Folklorist og dramatiker.
- 4 — — »Herman Ek.»
- 5 — — »Bjørnsons religiøse krise i 70-årene.»
- 6 — — »Lydverket i Univ. bibl. ms. 736 qv.»

Sproglig-historisk embedseksamen i 1936

Efter eksamensreglement av 12 november 1920, 2 februar og 24 mars 1934

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Lektoreksamen				
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Fag		Hoved karakter
										Bifag	Hovedfag	
38	Larsen, Astrid Elisabeth	1909	1929	E.	M	1930	2,0	Des.	6 1/2	Morsm. m. gammel-norsk: 2,4 Fransk: 2,3	Engelsk ¹ : 2,4	Laud. 2,37
39	Mæhlum, Einar	1903	1922	L.	M	1924	1,0	—	7	Tysk: 2,0 Morsm. m. gammel-norsk: 2,1	Historie ² : 2,6	Laud. 2,32
40	Olden, Ingeborg	1908	1926	E.	M	1928	1,5	—	7 1/2	Tysk: 1,7 Geografi med etnografi: 2,0	Engelsk ³ : 2,0	Laud. 1,92
41	Opsal, Arne	1904	1924	E.	M	1926	2,5	—	7	Engelsk: 2,0 Tysk: 2,4	Historie ⁴ : 2,4	Laud. 2,30
42	Ramsland, Signe Marie	1910	1929	E.	M	1930	2,0	—	7 1/2	Tysk: 2,4 Fransk: 2,6	Engelsk ⁵ : 2,5	Laud. 2,50
43	Ryssdal, Lars Anfinn	1910	1929	L.	M	1930	2,0	—	6	Tysk: 2,4 Morsm. m. gammel-norsk: 2,4	Historie ⁶ : 2,4	Laud. 2,40
44	Sandvik, Sverre	1909	1929	L.	M	1929	1,0	—	7 1/2	Engelsk: 2,1 Latin: 2,8	Historie ⁷ : 2,5	Laud. 2,47
45	Skansen, Per	1897	1924	L.	T	1925	2,0	—	6	Morsm. m. gammel-norsk: 2,5 Historie: 2,7	Fransk ⁸ : 2,2	Laud. 2,40

¹ Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: »Charles Lamb — Kritikerne, Essayisten.«

² — — »Statens glassverker under Carsten Ankers overbestyrelse (1819—1824).«

³ — — »The Gerund and its subject in English.«

⁴ — — »Jonathan Swift som partimann og politisk forfatter.«

⁵ — — »Pelham« og litt av det som fulgte.«

⁶ — — »Ei gransking av gamal gardsdrift, serleg markeslåttene i Gloppen prestegjeld.«

⁷ — — »Slottsloven på Akershus fra opprettelsen til krigsutbruddet 1709.«

⁸ — — »L'Influence D'Ibsen sur le drame français.«

Sproglig-historisk embedseksamen 1936

Efter eksamensreglement av 12 november 1920, 2 februar og 24 mars 1934

Nr.	Kandidatens navn	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Lektoreksamen					
		Fødselsår	År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Fag		Hovedkarakter
										Bifag	Hovedfag	
46	Smemo, Erling	1907	1929	L.	M	1929	2,0	Des.	7 1/2	Gresk: 2,3 Tysk: 2,0	Latin ¹ : 2,2	Laud. 2,17
47	Stormark, Olav	1904	1925	L.	M	1926	1,0	—	6	Historie: 2,2 Engelsk: 2,0	Tysk ² : 2,1	Laud. 2,10
48	Sørli, Arne	1904	1924	R.	T	1926	3,5	—	8	Tysk: 2,7 Morsm. m. gammel-norsk: 2,5	Engelsk ³ : 2,7	Haud. ill. 2,65
49	Tandberg, Gudrun	1905	1925	E.	S	1927	2,0	—	7 1/2	Engelsk: 2,2 Tysk: 2,4	Fransk ⁴ : 2,2	Laud. 2,25
50	Thompson, Gunnar	1907	1930	E.	M	1931	2,5	—	6 1/2	Tysk: 2,2 Morsm. m. gammel-norsk: 2,1	Engelsk ⁵ : 1,8	Laud. 1,97
51	Ulvik, Bergljot Olivia	1905	1926	L.	T	1928	3,0	—	7	Tysk: 2,6 Engelsk: 2,4	Historie ⁶ : 2,5	Laud. 2,50
52	Valset, Hans Olav	1907	1926	E.	T	1927	3,5	—	8	Engelsk: 2,8 Fransk: 2,8	Historie ⁷ : 2,7	Haud. ill. 2,75
53	Walstad, Olaf Kolbjørn	1908	1928	L.	T	1929	3,0	—	7 1/2	Morsm. m. gammel-norsk: 2,7 Fransk: 2,8	Tysk ⁸ : 2,3	Haud. ill. 2,52

1 Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: »Personkarakteristikken hos Juvenal, dens art og tendens.»

2 — — »Essai sur l'œuvre de jeunesse de Maurice Barrès: le culte du Moi.»

3 — — »Tendensen i G. Freytags «Soll und Haben.»

4 — — »Butler's «Erewhon» og »Erewhon Revisited.»

5 — — »The Relative Pronouns in Bernhard Shaw.»

6 — — »Laugene i Kristiania og håndverksloven av 15. juli 1839.»

7 — — »Statsråd Christian Krogh.»

8 — — »Grillparzers drama.»

Sproglig-historisk embedseksamen i 1936

Efter eksamensreglement av 12 november 1920, 2 februar og 24 mars 1934.

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår		Eks. art.			Eks. philos. el. fbr. pr.		Lektoreksamen						
				År	Linje	Karakter			År	Karakter	Måned	Studietid i år	Fag		Hovedkarakter
													Bifag	Hovedfag	
4	Wittrup, Irma Lea	1904	1923	R.	T		1931	3,0	Des.	5	Morsm. m. gammel-norsk: 2,2 Geografi med etnografi: 2,4	Tysk ¹ : 2,0	Laud. 2,15		
55	Wold, Arne	1903	1922	R.	T		1929	2,0	—	6	Tysk: 2,5 Geografi med etnografi: 2,3	Morsm. m. gammel-norsk ² : 2,4	Laud. 2,40		
56	Wollebæk, Harald Magnus	1904	1926	L.	M		1926	3,0	—	6 1/2	Tysk: 2,1 Latin: 2,2	Morsm. m. gammel-norsk ³ : 2,0	Laud. 2,07		

¹ Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: »Hans Carossa.«

² — — »Ein heimstad for folkelege grunntankar. Om folkeoplysninga i Gudbrandsdal føre folkehøgskuletida, og kva gudbrandsdølane kunde ha å segja for Christopher Bruun og høgskulearbeidet hans.«

³ — — »Lydverket i Oslo Universitetsbiblioteks tid. skrs. nr. 528 qv.«

Sproglig-historisk embedseksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår		Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Adjunktseksamen			
		År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år.	Fag	Hoved-karakter		
1	<i>Epe, Synnøve Adelheid Rosendahl</i>	1909	1928	E.	M	1929	3,0	Juni	6	Tysk: 2,4 Fransk: 2,6 Historie: 2,5	Laudabilis 2,50	
2	<i>Holst, Carl Wilhelm Boye</i>	1905	1925	L.	M	1925	1,0	—	4 1/2	Engelsk: 1,7 Fransk: 1,2 Morsm. m. gammel-norsk: 1,8	Laudabilis 1,57	
3	<i>Høigård, Elfrida</i>	1906	1925	L.	M	1928	1,0	—	4 1/2	Tysk: 2,3 Morsm. m. gammel-norsk: 2,5 Historie: 2,6	Laudabilis 2,47	
4	<i>Kringlebotn, Brynhild</i>	1909	1929	E.	T	1931	2,5	—	5	Tysk: 2,8 Morsm. m. gammel-norsk: 2,5 Engelsk: 2,7	Haud ill. 2,67	
5	<i>Møhlum, Magne Lyche</i>	1909	1927	L.	T	1928	3,0	—	8	Engelsk: 2,5 Tysk: 2,2 Fransk: 2,6	Laudabilis 2,43	
6	<i>Pharo, Sonja</i>	1906	1926	L.	M	1928	2,0	—	8	Tysk: 2,6 Geografi med etnografi: 2,6 Latin: 2,3	Laudabilis 2,50	
7	<i>Refsdal, Per</i>	1910	1931	L.	S	1933	2,0	—	4	Engelsk: 2,4 Tysk: 2,1 Latin: 2,2	Laudabilis 2,23	

Sproglig-historisk embedseksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Adjunktseksamen				
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Fag	Hoved-karakter	
8	Sørvik, Oscar Wilhelm	1906	1927	L.	T	1928	3,0	Juni	5 1/2	Geografi med etnografi: 2,2 Historie: 2,4 Tysk: 2,5 Engelsk: 2,8	Laudabilis 2,37	
9	Ørvik, Marit	1901	1922	E.	M	1924	2,0	—	4	Tysk: 2,7 Historie: 2,6 Engelsk: 3,0	Haud ill. 2,70	
10	Bader, Cecilie Bull	1906	1925	L.	T	1927	3,0	—	7	Tysk: 2,5 Fransk: 3,2 Engelsk: 3,0	Haud ill. 2,90	
11	Halvorsen, Ingrid Fjeld	1909	1928	L.	T	1930	3,0	Des.	7	Fransk: 3,1 Engelsk: 2,5 Historie: 2,6	Haud ill. 2,73	
12	Hatton, Ragnhild Marie Rikheim Hansen	1913	1932	E.	M	*	—	—	3 1/2	Engelsk: 1,9 Tysk: 2,5 Historie: 2,3	Laudabilis 2,23	
13	Smith, Hildur Elisabeth Cappelen	1888	1907	L.	M	1932	2,0	—	4 1/2	Engelsk: 2,3 Geografi med etnografi: 2,6 Historie: 2,3	Laudabilis 2,40	
14	Svaar-Seljeseter, Oddny Aslaug	1905	1926	E.	T	1928	2,5	—	6	Geografi med etnografi: 2,0 Engelsk: 2,7 Historie: 2,7	Laudabilis 2,47	

* Efter lov av 21 april 1933 og reglement av 27 oktober 1933 gis ikke hoved-karakter i forberedende prøver.

I vårsemestret 1936 blev følgende opgaver gitt:

Morsmål med gammalnorsk: 1 a. Hovedfag: Hovedlinjer i Ludvig Holbergs menneskeopfatning og forfatterskap. Eller: Forbindelser mellem norsk diktning og politikk 1814—84. b. Bifag: Welhavens lyrikk. Eller: Hovedlinjer i norsk diktning 1770—1825. 2 a. Hovedfag: Av Vafprúðnismál fortolkes og oversettes str. 6 (Heill nú — — —) til og med strofe 12 (— — af mari). b. Bifag: Historisk utsyn over adjektivbøiningen. 3 a. Hovedfag: Indre bøining i substantiver og verber i nordisk. b. Bifag: Synet på bonden i norsk litteratur i tidsromet 1850—1870. 4. Hovedfag: Draumkvædet.

Tysk: 1. Hovedfag og bifag: 1. Das deutsche Drama im Mittelalter und in der Reformationszeit. 2. Goethe und Schiller in ihrer Balladendichtung. 3. Naturalismus und spätere Strömungen in der deutschen Literatur. 2. Oversettelse: Åpningen av Norges første jernbane. Banen mellem Christiania og Eidsvold blev åpnet den 1 september 1854 under stor begeistring, hvis man da skal tro dagsavisene. Ifølge »Morgenbladet« tilsmilte himlen den norske regjering, stortingsmennene og de øvrige autoriteter samt de andre innbudne, som i et antall av 300 i et langt tog under kanonenes torden drog gjennom en festlig æresport og dampet opover fra Oslo for høitidelig å innvie »vårt Norges største verk«. Kanonsalutt var det også fra haugene langs linjen, og ved alle stasjonene møtte det frem jublende festkledd skarer. Enn videre skrev avisene at denne av det yndige vær begunstigede store høitidelighet i enhver henseende var skikket til å vekke det inntrykk og efterlate de minner som en for vårt fedreland så betydningsfull og følgerik begivenhet fortjente. Dagen vilde stå i samtlige deltageres minne som en av de store dager i vårt folks liv og historie.

Mere nøktern er »Christianiaposten« i sitt merkelig korte referat. Den forteller at toget »ofte« hilstes med kanonskudd og hurrap fra de tallrikt fremmøtte tilskuere. Men skal man tro hvad Vinje forteller i »Drammens Tidende«, var nok ikke høitideligheten skikket til i enhver henseende å efterlate glade minner. Da festtoget gikk, sier han, var det ikke noen, som ropte hurra. Statsråder, stortingsmenn og jernbanedirektører hadde stukket hodene ut av kupévindue for å motta ovasjoner. Men de trakk dem fort tilbake da de følte den isnende taushet hos folk som stod og glodde på dem. Flere aviser hadde nemlig anket over

denne åpning, som de sa var helt ubetimelig, da banen ennå ikke var i fullkommen stand.

En grunn til mangelen på begeistring søker en annen avis i den omstendighet at banen ved å ha vært benyttet i så lang tid hadde tapt nyhetens interesse. Enhver hadde reist med den eller sett togene komme eller gå. Og kuene langs linjen var blitt så fortrolig med det prustende uhyre, at de ikke enset det så meget at de løftet på hodet engang.

Opturen tok fulle halvtredje time, til tross for at toget bare stanset et øieblikk underveis. På Eidsvold var det nok av blomster og flagg og publikum på bakkene og i båter ute på Vormå. I stasjonshuset var det dekket gode frokostbord for de sultne og tørstige fra byen. Man åt og drakk uten taler i halvannen time, og i munter stemning var man da toget skulde vende tilbake.

Ved kontinuasjonseksamen blev gitt følgende opgave: Hvorfor er den tunghørte (og døve) ofte så pirrelig og mistenksom, mens den blinde — og for den saks skyld også den nesten blinde — i regelen har godt humør? Man anser jo blindhet for å være den største ulykke som et menneske kan rammes av, mens døvhet og tunghørthet jo som oftest kommer i annen rekke. Grunnen til den forskjellige sinnstilstand må utvilsomt i første rekke ikke søkes hos den døve, henholdsvis blinde *selv*, men i omgivelsene. En blind eller synssvekket kan overalt regne med varm sympati og hjelp i alle vanskelige situasjoner; ham rekker man en »hjelpende hånd« både i figurlig og virkelig mening. Og hvorfor? Selvfølgelig fordi omgivelsene *ser* at han er blind eller synssvekket, i hvert fall i de aller fleste tilfelle. Den døve derimot forråder i sitt ytre ingen sansesvekkelse, med mindre han da går med hørerør. Og så slette er i mange tilfelle hans medmennesker at de mistenker ham for ikke å *ville* høre, eller for å være uopmerksom. Spør han så: »Hvad behager?«, brøler man irritert svaret for annen gang inn i øret på ham med slik kraft at også han blir irritert og krenket. Og krenkelsen avler mistanke, sårhet og en følelse av å være utelukket fra samliv med de omgivende mennesker som den døve i regelen *ser* uendelig meget bedre, skarpere og mere nyansert enn helt normale mennesker, ikke fordi han fra naturens side behøver å være utstyrt med bedre synsevner, men fordi livet har lært ham å se på omgivelsene med »mistankens skjerpede blikk«.

Mange har sikkert lagt merke til den intensitet med hvilken tunghørte og døve »henger« ved den talendes lepper. De søker ved synet å nå frem til det som det normale menneske bruker

hørselen til. De benytter sig av det hjelpemiddel som kalles for *avlesning*. Man bruker ofte fremmedordet »labiologi« for denne kunst, d. v. s. »leppe-lesning«, men det er neppe helt riktig. »Munnavlesning« vilde være mere rammende, da det ikke bare er leppenes, men også hele munnpartiets og tungens bevegelser som den døve søker å kontrollere; en viss rolle spiller også det fortannområde som er synlig under artikulasjonen av angjeldende lyd. Men avleseren må også bruke sine tanker, ha en rask kombinasjonsevne, av en kanskje bare svakt skissert munnartikulasjon hos den talende må han slutte sig til hvad denne egentlig har ment, og ofte også til hvilken lyd eller lydforbindelse kommer efter den iakttatte lyd. På den måte kan han spare sig mange anstrengelser. 3. a. Hovedfag: »Die Entwicklung des Nominalsystems im Deutschen«. b. Bifag: Gammel ordning: Schiller, Die Räuber 4. Akt, 5. Szene (Tiefe Stille) — (Er legt die Laute hin ...) Erläuterungen — Übersetzung. b. Bifag: Ny ordning: »Bildung, Entwicklung und syntaktische Verwendung des Infinitivs im Deutschen.

Engelsk. 1. a. Hovedfag: Chief characteristics of English literature during the age of Pope. Or: Lord Byron, life, work, and influence. b. Bifag: Thomas Carlyle, life and works. Or: Modern English drama. 2. Hovedfag og bifag: The Abyssinian question. Or: Winter sports in Norway. Or: Traditions and characteristics of party government in England. (Lengde ca. 3 sider.) 3. a. Hovedfag: Chaucer, Canterbury Tales, The Nun's Priest's Tale, 11. 4037—4071 (A yeerd — and synge), to be rendered into modern English and interpreted in English, special attention being called to:

4039 heet Chauntecleer; 4041 murier; orgon (plural); 4044 orlogge; 4047 whan degrees fiftene weren ascended; 4049—4054 particular use of the definite article in this passage; 4052 toon; 4056 for to; 4057 sustres; 4058 wonder lyk; as of colours; 4060 discuss the scansion of this line; 4062 faire (remarks on the adverbial endings); 4063 Syn (explain development syn : since); thilke; nyght; 4066 that wel was hym therwith; 4067 swiche (explain development swiche: such); 4068 Whan that; soune (give the words in which o, in this passage 4037—4071, should be pronounced /u/, and explain why); 4071 briddes: birds. b. Bifag: Norsk oversettelse og fortolkning av et dikt som kandidaten velger blandt de 6 som er opgitt her: 1. Shelley: Ode to the West Wind. pp. 106—107, IV—V (If I were — far behind!). 2. Shelley. The

Cloud, pp. 107—108 (I bring — dissolving in rains). 3. Shelley: To a Skylark, pp. 113—114 (Teach us, sprite or bird — as I am listening now.) 4. Shelley: Chorus from »Hellas«, pp. 114—116 (The World's — rest at last!). 5. Shelley: Stanzas written in Dejection, near Naples, I, II, III and V, pp. 116—118 (The Sun is warm — measure; Some might — memory yet). 6. Shelley: To Night, pp. 119—120 (Swiftly walk — soon, soon!).

Den kandidat som utelukkende legger op Shelley, *The Mask of Anarchy*, oversetter og fortolker (på norsk) pp. 278—280, I—IX. (As I lay asleep — King, and Law.)

De to kandidater som ved siden av andre dikt av Shelley (1—6) har lagt op *The Mask of Anarchy* har anledning til også å velge denne sistnevnte oppgave.

Den kandidat som ikke legger op noe av Shelley, oversetter og fortolker (på norsk) Coleridge, *Youth and Age*, pp. 25—26 (Verse, a breeze — from thine eyes!).

Fransk. 1. a. Hovedfag: Enten: *La tragédie classique française comme genre littéraire (analyse et appréciation)*. Eller: Victor Hugo poète lyrique. b. Bifag: Enten: Corneille's og Racine's tragedieform. Karakteristikk og vurdering. Eller: Victor Hugo som lyrisk dikter. 2. Hoved- og bifag: a. Enten: *Coup d'oeil sur la situation politique en France*. Eller: *Le théâtre et le cinéma*. b. Oversettelse til fransk av følgende tekst: Kommunikasjoner. Frankrike åpner sig både mot sjøen og mot det européiske fastland. Det grenser til fire forskjellige hav. Grensene har tilsammen en lengde av 5500 km; herav 3000 km kyst med mange havner. Frankrike har god forbindelse med de nord-européiske land over Den Britiske Kanal og Nordsjøen. Middelhavet setter det i forbindelse med de sydeuropéiske land, Afrika og Asia. Over Atlanterhavet går veien til den nye verden.

Gjennem landet fører naturlige ferdssåarer fra Middelhavet til Atlanterhavet, Kanalen, Nordsjøen og Rhinen. Frankrike er knutepunkt for mange veier og jernbaner som forener Sydeuropa og Nordeuropa. 3. a. Hovedfag: A. Traduire et commenter, au point de vue linguistique, les vers de la *Chanson de Roland*: *Halt sont li pui e tenebros e grant, Li val parfount e les aives coranz . . . Li emperedre chevalche irieement, E li Franceis corroços e dolent. N'i at celui ne plort e nes dement*. B. Traduire et expliquer le passage suivant de la *Nuit d'Octobre* de Musset: *C'est une dure loi . . . à l'éternel repos?* b. Bifag: For en kandidat: Traduire et expliquer la *Ballade pour prier Notre Dame de Villon*. Ire et

3ème strophe. For en kandidat: Traduire et expliquer les vers suivants du Tartuffe (acte III, scène III): Ah! pour être, dévot . . . à craindre de ma part. For noen kandidater: Traduire et expliquer les vers suivants d'Athalie (acte I, scène I): Oui, je viens dans son temple . . . ce noir pressentiment? For noen kandidater: Traduire et expliquer le livre XV, chapitre V, de l'Esprit des lois de Montesquieu: De l'esclavage des nègres (sauf le 6e alinéa). For noen kandidater: Traduire et expliquer les vers suivants de la Nuit d'Octobre de Musset: C'est une dure loi . . . à l'éternel.

Latin: 1. a. Hovedfag: Å oversette og fortolke: Terentius, Andria v. 1—27 (Poeta . . . prius.). b. Bifag: Å oversette og fortolke: Catullus c. 34 og av c. 51 til og med . . . lumina nocte, for noen kandidater. Catullus c. 34 og c. 5, for en kandidat. Catullus c. 49 og c. 50, for noen kandidater. Catullus c. 50 og av c. 51 til og med . . . lumina nocte, for en kandidat. 2. Hovedfag og bifag: Tacitus som historiker og stilist. 3. Oversettelse til latin: Hovedfagskandidatene skriver hele stilen. Bifagskandidatene skriver ikke de to siste avsnitt.

Efter fordrivelsen av kongene blev L. Iunius Brutus og L. Tarquinius Collatinus valgt til konsul. Men den ene konsuls navn var almuen forhatt. Tarkvinierne, så sa de sig imellem, hadde i altfor høi grad vennet sig til å herske, de var ikke lengere i stand til å leve som privatmenn. Da denne tale kom Brutus for øre, følte han nok medlidenhet med sin kollega, men mente allikevel at det først og fremst måtte dras omsorg for enigheten. Borgerne hadde svoret hverken å ville tåle at noen var konge i Rom eller at noen opholdt sig i Rom som kunde være farlig for friheten. Brutus sammenkalte borgermøte og lot først denne ed oplese; dernest vendte han sig til sin kollega og sa at romerfolket ikke syntes friheten var virkelig gjenvunnet, så lenge en mann av kongelig ætt og navn ikke bare opholdt sig i byen, men tilmed hadde embedsmyndighet der. Selv trodde han slett ikke at hans kollega var en frihetsfiende. Allikevel bad han ham at han ved å dra bort fra byen vilde fri borgerne fra en kanskje grunnløs frykt. Mot sin vilje sa han dette; hvis ikke kjærligheten til forfatningen drev ham, vilde han aldri ha sagt det. Collatinus betenkte sig litt, men særlig ved sin svigerfar, Sp. Lucretius', bønner lot han sig overtale til å frasi sig konsulatet og dra bort fra Rom. I hans sted blev P. Valerius valgt til konsul.

.Slik viste Brutus at statens vel for ham var viktigere enn hans private behagelighet. Om dette er den sanne romerdyd, så la han den snart for dagen i en større sak. Sammen med Tarkvinierne utsendinger la nemlig hans sønner planer om å gjeninnsette kongene. De blev grepet, og i kraft enten av sin farsmyndighet eller sin konsulmyndighet lot Brutus dem piske og halshugge. Da Tarkvinierne ikke lenge efter med vebnet makt søkte mot Rom, innlot Brutus sig i tvekamp med Aruns, Tarquinius' sønn, og fant døden i begge hærsers påsyn.

Efter Brutus' død lot ikke Valerius en ny konsul velge straks, og slik blev han selv mistenkt for å attrå kongemakt. Han bygget just da hus øverst på Velia, og selve husets beliggenhet tolket man som tegn på overmot. For å fjerne mistanken fra sig bød han, efterat folkemøte var sammenkalt, først liktorene å senke sine stokkebunter til ære for folket; dernest lovet han å ville legge sitt hus ved foten av hoidedraget. Og endelig kunngjorde han det lovforslag om provokasjon hvorved han vant sig tilnavnet Publicola. Senere blev Horatius valgt til konsul i Brutus' sted.

I hvilken utstrekning det Livius og andre forfattere fra keiser-tiden beretter om fristatens første år, fortjener tiltro, det er altfor stort et spørsmål til at vi våger å opta det her. Vi vil bare antyde et par ting. Efter overleveringen skal Horatius, ikke Valerius, ha innvidd Kapitolium, og denne overlevering støtter sig høist sannsynlig til en innskrift eller til pontifikalårbøkene. Hertil kommer at så god en hjemmelsmann som Polybios nevner Brutus og Horatius som Roms første konsulere. Vi tør altså tro at begge disse har vært konsulere i år 509.

Med hensyn til Valerius står saken anderledes. Vår tids lærde er tilboielige til å mene at Valerius Antias, der sikkert nok på den frekkeste måte har misbrukt den frihet til å utsmykke fortiden, som de gamle innrømmet historieskrivende retorer, har opdiktet hele beretningen om Valerius for derigjennem å øke sin egen ætts ære og glans.

forfatningen: res publica, behagelighet: commoditas, tvekamp: certamen singulare, legge ved foten av: subicere.

Gresk: Bifag. 1. Å oversette og fortolke: Thukydides I, cap. 18 til og med ἑξήκοντον. 2. Platons liv og forfatterskap.

Historie: 1. Hoved- og bifag: Pavedømmet i det 14de og 15de århundre og de store reformkoncilier. Eller: Pavedømmet i det 14de og 15de hundreåret og dei store reformkoncilia. 2. Hoved-

og bifag: Søren Jaabæk og bondepolitikken inntil 1870-årene. Eller: Søren Jaabæk og bondepolitikken fram til 1870-åra. 3. a. Hovedfag: A. For noen kandidater: De viktigste fremskritt i samferdselen i det 19de århundre og deres økonomiske følger. Eller: Dei viktigaste framsteg i samferdsla i det 19de hundreåret og deira økonomiske fylgjer. B. For noen kandidater: Oplysningslitteraturen i det 18de århundre. Eller: Oplysningslitteraturen i det 18de hundreåret. b. Bifag: Indre utvikling i Tyskland under keiser Vilhelm II (1888—1914). Eller: Indre utvikling i Tyskland under keisar Vilhelm II (1888—1914).

Geografi med etnografi: 1. Bifag: Natur, næringsliv og kolonisasjon i italiensk og fransk Nord-Afrika (Libia til Marokko, begge medregnet). 2. Bifag: Brasils etnografi.

I høstsemestret 1936 blev følgende oppgaver gitt:

Morsmål med gammelnorsk: 1. a. Hovedfag: Norsk lyrikk 1830—80, emner og motiver, form og stil. Eller: Georg Brandes. b. Bifag: Peter Christen Asbjørnsen. Eller: Romantikken i dansk litteratur. 2. a. Hovedfag: Oversettelse og tolkning av Ares Íslendingabók kap. 1: Ísland byggðisc fyrst . . . suá segði Þorkell oss Gellissonr. b. Bifag: Enten: Demonstrative pronomener. Eller: Relative og spørrende pronomener. 3. a. Hovedfag: Inndeling av nordiske språk. b. Bifag: Filkevisa Ivar Elison. Eller: Olav og Kari. Eller: Villemann og Magnill (litterær innledning og språkleg kommentar). 4. Hovedfag: Gjev ei utgreiding um ljodverket i vedlagde målprøve, og heimfest og normaliser den. Dragaredökkúna. Da va ei kóna ei göng so hadde unøygjes tao ódlo slögo, bøde fine klæe ó goú mat. Dønnæ kóno hadde tækje te sæg ei fostúdottúr.

Ei göng hadde dei stélt sæg te te kjýrkje. Mên dao dei va ut kómna, hadde kóno gloymt ein røndúttú hëraklut ho vilde ha pao vëgjæ So ba ho fostúdottúræ hënta kluten i löftskjistne. »Hann liggú i da vëtla skrinæ«, sa ho. »Mên dar staor eit anna skrin óg, ó da kjëmmú du inkje aot.«

Nei, dottúræ lövde ho skje kje da. Kómmæ úpp i löfte, va da kje vant fy hinne te finna kluten. Mên so kóm da fy hinne attú da skje væ morro te vita ka so munde væ i dëssó ara skrinæ. ó ho vaogde sæg te fløyta litevëtta pao lökje. Ho kjende sæg méstú naomæ mæ da samma, fy dar la og da trëao fina dókkú so vó levande, dei smilte te hinne ó nikka.

Dottùræ for so ne-attù te morne sine. »No ha du skött i da ara skrine mitt òg«, sa moræ. Mèn dottùræ bërre blaonèkta. »Jau du ha sètt dòkkùna mina«, meinte moræ, »ò trøyste ò bère òss no dao!«

Ette dènnæ hèndingjenne vatt tausæ so fæl te stèla. Adlestane, kar ho kòm in, so tok ho jamt nokkù mæ sèg. O so sprang ho so eit jaga dyr. Te slutt so va ho kje havande fÿ nokkùn. Endelæ gjèngo dei te prèstæ so va dao, vilde prøva ùm dei fèngje rao hjao hòno. Hann skje væ slekù raos-far.

Ó ka gjore so prèsten? Jau, hann skar ut ei tao sino i ùmleæ pao tausne. Ó so ska du høyra eit spikk so du inkje fÿrr ha haurt: Prèsten lèt sinæ liggja pao cino borsènda, ò pao dan andre la hann ein pèng. Ó sinæ kùrla sèg ò krak burt aot pèngjæ. Nao ho va kømmæ so langt, kaoa ho ette hann, ò so sløngde ho sèg ò vava sèg kringùm hann.

Sian stal tausæ aldre meira.

Men ei dragaredòkka ho drègù te eigaremènno sino alt ho vèttù beæ.

uncygyjes: rikeleg, flust, umle m.: handled, kaoa vb.: gripa (etter) utan å få tak i.

Tysk: 1. Hoved- og bifag: Kandidatene kan velge mellem følgende tre opgaver: I. Das höfische Epos («Ritterepos») des deutschen Mittelalters. II. Die Anfänge der deutschen Romantik. III. Goethes »Faust« I: Entstehungsgeschichte des Werkes und Sinn der Vorspiele. 2. Hoved- og bifag: Oversættelse: En fortidsby i Kinas ørkener. Det gikk et sagn blandt kinesere og mongoler om en veldig skatt av gull og sølv nedgravd i en by som hadde ligget i ruiner i mange hundre år et eller annet sted i Mongoliet. Mange var de som hadde lett etter byen og skatten, men ingen kunde finne stedet. Flere videnskapsmenn hadde også søkt etter byen, men uten resultat, inntil den russiske oberst, senere general Kozlow i 1908 var så heldig å opdage den døde by eller den »sorte« by, som de innfødte på den kant kaller den. Gull- og sølvskatten fant han riktignok ikke, men kan hende at videre utgravninger, om de engang blir gjenoptatt, kan bringe også den for dagen. Til gjengjeld fant man andre for videnskapen verdifulle skatter i denne byruin, som ligger i utkanten av den lite kjente sandørken i det sydvestlige Mongoli.

Man kan lett forestille sig Kozlows begeistring, da han fikk øie på en stor firkantet mur, en festnings- eller bymur måtte det være, der ute i ørkeneren. Sanden hadde i tidens løp lagt sig i store

dyner opover muren så man på flere steder kunde spasere på sanden like inn i byen. Kozlow forteller fra sitt første besøk på dette sted, at han og hans ledsagere med stigende spenning gikk løs på arbeidet. De slo leir i festningens indre og begynte straks å grave og måle og skissere og gå op de forskjellige arealer, inntil mørket falt på og det hele ruinfelt fortonet sig dystert og mørkt mot den lyse aftenhimmel; i denne dype taushet lå det noe usigelig trøstesløst, et gripende bilde på forgjengeligheten av alt som jordisk er.

Det trengtes ikke mange spadetakene for å finne ut hvad overflaten skjulte: hus med trebjelker og innfalne tak av strå- og bastfletninger; ruiner av templer og mange andre større byggverk som var ødelagt like ned til fundamentene. I butikkene fant man store mengder av bruddstykker, især efter porselensvarer. Tallrike redskaper til husbehov blev gravet frem; enn videre smykker og henved tredve legemsstore figurer med bøker liggende opslått foran sig, som når lamaene (d. v. s. prestene) leser sine prekenes. I et stort gravkammer fant man et helt lager av antikviteter; særlig var det vill uorden i de øverste lag, som om man hadde hatt meget knapp tid til å gjemme bort disse verdisakene. Formodentlig har det skjedd under et fiendtlig overfall.

Man hentet frem de mest forskjellige ting, deriblandt mange hundre malerier på lerret, silke og papir, velbevarte og med uskadte farver som om de var malt kort tid i forveien, dessuten manuskripter, mynter og papirpenger. At man fant papirpenger kan synes påfallende, når byen hadde ligget i grus i over seks hundre år. Men saken er at papirpenger var i omløp i de dager i Kina, mens de i Europa først kom i mere utstrakt bruk i begynnelsen av det 18de hundreår. 3. a. Hovedfag samt bifag ny ordning: Die modalen Hilfsverben im Deutschen. Morphologische Entwicklung und syntaktische Verwendung. b. Bifag gammel ordning: Schillers »Klage der Ceres«. Erläuterung der sieben ersten Strophen. S. 150 i vedlagte bok.

Engelsk: 1. Hoved- og bifag: Valg mellem følgende tre opgaver: 1. The romantic revolt in English literature (1798—1824). 2. Lord Byron and his times. 3. Shelley and his works. NB. Bifagskandidater som synes de har lest for lite av Byron og Shelley til at de kan svare på noen av de nevnte opgaver, kan isteden skrive: Rudyard Kipling. 2. Hoved- og bifag: Write an English essay of about three folio pages on one of the following subjects: Origins and racial characteristics of the English. Or: Student life

at Oslo to-day. Or: The Radio as a factor in modern life. 3. a. Hovedfag: Hamlet II. ii. 585—644: Now I am alone — conscience of the king, pp. 46—48. Norwegian translation. English interpretation. b. Bifag: A. Carlyle, On Heroes etc. Every Man's Library, ss. 410—411, Macmillan, ss. 245—247: »One word in spite — ultimus Romanorum«, norsk oversettelse og interpretasjon, med særskilte bemerkninger om »Carlylese«. B. For kandidater som legger op Carlyle, Past and Present, Book II: Carlyle, Past and Present, Book II, Ward Lock, ss. 67—68: But it is pity — Dry rubbish shot here!« norsk oversettelse og interpretasjon, med særskilte bemerkninger om »Carlylese«. C. For kandidater som legger op Carlyle, Past and Present, Book IV: Past and Present, Book IV, Ward Lock, ss. 361—363: »Bills enough — with some thi. « norsk oversettelse og interpretasjon, med særskilte bemerkninger om »Carlylese«. D. For kandidater som legger op Carlyle, Sartor Resartus: Sartor Resartus, ss. 76: Hitherto we see — do his endeavours«, norsk oversettelse og interpretasjon, med særskilte bemerkninger om »Carlylese«. E. For kandidater som legger op Carlyle, The French Revolution: Carlyle, The French Revolution, Vol. I, Book III, Chapter I, ss. 428—429: »How true — thy clock measures«, norsk oversettelse og interpretasjon, med særskilte bemerkninger om »Carlylese«.

Fransk: 1. a. Hovedfag: Enten: Dans quelle mesure peut-on dire que la littérature française a reflété les divers aspects de la civilisation française? Eller: L'oeuvre théorique et poétique de la Pléiade. b. Bifag: Enten: Hvad nytt bragte romantikken inn i den franske litteratur? Eller: Jean-Jacques Rousseau's personlighet og forfatterskap. 2. Hoved- og bifag: A. Enten: La question juive. Eller: Napoléon. B. Oversettelse til fransk av følgende tekst: Karl den store. Karl den store er like populær i Tyskland som i Frankrike. I begge land betrakter man ham som nasjonalhelt. Han er en av våre, sier franskmennene. Kjempet han kanskje ikke hele sitt liv mot germanerne? Han gjorde tredve krigstog mot sakserne. Han odela deres avgudsbilleder, og han omvendte dem med makt. Han behandlet de tyske stammer — bairer og andre — like hårdt som maurerne i Spania. Han lærte sig latin, og sørget for at hans omgivelser lærte det. Hans beste venn var engelskmannen Alcuin, sin tids lærdeste mann. Denne frankerkongen betraktet sig på én gang som kristenhetens annet overhode og som de romerske keiseres efterfølger. 3. a. Hovedfag: Explication littéraire de la Prière

sur l'Acropole de Renan, avec traduction des trois premiers alinéas. b. Bifag: For alle kandidater undtagen en kandidat: Traduire et expliquer la tirade suivante de Polyucte (acte V, scène V): Père barbare . . . . en m'élevant aux cieux. For en kandidat: Traduire et expliquer la tirade suivante du Cid (acte III, scène IV): Ah! Rodrigue, il est vrai . . . . montrer digne de toi.

Latin: 1. a. Hovedfag: Å oversette og fortolke Juvenalis sat. I, v. 127—161 (ipse dies — hic est incl.). b. Bifag: Å oversette og fortolke Tacitus' Germania kap. 9—10. 2. Hoved- og bifag: Horats' diktning. 3. Oversettelse til latin: Hovedfagskandidaten skriver hele stilen. Bifagskandidatene skriver til og med »og drepte seg selv på keiserens dødeling«.

L. Annacus Seneca er født omkring år 4 f. Kr. i Corduba, en by i Spania, hvor like siden Marcellus' tid et stort antall romerske og latinske borgere hadde slått sig ned. Hans far, som også hette L. Annacus Seneca, var en berømt retor; for å skilte ham fra den enda berømt sønn har man satt ham tilnavnet «pater».

Som ganske ung flyttet Seneca til Rom, og ofret sig her for studiet av retorikk og grammatikk, men fremfor alt av filosofi. Særlig blev han tiltrukket av den stoiske lære. Han forteller selv i 94de epistel med hvilken begeistring han hørte Attalus når denne talte mot villfarelser og laster. Når Attalus, så fortsetter han, lovpriste fattigdommen og sa at alt som gikk utover det nødvendige, var en byrde for mennesket, så hadde han ønsket å gå fattig ut av skolen. I lydighet mot sin lærer hadde han lagt sig efter den største enkelhet i levevis, særlig i mat og drikke; visse slag mat hadde han siden den tid avholdt sig fra for hele livet.

Men hvor høit enn Seneca vurderte filosofien, hvor ivrig han enn dyrket den både da og senere, var han allikevel ikke tilfredsstillet ved et studerende liv. Han begynte å prosedere rettsaker, blev kvestor og snart efter innvalgt i senatet. Men i år 41 blev han plutselig landsforvist, uvisst av hvilken grunn, og tilbragte åtte år på Korsika. Han blev tilbakekalt da Claudius ektet Agrippina, som alltid hadde begunstiget Seneca. Agrippina overdrog ham opdragelsen av sin sønn Nero, den gang en gutt på elleve år. Først mere ved Agrippinas gunst, senere som Neros venn og rådgiver, nådde han nu igjen frem til ære og makt. Denne makt brukte han til det almene beste. Uten innbyrdes misunnelse søkte Seneca og pretorianprefekten Sex. Burrus å stagge Neros villskap. Men da det ikke hadde lyktes Seneca å hindre

at Nero ryddet av veien sin hustru Octavia, da også Burrus var død (man trodde han var blitt forgiftet) søkte Seneca foretrede for keiseren og sa at han nu var en gammel mann hvem kreftene sviktet; han bad at det måtte være ham tillatt å tre tilbake; resten av sitt liv vilde han gjerne vie til studier og eftertanke.

I tre år levde nu Seneca et stille liv, for det meste borte fra byen. Da blev han mistenkt for å være deltager i Pisos sammensvergelse, og drepte sig selv på keiserens befaling.

Om Seneca som menneske og skribent har hverken samtidens eller etterverdenens dom vært helt enstemmig. At han har gitt mere efter for sin ærgjerrighet enn det sømmer sig for en stoiker kan det ikke være tvil om; men medmindre hans feil hadde vært mere enn opveid av hans fortrin, vilde Tacitus aldri ha omtalt ham med ros. Hans prosastil har noen kritisert som blottet for alvor, mens andre har lovprist den som særlig elegant. Som de førstnevntes dom kanskje smaker av en viss grettenhet, så smaker de sistnevntes av for stor beundring for letthet og behagelighet; man kunde allikevel være fristet til å si at begge dommer er riktige og rettferdige.

Hans tragedier, som middelalderen beundret så høit, faller lite i vår tids smak. De forekommer oss svulstige, å flyte fra en rhetors penn, ikke fra en dikters bryst. Bare her og der, mest i korsangene, møter vi ekte poetisk skjønnhet.

studerende: scholasticus, rådgiver: consiliorum adiutor, foretrede = anledning til samtale, tre tilbake: secedere.

Gresk: 1. Bifag: Å oversette og fortolke Odysseen bok I, v. 22—54 (ἀλλ' ὁ μὲν — ἀμφὶς ἔχουσιν incl.). 2. Bifag: Xenophon.

Historie: 1. Hoved- og bifag: Athen under Perikles. 2. Hoved- og bifag: Olav den hellige og hans verk. 3. a. Hovedfag: For noen kandidater: Frihandelen i England og på fastlandet. For en kandidat: Realismen i litteraturen i det 19de århundre. b. Bifag: Konventet under den franske revolusjon.

Geografi med etnografi: 1. Bifag: Oslotraktens og Oslos geografi. 2. Bifag: Nordafrika og Pyreneerhalvøen. Gi først en oversikt over befolkningen i begge områder, dernest en fremstilling av grunntrekkene i Nordafrikas kultur.

Matematisk-naturvidenskapelig embedseksamen 1936

Bifagene betegnes med de i eksamensreglementet av 25. oktober 1918 benyttede nummer: 1 = matematikk. 2 = mekanikk. 3 = fysikk. 4 = kjemi. 5 = astronomi. 6 = geografi. 7 = mineralogi og petrografi. 8 = historisk geologi og paleontologi. 9 = botanikk. 10 = zoologi med fysiologi.

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Ex. art.			Ex. philos. el. frb. pr.		Lektoreksamen				
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Fag		Hovedkarakter
										alm. avdeling	Spesiell avdeling	
1	Finbak, Kristen Johannes	1904	1928	R.	M	1928	2,5	Juni	7	1, 5, 3 (1934 II) 1,90	Magistergraden i kjemi Lektoreksamen i henhold til lov om magistergraden ved Universitetet § 5.	
2	Friis, Knut Reidar	1908	1927	R.	M	1928	3,5	—	7	4, 1, 6 (1930 II) 2,53	Fysikk ¹ : 1,80	Meg. godt 2,16
3	Grødem, Knut	1908	1927	R.	T	1928	2,0	—	6 1/2	4, 1, 6 (1934 I) 2,33	Botanikk ² : 1,57	Meg. godt 1,95
4	Kvale, Anders	1909	1927	R.	M	1928	3,0	Feb.	6	6, 1, 4 (1934 II) 1,62	Mineralogi m. petrografi ³ : 1,63	Meg. godt 1,62
5	Løvlien, Ola	1607	1927	R.	M	1927	3,0	Juni	8	4, 6, 3 (1933 I) 2,12	Matematikk: ⁴ 2,03	Meg. godt 2,07
6	Nielsen, Sverre Storm	1909	1928	R.	T	1928	2,0	—	8	4, 1, 3 (1934 II) 1,93	Geografi: ⁵ 2,20	Meg. godt 2,06

¹ Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: »Bestemmelse av molekyllarsuceptibiliteten for noen diamagnetiske forbindelser.»

² — — »Epifytiske karplanter på Sørlandet.»

³ — — »Et kaledonisk eruptiv- og effusivfelt på Stord.»

⁴ 6 ukers oppgave: Undersøk funksjonen:

$$f(z) = \frac{\Gamma(1-z^3)}{\Gamma(1-z)\Gamma(1-z^2)}$$

Finn dens nullpunkter og poler, residuer etc. samt undersøk dens egenskaper når $|x|$ går mot ∞ .

⁵ Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: »Bredemte sjøer i Setesdalen.»

Matematisk-naturvidenskapelig embedseksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Lektoreksamen				
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Fag		Hoved-karakter
										alm. avdeling	Spesiell avdeling	
7	Skofteland, Gabriel	1905	1924	R.	M	1924	1,0	Juni	5 1/2	5, 6, 1 (1927 I) 1,95	Fysikk: 1 1,50	Meg. godt 1,72
8	Winther, Knut Olav Kristiansen	1905	1924	R.	M	1925	1,5	—	8	6, 9, 3 (1929 I) 1,78	Matematikk ² : 1,70	Meg. godt 1,74
9	Øien, Finn Yngvar	1912	1932	R.	M	1932	2,5	—	3 1/2	1, 6, 3 (1935 II) 1,92	Mekanikk ³ : 1,50	Meg. godt 1,71
10	Aalen, Odd Jostein,	1907	1927	R.	M	1929	1,0	Des.	7 1/2	9, 4, 3 (1933 II) 1,50	Matematikk ⁴ : 1,70	Meg. godt 1,60
11	Bjørlykke, Bjørn Paul	1909	1927	R.	M	1928	2,0	—	6 1/2	4, 1, 3 (1934 II) 1,92	Botanikk ⁵ : 1,43	Meg. godt 1,67
12	Hagen, Yngvar	1909	1928	R.	M	1929	1,5	—	7 1/2	4, 6, 3 (1933 I) 1,73	Zoologi ⁶ : 1,57	Meg. godt 1,65

1 — — •En undersøkelse av blandingskrystaller med kuprohalogenidene CuCl, CuBr og CuJ som komponenter.

2 6 ukers oppgave: Idet P er et helt positivt tall, større enn 1 finnes summen av rekken

$$F(z) = \frac{1}{1P-zP} + \frac{1}{2P-zP} + \dots + \frac{1}{nP-zP} + \dots$$

uttrykt ved Gammafunksjonen. Undersøk $F(z)$ oppfattet som funksjon av den komplekse variable z . Finn dens poler, residuer og forhold i det ∞ fjerne og andre egenskaper.

3 Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: Om hastighetsfeltet frembragt av sirkulære hvirvler.

4 6 ukers oppgave: Studer de funksjoner av den komplekse variable z der defineres ved integralet

$$\int_L \Gamma(z+t) \Gamma(z-t) z^t dt$$

hvor integrationsveien L er et rett liniestykke parallellt med den reelle eller imaginære akse i det komplekse t -plan.

5 Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: Vegetasjon på olivinsten på Sunnmør.

6 — — •Fjædraktens utvikling for kyllinger av liryppen (*Lagopus Lagopus* L).

Matematisk-naturvidenskapelig embedseksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.		Lektoreksamen				
			År	Linje	Karakter	År	Karakter	Måned	Studietid i år	Fag		Hoved-karakter
										alm. avdeling	Spesiell avdeling	
13	Jebsen, Gunnar Smit	1908	1927	R.	M	1929	3,0	Des.	7 1/2	5, 3, 4 (1934 I) 1,93	Matematikk ¹ : 1,60	Meg. godt 1,76
14	Kvale, Torleiv	1908	1928	R.	M	1929	2,5	—	8	4, 1, 6 (1932 I) 2,52	Fysikk ² : 1,83	Meg. godt. 2,17
15	Lund, Olaf Wilhelm	1909	1930	R.	T	1931	2,0	—	6	1, 2, 6 (1934 II) 2,45	Fysikk ³ : 2,23	Meg. godt. 2,34
16	Løvold-Olsen Louis Levin	1910	1929	R.	M	1930	2,0	—	7 1/2	4, 1, 5 (1933 II) 1,65	Fysikk ⁴ : 1,67	Meg. godt 1,66
17	Mundal, Kåre	1906	1925	R.	M	1926	3,0	—	7 1/2	4, 6, 1 (1933 I) 2,58	Botanikk ⁵ : 2,20	Meg. godt 2,39
18	Skjøveland, Peter	1909	1929	R.	T	1929	1,5	—	6 1/2	1, 4, 9 (1934 II) 1,95	Fysikk ⁶ : 2,13	Meg. godt 2,04
19	Svendsen, Erling Bahr	1909	1929	R.	M	1929	2,5	—	7	4, 1, 2 (1933 I) 1,68	Fysikk ⁷ : 1,63	Meg. godt 1,65
20	Tryti Brynjulv Guttormsson	1910	1930	R.	T	1930	3,0	—	6	1, 6, 4 (1934 I) 2,32	Botanikk ⁸ : 1,70	Meg. godt 2,01

¹ Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: »Et bevis ved hjelp av diagonalmetoden for visse hele funksjoners eksistens.»

² — — »Ledningsevne målinger av $K_2Cr_2O_7$ i vann ved $20^\circ C$, og av guanidinnitrat, $LiCl$ og $LiClO_4$ i sykloheksanol tilsatt forskjellige mengder vann ved $25^\circ C$.«

³ — — »I. Noen undersøkelser av efterlysningen i aktivt kvelstoff. II. Et forsøk på å få frem spektrer av $BiCl_3$ ved hjelp av aktivt kvelstoff.»

⁴ — — »En røntgenografisk undersøkelse av krystallgitteret for legeringene Zn—Hg og Sn—Hg ved Seemann-Bohlins metode.»

⁵ Spesialavhandling. Oppgitt emne: Nyere undersøkelser over halofytenes biologi.»

⁶ Selvvalgt videnskapelig undersøkelse: »En undersøkelse over krystallstrukturen av katodeforstøvet og fordampet Ni, og fordampet Cr.»

⁷ — — »Tetrahalogenkolstoffas krystallstruktur. Ein freistnad på å klarleggja ukjende strukturar ved utfrøysing av gassar i Debye-Scherrer røntgenkamera.»

⁸ — — »En undersøkelse av den høiere vegetasjon i Semsvandet i Asker.»

Matematisk-Naturvidenskapelig adjunkteksamen 1936.

Nr.	Kandidatens navn	Måned	Artumsår	Matematikk	Mekanikk	Fysikk	Kjemi	Astronomi	Geografi	Mineralogi og petrografi	Hist. geologi og paleontol.	Botanikk	Zoologi med fysiologi	Hovedkarakter
1	Aarberg, Johan Charles Annæs	Juni	1930	2,8 3,2			2,4 3,0		2,3 2,8					Godt 2,75
2	Baardseth, Egil Morris	—	1931	1,9 1,1		1,5 1,7	1,9 2,0							Meg. godt 1,68
3	Baltzersen, Alf Jean Halstein	—	1934	1,7 1,8	1,3 1,8	2,0 1,8								Meg. godt 1,73
4	Bang-Hansen Kjell Birger	—	1931	1,3 1,9			1,6 1,3					1,7 1,5		Meg. godt 1,55
5	Fløttre, Nils Rasmussen	—	1918					3,4 2,6	2,7 3,0			3,1 2,6		Godt 2,90
6	Garvick, Jan Vaumund	—	1934	1,4 1,2	1,2 1,0			1,9 1,1						Udm. godt 1,30
7	Gjerland, Ragnar Kåre	—	1930	2,0 2,0		1,8 3,5			2,4 2,6					Meg. godt 2,38
8	Grønlie, Anne Margrethe	—	1925	2,8 2,9								2,1 1,2	2,7 2,2	Meg. godt 2,32
9	Hansen, Therese Marie Josefine Bader	—	1930	2,3 1,9			1,9 1,4		2,6 2,6					Meg. godt 2,12
10	Isaksen, Nils Jentoft	—	1932	2,0 2,7				2,2 2,5	2,4 1,7					Meg. godt 2,25
11	Kvale, Sigvard	—	1927	2,8 1,8	2,5 2,4				1,9 2,5					Meg. godt 2,32
12	Lem, Olav	—	1923			3,0 2,5	3,3 2,5		2,8 2,0					Godt 2,68
13	Lie, Åge Graff	—	1932	2,1 1,8			1,6 1,2		2,3 1,9					Meg. godt 1,82
14	Lie, Sigurd	—	1928	1,8 2,5					2,1 1,6					Meg. godt 2,03
15	Melbye, John	—	1931	1,8 1,9			1,8 1,9	2,0 1,4						Meg. godt 1,80
16	Midtbø, Olav	—	1931			1,2 1,0	1,3 1,5	1,5 1,1						Udm. godt 1,27
17	Moe, Jon Alfred	—	1928	2,3 1,8	1,8 1,3	1,7 2,0								Meg. godt 1,82
18	Nilsen, Egil	—	1930	2,5 2,8				2,3 2,9	2,4 2,5					Godt 2,57
19	Nummedal, Jon Stedje	—	1926	2,7 1,7			1,9 1,5			1,5 1,7				Meg. godt 1,83
20	Nygaard, Ottar	—	1931	2,3 1,6			2,0 1,8	2,0 1,8						Meg. godt 1,92
21	Randers, Gunnar	—	1932	1,6 1,3	1,3 1,0			1,4 1,4						Udm. godt 1,33

Matematisk-Naturvidenskapelig adjunkteksamen 1936

Nr.	Kandidatenes navn	Måned	Artrumsår	Matematikk	Mekanikk	Fysikk	Kjemi	Astronomi	Geografi	Mineralogi og petrografi	Hist. geologi og paleontol.	Botanikk	Zoologi med fysiologi	Hovedkarakter
22	Rypdal, Borge	Juni	1932	2,1 1,5			1,3 1,2	2,2 1,4						Meg. godt 1,62
23	Skoqan, Ingebrigt	—	1930			2,2 2,2	2,8 2,1		2,9 2,3					Meg. godt 2,42
24	Sund, Birger Rønning	—	1924				1,7 2,3		2,7 2,3			2,2 2,0		Meg. godt 2,20
25	Wiborg, Christian Frødrick	—	1932			2,2 1,8	2,3 1,6,					1,5 1,2		Meg. godt 1,77
26	Bowitz, Carl Støp	Des.	1932	2,4 2,3							1,8 2,0	2,1 1,8		Meg godt 2,07
27	Hansen, Hjalmar Johan	—	1922	3,4 3,0			3,2 2,9		2,3 3,5					Godt 3,05
28	Hanssen, Kåre Eugène Frølich	—	1930	1,7 1,8	1,5 1,3				2,2 2,3					Meg. godt 1,80
29	Holt, Edvard Magne Bertel	—	1930	3,4 2,4					2,5 2,3			1,7 1,6		Meg. godt 2,32
30	Mydland, August	—	1926	2,5 2,3					2,6 3,0			1,5 1,3		Meg. godt 2,20
31	Nordeide, Erling	—	1930	2,8 3,9			2,6 2,1	1,9 1,5						Meg. godt 2,47
32	Næss, Leiv	—	1932	2,0 1,2		1,8 1,6			1,6 1,4					Meg. godt 1,60
33	Næss, Sigurd	—	1932	1,6 1,4		1,8 1,6			1,9 1,4					Meg godt 1,62
34	Orlin, Jan Jørgen	—	1932	2,0 2,5		2,5 2,0			2,5 2,5					Meg. godt 2,33
35	Osnes, Gunnar	—	1932	2,5 1,9			2,3 1,4					1,7 1,5		Meg. godt 1,88
36	Røen, Hans	—	1930	1,7 2,4			2,3 2,4		2,3 2,6					Meg. godt 2,28
37	Solberg, Peter	—	1931	1,5 1,6		1,7 1,5						1,5 1,5		Meg. godt 1,55
38	Sørheim, Hans Andreas	—	1926	2,5 3,8	3,1 2,1				3,0 2,5					Godt 2,83

I vårsemestret 1936 blev følgende opgaver gitt:

Matematikk: Hovedfag: 12 timers opgave: I. a. Hvorledes bestemmes i et trekantskoordinatsystem skjæringspunktene mellom en algebraisk kurve av n -te orden og en rett linje?

b. Hvad forstås ved et punkts n -te polarkurve med hensyn på en algebraisk kurve?

II. a. En gitt algebraisk tredjegradskurve har i trekantskoordinater ligningen $f(x_1, x_2, x_3) = 0$. Hvad er ligningen for punktet y 's polarkjeglesnitt med hensyn på kurven?

b. Vis både analytisk og ved hjelp av polarteorien, at polarkjeglesnittene danner en bunt, når y beskriver en rett linje pq .

c. La p, q og r være skjæringspunkter mellom kurven

$$(x_1 + x_2 + x_3)^3 + x_1x_2x_3 = 0$$

og koordinatretrekantens sider. Hvilke er polarkjeglesnittene for punktene p, q og r og hvilke de fire grunnpunkter i den omtalte bunt, når den beskrevne rette linje er pq ? Hvorledes forklares det funne resultat?

Bifag: 1. Vis hvordan man integrerer differensialligningen

$$\frac{d^n x}{dt^n} + A_1 \frac{d^{n-1} x}{dt^{n-1}} + \dots + A_{n-1} \frac{dx}{dt} + A_n x = 0$$

hvor t er uavhengig variabel og A 'erne konstanter.

Som anvendelse finnes de verdier av den reelle konstant k , for hvilke det almindelige integral av

$$\frac{d^4 x}{dt^4} + 10 \frac{d^2 x}{dt^2} + kx = 0$$

holder sig endelig, når t går fra $-\infty$ til $+\infty$.

2. 1. Fremsett og bevis Meusniers sats og utled herav Eulers formel for krumningsradius i et normalsnitt gjennom et punkt på en flate.

2. a. M er et vilkårlig punkt på den likesidede hyperbel $xy=1$. Finn krumningsradius.

b. Vis at M er midtpunktet mellom origo, O , og projeksjonen C_1 på OM 's forlengelse, av krumningscentret C hørende til M .

3. a. Vis at flaten $xy(x^2 + y^2 + z^2) = x^2 + y^2$ foruten i Z -aksen skjæres i cirkler av et plan gjennom Z -aksen.

b. M er et punkt av flatens skjæringslinje med XY -planet, forskjellig fra origo. Vis at indikatrisen hørende til M er en likesidet hyperbel.

Kontinuasjoneksamen for en kandidat: 1. Fremsett teorien for en rumkurves polarflate.

2. a. Hvad er ligningen for normalplanet til det punkt M av rumkurven med ligninger

$$y = \sin x$$

$$z = xy + x,$$

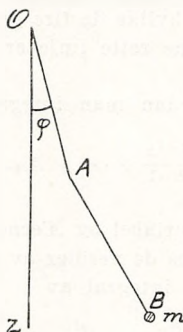
hvis abscisse er x ?

2. b. Opstill de ligninger, ved hvilke aksens, l , for krumningscirkelen til rumkurven i punktet M bestemmes.

2. c. Opstill de ligninger, ved hvilke centrum for den osculerende kule i punktet M bestemmes.

2. d. Hvorledes reduceres disse ligninger, når M faller i origo, og hvad blir i dette tilfelle ligningen for den osculerende kule?

M e k a n i k k: 1. 1. Om potensialbegrepet.

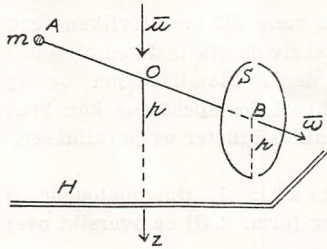
2. En rett, stiv stang, OA , av lengde r , utfører små, tvungne svingninger omkring et fast punkt O . Vinkelen mellom den vertikale, nedadrettede akse Oz og OA er

$$\varphi = \varepsilon \sin \lambda t,$$

hvor t er tiden og ε og λ givne konstanter. ε betraktes som liten. Punktet A er ophengningspunkt for et pendel, bestående av en stiv, rett, vektløs stang, AB , av lengde b , og en punktformig masse, m , i B . Stengene OA og AB befinner sig hele tiden i et fast, vertikalt plan.

Beregn vinkelen mellom AB og Oz som funksjon av tiden når pendlet svinger med små utslag under tyngdens påvirkning. Ved $t = 0$ er m i ro og AB vertikal. Det forutsettes at $\lambda \neq \sqrt{\frac{g}{b}}$ hvor g er tyngdens akselerasjon.

2. 1. Om det rette, eksentriske stot.

2. En rett, stiv og vektløs stang, AB , av lengde $2b$, bærer i endepunktet A en punktformig masse m og i endepunktet B en tynn, plan, jevntykk, homogen og sirkulær skive, S , også med masse m , med radius r og med centrum i B . Skiven roterer friksjonsløst om B i et plan loddrett stangen AB . Skivens vinkelhastighet om aksene AB kalles $\bar{\omega}$ og regnes positiv som pilen viser. Stangen AB kan rotere friksjonsløst om et fast ledd, O , i stangens midtpunkt. O ligger i høiden r over et horisontalt plan, H . Stangens vinkelhastighet om den vertikale akse Oz kalles $\bar{u}$ og regnes positiv som pilen viser. Mellom skiven og det horisontale plan er friksjonskoeffisienten f .

Ved tiden $t = 0$ er AB horisontal, $\omega = \omega_0$, $u = u_0$ og $r\omega_0 - bu_0 > 0$, slik at skiven glir mot planet H .

- Bestem den vertikale komponent av reaksjonskraften fra planet H mot skiven som funksjon av u og ω .
- Angi de ligninger som bestemmer u og ω som funksjoner av tiden.
- Bestem det tidspunkt da skiven begynner å rulle uten å gli på planet H .

Fysikk: 1. Om overflatespenning og kapillaritet. 2. Om den teoretiske beregning av elektrisitetens bevegelse ved utladning av en kondensator gjennom en ledning som inneholder motstand og selvinduksjon. Hvordan undersøkes strømmen eksperimentelt? Angi betingelsen for at to svingekretser er i resonans.

Kjemi: 1. Om aldehyder. 2. Om oksyder og hydroksyder av tinn og bly.

Astronomi: 1. Om bestemmelse av jordens form og dimensjoner. Regn følgende talleksempel, hvori jorden regnes å være kuleformet:

Mellem to stasjoner med beliggenhet henholdsvis $+ 59^{\circ} 51', 5$; $1^h 10^m 30^s$ østl. lengde og $+ 55^{\circ} 41', 8$; $0^h 52^m 45^s$ østl. lengde er størcirkelen målt til å være 532 km. Hvilken verdi gir dette for jordens radius. 2. Beskriv de viktigste empiriske resultater angående stjernesppektrene, deres klassifikasjon og fysiske fortolkning.

Beskriv videre hvorledes spektrene kan brukes til bestemmelse av stjernenes radialhastigheter og parallakser.

Fysisk geografi: 1. Om metodene til bestemmelse av jordens størrelse og form. 2. Gi en oversikt over Finnmarks naturlige beskaffenhet og klima.

Mineralogi og petrografi: Ingen kandidat meldt til eksamen.

Historisk geologi og paleontologi: Ingen kandidat meldt til eksamen.

Botanikk: 1. Kvelstoffets kretslop i naturen i forbindelse med plantenes stoffskifte. 2. Angiospermenes blomster.

Zoologi med fysiologi: 1. De viktigste anatomiske og embryologiske karakterer, som skiller mellom amfibier og reptilier. 2. Kappens og skallets forhold hos molluskenes hovedgrupper og de systematisk viktige skallkarakterer hos muslingene.

I høstsemestret 1936 blev følgende oppgaver gitt:

Matematikk: Hovedfag: 12 timers oppgave: A. Gitt en plan algebraisk kurve. Hvad forståes ved en fullstendig kurvegrens Halphenske tall og hvilke satser gjelder om dem?

B. Gitt en astroide som envelope for et rett linjestykke av lengden a , hvis endepunkter beskriver X -aksen og Y -aksen i et plant, rettvinklet koordinatsystem.

1. Vis at fotpunktskurven, når polen er i origo, har ligningen

$$(x^2 + y^2)^3 = a^2 x^2 y^2.$$

2. Bestem denne siste kurves singulære punkter og de tilhørende fullstendige kurvegreners Halphenske tall.

3. Finn kurvens klasse og slekt.

4. Angi det omtrentlige utseende av kurvens reelle del.

1. Bifag: Den reelle funksjon $f(x)$ av den reelle variable x er definert ved følgende ligning

$$\left[\frac{df(x)}{dx} \right]^2 = [f(x)]^2 + 2f(x) + c$$

hvor c er en reell konstant.

Før alle verdier av c skal denne funksjon finnes og dens egenskaper studeres: Kontinuitet, forhold for $|x| \rightarrow \infty$, maxima, minima, samt rekkeutvikling etter Taylor med restledd. Konvergens av Taylorrekken undersøkes. 2. Bifag: 1. Fremsett teorien for hvorledes keglesnitt kan fremstilles ved projektive linjebunter.

2. Gitt fire punkter, a , b , c og d , i et plan. Skjæringspunktet mellom ab og cd betegnes med e . Et punkt p beskriver den rette linje cd .

a. Vis at det geometriske sted for skjæringspunktet x mellom linjer gjennom c og d parallelle med henholdsvis pa og pb er en rett linje, L .

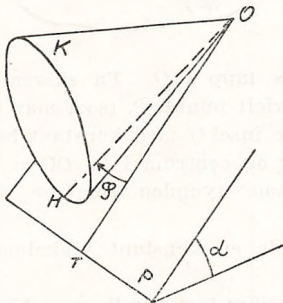
b. Konstruer x , når p ligger henholdsvis i c , d og e .

c. Finn innhyllingskurven for den rette linje px .

d. Konstruer denne innhyllingskurves berøringspunkter med cd og L , og stillingene av px , når p er i c , d og e .

e. Vis at kurven har centrum i midtpunktet mellom cd 's skjæringspunkter med L og ab .

Mek a n i k k: 1. 1. Uttal og bevis Hamiltons prinsipp.

2. En rett kegle, K , av homogent materiale, med høide h og sirkulær grunnflate med radius r , ruller uten å gli på et skråplan, P , med helningsvinkel α .

Vinkelen mellom den berørende generatrise i et givet øieblikk, OH , og linjen med største helning OT , betegnes med φ .

Det spørres om svingetiden i den svingende bevegelse keglen kan utføre med små utslag φ . Eneste virkende givne kraft er tyngden.

Det opplyses at keglens treghetsmomenter for akserne gjennom tyngdepunktet er:

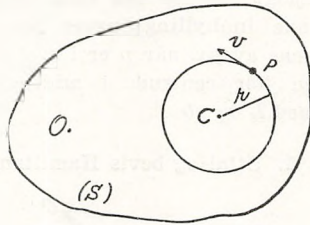
$$\text{akse lodrett grunnflaten } \frac{3}{10}Mr^2$$

$$\text{akse parallell grunnflaten } \frac{3}{20}M\left(r^2 + \frac{1}{4}h^2\right)$$

når M er den samlede masse.

2. 1. Den dynamiske grunnligning for et enkelt materielt punkt. Redegjør i korthet for hvorledes ligningen er å forstå. Utvikl så tyngdepunktsatsen og spinsatsen (spinn her brukt istedenfor bevegelsesmengdemoment) for et materielt punktsystem og presiser hvilke forutsetninger man gjør om de indre krefter i de to tilfelle.

2. S er en plan skive som ligger på et friksjonsløst, horisontalt underlag. Skivens eneste bevegelse er en rotasjon om en fast-

stående, friksjonsløs tapp i O . På skiven og relativt til den beveger sig et materielt punkt, P , (som man f. eks. kan forestille sig som et krypende insekt) med konstant banehastighet, v , i en cirkel med radius r og centrum i C . $OC = R$. Det virker ingen givne krefter utenom tyngden som er uten betydning for problemet.

1. Kan skiven holde en konstant vinkelhastighet og i tilfelle hvilken?
2. Hvilken kraft virker i så tilfelle fra skiven på partiklen, og
3. hvilken bane beskriver partiklen i sin absolutte bevegelse?

Fysikk: 1. Om de positive stråler og deres anvendelse for bestemmelse av atomers masse. 2. Om bevegelse av ideelle og viskøse væsker.

Kjemi: Om innvirkningen av ammoniakk på metallsalter i oppløsning. 2. Om halogensubstitusjon i aromatiske kullvannstoffer.

Astronomi: 1. Et himmellegeme beveger sig i et kjeglesnitt relativt til et centrallegeme. Søk tilnærmede uttrykk for et tredje legemes innflytelse, og anvend dette på månens bevegelse.

2. Beskriv Michelsons interferometer for måling av dobbeltstjerner. Med et interferometer finnes vinkelavstanden mellom komponentene i en dobbeltstjerne å være $0''{,}01$. Den effektive bølgelengde av de to stjerner var $\lambda = 4250 \text{ \AA}$, og avlesningen foregikk på vanlig måte ved å bringe interferensstripene til å forsvinne.

Hvor stor var avstanden mellom interferometrets objektivåpninger?

Den samme stjernen er spektroskopisk dobbel. Radialhastigheten målt fra det ene spektrum gir følgende verdier for banelementene.

a. $v_{\text{sini}} = 10^6 \text{ km}$. Periode = 5^d . Eksentrisitet = $0,1$.

Den maksimale radialhastighet relativ til systemets tyngdepunkt er funnet å være 15 km/sek . Beregn herav perihelets lengde regnet fra knutelinjen.

Fysisk geografi: 1. Polhavet. 2. Om vulkaner og deres utbredelse.

Mineralogi og petrografi: 1. Om feltspatgruppens mineraler. 2. Oslofeltets dypbergarter.

Historisk geologi og paleontologi: 1. Om det kambriske dyreliv og om den kambriske formasjons avsetninger i Norge. 2. Om de forskjellige typer av jordskorpebevegelser, med eksempler fra Norge.

Botanikk: 1. Vannets ledning hos plantene. 2. Bygningsforhold og forplantning hos de viktigere nulevende og utdøde typer innen gruppen Sphenopsida.

Zoologi med fysiologi: 1. Hvirveldyrenes centralnervesystem, hovedtrekkene i dets bygning og utvikling. 2. Om børsteeormene, deres bygning og biologi belyst ved eksempler.

Aktuareksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår			Eks. art.			Eks. philos. el. frb. pr.			Aktuareksamen				
		År	Linje	Karakter	År	Karakter	Studetid i år	Matem. avd.			Soc. vidensk. avd.	Hoved karakter			
								A. im. matem. matikk	Aktuar. matem. matikk	Gj. snitts karakter.					
1	Aase, Reidar Marinius Kristiansen	1897	1920	R.	M	1921	3,5	5 1/2	1927 I 1,95	1930 II 2,17	M.g. G. 2,10 2,95	1936 I G. 2,95	G. 2,52		
2	Tennøe, Thomas	1910	1929	R.	M	1930	2,0	5	1931 I 1,50	1933 II 1,57	M.g. G. 1,55 2,90	1936 I G. 2,90	M.g. 2,22		
3	Ellingsen, Reiulf Herbert	1908	1929	R.	T	1932	3,5	4	1935 I 3,05	1936 II 3,00	G. G. 3,02 2,90	1933 I G. 2,90	G. 2,96		
4	Schroeder, Carl	1910	1929	R.	T	2929	2,0	6	1931 II 1,65	1934 II 1,57	M.g. G. 1,60 2,95	1936 I G. 2,95	M.g. 2,27		

I høstsemestret 1936 blev der gitt følgende opgaver i aktuar-matematikk:

1. Om minste kvadraters metode. 2. Et forsikringsselskap som baserer sine beregninger på 4 pct. rente og som anvender Lidstones gruppemetode for premiereserveberegningene ved sammensatt livsforsikring har et 1ste ordens grunnlag bestemt ved formelen

$$\ln_t p_x = At + B \left(\bar{s}_{\frac{(\delta_1)}{x+t}} - \bar{s}_{\frac{(\delta_1)}{x}} \right)$$

hvor renteintensiteten $\delta_1 = 0,092104$.

(Størrelsen $\bar{s}_{\overline{n}|}$) betyr som vanlig den oprentede verdi av konstante, kontinuerte innbetalinger på dt , altså f. eks. ved renteintensitet δ

$$\bar{s}_{\overline{n}|}(\delta) = \int_0^n e^{\delta t} dt$$

Videre er oppgitt at funksjonen $\bar{d}_x = 1_x \mu_x$ har minimum for $x_1 = 13,51$ og maksimum for $x_2 = 77,04$.

Bestem selskapets 1ste ordens grunnlag, angitt ved μ_x .

Selskapet benytter også et 2nen ordens grunnlag som er dannet av 1ste ordens grunnlag ved fradrag over hele linjen av 100 ϵ pct. fra dødelighetsintensitetene. Vis at premiereservene etter dette 2nen ordens grunnlag også kan beregnes ved hjelp av 1ste ordens grunnlag ved å foreta en konstant renteendring og en konstant forskyvning av alle de Lidstoneske gjennemsnittsaldrer.

For en portefølje med avsluttet premiebetaling og gjenstående varighet 20 år og en samlet forsikringssum på kr. 1 500 000,00 utgjør den Lidstoneske reserve etter 1ste ordens grunnlag kr. 749 425,00 og den Lidstoneske gjennemsnittsalder er 40 år. Etter 2nen ordens grunnlag (og samme rente, altså 4 pct.) utgjør reserven kr. 743,300,00. Begge reserver forutsetter utbetaling umiddelbart ved eventuelle dødsfall.

Bestem selskapets 2nen ordens grunnlag og gi sluttelig en beskrivelse av selve den Lidstoneske metode.

3. Et lån på kr. 10 000 000,00 som skal optas til en kurs av 98 pct. skal forrentes årlig efterskuddsvis etter 6 pct. p. a. Kapitalverdien av avdragene etter denne rente skal utgjøre kr. 4 082 962,00.

- a. Finn en approksimativ verdi for den effektive rente av ethvert lån der tilfredsstillende disse krav.
- b. Vis at et lån på kr. 10 593 309,00 som avdrages i tre like store terminer, nemlig etter 5, 20 og 40 år, altså hver gang med kr. 3 531 103,00 har samme kapitalverdi (etter 6 pct.), og finn med støtte heri avdragene for det lån som skal optas på kr. 10 000 000,00 når det opplyses at dette lån kan avdrages på de samme tre terminer og at hvert av avdragene utgjør et helt antall hundretusener.
- c. Bestem den effektive rente for det ene eller det annet av disse to lån om man også tenker sig det annet lån på kr. 10 593 309,00 optatt til kurs 98 pct. med 6 riktige cifre, og
- d. beskriv sluttelig pointet også ved de andre vanlige metoder for beregning av effektiv rente enn den eller de for anledningen anvendte.

4. Der skal tegnes en familieforsikring av følgende art for to liv (x) og (y). Forsikringstiden er n år; lever begge personer ved utløpet av denne tid utbetales forsikringssummen. Ved dødsfall i forsikringstiden forholdes på følgende måte.

Dør (y) først utbetales forsikringssummen straks. Dør (x) først utbetales forsikringssummen straks dersom dødsfallet inntreffer etter forløpet av de første s år. Inntreffer (x)'s dødsfall derimot før utløpet av denne tid så utbetales til den gjenlevende familie årlig en rente på 100 b pct. av forsikringssummen inntil

utløpet av denne første periode på s år fra tegningen, hvorpå forsikringssummen utbetales samtidig med siste rentebetaling.

Still op formelen for nettoengangspremien, og den årlige premie i samlivstid inntil i høiden i forsikringstiden.

Redegjør for hvad slags tabellverker der måtte trenges og hvordan De vilde utføre den nummeriske regning.

Utlede formler for de optredende premiereserver.

I variasjonsregning for aktuarstuderende blev gitt følgende oppgave i vårsemestret 1936: Om teorien for minste avstand, med særlig henblikk på avstanden mellem to kurver.

I høstsemestret 1936: Om kurveintegralbegrepet. Utlede de viktigste setninger for kurveintegraler og vis anvendelsen på teorien om korteste avstand mellem to punkter.

Apotekereksamen 1936

Nr.	Kandidatens navn	Fødselsår	Eks. art.			Apotekereksamen		
			År	Linje	Karakter	Måned	Studietid i år	Hovedkarakter
1	<i>Berge-Hansen, Elisa</i>	1908	1928	L.	M	Des.	4 1/2	Godt 2,51
2	<i>Enge, Per</i>	1909	1928	L.	T	—	4 1/2	Meget godt 2,02
3	<i>Høyland, Ragna</i>	1913	1932	L.	M	—	4 1/2	Meget godt 1,73
4	<i>Ketilsson, Aasta</i>	1913	1932	L.	M	—	4 1/2	Meget godt 1,68
5	<i>Klaveness, Johanna</i>	1912	1930	E.	T	—	4 1/2	Meget godt 2,41
6	<i>Klykken, Alfhild</i>	1904	Optagelses- prøve 1932			—	4 1/2	Meget godt 2,34
7	<i>Løvstad, Bjarne</i>	1911	1931	R.	S	—	4 1/2	Meget godt 1,69
8	<i>Moe, Magne Ragnar</i>	1913	1932	R.	M	—	4 1/2	Meget godt 1,70
9	<i>Nakken, Karl Anathon</i>	1909	1928	L.	M	—	4 1/2	Meget godt 2,12
10	<i>Nordal, Arnold Sofus</i>	1909	1932	L.	M	—	4 1/2	Utm. godt 1,48
11	<i>Norderhaug, Nils Hogne Geirmund</i>	1911	1931	R.	M	—	4 1/2	Meget godt 1,57
12	<i>Nyquist, Kjell Utne</i>	1914	1932	R.	M	—	4 1/2	Meget godt 1,73
13	<i>Olsen, Olav</i>	1905	1927	L.	Ng	—	5 1/2	Godt 2,64
14	<i>Ottestad, Peter</i>	1907	1928	R.	T	—	4 1/2	Meget godt 2,10
15	<i>Pedersen, Tor</i>	1910	1931	R.	M	—	4 1/2	Meget godt 1,79
16	<i>Reite, Elias Daniel</i>	1910	1932	R.	M	—	4 1/2	Utm. godt 1,45
17	<i>Saugestad, Kjell</i>	1909	1928	L.	T	—	5 1/2	Godt 2,72
18	<i>Simonsen, Hilda Josefine</i>	1910	Optagelses- prøve 1932			—	4 1/2	Meget godt 1,98
19	<i>Svendsen, Harald Seland</i>	1905	1926	R.	M	—	4 1/2	Meget godt 1,75
20	<i>Svendsen, Sigurd Matias</i>	1911	1930	L.	M	—	4 1/2	Meget godt 1,70
21	<i>Torvik, Åsmund Jon</i>	1912	1932	R.	S	—	4 1/2	Utm. godt 1,36
22	<i>Vestby, Arne</i>	1912	1932	L.	M	—	4 1/2	Meget godt 1,96

Der blev gitt følgende skriftlige opgave ved 3dje afdeling av apotekereksamen høsten 1936: »Om barbitursyrederivater«.

Eksamen i lappisk

I vårsemestret 1936 blev eksamen tatt av cand. theol. *Einar Haugsten*, cand. theol. *Edvin Lyshoel* og sogneprest *Baard Tvete* som fikk karakteren laudabilis og pastor *Harald Begby*, cand. theol. *Birger Ingolfstad*, cand. theol. *Arne Lødøen* og cand. theol. *Amund Martin Ringdal* som fikk karakteren haud illaudabilis. Eksamen blev ikke holdt i høstsemestret.

Eksamen i kvensk

blev ikke holdt i 1936.

Eksamenenes begynnelse og slutning i 1936.

Eksamener	Vårsemestret		Høstsemestret	
	Begynt	Sluttet	Begynt	Sluttet
Forberedende prøver	8. mai	11. juni	6. nov.	15. des.
Teologisk eksamen	13. —	12. —	16. —	14. —
Juridisk —	21. april	12. —	3. —	17. —
Juridisk eksamens 1. avd. ny ordning	15. april	20. mai		
Statsøkonomisk eksamen..	5. mai	6. juni	Ikke avholdt	
Medisinsk — ..	17. febr.	15. —	2. okt.	19. des.
Sproglig-historisk — ..	21. april	15. —	23. —	15. —
Matem.-naturvidensk. eks.	11. mai	15. —	19. nov.	17. —
Aktuareksamen	Ikke avholdt		30. —	21. —
Apotekereksamen			13. —	18. —
Eksamen i lappisk	26.—29. febr. og 11. og 12. juni		Ikke avholdt	
— i kvensk	Ikke avholdt		Ikke avholdt	

Utdeling av Universitetets prismedaljer og stipendier i 1936.

Kongens gullmedalje

Til de av Universitetet fremsatte opgaver for denne medalje var der kommet 6 prisavhandlinger, nemlig 3 til Det teologiske fakultets opgave: »Det prinsipielle forhold mellem åpenbaring og tro i kristendommen«, 1 til Det juridiske fakultets opgave: »Om håndgivelse«, 1 til Det historisk-filosofiske fakultets opgave: »Ciceros gjengivelse av gresk filosofisk terminologi«, og 1 til Det matematisk-naturvidenskapelige fakultets opgave: »En redegjørelse for den fysisk-geografiske utvikling av et strøk av Norge i tiden efter siste istid.«

Den av Det teologiske fakultet opnevnte bedømmelseskomité, professor *Chr. Ihlen* og sogneprest dr. *Hans Ordning* gav følgende uttalelse:

»Forfatteren av avhandlingen med motto: »Sandheten er én« er en mann med et personlig og intellektuelt fullt ferdig religiøst standpunkt, som han også forstår å fremstille på en dyktig og tiltalende måte. Han har et harmonisk stemt og åpent religiøst kultursyn, en fin stilkunst og ikke liten dialektisk evne.

Avhandlingen har sin styrke i de store konturer, men lider av vesentlige mangler i retning av strengere kritisk siktning av stoff og grunnbegreper og hvad blick på og kjennskap til tankestrømninger og tankekrav, som går i en annen retning enn forfatterens egne, angår.

Ser man på den måte, hvorpå han gjennomfører den grunn-tanke, som han har villet uttrykke i mottoet »Sandheten er én«, vil man se både avhandlingens styrke og dens svakhet. At det nevnte syn inneholder berettigede momenter overfor altfor utpreget dualistiske strømninger i nutiden, behøver man ikke å dra i tvil, og at forfatteren også forstår ganske treffende å påpeke

momenter i nutidens videnskapelige situasjon, som kan gi religiøse tilknytninger, er så. Men, hvordan man ellers tenker, må de sies å være en vesentlig svakhet ved avhandlingen den ukritiske måte, hvorpå videnskapelig og personlig-religiøs sannhetserkjennelse forskjellsløst og ubesett glir over i hinannen.

Forfatteren er som nevnt altfor meget propagandist for sin egen anskuelse alene. Man kan ikke se, at han noe sted røber, at han har kjennskap til at vår tid foruten denne brede apologetiske front, som med alle åndsinteresser vil slå ned materialismen, også har en kanskje vel så sterk strømning, som ønsker å fatte det religiøse og det kristelige i dets fulle egenart, uavhengig av alle sekundære videnskapelige refleksjoner eller omskrivninger. Han røber intet kjennskap til det eller trang til oppgjør med det — men det er klart, at synet på åbenbaringen og troen og det prinsipielle forhold mellom dem ut fra disse to grunnsyn må bli et vesentlig forskjellig.

I det hele er forfatterens teologiske orienterthet temmelig mangelfull.

En vesentlig interesse hos forfatteren er hans meget bredt utførte utredning om den nøie sammenheng mellom kristendommen og mysteriereligionene. Dette optar den største plass i hans fremstilling. Vi skal her ikke drøfte, hvorvidt denne fremstilling er vesentlig historisk korrekt eller ikke. Fra systematisk synspunkt sett må det sies, at den altfor meget blir stående ved å påpeke relativt ytre tilknytninger og likhetspunkter, men lite går inn i en drøftelse av grunnsyn og grunnforutsetninger på begge sider f. eks. i forståelsen av gudsbegrepet og hvad der jo ut fra avhandlingens emne er av vesentlig betydning — åbenbaringsbegrepet. Der påpekes ytre tilknytninger og der gjøres visse konsesjoner til det almindelige kristelige syn, men noen virkelig prinsippdrøftelse får man ikke.

Og hermed kommer vi til det avgjørende, nemlig dette, at selv om man med henblikk på avhandlingens fortrin, som vi ovenfor har fremhevet, vilde holde den visse ukritiske ensidigheter til gode, så synes det oss ganske klart, at forfatterens interesse således har vært optatt av påvisningen av kristendommens nøie sammenheng med mysteriereligionene, at belysningen av det opstilte emne bare kan sies på en meget utvortes og sekundær måte å være hektet på dette, som er hans hovedinteresse.

Selve spørsmålet om det prinsipielle forhold mellom åbenbaringen og troen blir helt utilstrekkelig behandlet (kfr. de lyriske vendinger pag. 134—35). Og hverken forholdet mellom

det kristelige og en i mennesket selv liggende religiøs-sedelig streben eller troens forhold til de forskjellige sider av den egenartede kristelige åbenbaring og dens historiske utfoldelse blir gjort til gjenstand for en på noen måte tilfredsstillende prinsipiell drøftelse. Selve behandlingen av det opstilte problem kommer altså i forfatterens fremstilling helt til kort.

Der foreligger dernest en ikke særdeles omfangsrik — 75 maskinskrevne sider stor — avhandling med motto: »Und thut dasselbige beide, ynnerlich und eysserlich«, som innenfor sin begrensning på mange måter er et ganske solid og forstandig arbeide.

Forfatteren har i det store og hele en riktig forståelse av de forskjellige faser i den protestantiske tenknings historie og særlig av brytningen mellom en tidligere liberal og en konservativ teologi og det nyeste omslag i tenkningen, hvad det opstilte tema angår. Han har også et godt kjennskap til adskillig betydningsfull teologisk litteratur til emnet, selv om han mangler en mere metodisk og grundig inntrengen i visse ledende hovedverker. Fremstillingen av Barth er da også blitt altfor skissemessig.

I det hele har forfatteren et godt teologisk judicium, som setter ham i stand til med ganske stor sikkerhet å treffe det rette, som han selv uttrykker det »på seiladsen mellom objektivismens Scylla og subjectivismens Charybdis med en evangelisk-reformatorisk opfatning av det ny-testamentlige vidnesbyrd om Kristus som den angitte kurs«. Fremstillingen er klar og vel avbalansert.

Skjønt avhandlingen således vidner om en forfatter med ikke liten dyktighet i tenkning og et godt skjønn, finner vi, at forfatteren dog avgjort ikke har maktet å få de større linjer frem i prinsippsspørsmålene og har ikke underkastet dem en noenlunde allsidig og metodisk og energisk drøftelse. Forfatteren beroliger sig med et visst sundt skjønn uten å la sig tilstrekkelig bevege av de større problemer, som her nødvendigvis må være de avgjørende.

Hans tanker blir for lite utført og flere vesentlige sider av problemene blir enten slett ikke eller helt utilstrekkelig belyst.

Vi nevner eksempelvis spørsmålet om troens forhold til det historiske. Her fremheves bare, at der ved åbenbaringen kommer noe til det historiske, nemlig det overhistoriske og troens »for mig« uten at han er opmerksom på, at der dog blir stående et historisk moment som volder vanskeligheter eller antyder en

gang en gangbar løsning. Likedan er det lite forsvarlig slett ikke å gå inn på spørsmålet om det kristeliges tilknytning i det menneskelige, når man så prinsipielt avviser en tidligere opfatning for dens immanente tankegang på dette område. Forfatteren gir en tiltalende utredning om åbenbaringen som historisk avsluttet og som virksom i nutiden og om forskjellige modaliteter av forholdet mellom subjectivt og objectivt ut fra et godt skjønn over tingene, men utformningen av disse detaljer skjer på bekostning av en mere metodisk og energisk klargjørelse nettop av det prinsipielle forhold mellom åbenbaring og tro. Avhandlingens konsentriske anlegg fører også til, at i nokså stor utstrekning visse synspunkter stadig kommer igjen i denne altfor lite utførte fremstilling. (Det intellektuelle og eksistensielle og andre stikkord og ledetanker.)

Det er meget godt å si om avhandlingen, men den mangler for meget av gjennomført metodisk tenkning og drøftelse av prinsippspørsmålene til å kunne tildeles medaljen.

Avhandlingen endelig, som har mottoet: »*Verbum Dei omnium primum est, quod sequitur fides*«, fører en like inn i brytningen, som i våre dagers teologi pågår nettop omkring spørsmålet om det prinsipielle forhold mellom åbenbaring og tro, og i kraft av sin energiske tenkning og inngående diskusjon overfor de førende teologiske systematikere forstår forfatteren gjennom hele avhandlingen på en meget interessant måte å holde prinsippspørsmålene frem og gjøre dem levende.

Det er en omfangsrik avhandling på 218 store maskinskrevne sider, som her foreligger, hvortil kommer ennu et betydelig sideantall med noter, hvor man får hovedfremstillingen belyst meget inngående med literaturbelegg og drøftelse av litteratur.

Den egentlige avhandling har to hoveddeler: 1. En historisk-kritisk, hvor emnets behandling hos Schleiermacher, Ritschl og hans skole, hos Erlangerne og hos Barth blir kritisk belyst, og 2. Den systematiske fremstilling, hvor forfatterens eget syn blir sammenhengende utviklet og begrunnet. De to deler er omtrent like omfangsrike.

I denne avhandling må emnet sies å være blitt grundig og inngående behandlet. Forfatterens syn er båret av et sterkt markert hovedsynspunkt; har er i besiddelse av en energisk tenkning og en klar og grei fremstillingsevne, så at han på denne måte uten tvil røber en ikke liten videnskapelig begavelse og lovende anlegg for systematisk tenkning.

Samtidig må det sies, at man ofte blir betenkelig over det sterkt skjematiserende ved hans tenkning og hans tilbøielighet til å bevege sig i sterke logiske antiteser, som han neppe mot-sigelsesfritt gjennomfører og hvormed han ikke vil kunne komme helt til rette med og kaste lys over den foreliggende virkelighet.

Dette gjelder ikke bare ved enkelte underordnede punkter, men mange og ikke uvesentlige sider av hans tankeføring og stoff-belysning i det hele.

Forfatteren har en grundig og omfattende historikk. Men den lider ikke lite under den ensidig polemiske interesse, hvorunder den er opstillet og gjennomført.

Dette er ikke så å forstå, at der ikke er vesentlige sannhets-momenter i kritikken. Og forfatteren forstår grundig å under-bygge sin kritikk og er vel hjemme i sine autores.

Men allikevel skyter han i mange henseender over målet og blir urettferdig. Man kunde ventet en større nuansering f. eks. i spørsmålet om prinsipiell subjektivism eller subjektiv psyko-logisk tilknytning, en distinksjon, som det viser sig, at han selv ikke kan undvære i sin positive fremstilling. Men hvorfor lar han ikke dette også komme det 19de århundres »idealister« til gode og søker å klargjøre, hvor det ene hører op og det annet begynner?

Resultatet blir på denne måte en sterkt overdreven kritikk både av Erlanger-skolen på den ene side og den ritschske skole — spesielt professor W. Herrmann — på den annen.

Verdifullest forekommer oss hans Barthanalyse, som til tross for at heller ikke den er fri for konsekvensmakerier, viser ad-skillig selvstendighet og dialektisk evne.

Mest betenkelig blir denne tilbøielighet til å opstille overdrevne og uholdbare logiske antiteser, når man ser, hvordan dette gjør sig gjeldende også i hovedpunkter ved hans egen tankeføring.

Således når han begrunner sin anklage mot hele den tidligere tenkning — Barth inklusive — for rasjonalistisk-idealistisk meta-fysikk på, at man har operert med et innholdsbestemt gud-dommelig vesen istedetfor å erkjenne, at Gud er først og sist frihet, formel frihet, og selv mener å skulle bringe frigjørelse fra metafysikken og ophevelse av enhver analogia entis mellem Gud og menneske ved å bygge på, at Gud har intet vesen, men han er først og sist frihet.

Det tør være klart, at den formale og den innholdsbestemte side av gudsbegrepet kun kan tenkes i en levende spenningsopfyllt

syntese. Det hovedpunkt, hvorpå han søker å grunne både sin kritikk og sin originalitet synes således meget anføktelig.

På en lignende måte arter det sig også med andre logiske antiteser som spiller en stor rolle hos forfatteren. Vi nevner antitesen: vesensindentitet og transcendent likeoverfor mellom Gud og menneske. (Kfr. det ovenfor om »subjektivismen« bemerkede.) Likedan formelt og innholdsbestemt autoritetsbegrep o. a. Disse antiteser inneholder riktige og nødvendige distinksjoner, men de blir snart abstrakt tilspisset, snart konkret avdempet uten at det synes å lykkes forfatteren å trenge frem til virkelig saklig klarhet.

Ut fra sådanne iakttagelser må avhandlingens verd på mange måter sies å bli nokså vesentlig forringet til tross for den dyktighet, kunnskap og belesthet, som han legger for dagen.

Det vil iallfall ha meget å si, når her er talt om forfatterens lovende videnskapelige anlegg, hvordan han i denne henseende kommer til å utvikle sig.

Vi vil også nevne som en ikke uvesentlig anke at forfatterens fremstilling med all klarhet og energi ofte lider av en unødig bredde og rikdom på gjentagelser.

Sådan som dette arbeide foreligger som prisinnlegg for H. M. Kongens gullmedalje må man dog betegne det ut fra denne målestokk som et ubestridelig fremragende og dyktig arbeide, som sådant med mange endog usedvanlig sterke sider; og selv om man ikke er uten alvorlige betenkeligheter overfor dets svakheter finner vi, at det gjennomgående kvalifiserer sig på en sådan måte, at det sikkert må ansees verdig til å belønnes med medaljen.

Overensstemmende med komitéens uttalelse besluttet kollegiet å tildele forfatteren av avhandlingen med motto: »Verbum Dei omnium primum est, quod sequitur fides« gullmedaljen.

Ved navnesedlens åpning viste forfatteren sig å være cand. teol. *Leiv Aalen*, født i Rennesøy 21de september 1906, sønn av lærer Olai Aalen og Maren, født Havikbotn. Han tok latinartium ved St. Svithuns skole i 1926 med hovedkarakteren Meget Tilfredsstillende og teologisk embedseksamen i 1935 med karakteren *Laudabilis præ ceteris* med innstilling ved Menighetsfakultetet.

Navnesedlene til de to andre besvarelser blev ikke åpnet.

Det juridiske fakultet opnevnte som komité til å bedømme den innkomne avhandling professorene *N. Gjelsvik* og *Carl Jacob Arnholm*. Komitéen gav følgende uttalelse:

»Til den oppgave som er opstillet etter forslag av Det juridiske fakultet, »Om håndgivelse«, er der kommet inn en besvarelse med motto »En fugl på hånden . . .«.

Opgavens innhold var nærmere presisert i en del bemerkninger fra fakultetet. Disse bemerkninger munnet ut i følgende uttalelse:

»Der ønskes en fremstilling som

1. såvidt mulig gir en utredning av klausulens historie i Norge og av dens anvendelse i andre land,
2. gir opplysning om dens anvendelsesområder i Norge i nutiden og påviser dens rettslige betydning i de forskjellige anvendelser.«

I den besvarelse som er kommet inn er den første del av oppgaven praktisk talt ikke behandlet; det hele innskrenker seg til noen få spredte bemerkninger av meget begrenset verdi.

Til belysning av den annen del av oppgaven har forfatteren samlet inn et ganske omfattende stoff. Stoffet er imidlertid temmelig ensidig hentet fra bestemte distrikter, slik at det gir et spinkelt grunnlag for en mere almindelig behandling. Forfatterens kildeangivelser er også i det hele meget svevende, slik at en nærmere kontroll av stoffet ikke er mulig.

Forfatteren kommer til at klausulen »på hånden« kan ha meget forskjellig betydning og dels inneholde et fast tilbud om salg eller leie, dels være ment som en kommisjonsavtale av forskjellig innhold. I den videre fremstilling behandles disse forskjellige former underrett. Det er neppe tvilsomt at fremstillingen vilde ha vunnet i oversiktighet dersom forfatteren hadde valgt den fremgangsmåte å gi en avsluttet fremstilling av de enkelte former for håndgivelse. Nu blir det hele spredt og springende.

Forfatteren har lagt adskillig arbeide i utviklingen av de enkelte rettsregler. Vi kan imidlertid ikke fri oss for det inntrykk at han har vært noe uheldig i anlegget av besvarelsen, idet han ofrer uforholdsmessig meget arbeide på å fremstille forholdsvis selvfølgelige regler, mens han — muligens som følge herav — ikke har fått synderlig plass til mere inngående drøftelser. På mange punkter har han innskrenket seg til å legge stoffet til rette uten at man får noen egentlig behandling av det. Delvis har forfatteren også nøiet seg med å gjengi andres meninger, uten at hans egen opfatning kommer til klart uttrykk. Særlig fremtredende er disse svakheter i de siste avsnitt av fremstillingen.

Tross de innvendinger vi mener må rettes mot arbeidet, finner vi på ingen måte at det bør karakteriseres som mislykket. Både

i tilrettelegningen av stoffet og i noen grad også i behandlingen av det er der adskillig av verdi. Men vi kan på den annen side heller ikke finne at arbeidet er tilstrekkelig fullstendig og tilstrekkelig modent til å belønnes med en gullmedalje.»

I henhold til komitéens uttalelse besluttet kollegiet ikke å tildele avhandlingen gullmedaljen. Navnesedlen blev ikke åpnet.

Det historisk-filosofiske fakultet opnevnte professorene *S. Eitrem* og *Eiliv Skard* til å bedømme den innkomne avhandling.

Komitéen gav følgende uttalelse:

»Undertegnede som efter fakultetets bestemmelse har å uttale sig om den innkomne besvarelse av prisoppgaven »Ciceros gjengivelse av gresk filosofisk terminologi« tillater sig herved å avgi følgende uttalelse.

Forfatteren av den innkomne avhandling (som har mottoet »Cicero, orator et philosophus«) har arbeidet sig godt inn i emnet, som forutsetter grundig kjennskap til gresk og romersk filosofisk språkbruk. Han har åpent øie for Ciceros innsats som språkfornyner hos romerne, også når det gjelder teknisk videnskapelig uttrykksmåte. Forholdet mellem Cicero som filosof og som retor avveies med innsikt og omsyn. I det hele har forfatteren — vel av mangel på tilstrekkelig tid — lagt hovedvekten på den formale side ved omlegningen fra gresk til latin for det område det her gjelder. Her når han ved sin grundige behandling helt plausible resultater. Men de enkelte termini og oversettelsen av disse til latin er kun i ringe utstrekning blitt behandlet i detalj, hvad der også gjør at arbeidet ikke godt kan trykkes i den form det foreligger. Her er det å håpe at forfatteren fører sine undersøkelser videre og løser en oppgave som er like viktig som aktuell, en oppgave som ligger utmerket til rette for ham. Det som forfatteren av denne avhandling har fremlagt, viser dog, alt tatt i betraktning, såpass metodisk arbeide og videnskapelig trening og kan alt i den form det foreligger, opvise såpass resultater at arbeidet bør belønnes med den opsatte pris.»

Overensstemmende med komitéens uttalelse besluttet kollegiet å tildele forfatteren gullmedalje.

Ved navnesedlens åpning viste forfatteren sig å være cand. philol. *Nicolay Milberg Stang*, født i Kristiansand 21de april 1908, sønn av lektor Johan Ludvig Heyerdahl og Emilie Charlotte. f. Milberg. Han tok latinartium ved Hamar off. skole 1926 med hovedkarakteren Meget tilfredsstillende og sproglig-historisk embedseksamen i 1933 med karakteren Laudabilis.

Det matematisk-naturvidenskapelige fakultet opnevnte profesorene *Olaf Holtedahl* og *W. Werenskiold* til å bedømme avhandlingen. De gav sådan uttalelse:

»Undertegnede har fått i oppdrag å gjennomgå og bedømme det arbeide (motto »Sett og hørt«) som er innlevert i besvarelse av prisoppgaven »En redegjørelse for den fysisk-geografiske utvikling av et strøk av Norge i tiden efter siste istid.« Vi skal i den anledning få uttale følgende.

Den foreliggende avhandling, som er et meget stort arbeide, med en mengde illustrasjonsstoff (fotografier, kartskisser og diagrammer), inneholder resultatene av omfattende undersøkelser over strandlinjer, morenedannelser, landformer m. v. først og fremst i Vest-Finnmark, men også i Troms og Vesterålen. Det er et imponerende materiale av målinger og andre iakttagelser som her fremlegges og man får inntrykk av at feltarbeidet er gjort med stor nøiaktighet og samvittighetsfullhet. En hel del av de meddelte data kan direkte kontrolleres ved de gode fotografier med deres detaljerte angivelse av hvad de fremstiller.

Også bearbeidelsen av materialet må sies å være utført på en meget tilfredsstillende måte. Man får ikke bare en mer beskrivende fremleggelse av stoffet, men forfatteren søker ved hjelp av sine iakttagelser, supplert med tidligere forskeres, å nå frem til slutninger om de kvartærgeologiske forhold og deres utvikling i de forskjellige undersøkte områder. Han tar også med i diskusjonen en rekke andre strøk av vårt land og behandler på en selvstendig og tankevekkende måte flere vidtrekkende spørsmål av generell karakter.

Om der enn kan reises innvendinger mot forskjellige anførsler i arbeidet og også mot visse formelle sider av avhandlingen så veier dette lite mot forfatterens overmåte store fortjeneste ved å bringe frem en rikdom av nytt stoff i en interessant og inngående bearbeidelse.

Avhandlingen representerer et meget viktig og kjærkomment bidrag til forståelsen av den fysisk-geografiske utvikling siden siste istid ikke bare innen et begrenset område, men for meget store strøk av vårt land, og vi finner den derfor verdig til å belønnes med Hs. Majestæt Kongens gullmedalje.«

Kollegiet besluttet overensstemmende med komitéens uttalelse å tildele forfatteren gullmedaljen.

Ved navnesedlens åpning viste forfatteren sig å være cand. real. *Isak Undås*, født på Hitra 20de november 1890, sønn av gårdbruker

Knut Einar Isachsen og Amalie, f. Sandnes. Han tok realartium ved Trondhjems katedralskole i 1924 med hovedkarakteren Meget tilfredsstillende og matematisk-naturvidenskapelig embedseksamen i 1931 med karakteren Meget godt.

Universitetets gullmedalje for hygienisk forskning

Komitéen professor *Carl Schiøtz*, stadsfysikus *A. Diesen* og professor *Olav Hanssen*, har gitt følgende uttalelse:

»I henhold til statuttens § 2 skal medaljen utdeles hvert 5te år på Universitetets stiftelsesdag 2 september fra og med 1936, av Det Akademiske Kollegium, efter innstilling av en komité på 3 medlemmer, nemlig professoren i hygiene, stadsfysikus i Oslo og eldste professor i intern medisin.

Idet der henvises til statuttens § 1, siste avsnitt, meddeles at der for 1936 står to medaljer til disposisjon, hvorav altså den ene skal gå til Norge, den andre til enten Danmark, Finnland, Island eller Sverige.

Efter å ha gjennomgått den viktigere hygieniske litteratur i tidsrummet 15 mai 1931 til 15 mai 1936 tillater vi oss å foreslå at en medalje tildeles marinelæge *Harald Engelsen*, Horten, for hans avhandling »*Blyforgiftning*«, Tidsskrift for Den Norske Lægeforening, 1933 nr. 15, 16, 17 og 18.

Den annen medalje foreslås tildelt overlæge, dr. med. *Skuli V. Gudjonsson*, Kjøbenhavn, for hans avhandling »*Silicosis in the Pottery Industry in Denmark*« Archiv f. Gewerbepathologie und Gewerbehygiene 1933, B. 4, h. 5.

Marinelæge *Harald Engelsen* har for Norges vedkommende levert et grunnleggende arbeide med hensyn til den viktigste av alle yrkessykdommer, blyforgiftning. Hans arbeide med problemet har strukket sig gjennom mange år og har fått stigende anerkjennelse. Nevnte avhandling som vi herved foreslår prisbelønnet, inneholder en fyldig oversikt over blyforgiftningens klinikk og profylakse, byggende på dels et utstrakt litteraturkjennskap og dels på omfattende personlige undersøkelser, hvorav skal anføres at han bl. a. har undersøkt 51 skibsbygningsarbeidere, hvor ingen forsiktighetsregler var tatt. Blandt disse fant han 7 såkalte »blybærere« og 4 med kronisk blyforgiftning.

Det skal videre nevnes at han har behandlet 12 skibsbygningsarbeidere for blyforgiftning i optil 2 år og at han på den tid

i løpet av 12 år hadde foretatt hundrevis av kontrollundersøkelser på akkumulatorarbeidere med hensyn til de fundamentalt viktige blodprøver («basofili»), og på grunnlag herav fremhever han denne metodes store nytte, et resultat som senere fra mange hold er bekreftet.

Vi anser arbeidet fullt verdig til nevnte prisbelønning.

Overlæge, dr. med. *Skuli V. Gudjonssons* arbeide »Silicosis in the Pottery Industry in Denmark« er det beste arbeide vi har kunnet finne blandt den øvrige nordiske hygieniske litteratur. Arbeidet representerer en systematisk og meget grundig undersøkelse av 951 danske porselensarbeidere med hensyn til den yrkessykdom som ved siden av blyforgiftning internasjonalt sett er den viktigste (silikose, yrkesmessig kiselsyreforgiftning), gjennom lang tid kjent og fryktet, i henhold til erfaringer fra bl. a. grubearbeidere og porselensarbeidere i utlandet. Imidlertid har sykdommen i Norden inntil for få år siden vært overordentlig lite påaktet, for Norges vedkommende først beskrevet de aller siste år.

Hvad de skandinaviske land angår må overlæge Gudjonssons arbeide på dette felt betraktes som pionervirksomhet. Blandt de nevnte 951 arbeidere blev 798 spesielt undersøkt røntgenologisk, hvorved der er tilrettelagt et stort og verdifulle materiale. Der blev funnet silikose hos 45 pct. av arbeiderne. Det har vært diskutert meget om de såkalte våte arbeidsprosesser skulde beskytte arbeiderne mer enn de såkalte tørre. Gudjonssons undersøkelser viser at så ikke er tilfelle.

Videre skal nevnes at den generelle sykkelighet hos porselensarbeiderne viste sig å være større hos dem som hadde silikose enn hos de andre. Sykdommer i respirasjonsorganene var spesielt hyppige, dog må bemerkes at forekomsten av tuberkulose ikke var særlig hyppig, motsatt av hvad man annetsteds har funnet.

Arbeidet er meget betydningsfullt og fullt verdig til å prisbelønnes.«

Kollegiet besluttet overensstemmende med komitéens innstilling å tildele de to foreslåtte herrer hver en gullmedalje.

Professor Skjelderups gullmedalje

Til den opstillede oppgave: »Gi en til egne undersøkelser støttet fremstilling av den essensielle hypertonis forekomst og av enkelte av dens vanlige årsaksfaktorer (som arv, patologisk-anatomiske forandringer eller andre forhold)«, var der ikke kommet noen besvarelse.

Professor dr. Voss' legat

Overensstemmende med innstilling fra Det medisinske fakultet besluttet kollegiet å tildele den for anatomiske avhandlinger bestemte del av rentene til prosektor dr. med. *K. Wagner* for hans arbeide »Endocranial diameters and indices. A new instrument for measuring internal diameters of the skull«, og den del av rentene som er bestemt til rettsmedisinske avhandlinger til overlæge *Johan Scharffenberg* for hans arbeide »Den psykopatiske belastnings betydning for kriminaliteten«.

Freia Chocolate Fabriks medisinske
fonds prisoppgave

Kollegiet opnevnte som komité til å bedømme de to innkomne besvarelser til den opstilte oppgave overlægene dr. med. *Andreas Tanberg* og dr. med. *Ketil Motzfeldt*.

Komitéen har gitt følgende uttalelse:

»Efter anmodning har vi gjennomgått de to arbeider, som er innlevert som besvarelse på den av Freiafondet opsatte oppgave: »Gi en til egne undersøkelser støttet fremstilling av den arbeidsuførhet, som rheumatiske sykdommer fremkaller.«

Arbeidet som har motto »Rheumatismen — viktigste sykdomsårsak til arbeidsuførhet«.

Vår bedømmelse av arbeidet kan vi sammenfatte i følgende uttalelse:

Det materiale, som forfatteren har bearbeidet er samlet fra en av landets største trygdekasser gjennom året 1934. Det er derfor blitt ganske stort og representativt og skulde synes vel egnet til å belyse mange sider ved de rheumatiske sykdommers optreden og særlig den arbeidsuførhet, som dermed følger.

Svakheten i materialet ligger for en vesentlig del deri at diagnosene er stillet av en rekke forskjellige læger, som ikke har avgitt denne med tanke på senere statistisk bearbeidelse. Når hertil kommer den ytterst forskjellige nomenklatur, som benyttes for disse sykdommer, hvor samme diagnose kan betegne meget forskjellige tilstander, vil det forstås at selve grunnlaget for den statistiske bearbeidelse vil være til en viss grad noe usikker, hvad forfatteren selv også er opmerksom på.

Vi hadde også ansett det for fordelaktigere om forfatteren hadde avstått fra forsøket på å opstille sitt eget inndelingssystem, men heller benyttet et av de vanligvis brukte internasjonale.

Han har i sin statistikk medtatt enkelte — riktignok mindre betydningsfulle — tilstander, hvor der kan herske tvil om hvorvidt de med rette kan henregnes til de rheumatiske sykdomsgrupper.

Forfatteren har nedlagt et overordentlig stort og samvittighetsfullt arbeide under gjennomgåelsen av det svære materiale. Selve stoffets bearbeidelse er utført med megen noiaktighet. Han trekker gjennomgående sine slutninger med adskillig kritikk, men er undertiden tilbøielig til å slutte mere enn materialet tillater. Fremstillingen er klar, til sine tider unodig detaljert. Vi hadde ansett det for ønskelig om han i større utstrekning hadde latt sin statistiske metode kontrollere av en fagmann på området.

Forfatteren viser et godt kjennskap til litteraturen både hvad angår de senere tiders opfatning av rheumatismens pathogenese og de arbeider som omhandler sykdommens utbredelse og yrkeshygieniske side.

De resultater, som undersøkelsen har bragt, er i flere henseender ganske oplysende. Det er vesentlig de mere akutte og forbigående rheumatiske sykdommers innflytelse på arbeidsuførhet, som det har lyktes forfatteren å belyse. Materialet synes ikke i samme grad egnet til å irettelegge pålitelige opplysninger om den invaliditet, som de kroniske tilstander medfører.

Ut fra det materiale, som forfatteren har hatt til disposisjon, må det sies at han har evnet å gi et oplysende og tilfredsstillende svar på den oppgave som er stillet. Vi er derfor ikke i tvil om at forfatteren bør tildeles den pris, som er opsatt for oppgavens besvarelse.

Det annet innleverte arbeide med motto: »Rheumatisme i Tidsrummet 1 Mai 1933—1 Desember 1934« kan ikke sies å gi noen fyldestgjørende besvarelse på oppgaven.»

I henhold til komitéens uttalelse er den utsatte prisbelønning kr. 2000,00 tildelt forfatteren av avhandlingen med motto: »Rheumatismen — viktigste sykdomsårsak til arbeidsuførhet«.

Ved navnesedlens åpning viste forfatteren sig å være læge *Alf Tellefsen*, Stord. Den annen navneseddel er ikke åpnet.

Universitetets fond for norsk historisk forskning

Til den opstillede oppgave »om innflutninga frå utlandet til ein eller fleiøre av dei viktigaste norske byane i 16de, 17de og 18de hundraåret« var der ikke kommet noen besvarelse.

Kollegiet besluttet 13 juni 1936 at noen belønning ikke skulde deles ut, men at det ikke anvendte pengebeløp skulde oplegges.

Arkitekt Kr. Rivertz pris

Arkitekt Kr. Rivertz stillet i 1935 til rådighet for Universitetet et beløp på kr. 1000,00 til belønning for den beste besvarelse av følgende prisoppgave: »Hvilken innflytelse har de små overbefolkede 1-værelsesleiligheter i mentalhygienisk henseende — spesielt for den opvoksende slekt?

Der innkom 3 besvarelser.

Til bedømmelse av disse blev det av kollegiet opnevnt en komité bestående av professorene R. Vogt og C. Schiøtz. Disse har nu avgitt sin innstilling som gikk ut på å tildele beløpet til forfatteren av en avhandling med motto »Arv og miljø«.

Ved navneseddelsens åpning viste forfatteren sig å være arkitekt Lidvard Hallset.

H. A. Benneches Stiftelse

a. Stipendiet

Under 23 mai 1936 tildelte kollegiet cand. philol. Eirik Vandvik et stipendium på kr. 1600,00 for budgetterminen 1 juli 1936—30 juni 1937 som stipendiat i klassisk filologi.

b. Belønninger

Kollegiet utdelte 19 september 1936 følgende beløp: Universitetsstipendiat Eirik Vandvik kr. 1000,00 til fortsatt videnskapelig arbeide, lektor Henning Mørland kr. 1000,00 til videre arbeide med den latinske Oribasius-oversettelse, cand. theol. P. A. Munch kr. 1000,00 til videre studier om de sociale bevegelser i Israel, lektor S. Pantzerhielm Thomas kr. 400,00 til avslutning av et arbeide om Sallusts prologer.

Christian Joachim Mohns Gave

blev av kollegiet 19 september 1936 tildelt dosent Leiv Amundsen med kr. 500,00 som belønning for hans arbeide »Greek ostraca in the University of Michigan Collection, 1935«.

Adjunktstipendier

(Univ.-Lovens § 45; reglement av 22 desember 1906)

Den 23 mai 1936 utdelte kollegiet adjunktstipendiene for terminen 1 juli 1936—30 juni 1937 til følgende:

1. Dr. philos. Leif Stormer i paleontologi.
2. Dr. philos. Johan Schreiner i historie.

3. Cand. philol. Hans Vogt i sammenlignende og almen sprogvidenskap.
4. Mag. art. Sigmund Skard i almen litteraturhistorie.
5. Cand. oecon. Erling Petersen i socialøkonomi.
6. Cand. theol. Einar Molland i teologi.
7. Cand. theol. John Nome i teologi.
8. Dr. philos. Halfdan O. Christophersen i idéhistorie.
9. Cand. theol. Albert Brock-Utne i sammenlignende religionshistorie.
10. Dr. philos. Trygve Braarud i plantefysiologi.
11. Dr. med. Leif Salomonsen i nyfødte barns fysiologi og patologi.
12. Cand. jur. Henry Nærstad i rettsvidenskap.
13. Dr. med. Axel Strøm i medisin.
14. Cand. real. Thordar Quelprud i arvelighetslære.
15. Cand. jur. Kristen Andersen i rettsvidenskap.
16. Dr. phil. Haakon Haraldsen i kjemi.
17. Dr. philos., cand. med. Per Scholander i medisin.
18. Cand. real. Gunnar Steensholt i teoretisk fysikk og astrofysikk.
19. Dr. phil. Arvid Brodersen i sociologi.
20. Dr. med. Erik Waaler i klinisk bakteriologi og serologi.
21. Cand. philol. Jens Arup Seip i historie.

For budgettåret 1936—1937 blev der intet bevilget til 1) professorers og dosenters videnskapelige reiser i utlandet, 2) videnskapsmenns reiser i utlandet og 3) videnskapsmenns reiser i fedrelandet eller undersøkelse av fedrelandets forhold.

Pariserstipendiet

Det for budgettåret 1936—1937 bevilgede stipendium 5400 kroner til en yngre norsk filolog til å gi undervisning i nordisk, særlig norsk sprog og litteratur ved universitetet i Paris blev av Det akademiske kollegium den 23 mai 1936 tildelt mag. art. Carl Vilhelm Holst.

Professor Morgenstiernes vikarfond til støtte for professorers videnskapelige arbeide

Legatet blev 23 mai 1936 tildelt professor Sigurd Kolsrud for universitetsåret 1936—1937.

Det grevelige Hjelmstjerne-Rosen-
croneske legats

renter blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 utdelt således:

1. Cand. theol. Nils Alstrup Dahl 1300 kroner til fortsatte studier i Tyskland av den urkristne tanke at den kristne menighet er det »Nye Israel«.
2. Dr. philos. Arne Ording 800 kroner for i England å studere historie.
3. Cand. real. Ernst Føyn 400 kroner til fortsatte undersøkelser over de radioaktive forhold i havvann.
4. Cand. theol. P. A. Munch 700 kroner til studier i den sociale lovgivning i de akkadiske rettskilder.
5. Sekretær Jens E. F. Fagereng 400 kroner (og av et til rektors disposisjon stillet beløp 25 pund) for i England å studere moderne forvaltningsrett.
6. Cand. oecon. Trygve M. Haavelmo 400 kroner (og av et til rektors disposisjon stillet beløp 25 pund) for i London å studere statistisk teori og teknikk.
7. Mag. art. Egil Rasmussen 700 kroner for i England og Frankrike å samle materiale til og videreføre et arbeide over det estetiske livs psykologi.
8. Cand. philol. Aasta Stene 700 kroner for i England å fortsette sine studier av sproget.
9. Mag. scient. Leif Johnsen 700 kroner til fortsatt arbeide med mekanikkens prinsipper.
10. Stud. real. Per Størmer 1000 kroner for i utlandet å studere mosenes morfologi og systematikk i forbindelse med et i Norge innsamlet mosemateriale.
11. Sekretær Lars Lilletvedt 300 kroner for i Tyskland å studere prosess og strafferett.
12. Cand. philol. Anders P. Wyller 300 kroner til studium av fransk åndsliv.
13. Cand. theol. Johan Bernitz Hygen 300 kroner for i Tyskland og Schweiz å studere systematisk teologi.

August og Mathea Mantheys legats

renter blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 utdelt således:

1. Cand. oecon. Dag Coward 2000 kroner for i utlandet å drive studier innen bedriftøkonomien.
2. Universitetsstipendiat Henry Nærstad 2000 kroner for i Tyskland og eventuelt Frankrike å drive rettsvidenskapelige studier.

Gustav Bruuns legats

renter blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 tildelt cand. real. Bergliot Qviller med 4000 kroner til fortsatte videnskapelige studier.

Heinrich Thomassen Heftyes legats

renter blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 utdelt således:

1. Sekretær Lars Lilletvedt 1000 kroner for i Tyskland å studere prosess og strafferett.
2. Dr. philos. Hallfrid Christiansen 1000 kroner til arbeide med nordnorske dialekter.

25-årsstudentenes legats

renter blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 tildelt cand. philol. Anders P. Wyller med 1000 kroner til studium av fransk åndsliv.

Rektor M. Nygårds legat til fremme av studiet av norsk språk og norsk litteratur

Rentene blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 tildelt dr. philos. Kåre Foss med 2000 kroner til studier i norsk litteratur.

Proprietær Christopher Øverland og hustrus legats

renter blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 tildelt dr. philos. H. P. L'Orange med 5000 kroner til fortsatt videnskapelig arbeide i klassisk arkeologi.

Professor Welhavens legat til den norske litteraturs fremme

Rentene blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 tildelt dr. philos. Rolv Thesen med 1500 kroner til fullførelse av et arbeide om Arne Garborg.

Professor Lorentz Dietrichsons og hustrus
legat til fremme av kunsthistorisk
forskning

Legatet blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 tildelt konservator dr. philos. Eivind S. Engelstad med 2400 kroner som bidrag til trykning av et større rent kunsthistorisk arbeide om importen av hanseatisk og nederlandsk og sydtysk kirkekunst i 1400—1500-årene.

Johan Jorgen Brochs legats

renter blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 utdelt således:

1. Maleren Willi Middelfart 1000 kroner for å studere malerkunst.
2. Cand. theol. Johan Bernitz Hygen 1000 kroner for i Tyskland og Schweiz å studere systematisk teologi.

Familien Stillesens stipendielegats

renter blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 tildelt bibliotekar Elisabeth Mellbye 2400 kroner som fortrinsberettiget på grunn av slektskap, til studier i biblioteksfaget ved biblioteker og museer i Mellem-Europa.

Professor S. A. Sexes legats

renter blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 tildelt cand. real. Kjell Kolden med 4000 kroner til videnskapelige undersøkelser, spesielt funksjonsteorien.

Professor Peter Andreas Munchs Minde

Legatet hvis renter nu for første gang utdeles, blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 tildelt dr. philos. Arne Ording med 450 kroner for i England å studere historie.

Norsk Oxford-stipendium

blev av Det akademiske kollegium 23 mai 1936 tildelt stud. philol. Kåre Birkelund med 3000 kroner (med et tilskudd fra Wadham College på 45 pund) til 3 terminers opphold ved Wadham College i Oxford.

Generalkonsul O. J. Storms Stipendiefond

Det akademiske kollegium utdelte 23 mai 1936 efter innstillingskomitéens forslag følgende stipendier av fondet:

1. Stud. med. Bård Brekke 750 kroner til videre studium i fysiologi ved et utenlandsk universitet.
2. Stud. mag. art. Eva Bryn 500 kroner for å studere psyko-teknikk ved et større engelsk universitet.
3. Assistent Gudrun Christensen 300 kroner til studieophold ved engelske hygieniske institutter.
4. Stud. jur. Wilhelm Edvardsen 500 kroner til ophold i London for å studere bankforhold og følge juridiske forelesninger.
5. Stud. philol. Halvard Gruda Forfang 500 kroner til ophold ved University College, Nottingham, for å studere engelsk historie og skolevesen.
6. Stud. philol. Ivar Holm 500 kroner for i England å studere folkeopplysningsarbeide.
7. Stud. philol. Else Røysland Høst 600 kroner for i Frankrike ved biblioteker å studere forfatteren André Molraux, hans arbeider og hans forhold til pessimismen.
8. Cand. jur. Johan Henrik Ihlen 500 kroner for i Frankrike å studere fransk sprog og rettsvesen.
9. Stud. philol. Tordis Kvamme 500 kroner for i England å studere engelsk sprog.
10. Lærerinne Aagot Lammers 500 kroner for i England å studere skolevesen, særlig skolekjøkken.
11. Stud. philol. Helga Lund 600 kroner for i Frankrike å studere sprog, fransk åndsliv og kultur.
12. Cand. theol. Thomas Maroni 500 kroner for i England å studere de kristelige og sociale forhold.
13. Stud. philol. Harald Noreng 500 kroner for i England å studere sproget.
14. Stud. mag. scient. I. Th. Rosenqvist 500 kroner for i Frankrike å studere arbeidsforholdene ved franske universiteter og høiskoler, særlig hvad kjemistudiet angår.
15. Stud. philol. Harald Rør 500 kroner for i England å studere sproget.
16. Lærer Aksel Skjemstad 600 kroner for i England å studere sproget og pedagogikk.
17. Cand. philol. Olav Sundet 500 kroner for i England å studere sproget og skolevesen.

18. Bibliotekar Johanne Mowinckel Wetlesen 500 kroner for å studere sykehusbiblioteker i De Forente Stater.
19. Stud. philol. Fredrik Wulfsberg 500 kroner for i England å studere sproget og samfunnsforhold.

Professor Rathkes legats

renter er utdelt med følgende beløp:

1. Stud. real. Alv Aksnes 100 kroner til plantegeografiske undersøkelser i ytre Hardanger.
2. Cand. mag. Bjørn Bjørlykke 200 kroner til fortsatte undersøkelser av vegetasjonen på serpentin på Sunnmør og Midthordland.
3. Ellif Dahl 150 kroner til floristiske undersøkelser i egnene omkring Halden.
4. Cand. mag. Knut Grødem 150 kroner til fortsatte undersøkelser over epifysiske karplanter på Sørlandet.
5. Stud. real. Anne Margrethe Grønlie 200 kroner til studier av planteveksten på Røst.fuglefjell.
6. Stud. real. Arne Grønlie 200 kroner til kvartærgeologiske studier i Beiardalen og omliggende strøk.
7. Stud. real. Asbjørn Hagen 150 kroner til fortsatt innsamling av norske sopper, spesielt parasittsopper.
8. Cand. mag. Knut E. Haugen 150 kroner for å undersøke isavsmeltningen i Lierdalen.
9. Stud. real. Martin Hjelle 100 kroner til fortsatte botaniske undersøkelser i Verdal.
10. Stud. real. Aage Kjellerød 250 kroner til bremåling av Tveråbreen i Jotunheimen.
11. Stud. real. Aug. Mydland 150 kroner til undersøkelse av lyngveksten på Vestlandet, spesielt Karmøy.
12. Cand. mag. Ivar Nesse 150 kroner til undersøkelse av de kvartære avleiringer i Nittedal og Hakadal.
13. Hagebrukskandidat Søren Steinsvoll 100 kroner til gransking av vegetasjonen i Eirisfjord og Visdal herred, Romsdalen.
14. Stud. real. Per Størmer 250 kroner til undersøkelse av mosfloraen i Telemark.
15. Stud. real. Nils M. Søvik 100 kroner til fortsatte undersøkelser av flyvesand-vegetasjonen i Møre og Romsdal fylke.
16. Cand. mag. Hans Tambs-Lyche 200 kroner til undersøkelse av utbredelsen av *Ranunculus cymbalaria*.

A v S o p h u s B u g g e s l e g a t s

renter tildelte Det akademiske kollegium den 21 desember 1935 cand. philol. Johs. Aursland med 500 kroner til videre studium av fonetikk ved Uppsala universitet og stud. philol. Egil Johnsen med 500 kroner til studium av nordisk filologi ved Kjøbenhavns universitet.

Samtlige forannevnte av kollegiet utdelte stipendier blev tilstått med de sedvanlige forpliktelser med hensyn til avgivelse av reiseinnberetninger og innsamlede gjenstanders avgivelse til Universitetet.

De botaniske stipendiater blev derhos anmodet om å innsamle levende planter til Den botaniske have på Tøien samt frø til haven og Det botaniske museum.

P r o f e s s o r R o b e r t C o l l e t t s l e g a t s

renter er av Det matematisk-naturvidenskapelige fakultet tildelt følgende:

1. Mag. scient. Jacob D. Sømme 400 kroner til marinbiologiske undersøkelser.
2. Stud. real. Edv. K. Barth 500 kroner til systematisk innsamling av materiale til undersøkelse av gonadenes og skjoldbruskkjertelens svingninger hos rype og skogsfugl i Tunhovd i Numedalsfjellene.
3. Lærer O. Bjørlykke 400 kroner til undersøkelse av fjordenes og havets bunnfauna i og omkring Sunnmør.
4. Dr. philos. Bjørn Føyn 400 kroner til undersøkelse over hermafrodite dyrs kromosomforhold.
5. Cand. mag. Yngvar Hagen 500 til fortsatte undersøkelser av veksten og fjerdraktens utvikling hos kyllinger av storfugl.
6. Stud. real. Holger Holgersen 250 kroner til fortsatt ringmerking av norske trekkfugl.
7. Dr. philos. H. Huitfeldt-Kaas 100 kroner til ornitologiske undersøkelser på Hardangervidda.
8. Stud. agric. Jørgen Knaben 400 kroner til fortsatt innsamling av insekter, især Lepidoptera i Aust-Agder.
9. Konservator Nils Knaben 500 kroner til fortsatt innsamling av Hymenopterer i det vestlige Norge.
10. Cand. mag. Knut Kolstad 350 kroner til undersøkelse av utbredelsen av en del gastropoder innen litteraturfaunaen og dens avhengighet av vannets beskaffenhet i Oslofjorden.

11. Konservator H. Thv. L. Schaaning 400 kroner til fortsatt ringmerknings av trekkfugl samt videre undersøkelser av Vestlandets vertebrater.
12. Stud. mag. scient. Erling Sivertsen 500 kroner til fortsatt undersøkelse over ålen på Sørlandet.

Legatet til Eilert Sundts minne

Kollegiet tilstod for 1936 redaktør Lars Sundt et bidrag på 550 kroner til fortsatt arbeide for husflid og småindustri.

Universitetets fond til fremme av norsk mannsang

Legatets renter blev 10 mai 1936 tildelt komponisten David Monrad Johansen med 400 kroner som belønning for de to komposisjoner »Dei gamle Fjelli« og »Gamle Grendi« og komponisten Sparre Olsen med 150 kroner for komposisjonen »Gneisten«.

Statsminister Fredrik Stangs Stiftelse

Ifølge bestyrelsens beretning om stiftelsens virksomhet i regnskapsåret 1 juli 1935—30 juni 1936 utgjorde kapitalfondet ved regnskapsårets utgang kr. 109 752,48. Årets renteavkastning var kr. 5004,55.

I regnskapsåret blev utbetalt:

Til »Tidsskrift for Rettsvidenskap« kr. 5000,00. Rentefondets beholdning pr. 30 juni 1936 utgjorde kr. 9080,95.

Beretning om stipendiereiser

er i 1936 innsendt av cand. jur. Lars Lilletvedt, cand. mag. Knut Grødem, stud. philol. Elisabeth Broch, cand. real. Georg Hygen, mag. art. Aase Gruda Skard, stud. filol. Svend Hokstad, cand. mag. Bjørn Bjørlykke, cand. real. Ernst Føyn, cand. mag. Aasold Ørvik, cand. filol. Jens Arup Seip, forfatteren Theodor Caspari, stud. filol. Marie Milberg, cand. teol. H. Ludin-Jensen, stud. med. Arne Grieg, stud. mag. scient. Erling Sivertsen, cand. teol. Nils Alstrup Dahl, konservator Johan Huus, stud. real. Ivar Nesse, cand. real. Ivar Tollan, stud. real. Martin Hjelle, cand. mag. Olaug Somme, cand. jur. Reidar Dick Henriksen, stud. real. Asbjørn Hagen, sakfører Ole Lund, cand. real.

Sigurd Eskeland, stud. filol. Ingeborg Haffner, cand. oecon. Arne Skaug, lektor Fredrik Hougen, stud. filol. Egil Nakling, toll-assistent Christian Fr. Berg, cand. teol. P. A. Munch, assistent frk. Gudrun Christensen, stud. real. Per Størmer, Cand. oecon. Dag Coward, cand. jur. Erling Leigh, stud. real. Holger Holgersen, cand. mag. Hans Tambs-Lyche, Harald Røer, Vera Rynning, cand. jur. E. M. Hodneland, stud. filol. Tordis Kvamme, cand. jur. Fredrik Christian Stoud Platou, frk. Aagot Lammers, stud. filol. Harald Nøreng, stud. filol. Helga Lund, magister Arne Odd Johnsen.

Til videnskapelige arbeider

ved Universitetet, Rikshospitalet og Kvinneklubben er der på Universitetsbudgettet for 1936—1937 ikke bevilget noe beløp.

Statssekretær Jacob Aall og hustrus legat

Det medisinske fakultet utdelte i 1936 følgende beløp:

Professor dr. Asbjørn Følling 1000 kroner til undersøkelser over imbecilitas phenylpyrouvica.

Professor dr. Carl Schiøtz 1200 kroner til kostholdsundersøkelser ved anstalter.

Professor dr. R. Vogt 600 kroner til etterundersøkelser av pasienter på Psykiatrisk klinikk.

Cand. med. Ivar Aasland 800 kroner til bearbeidelse av »asteni-materialet« fra Psykiatrisk klinikk.

Avdelingschef ved Veterinærinstituttet Anton Brandt 500 kroner til undersøkelse over tuberkelbacilletyper.

Cand. med. Ole Jacob Broch 500 kroner til undersøkelser over yrkessykdommer.

Cand. med. Olav Devold 500 kroner til strumaundersøkelser.

Cand. med. Robert Kloster 400 kroner til studiet av nye bade-ovnstyper.

Cand. med. Mikal Mathisen og cand. med. Eiler Schiøtz 800 kroner til undersøkelser over silicose.

Cand. med. Reidar Moe 300 kroner til undersøkelser over nese-slimhinnens støvbindingsevne.

Cand. med. Erik Poppe 500 kroner til røntgenologisk arbeide vedrørende coronararteriene.

Dr. med. Axel Strøm 600 kroner til arbeidshjelp m. v. til 2 hygieniske arbeider.

Cand. med. A. Sundal 1000 kroner til studiet av osteochondrodysplasia og osteogenesis imperfekta.

Cand. med. Johan Sæbø 800 kroner til studiet av arvelige hornhinneforandringer.

Dr. med. Georg Waaler 1000 kroner til studiet av tuberkulosens patologiske anatomi.

Dr. med. Ørnulf Ødegård 1500 kroner til statistiske og klinisk-psykiatriske studier.

Grosserer Thor Dahls legat til medisinsk
forskning

Det medisinske fakultet utdelte i 1936 følgende beløp:

Cand. med. Finn Bøe 600 kroner til studiet av kvinnelige hormoner.

Dr. med. Jan Jansen 600 kroner til neuro-anatomiske undersøkelser.

Cand. med. Mikal Kobro 500 kroner til studiet av nikotinets giftvirkninger.

Dr. med. Gabriel Langfeldt 600 kroner til undersøkelser over schizofrene patienters egenskaper som barn.

Dr. med. Leif Salomonsen 500 kroner til studier over blødnings-tilbøieligheter hos nyfødte barn.

Cand. med. Svein Sveinsson 500 kroner til studiet av glycogendannelsen i leveren.

Cand. med. Erling Rustung 300 kroner til studiet av rachitis.

Cand. med. Alf P. Jacobsen 400 kroner til undersøkelser over hypofyseekstraktets virkning.

Professor dr. R. Ingebrigtsen 500 kroner til neurologiske undersøkelser.

Professor dr. H. A. Salvesen 500 kroner til et arbeide over universel calcinose.

Direktør Gotfred Lie og hustru Marie Lies
fond til medisinsk forsknings fremme

Det medisinske fakultet utdelte i 1936 følgende beløp:

Cand. med. Johan C. Holst 600 kroner til studium ved utenlandske øienklinikker.

Cand. med. Erling Rustung 700 kroner til studiet av rachitis.

Cand. med. Mikal Kobro 700 kroner til studiet av nikotinets giftvirkninger.

Olaf Wrights Stipendielegat

Cand. med. Arne Høygaard 1600 kroner til utrustning av ekspedisjon for studiet av eskimoers fysiologi.

Universitetets Jubileumsfond

Styret utdelte i 1936 følgende beløp:

Universitetsstipendiat Einar Molland 1400 kroner til fullførelse av et arbeide i oldtidens kirkehistorie.

Professor Sigmund Mowinkel 550 kroner som bidrag til oversettelse til engelsk avhandlingen »De to kilder i den førdeuteronomistiske urhistorie Gen. 1—11«.

Lærer i statistikk, aktuar Henrik Palmstrøm 750 kroner til delvis dekning av omkostninger i anledning utgivelsen av et arbeide vedrørende norske akademikere.

Professor K. E. Schreiner 1000 kroner til et opphold i utlandet for en av Det anatomiske institutts funksjonærer.

Professor Francis Harbitz 1000 kroner til bestridelse av utgifter ved videnskapelig arbeidshjelp.

2nen amanuensis K. Wulfert 800 kroner til forsøk i anledning av et påbegynt arbeide »om gjærens innhold av carcinogene stoffer«.

Professorene Anathon Aall og Harald Schjelderup 1000 kroner til utstyr til Det psykologiske institutt til bruk ved studiet av barnpsykologien.

Konservator Anathon Bjørn 300 kroner til fortsatte arbeider over den eldre jernalder.

Universitetsstipendiat Albert Brock-Utne 800 kroner til et studieopphold i England.

Konservator Bjørn Hougen 800 kroner til en reise til England, Frankrike og Tyskland for å studere senantikke og tidlig middelalderske tekstiler, særlig silkestoffer.

Universitetslektor Gunnar Høst 800 kroner til fortsettelse av sitt pedagogiske arbeide.

Dosent Herman Jæger 800 kroner til fortsatt arbeide med engelsk litteratur.

Professor Sten Konow 500 kroner til dekning av utgifter ved deltagelse i det tyske morgenlandske selskaps møte i Bonn i september i år.

Dr. philos. H. P. L'Orange 500 kroner til dekning av utgifter i egenskap av Universitetets representant ved den V. internasjonale kongress for bysantinske studier i Rom og Neapel.

Professor C. Marstrander 800 kroner til videnskapelige undersøkelser på Orkenøiene, Hebridene og i Skotland.

Professor Didrik Arup Seip 500 kroner til fotografering og til dels forstørrelser av eldre norske håndskrifter fra middelalderen.

Dosent Ernst W. Selmer 800 kroner til eksperimental-fonetiske målearbeider.

Universitetsstipendiat Sigmund Skard 500 kroner til et opphold i Berlin for å gjøre ferdig et arbeide om farvene som litterært uttrykksmiddel.

Universitetets Oldsaksamling ved professor A. W. Brøgger 1000 kroner som bidrag til trykning av norske Oldfunn B. VII.

Universitetsstipendiat Eirik Vandvik 700 kroner til et arbeide i klassisk filologi.

Professor Jacob S. Worm-Müller 600 kroner til sekretærhjelp i anledning av studier og samling av stoff til 1905's historie.

Dosent Tom. Barth 800 kroner til fortsatte feltarbeider innen det store sydvest norske labradorstenområde og til nye kjemiske analyser av disse bergarter.

Professor Endre Berner 800 kroner til fortsatte undersøkelser over visse organiske forbindelsers kryoskopiske forhold i for-tynnede oppløsninger.

Professor Kristine Bonnevie 800 kroner til dekning av utgifter ved en undersøkelse over arvelige Hydrocephalus hos mus.

Dosent Hjalmar Broch 400 kroner til fullførelse av studiet av den opdagede bløtbunnshydroide og til fortsatte undersøkelser over den grunnere bløtbunns fauna i kvantitativ og kvalitativ henseende.

Dosent Hjalmar Broch 600 kroner til anskaffelse av selvregistrerende thermo-hygrografer.

Amanuensis Trygve Braarud 500 kroner til innkjøp av et Utermöhl-mikroskop.

Assistent Ernst Føyn 600 kroner til anskaffelse av et apparatur for arbeidet med kunstig radioaktivitet.

Professor Ellen Gleditsch 800 kroner til anskaffelse av en liten mengde radiothorium til studier av de kjemiske forhold hos thorium og en del av dets radioaktive desintegrasjonsprodukter.

Botanisk Laboratorium 500 kroner til katalogisering av den samling av bøker og separater om plankton og annen havforskning, som er skjenket av professor H. H. Gran.

Dosent Haakon Haraldsen 1000 kroner til vitenskapelige undersøkelser innen den anorganiske kjemi.

Professor Odd Hassel 800 kroner til anskaffelse av en spektrograf for det optiske område med særlig stor dispersasjon.

Professor Jens Holmboe 500 kroner til en systematisk opmåling og fotografering samt innsamling av detaljerte opplysninger om store og merkelige norske trær.

Professor Bernt Lynge kr. 482,40 (restbeløp) til innkjøp av en høiverdig binokulær lupe.

Amanuensis Milda Prytz 589 kroner til lysabsorpsjonsmålinger (restbeløp).

Universitetsstipendiat Thordar Quelprud 500 kroner til statistisk bearbeidelse av genetisk materiale.

Assistent Håkon Robak 400 kroner til anskaffelse av forskjellig apparatur til planteanalyse.

Amanuensis Aslaug Sømme 800 kroner til studium av embryologiske defekter fremkalt ved røntgenstråler.

Studentersamfundets Orkester 1000 kroner som bidrag til driften.

Kvinnelige Studenters Idrettsklubb 300 kroner som bidrag til utgivelse av et festskrift »Kvinnelig Studenteridrett gjennom 40 år«.

Professor Birger Meidell 500 kroner som bidrag til en reise til Paris sommeren 1937 for å delta i den internasjonale aktuar-kongress.

Universitetets Rektor 1000 kroner til representasjonsutgifter.

Professor Alf Sommerfelt 300 kroner som bidrag til en reise til Aarhus og København.

Professor Sem Sæland 1250 kroner til vikarutgifter i vårsemesteret 1937.

Universitetets Jubileumsfond til Næringsveienes Opkomst

Styret utdelte i 1936 følgende bidrag:

Undervisningsassistent ved Kjemisk Institutt Einar Jensen 1000 kroner til fortsatt arbeide over dannelsen av sølvmineralene på Kongsberg sølvforekomst.

Assistent ved Kjemisk Institutt Jacob Molland 800 kroner til undersøkelser over mikroanalytisk bestemmelse av jern ved hjelp av chinolinderivater.

Professor Fredrik Petersens Fond til
Videnskapens Fremme

Den 11 mai 1936 tildelte styret cand. theol. H. Ludin Jansen et stipendium på 1600 kroner til opphold i Heidelberg for å studere sen-jødisk litteratur og religionshistorie.

Otto Løvenskiolds Legat

Bestyrelsen utdelte 2 mars 1936 to stipendier hver på 4000 kroner til:

Politifullmektig Knut Frigaard til videre utdannelse for stats-tjenesten.

Cand. jur. Thoralf Svendsen til å studere rettsvidenskap i utlandet.

Freia Chocolate Fabriks Medicinske Fond

Styret utdelte i 1936 følgende bidrag av fondet:

Amanuensis Jens Kristoffer Bø 600 kroner til opphold i Strasbourg i anledning av fortsatte studier over Benze-Jones protein og Amyloid.

Reserveløge H. G. Dedichen 1000 kroner til undersøkelser over prognosen ved hjertelidelser.

Professor Klaus Hansen 1000 kroner til fortsatt og avsluttende arbeide med en metode til å bestemme vanninnholdet i den levende organisme.

Professor E. Langfeldt 1000 kroner til arbeide over brominnholdet i blodet og forskjellige organer.

Amanuensis Thorolf Holst Larsen 1000 kroner til undersøkelser av glykosens spesifikke synamiske virkning.

Løge Reidar Moe 800 kroner til undersøkelse av forskjellige neseoperasjoners innflytelse på neserespirasjonens fysiologi.

Universitetsstipendiat Per Fredrik Scholander 1000 kroner til bygging av et registrerende åpent respirasjonsapparat for mennesker til arbeidsforsøk.

Stud. med. Hall Schartum-Hansen 400 kroner til studier over blodregenerasjonen, spesielt med henblikk på benmargsfunksjonen, belyst ved kontinuerlige stirnalpunksjoner.

Til bidragene blev knyttet følgende almindelige vilkår:

1. Hvis der ikke innen 2 år fra bevilgningen er gitt foreligger en trykt redegjørelse for eller avhandling om resultatene av de undersøkelser til hvilken der har vært mottatt bidrag av fondet, innsendes en beretning om bevilgningens anvendelse til fondets styre. Beretningen bør inneholde en redegjørelse for de arbeider som har vært utført ved hjelp av bevilgningen.
  2. På de trykte arbeider til hvilken der er mottatt bidrag fra fondet skal anføres: Utgitt med bidrag av Aktieselskapet Freia Chokolade-Fabriks Medicinske Fond.
  3. Forfatterne skal levere inn til styret 50 — femti — eksemplarer av de avhandlinger til hvilken der er mottatt bidrag av fondet. Etter ansøkning kan der dog innrømmes adgang til å levere et mindre antall eksemplarer.
-